

Resulullah (s.a.a): “**Mizan’ul Hikmet (hikmetin ölçüsü) benim, Ali de onun dilidir.**” (İhkak’ul-Hak, 6/46)

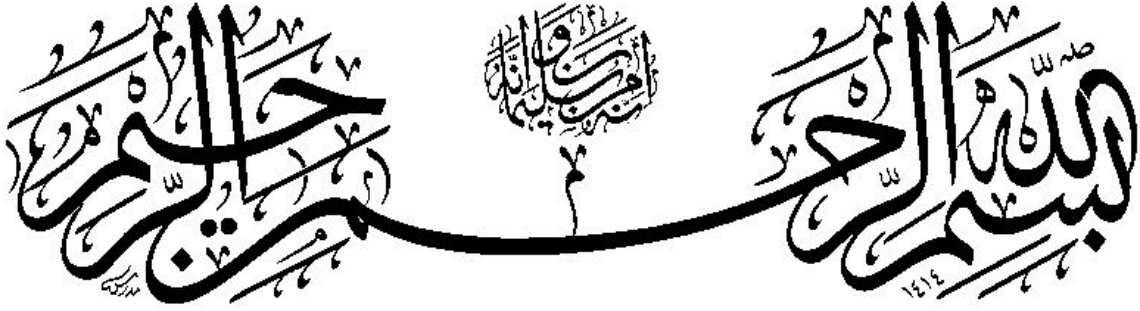
Mizan’ul Hikmet

Hadis Külliyyatı’ndan Seçme Hadisler

Muhammed Muhammedi REYŞEHİRİ

Özetleyen:
Seyyid Hamid HUSEYİNİ

Çeviri
Kadri ÇELİK

Çevirenin Notu

Rahman ve Rahim Olan Allah’ın Adıyla

Tüm ümmet, Resulullah’tan (s.a.a) sonra Hz. Ali (a.s.) ve diğer Ehl-i Beyt İmamlarına (a.s) tabi olmakla yükümlüdür. Nite-kim Resulullah (s.a.a) de “Ali’nin taraftarları kurtuluşa erenlerin ta kendi-leridir” diye buyurmuştur.

Ayrıca Allah-u Teala da Şura suresinin 23. ayetinde Resulullah adına, “(De ki) sizden tebliğime karşılık bir ücret is-temiyorum, istediğim ancak yakınlarla sevgidir” diye buyurmuştur. Yani Resulullah yirmi üç yıllık zahmet ve çabalarına karşılık sadece Ehl-i Beyt’ini sevmeyi istemektedir. Dolayısıyla Ehl-i Beyt’i sevmek bazılarının iddia ettiği

gibi bir meslek değil, dini bir görevdir.

Resulullah (s.a.a) Gadir-i Hum'da ise şöyle buyurmuştur: “Ey insanlar! Sizin aranızda iki paha biçilmez şey bırakıyorum. Bu iki paha biçilmez şey Allah'ın Kitabı ve Ehl-i Beyt'imdir.”

Resulullah'tan (s.a.a) sonra Ehl-i Beyt'i sevmek ve Kur'an'ın gerçek müfessirleri olan bu nurlu insanlara tabi olmak dini bir yükümlülüktür.

Peygamber (s.a.a), Ehl-i Beyt'in ilk imamı olan Hz. Ali (a.s) hakkında şu veciz ve ebedi ifadeyi kullanmıştır: “Ey Ali! Sen hem dünyada efendi ve büyüsun hem de ahirette...Seni seven beni sevmiştir, sana buğz eden de bana buğzetmiştir. Senin dostun Allah'ın dostudur. Allah senin gazabınla gazab eder. Sana buğz edene eyvahlar olsun!”

Hakeza şöyle buyurmuştur: “Ali'nin muhabbeti iman, buğzu ise nifaktır.”

Hakeza şöyle buyurmuştur: “Biliniz ki her kim Ehl-i Beyt'in sevgisi ile ölürse şehit olarak ölmüştür. Biliniz ki her kim Ehl-i Beyt'in muhabbeti ile ölürse bağışlanmış olarak ölmüştür. Biliniz ki her kim Ehl-i Beyt'in sevgisi ile ölürse, tövbe etmiş olarak ölmüştür. Biliniz ki her kim Ehl-i Beyt'in muhabbeti ile ölürse imanı kamil bir mümin olarak ölmüştür. Biliniz ki her kim Ali Muhammed'in muhabbeti ile ölürse, ölüm meleği onu cennet ile müjdeler.”

Şafii de Ehl-i Beyt sevgisi ile ilgili şu ebedi şiiri söylemiştir:

**“Ey Resulullah'ın Ehl-i Beyt'i! Sizi sevmek
Allah tarafından Kur'an'da farz kılınmıştır
Size bu kadar büyüklük ve fazilet yeter ki
Size salavat göndermeyenin namazı batıldır.”**

Ferzad adlı meşhur şair de “Mimiyye” kasidesinde şöyle demiştir:

**“Öyle bir topluluk ki onları sevmek iman,
Onlara düşmanlık ise küfürdür.
Onlara yaklaşmak da kurtuluş vesilesidir
Eğer takva ehlini sayarlarsa onlardır önderleri
Eğer “Yeryüzünün en hayırlıları kimdir?” denirse
Onlardır (Ehl-i Beyt'tir) diye cevap verilir.”**

Bütün bunlardan da anlaşıldığı üzere Ehl-i Beyt'i sevmek, hakikatte Peygamber'i sevmektir ve Peygamber'i sevmek de hakikatte Allah'ı sevmektir.

Elinizdeki nefis kitaba gelince...Değerli bilgin Muhammed Muhammedi Reyşehri tarafından telif edilen ve toplam 23030 hadisten oluşan 15 ciltlik nefis hadis külliyyatı, değerli araştırmacı Seyyid Hamid Huseyni tarafından elinizdeki şekliyle özetlenmiştir.

İnşallah ileride, 15 cilt olarak ayrıca basılacak olan bu kaynak eser de Ehl-i Beyt aşıklarına sunulacaktır. Şii ve Sünni hadis kaynaklarına dayanılarak Peygamber (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'inden (a.s) derlenen eşsiz güzel hadisleriyle bu hadis külliyyatı, gerçekten de bir şaheser konumundadır. Ehl-i Beyt'in hadis gülistanından toplanan ve burcu burcu kokan bu risalet ve velayet gülleri, 21. asrın insanını, gırtlığına dek sıkışıp kaldığı maddi ortamdan uzak, manevi ve ruhi bir iklime götürmekte, tüm güzelliği ile yeniden yaşama dönme ümidini aşılamaktadır.

Son olarak bu eserin dizgi, mizanpaj, düzelti vb. konularında çok önemli katkısı bulunan değerli eşime, oğlum Mücteba'ya, çeviriyi Arapça orijinal metni ile karşılaştıran Nuri Dönmez'e ve çalışmada edebi katkıları bulunan eşine naçizane

teşekkürlerimi sunmayı da bir borç bilirim. Son sözümüz alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.
Kadri ÇELİK

1- Salebi, el-Kebir tefsiri, ilgili ayetin tefsirinde...Zemahşeri'nin el-Keşşaf tefsiri, Fahr'ur Razi'nin el-Kebir tefsiri, c. 7, s. 405 ve İhkak'ul Hak, c. 9, s. 486

Önsöz

Hamd alemlerin rabbi olan Allah'a mahsustur. Seçilmiş kulu Muhammed'e, tahir Ehl-i Beytine ve hayırlı ashabına selam olsun.

Gerçekte Mizan'ul-Hikmet kitabı Ehl-i Beyt (a.s) hadislerini sunmak için eşsiz bir çalışma örneğidir. Bu hadisler Kur'an-ı Kerim'i anlamak için bir anahtar ve asil İslam'ı açıklamak için bir beyan konumundadır.

İslam dünyasındaki araştırmacıların bu kitaba gösterdiği ilgi gerçekten de yeterli bir işaret konumundadır ve de asil İslam kültürüne, Ehl-i Beyt'in yorumlarına ve olumlu öğretilerine genç neslin gün geçtikçe artan ilgisini göstermektedir. Bu ilgi ve alaka, İslam düşmanlarının bu kurtarıcı dine karşı yoğunlaşan saldırılarına rağmen artış kaydetmektedir.

Elbette bu kültürel bilinç, dini bilen alimlerin, bir çok acıları derkeden kimselerin ve bu görevi üstlenme yolunda hayatın dertlerini hissedenlerin sorumluluğunu kat kat artırmaktadır.

Kitabın önsözünde de bahsedildiği üzere Mevzuat-u Mizan'il-Hikme kitabı, "Mizan'ul-Hikmet" kitabına bir tamamlayıcı ve bütünleyici konumundadır. Bu iş H. 1408 yılında Kum ilim havzasından bir grup alimin de katkılarıyla başladı ve bu teşebbüsün bereketi ve münezze olan Allah'ın ikramıyla "Merkez-u Buhus-i Dar'il Hadis'i de kapsayan Müesseset-u Dar'il-Hadis'is-Sekafiye'nin teşkiline bir başlangıç oldu. Elbette Mizan'ul-Hikmet kitabı da genişliği, kapsamlı oluşu ve hacmi sebebiyle bu kitaba olan ihtiyacı ortadan kaldıramamıştır. Bu yüzden bu kitabın özetinin hazırlanması, seçilen önemli bölümlerin eklenmesi ve hadislerinin kapsamının genişletilmesi kararlaştırıldı. Böylece İslam öğretilerini elde etmek isteyenler bundan kolayca istifade edecek, yolculukta özellikle de tebliğ gezilerinde bundan daha geniş bir şekilde faydalanma imkanına kavuşmuş olacaktır. Böylece bu özet kitap diğer dillere de tercüme edilmeye hazırlanmış durumdadır. Münezze olan Allah bu önemli kararı benim gözetimimde gerçekleştirmeyi fazilet ve zekavet sahibi Seyyid Hamid Hüseyini'ye nasip etti. Bu konuda değerli araştırmacı Seyyid Kazım Tabatabai'nin de önemli katkı ve yardımları olmuştur.

Burada bu iki değerli şahsiyete, Merkez-u Buhus-i Dar'il-Hadis'teki tüm saygın kardeşlere ve bu değerli kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese halisane bir şekilde teşekkür eder, Allah'tan kendileri için başarı ve ihlaslarını çoğaltmasını dilerim. Münezze olan Allah'tan bu hizmeti de fazlı ve keremiyle kabul buyurmasını, herkesin bundan faydalanmasını ve özellikle de genç nesle yararlı olmasını dilerim. Allah'tan bu çalışmamızı bizler için kalıcı salih amellerden kılmasını isterim. Dualarımızın sonu hamdın alemlerin Rabbi Allah'a mahsus olduğudur.

Muhammed Muhammedi Reyşehri

1. Konu: Abdest

1. Bölüm

Abdest

Ey iman edenler! Namaza kalktığınızda yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın. Başlarınızı ve topuk kemiklerine kadar ayaklarınızı meshedin...Allah sizi zorlamak istemez, Allah şükredesiniz diye sizi arıtıp üzerinize olan nimetini tamamlamak ister.” *2

1.Resulullah (s.a.a): “Abdest imanın yarısıdır.” *3

2.Resulullah (s.a.a): “Her kim şiddetli soğukta kamil bir abdest alırsa sevaptan iki nasibi vardır. Her kim de şiddetli sıcakta kamil bir şekilde abdest alırsa sevaptan bir nasibi vardır.” *4

3.Resulullah (s.a.a): “Müslüman bir kimse abdest alırsa günahları kulağından, gözünden, ellerinden ve ayaklarından dışarı dökülür. O halde oturduğu zaman bağışlanmış bir halde oturur.” *5

4.Resulullah (s.a.a): “Kul abdest alınca günahları şu ağacın yaprakları gibi dökülür.” *6

5.İmam Ali (a.s): “Her kim doğru bir şekilde abdest alır ve sonra camiye giderse abdesti bozulmadığı müddetçe sürekli namaz halinde sayılır.” *7

6.İmam Bakır (a.s): “Abdestsiz namaz yoktur.” *8

*2 - Maide, 6

*3-el-Bihar, 80/238/12

*4- Kenz'ul-Ummal, 26059

*5-a. g. e. 26031

*6-a. g. e. 26030

*7- el-Bihar, 80/237/11

*8-el-Fakih, 1/58/129

2. Bölüm

Abdestin Sebebi

7.İmam Bakır (a.s): “Abdest gerçekte Allah’ın kimin itaat ettiğini ve kimin de kendisine isyan ettiğini bilmesi için tayin ettiği ilahi hadlerden bir haddir.” *9

8. İmam Rıza (a.s) abdestin hikmeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Böylece kulun cebbar olan Allah’ın karşısında münacat için durduğunda temiz olması, emrine itaat etmiş olması, pislik ve necasetten temizlenmiş olması içindir. Ayrıca abdest bitkinlik haletinin ortadan kalkmasına, uyku haletinin gitmesine ve cebbar olan Allah’ın karşısına durmak için kalbin temizlenmesine sebep olur.” *10

9* İlel’uş-Şerayi’, 279/1

10* a. g. e. 257/9

3. Bölüm

Abdestin Etkileri

9. Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah kıyamet günü ümmetimi abdest sebebiyle güzel bir yüz ve beyaz bir el ve ayaklarla haşreder.” *11

4. Bölüm

Çok Abdest Almanın Fazileti

10. Resulullah (s.a.a): “Çok abdest al ki Allah ömrünü uzun kılsın. Eğer gece gündüz abdest alabilirsen bu işi yap. Zira abdest halinde ölecek olursan şehit olursun.” *12

11. Resulullah (s.a.a): “Her kim abdestli uyursa gece namazı kılan oruçlu kimse gibi olur.” *13

bak. en-Nevm, 1776. Bölüm

11* el-Bihar, 80/237/11

12* Emali’el-Müfid, 60/5

13* Kenz’ul Ummal, 25999

5. Bölüm

Abdestini Tazelemek

12. Resulullah (s.a.a): “Her kim abdestli olur ve bu hal üzere abdest alırsa kendisi için on sevap yazılır.” *14

13. İmam Sadık (a.s): “Her kim abdestini bozmaksızın yeniden abdest alırsa Allah da tövbesini istiğfarda bulunmadan yeniler (mağfiret eder).” *15

14. İmam Sadık (a.s): “Abdest üstüne abdest almak nur üzere nurdur.” *16

14* a. g. e. 26042

15* Vesail’uş-Şia, 1/264/7

16* a. g. e. s.265/8

2. Konu: Acele-Sürat

6. Bölüm

Acele

“İnsan aceleci olarak yaratılmıştır. Size ayetlerimi göstereceğim, bunu benden acele istemeyin.” *17

“İnsan iyiliğin gelmesine dua ettiği gibi, kötülüğün gelmesine de dua eder. Esasen insanoğlu acelecidir.” *18

15.Resulullah (s.a.a): “İnsanları gerçekte acelecilik helak etmiştir. Eğer insanlar sakin ve aceleden uzak olsalardı helak olmazlardı.” *19

16.Resulullah (s.a.a): “Ağır hareket etmek Allah’tan, acele ile hareket etmek ise seytandandır.” *20

17.İmam Ali (a.s): “Acele sürçmeye sebep olur.”*21

18.İmam Ali (a.s): “Aceyle sürçmeler çoğalır.”*22

19.İmam Sadık (a.s): “Sakin olmak esenlikle, acele etmek ise pişmanlık ile birlikte dir.”*23

17* Enbiya, 37

18* İsra, 11

19* el-Mehasin, 1/340/697

20* a.g.e, h. 698

21* Gurer’ul Hikem, 432

22* a. g. e. 9740

23* el-Hisal, 100/52

7. Bölüm

Hayırlı İşlere Koşmak

20.Resulullah (s.a.a): “Allah acele yapılan hayırlı işi sever.” *24

21.İmam Ali (a.s): “Hayırlı fırsatlar dışında her işte gecikme övülmüştür.” *25

22.İmam Sadık (a.s): “Babam şöyle buyururdu: “Bir iyilik yapmak istediğinde acele et. Zira neyin ortaya çıkacağını bilemezsin.” *26
bak. el-Hayr, 680. Bölüm

24* el-Kafi, 2/142/4

25* Gurer'ul Hikem, 1937

26* el-Kafi, 2/142/3

3. Konu: Adak-Nezir

8. Bölüm

Adak

“Hani İmran’ın karısı: “Ya Rabbi! Karnımda olanı, sadece sana hizmet etmek üzere adadım, benden kabul buyur, doğrusu işiten ve bilen ancak sensin” demişti.” *27

“İnfak ettiğiniz her şeyi ve adadığınız adağı şüphesiz Allah bilir. Zulüm edenlerin hiç yardımcıları yoktur.” *28

“Şiddeti her yere yayılmış olan o günden korkarak adaklarını yerine getirirler.”*29

23. İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala’nın “adaklarını yerine getirirler” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Hasan ve Hüseyin (a.s) çocukken hastalandılar. Allah Resulü iki kişiyle onları ziyarete gitti. O iki şahıstan biri şöyle dedi: “Ey Ebel Hasan! Keşke bu iki çocuğun için bir adakta bulunsaydın da böylece Allah onlara şifa verseydi.” Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Aziz ve celil olan Allah’a şükretmek için üç gün oruç tutacağım.” Fatıma (a.s) ve cariyeleri olan Fizze’de aynı şeyi tekrarladılar. Böylece Allah ikisine afiyet elbisesini giydirdi ve onlar da oruç tuttular.” *30

27* Al-i İmran, 35

28* Bakara, 270

29* İnsan, 7

30* Vesail’uş-Şia, 16/190/5

9. Bölüm

İnsanın Kendisine Bir Şeyi Farz Kılmasının Keraheti

24. İmam Sadık (a.s) kendisine, Allah’a şükretmek için yolculuk ve ikamet halinde iki rekat namaz kılacağına söz verdiğini ve dolayısıyla da bu iki rekatı gündüz vakti yaptığı yolculuk esnasında kılmasının mümkün olup olmadığını soran İshak b. Ammar’a şöyle buyurmuştur: “Evet kılabilirsin.” İmam daha sonra şöyle buyurdu: “Ben insanın bir şeyi kendisine farz kılmasını hoş görmüyorum.”

Ben şöyle arzettim: “Ben o iki rekat namazı Allah için boynuma farz kılmadım. Aksine kendim Allah’a şükrandaki bulunmak için iki rekat namaz kılmaya söz verdim ve onu kendime farz kılmadım. Bu durumda onu kılmamam da mümkün müdür?” İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Evet mümkündür.” *31

31* a.g.e, 16/189/1

4. Konu: Adalet

10. Bölüm

Adaletin Değeri

25. İmam Ali (a.s): “Adalet, alemin kendisiyle kıvam bulduğu bir temeldir.” *32

26. İmam Ali (a.s): “Münezzeh olan Allah adaleti insanlar için bir kıvam (hayatta kalış sebebi); her türlü zulüm ve günahı temizleme ve İslam’ın kabulünü kolaylaştırma aracı kılmıştır” *33

27. İmam Ali (a.s): “Adalet halkın kıvamı ve valilerin güzelliğidir.” *34

28. İmam Ali (a.s): “Adalet devletlerin kalkanıdır.” *35

29. İmam Ali (a.s): “Halk adaletle islah olur.” *36

30. İmam Ali (a.s): “Adalet sebebiyle bereketler kat kat artar.” *37

31. İmam Ali (a.s): “Adalet yöneticiliğin düzenidir.” *38

32. İmam Ali (a.s): “Adalet gibi hiçbir şey şehirleri bayındır kılmamıştır.” *39

33. İmam Ali (a.s), kendisine “Adalet mi üstündür yoksa bağışlayıcı olmak mı?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Adalet her şeyi yerli yerine koymaktır. Bağışlamak ise işleri yerlerinden çıkarır. Adalet kuşatıcı bir siyasettir. Ama bağışlamanın özel etkileri vardır. O halde adalet daha şeriftir ve daha üstündür.” *40

34. Fatımat’üz-Zehra (a.s): “Allah adaleti kalpleri sükuna erdirmek için farz kılmıştır.” *41

35. İmam Sadık (a.s): “Adalet susuz insana ulaşan sudan daha tatlıdır.” *42

36. İmam Sadık (a.s): “Adalet baldan daha tatlıdır, yağdan daha yumuşaktır ve miskten daha güzel kokuludur.” 43

32* Metalib’us Suul, 61

33* Gurur’ul-Hikem, 4789

34* a. g. e. 1954

35* a. g. e. 1873

36* a. g. e. 4215

37* a. g. e. 4211

38* a.g.e, 774

39* a. g. e. 9543

40* Nehc’ul Belağa, 437. hikmet

41* İlel’uş Şerayi’, 248/2

42* el-Kafi, 2/146/11

43* a. g. e. s. 147/15

11. Bölüm

Adil İnsanın Sıfatları

37. Resulullah (s.a.a): “Her kim insanlara davranışında zulmetmez, onlarla konuştuğu zaman yalan söylemez, onlara söz verdiğinde vaad ettiğinin aksini yapmazsa insanlığı kamil, adaleti aşikar, kardeşliği gerekli ve gıybeti haram olur.” *44

38. Resulullah (s.a.a): “Her kim insanlara karşı, kendisine davranılmasını sevdiği şekilde davranırsa adildir.” *45

44* el-Hisal, 208/28

45* Kenz’ul Fevaid, 2/162

12. Bölüm

Gazap Anında Düşmana Adil Davranmaya Tavsiye

“Ey iman edenler! Allah için adaleti ayakta tutup gözeten şahitler olun. Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adaletsizliğe sürüklemesin; adil olun; bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'tan sakının, doğrusu Allah işlediklerinizden haberdardır.” *46

39. İmam Ali (a.s), oğlu Hüseyin’e (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: “Sana zenginlik ve fakirlik anında Allah’tan sakınmanı...dost ve düşmana karşı adil davranmanı tavsiye ediyorum.”*47

46* Maide, 8

47* Tuhef’ul Ukul, 88

13. Bölüm

İnsanların En Adili

40. İmam Ali (a.s): “İnsanların en adili kudret sahibi olduğu halde insafli davranan kimsedir.”*48

41. İmam Ali (a.s): “Yaratıkların en adili herkesten çok hak ile hükmedendir.” *49

42. İmam Ali (a.s): “Adaletin nihayeti insanın kendi kendisine adaletli davranmasıdır.” *50

48* Gurer’ul Hikem, 3242

49* a. g. e. 3014

50* a. g. e. 6368

5. Konu: Adavet-Kin

14. Bölüm

Adavet- Kin

“Kalbimizde müminlere karşı kin bırakma.” *51

“Biz onların gönüllerinde olan kini çıkardık.”*52

43.Hz. İsa (a.s): “Ey dünyanın kulları! Başlarınızı tıraş ediyor, elbiseleriniz kısaltıyor , başlarınızı önünüze eğiyor ama kalplerinizden kinleri çıkarmıyor musunuz?” *53

44.Resulullah (s.a.a): “Ümmetim birbirine karşı kin beslemedikleri sürece asla onlar karşısında bir düşman boy gösteremez.” *54

45.İmam Ali (a.s): “Kin kötülüğün tohumudur.” *55

46.İmam Ali (a.s): “Kin iyi işleri ortadan kaldırır.” *56

47.İmam Ali (a.s): “Kin açısından kalplerin en şiddetlisi kinli insanın kalbidir.” *57

51* Haşr, 10

52* Hicr, 47

53* el-Bihar, 14/305/17

54* Kenz’ul Ummal, 11044

55* Gurer’ul Hikem, 547

56* a. g. e. 642

57* a. g. e. 2932

15. Bölüm

Kalbin Hıyanet Etmemesi Gereken Şey

48.Resulullah (s.a.a): “Üç şey hakkında hiçbir Müslüman’ın kalbi hıyanet ve hata içine düşmez. *58

Amelini Allah için halis kılmak, yöneticilerin hayrını dilemek, öğüt vermek, Müslüman toplum ile birlikte olmak. Zira onların davet ve risaleti onu her taraftan çepeçevre sarmıştır.” *59

58* İbn-i Esir: “Müminin kalbi üç şey hususunda hıyanet etmez: Hadiste yer alan yeğulu kelimesi “iğlal” kökünden olup her şey hakkında hıyanet anlamındadır. Hakeza “yağillu” şeklinde de rivayet edilmiştir ve de “ğil” kökünden türemiştir. “ğil” ise kin ve muhalefettir. Yani “kendisini sapıtıracak bir kindarlığa düşmez” demektir. Hakeza “yeğilu” (şeddesiz) şeklinde de nakledilmiştir ve kötülüğe girmek anlamındadır. Bunun da anlamı bu üç sıfatın kalpleri düzelttiği anlamındadır. Her kim bunlara sarılırsa kalbi

hıyanetten, hainlikten ve kötülükten temizlenir. Hadiste geçen “aleyhinne” kelimesi de hal durumundadır. Cümlenin taktiri ise şöyledir: “la yeğullu kainen aleyhinne kalbu mümin” (Müminin kalbi asla o konuda hıyanet etmez -en Nihaye 3/381)
59* Kenz’ul Ummal, 44272

16. Bölüm

Ganimette Hıyanet

“Hiçbir peygamber’e, emanete hıyanet yaraşmaz; kim emanete hıyanet ederse, kıyamet günü hıyanet ettiği şeyle gelir.” *60

49.İbn-i Abbas: “Hiçbir Peygamber’e emanete hıyanet yaraşmaz.” ayeti kırmızı bir renkli örtü hakkında nazil olmuştur. Bu örtü Bedir günü aniden kaybolmuştu. Bazıları şöyle dediler: “Belki de Allah Resulü (s.a.a) onu almıştır.” Bunun üzerine Allah bu ayeti nazil buyurdu: “Hiçbir Peygamber’e...”*61

50.Ömer: “Hayber günü Peygamber’in (s.a.a) ashabından bir grup gelerek şöyle arz ettiler: “Falan kimsem şehit oldu, falan kimsem şehit oldu, falan kimsem şehit oldu!” Sonunda bir şahsın adına ulaştılar ve şöyle dediler: “Falan şahıs da şehit olmuştur.” Bu esnada Allah Resulü (s.a.a): “Hayır ben onu ganimetten bir bez veya aba çalması sebebiyle ateşte gördüm.” *62

51.İmam Sadık (a.s): “el-Gulul” İmamdan çalınan her şeyden, şüphe üzere yetim malını yemekten ve haram olduğu şüpheli şeyler yemekten ibarettir.” *63

60* Al-i İmran, 161

61* Durr’ul Mensur, 2/361

62* et-Terğib ve’t-Terhib, 2/307/4

63* Tefsir’ul-Ayyaşi, 1/205/148

6. Konu: Adet-Alışkanlık

17. Bölüm

Adet

52.İmam Ali (a.s): “Adet insanın ikinci tabiatıdır.” *64

53.İmam Ali (a.s): “Adet her insana hükmedicidir.” *65

54.İmam Ali (a.s): “Her kim adetlere uyarsa, (yüce) derecelere ulaşamaz.” *66

55.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz dilin senden adet edindiğin şeyleri ister, nefsin senden ülfet edindiğin şeyleri ister.” *67

56.İmam Ali (a.s): “Gazaba koşma ki adet ettiğin şeylerle sana üstün gelir.” *68

57. İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Gencin kalbi ekilmemiş tarlaya benzer, oraya ne eksen tutar, yeşerir. Kalbin katlaşmadan, öğütleri reddetmeden ve aklın başka şeylere yönelmeden sana edepten bir şeyler öğretmek istedim." *69

58. İmam Ali (a.s), kendisine, bir tatlı getirip önüne koyduklarında şöyle buyurmuştur: "Sen, güzel kokulu, güzel renkli ve lezzetlisin. Ama ben nefsimi adet edinmediği şeylere adet ettirmekten hoşlanmıyorum." *70

59. İmam Ali (a.s): "Nefsini yüce işlere alıştıır ve insanların borçlarını üstlen ki nefsin şerafet elde etsin, ahiretin bayındır olsun ve seni övenler çoğalsın" *71

60. İmam Hasan (a.s): "Adetler mağlup edicidir. O halde her kim, gizli veya yalnızken bir şeye adet edinirse, o şey açıkta ve insanlar arasında kendisini rezil eder." *72

64* Gurer'ul Hikem, 702

65* a. g. e. 7327

66* a. g. e. 6409

67* a.g.e, 7634

68* a. g. e. 10288

69* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

70* Kenz'ul Ummal, 36549

71* Gurer'ul Hikem, 6232

72* Tenbih'ul Havatir, 2/113

18. Bölüm

Adetin Galebe Çalması

61. İmam Ali (a.s): "Fazilet adetlere galebe çalmaktır." *73

62. İmam Ali (a.s): "En üstün ibadet, adetlere galebe çalmaktır." *74

63. İmam Ali (a.s): "Adetlere üstün gelmekle yüce makamlara ulaşabilirsin." *75

64. İmam Ali (a.s): "Adetleri değiştirin ki, itaat etmek sizlere kolay gelsin." *76

65. İmam Ali (a.s): "Nefislerinizi adetleri terketmekle boyunduruk altına alın. Nefislerinizi itaatlere doğru sevk edin. Onlara borçların ağır yükünü yükleyin. Nefislerinizi iyi işleri yapmak ile süsleyin ve onları günahların pisliğinden koruyun." *77

73* Gurer'ul Hikem, 357

74* a. g. e. 2873

75* a. g. e. 4300

76* a. g. e. 6405

77* a. g. e. 5199

19. Bölüm

Adetleri Değiştirmenin Zorluğu

66. İmam Ali (a.s): “Siyasetlerin en zoru, adetleri değiştirmektir.” *78

67. İmam Ali (a.s): “Tabiatları (adetleri) değiştirmek dışında her iş mümkündür (yapılabilir.)” *79

68. İmam Ali (a.s): “Ey insanlar! Nefislerinizi edeplendirmeyi kendiniz üstlenin ve onları huy edindiği kötü alışkanlıklardan alıkoyun.” *80

78* Gurer’ul Hikem, 2969

79* a. g. e. 6906

80* Nehc’ul-Belağa, 359. hikmet

7. Konu: Afetler

20. Bölüm

Afetler

69. Resulullah (s.a.a): “Zekiliğin afeti kendini övmek, cesurluğun afeti başkasının hakkına tecavüz etmek, affetmenin afeti minnet, güzelliğin afeti gurur, ibadetin afeti gevşeklik, konuşmanın afeti yalan, ilmin afeti unutkanlık, hilmin afeti beyinsizlik, soy şerafetinin afeti böbürlenmek ve cömertliğin afeti ise israftır.” 81

70. Resulullah (s.a.a): “Dinin afeti nefsanî isteklerdir.” *82

71. İmam Ali (a.s): “Her şeyin bir afeti vardır. İlmin afeti unutkanlık, ibadetin afeti riya, aklın afeti kendini beğenmek, soyluluğun afeti kibir, zekiliğin afeti kendini övmek, cömertliğin afeti israf, hayanın afeti güçsüzlük, hilmin afeti zillet ve güçlülüğün afeti ise sövmektir.” *83

72. İmam Ali (a.s): “Korkaklık afettir.” *84

73. İmam Ali (a.s): “Akılların afeti nefsanî isteklerdir.” *85

74. İmam Ali (a.s): “İmanın afeti şirktir.” *86

81* Kenz’ul Ummal, 44091

82* a. g. e. 44121

83* a. g. e. 44226

84* Gurer’ul Hikem, 89

85* a. g. e. 314

86* a. g. e. 3915

75.İmam Ali (a.s): “Yakinin afeti Şektir.” *87

76.İmam Ali (a.s): “Nimetlerin afeti nankörlüktür.”* 88

77.İmam Ali (a.s): “İtaatin afeti isyandır.” *89

78.İmam Ali (a.s): “Şerefın afeti kibirdir.” *90

79.İmam Ali (a.s): “Zekanın afeti hiledir.” *91

80.İmam Ali (a.s): “İbadetin afeti riyaadır.” *92

81.İmam Ali (a.s): “Cömertliğin afeti minnettir.” *93

82.İmam Ali (a.s): “Dinin afeti kötü zanda bulunmaktır.” *94

83.İmam Ali (a.s): “Aklın afeti nefsanı heveslerdir.” *95

84.İmam Ali (a.s): “Büyükliğin afeti kaza ve kaderi engelleyen Şeylerdir.” *96

85.İmam Ali (a.s): “Nefsin afeti dünyaya tutkun olmaktır.” *97

87* Gurer’ul Hikem. 3916

88* a. g. e. 3917

89* a. g. e. 3918

90* a. g. e. 3919

91* Gurer’ul Hikem. 3920

92* a. g. e. 3921

93* a. g. e. 3923

94* a. g. e. 3924

95* Gurer’ul Hikem. 3925

96* a. g. e. 3922

97* a. g. e. 3926

86.İmam Ali (a.s): “Meşveret etmenin afeti görüşleri bozmaktır/altüst etmektir. *98

87.İmam Ali (a.s): “Padişahların afeti kötü davranmaktır.” *99

88.İmam Ali (a.s): “Vezirlerin afeti kötü tabiatlı olmaktır.” *100

89.İmam Ali (a.s): “Alimlerin afeti makam sevgisidir.” *101

90.İmam Ali (a.s): “Yöneticilerin afeti siyaset zayıflıdır.” *102

91.İmam Ali (a.s): “Ordunun afeti, öndere itaatsizliktir.” *103

92.İmam Ali (a.s): “Riyazetin afeti, adetlerin galip gelmesidir.” *104

93. İmam Ali (a.s): “Halkın afeti, itaatsizliktir.” *105

94. İmam Ali (a.s): “Takvanın afeti, kanaat azlığıdır.” *106

95. İmam Ali (a.s): “Hakimlerin afeti, tamahtır.” *107

96. İmam Ali (a.s): “Adil insanın afeti, takvasının az oluşudur.” *108

98* Gurer’ul Hikem. 3927

99* a. g. e. 3928

100* a. g. e. 3929

101* a. g. e. 3930

102* Gurer’ul Hikem. 3931

103* a. g. e. 3932

104* a. g. e. 3933

105* a. g. e. 3934

106* Gurer’ul Hikem. 3935

107* a. g. e. 3936

108* a. g. e. 3937

97. İmam Ali (a.s): “Cesur insanın afeti, uzak görüşlülüğünü kaybetmesidir.” *109

98. İmam Ali (a.s): “Güçlünün afeti, düşmanı küçümsemesidir.” *110

99. İmam Ali (a.s): “Hilmin afeti, horluktur.” *111

100. İmam Ali (a.s): “Bağışın afeti, bekletmektir.” *112

101. İmam Ali (a.s): “İktisatlı olmanın afeti, cimriliktir.” *113

102. İmam Ali (a.s): “Heybetli olmanın afeti, mizahtır.” *114

103. İmam Ali (a.s): “Aramanın afeti, başarısızlıktır.” *115

104. İmam Ali (a.s): “Mülkün afeti, koruma zayıflığıdır.” *116

105. İmam Ali (a.s): “Sözleşmelerin afeti, riayet etme azlığıdır.” *117

106. İmam Ali (a.s): “Riyasetin afeti, üstünlük taslamaktır.” *118

107. İmam Ali (a.s): “Naklin afeti, yalan nakletmektir.” *119

109* Gurer’ul Hikem. 3938

110* a. g. e. 3939

111* a. g. e. 3940

112* Gurer’ul Hikem. 3941

113* a. g. e. 3942

114* a. g. e. 3943

115* Gurer’ul Hikem. 3944

- 116* a. g. e. 3945
117* a. g. e. 3946
118* Gurer'ul Hikem. 3950
119* a. g. e. 3947

108.İmam Ali (a.s): "İlmin afeti, onunla amel etmemektir." *120

109.İmam Ali (a.s): "Amelin afeti, ihlası terketmektir." *121

110.İmam Ali (a.s): "Cömertliğin afeti, fakirliktir." *122

111.İmam Ali (a.s): "Halkın afeti kötü alimdir." *123

112.İmam Ali (a.s): "Adaletin afeti güçlü zalimdir." *124

113.İmam Ali (a.s): "Bayındırlığın afeti sultanın zulmüdür." *125

114.İmam Ali (a.s): "Kudretin afeti, iyiliğe engel olmaktır." *126

115.İmam Ali (a.s): "Aklın afeti, kendini beğenmektir." *127

116.İmam Ali (a.s): "Sözün afeti, yalandır." *128

117.İmam Ali (a.s): "Amellerin afeti, amel edenlerin acizliğidir." *129

118.İmam Ali (a.s): "Arzuların afeti, ecellerin gelişidir." *130

119.İmam Ali (a.s): "Vefa göstermenin afeti, sözünde durmamaktır." *131

- 120* Gurer'ul Hikem. 3948
121* a. g. e. 3949
122* a. g. e. 3951
123* a. g. e. 3952
124* Gurer'ul Hikem. 3953
125* a. g. e. 3954
126* a. g. e. 3955
127* a. g. e. 3956
128* Gurer'ul Hikem. 3957
129* a. g. e. 3958
130* a. g. e. 3959
131* Gurer'ul Hikem. 3960

120.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlülüğün afeti, işin işten geçmiş olmasıdır." *132

121.İmam Ali (a.s): "Emanetin afeti, hıyanettir." 133*

122.İmam Ali (a.s): "Fakihlerin afeti, (kötülüklerden) sakınmamalarıdır." 134

123.İmam Ali (a.s): “Cömertliğin afeti, savurganlıktır.” *135

124.İmam Ali (a.s): “Geçimin afeti, kötü idare etmektir.” *136

125.İmam Ali (a.s): “Sözün afeti, uzatmaktır.” *137

126.İmam Ali (a.s): “Zenginliğin afeti, cimriliktir.” *138

127.İmam Ali (a.s): “Emellerin afeti, eceldir.” *139

128.İmam Ali (a.s): “Hayrın afeti, kötü arkadaştır.” *140

129.İmam Ali (a.s): “İktidarın afeti, zulüm ve isyandır.” *141

130.İmam Ali (a.s): “Afetlerin başı lezzetlere düşkünlüktür.”* 142

*** İmam Ali (a.s): “Aklın afetlerinin en kötüsü kibirdir.” *143

132* Gurer’ul Hikem. 3961

133* a. g. e. 3962

134* a. g. e. 3963

135* a. g. e. 3964

136* Gurer’ul Hikem. 3965

137* a. g. e. 3966

138* a. g. e. 3969

139* a. g. e. 3970

140* Gurer’ul Hikem. 3971

141* a. g. e. 3972

142* a. g. e. 5244

143* Gurer’ul Hikem. 5752

8. Konu: Afiyet

21. Bölüm

Afiyet

131.İmam Ali (a.s): “Afiyet nimetlerin en tatlısıdır.” *144

132.İmam Ali (a.s): “Afiyetten daha güzel bir elbise yoktur.” *145

133.İmam Ali (a.s): “Afiyet ile hayatın lezzeti tadılır.” *146

134.İmam Sadık (a.s): “Afiyet gizli bir nimettir. Var olunca unutulur ve yok olunca, hatırlanır.” *147

144* Gurer'ul-Hikem, 973

- 145* et-Tevhid, 74/27
146* Gurer'ul-Hikem, 4207
147* Fakih, 4/406/5878

22. Bölüm

Afiyet Veren Sebepler

135.Resulullah (s.a.a): “Her kim bana bir defa salavat gönderirse, Allah yüzüne afiyetten bir kapı açar.” *148

136.İmam Ali (a.s): “Afiyet on parçadır. Bunun dokuz parçası Allah’ın zikri dışında susmakta ve bir parçası ise sefhlerle oturmayı terketmektedir.” *149

137.İmam Sadık (a.s): “Her kimi uzun süren afiyet sevindiriyorsa, Allah’tan sakınmalıdır.” *150

- 148* Cami’ul-Ahbar, 153/344
149* Tuhef’ul-Ukul, 89
150* el-Bihar, 72/232/2

23. Bölüm

Allah’tan Afiyet Talep Etmeye Teşvik

138.Resulullah (s.a.a), bir şahsın Allah’tan sabır taleb ettiğini duyunca şöyle buyurmuştur: “Allah’tan bela istedin. O halde afiyet de iste.” *151

139.Resulullah (s.a.a): “Allah’tan, afiyetten daha sevimli bir şey istenilmemiştir.” *152

140.Resulullah (s.a.a): “Allah’tan afiyet talep edin. Zira yakından sonra afiyetten daha iyi bir nimet hiç kimseye verilmemiştir.” *153

141.Resulullah (s.a.a), kendisinin akşam namazında karia suresini okuduğunu duyup, Allah’ın günahları sebebiyle kendisine dünyada azap etmesi için dua eden ve bu sebeple hastalanan birisine şöyle buyurmuştur: “Çok kötü konuştun! Neden şöyle demedin: “Ey Rabbimiz! Bize dünyada ve ahirette iyi bağışta bulun. Ateşinin azabından bizleri koru.” Allah Resülü o şahsın selamet ve afiyette olması için dua etti ve o da böylece iyileşti.” *154

142.İmam Seccad (a.s), Ka’be’yi tavaf edip, “Allah’ım! Bana sabır ver” diyen birisinin omzuna dokunarak şöyle buyurmuştur: “Sen Allah’tan bela talep ediyorsun! Şöyle de: “Allah’ım! Bana afiyet ve afiyete şükür ihsanı buyur.” *155

- 151* Kenz’ul-Ummal, 4935, 3272
152* a.g.e, 3130-3153
153* Sunen-u İbn-i Mace, 3849

154* ed-Deavat lir-Ravendi, 114/261

155* a.g.e, 114/262

24. Bölüm

Allah'tan Afiyet Talep Etme Duası

143. İmam Kazım (a.s): “Allahım! Ben senden afiyet diliyorum. Ve senden güzel bir afiyet diliyorum. Senden afiyete şükürümü diliyorum. Ve senden afiyete şükürümün şükürünü diliyorum.” *156

25. Bölüm

Has Kullar

İmam Bakır (a.s): “Aziz ve celil olan Allah'ın her türlü belalardan koruduğu has kulları vardır. Onların hayatını afiyetle eş kılar, afiyet içinde rızıklandırır, afiyet içinde canlarını alır, afiyet içinde diriltir ve afiyet içinde cennete yerleştirir.” *157

156* ed-Deavat lir-Ravendi, 84/211

157* el-Kafi, 2/462/1

9. Konu: Ağaç

26. Bölüm

Ağaç Dikmek

144. Resulullah (s.a.a): “Eğer kıyamet gelip çatarda sizden birinin elinde bir fidan olursa, kalkıp bu fidanı dikmeye gücü olduğu takdirde onu diksin.” *158

145. Resulullah (s.a.a): “Bir Müslüman bir fidan veya tohum eker. O tohum veya fidanın ürününden bir kuş veya insan veya otlayan bir hayvan yerse bu kendisi için sadaka sayılır.” *159

146. Resulullah (s.a.a): “Ağaç diken kimseye Allah, o ağacın meyveleri kadar sevap yazar.” *160

147. Resulullah (s.a.a): “Her kim bir ağaç diker ve meyve verinceye kadar onun bakımına tahammül ederse rızıklanılan her meyvesine karşılık Allah nezdinde bir sadaka (sevabı) elde eder.” *161

158* Kenz'ul Ummal, 9056

159* a. g. e. 9051

160* Kenz'ul Ummal. 9075

161* a. g. e. 9081

27. Bölüm

Ağaç Kesmek

148. İmam Sadık (a.s): “Meyve veren ağacı kesmeyin. Aksi takdirde Allah size azap indirir.” *162

149. İmam Sadık (a.s) kendisine ağaç kesme hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Sakıncası yoktur.” Ammar b. Musa: “Ben, “Sedir ağacını kesmenin hükmü nedir?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Onunda sakıncası yoktur. Sedir ağacını çölde kesmek mekruhtur. Zira o çölde az bulunur. Ama burada kesmenin mekruh oluşu söz konusu değildir.”*163

bak. 172. Konu, ez-Ziraat

162* el-Kafi, 5/264/9

163* a.g.e, h.8

10. Konu: Ağlamak

28. Bölüm

Allah Korkusundan Ağlamak

“Rahman'ın ayetleri onlara okunduğu zaman ağlayarak secdeye kapanırlar.” *164

“Ağlayarak yüz üstü yere kapanırlar; bu, onların gönüllerindeki huşuyu artırır.” *165

150. Resulullah (s.a.a): “Ne mutlu, Allah’tan başka hiç kimsenin haberi olmadan işlediği bir günahattan dolayı Allah korkusundan ağladığı halde aziz ve celil olan Allah’ın kendisine baktığı yüze!” *166

151. Resulullah (s.a.a), Veda Hutbesinde şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah korkusundan gözyaşı dökerse, döktüğü gözyaşlarından her birisi için amel terazisine Uhut dağı kadar mükafat bırakılır.” *167

152. Resulullah (s.a.a): “Allah’ın gölgesinden başka hiç bir gölgenin olmadığı kıyamet gününde şu yedi kişi aziz ve celil olan Allah’ın arşının gölgesinde olur... Halvet köşelerinde aziz ve celil olan Allah’ı çok zikreden ve böylece Allah korkusundan gözlerinden yaşlar boşanan kimse.” *168

153. Resulullah (s.a.a): “Her kim Allah korkusundan gözlerinden bir sinek kadar dahi gözyaşı dökerek olursa Allah onu büyük korku gününde güvene erdirir.” *169

154. İmam Ali (a.s): “Gözlerin ağlaması ve kalplerin (haşyeti) korkusu, zikri yüce olan Allah’ın rahmetindedir. Bu ikisini elde ettiğiniz takdirde dua etmeyi bir ganimet bilin.” *170

- 164* Meryem, 58
165* İsrâ, 109
166* el-Bihar, 93/331/15
167* a. g. e. s. 334/25
168* a.g.e, 84/2/71
169* a. g. e. 93/336/30
170* Mekarim'ul Ahlak, 2/96/10

155.İmam Ali (a.s): “Korkudan ağlamak, rahmet anahtarıdır.” *171

156.İmam Ali (a.s): “Allah korkusundan ağlamak kalbi nurlandırır ve insanı günaha alışmaktan korur.” *172

157.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): “Aziz ve celil olan Allah nezdinde en çok sevilen iki damla; Allah yolunda akan kan damlası ve gece yarısı kulun sadece aziz ve celil olan Allah için döktüğü göz yaşı damlasıdır.” *173

158.İmam Bakır (a.s): “Kıyamet günü üç göz dışında tüm gözler ağlar: Allah yolunda sabahlayan göz, Allah korkusundan gözyaşı akıtan göz ve Allah'ın haram kıldığı şeylere gözünü kapayan göz.” *174

159.İmam Sadık (a.s): “Eğer ağlayamıyorsan, kendini ağlamak için zorla. Eğer gözlerinden sineğin başı kadar dahi gözyaşı dökülecek olursa ne mutlu sana, ne mutlu sana.” *175

160.İmam Sadık (a.s): “Gözyaşı dışında her şeyin bir ölçüsü ve tartısı vardır. Bir damla gözyaşı denizler dolusu ateşi söndürür. Göz, yaşlarla ıslanınca asla fakirlik ve zillet tozuna bulaşmaz. Göz, ağlayıp yaş dökünce Allah, ateşi ona haram kılar. Eğer bir ümmet arasında ağlayan biri varsa, o ümmetin tümü bağışlanır.” *176

- 171* Gurer'ul-Hikem, 2051
172* a. g. e. 2016
173* el-Bihar, 69/378/31
174* a. g. e. 7/195/62
175* Uddet'ud-Dai, 161
176* el-Bihar, 93/331/14

29. Bölüm

Gözlerin Kuruması

161.Resulullah (s.a.a): “Şekavetin (mutsuzluğun) alametlerinden biri de gözlerin kurumasıdır (ağlayamamasıdır.)” *177

162.İmam Ali (a.s): “Gözler ancak kalplerin katılaşması sebebiyle kurur. Kalpler ise günahların çokluğu sebebiyle katılaşır.” *178

177* el-Bihar. 70/52/11
178* el-Bihar. 73/354/60

11. Konu: Ahiret

30. Bölüm

Ahiret

“Ahiret kazancını isteyen kazancını artırırız; dünya kazancını isteyen de ondan veririz; ama ahirette bir payı bulunmaz.” *179

163. İmam Ali (a.s): “Dünya mutsuzların arzusu, ahiret ise mutluların zaferidir.” *180

164. İmam Ali (a.s): “Ahirete sarıl, dünya hor bir halde sana gelir.” *181

165. İmam Ali (a.s): “Şüphesiz dünya senden ayrılmakta ve ahiret sana doğru yaklaşmaktadır.” *182

179* Şura, 20

180* Gurer’ul Hikem, 694-695

181* a. g. e. 6080

182* Nehc’ul Belağa, 32. mektup

31. Bölüm

Ahiret İşlerinin Büyüklüğü

“Onları birbirlerinden nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Doğrusu ahirette daha büyük dereceler ve daha büyük üstünlükler vardır.” *183

166. İmam Ali (a.s): “Dünyanın her şeyinin duyulması görülmesinden daha büyüktür. Ahiretin ise her şeyinin görülmesi duyulmasından daha büyüktür. O halde size görmek değil de işitmek, gaybı görmek değil de haberdar olmak yetsin.” *184

183* Gafir, 39

184* Gurer’ul Hikem, 8298

32. Bölüm

Ahiret Kalıcı Yurttur

“Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı geçici bir eğlencedir. Ama ahiret, gerçekten kalınacak yurttur.” *185

167. İmam Ali (a.s): “Kalacağı yurdunu bayındır kılan kimse akıllıdır.” *186

168. İmam Ali (a.s): “Dünya geçici, ahiret ise ebedidir.” *187

33. Bölüm

Ahiretin Üstünlüğü

“De ki: “Dünya geçimliği azdır, ahiret, Allah'a karşı gelmekten sakınan için daha hayırlıdır.” *188

169. İmam Ali (a.s): “Hiç bir şey ahiretin bedeli olamaz. Dünya insanın canı pahasına değmez.” *189

bak. ed-Dünya, 719. Bölüm

185* Gafir, 39

186* Gurer’ul Hikem, 8298

187* a. g. e. 4

188* Nisa, 77

189* Gurer’ul Hikem, 7502

34. Bölüm

Ahireti Hatırlama

170. İmam Ali (a.s): “Ahireti hatırlama ilaç ve şifadır. Dünyayı hatırlamak ise dertlerin en kötüsüdür.” *190

171. İmam Ali (a.s): “Her kim ahireti çok anarsa günahları azalır.” *191

190* Gurer’ul Hikem. 5175-5176

191* a. g. e. 8769

35. Bölüm

Ahiret İçin Çalışmak

172. Resulullah (s.a.a): “Hiç ölmeyecekmişin gibi dünya için, yarın ölecekmişin gibi ahiretin için çalış.” *192

173. Resulullah (s.a.a): “Her kimin sürekli en büyük himmeti ahiret olursa, Allah kalbine zenginlik verir, işlerini toparlar ve böylece rızkı kemale ermedikçe dünyadan çıkmaz. Her kimin de sürekli en büyük gayreti dünya olursa, Allah fakirliği iki gözü arasında karar kılar, işlerini bozar ve dünya hususunda kısmetinden başkasına nail olamaz.” *193

174. İmam Ali (a.s): “Dünyaya rağbet oldukça ahiret için amel etmenin bir faydası yoktur.” *194

192* Tenbih’ul Havatir, 2/234

193* el-Bihar, 77/151/104

194* Gurer’ul Hikem 10829

12. Konu: Ahiret

36. Bölüm

Ahiret

175. Hz. Lokman (a.s) oğluna öğüt vererek şöyle buyurmuştur: “Eğer ölüm hakkında şekkediyorsan, kendinden uykuyu kaldır. Ama bil ki bunu asla yapamazsın. Eğer dirilme hususunda şüphen varsa, kendinden uyanmayı uzaklaştır. Ama bil ki buna da gücün yetmez.” *195

176. Resulullah (s.a.a): “Ahiret amel (hesabının görüldüğü) meydandır. Her kim (dünyada) amel etmişse (ahirette) hali güzel olacak ve nasıplenecektir ve kaybettiği şeyler için üzülecek ve pişman olacaktır.” *196

177. İmam Zeyn’ul Abidin (a.s), yaptığı öğütlerinin birinde şöyle buyurmuştur: “Ey Ademoğlu! Bil ki bu günün ardından daha büyük, daha korkunç ve kalpler için daha acı bir gün vardır. O da kıyamet günüdür. O gün insanlar bir araya toplanır, o gün herkes orada hazır bulunur. O günde Allah ilk ve son yaratıklarının tümünü bir araya toplar.” *197

195* el-Bihar, 7/42/13

196* A’lam’ud-Din, 341

197* el-Kafi, 8/73/29

37. Bölüm

Ahireti İspat İçin Deliller

“Sizi boşuna yarattığımızı ve bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?” *198

“Yoksa, iman edip salih amel işleyenleri, yeryüzünde, bozguncular gibi mi tutarız? Yoksa, Allah'a karşı gelmekten sakınanları yoldan çıkanlar gibi mi tutarız?” *199

“İnsan kendi yaratılışını unuttur da: “Çürümüş kemikleri kim yaratacak” diyerek, bize misal vermeye kalkar? De ki: “Onları ilk defa yaratan diriltecektir. O, her türlü yaratmayı bilendir.” *200

“İnsan: “Ben öldüğümde mi diriltileceğim?” der. İnsan kendisi önceden bir şey değilken

onu yaratmış olduğumuzu hatırlamaz mı?” *201

“Önce yaratan, ölümünden sonra tekrar diriltten O’dur. Bu, O’nun için daha kolaydır. Göklerde ve yerde olan en üstün sıfatlar O’nundur. O, güçlüdür, hikmet sahibidir.” *202

“Allah'ın rahmetinin belirtilerine bir bak, yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? Şüphesiz ölüleri O diriltir. O her şeye kadirdir.” *203

“Rüzgarları gönderip de bulutları yürüten Allah'tır. Biz bulutları ölü bir yere sürüp, onunla toprağı ölümünden sonra diriltiriz. İnsanları diriltmek de böyledir.” *204

198* Müminun, 115

199* Sad, 27 ve 28

200* Yasin, 78 ve 79

201* Meryem, 66, 76ler

202* Rum, 27

203* Rum, 50

204* Fatır, 9

38. Bölüm

Kıyamet Zamanının Yakınlığı

“İnsanların hesaba çekilecekleri (gün) yaklaştı. Hal böyle iken onlar gaflet içinde yüz çevirdiler.” *205

178. Resulullah (s.a.a), işaret ve orta parmağını göstererek şöyle buyurmuştur: “Benim dirilişim ve kıyamet arasındaki zaman fasılası bu ikisi gibidir.” Ardından şöyle buyurdu: “Canım elinde olan Allah’a andolsun ki ben kıyameti iki omuzumun arasında buluyorum.” *206

179. İmam Ali (a.s): “Siz ve kıyamet bir ipe bağlanmışsınız.” *207

205* Enbiya, 1

206* Ca’feriyat, 212

207* Nehc’ul-Belağa, 190. hutbe

39. Bölüm

Sadece Allah Kıyametin Ne Zaman Kopacağından Haberdardır

“İnsanlar senden kıyametin zamanını soruyorlar; de ki: “Onun bilgisi ancak Allah katındadır; ne bilirsin, belki de zamanı yakındır.” *208

180. İmam Sadık (a.s): “İsa b. Meryem (a.s) Cebrail’e (a.s) şöyle sordu: “Kıyamet ne

zaman kopacaktır?” Cebrail büyük bir ızdırap ve tedirginlik içinde düştü ve bayıldı. Bir müddet sonra ayılınca şöyle buyurdu: “Ey Ruhullah! (a.s) Ben bu konuda senden daha çok bilici değilim. Göklerde ve yerde olan her şey Allah’ındır. Kıyamet sizlere aniden gelip çatacaktır.” *209

208* Ahzap, 63

209* Kasas’ul Enbiya, 271/346

40. Bölüm

Kıyametin Kopmasının Nişanesi

“Onlar kıyamet gününün kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar. Şüphesiz onun alametleri belirmiştir. Kendilerine gelip çatinca ibret almaları neye yarar?” *210

“Sura üflenince, Allah'ın dilediği bir yana, göklerde olanlar, yerde olanlar hepsi düşüp ölür. Sonra Sura bir daha üflenince hemen ayağa kalkıp bakışır dururlar.” *211

“Yer dehşetle sarsıldıkça sarsıldığı zaman.” *212

“Ama yer, çarpılıp paralandığı zaman.” *213

“Dağlar yürüdükçe yürür.” *214

“Dağlar, atılmış renkli yüne benzeyecekler.” *215

“Denizler kaynaştığı zaman. ”*216

“Güneş dürülüp ışığı kalmadığı zaman; yıldızlar düşüp, söndüğü zaman.” *217

“Yıldızlar dağılıp döküldüğü zaman.” *218

“Gök yarılr; o gün düzeni bozulur.” *219

210* Muhammed, 18

211* Zümer, 68

212* Zilzal, 1

213* Fecr, 21

214* Tur, 10

215* Karia, 5

216* İnfitar, 3

217* Tekvir, 1 ve 2

218* İnfitar, 2

219* Hakka, 16

41. Bölüm

Mezarlardan Çıkıldığı Gün

“O gün çığlığı gerçekten duyarlar; iŖte o, kabirden ıkıŖ günüdür.” *220

181.İmam Seccad (a.s): “Ademoğlunun en Ŗiddetli  anı vardır: Ölüm meleğini gördüğü an, mezarından çıktığı an ve Allah Tebarek ve Teala'nın huzurunda durduğu an.” *221

220* Kaf, 42; bak. Yasin, 51-53

221* el-Hisal, 119/108

42. Bölüm

MahŖerin Hususiyetleri

182.Resulullah (s.a.a): “İnsan yaŖadıđı gibi ölecek ve öldüğü gibi dirilecektir.” *222

183.Resulullah (s.a.a): “Ŗphesiz sizler, yalın ayak, çıplak ve sünnetsiz bir Ŗekilde Allah ile grŖrsnz.” *223

184.Resulullah (s.a.a): “Kıyamet günü herkes susuz olarak gelir.” *224

185.İmam Ali (a.s): “Ey haktan sapmıŖ gafil insan! Bu ğt veren ve yol gösteren kimseye kulak ver! Kıyamet, amellerin sunulduğu, insanların sorguya çekildiği, mükafat veya ceza gördüğü gün olarak takdir edilmiŖtir. İnsanların amellerinin kendilerine döndürüldüğü ve tüm günahların sayıldığı gündür. O gün göz bebekleri erir, hamile olanlar karnında olan Ŗeyi doğurur.” *225

186.İmam Ali (a.s): “İŖte o gün (kıyamet), Allah'ın önce gelenleri de sonra gelenleri de hesaba çekmek ve amellerinin karŖılıđını vermek için topladığı gündür. Herkes boyun eđmiŖ olarak ayakta beklemektedir. Ter ağızlarına gem vurmuŖ, yeryüzü onlarla beraber titremektedir. Onların içinde durumları en iyi olan, ayağını basacak yer bulup kendine geniŖ bir yer tutandır.” *226

222* Tenbih'ul Havatir, 2/133

223* et-Terđib ve't-Terhib, 4/384/11

224* Kenz'ul Ummal, 38938

225* Emali'et-Tusi, 653/1353

226* Nehc'ul-Belağa, 102. hutbe

43. Bölüm

Kıyamet Gününde Takva Sahiplerinin Durumu

187.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın, “Takva sahiplerini Rahman'ın katında elçiler olarak bir araya topladığımız gün” ayeti hakkında Ŗyle buyurmuŖtur: “Elçiler süvari olur, onlar ilahi takvaya sahip kimselerdir. O halde onlar Allah'tan sakındılar, Allah da onları sevdi, onları seçti, iŖlerinden hoŖnut oldu ve bu yüzden de onları, “takva sahipleri” olarak adlandırdı.” *227

44. Bölüm

Kıyamet Günü Günahkarların Durumu

188. İmam Sadık (a.s): “Her kim Müslümanlara karşı iki yüzlü ve iki dilli olursa kıyamet günü ateşten iki dili olduğu halde getirilir.” *228

189. İmam Sadık (a.s): “Her kim kardeşinin malından bir şeyi zulüm ve haksızlıkla yer ve onu kendisine geri döndermezse kıyamet günü ateşten bir kıvılcım yer.” *229

190. İmam Sadık (a.s): “Her kim insanların malını yemek maksadıyla Kur’an okursa kıyamet günü yüzü, eti olmayan kemik olarak gelir.” *230

191. İmam Sadık (a.s): “(Kıyamet günü) kibirli insanlar karınca şeklinde getirilirler ve Allah kulların hesabını görünceye kadar insanlar onları ayaklar altında çiğnerler.” *231

192. İmam Sadık (a.s): “Kıyamet günü olunca bir münadi şöyle nida eder: “Dostlarımdan yüz çevirenler nerede? *232

193. (Veya onları haklarından mahrum kılanlar veya onlarla alay edenler nerede?) Böylece yüzlerinde et olmayan bir grup ayağa kalkar. (Kendileri için) şöyle denir: “Bunlar müminlere eziyet eden, onlarla düşmanlıkta bulunan, onlarla inatlaşan ve dinleri sebebiyle müminleri kınayan kimselerdir.” Ardından onların cehenneme atılması emredilir.” *232

228* Sevaḅ’ul A’mal, 319/1

229* a.g.e, 322/8

230* a. g. e. 329/1

231* el-Kafi, 2/311/11

232* a. g. e. s. 351/2

45. Bölüm

Amel Defteri

“Her insanın boynuna işlediklerini dolarız ve kıyamet günü açılmış bulacağı kitabı önüne çıkarırız. kitabımı oku, bugün, hesap görücü olarak sen kendine yetersin.” *233

194. İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala’nın, “Herkesin iyi ve kötü amelleri boynuna asılır” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Her nerede olursa iyi ve kötü amelleri de kendisiyle olur ve kıyamet günü amel defteri kendisine verilmeye kadar da ondan ayrılamaz.” *234

195. İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala’nın, “Kitabımı oku! Bugün sen (hesap görmek için) kendine yetersin” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Kulun yaptığı ve kendisi için

yazılan bütün işler adeta o an yapmış gibi kendisine hatırlatılır. Bu yüzden de şöyle derler: “Eyvahlar olsun bize! Bu ne kitaptır ki küçük ve büyük her şeyi saymıştır.” *235

196. İmam Sadık (a.s): “Kıyamet günü olunca insanın defteri kendisine verilir ve şöyle denir: “Onu oku!” (Ravi: “Ben şöyle arz ettim: “O defterde olan şeyi tanır mı?” İmam (a.s) şöyle buyurdu: “İnsanın baktığı her bakış söylediği her kelime, attığı her adım, yaptığı her iş o defterde zikredilmiştir.” Ve adeta o an işlemiş gibi bütün bunlar kendisine hatırlatılır ve bu sebeple de şöyle derler: “Eyvahlar olsun bize! Bu ne kitaptır ki...” *236

bak. el-Amel, 1379. Bölüm; el-Murakabet, 839. Bölüm

233* İsra, 13, 14

234* Tefsir-u Kumi, 2/17

235* Tefsir’ul-Ayyaşi, 2/328/35

236* a. g. e. 2/328/34

46. Bölüm

Kitabı Sağ ve Sol Taraftan Verilenler

197. İmam Sadık (a.s): “Allah Tebarek ve Teala müminin hesabını görmek isteyince, amel defterini sağ eline verir ve kendisi ile onun arasında hesabını görür ve şöyle der: “Ey kulum! Söyle böyle yaptın, falan filan işe bulaştın.” O şöyle arz eder: “Evet ey Rabbim! Ben bu işleri yaptım.” Allah şöyle buyurur: “Ben onları sana bağışladım ve iyi işlere çevirdim.” Bunun üzerine halk da şöyle der: “Sübhanallah! Bu kulun bir tek günahı da mı yoktur?” İşte bu, aziz ve celil olan Allah’ın şu ayetinin manasıdır: “Amel defteri kendisine sağından verilen kimse, kolay geçireceği bir hesaba çekilir ve ailesinin yanına sevinçle döner.” *237

198. İmam Sadık (a.s): “Allah Tebarek ve Teala... bir kulun kötülüğünü isteyince onu insanların önünde hesaba çeker, mahkum eder ve amel defterini sol eline verir. Aziz ve celil olan Allah’ın şu sözünün anlamı da aynı şeyi ifade etmektedir: “Ama amel defteri kendisine arkasından verilen kimse: “Mahvoldum” diye bağırır ve çılgın alevli cehenneme girer. Çünkü o, dünyada, ailesinin yanında iken zevk içindeydi.” *238
bak. el-Hisab, 532. Bölüm

237* Zühd lil Hüseyin b. Said, 92/246

238* a.g.e, 92/246

13. Konu: Ahit-Söz

47. Bölüm

Ahde Vefaya Teşvik

“Ahitleştiklerinde ahitlerine vefa gösterenler.”

bak. Mu'minun, 8; Meryem, 54; Saf, 2 ila 3; Mearic, 32. Nahl, 91

199.Resulullah (s.a.a): "Müslümanlar helal olan şartlarına bağlıdır." *239

200.Resulullah (s.a.a): "Biliniz ki her kim ahdedilmiş bir zimmet ehline zulmederse veya hakkını azaltırsa veya ona gücünden fazlasını yüklerse veya onu mükellef kılsa veya rızayetini almadan ondan bir şey alırsa kıyamet günü ben onun için hüccet (aleyhine delil) getiriciyim." *240

201.Resulullah (s.a.a): "Ahdi bozduklarında Allah onlara düşmanlarını hakim kılar." *241

202.Resulullah (s.a.a): "Ahdi olmayan kimsenin dini de yoktur." *242

203.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ahitler kıyamet gününe kadar boynuna asılan gerdanlıklardır. Her kim onlara riayet ederse Allah da onu gözetir. Her kim ahitleri bozarsa Allah da onu hor kılar. Her kim ahitleri hafife alırsa, ahitler onu, kendilerini sağlam kılan ve kullarından onları koruyacaklarına dair söz aldığı Allah'a şikayette bulunurlar." *243

204.İmam Ali (a.s) Mısır'a tayin ettiği kendi valisi Malik bin Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Çünkü arzularının farklılıklarına, görüşlerinin kopukluklarına, bölük pörçük oluşlarına rağmen insanların, Allah'ın farz kıldığı şeylerden ahitlere vefalı olmak gibi saygı gösterdikleri, üzerinde şiddetle birleştikleri başka bir şey yoktur." *244

205.İmam Ali (a.s): "Sözünde güzel durmak (ahdine vefalı kalmak) imandandır." *245

239* Kenz'ul Ummal, 10919

240* a.g.e, 10924

241* el-Bihar, 100/46/3

242* Nevadir'ur-Ravendi, 5

243* Gurer'ul Hikem, 3650

244* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup

245* Gurer'ul Hikem, 3379

206.İmam Ali (a.s): "Ahdine riayet etmeyen kimsenin Allah'a yakini yoktur." *246

207.İmam Bakır (a.s): "Şu üç şey hakkında aziz ve celil olan Allah hiç kimseye muhalefet hakkı vermemiştir: ...İyi ve kötü, herkese verdiği ahde riayet etmek." *247

208.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın, "İpliğini iyice eğirip katladıktan sonra bozan kadın gibi olmayın" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "O kadın ipliğini iyice eğirip katladıktan sonra bozan Teym b. Murre kabilesinden bir kadındı. Bu kadın Rabıta (Reyte) binti Ka'b b. Sa'd b. Teym b. Ka'b b. Luey b. Galib idi. O ipliğini iyice eğirip katlayan ve sonra da o ipliğini bozan ve yeniden eğirip katlayan ahmak bir kadındı. Dolayısıyla Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "İpliğini iyice eğirip katladıktan sonra bozan kadın gibi olmayın." Allah Tebarek ve Teala vefalı olmayı emretmiş, ahdini bozmaktan sakındırmıştır ve bu örneği onlar için vermiştir." *248

209.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın, "Ey iman edenler! Sözleşmelerinize vefa gösterin" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat ahitlerdir." *249

246* a. g. e. 9577

247* el-Kafi, 2/162/15

248* Tefsir-u Kumi, 1/389

249* Tefsir'ul-Ayyaşi, 1/289/5

14. Konu: Ahlak

48. Bölüm

Güzel Ahlak

210.Resulullah (s.a.a): "İslam, güzel ahlaktır." *250

211.Resulullah (s.a.a): "Güzel ahlak, dinin yarısıdır." *251

212.İmam Ali (a.s): "Müminin kitabının başlığı ahlakının güzelliğidir." *252

213.İmam Ali (a.s): "Güzel ahlak, tüm iyiliklerin başıdır." *253

214.İmam Sadık (a.s): "Güzel ahlaktan daha tatlı bir hayat yoktur." *254

250* Kenz'ul-Ummal, 5225

251* el-Hisal, 30/106

252* el-Bihar, 71/392/59

253* Gurer'ul-Hikem, 4857

254* İlel'uş-Şerayi', 560/1

49. Bölüm

İyi Ahlakın Sonuçları

215.Resulullah (s.a.a): "Kul, ibadetinde ne kadar da zayıf olsa, güzel ahlak sayesinde ahirette büyük derecelere ve yüce makamlara ulaşır." *255

216.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz güzel ahlaklı insanın, gündüzleri oruç tutup geceleri ibadetle geçiren kimse gibi sevabı vardır." *256

217.Resulullah (s.a.a): “Amel terazisinde güzel ahlaktan daha ağır gelen bir şey yoktur.” *257

218.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz sizlerden bana en sevimli ve kıyamet günü bana en yakın oturanınız ahlak açısından en güzeliniz ve en çok tevazu göstereninizdir.” *258

219.Resulullah (s.a.a): “Müminlerin iman açısından en kamili, ahlak açısından en güzel olanıdır.” *259

255* Meheccet’ul-Beyza, 5/93

256* el-Kafi, 2/100/5

257* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/37/98

258* el-Bihar, 71/385/26

259* Emali et-Tusi, 140/227

50. Bölüm

Güzel Ahlakın Anlamı

220.İmam Ali (a.s): “Güzel ahlak üç şeydedir: Haramlardan sakınmada, helal rızık talep etmede ve ailesinin refahını sağlamada.” *260

221.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz selam vermek güzel ahlaktır.” *261

222.İmam Sadık (a.s) güzel ahlakın tarifi hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Yumuşak huylu olman, güzel ve edepli konuşman ve kardeşine güler yüzlü davranmandır.” *262

260* el-Bihar, 71/394/63

261* Gurer’ul-Hikem, 3404

262* Meani’l-Ahbar, 253/1

51. Bölüm

Ahlaki Yücelikler

223.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz Allah ahlaki yücelikleri sever ve aşağılık huylardan hoşlanmaz.” *263

224.İmam Ali (a.s): “Ahlaki yücelikler üzere olun. Şüphesiz ahlaki yücelikler (insanın)

yücelişini sağlar. Ahlaki aşağılıklardan sakının. Şüphesiz ahlaki aşağılıklar şerafeti insanı düşürür ve azameti yok eder.” *264

225.İmam Ali (a.s): “Ahlaki yücelikleri elde etmekte çalışkan ve dayanıklı olun.” *265

263* Kenz’ul-Ummal, 5180

264* el-Bihar, 78/53/89

265* Gurer’ul-Hikem, 4712

52. Bölüm

Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri

226.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz ben ahlaki yücelikleri tamamlamak için gönderildim.” *266

227.İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala Resulullah’ı (s.a.a) ahlaki yüceliklere özgü kılmıştır. O halde nefislerinizi imtihan edin. Eğer bu huylar sizde de varsa aziz ve celil olan Allah’a hamd edin ve ondan bu huyların fazlasını dileyin.” İmam (a.s) onları on tane olarak zikretti:Yakin, kanaat, sabır, şükür, hilim, güzel ahlak, cömertlik, gayret, cesaret ve mürüvvet.” *267

228.İmam Sadık’a (a.s) ahlaki yücelikler hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Sana zulmedenı affetmen, seninle ilişkisini kesenle ilişki kurman, seni mahrum kılana bağışta bulunman ve aleyhine de olsa hak sözü söylemendir.” *268

266* Kenz’ul-Ummal, 5217

267* Emali el-Seduk, 184/8

268* Meani’l-Ahbar, 191/1

53. Bölüm

Yüceliklerin En Hayırlısı

229.İmam Ali (a.s): “En hayırlı yüce ahlak, fedakarlıktır.” *269

230.İmam Ali (a.s): “En güzel yücelik, güçlünün affetmesi ve fakirin bağışta bulunmasıdır.” *270

231.İmam Ali (a.s): “En üstün yücelik nimetleri tamamlamaktır.” *271

269* Gurer’ul-Hikem, 4953

270* a. g. e. 3165

271* a. g. e. 2983

54. Bölüm

Güzel Ahlakın Meyveleri

232. Resulullah (s.a.a): “Güzel ahlak dostluğu kökleştirir.” *272

233. İmam Ali (a.s): “Ahlakını güzelleştir ki Allah hesabını hafifletsin.” *273

234. İmam Sadık (a.s): “Güzel ahlak rızkı artırır.” *274

235. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz iyilik ve güzel ahlak evleri imar eder ve ömürleri uzatır.” *275

236. İmam Sadık (a.s): “Güzel ahlak güneşin buzu erittiği gibi günahları eritir/tüketir.” *276

272* el-Bihar, 71/148/71

273* Emali el-Seduk, 174/9

274* a.g.e. s. 71/396/77

275* el-Bihar, s.395/73

276* el-Kafi, 2/100/7, 9

55. Bölüm

Kötü Ahlak

237. Resulullah (s.a.a): “Kötü ahlak bağışlanmaz bir günahdır.” *277

238. Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz kul kötü ahlakı sebebiyle cehennemden en alt katına düşer.” *278

239. Resulullah (s.a.a) kendisine, “Falan şahıs gündüzleri oruçla ve geceleri ibadetle geçiriyor ama aynı zamanda kötü ahlaklı biridir. Komşularına diliyle eziyet etmektedir” diye söylenince şöyle buyurmuştur: “Onda hayır yoktur o ateş ehliendir.” *279

240. İmam Ali (a.s): “Kötü ahlak hayatın kararına ve nefsin azap görme sebebidir.” *280

241. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz kötü ahlak sirkenin balı bozduğu gibi ameli bozar.” *281

- 277* Meheccet'ul-Beyza, 5/93
278* a.g.e, 5/93
279* el-Bihar, 71/394/63
280* Gurer'ul-Hikem, 5639
281* el-Kafi, 2/321/1

56. Bölüm

Kötü Ahlakın Akıbeti

242. İmam Ali (a.s): "Ahlakı kötü olanın ailesi kendisinden utanır." *282
243. İmam Ali (a.s): "Tahammülü az olanın rahathğı da az olur." *283
244. İmam Ali (a.s): "Ahlakı kötü olanın rızkı daralır." *284
245. İmam Sadık (a.s): "Et, et bitirir. Her kim kırk gün et yemezse ahlakı kötü olur." *285
- 282* Gurer'ul-Hikem, 8595
283* a.g.e, 9192
284* a. g. e. 8023
285* el-Kafi, 6/309/1

57. Bölüm

En Üstün Ahlak

246. İmam Ali (a.s): "En üstün ahlak cömertlik ve faydası en genel ahlak ise adalettir." *286
247. İmam Ali (a.s): "En şerafetli ahlak tevazu, hilim ve yumuşak huyluluktur." *287
248. İmam Bakır (a.s), en üstün ahlak hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Sabır ve bağışlayıcılık." *288
- 286* Gurer'ul-Hikem, 3219
287* a. g. e. 3223
288* el-Bihar, 36/358/228

58. Bölüm

Ahlaki Karakterlerin Birbiriyle İrtibatı

249. İmam Ali (a.s): “Eğer birinde beğenilmiş bir haslet olursa kardeşlerini de (beğenilmiş hasletlerin benzerlerini de) ondan bekleyin.” *289

250. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz yüce hasletler birbirine bağlıdır.” *290

289* Nehc’ul-Belağ, 445. hikmet

290* Emali et-Tusi, 301/597

15. Konu: Ahmaklık

59. Bölüm

Ahmaklık

251. İmam Ali (a.s): “Ahmaklık en kötü derttir.” *291

252. İmam Ali (a.s): “En kötü fakirlik ahmaklıktır.” *292

253. İmam Ali (a.s): “Ahmak insanın kendine verdiği ziyanı düşman düşmanına veremez.” *293

291* Gurer’ul-Hikem, 687

292* a. g. e. 2849

293* Nehc’us-Saadet, 3/225

60. Bölüm

Ahmağın Sıfatları

254. Mesih (a.s) ahmak hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Başına buyruk ve kendini beğenen kimsedir. Var olan faziletlerin, tümüyle kendisinin olduğunu ve başkalarının kendinden üstün bir fazileti olmadığını sanır. Tüm hakların kendisi için olduğunu ve başkalarının kendi üzerinde hakkı olmadığını sanır. İşte bu tedavisi için ilacı olmayan ahmaklıktır.” *294

255.İmam Ali (a.s): “Kim insanların ayıplarına bakar da onları çirkin görür ama kendisi için hoş görürse gerçek ahmağın ta kendisidir.” *295

256.İmam Ali (a.s): “İnsanın ahmaklığı üç şey ile tanınır: Kendisini ilgilendirmeyen hususlarda konuşması, kendisine sorulmadığı şeylere cevap vermesi ve işlerdeki cılgınlığı ile.” *296

257.İmam Ali (a.s): “Çok renkten renge girişi ahmağın nişanelerindendir.” *297

258.İmam Ali (a.s): “İnsanların sana her dediğini inkar etmeye kalkışma. Yoksa bu sana ahmaklık olarak yeter.” *298

294* el-İhtisas, 221

295* Nehc’ul-Belağa, 349. hikmet

296* Gurer’ul-Hikem, 4542

297* a. g. e. 9445

298* a. g. e. 10251

61. Bölüm

Ahmak İle Arkadaşlık

259.İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) oğlu Bakır’a (a.s) vasiyetinde şöyle buyurmuştur: “Oğulcağızım! Ahmak ile oturmaktan ve onunla kaynaşmaktan sakın, ondan uzak dur, onunla konuşma. Zira ahmak insan hazır olsun veya olmasın aşağılıktır. Konuşunca ahmaklığı onu rüsva eder. Suskunluğu konuşmadaki acizliğindedir. Eğer bir iş yaparsa bozar, bir sorumluluk üstlendiğinde onu zayi eder. Ne ilmi kendisine fayda verir ve ne de başkalarının ilmi ona fayda verir. Kendisine nasihat edene itaat etmez, arkadaşları elinden rahat görmez. Annesi ölmesini, hanımı onu kaybetmeyi, komşuları uzağa gitmesini arzular. Onunla oturup kalkan birlikteliğinden kurtulmanın yolunu arar. Eğer bir meclisin en küçüğü olursa kendinden üstün olanı zorluğa salar. Eğer meclisin en büyüğü olursa altındakileri fesada sürükler.” *299

260.İmam Sadık (a.s): “Her kim ahmakla dost olmaktan kaçınmazsa çok geçmeden onun ahlakıyla ahlaklanır.” *300

299* Emali et-Tusi, 613/1268

300* Emali’es-Seduk, 222/1

62. Bölüm

İnsanların En Ahmak Olanı

261.İmam Ali (a.s): “İnsanların en ahmak olanı, insanların en akıllısı olduğunu sanan kimsedir.” *301

262.İmam Ali (a.s): “İnsanların en ahmak olanı iyilik etmediği halde insanlardan teşekkür bekleyen ve kötülük yaptığı halde hayır sevap uman kimsedir.” *302

263.İmam Ali (a.s): “İnsanların en ahmak olanı kendisi sahip olduğu halde, başkasının ayıbını çirkin görendir.” *303

301* Gurer’ul-Hikem, 3089

302* a. g. e. 3283

303* a. g. e. 3343

63. Bölüm

Ahmağın Cevabı

264.İmam Ali (a.s): “Ahmağa karşı susmak ona verilen en üstün cevaptır.” *304

16. Konu: Akıl

64. Bölüm

Akıl

“Hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse şüphesiz ona çokça hayır verilmiştir. Bundan ancak akıl sahipleri ibret alır.” *305

“Eğer kulak vermiş veya akıl etmiş olsaydık, çılgın alevli cehennemlikler içinde olmazdık” derler.” *306

265.Resulullah (s.a.a): “İnsanın kıvamı akılı iledir. Aklı olmayan kimsenin dini yoktur.” *307

266.İmam Ali (a.s): “Allah akıl verdiği herkesi bir gün akıl vesilesiyle kurtarmıştır.” *308

267.İmam Ali (a.s): “Akıl, en güçlü temeldir.” *309

268.İmam Ali (a.s): “Akıl, insanı kötülükten münezzehtir ve iyiliği emreder.” *310

269.İmam Ali (a.s): “Akıl, her işin düzenleyicisidir.” *311

270.İmam Ali (a.s): “Akıl, illiyyin’e (cennetin en yüksek yeri) doğru yükselir.” *312

304* Gurer'ul-Hikem, 1160

305* Bakara, 269

- 306* Mülk, 10
307* Ravzat'ul-Vaizin, 9
308* Nehc'ul-Belağa, 407. hikmet
309* Gurer'ul-Hikem, 475
310* a. g. e. 1250
311* a. g. e. 404
312* a. g. e. 1325

271.İmam Ali (a.s): “Akıl, hakkın elçisidir.” *313

272.İmam Ali (a.s): “En iyi zenginlik akıldır.” *314

273.İmam Ali (a.s): “Akıl, müminin samimi dostudur.” *315

274.İmam Bakır (a.s): “Akıl yokluğu gibi bir musibet yoktur.” *316

275.İmam Sadık (a.s): “Övgüsü yüce olan Allah şüphesiz akılı yarattı. Akıl Allah'ın arşının sağındaki nurundan yarattığı ruhani varlıkların ilkidir.” *317

276.İmam Sadık (a.s): “Allah-u Teala akılı dört şeyden yaratmıştır: İlimden, kudretten, nurdan ve bir şeye meşiyetten. Sonra onu ilimle ayakta tutmuş ve meleketunda daimi kılmıştır.” *318

277.İmam Sadık (a.s): “Hiçbir servet akıldan daha bereketli değildir ve hiç bir fakirlik ahmaklıktan daha aşağılık değildir.” *319

278.İmam Sadık (a.s): “Hiçbir mal akıldan daha faydalı değildir.” *320

279.İmam Sadık (a.s): “Akıl müminin kılavuzudur.” *321

280.İmam Kazım (a.s) Hişam b. Hakem'e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: “Ey Hişam! Kullar arasında akıldan daha üstün bir şey bölüştürülmemiştir. Akıllı insanın uykusu cahil insanın ibadet için sabahlamasından daha üstündür. Allah her peygamberi, tüm çaba gösterenlerin çabasından daha üstün olsun diye akıl sahibi olarak göndermiştir. Kul Allah hakkında düşünmedikçe (Onu tanıyıp itaat etmesi gerektiğini derketmeyince) Allah'ın farzlarından hiçbir farzı yerine getiremez.” *322

281.İmam Rıza (a.s): “Her insanın dostu akıldır, düşmanı ise cehaletidir.” 323

- 313* Gurer'ul-Hikem. 272
314* Nehc'ul-Belağa, 38. hikmet
315* Tuhef'ul-Ukul, 203
316* a.g.e, 286
317* el-Hisal, 589/13
318* el-İhtisas, 244
319* el-Kafi, 1/29/34

- 320* el-İhtisas, 246
321* el-Kafi, 1/25/24
322* Tuhef'ul-Ukul, 397
323* el-Kafi, 1/11/4

65. Bölüm

Ceza ve Sevap Hususunda Aklın Rolü

282. Resulullah (s.a.a) birini öven bir topluluğa şöyle buyurmuştur: “O şahsın aklı nasıldır?” Onlar şöyle arzettiler: “Ey Allah’ın Resülü! Biz ibadet ve güzel işlerdeki çabasını sizlere ilettik. Oysa sen bize onun aklını soruyorsun.” Peygamber şöyle buyurdu: “Şüphesiz ahmak insan ahmaklığıyla kötü birinin çirkin işlerinden daha kötü bir işe bulaşır. Yarın kıyamet günü kullar akılları miktarınca derecelere erişir ve Rablerine yakınlık makamına ulaşırlar.” *324

283. Resulullah (s.a.a): “Hayır tümüyle akılla elde edilir. Aklı olmayan kimsenin dini yoktur.” *325

284. İmam Hasan (a.s): “Dünya ve ahiret akılla elde edilir. Her kim akıldan mahrum olursa, iki cihandan mahrum kalmıştır.” *326

285. İmam Bakır (a.s): “Allah aklı yaratınca, “Yönel” dedi o da yöneldi. Sonra, “Dön” dedi ve o da döndü. Daha sonra Allah şöyle buyurdu: “İzzet ve celalime andolsun ki ben senden daha güzel bir yaratık yaratmadım.” (* 327) Yalnız sana emrediyorum ve yalnız seni sakındırıyorum. Yalnız sana mükafat veriyorum ve yalnız seni cezalandırıyorum.” *328

286. İmam Bakır (a.s): “Hz. Musa’ya (a.s) vahyedilen şeylerden biride şuydu: “Ben kullarımı kendilerine verdiğim akıl ölçüsünce hesaba çekerim.” *329

287. İmam Bakır (a.s): “Bir kitapta (maksat Ali’nin (a.s) kitabıdır) şöyle yazıldığını gördüm: “Şüphesiz herkesin değeri marifeti ölçüsünce dir. Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala insanları dünyada kendilerine verdiği akıl miktarınca hesaba çeker.” *330

288. İmam Kazım (a.s): “Her kim mal ve serveti olmaksızın zengin olmak, hasetten kurtulup kalp huzuru elde etmek ve dini hakkında salim kalmak istiyorsa, aziz ve celil olan Allah’a yalvarıp yakarak aklını kamil kılmasını dilemelidir.” *331

324* Mecme’ul-Beyan, 10/487

325* Tuhef'ul-Ukul, 54

326* Keşf'ul-Gumme, 2/197

327* Bir rivayette de şöyle yer almıştır: “Senden daha azizini...” başka bir rivayette ise şöyle yer almıştır: “Benim nezdimde senden daha değerli...” başka bir rivayette ise şöyle yer almıştır: “Benim nezdimde senden daha sevimli hiçbir şey yaratmadım.” Başka bir rivayette ise şöyle yer almıştır: “Senden daha güzel bana daha itaatkar senden daha değerli senden daha şerefli ve senden daha izzetli bir varlık yaratmadım.” Başka bir rivayette ise şöyle yer almıştır: “o halde aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Seni azametli bir varlık olarak yarattım ve tüm yaratıklarına karşı sana üstünlük verdim.” Başka bir rivayette ise şöyle yer almıştır: “Senden daha azametli ve senden

daha itaatkar bir varlık yaratmadım.”

328* el-Kafi, 1/26/26

329* el-Mehasin, 1/308/608

330* Mean'il-Ahbar, 1/2

331* el-Kafi, 1/18/12

66. Bölüm

Aklın Hüccet Oluşu

289. İmam Kazım (a.s): “Allah’ın kulları üzerinde iki hücceti vardır: Dış hücceti ve iç hücceti. Dış hücceti, elçiler, Peygamberler ve imamlardır. İç hücceti ise akıllardır.” *332

290. İmam Kazım (a.s), Hişam b. Hakem’e tavsiye ederek şöyle buyurmuştur: “Allah Peygamberlerini kulları, Allah hakkında düşünsünler diye göndermiştir. Dolayısıyla marifeti daha iyi olanlar, davetlerini daha iyi kabul ederler. Allah’ın işini en iyi bilenleri akıl açısından en güzel olanlarıdır. Aklı kemale eren kimse ise, dünya ve ahirette derecesi en yüce olanıdır.” *333

332* el-Kafi. s. 16/12

333* a. g. e. s. 16/12

67. Bölüm

Aklın Anlamı

291. Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz akıl cehaletin diz bağıdır ve (kötülüğü emreden) nefis en aşağılık canlı gibidir. Eğer bağlanmazsa, sapıklığa düşer.” *334

292. Resulullah (s.a.a): “Akıl Allah’ın insan için yarattığı bir nurdur. Allah akı, kalbin aydınlığı kılmıştır ki kendisi vesilesiyle, görülenler ile görülmeyenler arasındaki farkı tanıtsın.” *335

293. İmam Ali (a.s): “Akıl, bilerek konuşman ve söylediğin şeyle amel etmendir.” *336

294. İmam Ali (a.s): “Akıl, tecrübeleri korumaktır ve en hayırlı tecrübe, sana öğüt veren tecrübedir.” *337

295. İmam Ali (a.s): “Akıl iki çeşittir: Tabii (ve zati) akıl ve tecrübi akıl. Her iki akıl da fayda verir.” *338

296. İmam Hasan (a.s), kendisine, “Akıl nedir? “ diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Fırsata erişinceye kadar hüznün (bardağını) yudum yudum içmektir.” *339

297. İmam Hasan (a.s) babası aklın ne olduğunu sorunca şöyle buyurmuştur: “Kalbin, kendine ısmarlanan şeyi korumasıdır.” *340

334* Tuhef'ul-Ukul, 15

335* Avail'ul-Lai, 1/248/4

336* Gurer'ul-Hikem, 2141

337* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

338* Metalib'us-Suul, 49

339* Mean'il-Ahbar, 240/1

340* a.g.e, 401/62

68. Bölüm

Akıllı İnsanın Sıfatları

298. Resulullah (s.a.a) akıllı kimsenin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: “Cahilin kendisine cahilce davranışı karşısında yumuşak davranır. Kendisine zulmedenı bağışlar, kendisinden aşağıdakilere karşı tevazu gösterir. Kendinden üstün olanlardan iyilik dilemede öne geçer, konuşmak isteyince düşünür, söylemek istediği şey iyi olduğunda söyler ve faydalanır, eğer kötü olursa sessiz olur, salim kalır, fitneyle karşılaştığında Allah'a sığınır, elini ve dilini korur, bir fazilet gördüğü zaman onu ganimet sayar, haya kendisinden ayrılmaz, ihtiras ondan ortaya çıkmaz, işte bunlar akıllı kimsenin kendisiyle tanındığı on sıfattır.” *341

299. Resulullah (s.a.a): “İnsanların en akıllısı insanlarla en çok iyi geçinendir.” *342

300. İmam Ali (a.s): “Akıllı insanın göğsü sırrının sandığıdır.” *343

301. İmam Ali'ye (a.s) “Akıllıyı bize tarif et” dediklerinde; “Akıllı, her şeyi layık olduğu yere koyandır” buyurdu. “Cahili de tarif et” dediklerinde; “Akıllıyı tarif etmekle cahili de tarif ettim!” buyurdular.” *344

302. İmam Sadık (a.s): “Akıllı kimse bir delikten iki defa sokulmaz.” *345

341* Tuhef'ul-Ukul, 28

342* Emali'es-Seduk, 28/4

343* Nehc'ul-Belağa, 6. hikmet

344* Nehc'ul-Belağa, 235. hikmet

345* el-İhtisas, 245

303.İmam Sadık (a.s) akıl hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Akıl kendisiyle Rahman olan Allah’a ibadet edilen ve cennet elde edilen şeydir.”Ravi: “Ben şöyle arzettim: “O halde Muaviye’de olan neydi?” İmam şöyle buyurdu: “O şeytanlık idi. O akla benzemektedir ama akıl değildir.” *346

304.İmam Sadık (a.s): “Akıllı insanın zamanını tanıması, kendi işine koyulması ve dilini koruması gerekir.” *347

305.İmam Kazım (a.s): “Akıllı kimse yalanlamasından korktuğu bir kimseye söz söylemez, esirgeyeceğinden korktuğu kimseden bir şey istemez, uhdesinden gelemeyeceği bir şeye söz vermez. Ümit bağlamada kınanılan bir şeye ümit bağlamaz ve içinde kalmaktan korktuğu bir şeye teşebbüste bulunmaz.” *348

306.İmam Kazım (a.s): “Akıllı kimse hikmetle iç içe olduğu taktirde dünyanın azlığından ve eksikliğinden hoşnut olur. Ama dünyaya sahip olduğu halde hikmeti az olursa hoşnut olmaz. Bu yüzden de onların ticareti kar etmiştir.” *349

346* el-Kafi, 1/11/3

347* el-Kafi, 2/116/20

348* Tuhef'ul-Ukul, 390

349* el-Kafi, 1/17/12

69. Bölüm

Aklı Artıran Şey

307.İmam Ali (a.s): “Akıl, ilim ve tecrübeyle artan bir içgüdüdür.” *350

308.İmam Ali (a.s): “Faydasız işleri terketmekle aklın kemale erer.” *351

309.İmam Hüseyin (a.s) Muaviye’nin yanında akıldan söz edilince şöyle buyurmuştur: “Akıl sadece hakka uymakla kemale erer.”Muaviye şöyle dedi: “Sizin görüşlerinizde bir tek şeyden başkası yoktur (hepiniz aynısınız).” *352

310.İmam Sadık (a.s): “İlme çok bakmak (ve düşünmek) aklı açar ve geliştirir.” *353

311.İmam Sadık (a.s): “Hikmet hususunda çok düşünmek aklı aşılar.” *354

312.İmam Sadık (a.s): “Aklın kemali üç şeydedir: Allah karşısında tevazuda, güzel yakın sahibi olmakta ve hayırlı söz söylemek dışında susmakta.” *355

350* Gurer'ul-Hikem, 1717

351* Gurer'ul-Hikem, 4291

352* A'lam'ud-Din, 298

353* ed-Deavat lir-Ravendi, 221/603

354* Tuhef'ul-Ukul, 364

355* el-İhtisas, 244

70. Bölüm

Aklı Değerlendirme Ölçüleri

313. Resulullah (s.a.a): “Bilin! Ki aldatma yurdundan uzak durmak, ebedi yurda yönelmek, kabir evi için azık almak ve diriliş günü için hazırlanmak aklın nişanelerindedir.” *356

314. İmam Ali (a.s): “Her insanın sözünden aklının miktarı anlaşılır.” *357

315. İmam Ali (a.s): “Senin elçin aklının tercümanıdır. Mektubun ise en yetkin sözündür.” *358

316. İmam Ali (a.s): “İnsanların aklı altı şey ile imtihan edilir: Gazap anında hilimle, korku anındaki sabırla, rağbet anındaki ılımlı davranmakla, her haliyle Allah’tan korkmakla, güzel geçinmek ve az çatışmakla.” *359

317. İmam Ali (a.s): “İnsanların aklı altı şey ile imtihan edilir: Arkadaşlık, alışveriş, yöneticilik, azledilme, zenginlik ve fakirlik.” *360

318. İmam Ali (a.s): “İnsanların akılları sözler açıkça söylenince imtihan edilir.” *361

319. İmam Ali (a.s): “İnsanın görüşü aklının ölçüsüdür.” *362

320. İmam Ali (a.s): “Doğruluğun çokluğu aklın çokluğunu haber verir.” *363

321. İmam Ali (a.s): “Akıl kemale erince konuşmak azalır.” *364

322. İmam Ali (a.s): “Her kimin aklı kemale ererse şehvete değer vermez.” *365

356* A’lam’ud-Din, 333

357* Gurer’ul-Hikem, 10957

358* Nehc’ul-Belağa, 301. hikmet

359* Gurer’ul-Hikem, 5608

360* a. g. e. 5600

361* a. g. e. 6221

362* a. g. e. 5422

363* Gurer’ul-Hikem, 7019

364* Nehc’ul-Belağa, 71. hikmet

365* a. g. e. 8226

71. Bölüm

Aklı Zayıflatan Şey

323. İmam Ali (a.s): “Nefsani istekler ve şehvet sebebiyle akıl ortadan gider.” *366
324. İmam Ali (a.s): “Akılların zayi oluşu fazlalıklar talep etmektedir.” *367
325. İmam Ali (a.s): “İnsanın kendini beğenmesi aklının zayıflığının nişanesidir.” *368
326. İmam Ali (a.s): “Her kim cahil kimseyle oturup kalkarsa akli azalır.” *369
327. İmam Ali (a.s): “Şakalaşan kimsenin mutlaka aklından bir şey eksilir.” *370
328. İmam Ali (a.s): “Her kim akıl sahibi kimseleri dinlemeyi terkederse akli ölür.” *371
329. İmam Bakır (a.s): “İnsanın kalbine kibirden bir şey girince mutlaka aklından bir şey azalır.” *372

- 366* Gurer'ul-Hikem, 5180
367* a. g. e. 5901
368* Kenz'ul-Fevaid, Keraceki, 1/200
369* a. g. e. s. 199
370* Nehc'ul-Belağa, 450. hikmet
371* Kenz'ul Fevaid li'i Keraceki, 1/199
372* el-Bihar, 78/186/16

72. Bölüm

Akıl Zaafının Nişanesi

330. İmam Ali (a.s): “Akıllar azalınca aşırılıklar da çoğalır.” *373
331. İmam Ali (a.s): “Her kimin akli azalırsa konuşması da kötü olur.” *374
332. İmam Ali (a.s): “Cahil kimselerle oturup kalkmak akli yokluğundandır.” *375
333. İmam Ali (a.s): “Arzuların çokluğu aklın bozulmasındandır.” *376

- 373* Gurer'ul-Hikem, 4043
374* a. g. e. 7985
375* a. g. e. 9299
376* a. g. e. 7093

73. Bölüm

Aklın Meyvesi

334.İmam Ali (a.s): “Aklın meyvesi istikamettir (hak ve doğru yolda direnmektir.)” *377

335.İmam Ali (a.s): “Aklın meyvesi hakka bağlılıktır.” *378

336.İmam Ali (a.s): “Aklın meyvesi dünyaya düşman olmak ve nefساني istekleri silip atmaktır.” *379

337.İmam Ali (a.s): “Akıl, meyvesi cömertlik ve haya olan bir ağaçtır.” *380

377* Gurer'ul-Hikem, 4589

378* a. g. e. 4602

379* a. g. e. 4654

380* a. g. e. 1254

74. Bölüm

Aklın Düşmanı

338.İmam Ali (a.s): “Aklın düşmanı nefساني isteklerdir.” *381

339.İmam Ali (a.s): “Nice akıl, emreden bir isteğin esareti altındadır.” *382

340.İmam Ali (a.s): “Allah, şarap içmeyi terketmeyi, akli korumak için farz kılmıştır.” *383

341.İmam Ali (a.s): “Biliniz ki arzu, akli gaflete düşürür ve Allah'ın zikrini unutturur.” *384

342.İmam Sadık (a.s): “Nefsin istekleri uyanık, akıl ise uyuyandır.” *385
bak. 398. konu, el-Heva

381* Metalib'us-Suul, 56

382* Nehc'ul-Belağa, 211. hikmet

383* a.g.e, 252. hikmet

384* a. g. e. 86. hutbe

385* ed-Durret'ul-Bahire, 31

16. Konu: Aldanmak

75. Bölüm

Aldanmayı Kınamak

343. İmam Ali (a.s): “Öldürücü aldatışların öldürmediği kimseye ne mutlu!” *386

344. İmam Ali (a.s): “Gaflet ve aldanışın mestliği, sarhoş edici maddelerin mestliğinden daha geç ortadan kalkar.” *387

345. İmam Ali (a.s): “Her kim (dünyanın) serabına aldanırsa (saadetin) ipleri birbirinden çözülür.” *388

346. İmam Ali (a.s): “Sizinle öğüt arasında, gurur ve bencillik perdesi vardır.” *389

347. İmam Seccad (a.s): “Nice gafil aldanmış kimse, kendisinin cehennem ateşine atılmasına neden olacak ilahi bir gazapla çepre çevre kuşatıldığından habersiz olarak günlerini, heves, gülme, yemek ve içmekle geçirir.” *390

348. İmam Sadık (a.s): “Her kim üç şeye itimat ederse aldanmıştır: Olmayan ve olmayacak şeye inanan, güvenmediği kimseye dayanan ve elde edemediği şeye ihtiras duyan kimse.” *391

386* Gurur’ul Hikem, 5973

387* a. g. e. 5651

388* a. g. e. 9224

389* Nehc’ul-Belağa, 282. hikmet

390* Tuhef’ul Ukul, 282

391* a.g.e, 319

76. Bölüm

Allah Hakkında Aldanmak

“Ey insanoğlu! Seni yaratıp sonra şekil veren, düzenleyen, mütenasip kılan, istediği şekilde seni terkip eden, çok cömert olan Rabbine karşı seni aldatan nedir?” *392

349. Resulullah (s.a.a): “Ey İbn-i Mes’ud! Allah hakkında aldanma! Temizliğine, ilmine, ameline ve iyiliğine aldanma.” *393

350. İmam Ali (a.s): “Günahlardan korunmanın etkenlerinden biri de Allah hakkında aldanmamanızdır. (O’nun hakkında yersiz tamahlara kapılmamanız ve kendinizi Allah’ın azabından güvende hissetmemenizdir.)” *394

351. İmam Ali (a.s): “Kulun Allah’a isyan hususunda ısrar ettiği halde Allah’tan bağışlanma arzusu içinde olması Allah hakkında aldanmasıdır.” *395

352. İmam Ali (a.s): “Nice insanlar vardır ki, kendisine ihsan edilmekle yavaş yavaş

azaba yakınlaşır; günahlarının örtülmesiyle aldanır; övülmesiyle, fitneye uğrar (akıl ve malını elden verir.)” *396

392* İnfitar, 6-8

393* Mekarim’ul Ahlak, 2/350/2660

394* Tuhef’ul Ukul, 150

395* Tenbih’ul Havatir, 2/72

396* Nehc’ul-Belağa, 116. hikmet

77. Bölüm

Dünyaya Aldanmak

353.İmam Ali (a.s): “Dünyaya aldanmaktan sakının. Zira dünya insana hile ile verdiği her nimeti sürekli geri alır, dünyaya gönül bağlayan ve güzel yer edinen kimseyi de göç ettirir.” *397

354.İmam Ali (a.s): “Nefsin dünyaya bağlanması en büyük aldanmaktır.” *398

bak. ed-Dünya, 716. Bölüm

397* Gurer’ul Hikem, 2562

398* a. g. e. 5650

78. Bölüm

Nefse Aldanmak

355.İmam Ali (a.s): “İzzetin seni kandırdı ve onun sonu senin için zillet oldu. O halde çirkin işlerinden kork ki belki bu vesileyle hidayete erersin.” *399

356.İmam Ali (a.s): “Her kim cahil olursa nefesine aldanır ve bugünü dünden daha kötü olur.” *400

bak. 265. konu, el-Ucb

399* el-Bihar, 78/83/86

400* Gurer’ul Hikem, 8744

Konu: Aldatmak

79. Bölüm

Aldatmayı Kınamak

357. Resulullah (s.a.a): “Her kim Müslüman kardeşini aldatırsa, Allah rızkıdan bereketini kaldırır, hayatı kendisine bozar ve onu kendi haline bırakır.” *401

358. Resulullah (s.a.a): “Her kim satıcısına bildirmeden ayıplı bir malı satarsa, sürekli Allah’ın gazabına ve meleklerin lanetine mazhar olur.” *402

359. Kenz’ul Ummal’da şöyle yer almaktadır: “Resulullah (s.a.a), bir buğday yığınının yanından geçti. Elini içine soktu, parmakları ıslanınca şöyle buyurdu: “Bu nedir, ey buğdayın sahibi?” Satıcı, “Ey Allah’ın Resülü! Yağmurdan ıslanmıştır” diye arzetti. Peygamber: “O halde neden ıslanan bölümünü insanlar görsün diye üstüne koymadın? Her kim bizi aldatırsa bizden değildir” diye buyurdu. *403

360. İmam Ali (a.s) zekât toplamak için gönderdiği bazı memurlarına şöyle buyurmuştur: “Hıyanetin en büyüğü ümmete hıyanet etmektir. Hile ve aldatmanın en kötüsü ise imamlara yapılandır.” *404

361. İmam Ali (a.s): “Her kim insanların dini hususunda kendilerini aldatırsa o kimse Allah’ın ve Peygamber’in düşmanıdır.” *405

362. İmam Sadık (a.s): “Bizi aldatan kimse bizden değildir.” *406

363. İmam Kazım (a.s), gölgede (karanlıkta), Sabiri kumaşını satmakla meşgul olan Hişam b. Hakem’in yanından geçince şöyle buyurmuştur: “Ey Hişam! Malı gölgede (karanlıkta) satmak aldatmaktır. (Alışverişte) aldatmak ise helal değildir.” *407

401* Gurer’ul Hikem, 76/365/30

402* Kenz’ul Ummal, 9501

403* et-Terğib ve’t-Terhib, 2/571/2

404* Nehc’ul-Belağa, 26. mektup

405* Gurer’ul Hikem, 8891

406* el-Kafi, 5/160/1

407* a.g.e, 5/160/6

Konu: Allah

80. Bölüm

Allah (c.c)

“Andolsun ki, onlara, “Gökleri ve yeri yaratan kimdir?” diye sorsan: “Allah’tır” derler.” *408

364.İmam Ali (a.s): “Allah, insanların hakkında şaşkınlığa düştüğü ve kendisine sığınılan mabud anlamındadır. Allah gözlerin derkinden gizli olandır. Allah vehim ve hayallerden örtülü olandır.” *409

365.İmam Ali (a.s): “Allah” kelimesi, Allah’ın isimlerinden en büyüğüdür. Allah’tan gayrisinin isimlendirilmesinin doğru olmadığı bir isimdir. Yaratık bu isimle adlandırılmaz.” *410

366.İmam Bakır (a.s): “Allah, insanların mahiyetini derketmekten ve niteliğini kuşatmaktan şaşkınlığa düştüğü mabud anlamındadır.” *411

367.İmam Rıza (a.s): “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah’m, (Allah olarak) adlandırılmasında rububiyetini ve birliğini ikrar etmek vardır.” *412

368.İmam Askeri (a.s): “Allah, tüm varlıkların ihtiyaç ve şiddet anında ve herkesten ümidini kestiği bir zamanda kendisine sığındığı varlıktır.” *413
bak. 134. Konu, el-Halik; 204. Konu, Esmallah

408* Lokman, 25 ve Zümer, 38

409* et-Tevhid, 89/2

410* a. g. e. 231/5

411* a. g. e. 89/2

412* Uyun-u Ahbar’ir Rıza (a.s), 2/93/1

413* el-Bihar, 3/41/16,

20. Konu: Allah’ın İsimleri

81. Bölüm

Rahman ve Rahim Olan Allah’ın Adıyla

“Bismillahirrahmanirrahim” diye başlayan, Süleyman'dan gönderilen bir mektup bırakıldı.” *414

369.Resulullah (s.a.a): “Bismillahirrahmanirrahim her yazılan şeyin anahtarı/başlangıcıdır.” *415

370.Resulullah (s.a.a): “Bismillahirrahmanirrahim ile başlanmayan her önemli iş kısırır.” *416

371.İmam Sadık (a.s): “Bismillahirrahmanirrahim” demeyi, ardından bir şiir dahi söyleyecek olursan sakın terketme.” *417

372.İmam Sadık (a.s): “Bazen Şialarımızdan bazısı işini “Bismillahirrahmanirrahim” ile başlatmadığı için aziz ve celil olan Allah onu tatsız olaylarla karşılaştırır ki ona Allah Tebarek ve Teala’nın şükrünü ve hamdını hatırlatsın.” *418

- 414* Naml, 30
415* Kenz'ul Ummal, 2490
416* a. g. e. 2491
417* el-Kafi, 2/672/1
418* Nur'us Sakaleyn, 1/7/20

82. Bölüm

Allah'ın En Büyük İsmi

373. İmam Bakır (a.s): “Allah'ın en büyük ismi yetmiş üç harftir. Asef bunlardan sadece bir harfi bildi ve onu dile getirdi. Bu sebeple Asef ile Belkıs'ın tahtı arasında varolan her şey ortadan kalktı ve Asef elini uzatarak tahtı aldı, sonra yeryüzü eski haline geldi ve bütün bunlar göz açıp kapatıncaya kadar oldu. Allah'ın en büyük isminin yetmiş iki harfi bizim yanıımızdadır. Bir harfi ise Allah Tebarek ve Teala'nın nezdindedir. Onu kendi gayp ilmine mahsus kılmıştır.” *419

419* el-Bihar, 14/113/5

21. Konu: Amel

83. Bölüm

Amele Teşvik

“Kadın, erkek, iman etmiş olarak kim iyi iş işlerse, ona hoş bir hayat yaşatacağız. Ecirlerini yaptıklarından daha güzeli ile ödeyeceğiz.” *420

374. Resulullah (s.a.a): “Üç şey ölü kimsenin ardından gelir: Ailesi, varlığı ve ameli. İkisi geri döner, biri ise baki kalır. Ailesi ve varlığı geri döner. Ameli ise onunla kalır.” 421*

375. İmam Ali (a.s): “İşe koyulun işe! Sonra işin sonu, işin sonu! Direniş, direniş! Sonra sabır, sabır! Günahı kaçınma, günahı kaçınma! Gerçekten de sizin için bir son vardır, sonunuza yönelin.” 422*

376. İmam Ali (a.s): “Her kimi ameli yavaş götürürse nesebi (hasebi) onu hızlandırmaz.” *423

377. İmam Ali (a.s), şöyle buyurmuştur: “Amelsiz ahiretten ümidi olan kimseden olma... Salih kimseleri sever; fakat onların yaptığını yapmaz. Günahkarlara buğzeder; oysa o da onlardan biridir... Günahı kendi günahından az olanın akıbetinden korkar; ama kendisi için amelinden daha fazlasını ümit eder... Amel yaptığında kusur eder, istediği

zaman aşırı gider... O, sözle yol gösterendir; (ama) ameli pek azdır.” *424

378.İmam Sadık (a.s): “Allah her kimin bir tek namazını kabul ederse ona azap etmez ve Allah her kimin bir iyiliğini kabulederse...ona azap etmez.” *425

379.İmam Sadık (a.s): “Az amel edin, çok nimete erişin.” *426

380.İmam Hadi (a.s): “İnsan dünyada mallarıyla, ahirette ise amelleri iledir.” *427

420* Nahl, 97

421* Kenz’ul Ummal, 42761

422* Nehc’ul-Belağa, 176. hutbe

423* a.g.e., 23. hikmet

424* a.g.e, 150. hikmet

425* el-Kafi, 3/266/11

426* Tenbih’ul Havatir, 2/183

427* Durret’ul Bahire, 41

84. Bölüm

Amel ve Mükafat

“Bu, sizin ve Kitap Ehli’nin kuruntularına göre değildir. Kim fenalık yaparsa cezasını görür, kendisine Allah'tan başka ne dost ve ne de yardımcı bulur. Erkek veya kadın, mümin olarak, kim yararlı işler işlerse, işte onlar cennete girerler, kendilerine zerre kadar zulmedilmez.” *428

381.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz dikenden üzüm toplanamadığı gibi, kötü kimseler de asla iyi kimselerin konaklarında konaklayamazlar. Bunlar iki yoldur. O halde hangisini tutturursanız, ona ulaşırsınız.” *429

bak. 68. konu, el-Ceza

428* Nisa, 123 ve 124

429* Kenz’ul Ummal, 43676

85. Bölüm

Amele Devam Etmek

382.İmam Ali (a.s): “Amele devam edin! Amele devam edin. Zira Allah müminlerin işi için, ölüm dışında bir son karar kılmamıştır.” *430

383.İmam Ali (a.s): “Sürekli yaptığın az iş, usanacağın çok işten daha ümit vericidir.”

*431

384.İmam Bakır (a.s): “Aziz ve celil olan Allah nezdinde, her ne kadar az da olsa sürekli yapılan bir işten sevimli hiçbir şey yoktur.” *432

385.İmam Sadık (a.s): “Her kim bir işe başlarsa, onu bir yıla kadar devam ettirsin. Sonra isterse başka bir işe koyulsun. Zira Allah’ın taktir etmek istediği kadir gecesi, o bir yılın içinde bulunmaktadır.” *433

430* Mustedrek’ul-Vesail, 1/130/177

431* Nehc’ul-Belağa, 278. hikmet

432* el-Kafi, 2/82/3

433* a.g.e, 2/82/1

86. Bölüm

Amellerin En Üstünü

386.Resulullah (s.a.a): “Amellerin en üstünü en müşkül olanıdır.” *434

387.Resulullah (s.a.a): “En üstün amel her ne kadar az da olsa sürekli yapılandır.” *435

388.Resulullah (s.a.a): “Allah nezdinde işlerin en sevimsisi, açlığını gidermen ve hüznünü yok etmekle mümini sevindirmendir..” *436

389.İmam Ali (a.s): “Amellerin en üstünü nefsinin yapmaya mecbur kıldığı ameldir.” *437

390.İmam Ali (a.s): “Amellerin en üstünü Allah için yapılan ameldir.” *438

391.İmam Ali (a.s): “İşlerin en üstünü hakka bağlılıktır.” *439

392.İmam Sadık (a.s), kendisine “Amellerin en üstünü nedir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Namazı vaktinde kılmak, anne babaya iyilikte bulunmak ve aziz ve celil olan Allah yolunda cihat etmek.” *440

434* el-Bihar, 70/191

435* Tenbih’ul Havatir, 1/63

436* el-Kafi, 2/191/11

437* el-Bihar, 78/69/20

438* Gurer’ul Hikem, 2958

439* a. g. e. 3322

440* el-Kafi, 2/158/4

87. Bölüm

Amelinin Kendisine Fayda Vermediği Kimse

393.Resulullah (s.a.a): “Şu üç şey her kimde bulunmazsa hiçbir işinin faydası olmaz: Kendisini aziz ve celil olan Allah’a isyandan alı koyan bir sakınma, kendisi ile insanları idare ettiği bir ahlak ve kendisiyle cahilin cehaletini def ettiği bir hilim.” *441

394.Resulullah (s.a.a): “Şu üç şey olduğu takdirde hiçbir amel fayda vermez: Allah’a şirk koşmak, anne babaya eziyet etmek ve cihattan kaçmak.” *442

395.Resulullah (s.a.a): “Dilini korumayan kimse, hiçbir şey yapmamıştır.” *443

396.İmam Bakır (a.s): “Şek ve inkar olduğu takdirde hiçbir amelin faydası yoktur.” *444

397.İmam Sadık (a.s): “Allah mümin kardeşine karşı kötü niyet içinde olan bir müminin hiçbir amelinin kabul buyurmaz.” *445

bak. es-Salat, 1130. Bölüm; el-İnfak, 1760. Bölüm

441* el-Kafi, 116/1

442* Kenz’ul Ummal, 43824

443* a.g.e, 43937

444* el-Kafi, 2/400/7

445* a. g. e. s. 361/8

88. Bölüm

Sakınılması Gereken Ameller

398.İmam Ali (a.s): “Sahibinin kendisi için beğendiği ama Müslümanlar için beğenmediği her işten sakın.” *446

399.İmam Ali (a.s): “Gizlice yapıp da açıklandığında utanılan her işten sakın.” *447

400.İmam Ali (a.s): “Sahibine hatırlatıldığı zaman çirkinliğini itiraf ettiği her işten sakın.” *448

446* Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/41

447* Nehc’ul-Belağa, 69. mektup

448* el-Bihar, 71/369/19

89. Bölüm

Amelin Sağlam Oluşu

401.Resulullah (s.a.a): “Allah-u Teala sizden birinin bir iş yaptığında onu sağlam (noksansız) yapmasını sever.” *449

402.İmam Sadık (a.s): “Allah Resülü’nün (s.a.a) çocuğu İbrahim vefat edince Peygamber (s.a.a) onun mezarında bir yarık gördü. Onu eliyle doldurup düzeltti ve daha sonra da şöyle buyurdu: “Sizden biri bir iş yapınca onu sağlam yapsın.” *450

449* Kenz’ul Ummal, 9128

450* Vesail’uş-Şia, 2/883/1

90. Bölüm

İşlerin Allah’a Sunulması

“De ki: Allah da, peygamberi de müminler de işlediklerinizi görmektedir. Yakında, görülmeyeni ve görüneni bilen Allah'a geri çevrileceksiniz. Sonunda da yaptıklarınızdan haberdar olacaksınız.” *451

403.Resulullah (s.a.a): “Pazartesi ve Perşembe günleri ameller Allah’a sunulur. Mağfaret dileyen kimsenin günahları bağışlanır. Tövbe eden kimsenin tövbesi kabul edilir ve kin sahiplerinin kinleri tövbe edinceye kadar geri çevrilir.” *452

404.Resulullah (s.a.a): “Amelleriniz her gün bana gösterilir,eğer iyi olursa Allah’tan amellerinizin artmasını dilerim. Eğer çirkin olursa sizin için Allah’tan mağfaret dilerim.” *453

405.İmam Hüseyin (a.s): “Her sabah bu ümmetin amelleri Allah-u Teala’ya sunulur.” *454

406.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala’nın, “De ki: “Amel edin! Allah Resülü ve müminler amellerinizi görmektedirler” ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “(Müminlerden) maksat bizleriz.” *455

407.İmam Rıza (a.s) kendisine, “Dostlarınızdan bir grup benim sizden kendilerine dua etmenizi istememi istediler” diye arzeden Abdullah b.Eban’a şöyle buyurmuştur: “Allah’a yemin olsun ki her gün onların amellerini Allah’a sunmaktayım.” *456

451* Tevbe,

452* et-Terğib ve’t-Terhib, 3/458/17

453* el-Fakih, 1/191/582

454* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/44/156

455* el-Bihar, 23/337/6
456* Vesail'uş-Şia, 11/392/25

91. Bölüm

Amel Defteri

"Bu kitabımız gerçekten sizin aleyhinize konuşur. Biz yaptıklarınızı şüphesiz bir bir kaydediyorduk." *457

bak. En'am, 61; Yunus, 21; Ra'd, 11; Meryem, 79; Mu'minun, 62; Ya-Sin, 12; Kaf, 17 ve 18; Kamer, 25, 53; İnfitar, 10-12; Tarik, 4

408.İmam Ali (a.s): "Sağ eldeki melek iyi işleri yazar. Sol eldeki melek ise günahları yazar. İki gündüz meleği kulun gündüz amellerini yazar. İki gece meleği ise kulun gece işlediği amelleri yazar." *458

bak. el-Melaike, 1661. Bölüm; el-Murakabe, 839. Bölüm; el-Mead, 1391. Bölüm

457* Casiye, 29
458* el-Bihar, 5/327/22

92. Bölüm

Amellerin Tecessümü

"Kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu görür. Kim de zerre kadar kötülük yapmışsa onu görür." *459

"Herkes yaptığı iyiliği o gün hazır bulur ve yaptığı kötülükle kendi arasında uzun bir mesafe olmasını diler. Allah sizi kendinden sakındırır ve Allah kullarına karşı şefkatli olandır." *460

409.Resulullah (s.a.a): "Mümin kabirden dışarı çıkınca ameli güzel bir şekilde karşısında tecessüm eder. Mümin ona şöyle der: "Sen kimsin? Allah'a yemin olsun ki seni güzel ve doğru bir şahıs olarak

görüyorum." O şöyle der: "Ben senin amelinim." Daha sonra onun için bir nur ve cennete doğru kılavuz olur. Kafir ise mezarından dışarı çıkınca amelleri kötü bir surette ve kötü bir müjde halinde tecessüm eder. O şöyle der: "Sen kimsin? Allah'a yemin olsun ki seni kötü bir şahıs olarak görüyorum." O şöyle der: "Ben senin amelinim." Sonra onu götürür ve ateşe atar." *461

459* Zilzal, 7 ve 8

460* Al-i İmran, 30

461* Kenz'ul Ummal, 38963

22. Konu: Araştırma

93. Bölüm

İnsanların Ayıplarını Araştırmaktan Sakındırmak

"Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının, zira zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin suçunu araştırmayın; kimse kimseyi çekiştirmesin; hangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır? Ondan tiksiniyorsunuz; Allah'tan sakının, şüphesiz Allah tövbeleri daima kabul edendir, acıyandır." *462

410.Resulullah (s.a.a): "Zandan sakının. Şüphesiz zan en yalan sözdür. İnsanların konuştuklarını dinlemeyin *463 ve ayıplarını araştırmayın." *464

411.Resulullah (s.a.a): "Ben hiç şüphesiz insanların kalbini araştırmak ve içlerini yarmakla emrolunmadım." *465

412.Resulullah (s.a.a): "Müminlerin hatalarını araştırmayın. Hiç şüphesiz her kim kardeşinin hatalarını araştırırsa Allah da onun hatalarını dikkate alır. Allah her kimin hatalarını dikkate alırsa evinin içinde dahi olsa onu rezil rüsva eder. *466

413.Resulullah (s.a.a): "Kötü kadına: "Kiminle kötülük ettin?" diye sormayın. Zira rahatlıkla fuhuş yaptığı gibi rahatlıkla suçsuz bir Müslüman'ı da lekeleyebilir." *467

462* Hucurat, 12

463* Alimler şöyle demiştir: et-Tehassus, bir topluluğun sözünü dinlemektir. Et-Tecessüs ise ayıpları araştırmaktır. İşlerin gizliliğini araştırma anlamına geldiği de söylenmiştir. Genelde

kötülük hususunda söylenmektedir. el-Casus kötü sır sahibidir. En-Namus ise hayırlı sır sahibidir. (Kaynağın haşiyesinde)

464* Sahih-u Muslim, 2563

465* Kenz'ul-Ummal, 31597, 15035

466* el-Kafi, 2/355/5

467* et-Tehzib'ul-Ahkam 10/48/177

414.İmam Sadık (a.s): "İnsanların dinini araştırma, yoksa arkadaşsız kalırsın." *468

415.Sevr'ul Kindi'den şöyle nakledilmiştir: "Şüphesiz Ömer b. Hattab bir gece Medine'de gezerken bir evden şarkı söyleyen bir adamın sesini duydu. Evin duvarına tırmandı ve şöyle dedi: "Ey Allah'ın düşmanı! Sen Allah'ın günahlarını örttüğünü mü sanıyorsun?" O şahıs şöyle dedi: "Sen ey Müminlerin Emiri, hakkımda acele davranma. Eğer ben bir hususta Allah'a isyan ettiysem sen üç konuda isyan ettin.

Allah "Araştırmayınız" diye buyurmuştur, oysa sen araştırdın. Allah "Evlere kapılarından giriniz" diye buyurmuştur. Oysa sen duvara tırmandın ve bana izin almadan geldin. Allah-u Teala, "İzin almadıkça ve ehline selam vermedikçe kendi evlerinizden başka evlere girmeyin" diye buyuruyor." Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: "Eğer seni bağışlarsam bu işlerden el çeker misin?" O şahıs, "Evet!" deyince de Ömer onu affetti, oradan çıktı ve orayı terkedip gitti." *469

bak. el-Ayb; 1403. Bölüm

468* el-Bihar, 78/253/109

469* Kenz'ul-Ummal, 8827

94. Bölüm

Savaşlarda Araştırma Yapmanın Caiz Oluşu

416.İmam Rıza (a.s): "Resulullah (s.a.a) bir ordu gönderip komutanından şüphe içinde bulunsaydı güvenilir adamlardan birini

onunla birlikte casus olarak gönderirdi." *470

470* Vesail'uş-Şia, 11/44/4

95. Bölüm

Casusun Hükümü

417.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz bir casus ve haberci yakalanınca öldürülmelidir." *471

471* Mustedrek'ul-Vesail, 11/98/12518

96. Bölüm

Zahire Göre Hükmedilen Yerler

418.İmam Sadık (a.s): "Şu beş şeyde insanların zahire göre hükmetmesi gerekir: Velayet ve yöneticilik, evlenmek, miras, kesimler ve şahadetler. Eğer birinin zahiri doğru ve güvenilir ise şahadeti de caizdir, batınının araştırılması gerekmez." *472

472* Vesail'uş-Şia, 18/213/1,

23. Konu: Arkadaş

97. Bölüm

Arkadaş-Dost

419.Resulullah (s.a.a): "İnsan arkadaşının dini üzeredir. O halde sizden birisi kiminle arkadaşlık ettiğine dikkat etsin." *473

420.İmam Ali (a.s): "Dost en yakın akrabadır." *474

421.İmam Ali (a.s): "Dostu olmayanın stoku yoktur." *475

422.İmam Ali (a.s): "Dostlar çeşitli bedenlerde yer alan tek bir ruhtur." *476

473* Emali et-Tusi, 518/1135

474* Gurer'ul Hikem, 674

475* a. g. e. 8760

476 a. g. e. 2059

98. Bölüm

Nefislerin Birbirine Benzerliği

423.İmam Ali (a.s): "Nefisler çeşit çeşittir. Aynı şekilde olanlar bir araya gelir ve insanlar daha çok kendi benzerlerine yönelirler." *477

424.İmam Ali (a.s): "Her insan kendisine benzeyen kimseye meyleder." *478

bak. er-Ruh, 845. Bölüm

477* el-Bihar, 78/92/100

478* Gurer'ul-Hikem, 6865

99. Bölüm

Dostluğa Layık Kimseler

425.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en mutlusu büyük insanlara karışan kimsedir." *479

426.İmam Ali (a.s): "Doğruluk ve salah daha çok akıl ve yürek sahipleriyle arkadaşlıktadır." *480

427.İmam Ali (a.s): "Seni baki yurda çağıran ve onun için amel etmen hususunda sana yardımcı olan kimse şefkatli dostundur."

*481

428.İmam Sadık (a.s): "Şu üç şeyde imtihan etmediğin kimseyi dost sayma: Onu kızdırdığında, bu kızgınlığın onu haktan batıla itip itmediği hususunda, dirhem ve dinar hususunda ve onunla yolculuk etmekte." *482

429.İmam Sadık (a.s): "Kendisiyle süsleneceğin kimseyle arkadaş ol. Seninle süslenen kimseyle arkadaşlık etme." *483

479* el-Bihar, 74/185/2

480* Gurer'ul Hikem, 3129

481* a.g.e, 8775

482* Emali et-Tusi, 646/1339

483* el-Bihar, 76/267/9

100. Bölüm

Arkadaşlık Etmeye Layık Olmayanlar

"O gün, zalim kimse ellerini ısırp: "Keşke Peygamberle berâber bir yol tutsaydım, vay başıma gelene; keşke falancayı dost edinmeseydim. And olsun ki beni, bana gelen Kur'an'dan o saptırdı. Şeytan insanı yalnız ve yardımcısız bırakıyor" der." *484

430.Resulullah (s.a.a): "Kendisi için gördüğünü ve beğendiğini senin için görmeyenin arkadaşlığından hayır yoktur." *485

431.İmam Ali (a.s): "Seninle, nefsine yardımcı olmak amacıyla arkadaşlık etmeyen kimseyle arkadaşlık etmek, eğer bilecek olursan bir vebaldir" *486

432.İmam Ali (a.s): "Fasık, facir ve Allah'a karşı açıkça günah işleyen kimselerden uzak dur." *487

433.İmam Ali (a.s): "Cahil insanın dostu sıkıntı ve zorluktur." *488

434.İmam Ali (a.s): "Fasıklarla dostluk etmekten sakın. Zira kötülük kötülüğe katılır." *489

435.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle

buyurmuştur: "Oğulcağızım! Ahmakla arkadaşlık etmekten sakın; zira o sana fayda vermek isterken zarar verir." *490

436.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) oğlu İmam Bakır'a (a.s) yaptığı tavsiyede şöyle buyurmuştur: "Akrabalarından kopan kimse ile arkadaşlık etmekten sakın. Zira böyle bir kimseye aziz ve celil olan Allah'ın kitabının üç yerinde lanet edildiğini gördüm." *491

437.İmam Rıza (a.s): "Cahil insanın dostu sıkıntıdadır." *492

- 484* Furkan, 27-29
- 485* ed-Durret'ul Bahire, 19
- 486* Gurer'ul Hikem, 9041
- 487* a.g.e, 2601
- 788* a.g.e, 5829
- 489* el-Bihar, 74/199/36
- 490* a. g. e. s. 198/35
- 491* a.g.e, 2/377/7
- 492* a. g. e. 78/352/9

101. Bölüm

Dostluğu Bozan Şeyler

438.İmam Ali (a.s): "İnsan kardeşini rahatsız edince (veya utandırınca) onu kaybeder." *493

439.İmam Ali (a.s): "Dostun kıskanması dostluğun sağlıklı olmamasındandır." *494

440.İmam Ali (a.s): "Sakın kötü zan sana galip gelmesin. Zira senin için hiç kimseyle dostluk etmene yer bırakmaz." *495

441.İmam Ali (a.s): "Her kim dostu hakkında kınayıcı olursa dostluk bağıını koparmış olur." *496

442.İmam Ali (a.s): "Her kim kardeşleriyle münakaşa ederse dostları azalır." *497

443.İmam Sadık (a.s): "Kardeşinin dostluğunun senin için halis olmasını istiyorsan onunla asla şakalaşma, onunla çekişme, ona karşı üstünlük taslama ve ona karşı düşmanlık etme." *498

444.İmam Hadi (a.s): "Çekişmek eski dostluğu ve sağlam düğümü bozar. Çekişmede varolan en küçük şey herkesin diğerine galip gelmesini istemesidir ve bu üstün gelme arzusu dostluk bağının kopmasına sebep olan asıl etkindir." *499

- 493* el-Bihar, 74/165/28
494* **Nehc'ul Belağa, 218. hikmet**
495* el-Bihar, 77/207/1
496* Gurer'ul Hikem, 8582
497* a.g.e, 8772
498* el-Bihar, 78/291/2
499* A'lam'ud Din, 311

102. Bölüm

Arkadaşlığın Sınırları

445.İmam Ali (a.s): "Sadık dost ayıpların hususunda sana nasihat eden, gıyabında seni koruyan ve seni kendisine tercih edendir." *500

446.İmam Ali (a.s): "Tüm sevgini arkadaşına bağışla. Ama tüm güvenini ona bağışlama." *501

447.İmam Sadık (a.s): "Dostluğun bir takım sınırları vardır. Herkim onların tümüne veya bir takımına sahip olursa dosttur. Aksi taktirde asla onu dost sayma. Birincisi zahir ve batının sana karşı aynı olmasıdır. İkincisi, senin yüz suyunu kendi yüz suyu, ayıbını ve kendi ayıbı saymasıdır. Üçüncüsü, mal ve makamın onu sana karşı değiştirmemesidir. Dördüncüsü, sana elinden gelen yardımı esirgememesidir. Bütün bu hasletleri içinde barındıran beşincisi ise zorluklar anında seni yalnız bırakmamasıdır." *502

- 500* Gurer'ul Hikem, 1904
501* el-Bihar, 74/165/29
502* a.g.e, 78/249/90

103. Bölüm

En İyi Dostlar

448.Resulullah (s.a.a): "En iyi dost uyumsuzluğu az, uyumluluğu çok olan kimsedir." *503

449.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'a itaat yolunda yardımcı olursa en iyi dosttur." *504

503* Tenbih'ul Havatir, 2/123

504* Gurer'ul Hikem, 1142

104. Bölüm

Arkadaş Hakkı

450.İmam Ali (a.s): "Her ne kadar nankör de olsa hiç kimseyle dostluğunu kesme." *505

451.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Arkadaş hakkı, kendisine lütuf ve insaf üzere davranman, sana saygı gösterdiği kadar saygı göstermen, hiçbir bağışta senden öne geçmesine izin vermemen, öne geçtiğinde bunu telafi etmen, seni sevdiği kadar sevmen, bir günah işlemek istediğinde onu alıkoyma, kendisi için rahmet kaynağı olman ve azap görmesine sebep olmamandır." *506

505* Gurer'ul Hikem, 10196

506* el-Bihar, 74/7/1

24. Konu: Arkadaşlık

105. Bölüm

Kiminle Arkadaş Olalım?

452.Lokman (a.s): "Ey oğulcağızım! Alimlerle otur kalk, onlarla diz dize otur. Zira yeryüzü göğün yağışıyla hayat bulduğu gibi aziz ve celil olan Allah da kalpleri hikmet nuruyla ihya eder." *507

453.Resulullah (s.a.a): "Havariler İsa'ya (a.s) şöyle dediler: "Ey Ruhullah! O halde kiminle düşüp kalkalım? Hz. İsa (a.s) şöyle buyurdu: "Görünüğü sizlere Allah'ı hatırlatan, sözleri ilminizi

artıran ve ameli sizleri ahirete yönelten kimse ile." *508

454.Resulullah (s.a.a): "Sadece sizleri beş şeyden beş şeye davet eden alimlerle oturunuz: Şekten yakine, riyadan ihlasa, dünyaya rağbetten dünyadan yüz çevirmeye, kibirden alçak gönüllülüğe ve aldaticılıktan hayır dilemeye..." *509

455.Resulullah (s.a.a): "Miskince yaşayın ve miskinleri sevin, onlarla oturup kalkın ve onlara yardım edin. Zenginlerle oturup kalkmaktan sakının. Onlara merhamet edin ve mallarından yüz çevirin." *510

456.İmam Ali (a.s): "Alimlerle otur kalk ki ilmin artsın, edebin güzelleşsin ve nefsin tezkiye olsun." *511

457.İmam Ali (a.s): "Hikmet sahipleriyle otur ki aklın kemale ersin, nefsin şereflensin ve cehaletin ortadan kalksın." *512

458.İmam Ali (a.s): "Fakirlerle oturup kalk ki şükrün artsın." *513

459.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Salihlerle arkadaşlık, salah ve temizliğe davettir." *514

507* el-Bihar, 1/204/22

508* Tuhef'ul-Ukul, 44

509* el-Bihar, 74/188/18

510* Tenbih'ul-Havatir, 2/120

511* Gurer'ul Hikem, 4786

512* a. g. e. 4787

513* a. g. e. 4723

514* el-Bihar, 78/141/35

106. Bölüm

Arkadaşlık Hakkı

460.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Arkadaşının hakkı ona karşı yumuşak ve merhametli olmandır. Konuşurken insafli olman ve eğer yanına oturursa izni olmadan kalkmamandır. Ve eğer o senin yanına oturursa senin iznin olmadan kalkıp gidebilmelidir. Onun sürçmelerini affetmeli, iyiliklerini hatırında tutmalı ve ona hayır dışında bir şey dememelisin." *515

bak. es-Sadik, 1105. Bölüm

107. Bölüm

Arkadaşlık Etmenin Doğru Olmadığı Kimse

461.Resulullah (s.a.a): "Şu üç kişiyle oturup kalkmak kalbi öldürür: Düşük insanlarla oturup kalkmak, kadınlarla konuşmak ve zenginlerle düşüp kalkmak." *516

462.Resulullah (s.a.a): "Ölülerle düşüp kalkmaktan sakının."Kendisine, "Ey Allah'ın elçisi! Ölüler kimlerdir?" diye sorduklarında ise şöyle buyurdu: "Zenginliği sebebiyle azan her zengin!" *517

463.İmam Ali (a.s): "Heva heves ehliyle düşüp kalkmak, imanı unutturur ve şeytanı celbeder." *518

464. İmam Sadık (a.s): "Bid'at ehli kimselerle arkadaş olmayın. Onlarla oturup kalkmayın ki insanlar nezdinde siz de onlardan biri sayılırsınız." *519

465.İmam Sadık (a.s): "Sultanlarla (idarecilerle) ve dünyanın oğlu (kölesi) olanlarla düşüp kalkmaktan sakının. Zira bu taktirde dininiz gider, nifak doğurur. Bu acı ve dermansız bir derttir. Ayrıca kalp katılığına neden olur, alçak gönüllülüğü yok eder. İnsanlardan denginiz olanlar ve orta halli kimselerle arkadaşlık edin. Zira cevher madenlerini ancak onların yanında bulabilirsiniz!" *520

516* a. g. e. 87/20

517* Tenbih'ul-Havatir, 2/32

518* Nehc'ul-Belağa, 86. hutbe

519* el-Kafi, 2/375/3

520* Mustedrek'ul-Vesail, 8/337/9595

25. Konu: Aşırılık

108. Bölüm

Dinde Aşırılıktan Sakınmak

"Ey Kitab ehli! Dininizde taşkınlık etmeyin. Allah hakkında ancak gerçeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih, Allah'ın peygamberi, kelimesi..." *521

466.Resulullah (s.a.a): "Beni kendi hakkımdan yukarı çıkarmayın. Allah-u Teala beni Peygamber seçmeden önce kul olarak karar kılmıştır." *522

467.Resulullah (s.a.a): "Şu iki gruba benim şefaati nasip olmaz: Zalim ve isyankar yönetici ile dinde aşırılık içine düşen, dinden çıkan ve bu amelinden de tövbe etmeyen ve el çekmeyen kimseye." *523

468.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Senin bu ümmet arasındaki misalin İsa b. Meryem'in misali gibidir. Bir grup onu sevdi ve aşırılığa düştü. Ve bir grup ona düşman oldu ve düşmanlığında aşırılığa gitti. Bunun üzerine şu vahiy nazil oldu: "Meryem oğlu misal verilince, senin kavmin buna gülüp geçiverdi." *524 *525

469.İmam Ali (a.s): "İki (grup) kişi benim hakkımda helak olur: İfrat eden dost ve kin besleyen düşman." *526

470.İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ım! İsa b. Meryem'in Hıristiyanlardan beri olduğunu ilan ettiği gibi ben de hakkımda aşırı gidenlerden beri olduğumu ilan ediyorum. Ey Allahım! Onları sürekli olarak yalnız ve yardımsız bırak, onlardan hiç birine yardım etme." *527

521* Nisa, 171

522* Nevadir'ur-Ravendi, 16

523* Kurb'ul İsnad, 64/204

524* Zuhruf, 57

525* el-Bihar, 25/284/34

526* Nehc'ul-Belağa, 469. hikmet

527* el-Bihar, 25/284/32

471.İmam Ali (a.s): "Bizim hakkımızda aşırı gitmekten sakının. Bizi terbiye edilmiş kullar olarak bilin. Böylece faziletimiz hakkında

istediğinizi söyleyiniz." *528

472.İmam Sadık (a.s): "Dikkatli olunuz ki aşırı gidenler gençlerinizi bozmasın. Zira aşırı gidenler Allah'ın en kötü yaratıklarıdır. Onlar Allah'ın azametini aşağı indirir kullar hakkında rububiyet iddiasında bulunurlar. Allah'a yemin olsun ki aşırı gidenler Yahudilerden, Hıristiyanlardan, Mecusilerden ve müşriklerden daha kötüdürler." İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Aşırı gidenler bize döner ama biz onları kabul etmeyiz, geride kalanlar (kusur edenler) da bize katılır ama onları kabul ederiz." Kendisine şöyle arzedildi: "Sebebi nedir Ey Allah'ın Resulü'nün oğlu?" İmam söyle buyurdu: "Çünkü aşırı giden insan namaz, zekat, oruç ve hacci terketmeyi adet edinir ve bu yüzden de adetlerinden el çekmeye gücü yetmez. Aziz ve celil olan Allah'a itaate yönelemez. Ama geride kalanlar ise (kusur edenler) hakikati tanıdıklarında ibadetle amel eder ve Allah'a itaat ederler." *529

473.İmam Sadık (a.s): "Bir grup Müminlerin Emiri'nin (a.s) yanına gelerek şöyle arz ettiler: "Selam olsun sana ey Rabbimiz!" İmam onlardan tevbe etmelerini istedi. Ama onlar tevbe etmediler. İmam bir çukur kazdı ve içinde ateş yaktı. O çukurun yanında başka bir tane daha çukur açtı ve iki çukur arasında bir yol açtı. O grup tevbe etmeyince imam (a.s) onları o çukura attı. Diğer çukurda da ateş yaktı. Böylece hepsi öldüler." *530

474.Ebu Basir: "İmam Sadık'a (a.s) şöyle arzettim: "Onlar birtakım sözler söylüyorlar." İmam, "Ne diyorlar?" diye sordu. Ben şöyle arzettim: "Onlar: "Yağmur tanelerinin sayısını, yıldızların sayısını, ağaçtaki yaprakların sayısını, denizlerde olanların ağırlığını ve yeryüzü toprağının ölçüsünü bilmektedirler." İmam ellerini gökyüzüne kaldırdı ve şöyle buyurdu: "Subhanallah, subhanallah, Allah'a yemin olsun ki bunları Allah'tan başka hiç kimse bilmez." *531

475.İmam Rıza (a.s): "Aşırı gidenler kafirdir. Tefvize inananlar ise müşriktir." *532

476.İmam Rıza (a.s): "Müminlerin Emiri'ni (a.s) Allah'a ubudiyet makamından yukarı çıkaranlar Allah'ın gazabına uğrayanlar ve sapmış olanlardır." *533

528* el-Hisal, 614/10

529* Emali'et-Tusi, 650/1349

530* el-Kafi, 7/259/18

531* el-Bihar, 25/294/52

532* a. g. e. s. 273/19

533* a. g. e. s. 274/20

26. Konu: Aşk

109. Bölüm

Aşk Kınama

477.İmam Ali (a.s): "Hicran aşkın cezasıdır." *534

478.İmam Ali (a.s): "Her kim aşık olursa gözü kör olur, kalbi de hasta olur. Artık sağlıksız bir gözle bakmakta ve iyi duymayan bir kulakla işitmektedir. Hevesleri, aklını çelmiş; dünya kalbini öldürmüştür." *535

479.İmam Sadık (a.s) aşk hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kalpler Allah'ı hatırlamaktan boşalır. Allah onlara kendisinden başkalarının sevgisini tattırır." *536

534* el-Bihar, 78/11/70

535* Nehc'ul-Belağa, 109. hutbe

536* Emali'es-Seduk, 531/3

110. Bölüm

İffetli Aşğın Sevabı

480.Resulullah (s.a.a): "Her kim aşık olur aşkını gizler, iffetli davranır ve bu hal üzere ölürse şehittir." *537

481.İmam Ali (a.s): "Allah yolunda şehid olan mücahidin ecri, gücü yettiği halde iffetten ayrılmayan aşık kimseden daha büyük değildir." *538

537* Kenz'ul-Ummal, 7000

538* Nehc'ul-Belağa, 474. hikmet

111. Bölüm

Allah Aşkı

482.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Kuluma benimle meşgul olma haleti galip gelince lezzet ve isteğini beni hatırlamada karar kılarım. İstek ve lezzetini beni hatırlamada karar kılınca da bana aşık olur ve ben de ona aşık olurum. Birbirimize de aşık olunca da benimle onun arasındaki perdeleri kaldırırım ve ona (cemal ve celalimi görmeyi) musallat kılarım. Öyle ki insanlar unutkanlık ve hataya duçar olunca o asla hata ve unutkanlığa duçar olmaz." *539

bak. el-Muhabbet, 428. Bölüm

539* Kenz'ul-Ummal, 1872

27. Konu: Aşura

112. Bölüm

Aşura

483.İmam Seccad (a.s): "Hüseyin'in (a.s) öldürülüşü için göz yaşları yanaklarına dökülecek kadar ağlayan her mümini Allah bu sebeple cennet odalarına yerleştirir ve uzun bir müddet orada kalır." *540

484.İmam Bakır (a.s) Hüseyin'in (a.s) Aşura günü uzaktan veya yakından ziyaret hadisi hakkında şöyle buyurmuştur: "Daha sonra Hüseyin (a.s) için ağlayıp sızlar, evinde olan ve onlara karşı takkiye etmediği kimselere de ağlamalarını emreder...Hüseyin'in (a.s) mateminde birbirine başsağlığı verirler." Ben (ravi) şöyle arzettim: "Nasıl birbirimize başsağlığı dileyelim?" İmam şöyle buyurdu: "Şöyle deyiniz: "Allah Hüseyin'den dolayı bize erişen bu musibet sebebiyle ecrimizi büyük kılsın. Bizi ve sizi Muhammed'in (s.a.a) Ehl-i Beyt'inden kanının velisi olan İmam Mehdi'nin yanında intikam için kıyam eden kimselerden kılsın." *541

485.İmam Sadık (a.s): "Her kim Hüseyin (a.s) hakkında bir beyitlik şiir okur, kendisi ağlar ve on kişiyi de ağlatırsa onun için ve o on kişi için cennet vardır." *542

486.İmam Rıza (a.s): "Her kimin Aşura günü musibet, hüzn ve ağlama günü olursa aziz ve celil olan Allah kıyamet günü o günü onun sevineceği ve ferahlayacağı gün karar kılar." *543

487.İmam Rıza (a.s): "Ağlayanlar Hüseyin gibi biri için ağlamalıdır. Zira ona ağlamak büyük günahları temizler." İmam (a.s) daha sonra şöyle buyurdu: "Muharrem ayı gelince hiç kimse babamı (a.s) gülerken göremezdi. On gün geçinceye kadar onu hüzn ve gam sarardı. Onuncu gün onun yas, hüzn ve ağlama günüydü ve şöyle buyururdu:

488."Bugün Hüseyin'in (a.s) öldürüldüğü gündür." *544

540* Sevak'ul-A'mal, 108/1

541* Misbah'ul-Müteheccit, 772

542* Sevak'ul-A'mal, 110/3

543* İlel'uş-Şerayi', 227/2

544* Vesail'uş-Şia, 10/394/8

28. Konu: Ayıp

113. Bölüm

İnsanların Ayıbı Yerine Kendi Ayıplarını Araştıran Kimseyi Övmek

489.İmam Ali (a.s): "Ayıpları kendisini, insanların ayıplarıyla uğraşmaktan alıkoyan kimseye ne mutlu!" *545

490.İmam Ali (a.s): "İnsanların en akıllısı kendi ayıbını gören, ama başkalarının ayıbını görmeyen kimsedir." *546

491.İmam Ali (a.s): "Ayıbını gören kimse, başkalarının ayıbıyla meşgul olmaz." *547

492.İmam Sadık (a.s): "İnsan için en faydalı şey, kendi ayıplarını inceleme hususunda insanlardan öne geçmesidir." *548

493.İmam Sadık (a.s): "Bir kulun kendi ayıplarını unuttuğu halde başkalarının ayıplarıyla uğraştığını gördüğünüzde biliniz ki o Allah'ın hilesine düşar olmuştur." *549

545* Nehc'ul-Belağa, 176. hutbe

- 546* Gurer'ul Hikem, 3233
547* Tuhef'ul Ukul, 88
548* el-Kafi, 8/243/337
549* Müstetrafat'is-Serair, 48/7

114. Bölüm

İnsanların Ayıplarıyla Uğraşmayı ve Kendi Nefsine Gevşek Davranmayı Kınamak

494.Mesih (a.s): "Ey kötü kullar! Neden şüphe üzere insanları kınıyor ama kendi ayıplarınız ve kötülükleriniz hususundaki yakininize rağmen kendinizi kınamıyorsunuz?" *550

495.Resulullah (s.a.a): "Sizden her biri kardeşinin gözündeki dikenini görür, ama kendisinin gözündeki ağaç gövdesini görmez." *551

496.Resulullah (s.a.a): "İnsana, insanlarda bir ayıp gördüğü halde onu kendisinde görmemesi, kendisinin terkedemediği bir şey sebebiyle insanları kınaması ve arkadaşını faydasız şeylerle üzmesi ayıp olarak yeter." *552

497.İmam Ali (a.s): "İnsanların ayıbını görünce onları sevmeyen, fakat o ayıpları kendisi için beğenen kimse, ahmağın ta kendisidir." *553

498.İmam Ali (a.s): "Ayıbın en büyüğü, onun misli sende varken başkasını ayıplamandır." *554

- 550* Tuhef'ul Ukul, 501
551* Kenz'ul Ummal, 44141
552* el-Hisal, 110/81
553* Nehc'ul-Belağa, 349. hikmet
554* a.g.e, 353. hikmet

115. Bölüm

Ayıpları Gizlemek

499. Resulullah (s.a.a): "Her kim birinin rezaletini örterse, diri diri mezara gömülen bir kızı mezardan kurtaran kimse gibidir." *555

500. Resulullah (s.a.a): "Her kim kardeşinin bir günahını bilir ve onu gizlerse, Allah da kıyamet günü onun günahlarını örter." *556

501. İmam Bakır (a.s): "Mümine, mümin kardeşinin yetmiş büyük günahını örtmesi farzdır." *557

555* Kenz'ul Ummal, 6387

556* et-Terğib ve't-Terhib, 3/239/7

557* el-Kafi, 2/207/8

116. Bölüm

Ayıpları Hediye Etmek

502. İmam Ali (a.s): "Her kim ayıbını sana açıkça söylerse arkandan haysiyetini korur ve her kim de sana ayıplarını söylemede müsamaha gösterirse ayıplarını arkandan söyler." *558

503. İmam Ali (a.s): "Ayıbınızı yüzünüze söylemesinden korktuğunuz için hiç biriniz kardeşinizin ayıbını söylemiyorsunuz. Gerçekten ahireti terketmek ve dünyayı sevmekte el ele verdiniz." *559

504. İmam Sadık (a.s): "Benim nezdimde kardeşlerimin en sevimli olanı, ayıplarımı bana hediye edendir." *560

558* Gurer'ul Hikem, 8260, 8261

559* Nehc'ul-Belağa, 113. hutbe

560* Tuhef'ul Ukul, 366

117. Bölüm

İnsanların Ayıbını Araştırmak

"Diliyle çekiştirip kınayan kimsenin vay haline!" *561

505. Resulullah (s.a.a): "Müminlerin ayıplarını araştırmayınız. Zira her kim müminlerin ayıplarının peşice koşarsa, Allah da onun

ayıplarını takip eder. Her kimin de Allah ayıplarını takip ederse, onu evinin içinde olsa dahi rezil rüsva eder.” *562

506.İmam Ali (a.s): “Başkalarının ayıplarını aştırmak da ayıptır.” *563

507.İmam Ali (a.s), Mısır’a tayin ettiğinde Malik’i Eşter’e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: “Senden en uzak ve nezdinde en sevilmeyen kimse, halkın ayıplarını araştıranlar olsun. İnsanların ayıpları vardır. Valiler, bunları örtmeye en layık olan kimselerdir. Onların bilmediğin ayıplarını araştırmaya kalkışma.” *564

508.İmam Ali (a.s): “Başkalarının hatasına asla sevinme, zira sen de her zaman için hatadan korunmuş değilsin.” *565

509.İmam Ali (a.s): “Her kim insanların ayıbını araştırırsa, kendi ayıpları araştırılır. Her kim söverse kendisine cevap verilir.” *566

510.İmam Sadık (a.s): “Allah’a en uzak olan kul, birisiyle dostluk kuran ve bir gün onu kınamak için sürçmelerini (aklında) tutan kimsedir.” *567

bak. 296. konu, et-Tayir; et-Tecessüs, 341. Bölüm

561* Hümeze, 1; Ayet-i Şerife’de “hümeze” kelimesi yer almıştır ve lügatte haksız yere başkalarını eleştiren ve ayıp olmayan şeyleri ayıp sayan kimse demektir. Hemz kelimesi aslında kırmak anlamındadır. Dolayısıyla başkalarının ayıbını araştıran ve kınayan kimse bu işiyle adeta onu kırmaktadır (şahsiyetini yok etmektedir.) “lemz” kelimesi de ayıp anlamındadır. Hümeze ve lümeze aynı anlamı ifade etmektedir. Bazısı bu iki kelimenin farklı olduğunu söylemişlerdir. Onlara göre hümeze arkadan kınayan kimsedir ve lümeze ise insanı yüzüne karşı kınayan kimsedir. (Mecme’ul Beyan, 15/817)

562* Sevak’ul A’mal, 2/288/1

563* Gurer’ul Hikem, 4489

564* Nehc’ul-Belağa, 53. mektup

565* Gurer’ul Hikem, 10294

566* Kenz’ul Fevaid, Keraceki, 1/279

567* el-Kafi, 2/355/7

118. Bölüm

Ayıpları Örtmek

511.Tenbih'ul-Havahir'de rivayet edildiği üzere İsa (a.s) ve havarileri bir köpek leşinin yanından geçtiler. Havariler, "Bu köpek ne kadar da kötü kokuyor" deyince de İsa (a.s) şöyle buyurdu: "Ne kadar da beyaz dişleri var." *568

512.Resulullah (s.a.a): "İlim ve mal her ayıbı örter, cehalet ve fakirlik ise her ayıbı aşikar kılar." *569

513.İmam Ali (a.s): "Tahammül ayıpların mezarıdır." *570

514.İmam Ali (a.s): "Ayıpların perdesi akıldır." *571

515.İmam Ali (a.s): "Her kimi haya elbisesi örterse, insanlar ayıbını göremez." *572

516.İmam Ali (a.s): "Her kimi ilim elbisesi örterse, ayıpları insanlardan örtülü kalır." *573

517.İmam Ali (a.s): "Zaman sana yardım ettiği müddetçe (güç ve saltanat seninle oldukça) ayıbın gizli kalır." *574

568* Tenbih'ul Havahir, 1/117

569* Kenz'ul Ummal, 28669

570* Nehc'ul-Belağa, 6. hikmet

571* Gurer'ul Hikem, 6434

572* Nehc'ul-Belağa, 223. hikmet

573* Tuhef'ul Ukul, 215

574* Nehc'ul-Belağa, 51. hikmet

119. Bölüm

İnsan Bir Şeyi Bilmezse Onu Kınar

518.İmam Ali (a.s): "Her kim bir şeyi tanımaktan aciz kalırsa onu kınar." *575

519.İmam Ali (a.s): "Her kim bir şeyi bilmezse onu ayıplar." *576
bak. el-Cehl, 400. Bölüm

575* el-İrşad, 1/301

576* Keşf'ul Gumme, 3/137

29. Konu: Baba ve Çocuk

120. Bölüm

Çocuğun Değeri

520.Resulullah (s.a.a): "Her ağacın bir meyvesi vardır. Kalbin meyvesi ise çocuktur." *577

521.İmam Seccad (a.s): "İnsanın mutluluklarından biri de kendisine yardımcı olacak bir çocuğunun olmasıdır." *578

522.İmam Bakır (a.s): "Çocuğunun yaratılışının, ahlakının ve davranışlarının kendine benzemesi insanın mutluluğundandır." *579

577* Kenz'ul-Ummal, 45415

578* el-Kafi, 6/2/2

579* a.g.e, s. 4/4

121. Bölüm

Çocuk İmtihanı

"Mallarınızın ve çocuklarınızın, aslında bir sınama olduğunu ve büyük ecrin Allah katında bulunduğunu bilin." *580

523.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarımız ciğerlerimizdir, gençlerimiz emirlerimizdir, büyüklerimiz düşmanlarımızdır, eğer yaşarlarsa bize imtihan vesilesi olurlar ve eğer ölürlerse bizi üzerler." *581

524.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarımız korkutucu, eritici ve hüznü vericidirler." *582

525.İmam Ali (a.s): "İşlerinin çoğunu eşine ve çocuklarına ayırma. Zira ehlin ve çocukların Allah'ın dostları ise Allah onları zayı etmez. Yok eğer Allah'ın düşmanları iseler o halde neden Allah'ın düşmanlarına üzülüyor ve çalışıyorsun?" *583

- 580* Enfal, 28
581* Cami'ul-Ahbar, 283/755
582* el-Bihar, 104/97/60
583* Nehc'ul-Belağa, 352. hikmet

122. Bölüm

Çocuk Sevgisi

526.Resulullah (s.a.a): "Çocukları seviniz ve onlara karşı merhametli olunuz." *584

527.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Ben asla bir çocuğu öpmedim" diyen ve sonra da giden birisi hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu adam benim nezdimde ateş ehлиндendir." *585

528.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah kula, çocuğuna karşı beslediği aşırı sevgi dolayısıyla merhamet eder." *586

- 584* el-Kafi, 6/49/3
585* a. g. e. s. 50/7
586* a. g. e, 4

123. Bölüm

Çocukla Çocuklaşmak

529.Resulullah (s.a.a): "Her kimin çocuğu varsa ona çocukça davranmalıdır." *587

530.Cabir: "Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna vardım. Hasan ve Hüseyin'in Peygamber'in sırtına bindiğini ve Peygamber'in de onlar için diz çöküp eğildiğini ve onlara şöyle buyurduğunu gördüm: "Ne de iyi bineğiniz var ve sizler ne de iyi binicilersiniz." *588

587* el-Fakih, 3/483/4707

588* el-Bihar, 43/285/50

124. Bölüm

Salih Evlad

"Onlar: "Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve çocuklarımızdan gözümüzün aydınlığı olacak insanlar ihsan et ve bizi, Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap" derler." *589

bak. Meryem, 49-50; Enbiya, 90

531.Resulullah (s.a.a): "Salih çocuk güzel kokulu cennet çiçeklerinden bir çiçektir." *590

532.Resulullah (s.a.a): "Salih çocuk Allah'ın kulları arasında bölüştürdüğü bir güldür." *591

533.Resulullah (s.a.a): "Salih evlada sahip olmak insanın mutluluğundandır." *592

534.İmam Ali (a.s): "Ben Rabbimden ne güzel yüzlü bir çocuk ve ne güzel boylu boslu bir çocuk istedim. Ben Rabbimden Allah'a itaat eden, O'ndan korkan ve kendisine baktığımda Allah'a itaat ettiğini görünce gözümün aydınlanacağı bir çocuk istedim." *593

535.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın mümin kulundan mirası kendisi için mağfiret dileyen salih evlattır." *594

589* Furkan, 74

590* el-Kafi, 6/3/10

591* a. g. e. s. 2/1

592* el-Bihar, 104/98/67

593* a. g. e. s.66

594* Mekarim'ul-Ahlak, 1/471/1610

125. Bölüm

Kız Çocuğundan Hoşlanmamaktan Sakınmak

536.Resulullah (s.a.a): "Kız çocuklarını kötü görmeyin. Zira onlar

değerli kaynaşılan kimselerdir.” *595

537.Resulullah (s.a.a): “Kız çocukları şefkatli, yardımcı ve bereketlidirler.” *596

538.Resulullah (s.a.a): “Allah Tebarek ve Teala kadınlara erkeklerden daha merhametlidir. Erkek mahremi olan kadınlardan birini sevindirecek olursa Allah da kıyamet günü onu sevindirir.” *597

539.İmam Sadık (a.s): “Erkek çocukları nimet, kız çocukları ise iyiliktir. Allah nimetlerin hesabını sorar, iyilikler için ise mükafat verir.” *598

595* Kenz'ul-Ummal, 45374

596* a. g. e. 45399

597* el-Kafi, 6/6/7

598* a. g. e. s.7/12

126. Bölüm

Çocuklar Arasında Adalete Teşvik

540.Resulullah (s.a.a): “Çocuklarınız arasında (size karşı) iyilikte ve lütufta adalet üzere davranmalarını sevdiğiniz gibi siz de onlara karşı adaletli olunuz.” *599

541.Resulullah (s.a.a) iki çocuğundan birini öpüp diğerini öpmeyen bir adamı görünce şöyle buyurmuştur: “Neden o ikisi arasında eşit davranmadın?” *600

599* Kenz'ul Ummal, 45347

600* el-Bihar, 74/84/94

127. Bölüm

Ana Babaya İhsanda Bulunmaya Teşvik

"Rabbin, yalnız kendisine tapmanızı ve ana babaya iyilik etmenizi emretmiştir. Eğer ikisinden biri veya her ikisi, senin yanında iken ihtiyarlayacak olursa, onlara karşı "Of" bile demeyesin, onları azarlamayasın. İkisine de hep tatlı söz söyleyesin. Onlara acıyarak alçak gönüllülük kanatlarını ger ve: "Rabbim! Küçükken beni yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et!" de." *601
bak. Bakara, 83; Meryem, 14,32; Lokman, 14; Ahkaf, 15

542.Resulullah (s.a.a) kendisine ana babanın çocuklar üzerindeki hakkı sorulunca şöyle buyurmuştur: "O ikisi senin cennet ve cehennemindir." *602

543.Resulullah (s.a.a) kendisine Allah nezdinde en sevimli şeyin ne olduğunu soran İbn-i Mes'ud'a şöyle buyurmuştur: "Namazı vaktinde kılmaktır." Ben (İbn-i Mes'ud) şöyle arzettim: "Daha sonra nedir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Anne babaya iyilik etmektir." *603

544.Resulullah (s.a.a): "Her kim anne babasına iyilik ederse ne mutlu ona. Allah ömrünü artırmıştır." *604

545.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın hoşnutluğu babanın hoşnutluğundadır ve Allah'ın hoşnutsuzluğu ise babanın hoşnutsuzluğundadır." *605

546.İmam Sadık (a.s): "Babalarınıza karşı iyi davranın ki evlatlarınız da size iyi davransın." *606

547.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah, kendisine ve anne ve babaya şükranda bulunulmasını emretmiştir. O halde her kim anne babasına şükranda bulunmamışsa Allah'a şükranda bulunmamış olur." *607

548.İmam Rıza (a.s): "Her ne kadar müşrik de olsa anne babaya (itaat) farzdır ama Allah'a isyan hususunda onlara itaat etmemek gerekir." *608

601* İsra, 23-24

602* et-Terğib ve't-Terhib, 3/316/10

603* a. g. e. s. 314/1

604* a. g. e. s. 17

605* a. g. e. s.322/30

606* el-Bihar, 74/65/31

607* el-Hisal, 156/196

608* el-Bihar, 74/72/55

128. Bölüm

Ölümlerinden Sonra Ana Babaya İyilikte Bulunmaya Teşvik

549.Resulullah (s.a.a) anne babanın ölümünden sonra onlara iyilik etme hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Evet onlar için dua etmek, onlar için mağfiret dilemek, vefatlarından sonra vasiyetlerini yerine getirmek, akrabalarına sıla-ı rahimde bulunmak ve dostlarına saygı göstermekledir." *609

550.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz insan bazen anne babası hayattayken onlara iyilik eder ama öldüklerinde ne onların borcunu öder ve ne onlara mağfiret diler. Bu durumda Allah onu (Anne babaya) karşı isyankar olarak yazar bazen de insan anne babası hayattayken onlara itaat etmez ve iyilikte bulunmaz ve öldükleri taktirde borçlarını öder, onlara mağfiret diler, bu yüzden de aziz ve celil olan Allah onu iyilerden yazar." *610

609* et-Terğib ve't-Terhib, 3/323/32

610* el-Kafi 163/21

129. Bölüm

Cennet Annelerin Ayakları Altındadır

551.Resulullah (s.a.a): "Cennet annenin ayakları altındadır." *611

552.Resulullah (s.a.a) kendisine yapmadığım çirkin bir iş kalmamıştır acaba tövbe etmem imkanım var mıdır? diye sorulunca "Acaba anne ve babandan biri hayatta mıdır?" diye sordu. Ben (o şahıs) şöyle arzettim: "Babam hayattadır." Peygamber şöyle buyurdu: Git ve ona iyilik et" o şahıs gittikten sonra Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Keşke annesi de hayatta olsaydı." *612

553.İmam Sadık (a.s): "Birisi Peygamberin (s.a.a) huzuruna vardı ve şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resülü! Kime iyilik edeyim?" Peygamber: "Annene." O şahıs şöyle arzetti: "Daha sonra kime iyilik edeyim?" Peygamber şöyle buyurdu: "Annene." O şahıs şöyle arzetti: "Sonra kime?" Peygamber şöyle arzetti: "Annene." O şahıs, "Daha sonra kime iyilik edeyim?" diye sorunca Peygamber şöyle buyurdu: "Babana." *613

- 611* Kenz'ul-Ummal, 45439
612* el-Bihar, 74/82/88
613* el-Kafi, 2/159/9

130. Bölüm

Anne Babaya Eziyet

554.İmam Sadık (a.s): "Anne babaya en küçük saygısızlık onlara "öf" demektir. Aziz ve celil olan Allah ondan daha basit bir şey görmüş olsaydı şüphesiz ondan da sakındırırdı." *614

555.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Onlara rahmet kanatlarını ger" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlara sadece rahmet ve şefkat gözüyle bak. Onlara sesini yükseltme. Elini onların elinden üstün tutma ve onlardan öne geçme." *615

556.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Onlara tatlı sözler söyle" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Eğer seni dövseler "Allah sizleri bağışlasın" de." *616

- 614* el-Kafi. 348/1
615* el-Kafi, s. 158/1
616* a. g. e, 2/158/1

131. Bölüm

Anne Babaya İsyân

557.Resulullah (s.a.a): "Anne babaya saygısızlık eden evlada şöyle denir: "İstedığın şeyi (ibadeti) yap. Ama şüphesiz seni bağışlamayacağım." *617

558.Resulullah (s.a.a): "Anne babasını üzen kimse onlara isyan etmiştir." *618

559.İmam Sadık (a.s): "Anne babaya saygısızlık etmek büyük günahlardandır. Zira Allah-u Teala itaat etmeyen evladı mutsuz ve

isyankar olarak karar kılmıştır." *619

560.İmam Sadık (a.s): "İnsanın onlara gözünü dikip sert bakması da anne babaya isyandan sayılmıştır." *620

561.İmam Sadık (a.s): "Her kim kendisine zulmeden anne ve babasına kinli gözle bakarsa Allah onun hiçbir namazını kabul etmez." *621

562.İmam Hadi (a.s): "Anne babaya isyan fakirliğe sebep olur ve insanı zillete sürükler." *622

617* el-Bihar, 74/80/82

618* Kenz'ul-Ummal, 45537

619* İlel'uş-Şerayi', 479/2

620* el-Kafi, 2/349/7

621* el-Bihar, 74/61/26

622* a. g. e, 74/84/95

132. Bölüm

Babanın Evlat Üzerindeki Hakkı

563.Resulullah (s.a.a) babanın evlat üzerindeki hakkı sorulunca şöyle buyurmuştur: "Onu adıyla çağırmasın, ondan öne geçmesin, ondan öne oturmasın ve ona sövülmesine sebep olmasın." *623

564.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Babam malımı almak istiyor" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Sen ve malın babana aitsin." *624

623* el-Kafi, 2/159/5

624* Kenz'ul Ummal, 45933

133. Bölüm

Çocuğun Baba Üzerindeki Hakkı

565.Resulullah (s.a.a): "Çocuğun baba üzerinde üç hakkı vardır:

"Kendisi için güzel isim seçmesi, ona okuma yazma öğretmesi ve buluş çağına erdiğinde onu evlendirmesi." *625

566.İmam Ali (a.s): "Çocuğun baba üzerindeki hakkı ona güzel isim koyması, onu güzel terbiye etmesi ve ona Kur'an öğretmesidir." *626

567.İmam Sadık (a.s): "Çocuğun baba üzerinde üç hakkı vardır: Kendisi için iyi bir anne seçmesi, kendisine iyi bir isim bulması ve onun terbiyesi için çalışmasıdır." *627

568.İmam Sadık (a.s): "İnsanın evladına iyilik etmesi (gerçekte) kendi anne babasına iyilik etmesidir." *628

625* Mekarim'ul-Ahlak, 1/474/1627

626* Nehc'ul-Belağa, 399. hikmet

627* el-Bihar, 78/236/67

628* Mekarim'ul-Ahlak, 1/475/1633

134. Bölüm

Çocuk Terbiyesi

569.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınıza saygı gösteriniz ve onları güzel bir şekilde terbiye ediniz." *629

570.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınızı üç haslet üzere terbiye ediniz: Peygamberi sevmek, Ehl-i Beyt'i sevmek ve Kur'an okumak üzere." *630

571.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınıza yüzmeyi ve atış yapmayı öğretiniz." *631

572.Resulullah (s.a.a): "Çocuk (ilk) yedi yıl efendidir, (ikinci) yedi yıl hizmetçidir ve (üçüncü) yedi yıl da vezirdir (yardımcıdır). Eğer yirmi bir yaşına kadar ona yaptığın yardımdan hoşnut olursan (terbiyesi iyi sonuçlanırsa pekala) aksi taktirde omuzuna vur (ve onu kendi haline bırak.) Sen artık onun hakkında Allah nezdinde mazur sayılırsın." *632

573.İmam Ali (a.s): "Çocuklarınızı ilim öğrenmeyi emrediniz."

*633

574.İmam Ali (a.s): "Çocuklarınıza namaz kılmayı öğretiniz. Buluğ çağına erdiklerinde onları namazı terk ettikleri için hesaba çekiniz." *634

575.İmam Sadık (a.s): "Çocuk yedi yıl oyun oynamalı, yedi yıl ilim öğrenmeli ve yedi yıl da helal ve haramı öğrenmeye koyulmalıdır." *635

bak. 212. konu, eş-Şebab; el-Edeb, 49, 50. Bölümler

629* Kenz'ul-Ummal, 45410

630* a. g. e. 45409

631* **Vesail'uş-Şia, 12/247/13**

632* Kenz'ul-Ummal, 45338

633* a. g. e. 45953

634* Gurer'ul-Hikem, 6305

635* **Vesail'uş-Şia, 12/247/12**

30. Konu: Bağışlamak

135. Bölüm

Bağışlamak

576.İmam Ali (a.s): "Bulduğunu bağışla ki övülesin." *636

577.İmam Ali (a.s): "İnsanın bağışta bulunması onu düşmanlarına sevdirebilir. Cimriliği ise evlatlarına bile nefret ettirir." *637

578.İmam Ali (a.s): "Bağışlamak insanın tabiatının yüceliğindedir." *638

579.İmam Ali (a.s): "Bağışlamak peşin izzettir." *639

580.İmam Hüseyin (a.s): "Bağışlayan kimse efendi olur." *640

636* Gurer'ul-Hikem, 4716

637* a. g. e. 4729

638* el-İrşad, 1/303

639* Gurer'ul-Hikem, 330
640* Keşf'ul-Gumme, 2/242

136. Bölüm

En Üstün Bağış

581.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en çok bağışlayanı Allah yolunda canını ve malını bağışlayandır." *641

582.İmam Ali (a.s): "En üstün bağış, darlıkta olunmasına rağmen yapılan bağıştır." *642

583.İmam Hüseyin (a.s): "İnsanların en çok bağışlayanı, kendisinden hiç ümidi olmayana bağışlayandır." *643

641* Nevadir'ur-Ravendi, 20
642* Gurer'ul Hikem, 3185
643* Keşf'ul-Gumme, 2/242

137. Bölüm

Bağışlayan İnsanın Sıfatı

584.İmam Sadık (a.s): "Bağışlayıcı insan sadece şu üç şeyle bağışlayıcı olur: Darlık ve genişlikte malı hususunda cömert olarak, müstahak olana bağışlayarak ve kendisine yapılan teşekkürü yaptığı bağıştan daha çok görerek." *644

644* el-Bihar, 78/231/27

31. Konu: Bağışlamak

138. Bölüm

Bağışlamanın Fazileti

"Bir kötülüğün karşılığı, aynı şekilde bir kötülüktür. Ama kim affeder ve barışırsa, onun ecri Allah'a aittir. Doğrusu O, zulmedenleri sevmez." *645

"Onlar bollukta ve darlıkta infak ederler, öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını affederler. Allah ihsan sahiplerini sever." *646

585.Resulullah (s.a.a): "Öfkelendiğiniz zaman affetmekle onu kendinizden uzak tutun. Zira kıyamet günü bir münadi şöyle nida eder: "Her kimin Allah'ın boynunda ecri varsa ayağa kalksın." Böylece insanları affeden kimseler dışında hiç kimse ayağa kalkmaz. Nitekim Allah-u Teala'nın da şöyle buyurduğunu işitmedin mi: "Her kim affeder ve barışırsa ecri Allah'a aittir" *647

586.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah çok bağışlayandır ve bağışlamayı sever." *648

587.Resulullah (s.a.a): "Affedici olun. Zira ki af ancak kulun izzetini artırır. O halde birbirinizi affedin ki Allah da sizlere izzet versin." *649

588.Resulullah (s.a.a): "Her kim çok affedici olursa ömrü uzun olur." *650

589.Resulullah (s.a.a): "Hata edenlerin sürçmelerini affedin ki bu sebeple Allah da sizi aniden bastıran taktirlerden (felaketlerden) korusun." *651

590.İmam Bakır (a.s): "Bağışladığından dolayı pişman olmak, cezalandırdığından dolayı pişman olmaktan daha üstün ve kolaydır." *652

591.İmam Sadık (a.s): "Üç şey dünya ve ahiretin yüce hasletlerindedir: Sana zulmedeni bağışlaman, senden kopan kimseyle ilişki kurman ve sana cahilce davranıldığı durumda yumuşak huylu olman." *653

645* Şura, 40

646* Al-i İmran, 134

647* A'lam'ud-Din, 337

648* Kenz'ul-Ummal, 7005

649* el-Kafi, 2/108/5

650* A'lam'ud-Din, 315

- 651* Tenbih'ul-Havatir, 2/120
652* el-Kafi, 2/108/6
653* a.g.e, 2/107/3

139. Bölüm

Güzel Bir Şekilde Affetmeye Teşvik

"Biz, gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları gereğince yarattık. Kıyamet günü şüphesiz gelecektir. O halde yumuşak ve iyi davran." *654

592.İmam Ali (a.s): "Bir günah sebebiyle birini kınayan kimse, bağışlamış sayılmaz." *655

593.İmam Rıza (a.s) "O halde yumuşak ve iyi davran" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat cezalandırmadan ve kınamadan bağışlamaktır." *656

- 645* Hicr, 85
655* Gurer'ul-Hikem, 9567
656* A'lam'ud-Din, 307

140. Bölüm

Gücü Olduğu Zaman Affetmeye Teşvik

594.Resulullah (s.a.a): "Her kim gücü olduğunda affederse, Allah-u Teala da zorluklar gününde onu affeder." *657

595.İmam Ali (a.s): "Düşmanına karşı güçlü olduğun zaman onu bağışlamayı, karşısında güçlü hale gelmenin şükrü kıl." *658

596.İmam Ali (a.s): "Affetmek, zaferin zekatıdır." *659

597.İmam Hüseyin (a.s): "İnsanların en çok affedeni gücü olduğu zaman affeden kimsedir." *660
bak. el-Mükafat, 1605. Bölüm

- 657* Kenz'ul-Ummal, 7007
658* Nehc'ul-Belağa, 11. hikmet
659* a.g.e, 211. hikmet
660* ed-Durret'ul-Bahire, 29

141. Bölüm

Af ve Kalpleri Elde Etmeye Çalışmak

598.Resulullah (s.a.a) kendisine hizmetçilerinden dolayı şikayette bulunan birine şöyle buyurmuştur: "Onları affet ki bu vesileyle kalplerini kendinle barıştırmış olasın." O şöyle arz etti: "Ey Allah'ın Resulü! Onlar edepsizlik hususunda farklılık içindedirler." Allah Resulü şöyle buyurdu: "Onlara karşı affedici ol." Böylece o şahıs denileni yerine getirdi." *661

599.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Onlardan (kölelerden ve cariyelerden) birisi bir günah sebebiyle cezalandırılmayı hak ederse onu güzel bir şekilde kına. Zira akıl ve anlayış sahibi bir kimse için affetmeyle birlikte olan kınama, dövmekten daha acıdır." *662
bak. el-Adavet, 1236. Bölüm

- 661* Mustedrek'ul-Vesail, 9/7/10041
662* Tuhef'ul-Ukul, 87

142. Bölüm

Affedilmemesi Gereken Şey

600.İmam Ali (a.s): "Affetmek, yüce insanı islah ettiği kadar, aşağılık insanı da bozar." *663

601.İmam Ali (a.s): "(İyiliğe veya kötülüğe) güzel bir şekilde karşılık ver ve kötülüğü affet. Elbette bu dinine zarar vermemeli veya İslam'ın gücünde bir zayıflık ortaya çıkarmamalıdır." *664

- 663* Kenz'ul-Fevaid, Keraceki, 2/182
664* Gurer'ul-Hikem, 4788

143. Bölüm

Allah'ın Bağışlaması

"Allah affeder ve bağışlar." *665

602. Resulullah (s.a.a), kadir gecesi duasını soran Ayşe'nin sorusu üzerine şöyle buyurmuştur: "(Kadir gecesi) şöyle de: "Allah'ım! Sen bağışlayansın ve bağışlamayı seversin. O halde beni bağışla." *666

603. Tenbih'ul-Havatir'de yer aldığına göre bir Bedevi Allah Resulü'ne (s.a.a) şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resulü! Kıyamet günü yaratıkların hesabını kim görecektir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Aziz ve celil olan Allah hesabını görecektir." Bedevi şöyle arz etti: "O halde, Kabe'nin rabbine andolsun ki kurtuldum" Peygamber (s.a.a), "Nasıl kurtuldun?" diye sorunca o Bedevi şöyle arzetti: "Zira, yüce bir varlık kudret elde edince mutlaka bağışlar." *667

604. İmam Ali (a.s): "Çünkü Allah-u Teala sizleri, yaptığınız büyük küçük, açık gizli amelleriniz nedeniyle hesaba çekecektir. Eğer size azab ederse, siz zulmünüzden dolayı daha fazlasına layıkdınız; eğer bağışlarsa bu, en büyük ikram sahibi olduğu içindir." *668

605. İmam Ali (a.s), bir münacaatında şöyle buyurmuştur: "Ey Allah'ım! Senin bağışlamanı düşününce, hata ve günahlarım bana çok kolay geliyor. Sonra azabının şiddetini düşünüyorum. Bu durumda da belam ve sıkıntıları bana çok büyük geliyor." *669

606. İmam Ali (a.s): "Allah'ım! Bana adaletle değil, affınla davran." *670

607. İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın haramlarından sakınırsa, Allah'ın affı ona doğru hızla koşar." *671

608. İmam Ali (a.s): "Kalplerindeki kibri çıkarsın, yerine ruhlarına huzu ve huzuru yerleştirsın, yüzlerine rahmet kapılarını açsın ve onlara bağışlama araçlarını kolayca versin diye Allah, kullarını çeşitli zorluklarla imtihan etmekte, sorunlarla ibadete davet etmekte ve çeşitli belalara düşürmektedir." *672

609. İmam Sadık (a.s), sürekli şöyle buyururdu: "Allah'ım! Senin affa olan ehliyetin, benim cezaya olan layıklığımdan daha evlidir." *673

bak. er-Rahmet, 808. Bölüm

- 665* Nisa, 43
666* Sunen-u İbn-i Mace, 3850
667* Tenbih'ul-Havatir, 1/9
668* Nehc'ul-Belağa, 27. mektup
669* Emali'es-Seduk, 73/9
670* Nehc'ul-Belağa, 227. hutbe
671* el-Bihar, 78/90/95
672* Nehc'ul-Belağa, 192. hutbe
673* Keşf'ul-Gumme, 2/418

32. Konu: Bağışlanma Dilemek

144. Bölüm

Bağışlanma Dilemek

"Onlar fena bir şey yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı anarlar, günahlarının bağışlanmasını dilerler." *674

"Kim kötülük işler veya kendine yazık eder de sonra Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah'ı mağfiret ve merhamet sahibi olarak bulur." *675

610.Hz. Lokman (a.s) oğluna yaptığı tavsiyede şöyle buyurmuştur: "Ey oğulcağızım! Sadık horoz senden daha uyanık olmasın. Seher vakti sen uyuyunca o kalkar ve mağfiret diler." *676

611.Resulullah (s.a.a): "En iyi dua mağfiret dilemektir." *677

612.Resulullah (s.a.a): "En iyi ibadet mağfiret dilemektir." *678

613.Resulullah (s.a.a): "Çok mağfiret dileyin. Zira aziz ve celil olan Allah sadece sizleri bağışlamak istediği için sizlere mağfiret dilemeyi öğretmiştir." *679

614.İmam Ali (a.s): "İstiğfar etmek elindeyken ümitsizliğe kapılana şaşarım." *680

615.İmam Ali (a.s): "Mağfiret dilemekle güzel kokun ki günahlarınızın kötü kokusu sizleri rezil etmesin." *681

616.İmam Ali (a.s): "Kendisine tövbe ihsan edilen kimse kabulden

mahrum kalmaz." *682

617.İmam Sadık (a.s): "Kul bir günah işleyince sabahtan akşama dek kendisine mühlet verilir. Eğer mağfiret dilerse o günahı kendisi için yazılmaz." *683

- 674* Al-i İmran, 135
- 675* Nisa, 110
- 676* Mustedrek'ul-Vesail, 12/146/13744
- 677* el-Kafi, 2/504/1
- 678* Nur'us-Sakaleyn, 5/38/44
- 679* Tenbih'ul Havatir, 1/5
- 680* Nehc'ul-Belağa, 87. hikmet
- 681* el-Bihar, 93/278/7
- 682* Nehc'ul-Belağa, 135. hikmet
- 683* el-Kafi, 2/437/1

145. Bölüm

Mağfiret Dilemek ve Rızkın Artışı

"O'na tövbe edin ki, belli bir süreye kadar sizi güzelce geçindirsin ve her fazilet sahibine faziletinin karşılığını versin." *684

"Ey kavmim! Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tövbe edin ki size gökten bol bol yağmur göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın; suçlular olarak yüz çevirmeyin." *685

618.Resulullah (s.a.a): "Her kim çok mağfiret dilerse Allah her hüzünden dolayı kendisine bir rahatlık verir, her darlıktan dolayı bir çıkış yolu nasip eder." *686

619.İmam Ali (a.s): "Mağfiret dilemek rızkı artırır." *687

620.İmam Ali (a.s): "Mağfiret dile ki rızıklandırılıasın." *688
bak. er-Rızk, 821 ve 822. Bölümler

- 684* Hud, 3
- 685* Hud, 52
- 686* Nur'us-Sakaleyn, 5/357/45
- 687* el-Bihar, 93/277/4
- 688* Mustedrek'ul-Vesail, 12/122/13686

146. Bölüm

Allah'ın Dergahına Yakınlaştırılmışların Mağfiret Dilemesi

621.Resulullah (s.a.a): "Bazen kalbim tozlanıyor ve ben günde yüz defa Allah'tan mağfiret diliyorum." *689

689* Mustedrek'ul-Vesail, 5/320/5987

147. Bölüm

Günahı Sürdürdüğü Halde Mağfiret Dilemekten Sakınmak

622.İmam Ali (a.s): "Günahı sürdürdüğü halde mağfiret dilemek de bizzat günahdır." *690

623.İmam Rıza (a.s): "Günahtan mağfiret dilediği halde yine de günah işleyen kimse Rabbini alaya alan kimse gibidir." *691

624.İmam Rıza (a.s): "Her kim diliyle mağfiret diler de kalbiyle pişman olmazsa kendisini alaya almıştır." *692

bak. ez-Zenb; 775. Bölüm

690* Tuhef'ul Ukul, 223

691* el-Kafi, 2/504/3

692* el-Bihar, 78/356/11

33. Konu: Bağnazlık-Taassup

148. Bölüm

Bağnazlık-Taassup

“Küfredenler, gönüllerindeki cahiliye çağının asabiyet ateşini ateşlendirdiklerinde Allah, peygamberine ve iman edenlere huzur indirdi; onların takva sözünü tutmalarını sağladı. Onlar, bu söze layık ve ehil kimselerdi. Allah her şeyi bilmektedir.” *693

bak. Meryem, 73 ve 81; Müminun, 33 ve 34; Şuara, 111; Zuhruf, 52 ve 53ler; Hucurat, 14

625.Resulullah (s.a.a): “Her kim bağnazlık ederse veya kendisi için bağnazlık edilirse iman halkasını boynundan çıkarmış olur.” *694

626.Resulullah (s.a.a): “Her kimin kalbinde hardal tanesi kadar taassup olursa Allah kıyamet günü onu cahiliye Araplarıyla haşreder.” *695

627.Resulullah (s.a.a): “Asabiyete (bağnazlığa, yersiz tutuculuğa) çağırان kimse bizden değildir. Asabiyet yolunda savaşıan kimse bizden değildir. Asabiyet üzere ölen kimse de bizden değildir.” *696

628.İmam Ali (a.s) İblis’i kınayarak şöyle buyurmuştur: “Adem’e karşı yaratılışıyla övündü, onun aslına karşı asabiyet güttü. O asabiyet davasında aşırılığa gidenlerin önderi, büyülenenlerin öncüsü, Allah’ın düşmanıdır. O asabiyetin temelini attı. Zorbalıkla Allah’la çekişmeye kalkıştı; izzet libasına büründü, tevazu maskesini çıkardı.” *697

629.İmam Seccad (a.s) kendisine taassup hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Sahibinin kendisi sebebiyle günahkar olduğu taassup; insanın, kavminin kötülerini diğer kavimlerin iyilerinden daha hayırlı görmesidir. İnsanın kendi halkını ve kavmini sevmesi bağnazlık değildir. Kavmine zulüm üzere sadece bağnazlıktan dolayı yardım etmesidir.” *698

693* Feth, 26

694* el Kafi, 2/308/2

695* a.g.e, 2/308/3

696* Sunen-u Ebi Davud, 5121

697* Nehc’ul-Belağa, 192. hutbe

698* el-Kafi, 2/308/7

149. Bölüm

Beğenilmiş Taassup

630.İmam Ali (a.s) Kasıa hutbesinde şöyle buyurmuştur: "Eğer bağnazlık gerekirse, güzel huylarda, övgüye layık amellerde ve iyi işlerde bağnazlık gösterin. Arap kabilelerinin asilleri, seçkinleri güzel ahlakla, üstün ve büyük işlerle, yüce düşüncelerle ve övgüye layık eserlerle övünürler, birbiriyle yarıştırlardı. O halde siz de komşuların hakkını korumak, ahde vefa göstermek, iyiliğe uymak, kibirden sakınmak, cömert olmak, zulümden kaçınmak, kan dökmekten korkmak, halka insafly davranmak, öfkeyi yenmek, yeryüzünde fesat çıkarmaktan kaçınmak gibi övülen iyi huylarda bağnazlık gösterin." *699

631.İmam Ali (a.s): "EĞer illa da bağnazlık edecekseniz, hakka yardım etmek ve çaresiz insanların yardımına koşmak hususunda bağnaz olun." *700

699* Nehc'ul-Belağa, 192. hutbe
700* Gurer'ul-Hikem, 3738

34. Konu: Bakmak

150. Bölüm

Göz Kalbin Gözeticisidir

632.İmam Ali (a.s): "Göz kalbin postacısıdır." *701

633.İmam Ali (a.s): "Göz kalbin casusu ve aklın postacısıdır." *702

634.İmam Ali (a.s): "Kalp gözün kitabıdır." *703

701* Gurer'ul-Hikem. 368
702* el-Bihar, 104/41/52
703* Nehc'ul-Belağa, 409. hikmet

151. Bölüm

Gözler Şeytanın Tuzaklarıdır

635.Resulullah (s.a.a): "Boş yere bakmaktan sakının, zira çok bakmak heva ve heves tohumunu eker ve gaflet doğurur." *704

636.İmam Ali (a.s): "Gözler şeytanın tuzaklarıdır." *705

637.İmam Ali (a.s): "Gözün körlüğü bir çok bakıştan daha hayırlıdır." *706

638.İmam Ali (a.s): "Her kim gözlerinin dizginlerini salıverirse hayatı zorluğa düşer, kesintisiz (oraya buraya bakan) kimsenin hasreti devam eder." *707

639.İmam Ali (a.s): "İçinde Allah'ın zikri olmayan her konuşma boştur. Düşünce ile birlikte olmayan her sessizlik yanıltır ve içinde ibret alma olmayan her bakış faydasızdır." *708

640.İmam Sadık (a.s): "Nice bakış uzun hasretler doğurur." *709

704* el-Bihar, 72/199/29

705* Gurer'ul-Hikem, 950

706* Tuhef'ul-Ukul, 95

707* el-Bihar, 104/38/33

708* a. g. e. 78/92/101

709* el-Kafi, 5/559/12

152. Bölüm

Kendisine Bakmanın İbadet Sayıldığı Kimse

641.Resulullah (s.a.a): "Alime bakmak ibadettir. Adil öndere bakmak ibadettir. Anne ve babaya sevgi dolu bir şekilde bakmak ibadettir. Allah için sevdiğin kardeşe bakmak ibadettir." *710

642.Resulullah (s.a.a): "Üç şeye bakmak ibadettir: Anne babanın yüzüne, Kur'an'a ve denize bakmak." *711

710* el-Kafi. 74/73/59

711* Sahifet-ul İmam Rıza, 90/19

153. Bölüm

Gözleri Haramlardan Çevirmeye Teşvik

“Mümin erkeklere söyle: Gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler, mahrem yerlerini korusunlar. Bu, onların arınmasını daha iyi sağlar. Allah yaptıklarından şüphesiz haberdardır. Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler, iffetlerini korusunlar. Süslerini, kendiliğinden görünen kısmı müstesna, açmasınlar.” *712

643.Resulullah (s.a.a): “İnsanoğlunun her organının zinadan bir nasibi vardır: Gözün zinası ise bakmaktır.” *713

644.Resulullah (s.a.a): “Gözlerini (haramlardan) kapat ki ilginç şeyler göresin.” *714

645.Resulullah (s.a.a): “Her kim gözünü haramla doldurursa Allah da kıyamet günü gözünü ateşle doldurur. Eğer tevbe eder ve bu amelinden el çekerse başka.” *715

646.Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah’ın gözlerini kocasından başkasıyla veya kendisine mahrem olmayan biriyle dolduran kadına gazabı şiddetlidir.” *716

647.İmam Ali (a.s): “Gözlerini önüne diken kimsenin kalbi rahatlığa erer.” *717

648.İmam Sadık (a.s): “Bakmak İblisin zehirli oklarından bir oktur. Her kim aziz ve celil olan Allah için, -başkası için değil- gözlerini (haramlardan) kapatırsa Allah ardından ona tadını alacağı bir iman bağışlar.” *718

649.İmam Rıza (a.s) Muhammed b. Sinan’ın sorularına cevap olarak yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: “Evli kadınların ve diğer kadınların saçlarına bakmanın haram kılınışının sebebi erkekleri tahrik etmesidir. Bu tahrik fesat, haram ve doğru olmayan işlere düşmekle sonuçlanır. (Tahrik edişi sebebiyle) saç gibi olan şeyler de aynı hükümdedir. Sadece Allah-u Teala’nın hakkında şöyle buyurduğu kadınlar müstesnadır: “İhtiyarlayıp oturmuş kadınlara” *719- Bu tür kadınların saçlarına bakmanın sakıncası yoktur.” *720

bak. ez-Zina, 863. Bölüm

712* Nur, 30-31

713* Cami’ul-Ahbar, 408/1129

- 714* el-Bihar, 104/41/52
715* a.g.e, 76/334/1
716* Sevak'ul-A'mal, 338/1
717* Gurer'ul-Hikem, 9122
718* el-Fakih, 4/18/4969
719* Nur, 60
720* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/97

154. Bölüm

Birinci Bakış Hata, İkinci Bakış ise Kasıt Üzeredir

650. Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s): "Ey Ali! İlk bakış senin hakkındır. İkinci bakış senin faydana değil, zararınadır." *721

651. İmam Sadık (a.s): "İlk bakış senin hakkındır, ikinci bakış senin yararına değil, zararınadır. Üçüncü bakış ise helak olma sebebidir." *722

652. İmam Sadık (a.s): "Bir bakıştan sonraki bakış kalbe şehvet tohumunu eker, bu da sahibini fitneye ve günaha sürüklemeye yeter." *723

- 721* el-Fakih, 4/19/4971
722* a.g.e, 3/474/4658
723* a.g.e, 4/18/4970

155. Bölüm

Hoşlandığı Kadına Bakmak

653. İmam Ali (a.s): "Sizden biri bir kadını görüp ondan hoşlanırsa gidip kendi eşiyle yatsın, zira gördüğü şeyin benzeri kendi eşinde de vardır. Şeytan için kalbine bir yol vermesin. Gözlerini o kadından alsın. Eğer eşi yoksa iki rekat namaz kılsın, Allah'a çok hamd etsin, peygambere ve Ehl-i Beyt'ine selavat göndersin ve Allah'tan fazlından kendisine bağışta bulunmasını dilesin. Allah da şefkati ve merhametiyle onun bu ihtiyacını giderecektir." *724

724* el-Bihar, 10/115/1

35. Konu: Barış

156. Bölüm

Savaşta Barış

"Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah'a güven. O, şüphesiz işitir ve bilir." *725

654. İmam Ali (a.s): "Ben barışı, İslam'ın gevşemesine sebep olmaması kaydıyla savaştan daha etkili gördüm." *726

655. İmam Ali (a.s), Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik-i Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Düşmanın, sizi Allah'ın hoşnutluğuna ulaştıracak barış teklif ederse, kabul et. Çünkü, barışta ordun için huzur ve genişlik; sıkıntıların için rahatlık ve kurtuluş; şehirlerin için emniyet vardır. Fakat, barış yaptıktan sonra düşmanına karşı her yönüyle uyanık ol, ondan kork ve tetikte bulun; çünkü düşman, çoğu kez yaklaşarak gafil olmanı bekler. Öyleyse tedbirini al, bu hususta hüsn-ü zan beslemeyi de bir kenara bırak." *727

725* Enfal, 61

726* Gurer'ul Hikem, 10138

727* Nehc'ul Belağa, 53. mektup

157. Bölüm

İmam Hasan'ın (a.s) Barışı

656. İmam Ali (a.s), İbn-i Mülcem tarafından yaralandıktan sonra oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Bil ki Muaviye bana muhalefet ettiği gibi sana da muhalefet edecektir. O halde onunla barışacak olursan Beni Zemere ve Beni Eşce' kabileleri ile anlaşan ceddine uymuş olursun... Eğer düşmanıyla savaşmak istersen (bil ki) babanın Şiilerinin sahip olduğu

vefadarlık ve salahiyyete senin Şiilerin sahip olmayacaktır.” *728

657.İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Hasan b. Ali'nin (a.s) canına kastedilince ve takipçileri de kendisine muhalefet edince o işi Muaviye'ye bıraktı. Bunun üzerine Şiaları ona şöyle selam verdiler: “Selam olsun sana ey Müminleri hor kılan!” O şöyle buyurdu: “Ben müminleri hor kılan değilim. Belki müminlere izzet verenim. Ama sizlerin düşman karşısında gücünüzün olmadığını görünce işi ona bıraktım ki ben ve sizler, sahiplerine kalsın diye gemiyi delen Alim (Hızır) gibi aralarında kalalım. Ben ve sizlerin (hikayesi) işte böyledir ta ki onlar arasında baki kalalım.” *729

728* Nehc'üs-Saade, 2/742

729* el-Bihar, 78/287/2

158. Bölüm

İnsanlar Arasında Barışın Önemi

“Şüphesiz müminler birbiri ile kardeşler; öyle ise dargın olan kardeşlerinizin arasını düzeltin; Allah'tan sakının ki size acısın.” *730

“Ancak sadaka vermeyi yahut iyilik yapmayı ve insanların arasını düzeltmeyi gözeten kimseler müstesna, onların gizli toplantılarının çoğunda hayır yoktur. Bunları, Allah'ın rızasını kazanmak için yapana büyük ecir vereceğiz.” *731

658.Resulullah (s.a.a): “Sizlere namazdan, oruçtan ve sadakadan (zekattan) daha faziletli bir şeyi haber vermeyeyim mi? O şey insanların arasını ıslah etmektir. Zira insanlar arasındaki ilişkilerin bozulması helak edicidir ve dini yok edicidir.” *732

659.İmam Sadık (a.s): “Birbirleriyle ihtilafa düşüp düşmanlık ettiklerinde insanların arasını ıslah etmek ve birbirlerinden uzaklaştıklarında onları birbirlerine yakın kılmak Allah'ın sevdiği bir sadakadır.” *733

660.İmam Sadık (a.s), Mufazzal'a şöyle buyurmuştur: “Taraftarlarımızdan iki kişinin çekiştiğini görürsen malımdan fidye

**ver (ihtilaf ettikleri miktarı kendilerine vererek onları barıştır.)”
*734**

- 730* Hucurat, 10
731* Nisa, 114
732* Kenz’ul Ummal, 5480
733* el-Kafi, 2/209/1
734* a. g. e. h. 3

159. Bölüm

Barıştırmak İçin Yalan Söylemenin Caiz Oluşu

661.İmam Sadık (a.s): “Barıştıran kimse yalancı değildir.” *735

662.İmam Sadık (a.s): “Söz üç kısımdır: Doğru, yalan ve insanların arasını ıslah (için) söylenen söz.” İmam’a şöyle denildi: “Fedan olayım! İnsanların arasını ıslah etmekten maksad nedir?” İmam şöyle buyurdu: Eğer birinin kulağına gittiği taktirde rahatsız olacağı bir söz işitirsen, o diğerini görür ve duyduğunun aksine ona şöyle dersin: “Falan kimseden senin iyiliğin hakkında şöyle dediğini işittim.” *736

- 735* el-Kafi. 210/5
736* el-Kafi. s. 341/16

36. Konu: Basiret

160. Bölüm

Basiret

“Andolsun ki, cehennem için bir çok cin ve insan yarattık; onların kalpleri vardır ama anlamazlar; gözleri vardır ama görmezler; kulakları vardır ama işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidirler hatta daha da sapıktırlar. İşte onlar gafillerdir.” *737

663.Resulullah (s.a.a): "Kör, gözleri görmeyen kimse değildir. Şüphesiz kör, basireti kör olandır." *738

664.İmam Ali (a.s): "Basiret kör olunca göz bakışının faydası yoktur." *739

665.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz basiretli insan duyduğunu düşünen, baktığını gören, ibretlerden faydalanan, sonra apaçık yolları kateden, böylece uçurumlara düşmekten kaçınandır." *740

666.İmam Ali (a.s): "Görmek gözle bakmak değildir. Zira bazen gözler, sahibine yalan söyler. Ama akıl kendisinden hayır dileyeni aldatmaz." *741

667.İmam Ali (a.s): "Gözlerini kaybetmek, basiretini kaybetmekten daha basittir." *742

668.İmam Ali (a.s): "İnsanların en basiretlisi ayıplarını gören ve günahlarından el çekendir." *743

737* A'raf, 179

738* Kenz'ul-Ummal, 1220

739* Gurer'ul-Hikem, 9972

740* Şerh-u Nehc'il-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 9/158

741* a. g. e. 19/173

742* Gurer'ul-Hikem, 6536

743* a. g. e. 3061

37. Konu: Baş Sağlığı Dilemek

161. Bölüm

Musibet Gören Kimseyi Teselli Etmek

669.Resulullah (s.a.a): "Her kim musibet görmüş birine teselli verirse onun sevabının benzerini elde eder." *744

670.İmam Ali (a.s): "Her kim çocuğu ölmüş bir anneyi teselli ederse Allah da kendi arşının gölgesinden başka hiç bir

671.gölgenin olmadığı bir günde ona kendi arşının gölgesinde yer verir." *745

672.İmam Sadık (a.s): "Teselli vermek için musibet sahibinin seni görmesi yeter." *746

744* el-Bihar, 82/94/46

745* el-Kafi, 3/227/3

746* Fakih, 1/174/505

162. Bölüm

Musibet Görmüş Birine Teselli Vermede Söylenen Şey

673.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) teselli verdiği zaman şöyle buyururdu: "Allah mükafatınızı versin, sizi rahmetine mazhar kılsın." Birini tebrik ettiği zaman da şöyle buyururdu: "Allah size bereket versin ve sizi mübarek kılsın." *747

747* Müsekkin'ul-Fuad, 108

163. Bölüm

Musibet Gören Kimseyi Kutlamak Ona Teselli Vermekten Daha Evladır

674.İmam Rıza (a.s) Hasan b. Sehl'e başsağlığı dileyerek şöyle buyurmuştur: "Ahiret sevabı için tebrik etmek dünya yası için teselli vermekten daha evladır." *748

bak. el-Musibet, 1151. Bölüm

748* el-Bihar, 78/353/9

38. Konu: Başarı-Tevfik

164. Bölüm

Başarı

"Ey Kavmim! Rabbinden benim bir belgem olduğu ve bana güzel bir rızık da verdiği halde, O'na karşı gelebilir miyim? Söylesenize! Size yasak ettiğim şeylere, aykırı hareket etmek istememem ve; gücümün yettiği kadar ıslah etmekten başka bir dileğim yoktur. Başarım ancak Allah'tandır, O'na güvendim; O'na yöneliyorum" dedi." *749

675.İmam Ali (a.s): "Başarı ilahi inayettir." *750

676.İmam Ali (a.s): "Başarı (ilahi) rahmettir." *751

677.İmam Ali (a.s): "Başarı rabbin cezbetmeleridir." *752

678.İmam Ali (a.s): "Başarı ilk nimettir." *753

679.İmam Ali (a.s): "Başarı olmaksızın çaba fayda vermez." *754

680.İmam Ali (a.s): "Başarı mutluluğun esasıdır." *755

681.İmam Ali (a.s): "Hiçbir önder, başarı gibi değildir." *756

682.İmam Ali (a.s): "Tecrübeyi korumak başarıdandır." *757

683.İmam Ali (a.s): "Hayret ve şaşkınlık esnasında durmak da başarılarından biridir." *758

684.İmam Bakır (a.s): "Afiyet gibi bir nimet yoktur ve başarı yardımı gibi bir afiyet yoktur." *759

685.İmam Bakır (a.s), "La havle ve la kuvvete illa billah" (Allah'tan başka güç ve kudret yoktur) cümlesinin anlamını soran birine şöyle buyurmuştur: "Bunun anlamı bizim sadece Allah'ın yardımıyla günahlardan yüz çevirme gücüne sahip olduğumuz ve aziz ve celil olan Allah'ın başarısıyla itaatine güç yetirdiğimiz anlamındadır." *760

749* Hud, 88

750* Gurer'ul-Hikem, 73

751* a. g. e. 162

752* a. g. e. 539

753* a. g. e. 545

754* a. g. e. 1802

755* a. g. e. 858

756* Nehc'ul-Belağa, 113. hikmet

757* a. g. e. 211. hikmet

758* Tuhef'ul-Ukul, 83

759* a. g. e. 286
760* et-Tevhit, 242/3

165. Bölüm

Başarı ve Başarısızlık

“Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur; eğer sizi yardımsız bırakırsa, O’ndan başka size yardım edecek kimdir? İnananlar yalnızca Allah’a tevekkül etsinler.” *761

686.Resulullah (s.a.a): “Günahlar vesilesiyle günahkara başarısızlık hakim

687.olur ve sonunda onu daha büyük günahlara düşürür.” *762

688.İmam Ali (a.s): “Başarı aklın yardımcısı ve başarısızlık da cehaletin yardımcısıdır.” *763

689.İmam Ali (a.s): “Ey insanlar! Sizden kim Allah’tan öğüt isteyip kabul ederse, başarıya ermiştir. Onun sözünü delil/kılavuz kabul eden en doğru yola hidayet olmuştur. Zira Allah’a sığınan güvende olur; düşmanlık eden, korku içinde yaşar.” *764

690.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala’nın, “Başarım sadece Allah’tandır” ayeti ile “Allah size yardım ederse, size galip kimse yoktur ve sizi yardımsız bırakırsa...” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Kul aziz ve celil olan Allah’ın emrettiği bir itaati yerine getirirse onun ameli aziz ve celil olan Allah’ın emrine uygun olur. Bu sebeple kul başarılı adlandırılır. Ama kul bir hususta Allah’a isyan etmek ister de Allah Tebarek ve Teala onunla günah arasına engel olursa ve neticede kul o günahı yapmazsa bu günahı terketmesi de Allah Tebarek ve Teala’nın başarısıyladır. Ama Allah onu günahattan alıkoymaz ve günah işlemesi için kendi haline bırakırsa, gerçekte Allah onu kendisine bırakmış, yardım etmemiş ve başarı vermemiştir.” *765

761* Al-i İmran, 160

762* Tenbih'ul-Havatir, 2/102

763* Gurer’ul Hikem, 718-719

764* Nehc’ul-Belağa, 147. hutbe

765* et-Tevhid, 242/1

39. Konu: Batıl-Doğru Olmayan

166. Bölüm

Batıl

"De ki: "Hak geldi, batıl ortadan kalktı. Şüphesiz batıl ortadan kalkmaya mahkumdur." *766

"Hakkı batılın başına çarparız ve onun beynini parçalar; böylece batıl ortadan kalkar. Allah'a yakıştırdığınız vasıflardan ötürü yazıklar olsun size!" *767

691.İmam Ali (a.s): "Batıl aldatıcı ve kandırıcıdır." *768

692.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz böğründen hakkı çıkarmak için batılı yardım (bölüp ayırdım)." *769

693.İmam Ali (a.s): "Hak cennet yoludur, batıl ise ateş yolu. Her yolun üstünde bir davetçi vardır." *770

694.İmam Ali (a.s): "Her kim batıla yardım ederse hakka zulüm etmiştir." *771

766* İsra, 81

767* Enbiya, 18

768* Gurer'ul-Hikem, 549

769* Şerh-u Nehc'il-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 2/185

770* Nehc'us-Saadet, 3/291

771* Gurer'ul-Hikem, 6041

167. Bölüm

Hakkı Batıldan Ayırt etmek

695.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz bilin ki hak ve batıl arasında sadece dört parmaklık mesafe vardır. Batıl, "Duydum" dediğindir. Hak ise,

"Gördüm" dediğin." *772

772* Şerh-u Nehc'ul-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 9/72

168. Bölüm

Hak ve Batılın Birbirine Karışması

"Hakkı batıla karıştırmayın ve bile bile hakkı gizlemeyin." *773

696.İmam Ali (a.s): "Eğer batıl hak ile karışmazsa hakikati arayanlara örtülü kalmaz. Eğer hak batıl ile karışmazsa düşmanların dili ondan kesilir. Ama bir avuç ondan bir avuç ise bundan alınmaktadır. (Böylece hak ve batıl birbirine karıştırılmakta ve şüphe ortaya çıkmaktadır.)" *774

697.İmam Ali (a.s): "Bakırdan olan bir dirhem, gümüşten bir kaplama ile süslendiği gibi bir çok sapıklık da Allah'ın kitabından bir ayet ile süslenmektedir." *775

773* Bakara, 42

774* Şerh-u Nehc'il-Belaga, İbn-i Ebi'l-Hadid, 3/240

775* Gurer'ul-Hikem, 6969

169. Bölüm

Batılın Hak Olduğuna Yakın Etmemek

698.İmam Sadık (a.s): "Allah batılı hak olarak tanıtmaktan uzaktır. Allah hakkı müminin kalbinde şüphe götürmez bir batıl şeklinde göstermekten uzaktır. Allah batılı hak ile savaşan kafirin kalbinde şüphe götürmez bir hak şeklinde göstermekten uzaktır. Eğer böyle yapmasaydı hak batıldan asla ayırtedilmezdi." *776

699.İmam Sadık (a.s): "Kalp, hiçbir zaman hakkın batıl ve batılın da hak olduğuna yakın etmez." *777

776* el-Bihar, 5/303/12

777* Tefsir'ul-Ayyaşi, 2/53/39

40. Konu: Bayram

170. Bölüm

Bayram

"Meryem oğlu İsa, "Allah'ım! Rabbimiz! Bize ve bizden sonra geleceklere bayram ve senden bir delil olarak gökten bir sofrayı indir, bizi rızıklandır, sen rızık verenlerin en hayırlısısın" dedi."
*778

700.İmam Ali (a.s), bayramların birinde şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz bu bayram, Allah'ın oruç ve namazını kabul ettiği kimse için bayramdır. İçinde Allah'a isyan edilmeyen her gün bayramdır."
*779

701.Su'eyd b. Gafele: "Bir bayram günü Müminlerin Emiri'nin (a.s) huzuruna vardım. Önüne bir sofraya açılmış ve o sofrada bir miktar, buğdaydan ekme, bir tabak sütlaç ve bir kaşık bulunuyordu. Ben şöyle arzettim: "Ey Müminlerin Emiri! Bayram günü sütlaç mı yiyorsun?" İmam şöyle buyurdu: "Bu, bağışlanmış kimsenin bayramıdır." *780

778* Maide, 114

779* Şerh-i Nehc'ul-Belağ-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 20/73

780* el-Bihar, 40/326/7

171. Bölüm

Nevruz Bayramı

702.İmam Ali (a.s), Nevruz bayramında kendisine bir hediye getirdiklerinde şöyle buyurmuştur: "Bu nedir?" Şöyle arzettiler: "Ey Müminlerin Emiri! Bu gün Nevruz günüdür." İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Her günü bizler için nevruz kılınız." *781

703.İmam Ali (a.s): "Her gün Nevruz günümüzdür." *782

704.İmam Sadık (a.s), Nevruz günü yanına gelen Muella b. Huneys'e şöyle buyurmuştur: "Bu günün ne günü olduğunu biliyor musun?" Ben (Muella) şöyle arzettim: " Fedan olayım! Bu gün İranlıların kutladığı ve birbirine hediye verdiği gündür." Ebu Abdullah'es Sadık (a.s) şöyle buyurdu: "Mekke'de olan eski eve (Ka'be'ye) andolsun ki bugünün de çok eski kökleri vardır. Bunu bilmen için sana izah edeyim...

Ey Muella! Nevruz günü, Allah'ın kendisine tapmaları, kendisine hiçbir şeyi şirk koşmamaları ve elçilerine, hüccetlerine ve İmamlara iman edeceklerine dair söz aldığı gündür... Nevruz içinde güneşin doğduğu ilk gündür. Biz her Nevruz günü, kurtuluşu bekleriz. Zira Nevruz bizim ve Şiilerimizin günlerinden bir gündür. İranlılar onu korudu. Sizler onu kaybettiniz... Nevruz İranlılar için yılın ilk günüdür. Onlar sayıları otuz bin kişiyken hayatta kaldılar ve yaşadılar. Nevruz günü su dökmek sünnet oldu..." *783

705.İmam Sadık (a.s): "Nevruz bayramı gelip çatığında bedenini yıka, en güzel elbiselerini giy, en güzel kokuları sürün ve o gün oruç tut." *784

706.Bihar'ul-Envar'da nakledildiği üzere Mansur, Musa b. Cafer'den (a.s) Nevruz günü halkın kendisini kutlaması ve kendisi için getirdikleri hediyeleri kabul etmesi için

707.evinde oturmasını isteyince, İmam Musa b. Ca'fer (a.s) şöyle buyurdu: "Ben ceddim Peygamber'in (s.a.a) hadislerini araştırdım, ama bu gün hakkında bir hadis bulamadım. Nevruz İranlıların adetidir, İslam onu neshetmiştir. Dolayısıyla İslam'ın ortadan kaldırdığı bir şeyi diriltmekten Allah'a sığınırım."Mansur şöyle dedi: "Biz bu işi sadece askerlerimiz için yapıyoruz (askeri bir siyasettir). Bu yüzden Allah için oturmanı istiyorum." İmam da kabul etti ve oturdu..." *785

781* Fakih, 3/300/4073

782* a. g. e. h. 4074

783* el-Bihar, 59/92/1

784* Vesail'uş-Şia, 7/346/1

785* el-Bihar, 59/100/2 ve 48/108/9

172. Bölüm

Bayramların Süsü

708.Resulullah (s.a.a): "Bayramlarınızı, "Allah-u Ekber" diyerek süsleyiniz." *786

709.Resulullah (s.a.a): "Fıtır ve Kurban bayramınızı, "la ilahe illallah" , "vallahu ekber" , "ve'l-hemdu lillah" ve "sübhanellah" cümleleriyle süsleyiniz." *787

710.Kenz'ul Ummal'de şöyle yer almaktadır: Resulullah (s.a.a) kurban ve Ramazan bayramı günlerinde dışarı çıkıyor ve yüksek bir sesle, "la ilahe illallah Allahu ekber" diyerek zikrediyordu." *788

786* Kenz'ul Ummal, 24094

787* a. g. e. 24095

788* a. g. e. 18101

41. Konu: Belagat

173. Bölüm

Belagat

711.İmam Ali (a.s): "Belagat, konuşulması kolay, derki hafif olan şeydir." *789

712.İmam Ali (a.s): "Belagat, cevap vermede yavaşlamaman, maksadını ulaştırman ve hata etmemendir." *790

713.İmam Ali (a.s): "Bazen belagat yerine vecize ile yetinilir." *791

714.İmam Sadık (a.s): "Belagat, dil sivriliği ve hezeyan çokluğu ile değildir. Belagat, manayı ifade etme ve doğru delil sergilemekledir." *792

715.İmam Sadık (a.s): "Belagat üç şeydedir. İstenilen manaya yaklaşmak, fazla sözden uzak durmak ve az kelimelerle çok anlam ifade etmek." *793

789* Gurer'ul Hikem, 1881

790* a. g. e. 2150

791* a.g.e, 6666

792* Tuhef'ul-Ukul, 312
793* a. g. e. 317

174. Bölüm

En Beliğ (Belagatlı) Söz

716.İmam Ali (a.s): "En üstün belagat maksadı kolayca ifade eden ve vecizesi güzel olandır." *794

717.İmam Ali (a.s): "En güzel söz, tertibi güzel ve herkesin anladığı sözdür." *795

794* Gurer'ul-Hikem, 3307
795* a. g. e. 3304

175. Bölüm

Ağız Burun Bükerek Konuşmak

718.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah ineğin dilini oynattığı gibi dilini oynatan belagat sahibi kimseden nefret eder." *796

796* Kenz'ul-Ummal, 7919

42. Konu: Bela-İmtihan

176. Bölüm

İmtihan

"Bir imtihan olarak size iyilik ve kötülük veririz." *797

719.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın içinde bağış ve imtihanının olmadığı bir darlık ve genişlik yoktur." *798

720.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın emir ve yasaklarından, içinde

darlık veya genişlik bulunan her şeyde mutlaka aziz ve celil olan Allah'ın bir imtihanı ve hükmü vardır." *799

797* Enbiya, 35

798* et-Tevhid, 354/1

799* a. g. e. 3

177. Bölüm

İmtihan Felsefesi

"Bu, Allah'ın içinizde olanı denemesi, kalplerinizde olanı arıtması içindir. Allah gönüllerde olanı bilir." *800

"Yemin olsun ki sizi, içinizden cihada çıkanları ve sabredenleri meydana çıkarana ve haberlerinizi açıklayana kadar deneyeceğiz." *801

"Hanginizin daha iyi iş işlediğini belirtmek için, ölümü ve dirimi yaratan O'dur. O, güçlüdür, bağışlayandır." *802

721.İmam Ali (a.s): "Bilin ki hiç şüphesiz Allah-u Teala insanların batınını, onların gizli sırlarından ve örtülü içlerinden haberdar olmadığı için değil; aksine "onların hangisi daha güzel işler yapacak" diye imtihan etmek ve böylece iyi işin mükafatını ve kötü işin cezasını vermek için aşikar kıldı." *803

722.İmam Ali (a.s): "Her ne kadar imtihan ve deneme büyük olursa sevap ve karşılığı da o kadar yüksek olur. Görmüyor musun münezzeh olan Allah Adem'in (a.s) soyundan olan öncekilerden bu alemde sonuncusuna kadar olan bütün herkesi hiçbir zarar ve menfaati olmayan, görmeyen, duymayan taşlarla imtihan etmiş ve o taşları insanlar için diktiği, hürmetli bir evi olarak karar kılmıştır. Ama Allah kullarını çeşitli zorluklarla imtihan etmekte ve onları çeşitli çabalarla kulluk etmeye sevk etmektedir. Kalplerinden kibri çıkarmak ve canlarına alçak gönüllülüğü yerleştirmek için onları çeşitli tatsızlıklarla imtihan etmektedir. Bunu fazlına açılan kapılar ve affına ulaştıran hazır sebepler kılmak için yapmaktadır." *804

723.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz birbirinize karışacak ve eleneceksiniz. Öyle bir şekilde ki, aşağıda olanınız yukarı çıkacak ve yukarıda olanınız aşağıya inecektir. Geride kalanlar ileri gidecek ve ileri gidenler geride kalacaklardır." *805

724.İmam Ali (a.s): "Servet ve refah ile ferahlamayın. Bela ve fakirlik sebebiyle üzölmeyin. Zira altın ateşle eritilip som hale getirildiği gibi mümin de belalarla halis kılınmaktadır." *806

800* Al-i İmran, 154

801* Muhammed, 31

802* Mülk, 2

803* Şerh-u Nehc'il-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 9/84

804* a. g. e. 13/156

805* el-Bihar, 5/218/12

806* Gurer'ul-Hikem, 10394

178. Bölüm

Müminin İmtihan Zorluğu

"Sizden önce gelenlerin durumu sizin başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi zannettiniz? Peygamber ve onunla berâber olan müminler: "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek kadar darlığa ve zorluğa uğramışlar ve sarsılmışlardı; iyi bilin ki Allah'ın yardımı şüphesiz yakındır." *807

725.İmam Ali (a.s): "Takva sahibi mümine inen bela, yağmurun yeryüzüne inmesinden daha hızlıdır." *808

726.İmam Sadık (a.s): "İnsanlardan imtihanı en şiddetli olanlar peygamberlerdir, sonra vasileri ve takipçileri, sonra sırasıyla en üstünleridir." *809

727.İmam Sadık (a.s), müminin cüzam, alaca ve benzeri hastalıklara müptela olması hakkında sorulunca o şöyle buyurmuştur: "Bela müminden başkasına yazılmış mıdır ki?" *810

807* Bakara, 214

808* el-Bihar, 67/222/29

809* el-Kafi, 2/252/1

810* el-Bihar, 67/221/27

179. Bölüm

Kötü Amellerin Belalardaki Rolü

"Başınıza gelen her hangi bir musibet ellerinizle işlediklerinizden ötürüdür. O, yine de çoğunu affeder." *811

728.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala Eyyub'a (a.s) şöyle vahyetti: Sen belaya uğramana sebep olan hatanın ne olduğunu biliyor musun?" Eyyub (a.s), "Hayır" deyince şöyle buyurdu: "Sen Firavun'a gidince onunla iki kelime yumuşak konuştun." *812
bak. Ez-Zenb, 777. Bölüm

811* Şura, 30

812* ed-Deavat li'l-Ravendi, 123/304

180. Bölüm

Belaya Duçar Olmayan Allah İndinde Nefret Edilen Kimsedir

729.Resulullah (s.a.a): "Allah cismi ve mali belaya müptela olmayan şeytan sıfatlı insandan nefret eder." *813

730.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Ben insanın dünyada esenlik içinde olup hiçbir musibete duçar olmamasını hoş görmüyorum." *814

bak. el-Meraz, 1649. Bölüm; el-Afiyet, 1324. Bölüm

813* el-Bihar, 81/174/11

814* a. g. e. s. 176/14

181. Bölüm

Bela Nimeti

731.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz annenin evladını sütle beslediği gibi, Allah da mümin kulunu belalarla besler." *815

732.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kavmin hayrını dilerse onları belaya müptela kılar." *816

733.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah erkeğin ailesini yolculuktan getirdiği hediyelerle okşadığı gibi, mümini bela ve zorluklarla okşar. Doktorun hastasına perhizi önerdiği gibi, Allah da mümine dünyadan perhiz etmeyi önerir." *817

734.İmam Kazım (a.s): "Belaları, nimet ve rahatlığı musibet saymadıkça asla iman etmiş sayılmazsınız. Zira bela anındaki sabır, rahatlık anındaki gafletten daha yücedir." *818

735.İmam Askeri (a.s): "Allah'ın bir nimetinin kuşatmadığı hiçbir bela yoktur." *819

815* el-Bihar, 81/195/52

816* Cami'ul Ahbar, 310/855

817* el-Kafi, 2/255/17

818* Cami'ul-Ahbar, 313/870

819* a. g. e. 78/374/34

182. Bölüm

Bela ve Hatırlatma

"Yemin olsun ki, biz de Firavun ailesini, ders alsınlar diye, yıllarca kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık." *820

736.İmam Ali (a.s) yağmur duasına çıkarken şöyle buyurmuştur: "Allah kullarını kötülük işlediklerinde, tövbe edenin tövbe etmesi, günahkarın günahlardan kesilmesi, öğüt alanın öğüt alması ve (günahlardan) sakındırılmışın sakınması için, ürün eksikliği, bereketlerin hapsedilmesi, hayır hazinelerinin kapanması ile imtihan eder." *821

737.İmam Sadık (a.s): "Mümin, üzerinden kırk gece geçmeden kendini üzen bir işle karşılaşır ve onunla kendine gelir." *822

738.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah bir kulun hayrını dilerse ve o kul (bu arada) bir günah işlerse, bağışlanma dilemeyi hatırlatmak için hemen ardından ona bela verir. Her ne zaman Allah bir kuluna da kötülüğü dilerse ve o kul (bu arada) bir günah işlerse, ona da özür dilemeyi unutturmak ve günahlarını sürdürmesini sağlamak için hemen ardından nimetler verir. Aziz ve

celil olan Allah'ın şu sözü de bu anlamdadır: "Biz onları, bilmedikleri bir yönden ağır ağır azaba yaklaştıracamız." Yani günah işlediklerinde nimetler vererek..." *823

bak. el-Edeb, 53. Bölüm
el-Meraz, 1649. Bölüm

820* A'raf, 130

821* **Nehc'ul Belağa, 143. Hutbe**

822* el-Bihar, 67/211/14

823* a. g. e. 67/229/41

183. Bölüm

Günahların Bela Vasıtasıyla Arıtılması

739.İmam Ali (a.s): "Şiilerimizin itaatleri salim kalsın ve sevaba hak kazansın diye dünyada zorluğa düşürmekle günahlarını temizleyen Allah'a hamdolsun." *824

740.İmam Ali (a.s): "Allah mümin bir kulunu bu dünyada cezalandırırsa artık kıyamet günü onu yeniden cezalandırmaktan daha hilimli, daha yüce, daha cömert ve daha kerimdir." *825

741.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Tebarek ve Teala bir kul günah işlediği halde kendisine ikramda bulunmak isterse onu hastalığa müptela eder. Eğer böyle yapmazsa onu fakirliğe duçar kılar. Eğer bunu da yapmazsa ona can vermeyi zorlaştırır. Ama kulu, güzel işleri olduğu halde onu hor kılmak isterse, ona sağlam bir beden verir. Bunu yapmazsa geçiminde genişlik verir, bunu da yapmazsa ona ölümü kolaylaştırır." *826

bak. ez-Zenb, 780. Bölüm

824* el-Bihar, s. 232/48

825* a. g. e. 81/179/25

826* A'lam'ud-Din, 433

184. Bölüm

Bela Münezzeh Olan Allah'ın Sevgisinin Nişanesidir

742.İmam Sadık (a.s), Sedir'in kendi yanında bulunduğu bir

esnada şöyle buyurdu: "Şüphesiz Allah bir kulunu sevince onu belaya uğratar. Ey Sedir! Biz ve sizler gece ve gündüzlerimizi bela ile geçiriyoruz." *827

743.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah bir topluluğu veya bir kulu sevince ona bela yağdırır. Başka bir hüzne düşmedikçe, bir hüzünden çıkamaz." *828

bak. el-Mehabbet, 442. Bölüm

827* el-Kafi, 2/253/6

828* el-Bihar, 82/148/32

185. Bölüm

Bela İman Miktarıncadır.

744.İmam Bakır (a.s): "Kulun imanı arttıkça geçimi daralır." *829

745.İmam Bakır (a.s): "Mümin dünyada dini oranınca (veya "dini hasebiyle" diye buyurmuştur) belaya duçar olur." *830

746.İmam Sadık (a.s): "Ali'nin (a.s) kitabında şöyle yazılıdır: "Şüphesiz mümin güzel amelleri miktarınca belaya duçar olur. O halde her kimin dini doğru ve ameli güzel olursa belası şiddetli olur. Zira aziz ve celil olan Allah dünyayı mümin için sevab yeri ve kafir için de ceza yeri kılmamıştır. Her kimin dini gevşek ve ameli zayıf olursa belası da az olur." *831

747.İmam Kazım (a.s): "Müminin örneği terazinin kefeleti örneğidir. İmanı arttıkça belaları da artar. İşte bu, aziz ve celil olan Allah'a günahlardan arınmış olarak kavuşması içindir." *832

829* Cami'ul Ahbar, 1314/874

830* el-Bihar, 236/54

831* a.g.e, s. 222/29

832* a. g. e. 243/82

186. Bölüm

Kulun Belalar Vesilesiyle Ulaştığı Dereceler

748.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz cennette kulun sadece bedeni hususunda belaya duçar olduktan sonra erişeceği bir makam vardır." *833

749.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kulun sadece şu iki haslet sayesinde ulaşabileceği bir makamı vardır: Malının gitmesi veya bedeni hususunda belaya uğraması sebebiyle..." *834
bak. el-Cennet, 374. Bölüm

833* el-Bihar, 67/212/16

834* el-Kafi, 2/257/23

187. Bölüm

Müminin Belaya Duçar Olması Kendisi İçin Hayırdır

750.İmam Sadık (a.s): "Şu da Allah'u Teala'nın Musa'ya (a.s) vahyettiklerindedir: "Ben kendim için mümin kulumdan daha sevimli bir şey yaratmadım. Şüphesiz ben onu kendisine hayırlı olduğu için belaya müptela kılar ve kendisine hayırlı olduğu için afiyet veririm. Kendisinden hayırlı olduğu için alırım. Kulumu neyin islah edeceğini daha iyi bilirim. O halde belalarımaya sabretmeli, nimetlerime şükretmeli ve hükmümden hoşnut olmalıdır ki ben de onu nezdimde sıddık olan kullarımdan yazayım." *835
bak. el-Kaza, 1530. Bölüm

835* el-Bihar, 72/331/14

188. Bölüm

Kulların En Zor İmtihanı

751.İmam Ali (a.s): "Allah hiç kimseyi kendisine mühlet vermek gibi bir şeyle imtihan etmemiştir." *836

752.İmam Ali (a.s): "Yokluk da beladandır. Ondan daha zoru bedensel hastalıktır. Ondan da zoru kalp hastalığıdır." *837

753.İmam Sadık (a.s): "Allah kullarını dirhem (para) bağışında

bulunmaktan daha zor bir şeyle imtihan etmemiştir.” *838

754.İmam Sadık (a.s): “Üç şey vardır ki bunlardan birine dahi müptela olan kimse ölümü temenni eder: Sürekli fakirlik, rüsva edici mahrumiyet ve galib düşman.” *839

bak. el-Fitne, 1461. Bölüm; el-Musibet, 1152. Bölüm

836* el-Bihar, 73/383/8

837* Emali et-Tusi, 146/20

838* el-Hisal, 8/27

839* Tuhef’ul Ukul, 318

189. Bölüm

Zorluktan Sonra Kurtuluş

755.İmam Ali (a.s): “Belalar sona erince kurtuluş gelir.” *840

756.İmam Sadık (a.s): “Her ne zaman bela üstüne bela gelirse, belalardan afiyet (kurtuluş) çıkar.” *841

840* el-Bihar, 78/12/70

841* Tuhef’ul Ukul, 357

190. Bölüm

Bela Anında Dua

“Onlara bir musibet geldiğinde: “Biz Allah’ınız ve elbette O’na döneceğiz” derler.” *842

757.İmam Ali (a.s): “Her zorluk anında şöyle de: La havle vela kuvvete illa billah’il aliyy’il azim! (Yüce ve büyük olan Allah’tan başka bir güç ve kuvvet yoktur!) Bu zorlukları ortadan kaldırır.” *843

758.İmam Rıza (a.s): “Rüyada babamı (a.s) gördüm şöyle diyordu: “Ey oğulcağım! Zorluklara düşünce sürekli şöyle de: Ya Rauf, ya Rahim!” Rüyada gördüğün uyanırken gördüğün gibidir.” *844
bak. ed-Dua, 691. Bölüm

842* Bakara, 156
843* el-Bihar, 77/270/1
844* Mehc'ud Dea'vat, 333

191. Bölüm

Belaya Uğramış Birini Görünce Edilen Dua

759.Resulullah (s.a.a): "Bela ehlini görünce Allah'a hamd edin. Ama onlar duymasın. Zira bu onları üzer." *845

760.İmam Bakır (a.s): "Belaya uğrayan birine bakınca, duymayacağı bir şekilde üç defa şöyle de: "Senin müptela olduğun şeylerden bana afiyet bağışlayan Allah'a hamd olsun. Şüphesiz o dileseydi (bana da) bunu yapardı."(Daha sonra) şöyle buyurdu: "Kim bunu derse o bela ebedi olarak kendisine inmez." *846

845* el-Bihar, 71/34/18
846* a. g. e. h. 15

43. Konu: Beled-Şehir

192. Bölüm

Temiz Şehir

"Temiz bir şehir ve bağışlayan bir Rab." *847

"Onlarla, kutlu kıldığımız şehirler arasında, karşıdan karşıya görünen kasabalar var etmiş, oraları gezilecek belirli konak yerleri yapmıştık, "Oralarda geceleri ve gündüzleri güven içinde gezin" demiştik." *848

bak. Enbiya, 71, 81; Mu'minun, 50; Kasas, 29-30; Nazi'at, 16; Beled, 1-2; Tin, 301

847* Sebe, 15
848* a.g.a, 18

193. Bölüm

Büyük Şehirlere Gidiniz

761. İmam Ali (a.s) Haris Hemdani'ye yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Büyük şehirlerde otur. Zira büyük şehirler Müslümanların toplanma yeridir. Gafil ve cefakar insanların oturduğu yerlerde oturmaktan kaçın." *849

849* Şerh-u Nehc'ul-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/42

194. Bölüm

En Hayırlı Şehirler

762. İmam Ali (a.s): "Senin için diğer bir şehirden daha uygun bir şehir yoktur. En hayırlı şehir, sana tahammül eden (huzur ve güvenliğini temin eden) şehirdir." *850

850* Şerh-u Nehc'ul-Belağa, İbn-i Ebi'l-Hadid, 20/90

195. Bölüm

Her Şehir Halkının İhtiyaç Duyduğu Şey

763. İmam Sadık (a.s): "Her şehir halkının dünya ve ahiret işlerinde kendilerine müracaat edecekleri ve olmadığı takdirde ise cehalet ve huzursuzluk içinde yaşayacakları üç şey vardır: Sakınan (takvalı) alim bir fakih, itaat edilen hayırlı bir emir (yönetici) ve sağduyulu güvenilir bir doktor." *851

851* Tuhef'ul-Ukul, 321

44. Konu: Bereket-Bolluk

196. Bölüm

Bereketli

“Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe namaz kılmamı ve zekât vermemi emretti.” *852

764.İmam Sadık (a.s) “Nerede olursam olayım beni bereketli...” ayeti hakkında, “Yani çok faydalı” diye buyurmuştur.” *853

852* Meryem, 31

853* el-Kafi, 2/165/11

197. Bölüm

Bereket Sebepleri

“Eğer memleketlerin halkı iman etmiş ve bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik. Ama yalanladılar; bu yüzden onları, yaptıklarına karşılık yakalayiverdik.” *854

765.Resulullah (s.a.a): “Yiyeceklerinizi tartınız. Şüphesiz bereket tartılmış yiyeceklerdedir.” *855

766.Resulullah (s.a.a): “Bereket on parçadır. Onda dokuzu ticarete, geri kalanı ise derilerdedir.” *856

767.Resulullah (s.a.a): “Şu dört şeyden biri bir eve girecek olursa o evi harab eder ve (o ev) bereket ile bayındır olmaz: Hıyanet, hırsızlık, şarap içmek ve zina.” *857

768.İmam Ali (a.s): “Adalet ile bereketler kat kat artar.” *858

769.İmam Ali (a.s): “Cinayetler ortaya çıkarsa bereketler yok

olur." *859

- 854* A'raf, 96
- 855* Kenz'ul Ummal, 9434
- 856* el-Bihar, 103/5/13
- 857* a.g.e, 79/19/4
- 858* Gurer'ul Hikem, 4211
- 859* a.g.e, 4030

45. Konu: Berzah-Kabir Alemi

198. Bölüm

Berzah

"Tekrar diriltilecekleri güne kadar arkalarında geriye dönmekten onları alıkoyan bir berzah vardır." *860

bak. Al-i İmran, 169-171; Müminun, 99-100; Gafir, 11

770.İmam Sadık (a.s): "Allah'a andolsun ki ben sizler için berzahtan korkuyorum." Ben (ravi), "Berzah nedir?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Ölümden kıyamete kadar süren zamandır." *861

- 860* Mü'minun, 100
- 861* Nur'us-Sakaleyn, 3/554/124

199. Bölüm

Berzahta Müminlerin Ruhları

"Allah yolunda öldürülenleri ölü saymayın, bilakis Rableri katında diridirler, rızıklanırlar." *862

771.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin ruhları cennette bir takım odalardadır. Oranın yiyeceklerinden yer, içeceklerinden içer, birbirlerinizi ziyaret eder ve şöyle derler: "Rabbimiz! Kıyameti kopar da bizlere vaad ettiğin şeyler gerçekleşsin." *863

862* Al-i İmran, 169
863* el-Mehasin, 1/285/ 562

200. Bölüm

Kafirlerin Berzah Aleminde Ruhü

772.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kafirlerin ruhları cehennem ateşindedir. Ateşe sunulunca şöyle derler: "Rabbimiz! Bizlere vaad ettiklerin gerçekleşmesin diye kıyameti koparma ve sonuncumuzu ilkimize katma!" *864

864* el-Bihar, 6/270/127

46. Konu: Biat-Sözleşmek

201. Bölüm

Biat

"Şüphesiz seninle biatleşenler, Allah'a biat etmiş sayılırlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Verdiği bu sözden dönen, ancak kendi aleyhine dönmüş olur. Allah'a verdiği sözü yerine getirene, Allah ona büyük bir ecir verecektir." *865

"Ahitleştiğiniz zaman Allah'ın ahdini yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil kılarak sağlama bağladığınız yeminleri bozmayın..." *866

773.Ali bin İbrahim: "Rıdvan biatinde, "Şüphesiz Allah...razı olmuştur" ayeti nazil oldu ve onlara bundan sonra Resulullah'ın (s.a.a) yaptığı hiç bir şeyi inkar etmemelerini, emrettiği hiçbir şeyde muhalefet etmemelerini onlara şart koştu. Aziz ve celil olan Allah rıdvan ayetinin nazil olmasından sonra da şöyle buyurdu: "Şüphesiz sana biat edenler..." *867

774.Seleme bin Ekve': "Hangi şey üzere Hudeybiye günü Resulullah'a (s.a.a) biat ettiniz?" diye sorulunca şöyle dedi: "Ölüm üzere!" *868

- 865* Feth, 10
866* Nahl, 91
867* Tefsir-ul Kummi 2/315
868* Sahih-ul Muslim, 1860

202. Bölüm

Kadınların Biati

"Ey Peygamber! İman etmiş kadınlar, Allah'a hiçbir ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasında bir iftira uydurup getirmemek ve iyi işi işlemekte sana karşı gelmemek şartıyla sana biat etmek üzere geldikleri zaman, onları kabul et; onlara Allah'tan başışlanma dile; doğrusu Allah, çok başışlayandır, çok acıyandır."
*869

775.İmam Cevad (a.s): "Resulullah'ın (s.a.a) kadınlar ile biatleşmesi içinde su olan bir kaba elini koyup çıkarması, ardından kadınların ellerini o kaba koyarak ikrar, Allah'a iman ve Resulünü tasdik etmesi şeklindeydi." *870

- 869* Mumteherine, 12
870* Tuhef'ul Ukul, 457

203. Bölüm

Biati Bozmak

776.Resulullah (s.a.a): "Allah üç kimse ile konuşmaz...Bir imama sadece dünya için biat eden kimse ile! Öyle ki, kendisine dünyadan bir şey verince vefa gösterir aksi taktirde (vefa göstermekten) el çeker." *871

777.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cehennemde "Hasine" denen bir şehir vardır. O şehirde ne olduğunu bana sormayacak mısınız? Kendisine, "O şehirde ne var ey Müminlerin Emiri?" diye sorulunca, "Onda ahdini bozanların elleri vardır" diye buyurdu." *872

778.İmam Rıza (a.s): "İnsan ahdini bozduğu müddetçe kötü olaylardan güvende olmaz." *873

871* el-Hisal, 107/70

872* el-Bihar, 67/186/7

873* a. g. e. h.4

204. Bölüm

Müslümanların İmam Ali (a.s)'a Biatleri

779.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Siz bana, benden öncekine biat edildiği gibi biat ettiniz. Şüphesiz insanlar biat etmeden önce özgürdüler (ama biat ettikten sonra bana itaat etmek zorundasınız.)" *874

780.İmam Ali (a. s), kendisine, "Neden Talha ve Zübeyir'le savaştın?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Çünkü onlar bana ettikleri biati bozdular ve mümin taraftarlarımı katlettiler." *875

781.İmam Ali (a.s): "Bir su birikintisinin etrafına üşüşen susuz develer gibi, bana biatin tutkusuyla etrafıma toplandınız." *876

874* el-İrşad, 1/243

875* Nehc'us Saadet 1/375

876* el-İrşad, 1/260

47. Konu: Bid'at

205. Bölüm

Bid'at

782.Resulullah (s.a.a): "İşlerin en kötüsü yeni çıkan şeylerdir. Bilin ki tüm bidatlar delalettir. Bilin ki tüm delaletler ise ateştedir." *877

783.Resulullah (s.a.a): "Bidat olan bir sünnet çıkarmaktan sakın!"

Şüphesiz kul kötü bir sünnet çıkarırsa hem o sünnetin günahını ve hem de o kötü sünnetle amel edenlerin günahını yüklenir.” *878

784.İmam Ali (a.s): “Bir bid’at çıktığında mutlaka bir sünnet terkedilmiştir. Bidattan sakının. Apaçık yoldan ayrılmayın. İşlerin en iyisi en üstün olanıdır. İşlerin en kötüsü ise yeni çıkan şeylerdir.” *879

785.İmam Ali (a.s): “Hiç bir şey bidatlar gibi dini yok etmez.” *880

877* Emali el-Mufid, 188/14

878* el-Bihar, 77/104/1

879* Şerh-u Nehc’il Belağ-a-i İbn-i Ebi’l Hadid, 9/93

880* el-Bihar, 78/92/98

206. Bölüm

Bid’at Ehli

786.Resulullah (s.a.a): “Bidat ehli, insanların ve varlıkların en kötüsüdür.” *881

787.Resulullah (s.a.a): “Bidat ehli cehennem ehlinin köpekleridir.” *882

881* Kenz’ul Ummal, 1095 ve 1126

882* a. g. e. 1125

207. Bölüm

Bid’atın Anlamı

788.İmam Ali (a.s): “Ama bidat ehli, Allah’ın emrine, kitabına ve Resulüne karşı olanlardır. Onlar her ne kadar çok da olsa görüşleri ve nefsanî istekleri esasınca amel edenlerdir.” *883

789.İmam Sadık (a.s): “İçlerinde kendisinden daha alimi olduğu halde insanları kendisine davet eden, bidatçi ve sapıktır.” *884

883* Kenz'ul Ummal. 44216
884* Tuhef'ul Ukul, 375

208. Bölüm

Bidat Ehlinden Yüz Çevirmek

790.Resulullah (s.a.a): "Bidat ehlinden yüz çeviren ve buğzeden kimsenin

791.kalbini Allah yakın ve hoşnutluk ile doldurur." *885

792.Resulullah (s.a.a): "Bidatçıya tebessüm eden, dinini yok etmede ona yardımcı olmuştur." *886

885* Kenz'ul-Ummal, 5599

886* el-Bihar, 47/217/4

209. Bölüm

Bidatçı Kimse ve İbadet

793.Resulullah (s.a.a): "Her kim bidat ile amel ederse şeytan onu ibadetle başbaşa bırakır. Ona huşu ve ağlama verir." *887

887* el-Bihar, 72/216/8

210. Bölüm

Bid'at Ehlinin Amellerinin Batıl Oluşu

794.Resulullah (s.a.a): "Sünnet üzere yapılan az amel, bidat üzere yapılan çok amelden hayırlıdır." *888

795.Resulullah (s.a.a): "Her kim bidat ile amel ederse şeytan onu (o batıl olan) ibadetle (baş başa) bırakır. Ona huşu ve ağlama

verir." *889

888* Emali et-Tusi, 385/838

889* el-Bihar, 72/216/8

211. Bölüm

Bidatler Çıkınca Alimlere Farz Olan Şeyler

796.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimde bidat çıkınca alim de ilmini ortaya çıkarmalıdır. Böyle yapmazsa Allah'ın laneti üzerine olsun." *890

bak. et-Takiyye, 1869. Bölüm

890* el-Kafi, 1/54/2

48. Konu: Borç

212. Bölüm

Borçtan Sakındırmak

797.Resulullah (s.a.a): "Borçlanmaktan sakının. Şüphesiz borç, gecenin hüznü ve gündüzün zilletidir." *891

798.İmam Ali (a.s): "Çok borçlanmak doğru insanı yalancı ve sözünde duran insanı sözünde durmaz kılar." *892

799.İmam Sadık (a.s): "Az borçlanın, şüphesiz az borçlanmak ömrü uzatır." *893

891* el-Bihar, 103/141/4

892* Gurer'ul-Hikem, 7105

893* el-Bihar, 103/145/21

213. Bölüm

İhtiyaç Anında Borçlanmanın Cevazı

800.İmam Kazım (a.s): "Kendisinin ve ailesinin geçimini bu helal rızıktan temin etmek için çalışan kimse, aziz ve celil olan Allah yolunda cihat eden kimse gibidir. Ama eğer temin edemezse Allah ve Resulü'nün ümidiyle borçlansın ve ailesinin geçimini temin etsin." *894

894* el-Kafi, 5/93/3

214. Bölüm

Borçları Not Almaya Teşvik

"Ey iman edenler! Birbirinize belirli bir süre için borçlandığınız zaman onu yazınız." *895

801.Resulullah (s.a.a): "Bazı kimselerin duası müstecap olmaz. Onlardan biri de vadeli borç verdiği halde onu yazmayan veya bir kaç şahit tutmayan kimsedir." *896

895* Bakara, 282

896* el-Bihar, 104/301/1

215. Bölüm

Borçları Ertelemekten Sakınmak

802.Resulullah (s.a.a): "Her kim birinin hakkını, ödeyebildiği halde ertelerse kendisine her gün için haraç yiyen kimsenin günahı yazılır." *897

803.Resulullah (s.a.a): "Zengin insanın, borcunu ertelemesi zulümdür." *898

804.İmam Ali (a.s): "Malı hususunda insanların en cimrisi, yüz suyunu dökmeye en cömert olandır." *899

bak. es-Sadaka, 1115. Bölüm

897* el-Bihar, 103/146/3

898* Mustedrek'ul-Vesail, 13/397/15713

899* Gurer'ul-Hikem, 3190

49. Konu: Borç

216. Bölüm

Borç

"Allah'a kim güzel bir ödünç takdiminde bulunursa, Allah karşılığını kat kat verir, ona cömertçe verilecek bir ecir de vardır." *900

805. Resulullah (s.a.a): "Herkim üzüntülü birine borç verir ve geri almada ona kolaylık sağlarsa amele yeniden başlamış olur (günahları silinir) ve Allah verdiği her dirheme karşılık ona cennetten bin kantar verir. " *901,, *902

806.Resulullah (s.a.a): "Her kimin bir Müslüman kardeşi borç alma hususunda kendisine muhtaç olur da o verebildiği halde vermezse Allah ona cennetin kokusunu haram kılar." *903

807.İmam Ali (a.s): "Kim O'na dayanırsa O, ona yeter. Kendisinden isteyene verir, O'na (yolunda) borç verenin borcunu eda eder, kendisine şükreden mükafatını verir." *904

808.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Yoksul kimselerden kıyamet gününe kadar azığını yüklenecek ve kıyamette, ihtiyacın olacağı günde sana geri verecek birini bulduğun zaman bunu ganimet bil, ona yükle, çokça yardımda bulun. Belki, sonra yardım etmek istersin de bulamazsın. Sen zenginken borç isteyen ganimet sayıp ver ki, o da senin zorluk gününde karşılığını ödesin." *905

809.İmam Sadık (a.s): "Cennetin kapısına şöyle yazılmıştır: "Sadaka vermenin sevabı on kattır, borç vermenin sevabı ise on sekiz kat." Sebebi ise şudur, borç sadece ihtiyacı olan kimsenin eline ulaşır. Ama sadaka ihtiyacı olmayan kimseye de ulaşabilir." *906

810.İmam Sadık (a.s): "Eğer bir borç ödersem, bunu aynı miktarda, sıla-i rahime (akrabalara) bağışta bulunmaktan daha çok severim." *907

900* Hadid, 11

901* Yüz rutil ve bir rutil 12 evkiye ve bir evkiye 7,5 miskal ya da **28 gram ağırlığındadır.**

902* Sevak'ul A'mal, 341/1

903* Emali'es-Seduk, 350/1

904* Nehc'ul-Belağa, **90. hutbe**

905* a.g.e, 31. mektup

906* el-Bihar, 103/138/2

907* Sevak'ul A'mal, 167/4

217. Bölüm

Eli Darda Olan Borçluya Fırsat Tanımak

"Borçlu darda ise, eli genişleyinceye kadar ona mühlet verin. Bilmiş olsanız borcu bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır." *908

811.Resulullah (s.a.a): "Herkim darda olan birisine fırsat verirse, Allah kendisinden başka hiçbir gölgenin olmadığı gün onu kendi gölgesinde tutar." *909

812.Resulullah (s.a.a): "Herkim bir mümine borç verir ve eli açılıncaya kadar sabrederse malı zekat sayılır ve alacağı kendisine verilinceye kadar meleklerle birlikte namazda olur." *910

813.Resulullah (s.a.a): "Herkim duasının müstecap olmasını ve hüznünün giderilmesini isterse, eli darda olan kimseye fırsat versin." *911

814.Resulullah (s.a.a): "Darda olan kimsenin bedduasından korkun." *912

815.Resulullah (s.a.a): "Sana borçlu olan kimsenin, durumu iyi olduğu halde borcunu ödemedede bahane peşinde koşturması doğru olmadığı gibi, senin de darda olduğunu bildiğin halde onu baskı altına alman doğru değildir." *913

bak. ed-Deyn, 751. Bölüm

- 908* Bakara, 280
- 909* el-Kafi, 8/9/1
- 910* Sevak'ul A'mal, 166/1
- 911* Kenz'ul Ummal, 15398
- 912* a. g. e. 15424
- 913* Sevak'ul A'mal, 167/5

50. Konu: Boş Şey

218. Bölüm

Boş Şey

"Onlar boş şeylerden yüz çevirirler." *914

"Onlar yalan yere şahadet etmezler; faydasız bir şeye rastladıkları zaman yüz çevirip vakarla geçerler." *915

bak. Meryem, 62; Kasas, 55; Lokman, 6; Muddessir, 45; Nebe, 35.

816.Resulullah (ö.a.a): "İnsanların en değerlisi faydalı olmayan şeyleri terketen kimsedir." *916

817.İmam Ali (a.s): "İçinde Allah'ın zikrinin olmadığı her söz boş sözdür." *917

818.İmam Ali (a.s): "Faydalı olan bir şeyi terketmekle kendini faydasız olan bir şeye maruz bırakma." *918

819.İmam Ali (a.s) Abdullah bin Abbas'a yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Allah'a hamd ve Peygambere selavattan sonra...Seni ilgilendiren (faydalı) şeyi talep et, seni ilgilendirmeyen (faydalı olmayan) şeyleri ise terket. Zira seni ilgilendirmeyen şeyleri terketmek, seni ilgilendiren (faydalı) şeylere ulaşmaktır." *919

820.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın, "Onlar boş şeylerden yüz çevirirler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani senin hakkında doğru olmayan şeyler uyduran veya sana sende olmayan bir şeyi isnat eden ve böylece senin de Allah için kendisinden yüz çevirdiğin kimse."

Başka bir rivayette şöyle yer almıştır: "Maksat şarkı ve eğlencedir."*920

- 914* Mu'minun, 3
915* Furkan, 72
916* Emali'es-Seduk, 28/4
917* el-Bihar, 78/92/101
918* a. g. e. s.7/59
919* Tuhef'ul-Ukul, 218
920* Mecme'ul-Beyan, 7/157

51. Konu: Boşanma

219. Bölüm

Boşanmayı Kınama

821.Resulullah (s.a.a): "Allah, talaktan daha nefret edilecek bir şeyi helal kılmamıştır." *921

822.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah zevkine düşkün olan erkek ve kadından nefret eder." *922

823.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah bir çok kadını boşayan ve her defa bir kadını tecrübe eden erkeklerden nefret eder." *923

824.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah'ın helal kıldığı şeyler arasında boşamadan daha nefret ettiği bir şey yoktur. Allah çok kadını boşayan ve her defasında bir kadın tecrübe eden kimseden nefret eder." *924

825.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah, içinde evliliğin olduğu evi sever ve boşanmanın olduğu evden nefret eder. Aziz ve celil olan Allah nezdinde boşanmadan daha çok nefret edilecek bir şey yoktur." *925

- 921* Kenz'ul Ummal, 27871
922* el-Kafi, 6/54/1
923* a.g.e, 6/55/4
924* a. g. e. s. 54/2
925* a. g. e. 6/54/3

220. Bölüm

Üç Defa Boşamanın Hikmeti

“Bundan sonra kadını (üçüncü defa) boşarsa, kadın başka birisiyle evlenmedikçe bir daha kendisine helal olmaz. (Eğer ikinci koca da onu boşarsa, Allah'ın yasalarını koruyacaklarını sanırlarsa (eski karı kocanın) birbirlerine dönmelerine bir engel yoktur. Bunlar, bilen kimseler için Allah'ın açıkladığı hudutlardır.” *926

826. İmam Rıza (a.s) kendisine, “Neden (üç defa) boşanmış kadın başka birisiyle evlenmeksizin kendi eşine helal olmaz?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala iki defa boşama izni vermiştir ve şöyle buyurmuştur: “Boşama iki defadır. O zaman ya iyilikle tutmak veya güzellikle salıvermektir.” Yani üçüncü boşama. Erkek üçüncü defa boşayarak aziz ve 827. celil olan Allah'ın sevmediği bir işi yapmıştır. Bu yüzden Allah o kadını kendisine haram kıldı. Böylece boşamayı hafife almasınlar ve kadınlara zarar vermesinler diye başka bir erkekle evlenmedikçe kendisine helal olmaz.” *927

828. İmam Rıza (a.s) Muhammed b. Sinan'a üç kere boşamanın sebebi hususunda şöyle yazmıştır: “Üç defa boşamanın sebebi şudur ki birinci boşamadan üçüncüsüne kadar evlilik hayatını yeni baştan almaya bir meyil ve rağbet ortaya çıksın veya bir gazap ve hışım varsa dinsin ve kadınlar korkup uyansın ve kocalarına itaatsizlikten el çeksin. Zira kadın kocasına isyandan ibaret olan uygunsuz amele bulaştığı için boşanmaya hak kazanmıştır. Kadının dokuz defa boşamadan sonra ebedi olarak haram kılınışının sebebi ise erkeğin boşamayı oyuncak edinmemesi, kadına zorbalık etmemesi, işlerinde açık gözle ibret alması ve dokuz defa boşamadan sonra artık ebedi olarak onunla yaşamaktan mahrum kalacağını bilmesi içindir.” *928

926* Bakara, 230

927* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/85/27

928* İlel'uş Şerayi, 507/1

52. Konu: Buğz-Nefret

221. Bölüm

Allah Nezdinde Buğzedilenler

829.Resulullah (s.a.a): "Allah, zina eden yaşıdan, zengin olan zalimden, kendini beğenmiş fakirden, inatçı dilenciden nefret eder; minnet eden bağışlayıcının sevabını boşa çıkarır; küstah ve yalancı mütekebbire düşman olur." *929

830.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala dünyayı bilen ve ahireti hususunda ise cahil olan kimseden nefret eder." *930

831.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala kaba, düşük ve pazarlarda bağırıp çağıran; geceleri bir ceset gibi (yatağa) düşüp, gündüzleri eşek gibi olan; dünyayı bilen, ama ahiret hususunda cahil kalan kimseden nefret eder." *931

832.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah evinde saldırıya uğradığı halde savaşmayan kimseden nefret eder." *932

833.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah şüphesiz, günahlar hususunda çekinmeyen küstahtan nefret eder." *933

834.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) sürekli şöyle buyuruyordu: "Şüphesiz Allah-u Teala kardeşlerine surat asan kimseden nefret eder." *934

835.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz Allah sürekli kötü sözler söyleyip küfreden insandan nefret eder." *935

929* Tuhef'ul-Ukul, 42

930* Kenz'ul-Ummal, 28982

931* a. g. e. 43679

932* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/28/24

933* Gurer'ul-Hikem, 3437

934* Mustedrek'ul-Vesail, 8/321/9552

935* el-Bihar, 78/176/38

222. Bölüm

Allah Nezdinde En Nefret Edilen Kimse

836.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın yaratıklarından en çok nefret ettiği şu üç kişidir: Gece hiç namaz kılmadığı halde gündüz çok

uyuyan, çok yemek yediği halde Allah'ın adını anmayan ve hamdetmeyen ve ilginç (komik) bir şey olmaksızın çok gülen kimse." *936

837.Resulullah (s.a.a): "İnsanlardan Allah'ın en çok buğzettiği üç kişidir: Harem'de (Mekke'de) sapıklık eden, İslam'da cahili bir sünnet çıkararak ve kanını dökmek için haksız yere birinin kanını talep eden kimse." *937

838.Resulullah (s.a.a): "İçinizden Allah'ın en çok buğzettiği kimse (insanlar arasında) laf taşıyan, kardeşlerin arasını ayıran ve suçsuz insanların sürçme ve hatalarını bulmaya çalışan kimsedir." *938

839.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala'nın yaratıklarından en çok nefret ettiği kimse yöneticileri ziyaret eden alimdir." *939

840.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü bana en uzak olanınız ve şüphesiz sizden en çok nefret ettiğim kimse, geveze, çok konuşan ve "Mütefeyhikun" dur." Oradakiler, "Mütefeyhikun" kimlerdir?" diye sorunca da, "Kibre kapılanlardır" diye buyurdu." *940

841.İmam Ali (a.s): "Allah nezdinde en çok nefret edilen kimse gıybet edendir." *941

842.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah nezdinde en çok nefret edilen kimse tek derdi midesi ve cinsel organı olan kimsedir." *942

843.İmam Ali (a.s): "Allah-u Teala nezdinde en çok nefret edilen kimse cahildir." *943

844.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah'ın yaratıklarından en çok nefret ettiği kimse (oradan buradan) ilim toplayan, fitne karanlıklarında gaflet ve şaşkınlık içinde bocalayan, barış ve huzurda gizli olan üstünlükleri görmeyen, kendi emsallerinin alim olarak adlandırdığı, oysa tam bir gününü bile ilim yolunda harcamayan kimsedir." *944

845.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ın kullarından en çok nefret ettiği kimse kibirli alimdir." *945

846.İmam Bakır (a.s): "Musa (a.s) şöyle dedi: "Ey Rabbim! En çok nefret ettiğin kulun kimdir?" Allah-u Teala şöyle buyurdu: "Gece bir ceset gibi (yatağa) düşen ve gündüz işsiz gezen kimsedir." *946

847.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah'ın yaratıklarından en çok nefret ettiği kimse insanların dilinden korktuğu kimsedir." *947

- 936* Kenz'ul-Ummal, 21431
937* a. g. e. 43833
938* el-Bihar, 71/383/17
939* Kenz'ul-Ummal, 28985
940* a.g.e, 5184
941* Gurer'ul-Hikem, 3128
942* a. g. e. 3294
943* a.g.e, 3359
944* Kenz'ul-Ummal, 44220
945* Gurer'ul-Hikem, 3164
946* el-Bihar, 76/180/8
947* el-Kafi, 2/323/4

223. Bölüm

Allah'ın Nefret Ettiği Ameller

848. Resulullah (s.a.a): "Allah'ın dolu karından (mideden) daha çok nefret ettiği bir şey yoktur." *948

849. İmam Bakır (a.s): "Resulullah (s.a.a) Cebrail'e, "Allah-u Teala'nın en çok nefret ettiği yer neresidir?" diye sorunca Cebrail şöyle buyurdu: "Pazarlardır. Allah'ın en çok nefret ettiği pazarcı ise herkesten önce pazara giren ve herkesten sonra oradan çıkar." *949

850. İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah çok uyumaktan ve sürekli işsiz dolaşmaktan nefret eder." *950

851. İmam Sadık (a.s): "Her kimde şu üç sıfat bulunursa aziz ve celil olan Allah'ın nefretini kazanır: Gece namaza kalkmadan sabaha kadar uyumak, ilginç bir şey olmaksızın gülmek ve tok olduğu halde yemek." *951

852. İmam Sadık (a.s): "Has'am kabilesinden birisi Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelerek, "Aziz ve celil olan Allah'ın en çok nefret ettiği amel hangisidir?" diye sordu. Resulullah (s.a.a), "Allah'a şirk koşmaktır" diye buyurdu. O şahıs, "Daha başka ne var?" deyince, "Akrabalık ilişkilerini kesmek" diye buyurdu. O şahıs, "Daha başka ne var?" deyince de,

853. "Kötülüğü emretmek ve iyiliği yasaklamak" diye buyurdu." *952

854.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz Allah-u Teala boş lakırtıdan, malı zayı etmekten ve çok istemekten nefret eder." *953

- 948* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/36/89
949* el-Bihar, 84/4/76
950* a.g.e, 76/180/10
951* el-Hisal, 89/25
952* el-Kafi, 2/290/4
953* el-Bihar, 78/335/16

224. Bölüm

Nefret ve Düşmanlık

855.Resulullah (s.a.a): "Sizlere önceki ümmetlerin hastalığı sirayet etmiştir: Düşmanlık ve haset (çekemezlik)." *954

856.İmam Sadık (a.s): "Üç şey nefret ve düşmanlık uyandırır: Nifak, zulüm ve kendini beğenmek." *955
bak. 269. Konu; el-Adavet

- 954* Mean'il-Ahbar, 367/1
955* Tuhef'ul-Ukul, 316

53. Konu: Bühtan-İftira

225. Bölüm

Bühtan-İftira

"İman eden erkek ve kadınları, yapmadıkları bir şeyden ötürü incitenler, şüphesiz iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olurlar." *956

bak. İsra, 36; Nur, 12-15; Hucurat, 12

857.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir mümin erkek veya kadına bühtanda bulunursa (yalan yere suçlarsa) veya onda olmayan bir şeyin var olduğunu söylerse Allah kıyamet günü sözünden

dönünceye kadar onu ateşten bir tepe üzerinde ayakta tutar.”
*957

858.İmam Ali (a.s): “Bühtanda bulunmak gibi bir küstahlık yoktur.” *958

859.İmam Ali (a.s): “Suçsuz insana bühtanda bulunmak gökten daha büyük bir şeydir.” *959

860.İmam Zeyn’ul Abidin (a.s): “Her kim insanların arkasından kendilerinde olan bir ayıbını söylerse, insanlar da onun kendisinde olmayan bir ayıbını söyler.” *960

861.(Bir hekimden naklen) İmam Sadık (a.s): “Suçsuz insana bühtanda bulunmak sağlam dağlardan daha ağırdır.” *961

956* Ahzab, 58

957* el-Bihar, 75/194/5

958* Gurer’ul Hikem, 10455

959* el-Bihar, 78/31/99

960* a.g.e, s. 78/160/21

961* a. g. e. 75/194/3

54. Konu: Cebbar-Baş Eğdirici

226. Bölüm

Cebbarlığı Kınama ve Cebbarların Sıfatı

862.Resulullah (s.a.a): “İnatçı cebbar “Lailahe illallah” demekten çekinen kimsedir.” *962

863.Resulullah (s.a.a): “Cebbarlar ve kibirli kimseler kıyamet günü karınca suretinde haşrolurlar. İnsanlar onları ayaklarıyla çiğnerler. Zira Allah nezdinde hor ve hakirdirler.” *963

864.İmam Ali (a.s): “Cebbarın ameli temiz ve tezkiye olmuş değildir.” *964

865.İmam Ali (a.s): “Benimle cebbarlarla konuşulduğu gibi konuşmayın. Benden kötü gazaplı hakimlerden sakınıldığı gibi sakınmayın. Bana riya ve gösteriş ile yaklaşmayın.” *965

866.İmam Sadık (a.s): “Cebbarlar kıyamet gününde insanlardan

aziz ve celil olan Allah'a en uzak olanlardır." *966

962* et-Tevhid, 22/9

963* Tenbih'ul-Havatir, 1/199

964* Gurer'ul-Hikem, 10587

965* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe

966* Vesail'uş-Şia, 11/304/7

227. Bölüm

Cebbarların Kötü Sonu

867.İmam Ali (a.s): "Cebbarlık eden darmadağın olur." *967

868.İmam Ali (a.s): "Cebbarlık edeni Allah hor ve hakir düşürür, aşağılık kılar." *968

869.İmam Ali (a.s): "Allah'ın kullarına cebbarlık taslamaktan sakın. Allah şüphesiz tüm cebbarları bozguna uğratar." *969

967* Gurer'ul-Hikem, 7697

968* a. g. e. 8471

969* a. g. e. 2695

55. Konu: Cebir-Zorlama

228. Bölüm

Cebrin Batıl Oluşu

870.İmam Ali (a.s), cebrin batıl oluşu hakkında şöyle buyurmuştur: "Böyle (zorlama) olsaydı sevap, ceza, emir, yasaklama ve sakındırma batıl olurdu. Söz ve tehdit kalkardı. Kötüyü bir kınayan olmaz iyiyi bir öven bulunmazdı. İyilik eden günahkara oranla daha çok kınanmayı hak ederdi. Günahkar iyilik sahibinden daha çok iyiliği hak ederdi. Cebir inancı putperestlerin ve Rahman'ın düşmanlarının sözüdür." *970

871.İmam Sadık (a.s): "Kulu kınayabileceğin her iş ondandır. Kulu

kınayamayacağıın her iş ise Allah'ın işindedir. Allah-u Teala kula, "Neden isyan ettin, neden kötü işler yaptın, neden şarap içtin ve neden zina ettin?" der. İşte bu kulun fiillerindedir. Ama ona "Neden hasta oldun, neden boyun kısadır, neden beyazsın, neden siyahsın?" diye söylemez. Zira bunlar Allah'ın işlerindedir." *971

872.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz günahlar için üç varsayım vardır: Ya Allah tarafından -ki değildir- Rabbin kulu işlemediği bir şey esasınca cezalandırması doğru olmazdı. Ya hem O'ndan ve hem de kuldandır -ki böyle değildir.- Zira güçlü olan ortağın güçsüz olan ortağına zulmetmesi doğru olmazdı. Ya da kuldandır -ki öyledir- Bu taktirde de eğer kulu affederse bu O'nun kerem ve cömertliğindedir. Eğer cezalandırırsa bu da kulun günah ve suçu sebebiyledir." *972

970* Gurer'ul-Hikem, 5/13/19

971* a. g. e. s. 59/109

972* a. g. e. 78/323/23,

229. Bölüm

Cebir ve Tefviz Yoktur

873.İmam Bakır (a.s) ve İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah kullarını günah işlemeye zorlayıp sonra da günahları sebebiyle cezalandırmaktan daha merhametlidir. Allah olmayacak bir şeyi istemekten daha güçlüdür." Ravi: "Her ikisine de, cebir ve kader arasında üçüncü bir makam var mıdır?" diye sorulunca şöyle buyurdular: "Evet bu makam, gökle yeryüzü arasından daha geniş bir makamdır." *973

874.İmam Sadık (a.s), Mufazzal b. Ömer'in naklettiği rivayette şöyle buyurmuştur: "Cebir ve tefviz yoktur. (Gerçek olan) bu ikisi arasında olan şeydir." Ben, "Bu ikisi arasındaki iş nedir" diye sorunca, şöyle buyurdu: "Örneğin, birinin günah işlediğini görüyorsun, onu o günahı sakındırıyorsun, ama o kabul etmiyor, sen de onu kendi haline bırakınca, o da o günahı işlemeye devam ediyor. Dolayısıyla onun senin sakındırmana itina göstermemesinden dolayı ve sonuçta onu kendi haline bıraktığın için, "Sen ona günahı emrettin" denilemez." *974

973* et-Tevhid, 360/3

974* el-Bihar, 5/17/27

230. Bölüm

Allah İyiliklere Daha Evladır

875.İmam Rıza (a.s): "Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Ey Ademoğlu! Sen benim meşiyetle (irademle) diliyorsun, benim nimetle farzlarımı eda ediyorsun, kudretimle günahları işlemeye güç buluyorsun. Ben seni duyan ve gören bir kimse kıldım. Ben iyiliklerine senden daha evlayım. Sen ise kötülüklerine benden daha evlasın." *975

975* el-Bihar. s. 4/3,

231. Bölüm

Cebriye ve Kaderiye

876.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ın kullarını günaha zorladığına veya güçlerinin yetmediği şeylerle mükellef kıldığına inanırsa onun kestiği yenmez, şahadeti kabul olmaz ve 877.arkasında namaz kılınmaz ve kendisine zekattan bir şey verilmez." *976

976* el-Bihar. s. 11/17

56. Konu: Cedelleşmek

232. Bölüm

Cedelleşmeyi Kınama ve Etkileri

878.Resulullah (s.a.a): "Her ne kadar haklı da olsa çekişmeyi bırakmadıkça kulun iman hakikati kemale ermez." *977

879.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en çok günahlardan sakınanı, her ne kadar haklı da olsa çekişmeyi terkedene kimsedir." *978

880.İmam Ali (a.s): "Çekişmekten ve sürtüşmekten sakının. Zira bu iki iş, kalbi kardeşlere karşı hastalıklı kılar ve kalpte nifak yeşertir." *979

881.İmam Ali (a.s): "Herkim haysiyetini korumak isterse çekişmeyi terketmelidir." *980

882.İmam Ali (a.s): "Şu altı kişiyle tartışmak doğru değildir: Fakih, reis, aşağılık insan, kötü dilli kimse, kadın ve çocuk." *981

883.İmam Sadık (a.s): "Her ne kadar haklı da olsa insanın tartışmayı terketmesi tevazudandır." *982

884.İmam Hadi (a.s): "Çekişmek, eski dostluğu ortadan kaldırır ve sağlam bağları koparır. Çekişmekte var olan en küçük şey, üstün gelmeyi dilemektir ve üstün olmayı dilemek de ilişkilerin kopmasının asıl sebebidir." *983

885.İmam Askeri (a.s): "Tartışmaktan sakın. Zira tartışmak saygınlığını ortadan kaldırır. Şaka yapma; aksi taktirde sana karşı küstahça davranılır." *984

- 977* Münyet'ül-Mürid, 171
- 978* Emali'es-Seduk, 28/4
- 979* el-Kafi, 2/300/1
- 980* Nehc'ul-Belağa, 362. hikmet
- 981* a. g. e. 5634
- 982* Mean'il-Ahbar, 381/9
- 983* A'lam'ud-Din, 311
- 984* Tuhef'ul-Ukul, 486

57. Konu: Cedelleşmek-Tartışmak

233. Bölüm

Kınanmış Tartışma

"Allah hakkında bilmeden tartışan ve her azılı şeytana uyan

insanlar vardır.” *985

“Allah'ın ayetleri üzerinde, küfredenlerden başkası tartışmaya girmez. Küfredenlerin memlekette gezip dolaşması seni aldatmasın.” *986

Al-i İmran, 66; A'raf, 71; Enfal, 6; Kehf, 54, 56; Meryem, 97; Hacc, 8, 9, 68; Furkan, 50; Şura, 35; Zuhruf, 57

886.Resulullah (s.a.a): “Cedelleşmeye koyulmadıkça hiç bir kavim sapmamıştır.” *987

887.İmam Ali (a.s): “Cedelleşmekten (tartışmaktan) sakının. Zira cedel şek doğurur.” *988

985* Hac, 3

986* Mu'min, 4

987* el-Bihar, 2/138/52

988* el-Hisal, 615/10

234. Bölüm

Güzel Tartışma

“Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır; onlarla en güzel şekilde tartış; doğrusu Rabbin, kendi yolundan sapanları daha iyi bilir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilir.” *989

888.Resulullah (s.a.a): “Biz Allah yolunda (güzel) mücadele edenleriz.” *990

889.İmam Askeri (a.s): “Dinde cidal hakkında sorulup, Resulullah (s.a.a) ve masum imamların dinde cedelleşmeyi yasakladığı söz konusu edilince İmam Sadık (a.s): Mutlak şekilde cedel yasaklanmamıştır. Sadece güzel olmayan cedelleşme yasaklanmıştır.” *991

989* Nahl, 125

990* el-Bihar, 2/125/1

991* a.g.e, 2/125/2

58. Konu: Cehalet-Bilgisizlik

235. Bölüm

Cehalet

890.İmam Ali (a.s): "Cehalet en kötü derttir." *992

891.İmam Ali (a.s): "Cehalet dirilerin ölümü ve kötülüğün ebediyetidir." *993

892.İmam Ali (a.s): "Cehalet her işin fesadıdır." *994

893.İmam Ali (a.s): "Cehalet her kötülüğün köküdür." *995

894.İmam Ali (a.s): "İhtiras, aç gözlülük ve cimrilik cehaletin neticesidir." *996

895.İmam Askeri (a.s): "Cehalet düşmandır." *997

992* Gurer'ul Hikem, 820

993* a. g. e. 1464

994* a. g. e. 930

995* a. g. e. 819

996* a.g.e, 1694

997* ed-Durret'ul-Bahire, 44

236. Bölüm

Cahil

896.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cahil her ne kadar güzel görünümlü ve yüksek dereceli de olsa Allah'a isyan edendir." *998

897.Resulullah (s.a.a): "Cahilin sıfatı kendisiyle kaynaşana zulmetmesi, elinin altında olana haksızlık etmesi, üstünde olana karşı çıkması ve hiç düşünmeden konuşmasıdır." *999

898.İmam Ali (a.s): "Cahil, kusurunu bilmez ve kendisine yapılan nasihati kabul etmez." * 1000

899.İmam Ali (a.s): "Cahil, her ne kadar canlı da olsa ölüdür."

*1001

900.İmam Ali (a.s): "Cahil, kimse nefsanî isteklerine ve gururuna aldanan kimsedir." *1002

901.İmam Ali (a.s): "İfrat ve tefrite düşmeyen bir cahil bulamazsın." *1003

902.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cahil, isteklerine kul olan kimsedir." *1004

903.İmam Ali (a.s): "Cahil kimse şehvetinin kuludur." *1005

904.İmam Ali (a.s): "Cahilin amelî vebal ve ilmi dalalettir." *1006

905.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cahil bilmedikleri hususunda kendisini alim sayan ve görüşüyle yetinen kimsedir. Sürekli alimlerden uzak durur, onları kötüler. Muhalifini hatalı bilir, anlamadığını saptırıcı sayar. Bilmediği bir şeyle karşılaşınca inkar eder, yalanlar. Cahilliği yüzünden, "Ben böyle bir şey tanımıyorum, var olduğunu düşünemiyorum, var olduğunu sanmıyorum, nerede böyle bir şey var?" der. Bu kendi görüşüne güvenmesinden ve cehaletinin ve ilminin az olmasındandır. İşte bu yüzden sürekli cehaletinden istifade eder. Hakkı inkar eder, cehalette şaşkınlık içinde bocalar ve ilim talep etme hususunda kibre kapılır." *1007

906.İmam Sadık (a.s): "Duymadan önce, anlamadan önce karşı çıkmak ve bilmediği hususlarda hüküm vermek cahilin ahlakındandır." *1008

907.İmam Hadi (a.s): "Cahil kimse dilinin esiridir." *1009

998* el-Bihar, 1/160/39

999* Tuhef'ul-Ukul, 29

1000* Gurer'ul-Hikem, 1809

1001* a. g. e. 1125

1002* a. g. e, 1285

1003* Nehc'ul-Belağa, 70. hikmet

1004* Gurer'ul-Hikem, 3864

1005* a. g. e. 449

1006* a. g. e. 6327

1007* Tuhef'ul-Ukul, 73

1008* A'lam'ud-Din, 303

1009* Ed-Durret'ul-Bahire, 41

237. Bölüm

İnsanların En Cahili

908.İmam Ali (a.s): "İnsanların en cahili, çirkini güzel ve hayrını isteyen düşmanı gibi gören, kendini öven, yalakacı birinin sözüyle gurura kapılan kimsedir." *1010

909.İmam Ali (a.s): "Cehaletin nihyeti insanın cehaletiyle övünmesidir." *1011

910.İmam Ali (a.s): "En büyük cehalet insanın kendisini bilmemesidir." *1012

1010* Gurer'ul-Hikem, 3262

1011* a. g. e. 6371

1012* a.g.e, 2936

238. Bölüm

Bu Cahillik İçin Yeter

911.İmam Ali (a.s): "İnsana sakındırıldığı şeyi yapması cehalet olarak yeter." *1013

912.İmam Ali (a.s): "İlmine şaşırman sana cehalet olarak yeter." *1014

913.İmam Ali (a.s): "İnsana ölçüsünü bilmemesi cehalet olarak yeter." *1015

914.İmam Ali (a.s): "Bildiğin her şeyi söyleme. Bunu yapman cahillik olarak yeter." *1016

915.İmam Sadık (a.s): "İlim olarak Allah'ın haşyeti yeter. Allah'tan gafil olmak cehalet olarak yeter." *1017

1013* Metalib'us-Suul, 55

1014* Emali et-Tusi, 56/78

1015* Gurer'ul-Hikem, 7054

1016* a. g. e. 10187

1017* el-Bihar, 70/379/26

239. Bölüm

Cehlin Tefsiri

916.Resulullah (s.a.a): "Bildiğin her şeyi açıklaman da cehalettedir." *1018

917.İmam Ali (a.s): "Kendisinden gördüğün bunca sıkıntılara rağmen dünyaya gönül vermen cehalettir." *1019

918.İmam Ali (a.s): "İmkansız olan şeylere rağbet etmen cehalettir." *1020

919.İmam Hasan (a.s), babasının cehaletin anlamını sorması üzerine şöyle buyurmuştur: "Tümüyle elde etmeden fırsatın üstüne atlamak ve cevap vermekten sakınmak." *1021

920.İmam Sadık (a.s): "Cehalet üç şeydedir: Arkadaş değiştirmekte, delilsiz muhalefet etmekte ve kendisini ilgilendirmeyen şeyleri araştırmakta." *1022

921.İmam Askeri (a.s): "Şaşılacak bir şey yokken gülmek cehalettedir." *1023

1018* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

1019* Nehc'ul-Belağa, 384. hikmet

1020* Gurer'ul-Hikem, 5384

1021* Mean'il-Ahbar, 401/62

1022* Tuhef'ul-Ukul, 317

1023* a. g. e. 487

240. Bölüm

İnsan Bilmediğinin Düşmanıdır

922.İmam Ali (a.s): "İnsanlar bilmediklerinin düşmanıdır." *1024

923.İmam Ali (a.s): "Bir şeyi bilmeyen onu kınar." *1025

924.İmam Ali (a.s): "Ben dört söz söyledim ve Allah da bir ayet nazil buyurarak beni onayladı. Ben, "Her kim bir şey bilmezse ona düşman kesilir" dedim. Allah da, "İlmini kavrayamadıkları şeyi yalanladılar" ayetini indirdi..." *1026

925.İmam Ali (a.s): "Bilmediğiniz şeye düşman olmayın. Zira hiç şüphesiz ilmin çoğu bilmediğiniz şeydedir." *1027
bak. 1405. Bölüm

- 1024* Metalib'us-Suul, 57
- 1025* Keşf'ul-Gumme, 3/137
- 1026* Emali et-Tusi, 494/1082
- 1027* Gurer'ul-Hikem, 10246

59. Konu: Cehennem

241. Bölüm

Cehennem

"Cehennem, yalnız azgınları bekleyen yerdir. Dönecekleri yer orasıdır." *1028

926.İmam Ali (a.s): "Dalgaları dev, alevi şiddetli ve azabı sürekli yenilenen ateşten sakının." *1029

927.İmam Ali (a.s): "Yakışı şiddetli, dalgaları yüksek, yalımı kuşatıcı, alevi yükselici, dalgası öfkeli, sönüşü uzak ve geç, yakıtı tutucu ve tehdidi korkutucu bir ateştir." *1030

- 1028* Nebe, 21, 22
- 1029* Gurer'ul-Hikme, 2620
- 1030* a. g. e. 9995

242. Bölüm

Cehennem Yakıtı

"Yapamazsanız ki elbette yapamayacaksınız, o halde, kafirler için hazırlanan ve yakıtı insanlarla taş olan ateşten sakının." *1031

"Kendilerine yazık edenlere gelince; onlar, cehennemin odunları oldular." *1032

1031* Bakara, 24

1032* Cin, 15

243. Bölüm

Cehennem Zincirleri ve Prangaları

"Onu alın, bağlayın. Sonra cehenneme atın. Sonra onu boyu yetmiş arşın olan zincire vurun." *1033

928.İmam Sadık (a.s), Cebrail'in (a.s) Resulullah'a (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir: "Eğer onun yetmiş zir'a (ki parmak uçlarından dirseğe kadar bir zir'a sayılmaktadır) uzunluğunda olan zincirinin bir tek halkası dünyanın üzerine düşecek olursa dünya onun sıcaklığından erirdi." *1034

1033* Hakka, 30-32

1034* el-Bihar, 8/280/1

244. Bölüm

Cehennem Ehlinin Elbiseleri

**929.İmam Sadık (a.s), Cebrail'in (a.s) Resulullah'a (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:
"Cehennem ehlinin elbiselerinden biri gökle yer arasında asılacak olsaydı dünya ehli kokusundan ölürdü." *1035**

1035* el-Bihar, 8/280/1

245. Bölüm

Cehennem Ehlinin Yiyeceği

"Beslemeyen, açlığı gidermeyen kötü kokulu bir dikenden başka yiyecekleri yoktur." *1036

"Bu sebeple burada bugün onun bir acıyanı yoktur. Günahkarların yiyeceği olan kanlı irinden başka bir yiyeceği de yoktur." *1037

930.Resulullah (s.a.a): "Eğer cehennem ehlinin kan ve irinlerinden bir kova güneşin doğduğu yere (doğuya) dökülecek olsaydı, güneşin battığı yerde (batıda) bulunanların kafatası erirdi." *1038

931.İmam Sadık (a.s), Cebrail'in (a.s) Resulullah'a (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir: "Eğer zar'iden (cehennemdeki kurumuş dikenden) bir damla dünya insanların suyunu damlamış olsaydı kokusundan hepsi ölürlardı." *1039

1036* Gaşıye, 6-7

1037* Hakka, 35-36

1038* Emali et-Tusi, 533/1162

1039* el-Bihar, 8/280/1

246. Bölüm

Cehennem Ehlinin İçeceği

"Onun üzerine kaynar su içeceksiniz. Hem de susamış develerin suya saldırışı gibi içeceksiniz." *1040

932.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ateş ehli karınlarındaki zakkum ve kurumuş diken, su gibi kaynamaya başlayınca su isterler. Kendilerine, cehennemliklerin bedenlerinden sızan irinli kan ve irinli su içirilir. Onu zorlukla yudum yudum içerler. Ama asla yutamazlar. Ölüm onlara her taraftan gelir ama ölmezler." *1041

1040* Vakıa, 54-55
1041* el-Bihar, 8/302/58

247. Bölüm

Cehenneme İlk Giren Kimse

933.Resulullah (s.a.a): "Cehenneme ilk giren kimse adil olmayan güçlü yönetici, malının hakkını ödemeyen servet sahibi ve üstünlük taslayan fakir kimsedir." *1042

1042* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/28/20

248. Bölüm

Azabı En Hafif Olan Kimse

934.Resulullah (s.a.a): "Cehennem ehlinde azabı en az olan kimse ateşten iki ayakkabı giyen kimsedir. Beyni ayakkabıların sıcaklığından kaynar durumdadır." *1043

1043* Kenz'ul-Ummal, 39507

249. Bölüm

İnsanlardan Azabı En Şiddetli Olan Kimse

935.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü insanlardan azabı en şiddetli olan kimse

936.ilminin kendisine fayda vermediği alimdir." *1044

937.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü insanlardan azabı en şiddetli olan kimse Peygamberi öldüren veya peygamberin

öldürdüğü kimse, halkı delaletе düşüren imam ve heykeltıraş olan kimsedir.” *1045

938.İmam Ali (a.s): “İnsanların ceza açısından en şiddetlisi iyiliğe kötülükle karşılık verendir.” *1046

939.İmam Ali (a.s): “Kıyamet günü azap açısından en şiddetlisi Allah’ın kaza ve kaderinden hoşnut olmayandır.” *1047
bak. el-İlm, 1357. Bölüm

1044* Kenz’ul-Ummal. 28977

1045* Durr’ul-Mensur, 1/178

1046* Gurer’ul-Hikem, 3217

1047* a. g. e. 3225

250. Bölüm

Kibirli İnsanların Vadisi

940.İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz cehennemde “Sakar” diye adlandırılan kibirli insanlara ait bir vadi vardır. O aziz ve celil olan Allah’a şiddetli hararetinden dolayı şikayette bulundu ve bir nefes almak için Allah’tan izin istedi. Bir nefes alınca nefesi cehennemi yaktı.” *1048

bak. el-Kibr, 1570. Bölüm

1048* el-Kafi, 2/310/10

251. Bölüm

Cehennemde Ebedi Kalacak Kimse

941.İmam Kazım (a.s): “Şüphesiz Allah sadece küfür, inkar, dalalet ve şirk ehlini ebedi olarak ateşte tutacaktır. Büyük günahlardan sakınan müminlerden küçük günahları sorulmayacaktır.” *1049

1049* et-Tevhid, 407/6

252. Bölüm

Ateşten Çıkacak Kimseler

942.Resulullah (s.a.a): "Kalbinde zerre miktarınca iman olan kimse ateşten çıkacaktır." *1050

943.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz bir kavim ateşte yanacak ve iyice arandıktan sonra şefaate uğrayacaklardır." *1051

1050* Kenz'ul-Ummal, 284

1051* el-Zuhd li'l Huseyin b. Said, 96/260

253. Bölüm

Cehennemde Ebedi Kalış Nedeni

944.İmam Sadık (a.s): "Cehennem ehlinin ateşte ebedi kalışlarının sebebi dünyada ebedi olarak kaldıkları taktirde ebedi olarak Allah'a isyan etme niyetinde olmalarıdır. Cennet ehlinin de cennette ebedi kalışlarının nedeni dünyada sürekli kaldıkları taktirde Allah'a ebedi olarak itaat etme niyetinde olmalarıdır. Onlar da bunlar da niyetleri sebebiyle ebediyete ermişlerdir." Daha sonra İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın şu ayetini okudu: "De ki: Herkes tabiatı üzere amel eder" ve şöyle buyurdu: "Yani niyeti üzere." *1052

1052* el-Kafi, 2/85/5

60. Konu: Cemaat

254. Bölüm

Allah'ın Eli Cemaat İledir

945.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Cemaatten ayrılmayın ve tefrikadan sakının." *1053

946.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın eli cemaat ile dir. Cemaatten biri ayrılınca kurdun, sürüden ayrılan bir koyunu kaptığı gibi şeytan da onu kapar." *1054

947.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın eli cemaat ile dir." *1055

948.Resulullah (s.a.a): "Cemaat rahmet, ayrılık ise azaptır." *1056

1053* Kenz'ul-Ummal, 1028

1054* a. g. e. 1032

1055* a. g. e. 20241

1056* a. g. e. 20242

255. Bölüm

Cemaatin Tefsiri

949.Resulullah (s.a.a), "Ümmetinin cemaati nedir" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Her ne kadar on kişi de olsa hak üzere olandır." *1057

950.İmam Ali'ye (a.s), sünnet, bidat, cemaat ve tefrikanın tefsiri sorulunca şöyle

951.buyurmuştur: "Allah'a yemin olsun ki sünnet Muhammed'in (s.a.a) sünnetidir. Bid'at sünnetten ayrılan şeydir. Cemaat Allah'a yemin olsun ki her ne kadar az da olsa hak ehlinin elbirliği yapmasıdır. Tefrika ise her ne kadar çok da olsa batıl ehlinin bir araya toplanmasıdır." *1058

1057* Mean'il-Ahbar, 154/2

1058* Kenz'ul-Ummal, 1644

61. Konu: Cenabet

256. Bölüm

Cünüplük

“Ey iman edenler! Namaza kalktığınızda yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın. Başlarınızı ve topuk kemiklerine kadar ayaklarınızı meshedin. Eğer cünüpseniz boy abdesti alın.” *1059
bak. Nisa, 43

952.İmam Ali (a.s): “Müslüman cünüp olarak uyumalıdır. Sadece temiz bir halde uyumalıdır. Su bulamayınca da toprakla teyemmüm etmelidir.” *1060

953.İmam Bakır (a.s): “Cünüp kimse yemek ve içmek isteyince elini yıkamalı, ağzında su çalkalamalı, yüzünü yıkamalı ve sonra yemeli ve içmelidir.” *1061

1059* Maide, 6

1060* Keşf’ul Gıta, 1/501/3

1061* a.g.e, s. 495/1

62. Konu: Cennet

257. Bölüm

Cennet

“Rabbinizin mağfiretine ve takva sahipleri için hazırlanmış, eni gökler ve yer kadar olan cennete koşuşun.” *1062

954.İmam Ali (a.s): “Bilin ki hiç ben, cennet gibi talep edeninin uyuduğu ve cehennem gibi kaçanının yattığı bir başka şey görmedim.” *1063

955.İmam Ali (a.s): “Cennet en üstün hedeftir.” *1064

956.İmam Ali (a.s): “Cennet emniyet konağıdır.” *1065

1062* Al-i İmran, 133

1063* Nehc’ul-Belağa, 28. hutbe

1064* Gurer’ul-Hikem, 1024

1065* a. g. e. 397

258. Bölüm

Cennet Dışında Hiç Bir Şey Canlarınızın Kıymeti Olamaz

“Allah şüphesiz, müminlerin canlarını ve mallarını cennete karşılık satın almıştır.” *1066

957.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz canlarınızın cennet dışında bir karşılığı yoktur o halde canlarınızı sadece cennet karşılığında satın.” *1067

1066* Tevbe, 111

1067* el-Bihar, 78/13/71

259. Bölüm

Cennetin Değeri

958.İmam Ali (a.s): “Cennetin değeri salih ameldir.” *1068

959.İmam Ali (a.s): “Cennetin değeri dünyadan yüz çevirmektir.” *1069

960.İmam Sadık (a.s): “La ilahe illallah” sözü cennetin değeridir.” *1070

1068* Gurer’ul-Hikem, 4698

1069* a. g. e. 4700

1070* et-Tevhid, 21/13

260. Bölüm

Cennete Giriş Sebepleri

“Erkek veya kadın, mümin olarak, kim yararlı işler işlerse, işte onlar cennete girerler, kendilerine zerre kadar zulmedilmez.” *1071

“Kullarımızdan Allah'a karşı gelmekten sakınanları mirasçı kılacağımız cennet işte budur.” *1072

961.Resulullah (s.a.a): “Ümmetimin en çok kendisi ile cennete

girdiği şey Allah'tan sakınmak ve güzel ahlaktır." *1073

962.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah'ı şu üç sıfatla karşılayan kimse cennete istediği kapıdan girer: "Ahlakı güzel olan, açık ve gizlide

963.Allah'tan korkan ve her ne kadar haklı da olsa tartışmayı terkeden kimse." *1074

964.Resulullah (s.a.a): "Hepiniz cennete girmek istiyor musunuz?" Onlar, "Evet ya Resulullah" deyince şöyle buyurdu: "O halde emellerinizi (arzularınızı) kısaltın ve ecellerinizi (ölümü) gözlerinizin önünde tutun ve Allah'tan hakkıyla haya edin." *1075

965.Resulullah (s.a.a): "Her kim devenin iki sağılması arası süresince de olsa Allah yolunda cihat etmiş olursa cennete girer." *1076

966.İmam Sadık (a.s): "Şu üç şeyden birini Allah için yerine getiren kimseyi Allah'ın cennete koyması farz olur: Darlıkta olduğu halde infakta bulunmak, bütün aleme güler yüzlü davranmak ve insafli olmak." *1077

1071* Nisa, 124

1072* Meryem, 63

1073* el-Kafi, 2/100/6

1074* a.g.e, s. 300/2

1075* Tenbih'ul-Havatir, 1/272

1076* Mustedrek'ul-Vesail, 2/122/1604

1077* el-Kafi, 2/103/2

261. Bölüm

Cennet Hoşnutsuzluklarla Sarılmıştır

"Yoksa Allah, içinizden cihat edenleri ve sabredenleri belirtmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?" *1078

967.İmam Ali (a.s): "Cennete sadece zorluklarla ulaşılabilir." *1079

968.İmam Bakır (a.s): "Cennet istenilmeyen ve sabretmeyi gerektiren şeylerle kaplıdır. O halde her kim dünyada bu zorluklar karşısında sabrederse cennete gider. Cehennem ise lezzetler ve nefsanî isteklerle çevrilmiştir. O halde her kim nefsanî lezzetlere

ve şehvetlere uyarsa cehenneme girer." *1080

969.İmam Rıza (a.s): "Her kim Allah'tan cenneti ister de zorluklar karşısında direnmezse şüphesiz kendisini gülünç duruma düşürmüştür." *1081

- 1078* Al-i İmran, 142
1079* Gurer'ul Hikem, 4204
1080* el-Kafi, 2/89/7
1081* el-Bihar, 78/356/11

262. Bölüm

Cennet Kimlere Farzdır?

970.Resulullah (s.a.a): "Her kim iki sakalı ve iki bacağı arasındaki şey (dili ve cinsel organı) hususunda bana garanti verirse ben de ona cenneti garantilerim." *1082

971.Resulullah (s.a.a): "Siz benim için altı şeye kefil olun ben de sizin için cennete kefil olayım. Konuştuğunuzda yalan söylemeyin, söz verdiğinizde vefasızlık göstermeyin, size güvenildiğinde hıyanet etmeyin, gözlerinizi (haramlar karşısında) yumun, cinsel organlarınızı koruyun, ellerinizi ve dillerinizi sakındırın." *1083

- 1082* Mean'il-Ahbar, 411/99
1083* Emali es-Seduk, 82/2

263. Bölüm

Cennet Kime Haramdır?

"Kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak Allah ona cenneti haram eder, varacağı yer ateştir." *1084

972.Resulullah (s.a.a): "Cennet şu üç kimseye haramdır: Sürekli (Allah'a) minnet eden, gıybet eden ve sürekli şarap içen kimseye." *1085

973.Resulullah (s.a.a): "Hilekar ve hain kimse asla cennete giremez." *1086

974.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir kavmin yöneticisi olur ve onlara hıyanet ederse Allah cenneti ona haram kılar." *1087

1084* Maide, 72

1085* el-Zuhd li'l Huseyin b. Said, 9/17

1086* Kenz'ul-Ummal, 43777

1087* Tenbih'ul-Havatir, 2/227

264. Bölüm

Cennetin Kapıları

"Kapıları onlara açılmış Adn cennetleri vardır." *1088

975.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cennet kapıları kılıçların gölgesi altındadır." *1089

976.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cennetin sekiz kapısı vardır: Bir kapısından peygamberler ve sıddıklar, bir kapısından da şehitler ve salihler girer. Beş kapısından ise Şialarımız ve bizi seven kimseler girer. Bir kapısından ise "La ilahe illallah" diye şahadette bulunan ve kalbinde zerre miktarınca biz Ehl-i Beyt'e öfkesi bulunmayan diğer Müslümanlar girer." *1090

bak. Cihad, 380, 381. Bölümler

1088* Sad, 50

1089* ed-Durr'ul-Mensur, 1/597

1090* el-Hisal, 408/6

265. Bölüm

Cennetin Dereceleri

"Rabbine iman etmiş ve salih amel yaparak gelenlere, işte onlara, en üstün dereceler..." *1091

977.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cennette sadece adil imamın ya da akrabalarını ziyaret eden kimsenin veya ailesi olan sabırlı kimsenin nail olabileceği bir derece vardır." *1092

978.İmam Ali (a.s), cennetin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur:

"Birbirinden üstün dereceler ve birbirinden farklı makamlar."
*1093

979.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cennet ehli kimseler, sizlerden birinin gökyüzü ufuklarında yıldızları gördüğü gibi bizim Şialarımızın makamlarını görürler." *1094

980.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Kur'an'dan ayrılma. Şüphesiz Allah cenneti yarattı ve derecelerini Kur'an ayetleri miktarınca kıldı. O halde kim Kur'an okursa ona, "Oku ve yüksel" denir. Bunlardan her kim cennete girerse Peygamberler ve sıddıklar dışında hiç kimse onlardan daha yüksek bir dereceye ermez."
*1095

981.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz cennet ehlinin en düşüğü kendisine ins ve cin misafir gelecek olursa onların tümünü yediren ve içiren, ama buna rağmen yanında olan şeylerden (varlığında) hiçbir şey eksilmeyen bir eve sahip olan kimsedir." *1096

- 1091* Ta-Ha, 75
- 1092* el-Hisal, 93/39
- 1093* Nehc'ul-Belağa, 85
- 1094* Gurer'ul-Hikem, 3514
- 1095* el-Bihar, 8/133/39
- 1096* a.g.e, s.120/11

266. Bölüm

Cennete İlk Girecek Olan

982.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın yaratıklarından cennete ilk girecek kimse fakirlerdir." *1097

983.Resulullah (s.a.a): "Cennete ilk girecek olan kimse şehid ve Rabbine en iyi ibadette bulunan kuldur." *1098

984.Resulullah (s.a.a), Ali'ye (a.s): "Cennete giren ilk dört kişi benim, sensin, Hasan ve Hüseyin'dir." *1099

985.İmam Bakır (a.s): "Cennete ilk girecek olan cennet ehli iyilik ehlidir." *1100

- 1097* Kenz'ul-Ummal, 16636
- 1098* Tenbih'ul-Havatir, 1/57

1099* el-Mu'cem'ul-Kebir, 1/319/950

1100* Emali es-Seduk, 210/5

267. Bölüm

Cennet Ehli

986.Resulullah (s.a.a): "Sizlere cennet ehlini haber vereyim mi? Yenilgiye uğramış zayıflardır." *1101

987.Resulullah (s.a.a): "Cennet ehli bedeni az kıllı, yüzü kılsız (daha yeni bıyıkları çıkmış genç) ve gözleri sürmelidir. Gençlikleri ortadan yok olmaz, elbiseleri asla eskimez." *1102

988.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cennet ehli vakarlı ve yumuşak huylu müminlerdir." *1103

1101* Kenz'ul-Ummal, 39338

1102* a.g.e, 39301

1103* Gurer'ul-Hikem, 3400

268. Bölüm

Cennetin Kapsamlılığı

989.Resulullah (s.a.a): "Allah'a itaatten devenin sahibinin elinden ürküp kaçtığı

990.gibi kaçan kimse dışında tümünüz cennete gireceksiniz." *1104

991.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Ey Şialarımız! Cennet er veya geç mutlaka sizlere ulaşacaktır. Lakin derecelerine erişmek için birbirinizle yarışın." *1105

1104* Kenz'ul-Ummal, 10221

1105* el-Bihar, 74/308/61

63. Konu: Cesaret

269. Bölüm

Cesaret

992.İmam Ali (a.s): "Cesaret peşin bir izzettir." *1106

993.İmam Ali (a.s): "Cesaret peşin bir yardım ve apaçık bir fazilettir." *1107

994.İmam Ali (a.s): "Eğer hasletler birbirinden ayrılırsa şüphesiz doğruluk cesaretle ve korkaklık yalanla olur." *1108

995.İmam Hasan (a.s) cesaret hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Cesaret, denklere karşısında durmak ve savaşta sabırlı olmaktır." *1109

1106* Gurer'ul-Hikem, 572

1107* a. g. e. 1700

1108* a. g. e. 7597

1109* Tuhef'ul Ukul, 226

270. Bölüm

Cesaret Verici Etkenler

996.İmam Ali (a.s): "Cesaret üç haslet üzere yaratılmıştır. Bu üç hasletten her biri diğerinin sahip olmadığı bir fazilet ve değere sahiptir: Kendisinden geçmek, zillete boyun eğmemek ve şöhret talep etmek. Eğer bu üç haslet cesur insanda eşit ve kamil olursa o kimse rakibi olmayan bir kahramandır. Kendi döneminde kahramanlıkla meşhur olur. Eğer bu hasletlerden biri onda diğerinden fazla olursa o haslette cesareti daha çok ve daha şiddetli olur." *1110

997.İmam Ali (a.s): "İnsanın değeri himmeti miktarınca, doğruluğu ve sadakati yiğitliği miktarınca, cesareti ise gayreti miktarıncadır." *1111

998.İmam Ali (a.s): "İnsanın cesareti himmeti kadardır ve gayreti ise zillete boyun eğmemesi miktarınca." *1112

**999.İmam Ali (a.s): "Cesaret, zilleti utanç sayma ölçüsüncedir."
*1113**

1110* Tuhef'ul Ukul, 78/236/66
1111* Nehc'ul Belağa, 47. hikmet
1112* Gurer'ul Hikem, 5763
1113* a. g. e. 6180

271. Bölüm

İnsanların En Cesuru

1000.Resulullah (s.a.a): "Sizlere en güçlü olanınızı haber vermeyeyim mi? Kendisine, "Haber ver ey Allah'ın Resülü!" diye söylenince Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Sizin en güçlünüz sevindiğinde günah ve haksızlığa sürüklenmeyen, rahatsız olduğunda hakkı söyleme yolundan sapmayan ve kudret elde ettiğinde hakkı olmayan şeye el uzatmayan kimsedir." *1114

1001.İmam Ali (a.s): "İnsanların en cesuru, onların en çok cömert olanıdır." *1115

1002.İmam Ali (a.s): "İnsanların en cesuru, hilimle cahile üstün gelendir." *1116

**1003.İmam Ali (a.s): "Akıllı kimseden daha cesur kimse yoktur."
*1117**

1004.İmam Ali (a.s): "İnsanların en güçlüsü, nefesine hakim olandır." *1118

bak. el-Heva, 1813. Bölüm

1114* Mean'il Ahbar, 366/1
1115* Gurer'ul Hikem, 2899
1116* a. g. e. 3357
1117* a. g. e. 10591
1118* a. g. e. 3188

272. Bölüm

Cesaretin Afeti

1005.İmam Ali (a.s): "Cesaretin afeti, uzak görüşlülüğü zayi etmektir." *1119

1006.İmam Askeri (a.s): "Şüphesiz cesaretin bir ölçüsü vardır, eğer o ölçü aşılsa o çılgınlık olur." *1120

1119* Gurer'ul Hikem, 3938

1120* el-Bihar, 78/377/3

64. Konu: Cevap

273. Bölüm

Cevap

1007.İmam Ali (a.s): "Cevaplar yoğun ve karmaşık olunca doğru cevap gizli kalır." *1121

1008.İmam Ali (a.s): "Bazen fasih konuşan insan bile cevap bulamaz duruma düşer." *1122

1009.İmam Ali (a.s): "Cevap vermekte acele davranan doğru cevabı bulamaz." *1123

1010.İmam Ali (a.s): "Doğru cevap vermek üstün ilmin nişanesidir." *1124

1011.İmam Ali (a.s): "Hiddetlenmeyi bırak, delil hususunda düşün, boş konuşmaktan korun ki sürçmelerden güvende olasın." *1125

1012.İmam Ali (a.s): "Cahil karşısında sabırlı davranırsan şüphesiz ona iyi cevabı vermiş olursun." *1126

1013.İmam Ali (a.s): "Bir çok sözün cevabı sükuttur." *1127

1014.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz her sorulana cevaplayan kimse delidir." *1128

bak. Es-Sual (1), 907. Bölüm

1121* Nehc'ul-Belağa, 243. hikmet

1122* Gurer'ul-Hikem, 5378

1123* a. g. e. 8640

1124* a. g. e. 9417

1125* a. g. e. 5136

1126* a. g. e. 4104
1127* a. g. e. 5303
1128* Mean'il-Ahbar, 238/2

65. Konu: Ceza-Karşılık

274. Bölüm

Ceza

"Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'ındır ki O, kötülük yapanlara işlerinin karşılığını verir; iyi davrananlara, daha iyisiyle karşılığını verir." *1129

1015.İmam Ali (a.s): "Her insan amelini görür ve yaptığıının karşılığını bulur." *1130

bak. 60. konu, es-Sevab

1129* Necm, 31
1130* Gurer'ul-Hikem, 6918

275. Bölüm

İyilerin Mükafatı

"Erginlik çağına erince ona hikmet ve bilgi verdik. İyi davrananları böyle mükâfatlandırırız." *1131

"...ve biz onu: Ya İbrahim! Diye çağırdık. Şüphesiz rüyayı doğruladın. İşte biz iyi davrananları böyle mükâfatlandırırız." *1132

1131* Yusuf, 22
1132* Saffat, 104, 105

276. Bölüm

Kötülerin Cezası

“Benim zikrimden yüz çeviren bilsin ki onun dar bir geçimi olur ve... İşte haddi aşanları, Rabbinin ayetlerine inanmayanları böylece cezalandıracağız. Şüphesiz, ahiretin azabı bu dünya azabından daha şiddetli ve daha devamlıdır.” *1133

“Buzağıyı ilah olarak benimseyenler Rablerinin öfkesine ve dünya hayatında alçaklığa uğrayacaklardır; iftira edenleri böylece cezalandırırız” *1134

“Onlar için cehennemden bir yatak ve üstlerine de örtüler vardır. Zalimleri böyle cezalandırırız.” *1135

1133* Taha, 124, 127

1134* A'raf, 152

1135* A'raf, 41

66. Konu: Cihad (1)

Küçük Cihad-Düşmanla Savaş

277. Bölüm

Cihad

“Ey Peygamber! Kafirlerle ve münafıklarla savaş; onlara karşı sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir, ne kötü dönüşür!...” *1136

“De ki: “Babalarınız, oğullarınız...Allah'tan Resulü'nden ve Allah yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, Allah'ın buyruğu gelene kadar bekleyin. Allah fâsık kimseleri doğru yola erdirmez.”*1137

1016.Resulullah (s.a.a): “Her kim cihad etmeden veya cihadı arzu etmeden ölürse nifaktan bir şube üzere ölmüştür.” *1138

1017.Bir şahıs Allah'a ibadet etmek için bir dağa gitti. Ailesi onu Peygamber'in yanına getirdi ve Peygamber o şahsı bundan sakındırarak şöyle buyurdu: “Eğer Müslüman, bir gün cihad meydanlarında sabredek olursa bu kendisi için kırk yıl ibadetten daha hayırlıdır.” *1139

1018.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz cihad, cennet kapılarından bir

kapıdır. Allah onu halis dostlarından olan kimseler için açmıştır. Cihad takva elbisesidir, Allah'ın sağlam zırhı ve dayanıklı kalkanıdır." *1140

1019.İmam Ali (a.s): "Cihad, dinin direği ve saadete ermişlerin apaçık yoludur." *1141

1020.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah cihadı farz kılmış, yüceltmış ve zafer vesilesi kılmıştır. Allah'a yemin olsun ki din ve dünya sadece cihad ile doğrulur." *1142

1021.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz cihad İslam'dan sonra en şerefli ameldir. Cihad dinin kıvamıdır. Cihadın, izzet ve iktidara sebep olmasının yanı sıra büyük bir ecri de vardır. Cihad saldırdır. Cihadda iyilikler ve şahadetten sonra cennet ile müjde vardır." *1143

1022.İmam Sadık (a.s): "Cihad farzlardan sonra en üstün şeydir." *1144

bak. es-Silah, 961. Bölüm

- 1136* Tahrim, 9
- 1137* Tevbe, 24
- 1138* Sahih-u Muslim, 3/1571/1910
- 1139* Mustedrek'ul-Vesail, 11/21/12324
- 1140* Nehc'ul-Belağa, 27. hutbe
- 1141* Gurer'ul-Hikem, 1346
- 1142* Vesail'uş-Şia, 11/9/15
- 1143* Nur'us-Sakaleyn, 1/408/429
- 1144* Mişkat'ul-Envar, 154

278. Bölüm

Mücahid

"Müminlerden özür sahibi olanlar dışında oturanlarla malları ve canlarıyla Allah yolunda cihad edenler bir olmaz..." *1145

1023.Resulullah (s.a.a): "Kulların bütün amelleri, Allah yolunda cihad edenlerin yanında, gagasıyla denizden bir miktar su alan deniz kırlangıcı gibidir." *1146

1024.Resulullah (s.a.a): "Allah yolundaki toz toprak ile cehennem dumanı bir araya gelmez." *1147

1025.İmam Ali (a.s): "Mücahidler için gök kapıları açılır." *1148

1145* Nisa, 95

1146* Kenz'ul-Ummal, 10680

1147* Mustedrek'ul-Vesail, 11/13/12293

1148* Gurer'ul-Hikem, 1347

279. Bölüm

Mücahitlere Yardım Etme ve Onlara Eziyet Etmenin Kınanması

1026.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir iğne veya iplikle de olsa bir mücahidi teçhiz ederse Allah onun geçmiş ve gelecek tüm günahlarını affeder." *1149

1027.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir mücahidin mektubunu ulaştırırsa bir köle azad eden kimse gibidir. Savaşçının sevab kapısında onunla ortakır." *1150

1028.Resulullah (s.a.a): "Allah yolunda cihad eden mücahidlere eziyet etmekten sakının. Şüphesiz Allah, Resulü için gazaplandığı gibi onlar için de gazaplanır ve resullerine icabet ettiği gibi onlara da icabet eder." *1151

1149* Mustedrek'ul-Vesail, 11/24/12333

1150* Vesail'uş-Şia, 11/14/2

1151* Kenz'ul-Ummal, 10664

280. Bölüm

El, Dil ve Kalp İle Cihad Etmeyi Emretmek

1029.Resulullah (s.a.a): "Kılıcını boynuna asmış kimsenin kıldığı namaz, boynuna kılıcını asmamış kimsenin kıldığı namazdan yediyüz kat daha üstündür." *1152

1030.İmam Ali (a.s): "Ellerinizle Allah yolunda cihad edin. Buna gücünüz yetmezse dilinizle cihad edin. Buna da gücünüz yetmezse kalbinizle cihad edin." *1153

1031.İmam Ali (a.s): "Allah için mallarınızla, Allah için canlarınızla ve dillerinizle Allah yolunda cihad edin." *1154

bak. el-Ma'ruf (2), 1288. Bölüm
eş-Şuur, 1031. Bölüm

1152* a. g. e. 10791

1153* el-Bihar, 100/49/23

1154* Nehc'ul-Belağa, 47. mektup

281. Bölüm

Cihadı Terketmek

1032.Resulullah (s.a.a): "Cihadı terkedene Allah nefsinde zillet elbisesini giydirir, geçiminde yoksul düşürür, dinini ortadan kaldırır. Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala ümmetimin izzetini, atlarının nallarında ve mızraklarının uçlarında karar kılmıştır." *1155

1155* Emali es-Seduk, 462/8

282. Bölüm

Cihadın Dalları

1033.İmam Ali (a.s): "Cihad dört kola ayrılır: İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak, savaş meydanlarında direnmek, fasıklara düşman kesilmek." *1156

1156* el-Hisal, 232/74

283. Bölüm

Sınırları Korumak

"Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanlarınızı ve bunların dışındakileri korkutmak için onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın." *1157

"Ey iman edenler! Sabredin, (düşmanlarınıza karşı) sebat gösterin, hudutlarınızı koruyun, Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa erişebilirsiniz." *1158

1034.Resulullah (s.a.a): "Allah yolunda bir gün sınır bekçiliği yapmak dünya ve içindekilerinden daha hayırlıdır." *1159

1035.Resulullah (s.a.a): "Allah yolunda sınırlarda bekçilik etmek dışında tüm ameller insan ölünce kendisinden kesilir. Şüphesiz böyle birinin ameli gelişir ve kıyamet gününe kadar kendisine rızkı verilir." *1160

1157* Enfal, 60

1158* Al-i İmran, 200

1159* Kenz'ul-Ummal, 10508

1160* a. g. e. 10611

284. Bölüm

Nöbet Beklemenin Fazileti

1036.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah yolunda bir gece nöbet tutmak geceleri (ibadetle) ayakta geçirilen ve gündüzleri oruç tutulan bin günden daha üstündür." *1161

1037.Resulullah (s.a.a): "İki göze ateş değmez: Allah'ın haşyet ve azameti karşısında ağlayan göze ve Allah yolunda nöbette sabahlayan göze" *1162

1161* a. g. e. 10730

1162* Sunen-i Tirmizi, 1639

285. Bölüm

Cihadın Çeşitleri

1038.Resulullah (s.a.a): "En üstün cihad insanın hiç kimseye zulmetme amacıyla olmadan sabahlamasıdır." *1163

1039.İmam Ali (a.s): "Kadının cihadı kocasına güzel eşlik etmesidir." *1164

1040.İmam Hüseyin (a.s): "Cihad dört çeşittir: İki cihad farz ve bir cihad sadece farz ile ayakta duran sünnet olan cihattır ve bir cihad da (sadece) sünnet olan cihattır. İki farz olan cihattan biri insanın nefsiyle yaptığı cihattır." *1165

1163* el-Mehasin, 1/456/1053

1164* el-Hisal, 620/10

1165* Tuhef'ul-Ukul, 243

286. Bölüm

Nefis İle Cihada Teşvik

1041.Resulullah (s.a.a): "Mücahit kimse, Allah için nefsiyle cihad eden kimsedir." *1166

1042.İmam Ali (a.s): "Nefisle cihad cennetin mehiridir." *1167

1043.İmam Ali (a.s): "Şehvetler karşısında nefsini reddet ve şüpheli durumlarda nefsini Allah'ın kitabı üzere tut." *1168

1044.İmam Kazım (a.s): "Nefsini isteklerinden alıkoymak için onunla cihad et. Şüphesiz nefsinle cihad etmek de düşmanla cihad etmek gibi sana farzdır." *1169

1166* Kenz'ul-Ummal, 11261

1167* Gurer'ul-Hikem, 4755

1168* a. g. e. 5406

1169* Tuhef'ul-Ukul, 399

67. Konu: Cihad (2)

Büyük Cihad-Allah'a İtaatte Çaba

287. Bölüm

Büyük Cihad

1045.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Resulullah (s.a.a) bir seriyye gönderdi ve dönünce de şöyle buyurdu: "Küçük cihadı bitiren ve büyük cihadı kalan topluluğa merhaba!" Kendisine, "Ey Resulullah! Büyük cihad nedir?" diye sorulunca da, "Nefisle Cihad!" diye buyurdu. Resulullah (s.a.a) sonra da şöyle buyurdu: "En üstün cihad, iki tarafı arasındaki nefsiyle cihad eden kimsenin cihadıdır."
*1170

1046.İmam Bakır (a.s): "Cihad gibi bir fazilet ve nefsanî isteklerle cihad gibi bir cihad yoktur." *1171

1170* Mean'il-Ahbar, 160/1

1171* Tuhef'ul-Ukul, 286

288. Bölüm

Nefisle Cihat Metodu

1047.İmam Ali (a.s): "Allah'a itaat yolunda düşmanımla savaşılan kimse gibi nefsinle cihad et. Hasımın hasımına galib gelişi gibi nefsinle galib gel. Şüphesiz insanların en güçlüsü nefsinle karşı güçlü olandır." *1172

1048.İmam Ali (a.s): "Sürekli cihad ederek nefislerinize sahip olun." *1173

1172* Gurer'ul-Hikem, 4761

1173* a.g.e, 2489

289. Bölüm

Cihadın Neticesi

1049.Resulullah (s.a.a): "Kötü adetlere, cihat etmekle üstün gelinir." *1174

1050.Resulullah (s.a.a): "Nefsanî isteklerinizle cihad edin ki

nefislerinize sahip olasınız." *1175

1051.Resulullah (s.a.a): "Şehvetleriniz hususunda nefislerinizle cihad edin ki kalpleriniz hikmeti alsın." *1176

1052.İmam Ali (a.s): "Şehvetinle cihad et, gazabına galip gel, kötü adetlerine muhalefet et, nefsini tezkiye et, aklını kemale erdir ve Rabbinin sevabından tam nasiplen." *1177

1053.İmam Ali (a.s): "Nefisle savaş ve istekleriyle cihad etmek dereceleri yükseltir ve iyilikleri ikiye katlar." *1178

1054.İmam Ali (a.s): "Nefsin salahı cihattadır." *1179

1174* Tenbih'ul-Havatir, 2/119

1175* a.g.e, s.122

1176* a. g. e.

1177* Gurer'ul Hikem, 4760

1178* a. g. e. 5407

1179* a.g.e, 4319

290. Bölüm

Allah'a İtaatte Çaba Göstermek

1055.İmam Ali (a.s): "Ciddiyetle çalışın, hazırlanın, kabiliyetli olun, azık yurdundan azık alın, dünya hayatı sizden önceki geçmiş ümmetleri ve toplulukları kandırdığı gibi sizi de aldatmasın." *1180

1056.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'a itaate sadece çaba gösteren ve elinden geleni esirgemeyen kimseler ulaşabilir." *1181

1057.İmam Sadık (a.s): "Biliniz ki Allah ile yaratıklarından hiç kimse arasında

1058.mukarrep bir melek, mürsel bir peygamber ve yaratıklarından bunlardan daha aşağı derecede bir kimse yoktur. Hepsi de itaat ile mükelleftir. O halde Allah'a itaate çaba gösterin." *1182

1180* Nehc'ul-Belağa, 230. hutbe

1181* Gurer'ul-Hikem, 6009

1182* el-Kafi, 8/7/11

291. Bölüm

İnsanların En Çok Gayret Göstereni

1059.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en çok gayret göstereni günahları terkedendir." *1183

1060.Resulullah (s.a.a): "En üstün cihad hiç kimseye zulmetmeyi düşünmeden sabahlayan kimsenin cihadıdır." *1184

1061.İmam Bakır (a.s), kendisine, "Şüphesiz ben ameli zayıf, namazı ve orucu az olan bir kimseyim. Ama sadece helal yeme ve sadece helal yoldan cinsel ilişkide bulunmaya özen gösteririm" diyen birine şöyle buyurmuştur: "Hangi cihad mide ve tenasül organının iffetinden daha üstündür." *1185

1183* Emali es-Seduk, 28/4

1184* el-Mehasin, 1/456/1053

1185* a.g.e, 1/455/1052

68. Konu: Cimrilik

292. Bölüm

Cimrilik

"Onlar cimrilik ederler, insanlara cimrilik tavsiyesinde bulunurlar, Allah'ın bol nimetinden kendilerine verdiğini gizlerler. Kâfirlere alçaltıcı bir azab hazırlamışızdır." *1186

"İşte sizler, Allah yolunda infak etmeye çağırılan kimselersiniz. Kiminiz cimrilik yapıyor ama, cimrilik yapan bilsin ki, ancak kendine karşı cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğer O'ndan yüz çevirirseniz sizi ortadan kaldırır, sizin gibi olmayacak bir milleti yerinize getirir." *1187

bak. Nisa,, 53; İsra, 100; Hadid, 24; Kalem, 12

1062.İmam Ali (a.s): "Cimrilik tüm ayıpların kötülüğünün

toplamıdır. Cimrilik insanı her kötülüğe çeken bir dizgindir." *1188

1063.İmam Ali (a.s): "Cimrilik utançtır." *1189

1064.İmam Ali (a.s): "Cimrilik fakirliğin elbisesidir." *1190

1065.İmam Ali (a.s): "Elinde olan şeyler hususunda cimrilik etmek, mabuda (Allah'a) kötü zan beslemektir." *1191

1066.İmam Ali (a.s): "Malı hususunda cimrilik eden zillete düşer. Dini hususunda cimrilik eden (taviz vermeyen) kimse ise yücelir." *1192

1067.İmam Hasan (a.s), babası kendisine, "Hasislik nedir?" diye sorunca şöyle buyurmuştur: "Elinde olanı şeref ve yücelik, infak ettiğin şeyi ise telef ve zayi olarak görmendir." *1193

1068.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz hasis kimse Allah'ın hakkına engel olan ve aziz ve celil olan Allah'ın hakkı dışında infakta bulunan kimsedir." *1194

1069.İmam Sadık (a.s): "Hasislik cimrilikten daha şiddetlidir. Şüphesiz cimri kimse elinde olan şey hususunda cimrilik eder, ama hasis kimse hem insanların elinde olan şey ve hem de kendi elinde olan şey hususunda hasislik eder. Hatta insanların elinde gördüğü her şeyi helal veya haram yoldan kendisine ait olmasını temenni eder. Allah'ın kendisine rızık olarak verdiği şeyle doymaz ve ondan istifade etmez." *1195

1070.İmam Rıza (a.s): "Cimrilik (insanın) yüz suyunu döker." *1196

1071.İmam Hadi (a.s): "Cimrilik en çok kınanmış ahlaktır." *1197

1186* Nisa, 37

1187* Muhammed, 38

1188* el-Bihar, 73/307/36

1189* **Nehc'ul Belağa, 3. hikmet**

1190* el-Bihar, 77/238/1

1191* Gurer'ul Hikem, 1258

1192* a. g. e, 7921-7922

1193* el-Bihar, 73/305/23

1194* a.g.e, 25. hadis

1195* Tuhef'ul Ukul, 371, 372

1196* el-Bihar, 78/357/12

1197* a.g.e, 72/199/27

293. Bölüm

Cimri

1072.Resulullah (s.a.a): "İnsanlardan rahatı en az olan kimse cimri kimsedir." *1198

1073.İmam Ali (a.s): "Cimri kimse varislerinin hazinedarıdır." *1199

1074.İmam Ali (a.s): "Cimrilik sahibini zelil kılar, kendisinden uzak durana ise izzet bağışlar." *1200

1075.İmam Ali (a.s): "Cimrinin dostu olmaz." *1201

1076.İmam Ali (a.s): "Cimriye şaşarım! Kendisinden kaçan fakirliği kendine doğru hızlandırır. Kendisini isteyen zenginliği ise kaybeder. Dünyada fakirler gibi yaşar, ahirette ise zenginler gibi hesaba çekilir." *1202

1077.İmam Ali (a.s): "Cimriye muhtaç olman, dondurucu kıştan daha soğuktur." *1203

1078.İmam Sadık (a.s): "İnsanlar için zenginlik istemesi gerekenler cimrilerdir. Zira şüphesiz insanlar zengin olunca malından el çekerler." *1204

1079.İmam Sadık (a.s): "Cimrilikte insanın Rabbine kötü zan beslemesi (kendisine kötülük olarak) yeter. Şüphesiz her kim (ilahi) mükafata yakın ederse güzel bağışta bulunur." *1205

- 1198* el-Bihar, 73/300/2
1199* Gurer'ul Hikem, 464
1200* a. g. e, 1409
1201* a.g.e, 7473
1202* el-Bihar, 72/199/28
1203* a.g.e, 78/31/99
1204* Emali es-Seduk, 316/8
1205* el-Bihar, 73/307/35

294. Bölüm

Gerçek Cimri

1080.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz gerçek cimri malının farz zekatını vermeyen, akrabalarına bağışta bulunmayan ve bunlar dışında savurgan davranan kimsedir." *1206

1081.Resulullah (s.a.a): "Gerçek cimri yanında adım zikredilince bana selavat getirmeyen kimsedir." *1207

1206* Mean'il Ahbar, 245/4

1207* el-Bihar, 73/306/28

295. Bölüm

İnsanların En Cimrisi

1082.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en cimrisi Allah'ın kendisine farz kıldığı şeylerde cimrilik edendir." *1208

1083.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz insanların en cimrisi, selam hususunda cimri olandır." *1209

1084.İmam Ali (a.s): "İnsanların en cimrisi, malını kendisinden esirgeyen ve varisine bırakan kimsedir." *1210

1085.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz insanların elinde olan şeyler hususunda cömert olmak (göz dikmemek), bağışlayarak cömert olmaktan daha üstündür." *1211

1086.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Müminlerin Emiri (a.s) beş deve yükü hurmayı birine gönderdi. Birisi Müminlerin Emirine (a.s) şöyle dedi: "Falan kimse senden (bu kadar) istemedi. Beş deve yükü yerine bir deve yükü ona yeterliydi." Müminlerin Emiri (a.s) şöyle buyurdu: "Allah müminler arasında senin gibisini çoğaltmasın. Bağışlayan benim, cimrilik eden ise sen!" *1212

1208* el-Bihar, s. 300/2

1209* a.g.e, 76/4/11

1210* Gurer'ul Hikem, 3253

1211* Gurer'ul Hikem, 3537

1212* Vesail'uş-Şia, 6/318/1

296. Bölüm

Cimriliğin Nişanesi

1087.İmam Ali (a.s): "Sürekli bahane bulmak cimriliğin nişanesidir." *1213

1088.İmam Ali (a.s): "Cimri, özür ve bahane bulmaya çalışan kimsedir." *1214

1213* el-Bihar, 77/209/1

1214* Gurer'ul Hikem, 1275

69. Konu: Cömertlik

297. Bölüm

Cömertlik

1089.Resulullah (s.a.a): "Cömertlik Allah'ın en büyük hasletidir." *1215

1090.Resulullah (s.a.a): "Allah, her dostunu cömertlik karakteri üzere yaratmıştır." *1216

1091.İmam Ali (a.s): "Cömertlik (Allah'a ve insanlara) yakınlık sebebidir." *1217

1092.İmam Ali (a.s): "Akla yardım etmek için sadece cömertlikten yardım alınır." *1218

1093.İmam Ali (a.s): "Cömertlik aklın meyvesi, kanaat ise şerafetin delilidir." *1219

1094.İmam Ali (a.s): "Cömertlik sevgi eker." *1220

1095.İmam Ali (a.s): "Cömertlik sevgi kazandırır ve ahlaki süsler." *1221

1096.İmam Sadık (a.s): "Cömertlik Peygamberlerin ahlakındandır ve imanın sütunudur. Mümin mutlaka cömerttir. Sadece yakın sahibi ve himmeti yüce kimse cömert olur. Zira cömertlik yakın

nurunun yansımasıdır. Her kim hedefini tanırsa cömertlik etmek kendisine kolaylaşır." *1222

1097.İmam Sadık (a.s): "En iyileriniz en cömertlerinizdir ve en kötüleriniz en cimrilerinizdir." *1223

1215* Kenz'ul-Ummal, 15926

1216* a.g.e, 16204

1217* el-Bihar, 72/193/9

1218* a. g. e. s. 78/7/59

1219* Gurer'ul-Hikem, 2145

1220* a. g. e. 306

1221* a. g. e. 1600

1222* el-Bihar, 71/355/17

1223* a.g.e, s. 350/3

298. Bölüm

Cömert Kimse

1098.Aziz ve celil olan Allah Musa'ya (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Samiri'yi öldürme, şüphesiz o cömerttir." *1224

1099.Resulullah (s.a.a): "Cömert kimse Allah'a, insanlara ve cennete yakındır." *1125

1100.Resulullah (s.a.a): "Cömert insanın hatalarını bağışlayın. Zira o sürçtüğü zaman Allah elinden tutar." *1226

1101.İmam Sadık (a.s): "Günaha bulaşmış cömert bir genç, aziz ve celil olan Allah katında cimri yaşlı abitten daha sevimlidir." *1227

1102.İmam Rıza (a.s): "Cömert insan, kendi yiyeceğinden yesinler diye insanların yiyeceğinden yer. Cimri insan ise, insanlar kendi yiyeceğinden yemesin diye onların yiyeceğinden yemez." *1228

1224* el-Kafi, 4/41/13

1225* el-Bihar, 73/308/37

1226* Kenz'ul-Ummal, 16212

1227* el-Bihar, 73/307/34

1228* a.g.e, 71/352/8

299. Bölüm

Cömertliğin Sınırı

“Elini boynuna bağlayıp cimri kesilme, büsbütün de açıp tutumsuz olma, yoksa pişman olur, açıkta kalırsın.” *1229

1103.Resulullah (s.a.a): “İnsanların en cömerdi malının zekatını verendir.” *1230

1104.İmam Ali (a.s): “Cömertlik malını Allah için bağışlaman ve başkalarının malı karşısında sakınmandır.” *1231

1105.İmam Sadık (a.s): “Cömert ve kerim insan malını hak üzere harcayan kimsedir.” *1232

1106.İmam Sadık (a.s): “Cömertlik istenmeden yapılandır. İstenildikten sonra yapılan ise hayadır ve kınanma korkusudur.” *1233

1107.İmam Askeri (a.s): “Şüphesiz cömertliğin bir sınırı vardır, ondan yukarı gidildi mi israf olur.” *1234

1229* İsra, 29

1230* el-Bihar, 77/112/2

1231* Gurer'ul-Hikem, 1928

1232* el-Bihar, 71/353/11

1233* a.g.e, s.357/21

1234* a.g.e, s.407/115

70. Konu: Cuma

300. Bölüm

Cuma Günü

“Şahitlik edene ve edilene yemin olsun...” *1235

1108.Resulullah (s.a.a): “Cuma günü günlerin efendisidir. Aziz ve celil olan Allah nezdinde kurban ve fitır gününden daha büyüktür.” *1236

1109.İmam Ali (a.s): "Her Cuma günü ailenize Cuma gününün gelişiyile ferahlasın diye bir miktar taze meyve verin." *1237

1110.İmam Bakır (a.s): "Hayır ve şer Cuma günü iki kat artar." *1238

1111.İmam Bakır (a.s): "Cuma günü verilen sadaka Cuma gününün diğer günlerden üstünlüğü sebebiyle iki kat artar." *1239

1112.İmam Sadık (a.s) "Şahitlik edene ve edilene yemin olsun" ayetinin tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Şahitlik eden Cuma günüdür, şahitlik edilen ise Arefe günü." *1240

1235* Buruc, 3

1236* el-Bihar, 89/267/5

1237* a.g.e, 104/73/24

1238* a. g. e. 89/ 283/28

1239* Sevab'ul-A'mal, 220/1

1240* Mean'il-Ahbar, 299/2

301. Bölüm

Cuma Guslü

1113.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! İnsanlar her yedi günde bir defa gusletmelidir. O halde her Cuma günü, su bulmak için günlük yiyeceğini satmak ve aç kalmak pahasına da olsa guslet. Zira hiçbir müstehap şey Cuma guslünden daha üstün değildir." *1241

1241* el-Bihar, 81/129/18

71. Konu: Çocukluk

302. Bölüm

Çocukluk

1114. Resulullah (s.a.a): "Çocuğun çocukluk dönemindeki yaramazlığı büyüklük çağında aklının artmasına sebep olur." *1242

1115. İmam Ali (a.s): "Herkim küçüklükte sıkıntı çekmezse büyüklük çağında yüceliğe erişemez." *1243

1116. İmam Ali (a.s): "Herkim küçüklüğünde soracak olursa, büyüklük çağında da cevap verir." *1244

1117. İmam Ali (a.s): "Herkim küçüklüğünde öğrenmezse büyüklük çağında ilerleyemez." *1245

1118. İmam Ali (a.s): "Cahil, yaşlı da olsa çocuk, bilgin ise genç bile olsa büyüktür." *1246

1119. İmam Kazım (a.s): "Çocuğun küçük yaşta yaramazlığı beğenilmiştir. Zira bu kimse büyüklük çağında halim (yumuşak huylu) olur." *1247

bak. el-Valid ve'l-Veled, 1889. Bölüm; el-Edeb, 49. Bölüm

1242* Kenz'ul Ummal, 30747

1243* Gurer'ul Hikem, 8272

1244* a. g. e. 8273

1245* a. g. e. 8937

1246* el-Bihar, 1/183/85

1247* el-Fakih, 3/493/4748

72. Konu: Delalet-Sapıklık

303. Bölüm

Sapıklığın Sebepleri

"İmanı küfre değiştiren, şüphesiz doğru yoldan sapmış olur." *1248

"Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse, şüphesiz derin bir sapıklığa sapmıştır." *1249

"Allah'a ve Peygamber'e baş kaldıran şüphesiz apaçık bir şekilde sapmış olur." *1250

“Heva ve hevesini ilah edinen, bilgisi olduğu halde Allah’ın şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi gördün mü? Onu Allah’tan başka kim doğru yola eriştirebilir? (Ey insanlar!) Anlamaz mısınız?” *1251

1120.İmam Ali (a.s): “Her sapıklığın bir sebebi vardır. Her ahdi bozan kimsenin bir şüphesi vardır.” *1252

1121.İmam Ali (a.s): “Dikkat edin! Dinin hükümleri birdir, yolu düz ve doğrudur. Kim, ona tabi olursa hedefe ulaşır, kazanır; kim ondan geri durur uzaklaşırsa, sapar ve pişman olur.” *1253

1122.İmam Ali (a.s): “Nebinizin Ehl-i Beyt'ine bakın, yollarına uyun, izlerini takip edin...Onlardan öne geçmeyin ki dalaletе düşersiniz ve onlardan geri kalmayın ki helak olursunuz.” *1254

1123.İmam Ali (a.s): “Her kim ehl-i olmayandan hidayet dilerse sapar.” 1255

bak. el-Hidayet, 1793. Bölüm

1248* Barka, 108.ayet

1249* Nisa, 136

1250* Ahzab, 36

1251* Casiye, 23

1252* Nehc’ul Belağa, 148. hutbe

1253* a. g. e. 120

1254* a. g. e. 97. hutbe

1255* Gurer’ul-Hikem, 8501

304. Bölüm

Saptırcılar

1124.İmam Ali (a.s): “Allah katında insanların en şerlisi, sapmış ve halkın da ona uyararak saptığı zalim imamdır. O yaşanan sünneti öldürür, terkedilen bidati diriltir.” *1256

1125.İmam Ali (a.s): “Allah’ın, yaratıklarından en fazla buğzettiği-sevmediği iki kişidir. Birincisi Allah’ın (günahları sebebiyle) kendi başına bıraktığı kimsedir. Bu kimse doğru yoldan sapmış; bidat sözlere ve halkı saptırcı çağrılara yönelmiştir. O halde bu kimse, kendisi vasıtasıyla fitneye düşenler için bir fitnedir. Kendisinden önce doğru yoldan gidenlerin yolundan sapmıştır ve hayattayken veya ölümünden sonra kendine uyanlar için saptırcıdır.

(Dolayısıyla) Hem kendi günahının ipoteğindedir, hem de başkalarının günahını yüklenmiştir.” *1257

1126.İmam Ali (a.s) münafıkların sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: “Münafıklardan çekinmenizi tavsiye ederim. Onlar saptırıcı sapıklar ve hata işleyerek insanı hataya sevkedenlerdir.” *1258

bak. el-Hidayet; 1794. Bölüm

1256* **Nehc’ul Belağa, 164. hutbe**

1257* a. g. e. 17. hutbe

1258* a. g. e. 194. hutbe

305. Bölüm

Sapıklığın Erkanını Yok Eden Şeyler

1127.İmam Ali (a.s): “O halde ondan zorluklarınıza karşı yardım dileyin. Çünkü o küfür, nifak, azgınlık ve sapıklık gibi en büyük dertlere devadır.” *1259

1128.İmam Ali (a.s): “Sonra bu İslam, Allah’ın kendisi için seçtiği bir dindir...Sağlam esasıyla azgınlık ve sapıklık direklerini yıkmıştır.” *1260

1259* **Nehc’ul Belağa, 176. hutbe**

1260* a. g. e. 198. hutbe

73. Konu: Delilik

306. Bölüm

Deliliğin Çeşitleri

1129.Resulullah (s.a.a): “Gençlik de delilikten bir şubedir.” *1261

1130.İmam Ali (a.s): “Sinirlilik de bir çeşit deliliktir. Zira sahibi pişman olur ve eğer pişman olmaz ise deliliği aynen yerindedir.” *1262

1131.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kendisine sorulan her soruya cevap veren kimse delidir." *1263

1261* el-İhtisas, 343

1262* Nehc'ul-Belağa, 255. hikmet

1263* Mean'il-Ahbar, 238/2

307. Bölüm

Gerçek Deli

1132.Mişkat'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) bir delinin yanından geçti ve "Buna ne olmuş?" diye buyurdu kendisine, "Şüphesiz o delidir" dediklerinde ise o şöyle buyurdu: "Hayır o musibet görmüştür (hastadır). Şüphesiz deli dünyayı ahirete tercih eden kimsedir." *1264

1133.Mişkat'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) ashabıyla otururken birisi geçti. O topluluktan bazıları, "Bu delidir" dediler. Resulullah (s.a.a) şöyle

1134.buyurdu: "Bu adam musibete uğramıştır. Şüphesiz deli gençliğini Allah'a itaat dışında geçiren kadın ve erkektir." *1265

Cabir b. Abdullah el-Ensari: "Resulullah (s.a.a) sara hastalığına yakalanmış birinin yanından geçti ve şöyle buyurdu: "Bu adam deli değildir. Sizlere gerçek deliyi bildireyim mi?" Daha sonra şöyle buyurdu: "Gerçek deli yolda kibirli yürüyen, kendini beğenen, yanlarını ve omuzlarını hareket ettiren (kibirle yürüyen) kimsedir. Bu şahıs (sara hastalığına yakalanan kimse) ise hastadır." *1266

1264* Mişkat'ul-Envar, 270

1265* a. g. e. 169

1266* Mean'il-Ahbar, 237/1

74. Konu: Deva-İlaç

308. Bölüm

Tedavi

1135.İmam Sadık (a.s): "Peygamberlerden birisi hastalandı ve şöyle dedi: "Beni hastalandıran kimse şifa vermedikçe kendimi tedavi etmeyeceğim." Allah-u Teala ona şöyle vahyetti: "Kendini tedavi etmedikçe, sana şifa vermeyeceğim. Zira şifa vermek bendendir." *1267

1267* el-Bihar, 62/66/15

309. Bölüm

Her Derdin Bir Dermanı Vardır

1136.Resulullah (s.a.a): "Tedavi olun. Şüphesiz Allah-u Teala, ölüm ve yaşlılık dışında indirdiği her derdin şifasını da indirmiştir." *1268

1137.İmam Ali (a.s): "Her derdin bir dermanı vardır." *1269

1268* Kenz'ul-Ummal, 28088

1269* Gurer'ul-Hikem, 7275

310. Bölüm

Tedavi Olmak Hususunda Acele Etmemek

1138.Resulullah (s.a.a): "Bedenin, hastalığına tahammül ettikçe, ilaç kullanmaktan sakının, Hastalığa tahammül edemeyince, tedaviye yönelin." *1270

1139.İmam Ali (a.s): "Müslüman hastalığı sağlığına galip gelmediği müddetçe tedavi olmaz." *1271

1140.İmam Kazım (a.s): "Her ilaç, bir derdi harekete geçirir. Beden için ihtiyaç duyduğu şeyler dışında perhiz etmekten daha faydalı bir şey yoktur." *1272

1270* el-Bihar, 81/211/30

1271* el-Hisal, 620/10

1272* el-Kafi, 8/273/409

311. Bölüm

Perhiz En İyi İlaçtır

1141.İmam Ali (a.s): "Açlık çekmek en faydalı ilaçtır." *1273

1142.İmam Sadık (a.s): "Yemekten perhiz etmek hastaya bir zarar vermez." *1274

1143.İmam Sadık (a.s): "Hastaya yedi gün sonra perhiz etmek fayda vermez." *1275

1144.İmam Kazım (a.s): "Perhiz en iyi ilaçtır. Mide hastalıklarının evidir. O halde bedenine adet ettiği müddetçe (perhize) adet edin." *1276

1145.İmam Kazım (a.s): "Perhiz hiç bir şey yememek değil her şeyin hafifini yemektir." *1277

1273* Gurer'ul-Hikem, 903

1274* el-Bihar, 62/140/2

1275* el-Kafi, 8/291/442

1276* Mekarim'ul-Ahlak, 2/180/2468

1277* el-Kafi, 8/291/443

312. Bölüm

En Büyük İlaç

1146.İmam Sadık (a.s): "Hüseyn'in (a.s) kabrinin toprağında her derdin şifası vardır ve o en büyük ilaçtır." *1278

1278* el-Bihar, 101/123/18

313. Bölüm

Deva (Çeşitli)

1147.İmam Ali (a.s): "Nice devalar hastalığa sebep olur ve

hastalıklar da ilaç olur." *1279

1148.İmam Ali (a.s): "İlacın acılığına tahammül etmeyenin hastalığı devam eder." *1280

1149.İmam Hüseyin (a.s): "Padişah için ilaç yazma. Zira eğer faydalı olursa sana teşekkür etmez ve ona zarar verirse seni itham eder." *1281

1279* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

1280* Gurer'ul-Hikem, 9209

1281* el-Bihar, 75/382/47

75. Konu: Devlet

314. Bölüm

Yüce İnsanların Devleti

1150.İmam Ali (a.s): "Yüce insanların devleti en üstün ganimet, aşağılık insanların devleti ise yüce insanların horluk sebebidir." *1282

1151.İmam Ali (a.s): "Devletlerin sona ermelerinin dört delili vardır: Temel şeyleri zayi etmek, aldatıcılığa sarılmak, aşağılık insanları öne geçirmek ve üstün şahsiyetleri geri itmek." *1283

1152.İmam Ali (a.s): "Allah'ın farz kıldığı bu farzlardan en büyüğü, yöneticinin halk, halkın da yönetici üzerindeki hakkıdır...O halde halk yöneticinin hakkını ve yönetici de halkın hakkını eda ederse aralarında hak üstün olur, dinin programları uygulanır, adaletin nişaneleri doğrulur, kanunları halk arasında yürürlükte olur. Zaman bununla ıslah olur, düşmanın ümitlerinin ümitsizliğe dönüşmesi ve devletin bekası bununla gerçekleşir." *1284

1153.İmam Ali (a.s): "Devletler adalet gibi hiç bir şeyle korunmamıştırlar." *1285

1154.İmam Ali (a.s): "Dini, devletinin kalesi ve şükrü, nimetlerinin koruyucusu kıl. Dinin koruduğu her devlet mağlub olmaz ve şükrün koruduğu her nimet alınmaz." *1286

1155.İmam Ali (a.s): "İşleri korumak için uyanık olmak devletin nişanelerindendir." *1287

- 1282* Gurer'ul-Hikem, 5112-5113
1283* a. g. e. 10965
1284* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe
1285* Gurer'ul-Hikem, 9574
1286* a. g. e. 5831
1287* a. g. e. 9360

76. Konu: Devrim

315. Bölüm

Kaim (a.s) Kıyam Etmeden Önce Doğuda Meydana Gelen İslam Devrimi

1156.Resulullah (s.a.a): "Doğuda bir halk kıyam edecek ve Mehdi'nin (a.s) hakimiyetine zemin hazırlayacaklardır." *1288

1157.Abdullah: "Biz Resulullah'ın (s.a.a) yanında otururken Kureyş'ten bir kaç genç oradan geçti. Peygamber'in rengi değişti. Biz, "Ya Resulullah! Biz sürekli yüzünüzde rahatsız edici bir hal görmekteyiz" deyince şöyle buyurdu: "Allah biz Ehl-i Beyt'e dünya yerine ahireti seçmiştir Şüphesiz Ehl-i Beyt'im benden sonra belaya uğrayacak, sürülecek ve dağılacaktır. Sonunda buradan - eliyle doğu tarafına işaret etti- beraberinde siyah bayraklar olan bir topluluk gelecektir. Onlar hakkı isteyecek, ama verilmeyecektir. Hakkı isteyecekler yine verilmeyecektir. Sonunda onu savaşıacaklar ve sabredeceklerdir. Bu defa kendilerine istedikleri verilecek, ama kabul etmeyeceklerdir. Sonunda Ehl-i Beyt'imden birisine vereceklerdir. O da yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve insafla dolduracaktır. Sizden her kim onlara ulaşırsa karlar üzerinde sürünerek de olsa kendilerine katılsın." *1289

- 1288* Kenz'ul-Ummal, 38657
1289* et-Teşrifu bi'l-Minen, 314/445

316. Bölüm

Arap Olmayanların Devrimdeki Rolü

1158.Resulullah (s.a.a), İranlılar hakkında şöyle buyurmuştur: "Siz onlarla Kur'an'ın tenzili (nazil oluşu) üzere savaştınız. Onlar da sizinle, Kur'an'ın tevili (gerçek yorumu) üzere savaşmadıkça dünya sona ermez." *1290

1159.Resulullah (s.a.a): "Kesin bir şekilde iyiliği emredin, kötülükten sakındırın. Aksi taktirde Allah sizlere boyunlarınızı vuracak, ganimetlerinizi yiyecek ve kaçmayan aslanlar kesilecek Acemleri (Arap olmayanları) gönderir." 1291

1160.İmam Ali (a.s): "Adeta Acemlerin (Arap olmayanların) Kufe mescidine çadır kurup insanlara Kur'an'ı nazil olduğu şekliyle öğrettiğini görür gibiyim." *1292

1290* el-Bihar, 67/174/7

1291* et-Teşrifu bi'l-Minen, 95/59

1292* el-Gaybetu-li'n-Nu'mani, 318/5

317. Bölüm

Devrim Kum Şehrinden Başlayacaktır

1161.İmam Sadık (a.s): "Bir zaman gelecek ki Kum ve ehli tüm yaratıklara hüccet olacaktır. Bu Kaim'imizin (a.s) gaybetinden zuhuruna kadar ki dönemdir. Eğer böyle olmasaydı yeryüzü, ehlini dibine geçirirdi. Şüphesiz melekler Kum ve ehlinden belaları defetmiştir. Zorbaları ezip geçen (Allah), Kum'a kötü niyetle yönelen tüm zorbaları, ezip geçecektir." *1293

1162.İmam Sadık (a.s), Affan el-Basri'ye şöyle buyurmuştur: "Neden Kum şehri "Kum" (kalk) diye adlandırıldığını biliyor musun?" Ben, "Allah, Resulü ve sen daha iyi biliyorsun" deyince şöyle buyurdu: "Şüphesiz Kum olarak adlandırılmıştır; zira Kum ehli Al-i Muhammed'in (s.a.a) Kaim'inin etrafına toplanacak, onunla kıyam edecek, yolunda direnecek ve kendisine yardım edeceklerdir." *1294

1163.İmam Kazım (a.s): "Kum ehlinden birisi insanları hakka çağıracaktır. Etrafına demir parçaları gibi sağlam bir topluluk toplanır. Şiddetli kasırgalar onları yerinden hareket ettiremez, savaştan bıkmazlar ve korkmazlar. Allah'a tevekkül ederler. Akıbet ise sadece takva sahiplerinindir." *1295

1164.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Ashabımızdan bazıları

şöyle demiştir: "Ebu Abdillah'ın (İmam Sadık'ın -a.s-) huzurunda oturmuştuk, bizlere şu ayeti okudu: "Bu ikiden birincisinin vakti gelince, üzerinize pek güçlü olan kullarımızı salacağız. Onlar memleketlerinizde her köşeyi kontrollerine alacaklar. Bu, yerine gelecek bir vaattir." *1296 Biz, "Sana feda olalım, o kimdir?" deyince üç defa şöyle buyurdu: "Vallahi onlar Kum ehlidir." *1297

1293* el-Bihar, 60/213/22
1294* a. g. e. h. S. 216/38
1295* a. g. e, h. 37
1296* **İsra, 5**
1297* el-Bihar, 60/216/40

77. Konu: Dil

318. Bölüm

Dil

1165.Resulullah (s.a.a): "Güzellik dildedir." *1298

1166.Resulullah (s.a.a): "Dilin fasih oluşu sermayedir." *1299

1167.Resulullah (s.a.a): "İnsan sabahlayınca bütün organları dili karşısında yalvarıp yakarıp şöyle der: "Bizim hakkımızda Allah'tan kork. Zira biz sana bağlıyız. Eğer sen doğru olursan biz de doğru oluruz, eğer sen eğri olursan biz de eğri oluruz." *1300

1168.İmam Ali (a.s): "Dil insanın terazisidir." *1301

1169.İmam Ali (a.s): "İnsanın kalbi dilidir, akli ise dini." *1302

1170.İmam Ali (a.s): "Tanınmanız için konuşun; çünkü kişi, dilinin altında gizlidir." *1303

1171.İmam Ali (a.s): "Senin dilin aklının tercümanıdır." *1304

1172.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) "Bir kulun dili doğrulmadıkça kalbi, kalbi doğrulmadıkça imanı doğrulmaz" diye buyurmuştur. Kim Müslümanların kanlarından ve mallarından eli temiz ve haysiyetlerinden dili salim olarak yüce Allah'a ulaşabilirse, bunu yapsın." *1305

1173.İmam Ali (a.s): "Akılının dili, kalbinin arkasındadır; ahmağın kalbi ise dilinin arkasındadır." *1306

1174.İmam Bakır (a.s): "Gerçekten de bu dil her iyiliğin ve kötülüğün anahtarıdır. O halde mümine altın ve gümüşünün (torbasını kapatıp) mühürlediği gibi dilini de mühürlemesi yakışıır." *1307

- 1298* el-Bihar, 77/141/24
- 1299* Cami'ul-Ahbar, 247/631
- 1300* Sahih-ul Tirmizi, 2407
- 1301* Gurer'ul-Hikem, 1282
- 1302* el-Bihar, 78/56/119
- 1303* Nehc'ul-Belağa, 392. hikmet
- 1304* el-Bihar, 77/231/2
- 1305* Nehc'ul-Belağa, 176. hutbe
- 1306* a.g.e, 40. hikmet
- 1307* Tuhef'ul-Ukul, 298

319. Bölüm

İnsanın Esenliği Dilini Korumasındandır

1175.Resulullah (s.a.a): "İnsanın selameti dilini korunmasındadır." *1308

1176.Resulullah (s.a.a): "Dilini korumadığı müddetçe hiç kimse günahtan güvende değildir." *1309

1177.Resulullah (s.a.a): "Dilini korumayan kimse amel etmemiştir." *1310

1178.Resulullah (s.a.a): "İnsanın belası dilindendir." *1311

1179.Resulullah (s.a.a): "Dilini koru zira dili korumak kendin için verdiğin bir sadakadır." *1312

1180.İmam Ali (a.s): "Her kim dilini korursa Allah da ayıplarını örter." *1313

1181.İmam Ali (a.s): "Dil darbesi mızrak ucunun darbesinden daha şiddetlidir." *1314

1182.İmam Ali (a.s): "Dil yırtıcıdır; serbest bırakılırsa ısırır."
*1315

1183.İmam Ali (a.s): "Hiçbir şey dil kadar uzun müddet hapsedilmeye layık değildir." *1316

- 1308* el-Bihar, 71/286/42
1309* Tuhef'ul-Ukul, 298
1310* el-Bihar, 77/85/3
1311* a.g.e, 71/286/42
1312* el-Kafi, 2/114/7
1313* el-Bihar, 71/283/36
1314* a. g. e. S.286/42
1315* Nehc'ul-Belağa, 60. hikmet
1316* el-Bihar, 71/277/11

78. Konu: Din

320. Bölüm

Din

1184.İmam Ali (a.s): "Her kim dininde dikkatli olursa kıyamet günü yüce bir makama erişir." *1317

1185.İmam Ali (a.s): "Din nurdur." *1318

1186.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz dinin en üstünü Allah için sevmek ve Allah için buğzetmektir." *1319

1187.İmam Ali (a.s): "Din insanı korur." *1320

1188.İmam Ali (a.s): "Din en güçlü dayanaktır." *1321

1189.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) konuşmalarında şu cümleyi sık sık ifade ederdi: "Ey insanlar! Dindar olun! Dindar olun! Şüphesiz dindar olduğunuz halde bir kötülük işlemeniz, dinsiz olduğunuz halde iyilik işlemenizden daha hayırlıdır. Zira dinde günah bağışlanır ama dinsizlikte iyilik kabul görmez." *1322

- 1317* Gurer'ul-Hikem, 8807
1318* a. g. e. 213
1319* a.g.e, 3540
1320* a. g. e. 1

1321* a. g. e. 489
1322* Nehc'us-Seade, 3/368

321. Bölüm

Dinin Afeti

1190.İmam Ali (a.s): "Dinin afeti kötü zanda bulunmaktır." *1323

1191.İmam Ali (a.s): "Dinin fesadı dünyadır." *1324

1192.İmam Sadık (a.s): "Dinin afeti haset, kendini beğenmişlik ve böbürlenmektir." *1325

1323* Gurer'ul-Hikem, 3924
1324* a. g. e. 6554
1325* el-Kafi, 2/307/5

322. Bölüm

Dini Korumaya Teşvik

1193.İmam Ali (a.s): "Bela gelip çatınca mallarınızı, canlarınıza kalkan kılın. Bir olay ortaya çıktığında canlarınızı dinlerinize feda edin. Bilin ki dini helak olan kimse helak olmuş ve dini yağmalanan kimse yağmalanmıştır." *1326

**1194.İmam Sadık (a.s), musibet esnasında şöyle buyururdu:
"Musibetimizi dinimizde kılmayan Allah'a hamdolsun." *1327**

1326* el-Kafi, 216/2
1327* el-Bihar, 78/268/183

323. Bölüm

Şu Kimselerin Dini Yoktur

1195.İmam Bakır (a.s): "Allah'a isyan edene itaat eden kimsenin dini yoktur. Allah'a isnad edilen batıl/yalan bir iftiraya düşen kimsenin dini yoktur. Allah'ın ayetlerinden bir şeyi inkar eden kimsenin dini yoktur." *1328

1196.İmam Sadık (a.s): "Allah'tan olmayan zalim bir imamın velayetine inanan kimsenin dini yoktur." *1329

1197.İmam Sadık (a.s): "Ahdi, sözü olmayan kimsenin dini de yoktur." *1330

1198.İmam Sadık (a.s): "Din için sevmeyen ve din için buğzetmeyen kimsenin dini yoktur." *1331

1199.İmam Kazım (a.s): "Mürüvveti olmayan kimsenin dini de olmaz." *1332

1200.İmam Rıza (a.s): "Takvası olmayan kimsenin dini yoktur." *1333

1328* el-Kafi, 2/373/4

1329* el-Bihar, 72/135/19

1330* a.g.e., 84/252/48

1331* el-Kafi, 2/127/16

1332* Tuhef'ul-Ukul, 389

1333* Kemal'ud-Din, 371/5

324. Bölüm

Dinin Kolaylığı

1201.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Şüphesiz Allah'ın dini kolaydır." *1334

1202.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ben kolay olan hanif dini üzere gönderildim. Her kim benim sünnetime muhalefet ederse, benden değildir." *1335

1203.Resulullah (s.a.a): "Allah beni, ruhbanlık için göndermedi. Şüphesiz ki Allah nezdinde dinlerin en hayırlısı kolay olan hanif dinidir." *1336

1334* Kenz'ul-Ummal, 5418

1335* a. g. e. 900
1336* a. g. e. 5422

325. Bölüm

Amellerin Yegane Kabul Vesilesi Olan Din

"Kim İslam'dan başka bir dine yönelirse, onunki kabul edilmeyecektir. O ahirette de kaybedenlerdendir." *1337

1204.Ebu Basir, İmam Sadık'a (a.s) şöyle dedi: "Fedan olayım! Bana aziz ve celil olan Allah'ın kullarına farz kıldığı, insanların tanımak zorunda olduğu ve kendisinden başka hiç bir dinin kabul görmeyeceği dini tanıttım." İmam şöyle buyurdu: "Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in (s.a.a) Allah'ın Resulü olduğuna şahadet etmek, namaz kılmak, zekat vermek, imkanı olanların haccetmesi, Ramazan ayının orucunu tutmak." Sonra bir müddet sustuktan sonra iki defa şöyle buyurdu: "...ve velayet." *1338

1337* Al-i İmran, 85
1338* el-Kafi, 2/22/11

326. Bölüm

Dini Tanıma Yolu

1205.İmam Sadık (a.s): "Dinini aziz ve celil olan Allah'ın kitabı vesilesiyle tanıyan kimse dağlar yerinden sökülse bile o dininde sarsıntıya uğramaz. Bilmeden bir inancı kabul eden kimse ise haberi olmadan ondan çıkar." *1339

1206.İmam Sadık (a.s): "Her kim şahıslar vesilesiyle bu dine girerse, şahıslar da onu bu dinden çıkarırlar. Her kim de kitap ve sünnet üzere bu dine girerse, dağlar yerinden sökülse bile o sarsılmaz." *1340

1339* el-Bihar, 23/103/11
1340* a. g. e. s. 2/105/67

327. Bölüm

Dini Dünyayla Korumak

1207.İmam Ali (a.s): "Dinini dünyanın ile koru ki ikisini de kazanasın. Dünyanı dinin ile koruma ki ikisini de kaybedersin."
*1341

1208.İmam Ali (a.s): "İnsanlar dünyalarını ıslah etmek için dinlerinden bir şeyi terkedince mutlaka Allah da onlara daha çok zarar verecek bir kapı açar." *1342

1341* Gurer'ul-Hikem, 5861

1342* a. g. e. 10831

328. Bölüm

Dini Kalpte Sabit Kılmak İçin Dua

1209.İmam Sadık (a.s): "Çok geçmeden öyle bir şüpheye düşeceksiniz ki doğru yolu bulmak için ne bir nişane ve ne de sizleri hidayet edecek bir imam göreceksiniz. O şüpheden sadece "el-Garik" duasını okuyan kimse kurtulacaktır. Ben, "Garik duası nasıldır?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Şöyle de: Ey Allah! Ey Rahman! Ey Rahim ve ey kalpleri değiştiren Allah! Kalbimi dinin üzere sabit kıl." *1343

1343* Kemal'ud-Din, 352/49

329. Bölüm

Allah'ın Dinini Koruyanların Sıfatı

1210.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah'ın dininin koruyucuları, dini ikame edenler, ona yardım edenler, her taraftan onu ihata edenler, Allah'ın kulları için koruyucu riayet edenlerdir." *1344

1344* Gurer'ul-Hikem, 3912

330. Bölüm

Dini Nasipsiz Kimselerle Güçlendirmek

1211.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah bu dini kötü birisi ile güçlendirir." *1345

1212.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala bu dini nasipsiz topluluklarla güçlendirir." *1346

1345* Kenz'ul-Ummal, 115

1346* a. g. e. 28956

79. Konu: Dinlemek

331. Bölüm

Duyan Kulakların Üstünlüğü

1213.İmam Ali (a.s): "Konuşan bir alim değilsen duyan bir dinleyici ol." *1347

1214.İmam Ali (a.s): "En iyi işiten kulak, öğüdü işitip kabul eden kulaktır." *1348

1347* Gurer'ul Hikem, 4090

1348* Nehc'ul Belağa, 105. hutbe

332. Bölüm

Duymayan Kulak

"Eğer kulak vermiş veya akıl etmiş olsaydık, çılgın alevli cehennemlikler içinde olmazdık" derler." *1349

1215.İmam Ali (a.s): "Ama kalbi olan herkes akıl sahibi, kulağı olan herkes duyucu ve bakan herkes görücü değildir." *1350

1349* Mülk, 10

1350* Nehc'ul-Belağa, 88. hutbe

333. Bölüm

Güzel Duymak

1216.İmam Ali (a.s): "Kulağını güzel şeyler duymaya alıştır. İslahını artırmayan şeylere kulak verme. Şüphesiz o şeyleri duymak kalbi paslandırır ve kınamalara sebep olur." *1351

1217.İmam Ali (a.s): "Allah'ın zikrini duyan kimse onu zikreden kimsedir." *1352

1218.İmam Ali (a.s): "Her kim güzel dinlerse çok çabuk faydalanır." *1353

1351* Gurer'ul Hikem, 6234

1352* a. g. e. 5579

1353* a. g. e. 9243

334. Bölüm

Kulağa Farz Olan Şeyler

"Bilmediğin şeyin ardına düşme; doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur." *1354

1219.İmam Ali (a.s): "Allah kulağa günahları dinlememesini farz kılmıştır. Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "O size kitabı indirdi..." *1355 *1356

1354* İsra, 36

1355* Nisa, 40

1356* Nur'us Sakaleyn, 1/564/628

80. Konu: Doğruluk

335. Bölüm

Doğruluk

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve doğrularla berâber olun."
*1357

bak. Maide, 119; Yusuf, 70; Enfal, 63; Ahzab, 23 ve 24; Zümer, 32 ve 33; Haşr, 8

1220.Resulullah (s.a.a): "Doğruluktan ayrılmayın. Şüphesiz ki doğruluk cennet kapılarından bir kapıdır." *1358

1221.İmam Ali (a.s): "Doğruluk, sözün ilahi yapı (gerçek) ile uyumluluk içinde olması, yalan ise sözün ilahi yapıdan (gerçekten) uzaklaşmasıdır." *1359

1222.İmam Ali (a.s): "Doğruluk hakkın dilidir." *1360

1223.İmam Ali (a.s): "Doğruluk her ne kadar kendisinden korksan da seni kurtarır ve yalan her ne kadar kendisinden güvende de olsun seni yok eder." *1361

1224.İmam Ali (a.s): "Doğruluk her şeyin düzelmesi, yalan ise her şeyin bozulmasıdır." *1362

1225.İmam Ali (a.s): "Doğruluk emanettir, yalan ise hıyanet." *1363

1226.İmam Ali (a.s): "İnsanın değeri himmeti kadardır. Doğruluğu ise mürüvveti ölçüsünce dir." *1364

1227.İmam Ali (a.s): "İman, sana zarar verecek olsa bile fayda verecek yalana karşı doğruluğu seçmendir." *1365

1228.İmam Bakır (a.s): "Konuşmadan önce doğruluğu öğreniniz." *1366

1229.İmam Sadık (a.s): "Doğruluk izzettir." *1367

1230.İmam Sadık (a.s): "Herkimin dili doğru olursa, ameli temiz olur." *1368

1357* Tevbe, 119

1358* Tarih-i Bağdad, 11/82

1359* Gurer'ul Hikem, 1552-1553

1360* a.g.e, 275

- 1361* a. g. e. 1118-1119
1362* a. g. e. 1115-1116
1363* a.g.e, 15
1364* **Nehc'ul Belağa, 47. hikmet**
1365* a.g.e, 458. hikmet
1367* el-Kafi, 2/104/4
1368* el-Bihar, 78/269/109
1369* el-Kafi, 2/104/3

336. Bölüm

Doğru İnsan

1231.İmam Ali (a.s): "Doğru sözlü kimse kurtuluş ve yüceliğın eşiğindedir. Yalancı ise helak ve horluk uçurumunun kenarındadır." *1369

1232.İmam Sadık (a.s): "İnsanların namaz ve orucuna aldanma. Zira insan bazen namaz ve oruca alışır ve onları terkecek olursa vahşete kapılır. İnsanları doğruluk ve emanete riayetle deneyin." *1370

1233.İmam Sadık (a.s): "Doğruluktan daha iyisi doğruyu söyleyen ve hayırdan daha hayırlısı onu yapandır." *1371

- 1369* **Nehc'ul Belağa, 86. hutbe**
1370* el-Kafi, 2/104/6
1371* Emali et-Tusi, 223/385

337. Bölüm

Sözlerin En Doğrusu

"Allah'tan başka ilah yoktur, geleceğinde şüphe olmayan kıyamet günü, sizi mutlaka toplayacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?" *1372

1234.İmam Ali (a.s), sözlerin en doğrusu hakkında şöyle buyurmuştur: "La ilahe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur) diye şahadette bulunmaktır." *1373

1235.İmam Ali (a.s): "Sözlerin en doğrusu hal dilidir." *1374

1372* Nisa, 87

1373* el-Bihar, 77/378/1

1374* Gurer'ul Hikem, 3302

81. Konu: Dostluk

338. Bölüm

Dostluk Bir Tür Akralalıktır

1236.İmam Ali (a.s): "Dostluk kazanılmış bir akrabalıktır." *1375

1237.İmam Ali (a.s): "Akralalık dostluğa, dostluğun akrabalığa ihtiyacından daha çok muhtaçtır." *1376

1375* Tuhef'ul-Ukul, 97

1376* Nehc'ul-Belağa, 308. hikmet

339. Bölüm

Sevgiyi Doğuran Faktörler

1238.İmam Ali (a.s): "Üç şey sevgiyeye neden olur: Güzel ahlak, güzel arkadaşlık ve alçak gönüllülük." *1377

1239.İmam Sadık (a.s): "Üç şey sevgiyeye oluşturur: Din, alçak gönüllülük ve bağış" *1378

bak. 44. Konu, el-Biştir

es-Seha, 928. Bölüm

1377* Gurer'ul-Hikem, 4684

1378* Tuhef'ul-Ukul, 316

340. Bölüm

Dostluğa Layık Olmayan

“Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir milletin, babaları veya oğulları veya kardeşleri ya da akrabaları olsa bile Allah'a ve peygamberine karşı gelenlere, sevgi beslediklerini görmezsin. İşte Allah, imanı bunların kalplerine yazmıştır.” *1379

1240.İmam Ali (a.s): “Avam tabakasının dostluğu bulutlar gibi dağılır ve bir serap gibi yok olup gider.” *1380

1241.İmam Ali (a.s): “En çabuk biten dostluk kötülerle kurulan dostluktur.” *1381

1242.İmam Ali (a.s): “Allah'ın düşmanlarını sakın sevme, Allah'ın dostlarından başkasına sevgi gösterme. Her kim bir topluluğu severse onlarla haşrolur.” *1382

bak. es-Sadik, 1101. Bölüm

el-Eh, 31. Bölüm

el-Mucalese, 354. Bölüm

1379* Mücadele, 22

1380* Gurer'ul-Hikem, 9872

1381* a. g. e. 3124

1382* a. g. e. 2703

341. Bölüm

Sevgi Tanımaya Engel Olur

1243.Resulullah (s.a.a): “Bir şeyi sevmen seni kör ve sağır kılar.” *1383

1244.İmam Ali (a.s): “Sevgilisinin ayıplarını görmek hususunda sevenin gözü kördür, kötülüklerinin çirkinliğini duymak hususunda kulağı sağırdır.” *1384

1383* Avali el-Leali, 1/290/149

1384* Gurer'ul-Hikem, 6314

342. Bölüm

Sevgi Nişanesi

1245.İmam Ali (a.s): "Seni seven seni (kötülüklerden) sakındırır."
*1385

1246.İmam Ali (a.s): "Bir şeyi seven sürekli onu anar." *1386

1385* Gurer'ul-Hikem, 7718

1386* Gurer'ul-Hikem. 7851

343. Bölüm

Müminlerin Allah'ı Şiddetle Sevmesi

"De ki: "Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabanız, elde ettiğiniz mallar, durgun gitmesinden korktuğunuz ticaret, hoşunuza giden evler sizce Allah'tan, peygamberinden ve Allah yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, Allah'ın buyruğu gelene kadar bekleyin. Allah fâsık kimseleri doğru yola erdirmez." *1387

"İnsanlar arasında, Allah'ı bırakıp, O'na koştukları eşleri ilah olarak benimseyenler ve onları, Allah'ı severcesine sevenler vardır. Müminlerin Allah'ı sevmesi ise hepsinden kuvvetlidir. Zalimler azabı gördükleri zaman, bütün kuvvetin Allah'a ait bulunduğunu ve Allah'ın azabının şiddetli olduğunu anlayacaklardır!" *1388
bak. Al-i İmran; 31, Maide; 51-57, Tevbe; 25, Şuara; 77-81, Cuma; 6

1247.İmam Hüseyin (a.s) duasında şöyle buyurmuştur: "Senden başkasını sevmesin diye dostlarının kalbinden başkalarını çıkararak sensin. Seni kaybeden ne bulmuştur? Seni bulan ne kaybetmiştir? Senin yerine başkasından hoşnut olan şüphesiz zarar etmiştir."
*1389

1248.İmam Sadık (a.s): "İnsan Allah'ı kendisinden, babasından annesinden, çocuklarından eşinden, malından ve tüm insanlardan daha çok sevmedikçe Allah'a olan imanını halis olmaz." *1390

1249.İmam Sadık (a.s): "Kalp Allah'ın haremidir. Allah'ın haremindedir Allah'tan gayrisine yer vermeyin." *1391

1250.İmam Sadık (a.s): "Sevgi korkudan daha üstündür." *1392

- 1387* Tevbe, 24
1388* Bakara, 165
1389* el-Bihar, 98/226/3
1390* a.g.e, 70/25/25
1391* Cami'ul-Ahbar, 518/1468
1392* el-Kafi, 8/129/98

344. Bölüm

Allah Sevgisine Neden Olan Şey

1251.Mirac hadisinde şöyle yer almıştır: "Ey Muhammed! Benim için birbirini sevenlere sevgim farz olmuştur. Benim için birbirine sevgi gösterenlere sevgim farz olmuştur. Benim için birbiri ile ilişki kuranlara sevgim farz olmuştur. Bana tevekkül edenlere sevgim farz olmuştur. Sevgimin bir nişanesi, sonu ve nihayeti yoktur. Onlar için bir alameti kaldırınca başka bir alameti koyarım." *1393

1252.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Kulum kendisine farz kıldığım şeyden daha sevimli bir şeyle bana sevimli olmamıştır." *1394

1253.İmam Sadık (a.s): "Mümin dünyadan el çekince yücelir, Allah'ın sevgisinin tatlılığını tadar ve dünya ehli nezdinde adeta deli görünür. Oysa Allah sevgisinin tatlılığı onlarla karışmış ve bu yüzden Allah'tan başka hiç bir şeyle meşgul olmamışlardır." *1395

- 1393* İrşad'ul-Kulup, 199
1394* el-Kafi, 2/82/5
1395* a.g.e, 2/130/10

345. Bölüm

Allah'ın Sevdiği Kimseler

"Şüphesiz Allah ihsan sahiplerini sever." *1396

"Allah şüphesiz daima tövbe edenleri sever, temizlenenleri de

sever." *1397

"Hayır, öyle değil; ahdini yerine getiren ve gûnahtan sakınan (bilsin ki), Allah sakınanları şüphesiz sever." *1398

"Allah, sabredenleri sever." *1399

"Allah tevekkül edenleri sever." *1400

"Allah adil olanları sever." *1401

"Doğrusu Allah, kendi uğruna, kenetlenmiş bir duvar gibi, sıra halinde savaşanları sever." *1402

1254.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah haya, hilim, iffet ve sakınganlık sahibi kimseyi sever." *1403

1255.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Şüphesiz Allah tüm hüzünlü kalpleri ve şükreden kulları sever." *1404

1256.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz Allah çirkin bir laf söylemeksizin insanlarla şakalaşan kimseyi sever. Hakeza Allah tevhide düşünen, sabır ile süslenen ve namaz kılmak ile övünen kimseyi sever." *1405

1396* Bakara, 195

1397* Bakara, 222

1398* Al-i İmran, 76

1399* Al-i İmran, 146

1400* Al-i İmran, 159

1401* Maide, 42

1402* Saf, 4

1403* el-Kafi, 2/112/8

1404* a.g.e, s. 99/30

1405* el-Mehasi, 1/456/1056

346. Bölüm

Allah'ın Sevmediği Kimseler

"Sizinle savaşanlarla Allah yolunda savaşın, aşırı gitmeyin; doğrusu Allah aşırı gidenleri sevmez." *1406

"Allah bozguncuları sevmez" *1407

"Allah israf edenleri sevmez." *1408

"O, büyüklük taslayanları sevmez." *1409

1406* Bakara, 190

1407* Maide, 64

1408* En'am, 141

1409* Nahl, 23

347. Bölüm

Allah Katında En Sevgili Olan Kimse

1257.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın en sevgili kulu, kullarına en faydalı olan ve Allah'ın hakkını eda hususunda en çok çaba gösteren kimsedir. Onlar iyiliği ve iyi işleri yapmayı sevimli bulan kimselerdir." *1410

1258.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah'a en sevimli kul doğru konuşan, namazına ve Allah'ın kendisine farz kıldığı şeylere dikkat gösteren ve emanete riayet eden kimsedir." *1411

1410* Tuhef'ul-Ukul, 49

1411* Emali es-Seduk, 243/8

348. Bölüm

Allah Sevgisinin Etkileri

"De ki: "Allah'ı seviyorsanız bana uyun. Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah affeder ve merhamet eder." *1412

1259.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulu sevince ona güzel ibadeti ilham eder." *1413

1260.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ın kendisini sevdiğini bildiği taktirde sevinirse o halde Allah'a itaat üzere amel etmeli ve bizlere uymalıdır. Aziz ve celil olan Allah Teala'nın Peygamber'ine (s.a.a) şöyle buyurduğunu duymadı mı: "De ki eğer Allah'ı

seviyorsanız..." *1414

- 1412* Al-i İmran, 31
1413* Gurer'ul-Hikem, 4066
1414* el-Kafi, 8/14/1

349. Bölüm

Allah Katında Makamın Ölçüsü

1261.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah katındaki makamının nasıl olduğunu bilmek isterse Allah'ın kendi yanındaki makamına baksın. Zira şüphesiz Allah kuluna, kendisine verdiği makam gibi bir makam verir." *1415

- 1415* el-Bihar, 71/156/74

350. Bölüm

İnsanın Allah'ı Sevmesinin Nişanesi

1262.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala'nın sevgisinin alameti; Allah'ın zikrini sevmektir. Allah-u Teala'nın nefretinin alameti de aziz ve celil olan Allah'ın zikrinden nefret etmektir." *1416

1263.İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala Musa'ya şöyle vahyetmiştir: "Gece olunca benden gaflet edip uyuduğu halde beni sevdiğini söyleyen kimse yalan söylemektedir. Her aşık maşukuyla baş başa kalmak istemez mi? Ey İmranoğlu! Gece olunca ben dostlarıma bakarım. Kalp gözlerini açarım. Gözlerinde azabımı şekillendiririm ve adeta beni görür gibi bana hitap ederler ve huzurumda benimle konuşurlar." *1417

- 1416* Kenz'ul-Ummal, 1776
1417* Emali es-Seduk, 292/1

351. Bölüm

En Büyük Makam

1264.Resulullah (s.a.a): "Allah şöyle buyurmuştur: "Kulum farzlardan daha sevimli hiç bir şeyle bana sevimli olmamıştır. O müstahablarla benim sevgimi elde etmeye çalışır. Sevgilim olunca ve ben de kendisini sevince onun duyan kulağı, gören gözü, konuşan dili, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum. Beni çağırdığında icabet ederim ve benden bir şey istediğinde kendisine veririm."
*1418

1418* el-Mehasin, 1/454/1047

352. Bölüm

Allah ve Dünya Sevgisi Bir Araya Toplanmaz

1265.Resulullah (s.a.a): "Allah ve dünya sevgisi asla bir kalpte yer almaz." *1419

1266.İmam Sadık (a.s): "Allah'a andolsun ki Allah, dünyayı ve bizden başkasını seven kimseyi sevmez." *1420

bak. ed-Dunya; 723. Bölüm

1419* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

1420* el-Kafi, 8/129/98

353. Bölüm

İnsanların Kalbine Allah Sevgisini Yerleştirmeye Teşvik

1267.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah Davud'a (a.s) şöyle buyurdu: "Beni sev ve yaratıklarına da sevdin." Davud şöyle dedi: "Rabbim! Ben seni seviyorum ama seni kullarına nasıl sevdireyim?" Allah şöyle buyurdu: "Onlara verdiğim nimetleri hatırlat. Eğer onlara nimetlerimi hatırlatırsan beni severler."
*1421

1421* Kises'ul-Enbiya, 205/266

354. Bölüm

Allah İçin Sevmek

1268.Resulullah (s.a.a): "En üstün amel Allah için sevmek ve Allah için nefret etmektir." *1422

1269.Resulullah (s.a.a) bazı ashabına şöyle buyurmuştur: "Ey Allah'ın kulu! Allah için sev, Allah için nefret et, Allah için dost ol ve Allah için düşman ol. Şüphesiz Allah'ın velayetine sadece bununla erişebilirsin. İnsan her ne kadar namazı ve orucu çok da olsa böyle olmadığı takdirde imanın tadına varamaz. Bu gün insanların birbiri ile kardeş oluşu daha çok dünya içindir. Dünya için birbirilerini sever ve dünya için birbirlerinden nefret ederler." *1423

1270.İmam Sadık (a.s): "Birbiriyle görüşen iki müminden en üstünü kardeşini daha çok sevendir."Başka bir hadiste ise şöyle yer almıştır: "...arkadaşını daha çok sevendir." *1424

1271.İmam Sadık (a.s): "Her kim din için sevmez ve din için nefret etmezse onun dini yoktur." *1425

1272.İmam Cevad (a.s): "Allah Peygamberlerinden birine şöyle vahyetti: "Senin dünyadan yüz çevirmen, senin rahatlığını ve herkesi bırakıp bana yönelmen de benim yanımda değerli olmanı sağlar. Acaba benim için birine düşmanlık edip veya birini sevdimi?" *1426

1422* Kenz'ul-Ummal, 24638

1423* İlel'uş-Şerayi', 140/1

1424* el-Mehasin, 1/411/937

1425* el-Kafi, 2/127/16

1426* Tuhef'ul-Ukul, 455

355. Bölüm

Peygamber (s.a.a) ve Ehli Beyt (a.s) Sevgisi

1273.Resulullah (s.a.a): "Kul beni kendisinden, hanedanımı

hanedanından, ailemi ailesinden ve canımı canından çok sevmedikçe iman etmiş olmaz.” *1427

1274.Resulullah (s.a.a): “Allah’ı sizlere verdiği nimetler için, beni, Allah’ı sevdiğiniz için ve Ehl-i Beyt’imi de benim için sevin.” *1428

1275.Resulullah (s.a.a): “Kim biz Ehl-i Beyt’i severse Allah’a ilk nimet için hamd etmelidir.”Kendisine, “İlk nimet nedir?” diye sorulunca şöyle buyurdu: “Güzel doğumdur (helalzadeliktir). Zira bizi sadece doğumu temiz olanlar (helalzade olanlar) sever.” *1429

**1276.ed-Deavat’ta şöyle yeralmıştır: İmam Ali (a.s), bir öğlen vakti yanına gelen Haris Hemdani’ye şöyle buyurmuştur: “Seni buraya ne getirdi?” O, “Allah’a yemin olsun ki senin sevgin” deyince Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Eğer doğru
1277.söylüyorsan beni üç yerde göreceksin: Ruhun buraya -eliyle boğazına işaret ederek- gelince, sırat köprüsünden geçince ve (Kevser) havuzunun yanında.” *1430**

1278.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala’nın “şüphesiz sağlam bir kulpa sarılmıştır” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Bu biz Ehl-i Beyt’in sevgisidir.” *1431

1427* İlel’uş-Şerayi’, 140/3

1428* a. g. e.

1429* Mişkat’ul-Envar, 81

1430* ed-Deavat, Ravendi, 249/699 ve Emali et-Tusi, 278/531

1431* Nur’us-Sakaleyn, 1/263/1054

356. Bölüm

Ehl-i Beyt’i (a.s) Sevmekte Şart Olan Şey

1279.İmam Bakır (a.s): “Allah’a yemin olsun ki bizde Allah’tan bir beraat yoktur. Biz ve Allah arasında akrabalık söz konusu değildir. Allah üzerinde bir hüccetimiz de yoktur. Allah’a sadece itaat ile yaklaşırız. O halde sizden her kim Allah’a itaat ederse velayetimiz ona fayda verir. Sizden her kim Allah’a isyan ederse velayetimiz ona hiçbir fayda vermez. Yazıklar olsun size, aldanmayın! Yazıklar olsun size, aldanmayın!” *1432

1432* Vesail’uş-Şia, 11/185/4

357. Bölüm

Bela Ehl-i Beyt'i Sevmenin Bir Parçasıdır

1280.İmam Ali (a.s): "Eğer bir dağ beni sevecek olursa çöker dağılır." *1433

1281.İmam Bakır (a.s), yanına gelip, "Allah'a and olsun ki siz Ehl-i Beyti seviyorum" diye söyleyen birine şöyle buyurmuştur: "O halde belalar karşısında güvenlik yeleği giy. Zira Allah'a and olsun ki selin vadiye akmasından daha süratli bir şekilde bela ve zorluklar bize ve Şialarımıza akar. Bela bizden başlar sonra size ulaşır. Huzur ve refah da bizden başlar, sonra size ulaşır." 1434
bak. el-Bela, 273. Bölüm

1433* Nehc'ul-Belağa, 111. hikmet

1434* Emali et-Tusi, 154/255

358. Bölüm

İnsan Sevdiği İle Birliktedir

1282.Resulullah (s.a.a): "İnsan sevdiği ile beraberdir." *1435

1283.Kenz'ul Ummal'da şöyle yer almıştır: Resulullah (s.a.a), kıyameti soran birine şöyle buyurmuştur: "O gün için ne hazırladın?" O şahıs, "Fazla önemli bir şey hazırlamadım. Sadece Allah'ı ve Peygamberini seviyorum." Resulullah şöyle buyurdu: "O halde sen sevdiğin kimseyle berabersin." *1436

1435* Kenz'ul-Ummal, 24684-24685

1436* a.g.e, 25553

82. Konu: Dua

359. Bölüm

Dua

**"De ki: "Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin?"
Yalanladığınız için, azâb yakanızı bırakmayacaktır." *1437**

**"Rabbimiz: "Bana dua edin ki duanıza icabet edeyim. Bana kulluk
etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler alçalmış olarak cehenneme
gireceklerdir" buyurmuştur." *1438**

**1284.Resulullah (s.a.a): "Dua ibadetin özüdür. Hiç kimse dua ile
helak olmaz." *1439**

**1285.Resulullah (s.a.a): "Dua müminin silahı, dinin direği, göklerin
ve yerin nurudur." *1440**

**1286.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz insanların en acizi duadan aciz
olandır." *1441**

**1287.Resulullah (s.a.a): "En üstün ibadet duadır. Allah kula dua
için izin verirse ona rahmet kapısını açar. Şüphesiz hiç kimse dua
ile helak olmaz." *1442**

**1288.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle
buyurmuştur: "Bil ki şüphesiz dünya ve ahiretin melekutunun
hazinelerini elinde tutan, senin dua etmene izin vermiş, sana
icabet edeceğini üstlenmiş, sana bağışta bulunmak için
1289.kendisinden istemeni emretmiştir. O rahim ve kerimdir.
Seninle kendisi arasına seni O'ndan engelleyecek birisini karar
kılmamış ve katında senin için şefaahat edecek birine seni
sığdırmamıştır...Sonra dua ve ondan istemek olan hazinelerinin
kilidini eline vermiştir. O halde istediğin zaman dua ederek
hazinelerinin kapılarını açabilirsin." *1443**

**1290.İmam Ali (a.s): "Dua rahmetin anahtarı ve karanlığın
meşalesidir." *1444**

**1291.İmam Ali (a.s): "Aziz ve celil olan Allah'a yeryüzünde en
sevimli amel duadır." *1445**

1292.İmam Ali (a.s): "Dua müminin kalkanıdır." *1446

**1293.İmam Sadık (a.s): "Duadan ayrılma. Şüphesiz ki duada her
hastalığın şifası vardır." *1447**

**1294.İmam Sadık (a.s): "Dua et ve, "İş işten geçmiş" deme.
Şüphesiz aziz ve celil olan Allah nezdinde sadece dua ile elde
edilen bir makam vardır." *1448**

**1295.İmam Sadık (a.s): "Dua keskin mızraktan daha etkilidir."
*1449**

1296.İmam Rıza (a.s): "Peygamberlerin silahıyla kuşanın."Kendisine, "Peygamberlerin silahı nedir?" denilince şöyle buyurdu: "Duadır." *1450

- 1437* Furkan, 77
- 1438* Gafir, 60
- 1439* el-Bihar, 93/300/37
- 1440* el-Kafi, 2/468/1
- 1441* Emali et-Tusi, 89/136
- 1442* Tenbih'ul-Havatir, 2/237
- 1443* el-Bihar, 77/204/1
- 1444* a.g.e, 93/300/37
- 1445* el-Kafi, 2/467/8
- 1446* a.g.e., s. 468/7
- 1447* Mekarim'ul Ahlak, 2/12/2008
- 1448* el-Kafi, 2/466/3
- 1449* el-Bihar, 93/297/25
- 1450* el-Kafi, 2/468/5

360. Bölüm

Dua Kesinleşmiş Kaza ve Kaderi Bile Değiştirir

1297.Resulullah (s.a.a): "Kaza ve kader sadece dua ile geri çevrilir." *1451

1298.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Dua, nazil olan ve olmayan her türlü belayı defeder." *1452

1299.İmam Kazım (a.s): "Duadan ayrılmayın. Şüphesiz ki Allah için dua etmek ve Allah'tan bir şey dilemek, kaza ve kaderi kesinleşmiş ve sadece uygulaması kalmış olan belayı bile defeder. Nitekim aziz ve celil olan Allah'a dua edilir ve bir şey dilenilirse belayı tümüyle geri çevirir." *1453

- 1451* Mekarim'ul-Ahlak, 2/7/1978
- 1452* el-Kafi, 2/469/5
- 1453* a. g. e. 2/470/8

361. Bölüm

Dua Her TürLü Belayı Defeder

1300.Resulullah (s.a.a): "Bela kapılarını dua ile kapatın." *1454

1301.İmam Ali (a.s): "Bela dalgalarını dua ile defedin. Şüphesiz belanın usandırdığı müptela kimse, duaya, beladan güvende olmayan afiyetteki kimseden daha muhtaç değildir." *1455

1302.İmam Sadık (a.s): "Her kim kendisine bir belanın çatacağından korkar da bela gelmeden önce dua ederse aziz ve celil olan Allah onu asla o belaya düşürmez." *1456

bak. el-Bela; 279. Bölüm

1454* el-Bihar, 93/288/3

1455* a.g.e, 93/301/37

1456* Mekarim'ul-Ahlak, 2/10/1992

362. Bölüm

Duada Öncelik

"İnsanın başına bir sıkıntı gelince Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Sonra Allah, katından bir nimet verince önceden kime yalvarmış olduğunu unutturur; Allah'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koşar. De ki: "Küfrünle az bir müddet zevklen, şüphesiz sen cehennemliksin." *1457

"Yoksa, darda kalana, kendisine yakardığı zaman karşılık veren, başındaki sıkıntıyı gideren ve sizi yeryüzünün sahipleri yapan mı? Allah'ın yanında başka bir ilah mı? Pek kıt düşünüyorsunuz." *1458

bak. Zümer, 49, Yunus, 22; Ankebut, 65; Rum, 33; Lokman, 32; En'am, 40, 41, 63; İsra, 67

1303.Bihar'ul-Envar'da yer aldığına göre Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetti: "Rahatlık günlerinde beni an ki ben de zorluk günlerinde sana icabet edeyim." *1459

1304.Resulullah (s.a.a): "Rahatlığında kendini Allah'a tanıtt ki şiddetli sıkıntı anında seni tanısin." *1460

1305.İmam Bakır (a.s): "Mümine, zorluk anında dua ettiği gibi rahatlık anında da aynı şekilde dua etmesi yakışır." *1461

- 1457* Zümer, 8
- 1458* Neml, 62
- 1459* el-Bihar, 93/381/6
- 1460* a.g.e, 77/87/3
- 1461* el-Kafi, 2/488/1

363. Bölüm

Her Hacetinde Duaya Teşvik

1306.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Allah Musa'ya şöyle vahyetmiştir: Ey Musa! İhtiyaç duyduğun her şeyde, hatta koyununun otunu ve hamurunun tuzunu bile benden dile." *1462

1307.Resulullah (s.a.a): "Bir ayakkabı bağı bile olsa her ihtiyacınızı aziz ve celil olan Allah'tan dileyin. Şüphesiz Allah onu kolaylaştırmadıkça, kolay olmaz." *1463

1308.İmam Bakır (a.s): "Hiç bib isteği çok görmeyin. Zira Allah nezdinde olanlar taktir ettiğinizden daha çoktur." *1464

- 1462* el-Bihar, 93/303/39
- 1463* a. g. e. s. 295/23
- 1464* Mekarim'ul-Ahlak, 2/97/2275

364. Bölüm

Dua İcabetin Anahtarıdır

"Kullarım sana beni sorarlarsa, bilsinler ki ben, şüphesiz onlara yakınım. Benden isteyenin, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip bana iman etsinler ki doğru yolda yürüyenlerden olsunlar." *1465

1309.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kula icabet etmek istediğinde ona dua etme iznini (başarısını) verir." *1466

1310.İmam Ali (a.s): "Her kim münezzeh olan Allah'ın kapısını çalarsa kapı kendisine açılır." *1467

1311.İmam Hasan (a.s): "Aziz ve celil olan Allah isteme (dua) kapısını açtığı hiç kimseye icabet kapısını kapatmamıştır." *1468

1465* Bakara, 186

1466* Kenz'ul-Ummal, 3156

1467* Gurer'ul-Hikem, 8292

1468* el-Bihar, 78/113/7

365. Bölüm

Duanın İcabet Şartları

1-Marifet

1312.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Neden dua ediyoruz da duamız müstecap olmuyor" diyen bir topluluğa şöyle buyurmuştur: "Çünkü şüphesiz sizler tanımadığınız bir kimseye dua ediyorsunuz." *1469

1313.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "O halde davetime icabet etsinler ve bana inansınlar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani benim, istedikleri şeyi kendilerine bağışlayabileceğimi bilsinler." *1470

2-Marifetin Gerektirdiği Şeylerle Amel Etmek

1314.İmam Ali (a.s), kendisine, "Allah, "Bana dua edin sizlere icabet edeyim" diye buyurmuştur; o halde neden dua ediyoruz da icabet edilmiyor?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Zira kalpleriniz sekiz hıyanette bulunmuştur. İlk olarak siz Allah'ı tanıdınız, ama hakkını sizlere farz kıldığı şekilde eda etmediniz. Dolayısıyla bu tanımanız sizlere fayda vermedi...Dualarınızın kapılarını ve yollarını kapattığınız takdirde hangi duanız kabul olacak?" *1471

3-Kazanç Temizliği

1315.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz kul, yiyeceği haram olduğu halde elini Allah'a doğru kaldırır. Bu haliyle kendisine nasıl icabet edilsin?" *1472

1316.Resulullah (s.a.a): "Kazancını temiz kıl ki duan kabul olsun.

Şüphesiz insan haram bir lokma ağzına götürdüğü taktirde kırk gün duası kabul olmaz." *1473

1317.İmam Sadık (a.s): "Sizden her kim kendisine icabet edilmesini istiyorsa kazancını temizlemeli ve insanların hakkını ödemelidir. Karnında haram olan veya yanında halktan birine ait bir hak bulunan kimsenin duası Allah'a yükselmez." *1474

4-Dua Anında Kalp Huzuru ve Yumuşaklığı

1318.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki şüphesiz Allah gafil ve habersiz olan kalbin duasına icabet etmez." *1475

1319.Resulullah (s.a.a): "Kalbiniz yumuşadığında dua etmeyi ganimet bilin. Şüphesiz ki kalp yumuşaklığı rahmettir." *1476

1320.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah katı olan kalbin duasına icabet etmez." *1477

1321.İmam Sadık (a.s): "Sizden birisi kalbi yumuşayınca dua etsin. Şüphesiz kalp halis olmadıkça yumuşamaz." *1478

1469* el-Bihar, 93/368/4

1470* a. g. e. 93/323/37

1471* A'lam'ud-Din, 269

1472* İrşad'ul-Kulub, 149, el-Bihar, 93/358/16'da olduğu gibi.

1473* Mekarim'ul-Ahlak, 2/20/2045

1474* el-Bihar, 93/321/31

1475* a.g.e, 93/321/31

1476* ed- Da'vat li'r Ravendi, 30/60

1477* el-Kafi, 2/473/1

1478* a.g.e. s.477/5

366. Bölüm

İcabetin Engelleri

1-Günah

1322.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz kul Allah'tan bir hacet dilerse Allah da yakın gelecekte ve biraz ertelemeyle o hacetini giderir. Ama kul sonradan günaha düşer olur. Bunun üzerine Allah Tebarek ve Teala meleğe şöyle der: "Onun hacetini giderme ve onu mahrum kıl. Zira o kendini benim gazabıma maruz bıraktı ve

benden taraf mahrumiyete müstahak oldu." *1479

2-Zulüm

1323.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah İsa b. Meryem'e (a.s) şöyle vahyetti: "İsrailoğullarının önde gelenlerine şöyle de: "Ben sizlerden birinin ve boynunda kul hakkı olan hiç kimsenin duasına icabet etmem." *1480

1324.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah şöyle buyuruyor: "İzzetim ve celalime andolsun ki bir mazlum kendisine zulmedilen bir hak hususunda bana dua ederde, kendisi de aynı zulmü başkasına işlerse asla kendisine icabet etmem." *1481

3-Duanın İlahi Hikmetle Uyumsuzluğu

1325.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz münezzeh olan Allah'ın keremi hikmetiyle çelişmez. Bu yüzden her dua müstecap olmaz." 1482

1479* el-Bihar, 73/329/11

1480* el-Hisal, 337/40

1481* el-Bihar, 75/312/20

1482* Gurer'ul-Hikem, 3478

367. Bölüm

Dua Etmenin Adabı

1-Besmele

1326.Resulullah (s.a.a): "Bismillahirrahmanirrahim ile başlayan dua reddedilmez." *1483

2-Allah'ı Övmek

1327.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz başında övgü olmayan her dua kısırır." *1484

3-Muhammed ve Ehl-i Beyt'ine Salavat Göndermek

1328.İmam Sadık (a.s): "Dua Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e salavat gönderilmedikçe (Allah'tan) örtülüdür." *1485

1329.İmam Sadık (a.s): "Her kim aziz ve celil olan Allah'tan bir

ihtiyacını dilemek isterse Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine salavat göndermekle başlasın. Sonra Allah'tan hacetini dilesin. Sonunda da Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine salavat göndersin. Zira aziz ve celil olan Allah duanın başını ve sonunu kabul ettiği halde ortasını terketmekten daha yücedir. Zira Muhammed'e ve Ali'ne gönderilen salavat örtülü kalmaz." *1486

4-Salihleri Şefaatchi Kılmak

1330.İmam Kazım (a.s): "Allah'tan bir ihtiyacını dilemek istediğinde şöyle de: "Allahım! Ben senden Muhammed ve Ali'nin hakkı için diliyorum. Şüphesiz onların senin nezdinde bir makamı vardır." *1487

5-Günahını İtiraf Etmek

1331.İmam Sadık (a.s): "Duada önce övmek, sonra günahını itiraf etmek ve sonra da icabet edilmesini istemek gerekir." *1488

6-Yalvarıp Yakarmak

1332.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala İsa'ya (a.s) şöyle öğüt vermiştir: "Ey İsa! Bana üzgün ve kurtarıcısı olmayan, boğulmak üzere olan birisi gibi dua et... Bana sadece horluk, yalvarıp yakarmak ve ihlas üzere dua et. Bana böyle dua edersen ben de icabet ederim." *1489

1333.İmam Hüseyin (a.s): "Allah'ın Resulü (s.a.a) yalvarıp yakarma ve dua anında, yiyecek bir şey isteyen bir sefil gibi dua ediyor ve ellerini yukarı kaldırıyordu." *1490

7-İki Rekat Namaz Kılmak

1334.İmam Sadık (a.s): "Her kim doğru dürüst abdest alır, iki rekat namaz kılar, rüku ve secdelerini kamil bir şekilde yerine getirir sonra selam verir, aziz ve celil olan Allah'ı ve Allah'ın Resulü'nü över ve ardından hacetini dilerse şüphesiz yerinde dilemiş olur. Her kim de yerinde hayrı talep ederse, ümitsiz geri dönmez." *1491

1483* ed-Da'vat li'r Ravendi, 52/131

1484* el-Bihar, 93/317/21

1485* el-Kafi, 2/491/1

1486* Mekarim'ul-Ahlak, 2/19/2040

1487* ed- Ed- Da'vat li'r Ravendi, 51/127

1488* a. g. e. s. 318/23

1489* a. g. e. s. 314/19

1490* Mekarim'ul-Ahlak, 2/8/1981

1491* el-Bihar, 93/314/20

8-İstediğini Çok Görmemek

1335.Resulullah (s.a.a): "Allah'tan isteyin ve çok isteyin. Zira Allah için hiç bir şey büyük/çok değildir." *1492

1336.İmam Bakır (a.s): "Hiç bir isteği çok görmeyin. Zira Allah nezdinde olanlar taktir ettiğinizden daha çoktur." *1493

9-İsteklerde Yüce Himmet Sahibi Olmak

1337.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Kendin için güzelliği kalacak ve vebali yok olacak olan şeyi dilemelisin. Mal ve servet senin için kalmaz ve sen de onun için baki kalmazsın." *1494

1338.İmam Sadık (a.s), İsrailoğullarından yaşlı kadının Musa'dan (a.s) istediği şey hakkında şöyle buyurmuştur: "O yaşlı kadın şöyle dedi: "Benim için bir kaç şey yapmadan bu işi yapmayacağım: Ayaklarımı hızlı yürütmeli, gözlerimi geri vermeli, gençliğimi iade etmeli ve bana kendinle cennette yer vermelisin." *1495

10-Herkes İçin Dua Etmek

1339.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri dua edince herkes için dua etsin. Zira bu dua icabete daha yakındır, her kim kendisine dua etmeden önce kardeşlerinden kırk kişi için dua ederse, o dua hem onlar, hem de kendisi hakkında müstecap olur." *1496

11-Gizli Dua

1340.Resulullah (s.a.a): "Gizli yapılan bir dua açık yapılan yetmiş duaya denktir." *1497

12-Toplu Dua

1341.İmam Sadık (a.s): "Kırk kişi bir araya gelir ve herhangi bir şey hakkında Allah'a dua ederlerse mutlaka icabet edildiği bir halde ayrılırlar." *1498

13-İcabet Hakkında Hüsnü Zan İçinde Olmak

1342.Resulullah (s.a.a): "İcabet edileceğine yakın ettiğiniz bir halde Allah'a dua edin." *1499

1343.İmam Sadık (a.s): "Dua ettiğinde icabetinin kapıda olduğunu zannet." *1500

14-Uygun Bir Zaman Seçmek

1344.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah'a dua edeceğiniz en hayırlı vakit seher vakitleridir." Daha sonra Yakub'un (a.s) sözünü nakleden şu ayeti okudu: "Yakında sizler için Rabbimden mağfiret dileyeceğim." Allah Resülü daha sonra şöyle buyurdu: "Onlar için duayı seher vaktine bıraktı." *1501

1345.İmam Sadık (a.s): "Üç vakitte dualar Allah'tan örtülü kalmaz: Bir farz yerine getirilince yağmur yağdığı zaman ve yeryüzünde Allah'ın bir mucizesi ortaya çıktığı zaman." *1502

15-İsrar

1346.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah'tan hacetini dileyen ve icabet olsun veya olmasın dualarında ısrar eden kula Allah rahmet etsin." *1503

1347.İmam Bakır (a.s): "Allah'a yemin olsun ki mümin kul aziz ve celil olan Allah'tan hacetini dilemekte ısrar ederse mutlaka haceti giderilir." *1504

- 1492* el-Bihar. 93/302/39
- 1493* Mekarim'ul-Ahlak, 2/97/2275
- 1494* el-Bihar, 77/205/1
- 1495* el-Fakih, 1/193/594
- 1496* el-Bihar, 93/313/17
- 1497* ed-Da'vat li'r Ravendi, 18/7
- 1498* el-Kafi, 2/487/2
- 1499* el-Bihar, 93/305/1
- 1500* el-Kafi, 2/473/1
- 1501* a.g.e, 2/477/6
- 1502* el-Bihar, 85/321/8
- 1503* el-Kafi, 2/475/6
- 1504* a.g.e, 3

368. Bölüm

Dua Eden Kimsenin Terketmesi Gereken Hususlar

1-Olmayacak ve Doğru Olmayan Şeyler İçin Dua Etmek

1348.İmam Ali (a.s): "Ey dua sahibi! Olmayacak veya doğru olmayan şeyleri Allah'tan dileme." *1505

2-Acele Etmek

1349.İmam Sadık (a.s): "Mümin acele etmediği ve ümitsizce duadan el çekmediği takdirde sürekli olarak Allah'ın rahmetinde, genişliğinde ve hayrındadır." Ravi: "Ben, "Nasıl acele ediyor?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Kul şöyle der: "Ben falan falan zamandan beri dua ediyorum, ama hiç bir icabet görmedim." *1506

3-İşinin Salahını Allah'a Öğretmeye Kalkışmamak

1350.Resulullah (s.a.a): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Ey Ademoğlu! Sana emrettiğim hususlarda bana itaat et ve seni islah edecek şeyi bana öğretme." *1507

1505* el-Hisal, 635/10

1506* el-Bihar, 93/374/16

1507* a.g.e, 71/178/24

369. Bölüm

Haceti İstemediği Halde Giderilen Kimse

1351.Ebu Hamza: "Şüphesiz Allah Davud'a (a.s) şöyle vahyetti: "Ey Davud! Şüphesiz emrime itaat eden kulumun hacetini daha dilemeden karşılarım ve bana dua etmeden ona icabet ederim." *1508

1352.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala şöyle buyuruyor: "Her kim zikrimden dolayı istemeyi ihmal ederse, isteyenlere verdiğim şeyin daha üstününü ona veririm." *1509

1353.Fatımat'uz Zehra (s.a) şöyle buyuruyor: "Her kim Allah'a halis bir ibadet gönderirse, aziz ve celil olan Allah da ona en üstün maslahatını indirir." *1510

1508* el-Bihar, 93/376/16

1509* Kenz'ul-Ummal, 1874
1510* Tenbih'ul-Havatir, 2/108

370. Bölüm

Duası Kabul Olan Kimse

1354.İmam Hasan (a.s): "Kalbinde Allah'ın rızasından başka hiç bir istek olmayan kimseye Allah'tan istediği her şeye icabet edileceği konusunda garanti veriyorum." *1511

1355.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Her kim herhangi bir şey hususunda insanlara ümit bağlamaz ve tüm işlerini aziz ve celil olan Allah'a havale ederse, aziz ve celil olan Allah onun tüm hacetlerine icabet eder." *1512

1511* el-Bihar, 43/351/25
1512* a.g.e, 75/110/16

371. Bölüm

Müstecap Olan Dualar

1356.Resulullah (s.a.a): "Babanın bedduasından sakının. Şüphesiz babanın bedduası kılıçtan daha keskindir." *1513

1357.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin çocuklarının duası günahlara bulaşmadıkça müstecap olur." *1514

1358.İmam Hasan (a.s): "Kur'an okuyan kimsenin duası er veya geç kabul olur." *1515
bak. ez-Zulm, 1204. Bölüm

1513* el-Bihar, 74/84/94
1514* a.g.e, 93/357/14
1515* a. g. e. s. 313/17

372. Bölüm

Müstecap Olmayan Dualar

1359. Resulullah (s.a.a): "Ben Allah'tan dostun dostu hakkında ettiği bedduayı müstecap etmemesini istedim." *1516

1360. İmam Sadık (a.s): "Dört kişinin duası müstecap olmaz: Evinde oturduğu halde "Allahım! Bana rızık ver" diyen kimsenin duası. Kendisine şöyle denir: "Sana rızık talep etmeni emretmedim mi?" Karısına beddua eden erkeğin bedduası. Ona da şöyle denir: "Onun işini sana havale etmedim mi?" Hakeza malı olup da heder eden ve "Allahım! Bana rızık ver" diyen kimsenin duası. Ona da şöyle denir: "Sana iktisatlı olmanı emretmedim mi?" Hakeza hiç bir belge ve delil olmaksızın birine borç veren kimsenin duası...Allah ona şöyle buyurur: "Sana şahit tutmanı emretmedim mi?" *1517

1516* el-Bihar, 378/21

1517* ed-Deavat, Ravendi, 33/75

373. Bölüm

Duanın İcabetinin Erteleniş Sebebi

1361. İmam Ali (a.s): "Duanın icabetinin ertelenişi seni ümitsiz kılmasın. Zira Allah'ın bağışlaması niyetine bağlıdır. Bazen bir duanın icabeti ertelenir ki bu vesileyle dileyene daha büyük bir mükafat ve ümitvar olana daha çok bağışta bulunulsun. Nice şey istersin de sana verilmez. Ama er veya geç ondan daha iyisi sana verilir. Veya hayır ve maslahat açısından senden esirgenir. Nice istekler karşılandığı takdirde dininin helakine sebep olur." *1518

1362. İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "İzzet, celal, azamet ve yüceliğime andolsun ki şüphesiz ben veli kuluma, beni çağırısın ve sesini işiteyim diye kendisini zikrimden alıkoyacak bir şeyi kendisine bağışlamaktan sakınırım ve şüphesiz ben kendisinden nefret ettiğim için benden istediğinde sesini duymayayım diye kafire de arzuladığı şeyi bağışta bulunurum." *1519

1518* Keşf'ul-Mehecce, 228

1519* et-Temhis, 33/17

374. Bölüm

Duanın Müstecap Olmayış Sebepleri

1363.İmam Sadık (a.s): "Adamın biri Müminlerin Emiri'nin (a.s) yanına vardı ve şöyle dedi: "Ben Allah'a dua ediyorum, ama müstecap olmuyor." İmam şöyle buyurdu: "Çünkü sen Allah'ı onun sıfatları dışındaki sıfatlarla nitelendiriyorsun. Şüphesiz duanın dört hasleti vardır: Batını ihlas, niyet (kalp) huzuru, vesileyi tanımak ve isteklerinde insafli olmak. Acaba sen bu dört hasleti bilerek mi dua ediyorsun."O şahıs, "Hayır" deyince imam şöyle buyurdu: "O halde onları tanı." *1520

1520* Tenbih'ul-Havatir, 1/302

375. Bölüm

Dua Tesirsiz Değildir

1364.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Rabbiniz haya ve kerem sahibidir. Kulu kendisine elini uzattığı halde onu boş olarak döndürmekten haya eder." *1521

1365.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Müminin duası üç halet dışında değildir: Ya kendisi için biriktirilir, ya dünyada karşılır, ya da kendisine çatacak olan belayı ondan defeder." *1522

1366.İmam Sadık (a.s): "Mümin ahiretin güzel sevabını görünce dünyada hiç bir duasının müstecap olmamasını arzular." *1523

1521* Kenz'ul-Ummal, 3128

1522* Tuhef'ul-Ukul, 280

1523* el-Kafi, 2/491/9

83. Konu: Dünya

376. Bölüm

Dünya Hayatı

1367.İmam Ali (a.s): "Dünya her şeyden daha aşağı olduğu için dünya olarak adlandırılmış ve ahiret ceza ve sevap olduğu için ahiret olarak adlandırılmıştır." *1524

1368.İmam Ali (a.s): "İnsanlar dünyanın çocuklarıdır. Hiç kimse annesini sevdiği için kınanmaz." *1525

1524* İlel'uş-Şerayi', 2/1

1525* Nehc'ul-Belağa, 303. hikmet

377. Bölüm

Dünya Ahiretin Tarlasıdır

1369.Resulullah (s.a.a): "Dünya ahiretin tarlasıdır." *1526

1370.İmam Ali (a.s): "Dünya ile ahiret elde edilir." *1527

1371.İmam Ali (a.s): "Allah dünyayı, dünyadan sonrası için yarattı. Dünya ehlini de hangisinin güzel amel işleyeceğini bilmek için imtihan etti. Biz dünya için yaratılmadık ve dünya için çalışmakla da emrolunmadık." *1528

1372.İmam Bakır (a.s): "Dünya ahirete ne güzel bir yardımcıdır." *1529

1526* Avali el-Leali, 1/267/66

1527* Nehc'ul-Belağa, 156. hutbe

1528* a.g.e, 55. mektup

1529* el-Bihar, 73/127/126

378. Bölüm

Dünyanın Anlamı

1373.Resulullah (s.a.a): "Sadece kendisiyle aziz ve celil olan Allah'ın rızası istenen dünya dışında dünyada olan her şey mel'undur, mel'undur." *1530

1374.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Dünya iki dünyadır. Araç olan

dünya ve lanetlenmiş dünya." *1531

1530* Kenz'ul-Ummal, 6088

1531* el-Kafi, 2/317/8

379. Bölüm

Dünyadan Zaruret Miktarınca Almak

1375.İmam Ali (a.s), ihtiyacını izhar eden birine şöyle buyurmuştur: "Bil ki dünyadan sana ulaşan ihtiyacından fazlası hususunda, sen başkalarının hazinedarisin." *1532

1376.İmam Ali (a.s): "Dünyadan kendinize yeten şeyden fazlasını istemeyin ve size ulaşan/erişenden fazlasını talep etmeyin." *1533

1377.İmam Ali (a.s): "Dünya münafıkların yurdudur, takva sahiplerinin yurdu değildir. O halde dünyadan sadece bedenine güç verecek, seni hayatta tutacak ve ahiretin için azık olacak miktarını al." *1534

1378.İmam Sadık (a.s): "Benim gözümde dünya sadece mecbur kaldığımda yediğim bir leş gibidir." *1535

1532* el-Bihar, 73/90/61

1533* Nehc'ul-Belağa, 45. hutbe

1534* Metalib'us-Suul, 52

1535* el-Bihar, 78/193/7

380. Bölüm

Dünya Kendisini Terkedenin Malıdır

1379.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz azameti yüce Allah dünyaya şöyle vahyetmiştir: "Her kim sana hizmet ederse onu sıkıntıya düşür ve her kim de seni terkederse ona hizmet et." *1536

1380.İmam Ali (a.s): "Dünya, onu terk edenin, ahiret ise onu talep edenindir." *1537

1381.İmam Ali (a.s): "Dünyanın örneği senin gölgen örneğidir. Sen durursan durur. Sen peşine düşersen uzaklaşır." *1538

1536* Emali'es-Seduk, 230/9

1537* el-Bihar, 73/81/43

1538* Gurer'ul-Hikem, 9818

381. Bölüm

Dünyayı Cahilce Kınamak

1382.Resulullah (s.a.a): "Dünyaya sövmeyin. Şüphesiz dünya mümin için güzel bir binektir. Zira onunla hayra ulaşılır ve kötülükten kurtulunur. Şüphesiz kul, "Allah dünyaya lanet etsin" deyince dünya şöyle der: "Allah ikimizden, Rabbine en çok isyan edene lanet etsin." *1539

1383.İmam Ali (a.s): "Ey dünyayı kötüleyen, aldatıcılığına kanan, boş şeylerine kapılan! Dünyaya aldandıktan sonra mı onu kötülüyorsun?! Sen mi dünyayı suçluyorsun, yoksa o mu seni suçluyor?! O seni ne zaman azıttı, aldattı!...Dünya, ona doğru davranana doğruluk, ondan bir şey anlayana afiyet, ondan azık toplayana zenginlik yurdudur." *1540

1539* el-Bihar, 77/178/10

1540* Nehc'ul-Belağa, 131. hikmet

382. Bölüm

Kınanmış Dünyanın Özellikleri

1384.İmam Ali (a.s): "Dünya hüsrana pazarıdır." *1541

1385.İmam Ali (a.s): "Dünya akılların yere serildiği yerdir." *1542

1386.İmam Ali (a.s): "Dünya kötü bir maden ve aldanış yurdudur." *1543

1387.İmam Ali (a.s): "Dünya kötülük tarlasıdır." *1544

1388.İmam Ali (a.s): "Dünya insanı zelil kılar." *1545

- 1541* Gurer'ul-Hikem, 396
1542* a. g. e. 921
1543* a. g. e. 1473
1544* a. g. e. 401
1545* a. g. e. 3

383. Bölüm

Dünya Sevgisi Her Günahın Başıdır

1389.Resulullah (s.a.a): "En büyük günah dünya sevgisidir."
*1546

1390.Resulullah (s.a.a): "Dünya sevgisi her isyanın kökü ve her günahın evvelidir." *1547

1391.Resulullah (s.a.a): "Seni ıslah eden şeyi talep etmek, dünya sevgisinden değildir." *1548

1392.İmam Sadık (a.s): "Tüm günahların başı dünya sevgisidir."
*1549

- 1546* Kenz'ul-Ummal, 6074
1547* Tenbih'ul-Havatir, 2/122
1548* Kenz'ul-Ummal, 5439
1549* el-Kafi, 2/315/1

384. Bölüm

Dünya Sevgisinin Sonuçları

1393.İmam Ali (a.s): "Dünya sevgisi akli bozar, kalbi hikmeti duymaktan sağır kılar ve acı azaba neden olur." *1550

1394.İmam Ali (a.s): "Dünya sevgisi tamaha düşmeye neden olur."
*1551

1395.İmam Sadık (a.s): "Kalbi dünyaya bağlanan kimsenin kalbi, gerçekte üç haslete bağlanır: Bitmeyen bir hüzne, ulaşılamayan bir arzuya ve erişilmeyen bir ümide." *1552

1396.İmam Sadık (a.s): "Her kim dünyaya daha çok sarılırsa, ayrılış hasreti daha şiddetli olur." *1553

1550* Gurer'ul-Hikem, 4878

1551* a.g.e, 4872

1552* el-Kafi, 2/320/17

1553* a.g.e,16

385. Bölüm

İmam Ali'ye (a.s) Göre Dünya

1397.İmam Ali (a.s): "Allah'a andolsun bu dünyanız benim gözümde, cüzamlının elinde bulunan domuz kemiğinden daha değersizdir." *1554

1398.İmam Ali (a.s): "Dünyanızın değeri bir keçinin aksırığından daha değersizdir bence." *1555

1399.İmam Ali (a.s): "Benim nazarımda dünyanız, bir çekirgenin ağzıyla çiğnediği yapraktan daha değersizdir. Ali'nin fani olacak nimetler ve baki olmayan lezzetlerle işi ne!" *1556

1400.İmam Ali (a.s): "Ey dünya! Benden uzaklaş! Yularını boynuna attım (dilediğin yere git), pençenden kurtuldum, tuzaklarından sıyrıldım. Sürçme yerlerinden uzak kaldım..." *1557

1401.İmam Ali (a.s): "Sizleri dünyadan sakındırıyorum. Şüphesiz dünya nefsanî isteklerle çevrilmiş tatlı ve taze bir şeydir." *1558

1402.İmam Ali (a.s): "Dünyadan sakının! Şüphesiz dünyanın helalinin bir hesabı, haramının bir cezası vardır. Başlangıcı sıkıntı ve sonu fenadır." *1559

1403.İmam Ali (a.s): "Süsleriyle kendini süsleyen, bezekleriyle bezeyen... gelin gibi tecelli eden ve gözlerin dikilip kaldığı bu aldatici ve vefasız dünyadan sakının." *1560

1404.İmam Ali (a.s): "Dünyadan sakının! O gerçekten kalles, aldatici ve kandırıcıdır! Bir taraftan verici, diğer taraftan ise alıcıdır. Bir taraftan giydirici, bir taraftan soyundurucudur." *1561

1405.İmam Ali (a.s): "Dünyadan sakının. Şüphesiz dünya hem

Allah dostlarının düşmanı ve hem de Allah düşmanlarının düşmanıdır. Zira Allah'ın dostlarını üzer ve düşmanlarını ise kandırır." *1562

- 1554* Nehc'ul-Belağa, 236. hikmet
- 1555* a.g.e, 3. hutbe
- 1556* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 11/246
- 1557* Nehc'ul-Belağa, 45. mektup
- 1558* a.g.e, 111. hutbe
- 1559* el-Bihar, 78/23/88
- 1560* a.g.e, 73/108/109
- 1561* Nehc'ul-Belağa, 230. hutbe
- 1562* Nehc'us-Saade, 3/202

386. Bölüm

Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak

"Kadınlara, oğullara, kantar kantar altın ve gümüşe, nişanlı atlar ve dört ayaklı hayvanlara, ekinlere karşı aşırı sevgi beslemek insanlara güzel gösterilmiştir. Bunlar dünya hayatının nimetleridir, oysa gidilecek yerin güzeli Allah katındadır." *1563

"Dünya hayatı sakın sizi aldatmasın. Allah'ın affına güvendirerek şeytan sizi ayartmasın." *1564

1406.İmam Ali (a.s): "Bilin ki şüphesiz dünya aldatıcı ve hilekardır. Her gün bir koca ediniz, her gece bir aileyi öldürür ve her an bir topluluğu dağıtır." *1565

1407.İmam Ali (a.s): "Dünyanın sayısız ilginçlikleri sizi kandırmasın. Zira dünyadan yanınızda çok az bir şey götüreceksiniz." *1566

1408.İmam Ali (a.s): "Dünya kandırıcıdır ve içinde olan her şey aldanıştır. Yok olucudur ve içinde olan her şey fani olacaktır. Takva dışında hiç bir azığında hayır yoktur." *1567

- 1563* Al-i İmran, 14
- 1564* Lokman, 33
- 1565* Nehc'us-Saade, 3/174
- 1566* el-Bihar, 73/118/109
- 1567* Nehc'ul-Belağa, 111. hutbe

387. Bölüm

Dünya Sadece Cahili Aldatır

1409.İmam Ali (a.s): "Ey dünya! Hileni bilmeyen ve tuzaklarının kendisine gizli kaldığı kimseyi kandır." *1568

1410.İmam Ali (a.s): "Dünya ahmak insanın ganimetidir." *1569

1411.İmam Ali (a.s): "Dünyaya sevinmek ahmaklıktır." *1570

bak. el-Gurur, 1411. Bölüm

1568* Gurer'ul-Hikem, 6413

1569* a. g. e. 1110

1570* a. g. e. 454

388. Bölüm

Dünyaya İtminan Etmekten Sakındırmak

"Bizimle karşılaşmayı ummayan ve dünya hayatından hoşnut olup ona bağlananların ve ayetlerimizden habersiz bulunanların, işte bunların kazandıklarına karşılık varacakları yer cehennemdir."
*1571

1412.İmam Ali (a.s) Allah-u Teala'nın, "Duvarın altında onların bir hazinesi vardı" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu hazine altından bir levha idi ve üzerinde şöyle yazılıydı: "...Dünya ve ehlinin halden hale değiştiğini gördüğü halde dünyaya itminan eden kimseye şaşarım." *1572

1413.İmam Ali (a.s): "Dünyaya, dünyadan yüz çevirenler gibi bakın. Dünya çok geçmeden sakinlerini kovacak ve refah içinde yüzen zengini derde müptela kılacaktır. O halde dikkatli ol ki insanı şaşırtan dünyanın çokluğu sizleri kandırmasın. Zira dünyadan kendinizle götüreceğiniz şeyler çok azdır." *1573

1414.İmam Ali (a.s): "Dünyaya yüz çeviren ve ayrılacak bir kimse gibi bak, dünyaya şeyda aşıklar gibi bakma." *1574

1415.İmam Sadık (a.s): "Eğer dünya fani ise o halde ona itminan etmek neden?" *1575

- 1571* Yunus, 7-8
1572* Mean'il-Ahbar, 200/1
1573* el-Bihar, 78/20/79
1574* Gurer'ul-Hikem, 2386
1575* el-Bihar, 73/88/54

389. Bölüm

Dünyayı Tercih Etme Tehlikesi

"İşte, azıp da dünya hayatını tercih edenin varacağı yer şüphesiz cehennemdir." *1576

1416.Lokman oğluna öğüt vererek şöyle buyurmuştur: "Dünyayı ahiretine sat ki her ikisini de elde edesin. Ahiretini dünyana satma ki her ikisini de kaybedersin." *1577

1417.İmam Ali (a.s): "Kim dünyaya tapar ve dünyayı ahirete tercih ederse korkunç bir akıbete düşer olur." *1578

1418.İmam Ali (a.s): "İnsanlar dünyalarını düzeltmek için dini işlerinden birini terkettiklerinde, Allah daha zararlı bir şeyi onların yüzüne açar." *1579
bak. el-Ahiret;17. Bölüm

- 1576* Naziat, 37-39
1577* el-Bihar, 13/422/17
1578* el-Hisal, 632/10
1579* Nehc'ul-Belağa, 106. hikmet

390. Bölüm

Dünya Müminin Zindanıdır

1419.Resulullah (s.a.a): "Dünya hiç bir mümine sefalı değildir. Nasıl olsun ki! Halbuki dünya onun zindanı ve belasıdır." *1580

1420.İmam Sadık (a.s): "Dünya müminin zindanı, mezar kalesi ve cennet döneceği yerdir. Dünya kafirin cenneti, kabir zindanı ve ateş sığınacağı yerdir."*1581

1580* Kenz'ul-Ummal, 6090
1581* el-Hisal, 108/74

391. Bölüm

Dünyaya Fazla Önem Verme Tehlikesi

1421.İmam Ali (a.s): "Her kimin en büyük himmeti dünya olursa mutsuzluğu ve hüznü uzar." *1582

1422.İmam Sadık (a.s): "Her kimin gece gündüz en büyük himmeti dünya olursa Allah-u Teala fakirliği iki gözünün arasına diker, işini dağıtır ve dünyadan sadece Allah'ın kendisine nasip ettiğine ulaşır. Her kimin de gece gündüz en büyük himmeti ahireti olursa Allah-u Teala kalbine zenginlik verir ve işlerini toparlayıp düzene koyar." *1583

1582* el-Bihar, 73/81/43
1583* el-Kafi, 2/319/15

392. Bölüm

Allah Nezdinde Dünya Hordur

"Eğer bütün insanların tek ümmet olma (tehlikesi) olmasaydı, Rahman olan Allah küfredenlerin evlerinin tavanlarını... gümüşten yapar ve altın bezeklerle işlerdi. Bunların hepsi ancak dünya hayatının geçimliğidir. Ahiret, Rabbinin katında O'na karşı gelmekten sakınanlardır. " *1584

1423.Resulullah (s.a.a): "Allah şöyle buyuruyor: "Eğer mümin kulum olmasaydı, kafirin kafasına, mücevherattan bir bez bağlardım." *1585

1424.Resulullah (s.a.a): "Eğer dünya aziz ve celil olan Allah nezdinde bir sivrisineğin kanadı kadar değerli olsaydı, asla kafire ve facire bir yudum su içirmezdi." *1586

1425.İmam Ali (a.s): "Allah nezdinde dünyanın hakir olmasının nişanelerinden biri de Allah'a karşı günahların sadece dünyada

yapılmasıdır; Allah katında olana dünyayı terketmedikçe erişmenin mümkün olmamasıdır.” *1587

1426.İmam Hüseyin (a.s): “Yahya b. Zekeriyya’nın başının, İsrailoğulları’ndan olan bir fahişeye hediye edilmesi, dünyanın Allah nezdindeki değersizliğindedir.” *1588

- 1584* Zuhruf, 33-35ler
1585* et-Temhis, 47/73
1586* Emali’et-Tusi, 531/1162
1587* Nehc’ul-Belağa, 385. hikmet
1588* el-Bihar, 44/365

393. Bölüm

Dünyanın Ahiret İle İhtilafı

1427.Resulullah (s.a.a): “Her kim dünyayı severse ahiretine zarar verir.” *1589

1428.İmam Ali (a.s): “Dünya ve ahiret iki uyumsuz düşman ve iki farklı yoldurlar. O halde kim dünyayı sever ve ona gönül verirse, ahirete buğzeder ve ona düşman kesilir. Bunlar doğu ve batı gibidirler. Bunların arasında yürüyen, birine yaklaştıkça diğerinden uzaklaşır. Bunlar bir kocası olan iki kadın (kuma) gibidirler (sürekli ihtilaf içerisindedirler).” *1590

1429.İmam Ali (a.s): “Dünyanın acılığı, ahiretin tatlılığıdır; dünyanın tatlılığı da ahiretin acılığıdır.” *1591

1430.İmam Ali (a.s): “Dünya ve ahireti bir araya toplamayı istemek, nefsin aldatışındandır.” *1592

1431.İmam Ali (a.s): “Dünya lezzetlerinden birine ulaşan kimseye, kıyamet günü bu lezzet hüznü olur.” *1593

1432.İmam Ali (a.s): “Dünya serveti ahiret fakirliğidir.” *1594

1433.İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s): “Allah’a yemin olsun ki dünya ve ahiret terazinin iki kefesi gibidir; biri aşağı inerse diğeri yukarı çıkar.” *1595

1434.İmam Sadık (a.s): “Cennete giren en son Peygamber Süleyman b. Davud’dur (a.s). Bu ona dünyanın verilmesi

sebebiyledir." 1596

bak. el-Mehabbet, 437. Bölüm

- 1589* el-Bihar. 731/81/43
- 1590* Nehc'ul-Belağa, 103. hikmet
- 1591* a. g. e. 251. hikmet
- 1592* Gurer'ul Hikem, 5995
- 1593* a.g.e, 9618
- 1594* a. g. e. 4705
- 1595* el-Hisal, 64/95
- 1596* el-Bihar, 14/74/16

394. Bölüm

Dünya ve Ahiretin Bir Araya Gelişi

"Bu yüzden Allah onlara dünya sevabını ve ahiret güzelliğini verdi. Allah ihsan sahiplerini sever." *1597

1435.İmam Ali (a.s): "Mal ve çocuklar, dünya ürünüdür. Salih amel ise ahiret ürünüdür. Bazen Allah her ikisini de bazı kimseler için bir araya toplar." *1598

1436.İmam Ali (a.s): "Eğer dinini dünyana tabi kıalarsan, dinini ve dünyanı helak etmiş olursun ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olursun. Dünyanı dinine tabi kılacak olursan dinini ve dünyanı elde etmiş olursun ve ahirette de kurtuluşa erenlerden olursun." *1599

1437.İmam Kazım (a.s): "Mürüvvete zarar vermeyecek ve israfla sonuçlanmayacak şekilde, helaldan isteklerini karşılayarak nefislerinizi dünyadan nasiplendirin ve bu yoldan din işleri hususunda yardım alın. Şüphesiz şöyle rivayet edilmiştir: "Dünyasını dini için veya dinini dünyası için terkeden kimse bizden değildir." *1600

- 1597* Al-i İmran, 148
- 1598* Nehc'us-Saade, 3/127
- 1599* Gurer'ul-Hikem, 3750-3751
- 1600* el-Bihar, 78/321/18

395. Bölüm

Dünyanın Misali

“Onlara, dünya hayatı misalinin tıpkı şöyle olduğunu anlat: Gökten indirdiğimiz su ile yeryüzünde yetişen bitkiler birbirine karışır, ama sonunda rüzgarın savuracağı çerçöpe döner. Allah her şeyin üstünde bir kudrete sahip olandır.” *1601

1438.İmam Ali (a.s): “Dünya, durduğunda duran ve peşisıra gittiğinde uzaklaşan gölgen gibidir.” *1602

1439.İmam Kazım (a.s): “Dünyanın misali yılanın misalidir; dokunulması yumuşak ama içi öldürücü zehirdir. Akıllı insanlar ondan sakınır, çocuklar ona ellerini uzatır.” *1603

1440.İmam Kazım (a.s): “Dünya içtikçe susuzluğu artıran ve sonunda insanı öldüren deniz suyu misalidir.” *1604

1441.İmam Kazım (a.s): “Dünya mavi gözlü bir kadın şeklinde Mesih’e (a.s) tecessüm etti. Mesih (a.s) ona şöyle buyurdu: “Kaç defa evlendin?” Dünya, “Çok!” dedi. Mesih (a.s) şöyle buyurdu: “Onların tümü seni boşadı mı?” Dünya şöyle dedi: “Hayır! Hepsini öldürdüm.” Mesih (a.s) şöyle buyurdu: “Senin geriye kalan kocalarına eyvahlar olsun! Nasıl da geçmişten ibret almıyorlar.” *1605

1601* Kehf, 45

1602* Gurer’ul-Hikem, 9818

1603* el-Bihar, 78/311/1

1604* Tuhef’ul-Ukul, 396

1605* el-Bihar, 78/311/1

396. Bölüm

Dünyanın Özellikleri

“Allah dilediği kimsenin rızkını genişletir ve bir ölçüye göre verir. Dünya hayatıyla övünenler bilsinler ki dünyadaki hayat ahiret yanında sadece bir geçimlikten ibarettir.” *1606

1442.Tenbih’ul-Havatir’de şöyle yer almaktadır: Rivayet edildiği üzere Cebrail (a.s), Nuh’a (a.s) şöyle demiştir: “Ey Peygamberlerin en uzun ömür süreni! Dünyayı nasıl gördün?” Nuh (a.s) şöyle

buyurdu: "Bir kapısından girip diğer kapısından dışarı çıktığım iki kapılı bir ev gibi." *1607

1443.Mesih (a.s): "Şüphesiz dünya bir köprüdür. Ondan geçiniz, onu bayındır kılmayınız." *1608

1444.Resulullah (s.a.a): "Ahiret karşısında dünya, ancak sizden birinin parmağını denize sokup, sonra da kendisiyle ne getirdiğine bakan kimse misalidir." *1609

1445.Resulullah (s.a.a): "Dünya bir andır; o halde onu itaatle geçirin." *1610

1446.İmam Ali (a.s): "Dünya fani ve yok olucudur. Eğer o senin için kalsa da sen onun için kalmayacaksın." *1611

1447.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Dünya yurdu geçiş yurdu, ahiret yurdu ise karar kılınacak yurttur. Geçiş yurdunuzdan kalacağınız yurt için azık alın." 1612

1448.İmam Ali (a.s): "Dünya kalış yurdu değil, geçiş yurdudur. Orada iki tip insan vardır: Biri özünü (nefsi isteklere) satarak kendisini helak eder; diğeri de özünü (Allah'a) satarak kendisini (azaptan) kurtarmış olur." *1613

1449.İmam Bakır (a.s): "Dünyayı konakladığın ve sonra terkettiğin bir konak, rüya aleminde gördüğün ve uyandığında kendisinden hiç bir eser görmediğin bir mal gibi gör. Ben bunu sana örnek olarak söyledim. Zira dünya akıl ve ilim sahibi kimseler nezdinde bir gölgenin hareketi gibidir." *1614

1450.İmam Bakır (a.s): "Dünya alimler nezdinde bir gölge gibidir." *1615

1451.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz Lokman oğluna şöyle buyurmuştur: "...Şüphesiz dünya derin bir denizdir. Bir çok insan bu denizde boğulmuştur. O halde bu denizdeki gemi ilahi takva olmalıdır. Yatağı iman, yelkeni tevekkül, kaptanı akıl, kılavuzu ilim ve dümeni sabır olmalıdır." *1616

1606* Ra'd, 26

1607* Tenbih'ul-Havatir, 1/131

1608* el-Hisal, 65/95

1609* el-Bihar, 73/119/110

1610* a. g. e. 77/164/2

1611* Gurer'ul-Hikem, 1802

1612* Nehc'ul-Belağa, 203. hutbe

1613* a. g. e. 133. hikmet

1614* el-Kafi, 2/133/16
1615* el-Bihar, 73/126/123
1616* el-Kafi, 1/16/12

397. Bölüm

Dünya Belalarla Çevrilmiştir

1452.İmam Ali (a.s): "Dünya, belalarla çevrilmiş ve hıyanetle tanınmış bir evdir. Ne kendi hali sabit kalır, ne de sakinleri güvenlik ve esenlik içindedir! Çeşit çeşit durumları, durmadan değişen halleri vardır. Dünya hayatı kınanmış, orada emniyette olmak imkansız kılınmıştır." *1617

bak. er-Rahet; 849. Bölüm

1617* Nehc'ul-Belağa, 226. hutbe

84. Konu: Düşmanlık

398. Bölüm

Birbirine Düşmanlık Etmekten Sakınmak

1453.Resulullah (s.a.a): "Cebrail (a.s) insanlara düşmanlık etmekten uzak durmak kadar hiçbir şey hakkında bana tavsiyede bulunmamıştır." *1618

1454.Resulullah (s.a.a): "Ben putperestlikten sonra insanlarla çekişmekten sakındırıldığım gibi hiçbir şey hakkında sakındırılmadım." *1619

1455.Resulullah (s.a.a): "Herkim insanlarla çekişirse insanlığı düşer ve saygınlığı ortadan kalkar." *1620

1456.İmam Ali (a.s): "İnsanlara düşmanlık etmek cehaletin başıdır." *1621

1457.İmam Bakır (a.s): "Çekişmekten uzak durunuz. Zira bu iş kalbi bozar ve nifak doğurur." *1622

1618* el-Kafi, 2/302/11

- 1619* Tuhef'ul Ukul, 42
1620* Emali et-Tusi, 512/1119
1621* Gurer'ul Hikem, 5247
1622* Hilyet'ul Evliya, 3/184/235

399. Bölüm

Düşmanlık Tohumu

1458.İmam Ali (a.s): "Düşmanlık etmenin sebebi az sakınmaktır."
*1623

1459.İmam Ali (a.s): "Her şeyin bir tohumu vardır. Düşmanlığın tohumu ise şaka yapmaktır." *1624

- 1623* Gurer'ul Hikem, 6302
1624* a. g. e. 7316

400. Bölüm

Düşman Olarak Adlandırılması Gerekenler

"Ey iman edenler! Eşleriniz ve çocuklarınızdan size düşmanlık edenler olur, onlardan sakının; ama, siz affeder, suçlarını örter ve bağışlarsanız bilin ki Allah da bağışlar ve acır." *1625

1460.İmam Ali (a.s): "İnsanın karnı düşmandır." *1626

1461.İmam Cevad (a.s): "Herkim isteğine uyarak doğru yolu senden gizlerse, şüphesiz sana düşmanlık etmiştir." *1627
bak. eş-Şeytan, 1024. Bölüm

- 1625* Teğabün, 14
1626* Gurer'ul-Hikem, 4424
1627* A'lam'ud Din, 309

401. Bölüm

Düşmanların En Düşmanı

1462. Resulullah (s.a.a): "Düşmanlarının en düşmanı iki tarafın arasında olan nefsidir." *1628

1463. İmam Askeri (a.s): "Düşmanlarından hilesi en zayıf olan kimse düşmanlığını aşikar kılandır." *1629

1628* Tenbih'ul Havatir, 1/259

1629* A'lam'ud Din, 313

402. Bölüm

Düşmandan Güvende Olmaktan Sakındırmak

1464. İmam Ali (a.s): "Düşmandan gafil olan kimseyi hileler uyandırır." *1630

1465. İmam Ali (a.s): "Herkim düşmanından gafil olursa düşman ondan gafil değildir." *1631

1466. İmam Ali (a.s): "Her ne kadar zayıf da olsa hiçbir düşmanını küçük görme." 1632

1630* Gurer'ul-Hikem, 8672

1631* Nehc'ul Belağa, 62. mektup

1632* Gurer'ul-Hikem, 10216

403. Bölüm

Düşmanın Barışmasını Sağlamak

1467. İmam Ali (a.s): "Her kim düşmanlarını barışa çekerse, (dostlarının) sayısını çoğaltmış olur." *1633

1468. İmam Ali (a.s): "Herkim düşmanlarını barışa çekerse muradına erişmiştir." *1634

1633* Gurer'ul Hikem, 8230
1634* a. g. e. 8043

404. Bölüm

Düşmanlar Karşısında Uygun Silah

1469.Lokman (a.s), oğluna şöyle tavsiyede bulunmuştur:
"Oğulcağızım! Düşmanın karşısında silahlanman ve neticede onu yere sermen gereken şey ondan hoşnut olduğunu göstermendir. İçinden geçenin kendisine aşikar olmaması ve neticede senin karşında hazırlık içinde bulunmaması için ondan uzaklaşmamandır." *1635

1635* Emali es-Seduk, 532/5

405. Bölüm

İnsanların Bilmediği Şeye Düşman Oluşu

1470.İmam Ali (a.s): "İnsanlar bilmedikleri şeyin düşmanlarıdır."
bak. el-Cehl, 400. Bölüm

1636* Nehc'ul Belağa, 172. ve 478. hikmetler.

85. Konu: Ecel

406. Bölüm

Ecel

1471.İmam Ali (a.s): "Ecelleri (ömür müddetini) belirlemiş, bazısını kısa ve bazısını da uzun kılmıştır. Bazılarını öne almış, bazısını da ertelemiştir. Nedenlerini ölüme ilişik kılmıştır (ecelin gelip çatmasını sağlar.)" *1637

1472.İmam Ali (a.s): "Ecelden daha doğru bir şey yoktur." *1638

1473.İmam Ali (a.s): "Ecel ne güzel ilaştır!" *1639

1474.İmam Ali (a.s): "İnsanın nefesleri, eceline doğru attığı adımlardır." *1640

1637* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 7/21

1638* Gurer'ul Hikem, 10648

1639* a. g. e. 9905

1640* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid,

407. Bölüm

Ecel Sağlam Bir Kaledir

"Hiçbir kimse Allah'ın izni olmadan ölmez. O, belli bir vakte bağlanmıştır." *1641

1475.İmam Ali (a.s): "Koruyucu olarak ecel yeter." *1642

1476.İmam Ali (a.s): "Ecel sağlam bir kaledir." *1643

1641* Al-i İmran, 145

1642* el-Bihar, 5/142/14

1643* Gurer'ul Hikem, 494

408. Bölüm

Her Şeyin Bir Eceli Vardır

1477.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz her şeyin bir müddeti ve eceli vardır." *1644

1478.İmam Ali (a.s): "Allah her şeye bir miktar tayin etmiştir ve her miktarın bir eceli/sonu vardır." *1645

1644* Nehc'ul Belağa, 190. hutbe

1645* Gurer'ul Hikem, 4778

409. Bölüm

Her Ümmetin Belli Bir Eceli Vardır

"Her ümmet için belirli bir süre vardır; vakitleri dolunca ne bir an gecikebilir, ne de bir an öne geçebilirler." *1646

"Yok ettiğimiz her bir memleketin elbette belli bir yazısı vardır. Hiç bir ümmet kendi süresini öne de alamaz, geciktiremez de." *1647
bak. Nahl 61; Ta-ha 129; Ankebut, 5; Şura, 14; Müminun, 43

1646* A'raf, 24

1647* Hicr, 4 ve 5

410. Bölüm

Belirli ve Belirsiz Ecel

"O, sizi çamurdan yarattı, sonra size bir ecel tayin etti. Belirli bir ecel O'nun katındadır; sonra bir de şüphe edersiniz." *1648

1479.İmam Sadık (a.s) (yukarıdaki ayetin tefsirinde): "Belirsiz ecel askıya alınmış, durdurulmuş eceldir. Allah dilediği kadar öne alır ve dilediği kadar da erteler. Ama belirlenmiş ecel, bir kadir gecesinden diğer kadir gecesine kadar takdir edilen eceldir. Allah'ın şu sözü de bu anlamdadır: "Süreleri sona erince bir an bile geciktirilmezler ve öne de alınmazlar." *1649 *1650

1648* En'am, 2

1649* Yunus, 49

1650* el-Bihar, 5/139/3

411. Bölüm

Belirsiz Eceli Uzaklaştıran Şey

1480.İmam Ali (a.s): "Sadaka ile eceller uzar." *1651

1481.İmam Sadık (a.s): "İnsanlar ömürleriyle yaşamaktan çok,

iyilikleriyle yaşarlar; ecelleriyle ölmekten çok, günahlarıyla ölürler." *1652

bak. el-Umr, 1368. Bölüm

1651* Gurer'ul Hikem, 4239

1652* el-Bihar 5/140/7

86. Konu: Edeb

412. Bölüm

Edeb

1482.İmam Ali (a.s): "Edeb insanın kemalidir." *1653

1483.İmam Ali (a.s): "Ey mümin! Şüphesiz ki bu ilim ve edep nefsinin değeridir; o halde bunları öğrenmeye çalış. İlim ve edebin arttıkça şüphesiz değer ve makamın da artar." *1654

1484.İmam Ali (a.s): "Edeb en güzel huydur." *1655

1485.İmam Ali (a.s): "Babaların çocuklarına bıraktığı en hayırlı miras edeptir." *1656

1486.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz insanlar altın ve gümüşten daha çok güzel bir edebe muhtaçtırlar." *1657

1487.İmam Ali (a.s): "Güzel edep, en üstün soy şerafeti ve en üstün akrabalıktır." *1658

1488.İmam Ali (a.s): "Edeb öğrenmeye çalış; zira edep soy şerafetinin süsüdür." *1659

1489.İmam Ali (a.s): "Güzel edep, soy şerafetinin yerini tutar." *1660

1490.İmam Ali (a.s): "Edepten daha faydalı bir soy şerafeti yoktur." *1661

1491.İmam Ali (a.s): "Edebi olmayanın soyluluğu gider." *1662

1492.İmam Ali (a.s): "Sizin süsünüz edeptir." *1663

1493.İmam Ali (a.s): "Edeb gibi bir süs yoktur." *1664

- 1653* Gurer'ul Hikem, 998
1654* Mişkat'ul Envar, 135
1655* Gurer'ul Hikem, 967
1656* a. g. e. 5036
1657* a. g. e. 3590
1658* a. g. e. 4853
1659* a. g. e. 6096
1660* el-Bihar, 75/68/8
1661* a. g. e. 71/428/78
1662* Tuhef'ul Ukul, 96
1663* Nehc'us Saadet, 2/50
1664* Gurer'ul Hikem, 10466

413. Bölüm

Edep ve Akıl

1494. Resulullah (s.a.a): "Güzel edep aklın süsüdür." *1665

1495. İmam Ali (a.s): "Her şey akla ihtiyaç duyar; akıl ise edebe."
*1666

1496. İmam Ali (a.s): "İnsanda edep, kökü akıl olan bir ağaç gibidir." *1667

1497. İmam Ali (a.s): "Edebi aklından çok olan kimse, bir çok koyunlar arasında olan çoban gibidir." *1668

1498. İmam Hasan (a.s): "Akıllı olmayanın, edebi de olmaz." *1669

- 1665* el-Bihar, 77/131/41
1666* Gurer'ul Hikem, 6911
1667* a. g. e. 2004
1668* a. g. e. 8886
1669* el-Bihar, 77/111/6

414. Bölüm

Nefsi Terbiye Etmek

1499.İmam Ali (a.s): "Nefislerinizi terbiye etmek görevini bizzat üstlenin ve onları alışkanlıkların tutkusundan kurtarmaya çalışın."
*1670

1500.İmam Ali (a.s): "Kendini eğitip terbiye eden kimse, insanları eğitip terbiye eden kimseden daha çok ululanmaya layıktır." *1671

1670* Gurer'ul Hikem, 4522

1671* el-Bihar, 2/56/33

415. Bölüm

Edebin Getirdikleri

1501.Tuhef'ul Ukul'da şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala Hz. İsa'ya (a.s): "Kalbini haşyet ve korku ile terbiye et." *1672

1502.İsa bin Meryem'e (a.s), "Seni kim terbiye etti?" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Beni hiç kimse terbiye etmedi. Ben sadece bilgisizliğin çirkinliğini gördüm de ondan sakındım." *1673

1503.İmam Ali (a.s): "Ahlakı tezkiye etmek, güzel edebin sebebidir." *1674

1504.İmam Ali (a.s): "Her kim edebe gönül verirse kötülükleri azalır." *1675

1505.İmam Ali (a.s): "Alimlerle otur ki ilmin artsın, edebin güzelleşsin ve nefsin tezkiye olsun." *1676

1506.İmam Ali (a.s): "Edep, akıl ve zekayı geliştirir." *1677

1507.İmam Ali (a.s): "İnsanın ilmi arttıkça edebi de artar ve Allah korkusu ve haşyeti katmerleşir." *1678

bak. et-Tecrube, 335. Bölüm

1672* Tuhef'ul Ukul, 500

1673* Tenbih'ul Havatir, 1/96

1674* Gurer'ul Hikem, 5520

1675* a.g.e, 8271

1676* a.g.e, 4786

1677* a. g. e. 4333

1678* a. g. e. 4174

416. Bölüm

Edebin Tefsiri

1508.İmam Ali (a.s): "Başkalarında sevmediğin şeylerden sakınman, sana edep olarak yeter." *1679

1509.İmam Ali (a.s): "İnsana, nimet ve ihtiyaçlarında Rabbinden başkasını ortak koşmaması edep olarak yeter." *1680

1510.İmam Sadık (a.s): "Babam (a.s) beni üç şeyle terbiye etti...bana şöyle buyurdu: "Ey oğulcağızım! Her kim kötü arkadaşlarla oturursa salim kalmaz. Her kim sözüne dikkat etmezse pişman olur ve her kim de kötü yerlere giderse ithama maruz kalır." *1681

1679* el-Bihar, 70/73/27

1680* a.g.e. 94/94/12

1681* Tuhef'ul Ukul, 376

417. Bölüm

En Üstün Edep

1511.İmam Ali (a.s): "En üstün edep, insanın haddini bilmesi ve ölçüsünü aşmamasıdır."* 1682

1512.İmam Ali (a.s): "En güzel edep, seni haramlardan koruyandır." *1683

1513.İmam Ali (a.s): "İstek ve korku anında insanın nefsinin kontrol altına alması en üstün edeptir." *1684

1682* Gurer'ul Hikem, 3241

1683* a. g. e. 3298

1684* a. g. e. 5932

418. Bölüm

Çocuğu Terbiye Etmeye Teşvik

1514. Resulullah (s.a.a): "Evlatlarınıza değer verin, edeplerini güzelleştirin (ki bu vesile ile) bağışlanasınız." *1685

1515. İmam Ali (a.s) İmam Hasan'a (a.s): "Şüphesiz ki gencin kalbi boş bir tarla gibidir; içine ne serpersen kabul eder. Bu yüzden henüz kalbin katılaşımadan ve zihnin meşgul olmadan seni terbiye etmeye koyuldum." *1686

1516. İmam Sadık (a.s): "Ey iman edenler! Kendinizi ve ehlinizi ateşten koruyun" ayeti nazil olduğunda insanlar, "Ya Resulullah! Nefsimizi ve ehlimizi nasıl koruyalım?" diye sorunca Peygamber şöyle buyurmuştur: "Hayırlı işler yapın ve bunu ailenize de hatırlatın. Onları Allah'a itaat üzere terbiye edin." *1687

1517. İmam Rıza (a.s): "Çocuğa bir parça ekmek veya herhangi bir şeyden bir avuç bile olsa kendi eliyle sadaka vermesini emredin. Zira her ne kadar az da olsa temiz bir niyetle Allah yolunda verilen her şey, (aslında) çoktur." *1688

bak. el-Valid ve'l-Veled; 1888 236. Konu, es-Siğar

1685* el-Bihar, 104/95/44

1686* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 16/66

1687* Mustedrek'ul Vesail, 12/201/13882

1688* el-Kafi, 4/4/10

419. Bölüm

Nasıl Terbiye Edileceği Hususunda

1518. Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınız yedi yaşına gelince onlara namazı öğretin. On yaşına gelince namaz hususunda (terkettikleri takdirde) onları dövün ve yataklarını birbirinden ayırın." *1689

1519. Resulullah (s.a.a): "Çocuk ilk yedi yıl efendidir, ikinci yedi yıl köle ve üçüncü yedi yıl da vezir. Eğer yirmibir yaşına kadar ahlakını beğenirsen (ne güzel!); aksi takdirde onu kendi haline bırak. Zira (bu durumda) sen Allah katında ma'zursun." *1690

1520. İmam Sadık (a.s): "Çocuğu onbeş ila onaltı yaşlarında oruç tutması için terbiye et." *1691

bak. el-Valid li'l Veled, 1889. Bölüm

1689* Kenz'ul Ummal, 45330

1690* Mekarim'ul Ahlak, 1/478/1649

1691* el-Bihar, 103/162/6

420. Bölüm

Terbiyede Riayet Edilmesi Gereken Hususlar

1521. Ali b. Esbat: "Resulullah (s.a.a) gazab anında tedip etmeyi yasaklamıştır." *1692

1522. İmam Ali (a.s): "İyileri mükafatlandırarak kötülerini kötülüklerden alıkoymuştur." *1693

1523. İmam Ali (a.s): "İyileri ıslah etmek onlara değer vermektedir. Kötülerini ıslah etmek ise onları tedip etmektedir." *1694

1524. İmam Ali (a.s): "Kardeşini kendisine iyilikte bulunarak kınadı. Kötülüklerine kendisine ihsanda bulunarak cevap ver." *1695

1525. İmam Ali (a.s): "Kötü insanı iyi işleriyle ıslah et. Güzel sözleriyle onu hayra sevk et." *1696

1526. Bazısı şöyle demiştir: "Ebu'l-Hasan Musa'ya (a.s) çocuğumu şikayette bulununca şöyle buyurdu: "Onu dövme; kısa bir müddet ondan ayrıl, küs." *1697

1692* el-Bihar, 79/102/2

1693* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 18/410

1694* el-Bihar, 78/82/81

1695* a.g.e, 71/427/76

1696* Gurer'ul Hikem, 2304

1697* el-Bihar, 104/99/74

421. Bölüm

Allah'ın Edebi İle Edeplenmek

1527.İmam Ali (a.s): "Her kim aziz ve celil olan Allah'ın edepleriyle edeplenirse (bu edep) onu ebedi kurtuluşa ulaştırır." *1698

1528.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın edebi üzere ıslah olmazsa, kendi nefsinin edebi üzere ıslah olmaz." *1699

1698* el-Bihar, 92/214/13

1699* Gurer'ul Hikem, 9001

422. Bölüm

Allah'ın Terbiyesi

1529.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz bela zalimler için edeptir." *1700

1530.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Allah'ım! Beni cezanla edeplendirme ve beni düzeninle tuzağa düşürme." *1701

bak. el-Bela, 271. Bölüm

1700* el-Bihar, 81/198/55

1701* İkbâl'ul A'mal, 1/157

87. Konu: Eğlence

423. Bölüm

Eğlence

"Bilin ki, dünya hayatı oyun, eğlence, süslenme ve aranızda övünmeden ibarettir." *1702

"Onlar bir kazanç veya bir eğlence gördüklerinde, seni ayakta bırakarak oraya yöneldiler. De ki: "Allah katında olan, eğlenceden de kazançtan da hayırlıdır. Allah, rızık verenlerin en iyisidir." *1703

1531.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Allah'tan korkun; hiç kimse eğlensin diye boşuna yaratılmamış, boş işler yapsın diye kendi haline terkedilmemiştir." *1704

1532.İmam Ali (a.s): "Eğlence ahmakların yiyeceğidir." *1705

1533.İmam Ali (a.s): "Ömrün, içinde heba olduğu en kötü şey oyundur." *1706

1702* Hadid, 20

1703* Cum'a, 11

1704* Nehc'ul Belağa, 370. hikmet

1705* Gurer'ul-Hikem, 937

1706* a. g. e. 5729

424. Bölüm

Eğlencenin Neticeleri

1534.İmam Ali (a.s): "Eğlence Rahman olan Allah'ı gazaplandırır, şeytani hoşnut kılar ve Kur'an-ı unutturur." *1707

1535.İmam Ali (a.s): "Eğlence ciddi kararları heba eder." *1708

1536.İmam Ali (a.s): "Eğlence toplantıları imanı yok eder." *1709

1537.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan başarıya en uzak olan kimse boş şeyleri ve şakayı seven kimsedir." *1710

1538.İmam Ali (a.s): "Eğlencesi çok olan kimsenin akli azdır." *1711

bak. el-Gına, 1448. Bölüm

1707* el-Bihar, 78/9/66

1708* Gurer'ul-Hikem, 2165

1709* a. g. e. 9815

1710* a. g. e. 3333

1711* a. g. e. 8426

425. Bölüm

İman ve Oyalanma

1539.İmam Ali (a.s) müminin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Vakti hep doludur." *1712

1540.İmam Hasan (a.s): "Mümin sonunda gafil olacağı hiçbir eğlenceyle oyalanmaz, dolayısıyla da mümin düşününce hüzünlenir." *1713

1541.İmam Sadık (a.s) eğlence için av peşinde koşturan birine şöyle buyurmuştur: "Müminin böyle şeyler için fırsatı yoktur. Ahireti talep etmek onu eğlenceden alıkoymuştur." İmam (a.s) daha sonra şöyle buyurmuştur: "Mümin bu işlerden hiç birisine fırsat bulamaz. Onun eğlenceyle ne işi vardır? Oyalayıcı işler kalbi katılaştırır ve (kalpte) nifak yeşertir." *1714

1712* Nehc'ul-Belağa, 333. hikmet

1713* Tenbih'ul-Havatir, 1/52

1714* Mustedrek'ul-Vesail, 13/216/15163

426. Bölüm

Müminin Oyalanması

1542.Resulullah (s.a.a): "Mümin için şu üç şey dışında her oyalayıcı boş şeyler batıldır: Atını terbiye etmek, okçuluk yapmak ve eşiyile oynaşmak. Zira bu üç iş haktır." *1715

1543.Resulullah (s.a.a): "Müminin en iyi oyalanması yüzmek, kadının en iyi oyalanması ise dokumaktır." *1716

1715* el-Kafi, 5/50/13

1716* Kenz'ul-Ummal, 40611

427. Bölüm

Güvercinlerle Oynamak

1544.İmam Ali (a.s): "Peygamber (s.a.a) kuş uçuran birini görünce şöyle

1545.buyurdu: "Bir şeytan bir şeytanın peşice koşturuyor." *1717

1717* Mustedrek'ul-Vesail, 8/306/951

88. Konu: Elbise

428. Bölüm

Elbise

“Ey insanoğulları! Ayıp yerlerinizi örtecek giyimlikle sizi süsleyecek elbiseler gönderdik. Takva örtüsü ise bunlardan daha hayırlıdır. Allah'ın bu ayetleri öğüt almanız içindir.” *1718
bak. Nahl, 14; A'raf, 27; Enbiya, 80

1546.Resulullah (s.a.a): “Giyin ve çıplak yol yürüme.” *1719

1547.Resulullah (s.a.a): “Beyaz elbise giyiniz zira beyaz elbise daha güzel ve daha temizdir. Ölülerinizi de beyaz parça içinde kefenleyiniz.” *1720

1548.İmam Ali (a.s): “Beyaz elbise giyiniz şüphesiz beyaz elbise Allah Resulünün ve bizim elbisemizdir.” *1721

1549.İmam Sadık (a.s): “Keten elbiseler peygamberlerin elbiselerindedir ve keten elbise eti bitirtir.” *1722
bak. Ez-Ziynet, 899. Bölüm

1718* A'raf, 26

1719* Kenz'ul-Ummal, 41106

1720* el-Kafi, 6/445/2

1721* a. g. e. s. 450/2

1722* a. g. e. s. 449/1

429. Bölüm

Giyimde Ölçülü Olmak

1550.Resulullah (s.a.a) iki şöhretli elbiseyi yasaklamıştır: İnceliği ve kalınlığı, yumuşaklığı ve kabalığı uzunluğu ve kısalığı meşhur olan elbise. Aksine bu özelliklerin ortasını ve iktisatlı olanını giyinmek gerekir.” *1723

1551.İmam Sadık (a.s): “Ali (a.s) yün parça ile yamanmış kaba keten elbisesi giymiş bir halde insanlara hutbe okuyordu. Bu konuda kendisine itiraz edilince Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Bu elbise

kalbi mütevazi kılmakta ve mümin de ona uymaktadır." *1724

1552.İmam Sadık (a.s): "Mal Allah'ın malıdır ve Allah onu insana emanet vermektedir ve insanlara bu maldan iktisatlı bir şekilde yemeleri ve iktisatlı bir şekilde giymeleri için izin vermiştir."

***1725**

bak. Eş-Şöhret, 1071. Bölüm

1723* Kenz'ul-Ummal, 41172

1724* el-Bihar, 79/312/14

1725* a.g.e, 79/304/17

430. Bölüm

Her Zamanın En Hayırlı Elbisesi O Zamanın İnsanlarının Giydiği Elbisedir

1553.Hammad bin Osman: "İmam Sadık'ın (a.s) yanındaydım. Bir şahıs İmam'a (a.s) şöyle arzetti: "Allah seni ıslah etsin! Sizler Ali bin Ebi Talib'in (a.s) kaba elbise giydiğini, dört dirhemlik elbise giydiğini ve benzeri şeyler söylüyorsunuz. Oysa sizin güzel elbise giydiğinizi görüyorum!" Hammad: "İmam (a.s) ona şöyle buyurdu: "Ali bin Ebi Talib (a.s) o elbiseyi, ayıp olmadığı bir zamanda giyiyordu. Eğer o elbiseyi bugün giyecek olursanız şöhrete sebep olur. O halde her zamanın en iyi elbisesi o zamanın insanların giydiği elbisedir. Ancak Kaimimiz kıyam edince Ali'nin (a.s) elbisesine benzer elbiseler giyer ve onun gibi davranır." *1726

1554.Süfyan es'Sevri: "İmam Sadık'a (a.s) şöyle arzettim: "Sen Ali bin Ebi Talib'in (a.s) kaba elbise giydiğini rivayet ediyorsun, oysa kendin kuhi *1727 ve mervi elbiseler giyiyorsun." İmam bana şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Ali bin Ebi Talib (a.s) ekonomik sıkıntıların olduğu bir zamanda yaşıyordu ama ekonomik durum düzeldiğinde zamanın iyilerinin, bolluktan istifade etmesi daha evladır." *1728

1555.İmam Rıza (a.s): "Benim fakir dostlarım keçenin üzerinde oturmamı, kaba elbise giymemi seviyorlar. Oysa zamanımız bunları kabul etmemektedir." *1729

1556.Ebi Abbad'dan şöyle nakledilmiştir: "İmam Rıza (a.s) yazın hasırın üzerinde, kışın ise palasın üzerinde oturuyordu. Elbiseleri kalın ve kabaydı. Ama insanların arasına girince kendisini süsledi." *1730

1726* el-Kafi, 6/444/15

1727* **Kuhi bir tür beyaz elbisedir. Mervi de Merh şehrinde giyilen bir tür elbisedir.**

1728* Mekarim'ul-Ahlak, 1/220/648

1729* a.g.e, 1/218/642

1730* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/178/1

431. Bölüm

Sarık

1557.Resulullah (s.a.a): "Sarıklar Arapların tacıdır." *1731

1558.Resulullah (s.a.a): "Güler yüz ve sarıkla camilere giriniz zira sarıklar Müslümanların taçlarıdır." *1732

1559.Cabir: "Allah Resulü (s.a.a) Mekke'nin fethedildiği gün başında siyah sarık olduğu halde Mekke'ye girdi." *1733

1560.İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) kendi eliyle Ali'nin (a.s) başına sarığı taktı ve köşesini önünden saldı, başının arkasından da dört parmak kısalttı. "Arkanı dön" diye buyurdu. Ali (a.s) arkasını döndü. Peygamber, "Yüzünü bana dön" diye buyurdu. Ali (a.s) yüzünü Peygamber'e çevirdi ve Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Meleklerin taçları işte böyledir." *1734

1731* el-Kafi, 6/461/5

1732* Kenz'ul-Ummal, 41143

1733* Sunen-u Ebi Davud, 4076

1734* el-Kafi, 6/461/4

432. Bölüm

Yasak Elbiseler

1561.Resulullah (s.a.a): "İpek giyinmek ve altın takmak ümmetimin erkekleri için haram ve kadınları için helal kılınmıştır." *1735

1562.Resulullah (s.a.a): "Her kim insanlar kendisine baksın diye

kıymetli bir elbise giyerse Allah o elbiseyi bedeninden çıkarmadıkça ona asla teveccüh etmez." *1736

1563.İmam Sadık (a.s): "Erkek savaş dışında ipek ve diba (renkli bir tür ipek elbise) giymemelidir. " *1737
bak. Eş-Şöhret, 1070. Bölüm

1735* Kenz'ul-Ummal, 41210

1736* a.g.e, 41203

1737* el-Kafi, 6/453/1

89. Konu: Eman Dilemek

433. Bölüm

Eman Dilemek-Sığınmak

1564.Resulullah (s.a.a): "Birisi senden canı hakkında eman dilerse onu öldürme." *1738

1565.Resulullah (s.a.a): "Her kim canı hususunda birine eman verir, sonra da onu öldürürse her ne kadar öldürülen kafir de olsa ben o katilden beriyim." *1739

1738* Kenz'ul Ummal, 10909

1739* a. g. e, 10930

434. Bölüm

Ahde Vefa Göstermek

1566.İmam Ali (a.s): "Güvenilir insanlar hakkında ahdinize vefa gösterin." *1740

1567.İmam Ali (a.s), Malik-i Eşter'e yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Düşmanla aranda bir sözleşme imzalarsan veya ona eman elbisesini giydirirsen, sözüne vefa göster ve emanetle sözleşmene riayet et. Kendini verdiğin emana kalkan yap. Zira insanlar sahip oldukları çeşit çeşit istekler ve dağınık görüşlerine rağmen ilahi farzlardan hiç biri hakkında ahde vefayı ululadıkları gibi söz birliği etmemişlerdir." *1741

1740* Nehc'ul Belağa, 155. hikmet

1741* a. g. e, 53. mektup

435. Bölüm

Sözleşmelere Saygı

1568.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en düşüğü bile Müslümanlar adına eman verebilir." *1742

1569.Resulullah (s.a.a): "Müslümanlar kardeştir. Kanları eşittir. En düşükleri

1570.de eman verebilir. Onlar başkaları karşısında tek bir el gibidirler." *1743

1742* Kenz'ul Ummal, 10932

1743* el-Bihar, 100/46/6

90. Konu: Emanet

436. Bölüm

Emanet

"Onlar emanetlerini ve sözlerini yerine getirirler." *1744

1571.İmam Ali (a.s): "İmanın en üstünü emanete riayet etmek, en çirkin ahlak ise hıyanettir." *1745

1572.İmam Bakır (a.s): "Üç şeyde aziz ve celil olan Allah hiç kimseye ruhsat (izin) vermemiştir: Emaneti iyi ve kötü herkese eda etmekte, iyi ve kötü herkese verdiği sözünü tutmakta, iyi veya kötü olsun anne ve babaya iyilik etmekte." *1746

1573.İmam Sadık (a.s): "Emanete riayet etmek zenginliktir." *1747

1744* Müminun, 8

1745* Gurer'ul Hikem, 2905-2906

1746* el-Kafi, 2/162/15
1747* Tenbih'ul Havatir, 1/12

437. Bölüm

Her Durumda Emanete Riayet Etmek Farzdır

1574.İmam Ali (a.s): "Her ne kadar sana hıyanet etse de, sana güvenene hıyanet etme. Senin sırrını ifşa etse de sen sırrını ifşa etme." *1748

1575.İmam Sadık (a.s): "Allah'tan korkunuz, size güvenen kimsenin emanetine riayet ediniz. Müminlerin Emiri'nin (a.s) katili bile bir emanet hususunda bana güvenecek olursa onu kendisine eda ederim." *1749

1576.İmam Sadık (a.s): "Hüseyin b. Ali'nin katili de olsa emanete riayet ediniz." *1750

1748* el-Bihar, 77/208/1
1749* Emali es-Seduk, 204/5
1750* a.g.e, 204/4

438. Bölüm

Emanete Riayet Etmeyenin İmanı Yoktur.

1577.Resulullah (s.a.a): "Emanete riayet etmeyenin imanı yoktur." *1751

1578.Resulullah (s.a.a): "Kendisine ismarlanan emaneti küçümseyerek zayi eden kimse bizden değildir." *1752
bak. 138. Konu; el-Hıyanet

1751* el-Bihar, 72/198/26
1752* a.g.e, 75/172/13

439. Bölüm

Emanete Riayetın Etkileri

1579.Lokman (a.s): "Ey oğulcağızım! Emanete riayet et ki dünya ve ahiretin salim olsun. Emin ol ki zengin olasın." *1753

1580.Resulullah (s.a.a): "Emanete riayet, zenginlik getirir, hıyanet ise fakirlik." *1754

1581.İmam Ali (a.s): "Emanete riayet güçlenirse doğruluk da artar." *1755

1753* Mean'il Ahbar, 253/1

1754* el-Bihar, 75/114/6

1755* Gurer'ul Hikem, 4054

440. Bölüm

İtimat Edilmemesi Gereken Kimseler

1582.Resulullah (s.a.a): "Emin olmayan bir kimseye güvenen kimse için Allah garanti vermez. Zira kendisini ona güvenmekten sakındırmıştır." *1756

1583.İmam Bakır (a.s): "Sana emin kimse hıyanet etmemiş, sen emaneti haine vermişsin." *1757

1584.İmam Sadık (a.s): "Hain birine emaneti vermem ile zayıf edeceğim birine vermem arasında benim için hiç bir fark yoktur." *1758

1756* el-Bihar, 103/179/3

1757* et-Tehzib, 7/232/1013

1758* el-Kafi, 5/301/4

91. Konu: Emel-Arzu

441. Bölüm

Emel Rahmettir

1585.Resulullah (s.a.a): "Emel (arzu) ümmetim için bir rahmettir. Emel olmasaydı, hiç bir anne çocuğunu emzirmez ve hiçbir bahçıvan bir ağaç dikmezdi." *1759

1586.İmam Ali (a.s): "Emel kendisi ile ünsiyet edilen arkadaştır." *1760

1587.Tenbih'ul Havatir'de şöyle yer almıştır: "İsa b. Meryem (a.s) oturduğu bir sırada yaşlı birisi küreği ile çalışıyor ve toprağı eşeliyordu. İsa (a.s) şöyle dua etti: "Allah'ım! Ondan arzuyu al." Bunun üzerine o yaşlı adam küreğini kenara atarak yere uzandı. Bir müddet öylece bekledi, bunun üzerine Hz. İsa (a.s) "Allah'ım! Ona arzuyu geri ver" diye dua edince yaşlı adam kalktı ve yeniden çalışmaya başladı." *1761

1759* a.g.e, 77/173/8

1760* Gurer'ul-Hikem, 1042

1761* Tenbih'ul Havatir, 1/272

442. Bölüm

Arzular Bitmez

1588.Resulullah (s.a.a): "Her kim yarın da yaşamayı arzu ederse şüphesiz ki ebedi yaşayacağını arzu etmiştir." *1762

1589.İmam Ali (a.s): "Arzu için bir son yoktur." *1763

1590.İmam Ali (a.s): "Arzular sona ermez." *1764

1762* el-Bihar, 73/167/31

1763* Gurer'ul Hikem, 1010

1764* a. g. e. 639

443. Bölüm

Boş Arzulardan Sakındırmak

"Bırak onları yesinler, zevk alsınlar, emelleri onları oyalayadursun, yakında öğrenecekler" *1765

1591.İmam Ali (a.s): "Boş arzulardan sakının; zira bir çok kimse yarını ümit ettiği halde onu geride bırakamadı. Bir çok kimseye gecenin başında imrenildiği halde, gece sonunda kendisine ağlanıldı." *1766

1592.İmam Ali (a.s): "Arzular serap gibidir. Göreni aldatır, ümit edeni ümitsiz kılar." *1767

1593.İmam Ali (a.s): "Arzular, basiret gözlerini kör eder." *1768

1594.İmam Ali (a.s): "Arzular, şeytanların gafillerin kalbine egemen olmasıdır." *1769

1595.İmam Ali (a.s): "Arzuların neticesi işlerin bozulmasıdır." *1770

1596.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz arzu, kalbi sapıklığa sürükler, yalan şeyler vadeder, gafleti artırır ve geriye hasret bırakır." *1771

1597.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ki arzular akı giderir, boş vaatlerde bulunur, gaflete teşvik eder ve hasret doğurur. O halde arzuları yalanlayın; zira arzular aldatıcıdır ve arzuların sahibi kandırılmış kimsedir." *1772

1598.İmam Sadık (a.s): "Allah kuluna nice arzu etmediği nimetler verir. Nice bir şeyi arzu edene de aksi nasip olmuştur." *1773

1765* Hicr, 3

1766* Gurur'ul Hikem, 2572

1767* a. g. e. 1896

1768* a. g. e. 1375

1769* a. g. e. 1828

1770* a. g. e. 4641

1771* el-Bihar, 78/35/117

1772* a. g. e. 77/293/2

1773* a.g.e

444. Bölüm

Arzu ve Ecel

1599.Rivayet edildiği üzere Resulullah (s.a.a) eline üç parça çubuk alarak birini tam karşısına, birini yanına ve üçüncüsünü ise uzağa gömdü ve şöyle buyurdu: "Bunların ne olduğunu biliyor musunuz?" Oradakiler, "Allah ve Peygamberi daha iyi bilir" deyince de şöyle buyurdu: "Bu insandır, bu ecel ve o diğeri de insanın peşinden gittiği arzular. Ama ecel gelip çatar ve o arzularına ulaşamaz."
*1774

1600.İmam Ali (a.s): "İnsan, ecelini ve ecelinin hızını görecek olsaydı arzulara düşman kesilirdi." *1775

1601.İmam Ali (a.s): "Arzu, eceli unutturur." *1776

1602.İmam Ali (a.s): "En yakın şey ecel, en uzak şey ise arzudur."
*1777

1603.İmam Ali (a.s): "Nefisler ecel gelip çatıncaya kadar arzulardan boşalmaz." *1778

1604.İmam Ali (a.s): "Bilin ki şüphesiz siz arkasında ecel olan arzu günlerindesiniz. Arzu günlerinde eceli gelmeden amel eden kimseye ameli fayda verir ve eceli zarar veremez." *1779

1605.İmam Kazım (a.s): "Eceller ortaya çıksaydı arzular rüsva olurdu." *1780

1774* Tenbih'ul-Havatir, 1/272

1775* el-Bihar, 73/95/79

1776* Gurer'ul Hikem, 874

1777* a. g. e. 2920-2921

1778* a. g. e. 10844

1779* el-Bihar, 77/333/21

1780* A'lam'ud Din, 305

445. Bölüm

Uzun Emellerin Neticeleri

1606.el-Kafi'de şöyle yer almıştır: "Aziz ve celil olan Allah Musa'ya şöyle hitap etti: "Ey Musa! Dünyada uzun emellere kapılma; yoksa kalbin katılaşıp ve katı kalpli kimse benden çok uzaktır." *1781

1607.İmam Ali (a.s): "Arzuları geniş olanın amelleri kısa olur."

*1782

1608.İmam Ali (a.s): "Ama uzun emeller, şüphesiz insana ahireti unutturur." *1783

1781* el-Kafi, 2/329/1

1782* el-Bihar, 77/421/40

1783* el-Kafi, 2/336/3

446. Bölüm

Kısa Arzular

1609.Resulullah (s.a.a) İbn-i Mes'ud'a şöyle buyurmuştur: "Emelini kısalt ve sabah olunca şöyle de: "Ben akşama varamayacağım." Akşama erince de şöyle de: "Şüphesiz ben sabaha erişemeyeceğim. Ben dünyadan ayrılacağım hususunda kararlıyım ve Allah ile görüşmeyi seviyorum." *1784

1610.İmam Ali (a.s): "Dostlarından ayrılacağına, toprakta sükunet edeceğine, sonunda hesaba çekileceğine, geride bıraktıklarına ihtiyaçsız olacağına ve önceden gönderdiklerine ihtiyaç duyacağına yakın eden herkese, arzularını kısa, amellerini uzun kılması yararlıdır." *1785

1611.İmam Bakır (a.s): "Dünyadan arzularınızı kısaltarak (ahiret için) azık alın." *1786

1784* el-Bihar, 77/101/1

1785* a.g.e, 73/167/31

1786* Tuhef'ul Ukul, 286

447. Bölüm

Allah'tan Gayrisine Ümit Bağlamaktan Sakındırmak

1612.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz benden başkasına ümit bağlayan her müminin ümidini mutlaka ve mutlaka keseceğim." *1787

1613.İmam Ali (a.s): "Her kim bir insana ümit bağlarsa şüphesiz

onu ululamıştır.” *1788
bak. et-Tevekkül; 1874. Bölüm

1787* **Sahifet’ur Rıza (a.s), 276/20**
1788* el-Bihar, 78/79/61

92. Konu: Ertelemek

448. Bölüm

İşi Ertelemekten Sakınmak

1614.Resulullah (s.a.a): “Ey Ebuzer! Arzuların sebebiyle bugünkü işini yarına ertelemekten sakın. Zira sen bugün yaşıyorsun, yarın değil! Zira eğer yarının olursa yarın da bugün olduğun gibi ol. Eğer senin için yarın yoksa bugünkü işini ihmal ettiğin için pişman olmazsın.” *1789

1615.İmam Ali (a.s), bazı ashabına yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: “Ömründen geriye kalanı iyi değerlendire ve, “Yarın ve ertesi gün” diye başından savma. Zira senden öncekiler de arzularına güvenmek ve

1616.işlerini sürekli ertelemekle helak oldular. Zira Allah’ın emri (ölüm) bu gafilleri çepeçevre kuşattı.” *1790

1617.İmam Ali (a.s): “Ölümü acele irade edilenler, mühlet istiyorlar; mühlet verilenler ise ertelenmesini diliyorlar.” *1791

1618.İmam Ali (a.s): “Amelsiz ahiretten ümidi olan ve uzun arzularla tövbeyi geciktiren kimseden olma...Bir şehvet kendisine yönelirse, günahı öne geçirir, tövbeyi erteler.” *1792

1619.İmam Zeyn’ul Abidin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: “Bana kendime ağlamam hususunda yardım et. Zira sürekli işlerimi erteleme ve ümitlerle ömrümü tükettim ve hayır ve kurtuluşlarını ümit etmeyen kimselerin durumuna düştüm.” *1793

1620.İmam Bakır (a.s): “Bugünkü işini yarına ertelemekten sakın. Zira bu iş insanların boğulup yok olduğu bir denizdir.” *1794

1621.İmam Sadık (a.s): “Tövbeyi ertelemek aldanmak, işleri sürekli ertelemek ise şaşkınlıktır.” *1795

1789* el-Bihar, 77/75/3

1790* a.g.e, 73/75/39
1791* **Nehc'ul Belağa, 285. hikmet**
1792* a.g.e, 150. hikmet
1793* el-Bihar, 98/88/2
1794* a. g. e. 78/164/1
1795* a.g.e, 73/365/97

93. Konu: Esaret

449. Bölüm

Esarete Teslim Olmak Caiz Değildir

1622.İmam Ali (a.s): "Her kim ağır bir yara almadan esaret altına girerse, (kurtuluşu için) beytûlmalden kendisine fidye verilmez. Fidyesi yakınları istediği taktirde kendi malından verilmelidir."
*1796

1623.İmam Sadık (a.s): "Resulullah (s.a.a) Ali'yi (a.s) beraat ilanı için gönderince bir grubu da onunla birlikte yolladı ve şöyle buyurdu: "Her kim ağır yara almadan esarete teslim olursa bizden değildir" *1797

1796* el-Kafi, 5/34/2
1797* a. g. e. 2. Hadis

450. Bölüm

Esire İhsanda Bulunmak

"Onlar içleri çektiği halde, yiyeceği yoksula, öksüze ve esire yedirirler." *1798

"Ey Peygamber! Elinizde bulunan esirlere, "Allah kalplerinizde bir iyilik bulursa, size sizden alınanın daha hayırlısını verir, sizi bağışlar, Allah bağışlayandır, merhamet edendir" de." *1799

1624.İmam Ali (a.s): "Her ne kadar ertesi gün öldürülecek olsa da esire yemek yedirmek ve ihsanda bulunmak farz olan bir haktır."
*1800

1625.İmam Ali (a.s) İbn-i Mülcem tarafından yaralanınca oğlu Hasan'a (a.s): "Bu esiri hapsedin, yedirin, içirin ve esaret halinde ona güzel davranın." *1801

1626.İmam Sadık (a.s): "Her ne kadar ertesi gün öldürmek istese de esire yemek yedirmek, onu esir alan kimsenin üzerinde bir haktır. Kafir olsun veya olmasın onu yedirmek, içirmek, gölgede tutmak, güzel davranmak beğenilen bir davranıştır." *1802

1627.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Ali (a.s) müebbet hapse mahkum olan kimseye, Müslümanların beytülmalinden yemek yedirirdi." *1803

1798* İnsan, 8

1799* Enfal, 70

1800* Vesail'uş-Şia, 11/69/3

1801* Mustedrek'ul Vesail, 11/78/12467

1802* el-Kafi, 5/35/2

1803* Vesail'uş-Şia, 11/69/2

451. Bölüm

Eşcinsellik

"Lut'u da gönderdik, Kavmine "Alemlerde hiç kimsenin sizden önce yapmadığı bir hayasızlığı mı yapıyorsunuz? Siz kadınları bırakıp erkeklere yaklaşıyorsunuz, doğrusu çok aşırı giden bir milletsiniz" dedi." *1804

bak. Enbiya, 74; Şuara, 165-174, Neml, 54, 55; Ankebut, 28-35

1628.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim için en çok korktuğum şey Lut kavminin amelidir." *1805

1629.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimden her kim Lut kavminin işini yapar ve bu iş üzere ölürse ona mezara konuluncaya kadar mühlet verilir. Kabre konulduğu zaman ise üç gün geçmeden yer onu helak olmuş Lut kavminin arasına atar ve böylece kıyamet günü onlarla haşrolur." *1806

1630.İmam Ali (a.s): "Allah imanı, şirki temizlemek... eşcinselliğin terkinin, nesli çoğaltmak için farz kıldı." *1807

1631.İmam Sadık (a.s): "Allah cennet tahtına oturmayı nikahlanmış arkalara (Lut kavminin işini yapan homoseksüellere)

haram kılmıştır.” *1808

1632.İmam Rıza (a.s): “Erkeklerin erkeklere ve kadınların kadınlara yönelmesinin haram kılınışının bir sebebi de kadınların varlıksal yapısıyla erkeklerin varlıksal yapısıdır (her birisi muhalif bir cinsi için yaratılmıştır). Diğer bir sebebi ise erkeklerin erkeklere kadınların da kadınlara yönelmesiyle insan neslinin ortadan kalkması, toplumda düzen ve tedbirin altüst olması ve dünyanın harap olmasıdır.” *1809

1804* A’raf, 80-81

1805* et-Terğib ve’t-Terhib, 3/285/1

1806* el-Bihar, 79/72/24

1807* Nehc’ul-Belağ’a, 252. hikmet

1808* el-Bihar, 79/72/27

1809* İlel’uş-Şerayi’, 547/1

95. Konu: Evlenmek

452. Bölüm

Evlenmeye Teşvik

“İçinizdeki bekarları, kölelerinizden ve cariyelerinizden salih olanları evlendirin. Eğer yoksul iseler, Allah onları lütfü ile zenginleştirir. Allah lütfü bol olandır, bilendir.” *1810

“İçinizden, kendileriyle huzura kavuşacağınız eşler yaratıp; aranızda muhabbet ve rahmet var etmesi, O’nun varlığının belgelerindedir. Bunlarda, düşünen kavim için dersler vardır.” *1811

bak. Al-i İmran, 39, Nahl, 72, Furkan, 74

1633.Resulullah (s.a.a): “Her kim Allah ile tertemiz bir şekilde görüşmek istiyorsa, eşiyle (evli bir halde) birlikte mülakat etmelidir.” *1812

1634.Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah nezdinde evlilikten daha sevimli ve değerli bir bina inşa edilmemiştir.” *1813

1635.Resulullah (s.a.a): “Evlilik benim sünnetimdir. O halde her kim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir.” 1814

1636.Resulullah (s.a.a): “Genç yaşta evlenen her gencin şeytanı şöyle feryat eder: “Vay olsun ona, vay olsun ona! Dininin üçte

ikisini benden korudu."O halde kul dinin diğer üçte birisi için de Allah'tan korkmalıdır." *1815

1637.Resulullah (s.a.a): "Kul evlendiği zaman dininin yarısını kemale erdirmiş olur. Dininin diğer yarısını korumak için de Allah'tan korkmalıdır." *1816

1638.Resulullah (s.a.a): "Uyuyan evli kimse Allah nezdinde, oruç tutup gece ibadetle sabahlayan bekardan daha üstündür." *1817

1639.Resulullah (s.a.a): "Evlenin, zira evlenmek rızınızı artırır." *1818

1640.Resulullah (s.a.a): "Bekarlarınızı evlendirin, zira bu işle Allah onların ahlakını güzelleştirir, rızıklarını artırır ve mürüvvetlerini çoğaltır." *1819

1641.İmam Sadık (a.s): "Evli insanın kıldığı iki rekat namaz, bekar insanın kıldığı yetmiş rekat namazdan daha hayırlıdır." *1820

1810* Nur, 32

1811* Rum, 21

1812* el-Bihar, 103/220/18

1813* a. g. e. s. 222/40

1814* a.g.e, s. 220/23

1815* a.g.e, s. 221/34

1816* Kenz'ul-Ummal, 44403

1817* el-Bihar, 103/221/25

1818*a.g.e, 103/217/1

1819* a. g. e. s. 222/38

1820* a.g.e, s. 219/15

453. Bölüm

Bekarlar

1642.Resulullah (s.a.a): "Ölülerinizin en kötüsü bekarlardır." *1821

1643.Resulullah (s.a.a): "En kötüleriniz, bekarlarınızdır. Evli insanın iki rekat namazı, evli olmayan insanın kıldığı yetmiş rekat namazdan daha hayırlıdır." *1822

1821* el-Bihar, 220/19
1822* Kenz'ul-Ummal, 44448

454. Bölüm

Dini Kardeşleri Evlendirmenin Sevabı

1644.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir bekarı evlendirirse, aziz ve celil olan Allah kıyamet günü ona lütfüyle bakar." *1823

1645.İmam Kazım (a.s): "Üç kimse, Allah'ın Arş'ının gölgesinden başka hiç bir gölgenin olmadığı günde, Arş'ın gölgesi altında olur: Müslüman kardeşini evlendiren, ona hizmet eden ve sırrını örten kimse." *1824

1823* el-Kafi, 5/331/2
1824* el-Hisal, 141/162

455. Bölüm

Çabuk Evlendirmeye Teşvik

1646.İmam Rıza (a.s): "Cebrail, Peygamber'e (s.a.a) nazil oldu ve şöyle buyurdu: "Ey Muhammed! Rabbin sana selam gönderdi ve şöyle buyurdu: "Bakire kızlar, ağaç üzerindeki meyveler gibidirler. Meyve yetişince, onu toplamaktan başka bir ilaç yoktur. Aksi takdirde güneş ve rüzgar sebebiyle bozulurlar. Bakire kızlar da ergenlik çağına erince onlara kocadan (evlendirmekten) başka ilaç yoktur. Aksi takdirde, sapıklık ve fesattan güvende olamazlar." Daha sonra Allah Resülü (s.a.a) minbere çıktı, insanları topladı, aziz ve celil olan Allah'ın emrettiği şeyi onlara bildirdi." *1825

1825* el-Bihar, 16/223/22

456. Bölüm

Evlilikte Kadının Dindar Olmasına Önem Vermek

1647.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir kadınla güzelliği sebebiyle evlenirse onda istediğini bulamaz. Her kim bir kadınla malı için evlenirse, Allah onu o mala havale eder. O halde dindar kadınlarla evlenin." *1826

1648.Resulullah (s.a.a): "Kadının yüz güzelliğini, din güzelliğine tercih etmemek gerekir." *1827

1649.Resulullah (s.a.a): "Birisi sizden kız istemeye gelir de onun dindarlık ve emanetçiliğini beğenirseniz ona kız verin. Eğer böyle yapmazsanız yeryüzünde bir çok fesat vücuda gelir." *1828

1650.İmam Hasan (a.s), kendisiyle kızının evliliği hususunda meşveret eden birine şöyle buyurmuştur: "Kızını takvalı biriyle evlendir. Zira eğer kızını severse, onu yüce tutar. Eğer sevmezse ona zulmetmez." *1829

1826* a.g.e, 103/235/19
1827* Kenz'ul-Ummal, 44590
1828* el-Bihar, 103/372/3
1829* Mekarim'ul-Ahlak, 1/446/1534

457. Bölüm

Mehiri Fazla Tutmayı Kınamak

1651.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin kadınlarından en üstünü en güzel yüzlü olan ve mehri en az olan kadındır." *1830

1652.Resulullah (s.a.a): "En hayırlı mehir en hafif olanıdır." *1831

1653.İmam Sadık (a.s): "Kadının uğursuzluğu mehirinin çok oluşu ve eşine itaatsizliğidir." *1832

1830* el-Bihar, 103/237/25
1831* Kenz'ul-Ummal, 44707
1832* Mean'il-Ahbar, 152/1

458. Bölüm

Seçimde Dikkatli Olmak

1654.Resulullah (s.a.a): "İyi ve salih bir aileyle evlilik yapın. Zira kanın etkisi vardır." *1833

1655.Resulullah (s.a.a): "Nutfeniz için iyi bir yer seçin. Zira kadınlar, erkek ve kız kardeşlerine benzer çocuklar doğururlar." *1834

1656.Resulullah (s.a.a) halka hitaben şöyle buyurmuştur: "Hezra ed-Demen'den sakının."Kendisine, "Ey Allah'ın Resülü! Hezra ed-Demen ne demektir?" diye sorduklarında ise şöyle buyurdu: "Kötü bir ailede büyüyen güzel yüzlü kadın." *1835

1657.Resulullah (s.a.a): "Ahmak kadınla evlenmekten sakının, zira onunla oturmak insanı zayı eder ve çocuğu sırtlan sıfatlı olur." *1836

1833* Kenz'ul-Ummal, 44559

1834* a. g. e. 44557

1835* el-Bihar, 103/232/10

1836* a. g. e. s. 237/35

459. Bölüm

Kocanın Hakları

1658.Resulullah (s.a.a): "Kadın üzerinde en büyük hak kocasınındır. Erkek üzerinde en büyük hak ise annesinindir." *1837

1659.Resulullah (s.a.a): "Kocasını sinirlendiren kadına eyvahlar olsun! Kocasının kendisinden razı olduğu kadına ne mutlu!" *1838

1660.Resulullah (s.a.a): "Eğer birinin birine secde etmesini emretseydim, kesinlikle kadının kocasına secde etmesini emrederdim." *1839

1837* Kenz'ul-Ummal, 44771

1838* el-Bihar, 103/246/24

1839* el-Kafi, 5/508/6

460. Bölüm

Kadının Hakları

1661.Resulullah (s.a.a): "Cebrail bana sürekli kadını tavsiye etti. Öyle ki kötülüğü tespit edildiği hususlar dışında onu boşamanın caiz olmadığını zannettim." *1840

1662.Resulullah (s.a.a): "Kadının kocası üzerindeki hakkı, karnını doyurması, bedenini giydirmesi ve ona suratını asmamasıdır." *1841

1663.Resulullah (s.a.a): "Erkeğin kadına "Seni seviyorum" demesi asla kadının kalbinden çıkmaz" *1842

1840* el-Bihar, 103/253/58

1841* a. g. e. s. 254/60

1842* el-Kafi, 5/569/59

461. Bölüm

Erkeğe Hizmet

1664.Resulullah (s.a.a): "Kocasına yedi gün hizmet eden kadına, Allah cehennemini yedi kapısını yüzüne kapatır ve cennetin sekiz kapısını yüzüne açar, böylece istediği yerden cennete girer." Daha sonra şöyle buyurdu: "Kocasına bir yudum su içiren kadının bu ameli kendisi için gündüzleri oruç tuttuğu ve geceleri ibadetle geçirdiği bir yıldan daha hayırlıdır." *1843

1665.İmam Sadık (a.s): "Ümmü Seleme, kadınların eşlerine hizmet etmesinin faziletini sorunca, Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Kadın, kocasının evinde düzenlemek maksadıyla bir şeyi bir yere nakledince Allah ona bakar ve her kime Allah bakarsa ona azap etmez." *1844

1666.İmam Kazım (a.s): "Kadının cihadı kocasına güzel eşlik etmesidir." *1845

1843* İrşad'ul-Kulup, 175

1844* el-Bihar, 103/251/49

1845* el-Kafi, 5/507/4

462. Bölüm

Kadına Hizmet

1667.Resulullah (s.a.a): "Karısına bir su içiren erkek mükafata erişir." *1846

1668.Resulullah (s.a.a): "Erkeğin ailesinin yanında oturması Allah-u Teala'ya, bu benim mescidimde itikafa girmesinden daha sevimlidir." *1847

1669.Resulullah (s.a.a): "Eşinin ağzına doğru lokmayı kaldıran erkek sevap elde eder." *1848

1846* Kenz'ul-Ummal, 44435

1847* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

1848* Muheccet'ul-Beyza, 3/70

463. Bölüm

Kocasına Eziyet Etmek

1670.Resulullah (s.a.a): "Her kimin kendisine eziyet eden bir karısı olursa, bütün ömrü boyunca oruç tutsa bile, kocasına yardım edip onu hoşnut etmedikçe Allah o kadının namazını ve güzel amelini kabul etmez...Erkek de karısına eziyet eder ve ona zulmederse aynı bu günah ve azabı görür." *1849

1671.Resulullah (s.a.a): "Kendisi dayak yemeye daha müstahak olduğu halde karısını döven kimseye şaşarım." *1850

1672.İmam Sadık (a.s): "Kocasına eziyet eden kadın mel'undur, mel'undur! Kocasına saygı gösteren, ona eziyet etmeyen ve her zaman emrine itaat eden ise, mutludur, mutludur!" *1851

1849* Vesail'uş-Şia, 14/116/1

1850* Cami'ul-Ahbar, 447/1259

1851* el-Bihar, 103/253/55

464. Bölüm

Kadının Kötü Ahlakına Sabretmek

1673.Resulullah (s.a.a): "Allah için ve mükafat ümidiyle karısının kötü ahlakına sabreden erkeğe Allah-u Teala sabrettiği her gece ve gündüz için Eyyub'a (a.s) gördüğü bela karşılığında verdiği mükafatı bağışlar. O kadının günahı da her gece ve gündüz çakıllıktaki çakıl taşları sayısınca olur." *1852

1674.Resulullah (s.a.a): "Kocasının kötü ahlakı karşısında sabreden kadına Allah Asiye binti Muzahim'in sevabını bağışlar." *1853

1852* Sevab'ul-A'mal, 339/1

1853* el-Bihar, 103/247/30

465. Bölüm

Saliha Kadın

1675.Resulullah (s.a.a): "Mümin aziz ve celil olan Allah'tan sakınmaktan başka saliha kadından daha iyi bir şeyden hayır görmemiştir." *1854

1676.Resulullah (s.a.a): "Dünyanın en hayırlı metası saliha kadındır." *1855

1677.Resulullah (s.a.a): "Saliha kadın erkeğin saadetindedir." *1856

bak. el-Hayr, 676. Bölüm

1854* Kenz'ul-Ummal, 44410

1855* a. g. e. 44451

1856* el-Kafi, 5/327/4

466. Bölüm

Kötü Eş

1678.Resulullah (s.a.a): "En kötü şey, kötü kadındır." *1857

1679.İmam Sadık (a.s): "Müminin en galip düşmanı kötü kadındır." *1858

1680.İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü'nün (s.a.a) dualarından biri de şuydu: "Allahım! Yaşlılık çağım gelmeden beni yaşlatan kadından sana sığınırım." *1859

1857* el-Bihar, 103/240/52

1858* el-Fakih, 3/390/4370

1859* el-Kafi, 5/326/3

467. Bölüm

Allah'a Günah Hususunda Kadına İtaat

1681.İmam Ali (a.s): "Kötü kadından korkunuz, iyilerinden ise sakınınız. Eğer sizleri iyi bir şeye davet ederlerse kulak asmayın ki kötü işlerde de itaat etmenize tamah etmesinler." *1860

1682.İmam Ali (a.s): "Bir kadının yönettiği erkek mel'undur!" *1861

1860* el-Bihar, 103/224/4

1861* el-Kafi, 5/518/10

468. Bölüm

Ailesinin Geçimini Temin Etmekte Riayet Edilmesi Gerekenler

1683.Resulullah (s.a.a): "Her kim pazara girer, bir hediye alır ve onu ailesine

1684.götürürse, bir grup aç insana sadaka götüren kimse gibidir ve hediye vermekte kızlardan başlamak gerekir." *1862

1685.İmam Seccad (a.s): "Allah ailesini daha fazla nimet ve refah içinde yaşatan kimseden daha çok hoşnuttur." *1863

1862* el-Bihar, 104/69/2

1863* a.g.e, 78/136/13

469. Bölüm

Düğün Davetini Kabul Etmenin Adabı

1686.Resulullah (s.a.a): "Düğün merasimine davet edildiğinizde ağır davranın. Zira bu merasim insana dünyayı hatırlatmaktadır. Ama bir cenazeyi teşyi etmeye davet edildiğinizde acele davranın. Zira bu merasim insana ahireti hatırlatır." *1864

1687.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisi düğün yemeğine davet edildiğinde kabul etsin." *1865

1864* a.g.e, 103/279/2

1865* Kenz'ul-Ummal, 44617

470. Bölüm

Evliliği İlan Etmeye Teşvik

1688.Resulullah (s.a.a): "Bu evlilikleri açıkça yapın ve onları camilerde düzenleyin." *1866

1689.Resulullah (s.a.a): "Evlilik merasimini açıkça, kız istemeyi ise gizlice yapın." *1867

1866* Kenz'ul-Ummal, 44536

1867* Kenz'ul-Ummal, 44532

96. Konu: Ev-Mesken

471. Bölüm

Evin Genişliği

1690.Resulullah (s.a.a): "Evin geniş olması Müslüman insanın saadetindedir." *1868

1691.İmam Bakır (a.s): "Evin dar olması hayatın mutsuzluğundandır." *1869

1868* el-Kafi, 6/526/7

1869* a. g. e. h. 6

472. Bölüm

İhtiyaçtan Fazla Bina Etmekten Sakındırmak

1692.İmam Ali (a.s): "(Dünya) bir zahmet yeridir; zira, kişi yemeyeceği malı yığar, oturmayacağı evleri yapar. Sonra da gider Allah'ın huzuruna çıkar. Ne yanında taşıdığı bir malı vardır, ne de naklettiği bir bina." *1870

1693.İmam Sadık (a.s): "İhtiyaçtan fazla olan her bina kıyamet günü sahibi için vebaldir." *1871

1694.İmam Sadık (a.s): "Her kim sükunet edeceği miktardan fazla bina yaparsa kıyamet günü onu taşımakla mükellef olur." *1872

1870* Nehc'ul Belağa, 114. hutbe

1871* el-Kafi, 6/531/7

1872* el-Mehasin, 2/446/2531

473. Bölüm

Ev Satışı

1695.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir ev satar da o parayla benzeri bir ev almazsa malı bereket bulmaz." *1873

Resulullah (s.a.a): "Sizden biri bir ev veya mülk satarsa bilsin ki benzerinde kullanmadığı taktirde parası berekete layık değildir." *1874

1873* Kenz'ul Ummal, 5440

1874* a. g. e. 5441

97. Konu: Ezan

474. Bölüm

Ezan

1696.Resulullah (s.a.a): "Ey Bilal! Kalk ve ezanla bize huzur ver."
*1875

1697.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz şeytan namaz için seslendiğini duyunca kaçır." *1876

1698.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz gök ehli, yer ehlinden ezan sesi dışında hiç bir şey duymaz." *1877

1875* Kenz'ul Ummal, 20954

1876* a. g. e. 20951

1877* a. g. e. 20934

475. Bölüm

Müezzin

1699.Resulullah (s.a.a): "Müezzin, sesinin ve bakışının gittiği yer ölçüsünce

1700.bağışlanır, yaş ve kuru her şey onu tasdik eder ve okuduğu ezanla namaz kılan herkes sayısınca kendisine iyilik yazılır."

*1878

1701.İmam Ali (a.s): "En fasih konuşanınız ezan okumalı ve en fakih olanınız imam olmalıdır." *1879

1878* el-Bihar, 84/104/2, el-Muknia, 98

1879* Deaim'ul İslam, 1/147

476. Bölüm

Kulağa Ezan Okuma

1702.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Erkek veya kız çocuğun olduğunda sağ kulağına ezan oku, sol kulağına ise kamet getir. Böylece şeytan ona ebedi olarak zarar veremez." *1880

1703.İmam Sadık (a.s): "Her kim kötü ahlaklı olursa kulağına ezan okuyun." *1881

1880* Tuhef'ul Ukul, 13

1881* el-Bihar, 104/122/62

98. Konu: Eziyet

477. Bölüm

Eziyet Etmek

1704.İmam Sadık (a.s): "Allah'a andolsun ki iyiler kurtuluşa ermiştir. Onların kim olduğunu biliyor musun? Onlar bir karıncayı bile incitmeyenlerdir." *1882

1881* Tefsir'ul Kumi, 2/146

478. Bölüm

Mümine Eziyet Etmek

"İman eden erkek ve kadınları, yapmadıkları bir şeyden ötürü incitenler, şüphesiz iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olurlar" *1883

1705.Resulullah (s.a.a): "Bir mümine eziyet eden, şüphesiz ki bana eziyet etmiştir." *1884

1706.Resulullah (s.a.a): "Kim mümine kendisini korkutan bir bakışla bakarsa, Allah-u Teala da kendi gölgesinden başka hiç bir gölgenin olmadığı günde onu korkutur." *1885

1707.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir mümini üzer de sonra ona dünyayı verecek olursa, yine de bu (günahının) kefareti olamaz." *1886

1708.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Mümin kuluma eziyet eden bana savaş ilan etmiş olur." *1887

1883* Ahzap, 58
1884* el-Bihar, 67/72/40
1885* a.g.e, 75/150/13
1886* a.g.e, 75/150/13
1887* el-Kafi, 2/350/1

479. Bölüm

Eziyetten Çekinmek

1709.Resulullah (s.a.a): "İnsanlara eziyet etme; zira insanlara eziyet etmemek, kendin için ödediğin bir sadakadır." *1888

1710.İmam Sadık (a.s): "Her kim insanlara eziyetten el çekerse; onlardan bir el, ama kendisinden bir çok el çekilmiş olur." 1889 bak. el-Carr, 419. Bölüm

1888* el-Bihar, 75/54/19
1889* el-Hisal, 17/60

99. Konu: Faiz

480. Bölüm

Faizden Sakındırmak

1711.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah faiz yiyene, faiz verene, faizi yazana ve faize şahitlik edene lanet etmiştir." *1890

1712.Resulullah (s.a.a): "Miraca götürüldüğüm gece karnı evleri andıran ve içi dışarıdan görülecek şekilde yılanlarla dolu olan kimselerin yanından geçtim. "Ey Cebrail! Bunlar kimdir?" diye sorunca, "Bunlar faiz yiyenlerdir" diye buyurdu. *1891

1713.İmam Bakır (a.s): "En kötü kazanç faiz kazancıdır." *1892

1714.İmam Sadık (a.s): "Faiz yiyenler, şeytan kendilerini deli

etmedikçe dünyadan çıkmazlar.” *1893

1715.İmam Sadık (a.s): “Allah nezdinde bir dirhem faiz Allah’ın evinde

1716.mahremleriyle yapılan yetmiş zinadan daha büyüktür.” *1894

1890* Emali’es-Seduk, 346/1

1891* Kenz’ul-Ummal, 31857

1892* el-Kafi, 5/147/12

1893* Tefsir’ul Ayyaşi, 1/152/503

1894* Nur’us-Sakaleyn, 1/295/1177

481. Bölüm

Faizin Haram Kılınış Hikmeti

1717.İmam Sadık (a.s), faizin neden haram kılındığını soran Hişam b. Hakem’e şöyle buyurmuştur: “Eğer faiz helal olsaydı insanlar ticareti ve ihtiyaçlarını elde etmeyi bir kenara bırakırlardı. Dolayısıyla Allah faizi haram kıldı ki insanlar haram yemekten el çeksinler, ticaret ve alışverişe yönelsinler ve birbirine borç versinler.” *1895

1718.İmam Sadık (a.s) faizin haram oluş sebebi sorulunca şöyle buyurmuştur: “İnsanlar birbirine ihsanda bulunmaktan el çekmesin diye.” *1896

1895* el-Bihar, 103/119/24

1896* a. g. e. 78/201/32

482. Bölüm

Faize Bulaşma Sebepleri

1719.İmam Ali (a.s): “Ey insanlar! Önce hükümler, sonra ticaret! Allah’a andolsun ki bu ümmet arasında faiz siyah bir kaya parçasının üzerinde hareket eden karıncadan daha gizlidir.” *1897

1720.İmam Ali (a.s): “Dinin hükümlerini bilmeden ticarete kalkışan kimse faiz uçurumuna yuvarlanır.” *1898

bak. et-Ticaret, 289. Bölüm

1897* el-Bihar, 103/117/16

1898* Nehc'ul-Belağa, 447. hikmet

483. Bölüm

Faizi Helal Bilen Allah'a Savaş Açmıştır

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının, iman etmişseniz, faizden arta kalmış hesaptan vazgeçin. Böyle yapmazsanız, bunun Allah'a ve peygamberine karşı açılmış bir savaş olduğunu bilin. Eğer tövbe ederseniz sermayeniz sizindir. Böylece zulmetmemiş ve zulme uğramamış olursunuz." *1889

1721.İmam Sadık (a.s), birinin "riba" (faiz) yediğini ve bunu "liba" *1900 olarak adlandırdığını duyunca şöyle buyurmuştur: "Eğer aziz ve celil olan Allah beni ona musallat ederse boynunu vururum." *1901

1889* Bakara, 278-279

1890* Liba: Annenin çocuğuna verdiği ilk süt.

1891* el-Kafi, 5/147/11

100. Konu: Fakirlik

484. Bölüm

Fakirliği Kınama

1722.Resulullah (s.a.a): "Neredeyse fakirlik küfür olacaktı." *1902

1723.Resulullah (s.a.a): "Allah'ım! Ben küfürden ve fakirlikten sana sığınırım." Bir adam şöyle arz etti: "Bu ikisi denk midir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Evet!" *1903

1724.Resulullah (s.a.a): "Eğer Rabbimin fakirlere merhameti olmasaydı, fakirlik neredeyse küfürle sonuçlanacaktı." *1904

1725.Resulullah (s.a.a): "Fakirlik her iki dünyada da insanın yüz karasıdır." *1905

1726.Resulullah (s.a.a): "Fakirlik öldürülmekten daha kötü ve zordur." *1906

1727.İmam Ali (a.s): "Fakirlik en büyük ölümdür." *1907

1728.İmam Ali (a.s): "Fakirlik, zeki insanın dilini, delilini beyan etmekten keser. Fakir insan kendi şehrinde bile gariptir." *1908

1729.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a şöyle buyurmuştur: "Günlük rızkını elde etmenin peşinde olan kimseyi kınama. Zira günlük yiyeceği olmayan kimsenin hataları çok olur. Ey oğulcağızım! Fakir insan hordur, sözüne itina edilmez, makam ve mertebesi tanınmaz ve

1730.bilinmez. Fakir eğer doğru sözlü olursa onu yalancı sayarlar. Eğer zahit ve dünyadan yüz çeviren biri olursa, onu cahil kabul ederler. Ey oğulcağızım! Herkim fakirliğe düşer olursa, dört haslete düşer olmuş olur: Yakinde gevşekliğe, akılda eksikliğe, dinde kırıklığa ve yüzde hayanın azlığına. O halde fakirlikten Allah'a sığınınız." *1909

1731.İmam Ali (a.s), Oğlu Muhammed b. Hanefiyye'ye şöyle buyurmuştur: "Oğlum! Fakirliğe düşmenden korkarım. Ondan Allah'a sığın; çünkü fakirlik, dini noksanlaştırır, akıllı şaşkınlığa düşürür, düşmanlığa sebep olur." *1910

1732.İmam Ali (a.s): "Fakirlik vatanda bile gurbetliktir." 1911

- 1902* el-Kafi, 2/307/4
- 1903* Kenz'ul Ummal, 16687
- 1904* Cami'ul Ahbar, 300/817
- 1905* Avail'ul Lai, 1/40/41
- 1906* Cami'ul Ahbar, 299/816
- 1907* Nehc'ul-Belağa, 163. hikmet
- 1908* a. g. e. 3. hikmet
- 1909* Cami'ul Ahbar, 300/818
- 1910* Nehc'ul-Belağa, 319. hikmet
- 1911* a.g.e, 56. hikmet

485. Bölüm

Fakirliği Övmek

1733.Resulullah (s.a.a): "Fakirlik benim övüncümdür ve ben

fakirlikle övünüyorum." *1912

1734.Resulullah (s.a.a): "Fakirler Allah'ın dostlarıdır." *1913

1735.Resulullah (s.a.a): "Ey Allah'ım! Beni fakir olarak yaşat, fakir olarak öldür ve fakirler topluluğuyla birlikte haşret." *1914

1736.İmam Ali (a.s): "Fakirlik mümin için atın yanağındaki gemden daha süslüdür." *1915

1737.İmam Sadık (a.s): "Musibetler Allah'ın hediyeleridir, fakirlik Allah'ın hazinesinde korunur, onu herkese vermez." *1916

1902* el-Bihar, 72/55/85

1903* el-Firdevs, 3/157/4424

1904* Kenz'ul Ummal, 16669

1905* el-Kafi, 2/265/22

1906* a.g.e, 2/260/2

486. Bölüm

Fakirliğin Zenginlikten Üstünlüğü Hakkındaki Rivayetler

1738.Resulullah (s.a.a): "Fakirlik rahattır, zenginlik ise cezadır." *1917

1739.Resulullah (s.a.a): "Zor durumda kalanın zararını üstlenen ve musibetlerde başkalarına yardım eden kimse dışında, fakirlik zenginlikten daha hayırlıdır." *1918

1740.İmam Ali (a.s): "Fakirliğin zararı, zenginliğin sarhoşluğundan daha beğenilmiştir." *1919

1741.İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala Musa'ya şöyle buyurmuştur: "Ey Musa! Fakirliğin sana yöneldiğini görünce şöyle de: "Hoş geldin ey salihlerin şiarı." Zenginliğin sana yöneldiğini görünce de şöyle de, "Bu zenginlik, cezası bana doğru hızla gelen bir günahdır." *1920

Meclisi: "Velhasıl, bu konuda var olan hadislerin arasını bulmak, şu yorum ile mümkündür: Fakirlik de servet de kendi yerinde ilahi bir nimet mesabesindedir. Allah-u Teala insanın tam maslahatlarına teveccüh ederek, onlara bu iki nimetten birini taktir etmektedir ve kul fakirlik durumunda sabretmeli, hatta şükretmelidir. Eğer Allah

kendisine bir mal ve servet bağlarsa şükürünü eda etmeli ve bunun gereği ile amel etmelidir. O halde fakirlik ve zenginliğin gerekleriyle mutlaka amel etmelidir. Elbette genelde sabreden fakirlerin sevabı, şükreden zenginlerden daha çoktur. Ama her ikisinin de durumları tümüyle farklıdır ve her iki taraftan biri hakkında genel bir hüküm vermek doğru değildir. Görünüşe göre yetecek kadarıyla yetinmek, daha sağlıklı ve fakirlik ve zenginliğe oranla daha az tehlikelidir. Bu açıdan bir çok dualarda, Allah'tan kifayet derecesi istenmiş, Peygamber (s.a.a) de kendi Ehl-i Beyt'i için onu Allah'tan dilemiştir.

Bazıları şöyle demişlerdir: İş böyle olunca Peygamberlerin (s.a.a) ve ashabin genelinin seçtiği dünyadan az almak ve dünyanın zevklerinden uzak durmak en efdalidir. *1621

Rağib, Müfredat'ında: "Fakirlik dört anlamda kullanılmıştır: Birincisi zaruri ihtiyacın varlığı anlamındadır. Bu anlam dünyada olduğu müddetçe tüm insanlara, hatta bütün varlıklara şamildir. Allah-u Teala'nın, "Ey insanlar! Şüphesiz sizler, Allah'a muhtaçsınız, Allah ise müstağni ve övülmüştür" ayeti de bu anlamı ifade etmektedir.

İkincisi ise, gerçek yoksulluk anlamındadır. Allah-u Teala'nın şu ayetleri de bu anlamda bir yoksulluğa işaret etmektedir: "(Bu sadakalar) Allah yolunda mahsur kalan kimseleredir" Hakeza, "Şüphesiz sadakalar fakirlere ve yoksullara aittir." *1923

Üçüncüsü ise nefis fakirliğidir ve bu doymazlık ve aç gözlülük anlamındadır. Nitekim Resulullah'ın (s.a.a) şu sözleri de bu anlamdadır: "Neredeyse fakirlik küfür olacaktı." Bu anlam Resulullah'ın şu sözünün tam karşıtıdır: "Zenginlik nefis zenginliğidir."

Dördüncüsü ise, Allah'a muhtaç olmaktır. Resulullah'ın (s.a.a) şu sözü de buna işaret etmektedir: "Allah'ım! Beni, sana muhtaç olmakla zengin kıl, kendinden müstağni olmakla fakir kılma." Allah-u Teala'nın şu ayeti de bu anlama işaret etmektedir: "Ey Rabbim! Ben üzerime indirdiğin iyiliklere muhtacım." *1924

1917* Kenz'ul Ummal, 44144

1918* el-Bihar, 72/56/86

1919* Gurer'ul Hikem, 5904

1920* el-Kafi, 2/263/12

1921* el-Bihar, 72/31/26

1922* **Fatır, 15**

1923* Tövbe, 60

1924* Kasas, 24

487. Bölüm

Fakirliğin Anlamı

1742.Bihar'ul-Envar'da "İdris'in suhufunda şöyle buyurulduğu nakledilmiştir: "Benden müstağni olan kimseye zenginlik yoktur ve bana muhtaç olan kimseye fakirlik yoktur." *1925

1743.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Size göre fakir kimdir?" Kendisine şöyle arz ettiler: "Serveti olmayan kimsedir." Peygamber şöyle buyurdu: "Hayır, gerçek fakir, her ne kadar kendisinden sonra çok mal bıraksa da Allah nezdinde hesaba katacak hiçbir şeyi önceden göndermeyen kimsedir." *1926

1744.Resulullah (s.a.a): "Gerçek fakirlik kalp fakirliğidir." *1927

1745.İmam Ali (a.s): "Cehalet gibi bir fakirlik yoktur." *1928

1746.İmam Ali (a.s): "Ahmaklıktan daha büyük bir fakirlik yoktur." *1929

1747.İmam Ali (a.s), kendisine, "En zor fakirlik hangisidir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "İmandan sonra küfür." *1930

1748.İmam Ali (a.s): "Nefsin fakirliği en kötü fakirliktir." *1931

1749.İmam Ali (a.s): "Zenginlik ve fakirlik, ameller Allah'ın dergahına sunulduğu zaman belli olur." *1932

1750.İmam Ali (a.s): "Cennet olduğu taktirde fakirlik yoktur ve cehennem olduğu taktirde ise zenginlik yoktur." *1933

1751.İmam Hasan (a.s), kendisine, "Fakirlik nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Nefsin her şeye ihtiras duymasıdır." *1934

1752.İmam Hadi (a.s): "Fakirlik nefsin aç gözlülüğü ve şiddetli ümitsizliğidir." *1935

bak. el-Gına, 1442. Bölüm

1925* Mufredet'ul Elfaz'il Kur'an, 641

1926* el-Bihar, 77/150/86

1927* a. g. e. 72/56/86

1928* Nehc'ul-Belağa, 54. hikmet

1929* a. g. e. 38. hikmet

1930* el-Bihar, 77/377/1

1931* Gurer'ul-Hikem, 6547

1932* Nehc'ul-Belağa, 452. hikmet

1933* Tuhef'ul Ukul, 216
1934* a.g.e, 225
1935* el-Bihar, 78/368/3

488. Bölüm

Övülmüş ve Kınanmış Fakirlik

1753.İmam Sadık (a.s), kendisine, Ebuzer'in, "Üç şey vardır ki insanlar ondan nefret eder ama ben onları severim: Ben ölümü, fakirliği ve belayı severim" sözü sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu konu insanların anladığı şekilde değildir. Aksine maksat şudur: Ben Allah'a itaat yolunda ölümü, Allah'a isyan ile iç içe olan hayattan daha çok severim. Ben Allah'a itaat yolunda fakirliği Allah'a isyan ile birlikte olan zenginlikten daha çok severim, ben Allah'a itaat yolunda hastalık ve belayı Allah'a isyan ile birlikte olan sağlıktan daha çok severim." *1936

1754.İmam Sadık (a.s): "Bizimle olmakla birlikte fakir olmak, bizden gayrisiyle birlikte olmakla beraber zengin olmaktan ve bizimle birlikte olmakla öldürülmek, bizden başkasıyla hayatta olmaktan daha iyidir." *1937

1755.İmam Sadık (a.s): "Seni zulümden alıkoyan servet, seni günaha sürükleyen fakirlikten daha iyidir." *1938

1756.İmam Sadık (a.s): "Fakirlik kızıl ölümdür." Ben (ravi), Ebu Abdillah'a (a.s) şöyle arzettim: "Maksadınız, dinar ve dirhem fakirliği midir?" İmam şöyle buyurdu: "Hayır, dini fakirliktir." *1939

1936* Mean'il-Ahbar, 165/1
1937* el-Heraic ve'l-Ceraih, 2/739/54
1938* Fakih, 3/166/3614
1939* el-Kafi, 2/266/2

489. Bölüm

Fakiri Aşağılamak

1757.Resulullah (s.a.a): "Herkim kadın veya erkek bir mümini

fakirlik ve elinde az şeyinin oluşması sebebiyle aşağılar veya hor görürse, Allah-u Teala da kıyamet günü onu (bu çirkin işiyle) meşhur kılar ve sonra da rezil eder." *1940

1758.İmam Ali (a.s): "Fakir kardeşlerinizi aşağılamayın. Zira herkim bir mümini aşağılarsa aziz ve celil olan Allah, tövbe etmedikçe o ikisinin arasını cennette birleştirmmez." *1941

1759.İmam Rıza (a.s): "Herkim fakir bir Müslümanla karşılaşır ve ona zengine verdiği selamdan farklı bir selam verirse kıyamet günü aziz ve celil olan Allah onu, kendisine gazaplandığı bir halde karşılar." *1942

1940* el-Bihar, 72/44/52

1941* el-Hisal, 614/10

1942* Emali'es-Seduk, 359/5

490. Bölüm

Fakirliği Ortadan Kaldıran Şey

1760.Resulullah (s.a.a): "Sıla-i rahim ömrü çoğaltır ve fakirliği ortadan kaldırır." *1943

1761.İmam Ali (a.s): "Fakirliği sadaka ve bağışta bulunmakla tedavi ediniz." *1944

1762.İmam Bakır (a.s): "İyilik etmek ve gizli sadaka vermek, fakirliği ortadan kaldırır." *1945

1763.İmam Sadık (a.s): "Ben iktisatlı davranan kimseye fakir olmayacağı hususunda kefilim." *1946

bak. el-Hac, 453. Bölüm

1943* el-Bihar, 74/103/61

1944* Gurer'ul Hikem, 5156

1945*el-Bihar, 74/81/83

1946* el-Hisal, 9/32

491. Bölüm

Fakirlik Getiren Şey

1764.Resulullah (s.a.a): "Herkim kendini fakir gösterirse fakir olur." *1947

1765.Resulullah (s.a.a): "Emanete riayet etmek zenginlik getirir, emanete hıyanet etmek ise fakirliğe sürükler." *1948

1766.İmam Ali (a.s): "Dünyadan fazlalık isteyen kimse fakirliğe mahkumdur. Dünyadan yüz çeviren kimseye, ise dünya, rahatlık ve huzur içinde arkadaş olur." *1949

1767.İmam Ali (a.s): "Herkim kendi yüzüne dilenme ile bir kapı açarsa, Allah da onun yüzüne fakirlikten bir kapı açar." *1950

1768.İmam Bakır (a.s), Ebu Nu'man'a şöyle buyurmuştur: "Bizleri insanları sömürme aracı kılma. Zira bu durumda Allah fakirliğini artırır." *1951

1769. "İmam Sadık (a.s), babalarından şöyle nakletmiştir: "Herkim Allah'ın fazlını dilemezse, fakir olur." *1952

1770.İmam Sadık (a.s): "Çocuğuna beddua eden kimse, kendisine fakirliği miras bırakır." *1953

1947* el-Bihar, 76/316/6

1948* a. g. e. 75/114/6

1949* Tuhef'ul Ukul, 221

1950* el-Bihar, 103/20/4

1951* a.g.e, 78/184/11

1952* a.g.e, 76/316/6

1953* a. g. e. 104/99/77

492. Bölüm

Münezzeh Olan Allah'ın Fakirlerden Özür Dilemesi

1771.İmam Sadık (a.s): "(Kıyamet günü) Övgüsü yüce olan Allah kardeşin kardeşten özür dilediği gibi, dünyada fakir olan mümin kulundan özür diler ve şöyle buyurur: "İzzet ve celalime andolsun ki ben seni dünyada hor gördüğüm için muhtaç kılmadım. Şimdi bu örtüyü kaldır ve dünyanın yerine sana verdiğimi gör." O örtüyü

kaldırır ve şöyle der: "Dünyada benden aldıysan da verdiğin bu karşılık sebebiyle zarar etmiş sayılmam." *1954

1954* el-Kafi, 2/264/18

493. Bölüm

Fakirliğin Süsü

"(İnfaklarınızı) Allah yolunda mahsur kalanlara, yeryüzünde dolaşamayanlara, hayalarından dolayı, kendilerini tanımayanların zengin saydıkları yoksullara verin. Onları yüzlerinden tanırsın, insanlardan yüzüzlük ederek bir şey istemezler." *1955

1772.Resulullah (s.a.a): "Allah fakirliği yaratıklarına emanet olarak vermiştir. O halde herkim onu gizli tutarsa, Allah, gündüz oruç tutan ve geceyi ibadetle geçiren kimsenin sevabını ona verir." *1956

1773.İmam Ali (a.s): "İffetli olmak fakirliğin süsüdür." *1957

1774.İmam Sadık (a.s): "İşlerin en zoru ve zahmetlisi, fakirliğini gizli tutmaktır." *1958

1955* Bakara suresi 273

1956* el-Kafi, 2/260/3

1957* Nehc'ul-Belağa, 68. hikmet

1958* el-Bihar, 78/249/87

Ne Mutlu Fakirlere

1775.Resulullah (s.a.a): "Ne mutlu sabırlı fakirlere! Onlar göklerin ve yerin melekutunu görenlerdir." *1959

1776.Resulullah (s.a.a): "Fakirler cennet ehlinin hükümdarıdır. İnsanların tümü cennete iştıyak duyar ve cennet ise fakirlere iştıyak duyar." *1960

1777.Resulullah (s.a.a): "Cennete bir başvurduğum. Ehlinin çoğunun fakirler olduğunu gördüm." *1961

1778.Resulullah (s.a.a): "Herkim ölür de kendisinden geriye dirhem ve dinar bırakmazsa, hiç kimse ondan daha zengin olarak cennete giremez." *1962

1779.İmam Sadık (a.s): "Cennete giren en son Peygamber Süleyman'dır ve bu da kendisine verilen dünya sebebiyledir." *1963

1780.İmam Sadık (a.s) Muhammed Hezzaz'a şöyle buyurmuştur: "Pazara gitmiyor musun? Satılan meyveleri ve canının çektiği şeyleri görmüyor musun?" Ben (Muhammed Hezzaz) şöyle arzettim: "Elbette görüyorum." İmam şöyle buyurdu: "Görüp de alamadığın herşey karşılığında senin için bir iyilik vardır." *1964 bak. el-Bela, 273. Bölüm; el-Muhabbet, 442. Bölüm

1959* el-Kafi, 2/263/13

1960* el-Bihar, 72/49/58

1961* Musned-u İbn-i Hanbel, 1/504/2086

1962* el-Bihar, 71/267/17

1963* a.g.e, 72/52/76

1964* a.g.e, 72/25/19

101. Konu: Farslar-İranlılar

495. Bölüm

İranlılar ve İman

1781.Resulullah (s.a.a): "İslam'da insanlardan en büyük nasibi olanlar İran halkıdır." *1965

1782.Resulullah (s.a.a), "Eğer ondan yüz çevirerseniz, sizi ortadan kaldırır. Sizin gibi olmayacak bir milleti yerinize getirir" *1966 ayetini okuyunca, kendisine, "Yüz çevirdiğimiz taktirde Allah'ın onları yerimize geçireceği bu kimseler kimlerdir?" diye sorulması üzerine Selman'ın omuzuna dokunarak şöyle buyurmuştur: "Bu şahıs ve kavmidir. Canım elinde olana andolsun ki eğer iman Süreyya'ya da asılacak olsa, İran'dan bir topluluk onu elde edecektir." *1967

1783.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Ey iman edenler! Aranızdan dininden kim dönerse bilsin ki Allah kendilerini sevdiği bir kavim getirir" ayeti sorulunca şöyle buyurmuştur: "Onlar (Selman'ın omuzuna vurarak) bunun kavmidir." Daha sonra şöyle buyurdu:

“Eğer din Süreyya’ya bile asılacak olsa, şüphesiz İranlılardan bir grup onu elde edecektir.” *1968

1784.Resulullah (s.a.a): “Eğer ilim Süreyya’da da olsa şüphesiz İranlılardan bir grup onu elde edecektir.” *1969

1785.Resulullah (s.a.a): “İranlılar bizim akrabalarımızdır. Zira ki İsmail, İshakoğullarının amcasıdır ve İshak da İsmailoğulları'nın amcası.” *1970

1786.Resulullah (s.a.a), yanında Arap olmayanlardan söz edilince şöyle buyurmuştur: “Onlara veya onlardan bazılarına olan güvenim, size veya bazılarınıza olan güvenimden daha çoktur.” *1971

- 1965* Kenz’ul Ummal, 34126
- 1966* Muhammed, 38
- 1967* Tefsir’ul-Mizan, 18/250
- 1968* Mecme’ul Beyan, 3/321
- 1969* Kenz’ul Ummal, 34131
- 1970* a. g. e. 35124
- 1971* a. g. e. 34128

102. Konu: Farzlar

496. Bölüm

Farzları Eda Etmeye Teşvik

1787.Resulullah (s.a.a)şöyle buyurmuştur: “Allah’ın farzlarıyla amel et ki insanların en takvalısı olasın.” *1972

1788.İmam Ali (a.s): “Farzlar, Farlar! Farzları Allah için eda ediniz ki sizleri cennete ulaştırısın.” *1973

1789.İmam Ali (a.s): “Allah’ın size farz kıldığı şeyler için çalışın, sizden istediğini eda etme gayretini de vermesini dileyin.” *1974

1790.İmam Ali (a.s): “Nefsini kulluğa alıştı, ona yumuşak davran, ezip azarlama; sana kitapta farz kılınmış olanlar dışında onu hoş tut ve şevkli olduğunda ibadete yönelt. Çünkü farzların, vaktinde ve yerinde eda edil-mesi gerekir.” *1975

1791.İmam Ali (a.s): “Farzları eda etmek gibi (yüce) bir ibadet

yoktur." *1976

1792.İmam Ali (a.s): "Eğer müstehapların faziletine sarılarak farzları yerine getirmekten geri kalırsan şüphesiz elde ettiğin fazilet, zayi ettiğin farza denk olmayacaktır." *1977

1793.İmam Hasan (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah, fazları sizlere kerem ve rahmeti üzere farz kılmıştır, sizlere ihtiyacı olduğu için değil! Kendisinden başka ilah olmayan Allah sizlere olan rahmetinden dolayı (farz kılmıştır) ki böylece pis olanı temiz olandan ayırsın, göğsünüzde olan şeyleri imtihan etsin ve kalbinizde olan şeyleri halis kılsın." *1978

1794.İmam Seccad (a.s): "Her kim Allah'ın kendisine farz kıldığı şeyle amel ederse o insanların en hayırlısıdır." *1979

1795.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Kulum kendisine farz kıldığımdan daha sevimli bir şeyle kendisini bana sevimli kılmamıştır." *1980

1972* el-Kafi, 2/82/4

1973* Nehc'ul-Belağa, 167. hutbe

1974* a. g. e. 113. hutbe

1975* a. g. e. 69. mektup

1976* a.g.e, 113. hikmet

1977* Gurer'ul Hikem, 3793

1978* el-Bihar, 23/99/3

1979* el-Kafi, 2/81/1

1980* a.g.e, 2/82/5

497. Bölüm

Münezzeh Olan Allah'ın İnsanlara Farz Kıldığı Şey

1796.İmam Ali (a.s): "Yüce Allah, insanlar yoksullukları nedeniyle isyan etmesinler diye adil imamlara, kendilerini, insanların en fakirleriyle ölçüp değerlendirmelerini emretti." *1981

1797.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah, yoksulların rızkını zenginlerin mallarında farz kılmıştır. Zengin, sadece malı kendi zevkine göre harcadığından dolayı fakir aç kalmıştır." *1982

1798.İmam Ali (a.s): "Allah imanı, şirki temizlemek; namazı, kibirden uzak tutmak; zekatı, rızka bir sebep kılmak için farz

kılmıştır." *1983

1799.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah tüm organlarına bir takım şeyler farz kılmıştır; kıyamet günü onlarla sana senin aleyhine delil getirecektir." *1984

1981* Nehc'ul-Belağa, 209. hutbe

1982* a. g. e. 328. hikmet

1983* a. g. e. 252. hikmet

1984* a. g. e. 382. hikmet

498. Bölüm

Farzların Bütünü

1800.İmam Ali (a.s): "Allah'ın yaratıklarına taktir ettiği farzların sınırları en büyük farzlardan olan beş farzdır: Namaz, zekat, hac, oruç ve diğer dört farzın koruyucusu olan velayet." *1985

1985* el-Bihar, 68/388/39

103. Konu: Fazilet

499. Bölüm

Faziletler

1801.İmam Ali (a.s): "Fazilet, kemal güzelliği ve yüce işler iledir, mal çokluğu ve işlerin büyüklüğü ile değil." *1986

1802.İmam Ali (a.s): "Büyük insanların fazileti ibadet güzelliğidir." *1987

1803.İmam Ali (a.s): "Takva sahipleri dünyada fazilet ehli olan kimselerdir. Onların sözü doğruluk, giyimleri ise orta hallidir." *1988

1804.İmam Ali (a.s): "Her kim kendisini kötülükle karşılık vermekten daha yüce bilirse faziletlerin toplamını elde etmiş olur." *1989

1805.İmam Ali (a.s): "Her kim kendisine kötülük eden birine iyilik ederse şüphesiz faziletlerin toplamını elde etmiş olur." *1990

1806.İmam Ali (a.s): "Kudret sahibi olduğunda affedici ol, zorluk ve darlık durumunda bağışlayıcı ol ve fakirliğine rağmen fedakar ol ki fazilet ve üstünlüğün kemale ersin." *1991

1807.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Kıyamet günü olunca Allah Tebarek ve Teala ilk ve son bütün insanları bir çölde toplar, ardından bir münadi şöyle nida eder: "Fazilet ehli kimseler nerededir?" İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Böylece insanlardan bir grup kalkar, melekler onları karşılar ve şöyle derler: "Sizin faziletiniz neydi?" Onlar şöyle derler: "Biz bizimle ilişkisini kesen kimseyle ilişki kurar, bizi mahrum kılana bağışta bulunur, bize zulmedeni affederdik." Böylece onlara şöyle denir: "Doğru dediniz, cennete giriniz." *1992

1808.İmam Cevad (a.s): "Faziletler dört çeşittir: Birincisi kıvamı düşünce olan hikmettir, ikincisi kıvamı şehvet olan iffettir. Üçüncüsü kıvamı gazap olan kudrettir, dördüncüsü ise kıvamı nefsanî güçlerin itidali olan adalettir." *1993

1986* Gurer'ul Hikem, 1925

1987* a. g. e. 6559

1988* Nehc'ul-Belağ'a, 193. hutbe

1989* Gurer'ul Hikem, 5139

1990* a.g.e, 8905

1991* a. g. e. 7179

1992* el-Kafi, 2/107/4

1993* Keşf'ul Gumme, 3/138

500. Bölüm

Faziletlerin En Üstünü

1810.İmam Ali (a.s): "İnsaf, faziletlerin en üstünüdür." *1994

1811.İmam Ali (a.s): "Dili korumak ve ihsanda bulunmak insanın faziletlerinin en üstünlerindedir." *1995

1812.İmam Ali (a.s): "Hiçbir fazilet ihsandan daha yüce değildir." *1996

1813.İmam Ali (a.s): "Öfkeye hakim olmak ve şehveti öldürmek

faziletlerin başıdır." *1997

1814.İmam Ali (a.s): "Faziletlerin doruğu ilimdir." *1998
bak. el-Hulk, 649 ve 653. Bölümler

1994* Gurer'ul Hikem, 805

1995* a. g. e. 4899

1996* a. g. e. 10625

1997* a. g. e. 5237

1998* a. g. e. 6379

501. Bölüm

İnsanların En Faziletlisi

1815.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala nezdinde en yüce makama sahip olanınız, uzun bir süre açlık çeken ve düşünceye koyulanınızdır. Allah-u Teala nezdinde en nefret edileniniz ise çok uyuyan, çok yiyen ve çok içeninizdir." *1999

1816.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Şüphesiz insanların en üstünü makamı yüce olduğu halde tevazu gösteren, zengin olduğu halde dünyadan yüz çeviren, gücü olduğu halde insaf üzere amel eden, kudreti olduğu halde yumuşak huylu olan kimsedir. Biliniz ki insanların en üstünü dünyadan kendisine yetecek miktarını alan, dünyada iffet ve nefis izzeti içinde yaşayan ve (ahiret) yolculuğu için azık alıp yolculuk için hazırlanan kimsedir." *2000

1817.İmam Ali (a.s): "Allah nezdinde kulların en üstünü, doğru yola erişip (insanlara) doğru yolu gösteren, böylece bilinen bir sünneti ayakta tutup bilinmeyen bir bidatı öldüren adil imamdır." *2001

1818.İmam Ali (a.s): "Allah katında insanların en efdali; kazancını azaltsa, onu kedere, meşakatlere sürüklese bile hakla amel etmeyi, kendine fayda veren batıldan daha çok seven kimsedir." *2002

bak. el-İman, 203. Bölüm

1999* Tenbih'ul Havatir, 1/100

2000* A'lam'ud-Din, 337/15

2001* Nehc'ul-Belağa, 164. hutbe

2002* a.g.e, 125. hutbe

104. Konu: Fedakarlık

502. Bölüm

Fedakarlığın Fazileti

1819.İmam Ali (a.s): "Fedakarlık, yüceliklerin en üstünüdür."
*2003

1820.İmam Ali (a.s): "Fedakarlık, iyilerin huyudur." *2004

1821.İmam Ali (a.s): "Fedakarlık, en güzel ihsan ve imanın en üstün mertebesidir." *2005

1822.İmam Ali (a.s): "Fedakarlık, en faziletli ibadet ve en yüce efendiliktir." *2006

1823.İmam Ali (a.s): "En üstün cömertlik, fedakarlıktır." *2007

1824.İmam Ali (a.s): "Diğer insanlara insafla, müminlere ise fedakarlıkla davran." *2008

1825.İmam Ali (a.s): "Yüceliklerin doruğu fedakarlıktır." *2009

1826.İmam Ali (a.s): "Fedakarlıkla hürler köle edilir." *2010
bak. el-İnfak, 1757, 1759. Bölümler

2003* Gurer'ul Hikem, 986

2004* a. g. e. 606

2005* a. g. e. 1705

2006* a. g. e. 1148

2007* a. g. e. 2888

2008* a. g. e. 6342

2009* a. g. e. 6361

2010* a. g. e. 4187

503. Bölüm

Fedakarların Fazileti

"Daha önceden Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine hicret edip gelenleri severler; onlara verilenler karşısında içlerinde bir çekemezlik hissetmezler; kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Nefsinin tamahkarlığından korunabilmiş kimseler, işte onlar kurtuluşa erenlerdir." *2011

1827.Ebu Hureyre: "Resulullah'a (s.a.a) birisi geldi ve açlıktan şikayette bulundu. Resulullah (s.a.a) birini eşlerinin evlerine gönderdi. Onlar, "Sadece suyumuz var" dediler. Resulullah (s.a.a), "Bu adamı kim bu gece ağırlar!" diye buyurdu. Ali b. Ebi Talib (a.s), "Ben onu ağırlarım ya Resulullah!" dedi. Fatıma'nın (a.s) yanına gidip ona şöyle dedi: "Ey Resulullah'ın kızı! Yiyecek olarak ne var?" Fatıma, "Sadece (bize yetecek) akşam yemeği var. Ama misafirimizi tercih ederiz" dedi. Hz. Ali, "Ey Muhammed'in kızı! Çocukları yatır, ışıkları söndür" dedi. Sabah olunca Ali (a.s) Resulullah'ın (s.a.a) yanına vardı ve olayı kendisine bildirdi. Çok geçmeden "Kendilerine tercih ederler..." ayeti nazil oldu." *2012

1828.Aişe: "Resulullah (s.a.a) dünyadan göçünceye kadar üç gün üst üste doymadı. İsteseydi doyasıya yerd, ama o (başkalarını) kendine tercih ederdi." *2013

1829.Ebu Tufeyl: Ali (a.s) bir elbise satın aldı. Ondan hoşlanınca tasaddukta bulundu ve şöyle buyurdu: "Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: "Her kim (başkalarını) nefesine tercih ederse, Allah da kıyamet günü ona cenneti tercih eder." *2014

1830.İmam Sadık (a.s): "Fatıma'nın (a.s) bir miktar arpası vardı. Arpadan helva yaptı. Hazırlanınca ve (yemek için) önüne koyunca o anda bir fakir çıkageldi. Fakir, "Allah size merhamet etsin" dedi. Ali (a.s) kalktı ve yemeğin üçte birisini ona verdi. Çok geçmeden bir yetim geldi ve, "Allah size merhamet etsin" dedi. Ali (a.s) kalkıp diğer üçte birini de ona verdi. Sonra da bir esir geldi. Esir de, "Allah sizlere merhamet etsin" dedi. Ali (a.s) kalan üçte birini de ona verdi. Böylece o yemekten hiç tatmadılar. Münezzeah olan Allah onlar hakkında ayetler indirdi. Bu ayetler aziz ve celil olan Allah için fedakarlık eden herkes için geçerlidir." *2015

2011* Haşr, 9

2012* Nur'us Sakaleyn, 5/285/53

2013* Tenbih'ul Havatir, 1/172 ve 173

2014* Nur'us Sakaleyn, 5/285/52

2015* a.g.e. s. 470/20

105. Konu: Feragat-Boş Olmak

504. Bölüm

Feragat

"Öyleyse, bir işi bitirince diğerine giriş; Ve ümit edeceğini yalnız Rabbinden iste." *2016

1831.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü hesabı en şiddetli olan kimse kendisi boşta gezdiği halde işini başkalarının (hizmetçi uşak ve işçilerinin) yaptığı kimsedir. Eğer iş, sıkıntı ve zahmet sebebiyse şüphesiz boşta gezmek, fesat ve bozulma sebebidir." *2017

1832.Resulullah (s.a.a): "Allah ne dünya işinde ne de ahiret işinde olmayan, boşta gezer salim kimseden nefret eder." *2018

1833.Resulullah (s.a.a): "İki şey bir çok insanın fitne (imtihan veya bozulma) sebebidir: Sıhhat ve boş olmak." *2019

1834.İmam Ali (a.s): "Heva ve heves boş olmaktan kaynaklanır." *2020

1835.İmam Ali (a.s): "Şunu bilesin ki dünya, bir bela yurdudur. Orada bir saat yaşanan rahatlık, kıyamet gününde hasret ve pişmanlığa neden olur." *2021

1836.İmam Ali (a.s): "İnsan için kendisini hiçbir meşguliyetin alıkoyamadığı bir saatinin (vaktin) olması ne de uygundur." *2022

1837.İmam Ali (a.s): "Eğer çalışma, sıkıntı ve zahmet sebebi ise sürekli boşta gezme de fesat ve helak olma sebebidir." *2023

1838.İmam Seccad (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Kalplerimizi kendi zikirle her türlü zikirden, dillerimizi senin şükürle her türlü şükürden, bedenlerimizi sana itaatle her türlü itaatten alıkoy. Eğer bizler için bir işten feragat (boş vakit) taktir ettiysen bu feragati salim kıl ki onda bizi bir günah sarmasın, bizlere bir bıkkınlık erişmesin ve böylece kötülükleri yazan melekler günahlardan boş bir kitapla geri dönsünler. İyilikleri yazan melekler bizler için yazdıkları iyilikler sebebiyle sevinç içinde geri dönsünler." *2024

1839.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) Mekarim'ul Ahlak duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e selavat gönder. Beni kendisine gösterilen önemin (ibadet ve kulluktan) alıkoyduğu işten müstağni kıl. Beni yarın benden soracağın bir işe

yönlendir ve günlerimi beni kendisi için yarattığın şeyler yolunda harcat." *2025

1840.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) Mekarim'ul Ahlak duasında şöyle buyurmuştur: "Bana ibadetle geçen bir sıhhat ve iffetle birlikte olan bir feragat nasip eyle." *2026

1841.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) Arefe günü duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Senin gücünden ve genişliğinden kaynaklanan bir güç ve genişlikle, senin sevdiğin işleri yapmak için feragat halinin ve sana yaklaştıran şey hususunda çalışmanın tadını bana tattır. Bana armağanlarından bir armağan gönder. Ticaretimi faydalı kıl, dönüşümü zararsız eyle, beni azametli makamından korkut ve seni görmeye iştiyaklı kıl." *2027

1842.İmam Kazım (a.s): "Allah-u Teala çok uyuyan kuldan nefret eder ve Allah-u Teala boşa gezen kulundan nefret eder." *2028

2016* İnşirah, 7-8

2017* Tenbih'ul Havatir, 1/60

2018* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 17/146

2019* el-Kafi, 8/152/136

2020* Gurer'ul Hikem, 9251

2021* Nehc'ul-Belağa, 59. mektup

2022* Gurer'ul Hikem, 9684

2023* el-Bihar, 77/419/40

2024* Sahifet'us-Seccadiye, 51, 11. dua

2025* a. g. e. s. 81, 20. dua

2026* a. g. e. s. 87; 20. dua

2027* a. g. e. 200, 47. dua

2028* Fakih, 3/169/3635

106. Konu: Fesad

505. Bölüm

İnsanların Genelini Bozan Şey

1-Günah

"İnsanların elleriyle işledikleri yüzünden karada ve denizde fesâd çıkar; Allah da belki dönerler diye yaptıklarının bir kısmını böylece kendilerine tattırır." *2029

1843.Resulullah (s.a.a): "Kul gizlice günah işlerse sahibinden başkasına zarar vermez. Aşık bir şekilde işler de insanlar da onu engellemezse o günah insanların geneline zarar verir." *2030
bak. ez-Zenb; 777. Bölüm

2-İhtilaf

1844.İmam Ali (a.s): "Allah'a yemin olsun ki Peygamber'inden sonra ihtilafa düşen her ümmetin -Allah'ın istemediği durum dışında- batıl olanı hak olanına üstün gelmiştir." *2031
bak. el-İhtilaf; 633. Bölüm

3-Haktan Mahrumiyet

1845.Resulullah (s.a.a): "Zayıfın hakkının güçlüden hiçbir korku ve titreme olmaksızın alınmadığı bir ümmet asla temizlenemez." *2032

- 2029* Rum, 41
- 2030* el-Bihar, 100/74/15
- 2031* Emali'el Müfid, 235/5
- 2032* el-Bihar, 77/258/1

506. Bölüm

Fesat Çıkarıcılar

"Allah ve Peygamber'iyile savaşanların ve yeryüzünde bozgunculuğa uğraşanların cezası öldürülmek..." *2033

"Melike: "Doğrusu hükümdarlar bir şehre girdikleri zaman orasını bozarlar, onurlu kimselerini aşağılık yaparlar. İşte böyle davranırlar dedi." *2034

"Kendilerine: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" dendiği zaman, "Bizler sadece ıslah edicileriz" derler." *2035

"Yeryüzünü ıslah etmeyip, bozgunculuk yapan sefihlerin emirlerine itaat etmeyin" dedi." *2036

1846.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimden iki grup doğru olursa ümmetim de doğru olur. Eğer onlar bozulursa, ümmetim de bozulur." Kendisine şöyle arzedildi: "Ey Allah'ın Resulü! O iki grup kimlerdir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Fakihler ve yöneticiler."

*2037

1847.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz azığı zayi etmek de bozulmadandır." *2038

1848.İmam Rıza (a.s): "Dinar ve dirhemi (bir takım amaçlar için) kırmak ve meyvenin tohumunu bir köşeye atmak da bozukluktandır." *2039

2033* Maide, 33
2034* Neml, 34
2035* Bakara, 11
2036* Şuara, 151-152
2037* el-Hisal, 37/12
2038* el-Kafi, 8/24/4
2039* Fakih, 3/167/3625

507. Bölüm

Fesadı Yok Eden Şey

1849.Resulullah (s.a.a): "Eğer Allah için rükuya varan kullar, süt emen çocuklar ve otlayan hayvanlar olmasaydı, şüphesiz üzerinize şiddetli bir azap inerdi." *2040

1850.İmam Ali (a.s): "Eğer insanlar, azap üzerlerine indiği, ellerindeki nimetler yok olduğu zaman Rablerine, doğru niyetle ve içtenlikle sığınsalar, Rableri ellerinden giden her şeyi geri verir, içlerindeki her bozulan şeyi düzeltirdi." *2041

1851.İmam Sadık (a.s): "Allah Şiilerimizden namaz kılan kimseler vesilesiyle, Şiilerimizden namaz kılmayan kimselerin azabını def etmektedir. Eğer onların tümü namazı terketmiş olsalardı, şüphesiz helak olurlardı. Allah Şiilerimizden zekat verenler vesilesiyle de zekat vermeyen Şiilerimizden azabı def etmektedir. Aziz ve celil olan Allah'ın şu sözü de buna işarettir: "Eğer insanlardan bazısı, diğer bazıları vesilesiyle def edilmeseydi, şüphesiz yer yüzü bozulurdu." *2042 *2043

2040* Nur'us-Sakaleyn, 1/253/1007
2041* Nehc'ul-Belağa, 178. hutbe
2042* Bakara, 251
2043* el-Kafi, 2/451/1

107. Konu: Fetva

508. Bölüm

Kendi Görüşü Üzere Fetva Veren Kimse

1852.Resulullah (s.a.a): "Sizlerin fetva verme hususunda en cesurunuz, ateş karşısında en cesur olanınızdır." *2044

1853.İmam Bakır (a.s): "Ama eğer kendi görüşlerimiz esasınca insanlara fetva vermiş olsaydık, şüphesiz helak olanlardan olurduk. Lakin biz Allah Resulü'nün (s.a.a) sözü ve sünneti üzere ve sahip olduğumuz ve babalarımızdan miras olarak aldığımız ilmi temeller üzere insanlara fetva vermekteyiz." *2045

1854.İmam Sadık (a.s): "Her kim kendi görüşü üzere insanlara fetva verirse,

1855.bilmediği şeye uymuş sayılır. Her kim de bilmediği şeye uyarsa, Allah ile düşmanlığa kalkışmıştır. Zira bilmeden bir şeyi helal veya haram kılar." *2046

1856.İmam Sadık (a.s): "Arslandan kaçtığın gibi, fetva vermekten kaç ve boynunu insanlar için köprü kılma." *2047

bak. er-Re'y, 795. Bölüm

2044* el-Bihar, 2/123/48

2045* a.g.e, 2/172/3

2046* a.g.e, 2/299/25

2047* a.g.e, 2/260

509. Bölüm

Alim Kimseye Fetva Vermenin Cevazı

1857.İmam Ali (a.s), Kusem b. Abbas'a yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Sabah ve ikindi vakitleri onlarla otur.Sana bir hüküm ve mesele soran kimseye fetva ver, cahilleri bağışla, alimlerle ilmi konuşmalarda bulun." *2048

1858.İmam Bakır (a.s), Eban b. Tağlib'e şöyle buyurmuştur:

"Medine camisine otur ve insanlar için fetva ver. Zira ben Şiilerim arasında senin gibi kimselerin görülmesini severim." *2049

2048* Mustedrek'ul-Vesail, 17/315/21452

2049* a. g. e. 17/315/21453

108. Konu: Fıkıh

510. Bölüm

Dinde Fakih Olmak

"İman edenler toptan savaşa çıkmamalıdır. Her topluluktan bir taifenin dini iyi öğrenmek ve milletlerini geri döndüklerinde uyarmak üzere geri kalmaları gerekli olmaz mı? Ki böylece belki yanlış hareketlerden çekinirler." *2050

1859.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kulun iyiliğini dileyince onu dinde fakih kılar ve doğru yolunu ona ilham eder." *2051

1860.Resulullah (s.a.a): "En üstün ibadet fıkıhtır (dini tanımaktır)." *2052

1861.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz her şeyin bir dayanağı vardır, bu dinin dayanağı da fıkıhtır." *2053

1862.İmam Ali (a.s): "Kur'an'ı öğrenin, çünkü o sözlerin en güzelidir. Onda anlayışınızı derinleştirip kavrayışınızı genişletin. Çünkü o gönüllerin baharıdır." *2054

1863.İmam Kazım (a.s): "Fakihin abid kimseye üstünlüğü güneşin yıldızlara üstünlüğü gibidir. Her kim kendi dini hakkında fakih olmazsa Allah onun hiçbir amelinden hoşnut olmaz." *2055

2050* Tevbe, 122

2051* Kenz'ul Ummal, 28690

2052* et-Terğib ve't-Terhib, 1/93/3

2053* Kenz'ul Ummal, 28768

2054* Nehc'ul-Belağa, 110. hutbe

2055* el-Bihar, 78/321/19

511. Bölüm

Fakih Kimdir?

1864.Resulullah (s.a.a) Ebuzer'e yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "İnsanları gözünde bir avuç deve gibi görmedikçe ve onların varlığına önem verdikçe insan asla kamil bir fakih olamaz. Yanında bir devenin olması kendi hali için bir farklılık arz etmediği gibi insanların varlığı da onda hiçbir değişiklik ve etki yaratmamalıdır. Bu hal üzere kendisine dönünce de en çok aşağılamayı kendi nefesine reva görür." *2056

1865.İmam Ali (a.s): "Sizlere gerçek fakih haber vermeyeyim mi? Allah'a isyan hususunda insanlara ruhsat vermeyen, insanları Allah'ın rahmetinden ümitsiz kılmayan, insanları Allah'ın hilesinden güvende kılmayan ve Kur'an'dan gayrisine rağbet etmeyen kimsedir." *2057

1866.İmam Bakır (a.s) kendisine soru soran birisine cevap verdi. O şahıs kendisine, "fakihler bunu söylememektedir" deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Sen asla fakih görmedin mi? Gerçek fakih dünyaya itinasız olan ahirete rağbet eden ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine sarılan kimsedir."* 2058

1867.İmam Sadık (a.s): "Sözlerimizin anlamını bilmedikçe sizden hiç kimse fakih olamaz." *2059

1868.İmam Rıza (a.s): "Hilim, ilim ve suskunluk fakihliğin nişanelerindedir." *2060

2056* el-Bihar, 72/304/51

2057* Tuhef'ul Ukul, 204

2058* el-Kafi, 1/70/8

2059* Mean'il-Ahbar, 2/3

2060* el-İhtisas, 232

512. Bölüm

Fakihin Varlığının İblise Ağır Gelmesi

1869.Resulullah (s.a.a): "Bir fakihin iblis için varlığı, bin abidin varlığından daha ağırdır." *2061

1870.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir şey iblis için bir kabileden bir

alimin çıkması kadar bel kırıcı değildir." *2062

1871.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) veya İmam Bakır (a.s): "Dinde fakih olan birinin varlığı şeytan için bin abidin varlığından daha ağırdır." *2063

bak. el-İlm, 2843. Bölüm

2061* el-Bihar, 1/177/48

2062* Kenz'ul Ummal, 28755

2063* el-Bihar, 1/213/10

513. Bölüm

Fakihin Ölümü

1872.İmam Sadık (a.s): "Mümin bir fakih ölünce İslam'da hiçbir şeyin dolduramadığı bir gedik açılır." *2064

1873.İmam Sadık (a.s): "İblis için hiçbir müminin ölümü bir fakihin ölümünden daha sevimli değildir." *2065

2064* el-Kafi, 1/38/2

2065* a. g. e. h. 1

109. Konu: Fırsat

514. Bölüm

Fırsatları Ganimet saymaya Teşvik

1874.Resulullah (s.a.a): "Her kimin yüzüne hayırdan bir kapı açılırsa onu ganimet saymalıdır. Zira o kapının ne zaman yüzüne kapanacağını bilemez." *2066

1875.Resulullah (s.a.a): "Fırsatları terketmek hüzne sebep olur." *2067

1876.İmam Ali (a.s): "Fırsat bulut gibi geçip gider. O halde iyi fırsatları ganimet sayın." *2068

1877.İmam Ali (a.s): "Fırsatlar çabuk geçer ve geç döner." *2069

1878.İmam Ali (a.s): "Fırsat ganimettir." *2070

1879.İmam Ali (a.s): "Fırsatları zayi etmek hüzne sebep olur." *2071

1880.İmam Ali (a.s): "İşler zamanlarının rehinidir (zamanları gidince rehin gider.)" *2072

1881.İmam Ali (a.s): "Fırsat ortaya çıkmadan acele etmek ve fırsat ortaya çıktıktan sonra duraklamak cehaletin nişanesidir." *2073

1882.İmam Sadık (a.s): "Her kim için bir fırsat ortaya çıkar da kamil bir fırsat beklentisi içinde onu ertelerse zaman o fırsatı da elinden alır. Zira günlerin işi almak zamanın metodu ise kaybetmektir." *2074

bak. el-Umr, 1366. Bölüm

2066* el-Kafi, 43134

2067* el-Bihar, 77/165/2

2068* Nehc'ul-Belağa, 21. hikmet

2069* Gurer'ul Hikem, 2019

2070* a.g.e, 194

2071* Nehc'ul-Belağa, 118. hikmet

2072* el-Bihar, 77/165/2

2073* Nehc'ul-Belağa, 363. hikmet

2074* el-Bihar, 78/268/181

110. Konu: Fikir-Düşünce

515. Bölüm

Tefekkür

"Böylece Allah düşünesiniz diye size ayetleri açıklar." *2075

bak. Bakara, 266, 269; Al-i İmran, 13, 137, 191; En'am, 11, 36, 50, 152; A'raf, 3, 176, 185, 201; Yunus, 24, 73, 101; Yusuf, 109, 111; Ra'd, 3; Hicr, 75; Nahl, 11, 36ler; Mü'minun, 86; Furkan, 50, 73; Neml, 62, 69; Ankebut, 20, 24, 35, 43; Rum, 8, 9, 21; Mü'min, 13, 58, 82; Casiye, 3-5, 13; Muhammed, 10; Kamer, 4, 15; Haşr, 2; Hakka, 12; Müzzemmil, 19; İnsan, 29

1883.İmam Ali (a.s): "Tefekkür etmek iyiliğe ve iyilikle amel etmeye davet eder." *2076

1884.İmam Ali (a.s): "Herkim düşünürse basiret elde eder." *2077

1885.İmam Ali (a.s): "Herkim öğrendiği şeyler hakkında tefekkür ederse, ilmini sağlamlaştırır ve anlamadığı şeyi anlamış olur." *2078

1886.İmam Ali (a.s): "Hiçbir ilim düşünmek gibi değildir." *2079

1887.İmam Ali (a.s): "Düşünmek saf bir aynadır." *2080

1888.İmam Hasan (a.s): "Tefekkür etmek, basiretli insanın kalbinin hayatıdır." *2081

1889.İmam Hasan (a.s): "Sizlere sürekli ilahi takvayı ve tefekkürü tavsiye ediyorum. Zira tefekkür etmek tüm iyiliklerin anne babasıdır." *2082

1890.İmam Sadık (a.s): "Düşünmek iyiliklerin aynası ve kötülüklerin örtüsüdür." *2083

2075* Bakara, 219

2076* el-Kafi, 2/55/5

2077* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

2078* Gurer'ul Hikem, 8917

2079* Nehc'ul-Belağa, 113. hikmet

2080* a.g.e, 5. hikmet

2081* el-Bihar, 78/115/11

2082* Tenbih'ul Havatir, 1/52

2083* el-Bihar, 71/326/20

516. Bölüm

Tefekkür Gibi Bir İbadet Yoktur

1891.Ebuzer'in annesi, kendisine Ebu Zer'in ibadeti sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bütün bir gün boyunca insanlardan uzak durur ve tefekküre daldı." *2084

1892.İmam Sadık (a.s): "En üstün ibadet, sürekli Allah ve Allah'ın kudreti hakkında tefekkür etmektir." *2085

1893.İmam Sadık (a.s): "Bir saat düşünmek, bir yıllık ibadetten daha iyidir: "Şüphesiz sadece akıl sahipleri ibret alır." *2086

***2087**

bak. el-İbadet; 1213, 1215. Bölümler

2084* Tenbih'ul Havatir, 1/250

2085* el-Kafi, 2/55/3

2086* el-Bihar, 71/327/22

2087* Zümer, 9

517. Bölüm

Düşünceyi Saf Kılan Şey

1894.İmam Ali (a.s): "Herkim az yerse düşüncesi saf olur." *2088

1895.İmam Ali (a.s): "Sürekli karnı tok olan kimsenin düşüncesi nasıl saf ve berrak olabilir!" *2089

2088* Gurer'ul Hikem, 8462

2089* a. g. e. 6975

518. Bölüm

Yasaklanmış Tefekkür

1896.İmam Ali (a.s): "Hikmet dışında tefekkür etmek heva ve hevestir." *2090

1897.İmam Ali (a.s): "Günahlar hakkında çok düşünen kimseyi, günahlar kendilerine doğru çekerler." *2091

1898.İmam Ali (a.s): "Herkim Allah'ın azametini çok düşünürse şaşkınlığa düşer." *2092

bak. el-Ma'rifet (2), 1252. Bölüm

2090* Gurer'ul Hikem. 1278

2091* a. g. e. 8561

2092* a. g. e. 9207

111. Konu: Fitne-İlahi İmtihan

519. Bölüm

Fitne-İlahi İmtihan

“Andolsun, biz kendilerinden öncekileri de denemişken, insanlar, “İnandık” deyince, denenmeden bırakılacaklarını mı sanırlar?”
*2093

“Onlar, yılda bir iki defa belaya uğratılıp imtihana çekildiklerini görmüyorlar mı? Böyleyken yine tövbe etmiyorlar, ibret de almıyorlar.” *2094
bak. A’raf, 155

1899.Muammer bin Hallad: “Ebu’l Hasan’ın şöyle dediğini işittim: “Elif lam mim insanlar, “İman ettik” dedikten sonra terkedildiklerini ve imtihan edilmeyeceklerini mi sanıyorlar.” Daha sonra bana şöyle buyurdu: “İmtihan nedir?” Ben şöyle arz ettim: “Fedan olayım! Bildiğim kadarıyla imtihan din hususundadır.” Daha sonra İmam şöyle buyurdu: “Altının eritilip imtihan edildiği gibi
1900.insanlar da eritilip imtihan edilir.* 4221 Daha sonra şöyle buyurdu: “Altın halis kılındığı (ayrıştırıldığı) gibi insanlar da halis kılınacaktır (ayrıştırılacaktır).” *4222

2093* Ankebut, 2

2094* Tevbe, 126

4221* “fitne” lügatte altının halis kılınması için ateşte eritilmesi anlamındadır.

4222* el-Kafi, 1/370/4

520. Bölüm

İmtihan Çeşitleri

“Mallarınızın ve çocuklarınızın, aslında bir sınama olduğunu ve büyük ecrin Allah katında bulunduğunu bilin.” *4223

1901.Resulullah (s.a.a): “Üç şey kandırıcı ve fitneye düşürücüdür: Güzel saç, güzel yüz ve güzel ses.” *4224

1902.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz ben, sizler hakkında, zorluk imtihanından çok hoşluk imtihanından korkuyorum. Şüphesiz siz

çok zor bir imtihana düştünüz ve sabrettiniz. Elbette dünya, tatlı ve çekicidir." *4225

1903.İmam Ali (a.s): "İmtihan üç şeydir: Kadını sevmek ki bu şeytanın kılıcıdır, şarap içmek ki bu da şeytanın tuzağıdır, dirhem ve dinarı sevmek ki bu da şeytanın okudur. Her kim kadınları severse, hayatından nasiplenemez. Her kim (alkollü) içecekleri severse, cennet kendisine haram olur ve her kimde dirhem ve dinarı severse, dünyanın kulu olur." *4226

1904.İmam Ali (a.s), kendisiyle yaya olarak gelen Harb adındaki birine şöyle buyurmuştur: "Geri dön. Zira senin gibi birinin benim gibi birinin yanısıra yaya yürümesi, vali için bir imtihan, mümin için ise horluk sebebidir." *4227

- 4223* Enfal, 28
- 4224* Kenz'ul Ummal, 44129
- 4225* et-Terğib ve't-Terhib, 4/184/74
- 4226* el-Bihar, 73/140/12
- 4227* Nehc'ul-Belağa, 322. hikmet

521. Bölüm

Fitnelerden Sağ Salim Kurtulanlar

1905.Resulullah (s.a.a): "İhlas sahibi kimselere ne mutlu! Onlar hidayet meşaleleridir. Her türlü karanlık fitne onlardan uzak kılınmıştır." *4228

1906.Resulullah (s.a.a): "Çok geçmeden fitneler ortaya çıkacak ve bu sebeple insan gece imanla sabahlayacak, ama gündüzünü kafir olarak geçirecektir. Elbette Allah-u Teala'nın kendisini ilimle ihya ettiği kimse, bunun dışındadır." *4229

1907.İmam Ali (a.s): "Biliniz ki, kim Allah'tan sakınırsa Allah, onun için fitnelerden bir çıkış yolu ve karanlıklarda bir nur verir." *4230

- 4228* et-Terğib ve't-Terhib, 1/54/5
- 4229* Kenz'ul Ummal, 30883
- 4230* Nehc'ul-Belağa, 183. hutbe

522. Bölüm

Fitne ve İmtihan (Çeşitli)

1908.Resulullah (s.a.a): "Benden sonra fitneler karanlık gece parçaları gibi ümmetimi kuşatacaktır. Bu fitneler sebebiyle insan, gece mümin olur ve gündüz kafir, (kimisi de) gündüz mümin olur ve gece kafir. İnsanlar dinini az bir dünya metası karşısında satarlar." *4231

1909.İmam Ali (a.s): "Her kim fitne ateşini yakarsa, kendisi de yakıtı olur." *4232

1910.İmam Ali (a.s): "Zalim ve acımasız yönetici, sürekli olan fitneden daha iyidir." *4233

1911.İmam Ali (a.s): "Fitneye karşı iki yaşındaki deve gibi ol; onun ne binilecek sırtı, ne de sağılacak memesi vardır." *4234

4231* Kenz'ul-Ummal, 30893

4232* Gurer'ul Hikem, 9163

4233* a. g. e. 10109

4234* Nehc'ul Belağa, 1. hikmet

112. Konu: Gaflet

523. Bölüm

Gafletten Sakındırmak

1912.İmam Ali (a.s): "Gaflet sapıklıktır." *4235

1913.İmam Ali (a.s): "Ömrü ahirette aleyhine bir hüccet ve delil olan gaflet hasret (eyvahlar-yakınmalar) olsun ki yaşam günleri onu kötülüğe sürmüş, götürmüştür." *4236

1914.İmam Ali (a.s): "Ey duyan kimse! Sarhoşluğundan ayıl, gaflet uykusundan uyan ve hızını azalt." *4237

1915.İmam Ali (a.s): "Ey kendilerinden gaflet edilmeyen (gafil) insanlar! Ey (Allah'ın emrini) terkettiklerinden hesaba çekilecek olanlar! Bana ne oluyor da, sizin Allah'tan ayrılıp, başkasına rağbet edenlerden olduğunuzu görüyorum." *4238

1916.İmam Ali (a.s): "Nice gafil kimse, giymek için bir elbise dokuduğu halde, o elbise kendisine kefen olur. Oturmak için bir ev yaptığı halde, o ev kendisine mezar olur." *4239

1917.İmam Sadık (a.s): "Eğer şeytan düşmansa o halde gaflet neden?" *4240

bak. 138. konu, el-Murakebet

4235* Gurer'ul Hikem, 196

4236* Nehc'ul-Belağa, 64. hutbe

4237* a.g.e, 153. hutbe

4238* a. g. e. 175. hutbe

4239* el-Bihar, 77/401/26

4240* a.g.e, 78/190/1

524. Bölüm

Gaflete Engel Olan Şey

1918.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Her ne kadar yapamasan da iyi bir iş yapmaya niyet et ki gafiller zümresinden yazılmayasın." *4241

1919.İmam Ali (a.s): "Sürekli Allah'ı hatırlamakla gaflet perdeleri kenara itilir." *4242

1920.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanı tanır, (ahiret için) hazırlanmaktan gafil olmaz." *4243

1921.İmam Bakır (a.s): "Farz namazlara önem veren ve onları vaktinde kılan mümin gafillerden değildir." *4244

4241* Mekarim'ul Ahlak, 2/378/2661

4242* Gurer'ul Hikem, 4269

4243* et-Tevhid, 74/27

4243* el-Kafi, 3/270/14

525. Bölüm

Gafil İnsanın Nişaneleri

1922.Lokman (a.s), oğluna yaptığı vasiyetinde Öyle buyurmuştur:
"Ey oğulcağızım! Her Şeyin kendisiyle tanındığı ve varlığına
tanıklıkta bulunulduğu bir alameti vardır... Gafilin ise üç alameti
vardır: Hata, boş Şeylerle oyalanmak ve unutkanlık." *4245

**1923.İmam Hasan (a.s): "Gaflet, camileri terketmen ve fasit
insana itaat etmendir." *4246**

4245* el-Hisal, 121/113

4246* el-Bihar, 78/115/10

526. Bölüm

Gafletin Sonuçları

**1924.İmam Ali (a.s): "Her kimin gafleti uzun sürerse, helak oluşu
hızlanır." *4247**

**1925.İmam Ali (a.s): "Her kime gaflet üstün gelirse, kalbi ölür."
*4248**

**1926.İmam Ali (a.s): "Gafletin devam etmesi, basiret gözünü kör
eder." *4249**

**1927.İmam Ali (a.s): "Gafletten ve mühlete aldanmaktan sakın.
Zira gaflet amelleri bozar." *4250**

4247* Gurer'ul Hikem, 8318

4248* a. g. e. 8430

4249* a. g. e. 5146

4250* a. g. e. 2717

527. Bölüm

Görmezlikten Gelmeyi Övmek

1928.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz akıllı insanın yarısı tahammül,

diğer yarısı ise görmezlikten gelmektir." *4251

1929.İmam Ali (a.s): "Yüce kişinin en iyi amellerinden birisi, bildiğini görmezlikten gelmesidir." *4252

1930.İmam Sadık (a.s): "Toplumsal hayatın ve muşeretin durumunun düzelmesi, üçte ikisi teveccüh ve uyanıklık, üçte biri ise göz yummaktan ibaret olan dolu bir ölçektir." *4253

4251* Gurer'ul Hikem, 2378

4252* Nehc'ul-Belağa, 222. hikmet

4253* Tuhef'ul Ukul, 359

113. Konu: Gasp

528. Bölüm

Gasp

1931.Resulullah (s.a.a): "Bir Müslümanın malını haksız yere gasbeden kimseden, tövbe etmedikçe ve aldığı malı sahibine geri çevirmedikçe Allah sürekli olarak yüzçevirir, yaptığı her iyilikte ona karşı gazaplanır ve onu iyiliklerinden saymaz." *4254

1932.Resulullah (s.a.a): "Her kim haksız yere birinin toprağını gasbederse, Allah-u Teala'yı kendisine gazaplanmış bir halde karşılar." *4255

1933.Resulullah (s.a.a): "Kardeşinin malını haksız yere almak hiçbir Müslümana helal değildir. Zira aziz ve celil olan Allah Müslümanın malını Müslümana haram kılmıştır." *4256

1934.İmam Ali (a.s): "Evdeki gasp edilmiş bir tek taş, o evin yıkılmasına neden olur." *4257

1935.İmam Sadık (a.s), kendisine, bir toprağı zorla alıp içine ev yapan kimsenin hükmü sorulunca şöyle buyurmuştur: "Evi yıkılır, toprağı sahibine geri çevrilir. Zalimin teri (emeğı) için hiçbir hak yoktur." *4258

1936.İmam Mehdi (a.s): "İzin almaksızın başkasının malında tasarrufta bulunmak helal değildir." *4259

4254* Mustedrek'ul-Vesail, 17/89/20823

4255* Kenz'ul Ummal, 30366
4256* a. g. e. 30343
4257* Nehc'ul-Belağa, 240. hikmet
4258* Vesail'uş-Şia, 17/311/1
4259* a.g.e, 17/309/4

114. Konu: Gayb-Gelecek

529. Bölüm

Peygamber Allah'ın Öğretmesiyle Gaypten Haber Vermektedir

1937.İmam Sadık (a.s): "Tebük savaşında Allah Resulü'nün (s.a.a) devesi kayboldu. Münafıklar şöyle dediler: "Bizlere gapyten haber vermekte, ama devesinin yerini bilmemektedir." Peygamber'e (s.a.a) Cebrail nazil oldu ve münafıkların sözünü bildirerek şöyle buyurdu: "Senin deven falan bölgededir ve dizginleri de falan ağaca asılmıştır." Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) cemaat namazı için seslendi. "İnsanlar toplandılar. Daha sonra Peygamber şöyle buyurdu: "Ey insanlar! Benim devam falan vadidedir." İnsanlar o tarafa doğru koşular ve deveyi buldular." *4260

4260* Kasas'ul Enbiya, 308/408

530. Bölüm

İmam ve Gayp İlmî

1938.İmam Ali (a.s), kendisine, "Ey Müminlerin Emiri! Sana gayp ilmi verilmiş midir?" diye soran Kelb kabilesinden birine gülerek şöyle buyurmuştur: "Ey Kelbli! Bu, gayb ilmi değildir; bu ancak ilim sahibi birisinden ilim öğrenmektir. Gayb ilmi, kıyamet ilmidir. Bu da Allah'ın şu ayetinde saydığı şeylerdir: "Muhakkak ki kıyamet saati Allah'ın indindedir. Yağmuru o indirir. Rahimlerdeki olacağı o bilir." *4261

1939.İmam Sadık (a.s), kendisine, "İmam gaybi bilmekte midir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hayır, ama bir şeyi bilmek isterse Allah ona bildirir." *4262

1940.İmam Kazım (a.s), kendisine, "Sizler gayp ilmini biliyor

musunuz?" diye soran İranlı birine şöyle buyurmuştur: "İmam Bakır (a.s) şüphesiz şöyle buyurmuştur: "İlahi ilim bizlere açılınca, biliyoruz ve bizlere kapanınca bilmiyoruz." Ve şöyle buyurdu: "İlim, aziz ve celil olan Allah'ın bir sırrıdır ve onu Cebrail'e (a.s) bildirdi. Cebrail de Muhammed'e (s.a.a) bildirdi ve Muhammed (s.a.a) de onu istediği kimseye bildirdi." *4263

4261* Nehc'ul-Belağa, 128. hutbe

4262* el-Kafi, 1/257/4

4263* a. g. e. s. 256/1

115. Konu: Gayret-Kıskançlık

531. Bölüm

Gayreti/Namusa Düşkünlüğü Övmek

1941.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz gayret imandandır." *4264

1942.Resulullah (s.a.a): "Babam İbrahim (a.s) gayretliydi ve ben ondan daha gayretliyim. Allah gayreti olmayan müminin burnunu toprağa sürter." *4265

1943.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah gayyurdur. Şüphesiz mümin de gayyurdur. Allah'ın gayreti müminin Allah'ın kendisine haram kıldığı şeyleri eda etmesidir (Mümin haram işleyince, Allah gayrete gelir.)" *4266

1944.Resulullah (s.a.a): "Cennetin kokusu beş yüz yıllık yoldan alınır. Ama anne ve babasına saygısızlık eden evlat ve deyyus insan onun kokusunu alamaz." Şöyle arzedildi: "Ey Allah'ın Resulü! Deyyus kimdir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Karısı zina ettiği halde ondan haberi olan kimsedir." *4267

1945.İmam Ali (a.s): "İnsanın kıymeti, himmeti miktarıncadır; doğruluğu, mürüvveti miktarıncadır; şecaati, küçük düşmekten çekindiği miktarıncadır; iffeti, kıskançlığı miktarıncadır." *4268

1946.İmam Ali (a.s): "Gayretli insan asla zina etmez." *4269

1947.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah mümin hakkında gayyurdur. O halde gayretsiz kimse de gayretli olmaya çalışmalıdır. Zira gayretsiz insan kalbi bozuk insandır." *4270

1948.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala gayyur olduğundan dolayı gizli ve açık çirkinlikleri haram kılmıştır." *4271

- 4264* Fakih, 3/444/4541
- 4265* el-Bihar, 103/248/33
- 4266* Kenz'ul Ummal, 7072
- 4267* el-Fakih, 3/444/4542
- 4268* Nehc'ul-Belağa, 47. hikmet
- 4269* a. g. e. 305. hikmet
- 4270* el-Mehasin, 1/204/355
- 4271* el-Kafi, 5/535/1

532. Bölüm

Yersiz Yere Gayretli Olmayı Kınamak

1949.Resulullah (s.a.a): "Bir gayret vardır ki Allah sever, bir gayret de vardır ki Allah sevmez. Allah'ın sevdiği gayret, iftira ve şüphe hususundadır. Allah'ın sevmediği gayret ise, iftira ve şüphenin olmadığı yerde gayretli olmaktır." *4272

1950.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Kıskanılacak yerden başka bir yerde kıskançlığa kalkışma; çünkü bu, doğru kadını eğriliğe ve iffetli kadını şüpheyeye düşürür. Onlar hakkında işlerini sağlam kıl. Ardından eğer bir ayıp görürsen küçük veya büyüğünü cezalandırmak hususunda gecikme!" *4273 *4274

1951.İmam Ali (a.s): "Kadının kıskanması küfürdür. Erkeğin kıskanması ise imandır." *4275

1952.İmam Bakır (a.s): "Kadınların gayreti, hasettir. Haset ise küfrün köküdür. Kadınlar haset edince öfkelenir. Öfkelenince de Müslüman kadınlar dışındakileri küfre yönelir." *4276

1953.İmam Sadık (a.s): "Helaller hususunda gayret olmaz." *4277

- 4272* Kenz'ul Ummal, 7067
- 4273* Nehc'ul Belaga'da bu hadis 31. mektupta, biraz farklılıkla yer almıştır.
- 4274* el-Bihar, 77/214/1
- 4275* Nehc'ul-Belağa, 124. hikmet
- 4276* el-Kafi, 5/505/4
- 4277* a.g.e, 5/537/1

116. Konu: Gazap-Öfke

533. Bölüm

Gazap Kötülüğün Anahtarıdır

1954.Resulullah (s.a.a): "Gazap, şeytandan bir kordur." *4278

1955.İmam Ali (a.s): "Öfke, delilik hallerinden biridir. Çünkü öfkeli (sonra) pişman olur; pişman olmazsa, o halde deliliği sabittir."
*4279

1956.İmam Sadık (a.s): "Gazap, her kötülüğün anahtarıdır."
*4280

1957.İmam Sadık (a.s): "Gazap hikmet sahibi insanın kalbini öldürücüdür." *4281

4278* el-Bihar, 73/265/15

4279* Nehc'ul-Belağ, 255. hikmet

4280* el-Kafi, 2/303/3

4281* a.g.e, s.305/13

534. Bölüm

Öfkesine Sahip Olmaya Teşvik

1958.Resulullah (s.a.a): "Sizlere en güçlü olanınızı haber vermeyeyim mi? Öfkelendiği an nefesine malik olan kimsedir."
*4282

1959.İmam Bakır (a.s): "Gazabı önlemek gibi bir güç yoktur."
*4283

1960.İmam Sadık (a.s): "Her kim gazabına malik olmazsa, aklına da malik olamaz." *4284

4282* Nesr'ud-Durer, 1/183

4283* Tuhef'ul Ukul, 286

4284* el-Kafi, 2/305/13

535. Bölüm

Öfkeyi Yenmeye Teşvik

"Öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını affederler." *4285

"Öfkelendiklerinde bile bağışlayandırırlar." *4286

1961.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cehennemın bir kapısı vardır ki ondan gazabını, Allah-u Teala'ya isyan ile dindiren kimse girebilir." *4287

1962.Resulullah (s.a.a): "Her kim öfkesini alıkoyarsa, Allah da kendisinden gazabını alıkoyar." *4288

1963.İmam Bakır (a.s): "Öfkesini uygulamaya geçirebildiği halde, yenen kimsenin kıyamet günü Allah kalbini güvenlik ve imanla doldurur." *4289

1964.İmam Sadık (a.s): "Sabreden kimse için gazap ne güzel bir yudumdur." *4290

4285* Al-i İmran, 134

4286* Şura, 37

4287* Tenbih'ul Havatir, 1/121

4288* el-Bihar, 73/263/7

4289* el-Kafi, 2/110/7

4290* a.g.e, 2/109/2

536. Bölüm

Gazabın İlacı

1965.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Gazaplanma! Gazaplanınca otur, Allah'ın kulları üzerindeki kudretini ve onlara karşı affını düşün. Sana, "Allah'tan kork" denilince gazabını terket, hilmine dön." *4291

1966.İmam Ali (a.s): "Gazabı suskunlukla ve şehveti akılla tedavi ediniz." *4292

4291* Tuhef'ul Ukul, 14
4292* Gurer'ul Hikem, 5155

537. Bölüm

Allah İçin Gazaplanmayı Övmek

1967.Hz. Musa (a.s): "Ey Allah'ım! Senin gölgenden başka hiçbir şeyin gölgesinin olmadığı o gün arşının gölgesinde gölgelenenler kimlerdir?" Allah ona şöyle vahyetti: "...ve haramlar helal sayıldığında yaralı kaplan gibi gazaba gelenlerdir." *4293

1968.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) asla dünya için öfkelenmezdi. Ama haktan dolayı kızınca hiç kimse onu tanımazdı ve (hakkın) intikamını alıncaya kadar da hiç bir şey öfkesini dindiremezdi." *4294

1969.İmam Ali (a.s): "Her kim fasıklara kin duyar ve Allah için gazaplanırsa, Allah da onun için gazaplanır ve kıyamette onu razı eder." *4295

4293* Vesail'uş-Şia, 11/416/3
4294* el-Müheccet'ül-Beyza, 5/303
4295* Nehc'ul-Belağa, 31. hikmet

117. Konu: Gençlik

538. Bölüm

Gençlik

1970.Resulullah (s.a.a): "Gençlik deliliğin bir şubesidir." *4296

1971.Resulullah (s.a.a): "Gençlerinizin en hayırlıları yaşlılarınıza benzemeye çalışlarıdır. Orta yaşlılarınızın en kötüsü ise gençlerinize benzemeye çalışandır." *4297

1972.İmam Ali (a.s): "İki şey kaybedilmedikçe değeri tanınmaz:

Gençlik ve afiyet." *4298

4296* el-İhtisas, 343

4297* Kenz'ul Ummal, 43058

4298* Gurer'ul Hikem, 5764

539. Bölüm

Gençleri Terbiye Etmek

1973.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz gencin kalbi boş bir arazi gibidir. Oraya ne atarsan kabul eder." *4299

1974.İmam Sadık (a.s) Ahvel'e şöyle buyurmuştur: "Basra'ya gittin mi?" O, "Evet" deyince; İmam (a.s) şöyle buyurdu: "İnsanların bu işe (velayet ve imametimize) iştihakını ve kabul edişini nasıl gördün?" O: "Allah'a and olsun ki (iştihak duyup kabul edenler) bir takım işler yapmışlarsa da bu çok azdır" dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Gençlerden ayrılma. Zira bu sınıf her türlü iyiliğe daha büyük bir hızla yönelirler." *4300

4299* Tuhef'ul Ukul, 70

4300* Kurb'ul İsnad, 128/450

540. Bölüm

Gençlikte İlim Öğrenmek

1975.Resulullah (s.a.a): "Her kim gençliğinde ilim öğrenirse ilmi taşa kazanmış bir resim gibidir. Her kim de yaşlılığında ilim öğrenirse, işi suyun üzerine yazılmış yazı gibidir." *4301

1976.İmam Bakır (a.s): "Eğer Şia olan bir genci yanıma getirirler de ilim öğrenmediğini görürsem onu tembih ederim." *4302

1977.İmam Sadık (a.s): "Gençlerinizi iki hal dışında bir hal üzere görmeyi sevmem: Ya alim veya öğrenci! Zira eğer böyle olmazlarsa ihmal etmiş olurlar ve ihmal ettikleri taktirde zayi olurlar ve zayi oldukları taktirde ise günahkar olurlar. Günahkar oldukları taktirde ise Muhammed'i hak üzere gönderene yemin olsun ki ateşte yer alırlar." *4303

4301* el-Bihar, 1/222/6
4302* el-Mehasin, 1/357/760
4303* Emali et-Tusi, 303/604

541. Bölüm

Abid Gencin Değeri

1978.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala ibadet ehli olan bir gencin varlığı sebebiyle meleklerle karşı övünür ve şöyle buyurur: "Bu kuluma bakınız! Benim için şehvetinden el çekmiştir." *4304

1979.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala tövbe eden genci sever." *4305

1980.Resulullah (s.a.a): "Gençliğinde kulluk yolunu tutturan abid gencin yaşlılıkta ibadete yönelen yaşlıdan üstünlüğü, meleklerin diğer insanlara üstünlüğü gibidir." *4306

1981.Resulullah (s.a.a): "Gençliğini Alla-u Teala yolunda ibadetle geçiren genci Allah sever." *4307

4304* Kenz'ul-Ummal, 43057
4305* Kenz'ul Ummal, 10185
4306* a. g. e. 43059
4307* a. g. e. 43060

542. Bölüm

Feta (Genç) Kimdir?

1982.İmam Sadık (a.s) bir gence şöyle buyurmuştur: "Siz kime, "feta" diyorsunuz?" O, "gence "feta" diyoruz" deyince İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: "Hayır "feta" (genç) mümin demektir. Ashabı Kehf'in tümü yaşlı olmalarına rağmen aziz ve celil olan Allah sahip oldukları iman sebebiyle onları "fitye" (gençler) diye adlandırmıştır." *4308

4308* el-Kafi, 8/395/595

118. Konu: Gıybet-Arkadan Çekiştirmek

543. Bölüm

Gıybetten Sakındırmak

"Kimse kimseyi çekiştirmesin; hangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır? Ondan tiksiniyorsunuz; Allah'tan sakının, şüphesiz Allah tövbeleri daima kabul edendir, acıyandır." *4309

1983.Resulullah (s.a.a): "Mirac gecesi yüzlerini tırnaklarıyla kazıyan bir topluluk gördüm ve sordum, "Ey Cebrail! Bunlar kimlerdir?" O şöyle buyurdu: "Bunlar insanların gıybetini eden ve haysiyetlerini yok eden kimselerdir." *4310

1984.Resulullah (s.a.a): "Gıybet etmek zinadan daha kötüdür." Kendisine, "Nasıl olur?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "İnsan zina eder sonunda tevbe eder, Allah da tövbesini kabul eder. Ama gıybet eden kimse gıybet ettiği kimse kendisini bağışlamadıkça asla bağışlanmaz." *4311

1985.İmam Ali (a.s): "Gıybet etmek aciz insanların işidir." *4312

1986.İmam Hüseyin (a.s) birinin gıybetini eden yanındaki bir şahsa şöyle buyurmuştur: "Ey adam! Gıybet etmekten el çek, zira gıybet cehennem köpeklerinin yiyeceğidir." *4313

1987.İmam Sadık (a.s): "Gıybet etme ki senin de gıybetin edilir. Kardeşin için kuyu kazma ki kendin içine düşersin. Zira hangi elle verirsen o elle de geri alırsın." *4314

1988.İmam Sadık (a.s): "Bir şahıs Ali b. Hüseyin'e (a.s) şöyle dedi: "Falan kimse bana sizin sapık ve bidat ehli olduğunuzu söylüyor." Ali b. Hüseyin (a.s) ona şöyle buyurdu: "O şahısla arkadaşlık hakkına riayet etmedin, zira onun sözünü bizlere naklettin. Aynı şeklide benim hakkımı da eda etmedin, zira kardeşimden bana bilmediğim bir şeyi naklettin... gıybet etmekten sakın, zira gıybet cehennem köpeklerinin yiyeceğidir. Bil ki insanların gıybetini çok eden kimse hususunda bu çok ayıplama, onun bu ayıpları kendisinde olduğu miktarıyla aradığına tanıklık etmektedir. (İnsanların gıybetini etmek söylediği ayıpların kendisinde de olduğunun göstergesidir.)" *4315

- 4309* Hucurat, 12
4310* Tenbih'ul Havatir, 1/115
4311* et-Terğib ve't-Terhib, 3/511/24
4312* Nehc'ul-Belağa, 461. hikmet
4313* Tuhef'ul Ukul, 245
4314* el-Bihar, 75/249/16
4315* a. g. e. s. 246/8

544. Bölüm

Gıybet ve Din

1989.Resulullah (s.a.a): "İnsanın dini hususunda gıybet etmenin etkisi cüzam hastalığının insana etkisinden daha hızlı bir şekilde etki eder." *4316

1990.Resulullah (s.a.a): "Her kim Müslüman bir kadın ve ya erkeğin gıybetini ederse Allah; kırk gün ve kırk gece gıybet edilen kimse onu bağışlamadıkça onun namaz ve orucunu kabul etmez." *4317

1991.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü birini getirirler, onu Allah'ın huzurunda tutarlar ve kendisine amel defterini verirler. Ama yaptığı iyilikleri onda görmeyince şöyle arz eder: "Allahım! Bu benim amel defterim değildir. Zira ben onda itaatlerimi görmüyorum." Ona şöyle denir: "Rabbin ne hata eder ne de unuttur. Senin amellerin insanlar hakkında yaptığın gıybet sebebiyle ortadan gitmiştir." Daha sonra başka birini getirirler, ona amel defterini verirler, o da içinde bir çok itaat müşahede edince şöyle arz eder: Allahım! Bu benim amel defterim değildir zira ben bu itaatleri yerine getirmedim." Kendisine şöyle denir: "Falan kimse senin gıybetini etti ben de iyiliklerini sana verdim." *4318

- 4316* el-Kafi, 2/357/1
4317* el-Bihar, 75/258/53
4318* Cami'ul Ahbar, 412/1144

545. Bölüm

Gıybetin Anlamı

1992.Resulullah (s.a.a) Ebuzer'e şöyle buyurmuştur: "Ey Ebuzer! gıybetten sakın, zira gıybet zinadan daha kötüdür... ben, (Ebuzer) şöyle arzettim: "Ey Allah'ın Resulü! Gıybet nedir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Gıybet, dini kardeşin hakkında hoşlanmadığı bir şeyi söylemendir." Ben şöyle arzettim: "Ey Allah'ın Resulü! Eğer o şahıs hakkında denilen şeyler o şahısta varsa ne olur?" Peygamber (s.a.a.) şöyle buyurdu: "Bil ki eğer onda var olan şeyi söylemiş olursan gıybet etmiş olursun. Eğer onda olmayan bir şeyi söylüyorsan ona iftira etmiş olursun."
*4319

1993.Resulullah (s.a.a): "Gıybet birinde bulunan ayıpları arkasından söylemendir." *4320

1994.Amr b. Şuayb, babasından o da dedesinden şöyle nakletmiştir: "Allah Resulü'nün (s.a.a) huzurunda bir şahıstan söz edildi ve şöyle denildi: "Yemeği ağzına bırakmak, devesinin takımını hazırlamak gerekir. *4321 " Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Siz onun gıybetini ettiniz." Onlar şöyle arz ettiler: "Ey Allah'ın Resulü! Biz onda var olan bir şeyi (aybı) söyledik." Peygamber şöyle buyurdu: "(Gıybet etmiş olmak için) Kardeşinin hakkında onda olan bir şeyi söylemen yeterlidir." *4322

1995.İmam Kazım (a.s): "Her kim, insanlarda onu bildiği halde birinin arkasından, onda var olan bir şeyi söylerse gıybetini etmemiş olur, ama eğer insanlar bilmediği halde onda varolan bir şeyi söylerse gıybetini etmiş olur." *4323

4319* el-Bihar, 77/89/3

4320* Kenz'ul Ummal, 8014

4321* Yani o kadar aciz ve tembeldir ki kendisine su ve yemek verilmesi, yolculuğa götürmek için omuzlarda taşınması veya merkebine bindirilmesi gerekecek ölçüde yardıma muhtaçtır.

4322* et-Terğib ve't-Terhib, 3/506/13

4323* el-Kafi, 2/358/6

546. Bölüm

Gıybeti Caiz Olan Kimse

1996.Resulullah (s.a.a): "Şu dört kişinin gıybeti (aslında) gıybet

değildir: Fıskını aşıkâr kılan fasığın, bir iyilik ettiğinde teşekkür etmeyen, bir kötülük yaptığında ise bağışlamayan yalancı önderin, gülerak veya şaka yollu annelere küfreden kimsenin, Müslümanların cemaatinden kenara çekilen, ümmetimi ise arkasından kınayan, onların yüzüne kılıç çeken kimsenin.” *4324

1997.Resulullah (s.a.a): “Daha ne zamana kadar facirin adını zikretmekten sakınacaksınız? Onu rezil ediniz ki insanlar da ondan sakınsın.” *4325

4324* el-Bihar, 75/261/64

4325* Kenz’ul-Ummal, 8074

547. Bölüm

Gıybeteye Kulak Vermek

1998.İmam Ali (a.s): “Gıybeti işiten kimse de gıybet eden kimse gibidir.” *4326

1999.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan’ın (a.s) huzurunda birinin gıybetini eden bir şahsı görünce şöyle buyurmuştur: “Ey oğulcağızım! Kulağını böyle bir kimseden uzak tut. Zira o kabında olan en aşağılık ve habis şeylere bakmakta ve onu senin kabına dökmektedir.” *4327

2000.İmam Seccad (a.s): “Kulağın hakkı, onu gıybetten münezzehe kılman ve helal olmayan şeyi işitmekten alı koymandır.” *4328

4326* Gurer’ul Hikem, 1171

4327* el-İhtisas, 225

4328* el-Hisal, 566/1

548. Bölüm

Gıybeti Reddetmenin Sevabı

2001.Resulullah (s.a.a): “Her kim bir mecliste kardeşinin gıybetini işiter de onu savunursa, Allah dünya ve ahirette ondan bin kötülük kapısını kapatır.” *4329

2002.Resulullah (s.a.a): "Her kimin huzurunda Müslüman kardeşinin gıybeti edilir ve o da ona yardım edebildiği halde yardım etmezse Allah dünya ve ahirette onu yalnız bırakır." *4330
bak. el-İrz, 1243. Bölüm

4329* Emali'es-Seduk, 350

4330* el-Fakih, 4/372

549. Bölüm

Gıybet Etmenin Kefareti

**2003.Resulullah (s.a.a), kendisine "Gıybetin kefareti nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Gıybetin kefareti, gıybet ettiğin kimseyi her hatırladığında,
2004.Allah'tan kendisi için mağfiret dilemendir." *4331**

2005.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisi kardeşinin gıybetini ederse Allah'tan mağfiret dilesin. Zira bu günahının kefaretidir." *4332

4331* el-Kafi, 2/357/4

4332* Kenz'ul-Ummal, 8037

119. Konu: Gizlemek

550. Bölüm

İslam Devrimi'nin Sırlarını Gizlemenin Lüzumu

2006.İmam Ali (a.s): "Susunluk hikmettir, sessizlik esenliktir. Sırrı saklamak ise saadet ve mutluluğun bir parçasıdır." *4333

2007.İmam Seccad (a.s): "Allah'a yemin olsun ki Şiilerimizin iki hasletini telafi etmek için pazımdan bir miktar eti fide olarak vermeye hazırım: Hafiflik etmek ve sırrı az korumak." *4334

2008.İmam Bakır (a.s): "Allah'a yemin olsun ki benim nezdimde dostlarımdan en sevimlisi, en çok günahlardan sakınanı en fakihi (dini anlayışı güçlü) ve hadislerimizi en çok saklayanlarıdır." *4335

2009.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz bizim işimizin örtülü ve perde arkasında kalması hususunda söz alınmıştır. O halde herkim bizim zararımıza sırrı ifşa ederse Allah onu hor kılar." *4336

2010.İmam Sadık (a.s): "Sırrımızı gizli tutmak, Allah yolunda cihad etmektir." *4337

2011.İmam Sadık (a.s): "Hadislerimizi bizim zararımıza olarak ifşa eden herkes hakkımızı inkar etmiş kimse gibidir." *4338

2012.İmam Sadık (a.s): "Herkim hadisimizi ifşa ederse, bizi hatayla öldürmemiş, aksine bilerek öldürmüş sayılır." *4339

2013.İmam Sadık (a.s): "(Bize ait) sırrı ifşa eden kimse şek edicidir (inancı zayıftır) ve onu ehli olmayan kimsenin yanında söyleyen ise kafirdir." *4340

2014.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Bu Allah'ın ayetlerini inkar ettikleri ve Peygamberleri haksız yere öldürdükleri sebebiyledir" *4341 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah'a yemin olsun ki onlar, kendi elleriyle öldürmediler ve kendi kılıçlarıyla vurmadılar. Aksine sözlerini işittiler, onları ifşa ettiler ve neticede de o Peygamberler yakalanıp öldürüldüler." *4342

2015.Ebu Basir: "İmam Sadık'a (a.s) çok hadis nakletme konusunu sordum. Şöyle buyurdu: "Bizim hadislerimizden bir şey gizledin mi?" Ben hatırlamaya çalıştım. Ama İmam beni bu halde görünce şöyle buyurdu: "Dostlarına söylediğin şeyin sakıncası yoktur. İfşa etmek hadislerimizi dostlarından başkasına söylemendir." *4343 bak. 414. konu, et-Takiyye

4333* Tuhef'ul-Ukul, 223

4334* el-Kafi, 2/221/1

4335* a.g.e, 2/223/7

4336* a. g. e. s. 226/15

4337* el-Bihar, 75/70/7

4338* el-Kafi, 2/370/2

4339* a. g. e. h. 4

4340* a. g. e. s. 371/10

4341* Bakara, 61

4342* el-Kafi, 2/371/6

4343* el-Mehasin, 1/403/910

551. Bölüm

Sır Saklayan Kulu Övmek

2016.İmam Ali (a.s): "Kendisine itina edilmeyen, adı sanı bilinmeyen kula ne mutlu! O insanları tanır, ama insanlar onu tanımazlar. Allah onu kendinden bir hoşnutluk ile tanır (kul Allah'tan hoşuttur). Bu tür kimseler hidayet meşaleleridirler."
*4344

2017.İmam Ali (a.s): "Benden sonra karanlık, kör ve şüpheye düşürücü fitneler ortaya çıkacaktır. Adı sanı belli olmayan şahıslar dışında hiç kimse ondan esenliğe kavuşamayacaktır." Şöyle arzettiler: "Ey Müminlerin Emiri! Adı sanı olmayan kimdir?" İmam şöyle buyurdu: "İnsanların içinden nelerin geçtiğini bilmediği kimsedir." *4345

4344* el-Kafi, 2/225/12

4345* Mean'il-Ahbar, 166/1

120. Konu: Görüş-Rey

552. Bölüm

Görüşte İsalet Etmenin Sebepleri

2018.İmam Ali (a.s): "Düşünce ihtiyatlı hareket ederek elde edilir. Ham düşünce ne kötü bir yardımcıdır." *4346

2019.İmam Ali (a.s): "Meşveret ediniz ki doğru düşünce ortaya çıksın." *4347

2020.İmam Ali (a.s): "Her kim çeşitli görüşlerle karşı karşıya gelirse hata yerlerini iyi tanır." *4348

2021.İmam Ali (a.s): "Görüş açısından insanların en üstünü meşveret edilen kimsenin görüşünden müstağni olmayan kimsenin görüşüdür." *4349

4346* el-Bihar, 78/81/76

4347* Gurer'ul-Hikem, 2567

4348* Nehc'ul-Belağa, 173. hikmet

4349* Gurer'ul-Hikem, 3152

553. Bölüm

Başına Buyrukluğun Etkileri

2022.İmam Ali (a.s): "Her kim başına buyruk hareket ederse yok olur ve her kim büyüklerle meşveret ederse akıllarına ortak olur."
*4350

2023.İmam Ali (a.s): "Kendi görüşüne sadece cahil olan insan aşık olur." *4351

2024.İmam Sadık (a.s): "Başına buyruk insan uçurumun kenarında durmuştur." *4352

4350* Nehc'ul-Belağa, 161. hikmet

4351* Gurer'ul-Hikem, 9471

4352* el-Bihar, 75/105/41

554. Bölüm

Görüşü Yok Eden Şey

2025.İmam Ali (a.s): "İnatçılık görüşü ortadan kaldırır." *4353

2026.İmam Sadık (a.s): "Kindar insanın görüşü olmaz." *4354
bak. 354. konu, Licac

4353* Nehc'ul-Belağa, 179. hikmet

4354* Emali'et-Tusi, 301/595

555. Bölüm

Devlet (Talih) ve Doğru Görüş

2027.İmam Ali (a.s): "Görüşün doğruluğu talih ilemdir. Eğer talih

sana yönelirse doğru görüş de yönelir. Eğer sırt çevirirse o da sırt çevirir." *4355

4355* Nehc'ul-Belağa, 339. hikmet

556. Bölüm

Dinde Rey Üzere Amel Etmek

2028.Resulullah (s.a.a): "Bu ümmet bir müddet Allah'ın Kitabı üzere amel eder, sonra bir müddet Resulullah'ın (s.a.a) sünneti üzere amel eder ve sonra bir müddet rey üzere amel eder. Her ne zaman rey üzere amel ederse sapar ve diğerlerini saptırır." *4356

2029.İmam Ali (a.s): "Üç şey olduğu takdirde hiç bir amel kabul görmez: Şirk, küfür ve rey" Kendisine, "Ey Müminlerin Emiri! Reyden maksat nedir?" denilince şöyle buyurmuştur: "Allah'ın Kitabı'nı ve Resulü'nün sünnetini bir kenara bırakıp re'y ile amel etmendir." *4357

bak. el-Fetva, 1464. Bölüm

4356* Kenz'ul-Ummal, 915

4357* a. g. e. 1640

557. Bölüm

Görüşte İctihad

2030.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz yönetici kimse çaba göstererek hakkı elde ederse iki sevabı vardır: Eğer çabaların neticesinde hakka ulaşamazsa bir sevabı vardır." *4358

2031.İmam Ali (a.s): "Her kim düşüncesini insanların hayrını dileme yolunda kullanır ve çaba gösterirse niyetinin sevabını elde eder ve görevini de yapmış olur." *4359

4358* Kenz'ul-Ummal. 14110
4359* Nehc'us-Saade, 2/97

121. Konu: Güler Yüzlülük

558. Bölüm

Güler Yüzlülük

2032.Resulullah (s.a.a): "Güler yüzlülük kini yok eder." *4360

2033.Resulullah (s.a.a): "Kardeşini güler yüzle karşıla." *4361

2034.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz sizler insanları mallarınızla nasiplendiremezsiniz. O halde onlara güleç ve güzel yüzlülükle davranın." *4362

2035.İmam Ali (a.s): "Güler yüzlülük, dostluğun kemendidir." *4363

2036.İmam Ali (a.s): "Güler yüzlülük, özgür insanın huyudur." *4364

2037.İmam Ali (a.s): "Güler yüzlülük, sevgi bağıdır." *4365

2038.İmam Ali (a.s): "Müminin güleçliği yüzünde, kudreti dininde ve hüznü kalbindedir." *4366

2039.İmam Ali (a.s): "Güler yüzlü olman nefsinin yüceliğinin göstergesidir." *4367

2040.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerinizi görünce tokalaşın. Onlara yumuşak ve güler yüzlü davranın. Ayrılınca günahlarınız dökülmüş olur." *4368

2041.İmam Ali (a.s): "İnsanların dostlarının kalbini elde ettikleri ve düşmanlarının kalbinden kinlerini giderdikleri en güzel şey onlarla karşılaşınca güzel yüzlü davranmaları, arkalarından hallerini araştırmaları ve önlerinde güler yüzlü olmalarıdır." *4369
bak. ez-Zihk, 1162. Bölüm

4360* el-Kafi, 2/103/6

4361* a. g. e. h. 3

4362* a.g.e, h.1

- 4363* el-Bihar, 69/409/120
4364* Gurer'ul Hikem, 656
4365* a. g. e. 5546
4366* a. g. e. 3454
4367* a. g. e. 4453
4368* el-Bihar, 76/20/3
4369* a. g. e. 78/57/124

122. Konu: Gülmek

559. Bölüm

Gülmek ve Tebessüm

2042.İmam Ali (a.s): "Peygamberin gülmesi tebessümdü." *4370

**2043.İmam Bakır (a.s): "Kahkaha atınca ardından hemen şöyle de:
"Allahım! Bana gazap etme." *7371**

2044.İmam Sadık (a.s): "Kahkaha atmak şeytanın işidir." *4372

2045.İmam Sadık (a.s): "Müminin gülmesi tebessümdür." *4373

**2046.İmam Sadık (a.s): "Her kim kardeşinin yüzüne tebessüm
ederse o tebessüm kendisi için iyilik olur." *4374**

- 4370* Emali et-Tusi, 522/1156
4371* el-Kafi, 2/664/13
4372* el-Kafi, 2/664/10
4373* a.g.e, s.664/5
4374* a.g.e, s.206/1

560. Bölüm

Çok Gülmeyi Kınamak

**2047.Resulullah (s.a.a): "Çok gülmekten sakın ki çok gülmek kalbi
öldürür." *4375**

**2048.Resulullah (s.a.a): "Eğer benim bildiğim şeyleri siz de
bilseydiniz kesinlikle çok ağlar ve az gülerdiniz." *4376**

2049.Mirac hadisinde şöyle yer almıştır: "Benim kendisinden hoşnut olup olmadığını bilmediği halde gülen kuluma şaşarım."
*4377

2050.İmam Ali (a.s): "Her kim çok gülerse azameti ve vakarı ortadan kalkar." *4378

2051.İmam Askeri (a.s): "Komik olmayan bir şeye gülmek cehaletin göstergesidir." *4379

4375* Mean'il Ahbar, 335/1

4376* Nur'us Sakaleyn, 2/249/261

4377* İrşad'ul Kulup, 200

4378* Tuhef'ul Ukul, 96

4379* el-Bihar, 76/59/10

123. Konu: Günah

561. Bölüm

Günah

"Günahın açığını da gizlisini de bırakın. Günah kazananlar, kazandıklarına karşılık şüphesiz ceza göreceklerdir." *4380

"Hayır öyle değil; kötülük işleyip suçu kendisini kuşatmış olan kimseler, cehennemlikler işte onlardır. Onlar orada temellidirler."
*4381

2052.İmam Ali (a.s): "Günahlar hastalıktır. İlacı istiğfar, şifası ise günaha geri dönmemektir." *4382

2053.İmam Ali (a.s): "Ey insan! Seni günahına karşı cesaretlendiren nedir? Seni Rabbine karşı gururlandıran nedir? Kendi kendini mahvetmene sebep olan nedir?" * 4383

2054.İmam Ali (a.s): "Sağlığına zarar verir diye yemekten perhiz edip, kendilerini ateşe atan günahlardan perhiz etmeyen topluluklara şaşarım." *4384

2055.İmam Ali (a.s): "Eğer Allah, kendisine karşı günah hususunda azap vaad etmeseydi bile nimetleri hatırına isyan edilmemesi gerekirdi." *4385

2056.İmam Ali (a.s): "Kötülüklerden sakınmak, iyilikleri kazanmaktan daha evladır." *4386

2057.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz akıllı insanlar, dünyanın fazlalığını bile terketmişlerdir. Nerde kaldı ki günahlar! Oysa dünyayı terketmek bir fazilet, günahları terketmek ise farzdır." *4387

2058.Masum imamlar (a.s) şöyle buyurmuşlardır: "Çaba ve gayret gösterin. Eğer amel etmiyorsanız, günah da işlemeyin. Zira bina inşa eden kimse onu viraneye çevirmezse her ne kadar az da olsa binasını yükseltir. Ama bina inşa edip viraneye çeviren kimsenin binası yükselmez." *4388

- 4380* En'am, 120
- 4381* Bakara, 81
- 4382* Gurer'ul-Hikem, 1890
- 4383* Nehc'ul-Belağa, 223. hutbe
- 4384* Tuhef'ul-Ukul, 204
- 4385* Nehc'ul-Belağa, 290. hikmet
- 4386* Gurer'ul-Hikem, 1522
- 4387* el-Bihar, 78/301/1
- 4388* a.g.e, 70/286/8

562. Bölüm

Açıkça Günah İşlemek

2059.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'a karşı açıkça günah işlemek azabı hızlandırır." *4389

2060.İmam Rıza (a.s): "Her kim açıkça günah işlerse yardımsız bırakılır. Her kim de günahını gizlerse (şayet) bağışlanır." *4390

- 4389* Gurer'ul-Hikem, 9811
- 4390* el-Bihar, 73/356/67

563. Bölüm

Günahların En Büyüğü

2061.İmam Ali (a.s): "En şiddetli günah günahkarın hafife aldığı günahdır." *4391

2062.İmam Ali (a.s): "Allah nezdinde en büyük günah, günahkarın ısrar ettiği günahdır." *4392

2063.İmam Bakır (a.s): "Günahlar tümüyle şiddetlidir. En şiddetlisi ise et bitiren ve kan yapan günahdır." *4393

4391* el-Bihar, 73/364/96

4392* Gurer'ul-Hikem, 3131

4393* el-Kafi, 2/270/7

564. Bölüm

Bağışlanmayan Günah

"Allah kendisine ortak koşmayı elbette bağışlamaz, bundan başkasını dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse, şüphesiz büyük bir günahla iftira etmiş olur." *4394

2064.Resulullah (s.a.a): "Kötü ahlak dışında her günahın bir tövbesi vardır. Zira kötü ahlaklı insan bir günahtan çıksa bir diğerine düşer." *4395

2065.İmam Ali (a.s): "Allah'ın kitabındaki hükümlerden birisi de şudur: "Tevbe etmeden Rabbinin huzuruna çıkan kimseye, istediği kadar çalışıp çabalasın, işinde ihlaslı olsun kendisine hiç bir fayda vermeyecek şeyler şunlardır: Kendisine farz kıldığı ibadette Allah'a ortak koşmak, öfke-sini bir kişiyi öldürerek yemek, başkasının ayıbını söylemek, bir ihtiyacını elde etmek için dininde bidat ortaya çıkarmak, insanlara iki yüzlü görünmek, onlar arasında iki dilli konuşmak." *4396

2066.İmam Bakır (a.s): "Bağışlanmayan günahlardan biri de insanın, "Keşke bu günah dışında herhangi bir günahla yargılanmasam" demesidir." *4397

2067.İmam Sadık (a.s): "Dindaşlarının (senden) hoşnutsuzluğu dışında her günah bağışlanır." *4398

- 4394* Nisa, 48
4395* el-Bihar, 77/48/3
4396* Nehc'ul-Belağa, 153. hutbe
4397* el-Hisal, 24/83
4398* Tuhef'ul-Ukul, 303

565. Bölüm

Halvet Halinde Günahtan Sakındırmak

2068.İmam Ali (a.s): "Halvet halinde günahtan sakının. Şüphesiz size şahit olan, hakim olandır." *4399

2069.İmam Bakır (a.s): "Her kim halvette günah işlerse Allah ona itina göstermez." *4400

- 4399* el-Bihar, 78/70/25
4400* a. g. e. 46/247/35

566. Bölüm

Günahı Hafif ve Küçük Görmek

2070.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz mümin günahını üzerine düşmesinden korktuğu büyük bir kaya parçası gibi görür. Kafir ise günahını burnunun önünden uçup giden bir sinek gibi görür." 4401

2071.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz İblis küçük günahlarınızdan hoşnut olur." 4402

2072.Resulullah (s.a.a): "Günahın küçüklüğüne bakmayın, kime karşı küstah olduğunuza bakın." *4403

2073.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah nezdinde en büyük günah, sahibinin nezdinde küçük olan günahtır." *4404

2074.İmam Bakır (a.s): "Günahı küçümsemen ve içinde bulunduğun haline razı olman gibi bir musibet yoktur." *4405

2075.İmam Kazım (a.s): "Az olan günahları, az saymayın. Zira bu günahlar yavaş yavaş toplanır ve çoğalırlar." *4406

2076.İmam Rıza (a.s): "Küçük günahlar büyük günahların yoludur. Küçük günahlar hususunda Allah'tan korkmayan kimse büyük günahlar hususunda da O'ndan korkmaz." *4407

4401* Emali'et-Tusi, 527/1162

4402* el-Bihar, 73/363/93

4403* a.g.e, 77/168/6

4404* Gurer'ul-Hikem, 3141

4405* Tuhef'ul-Ukul, 286

4406* Emali'el-Mufid, 157/8

4407* el-Bihar, 73/353/55

567. Bölüm

Büyük Günahlar

"Size yasak edilen büyük günahlardan kaçınırsanız, kusurlarınızı örter ve sizi şerefli bir yere yerleştiririz." *4408

2077.Resulullah (s.a.a): "Büyük günahlar şunlardır: Allah'a şirk koşmak, anne babaya saygısızlık etmek, bir cana kıymak ve bilerek yalan yere yemin etmek." *4409

2078.İmam Ali (a.s), büyük günahların en büyüğü sorulduğunda şöyle buyurmuştur: "Allah'ın hilesinden (azap ve mühletinden) güvende olduğuna inanmak, Allah'ın yardımından ümidini kesmek ve Allah'ın rahmetinden ümitsiz kalmak." *4410

2079.İmam Sadık (a.s): "Büyük günahlar yedi tanedir: Bilerek mümini katletmek, iffetli kadına iftirada bulunmak, düşmanla cihad meydanından kaçmak, hicretten sonra (beldesine) geri dönmek, zulüm üzere yetim malını yemek, apaçık delilden sonra faiz yemek ve Allah'ın hakkında ateşi farz kıldığı her şey." *4411

4408* Nisa, 31

4409* Kenz'ul-Ummal, 7798

4410* a.g.e, 4325

4411* el-Kafi, 2/277/3

568. Bölüm

Günahlarda İsrar Etmek

“Onlar fena bir şey yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı anarlar, günahlarının bağışlanmasını dilerler. Günahları Allah'tan başka bağışlayan kim vardır? Onlar, yaptıklarında bile bile ısrar etmezler.” *4412

2080.Resulullah (s.a.a): “İstiğfar ile büyük günah ve ısrarla birlikte küçük günah olmaz.” *4413

2081.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın “...ısrar etmezler” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Günahlar hususunda ısrar etmek, kulun günah işlediği zaman bağışlanma dilememesi, tövbe düşüncesine kapılmamasıdır. Günahlarda ısrar etmenin anlamı budur.” *4414

bak. el-İstiğfar; 1430. Bölüm

4412* Al-i İmran, 135

4413* el-Bihar, 73/355/62

4414* a.g.e, 6/32/40

569. Bölüm

Günaha Sevinmek

2082.İmam Ali (a.s): “Allah'a karşı günah işlemekten lezzet alan kimseyi Allah zillete düşürür.” *4415

2083.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): “Günaha sevinmekten sakın. Şüphesiz günaha sevinmek, günah işlemekten daha büyüktür.” *4416

4415* Gurer'ul-Hikem, 8823

4416* el-Bihar, 78/159/10

570. Bölüm

Günahın Etkileri

2084.Resulullah (s.a.a): "Günah, günahı olmayan kimse için de uğursuzdur. Zira eğer günahkara muhalefet ederse belaya uğrar. Eğer onun gıybetini ederse günahkar olur. Eğer günaha razı olursa o zaman da ortak olur." *4417

2085.İmam Ali (a.s): "Gözler sadece kalp katılaştığı için kurur ve kalp de sadece günahlar sebebiyle katılaşır." *4418

2086.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Göğün yağmurunu alıkoyan günahlar, hakimlerin hüküm vermedeki zulümleri, yalancı tanıklık ve tanıklığı gizlemektir." *4419

2087.İmam Bakır (a.s): "Hiç bir yıl bir öncekinden daha az yağışlı değildir. Aziz ve celil olan Allah yağmuru istediği yere yağdırır. İnsanlar günah işleyince, aziz ve celil olan Allah kendilerine taktir ettiği yağmuru onlardan alıkoyar." *4420

2088.İmam Sadık (a.s): "İnsan günah işleyince kalbinde siyah bir nokta belirir. Eğer tövbe ederse o nokta silinir. Eğer yine günah işlerse o siyah nokta büyür. Sonunda tüm kalbini kaplar. Artık kurtuluş yüzünü görmez." *4421

2089.İmam Sadık (a.s): "Allah bir kula nimet verince, sadece o nimetin ortadan kalkmasına kendisini müstahak kılan bir günah işlemedikçe kendisinden o nimeti almaz." *4422

2090.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kul günah işleyince gece namazından mahrum kalır. Kötü işin insan üzerindeki etkisinin hızı, bıçağın ete girişindeki hızından daha süratlidir." *4423

2091.İmam Sadık (a.s): "Günah sebebiyle ölenler, eceliyle ölenlerden daha çoktur." *4424

2092.İmam Rıza (a.s): "Yöneticiler yalan söyleyince yağmur kesilir. Sultan zulmedince devlet itibarını kaybeder, zekat verilmezse hayvanlar ölür." *4425
bak. el-Bela, 268. Bölüm; ed-Dua, 696. Bölüm

4417* el-Firdevs, 2/249/3169

4418* İlel'uş-Şerayi', 81/1

- 4419* Nur'us-Sakaleyn, 5/597/24
4420* el-Bihar, 73/329/12
4421* a.g.e, 73/327/10
4422* a.g.e, 73/339/21
4423* el-Kafi, 2/272/16
4424* Emali'et-Tusi, 701/1498
4425* a.g.e, 310/2

571. Bölüm

Cezayı Hızlandıran Günahlar

2093.Resulullah (s.a.a): "Üç şeyin cezası bu dünyada görülür ve ahirete ertelenmez: Anne babaya eziyet, insanlara karşı zorbalık ve iyiliğe küfranda bulunmak (nankörlük)." *4426

2094.İmam Bakır (a.s): "Müminlerin Emiri'nin (a.s) kitabında şöyle yer almıştır: Üç günahın sahibi cezasını bu dünyada görmedikçe ölmez: Zulüm, akrabalık bağını kesmek ve yalan yemin." *4427

- 4426* Emali'et-Tusi, 237/1
4427* a.g.e, 98/8

572. Bölüm

Günahların Devası

2095.Resulullah (s.a.a): "Her hastalığın bir ilacı vardır. Günahın ilacı ise istiğfardır." *4428

2096.Resulullah (s.a.a): "Mümin yetmiş iki perdenin arkasındadır. Bir günah işleyince bir perde yırtılır. Eğer tövbe ederse Allah o perdeyi yedi perdeyle birlikte kendisine geri çevirir." *4429

- 4428* Mustedrek'ul-Vesail, 5/316/5972
4429* Nevadir'ur-Ravendi, 6

573. Bölüm

Günahların Kefaretleri

1-Dünyevi Ceza

2097.Resulullah (s.a.a): "Mümin erkek ve kadınlar Allah'ı günahsız olarak karşılayıncaya kadar sürekli can, mal ve çocukları hususunda belaya düşerler." *4430

2098.İmam Ali (a.s): "Şialarımızın biri bizim nehyettiğimiz bir işi yapınca ölmeden önce malına, çocuğuna veya kendisine bir bela iner ve bu sebeple günahları temizlenir, aziz ve celil olan Allah'ı günahsız bir halde karşılar. Eğer günahlarından bir şey kalmışsa ölüm anında çok zor can verir." *4431

2099.İmam Sadık (a.s): "Allah bir kulun hayrını dileyince onu bu dünyada cezalandırır. Bir kulun kötülüğünü dileyince günahlarını kıyamet günü cezalandırmak için (cezasız) tutar." *4432

bak. el-Bela; 272. Bölüm

2-Hastalıklar

2100.Resulullah (s.a.a): "Hastalık günahları temizler." *4433

2101.Resulullah (s.a.a): "Bir gece ateşler içinde yanmak, bir yıllık günaha kefarettir sayılır." *4434

2102.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulunu derde müptela edince hastalığı ölçüsünce günahlarını temizler." *4435

2103.İmam Ali (a.s) çocukların hastalığı hakkında şöyle buyurmuştur: "Anne ve babanın günahlarının kefarettir." *4436
bak. el-Meraz, 1647. Bölüm

3-Hüzünler

2104.Resulullah (s.a.a): "Allah mümine çatan sıkıntı, dert, hüzün, hatta endişeyi, onun günahlarına kefarettir kılar." *4437

2105.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz hüzünler Müslümanın günahlarını siler." *4438

2106.İmam Rıza (a.s): "Şialarımızdan biri bir günah veya kötülük işleyince gece bir hüzne kapılır. Bu hüzün kötülük ve günahını döker. O halde kalem günahlarını nasıl yazsın?" *4439

4-İyilikler

"Gündüzün iki ucunda ve gecenin gündüze yakın zamanlarında namaz kıl. Doğrusu iyilikler kötülükleri giderir. Bu, öğüt kabul edenlere bir öğüttür." *4440

2107.Resulullah (s.a.a): "Bir kötülük yapınca bir iyilik de yap ki o kötülüğü yok etsin." *4441

5-Güzel Ahlak

2108.Resulullah (s.a.a): "Şu dört şey kimde olursa baştan ayağa günaha boğulsa da Allah günahlarını iyiliğe çevirir: Doğruluk, haya, güzel ahlak ve şükür." *4442

2109.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz güzel ahlak, güneşin buzu erittiği gibi günahları eritir. Kötü ahlak ise sirkenin balı bozduğu gibi ameli bozar." *4443

6-Mazlumların İmdadına Yetişmek

2110.İmam Ali (a.s): "Mazlumların imdadına yetişmek ve hüzünlü kimsenin hüznünü gidermek büyük günahların kefaretidir." *4444

7-Meleklerin Mağfiret Dilemesi

2111.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz zikri yüce Allah'ın, rüzgarın dökülmek üzere olan ağaç yapraklarını dökmesi gibi Şialarımızın sırtından günahları döken melekleri vardır. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Rablerini hamdıyla tesbih eder ve iman eden kimseler için mağfiret dilerler." Allah'a yemin olsun ki onlar sizlerden başkası değildir. *4445

8-Çok Secde Etmek

2112.İmam Sadık (a.s): "Birisi Allah'ın Resulüne (s.a.a) gelerek şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü (s.a.a)! Günahım çoğalmış ve amelim azalmıştır." Allah'ın Resulü (s.a.a) ona şöyle buyurdu: "Çok secde et! Zira rüzgarın ağacın yapraklarını dökmesi gibi çok secde etmek de günahları döker." *4446

9-Hac ve Umre

2113.Resulullah (s.a.a): "Bu umre, o umreye kadar ikisi arasındaki günahların kefaretidir. Makbul olan haccın sevabı cennettir. Bazı günahlar sadece Arafat'ta bağışlanır." *4447

10-Muhammed ve Ehl-i Beyt'ine Salavat Göndermek

2114.İmam Rıza (a.s): "Her kim günahlarını temizleyecek bir iş yapamıyorsa Muhammed ve Ehl-i Beyt'ine salavat göndersin. Zira o günahları kökten söküp atar." *4448
bak. es-Salat (4), 1146. Bölüm

11-Ölüm

2115.Resulullah (s.a.a): "Ölüm müminin günahlarına kefarettir." *4449

- 4430* el-Bihar, 67/236/54
- 4431* el-Hisal, 635/10
- 4432* el-Bihar, 81/177/18
- 4433* a.g.e, 67/244/83
- 4434* a. g. e. 81/186/39
- 4435* Deaim'ul-İslam, 1/218
- 4436* el-Bihar, 81/186/40
- 4437* Tuhef'ul-Ukul, 38
- 4438* ed-Deavat lir-Ravendi, 120/285
- 4439* el-Bihar, 68/146/94
- 4440* Hud, 114
- 4441* Emali'et-Tusi, 186/312
- 4442* el-Kafi, 2/107/7
- 4443* el-Bihar, 71/395/74
- 4444* Nehc'ul-Belağa, 24. hikmet
- 4445* el-Bihar, 59/196/61
- 4446* Emali'es-Seduk, 404/11
- 4447* el-Bihar, 99/50/46
- 4448* Emali'es-Seduk, 68/4
- 4449* Emali'es-Mufid, 283/8

124. Konu: Güzel Geçinmek

574. Bölüm

Güzel Geçinmek

2116.Resulullah (s.a.a): "Rabbim bana farzları eda etmeyi emrettiği gibi insanlarla iyi geçinmeyi de emretmiştir." *4450

2117.Resulullah (s.a.a): "İnsanlarla iyi geçinmek imanın yarısıdır. İnsanlara yumuşak davranmak ise hayatın yarısıdır." *4451

2118.Resulullah (s.a.a): "Şu üç şey her kimde olmazsa ameli kemale ermez: Allah'ın günahlarından kendisini koruyan takva, insanları idare etmesini sağlayan ahlak ve cahilin cehaletini defeden bir hilim." *4452

2119.İmam Ali (a.s): "Aklın meyvesi insanlarla iyi geçinmektir." *4453

2120.İmam Ali (a.s): "Din ve dünya selameti insanlarla iyi geçinmektedir." *4454

2121.İmam Ali (a.s): "Düşmanlarla iyi geçinmek, savaşlarından güvende kılar." *4455

2122.İmam Ali (a.s): "Güzel geçinmekle ıslah olmayan kimseyi kötü mükafat ıslah eder." *4456

2123.İmam Ali (a.s) ashabını kınadığı bir konuşmasında şöyle buyurmuştur: "Daha ne (zamana) kadar sırtları ağır yükler altında ezilmiş genç develerle veya bir yanı dikilse öbür yanı sökülen ve sürekli yırtılan eski elbiselerle idare edildiği gibi sizi idare edeceğim?...Ben sizleri ıslah edecek ve eğriliğinizi düzeltecek şeyi biliyorum. Ama Allah'a andolsun ki nefsimi fesada-bozgunluğa düşürmek pahasına sizi ıslah etmeyi (uygun) görmüyorum." *4457

4450* Emali'es-Mufid, 2/117/4

4451* a. g. e. h. 5

4452* a.g.e, 116/1

4453* Gurer'ul Hikem, 4629

4454* a. g. e. 5610

4455* a. g. e. 8539

4456* Gurer'ul-Hikem, 8202

4457* Nehc'ul-Belağa, 69. hutbe

125. Konu: Güzel Koku

575. Bölüm

Güzel Koku

2124.Resulullah (s.a.a): "Güzel koku kalbi güçlendirir ve cinsel gücü artırır." *4458

2125.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah-u Teala için kendisine güzel koku sürerse kıyamet günü kokusu keskin miskten daha güzel olur ve her kim Allah'tan başkası için güzel bir koku sürerse kıyamet günü leşten daha kötü kokar." *4459

2126.Enes bin Malik: "Allah Resülü'ne (s.a.a) güzel koku verilince onu reddetmiyordu." *4460

2127.İmam Ali (a.s): "Güzel koku tılsımdır." *4461

2128.İmam Sadık (a.s): "Güzel koku sürmek peygamberlerin sünnetindedir." *4462

2129.İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) güzel koku için yemekten daha çok harcama yapıyordu." *4463

2130.İmam Sadık (a.s): "Her kim günün başlangıcında güzel koku sürünürse akşama kadar akli kendisi ile olur." *4464

2131.İmam Kazım (a.s): "İnsana her gün güzel kokudan istifade etmesi yakışır. Eğer her gün yapamazsa gün aşırı güzel koku sürmelidir. Buda mümkün değilse her Cuma günü (güzel koku sürmeyi) terketmemelidir." *4465

2132.İmam Rıza (a.s): "Güzel koku sürmek Peygamberlerin ahlakındandır." *4466

- 4458* el-Kafi, 6/510/3
- 4459* Meheccet'ul Beyza, 8/105
- 4460* Sunen'un-Nesai, 8/189
- 4461* **Nehc'ul Belağa, 400. hikmet**
- 4462* el-Kafi, 6/510/2
- 4463* a.g.e, s. 512/18
- 4464* a.g.e, 6/510/7
- 4465* a.g.e, 6/510/4
- 4466* a.g.e, 6/510/1

576. Bölüm

Kadınların Güzel Kokusu

2133.Resulullah (s.a.a): "Kadınların güzel kokusu rengi aşıkâr, kokusu ise gizli olandır. Erkeklerin güzel kokusu ise kokusu aşıkâr ve rengi gizli olandır." *4467

2134.Resulullah (s.a.a): "Güzel koku süren ve kokusu burunlarına gitsin diye bir grubun (erkek cemaatin) yanından geçen kadın zinakardır." *4468

4467* el-Kafi, 6/512/17

4468* Sunen'un-Nesai, 8/153

126. Konu: Güzellik

577. Bölüm

Allah Güzeldir ve Güzeli Sever

"Allah'ın kulları için yarattığı ziynet ve temiz rızıkları haram kılan kimdir? "Bunlar, dünya hayatında iman edenlerindir, kıyamet gününde de yalnız onlar içindir" de." *4469

2135.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala güzeldir, güzeli sever. Kulunun üzerinde kendisine verdiği nimetlerin eserini görmeyi sever. Fakirlikten ve fakir görünmekten nefret eder." *4470

2136.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah kulunun kardeşlerinin yanına gidince bakımlı ve süslü bir halde gitmesini sever." *4471

2137.Resulullah (s.a.a): "Bıyıklarınızı kısaltın ve burun kıllarınızı aldırın. Kendinize bakın. Şüphesiz bu güzelliğinizi artırır." *4472

2138.İmam Sadık (a.s): "Giyin ve süslen, şüphesiz Allah güzeldir ve güzeli sever. Ama helalden olmalıdır." *4473

4469* A'raf, 32

4470* Kenz'ul-Ummal, 17166

4471* Mekarim'ul-Ahlak, 1/85/1

4472* **Kurb'ul İsnad, 67/215**
4473* **Vesail'uş-Şia, 3/340/4**

578. Bölüm

Güzel Yüz

2139.Resulullah (s.a.a): "Güzelliğin afeti gururdur." *4474

2140.Resulullah (s.a.a): "Mümin kula verilen en hayırlı şey güzel ahlaktır. İnsana verilen en kötü şey ise güzel yüzdeki kötü kalptir." *4475

2141.Resulullah (s.a.a): "Hayrı güzel yüzlüler nezdinde taleb edin. Şüphesiz onların işleri güzel olmaya daha layıktır." *4476

2142.İmam Ali (a.s): "Müminin yüz güzelliği Allah'ın ona güzel inayetindedir." *4477

4474* el-Bihar, 77/59/3
4475* Kenz'ul-Ummal, 5170
4476* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/74/344
4477* Gurur'ul-Hikem, 4848

579. Bölüm

Saç Değer Vermek

2143.Resulullah (s.a.a): "Güzel saç ilahi bir örtüdür. O halde ona değer verin." *4478

2144.Resulullah (s.a.a): "Her kim saç uzatırsa güzel bakmalıdır. Ya da kısaltmalıdır." *4479

4478* **Vesail'uş-Şia, 1/432/2**
4479* a. g. e. h. 1

580. Bölüm

Batın Güzelliği

2145.Resulullah (s.a.a): "Güzellik dildedir." *4480

2146.Resulullah (s.a.a): "Akıldan daha güzel bir güzellik yoktur."
*4481

2147.Resulullah (s.a.a): "Afiyet ve sağlıktan daha güzel bir elbise
yoktur." *4482

2148.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah kadının
yüzünü (ve güzelliğini) çehresinde, erkeğin yüzünü ise
konuşmasında karar kılmıştır." *4483

2149.İmam Askeri (a.s): "Yüz güzelliği dış güzelliktir. Akıl
güzelliği ise iç güzelliğidir." *4484

4480* Tuhef'ul-Ukul, 37

4481* Nehc'us-Saadet, 1/51

4482* el-Bihar, 77/381/5

4483* a.g.e, 71/293/63

4484* A'lam'ud-Din, 313

127. Konu: Güzellik-İyilik

581. Bölüm

İyilik

2150.Resulullah (s.a.a): "İyiliği kalpte nur, yüzde ziynet, amelde
kuvvet olarak buldum. Günahı ise kalpte bir siyahlık, amelde
gevşeklik ve yüzde çirkinlik olarak gördüm." *4485
bak. 387. Konu, en-Nur

4485* Kenz'ul-Ummal, 44084

582. Bölüm

İyiliklerin İkiye Katlanması

"Kim ortaya bir iyilik koyarsa ona on katı verilir; ortaya bir kötülük koyan ise ancak misliyle cezalandırılır; onlara haksızlık yapılmaz."

*4486

bak. Yunus, 26, 27; Kasas, 84; Şura, 23

2151.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Birleri onlara galebe çalana ne kötü! (Maksat kötülüğün bir, iyiliğin on kat sayılmasıdır.)" *4487

İmam Sadık (a.s): "Mümin amelini güzelleştirince Allah her iyiliğini yedi yüz kat artırır. Nitekim Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmaktadır: "Allah dilediğine artırır." *4488

4486* En'am, 160

4487* Tuhef'ul-Ukul, 281

4488* el-Bihar, 71/248/1

128. Konu: Hac

583. Bölüm

Hac

"Yoluna gücü yetenlerin o evi (Kabe'yi) haccetmesi Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır." *4490

"İnsanları hacca çağır; yürüyerek veya binekler üstünde uzak yollardan sana gelsinler." *4491

2152.İmam Ali (a.s), vefat esnasında ettiği vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Allah için, Allah için Rabbinizin evinin hakkını gözetin! Hayatta olduğunuz müddetçe onu boş bırakmayın. Şüphesiz eğer

terkedilirse sizlere (ilahi azap hususunda) mühlet verilmez."

*4492

2153.İmam Ali (a.s): "Hac her zayıfın cihadıdır." *4493

2154.İmam Ali (a.s): "Hacda bir dirhem harcamak bin dirheme eşittir." *4494

2155.İmam Ali (a.s): "Hac ve Umre ziyaretçisi Allah'ın misafiridir. Ona hediye olarak mağfiret verir." *4495

bak. 2473. Hadis

- 4490* Hac, 27
4491* Nehc'ul-Belağa, 47. Mektup
4492* el-Hisal, 620/10
4493* a. g. e. s. 628/10
4494* a. g. e. 635/10
4495* Nehc'ul-Belağa, 1. Hutbe

584. Bölüm

Haccın Felsefesi

2156.İmam Ali (a.s): "Allah insanlara kible kıldığı Beyt'ül Haram'ını (Kabe'yi) ziyaret edip haccetmeyi farz kıldı. İnsanlar, (suya koşan susuz) hayvanlar gibi oraya koşuşurlar, güvercin kafilesi gibi oraya sığınır. Münezzehten olan Allah Beyt'ül Haram'ı kendi azameti karşısında insanların tevazu ve alçak gönüllülüğüne bir işaret ve izzetini (yüceliğini) kabul için bir gösterge kıldı."

*4495

2157.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Haccedin ve Umre yapın ki bedenleriniz sağlıklı kalsın, rızıklarınız genişlesin, imanınız düzelsin. İnsanların ve kendi evinizin masraflarını temin edersiniz."

*4496

2158.İmam Bakır (a.s): "Hac kalpleri sakinleştirir." *4497

2159.İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: "Şüphesiz Allah her kimi saptırırsa ve kalp gözünü kör ederse hakkı tatsız bulur ve hakkın tatlı tadını asla alamaz. Şeytan dostu olur, onu helaket kaynağına götürür ve artık, asla geri döndürmez. Bu ev Allah'ın kullarını orada hazır bulunmakla, itaatlerini denemek için o ev vasıtası ile ibadete yönlendirdiği bir evdir. Bu yüzden onları onu ululamaya ve ziyaret etmeye teşvik etmiş; Peygamberlerin yeri ve namaz kılanların kiblesi karar kılmıştır. Bu ev Allah'ın rızasından bir dal ve mağfiretine uzanan bir yoldur. Kemal üzere dikilmiş ve azamet merkezi haline gelmiştir." *4498

2160.İmam Sadık (a.s): "Münezzehten olan Allah nezdinde hiçbir yer mes'adan (sa'y edilen yerden) daha sevimli değildir. Zira şüphesiz her kibirli zorba orada zelil duruma düşer." *4499

2161.İmam Rıza (a.s): "Eğer, "Neden hac emredilmiş?" diye

sorulacak olursa şöyle cevap verilir: "Aziz ve celil olan Allah'ın huzuruna varmak ve artış dilemek için...Ayrıca hacda dini meselelerden haberdar olmak, imamların (a.s) rivayetlerini her tarafa ve her bölgeye ulaştırmak da vardır." *4500

- 4495* Nehc'ul-Belağa, 1. Hutbe
- 4496* Sevab'ul-A'mal, 70/3
- 4497* Emali et-Tusi, 296/582
- 4498* Emali es-Seduk, 493/4; et-Tevhid, 253/4
- 4499* el-Bihar, 99/45/34
- 4500* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/119/1

585. Bölüm

Hacc'ın Fakirliği Ortadan Kaldırması

2162.Resulullah (s.a.a): "Hac fakirliği yok eder." *4501

2163.İmam Sadık (a.s): "Her kim üç defa hacca giderse ebedi olarak fakirliğe düşmez." *4502

2164.İmam Sadık (a.s): "Çok çabuk zengin olmak ve fakirliği gidermek hususunda bu evi ziyaret etmek gibi bir şey görmedim." *4503

2165.İmam Sadık (a.s), "Ben her yıl hacca gitmeye veya kendi ailemden birini kendi paramla hacca göndermeye hazırladım" diyen İshak b. Ammar'a şöyle buyurmuştur: "Bu hususta kesin kararlı mısın?" O, "Evet" deyince de şöyle buyurdu: "Eğer böyle yaparsan servetinin çoğalacağına yakın et ve sana zenginliği müjdeliyorum." *4504

- 4501* Tuhef'ul-Ukul, 7
- 4502* el-Hisal, 117/101
- 4503* Emali et-Tusi, 694/1478
- 4504* Sevab'ul-A'mal, 70/4

586. Bölüm

Haccın Kamil Olmasına Sebep Olan Şey

“(Başladığınız) hac ve umreyi Allah için tamamlayın.” *4505

2166.İmam Ali (a.s): “Allah’ın evini ziyaret için çıktığınızda Haccınızı Resulullah (s.a.a) (ziyareti) ile tamamlayın. Zira bunu terketmek cefadır ve buna emredilmişsiniz. Haccınızı aziz ve celil olan Allah’ın sizlere hakkını ve ziyaretini gerekli saydığı kabirleri ziyaret ederek tamamlayın ve bu kabirlerin (bereketi ile) rızık taleb edin.” *4506

2167.İmam Bakır (a.s): “Hacc’ın tamamı (kemali) İmamla görüşmektir.” *4507

2168.İmam Bakır (a.s): “Şüphesiz insanlar bu taşlara gelip onları tavaf etmekle, sonra bize gelip velayet ve dostluk izharında bulunmakla ve bize yardımlarını açıklamakla emrolunmuşlardır.” *4508

4505* Bakara, 196

4506* el-Hisal, 616/10

4507* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/262/29

4508* a. g. e. h. 30

587. Bölüm

Haccı Terketmenin Akıbeti

2169.Resulullah (s.a.a): “Her kim ölünceye kadar sürekli Hacc’ı ertelerse Allah onu kıyamet günü Yahudi veya Nasrani (Hıristiyan) olarak haşreder.” *4509

2170.İmam Ali (a.s): “Her kim haccı dünya hacetlerinden bir hacet sebebiyle terkederse hacıları görmediği müddetçe (hacılar hacdan dönmedikçe veya bizzat hacca gitmedikçe) ihtiyacı giderilmez.” *4510

4509* el-Bihar, 77/58/3

4510* Sevab’ul-A’mal, 281/1

588. Bölüm

Haccı Tatil Etmek

"Allah, hürmetli ev Kabe'yi, insanların işlerinin düzene girmesi için sebep kıldı." *1511

2171.İmam Sadık (a.s), kendisine bu hikayecilerden bir grup, "Eğer birisi bir defa hacca giderse ve sonra (yeniden hacca gitmek yerine) sadaka verip sıla-i rahimde bulunursa daha iyi iş yapmıştır" demektedir diyen Abdurrahman'a şöyle buyurmuştur: "Yalan söylüyorlar, eğer halk bunu yapacak olursa bu ev tatil olur. Şüphesiz Allah-u Teala bu evi insanların işinin düzene girmesi için bir sebep kıldı." *1512

1511* Maide, 97

1512* İlel'uş-Şerayi', 452/1

589. Bölüm

Gerçek Hacılar Azdır

2172.Abdurrahman b. Kesir: "İmam Sadık (a.s) ile hacca gittim. Bir yoldan geçerken İmam (a.s) dağın başına çıktı ve o yukarıdan insanlara bakarak şöyle buyurdu: "Bağırıp çağırınlar ne çok ve gerçek hacılar ne de azdır!" *1513

1513* el-Bihar, 27/181/30

590. Bölüm

Hacca Gidenin Edebi

"Hac bilinen aylardadır. O aylarda hac farizasını eda eden kimse bilmelidir ki, hacda kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga etmek yoktur." *4514

2173.İmam Bakır (a.s): "Her kim bu evi ziyaret eder de onda şu üç haslet olmazsa hiç bir değeri yoktur: Allah-u Teala'ya isyandan alıkoyan bir ver'a, öfkesini dizginleyecek bir hilim ve kendisi ile arkadaşlık edene güzel arkadaşlık etme." *4515

4514* Bakara, 197

4515* el-Hisal, 148/180

591. Bölüm

İhram Giymenin Adabı

2174. Resulullah (s.a.a): "Her kim haram bir mal ile hacca gider ve "lebbeyk

Allahumme lebbeyk" derse Allah da ona şöyle der: "Lebbeyk değil, sa'deyk değil. Haccın reddedilmiştir." *4516

2175. İmam Sadık (a.s): "Hac iki çeşittir: Allah için hac ve insanlar için hac. Her kim Allah için hac ederse Allah katındaki sevabı cennettir. Her kim de insanlar için hac ederse kıyamet günü sevabı insanlara kalmıştır." *4517

2176. Malik b. Enes: "İmam Sadık (a.s) ile bir yıl hacca gittim. Bineği ihram yerinde durunca her ne kadar telbiye (lebbeyk) söylemek istediye de sesi boğazında kesildi ve neredeyse bineğinden yere düşecek oldu." Ben şöyle dedim: "Ey İbn-i Resulillah! Lebbeyk demek gerekir." İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: "Ey İbn-i Ebi Amir! Nasıl cesaret edip de "lebbeyk Allahumme lebbeyk" diyeyim? Zira aziz ve celil olan Allah'ın bana cevap olarak "lebbeyk değil, sa'deyk değil!" demesinden (davetimi reddetmesinden) korkuyorum." *4518

2177. İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz insanlar Allah'ın haremine ve güvenlik bölgesine girmeden önce kalpleri huşu içine girsin, dünya işleri, süsleri ve lezzetlerine gönül vermesin, içinde buldukları halde ciddi ve gayretli olsun, O'na yönelsin, tüm varlıklarıyla ona teveccüh etsinler diye ihrama girmekle emrolunmuşlardır." 4519

4516* Durr'ul-Mensur, 2/63

4517* Sevab'ul-Amal, 74/16

4518* el-Hisal, 167/219; İlel'uş-Şerayi', 235/4

4519* Vesail'uş-Şia, 9/3/4

592. Bölüm

Hac Yolunda Ölen Kimsenin Sevabı

2178.İmam Sadık (a.s): "Her kim giderken veya gelirken Mekke yolunda ölürse kıyamet günü büyük korkudan güvende olur."
*4520

2179.İmam Sadık (a.s): "Her kim ihramda iken ölürse Allah onu lebbeyk diyen bir halde diriltir." *4521

4520* el-Kafi, 4/263/45

4521* el-Bihar, 7/302/56

593. Bölüm

Hac Mevsiminde Gaip İmamın Hazır Oluşu

2180.İmam Sadık (a.s): "İnsanlar imamını kaybedecekler. Ama o hac mevsiminde hazır bulunur ve insanlar kendisini görmediği halde o insanları görür." *4522

4522* Kemal'ud-Din, 346/33

129. Konu: Hacet Dilemek

594. Bölüm

İnsanlardan Bir Şey Dilemekten Sakınmak

"(İnfaklarınızı) Allah yolunda mahsur kalanlara, yeryüzünde dolaşamayanlara, hayalarından dolayı, kendilerini tanımayanların zengin saydıkları yoksullara verin. Onları yüzlerinden tanırsın, insanlardan yüzsüzlük ederek bir şey istemezler. İnfak ettiğiniz iyi bir şeyi Allah şüphesiz bilir." *4523

2181.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Bir şey istemekten sakın, şüphesiz bu, dünyada hazır bir zillet ve hızlandırdığın bir fakirliktir, kıyamet günü ise uzun süren bir hesabı vardır." *4524

2182.Resulullah (s.a.a): "Kim bana insanlardan bir şey

istemeyeceğine dair söz verir ki ben de kendisine cenneti söz vereyim." Sevban, "Ben söz veriyorum" dedi. O günden sonra Sevban artık insanlardan hiç bir şey istemedi." *4525

2183.Resulullah (s.a.a): "Kul kendi yüzüne insanlardan bir şey dileme kapısını açınca, Allah da onun yüzüne fakirlikten yetmiş kapı açar." *4526

2184.İmam Ali (a.s): "Allah'tan başkasından bir şey dileyen insan mahrumiyete müstahaktır." *4527

2185.İmam Hasan (a.s): "İnsanlardan bir şey dilemek sadece şu üç hususta caizdir: Feci şekilde dökülen kan parası (diyet), dayanılmaz bir borç ve öldürücü fakirlik." *4528

2186.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "İnsanlardan ihtiyacını dilemek hayat için zillettir, utanmayı giderir, vakarı düşürür ve bu hazır bir fakirliktir. İnsanlardan ihtiyacını az talep etmek ise hazır zenginliktir." *4529

2187.İmam Sadık (a.s): "Şialarımız açlıktan ölse dahi insanlara ihtiyaç elini uzatmaz." *4530
bak. el-Ye's; 1901. Bölüm

- 4523* Bakara, 273
- 4524* el-Fakih, 4/375/5762
- 4525* Kenz'ul-Ummal, 17142
- 4526* Cami'ul-Ahbar, 379/1061
- 4527* Gurer'ul-Hikem, 7993
- 4528* el-Bihar, 96/152/16
- 4529* Tuhef'ul-Ukul, 279
- 4530* Vesail'uş-Şia, 6/309/15

595. Bölüm

İhtiyacı Olmadığı Halde Bir Şey İstemekten Sakındırmak

2188.Resulullah (s.a.a): "Her kim ihtiyacı olmadığı halde insanlardan bir şey dilerse baş ve karın ağrısına düçar olur." *4531

2189.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "İhtiyacı olmadığı halde insanlardan bir şey dileyen kimsenin sonunda gerçekten de insanlardan bir şey dileyecek duruma düşeceğine dair Rabbimi

kefil tutarım." *4532

2190.İmam Bakır (a.s): "Her kim ihtiyacı olmadığı halde insanlardan bir şey dilerse, kıyamet günü tırmalanmış bir yüzle Allah'la mülakat eder." *4533

4531* el-Bihar, 96/156/29

4532* a. g. e. s. 158/37

4533* a. g. e. s. 155/26

596. Bölüm

İnsanlardan Müstağni Olmaya Teşvik

2191.Resulullah (s.a.a): "Her kim bizden bir şey isterse ona veririz. Her kim de bir şey istemezse Allah onu müstağni kılar." *4534

2192.Resulullah (s.a.a): "Eğer sizden biri eline bir ip alır, bir bağ odun getirir, satar ve bu işle yüzünün suyunu korursa, bu insanlardan bir şey dilemesinden daha hayırlıdır." *4535

4534* el-Kafi, 2/138/2

4535 el-Bihar, 96/158/37

597. Bölüm

Ehlinden İyilik Dilemek

2193.Resulullah (s.a.a): "İhsan ve bağışı ümmetimin merhametlilerinden dileyiniz ki onların gölgesinde yaşayasınız." *4536

2194.İmam Ali (a.s): "Yüzsuyu donmuş bir haldedir. İnsanlardan bir şey istemek onu damla damla akıtır. O halde yüzsuyunu kimin yanında döktüğüne dikkat et." *4537

2195.İmam Ali (a.s): "İhtiyaç içinde kalmak ehli olmayandan bir şey dilemekten daha kolaydır." *4538
bak. el-Hacet, 597. Bölüm

4536* a.g.e, s.160/38
4537* Nehc'ul-Belağa, 346. hikmet
4538* a. g. e. 66. hikmet

598. Bölüm

Bir Şey Dilemenin Adabı

2196.İmam Sadık (a.s): "Birinin seni red edeceğinden korkuyorsan ondan bir şey dileme." *4539

2197.İmam Sadık (a.s): "Üç şey mahrumiyete sebep olur: İstemekte ısrar etmek, giybet etmek ve alaya almak." *4540

4539* A'lam'ud-Din, 304
4540* Tuhef'ul-Ukul, 321

599. Bölüm

Bir Şey Dileyen Kimseyi Reddetmekten Sakınmak

"Ve sakın bir şey isteyeniyi azarlama." *4541

2198.Resulullah (s.a.a): "Bir şey dileyen kimseyi reddetmeyin. Zira dilencilerin yalan söylemesi olmasaydı, onları reddeden kimse kurtuluşa eremezdi." *4542

2199.Resulullah (s.a.a): "Fakire bakınız, eğer kalbinizde ona karşı bir merhamet duyarsanız ona verin. Çünkü o doğru söylemektedir." *4543

2200.İmam Ali (a.s): "Bir şey isteyen kimseyi yarım üzüm veya hurma tanesiyle bile olsa reddetme." *4544

2201.İmam Ali (a.s): "Az bağışlamaktan utanma. Zira mahrum kılmak bundan daha azdır." *4545

2202.İmam Hüseyin (a.s): "Muhtaç insan bir şey dilemekle hürmetini korumamıştır. O halde sen reddetmemekle kendi

hürmetini koru." *4546

2203.İmam Bakır (a.s): "Eğer bir şey dileyen kimse, dilemesinde nelerin gizli olduğunu bilseydi, asla insanlardan bir şey dilemezdi. Eğer kendisinden dilenilen kimse de reddetmekte nelerin gizli olduğunu bilseydi, asla kimseyi reddetmezdi." *4547

2204.İmam Sadık (a.s): "Birisi benden bir şey dileyince, onu karşılamaya koşarım. Zira iş işten geçmesinden ve teşebbüsümün ona yardım hususunda faydasız kalmasından korkarım." *4548

2205.İmam Sadık (a.s): "Üç dilenciye yiyecek verin. Ondan sonrası size kalmıştır. Eğer isterseniz onlara da veriniz. Eğer vermezseniz yine de o gün görevinizi yapmış olursunuz." *4549

2206.Masumlar'dan (a.s) şöyle nakledilmiştir: "Biz müstahak olanı reddetmiş olmak korkusuyla müstahak olmayana da bağışta bulunuruz." *4550

bak. el-Ma'ruf (1), 1277. Bölüm

4541* Zuha, 10

4542* el-Bihar, 96/158/37

4543* Nevadir'ur-Ravendi, 3

4544* Tuhef'ul-Ukul, 172

4545* Nehc'ul-Belağ, 67. hikmet

4546* Keşf'ul-Gumme, 2/244

4547* Tuhef'ul-Ukul, 300

4548* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/179/2

4549* Uddet'ud-Dai, 91

4550* el-Bihar, 96/159/37

130. Konu: Hacet-İhtiyac

600. Bölüm

Hacet

2207.İmam Ali (a.s): "Kime emir olmak istersen ona iyilik et! Kime esir olmak istersen ona muhtaç ol. Kime de benzemek istersen ondan müstağni ol." *4551

2208.İmam Ali (a.s): "Kime muhtaç olursan yanında hor olursun." *4552

4551* el-Hisal, 420/14
4552* Gurer'ul-Hikem, 8610

601. Bölüm

İhtiyaçları Gidermek

2209.Resulullah (s.a.a): "Her kim kardeşine yardım etmek ve bir fayda vermek için yürürse ona Allah yolunda cihad edenlerin sevabı verilir." *4553

2210.Resulullah (s.a.a): "Her kim mümin kardeşinin bir ihtiyacını giderirse ömrü boyunca Allah'a ibadet etmiş kimse gibi olur." *4554

2211.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın rızayetini elde etmek amacıyla Müslüman kardeşinin ihtiyacını karşılamak için çalışan kimseye, aziz ve celil olan Allah binlerce iyilik yazar." *4555

2212.İmam Sadık (a.s): "Kim Müslüman ve mümin kardeşinin ihtiyacını karşılamaya çalışırsa, kardeşinin ihtiyacını karşılamaya çalıştığı sürece, Allah da onun ihtiyacını karşılar." *4556

2213.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Yaratıklar benim ailemdir. Onlardan bana en sevimli olan, onlara en yumuşak davranan ve ihtiyaçlarını karşılamaya çalışandır." *4557

2214.İmam Sadık (a.s): "Kardeşinin ihtiyacı hususunda yürüyen kimse Sefa ve Merve arasında sa'y eden kimse gibidir." *4558

2215.İmam Sadık (a.s): "Mümin kardeşinin ihtiyacını karşılayan kimsenin aziz ve celil olan Allah da kıyamet günü bundan dolayı yüz bin ihtiyacını giderir ki ilki cennettir." *4559

2216.İmam Sadık (a.s): "Mümin insanın ihtiyacını karşılamak Allah'a, sahibinin (hacca gidenin) her defasında yüz bin (dinar) infak ettiği yirmi hacdan daha sevimlidir." *4560
bak. 274. konu, el-Maruf (1)
106. konu, el-İhsan; el-Eh, 41. Bölüm

4553* Sevab'ul-A'mal, 340/1
4554* Emali et-Tusi, 481/1051

- 4555* el-Kafi, 2/197/6
4556* Emali et-Tusi, 97/147
4557* el-Kafi, 2/199/10
4558* Tuhef'ul-Ukul, 303
4559* el-Kafi, 2/193/1
4560* a.g.e, 2/193/4

602. Bölüm

Müminin İhtiyacını Karşılama İçin Yürümek

2217.İmam Bakır (a.s): "Bir Müslüman kendisini ziyaret etmek veya bir ihtiyacını bildirmek için yanına gelen bir Müslümanı, evde olduğu ve giriş izni istediği halde karşılamazsa onu görünceye kadar aziz ve celil olan Allah'ın lanetinde kalır." *4561

2218.İmam Sadık (a.s): "Her kime mümin kardeşi darlık anında bir ihtiyacını bildirir de o bizzat veya başkası vasıtasıyla buna gücü yettiği halde yardım etmezse, Allah kıyamet günü onu, insanların hesabını görünceye kadar ellerini boynuna zincirlemiş olarak haşreder." *4562

2219.İmam Sadık (a.s): "Şialarımızdan birine kardeşlerimizden biri gelir de bir ihtiyacı hususunda yardım diler de, o da gücü yettiği halde yardım etmezse aziz ve celil olan Allah da onu düşmanlarımızdan birinin ihtiyacını gidermeye müptela kılar ve kıyamet gününde de Allah bu sebeple ona azab eder." *4563

2220.İmam Sadık (a.s): "Bir mümin ihtiyacı olduğu halde bir mümini malından mahrum bırakırsa Allah da ona cennet yiyeceğini tattırmaz ve mühürlenmiş saf şaraptan içirmez." *4564

- 4561* el-Kafi. s. 365/4
4562* el-Bihar, 74/287/13
4563* a. g. e. 297/1
4564* a. g. e. 286/2

603. Bölüm

İhtiyaçları Karşılama Acele Etmek

2221.İmam Sadık (a.s): "Biri benden bir şey isterse, ihtiyacını gidermede acele davranırım. Zira ihtiyacının kalmamasından ve ona yardım etmem gereğinin bulunmamasından korkuyorum." *4565

4565* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/179/2

604. Bölüm

İhtiyacını Dileme Adabı

2222.İmam Ali (a.s): "Allahım! Yaratıklarının kötülerinin hiç birine bir hacetim hususunda beni muhtaç etme. Eğer beni birine muhtaç kılacaksan, en güzel yüzlü ve en cömert kimseye, ihtiyacımı güzel bir dille gideren ve bana en az minnet edecek kimseye muhtaç et." *4566

2223.İmam Zeyn'ül Abidin (a.s) huzurunda, "Allah'ım! Beni yaratıklarından müstağni kıl" diyen birine şöyle buyurmuştur: "Böyle olmaz. İnsanlar birbirine muhtaçtırlar. Sen şöyle de: "Allahım! Beni yaratıklarının kötülerinden müstağni kıl." *4567

2224.İmam Bakır (a.s): "Yeni nimete ermiş kimseden hacet dilemek, engerek yılanının ağzındaki dirhem gibidir. Hem ona muhtaçsın ve hem de ondan dolayı tehlikedesin." *4568
bak. Es-Sual (2); 911. Bölüm

4566* el-Bihar, 78/56/111

4567* Tuhef'ul-Ukul, 278

4568* a. g. e. 294

603. Konu: Hadis

605. Bölüm

Hadis

2225.Resulullah (s.a.a): "Her kim ümmetime kendisiyle bir sünneti ikame

2226.edecek veya bir bidatı delecek bir hadis öğretirse ona cennet vardır." *4569

2227.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz hadislerimiz kalpleri ihya eder."
*4570

2228.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz doğru konuşan birinden bir tek hadis alman senin için dünyadan ve dünyadaki her şeyden daha hayırlıdır." *4571

2229.İmam Sadık (a.s): "İnsanların nezdimizdeki makamını bizden rivayet ettikleri kadar bilin." *4572

4569* el-Bihar, 2/152/43

4570* a. g. e. s. 144/5

4571* Emali el-Mufid, 42/10

4572* el-Bihar, 2/150/24

606. Bölüm

Muhaddis

2230.Resulullah (s.a.a) "Allahım! Halifelerime rahmet et!" diye dua edipte -üç defa bunu tekrarlayınca- "Ey Allah'ın Resülü! Halifelerin kimlerdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hadis ve sünnetimi tebliğ edenler ve sonra da ümmetime onları öğretenlerdir." *4573

2231.İmam Sadık (a.s): "Hadis rivayet eden ve dinde derinleşen kimse dinde derinleşmeyen ve rivayet etmeyen bin abidden daha üstündür." *4574

4573* Emali'es-Seduk, 152/4

4574* el-Bihar, 2/145/9

607. Bölüm

Kırk Hadis Ezberleyen Kimsenin Sevabı

2232.Resulullah (s.a.a): "Her kim dinleri hususunda faydalanacakları kırk hadisi ümmetim için ezberlerse Allah onu kıyamet günü fakih ve alim olarak diriltir." *4575

4575* el-Bihar, s. 156/10

608. Bölüm

Hadisleri Anlamak

2233.İmam Ali (a.s): "Siz (hadisleri) derketmeye bakın; rivayet etmeye değil." *4576

2234.İmam Ali (a.s): "Beyinsizlerin himmeti rivayet etmektir. Alimlerin himmeti ise (hadisleri) anlamaktır." *4577

2235.İmam Sadık (a.s): "Anladığın bir hadis naklettiğin bin hadisten hayırlıdır." *4578

4576* Kenz'ul-Fevaid, 2/31

4577* el-Bihar, 2/160/13

4578* Mean'il-Ahbar, 2/3

609. Bölüm

Resulullah'a (s.a.a) Yalan Şeyler İsnad Etmekten Sakındırmak

2236.Resulullah (s.a.a): "Her kim bilerek bana yalan şeyler isnad ederse ateşteki yerini hazırlasın." *4579

2237.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz büyük günahların en büyüklerinden biri de birinin demediğim şeyleri bana isnad etmesidir." *4580

bak. el-Bihar, 2/250

4579* Emali et-Tusi, 227/398

4580* Kenz'ul-Ummal, 29255

610. Bölüm

Yalan Olduğu Belli Olmayan Bir Şeyi Yalanlamaktan Sakındırmak

2238.Resulullah (s.a.a): "Her kim bizden kendisine ulaşan bir hadisi reddederse kıyamet günü ben onun hasmı olacağım. Benden size anlamadığınız bir hadis ulaşırsa, "Allah daha iyi bilir" deyin."
*4581

4581* el-Bihar, 2/212/114

611. Bölüm

Hadisin Sıhhati ve Kur'an İle Uyumluluğu

2239.Resulullah (s.a.a): "Hadisimi Kur'an'a arz ediniz; eğer Kur'an ile uyum içindeyse o bendendir ve onu ben demişimdir." *4582

2240.İmam Sadık (a.s): "Hadislerden Kur'an'la uyuşmayan Şey uydurmadır." *4583

4582* Kenz'ul-Ummal, 907

4583* el-Kafi, 1/69/4

612. Bölüm

Hadisin Sıhhati ve Fıtrat İle UyuŐması

2241.İmam Bakır (a.s): "Al-i Muhammed'den (a.s) sizlere kalplerinizi yumuşatan ve tanıdığınız bir hadis ulaştığında onu kabul ediniz. Ama eğer kalpleriniz ürker, yabancı görürseniz onu Allah'a, Resulüne ve Al-i Muhammed'den olan alime havale ediniz."
*4584

4584* el-Bihar, 2/189/21

613. Bölüm

Hadisin Sıhhati ve Hak İle UyuŐması

2242.Resulullah (s.a.a): "Size benden hak ile uyuşan bir hadis gelecek olursa şüphesiz onu ben demişimdir. Ama benden size hak ile uyuşmayan bir hadis geldiğinde şüphesiz onu ben dememişimdir. Zira şüphesiz ben sadece hakkı söylerim." *4585

4585* Mean'il-Ahbar, 390/30

614. Bölüm

Hadisi Mana Açısından Nakletmenin Cevazı

2243.Resulullah (s.a.a): "Manasını doğru anladığın takdirde hadisin bir bölümünü öne alman veya sona bırakmanın sakıncası yoktur." *4586

2244.Muhammed b. Müslim: "Ebi Abdillah'a (a.s), "Sizden bir hadis işitiyorum, sonra da onu azaltıyor veya çoğaltıyorum" diye söyleyince İmam şöyle buyurdu: "Eğer manasını ifade etmek için yapıyorsan sakıncası yoktur." *4587

4586* Kenz'ul-Ummal, 29179

4587* el-Bihar, 2/164/24

615. Bölüm

Hadis Nakletmekte Riayet Edilmesi Gereken Şey

2245.Resulullah (s.a.a): "Ümmetime hadislerimden sadece akıllarının alabileceği şeyleri söyleyin." *4588

2246.İmam Ali (a.s): "Allah ve Resulunün yalancı sayılmasını ister misiniz? Öyleyse insanlara bildikleri hadisleri söyleyin ve inkar edecekleri şeyleri söylemekten sakının." *4589

4588* Kenz'ul-Ummal, 29284

4589* el-Bihar, 2/77/60

616. Bölüm

Bazı Hadislere Tahammülün Zorluğu

2247.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz hadislerimiz zor ve çok ağırdır. Ona sadece mukarreb melek, mürsel nebi, Allah'ın kalbini imanla imtihan ettiği kul veya korunmuş şehir tahammül edebilir." Amr: "Hadisin ravisi olan Şuayb'a, "Ey Ebe'l Hasan! Korunmuş şehir nedir?" diye sorunca şöyle dedi: "Ben de Eba Abdillah'a (a.s) bunu sordum. Bana, "Geniş ve sağlam kalptir" diye buyurdu." *4590

4590* Mean'il-Ahbar, 189/1; Emali'es-Seduk, 13/6

617. Bölüm

Kitap ve Sünnetin Kapsamlılığı

2248.Ebu Usame: "Ebi Abdillah'ın (a.s) yanındaydım, Muğiriye kabilesinden olan birisi de oradaydı. Sünnetler hakkında İmam'a sorular soruyordu. İmam şöyle buyurdu: "İnsanoğlunun ihtiyaç duyduğu her şey hususunda Allah ve Resulü tarafından bir sünnet ortaya konmuştur. Eğer böyle olmasaydı getirdiği hüccetlerde bizleri hüccet kılmazdı." Muğiriye kabilesinden olan şahıs, "Allah hangi şeylerle bizlere hüccet getirmiştir?" diye sorunca Ebu Abdillah (a.s) şöyle buyurdu: "Allah'ın şu sözü: "Bu gün size dininizi kemale erdirdim ve üzerinize olan nimetimi tamamladım." *4591

4591* el-Bihar, 2/169/3

618. Bölüm

Müteşabih Hadisler

2249.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz Kur'an'ın müteşabihi ve muhkemi olduğu gibi bizim hadislerimizin de müteşabihi ve muhkemi vardır. O halde müteşabihini muhkemine döndürün ve muhkemi olmaksızın müteşabihine uymayın ki delalete düşersiniz." *4592

4592* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 1/290/39

617. Konu: Hak-Doğru

619. Bölüm

Hak

“Hakkı batılın başına çarparız da onu yerden yere vurur; böylece batıl ortadan kalkar. Allah'a yakıştırdığınız vasıflardan ötürü yazıklar olsun size!” *4593

2250.İmam Ali (a.s): “Hak en güçlü destekçidir.” *4594

2251.İmam Ali (a.s): “Bil ki şüphesiz hak, ram olan bineklerdir. Sahipleri onlara bindiler ve dizginlerini ele geçirdiler. Dolayısıyla bu merkepler binicilerini sakın bir şekilde yayılmış gölgeye ulaştırıncaya kadar götürdüler.” *4595

2252.İmam Ali (a.s): “Hak dışında bir şeyle izzet arayan zelil olur ve hak ile inatlaşan hor ve hakir düşer.” *4596

2253.İmam Sadık (a.s): “Hak karşısında yer alan her batıla hak mutlaka galip gelir. Nitekim Allah şöyle buyurmuştur: “Hakkı batılın başına çarparız da onu yerden yere vurur.” *4597

2254.İmam Sadık (a.s): “İzzet, hakla karşılaşınca karşısında boyun eğmendir.” *4598

- 4593* Enbiya, 18
- 4594* Gurer'ul-Hikem, 716
- 4595* Nehc'us-Saadet, 3/294
- 4596* Tuhef'ul-Ukul, 95
- 4597* el-Bihar, 5/305/24
- 4598* a.g.e, 78/228/105

620. Bölüm

Hakkın Ağırılığı

“Andolsun ki, size hakkı getirdik; fakat çoğunuz gerçeği sevmiyorsunuz.” *4599

2255.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz hak ağır, ama tatlıdır ve şüphesiz batıl hafif, ama öldürücüdür." *4600

2256.İmam Bakır (a.s): "Babam Ali b. Hüseyin vefat etmek üzere iken beni kucağına aldı ve şöyle buyurdu: "Oğulcağızım! Ben sana babamın vefat anında bana onun babasının da kendisine söylediği şeyi vasiyet ediyorum: Ey oğulcağızım! Her ne kadar acı da olsa hakka sabret." *4601

4599* Zuhruf, 78

4600* Nehc'ul-Belağa, 376. hikmet

4601* el-Bihar, 70/184/52

621. Bölüm

İnsanın Aleyhine de Olsa

Hakkı Söylemesinin Farz Oluşu

2257.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en takvalısı lehine ve aleyhine de olsa hakkı söyleyenidir." *4602

2258.İmam Ali (a.s): "Resulullah'ın (s.a.a) kılıçlarının birinin kabzasında şöyle yazılıydı: "Her ne kadar aleyhine de olsa hakkı söyle." *4603

2259.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah nezdinde insanların en üstünü her ne kadar zarar görmesine ve hüzünlenmesine sebep olsa da hak üzere amel etmeyi, faydasına ve artışına sebep olsa da batıl üzere amel etmekten daha çok seven kimsedir." *4604

2260.İmam Kazım (a.s): "Her ne kadar yok olmana sebep olsa da hakkı söyle. Şüphesiz kurtuluşun ondadır. Kurtuluşun batılda olsa da onu terket. Şüphesiz yok oluşun ondadır." *4605

4602* Emali'es-Seduk, 27/4

4603* el-Bihar, 74/157/2

4604* Nehc'ul-Belağa, 125. hutbe

4605* Tuhef'ul-Ukul, 408

622. Bölüm

Hoşnutluk ve Gazap Anında Hakkı Söylemek

2261.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki insanların korkusu birisinin hakkı bildiği halde söylememesine sebep olmasın. Bilin ki en üstün cihad zalim lider karşısında söylenen hak sözdür." *4606

2262.İmam Ali (a.s), oğlu Hüseyin'e (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey oğulcağızım! Sana zenginlik ve fakirlikte Allah'tan sakınmanı ve hoşnutluk ve gazab halinde hakkı söylemeni vasiyet ediyorum." *4607

4606* Kenz'ul-Ummal, 43588

4607* Tuhef'ul-Ukul, 88

623. Bölüm

Hakkı Kabul Etmek

2263.Resulullah (s.a.a): "Küçük veya büyük düşmanın bile olsa getiren herkesten hakkı kabul et. Küçük veya büyük dostun da olsa getiren herkesten batılı reddet." *4608

4608* Kenz'ul-Ummal, 43152

624. Bölüm

Hakkı Tanımanın Ölçüsü

2264.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz hak şahsiyetlerle tanınmaz. Hakkı tanı ki ehlini tanıyasın." *4609

Bak, el-Hayr, 683. Bölüm

4609* Mecme'ul-Beyan, 1/211

625. Bölüm

Hak İki Boyutludur

2265.İmam Ali (a.s): "Beyan etme hususunda hak, dairesi en geniş ve amelde en dar olan şeydir. Kimin bir hakkı varsa üzerinde de bir hak vardır. Kimin üzerinde bir hak varsa kendisine de bir hak vardır. Eğer hakkı olduğu halde, üzerinde hak bulunmayan bir kimse olsaydı, o da sadece münezzehten olan Allah olurdu." *4610

2266.İmam Ali (a.s): "Birinin hakkına riayet etmek, aleyhine hakkı eda etmekten sizleri alıkoymasın." *4611

4610* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe

4611* Gurer'ul-Hikem, 10328

133. Konu: Haklar-Hukuklar

626. Bölüm

Allah-u Teala'nın Hakları

2267.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz senası yüce Allah'ın hakları kulların onları yerine getirmesinden daha büyüktür. Şüphesiz Allah'ın nimetleri kulların onu saymasından daha çoktur. O halde sabah akşam Allah'a tövbe edin." *4612

2268.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz münezzehten olan Allah, üzerlerindeki hakkı olarak kullardan kendisine itaat etmelerini ve buna karşılık ihşanı üzere sevaplarını onlara kat kat artırmayı taktir etmiştir." *4613

4612* Mekarim'ul-Ahlak, 2/365/2661

4613* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe

627. Bölüm

İnsan Haklarının Öncelikli Oluşu

2269.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz münezzehten olan Allah insanların haklarını kendi hakkından öne almıştır.

Her kim Allah'ın kullarının haklarına riayet ederse bu Allah'ın haklarına riayet ile sonuçlanır." *4614

4614* Gurer'ul-Hikem, 4780

628. Bölüm

Hakların En Büyüğü

2270.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ın bu haklardan farz kıldığı en büyük hak, yöneticinin halk ve halkın yönetici üzerindeki hakkıdır." *4615

4615* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe

629. Bölüm

Kardeşler Hukuku

2271.İmam Bakır (a.s): "Müminin mümin üzerindeki haklarından biri de açlığını doyurması, avretini örtmesi, hüznünü gidermesi, borcunu ödemesi ve öldüğünde eşine ve çocuklarına bakmasıdır." *4616

2272.İmam Sadık (a.s): "Kim Allah'ın dinini ulularsa kardeşlerin hakkını da ulular. Kim de Allah'ın dinini hafife alırsa, kardeşlerini de hafife alır." *4617

2273.İmam Sadık (a.s): "Allah, müminin hakkını eda etmekten daha üstün bir şeyle ibadet edilmemiştir." *4618

2274.İmam Sadık (a.s): "Müminin mümin üzerinde aziz ve celil olan Allah'ın farz kıldığı yedi hakkı vardır ve Allah onlardan dolayı ondan hesap soracaktır: Onu gözünde büyük saymalı, kalbinde sevmeli, malıyla yardım etmeli, kendisi için sevdiğini onun için de sevmeli, gıybetini haram bilmeli, hastalığında ziyaret etmeli, cenazesini teşyi etmeli ve ölümünden sonra onu sadece hayırla yad etmelidir." *4619

2275.İmam Sadık (a.s) müminin hakkı sorulunca şöyle buyurmuştur: "Yetmiş hakkı vardır ki ben sadece yedi tanesini sana bildireyim...o açken tok olmaman, o çıplakken giyinmemen ve kendisine kılavuz olmandır." *4620

2276.İmam Sadık (a.s) müminin mümin üzerindeki haklarını beyan ederken şöyle buyurmuştur: "En küçük hakkı kendin için sevdiğini onun için de sevmen ve kendin için sevmediğini onun içinde sevmemendir." *4621

2277.İmam Askeri (a.s): "Kardeşlerinin haklarını en çok tanıyan ve onlara riayet için çalışan kimse, Allah nezdinde makamı en yüce kimsedir." *4622

- 4616* el-Kafi, 2/169/1
- 4617* el-Bihar, 74/287/13
- 4618* el-Kafi, 2/170/4
- 4619* el-Hisal, 351/27
- 4620* el-Kafi, 2/174/14
- 4621* a.g.e, 2/169/2
- 4622* el-İhticac, 2/517/340

134. Konu: Hamam-Banyo

630. Bölüm

Hamam/Banyo

2278.İmam Ali (a.s): "Hamam ne güzel evdir! İnsana ateşi (cehennemi) hatırlatır ve kirleri giderir." *4623

2279.İmam Sadık (a.s): "Üç şey insanı şişmanlatır ve üç şey de zayıflatır. İnsanı şişmanlatan üç şey: Hamama çok gitmek, güzel koku koklamak ve yumuşak elbise giymek. İnsanı zayıflatan üç şey ise: Sürekli yumurta, balık ve ham hurma yemek." *4624

2280.İmam Sadık (a.s): "Üç şey bedeni mahveder, hatta bazen öldürür: Gecedен kalma haşlamayı yemek, tok karnına hamama gitmek ve yaşlı kadınlarla evlenmek." *4625

2281.İmam Sadık (a.s): "Midende hararetini söndürecek az bir şey olmadan hamama gitme. Bu bedenin için bir güçtür. Tok karnına hamama gitme." *4626

2282.İmam Kazım (a.s): "Gün aşırı hamama gitmek insanı şişmanlatır. Her gün hamama gitmek ise böbreklerin yağını eritir."
*4627

4623* el-Fakih, 1/115/237
4624* el-Hisal, 155/194
4625* el-Bihar, 76/75/19
4626* Mekarim'ul-Ahlak, 1/125/298
4627* a. g. e. s. 126/303

135. Konu: Hapis-Zindan

631. Bölüm

Tutuklanması Caiz Olan Kimse

2283.İmam Ali (a.s): "İmama, fasık alimleri, cahil doktorları ve iflas etmiş kiralayıcıları tutuklaması farzdır." *4628

2284.İmam Ali (a.s): "Kadın, İslam'dan irtidad ederse öldürülmez, ebedi olarak hapsedilir." *4629

2285.el-Kafi kitabında şöyle yer almıştır: "Şüphesiz Müminlerin Emiri (a.s) sadece şu üç kişiyi hapsederdi: Yetim malını yiyeni, gasbedeni ve kendisine güvenilip teslim edilen emaneti yok edenini." *4630

4628* el-Fakih, 3/31/3266
4629* Tehzib'ul-Ahkam, 10/142/569
4630* el-Kafi, 7/263/21

632. Bölüm

Kefil Olan Şahsın Kefil Olduğu Kimse

Gelinceye Kadar Hapsedilmesi

2286.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin Emiri'nin (a.s) yanına başka birinin canına kefil olan birini getirdiler. İmam (a.s) onu hapsedti ve ona "Arkadaşını bul" diye buyurdu." *4631

4631* Vesail'uş-Şia, 13/156/1

633. Bölüm

Ebedi Hapse Mahkum Olanlar

2287.İmam Bakır (a.s), birisine birini öldürmeyi emreden ve neticede öldürülmesini sağlayan kimse hakkında şöyle buyurmuştur: "Katil öldürülür. Öldürülmesini emreden kimse ise ölünceye kadar hapiste tutulur." *4632

2288.İmam Sadık (a.s): "Sadece şu üç şahıs ebedi hapse mahkum edilir: "Birini başkası öldürsün diye tutan kimse, tevbe edinceye kadar irtidat eden kadın ve eli ayağı kesilen hırsız." *4633

4632* el-Kafi, 7/285/1

4633* a.g.e, 3/31/3264

634. Bölüm

Had Uyguladıktan ve Gerçeği

Bildikten Sonra Hapsetmek

2289.İmam Ali (a.s): "İmam'ın had uyguladıktan sonra hapsetmesi zulümdür." *4634

2290.İmam Ali (a.s): "Gerçeği bildikten sonra hapsetmek zulümdür." *4635

4634* Tehzib'ul-Ahkam, 6/314/870

4635* Mustedrek'ul-Vesail, 17/403/21672

635. Bölüm

Mahkum Hakları

2291.İmam Ali (a.s) her cuma günü mahkumları ziyaret ederdi. Had uygulanması gerekenlere had uyguluyor ve had uygulamayı hak etmeyenleri ise özgür bırakıyordu." *4636

2292.İmam Sadık (a.s): "İmamın borcunu ödeyemediği için hapsedilenleri, görevliler gözetiminde, cuma günü cumaya ve bayram gününde bayram görüşlerini yapmaya göndermesi, namaz ve bayram görüşmesi bittikten sonra da zindana geri göndermesi gerekir." *4637

bak. 10. Konu, el-Esir

4636* Mustedrek'ul-Vesail, 18/36/21943

4637* el-Fakih, 3/31/3265

636. Bölüm

Sanıkların Hapsedilmesi

2293.İmam Ali (a.s): "Kan (cinayet) dışında bir sanık hapsedilmez." *4638

2294.Behz b. Hekim babasından, o da ceddinden şöyle nakletmektedir: "Şüphesiz Nebi (s.a.a) bir sanığı hapsetti." *4639

4638* Mustedrek'ul-Vesail, 17/403/21672

4639* Sunen-i Ebi Davud, 3630

136. Konu: Haram

637. Bölüm

Günahlardan Kaçınmak

2295.İmam Ali (a.s): "Yüceliklere rağbet edince haramlardan sakın." *4640

2296.İmam Ali (a.s): "Haramlardan kaçınmak yüceliklerin en

güzelindedir." *4641

2297.İmam Ali (a.s): "Eğer münezzehe olan Allah haramlardan sakındırmamış olsaydı bile, yine de akıl sahiplerinin haramlardan kaçınması gerekirdi." *4642

4640* Sunen-i Ebi Davud, 4069

4641* a. g. e. 9382

4642* a. g. e. 7595

638. Bölüm

Haram Yemek

2298.Resulullah (s.a.a): "Haram lokmayla yapılan ibadet kumun üstüne kurulan bina gibidir." "Su üzerine kurulan..." diye de nakledilmiştir. *4643

2299.Resulullah (s.a.a): "Haram lokmayı terketmek Allah'a, bin rekat müstahap namaz kılmaktan daha sevimlidir." *4644

2300.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz her kim haram bir mal edinirse haccı, umresi, sıla-i rahim yapması kabul edilmez. Hatta evlilik ilişkilerini bile etkiler." *4645

2301.İmam Sadık (a.s) aziz ve celil olan Allah'ın "Yaptıkları her işi ele alır, onu toz duman ederiz" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah'a yemin olsun ki her ne kadar amelleri Mısır keteninden beyaz idiyse de haramla karşılaştıklarında onu terketmiyorlardı." *4646

4643* Uddet'ut Dai, 141

4644* Tenbih'ul-Havatir, 2/120

4645* Emali et-Tusi, 680/1447

4646* el-Kafi, 2/81/5

639. Bölüm

Haram İşleyebildiği Halde Onu Terkedenin Sevabı

2302.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir kadın veya cariyeye haram yolla yaklaşma fırsatını bulur da Allah korkusundan bunu yapmazsa aziz ve celil olan Allah ona ateşi haram kılar. Onu büyük korkudan güvende kılar ve cennete götürür." *4647

2303.Resulullah (s.a.a): "Her kim haram bir şey işleyebildiği halde sadece Allah korkusundan onu terkederse, ahiretten önce bu dünyada Allah ona ondan daha hayırlısını verir." *4648

2304.İmam Kazım (a.s): "Suffe ehli Resulullah'ın (s.a.a) misafirleri idiler. Onlar ev ve barklarını terkedip Medine'ye hicret etmişlerdi. Resulullah (s.a.a) sayıları kırkı bulan Suffe ehline mescidin sofasında yer verdi. Sabah ve akşam yanlarına varıyor onları selamlıyordu. Bir gün sofada oturanların yanına vardı, birinin ayakkabısını yamadığını gördü. Diğer elbisesini yamıyor, bir grubu da elbisesindeki bitleri temizliyordu. Resulullah (s.a.a) her gün onlara yaklaşık bir mud (iki avuç dolusu) hurma veriyordu. Onlardan biri kalkarak şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resülü! Bizlere verdiğin hurmalar midemizi yaktı."Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bilin ki eğer dünyayı sizlere yiyecek kılabilsedim bunu yapardım. Ama sizlerden benden sonra hayatta kalacak olanlar sabah akşam doyasıya yiyecekler. Sabah bir gömlek, akşam ise ayrı bir gömlek giyecekler. Evlerini Ka'be gibi yüksek ve süslü kılacaklar." Biri kalkarak şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resülü! Ben o güne iştiyak duyuyorum. O gün ne zaman gelecek?" Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bu zamanınız o zamandan daha hayırlıdır. Siz eğer karınlarınızı helal ile doldurursanız şüphesiz haramla doldurmanız uzak değildir." *4649

4647* Sevak'ul-A'mal, 334/1

4648* Kenz'ul-Ummal, 43113

4649* Mustedrek'ul-Vesail, 12/56/13499

137. Konu: Hariciler

640. Bölüm

Dinden Çıkanlar

"Size, amelce en çok kayıpta bulunanları haber verelim mi?" de. Dünya hayatında, çalışmaları boşa gitmiştir. Oysa onlar güzel iş yaptıklarını sanıyorlardı." *4650

2305.Kenz'ul Ummal'da şöyle yer almaktadır: "Huneyn günü altın külçelerini bölüştürürken bir adam geldi ve, "Ey Muhammed! Adil ol" dedi. Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Eğer ben adil değilsem o halde kim adildir?" veya şöyle buyurdu: "Benden sonra adaleti kimin yanında bulacaksınız." Daha sonra şöyle buyurdu: "Çok geçmeden bunun gibi bir topluluk gelecek, düşman oldukları halde Allah'ın kitabını isteyeceklerdir. Allah'ın kitabını okudukları halde boğazlarından aşağı gitmeyecek. Başları tıraşlı olacak. Bunlar kıyam edince boyunlarını vurun." *4651

2306.İmam Ali (a.s), huzurunda bu ayeti okuyan kimseye şöyle buyurmuştur: "Haruriler (Hariciler) bunlardandır." *4652

2307.İmam Ali (a.s): "Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: "Ahir zamanda yaşları küçük akılları hafif bir topluluk çıkacaktır. En iyi sözleri söyleyecekler, sizden çok namaz kılacaklar ve sizden çok Kur'an okuyacaklardır. Ama imanları köprücük kemiğinden-veya boğazlarından diye buyurdu- ileri geçmeyecektir. Okun yaydan çıktığı gibi dinden çıkacaklardır. Onları öldürün." *4653

4650* Kehf, 103-104

4651* Kenz'ul Ummal, 31610

4652* Şerh-u Nehc'il Belağa, İbn-i Ebi'l Hadid, 2/278

4653* a.g.e, s. 267

641. Bölüm

Haricilerin Öldürülmesinden Sonra

2308.İmam Ali (a.s), Haricilerin cenazelerinin yanından geçerken şöyle buyurmuştur: "Yazıklar olsun sizlere! Sizleri kandıran sizlere zarar verdi."Kendisine, "Ey Müminlerin Emiri! Onları kim kandırdı?" diye sorduklarında ise şöyle buyurdu: "Saptırıcı şeytan ve kötülüğü emreden nefis onları ham arzularla kandırdı, günah meydanını onlara geniş tuttu, onlara zafer vaat etti ve onları ateşe gömdü." *4654

2309.İmam Ali (a.s), Haricilerin öldürülmesi üzerine kendisine, "Ey Müminlerin Emiri! Onların tümü helak oldu" denilince şöyle buyurmuştur: "Allah'a andolsun ki hayır! Onlar erkeklerin sulbünde ve kadınların rahminde nutfeler olarak duruyorlar. Onlardan bir boynuz çıkınca kesilir ve sonunda onlardan geriye bir

grup yol kesici ve hırsız kalır." *4655

2310.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Fitnenin gözünü ben çıkardım. Karanlığı dalgalandığında ve zorluğu şiddetlendiğinde benden başka hiç kimse onu defedemezdi." *4656

4654* Şerh-u Nehc'il Belağa, İbn-i Ebi'l Hadid, 19/235

4655* Nehc'ul-Belağa, 60. hutbe

4656* a.g.e, 93. hutbe

642. Bölüm

Zalim İmama İsyân Ettiklerinde Haricileri Öldürmeyi Yasaklama

2311.İmam Ali (a.s): "Haricileri benden sonra öldürmeyin! Zira hakkı talep ettiği halde hata eden kimse, batılı talep edip elde eden kimse gibi değildir." *4657

4657* Nehc'ul-Belağa, 61. hutbe

138. Konu: Haset-Çekemezlik

643. Bölüm

Haset

"Hased ettiği zaman hasetçilerin şerrinden." *4658

2312.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah Musa b. İmran'a şöyle buyurmuştur: "Ey İbn-i İmran! İnsanlara fazlımdan verdiklerime haset etme, ona gözünü dikme, peşine düşme. Şüphesiz hasetçi kimse nimetlerimden rahatsız olur ve kullarım arasında bölüştürdüğüm kismetten yüz çevirir." *4659

2313.İmam Ali (a.s): "Haset ruhun zindanıdır." *4660

2314.İmam Ali (a.s): "Haset en kötü hastalıktır." *4661

2315.İmam Ali (a.s): "Rezilliklerin başı hasettir." *4662

2316.İmam Ali (a.s): "Aferin hasede! Ne kadar adaletlidir!? Herkesten önce sahibini öldürür!" *4663

2317.İmam Ali (a.s): "Hasedin semeresi dünya ve ahiret sefaletidir." *4664

2318.İmam Ali (a.s): "Haset eden kimse haset ettiği kimseden nimetin yok olmasını kendisi için bir nimet görür." *4665

2319.İmam Ali (a.s): "Haset eden kimseden mazluma daha çok benzeyen zalim bir kimse görmedim; şaşkın bir nefsi, kararsız bir kalbi ve sürekli bir hüznü vardır." *4666

2320.İmam Ali (a.s): "Sen sevinince onun üzgün olması haset eden kimseden (alacağın ders olarak) sana yeter." *4667

2321.İmam Ali (a.s): "Haset eden kimse çok hasret duyar ve günahları ikiye katlanır." *4668

2322.İmam Ali (a.s): "Haset eden kimse efendilik edemez." *4669

4658* Felak, 5

4659* el-Kafi, 2/307/6

4660* Gurer'ul Hikem, 372

4661* a. g. e. 332

4662* a. g. e. 5242

4663* Şerh-u Nehc'il-Belağ-a-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/316

4664* Gurer'ul-Hikem, 4632

4665* a.g.e. 1832

4666* el-Bihar, 73/256/29

4667* Mustedrek'ul-Vesail, 12/17/13388

4668* Gurer'ul-Hikem, 1520

4669* a. g. e. 1017

644. Bölüm

Her Nimet Sahibi Haset Edilir

2323.Resulullah (s.a.a): "İhtiyaçlarınızı gidermek için gizlemekten yardım alın. Zira her nimet sahibi haset edilir." *4670

4670* Şerh-u Nehc'ul-Belağ-a-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/316

645. Bölüm

Haset ve İman

2324.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz haset, ateşin odunu yediği gibi imanı yer." *4671

2325.İmam Sadık (a.s): "Bazılarınızın bazılarını haset etmesinden sakının. Şüphesiz küfrün aslı hasettir." *4672

4671* el-Kafi, 2/306/1

4672* a. g. e. 8/8/1

646. Bölüm

Haset Edenin Alameti

2326.İmam Sadık (a.s): "Lokman oğluna şöyle buyurmuştur: "Haset edenin üç alameti vardır: Arkadan gıybet eder, görünce yalakalık eder ve başkalarının musibetine sevinir." *4673

4673* el-Hisal, 121/113

139. Konu: Hasret-Özlem

647. Bölüm

İnsanların En Çok Hasret Duyanı

"Hala gaflet içinde bulunanları ve hâlâ inanmayanları işin bitmiş olacağı o hasret günü ile uyar." *4674

"Kişinin: "Allah'a karşı aşırı gitmemden ötürü bana yazıklar olsun. Gerçekten ben alaya alanlardandım" diyeceği günden sakının." *4675

"O gün, zalim kimse ellerini ısırp şöyle der: "Keşke Peygamber'le berâber bir yol tutsaydım." *4676

2327.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz kıyamet günü insanların en şiddetli pişman olanı ahiretini başkasının dünyasına satandır." *4677

2328.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz kıyamet günü en büyük hasret,

Allah'a itaat dışında bir mal kazanan ve onu münezzehtir olan Allah yolunda harcayan birine miras bırakan kimsenin hasretidir. O bu vesileyle cennete girer, birincisi ise bu vesileyle ateşe girer."
*4678

2329.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kıyamet günü insanların en büyük hasret içinde olanı, adaletten söz edip başkalarına adil olmayan kimsedir." *4679

4674* Meryem, 39
4675* Zümer, 56
4676* Furkan, 27
4677* Kenz'ul-Ummal, 14936
4678* Nehc'ul-Belağa, 429. hikmet
4679* Emali et-Tusi, 663/1386

140. Konu: Hastalık

648. Bölüm

Hastalık

2330.Resulullah (s.a.a): "Hasta kimsenin günahları ağaç yaprakları gibi dökülür." *4680

2331.İmam Ali (a.s): "Hastalık iki zindandan biridir." *4681

2332.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Bir gece hastalıktan veya acıdan dolayı uyumamak sevap açısından bir yıllık ibadetten daha büyük ve üstündür." *4682

2333.İmam Kazım (a.s): "Mümin hastalanınca aziz ve celil olan Allah onun solundaki meleğe şöyle vahyeder: "Kulum için benim zindanımda olduğu müddetçe bir günah yazma." Daha sonra sağ tarafındaki meleğe şöyle vahyeder: "Kulum için sağlığında yazdığın iyilikleri kendisi için yaz." *4683
bak. ez-Zenb, 780. Bölüm

4680* et-Terğib, ve't Terhib, 4/293/56
4681* Gurer'ul Hikem, 1636
4682* el-Kafi, 3/114/6
4683* a. g. e. h.7

649. Bölüm

Hastalığı Gizlemek

2334.Resulullah (s.a.a): "Musibetleri, hastalıkları ve sadakayı gizlemek, iyiliğin hazinelerindedir." *4684

2335.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Her kim üç gün hasta olur ve kendisini ziyarette bulunan hiç kimseye şikayette bulunmazsa onun sahip olduğu et ve kanını daha hayırlı bir et ve kana dönüştürürüm. O halde eğer ona afiyet verirsem günahsız bir afiyet veririm ve eğer canını alırsam onu rahmetime yakın kılarım." *4685

2336.İmam Ali (a.s): "Her kim kendisine ulaşan bir acıyı üç gün insanlardan gizli tutar ve sadece Allah'a şikayette bulunursa Allah'a o acısını gidermesi bir hak olur." *4686

2337.İmam Ali (a.s): "Her kim hastalığını doktorlardan gizli tutarsa kendi bedenine hıyanette bulunmuştur." *4687

2338.İmam Ali (a.s): "Her kim gizli hastalığını gizlerse doktoru, kendisini tedavi etmekten aciz bırakır." *4688

4684* Mustedrek'ul-Vesail, 2/68/1435

4685* el-Kafi, 3/115/1

4686* el-Hisal, 630/10

4687* Gurer'ul-Hikem, 8545

4688* a. g. e. 8612

650. Bölüm

Esenlik Olarak Hastalık Yeter

2339.Hz. Davud (a.s) sürekli şöyle buyururdu: "Allahım! Bana ne beni yatağa düşüren bir hastalık ve ne beni unutkanlık ve gaflete düşüren bir sağlık nasip et. Bu ikisinin arasındakini nasip eyle." *4689

2340.Resulullah (s.a.a): "Esenlik olarak hastalık yeter." *4690

2341.Resulullah (s.a.a): "Allah can ve malına zarar gelmeyen aşağılık ifritten (iri yarı kimseden) nefret eder." *4691

2342.İmam Bakır (a.s): "De ki, ceset hastalanmayınca azar ve azan bir cesedin hayırı yoktur." *4692

6989* ed-Deavat lir-Ravendi, 134/334

6990* Tenbih'ul-Havahir, 2/7

6991* ed-Deavat, Ravendi, 172/482

6992* **Mișkat'ul-Envar**, 280

651. Bölüm

Hastayı Ziyaret Etmek

2343.Resulullah (s.a.a): "Bir hastayı ziyaret edenler Allah'ın rahmeti içinde bulunurlar." *4693

2344.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah kıyamet günü şöyle buyurur: "Ey Ademoğlu! Ben hastalandım ama sen beni ziyaret etmedin." O şöyle arzeder: "Sen alemlerin Rabbisin, seni nasıl ziyarette bulunayım?" Allah şöyle buyurur: "Falan kulunun hasta olduğunu bilmiyor muydun? Neden onu ziyarette bulunmadın. Onu ziyaret ettiğin taktirde beni onun yanında bulacağını bilmiyor muydun?" *4694

2345.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir hastayı ziyaret ederse yetmiş bin melek onunla birlikte yürür ve evine geri dönünceye kadar kendisi için mağfired talep eder." *4695

4693* Kenz'ul-Ummal, 25141

4694* et-Terğib ve't-Terhib, 4/317/3

4695* el-Kafi, 3/120/2

652. Bölüm

Hasta Ziyaretinin Adabı

2346.Resulullah (s.a.a): "En iyi hasta ziyareti en hafif olanıdır." *4696

2347.Resulullah (s.a.a): "Hastayı ziyaret ediniz ve cenaze ve teşyi merasimine katılınız. Zira bu size ahireti hatırlatır." *4697

2348.İmam Ali (a.s): "Aziz ve celil olan Allah nezdinde hastayı ziyaret edenlerden en büyük sevabı olan kimse, hasta kimse sevmedikçe ve ondan daha fazla kalmasını istemedikçe hastanın yanında kısa bir müddet kalan kimsedir." *4698

2349.İmam Sadık (a.s): "Hastayı ziyaret süresi deve memesinin bir defa sağıldıktan sonra sütle dolduğu veya devenin bir defa sağıldığı miktarınca olmalıdır." *4699

2350.İmam Sadık (a.s): "Hasta için yapılan tam (kamil) ziyaret elini hastanın koluna koyman ve yanından çabuk kalkmandır. Zira ahmakların ziyareti hasta için acısından daha şiddetlidir." *4700

2351.İmam Sadık'ın (a.s) dostlarından biri: "İmam'ın dostlarından biri hastalandı ve biz İmam'ın bir grup dostlarıyla birlikte onu ziyaret etmek için dışarı çıktık. Yol esnasında İmam Sadık (a.s) ile karşılaştık. O bizlere, "Nereye gidiyorsunuz?" diye sordu. Biz, "Falan kimseyi ziyaret etmeye gidiyoruz" diye arzettik. İmam (a.s), "Durunuz" diye buyurdu. Biz de durduk. İmam sonra şöyle buyurdu: "Sizden birinin yanında bir elma, ayva, turunç, bir miktar güzel koku veya güzel kokan bir dal parçası var mıdır?" Biz şöyle arzettik: "Bizde bu şeylerden hiç biri yok." İmam şöyle buyurdu: "Hastanın, kendisine bu şeylerden götürdüğünüz taktirde rahatlığa erdiğini bilmiyor musunuz?" *4701

4696* Kenz'ul-Ummal, 25139

4697* a.g.e, 25143

4698* el-Kafi, 3/118/6

4699* a.g.e. h. 2

4700* a. g. e. h. 4

4701* a. g. e. h. 3

141. Konu: Hattatlık

653. Bölüm

Hattatlık

"Sen daha önce bir kitaptan okumuş ve elinle de onu yazmış

değildin. Öyle olsaydı, batıl söze uyanlar şüpheye düşerlerdi.”
*4702

2352.Resulullah (s.a.a): “Hokkana yün koy, kalemini eğri kes, (Bismillahirrahmanirrahim cümlesindeki) ba harfini uzat, sin harfini açık yaz, mim harfine göbek verme, Allah’ı güzel yaz, Rahman’ı uzat ve Rahim’i güzel yaz.” *4703

2353.Resulullah (s.a.a) Allah-u Teala’nın “Veya ilmin bir nişanesi” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Maksat hattatlıktır.” *4704

2354.Ata b. Yesar: “Resulullah’a (s.a.a) hattatlık sorulunca şöyle buyurdu: “Hattatlığı bir Peygamber öğretti ve onunla birlikte olanlar da öğrendiler.” *4705

2355.İmam Ali (a.s): “Hattatlık elin dilidir.” *4706

2356.İmam Ali (a.s) katibi Ubeydullah b. Ebi Rafi’e şöyle buyurmuştur: “Hokkana “like” *4707 koy, kaleminin ucunu uzun tıraş et, satırların arasını aç, harfleri birbirine yakın yaz, zira bu hattın güzelleşmesine sebep olur.” *4708

2357.İmam Ali (a.s): “Kaleminin ucunu aç, etrafını kalın tut, sağ taraftan kes ki hattın güzel olsun.” *4709

4702* Ankebut, 48

4703* Durr’ul-Mensur, 1/28

4704* a.g.e, 7/434

4705* a. g. e.

4706* Gurer’ul-Hikem, 706

4707* Hokkaya mürekkep dökülmesin diye konulan tüy, yün veya lif gibi şey

4708* Nehc’ul-Belağa, 315. hikmet

4709* Gurer’ul-Hikem, 2465

142. Konu: Hayat-Yaşam

654. Bölüm

Hayat

2358.İmam Ali (a.s): “Bilin ki hayat dışında her şey sahibini doyurur ve usandırır. Zira insan ölümden bir rahatlık görmez.”
*4710

4710* Nehc'ul-Belağa, 133. hutbe

655. Bölüm

Su ve Hayat

"Ve bütün canlıları sudan meydana getirdik." *4711

2359.İmam Sadık (a.s): "Suyun tadı hayattır." *4712

4711* Enbiya, 30

4712* Tuhef'ul-Ukul, 370

656. Bölüm

Hayattan Daha Hayırlı Şey

2360.İmam Askeri (a.s): "Hayattan daha hayırlı olan şey, kaybettiğinde hayattan nefret ettiğin şeydir. Ölümden daha kötü şey ise, düçar kaldığında ölümü arzuladığın şeydir." *4713

4713* Tuhef'ul-Ukul, 489

657. Bölüm

Gerçek Hayat

2361.İmam Ali (a.s): "Hayat sadece din ile ve ölüm ise sadece yakini kaybetmek iledir." *4714

2362.İmam Ali (a.s): "Tevhid, ruhun hayatıdır." *4715

4714* el-İrşad, 1/296

4715* Gurur'ul-Hikem, 540

143. Konu: Haya-Utanma

658. Bölüm

Haya

2363.İmam Ali (a.s): "Haya, her güzelliğe ulaşma aracıdır." *4716

2364.İmam Ali (a.s): "Haya, her hayrın anahtarıdır." *4717

2365.İmam Ali (a.s): "İnsanların en akıllısı, en hayalı olanıdır."
*4718

2366.İmam Ali (a.s): "Haya çirkin işlerden alıkoyar." *4719

2367.İmam Ali (a.s): "Haya, iffet sebebidir." 4720

4716* el-Bihar, 77/211/1

4717* Gurer'ul-Hikem, 340

4718* a.g.e, 2900

4719* a.g.e, 1393

4720* a. g. e. 5527

659. Bölüm

Haya ve İman

2368.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz her dinin bir ahlakı vardır.
Şüphesiz İslam'ın ahlakı ise hayadır." *4721

2369.İmam Sadık (a.s): "Hayası olmayanın imanı da olmaz."
*4722

4721* Kenz'ul-Ummal, 5757

4722* el-Kafi, 2/106/5

660. Bölüm

Kınanmış Haya

2370.Resulullah (s.a.a): "Haya iki çeşittir: Akıl hayası ve ahmaklık hayası. Aklın hayası ilim ve ahmaklığın hayası ise cehalettir."
*4723

2371.İmam Ali (a.s): "Haya mahrumiyete yakındır." *4724

2372.İmam Ali (a.s): "Haya rızkı engeller." *4725

2373.İmam Ali (a.s): "Hak söz söylemekten haya eden ahmaktır."
*4726

4723* el-Bihar, 77/149/75

4724* Gurer'ul-Hikem, 6714

4725* a. g. e. 274

4726* a.g.e, 8650

661. Bölüm

Hayasızlığın Neticesi

2374.Resulullah (s.a.a): "Peygamberlerin (a.s) misallerinden sadece insanların şu sözü kalmıştır: "Utanmadığın zaman istediğini yap." *4727

2375.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan haya etmeyen kimse, münezzeh olan Allah'tan da haya etmez." *4728

4727* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/56/207

4728* Gurer'ul-Hikem, 9081

662. Bölüm

Allah'tan Haya Etmek

2376.Resulullah (s.a.a): "Salih komşularından haya ettiğin gibi Allah'tan haya et. Zira Allah'tan haya etmek yakini artırır." *4729

2377.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri (hepiniz), gece gündüz kendisiyle birlikte olan komşularından iki salih kişiden haya ettiği gibi kendisiyle birlikte olan iki melekten haya etmelidir." *4730

2378.İmam Kazım (a.s): "Açık durumlarınızda insanlardan haya ettiğiniz gibi, gizli durumlarınızda da Allah'tan haya edin." *4731

4729* el-Bihar, 78/200/28

4730* Kenz'ul-Ummal, 5751

4731* Tuhef'ul-Ukul, 394

663. Bölüm

Hayanın Zirvesi

2379.İmam Ali (a.s): "Hayanın zirvesi, insanın kendinden utanmasıdır." *4732

4732* Gurer'ul-Hikem, 6369

144. Konu: Hayır-İyilik

664. Bölüm

Hayır

2380.Resulullah (s.a.a): "Hayır eken kimse çok yakında hayır biçer." *4733

2381.İmam Ali (a.s): "Hayırlı iş kalıcı bir stok ve temiz bir meyvedir." *4734

2382.İmam Ali (a.s): "Hayır ağacını diken kimse, en tatlı meyvesini toplar." *4735

2383.İmam Ali (a.s): "Her kim hayır işlerse ilk önce kendisine ulaşır." *4736

2384.İmam Ali (a.s): "Hayır, kötü işten daha kolaydır." *4737

4733* el-Bihar, 77/76/3

4734* Gurer'ul-Hikem, 6545

4735* a. g. e. 6442

4736* a. g. e. 8177

4737* a. g. e. 1199

665. Bölüm

Hayırların Toplamı

2385.Resulullah (s.a.a): "Hayrın tümü, Allah'tan haşyet (korku) içinde olmakta toplanmıştır." *4738

2386.İmam Ali (a.s): "Üç şey hayırların toplamıdır: Nimet ihsanında bulunmak, ahitlere bağlı kalmak ve sıla-i rahimde bulunmak." *4739

2387.İmam Ali (a.s): "Hayrın tamamı baki kalacak şeyler için amel etmek ve fani olan şeyleri küçümsemekte toplanmıştır." *4740

2388.İmam Ali (a.s): "Hayrın tümü Allah için dostluk kurmak, Allah için düşmanlık etmek, Allah için sevmek ve Allah için buğz etmekte toplanmıştır." *4741

2389.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Ben hayrın tümüyle, insanların elinde olan şeylere tamahın kesilmesinde toplandığını gördüm." *4742

2390.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Hayır tümüyle insanın nefsinin korumasıdır." *4743

4738* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

4739* Gurer'ul-Hikem, 4675

4740* a. g. e. 4735

4741* a. g. e. 4781

4742* el-Bihar, 73/171/10

4743* Tuhef'ul-Ukul, 278

666. Bölüm

Dünya ve Ahiret Hayrına Ulaşma Sebebi

2391.Resulullah (s.a.a): "Dört şey kime verilirse şüphesiz kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiştir: Sabreden bir beden, zikreden bir dil, şükreden bir kalp ve salih bir eş." *4744

2392.İmam Ali (a.s): "Dünya ve ahiret hayrı sırrı gizlemek ve iyilerle arkadaşlık etmekte toplanmıştır." *4745

2393.İmam Ali (a.s): "Şu üç şey her kimde olursa dünya ve ahiret hayrıyla rızıklandırmıştır: Kaza ve kaderden hoşnut olmak, belalara sabretmek ve genişlikte Allah'a şükretmek." *4746

2394.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah kula, dünya ve ahiret hayrından herhangi bir şeyi, sadece güzel ahlak ve güzel niyeti sebebiyle verir." *4747

2395.İmam Ali (a.s): "Dört şey kime verilmişse şüphesiz kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiştir: Doğru konuşmak, emaneti eda etmek, karın iffeti ve güzel ahlak." *4748

4744* Mustedrek'ul-Vesail'uş Şia, 2/414/2338

4745* el-Bihar, 74/178/17

4746* Gurer'ul-Hikem, 4670

4747* a. g. e. 9670

4748* a.g.e, 2142

667. Bölüm

Hayrın Anlamı

2396.İmam Ali (a.s): "Hayır, malının veya evladının çoğalması değildir. Şüphesiz ki hayır ilminin çoğalması, hilminin büyümesi ve Rabbine ibadet sayesinde insanlar arasında yücelmendir. O halde eğer iyilik yapmış olursan, Allah'a hamd edersin; eğer kötülük etmiş olursan, Allah'tan bağışlanma dilersin." *4749

2397.İmam Hasan (a.s): "İçinde şer olmayan hayır; nimetle birlikte olan şükür ve nazil olan belalara karşı sabırdır." *4750

4749* Nehc'ul-Belağa, 94. hikmet

4750* Tuhef'ul-Ukul, 234

668. Bölüm

Allah, Bir Kulun Hayrını Dileyince

2398.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah bir kulun hayrını dileyince onu dinde fakih kılar, dünyaya itinasız yapar ve ona kendi ayıplarını gösterir." *4751

2399.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kulun hayrını dileyince onu uykusunda kınar." *4752

2400.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kulun hayrını dileyince onu över."Kendisine, "Nasıl över?" denilince şöyle buyurdu: "Ölümünden önce kendisi için salih bir amel kapısını açar ve sonra kendisine doğru canını alır." *4753

2401.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulun hayrını dileyince ona kanaati ilham eder ve eşini ıslah eder." *4754

2402.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah bir kulun hayrını dileyince kalbinde beyaz bir nokta icad eder. Neticede kalp hakkı aramaya koyulur ve o zaman yuvasına dönen bir kuştan daha hızlı bir şekilde sizin inancınıza yönelir." *4755

4751* el-Bihar, 77/80/3

4752* Kenz'ul Ummal, 30765

4753* a. g. e. 30763

4754* Gurer'ul Hikem, 4115

4755* el-Bihar, 78/292/2

669. Bölüm

Allah Bir Kavmin Hayrını Dileyince

2403.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kavmin hayrını dileyince fakihlerini artırır ve cahillerini azaltır. Böylece fakih konuşunca, dostlar bulur. Cahil konuştuğunda ise yenilir." *4756

2404.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala bir kavmin beka ve rüştünü irade ederse onlara iktisatlı ve iffetli olmayı nasip eder." *4757

2405.Resulullah (s.a.a): "Allah bir ailenin hayrını dileyince onları dinde fakih kılar, küçükleri büyüklerini sayar; kendilerine aile ilişkilerinde samimiyeti ve harcamalarında orta yol ve tutumluluğu nasip eder. Kendilerine ayıplarını gösterir. Böylece ondan tövbe ederler. Allah onlara bundan başkasını dilerse onları kendi hallerine bırakır." *4758

4756* Kenz'ul-Ummal, 28692
4757* Durr'ul-Mensur, 3/270
4758* Kenz'ul-Ummal, 28691

670. Bölüm

Hayırlı İşlerde Acele Etmeye Teşvik

2406.Resulullah (s.a.a): "Her kimin yüzüne hayır kapısı açılırsa bu fırsattan istifade etmelidir. Zira bu kapının yüzüne ne zaman kapanacağını bilemez." *4759

2407.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah acele yapılan hayrı sever." *4760

2408.İmam Ali (a.s): "Başka bir işle meşguliyetten dolayı mahrum kalmamak için hayırlı işlere koşun." *4761

2409.İmam Sadık (a.s): "Babam şöyle buyuruyordu: "Hayırlı bir işe niyetlenince acele davran. Şüphesiz ne olacağını bilemezsin." *4762

bak. el-Acele; 1226. Konu

4759* el-Bihar, 77/165/2
4760* el-Kafi, 2/142/4
4761* el-Hisal, 620/10
4762* el-Kafi, 2/142/3

671. Bölüm

İşlerin En Hayırlısı

2410.Resulullah (s.a.a): "İşlerin en hayırlısı, farzlardır, işlerin en kötüsü ise bidatlardır." *4763

2411.Resulullah (s.a.a): "İşlerin en hayırlısı akıbet açısından en hayırlı olandır." *4764

2412.İmam Ali (a.s): "İşlerin en hayırlısı, başlangıcı kolay, neticesi güzel ve akıbeti övülmüş olandır." *4765

2413.İmam Kazım (a.s): "İşlerin en hayırlısı, en itidalli olandır." *4766

***4766**

4763* el-İhtisas, 342
4764* Emali'es-Seduk, 395/1
4765* Gurer'ul-Hikem, 5032
4766* el-Bihar, 76/292/16

672. Bölüm

Az da Olsa Hayırlı İşi Küçük Görmekten Sakınma

2414.İmam Ali (a.s): "Hayırlı işler yapın! Az da olsa hayırlı şeyi küçümsemeyin, şüphesiz hayrın küçüğü de büyüktür ve azı da çoktur." *4767

2415.İmam Sadık (a.s): "Hayrın hiç bir şeyini küçümsemeyin, şüphesiz yarın seni sevindirdiğini görürsün." *4768

4767* Nehc'ul-Belağa, 422. hikmet
4768* el-Bihar, 71/182/37

673. Bölüm

Hayır ve Şer Ölçüsü

2416.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz hayır ve şer sadece insanlarla tanınır. Hayrı tanımak isteyince, hayır işle ki ehlini tanıyasın. Kötülüğü tanımak istediğinde ise kötülük yap ki ehlini tanıyasın." *4769

bak. el-Hakk, 559. Bölüm

4769* a.g.e, 78/41/26

674. Bölüm

Hayır Ehlinin Sıfatları

2417.Mirac hadisinden şöyle yer almıştır: "Ey Ahmed! Şüphesiz hayır ve ahiret ehli kimseler, utangaç ve hayası çok kimselerdir. Ahmaklıkları az, faydaları çok, düzenleri azdır. İnsanlar onlardan rahattadır. Nefisleri kendilerinden sıkıntılıdır. Sözleri ölçülüdür, nefislerini hesaba çeker ve kınarlar. Gözleri uyur ama kalpleri uyumaz. Gözleri ağlar, kalpleri Allah'ı zikreder, insanlar gafillerden yazılınca onlar zikredenlerden yazılırlar...Göz açıp kapayınca kadar bile olsa, hiç bir şey onları Allah'tan alıkoymaz. Çok yemek istemez ve çok konuşmazlar, çok elbiseleri olmaz, insanlar, onlara göre ölümlerdir. Allah ise onlara göre diri ve ayaktadır." *4770

4770* el-Bihar, 77/24/6

675. Bölüm

Hayırdan Daha Üstün Şey Nedir?

2418.İmam Ali (a.s): "Hayırdan daha hayırlısı sadece hayrın sevabıdır."*4771

2419.İmam Sadık (a.s): "Doğruluktan daha güzeli söyleyenidir, hayırdan daha hayırlısı yapanıdır." *4772

2420.İmam Hadi (a.s): "Hayırdan daha hayırlısı yapanıdır, güzelden daha güzeli söyleyenidir ve ilimden daha üstünü taşıyanıdır." *4773

bak. eş-Şer; 1014. Bölüm

4771* Gurer'ul-Hikem, 7487

4772* Emali'et-Tusi, 223/385

4773* el-Bihar, 78/370/4

676. Bölüm

Hayra Kılavuzluk Etmenin Değeri

2421.Resulullah (s.a.a): "Hayra kılavuzluk eden de hayrı işleyen kimse gibidir." *4774

2422.Resulullah (s.a.a): "Hayra kılavuzluk eden kimseye, hayrı işleyen kimse gibi sevap vardır." *4775

4774* Kenz'ul-Ummal, 16052
4775* Sahih-u Muslim, 1893

145. Konu: Haysiyet-Yüzsuyu

677. Bölüm

Haysiyet ve Yüzsuyunu Korumaya Teşvik

2423.İmam Ali (a.s): "Kendi malı hususunda insanların en cimrisi, yüzsuyunu dökme hususunda insanların en cömerdidir." *4776

2424.İmam Ali (a.s): "En üstün servet, kendisiyle yüzsuyunun korunduğu servettir." *4777

2425.İmam Ali (a.s): "Her kim yüzsuyu ve haysiyetini seviyorsa, çekişmekten uzak durmalıdır." *4778

2426."İmam Sadık (a.s): "Yüz suyu dökülünce toplanması (telafi edilmesi) çok zordur." *4779

4776* Gurur'ul-Hikem, 3190
4777* a. g. e. 3038
4778* Nehc'ul-Belağa, 362. hikmet
4779* A'lam'ud-Din, 303

678. Bölüm

Müslümanların Yüzsuyunu Dökmekten Sakınmanın Sevabı

2427.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Her kim Müslümanların yüzsuyunu dökmekten sakınırsa, aziz ve celil olan Allah kıyamet günü onun sürçmelerini bağışlar." *4780

4780* Sahifet-u İmam Rıza (a.s), 85/195

679. Bölüm

Müslümanın Haysiyetini Savunmanın Sevabı

2428.Resulullah (s.a.a): "Her kim kardeşinin haysiyetini savunursa bu iş

2429.kendisiyle ateş arasında bir örtü (engel) olur." *4780

2430.Resulullah (s.a.a): "Her kim Müslüman kardeşinin yüz suyunu savunursa kendisine cennet farz olur." *4781

bak. el-Gıybet, 1456. Bölüm

4780* Emali'el-Müfid, 338/2

4781* Vesail'uş-Şia, 8/606/3

146. Konu: Hayvanlar

680. Bölüm

Hayvan Hakları

2431.Resulullah (s.a.a) bizlere bağlanmış ve hörgücü üzerinde dişi bir deveyi görünce şöyle buyurmuştur: "Bunun sahibi nerede? Ona söyleyin kendisini yarın (kıyamette) şikayet için hazırlasın." *4783

2432.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah idare etmeyi sever ve bu hususta yardım eder. O halde zayıf bineklere bindiğinizde onları konaklarında konaklatın. Eğer yer kurak ve bitkisiz ise oradan hızla uzaklaşın. Eğer yemyeşil ve otlak ise onları orada konaklatın." *4784

2433.Resulullah (s.a.a): "Sağlam bineklere binin. Onları salim tutun. Onları sokak ve pazarlarda hitabe ve sohbet kürsüsü edinmeyin. Zira nice binekler, binicisinden daha hayırlıdır ve ondan daha çok Allah Tebarek ve Teala'yı zikreder." *4785

2434.Resulullah (s.a.a): "Hayvanın sahibi üzerinde altı hakkı vardır: İndiğinde ot vermesi, bir sudan geçince ona su vermesi, sebepsiz yere dövmemesi, takatinin üzerinde yük yüklememesi, gücünden fazla yol yürütmemesi ve uzun bir süre üzerinde durmamasıdır." *4786

2435.Resulullah (s.a.a): "Hayvanların yüzüne vurmayın. Şüphesiz onlar da Allah'a hamd ederek tesbih ederler." *4787

2436.Resulullah (s.a.a): "Kötü bir kadın bir kuyunun başında

soluyan ve neredeyse susuzluktan ölecek olan bir köpeği görünce ayakkabısını çıkardı, eşarbiyle bağlayarak ve kuyuya salarak o köpek için su çekti de Allah bu vesileyle onun günahlarını bağışladı." *4788

2437.Resulullah (s.a.a): "Herhangi bir hayvan -kuş veya başkası-haksız yere öldürülürse kıyamet günü katilini şikayet edecektir." *4789

2438.Resulullah (s.a.a): "Her kim serçeyi haksız yere öldürürse serçe kıyamet günü ondan dolayı Allah'a yakarır ve şöyle der: "Ey Rabbim! Falan şahıs beni sebepsiz yere öldürdü. Bir menfaat için öldürmedi." *4790

2439.Resulullah (s.a.a): "Eğer hayvanlara yaptığınız zulümler bağışlanırsa bir çok günahlarınız bağışlanmış olur." *4791

2440.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala'nın hizmetine verdiği bu hayvanlar hakkında Allah'tan korkmuyor musun? O gördüğü dert ve sıkıntısını bana şikayet etti." *4792

2441.Resulullah (s.a.a): "Allah hayvanı deşip parçalayana lanet etsin." *4793

2442.İbn-i Abbas (r.a): "Resulullah (s.a.a) zarar vermedikçe bir canlıyı öldürmeyi yasaklamıştır." *4794

2443.İmam Sadık (a.s): "Kadının biri susuzluktan ölünceye kadar bir kediyi bağladı da bu yüzden azaba uğradı." *4795

4783* el-Bihar, 7/276/50

4784* el-Kafi, 2/120/12

4785* Kenz'ul-Ummal, 24957

4786* Mustedrek'ul-Vesail, 8/258/9393

4787* el-Kafi, 6/538/4, el-Hisal, 618/10

4788* Kenz'ul-Ummal, 43116

4789* a.g.e, 39968

4790* a. g. e. 39971

4791* a. g. e. 24973

4792* a. g. e. 24982

4793* a. g. e. 24971

4794* a.g.e, 39981

4795* Mekarim'ul-Ahlak, 1/280/864

147. Konu: Hediye-Armağan

681. Bölüm

Hediyenin Sevgide Rolü

2444.Resulullah (s.a.a): "Hediyeleşin ki birbirinizi sevesiniz ve birbirinize hediye verin, zira hediyeleşmek kinleri giderir." *4796

2445.Resulullah (s.a.a): "Hediyeleşmek sevgi doğurur, kardeşliği korur, düşmanlığı giderir. Birbirinizle hediyeleşin ki birbirinizi sevesiniz." *4797

2446.İmam Ali (a.s): "Eğer Müslüman kardeşime kendisine fayda verecek bir hediyede bulunacak olursam bu benim nezdimde o hediyenin benzerini sadaka vermekten daha sevimlidir." *4798

4796* el-Kafi, 5/144/14

4797* el-Bihar, 77/166/2

4798* el-Kafi, 5/144/12

682. Bölüm

Memurlara Hediye Vermenin Haram Oluşu

2447.Resulullah (s.a.a): "Memurlara verilen hediye tümüyle haramdır." *4799

2448.Ebu Hamid es-Saidi: "Peygamber (s.a.a) Ben-i Esed kabilesinden İbn-i Utbiyye adında birini zekat toplamakla görevlendirdi. O zekat mallarını getirince şöyle arzetti: "Bu sizin içindir bu da bana hediye edilmiştir." Peygamber (s.a.a) minbere çıktı... Allah'a hamd-u sena ettikten sonra şöyle buyurdu: "Ne olmuş da memur gönderiyorum geri geldiğinde: "Bu sana aittir, bu da bana! Neden anne babasının evine oturduğu takdirde kendisine hediye getirilip getirilmediğine bakmıyor. Canım elinde olana yemin olsun ki o memur kıyamet günü her ne kadar güçlü bir deve, böğüren bir inek ve meleyen bir koyun da olsa aldığı şeyi sırtında taşıyacaktır." *4800

4799* Kenz'ul Ummal, 15068

4800* Sahih-ul Buhari, 6753

683. Bölüm

Müşrik Bir Kimsenin Hediyesini Kabul Etmekten Sakınmak

2449.Resulullah (s.a.a): "Biz müşrik kimsenin hediyesini kabul etmeyiz." *4801

2450.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) müşriklerin hediyesini kabul etmektan sakındırıyordu. Maksadı harbi olan (Müslümanlara savaş açan) müşriklerin hediyeleriydi." *4802

4801* Kenz'ul-Ummal, 14475, 14479

4802* Mustedrek'ul-Vesail, 13/208/15128

684. Bölüm

Hediye Kabul Etmeye Teşvik

2451.Resulullah (s.a.a): "Bana her ne kadar bir ineğin veya koyunun paçası hediye edilse bile onu kabul ederim." *4803

2452.Resulullah (s.a.a): "İnsanın kardeşine saygısı onun hediyesini kabul etmesi, nezdinde olan şeyleri ona hediye etmesi ve ona bir şey hediye etmek için kendisini zahmete düşürmemesidir." *4804

2453.Resulullah (s.a.a) acıdığından dolayı fakir bir kadının hediyesini kabul etmeyen Aişe'ye şöyle buyurmuştur: "Neden onu kabul etmedin ve (kendisini aşağıladığını düşünmemesi için) ona mütekebilen hediye bulunmadın? Ey Aişe mütevazi ol! Zira Allah tevazu sahiplerini sever ve mütekebbir kimselerden nefret eder." *4805

bak. el-Kerem, 1594.

4803* el-Kafi, 5/143/9

4804* a.g.e, 5/143/8

4805* Kenz'ul-Ummal, 14482

685. Bölüm

Bağışladığı Şeyi Geri Alan Kimse

2454.Resulullah (s.a.a): "Bağışladığı şeyi geri alan kimse kustuğunu yutan kimse gibidir." 4806

2455.İmam Sadık (a.s) fakire vermek için kapının önüne çıktığında fakirin gittiğini gören kimse hakkında şöyle buyurmuştur: "Onu başka bir fakire vermeli ve malına geri çevirmemelidir." *4807

4806* Kenz'ul-Ummal, 46164

4807* el-Bihar, 103/189/5

148. Konu: Helak-Yok Olmak

686. Bölüm

Helak Olma Sebepleri

"Zaten biz yalnız, halkı zalim olan memleketleri yok etmişizdir." *4808

bak. Yunus,, 13; Hac, 45; Enfal, 54; Kehf, 59; Şuara, 139; Duhan, 37; İbrahim, 13

2456.Resulullah (s.a.a): "Helak edici şeyler şunlardır: İtaat edilen cimrilik, tabi olunan heva ve heves ve insanın kendisini beğenmesi." *4809

2457.Resulullah (s.a.a): "Gerçekten de dirhem ve dinar sizden öncekileri helak etmiştir ve bu ikisi sizleri de helak edecektir." *4810

2458.İmam Ali (a.s): "Sizden önce helak olanlar gerçekte günahlara düştükleri halde alimleri kendilerini sakındırmadıkları için helak olmuşlardır." *4811

2459.İmam Ali (a.s): "Yakini şekke, hakkı batıla ve ahireti dünyaya değişen kimse helak olmuştur." *4812

2460.İmam Ali (a.s): "Kadrini bilmeyen kimse helak olur." *4813

2461.İmam Ali (a.s): "Benim yolumda iki grup helak olur: Aşırı giden dost ve kin besleyen düşman." *4814

2462.İmam Sadık (a.s): "İki şey helak edicidir: Kendi görüşün esasınca insanlara fetva vermen veya bilmeden bir şeye tabi olman." *4815

2463.İmam Sadık (a.s): "Allah altı grubu altı haslet sebebiyle helak eder: Yöneticileri zulümleri sebebiyle, Arapları taassup sebebiyle, çiftçileri kibir sebebiyle, tacirleri hıyanet sebebiyle, köylüleri cehalet sebebiyle ve fakihleri de çekemezlik sebebiyle."
*4816

4808* Kasas, 59
4809* et-Terğib ve't-Terhib, 1/86/10
4810* el-Kafi, 2/316/6
4811* Nehc'üs-Saade, 1/477
4812* Gurer'ul Hikem, 10030
4813* **Nehc'ul Belağa, 149. hikmet**
4814* a.g.e, 117. hikmet
4815* Tuhef'ul-Ukul, 369
4816* el-Bihar, 78/207/67

149. Konu: Helal

687. Bölüm

Helal

"Sana, kendilerine neyin helal kılındığını soruyorlar." De ki: "Size temiz olanlar helal kılındı." *4817

"Ey insanlar! Yeryüzündeki temiz ve helal şeylerden yiye, şeytana ayak uydurmayın. Zira o sizin için apaçık bir düşmandır." *4818

2464.İmam Ali (a.s): "Helalden istifade et ailene güzel iyilikte bulun ve her halinle Allah'ı zikret." *4819

4817* Maide, 4
4818* Bakara, 168
4819* Gurer'ul-Hikem, 6131

688. Bölüm

Helal Mal Elde Etmenin Zorluğu

2465.İmam Sadık (a.): "Kılıçların mücadelesi helal rızık talep etmekten daha kolaydır." *4820 *4821

4820* Tehzib'de "mücadele" yerine "mucalede" (kılıçların birbirine vurulması) vardır ve bu daha münasıptir.
4821* el-Kafi, 5/161/1

689. Bölüm

Müminin Malından Rızayeti Dışında

İstifade Etmek Helal Değildir

2466.Resulullah (s.a.a): "İnsanın kardeşinin malından rızayeti olmaksızın istifade etmesi helal değildir." *4822

4822* Kenz'ul-Ummal, 30345

150. Konu: Hesab-Muhasebe

690. Bölüm

Hesab

2467.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki şüphesiz sizler, içinde hesabı olmayan amel günündesiniz. Çok geçmeden ameli olmayan hesap gününde olacaksınız." *4823

2468.İmam Ali (a.s): "Hesap cezadan öncedir. Sevap ise hesaptan sonradır." *4824

4823* A'lam'ud-Din, 345

4824* Gurer'ul-Hikem, 380

691. Bölüm

Nefis Muhasebesine Teşvik

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının; herkes yarına ne hazırladığına baksın; Allah'tan sakının, çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır." *4825

2469.Resulullah (s.a.a): "Hesaba çekilmeden önce nefislerinizi hesaba çekin, ölçülmeden önce kendinizi ölçün ve o büyük hesab için hazırlıklı bulunun." *4826

2470.İmam Ali (a.s): "Nefislerinizi hesaba çekerek bağlayın ve ona muhalefet ederek sahip olun." *4827

2471.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Ey Ademoğlu! Kendi nefisine vaaz ettiğin ve kendi amelini hesaba çektiğin müddetçe sürekli hayır üzere olacaksın." *4828

2472.İmam Kazım (a.s): "Her gün nefisini muhasebe etmeyen bizden değildir. Eğer bir hayır yapmışsa Allah'tan fazlasını dilemeli ve bunun için Allah'a hamd etmelidir. Eğer bir kötülük yapmışsa o zaman Allah'tan mağfiret dilemeli ve tövbe etmelidir." *4829
bak. el-Murakabe; 840. Bölüm

4825* Haşr, 18

4826* el-Bihar, 70/73/26

4827* Gurer'ul-Hikem, 6794

4828* Tuhef'ul-Ukul, 280

4829* el-İhtisas, 26

692. Bölüm

Nefis Muhasebesinin Ürünü

2473.İmam Ali (a.s): "Her kim nefisini hesaba çekerse ayıplarını görür ve düzeltir; günahlarını kavrar ve telafi eder." *4830

2474.İmam Ali (a.s): "Kim nefisini hesaba çekerse kazanır ve her kim nefisinden gaflet ederse hüsrana uğrar. Her kim korkarsa güvende olur." *4831

2475.İmam Ali (a.s): "Her kim nefisini hesaba çekerse mutlu olur." *4832

4830* Gurer'ul-Hikem, 8927

4831* el-Bihar, 70/73/27

4832* Mustedrek'ul-Vesail, 12/154/13761

693. Bölüm

İnsanın İlk Sorulduğu Şey

2476.Resulullah (s.a.a): "Kulun ilk sorulduğu şey biz Ehli Beyt'in sevgisidir." *4833

2477.İmam Sadık (a.s): "Azameti yüce olan Allah huzurunda durunca kulun sorulduğu ilk şey farz namaz, farz zekat, farz oruç, farz hac ve biz Ehl-i Beyt'in velayetidir (imametlerini kabul etmektir.) Eğer velayetimizi ikrar ederek ölürse namazı, orucu, zekatı ve haccı kabul görür." *4834

4833* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/62/258

4834* Emali'es-Seduk, 212/10

694. Bölüm

Sorulmayan Şey (1)

2478.Resulullah (s.a.a): "Allah yolunda harcanan şey dışında kıyamet günü her nimet sorulur." *4835

2479.İmam Ali (a.s): "Kim yemek yerken Allah'ın adını zikrederse ebedi olarak o yemek nimetinden sorulmaz." *4836

2480.İmam Bakır (a.s): "Kul üç şeyden sorguya çekilmez: Avretini örttüğü parçadan, açlığını giderdiği ekmek parçasından ve sıcak ve soğuktan korunduğu evinden." *4837

4835* el-Bihar, 7/261/10

4836* Emali'es-Seduk, 246/13

4837* Nur'us-Sakaleyn, 5/665/26

695. Bölüm

Sorulan Şey

2481.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü kul bir adım atmadan dört şeyden sorguya çekilir: Ömrünü nerede geçirdiğinden, gençliğini nerede tükettiğinden, malını nereden kazanıp nerede

harcadığından ve biz Ehl-i Beyt'in sevgisinden." *4838

2482.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "O gün her nimetten sorguya çekileceksiniz" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu ümmet Allah'ın kendilerine ihsan ettiği Resulullah (s.a.a) ve sonra da Ehl-i Beyt'den sorguya çekilirler." *4839

bak. el-Kabr; 1503. Bölüm

4838* el-Hisal, 253/125

4839* el-Bihar, 7/272/39

696. Bölüm

Kıyamet Günü Hesabı Kolaylaştıran Şey

2483.Resulullah (s.a.a): "Sana verilen ile kanaat et, hesabın kolaylaşsın." *4840

2484.Resulullah (s.a.a): "Ahlakını güzelleştir ki Allah hesabını hafif kılsın." *4841

2485.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz sıla-i rahim kıyamet günü hesabı kolaylaştırır."Sonra şu ayeti okudu: "Onlar Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi birleştirirler, Rablerinden ve hesabın kötülüğünden korkarlar." *4842

4840* A'lam'ud-Din, 344

4841* el-Bihar, 71/383/20

4842* a.g.e 74/102/54

697. Bölüm

Hesapta İnsan Grupları

2486.İmam Ali (a.s): "O gün insanlar sınıflara ve derecelere ayrılırlar. Onlardan bazıları bir miktar hesaba çekilir ve sevinç içinde ailesine geri döner. Bazıları hesaba çekilmeden cennete girer. Zira dünyevi hiçbir kirliliğe bulaşmamışlardır. Orada sadece bu dünyaya bulaşan kimse hesaba çekilir. Bazıları da hurma çekirdeğinin altındaki girinti ile hurma arasındaki ince zar ve çekirdeği (amellerinin en ince detayına kadar) ile hesaba çekilir ve

alevli ateşin azabına düçar kalır." *4843

4843* el-İhticac, 1/572/137

698. Bölüm

Zor Hesap

2487.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Kötü hesaptan korkarlar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Kötülükleri ve iyilikleri dakik bir şekilde ve tüm boyutlarıyla hesaba çekilir." *4844

4844* el-Bihar, 7/266/26

699. Bölüm

Kolay Hesaba Çekilenler

"Amel defteri kendisine sağından verilen kimse, kolay geçireceği bir hesaba çekilir." *4845

2488.İmam Bakır (a.s): "Resulullah (s.a.a): "Her kim hesaba çekilirse, azap görür."Birisinin, "Ey Allah'ın Resulü! O halde aziz ve celil olan Allah'ın "kolay geçireceği bir hesaba çekilir" ayeti ne olacak?" diye sorması üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "O iş sadece arz etmek, yani yüzeysel hesap görmektir (dakik bir şekilde hesaba çekmek değildir)." *4846

bak. el-Mead; 1392. Bölüm

4845* İnşikak suresi; 7-8

4846* Mean'il-Ahbar, 262/1

700. Bölüm

Cennete Hesapsız Girenler

"Şöyle de: "Ey iman eden kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının; bu dünyada iyilik yapanlara iyilik vardır. Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir. Yalnız sabredenlere, ecirleri sonsuz olarak ödenecektir." *4847

2489.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala (Kıyamette) şöyle buyurur: "Ey yolumda savaşan, yolumda öldürülen, eziyet gören ve cihad eden kullarım! Cennete girin."Böylece onlar hiç bir hesap ve azap olmaksızın cennete girerler." *4848

2490.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Allah tüm insanları bir araya toplayınca bir münadi şöyle seslenir: "Sabredenler nerede ki hepsi hesaba çekilmeksizin cennete girerler."Sonra şöyle dedi: "Melekler onlara, "Siz kimsiniz?" derler. Onlar, "Sabredenleriz" derler. Melekler, "Hangi hususta sabrettiniz?" diye sorarlar. Onlar, "Allah'a itaat üzere ve Allah'a isyan etmek hususunda sakınarak sabrettik derler." *4849

2491.İmam Seccad (a.s): "Aziz ve celil olan Allah tüm insanları toplayınca bir münadi kalkarak insanların duyacağı şekilde şöyle seslenir: "Allah için sevenler nerede?" İnsanlardan bir grup kalkarlar ve onlara şöyle denilir: "Hesapsız olarak cennete girin." *4850

2492.İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü olduğunda bir grup insan kalkarak cennet kapısına gelir ve kapıyı çalarlar. Onlara, "Siz kimsiniz?" diye sorulunca, "Biz fakirleriz" derler. Onlara, "Sizler hesap görmeden mi cennete gireceksiniz?" diye sorulunca şöyle derler: "Bizim (dünyada) hakkında sorguya çekileceğimiz bir şeyimiz yoktu."Sonra aziz ve celil olan Allah şöyle buyurur: "Doğru söylüyorlar. Cennete girin." *4851

2493.İmam Sadık (a.s): "Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Amel defterleri açılıp tartılar kurulunca bela görenler için terazi kurulmaz ve amel defterleri açılmaz. Sonra şu ayeti okudu: "Şüphesiz sabredenlerin mükafatı tam verilir..." *4852

4847* Zümer, 10

4848* Kenz'ul-Ummal, 16635

4849* el-Bihar, 82/138/22

4850* el-Kafi, 2/126/8

4851* a.g.e, s. 264/19

4852* Nur'us-Sakaleyn, 4/481/28

701. Bölüm

Hesaba Çekilmeden Ateşe Girenler

2494.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah, Allah'a şirk koşanlar dışında tüm yaratıklarını hesaba çeker. Şüphesiz Allah'a şirk koşanlar kıyamet günü hesaba çekilmez ve ateşe atılmaları emredilir." *4853

2495.Resulullah (s.a.a): "Altı kimse hesap görmeden ateşe girer."Kendisine, "Ey Allah'ın Resülü! Onlar kimlerdir?" denince şöyle buyurdu: "Zulümden dolayı yöneticiler, asabiyetten dolayı Araplar, kibirden dolayı varlıklı mülk sahipleri, hıyanetten dolayı tüccar, cehaletten dolayı köylüler ve hasetten dolayı alimler! "
*4854

2496.İmam Sadık (a.s): "Üç grubu Allah hesapsız ateşe atar. Zalim imamı yalancı tüccarı ve zina eden yaşlıyı." *4855

4853* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/34/66

4854* Tenbih'ul-Havatir, 1/127

4855* el-Hisal, 80/1

151. Konu: Heva ve Heves

702. Bölüm

Heva ve Hevesin Tehlikesi

"Hayır; zulmedenler, körü körüne kendi heveslerine uymuşlardır. Allah'ın saptırdığı kimseleri kim doğru yola erdirtirebilir? Onların yardımcıları da yoktur." *4856

2497. el-Kafi'de şöyle yer almaktadır: "Allah-u Teala İsa'ya (a.s) şöyle öğüt vermiştir: "Ey İsa! Sakın uyanırken günah işleme, farkındayken gafil olma, nefsini helak edici şehvetlerden ayır ve seni benden uzak tutan her istekten uzaklaş." *4857

2498.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz heva, sahibini yere serdiği için heva olarak adlandırılmıştır." *4858

2499.Resulullah (s.a.a): "İblis şöyle dedi: "Ben günahlarla onları helak edeceğim ve onlar mağfiret dilemekle beni helak edeceklerdir. Dolayısıyla böyle gördüğüm için onları hevesleri

vasıtasıyla helak ettim. Böylece kurtuluşa erdiklerini sanıyorlar ve bu yüzden de mağfiret dilemiyorlar.” *4859

2500.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz fitnelerin başlangıç noktası hakikatte uyulan istekler ve bidat olarak çıkarılan hükümlerdir...” *4860

2501.İmam Ali (a.s) sultanların en galibi ve en güçlüsü sorulunca şöyle buyurmuştur: “Heva ve heves.” *4861

2502.İmam Ali (a.s): “Cennet hoş a gitmeyen şeylerle sarılmıştır, cehennem ise şehvetler ile örtülmüştür.” *4862

2503.İmam Ali (a.s): “Lezzet (insanı) gaflet ettirir.” *4863

2504.İmam Ali (a.s): “Lezzetlere ihtiras duyduğu halde lezzetler vasıtasıyla helak olmayan kimse çok azdır.” *4864

2505.İmam Ali (a.s): “Her kim Allah’a karşı işlenen günahlardan lezzet alırsa Allah onu hor kılar.” *4865

- 4856* Rum, 29
- 4857* el-Kafi, 8/136/103
- 4858* Sünen-u Darimi, 401
- 4859* et-Terğib ve't-Terhib, 1/87/13
- 4860* Nehc’ul-Belağa, 50. hutbe
- 4861* el-Bihar, 70/76/6
- 4862* Nehc’ul Belağa, 176. hutbe
- 4863* Gurer’ul Hikem, 27
- 4864* a. g. e. 6813
- 4865* a. g. e. 8823

703. Bölüm

Heva ve Heves Tapınılan Bir İlahtır

“Heva ve hevesini ilah edinen, bilgisi olduğu halde Allah’ın şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi gördün mü? Onu Allah’tan başka kim doğru yola eriştirebilir? (Ey insanlar!) Neden öğüt almıyorsunuz?” *4866

2506.Resulullah (s.a.a): “Bu göğün altında Allah’ın yerine kendine

ibadet edilen hiçbir ilah Allah nezdinde tabi olunan nefsin isteklerinden daha büyük (nefret edilen) değildir." *4867

2507.İmam Ali (a.s): "Heva ve heves ibadet edilen bir ilahtır. Akıl ise övülen bir arkadaştır." *4868

2508.İmam Ali (a.s): "Cahil kimse şehvetinin kölesidir." *4869

4866* Casiye, 23

4867* Durr'ul-Mensur, 6/261

4868* Gurer'ul-Hikem, 2217, 2218

4869* a.g.e, 449

704. Bölüm

Heva ve Hevese Uymanın Etkisi

2509.Resulullah (s.a.a): "Nice şehvet bir an bile sürmediği halde çok uzun hüznünlere sebep olur." *4870

2510.İmam Ali (a.s): "Sizlere heva ve hevesten uzak durmayı tavsiye ediyorum. Zira heva ve heves insanı körlüğe çağırır ve heva ve heves dünya ve ahirette sapma sebebidir." *4871

2511.İmam Ali (a.s): "Heva ve heves körlük ortağıdır." *4872

2512.İmam Ali (a.s): "Her kim heva ve hevesine uyarsa heva-hevesi onu; kör, sağır, hor ve sapık yapar." *4873

2513.İmam Ali (a.s): "Şehvetin başlangıcı mestliktir, sonu ise yok olmaktır." *4874

2514.İmam Ali (a.s): "Şehvetlerin kalplerinize üstün gelmesinden sakının, zira şehvetlerin başlangıcı kulluk, sonu ise helak olmaktır." *4875

2515.İmam Ali (a.s): "Şehvete arkadaş olanın ruhu hasta, akılı ayıplı olur." *4876

2516.İmam Ali (a.s): "Şehvetin kölesi parayla alınıp satılan gerçek köleden daha zelildir." *4877

2517.İmam Ali (a.s): "Nice akıl, emir olan heva ve hevesin emri altında esirdir." *4878

2518.İmam Ali (a.s): "Her kim nefesine şehvetler hususunda uyarsa ona helak olma hususunda yardım etmiş olur." *4879

2519.İmam Sadık (a.s): "Düşmanınızdan sakındığınız gibi heva ve heveslerinizden de sakınınız. Zira insan için heva ve hevesine uymaktan ve dilinin biçtiklerinden (boş sözlerden) daha kötü düşman yoktur." *4880

- 4870* el-Bihar, 77/82/3
- 4871* Mustedrek'ul-Vesail, 12/113/1366
- 4872* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
- 4873* Gurer'ul Hikem, 9168
- 4874* a. g. e. 3133
- 4875* a. g. e. 2746
- 4876* a. g. e. 6790
- 4877* a. g. e. 6298
- 4878* Nehc'ul Belağa, 211. hikmet
- 4879* Gurer'ul-Hikem, 8794
- 4880* el-Kafi, 2/335/1

705. Bölüm

Heva ve Hevese Muhalefet Etmek

"Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini heva ve hevesten alıkoymuşsa, varacağı yer şüphesiz cennettir." *4881

2520.İmam Ali (a.s): "Aklın başı heva ve hevesle mücadele etmektir." *4882

2521.İmam Ali (a.s) diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Nefsi heva ve hevesten alıkoymak büyük cihattır." *4883

2522.İmam Ali (a.s): "Hasmın hasmına üstün gelmeye çalışması gibi sende nefisine galip gelmeye çalış ve düşmanın düşmanla savaştığı gibi sende nefsinle savaş." *4884

2523.İmam Ali (a.s): "Nefislerinize adetleri terketme hususunda üstün gelmeye çalışın ki adetlere galip gelesiniz ve nefsanî isteklere karşı savaş açın ki onlara musallat olasınız." *4885

2524.İmam Ali (a.s): "İştiyakı güçlenmeden önce şehvetine üstün

gel. Zira eğer kudret elde ederse sana musallat olur, seni ardından sürükler ve artık onun karşısında direnç gösteremezsin." *4886

2525.İmam Ali (a.s): "İlerleme şehvete muhalefet etmektedir." *4887

2526.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Rahatlık yolu nerededir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Heva ve heveslere muhalefet etmektedir." *4888

2527.İmam Kazım (a.s): "Senin için iki iş ortaya çıkar ve hangisinin daha iyi ve doğru olduğunu bilmezsen onlardan hangisinin heva ve hevesine daha yakın olduğuna bir bak ve ona muhalefet et. Zira bir çok doğrular nefsin heva ve hevesine muhalefet etmekte gizlidir." *4889
bak. 80. konu, el-Cihad (2)

- 4881* Naziat, 40, 41
- 4882* Gurer'ul Hikem, 5263
- 4883* a.g.e, 5393
- 4884* a. g. e. 6421
- 4885* a.g.e, 6418
- 4886* a.g.e,, 6444
- 4887* el-Bihar, 78/53/87
- 4888* Tuhef'ul-Ukul, 370
- 4889* a.g.e, 398

706. Bölüm

Heva ve Hevesin Galebe Çalması

2528.Resulullah (s.a.a): "Şehvetlere vurulan her kalpte takva ve sakınmanın yer etmesi haramdır." *4890

2529.Resulullah (s.a.a): "Şehvetlerle huzur bulan bir kalbin göklerin melekutunda gezmesi haramdır." *4891

2530.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "İzzet ve celalime andolsun ki kul isteğini benim isteğime tercih ederse işini perişan eder, dünyasını kendisine karmaşık kılar, kalbini onunla meşgul ederim, ve ona dünyadan sadece kendisine taktir ettiğim şeyi veririm." *4892

2531.İmam Ali (a.s): "Her kimin nefsanî istekleri güçlenirse iradesi zayıflar." *4893

2532.İmam Ali (a.s): "Şehvet zincirine vurulmuş her aklın hikmetten nasiplenmesi haramdır." *4894

4890* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

4891* a.g.e, 2/122

4892* el-Kafi, 2/335/2

4893* Gurer'ul-Hikem, 7959

4894* a.g.e, 4902

707. Bölüm

İnsanların En Cesuru Heva ve Hevesine Galip Olan Kimsedir

2533.Süleyman (a.s): "Şüphesiz nefsinin isteklerine galip gelen kimse tek başına bir şehri fetheden kimseden daha güçlüdür." *4895

2534.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en cesuru heva ve hevesine galip gelen kimsedir." *4896

2535.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz güçlü kimse insanlara galip gelen kimse

2536.değildir. Asıl güçlü kimse nefesine galip gelen kimsedir." *4897

bak. eş-Şecaet, 1011. Bölüm

4895* Tenbih'ul-Havatir, 1/60

4896* Mean'il-Ahbar, 195/1

4897* Tenbih'ul-Havatir, 2/10

708. Bölüm

Şehveti Zayıflatan Şey

2537.Meheccet'ul Beyza'da şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala Musa'ya (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Sonunda kabirde sükunet edeceğini hatırla. Bu hatırlama seni bir çok şehvetlerden alıkoyar."

*4898

2538.İmam Ali (a.s): "Hikmet (akıl) ne kadar güçlü olursa şehvette o kadar zayıf olur." *4899

2539.İmam Ali (a.s): "Akıllı kamil olan kimse, şehvetleri hor ve hakir sayar." 4900

2540.İmam Ali (a.s): "İffet, şehveti zayıf düşürür." *4901

2541.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsini yüce tutarsa şehvetler gözünde küçülür." *4902

2542.İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Allah'tan düşüncesiyle bedenini korku saran, akıllı kişinin korktuğu gibi korkun. Zühd ile şehvetlerini öldürmüş..." *4903

2543.İmam Ali (a.s): "Her kim cennete iştihak duyarsa şehvetlere göz yumar." *4904
bak. el-Mevt, 1668. Bölüm

4898* el-Müheccet'ül-Beyza, 5/169

4899* Gurer'ul-Hikem, 7205

4900* a.g.e, 8226

4901* a.g.e, 2148

4902* Nehc'ul-Belağa, 449. hikmet

4903* a.g.e, 83. hutbe

4904* a.g.e, 31. hikmet

709. Bölüm

Heva ve Hevesine Galip Gelen Kimse

2544.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "İzzetim ve celalime andolsun ki kul benim isteklerimi kendi isteklerine tercih edince meleklerden onu korumasını isterim. Gök ve yerleri onun rızıkına kefil kılarım. Her tacirle yaptığı ticaretinin arkasında olurum ve o istemediği halde dünya kendisine gelir." *4905

2545.İmam Ali (a.s): "Her kim şehvetlerine üstün gelirse akıllı aşikar olur." *4906

2546.İmam Ali (a.s): "Şehvetine hakim olamayan kimse aklına da hakim olamaz." *4907

2547.İmam Ali (a.s): "Her türlü ayıptan münezzehe olmak şehvete hakim olmakla mümkündür." *4908

2548.İmam Ali (a.s): "Şehveti reddetmek şehvet için yok edicidir. Şehveti gidermek ise onu daha güçlü kılar." *4909

2549.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: İzzet, celal, azamet ve makam yüceliğime andolsun ki kul benim isteğimi kendi isteğine tercih ettiği takdirde işini ve hayatını düzene koyarım. Gökleri ve yeri rızıkına kefil kılarım ve her tacirle yaptığı ticaretinin arkasında olurum." *4910

4905* el-Kafi, 2/335/2

4906* Gurer'ul Hikem, 7953

4907* a.g.e, 8995

4908* a. g. e. 4354

4909* a.g.e, 5390

4910* el-Kafi, 2/137/1

152. Konu: Hıfz-Ezberlemek

710. Bölüm

Hafıza

2550.İmam Sadık (a.s), Mufazzal hadisinde şöyle buyurmuştur: "İnsanın özellikleri arasında sadece hafızası olmasaydı, halinin nasıl olacağını hiç düşündün mü? Eğer faydalı ve zararlı konuları; aldığı, verdiği, gördüğü ve duyduğu şeyleri hafızasında tutmasaydı işlerinde, hayatında ve tecrübelerinde nasıl bir karışıklığın olacağını hiç düşündün mü? Eğer bir yolu defalarca kat etseydi yine de onu kaybederdi. Eğer tüm ömrü boyunca ders okusaydı, ilmini hatırında tutmaz, hiç bir dine inanmaz, tecrübesinden istifade edemezdi. Geçmiş olaylardan en küçük bir ibret alamazdı. Tümöyle insanlık hakikatinden uzaklaşmasına sebep olurdu...İnsan için hafıza nimetinden daha üstünü unutkanlık nimetidir. Zira eğer unutkanlığı olmasaydı hiç kimse bir musibeti unutmazdı." *4911

4911* el-Bihar, 3/80

711. Bölüm

Küçükken Ezberlemek

2551.Resulullah (s.a.a): "Küçüklükte öğrenen kimsenin misali, taşa kazınan resim misalidir. Büyüklükte öğrenen kimsenin misali ise suya yazı yazan kimse misalidir." *4912

4912* Kenz'ul-Ummal, 29336

712. Bölüm

Hafızayı Arttıran Şey

2552.Resulullah (s.a.a): "Üç şey unutkanlığı giderir ve hafızayı artırır. Kur'an okumak, misvak kullanmak ve oruç tutmak." *4913

4913* el-Bihar, 62/266/39

153. Konu: Hırsızlık

713. Bölüm

Hırsızlık

"Erkek hırsız ve kadın hırsızın, yaptıklarından ötürü Allah tarafından ibret verici bir ceza olarak, ellerini kesin. Allah güçlüdür, hikmet sahibidir." *4914

2553.İmam Rıza (a.s): "Allah hırsızlığı haram kılmıştır. Zira eğer hırsızlık helal olsaydı malın yok olmasına, cinayete, birbirinin malını gaspetmeye, birbirini öldürmeye, çekişmeye, birbirine haset etmeye, kazançlarda ticaret ve sanatın terkedilmesine ve servetlerin haksız yere elde edilmesine sebep olurdu. Hırsızın sağ

elinin kesilmesinin sebebi ise hırsızın eşyaya sağ eliyle dokunması, sağ elin en üstün ve en faydalı organı olması hasebiyledir. O halde sağ elin kesilmesi hırsız için bir ceza ve başkalarının malını helal olmadan almak isteyen kimselere bir ibrettir. Hakeza hırsız daha çok sağ eliyle çaldığı içindir." *4915

4914* Maide, 38

4915* Nur'us-Sakaleyn, 1/627/183

714. Bölüm

Hırsızlık Cezası Verilmeyen Kimse

2554.Resulullah (s.a.a): "Hırsızın eli sadece dinarın dörtte birinden yukarısında kesilir." *4916

2555.İmam Ali (a.s), bir cariyenin kulağındaki inciye zorla alıp kaçan biri hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu kaptı katçıdır, (hırsızlık değildir.)" Daha sonra onu kırbaçladı ve hapse attı." *4917

2556.İmam Ali (a.s): "Dört kişinin eli kesilmez: Kapkaççılık edenin, ganimete hıyanet edenin, ganimetten çalanın ve hırsız işçinin. Şüphesiz işçinin hırsızlığı hıyanettir (hırsızlık değildir.)" *4918

2557.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Duvarı delerek veya anahtarı kırarak eve giren hırsızın eli kesilir." *4919

2558.İmam Sadık (a.s): "İşçi ve misafir hırsızlık ederlerse elleri kesilmez. Zira onlar güvenilen kimselerdir." *4920

2559.İmam Sadık (a.s): "Kıtlık ve açlık yıllarında hırsızın eli kesilmez." *4921

2560.İmam Sadık (a.s): "Hırsız kendi kendine gelir, kendini tanıtır, Allah'a tövbe eder ve hırsızlık ettiği malı sahibine geri verirse eli kesilmez." *4922

4916* Sahih-u Muslim, 1684

4917* el-Kafi, 7/226/7

4918* a. g. e. h. 6

4919* Vesail'uş-Şia, 18/510/5

4920* İlel'uş-Şerayi', 535/1
4921* el-Kafi, 7/231/2
4922* Tehzib'ul-Ahkam, 10/122/489

154. Konu: Hırs-İhtiras

715. Bölüm

İhtiras

2561.İmam Ali (a.s), hırsın manası sorulunca şöyle buyurmuştur:
"Hırs çoğu zayi ederek, azı taleb etmektir." *4923

2562.İmam Ali (a.s): "Hırs ebedi sıkıntıdır." *4924

2563.İmam Ali (a.s): "Hırs mertliği lekeler." *4925

2564.İmam Ali (a.s): "Hırs sıkıntı bineğidir." *4926
bak. 255. Konu; et-Tame'

4923* el-Bihar, 73/167/31
4924* Gurer'ul-Hikem, 982
4925* a. g. e. 1107
4926* a. g. e. 280

716. Bölüm

İhtiraslı İnsan

2565.İmam Ali (a.s), insanların en hilimlisi hakkında sorulunca
şöyle buyurmuştur: "Gazaplanmayan kimsedir." *4927

2566.İmam Ali (a.s): "Hırslı insan, asla esaretten kurtulamayacak
zelil esirdir." *4928

2567.İmam Ali (a.s): "Rızık paylaştırılmıştır. Haris insan
mahrumdur." *4929

2568.İmam Ali (a.s): "Haris her ne kadar dünyanın tamamına
sahip olsa da muhtaçtır." *4930

2569.İmam Ali (a.s): "Her kim haris olursa kendini mutsuzluğa ve sıkıntıya düşürür." * 4931

2570.İmam Ali (a.s): "Hırslı insan asla (elinde olanla) yetinmez." *4932

2571.İmam Ali (a.s): "Hırs rızkı artırmaz, sadece insanın değerini düşürür." *4933

2572.İmam Hüseyin (a.s): "Ne iffet rızka engel olur ve ne de ihtiraslı olmak rızkı artırır. Zira rızık bölüştürülmüştür ve ecel kesindir. O halde hırslı olmak günahları talep etmektir." *4934

2573.İmam Bakır (a.s): "Dünyaya ihtiras duyan insanın örneği ipek böceği örneğidir. Etrafına ne kadar ağ örerse kozasından çıkış yerinden gittikçe uzaklaşır ve sonunda hüzünden ölür gider." *4935

2574.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) sürekli şöyle buyururlardı: "Ey Ademoğlu! Eğer dünyadan yetecek kadar bir şey istersen o dünyanın en azı sana yeter. Yok eğer, yetecek miktardan fazlasını istersen tüm dünya sana yetmez." *4936
bak. el-Kanaat; 1564. Bölüm

4927* Emali'es-Seduk, 322/4

4928* Gurer'ul Hikem, 1370

4929* a.g.e, 96

4930* a. g. e. 1753

4931* a. g. e. 7723

4932* a.g.e, 365

4933* a. g. e. 1877

4934* A'lam'ud-Din, 428

4935* el-Kafi, 2/316/7

4936* a.g.e, s. 138/6

717. Bölüm

Hırsın Kökü

2575.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Bil ki şüphesiz korkaklık, cimrilik ve hırs bir cinsten olan hastalıklardır. (Allah hakkında) kötü zan tümünü bir araya toplamıştır." *4937

2576.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Ademoğlu engellendiği şeye

ihtiras duyar." *4938

2577.İmam Ali (a.s): "Hırs ve şiddetli cimriliğin binası şek ve Allah'a güvensizlik üzere kuruludur." *4939

2578.İmam Ali (a.s): "Aşırı hırs açgözlülükten ve dinde gevşeklikten kaynaklanmaktadır." *4940

4937* İlel'uş-Şerayi', 559/1

4938* Kenz'ul Ummal, 44095

4939* Gurer'ul-Hikem, 6195

4940* a. g. e. 5772

155. Konu: Hıyanet

718. Bölüm

Hıyanet

2579.Resulullah (s.a.a): "Sana hıyanet edene hıyanet etme, yoksa sen de onun gibi olursun." *4941

2580.Resulullah (s.a.a): "Emanete hıyanet eden kimse bizden değildir." *4942

2581.İmam Ali (a.s): "Hıyanet nifakın başıdır." *4943

2582.İmam Sadık (a.s): "Mümin, hıyanet ve yalan dışında her tabiatı kabullenir." *4944

2583.Muaviye b. Ammar İmam Sadık'a (a.s) şöyle arzetti: "Ben birine para emanet ettim. O kendisine bir şey emanet ettiğimi inkar etti. Bir müddet sonra o bana bir mal emanet etti. Acaba onun yanında olan parama karşılık bu malı alabilir miyim?" İmam şöyle buyurdu: "Hayır, bu hıyanettir." *4945

2584.Ebu Sumame: "İmam Bakır'ın (a.s) huzuruna vardım ve şöyle dedim: "Fedan olayım, ben Mekke'ye yakın olmak istiyorum ve Mürciye'den olan birine borçluyum. Bu konuda ne buyuruyorsunuz?" İmam şöyle buyurdu: "Borcunu öde ve Allah'ı boynunda borç olmaksızın karşılamaya çalış. zira mümin hıyanet etmez." *4946

bak. 24.Konu; el-Emanet

4941* Gurer'ul-Hikem, 103/175/3

4942* a.g.e, 75/172/14

4943* Gurer'ul-Hikem, 969

4944* el- İhtisas, 231

4945* Nur'us-Sakaleyn, 2/144/68
4946* İlel'uş-Şerai', 528/7

719. Bölüm

Hıyanet ve Hainin Anlamı

2585.Resulullah (s.a.a): "Kardeşinin sırrını ifşa etmek hıyanettir. O halde bundan sakının." *4947

2586.Resulullah (s.a.a): "Hainin alameti dördtür: Rahman'a isyan, komşulara eziyet, arkadaşlardan nefret ve tuğyana yakınlık." *4948

2587.İmam Ali (a.s): "Hain kendisini, başkalarıyla meşgul eden ve kendisini bıraktığı için bugünü dünden daha kötü olan kimsedir." *4949

2588.İmam Sadık (a.s): "Yaranlarımızdan herhangi birinden bir hacet hususunda kardeşi yardım diler de o da kardeşine o hacetinde elinden gelen yardımda bulunmazsa, şüphesiz Allah'a, Resulüne ve müminlere hıyanet etmiştir." *4950

2589.İmam Cevad (a.s): "İnsanın, hainlerin emanetçisi olması kendisine hıyanet olarak yeter." *4951

4947* el-Bihar, 77/89/3
4948* Tuhef'ul-Ukul, 22
4949* Gurer'ul-Hikem, 2103
4950* el-Bihar, 75/175/7
4951* a. g. e. 78/364/4

720. Bölüm

Hıyanetin Nihayeti

2590.İmam Ali (a.s): "Hıyanetin nihayeti sevgili dosta hıyanet ve ahitleri bozmaktır." *4952

2591.İmam Ali (a.s): "Emanetlere hıyanet, en kötü hıyanettendir." *4953

İmam Ali (a.s): "Şüphesiz en büyük hıyanet, ümmetin hıyaneti ve en çirkin aldatma önderlerin aldatmasıdır." *4954

4952* Gurer'ul-Hikem, 6374
4953* a.g.e, 9310
4954* Nehc'ul-Belağa, 26. mektup

156. Konu: Hicap-Örtü

721. Bölüm

Hicap-Örtü

"Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına, dışarı çıkarken üstlerine örtü almalarını söyle; bu, onların hür ve namuslu bilinmelerini ve bundan dolayı incitilmemelerini daha iyi sağlar. Allah bağışlar ve merhamet eder." *4955

bak. Nur; 30, 31, 58, Ahzab; 53, 59

2592.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s): "Gözleri namahremi görmesin diye onları (kadınları) perde arkasında tut. Zira ne kadar fazla perde arkasında kalırlarsa hem senin için ve hem de onlar için daha iyidir. Onların dışarı çıkması, emin olmayan kimseleri yanlarına sokmandan daha az kötü de değildir. Eğer onların senden başkasını tanımamasına gücün yeterse bunu yap." *4956

2593.İmam Ali (a.s): "Ben ve Resulullah (s.a.a) bulutlu ve yağmurlu bir günde Baki'de oturmuştuk. Aniden bineğe binmiş bir kadın oradan geçti. Bineğin bir ayağı bir çukura takıldı ve kadın yere düştü. Peygamber (s.a.a) yüzünü çevirdi." Oradakiler, "Ey Allah'ın Resülü! O kadın pantolon giymiş!" deyince Peygamber (s.a.a) üç defa şöyle buyurdu: "Allah'ım! Pantolon giyen kadınları bağışla. Ey İnsanlar pantolon giyiniz! Zira pantolon elbiselerinizin en örtücü olanıdır. Kadınlarınızı dışarı çıkarken pantolonla koruyun." *4957

2594.İmam Ali (a.s): "Kadının kendisini koruması, hali için daha güzel ve cemali için daha kalıcıdır." *4958

4955* Ahzab, 59
4956* Tuhef'ul-Ukul, 86
4957* Tenbih'ul-Havatir, 2/78
4958* Gurer'ul Hikem, 582

157. Konu: Hicret

722. Bölüm

Hicret

2595.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Hicret ediniz ve İslam'a sarılınız. Zira cihat olduğu müddetçe hicret tükenmez." *4959

2596.Resulullah (s.a.a): "Hicret iki çeşittir. Bir hicret günahlardan hicret etmek ve uzak durmaktır. Diğeri de Allah ve Resulüne hicret etmektir. Tövbe kabul edildiği sürece hicret asla bitmez." *4960

2597.İmam Ali (a.s): "Hicret, ilk zamandaki gibi dipdiri ayaktadır. Allah'ın, yeryüzündeki kullarının imanlarını gizlemelerine veya açığa vurmalarına ihtiyacı yoktur. Allah'ın yeryüzündeki hüccetini tanımayan muhacir adı verilmez. Kim onu tanırsın ve ikrar ederse muhacir odur. Kendisine hüccet ulaşan, onu kulağıyla duyan ve kalbiyle ezberleyen kimselere "mustazaf" adı verilmez." *4961

2598.İmam Bakır (a.s): "Her kim isteyerek İslam'a girerse o muhacirdir (hicret eden kimsedir)." *4962

4959* Kenz'ul Ummal, 46260

4960* a.g.e, 46262

4961* Nehc'ul-Belağa, 189. hutbe

4962* el-Kafi, 8/148/126

723. Bölüm

En Üstün Hicret

"Kötü şeylerden hicret et (terk et)." *4963

Resulullah (s.a.a): "Hicretin en üstünü Allah'ın istemediği bir şeyden hicret etmektir (uzak durmaktır)." *4964

2599.Resulullah (s.a.a): "En üstün hicret kötülükten hicret etmektir (uzak durmaktır)." *4965

2600.Resulullah (s.a.a): "Muhacir hata ve günahlardan uzaklaşan kimsedir." *4966

4963* Müddessir, 5

4964* Kenz'ul-Ummal, 46263

4965* a. g. e. 46264

4966* a. g. e. 676

724. Bölüm

Günah Ehlinin Yurdundan Hicret Etmek

"Melekler kendilerine yazık edenlerin canlarını aldıkları zaman onlara: "Ne yaptınız bakalım?" deyince, "Biz yeryüzünde mustaz'af kimselerdik" diyecekler, melekler de, "Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!" cevabını verecekler. Onların varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü dönülecek yerdir!" *4967

"Ey iman etmiş kullarım! Benim yarattığım yeryüzü geniştir. O halde güven içinde olacağınız yere gidip yalnız Bana kulluk ediniz." *4968

2601.Resulullah (s.a.a): "Her kim dinini korumak için bir yerden bir yere, bir karış yer olsa dahi kaçarsa cennet ona farz olur, İbrahim ve Muhammed (s.a.a) ile birlikte bulunur. *4969

2602.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Ey iman eden kullarım..." ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "İçinde bulunduğun yerde Allah'a isyan ediliyorsa oradan başka yere hicret et." *4970

4967* Nisa, 97

4968* Ankebut, 56

4969* Mecme'ul-Beyan, 3/153

4970* a. g. e. 8/455

725. Bölüm

Hicretten Sonra (Geriye Dönüş) Yoktur

2603.Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Hicretten sonra taarrub (geriye dönüş) caiz değildir." *4971

2604.Resulullah (s.a.a.): "Ben dar'ul harbde (küfür diyarında) müşriklerle birlikte yaşayan her Müslüman'dan beriyim." *4972

2605.İmam Sadık (a.s): "Hicretten sonra mütaarrib olan kimse bu işi (Ehl-i Beyt'in velayetini) tanıdıktan sonra onu terkeden kimsedir." *4973

2606.İmam Rıza (a.s): "Allah hicretten sonra taarrubu (küfür diyarına geri dönmeyi) haram kılmıştır. Zira bu iş dinden dönmeye, peygamberlere ve Allah'ın hüccetlerine yardımdan el çekmeye ve her hak sahibinin hakkını zayi etmeye sebep olmaktadır. Zira bu kimse bedevilerle birlikte olur. Bir kimse dinini kemaliyle tanırsa

artık cahil (bedevi) kimselerle bir yerde oturması caiz değildir. Zira bu taktirde ilimden el çekmesinden, cahillere katılmasından ve cehalet içine yuvarlanmasından korkulur.” *4974

- 4971* **Vesail’uş-Şia, 11/75/1**
- 4972* **Nevadir’ur-Ravendi, 23**
- 4973* **Mean’il Ahbar, 265**
- 4974* **Vesail’uş Şia, 11/75/2**

158. Konu: Hidayet

726. Bölüm

Genel Hidayet

“Mûsa: “Rabbimiz, her şeye ayrı bir özellik veren, sonra doğru yola eriştirendir” dedi.” *4975

2607.İmam Sadık (a.s) aziz ve celil olan Allah’ın, “Şüphesiz onu doğru yola hidayet ederiz” *4976 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Yani biz ona yolu tanıtırız. Böylece ya yola koyulur veya o yolu terkeder.” *4977

- 4975* **Ta-Ha, 50**
- 4976* **İnsan, 3**
- 4977* **el-Bihar, 5/196/4**

727. Bölüm

Hidayet İle Diriltmek

“Kim de onu diriltirse (ölümden kurtarırsa) bütün insanları diriltmiş gibi olur.” *4978

2608.İmam Sadık (a.s) ayet hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Yani birisini sapıklıktan doğru yola çıkaran kimse onu ihya etmiş gibidir ve birini doğru yoldan sapıklığa sürükleyen kimse de onu öldürmüş gibidir.” *4979

- 4978* **Maide, 32**
- 4979* **el-Kafi, 2/210/1**

728. Bölüm

Hidayetin Sevabı

2609.Bihar'ul Envar'da şöyle yer almaktadır: Rivayet edildiği üzere Davut (a.s) tek başına çöle gidince Allah ona şöyle vahyetti: "Ey Davud! Neden seni yalnız görüyorum." O şöyle arzetti: "Ey Allahım! Seninle görüşme şevkim şiddetlenmiş benim ile yaratıkların arasına girmiştir." Allah ona şöyle vahyetti: "İnsanların arasında geri dön. Zira eğer benden kaçan bir kulumu yanıma geri getirirsen seni levhaya övülmüş olarak kaydedirim." *4980

2610.Resulullah (s.a.a) Ali'yi (a.s) Yemen'e gönderince şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Kendisini önceden İslam'a davet etmedikçe hiç kimseyle savaşma. Allah'a yemin olsun ki Allah birini senin elinle hidayete erdirirse bu senin için üzerine güneşin doğduğu ve battığı her şeyden daha hayırlıdır ve senin onun üzerinde bir velayetin vardır." *4981

2611.Resulullah (s.a.a) kendisine tavsiye etmesini isteyen birisine şöyle buyurmuştur: "Sana Allah'a hiç bir şeyi şirk koşmamanı tavsiye ederim...insanları İslam'a çağır ve bil ki senin davetine cevap veren herkese karşılık Yakuboğullarından bir köleyi azat etmenin sevabına sahip olursun." *4982

4980* el-Bihar, 14/40/26

4981* el-Kafi, 5/28/4

4982* Vesail'uş-Şia, 11/448/5

729. Bölüm

Hidayetin Allah'a Özgü Oluşu

"Sen, sevdiğini doğru yola erdirmeyebilirsin, ama Allah, dilediğini doğru yola erdirtir. Doğru yola girecekleri en iyi O bilir." *4983

2612.Resulullah (s.a.a): "Ben sadece davet ve (ilahi mesajı) ulaştırmak için gönderildim. Hidayet işi benim elimde değildir. İblis ise (insanların gözünde) günahları süslemek için yaratılmıştır ve saptırma hususunda hiçbir etkisi yoktur."*4984

2613.Resulullah (s.a.a): "Celali yüce olan Allah şöyle buyurmuştur: "Ey kullarım! Benim hidayet ettiğim kimse dışında hepiniz sapmış bulunmaktasınız, benim zengin kıldığım kimse dışında hepiniz muhtaçsınız ve benim günahlardan koruduğum kimse dışında hepiniz günahkarsınız." *4985

4983* Kasas, 56

4984* Kenz'ul-Ummal, 546

4985* Emali'es-Seduk, 90/1

730. Bölüm

Allah'ın Hidayet Ettiği Kimseler

"Başa gelen hiç bir musibet Allah'ın izni olmaksızın olamaz; Allah'a kim inanırsa onun gönlünü doğruya yöneltir. Allah her şeyi bilendir." *4986

"Ama bizim uğrumuzda cihat edenleri elbette yollarımıza eriştireceğiz. Allah şüphesiz, iyi davrananlarla berâberdir." *4987

"Allah zalim topluluğu şüphesiz ki doğru yola eriştirmez." *4988

"Doğrusu Allah kâfirlere yol göstermez." *4989

2614.İmam Bakır (a.s): "Allah Tebarek ve Teala hilim ve ilim sahibidir. Gerçekte hoşnutluğunu kabul etmeyen kimseye gazap eder, ihsanını kabul etmeyen kimseden esirger ve hidayetini kabul etmeyen kimseyi saptırır." *4990

4986* Teğabun, 11

4987* Ankebut, 69

4988* Kasas, 50

4989* Maide, 67

4990* el-Kafi, 8/52/16

159. Konu: Hikmet

731. Bölüm

Hikmet

"Hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse şüphesiz ona çokça hayır verilmiştir. Bundan ancak akıl sahipleri ibret alır."

*4991

2615.Hz. Mesih (a.s): "Şüphesiz hikmet her kalbin nurudur."
*4992

2616.Lokman (a.s) oğluna şöyle vasiyet etmiştir: "Ey oğulcağızım! Hikmet öğren ki şerafet sahibi olasın. Şüphesiz hikmet dine kılavuzluk eder, köleyi özgür insandan üstün kılar, miskini zenginden daha yüce kılar ve küçüğü büyükten öne geçirir." *4993

2617.Resulullah (s.a.a): "Müminin duyduğu hikmetli söz bir yıllık ibadetten daha hayırlıdır." *4994

2618.Resulullah (s.a.a): "Hikmet sahibi kimse neredeyse peygamber olacaktı." *4995

2619.İmam Ali (a.s): "Hikmet, akıllıların bahçesi ve dahilerin gezi yeridir." *4996

2620.İmam Ali (a.s): "Hikmet kalpte yeşeren ağaçtır ki dilde meyve verir." *4997

2621.İmam Ali (a.s): "Her kim hikmetle tanınırsa gözler ona vakar ve heybet gözüyle bakar." *4998
bak. el-Ma'rifet (2); 1271. Bölüm

- 4991* Bakara, 269
- 4992* el-Bihar, 14/316/17
- 4993* a.g.e, 13/432/24
- 4994* a. g. e. 77/172/8
- 4995* Kenz'ul-Ummal, 44123
- 4996* Gurer'ul-Hikem, 1715
- 4997* a. g. e. 1992
- 4998* Tuhef'ul-Ukul, 97

732. Bölüm

Hikmet Mümininin Yitiğidir

2622.İmam Ali (a.s): "Hikmet müminin yitiğidir. O halde müşrikin yanında da olsa onu arayınız. Siz ona daha layık ve ehilsiniz."
*4999

2623.İmam Ali (a.s): "Hikmet müminin yitiğidir. O halde münafıkta da olsa onu alınız." *5000

4999* Emali et-Tusi, 625/1290
5000* Nehc'ul Belağa, 80. hikmet

733. Bölüm

Hikmet Sahibi Kimseye Yakışmayan Şey

2624.İmam Ali (a.s): "İhtiyacını kerim bir insan dışında açığa vuran kimse hikmet sahibi değildir." *5001

2625.İmam Ali (a.s): "Kendisiyle geçinmekten başka çaresi olmayan kimseye geçinmeyen kimse hikmet sahibi değildir." *5002

5001* Gurer'ul-Hikem, 7499
5002* Tuhef'ul-Ukul, 218

734. Bölüm

Hikmetin Anlamı

2626.İmam Ali (a.s): "Hikmetin evveli lezzetleri terketmek ve sonu ise fani olan her şeye düşman olmaktır." *5003

2627.İmam Ali (a.s): "Üstündeki kimseye çatışmaman, altındaki kimseyi hor görmemen, gücün dahilinde olmayan şeyle ilgilenmemen, dilinin kalbine ve sözünün ameline aykırı olmaması, bilmediğin şeyi konuşmaman, işlerin sana yönelince terketmemen ve senden yüz çevirince ardısına koşturmaman şüphesiz hikmettir." *5004

2628.İmam Bakır'a (a.s) Ebu Basir Allah-u Teala'nın "Hikmeti dilediğine verir" ayeti hakkında sorunca şöyle buyurmuştur: "Bu Allah'a itaat ve imamı tanımadır." *5005

2629.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz hikmet, marifet (tanımak) ve dinde derinleşmektir. Sizden her kim dinde derinleşirse o hikmet sahibidir." *5006

2630.İmam Kazım (a.s): "Lokman'a, "Hikmetinin özü nedir?" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Bildiğim şeyi sormam ve beni ilgilendirmeyen şey için kendimi zorluğa sokmamam." *5007

5003* Gurer'ul-Hikem, 3052

5004* a. g. e. 9450
5005* el-Bihar, 1/251/22
5006* a. g. e. h. 25
5007* a.g.e, 13/417/10

735. Bölüm

Hikmetin Başı

**2631.Resulullah (s.a.a): "Hikmetin başı Allah'tan korkmaktır."
*5008**

2632.Resulullah (s.a.a): "En değerli söz Allah'ın zikri ve hikmetin başı Allah'a itaattir." *5009

2633.Resulullah (s.a.a): "İyi geçinmek hikmetin başıdır." *5010

2634.İmam Ali (a.s): "Hikmetin başı hakka bağlanmak ve hak sahibine itaattir." *5011

5008* Kenz'ul-Ummal, 5873
5009* Emali'es-Seduk, 394/1
5010* Kenz'ul-Ummal, 5444
5011* Gurer'ul-Hikem, 5258

736. Bölüm

Hikmetin Meyvesi

2635.İmam Ali (a.s): "Şehvete galip gelin ki hikmetiniz kemale ersin." *5012

2636.İmam Ali (a.s): "Hikmet sadece ismetle (günahsızlıkla) elde edilir." *5013

2637.İmam Sadık (a.s): "Dünyadan yüz çeviren kimsenin kalbine Allah hikmet yerleştirir ve dilini hikmetle konuşturur." *5014

5012* a.g.e, 2272
5013* a. g. e. 10916
5014* el-Kafi, 2/128/1

737. Bölüm

Hikmete Engel Olan Şeyler

2638.Resulullah (s.a.a): "Kalp, karın boş olunca hikmeti kabullenir. Karın dolu olunca kalb hikmeti dışarı atar." *5015

2639.İmam Ali (a.s): "Şehvet ve hikmet bir araya gelmez." *5016

2640.İmam Sadık (a.s): "Gazab hikmet sahibi kimsenin kalbini öldürür. Gazabına sahib olmayan kimse aklına da sahib çıkamaz." *5017

2641.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz ekin yumuşak toprakta biter; taş üzerinde değil! Aynı şekilde hikmet de mütevazi kalpte yeşerir; zorba kibirlinin kalbinde değil. Zira şüphesiz Allah tevazuyu aklın aracı kılmıştır." *5018

2642.İmam Hadi (a.s): "Hikmet fasit/bozuk ruhlarda yer etmez." *5019

5015* Tenbih'ul-Havatir, 2/119

5016* Gurer'ul-Hikem, 10573

5017* el-Bihar, 78/255/129

5018* a.g.e, 78/312/1

5019* a. g. e. s. 370/4

738. Bölüm

Hikmetin Etkileri

2643.İmam Ali (a.s): "Her kimde hikmet yer ederse ibretleri tanır." *5020

2644.İmam Sadık (a.s): "Hikmet hususunda fazla düşünmek akılı (hikmetle) aşılır." *5021

5020* Gurer'ul-Hikem, 8706

5021* el-Bihar, 78/247/73

739. Bölüm

Hikmeti Korumak

2645.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz hikmet sahipleri, hikmeti ehli olmayan kimselerin yanına bırakınca hikmeti zayi ettiler." *2022

İmam Kazım (a.s): "Cahile hikmet vermeyin ki ona (hikmete) zulmetmiş olursunuz. Ehlinden de hikmeti alıkoymayın ki onlara zulmetmiş olursunuz." *2023

2022* Kısas'ul-Enbiya, 160/176

2023* el-Bihar, 78/303/1

160. Konu: Hilim-Yumuşak Huyluluk

740. Bölüm

Hilim/Yumuşak Huyluluk

2646.Resulullah (s.a.a): "Hilim sahibi kimse, neredeyse peygamber olacaktı." *2024

2647.İmam Ali (a.s): "Hilim, aklın kemalidir." *2024

2648.İmam Ali (a.s): "Hilim, müminin işinin düzenidir." *2025

2649.İmam Ali (a.s): "Erkeğin güzelliği hilmiyledir." *2026

2650.İmam Ali (a.s): "Eğer hilim sahibi değilsen de, kendini öyle gözükmeye zorla. Şüphesiz bir topluluğa benzemeye çalışan çok geçmeden onlardan biri haline gelir." *2027

2651.İmam Ali (a.s): "Hakim, kardeşlerine tahammül eden kimsedir." *2028

2652.İmam Rıza (a.s): "Kul, hilim sahibi olmadıkça abid olmaz!" *2029

2024* el-Bihar, 43/70/61

2025* Gurer'ul-Hikem, 1055

2026* a. g. e. 1420

2027* a. g. e. 4718

2028* Nehc'ul-Belağa, 207. hikmet

2029* Gurer'ul-Hikem, 1111

2030* el-Kafi, 2/111/1

741. Bölüm

Hilmin Getirdikleri

2653.İmam Ali (a.s): "Aklın çoğalmasıyla hilim çoğalır." *5031

2654.İmam Ali (a.s): "Hilim sahibi ol. Şüphesiz hilim, ilmin meyvesidir." *5032

2655.İmam Ali (a.s): "Hilim ve vakar, yüce himmetlerin neticesi olan iki ikiz kardeşirler." *5033

5031* Gurer'ul-Hikem, 4274

5032* a.g.e, 6084

5033* Nehc'ul-Belağa, 460. hikmet

742. Bölüm

Hilmin Semeresi

2656.İmam Ali (a.s): "Kim hilim sahibi olursa efendi olur." *5034

2657.İmam Ali (a.s): "Düşmanı karşısında hilim sahibi olan, ona galip gelir." *5035

2658.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz hilim sahibinin hilimden dolayı elde ettiği ilk karşılık insanların cahil karşısında kendisine yardımcı olmasıdır." *5036

2659.İmam Ali (a.s): "Gazabı şiddetlendiği zaman hilim sahibi olmak insanı cebbarın (Cebbar olan Allah'ın) gazabından güvende kılar." *5037

2660.İmam Sadık (a.s): "Eğer hilim sahibi değilsen kendini hilim sahibi olmaya zorla." *5038

5034* el-Bihar, 77/208/1

5035* Kenz'ul-Fevaid, 1/319

5036* Cami'ul-Ahbar, 319/896

5037* Gurer'ul-Hikem, 1776

5038* el-Kafi, 2/112/6

743. Bölüm

Hilmin Anlamı

2661.İmam Hasan (a.s), hilim hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hilim öfkeyi yenmek ve nefesine sahip olmaktır." *5039

5039* el-Bihar, 78/102/2

744. Bölüm

Gazap Anında Hilim

2662.Lokman (a.s): "Hilim sadece gazap anında belli olur." *5040

2663.İmam Ali (a.s), insanların en hilimlisi hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Gazaplanmayan kimsedir." *5041

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Öfkelenince hilim gösteren kimse beni hayran bırakmıştır." *5042

5040* a.g.e, 74/178/21

5041* Emali'es-Seduk, 322/4

5042* el-Kafi, 2/122/3

161. Konu: Hilkat-Yaratılış

745. Bölüm

Yaratılışın Kaynağı

2664.Resulullah (s.a.a): "Her şey sudan yaratılmıştır." *5043

2665.Resulullah (s.a.a): "Allah gökyüzünü dizginlenmiş dalgadan yarattı." *5044

2666.Habbet'ul Ureni: "Ali'nin (a.s) bir gün şöyle yemin ettiğini işittim: "Göğü dumandan ve sudan yaratana andolsun ki..." *5045

5043* Kenz'ul-Ummal, 15119

5044* a.g.e, 15188
5045* el-Bihar, 58/104/35

746. Bölüm

Allah'ın Yarattığı İlk Şey

2667.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah'ın yarattığı ilk şey kalemdir. Ona emretti de o olacak her şeyi yazdı." *5046

2668.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın yarattığı ilk şey akıldır." *5047

2669.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın yarattığı ilk şey benim nurumdur." *5048

2670.Resulullah'ın (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah'ın ilk yarattığı şey bizim (Ehl-i Beyt) ruhlarımızdır. Ruhlarımızı tevhit ve temcidiyle konuştu. Sonra da melekleri yarattı." *5049

2671.İmam Ali (a.s), "Allah'ın yarattığı ilk şey nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah nuru yarattı." *5050

2672.İmam Bakır (a.s): "Allah'ın yarattığı ilk şey, tüm her şeyi kendisinden yarattığı şeydir ve o da sudur." *5051

5046* Kenz'ul-Ummal, 15115
5047* el-Bihar, 1/97/8
5048* a.g.e. h.7
5049* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 1/262/22
5050* el-Bihar, 57/73/49
5051* et-Tevhid, 67/20

747. Bölüm

Alemin Yaratılışı

"Küfredenler, gökler ve yer yapışırken onları ayırdığımızı ve bütün canlıları sudan meydana getirdiğimizi bilmezler mi? İnanmıyorlar mı?" *5052

2673.İmam Ali (a.s): "Eşyayı ezeli maddeden ve ebedi örneklerden yaratmamıştır. Aksine yarattığını yarattı ve sınırını belirledi. Şekillendirdiğini şekillendirdi ve ne güzel şekilde şekillendirdi." *5053

2674.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz ALLAH Tebarek ve Teala varlıkları yarattı ama bir şeyden değil. ALLAH-u Teala'nın varlıkları bir şeyden yarattığını zanneden şüphesiz kafir olmuştur." *5054

5052* Enbiya, 30

5053* Nehc'ul-Belağa, 163. hutbe

5054* İlel'uş-Şerayi' 607/81

748. Bölüm

Bizlere Gizli Kalan Yaratılışın Azameti

2675.İmam Ali (a.s): "Ey münezzeh olan ALLAH'ım! Yaratışından gördüğümüz şeyler ne kadar yücedir! Azametinin karşısında her büyük ne de küçüktür! Melekutundan gördüğümüz şey ne de korkunçtur! Bu gördüğümüz şeyler gizli saltanatın karşısında ne de değersizdir!" *5055

2676.İmam Bakır (a.s): "Belki de ALLAH'ın sadece bu alemi yarattığını ve sizden başka insan yaratmadığını düşünüyorsun! ALLAH'a yemin olsun ki ALLAH milyonlarca alem ve milyonlarca insan yaratmıştır ve sen o alemlerin ve insanların sonundasın." *5056

5055* Nehc'ul-Belağa, 109. hutbe

5056* et-Tevhid, 277/2

162. Konu: Himmet

749. Bölüm

Yüce Himmet

2677.Resulullah (s.a.a): "ALLAH-u Teala yüce ve şerefli şeyleri sever, aşağılık ve hor şeylerden hoşlanmaz." *5057

2678.İmam Ali (a.s): "İnsanın değeri himmeti miktarıdır." *5058

2679.İmam Ali (a.s): "Her kimin himmeti yüce olursa değeri de yüce olur." *5059

2680.İmam Seccad (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur:

"ALLAHım! Senden şahadetin en adil olanını, ibadetin en şevkli olanını... ve himmetlerin en yüce olanını dilerim." *5060

2681.İmam Bakır (a.s): "Yüce himmet gibi şeref yoktur." *5061

- 5057* Kenz'ul-Ummal, 43021
- 5058* Nehc'ul-Belağa, 47. hikmet
- 5059* Gurer'ul-Hikem, 8320
- 5060* Sahifet'us-Seccadiye, 439, 199. dua
- 5061* el-Bihar, 78/165/1

750. Bölüm

Yüce Himmetin Sonuçları

2682.İmam Ali (a.s): "Hilim ve ağırbaşlılık yüce himmetin doğurduğu ikizlerdir." *5062

2683.İmam Ali (a.s): "Kerem (yücelik) himmetin neticesidir." *5063

2684.İmam Bakır (a.s): "Güzel amel, yüce himmetten haber edilir." *5064

2685.İmam Ali (a.s): "Üzüntüler himmetler miktarıncadır." *5065

2686.İmam Ali (a.s): "Gayret (kıskançlık) himmet miktarıncadır." *5066

2687.İmam Ali (a.s): "İnsanın cesareti himmeti miktarıncadır." *5067

2688.İmam Ali (a.s): "İnsanın cesareti himmeti miktarıncadır." *5068

- 5062* Nehc'ul Belağa, 460. hikmet
- 5063* Gurer'ul-Hikem, 1477
- 5064* a.g.e, 1388
- 5065* a. g. e. 4277
- 5066* a. g. e. 1674
- 5067* a. g. e. 7850
- 5068* a. g. e. 5763

751. Bölüm

Himmeti Az Olmak

2689.İmam Ali (a.s): "Her kimin himmeti az olursa fazileti yok olur." *5069

2690.İmam Ali (a.s): "Dostun nimetine haset etmek himmet azlığındandır." *5070

2691.İmam Ali (a.s): "Aşağılık insanın himmeti olmaz." *5071

2692.İmam Sadık (a.s): "Üç şey insanı yücelikleri talep etmekten alıkoyar: Himmetin az oluşu, çareciliğin azlığı ve düşünce zayıflığı." *5072

5069* el-Bihar, 78/164/1

5070* Gurer'ul Hikem, 8019

5071* el-Bihar, 78/10/67

5072* Tuhef'ul-Ukul, 318

752. Bölüm

Tek Derdi Karnı Olan Kimse

2693.Resulullah (s.a.a): "Her kimin yiyeceği himmeti olursa değeri de yediği şey ölçüsünce olur." *5073

2694.İmam Ali (a.s): "Her kimin tek derdi karnına giren şey olursa değeri de karnından çıkan şey kadar olur." *5074

2695.İmam Ali (a.s): "Tek derdi karnı ve cinsel organı olan kimse hayırdan ne kadar da uzaktır." *5075

bak. el-Ekl, 73. Bölüm

5073* Tenbih'ul-Havatir, 1/48

5074* Gurer'ul-Hikem, 8830

5075* a. g. e. 9642

163. Konu: Hizip-Parti

753. Bölüm

Hizbullah

"Kim ALLAH'ı, Resulü'nü ve iman edenleri dost edinirse bilsin ki, şüphesiz hizbullah (ALLAH'tan yana olanlar) üstün gelirler." *5076

2696.İmam Ali (a.s): "ALLAH'ın galip hizbinden olmaya sevinir

misin? ALLAH'tan kork, tüm işlerinde güzel amel et. Zira ALLAH sakınanlar ve iyilik edenler iledir." *5077

2697.İmam Sadık (a.s): "Biz ve Şialarımız (taraftarlarımız) ALLAH'ın hizbiyiz. Şüphesiz ALLAH'ın hizbi galiptir." *5078

5076* Maide, 56

5077* Gurer'ul Hikem, 2828

5078* et-Tevhid, 166/3

754. Bölüm

Şeytanın Hizbi

"Şeytan onların başlarına dikilip ALLAH'ı anmayı unutturmuştur. İşte onlar şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin; şeytanın taraftarları elbette hüsrandırlar." *5079

2698.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Şüphesiz fitneler nefsanî isteklere uymakla başlar...Eğer hak halis ve tek renk olsaydı hiçbir ihtilaf ortaya çıkmazdı. Ama biraz hak, biraz da batıl alınmakta, birbirine karıştırılmakta ve birlikte (insanlara) gelmektedir. İşte burada şeytan dostlarına hakim olmaktadır. Ama önceden ALLAH'ın iyiliğine erişenler kurtulmuşlardır." *5080

**2699.İmam Ali (a.s) münafıkları vafettiği bir hutbesinde şöyle buyurmuştur: "Onlar şeytanın gurubu ve cehennem ateşinin alevleridir. Onlar şeytanın hizbidir. Şüphesiz şeytanın hizbi hüsrana uğrayanlardır." *5081
bak. eş-Şeytan, 1026. Bölüm**

5079* Mücadele, 19

5080* el-Kafi, 1/54/1

5081* Nehc'ul-Belağa, 194. hutbe

164. Konu: Hizmet

755. Bölüm

Hizmet

**2700.Resulullah (s.a.a): "Bir grup müslümana hizmet eden bir müslümana ALLAH, onların sayısınca cennette hizmetçi bağışlar."*
5082**

2701.Resulullah (s.a.a): "Müminin mümin kardeşine hizmet etmesi, fazileti ancak misliyle derk edilebilen bir makamdır."
*5083

2702.İmam Sadık (a.s): "Müminler birbirinin hizmetçileridir"
Cemil: "Nasıl birbirlerinin hizmetçisidir?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Birbirlerine fayda verirler." *5084

2703.İmam Sadık (a.s): "Kardeşine hizmet et. Ama eğer o senden hizmet isterse, ona hizmet etme ve saygı gösterme." *5085
bak. el-İlm; 1351. Bölüm; 2. Konu; el-İcare

5082* el-Kafi, 2/207/1

5083* Mustedrek'ul Vesail, 12/429/14524

5084* el-Kafi, 2/167/9

5085* el-İhtisas, 243

165. Konu: Hudud-Ceza Hukuku

756. Bölüm

Her Şeyin Bir Haddi Vardır

2704.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz ALLAH Tebarek ve Teala...her şey için bir sınır belirlemiş ve o sınırı göstermek için bir delil karar kılmıştır. O sınırı aşan kimse için ise bir had (ceza) tayin etmiştir."
*5086

5086* el-Kafi, 1/59/2

757. Bölüm

Had ve Cezaları Uzaklaştırmak

2705.Resulullah (s.a.a): "Yapabildiğiniz kadar had ve cezaları Müslümanlardan uzak tutun. Eğer Müslümanlar için bir çıkış yeri bulacak olursanız serbest bırakın. Zira imamın bağışlamada hata etmesi cezalandırmada hata etmesinden daha hayırlıdır." *5087

2706.Resulullah (s.a.a): "Hadleri şüphelerle defedin." *5088

5087* Kenz'ul-Ummal, 12971

5088* el-Fakih, 4/74/5146; Kenz'ul-Ummal, 12972

758. Bölüm

Hadleri Uygulamak

2707.Resulullah (s.a.a): "ALLAH'ın hadlerinden (ceza hukukundan) bir had uygulamak ALLAH'ın beldelerinde kırk gece yağın yağmurdan daha hayırlıdır." *5089

2708.Resulullah (s.a.a): "Yeryüzünde uygulanan bir had altmış yıllık ibadetten daha temizdir." *5090

2709.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Resulullah'a (s.a.a) kavmi arasında şerafetli olan hırsızlık yapmış bir kadın getirdiler. Resulullah (s.a.a) elinin kesilmesini emretti. Kureyş'ten bir grup Resulullah'ın etrafına toplanıp şöyle dediler: "Ey ALLAH'ın Resülü! Küçük bir hata için bunun gibi şerafet sahibi bir kadının eli kesilir mi?" Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Evet, şüphesiz sizden öncekiler de bu gibi şeyden dolayı helak oldular. Onlar zayıflarına had uyguluyorlar; güçlü ve şerafet sahibi olanlar hakkında ise haddi terk ediyorlardı. Bu yüzden de helak oldular." *5091

5089* Kenz'ul-Ummal, 14599; el-Kafi, 7/174/1 az bir farklılıkla ve onda gece gündüz tabiri vardır.

5090* Mustedrek'ul-Vesail, 18/9/21843

5091* a.g.e, s. 7/21834

759. Bölüm

Hadleri Uygulamada Şefaet, Kefalet ve Yemin Etmek Yoktur

2710.Resulullah (s.a.a): "Herkes aracı olarak ALLAH'ın hadlerinden bir haddin uygulanmasına engel olursa aracılığını geri almadığı müddetçe sürekli ALLAH'ın gazabında olur." *5092

2711.Resulullah (s.a.a): "Hadde şefaet, kefalet ve yemin yoktur." *5093

2712.İmam Ali (a.s): "Hadlerde herhangi bir halde kefalet etmek söz konusu değildir. (Diğer suçlarda örneğin mal ve hapisle ilgili suçlarda kefalet alabilir.)" *5094

2713.İmam Sadık (a.s) babasından, o da babalarından, onlar da Resulullah'tan (s.a.a) hadler hususunda şefaet etmekten nehyettiğini rivayet etmiştir. İmam Sadık (a.s) ayrıca şöyle

buyurmuştur: "ALLAH'ın hadlerinden bir haddi iptal etmek için şefaet eden ve ALLAH'ın hadlerini iptal hususunda çalışan kimseye ALLAH kıyamet günü azab eder." *5095

5092* Kenz'ul-Ummal, 43837

5093* el-Fakih, 4/74/5146

5094* Mustedrek'ul-Vesail, 13/439/15846

5095* a.g.e, 18/24/21901

760. Bölüm

Hadleri Ertelemekten Sakındırmak

2714.İmam Bakır (a.s): "Üç kişi birinin zina ettiğine tanıklık ettiler. Müminlerin Emiri (a.s), "Dördüncü şahıs nerede?" diye sordu. Onlar, "Şimdi geliyor" dediler. Müminlerin Emiri (a.s) şöyle buyurdu: "Bu üç kişiye (iftira) had uygulayın. Zira had uygulamada bir an bile beklemek doğru değildir." *5096

5096* el-Kafi, 7/210/4

761. Bölüm

Haddi Aşmaktan Sakındırmak

"Bunlar ALLAH'ın hudutlarıdır, onları çiğnemeyin. ALLAH'ın hudutlarını çiğneyenler ancak zalimlerdir." *5097

2715.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü, bir kırbaç eksik had uygulayan kimseyi getirirler. O şöyle der: "Rabbim! Kullarına acıdığım için bu işi yaptım." ALLAH şöyle buyurur: "Sen onlara benden daha mı merhametlisin?" Onu ateşe atmalarını emreder. Sonra bir kırbaç fazla vurunu getirirler. O da şöyle der: "Ona günahıtan el çeksin diye bir kırbaç fazla vurdum."Sonra onu da ateşe atmaları emredilir." *5098

2716.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz Müminlerin Emiri (a.s) Kamber'e birine had uygulamasını emretti. Kamber, kızarak üç kırbaç fazla vurdu. Ali (a.s) Kamber'e üç kırbaç vurarak kısas uyguladı." *5099

5097* Bakara, 229

5098* Mustedrek'ul-Vesail, 18/37/21948
5099* el-Kafi, 7/260/1

762. Bölüm

Had Uygulamanın Günahları Temizlemedeki Rolü

2717.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir günah işler de kendisine had uygulanırsa o günahın haddi kendisine kefarettir sayılır." *5100

2718.İmam Ali (a.s): "ALLAH mümin bir kulunu bu dünyada cezalandırırsa kıyamet günü yeniden cezalandırmaktan daha bağışlayıcı ve yücedir." *5101

5100* Kenz'ul-Ummal, 12964, 12966, 13366, 13367 aynı manada.
5101* Tuhef'ul-Ukul, 214

763. Bölüm

Had Uygulanmış Kimseye Hakaret Etmekten Sakınmak

2719.Tenbih'ul-Havatir'de şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) zina eden birini taşıdığı anda birisi arkadaşına, "O köpek gibi geberdi" dedi. Peygamber (s.a.a) o ikisiyle bir leşin yanından geçerken şöyle buyurdu: "Dişlerinle bu leşten bir parça koparınız."Onlar, "Ey ALLAH'ın Resülü! ALLAH'ın selamı üzerine olsun. Leşi mi yiyelim" deyince şöyle buyurdu: "Kardeşinden kopardığınız, bu leşten daha pis kokmaktadır." *5102

2720.Abdurrahman b. Ebi Leyla: "Ali (a.s) birine had uyguladı. İnsanlar ona sövüp lanet etmeye başladılar. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "O artık bu günahından dolayı sorguya çekilmeyecektir." *5103

5102* Tenbih'ul-Havatir, 1/116
5103* Kenz'ul-Ummal, 14002

764. Bölüm

Üçüncü Defa Had Uygulanmış Kimse Öldürülür

2721.İmam Kazım (a.s): "Her kim işlediği büyük günahlar sebebiyle iki defa had cezası görürse üçüncü defada

öldürülmelidir." *5104

5104* el-Kafi, 7/191/2

765. Bölüm

Ta'zir (Ceza)

2722.İmam Sadık (a.s), Ta'zir hakkında soru soran Hammad b. Osman'a şöyle buyurmuştur: "Ta'zir had sayısından aşağıdır." Ben seksen kırbaçtan aşağı mıdır?" diye sordum. Şöyle buyurdu: "Hayır, kölenin haddi olan kırk kırbaçtan daha aşağıdır." Ben, "Ne kadardır?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Bu onun işlediği suçunu ve bedeninin gücünü göz önünde bulunduracak olan hakime bağlıdır." *5105

2723.İmam Sadık (a.s), "Ta'zir ne kadardır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "On ila yirmi kırbaç arasındır." *5106

5105* İlel'uş-Şerayi', 538/4

5106* el-Kafi, 7/240/1

166. Konu: Huşu

766. Bölüm

Huşu

"İman edenlerin gönüllerinin ALLAH'ı anması (huşu etmeleri) ve O'ndan inen gerçeğe içten bağlanması zamanı daha gelmedi mi?" *5107

2724.Mi'rac hadisinde şöyle yer almıştır: "Beni tanıyan ve benim için huşu gösteren kuluma her şey huşu gösterir." *5108

2725.İmam Ali (a.s): "Huşu, dua için ne de güzel yardımcıdır." *5109

2726.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) duasında şöyle buyurmuştur: "Kanaat etmeyen nefisten, doymayan karından ve huşu sahibi olmayan kalpten sana sığınırım." *5110

- 5107* Hadid, 16
5108* İrşad'ul-Kulub, 203
5109* Gurer'ul-Hikem, 9945
5110* İkbal'ul-A'mal, 1/174

767. Bölüm

Huşu Sahiplerinin Sıfatları

2727.Resulullah (s.a.a): "Huşu sahibinin alameti ise dördtür: Gizli ve açıkta ALLAH'ın gözaltında bulundurduğunu bilmek, güzel işler yapma, kıyamet gününü düşünmek ve ALLAH'a münacatta bulunmak." *5111

2728.İmam Ali (a.s): "Kimin kalbi huşu içinde olursa diğer organları da huşu içinde olur." *5112
bak. el-Buka, 49. konu; el-Kalb, 1551. Bölüm

- 5111* Tuhef'ul-Ukul, 20
5112* Gurer'ul-Hikem, 8172

167. Konu: Hutbe

768. Bölüm

Hutbe

"Onun hükümranlığını kuvvetlendirmiştik. Ona hikmet ve kesin hüküm salahiyeti vermiştik." *5113

2729.Sa'd bin İbrahim babasından şöyle naklediyor: "Minberde hutbe okuyan ilk kişi İbrahim (a.s) idi ve o Lut'un, Rumlar tarafından esir alındığı ve bunun üzerine İbrahim'in onu Rumların elinden kurtarmak için savaştığı zamandı." *5114

2730.Cabir: "Peygamber (s.a.a) hutbe okuduğunda gözleri kızarıyor, sesi yükseliyor, gazabı şiddetleniyordu. Adeta orduyu düşman saldırısından uyaran kimse gibiydi." *5115

2731.Ebu Umame: "Resulullah (s.a.a) bir komutan gönderdiğinde şöyle buyururdu: "Hutbeni kısa tut ve az konuş." *5116

2732.Ammar b. Yasir: "Resulullah (s.a.a) bizlere hutbeyi kısa tutmamızı emretmiştir." *5117

2733.Cabir b. Semur es-Sevai: "Resulullah (s.a.a) Cuma günü öğüdünü uzun tutmazdı. Aksine çok kısa kelimelerle ifade ederdi." *5118

bak. Es-Salat(3), 1145. Bölüm; el-Kelam, 1616. Bölüm

5113* Sad, 20

5114* Durr'ul-Mensur, 1/282

5115* Kenz'ul-Ummal, 17974

5116* a. g. e. 18126

5117* Sunen-u Ebi Davud, 1106

5118* a. g. e. 1107

168. Konu: Hücet-Delil

769. Bölüm

Hücet

"Biz peygamber göndermedikçe kimseye azâb etmeyiz." *5119

"Fakat ALLAH, helak olanın, apaçık bir delille helak olması yaşayanın da apaçık bir delille yaşaması için (böyle yaptı.)" *5120

bak. Bakara, 256, 286; A'raf, 42; Enfal, 42; Tevbe, 115; Ta-Ha, 134; Hac, 71; Şuara, 208, 209; Kasas, 46, 59; Talak, 7

2734.İmam Ali (a.s): "Hücet sultanının gücü, kudret sultanının gücünden daha büyüktür." *5121

2735.İmam Ali (a.s): "Her kimin sözü doğru olursa hüceti de güçlü olur." *5122

2736.İmam Bakır (a.s), ALLAH'ın kulları üzerindeki hüceti sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bildiklerini söylemeleri ve bilmedikleri hususunda durmalarıdır."* 5123

2737.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan ALLAH insanlara verdiği ve onlara tanıttığı şeyleri hücet (delil) gösterir." *5124

2738.İmam Sadık (a.s): "Her kim şek veya zanna kapılır da bu esas üzere hareket ederse ALLAH amelini batıl eder. Şüphesiz ALLAH'ın hüceti apaçık hücettir." *5125

bak. el-İmamet; 100. Bölüm

5119* İsra, 15

5120* Enfal, 42
5121* Gurer'ul-Hikem, 6781
5122* ag.e, 8482
5123* et-Tevhid, 459/27
5124* Tevhid, 410/2
5125* el-Kafi, 2/400/8

770. Bölüm

Kesin Hüccet ALLAH 'a Mahsustur

"De ki: Kesin hüccet ALLAH 'a mahsustur. O dileyseydi hepinizi doğru yola eriştirirdi." *5126

2739.İmam Sadık ((a.s.)), ALLAH -u Teala'nın "Kesin hüccet ALLAH 'a mahsustur" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ALLAH -u Teala kıyamet günü kuluna şöyle diyecektir: "Ey kulum! Sen biliyor muydun?" Eğer "Evet!" derse ona: "Bildiğın şeyle amel ettin mi?" diye sorar. Eğer: "Ben cahil idim" derse o zaman da: "Neden amel etmek için öğrenmedin?" diye sorar. Böylece o mahkum olur. Kesin hüccet işte budur!" *5127

2740.İmam Sadık ((a.s.)): "ALLAH 'ın hücceti yaratılıştan önce de vardı, yaratılış ile birlikte olmuştur ve yaratılıştan sonra da olacaktır." *5128

5126* En'am, 149
5127* el-Bihar, 2/29/10
5128* el-Kafi, 1/177/4

771. Bölüm

En Kesin ve Yetkin Hüccet

"Müjdeleyici ve sakındırıcı peygamberler gönderdik ki insanların peygamberlerden sonra ALLAH 'a karşı bir bahaneleri olmasın. ALLAH izzet ve hikmet sahibidir." *5129

2741.İmam Ali ((a.s.)): "Ey insanlar! Şüphesiz münezzeh olan ALLAH 'ın yeryüzünde Muhammed'den (s.a.a) daha güçlü bir hücceti ve Kur'an-ı Azim'den daha yetkin bir hikmeti yoktur." *5130

**2742.İmam Ali (((a.s.))): "ALLAH Tebarek ve Teala'nın yeryüzünde Kitab'ından daha yetkin bir hikmeti ve hücceti yoktur."
*5131**

5129* Nisa, 165

5130* Gurer'ul-Hikem, 11004

5131* Nehc'us-Saadet, 1/347

169. Konu: Hüküm Vermek-Yargılamak

772. Bölüm

Hüküm Verme Hakkı Olan Kimse

**"Ey Davud! Seni şüphesiz yeryüzünde hükümrân kıldık, o halde insanlar arasında adaletle hükmet, hevese uyma yoksa seni ALLAH 'ın yolundan saptırır. Doğrusu, ALLAH 'ın yolundan sapanlara, onlara, hesap gününü unutmalarına karşılık çetin azâb vardır."
*5132**

2743.İmam Ali (((a.s.))), Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Ey Şureyh! Sen Peygamber'in vasisi ve mutsuz insan dışında hiç kimsenin oturamayacağı bir yere oturmuş bulunmaktasın." *5133

2744.İmam Sadık (((a.s.))): "Hüküm vermekten sakın. Zira hüküm vermek, gerçekte, hüküm vermede bilgin olan ve Müslümanlar arasında adaletle hükmeden İmam'ın, Peygamber'in veya Peygamber'in vasisinin hakkıdır." *5134

5132* Sad, 26

5133* el-Kafi, 7/406/2

5134* a. g. e. h. 1

773. Bölüm

Tağutun Hükmüne Müracaat Etmek

"Sana indirilen Kur'an'a ve senden önce indirilenlere inandıklarını iddia edenleri görmüyor musun? Tağutun önünde muhakeme olunmalarını isterler. Oysa, onları inkar etmekle emrolunmuşlardı." *5135

"Eğer hükmedersen aralarında adaletle hüküm ver. ALLAH adil

olanları sever.” *5136

2745.İmam Sadık ((a.s.)), bir borç veya miras konusunda aralarında ihtilaf çıkınca hüküm vermesi için tağuta müracaat eden iki ashabı hakkında şöyle buyurmuştur: “Herkim davayı tağuta götürürse ve tağut da onun lehine hüküm verirse, aldığı şey her ne kadar kesin hakkı da olsa, kendisi için haramdır. Zira onu tağutun hükmüyle almıştır. Oysa ALLAH tağutu inkar etmesini emretmiştir.” *5137

2746.İmam Sadık ((a.s.)): “Sakın sizden biri başka birini zalim hakime şikayette bulunmasın. Sizden kimin bizim hükümlerimizi bildiğine baksın ve onu kendi aralarında hakem kılsın. Zira ben onu size hakim karar kıldım. O halde kendi aranızda hakemlik etmesi için, onun yanına gidiniz.” *5138

5135* Nisa, 60

5136* Maide, 42

5137* el-Kafi, 7/412/5

5138* el-Fakih, 3/2/3216

774. Bölüm

Hüküm Verme İşinin Önemi

2747.Resulullah (s.a.a): “Herkime hakimlik havale edilmişse, bıçaksız başı kesilmiş demektir.” Kendisine şöyle arzedildi: “Ey ALLAH ’ın Resülü! Başının kesilmesinden maksudunuz nedir?” Peygamber şöyle buyurdu: “Cehennem ateşi.” *5139

2748.Resulullah (s.a.a): “Kıyamet günü adil hakimi getirirler ve onu öyle zor bir hesaba çekerler ki iki kişi arasında bir tek hurma tanesi hakkında bile hüküm vermemiş olmayı arzu eder.” *5140

2749.İmam Sadık ((a.s.)): “Nevavis (ki cehennemde bir yerdir) şiddetli sıcaktan dolayı, aziz ve celil olan ALLAH ’a şikayette bulundu. Aziz ve celil olan ALLAH ona hitaben şöyle buyurdu: “Sus, şüphesiz hakimlerin yeri senin yerinden daha sıcaktır.” *5141

5139* Mustedrek’ul-Vesail, 17/243/21233

5140* Kenz’ul Ummal, 14988

5141* Fakih, 3/6/3226

775. Bölüm

Hakimliği İstemek

2750.Resulullah (s.a.a): "Herkim hakimlik makamını talep eder ve bu makama ulaşmak için ona buna tevessül ederse, ALLAH onu kendi haline bırakır. Herkim de bu makamı kabul etmeye mecbur kalırsa, ALLAH onu sağlam kılsın diye kendisine bir melek indirir." *5142

2751.İmam Ali ((a.s.)), Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik-i Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "İnsanlar arasında hükmedecek kişileri; halkın en üstünlerinden, işlerden bunalmayacak, hasımlarına yenilmeyecek, hatada ısrar etmeyecek, hakkı tanıyınca uymada gecikmeyecek, nefsi tamaha yönelmeyecek, araştırmaksızın az bir anlayışla yetinmeyecek, şüpheli işleri herkesten iyi tanıyacak ve herkesten çok delile sarılan kişilerden seç. Hasımın müracaatından daralıp sıkılmayan; gerçekleri keşfetmede herkesten çok sabreden, hüküm belli olduğunda kesin hükmü veren, övgü ve yalakacılıklara aldanıp kendini beğenmeyen, başkalarının teşvikiyle davalılardan birine yönelmeyen kişiler olsunlar. Böyle kimseler pek azdır ya! Böyle birinin hakimliğini güzel üstlen/güzel tut, ona mal (maaş) vermede elin açık olsun." *5143

2752.İmam Sadık ((a.s.)): "Herkim fıkı (hukuki meseleleri ve yargı hükümlerini) az bilirse, asla hakimlik makamına ihtiras duymamalıdır." *5144

5142* Kenz'ul Ummal, 14994

5143* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup

5144* el-Bihar, 104/264/5

776. Bölüm

Hakimliğin Adabı

1-Davalı Taraflar Arasında Eşitliğe Riayet Etmek

2753.Resulullah (s.a.a): "Herkim Müslümanlar arasında hakimliğe müptela olursa, bakışlarında, işaret etmesinde, oturma yerinde ve onlara karşı oturma şeklinde eşit davranmalıdır." *5145

2754.İmam Ali ((a.s.)), Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Müslümanlar arasında, bakman, konuşman ve oturman hususunda eşitliğe riayet et ki yakınların senin taraftarlığını ümit

**etmesin ve düşmanların senin adaletinden ümitsizliğe kapılmasın.”
*5146**

5145* Kenz’ul Ummal, 15032

5146* Vesail’uş-Şia, 18/155/1

2-Sesini Hasmın Sesinden Yükseltmemek

2755.İmam Ali (((a.s))), hiçbir hıyanet ve cinayete bulaşmadığı halde kendisini neden hakimlik makamından azlettiğini soran Ebu’l-Esved Dueliy’e şöyle buyurmuştur: “Kendi sesini, hasmının sesinden yüksek tuttuğunu gördüm.” *5147

5147* Mustedrek’ul-Vesail, 17/359/21581

3-Mahkemede Bitkinlik İzharında Bulunmamak

2756.İmam Ali (((a.s))), Şureyh’e şöyle buyurmuştur: “ALLAH ’ın kendisine sevap taktir ettiği ve hak üzere hükmeden kimse için güzel bir stok kıldığı mahkeme duruşmasında yorgunluk ve bitkinlik izharında bulunma.” *5148

5148* el-Kafi, 7/413/1

4-Davalı Tarafları Dinlemek

2757.Resulullah (s.a.a), Ali’ye (((a.s))) : “Hüküm vermek için iki kişi senin yanına geldiği takdirde, taraflardan birinin açıklamasını işitmeden diğerinin lehine görüş belirtme. Böyle yaptığın takdirde (her iki tarafın sözlerini işittiğin zaman) senin için yargı meselesi ve hüküm verme olayı açıklığa kavuşacaktır. *5149

2758.Ali (((a.s))) : “Bu tavsiyeden sonra hüküm verme meselesi benim için çok kolaylaştı.” Peygamber (s.a.a) de kendisi (Ali) için şöyle dua etmiştir: “ALLAH ım! Ona doğru hüküm vermeyi kavrat.” *5149

5149* Fakih, 3/13/3238

5-Gazap Halinde Hüküm Vermemek

2759.İmam Ali ((a.s.)), Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Mahkeme duruşmasında birinin kulağına fısıldama. Eğer sinirlenirsen kalk ve gazap halinde asla hüküm verme." *5150

5150* el-Kafi, 7/413/5

6-Uykulu Bir Halde Hüküm Vermemek

2760.Resulullah (s.a.a) hakimin gazap, açlık veya uyuklama halinde hüküm vermesini yasaklamıştır." *5151

5151* Mustedrek'ul Vesail, 17/349/21544

7-Açlık veya Susuzluk Halinde Hüküm Vermemek

2761.İmam Ali ((a.s.)), Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Bir şey yemeden mahkeme duruşmasına katılma." *5152

5152* el-Kafi, 7/413/1

8-Hakim Davalı Taraflardan Birinin Ev Sahibi Olmamalıdır

2762.İmam Sadık ((a.s.)): "Birisi Müminlerin Emiri'nin ((a.s.)) yanına vardı ve birkaç gün ona misafir oldu. Daha sonra önceden Müminlerin Emiri'ne bildirmediği bir davayı bildirdi. İmam şöyle buyurdu: "Sen şikayetçi misin?" O şöyle arzetti: "Evet." İmam şöyle buyurdu: "O halde yanımızdan git. Zira ALLAH Resülü (s.a.a) davalı tarafın da misafir olması dışında şikayetçi kimsenin (kadiya ve hakime) misafir olmasını yasaklamıştır." *5153

5153* a. g. e. h. 4

9-Şahitlere Telkinde Bulunmamak

2763.Mustedrek'ul-Vesail'de şöyle rivayet edilmiştir: "ALLAH Resulü (s.a.a), hakimin, hasımlardan birine fazla bakmak ve zihnine yaklaştırmakla birinin tarafını tutmasını ve şahitlere telkinde bulunmasını yasaklamıştır." *5154

5154* Mustedrek'ul-Vesail, 17/350/21549

777. Bölüm

ALLAH 'ın Yardım ve Kılavuzluk Ettiği Hakimler

2764.Resulullah (s.a.a): "Müslüman bir hakim ile mutlaka iki melek bulunur ve hakim hakikati istediği müddetçe onu hakikate doğru kılavuzluk ederler. Ama hakikatin peşinde olmaz ve bilerek zulmederse, o iki melek kendisinden uzaklaşır ve onu kendi haline bırakırlar." *5155

2765.İmam Ali ((a.s.)): "ALLAH 'ın rahmet eli, hakimin başı üzerinde hareket eder. Hakim zulmedince ALLAH onu kendi haline bırakır." *5156

5155* Kenz'ul-Ummal, 14993

5156* el-Kafi, 7/410/1

778. Bölüm

Hakimlerin Çeşitleri

2766.İmam Sadık ((a.s.)): "Hakimler dört kısımdır; üç kısmı ateşte ve bir kısmı cennettedir: Bildiği halde haksız hüküm veren hakim ateştedir. Bilmeden haksız hüküm veren hakim de ateştedir. Bilmeden doğru ve hak hüküm veren hakim de ateştedir. Bilerek, hak ve doğru hüküm veren hakim ise cennettedir." *5157

5157* a.g.e, 7/407/1

779. Bölüm

Kadının Hakimliği

2767.Resulullah (s.a.a): "Kadın, hakim olmamalı ve insanlar arasında hüküm vermemelidir." *5158

2768.İmam Bakır (((a.s.))): "Kadın ne hakimlik makamına oturmalı ve ne de yöneticilik makamını üstlenmelidir." *5159

5158* Kenz'ul-Ummal, 14921

5159* el-Bihar, 104/275/1

780. Bölüm

Deliller Üzere Hükmetmek

2769.Resulullah (s.a.a), miras ve bir miktar eski eşyalar hakkında birbiriyle ihtilafa düşen ve hüküm vermesi için huzuruna varan iki kişiye şöyle buyurmuştur: "Sizden birisi delil gösterme hususunda diğerinden daha konuşkan olabilir. O halde, ben herkime kardeşinin hakkından (alıp) diğerinin lehine hüküm verirsem, hakikatte ona ateşten bir parça vermiş olurum." Bu esnada her ikisi de şöyle arzettiler: "Ey ALLAH 'ın Resulü! Ben hakkımı karşı tarafa başlıyorum." ALLAH Resulü şöyle buyurdu: "Hayır, aksine gidiniz, hak üzere malınızı bölüştürünüz, sonra kura çekiniz ve sonra birbirinizle helalleşiniz." *5160

2770.Resulullah (s.a.a), birisiyle bir arazi hakkında ihtilafa düşen ve hüküm vermesi için kendisinin huzuruna gelen İmre'ul Kays'a şöyle buyurmuştur: "Bir delilin var mıdır?" O, "Hayır" diye arzetti. Peygamber şöyle buyurdu: "O halde ona yemin ettir." İmre'ul Kays şöyle arzetti: "Bu durumda toprağımı alacaktır." Peygamber şöyle buyurdu: "Eğer yeminiyle toprağını alırsa, ALLAH 'ın kıyamet günü kendisine bakmadığı, amelini kabul etmediği ve kendisi için acı bir azabın olduğu kimselerden olur." O şahıs dehşete kapıldı ve araziyi (İmre'ul Kays'a) geri verdi." *5161

2771.İmam Ali (((a.s.))): "Şu beş hususta hakim, hükmün zahirine göre hükmetmelidir: "Velayet hakkında (ALLAH veya İmam'ın herkes için veya çocuğun velisi için tayin ettiği yöneticilik hakkı,) eşler hakkında (Müslümanlar arasında meşhur olan evlilik meseleleri), miraslar hakkında, kesimler hakkında (Müslümanların kesiminin helal olması) ve şahadetler hakkında. Şahitler zahiren emin ve güvenilir olurlarsa şahadetleri kabul edilir ve onların batınlarını araştırmak gerekmez." *5162

2772.İmam Sadık (((a.s.))): "Al-i Muhammed'in (s.a.a) Kaim'i kıyam edince, insanlar arasında Davud'un hükmüyle hükmeder, hiçbir delile ihtiyaç duymaz. ALLAH -u Teala bu hükmü ona ilham

eder ve o ilmiyle hüküm verir." *5163

- 5160* Mean'il-Ahbar, 279
5161* Tenbih'ul Havatir, 2/171
5162* el-Hisal, 311/88
5163* el-Bihar, 14/14/23

781. Bölüm

İmam'ın, "Bu Bir Hakimliktir" Sözü

2773.İmam Sadık ((a.s.)): "Bir okulun öğrencileri en iyisini seçmesi için el hatlarını, Müminlerin Emiri'nin ((a.s.)) önüne koydular. İmam ((a.s.)) onlara şöyle buyurdu: "Bilin ki bu da bir tür hakimliktir. Bu konuda zulüm hakimlik hususunda zulüm gibidir. Öğretmeninize de şöyle deyiniz: Eğer uslandırmak için üç darbeden fazla vurursa kısas edilir." *5164

- 5164* Vesail'uş-Şia, 18/582/2

170. Konu: Hürriyet-Özgürlük

782. Bölüm

Hürriyet

2774.İmam Sadık ((a.s.)): "Beş haslet vardır ki bunlardan birine sahip olmayan kimsede fazla bir hayır ve nasip yoktur: Birincisi vefa, ikincisi tedbir, üçüncüsü haya, dördüncüsü güzel ahlak ve beşincisi ise diğer dört hasleti de kapsayan hürriyettir." *5165

- 5165* el-Hisal, 284/33

783. Bölüm

Tüm İnsanlar Hürdür

2775.İmam Ali ((a.s.)): "Ey insanlar! Şüphesiz Adem'den ne kul ve ne de cariye doğmuştur. Tüm insanlar hürdürler." *5166

2776.İmam Ali ((a.s.)): "Başkasının kölesi olma. ALLAH seni hür yaratmıştır." *5167

2777.İmam Sadık ((a.s.)): "Şüphesiz ki hür, her haliyle hürdür. Eğer ona bir bela gelirse sabreder başına bir musibet gelirse onu kırıp dökmez. Her ne kadar esir düşse, yenilse ve kolaylığı zorluğa dönüşse de! Nitekim Sıddık-i Emin olan Yusuf ((a.s.)) da her ne kadar köle edildi, yenildi ve esir düştüyse de bütün bunlar onun özgürlüğüne zarar veremedi." *5168

5166* Nehc'us-Saadet, 1/198

5167* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

5168* el-Kafi, 2/89/6

784. Bölüm

Özgürlük Ahlakı

2778.İmam Ali (a.s): "Güler yüzlülük hür insanların ahlakıdır." *5169

2779.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz haya ve iffet imanın hasletlerindedir. Bu ikisi hürlerin karakteri ve iyilerin ahlakıdır." *5170

2780.İmam Ali (a.s): "Kanaatkar kul özgürdür. Tamahkar özgür ise köledir." *5171

5169* Gurer'ul-Hikem, 467

5170* a. g. e. 3605

5171* Gurer'ul-Hikem, 413

171. Konu: Hüsrân

785. Bölüm

Kendilerini Zarara Sokanlar

2781.Resulullah (s.a.a): "Hüsrana uğramış kimse, ahiretini ıslah etmekten gaflet etmiş kimsedir." *5172

2782.Resulullah (s.a.a): "Ömrünü dünya talebinde tüketen kimse bu muamelede hüsrana uğramış ve başarıyı kaybetmiş kimsedir." *5173

5172* Tenbih'ul-Havatir, 2/118

5173* a. g. e. s. 119

786. Bölüm

Dünya ve Ahiret Hüsranı

“İnsanlar içinde Allah'a, bir yönden kulluk eden vardır. Ona bir iyilik gelirse yatıştır, başına bir bela gelirse yüz üstü döner. Dünyayı da ahireti de kaybeder. İşte apaçık kayıp budur.” *5174

2783.İmam Ali (a.s), “Büyük mutsuz kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Dünyayı dünya için terkeden, bundan dolayı (dünyayı) kaybeden, ahireti hususunda hüsrana uğrayan kimsedir ve bir de insanlara gösteriş için ibadet eden, çalışan ve oruç tutan kimsedir. Böyle bir insan dünya için dünyanın lezzetlerinden mahrum kalmış ve kendisini Allah için halis olduğu taktirde sevabına müstahak olacağı bir sıkıntıya düşürmüştür.” *5175

5174* Hac, 11

5175* Tenbih'ul-Havatir, 2/95

787. Bölüm

En Çok Hüsrana Uğrayanlar

“Size, amelce en çok kayıpta bulunanları haber verelim mi?” de. Dünya hayatında, çalışmalarını boşa gitmiştir. Oysa onlar güzel iş yaptıklarını sanıyorlardı.” *5176

2784.İmam Ali (a.s): “İnsanların alışverişte en çok hüsranda olanı ve çaba göstermede en mutsuz olanı bedenini mal talebinde eriten ve istekleri mukadderat ile örtüşmeyen, böylece dünyadan hasretle ayrılan ve ahirete günahlarıyla ayak basan kimsedir.” *5177

5176* Kehf, 103-104

5177* Nehc'ul-Belağa, 430. hikmet

172. Konu: Hüzün-Keder

788. Bölüm

Hüzün

2785.Mesih (a.s): “Kimin hüznü çoğalırsa bedeni rahatsız olur.” *5178

2786.İmam Ali (a.s): "Hüzün yaşlılığın yarısıdır." *5179

2787.İmam Ali (a.s): "Hüzün bedeni eritir." *5180

2788.İmam Sadık (a.s): "Hastalıkların bedenlerin rahatsızlığı olması gibi, hüzünler de kalplerin rahatsızlığıdır." *5181

bak. Ed-Dunya; 780. Bölüm

5178* Emali'es-Seduk, 436/3

5179* Tuhef'ul-Ukul, 214

5180* Gurer'ul-Hikem, 1039

5181* ed-Deavat, 118/276

789. Bölüm

Hüzün Doğuran Şey

2789.Resulullah (s.a.a): "İnsanların elinde olana bakanın hüznü uzar, esefi sürekli olur." *5182

2790.İmam Ali (a.s): "Nice bir anlık şehvet uzun hüzünler doğurur." *5183

2791.İmam Ali (a.s): "Her kim zarar veremeyeceği birine öfkelenirse hüznü uzar ve nefesine azap verir." *5184

2792.İmam Ali (a.s): "Haset eden kimseden daha çok mazluma benzeyen bir zalim görmedim. Onun hasta bir ruhu, şaşkın bir kalbi ve sürekli bir hüznü vardır." *5185

2793.İmam Ali (a.s): "Her kim amelde kusur ederse hüzne müptela olur." *5186

2794.İmam Ali (a.s): "Sabırsızlıktan sakın. Şüphesiz sabırsızlık ümidi keser, ameli zayıflatır ve keder doğurur." *5187

5182* A'lam'ud-Din, 294

5183* Emali et-Tusi, 533/1162

5184* Tuhef'ul-Ukul, 99

5185* el-Bihar, 73/256/29

5186* Nehc'ul-Belağa, 127. hikmet

5187* Deaim'ul-İslam, 1/223

790. Bölüm

Hüznü Gideren Şeyler

“İyi bilin ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir.” *5188

2795.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz Allah, hikmet ve fazlıyla huzur ve ferahlığı yakın ve rızada, hüznün ve gamı ise şek ve hoşnutsuzlukta karar kılmıştır.” *5189

**2796.Resulullah (s.a.a): “Ey insanlar! Dünya hüznün yurdudur, sevinç değil!
Zorluk yurdudur, rahatlık değil. O halde onu tanıyan bir ümitle sevinmez; zorluk ve darlık sebebiyle üzülmez.” *5190**

2797.Resulullah (s.a.a): “La hevle vela kuvvete illa billah” (Allah'tan başka bir güç ve kuvvet yoktur) cümlesi doksan dokuz derde şifa verir ki en küçüğü hüznüdür.” *5191

2798.İbn-i Abbas: “Resulullah'ın (s.a.a) sözlerinden sonra, Ali b. Ebi Talib'in (a.s) bana yazdığı mektup kadar hiçbir sözden istifade etmedim. O bana şöyle yazdı: “Allah'a hamd-ü senadan sonra...İnsan kendisine ulaşmayacak şey ulaşmadığı için hüznülenir ve kendisine ulaşması mümkün olmayan şey ulaştığı için de sevinir. O halde ahiretten bir şeye eriştiğin zaman sevin ve ahiretten bir şeyi kaybettiğin zaman da eseflen. Eğer dünyadan bir şeye erişirsen sevinme, dünyadan bir şeyi kaybedersen de üzülme. Kederin ölümden sonrası için olmalıdır. Ve's-Selam.” *5192

2799.İmam Ali (a.s): “Haya her güzelliğe ulaşma aracıdır.” *5193

2800.İmam Ali (a.s): “Elbiseleri yıkamak hüznün ve kederi giderir.” *5194

2801.İmam Sadık (a.s): “Eğer ölüm hak ise o halde sevinç neden?” *5195

2802.İmam Sadık (a.s): “Peygamberlerden biri gamdan dolayı Allah'a şikayette bulundu. Allah ona üzüm yemesini emretti.” *5196

2803.İmam Sadık (a.s): “Her kim kendinde bir hüznün görür de sebebini bilmezse başını yıkasın.” *5197
bak. Es-Surur; 934. Bölüm

5188* Yunus, 62

5189* Tuhef'ul-Ukul, 6

- 5190* A'lam'ud-Din, 343
5191* Kurb'ul-İsnad, 76/244
5192* Metalib'us-Suul, 55
5193* el-Bihar, 77/211/1
5194* el-Hisal, 612/10
5195* Emali'es-Seduk, 16/5
5196* el-Mehasin, 2/362/2262
5197* ed-Deavat, 120/284

791. Bölüm

Görünürde Bir Sebebe Dayanmayan

Hüzün ve Sevincin Sebebi

2804.Ebu Basir: "Dostlarımızdan biriyle birlikte Ebi Abdillah'ın (a.s) yanına vardım ve kendisine şöyle dedim: "Fedan olayım ey İbn-i Resulillah! Ben sebebini bilmediğim bir şeyden dolayı bazen hüzünleniyor ve kederleniyorum." Ebu Abdillah (a.s) şöyle buyurdu: "Şüphesiz bu hüzün ve sevinç sizlere bizden ulaşmaktadır. Şüphesiz bize bir hüzün ve sevinç gelince size de gelir. Şüphesiz biz ve sizler aziz ve celil olan Allah'ın nurundanız." *5198

2805.Bihar'ul-Envar'da rivayet edildiği üzere alime (a.s), "Birisi sebebini bilmeksizin hüzünlenmektedir" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Eğer kendisine bir hüzün gelirse bilsin ki kardeşinin de bir hüznü vardır. Hakeza sebepsiz sevinmesi de aynı şekildedir. O halde kardeşlerin haklarını eda etmek için Allah'tan yardım dileyelim." *5199

- 5198* İlel'uş-Şerayi', 93/2
5199* el-el-Bihar, 74/227/20

792. Bölüm

Övülmüş Hüzün

2806.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah'a uzun hüzün gibi bir şeyle ibadet edilmemiştir." *5200

2807.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Şüphesiz Allah her hüzünlü kalbi

sever." *5201

2808.İmam Sadık (a.s): "Mümin sabah ve akşamı hüzünle geçirir. Bunun dışında bir şey onu ıslah etmez." *5202

2809.İmam Sadık (a.s): "Her kim bizim için kaygılanır, hüzünlenir ve bize yapılan zulümden dolayı üzülürse nefes alıştı tespih ve bizim için hüzünlenişi ibadet sayılır." *5203

49. konu, el-Buka; el-Kalb, 1551. Bölüm

5200* Mekarim'ul-Ahlak, 2/367

5201* el-Kafi, 2/99/30

5202* ed-Deavat, 287/18

5203* el-Kafi, 2/226/16

173. Konu: İbadet

793. Bölüm

İbadet

"Ben insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." *5204

2810.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en üstünü ibadete aşık olup onunla sarmaş dolaş olan, kalbi ile onu seven, bedeni ile ona dokunan ve kendisini ona vakfedendir. Böyle kimse artık dünyanın kolay mı veya zor mu geçeceğinden hiç korkmaz." *5205

2811.Resulullah (s.a.a): "Mesuliyet olarak ibadet yeter." *5206

2812.Resulullah (s.a.a): "Rabbiniz şöyle buyuruyor: "Ey Ademoğlu! Kendini ibadete vakfet ki kalbini zenginlikle ve evini rızıkla doldurayım. Ey ademoğlu! Benden uzaklaşma. Aksi takdirde kalbini fakirlikle ve elini meşguliyetle doldururum." *5207

2813.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulu severse ona güzel ibadeti ilham eder." *5208

2814.İmam Ali (a.s): "Kulluk beş şeydedir: Karnı yiyecekten boş bırakmak, Kur'an okumak, gece namazı kılmak, sabah vakti yakarmak ve Allah korkusundan ağlamak." *5209

5204* Zariyat, 56

5205* el-Kafi, 2/83/3

5206* Tuhef'ul Ukul, 35

5207* Kenz'ul Ummal, 43614
5208* Gurer'ul Hikem, 4066
5209* Müstedrek'ul Vesail, 11/244/12875

794. Bölüm

Derinleşmenin ve Yakinin İbadetteki Rolü

2815.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir ibadetin yakın olmaksızın değeri yoktur." *5210

2816.Resulullah (s.a.a): "Allah'a onu görüyormuşsun gibi ibadet et. Şüphesiz sen O'nu görmesen de O seni görmektedir." *5211

2817.İmam Ali (a.s): "Marifetle iç içe olmayan ibadette hayır gizli değildir." *5212

2818.İmam Seccad (a.s): "Dinde derinleşme olmadığı takdirde ibadet olmaz." *5213

bak. 420. konu, el-Yakin; el-Fıkh, 1494. Bölüm

5210* Kenz'ul Fevaid, 1/55
5211* Kenz'ul Ummal, 5250
5212* Tuhef'ul Ukul, 204
5213* a.g.e, 280

795. Bölüm

İbadetin Çeşitleri

2819.Tenbih'ul Hevatir'de Hz. Mesih'in (a.s) bir şahsa şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Sen ne iş yapıyorsun?" O şöyle arz etti: "Ben ibadet ile uğraşıyorum. İsa şöyle buyurdu: O halde senin masraflarını kim karşılıyor?" O şöyle arzetti: "Kardeşim" . İsa (a.s), "Kardeşin senden daha çok ibadet edendir" diye buyurdu. "
*5214

2820.Resulullah (s.a.a): "İbadet on kısımdır ki dokuz bölümü helal rızık taleb etmektedir." *5215

2821.Resulullah (s.a.a): "Çocuğun kendilerine olan sevgi üzere anne babasına bakması ibadettir." *5216

2822.Resulullah (s.a.a): "Alime bakmak ibadettir, adil bir imama

bakmak ibadettir, rahmet ve yumuşaklıkla anne babaya bakmak ibadettir. Aziz ve celil olan Allah için sevdiğin kardeşe bakmak ibadettir." *5217

2823.Resulullah (s.a.a): "Allah'a güzel zanda bulunmak Allah-u Teala'ya ibadettendir." *5218

2824.İmam Ali (a.s): "Gök ve yerlerin melekuu hakkında düşünmek ihlas sahiplerinin ibadetindendir." *5219

2825.İmam Ali (a.s): "Yumuşak konuşmak ve insanlara selam vermek şüphesiz ibadettendir." *5220

2826.İmam Sadık (a.s): "Her ibadetin üstünde bir ibadet vardır ve biz Ehl-i Beyt'in sevgisi en üstün ibadettir." *5221

- 5214* Tenbih'ul Havatir, 1/65
- 5215* el-Bihar, 103/18/81
- 5216* Tuhef'ul Ukul, 46
- 5217* Emali et-Tusi, 454/1015
- 5218* ed-Durret'ul Bahire, 18
- 5219* Gurer'ul Hikem, 1792
- 5220* a.g.e, 3421
- 5221* el-Mehasin, 1/247/462

796. Bölüm

İbadet Edenlerin Çeşitleri

2827.İmam Bakır (a.s): "Herkim bir konuşmacıyı dinlerse, ona ibadet etmiştir. Eğer o konuşan aziz ve celil olan Allah hakkında konuşuyorsa, dinleyici de Allah'a ibadet etmiş olur. Eğer o konuşmacı, şeytan hakkında konuşuyorsa, şeytana ibadet etmiş olur." *5222

2828.İmam Sadık (a.s): "İbadet edenler üç kısımdır. Bir grup aziz ve celil olan Allah korkusundan ibadet ederler ki bu kölelerin ibadetidir. Bir grup ise Allah Tebarek ve Teala'ya sevap talep ederek ibadet ederler ki bu ibadette işçilerin ibadetidir. Ve bir grup ta aziz ve celil olan Allah'a aşk ve muhabbet üzere ibadet derler ki bu ibadet de özgürlerin ibadetidir. Ve bu ibadet en üstün ibadettir." *5223

2829.İmam Sadık (a.s): "Herkim Allah'a isyan hususunda birine

itaat ederse, şüphesiz ona ibadet etmiştir." *5224

5222* el-Kafi, 6/434/24

5223* a.g.e, 2/84/5

5224* a.g.e, 2/398/8

797. Bölüm

En Üstün İbadet

2830.Resulullah (s.a.a): "En üstün ibadet fıkihtır (dini anlamaktır)." *5225

2831.Resulullah (s.a.a): "Sevap açısından en üstün ibadet en gizli olanıdır." *5226

2832.İmam Ali (a.s): "Haram yemekle iç içe olan bir ibadet, kum üzere kurulu bir bina gibidir (bir rivayete göre de, su üzerine kurulu)." *5227

2833.İmam Ali (a.s): "En üstün ibadet iffettir." *5228

2834.İmam Ali (a.s): "En üstün ibadet adetlere galip gelmektir." *5229

2835.İmam Ali (a.s): "En üstün ibadet dünyadan gönlünü çekip almaktır." *5230

2836.İmam Sadık (a.s): "En üstün ibadet Allah'ı bilmek ve Allah için tevazu göstermektir." *5231

2837.İmam Sadık (a.s): "En üstün ibadet, Allah ve kudreti hakkında sürekli düşünmektir." *5232

2838.İmam Sadık (a.s): "Allah'a yemin olsun ki Allah'a, müminin hakkını eda etmekten daha üstün bir şeyle ibadet edilmemiştir." *5233

2839.İmam Sadık (a.s): "İnsanların en abid olanı farzları yerine getirenidir." *5234

2840.İmam Rıza (a.s): "İbadet, oruç ve namazın çokluğuyla değildir. İbadet Allah'ın işi hususunda çok düşünmekledir." *5335

2841.İmam Cevad (a.s): "En üstün ibadet ihlastır." *5236

bak. el-Fikr, 1499. Bölüm

- 5225* el-Hisal, 30/104
- 5226* **Kurb'ul İsnad, 135/475**
- 5227* Uddet'ud Dai, 141
- 5228* el-Kafi, 2/468/8
- 5229* Gurer'ul Hikem, 2873
- 5230* a.g.e, 2872
- 5231* Tuhef'ul Ukul, 364
- 5232* el-Kafi, 2/55/3
- 5233* **el-İhtisas, 28**
- 5234* el-Hisal, 16/56
- 5235* Tuhef'ul Ukul, 442
- 5236* Tenbihet'ul Hevatir, 2/109

798. Bölüm

İbadette Şevkli Olmak

2842.Mesih (a.s): "Sizlere hakikati söylüyorum: Hasta insanın güzel ve tatlı yiyeceklere bakması ve şiddetli ağrısı sebebiyle ondan lezzet almaması gibi dünya sahipleri de kendilerindeki mal sevgisi sebebiyle ibadetten lezzet almaz ve onun güzel tadına varmazlar." *5237

2843.Resulullah (s.a.a): "İbadetin afeti gevşekliktir." *5238

2844.İmam Sadık (a.s): "İbadeti nefislerinize zorla yüklemeyin." *5239

- 5237* Tuhef'ul Ukul, 507
- 5238* a.g.e, 6
- 5239* el-Kafi, 2/86/2

174. Konu: İbret Almak

799. Bölüm

İbretlerden Öğüt Almak

"...Ey akıl sahipleri! Ders alın." *5240

2845.Resulullah (s.a.a): "İbret alınız, şüphesiz sizden öncekiler

arasında ibret dersleri vardır." *5241

2846.İmam Ali (a.s): "Mümin dünyaya ibret gözüyle bakar, karnının ihtiyacı miktarınca ondan azık alır." *5242

2847.İmam Ali (a.s): "Herkim cahil olursa ibret alması az olur." *5243

2848.İmam Ali (a.s): "İbret almak, hayırsever bir uyarıcıdır. Tefekkür eden kimse ibret alır, ibret alan kimse kenara çekilir ve kenara çekilen kimse salim kalır. İbret almak insanı doğru yola sürükler." *5244

2849.İmam Ali (a.s): "İbret almak doğru bir uyarıcıdır." *5245

2850.İmam Ali (a.s): "Herkim ibret alırsa, basiret sahibi olur. Basiret sahibi olan kimse anlar ve anlayan kimse bilir." *5246

5240* Haşr, 2

5241* Kenz'ul Fevaid, 2/31

5242* Nehc'ul Belağa, 367. hikmet

5243* Gurer'ul-Hikem, 7837

5244* el-Bihar, 78/92/101

5245* a. g. e.

5246* Nehc'ul Belağa, 208. hikmet

800. Bölüm

İbret Alma Sebepleri

"And olsun ki, peygamberlerin kıssalarında, akli olanlar için ibretler vardır." *5247

"Allah geceyi gündüze, gündüzü geceye çevirir. Doğrusu, görebilenler için bunda ibretler vardır." *5248

2851.İmam Ali (a.s): "Dünyanın değişikliklerinde ibret dersi vardır." *5249

2852.İmam Ali (a.s): "Eğer zayi ettiğin geçmişinden ibret alırsan, şüphesiz ömründen geri kalanını da korursun." *5250

2853.İmam Ali (a.s): "O halde Allah'ın şeytana yaptığından ibret alın. Öyle ki uzun amelini, yoğun çabalarını boşa çıkardı." *5251

2854.İmam Ali (a.s): "Allah'ın azaba ve belaya uğrattığı sizden önceki büyüklenen ümmetlerin başlarına gelenlerden ve uğradıkları cezalardan ibret alın." *5252

2855.İmam Ali (a.s): "İbretler ne de çok, ibret almalar ne de azdır." *5253

2856.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Ey miskin ademoğlu! Kendisine her gün üç musibet çattığı halde onlardan birinden dahi ibret almaz. Eğer ibret alacak olsaydı, dünyanın zorlukları ona kolay gelirdi: İlk musibet, ömründen azaldığı gündür. Oysa telafi olması mümkün olduğu halde malından bir şey eksilecek olsaydı üzülürdü. Ama kaybettiği ömrü asla telafi edilemez! İkinci musibet ise rızkını kamil olarak elde etmesidir. Eğer bunu helal yoldan elde etmişse hesap verecek, eğer haram yoldan elde etmişse ceza görecektir. Üçüncü musibet ise bunlardan daha büyüktür." Kendisine, "O nedir?" diye arzedilince şöyle buyurdu: "Geçirdiği her gün de ahirete bir konak yakınlaşıyor ama cennete mi cehenneme mi olduğunu bilmiyor." *5254

5247* Yusuf, 111

5248* Nur, 44

5249* Gurer'ul Hikem, 6453

5250* a. g. e. 7589

5251* Nehc'ul Belağa, 192. hutbe

5252* a. g. e.

5253* a. g. e. 297. hikmet

5254* el-Bihar, 78/160/20

801. Bölüm

İbret Almanın Faydası

2857.İmam Ali (a.s): "İbret almak korunmaya sebep olur." *5255

2858.İmam Ali (a.s): "Sürekli ibret almak sağduyulu olmakla sonuçlanır ve sakınmaya sebep olur." *5256

2859.İmam Ali (a.s): "Herkim çok ibret alırsa daha az sürçer." *5257

5255* Gurer'ul Hikem, 879

5256* a. g. e. 5150

5257* a. g. e. 8056

175. Konu: İffet

802. Bölüm

İffete Teşvik

"Evlennemeyenler, Allah kendilerini lütfü ile zenginleştirene kadar iffetli davransınlar." *5258

"...kendilerini tanımayanların iffetlerinden dolayı zengin saydıkları yoksullara verin." 5259

2860.Resulullah (s.a.a): "Allah hayalî ve iffetli kimseyi sever. Küstah ve inatçı dilenciden ise nefret eder." *5260

2861.İmam Ali (a.s): "Allah yolunda şehid olan mücahidin ecri, gücü yettiği halde iffetten ayrılmayan kimseden daha büyük değildir." *5261

2862.İmam Ali (a.s): "İffet, her hayrın başıdır." *5262

2863.İmam Ali (a.s): "İffet, en üstün mürüvettir." 5263

2864.İmam Ali (a.s): "İffet, nefsi korur ve onu pisliklerden temizler." *5264

2865.İmam Ali (a.s): "Güzelliğin zekatı iffettir." *5265

2866.İmam Sadık (a.s): "İnsanların eşleri hakkında iffetli olun ki sizin eşleriniz hakkında da iffetli olunsun." *5266

5258* Nur, 33

5259* Bakara, 273

5260* Emali'et-Tusi, 39/43

5261* Nehc'ul-Belağa, 474. hikmet

5262* Gurer'ul-Hikem, 1168

5263* a. g. e. 529

5264* a. g. e. 1989

5265* a. g. e. 5449

5266* el-Hisal, 55/75

803. Bölüm

Karın ve Tenasül Organı Konusunda İffetli Olmaya Teşvik

2867.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin çoğu, iki içi boş şeyden dolayı ateşe girer: Karın ve tenasül organı." *5267

2868.Resulullah (s.a.a): "Musa (a.s) tenasül organının ve karnının iffetine karşılık kendisini sekiz veya on yıl kiraya verdi." *5268

2869.İmam Bakır (a.s): "Allah'a karın ve tenasül organı iffeti gibi üstün bir şeyle ibadet edilmemiştir." *5269

5267* el-Kafi, 2/79/5

5268* Sunen-u İbn-i Mace, 2444

5269* el-Kafi, 2/79/1

804. Bölüm

İffetin Kökü

2870.İmam Ali (a.s): "İffetin kökü kanaattir, meyvesi ise hüzünlerin azalmasıdır." *5270

2871.İmam Ali (a.s): "Kendisine yetecek kadarıyla hoşnut olmak, iffetle (haramdan sakınmakla) sonuçlanır." *5271

2872.İmam Ali (a.s): "İnsanın değeri, himmeti miktarıncadır. İffeti ise, gayreti ve kıskançlığı ölçüsünce dir." *5272

2873.İmam Ali (a.s): "Her kim akıllı olursa, iffetli olur." *5273

5270* Metalib'us-Suul, 50

5271* Gurer'ul-Hikem, 1512

5272* Nehc'ul-Belağa, 47. hikmet

5273* Gurer'ul-Hikem, 7646

805. Bölüm

İffetin Meyvesi

2874.Resulullah (s.a.a): "İffete gelince...Hoşnutluk, huzur, nasip, rahatlık, gönül alma, huşu, hatırlama, tefekkür, bağışlama ve cömertlik iffetten kaynaklanmıştır. Bunlar, Allah'tan ve Allah'ın (rızkı) bölüştürmesinden hoşnut olan akıllı kimseye sakınma

sebebiyle, hasıl olan hasletlerdir." *5274

2875.İmam Ali (a.s): "İffet şehveti güçsüz kılar." *5275

2876.İmam Ali (a.s): "İffetin meyvesi, kanaattir." *5276

2877.İmam Ali (a.s): "İffetin meyvesi, korunmadır." *5277

2878.İmam Ali (a.s): "Her kim iffetli olursa, günah yükleri hafifler ve Allah nezdindeki makamı yücelir." *5278

2879.İmam Ali (a.s): "İffet ile ameller temizlenir (veya gelişir ve mükafatı artar)." *5279

5274* Tuhef'ul-Ukul, 17

5275* Gurer'ul-Hikem, 2148

5276* a. g. e. 4637

5277* a. g. e. 4593

5278* a. g. e. 8597

5279* a. g. e. 4238

176. Konu: İhlas

806. Bölüm

İhlas

"İblis: "Senin kudretine andolsun ki, onlardan, sana içten bağlı olan (muhtlis) kulların hariç, hepsini azdıracağım" dedi." *5280
bak. Bakara, 112, 139, 196, 207, 238, 265; Al-i İmran, 20; En'am, 52; , 79, 163; Yusuf, 24; Kehf, 28, 110; Hac, 31; Rum, 38; Lokman, 22; Saffat, 40; Zümer, 2, 3, 11, 13, 29; Gafir, 14, Cin, 18, 20; İnsan, 9; Leyl, 20; Beyyine, 5

2880.İmam Ali (a.s): "İhlas dinin sonudur." *5281

2881.İmam Ali (a.s): "İhlas yakınlaştırılmışların ibadetidir." *5282

2882.İmam Ali (a.s): "İhlas ibadetin ölçüsüdür." *5283

2883.İmam Ali (a.s): "İhlas en üstün imandır." *5284

2884.İmam Ali (a.s): "Kurtuluş ihlastadır." *5285

2885.İmam Ali (a.s): "Ameli ve ilmi, sevgisi ve nefreti, alış ve terkedişi, konuşması ve sessizliği, fiili ve sözü sadece Allah için olan kimseye ne mutlu!" *5286

- 5280* Sad, 82-83
5281* Gurer'ul Hikem, 727
5282* a. g. e. 667
5283* a. g. e. 859
5284* a. g. e. 860
5285* Tenbih'ul-Havahir, 2/154
5286* Tuhef'ul-Ukul, 100

807. Bölüm

İhlasın Zorluğu

2886.İmam Ali (a.s): "Ameli temizlemek amelden daha zordur. Niyeti fesattan halis kılmak da amel edenler için uzun cihaddan daha zordur." *5287

2887.İmam Sadık (a.s): "Halis oluncaya kadar amel üzere kalmak, amelden daha zordur." *5288

- 5287* el-Bihar, 77/288/1
5288* el-Kafi, 2/16/4

808. Bölüm

İhlas Üzere Olan Az Bir Amelin Bile Yeterli Oluşu

2888.el-Kafi kitabında şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala Musa'ya (a.s): "Ey Musa! Benim için yaptığın şeyin azı da çoktur ve benden başkasına irade ettiğin şeyin çoğu da azdır." *5289

2889.Resulullah (s.a.a): "Kalbini halis kıl, sana az bir amel de yeter." *5290

- 5289* el-Kafi, 8/46/8
5290* el-Bihar, 73/175/15

809. Bölüm

İhlas Sahibi

2890.Resulullah (s.a.a): "Hüsrana uğramış kimse, ahiretini ıslah etmekten gaflet etmiş kimsedir." *5291

2891.İmam Sadık (a.s), Mufazzal b. Salih'e şöyle buyurmuştur:
"Şüphesiz Allah'ın halis bir şekilde kendisi ile sırrı üzere muamele eden kulları vardır. Allah da onlara halis iyilik üzere muamele eder. Onların kıyamet gününde amel defterleri boştur. Allah-u Teala'nın karşısında yer aldıkları zaman onları kendisi ile sırlaştıkları sırta doldurur." (Ravi:) "Ben, "Ey Mevlam! Neden böyledir? (amel defterleri neden boştur?)" diye sorunca şöyle buyurdu: "Zira onlar, kendisi ile onlar arasında olandan meleklerin haberdar olmasından daha yücedirler." *5292

2892.Cebrail kendisine ihlasın anlamını soran Peygamber'e (s.a.a):
"İhlas sahipleri bizzat elde edinceye kadar hiç kimseden bir şey istemeyen kimselerdir. Elde ettiklerinde hoşnut olurlar. Yanlarında bir şey kalınca bağışlarlar. Zira yaratıklardan bir şey istemeyen kimse aziz ve celil olan Allah'a kulluğu ikrar etmiştir. İhtiyacına ulaşıp hoşnut olunca Allah'tan hoşnut olmuştur. Allah Tebarek ve Teala da ondan hoşnuttur. Kendisinin yanında olanı Allah için bağışladığında ise aziz ve celil Rabbine güven mertebesine ulaşmıştır." *5293

5291* Tenbih'ul-Havatir, 2/118
5292* Uddet'ud-Dai, 194
5293* Nur'us-Sakaleyn, 3/15/50

810. Bölüm

Amellerin Kabulünde İhlasın Rolü

2893.Resulullah (s.a.a): "Amel ettiğinde Allah için halis bir şekilde amel et. Zira Allah, kullarından sadece ihlas üzere yapılan amelleri kabul eder." *5294

2894.İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Ben en hayırlı ortağım. Her kim amelinde bana ortak koşarsa onu asla kabul etmem. Sadece bana halis olanı kabul ederim." *5295

5294* el-Bihar, 77/103/1
5295* Mustedrek'ul-Vesail, 1/100/87

811. Bölüm

Halis Din

“De ki: “Dini Allah'a halis kılarak O'na kulluk etmekle emrolundum. Müslümanların ilki olmakla emrolundum.” *5296

2895.Resulullah (s.a.a): “Haramlardan sakınmak ihlasın kemalidir.” *5297

2896.İmam Sadık (a.s): “Her kim ihlas üzere “La ilahe illallah” derse cennete girer. İhlası ise la ilahe illallah'ın, kendisini Allah'ın haram kıldığı şeylerden alıkoymasdır.” *5298

5296* Zümer, 11-12

5297* Kenz'ul-Ummal, 44399

5298* el-Bihar, 8/359/24

812. Bölüm

İhlas'ın Hakikati

2897.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz her hakkın bir hakikati vardır. Kul ancak Allah için yaptığı bir amelden dolayı övülmeyi sevmezse ihlasın hakikatine erişir.” *5299

2898.İmam Ali (a.s): “Halis ibadet insanın sadece Rabbini umması ve sadece günahından korkmasıdır.” *5300

2899.İmam Sadık (a.s): “Halis amel aziz ve celil olan Allah dışında hiç kimsenin övmesini istemediğin ameldir.” *5301

5299* el-Bihar, 72/304/51

5300* Gurer'ul-Hikem, 2128

5301* el-Kafi, 2/16/4

813. Bölüm

İhlasın Getirdikleri

2900.İmam Ali (a.s): “İhlasın sebebi yakındır.” *5302

2901.İmam Ali (a.s): “İlmin meyvesi amelin ihlasıdır.” *5303

2902.İmam Ali (a.s): “Arzularını azalt, amellerin halis olur.” *5304

2903.İmam Ali (a.s): "İhlasın kökü insanların elinde olan şeylerden ümidini kesmektir." *5305

5302* Gurer'ul-Hikem, 5538

5303* a. g. e. 4642

5304* a. g. e. 6793

5305* a. g. e. 3088

814. Bölüm

İhlasın Etkileri

2904.Resulullah (s.a.a): "Kırk gün aziz ve celil olan Allah için ihlas üzere sabahlayan kulun kalbinden diline mutlaka hikmet çeşmeleri akar." *5306

2905.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyuruyor: "Kulumun kalbine bakıp ihlas üzere ve benim hoşnutluğum için itaat ettiğini göreceğim olursam kendisini düzeltmeyi ve tedbirini bizzat üstlenirim." *5307

2906.İmam Ali (a.s): "Niyeti halis olan kimse aşağılıktan münezze olur." *5308

**2907.İmam Sadık (a.s): "Her şey şüphesiz mümin karşısında teslimiyet içinde olur ve heybetinden korkar." Daha sonra şöyle buyurdu: "Eğer Allah için halis olursa Allah da her şeyi, hatta yeryüzündeki ısırganları, yırtıcıları ve
2908.göklerde uçan kuşları ondan korkutur." *5309**

5306* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/69/321

5307* el-Bihar, 85/136/16

5308* Gurer'ul-Hikem, 8447

5309* el-Bihar, 70/248/21

177. Konu: İhsan-Bağış

815. Bölüm

İhsan

"Allah şüphesiz adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla bakmayı emreder; hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder. Tutasınız diye size öğüt verir. " *5310

2909.Resulullah (s.a.a): "Kalpler kendisine ihsanda bulunanı sevmek ve kendisine kötülük edenden nefret etmek üzere yaratılmıştır." *5311

2910.İmam Ali (a.s): "İhsanda bulun. Şüphesiz ihsan en üstün ekin ve en karlı sermayedir." *5312

2911.İmam Ali (a.s): "Kullara ihsanda bulunmak ne de güzel ahiret azığıdır." *5313

2912.İmam Ali (a.s): "Zaferin zekatı ihsanda bulunmaktır." *5314

2913.İmam Ali (a.s): "Kimin ihsanı çok olursa kardeşleri onu çok sever." *5315

2914.İmam Ali (a.s): "İhsanla kalpler elde edilir." *5316

5310* Nahl, 90

5311* Tuhef'ul-Ukul, 37

5312* Gurer'ul-Hikem, 6112

5313* a. g. e. 9912

5314* a. g. e. 5450

5315* a. g. e. 8473

5316* a. g. e. 4339

816. Bölüm

Kötülük Edene İhsanda Bulunmak

2915.Resulullah (s.a.a): "Senin hakkında kötülük edene ihsanda bulun." *5317

2916.İmam Ali (a.s): "Düşman ve hasetçilerine (seni çekemeyenlere) iyilik etmen onlara kötülük etmenden daha etkilidir ve onların ıslah olmasına sebep olur." *5318
bak. er-Rahm, 813. Bölüm; el-İnsaf, 1725. Bölüm

5317* Kenz'ul-Fevaid li'l Keraceki, 2/31

5318* Gurer'ul-Hikem, 3637

817. Bölüm

İhsanın Anlamı

2917.Tefsir-u Nur'is-Sakaleyn'de şöyle yer almıştır: "Resulullah'a (s.a.a) Allah-u Teala'nın, "...İhsan yaparak kendini Allah'a veren kimsenin..." ayeti hususunda, "İhsan nedir?" diye sorulunca şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Allah'a onu görüyorsun gibi ibadet etmendir. Sen onu görmüyorsan da şüphesiz o seni görüyor."
*5319

5319* Nur'us-Sakaleyn, 1/553/579

818. Bölüm

İyilik Eden Kendine İyilik Eder

"İyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz. Kötülük ederseniz o da kendinizdir. İki vaatten ikincisinin vakti gelince, yüzünüzü üzüntüye sokmaları, kötülük yapmaları, önceden Mescid'e girdikleri gibi girmeleri, ele geçirdikleri yerleri harap etmeleri için onları tekrar göndereceğiz." *5320

2918.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ihsanda bulunursan kendini yüceltmiş ve kendine ihsanda bulunmuş olursun. Şüphesiz sen kötülük edince kendini alçaltmış ve kendine zarar vermiş olursun."
*5321

bak. el-Kerem, 1596. Bölüm

5320* İsra, 7

5321* Gurer'ul-Hikem, 3808-3809

819. Bölüm

Müşriklerin İyiliklerinin Neticesi

2919.Selman b. Amir ez-Zabbiy: "Ben, "Ey Allah'ın Resulü! Şüphesiz babam, misafirperver ve komşularına ikramda bulunan biriydi. Ahdine vefa gösterir, zorluklarda bağışta bulunurdu. Bunların ona faydası var mıdır?" diye sorunca, Peygamber (s.a.a), "O müşrik olarak mı öldü?" diye buyurdu. Ben, "Evet!" deyince Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bunların ona bir faydası yoktur, ama bu işler sebebiyle geride kalanları asla horluk ve zillete düşmez ve fakir olmazlar." *5322

5322* Kenz'ul Ummal, 16489

178. Konu: İhtilaf

820. Bölüm

İnsanlar Tek bir Ümmetti

“İnsanlar bir tek ümmettiler, sonra ayrılığa düştüler; şayet Rabbinden, daha önce bir takdir geçmemiş olsaydı, aralarında ihtilafa düştükleri şeyler hakkında hüküm çoktan verilmiş olurdu.”
*6403

2920.İmam Bakır (a.s): “Nuh'tan (a.s) önce insanlar hidayete ermiş veya sapmış olarak değil Allah'ın fıtratı üzere tek bir ümmetti. Sonunda (dağılınca) Allah onlara peygamberler gönderdi.” *6404

6403* Yunus, 19

6404* Nur'us-Sakaleyn, 1/209/784

821. Bölüm

İhtilafları Kaldırmaya Teşvik

“Toptan Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın. Allah'ın size olan nimetini anın: Hani düşmandınız, kalplerinizin arasını uzlaştırdı da onun nimeti sayesinde kardeş oldunuz.” *6405

2921.Resulullah (s.a.a): “Peygamberinden sonra ihtilafa düşen her ümmetin batıl ehli, hak ehline galip gelmiştir.” *6406

2922.İmam Ali (a.s): “Toplumun çoğunluğuyla birlikte olun. Zira hiç şüphesiz Allah'ın eli cemaat ile dir. Ayrılıktan sakının. Şüphesiz halktan ayrılan kimse, sürüden ayrılan koyunun kurda yem olması gibi şeytanın lokması olur.” *6407

2923.İmam Ali (a.s): “Allah'a yemin olsun ki onların, batıl yolda birlik içindeyken, sizin hak yolunuzda ayrılığa düşmeniz sebebiyle çok geçmeden sizlere galib geleceklerini sanıyorum.” *6408

2924.İmam Ali (a.s): "İki davet farklılaştığında şüphesiz biri delalet olmuştur." *6410

- 6405* Al-i İmran, 103
6406* Kenz'ul-Ummal, 929
6407* Nehc'ul-Belağa, 127. hutbe
6408* a.g.e, 25. hutbe
6409* a. g. e. 183. hikmet

822. Bölüm

"Ümmetimin İhtilafı Rahmettir" Hadisinin Anlamı

2925.İmam Sadık (a.s) "Şüphesiz bir grup Resulullah'ın (s.a.a), "Şüphesiz ümmetimin ihtilafı rahmettir" diye buyurduğunu rivayet etmektedir" diyen Abdulmumin Ensari'ye şöyle cevap vermiştir: "Doğru diyorlar." Ben, "İhtilafı rahmet ise birlikleri azap mıdır?" diye sorunca da şöyle buyurdu: "Bu senin ve onların sandığı gibi değildir. Şüphesiz Resulullah aziz ve celil olan Allah'ın şu sözünü kastetmiştir: "Neden her gruptan bir topluluk göç etmiyorlar..." Böylece Allah, Resulullah'a (s.a.a) doğru göç etmelerini, ona doğru (şehirlerinden) ayrılmalarını, eğitim görmelerini, sonra da kendi kavmine dönüp onları eğitmelerini emretmiştir. Peygamberin maksadı da onların kendi şehirlerinden kopup ayrılmalarıdır; Allah'ın dininde ihtilafa düşmeleri değil. Şüphesiz din tektir." *6410

6410* Mean'il-Ahbar, 157/1

823. Bölüm

Cemaat ve Ayrılığın Anlamı

2926.İmam Sadık (a.s): "Resulullah'a (s.a.a) ümmetinin cemaati hakkında sorulunca şöyle buyurdu: "Ümmetimin cemaati her ne kadar az da olsa hak ehlidir." *6411

6411* Mean'il-Ahbar, 154/1

824. Bölüm

Tefrika Sebebi

2927.İmam Ali (a.s): "Sizler Allah'ın dini üzere kardeşsiniz. Sizleri ayıran içlerinizin pisliği ve batınlarınızın kötülüğüdür. Bu sebeple birbirinizin yükünü kaldırmıyor, birbirinize hayır dilemiyor, birbirinizi bağışlamıyor ve birbirinizi sevmiyorsunuz." *6412

2928.İmam Ali (a.s): "Eğer cahil sussaydı insanlar ihtilafa düşmezlerdi." *6413

6412* Nehc'ul-Belağa, 113. hutbe

6413* el-Bihar, 78/81/75

179. Konu: İhtiyarlık

825. Bölüm

İhtiyarlık

2929.Resulullah (s.a.a): "İnsanoğlunun yanında doksandokuz ölüm sebebi yanyana dizilmiştir. Bu ölüm sebepleri ona isabet etmediği takdirde yaşlılık çağına ulaşır." *6414

2930.İmam Ali (a.s): "Uzun hayatın ürünü hastalık ve yaşlılıktır." *6415

6414* Tenbih'ul-Havatir, 1/272

6415* Gurer'ul-Hikem, 4623

826. Bölüm

Yaşlandığında İnsanda Gençleşen Şey

2931.Resulullah (s.a.a): "İnsanoğlu yaşlandığı halde onda iki şey gençleşir: İhtiras ve arzu." *6416

2932.Resulullah (s.a.a): "İnsanoğlu yaşlandıkça onda iki şey gençleşir: Mal hırsı ve yaşama hırsı." *6417

6416* Tuhef'ul-Ukul, 56

6417* el-Hisal, 73/112

827. Bölüm

İhtiyarlığın Sebepleri

2933.İmam Ali (a.s): "Hüzün yaşlılığın yarısıdır." *6418

2934.İmam Sadık (a.s): "Dört şey erken yaşlılığa sebep olur: "Kurutulmuş et yemek, nemli yere oturmak, merdivenlerden yukarı çıkmak ve yaşlı kadınlarla cimada bulunmak." *6419

6418* Nehc'ul-Belağa, 143. hikmet

6419* Tuhef'ul-Ukul, 317

180. Konu: İhtiyat-Tedbir

828. Bölüm

Dinin İçin İhtiyatlı Ol

2935.İmam Ali (a.s): "Kardeşin dinindir. O halde mümkün olduğu kadar ihtiyatlı ol!" *6420

2936.İmam Sadık (a.s): "Dininde uzak görüşlü ve ihtiyatlı ol." *6421

2937.İmam Sadık (a.s): "Mümkün olan tüm hususlarda ihtiyatlı ol." *6422

6420* Emali et-Tusi, 110/168

6421* el-Bihar, 2/259/9

6422* a. g. e. s. 260/11

181. Konu: İktisatlı Olmak

829. Bölüm

İktisatlı Olmak

2938.Resulullah (s.a.a): "Kulları arasında adil bir sultanın olması ve fiyatların ucuzluğu Allah-u Teala'nın hoşnutluk nişanesidir. Allah Tebarek ve Teala'nın kullarına gazap ettiğinin nişanesi de aralarında zalim bir sultanın olması ve fiyatların pahalılığıdır. "

*6423

2939.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Müslümanların ve İslam'ın baki kalmasının sebeplerinden biri de, malların hak ve hukuku tanıyan, onu iyilik yollarında harcayan kimsenin elinde bulunmasıdır. İslam'ın ve Müslümanların yok olmasının sebeplerinden biri de malların hak ve hukuku tanımayan ve onu iyilik yolunda harcamayan birinin elinde bulunmasıdır." *6424

2940.İmam Sadık (a.s): "Fiyatların pahalı oluşu, ahlakı kötü kılar, emanete riyeti ortadan kaldırır ve Müslüman insanı üzüntülü ve kararsız kılar." *6425

Bu kitapta bu konulara bakılması gereklidir.

2. Konu, el-İcare; 9. el-Arz; 40, et-Tebzir; 57, et-Ticaret; 38, el, el-Buhl; 98, el-Hirfe; 97, el-Haram; 111, el-Hukuk; 112, el-İhtikar; 115, el-Helal, 119, el-Hacet; 190, el-İsraf; 196, el-Mesken; 138, el-Hıyanet; 143, ed-Dunya; 148, ed-Din; 156, er-Riba; 163, er-Ruşvet; 173, ez-Zekat; 176, ez-Zuhd; 183, es-Sual (2); 191, es-Suht; 210, es-Suk; 233, es-Sidke; 250, ez-Zeman; 255, et-Tema'; 261, ez-Zulm, 268, el-Adl; 274, el-Ma'ruf (1); 299, el-İşe; 302, el-Geşş; 309, el-Gına; 325, el-Fakr; 331, el-Karz; 339, el-Kanaat; 338, el-Kumar; 345, el-Kesb; 370, el-Mal; 384, el-İnfak; 399, el-İrs

6423* el-Kafi, 5/162/1

6424* a.g.e, 4/25/1

6425* a. g. e. 5/164/6

830. Bölüm

Geçiminde İktisatlı Olmanın Faydası

2941.Resulullah (s.a.a): "Harcamalarda iktisatlı olmak, geçimin yarısıdır." *6426

2942.Resulullah (s.a.a): "Herkim iktisatlı olursa Allah onu zengin kılar." *6427

2943.Resulullah (s.a.a): "Allah nezdinde hiçbir harcama, iktisatlı yapılan harcamadan daha sevimli değildir." *6428

2944.Resulullah (s.a.a): "İktisatlı olmak, güzel tarz ve doğru ve beğenilmiş bir metottur ve nübüvvetin yirmi küsur parçasından bir parçadır." *6429

2945.İmam Ali (a.s): "İktisatlı olmak, yeterlidir." *6430

2946.İmam Ali (a.s): "İktisatlı olmak az malı çoğaltır ve israf, çok malı yok eder." *6431

2947.İmam Ali (a.s): "Herkim iktisatlı olursa geçim masrafları hafif olur." *6432

2948.İmam Ali (a.s): "İsraf yokluk sebebidir. İktisatlı olmak ise zenginlik sebebi." *6433

2949.İmam Kazım (a.s): "İktisatlı olan kimse asla fakir olmaz." *6434

2950.İmam Askeri (a.s): "İktisatlı olmanın da bir sınırı vardır; o sınır aşılsa, cimrilik olur." *6435

- 6426* Kenz'ul Ummal, 5434
- 6427* Tenbih'ul Havatir, 1/167
- 6428* el-Bihar, 76/269/17
- 6429* Tenbih'ul Havatir, 1/167
- 6430* el-Bihar, 78/10/67
- 6431* Gurer'ul-Hikem, 334 ve 335
- 6432* el-Bihar, 71/342/15
- 6433* a.g.e, 71/347/13
- 6434* el-Hisal, 620/10
- 6435* Durret'ul Bahire, 43

182. Konu: İlim

831. Bölüm

İlmin Fazileti

"De ki: "Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri öğüt alırlar." *6436

"Allah, içinizden iman etmiş olanları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah işlediklerinizden haberdardır." *6437

2951.Resulullah (s.a.a): "Alimin günahı birdir, cahilin günahı ise iki." *6438

2952.Resulullah (s.a.a): "İlim her hayrın başıdır. Cehalet ise, her kötülüğün başı."* 6439

2953.Resulullah (s.a.a): "İlim talep etmek her Müslümana farzdır...Şüphesiz ilimle Rabbe itaat ve ibadet edilir, sıla-i rahimde bulunulur, Allah'ın helali haramından ayırte edilir. İlim amelin imamıdır ve amel ise ilme tabidir. Mutlu insanlara ilim ilham edilir, mutsuz insanlar ise ilimden mahrum bırakılır." *6440

2954.Resulullah (s.a.a): "En değerli insanlar, en çok ilim sahibi olanlardır. Değeri en az olan kimseler ise ilimleri en az olanlardır." *6441

2955.Resulullah (s.a.a): "İnsanlardan Peygamberlik makamına en yakın olan kimse, alimler ve mücahitlerdir." *6442

2956.Resulullah (s.a.a): "Alimlerin mürekkebi ve şehitlerin kanı kıyamet günü birlikte tartılır ve alimlerin mürekkebi, şehitlerin kanından üstün gelir." *6443

2957.İmam Ali (a.s): "Faziletlerin başı, ilimdir. Faziletlerin sonu ise yine ilimdir." *6444

2958.İmam Ali (a.s): "İlim dizginleri önden çeken, amel arkadan sevkeden, nefis ise inatçı ve ram olmayan bir binektir." *6445

2959.İmam Ali (a.s): "İlim aklın meşalesidir." *6446

6436* Zümer, 9

6437* Mücadele, 11

6438* Kenz'ul-Ummal, 28784

6439* el-Bihar, 77/175/9

6440* Emali'et-Tusi, 488/1069

6441* Emali'es-Seduk, 27/4

6442* Müheccet'ü-Beyza, 1/14

6443* Durr'ul-Mensur, 3/423

6444* Gurer'ul-Hikem, 5234, 6379

6445* Tuhef'ul-Ukul, 208

6446* Gurer'ul-Hikem, 536

2960.İmam Ali (a.s): "İlim ne iyi bir kılavuzdur." *6447

2961.İmam Ali (a.s): "İlim, soyların en şerefliisidir." *6448

2962.İmam Ali (a.s): "İlim müminin yitiğidir." *6449

2963.İmam Ali (a.s): "İlme, onu güzel görmeyen kimsenin bile onu iddia etmesi ve kendisine ilim isnad edilince sevinmesi şeref olarak yeter ve cahilliğe de cahil ve ilimden nasipsiz kimsenin bile kendisinden uzak durmaya çalışması kınama olarak yeter." *6450

2964.İmam Ali (a.s): "Hiçbir hazine ilimden daha faydalı değildir." *6451

2965.İmam Ali (a.s): "İlim gibi hiçbir şerafet yoktur." *6452

2966.İmam Ali (a.s): "Her kap, içine bir şey konuldukça daralır; ancak ilim kabı müstesna; o, ilim konuldukça genişler." *6453

2967.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulu aşağılık kılmak isterse, onu ilimden mahrum kılar."* 6454

2968.İmam Ali (a.s): "İlim hayattır." *6455

2969.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ilim, kalplerin hayatı, gözlerin (körlükten alıkoyan) nuru ve bedenlerin (zaaftan kurtaran) gücüdür." *6456

2970.İmam Ali (a.s) Kumeyl b. Ziyad'ın elinden tuttu. Onu mezarlığa doğru götürdü. Çöle varınca içinden bir ah çekti ve ona şöyle buyurdu: "Ey Kumeyl! İlim maldan hayırlıdır; zira ilim seni korur; ama malı sen korursun. Mal harcandığında azalır; (ama) ilim harcandığında çoğalır; malın verdiği makam ve şahsiyet malın yok olmasıyla yok olur (saygınlığını ve konumunu yitirir.)" *6457

2971.İmam Ali (a.s): "Mal biriktirenler, diri oldukları halde helak olmuşlardır. Ama ulema, zaman (dünya) baki kaldıkça bakidirler. Bedenler yok olmuştur; ama söz ve eserleri gönüllerde mevcuttur." *6458

2972.İmam Ali (a.s): "Alim ölse bile diridir, cahil diri olsa bile ölüdür." *6459

2973.İmam Bakır (a.s): "İçinde ilimden bir şey olmayan kalp, bayındır kılıcısız olmayan harap bir evdir." *6460

2974.İmam Sadık (a.s): "Alimler Peygamberlerin varisidirler." *6461

- 6447* Gurer'ul-Hikem. 837
6448* Kenz'ul-Fevaid, li'l Keraceki, 1/319
6449* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/66/295
6450* Münyet'ül-Mürid, 110
6451* el-Kafi, 8/19/4
6452* Nehc'ul-Belağa, 113. hikmet
6453* a.g.e, 205. hikmet
6454* a.g.e, 288. hikmet
6455* Gurer'ul-Hikem, 185
6456* Emali'es-Seduk, 493/1
6457* Nehc'ul-Belağa, 147. hikmet
6458* a.g.e, 147. hikmet
6459* Gurer'ul-Hikem, 1124-1125
6460* Emali'et-Tusi, 543/1165
6461* el-Kafi, 1/32/2

832. Bölüm

İlmin İbadetten Üstünlüğü

2975.Resulullah (s.a.a): "İlmin azlığı, ibadetin çokluğundan daha iyidir." *6462

2976.Resulullah (s.a.a): "İlimle birlikte olan uyku, cehaletle birlikte olan namazdan daha iyidir." *6463

2977.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz, alimin abide üstünlüğü güneşin diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Abidin abid olmayanlara üstünlüğü ise, ayın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir." *6464

2978.Resulullah (s.a.a): "Alimin bir anlık sırtını dayayıp ameline bakması, abid insanın yetmiş yıllık ibadetinden daha iyidir." *6465

2979.Resulullah (s.a.a): "Alim insan abidden yetmiş derece üstündür ki her derecenin mesafesi, bir atın yetmiş yıl koşturması, (neticesinde aldığı yol) kadardır. Bu üstünlüğün sebebi ise şeytanın insanlar arasında bir bidat bırakması halinde alimin onu anlaması ve insanları ondan sakındırmasıdır. Ama abid insan ibadetiyle meşgul olduğu için ne bid'ata teveccüh eder ve ne de onu tanır." *6466

2980.Resulullah (s.a.a): "Muhammed'in ruhu elinde olana andolsun ki şüphesiz bir alimin varlığı İblis için bin abidin olmasından daha ağırdır. Zira abid insan kendisini düşünür. Alim ise başkalarını düşünür."* 6467

2981.İmam Bakır (a.s): "Bir saatlik ilim müzakere etmek tüm geceyi ibadetle geçirmekten daha hayırlıdır." *6468

2982.İmam Bakır (a.s): "İlminden istifade edilen alim, yetmiş bin abidden daha üstündür." *6469

- 6462* Müheccet'ül-Beyza, 1/22
- 6463* Münyet'ül-Mürid, 104
- 6464* el-Bihar, 2/19/49
- 6465* Ravzat'ul-Vaizin, 16
- 6466* a.g.e, 17
- 6467* Kenz'ul-Ummal, 28908
- 6468* el-İhtisas, 245
- 6469* ed-Deavat lir-Ravendi, 62/153

833. Bölüm

Alimin Vefatı

2983.Resulullah (s.a.a): "Alimin ölümü telafi edilmeyen bir musibet ve kapanmayan bir gediktir. Şüphesiz alim batmayan bir yıldızdır.

Bir kabilenin ölümü bir alimin ölümünden daha kolaydır." *6470
bak. el-Fakih, 1497. Bölüm

- 6470* Kenz'ul-Ummal, 28858

834. Bölüm

Alimin Yüzüne Bakmak İbadettir

2984.Resulullah (s.a.a): "Alimin yüzüne sevgiyle bakmak,

ibadettir." *6471

2985.İmam Sadık (a.s), kendisine Peygamber'in (s.a.a), "Alimlerin yüzüne bakmak ibadettir" sözü sorulunca şöyle buyurmuştur: "Maksat, baktığın zaman sana ahireti hatırlatan alimdir. Bunun tersi olan (bakışı sana ahireti hatırlatmayan) kimseye bakmak ise fitnedir (sapıklıktır.)" *6472
bak. en-Nezar, 1370.

6471* Nevadir'ur-Ravendi, 11
6472* Tenbih'ul-Havahir, 1/84

835. Bölüm

İlim Öğrenmeye Teşvik

2986.Resulullah (s.a.a): "Çin'de de olsa ilim öğreniniz. Zira ilim talep etmek, her Müslüman'a farzdır." *6473

2987.Resulullah (s.a.a): "İlim talep etmek, her müslümana farzdır. Biliniz ki Allah, ilim öğrenmek isteyenleri sever." *6474

2988.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir saat ilim öğrenmenin zilletine sabretmezse sürekli olarak cehalet zilletinde kalır." 6475

2989.Resulullah (s.a.a): "Asla doymayan iki obur, ilim talep eden ve dünyayı talep eden kimselerdir." *6476

2990.İmam Sadık (a.s): "Eğer insanlar ilmin ne faydaları olduğunu bilselerdi, şüphesiz kan dökme ve denizlerin derinliğine dalma pahasına da olsa, ilmi talep ederlerdi." *6477

6473* Kenz'ul-Ummal, 28697, 28698
6474* el-Kafi, 1/30/1
6475* Avail'ul-Lai, 1/285/135
6476* Kenz'ul-Ummal, 28932, 28933
6477* Avail'ul-Lai, 4/61/9

836. Bölüm

İlim Talibi

2991.Resulullah (s.a.a): "Cahil kimseler arasında, ilim talep eden kimse, ölüler arasındaki diri gibidir." *6478

2992.Resulullah (s.a.a): "İlim talep eden kimse, bu halet üzereyken eceli gelir de ölürse, şehit olarak ölmüştür." *6479

2993.Resulullah (s.a.a): "Her kim ilim talep ederek dışarı çıkarsa, dönünceye kadar Allah yolunda yürümüş olur." *6480

2994.Resulullah (s.a.a): "Her kim ilim talep ederse, gündüzünü oruç tutmuş, gecesini ise ibadetle geçirmiş kimse gibidir. Her kim ilmin bir bölümünü öğrenirse, bu kendisi için Ebu Kubeys dağının altından olmasından ve onu Allah yolunda infak etmesinden daha hayırlıdır." *6481

2995.Resulullah (s.a.a): "Her kim ilim talep ederse, Allah onun rızkını üstlenir." *6482

2996.Resulullah (s.a.a): "İlim talep eden kimse gerçekte rahmet talep eden kimsedir. İlim talep eden kimse İslam'ın rüknüdür ve sevabı Peygamberlerle birlikte verilir." *6483

2997.Resulullah (s.a.a): "Melekler kanatlarını ilim talibi için yayar ve kendisi için mağfiret dilerler." *6484

2998.Resulullah (s.a.a): "Her kim ilim talep etmek için bir yolu kat ederse, Allah onu cennete giden bir yolda yürütür." *6485

2999.Resulullah (s.a.a): "Her kim ilim talep ederse cennet de talep ettiği şeyde olur." *6486

3000.Resulullah (s.a.a): "Her şey hatta denizlerdeki balıklar, haşereler, yeryüzündeki sürüngenler, yırtıcılar ve yaylaktaki otlayan hayvanlar bile ilim talibi için mağfiret diler." *6487

3001.İmam Ali (a.s): "Her kim ilim talep ederken ölecek olursa, kendisiyle Peygamberler arasında sadece bir derece farklılık olur." *6488

6478* Kenz'ul-Ummal, 28726

6479* et-Terğib ve't-Terhib, 1/97/16

6480* Kenz'ul-Ummal, 28702

6481* Münyet'ül-Mürid, 100

6482* Kenz'ul-Ummal, 28701

6483* a.g.e, 28729

6484* a.g.e, 28745

- 6485* Emali'es-Seduk, 58/9
6486* Kenz'ul-Ummal, 28842
6487* Emali'el-Müfid, 29/1
6488* Mecme'ul-Beyan, 9/380

837. Bölüm

Öğretmek

3002.Mesih (a.s): "Her kim bilir, amel eder ve öğretirse en büyük melekutta azametli sayılır." *6489

3003.Resulullah (s.a.a): "En iyi sadaka, insanın bir ilim öğrenmesi, sonra onu kardeşine öğretmesidir." *6490

3004.Resulullah (s.a.a): "Her kime Allah bir ilim verir de onu bilerek gizlerse kıyamet günü ateşten bir gem vurulmuş halde aziz ve celil olan Allah ile görüşür." *6491

3005.İmam Ali (a.s): "Allah, alimlerden öğretme sözünü almadıkça, cahillerden öğrenme sözünü almadı." *6492

3006.İmam Ali (a.s): "İlim dışında her şey harcamakla azalır." *6493

3007.İmam Bakır (a.s): "Her kim bir hidayet kapısı öğretirse, kendisi için onunla amel eden kimsenin sevabının bir benzeri verilir. Onunla amel edenlerin sevabından da bir şey azaltılmaz." *6494

3008.İmam Sadık (a.s): "Her şeyin bir zekatı vardır. İlmin zekatı ise onu ehline öğretmektir." *6495

- 6489* Tenbih'ul-Havatir, 1/82
6490* Münyet'ül-Mürid, 105
6491* Emali'et-Tusi, 377/808
6492* Nehc'ul-Belağa, 478. hikmet
6493* Gurer'ul-Hikem, 6888
6494* Tuhef'ul-Ukul, 297
6495* a.g.e, 364

838. Bölüm

Öğretmenin Değeri

3009.Allah-u Teala Musa'ya (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Musa! İyilikleri öğren ve onları insanlara da öğret. Zira ben korkup vahşete kapılmasınlar diye hayrı öğrenen ve öğreten kimselerin kabrini aydınlatırım." *6496

3010.Resulullah (s.a.a): "Sizlere cömertlerin en cömerdini haber vermeyeyim mi? Allah cömertlerin en cömerdidir. Ben de ademoğullarının en cömerdiyim. Benden sonra da sizin en cömerdiniz ilim öğreten ve bu yolla ilmi yayılan kimsedir. O kıyamet günü tek başına bir ümmet olarak haşrolur. Hakeza (aynı makama sahip olan diğer biri de) aziz ve celil olan Allah yolunda öldürülünceye kadar fedakarlık eden kimsedir." * 6497

3011.İmam Bakır (a.s): "Yeryüzündeki varlıklar, denizdeki balıklar, Allah'ın yer ve gökteki tüm küçük ve büyük varlıkları iyilikleri öğreten kimse için mağfiret diler." * 6498

6496* Tenbih'ul-Havatir, 2/212

6497* et-Terğib ve't-Terhib, 1/119/5

6498* Sevab'ul-A'mal, 159/1

839. Bölüm

Allah ve Allah'tan Gayrısı İçin İlim Öğrenmek

3012.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah için ilim öğrenirse ulaştığı her kapı sayesinde kendisini daha çok küçük görür, insanlara mütevazi davranır, Allah'tan korkusu daha fazla olur. Din hakkında daha çok çalışır. Böyle bir kimse ilimden faydalanır. O halde ilim öğrenmek gerekir ama ilmi dünya, insanlar nezdinde bir makam, sultan nezdinde bir konuma ulaşmak için öğrenirse ulaştığı her kapıda kendisini daha büyük görür, insanlara karşı üstünlük taslar, Allah'tan gaflet eder ve dinden mesafe almaya başlar. Böyle bir kimse ilimden faydalanamaz. O halde (ilim tahsil etmekten) sakınması ve kıyamet günü kendisi aleyhine bir hüccet, pişmanlık ve rüsvalık temin etmemesi gerekir." *6499

3013.Resulullah (s.a.a): "Her kim insanları kandırmak için ilim elde etmeye çalışırsa cennetin kokusunu alamaz." *6500

3014.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'tan başkası için ilim öğrenirse yeri cehennem olur." *6501

3015.İmam Ali (a.s): "İlimden sizin için öne çıkan her şeyi alınız. Sakın ilmi şu dört şey için elde etmeye çalışmayınız: Alimlere üstünlük taslamak, sefihlerle çekişmek, toplantılarda gösteriş yapmak veya insanların teveccühünü kazanmak ve onlara başkanlık etmek için." *6502

3016.İmam Sadık (a.s): "Kim Allah için (bir ilim) öğrenir ve Allah için öğrendiği ilimle amel ederse ve Allah için onu başkalarına öğretirse göklerin melekutunda yücelikle anılır ve kendisi hakkında şöyle denir: "Allah için öğrendi, Allah için amel etti ve Allah için öğretti." *6503

6499* Ravzat'ul-Vaizin, 16

6500* Mekarim'ul-Ahlak, 2/364/2661

6501* Kenz'ul-Ummal, 29035

6502* el-İrşad, 1/230

6503* Emali'et-Tusi, 167/280

840. Bölüm

Öğretmen Seçmek

3017.Mesih (a.s): "Hakkı batıl ehlinden öğreniniz. Batılı ise hak ehlinden öğrenmeyiniz ve sözü değerlendirmesini biliniz." *6504

3018.Resulullah (s.a.a): "İlim dindir, namaz dindir, o halde ilmi kimden aldığınıza bakınız." *6505

3019.İmam Ali (a.s): "Hikmeti sana getirenden al, ne dediğine bak, kimin dediğine bakma." *6506

3020.İmam Kazım (a.s): "İlim rabbani alim dışında elde edilemez (veya ilmi rabbani alimden başkasından almamak gerekir) ve böyle bir alimi tanımak akılla mümkündür." *6507

bak. el-Hikmet, 568.

- 6504* el-Mehasin, 1/359/769
6505* Kenz'ul-Ummal, 28666
6506* Gurer'ul-Hikem, 5048
6507* Mustedrek'ul-Vesail, 11/258/12926

841. Bölüm

Öğrencinin Öğretmen Üzerindeki Hakları

3021.Resulullah (s.a.a): "İlim öğrettiğiniz kimseye ve ilim öğrendiğiniz kimseye karşı yumuşak davranınız." *6508

3022.İmam Seccad (a.s): "Senin öğrencinin hakkı ise Allah'ın sana verdiği hilim ve yüzüne açtığı (ilim) hazineleri sebebiyle, seni öğrencine yönetici kıldığını bilmendir. Eğer insanlara güzel öğretir, onlara kaba ve kötü davranmazsan ve onlara öğretmekten bıkmazsan, Allah fazlından senin ilmini artırır. Ama eğer onlardan ilmini esirgersen veya ilim öğrenmek için senin yanına geldiklerinde onlara kaba davranırsan, aziz ve celil olan Allah'a ilmi ve ilmin azametini senden alması ve insanların kalbindeki makamını düşürmesi yakışıır." *6509

3023.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "İnsanlardan büyüklenerek yüz çevirme" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani ilim öğrenmek için yanına gelen herkes senin için eşit olmalıdır." *6510

- 6508* Münyet'ül-Mürid, 193
6509* Avail'ul-Lai, 4/74/54
6510* Münyet'ül-Mürid, 185

842. Bölüm

Öğretmenin Öğrenci Üzerindeki Hakları

3024.Resulullah (s.a.a): "Nifakı aşikar olan münafık dışında hiç

kimse şu üç kimseye saygısızlık etmez: Sakalını İslam yolunda ağartan kimseye, adil imama ve hayır öğreten öğretmene.” *6511

3025.İmam Ali (a.s): “Alimin senin üzerindeki haklarından bazıı da şudur: (Bir topluluğun içinde olduğunda) herkese genel selam vermen ve ona da özellikle selam vermen, tam karşısında oturman, onun huzurunda el, göz ve kaşla işaret etmemen, onun görüşüne muhalif olarak, “Falan kimse de şöyle diyor” dememen, onun huzurunda hiç kimsenin gıybetini etmemen, meclisinde kimseye gizlice konuşmaman, elbisesinden tutmaman, eğer yorgunsa fazla soru sormaman ve meclisinin uzamasından sıkılmamandır. Zira alimle oturup kalkmanın hikayesi, kendisinden bir şey düşünceye kadar beklediğin hurma ağacının hikayesidir.” *6512

3026.İmam Ali (a.s): “İlim dışında dalkavukluk ve çekemezlilik müminin ahlakından değildir.” *6513

3027.İmam Seccad (a.s): “Senin üstadının hakkı da şudur: Ona saygı göstermen, huzurunu ulu sayman, dikkatle sözlerine kulak vermen, yüzünü ona doğru çevirmen, sesini yükseltmemen, birisi ona soru sorduğunda bizzat kendisi cevap verinceye kadar senin cevap vermemen, huzurunda hiç kimseye konuşmaman, huzurunda hiç kimsenin gıybetini etmemen, senin yanında gıybeti edildiğinde onu savunman, ayıplarını örtmen, iyiliklerini ve güzel sıfatlarını aşikar kılman, düşmanlarıyla oturup kalkmaman ve dostlarına düşmanlık etmemendir. Bu işleri yaptığın taktirde Allah’ın melekleri de senin hakkında insanlar için değil de adı yüce olan Allah için o üstadın huzuruna vardığına ve ilmini öğrendiğine tanıklık ederler.” *6514

6511* Kenz'ul-Ummal, 43811

6512* Kenz'ul-Ummal, 29363

6513* a.g.e, 29364

6514* el-Hisal, 567/1

843. Bölüm

Alime Saygı Göstermek

3028.Resulullah (s.a.a): “Her kim alimleri karşılamaya giderse, beni karşılamıştır. Her kim alimleri ziyarete giderse beni ziyaret etmiştir. Her kim alimlerle oturursa benimle oturmuş gibidir. Her kim benimle oturursa, rabbimle oturmuş gibidir.” *6515

3029.İmam Ali (a.s): “Bir alimi gördüğün zaman ona hizmetçi ol.” *6516

3030.İmam Ali (a.s): "Her kim bir alime saygı gösterirse, Rabbine saygı göstermiştir." *6517

6515* Kenz'ul-Ummal, 28883

6516* Gurer'ul-Hikem, 4044

6517* a. g. e. 8704

844. Bölüm

Öğrencinin Riayet Etmesi Gereken Hususlar

3031.Hızır (a.s) Musa'ya (a.s): "Ey Musa! Eğer ilim istiyorsan, kendini ilim öğrenmeye vakfet. Zira ilim tüm vaktini ilim öğrenmeye ayıran kimseye aittir." *6518

3032.Resulullah (s.a.a): "İnsanlarda şu on haslet kemale ermeyince, akli da kemale ermez...Hayatta olduğu müddetçe ilim talep etmekten usanmamak." *6519

3033.İmam Ali (a.s): "İlim öğrenen kimseye nefsinin ilim öğrenmeye zorlaması, ilim öğrenmekten usanmaması ve öğrendiği şeyi çok görmemesi bir haktır." *6520

3034.İmam Ali (a.s): "Ders okuyan kimse dışında hiç kimse ilim elde edemez." *6521

3035.İmam Ali (a.s): "Her kim ilmi birikimlerini çok düşünürse onu güçlendirmiş olur ve anlamadığı şeyi anlar." *6522

6518* Kenz'ul-Ummal, 44176

6519* Tenbih'ul-Havatir, 2/112

6520* Gurer'ul-Hikem, 6197

6521* a. g. e. 10758

6522* a. g. e. 8917

845. Bölüm

Alimlerin Değeri

3036.Resulullah (s.a.a): "Alimler, Allah'ın yaratıkları arasındaki eminleridirler." *6523

3037.Resulullah (s.a.a): "Alimin diğer insanlara üstünlüğü Peygamberin ümmetine olan üstünlüğü gibidir." *6524

3038.Resulullah (s.a.a): "Her kim, "Ben alimim" derse o şahıs bir cahildir." *6525

3039.İmam Ali (a.s): "Alimler insanların yöneticileridir." *6526

3040.İmam Ali (a.s): "Alim, ilimden doymayan ve hatta ilimden doyduğunu ima bile etmeyen kimsedir." *6527

3041.İmam Ali (a.s): "Alim ilim öğrenmekten bıkmayan kimsedir." *6528

3042.İmam Sadık (a.s): "Şii alimlerimiz öte tarafında İblis ve ifritlerinin olduğu bir sınırın koruyucularıdır. Bu alimler onların zayıf Şiilerimize saldırımlarına ve (İblis ve taraftarlarının) onlara musallat olmasına engel olurlar." *6529

6523* Kenz'ul-Ummal, 28675

6524* a. g. e. 28798

6525* Münyet'ül-Mürid, 137

6526* Gurer'ul-Hikem, 507

6527* Gurer'ul-Hikem, 1740

6528* a. g. e. 1303

6529* el-İhticac, 1/13/7

846. Bölüm

İlmin Meyvesi

"İnsanlar, yerde yürüyenler ve davarlar da böyle türlü türlü renktedirler. Allah'ın kulları arasında O'ndan korkan, ancak âlimlerdir. Doğrusu Allah güçlüdür, bağışlayandır." *6530

3043.İmam Ali (a.s): "İlmin meyvesi ilimle amel etmektir." *6531

3044.İmam Ali (a.s): "İlmin meyvesi ibadettir." *6532

3045.İmam Ali (a.s): "İlmin meyvesi ameli (Allah için) halis

kılmaktır." *6533

**3046.Misbahu's Şeria'da yer aldığına göre İmam Sadık (a.s):
"Allah'tan korkmak ilmin mirasıdır. İlim, tanınmanın parıltısı ve
imanın kalbidir. Haşyetten (ilahi korkudan) mahrum olan kimse
her ne kadar ilmin zorluklarında ve karmaşık konularında kılı kırk
yarsa bile alim olamaz. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur:
"Şüphesiz Allah'tan ancak alim kulları korkar." *6534**

6530* Fatır, 28

6531* Gurer'ul-Hikem, 4624

6532* a. g. e. 4600

6533* a. g. e. 4642

6534* Misbah'uş-Şeria, 365

847. Bölüm

Alime Düşen Görev

**3047.Resulullah (s.a.a): "İlmi olmaksızın amel eden kimsenin,
bozması yapmasından daha çoktur." *6535**

**3048.Resulullah (s.a.a): "Kavrayış ve anlayış olmaksızın ibadet
eden kimse değirmen eşiği gibidir." *6536**

**3049.İmam Ali (a.s): "Her kim kendini insanların önderi karar
kılırsa başkalarını eğitmeden önce kendisini eğitmelidir. İnsanları
diliyle eğitmeden önce amel ve davranışlarıyla terbiye etmelidir.
Kendisinin öğretmeni ve terbiye edicisi olan kimse, insanların
öğretmeni ve terbiye edicisi olan kimseden saygıya ve ululanmaya
daha layıktır." *6537**

**3050.İmam Ali (a.s): "Alimin, bildiği şeylerle amel etmesi ve
ardından bilmediği şeyi öğrenmeye çalışması gerekir." *6538**

**3051.İmam Ali (a.s): "İlim amelle birliktedir; o halde ilmi olan
amel eder. Çünkü ilim ameli çağırır, icabet ederse kalır, etmezse
göçer gider." *6539**

**3052.İmam Sadık (a.s): "Alimin ilim öğrettiğinde kabalık
etmemesi ve birisi kendisine bir şey öğretmek istediğinde
utanmaması gerekir." *6540**

3053.İmam Sadık (a.s): "İlimsiz amel eden kimse yoldan sapan kimse gibidir. Böyle bir kimse her ne kadar hızlıda gitse sadece asıl yoldan uzaklaşır." *6541

6535* el-Mehasin, 1/314/621
6536* Kenz'ul-Ummal, 28709
6537* el-Bihar, 2/56/33
6538* Gurer'ul-Hikem, 6196
6539* Nehc'ul-Belağa, 366. hikmet
6540* Tenbih'ul-Havatir, 1/85
6541* Emali'es-Seduk, 343/18

848. Bölüm

İlimle Amel Etmeye Teşvik

3054.Resulullah (s.a.a): "İlim hususunda birbirinize karşı hayırsever olun. Zira sizden her birinizin ilimdeki hıyaneti, maldaki hıyanetinden daha kötüdür ve kıyamet günü Allah sizden bunun hesabını soracaktır." *6542

3055.Resulullah (s.a.a): "Alimler anlamaya önem verir, sefihler (akılsızlar) ise rivayet etmeye." *6543

3056.Resulullah (s.a.a): "Cennet ehli olan bir grup, cehennem ehli olan bir gruba bakar ve şöyle der: "Biz, sizin eğitim ve öğretiminizin bereketiyle cennete gittik. Size ne oldu da cehenneme düştünüz?" Onlar şöyle derler: "Biz iyiliği emrettik, ama kendimiz iyilikle amel etmedik." *6544

3057.İmam Ali (a.s): "İnsanları ilim tahsil etmeye rağbetsiz kılan şey, ilmiyle amel eden alimlerin çok az olduğunu görmelerindedir." *6545

3058.İmam Ali (a.s): "Dünya ilim olan yer dışında, tümüyle cehalettir. İlim ise, kendisiyle amel edilen ilim dışında tümüyle hüccettir." *6546

3059.İmam Ali (a.s): "Amelsiz her ilim vebaldir ve ilimsiz her amel sapıklıktır." *6547

3060.İmam Ali (a.s): "Rüsva alim ve cahil abid, belimi kırmıştır. Zira cahil ibadetiyle insanları kandırır, rüsva alim de günahlarıyla

insanları (dinden) kaçıırır." *6548

3061.İmam Ali (a.s): "Bir rivayet işittiğinizde onunla amel etmeye çalışınız, nakletmeye değil. Zira ilmi rivayet edenler çoktur, ama ilme riayet edenler azdır." *6549

- 6542* Emali'et-Tusi, 126/198
- 6543* Kenz'ul-Ummal, 29337
- 6544* Mekarim'ul-Ahlak, 2/364/2661
- 6545* Gurer'ul-Hikem, 3895
- 6546* el-Bihar, 2/29/9
- 6547* Gurer'ul-Hikem, 1587, 1588
- 6548* Münyet'ül-Mürid, 181
- 6549* Nehc'ul-Belağa, 98. hikmet

849. Bölüm

Alimin Cezalandırılmasının Şiddetli Oluşu

3062.Resulullah (s.a.a): "Cehennem ehli, amelsiz alimin kötü kokusundan dolayı eziyet görür." *6550

3063.İmam Ali (a.s): "Bilen kimseyle, bilmeyen kimse Allah nezdinde eşit değildir. Allah bizi ve sizi sahip olduğumuz ilimden faydalandırsın ve o ilmi kendisi için halis kılsın. Şüphesiz Allah duyan ve icabet edendir." *6551

3064.İmam Ali (a.s): "Alimin sürçmesi, geminin kırılması gibidir. Böylece yolcularını boğar ve kendisi de batar." *6552

3065.İmam Sadık (a.s): "Alimin bir tek günahı bağışlanmadan, cahil olan insanın yetmiş günahı bağışlanır." *6553

3066.İmam Sadık (a.s): "Günahkar insanlar arasında, azabı en şiddetli olan kimse, ilminden en küçük bir fayda görülmeyen alimdir." *6554

3067.Misbah'uş-Şeria'da yer aldığına göre Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "İlmiyle amel etmeyen alime yapacağım en küçük şey, batını yetmiş cezadan daha şiddetlidir ve beni zikretmenin tatlılığını kalbinden çekip çıkarmamdır." *6555
bak. el-İman, 193. Bölüm; Cehennem, 409. Bölüm

6550* el-Bihar, 2/34/30

- 6551* el-İrşad, 1/230
6552* el-Bihar, 2/58/39
6553* Tefsir'ul Kumi, 2/146
6554* el-Bihar, 2/37/53
6555* Misbah'uş-Şeria, 345

850. Bölüm

Kötü Alimler

3068.Mesih (a.s): "Dünyasını ahiretine tercih eden, dünyaya yönelen, kendisine zarar veren şeyi, kendisine fayda veren şeyden daha çok seven kimse, nasıl ilim ehlinde olsun ki?" *6556

3069.Mesih (a.s): "Dinar, dinin hastalığıdır ve alim dinin tabibidir. Tabibin bu hastalığa düçar olduğunu görünce, onu itham ediniz. (Onun hakkında kötümser olunuz) ve onun başkasının hayrını dilemediğini biliniz." *6557

3070.Resulullah (s.a.a): "Biliniz ki kötülerin en kötüsü kötü alimlerdir. İyilerin en iyisi ise iyi alimlerdir." *6558

3071.Resulullah (s.a.a): "Her kimin ilmi artar ve hidayeti artmazsa, Allah'tan uzaklaşmasından başka bir şeyi artmaz." *6559

3072.İmam Sadık (a.s): "Zalim sultanın önderi olan ve zulmünde ona yardımcı olan alim, melundur, melundur! " *6560

3073.İmam Askeri (a.s), kötü alimlerin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Onların, zayıf Şiilerimize zararı, Yezit'in ordusunun, Hüseyin b. Ali (a.s) ve dostlarına zararından daha çoktur. Zira onlar, mallarını ve canlarını aldılar. Bu kötü alimler ise ...zayıf Şiilerimizin kalbine şek ve şüphe atmakta ve onları saptırmaktadırlar." *6561

- 6556* Münyet'ül-Mürid, 141
6557* el-Hisal, 113/91
6558* Münyet'ül-Mürid, 137
6559* Tenbih'ul-Havatir, 2/21
6560* el-Bihar, 75/381/45
6561* el-İhticac, 2/512/337

851. Bölüm

İlmin Anlamı

3074.Resulullah (s.a.a): "İlim üç tanedir: Muhkem ayet, mu'tedil farz, ve ikame edilmiş sünnet. Bunların dışındakiler zaruri olmayan fazilettir." *6562

3075.İmam Sadık (a.s): "İlim öğrenmekle değildir. Aksine Allah Tebarek ve Teala'nın hidayet etmek istediğinin kalbine attığı bir nurdur. O halde ilim talibi isen, önce kendinde kulluğun hakikatini ara. İlmî, ona amel etmekle ara ve Allah'tan anlayış dile ki seni anlayışlı kılsın." *6563

3076.İmam Sadık (a.s): "Bir şahıs, Allah Resulü'nün (s.a.a) huzuruna gelerek şöyle arz etti: "Ey Allah'ın Resulü! İlim nedir?" Peygamber (s.a.a), "Sessizliktir" diye buyurdu. O şahıs, "Daha sonra nedir?" diye arzedince Peygamber (s.a.a), "Dinlemektir" diye buyurdu. O şahıs, "Daha sonra nedir?" diye sorunca Peygamber (s.a.a), "Ezberlemek ve dikkat etmektir" diye buyurdu. O şahıs, "Daha sonra nedir? " diye arzedince, Peygamber, "Onunla amel etmektir" diye buyurdu. O şahıs, "Daha sonra nedir?" diye sorunca Peygamber şöyle buyurdu: "Onu yaymaktır." *6564

6562* el-Kafi, 1/32/1

6563* el-Bihar, 1/225/17

6564* el-Kafi, 1/48/4

852. Bölüm

Faydalı Olmayan İlmi Kınamak

3077.Resulullah (s.a.a): "Allahım! Fayda vermeyen ilimden, huşu sahibi olmayan kalpten, işitilmeyen duadan ve doymayan nefisten sana sığınırım." *6565

3078.İmam Ali (a.s): "Fayda vermeyen ilimde hayır olmadığını bil. Faydalanılmayan bilgi öğrenilmeye layık değildir." *6566

3079.İmam Kazım (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) mescide girdi. Bir grubun birinin etrafına toplandığını gördü, "Ne olmuş?" diye buyurdu. Kendisine, "Bu şahıs Allame'dir" diye arzedilince, "Allame ne demektir?" diye sordu. Onlar şöyle arz ettiler: "O Arapların soyu, savaşları, cahiliye dönemi ve Arap şiirleri hususunda insanların en bilginidir." Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bu, bir insanın bilmediği taktirde kendisine zararının olmadığı ve bildiği taktirde kendisine fayda vermediği bir ilimdir."
*6567

6565* Kenz'ul-Ummal, 3609

6566* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

6567* Emali'es-Seduk, 220/13

853. Bölüm

İlmin Çeşitleri

3080.Resulullah (s.a.a): "İlim iki kısımdır: "Dinleri tanıma ve bedenleri tanıma (tıp)" *6568

3081.Resulullah (s.a.a): "İlim sayılamayacak kadar çoktur. O halde her şeyin en güzelini almaya çalışın." *6569

3082.Resulullah (s.a.a): "İlmin en yararlısı en çok faydalı olanıdır." *6570

3083.İmam Ali (a.s): "İlim dört çeşittir: Dinleri tanımak, tıp ilmi, dil ilmi (gramer) ve zamanları tanımak için yıldız bilimi (astroloji)." *6571

3084.İmam Ali (a.s): "En iyi ilim seni ıslah eden ilimdir." *6572

3085.İmam Bakır (a.s): "Bil ki hiçbir ilim, esenlik dilemek gibi değildir ve hiçbir esenlik, kalp esenliği gibi değildir." *6573

3086.İmam Sadık (a.s): "Keşke, haram ve helal hükümleri hususunda fakih oluncaya kadar ashabımın başlarının üzerinde kırbaç tutulsaydı, kırbaçlansaydı." *6574

6568* el-Bihar, 1/220/52

6569* Kenz'ul-Fevaid, 2/31

6570* Emali es-Saduk, 394/1
6571* el-Bihar, 1/218/42
6572* Gurer'ul-Hikem, 4962
6573* Tuhef'ul-Ukul, 286
6574* el-Mehasin, 1/358/765

854. Bölüm

Ledunni (ilahi) İlim

3087.Resulullah (s.a.a): "Batını ilim, aziz ve celil olan Allah'ın sırlarından bir sır ve hikmetlerinden bir hikmettir. Allah onu kullarından istediğinin kalbine atar." *6575

3088.Resulullah (s.a.a): "Eğer, Allah'tan hakkıyla korkmuş olsaydınız, sizlere kendisiyle hiçbir cehaletin olmadığı bir ilim öğretilirdi." *6576

3089.İmam Bakır (a.s): "Her kim bildiğiyle amel ederse, Allah da ona bilmediğini öğretir." *6577
bak. el-İmamet, 123. Bölüm

6575* Kenz'ul-Ummal, 28820
6576* a. g. e. 5881
6577* A'lam'ud-Din, 301

855. Bölüm

İnsanların En Alimi

3090.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en bilgini, insanların ilmini kendi ilmiyle bir araya toplayan kimsedir." *6578

3091.Resulullah (s.a.a), kendisine, "İnsanların en alimi olmak istiyorum" denilince şöyle buyurmuştur: "O halde Allah'tan kork ki insanların en alimi olasın." *6579

3092.İmam Ali (a.s): "İnsanların en bilgini, ilim hakkında ihtiraslı olan kimsedir." *6580

6578* Emali'es-Seduk, 27/4
6579* Kenz'ul-Ummal, 44154
6580* Gurer'ul-Hikem, 3079

856. Bölüm

Gerçek İlim Ehl-i Beyt'e (a.s) Özgüdür

3093.İmam Ali (a.s): "Eğer ilmi kaynağından almış, suyu saf kaynağından içmiş, hayrı yerinden alıp biriktirmiş, apaçık bir yola koyulmuş ve hak yolunu katetmiş olsaydınız, şüphesiz yollar size aşikar olur, (hakkın nişaneleri) sizler için apaçık ortaya çıkardı."
*6581

3094.İmam Bakır (a.s), Seleme b. Kuheyl ve Hakem b. Uteybe'ye şöyle buyurmuştur: "Eğer doğuya ve batıya da gidecek olsanız, biz Ehl-i Beyt'ten çıkan ilim dışında doğru bir ilim bulamazsınız."
*6582

6581* el-Kafi, 8/32/5
6582* el-Bihar, 2/92/20

183. Konu: İmam Ali

857. Bölüm

Hz. Ali'yi (a.s) Sevmek veya Buğzetmek

3095.Resulullah (s.a.a): "Ali'nin sevgisi ateşin odunu yediği gibi günahları yer, bitirir." *6583

3096.Resulullah (s.a.a): "Mü'minin sahifesinin başlığı Ali b. Ebi Talib'in sevgisidir." *6584

3097.Resulullah (s.a.a): "Allah müminin kalbinde Ali'nin sevgisini sabit kılar. Buna rağmen sürçecek olursa kıyamet günü Allah sırat köprüsü üzerinde ayağını sabit kılar." *6585

3099.Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s): "Seni ancak mümin sever ve ancak münafık sana buğz eder." *6586
bak. el-Mehabbet; 440. Bölüm

6583* Kenz'ul Ummal, 33021

6584* a. g. e. 32900

6585* a. g. e. 33022

6586* a. g. e. 32878

858. Bölüm

Ali İyilerin İmamıdır

3100.Resulullah (s.a.a): "Ali iyilerin imamı, kötülerin katilidir. Ona yardım eden yardım görür ve onu yardımsız bırakan yardımsız kalır." *6587

3101.Resulullah (s.a.a): "Ali hakkında onun Müslümanların efendisi, takva sahiplerinin imamı ve yüzü ak olan kimselerin önderi olduğu bana vahyedildi." *6588

3102.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah, Ali b. Ebi Talib (a.s) hakkında bana tavsiyelerde bulundu. Ben, "Ya Rabbi! Bunu bana açıkla" dedim." "Dinle" buyurdu. Ben, "Dinliyorum" dedim. O, "Şüphesiz Ali hidayet bayrağı, dostlarımla imamı, bana itaat edenlerin nuru, takva sahipleri ile birlikte kıldığım kelimedir. Her kim onu severse beni sevmiştir ve her kim ona itaat ederse bana itaat etmiştir" diye buyurdu." *6589

6587* a.g.e. 32909

6588* Tarih-i Dimeşk, İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 2/258/775

6589* Nur'us Sakaleyn, 5/73/74

859. Bölüm

Ali Benim Halifemdir

3103.Resulullah (s.a.a): "Ey Haşimoğulları! Şüphesiz kardeşim, vasim, vezirim ve ehlim arasında halifem Ali b. Ebi Talib'dir. O borcumu öder, verdiğim sözleri gerçekleştirir." *6590

3104.Resulullah (s.a.a) Ali'ye işaret ederek şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz bu benim kardeşim, vasim, aranızdaki halifemdir. O halde onu dinleyin ve itaat edin." *6591

6590* Emali et-Tusi, 602/1244

6591* Kenz'ul Ummal, 36419

860. Bölüm

Ben Kimin Mevlası İsem Ali de Onun Mevlasıdır

3105.Resulullah (s.a.a): "Ben kimin mevlası isem, Ali de onun mevlasıdır." *6592

3106.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Ali bendendir ve ben de Ali'denim ve Ali her müminin velisidir." *6593

3107.Abdurrahman b. Ebi Leyla: "Ali'yi Rahbe'de (Kufe'de) halkı şöyle ant içirirken gördüm: "Allah'a yemin ederek söyleyin bakayım, sizden Resulullah'ın (s.a.a) Gadir-i Hum günü, "Ben kimin mevlası isem o halde Ali de onun mevlasıdır" diye buyurduğunu duyanınız var mıdır? Duyan varsa kalkıp şهادette bulunsun." Abdurrahman b. Leyla: "Adeta şu an kendilerine baktığım Bedir ashabından oniki kişi kalkarak şöyle dediler: "Şهادet ediyoruz ki Resulullah'ın (s.a.a) Gadir-i Hum günü şöyle buyurduğunu işittik: "Ben müminlere kendi nefislerinden daha evla değil miyim?" Biz, "Elbette ya Resulullah" deyince de şöyle buyurdu: "Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allahım! Ali'yi seveni sev ve ona düşman olana düşman ol." *6594

6592* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 1/366/461

6593* Kenz'ul Ummal, 32938

6594* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 2/11/506

861. Bölüm

Ali Hak ve Kur'an İledir

3108.Resulullah (s.a.a): "Ali hak iledir, hak da Ali ile ve onun etrafında döner." *6595

3109.Resulullah (s.a.a): "Ali nereye meylederse hak onunladır." *6596

3110.Resulullah (s.a.a): "Ali Kur'an iledir ve Kur'an da Ali ile. Havuzda yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar." *6597

3111.Resulullah (s.a.a): "Ali hak ve Kur'an iledir, hak ve Kur'an da Ali ile. Havuzda yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar." *6598

6595* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 2/297

6596* el-Kafi, 1/294/1

6597* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 3/124

6598* a.g.e, s. 125

862. Bölüm

Ali Peygamber'in İlminin Kapısıdır

3112.Resulullah (s.a.a): "Ben ilim şehriyim, Ali ise kapısıdır. İlim isteyenler kapısından gelmelidir." *6599

3113.Resulullah (s.a.a): "Ben hikmet eviyim, Ali de kapısıdır." *6600

3114.Resulullah (s.a.a): "Benden sonra ümmetimin en üstün hakimi ve alimi Ali'dir." *6601

6599* Kenz'ul-Ummal, 32979

6600* a. g. e. 32889

6601* Emali es-Seduk, 440/20

863. Bölüm

Ben ve Ali Bir Ağaçtanız

3115.Resulullah (s.a.a): "Ben ve Ali bir ağaçtanız. İnsanlar ise değişik ağaçlardan." *6602

3116.Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s): "Sen dünya ve ahirette benim kardeşimsin." *6603

3117.Resulullah (s.a.a): "Ali benden ve ben Ali'denim" *6604

3118.Resulullah (s.a.a): "Ali'nin bana oranla yeri kafamın bedenime oranla yeri gibidir." *6605

3119.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Ali'nin eti benim etimden ve kanı benim kanımdandır." *6606

3120.Cabir: "Şüphesiz Peygamber (s.a.a) Arefe'de iken Ali onun tam karşısında duruyordu. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Ali! Yanıma gel. Beş parmağını beş parmağımın üstüne koy (elimi avuçla). Ey Ali! Ben ve sen bir tek ağaçtan yaratıldık. Ben o ağacın köküyüm, sen gövdesi, Hasan ve Hüseyin ise dallarıdır. Her kim bu dallardan birine tutunursa Allah onu cennete koyar." *6607

6602* Kenz'ul Ummal, 32943

6603* Tarih-i Dimeşki, Ali'nin (a.s) biyografisinde, 1/105/145

6604* Sunen-u İbn-i Mace, 119

6605* Kenz'ul-Ummal, 32914

6606* a. g. e. 32936

6607* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 1/129/179

864. Bölüm

Çeşitli hadisler (imam Ali (a.s))

3121.Resulullah (s.a.a), Ali (a.s) için şöyle buyurmuştur: "Senin bana oranla yerin, Harun'un Musa'ya oranla yeri gibidir. Sadece benden sonra peygamber yoktur." 6608*

3122.Resulullah (s.a.a), emirlik ve hilafetten söz edilince şöyle buyurmuşturk "Eğer onu Ali'ye teslim ederseniz, onun yol gösteren ve doğru yolu bulmuş kimse olduğunu görürsünüz. O sizleri doğru yola götürür." *6609

3123.Resulullah (s.a.a): "Her kim Adem'in ilmini, Nuh'un kavrayışını, İbrahim'in hilmini, Yahya b. Zekeriya'nın zühdünü ve Musa b. İmran'ın öfkesini görmek isterse Ali b. Ebi Talib'e baksın." *6610

3124.Resulullah (s.a.a): "Ali müminlerin efendisidir." *6611

3125.Resulullah (s.a.a): "Ali dinin direğidir." *6612

3126.Resulullah (s.a.a): "Ali'ye eziyet eden bana eziyet etmiştir." *6613

3127.Resulullah (s.a.a): "Ali müminlerin büyüğü; servet ise münafıkların efendisidir." *6614

3128.Resulullah (s.a.a): "Ali'nin bu ümmet üzerindeki hakkı babanın evlat üzerindeki hakkı gibidir." *6615

3129.Resulullah (s.a.a): "Benim sırdaşım Ali b. Ebi Talib'dir." *6616

3130.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Ali ve Şiileri kıyamet günü kurtuluşa erenlerdir." *6617

3131.Resulullah (s.a.a): "Ali'yi anmak ibadettir." *6618

3132.Resulullah (s.a.a): "Her kim: "Ali insanların en hayırlısıdır" demezse şüphesiz ki kafirdir." *6619

6608* Kenz'ul Ummal, 32881

6609* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 3/69/1110

6610* a. g. e. 2/280/804

6611* el-Kafi, 1/294/1

6612* a. g. e.

6613* el-Bihar, 5/69/1

6614* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 2/260/778

6615* el-Bihar, 36/5/1

6616* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi), 2/311/815

6617* a. g. e. s. 348/851

6618* a. g. e. s. 408/907

6619* a. g. e. s. 444/954

865. Bölüm

Şüphesiz Ben...

3133.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ben daha önceden yapmadığım bir itaate sizleri zorlamam ve sizden önce sakınmadığım bir günahtan sizi sakındırmam." *6620

3134.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Şüphesiz ben sizin aranızda; Firavun ailesi arasındaki Harun, İsrailoğulları arasındaki Hitte (bağışlanma) kapısı, Nuh kavmi arasındaki Nuh'un gemisi gibiyim. Şüphesiz "nebe'ul-azim" (büyük haber) ve en büyük sıddık benim. Çok yakında sizlere vaad edilenleri bileceksiniz." *6621

İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ben asla cihat meydanından kaçmadım. Benimle savaşa giren herkesin kanıyla yeri suvardım." *6622

6620* Gurer'ul-Hikem, 3781

6621* Tenbih'ul Havatir, 2/41

6622* Nur'us Sakaleyn, 2/139/37

866. Bölüm

Ben...

3135.İmam Ali (a.s): "Dünyayı hor ve hakir kılan benim." *6623

3136.İmam Ali (a.s): "Ben Resulullah'ın yar ve yardımcısıyım. Herkesten önce Müslüman olan, putları kıran, kafirler ile cihad eden ve din düşmanlarını ortadan kaldıran kimseyim." *6624

3137.İmam Ali (a.s): "Ben hidayetın bayrağı, takva sahiplerinin sığınağı, cömertlik üssü, bağış deryası ve akıl dağıyım." *6625

3138.İmam Ali (a.s): "Ben Allah tarafından cennet ve cehennemi bölüştüren kimseyim. Oraya hiç kimse benim bölüştürdüğüm ölçü dışında giremez. Faruk-i Ekber (hak ve batılın en büyük ayırıcısı) benim. Ben kendimden sonraki insanların önderi, kendimden öncekilerin (Resulullah'ın) tebliğcisiyim." *6626

3139.İmam Ali (a.s): "Ben Allah'ın ilmi, bilen kalbi, konuşan dili, gözü, yanı ve eliyim." *6627

3140.İmam Ali (a.s): "Ben hidayetçiyim, ben doğru yolu bulmuş biriyim, ben yetim ve miskinlerin babası, dulların koruyucusuyum. Ben her zayıfın sığınağı ve her korkağın güven yeriyim. Ben müminleri cennete götüreren önderim. Ben Allah'ın kopmaz ipiyim. Ben Allah'ın sağlam kulpuyum. Ben takva kelimesi, Allah'ın gözü, doğru dili ve eliyim." *6628

3141.İmam Ali (a.s): "Ben kıyamet günü aziz ve celil olan Allah'ın karşısında adalet istemi için diz çöken ilk kimseyim." *6629

3142.İmam Ali (a.s): "Ben Müslüman olanların ilkiyim." *6630

3143.İmam Ali (a.s): "Ben Peygamber (s.a.a) ile namaz kılanların ilkiyim." *6631

**6623* Tarih-u Dimeşk (İmam Ali'nin (a.s) Biyografisi),
3/202/1253**

6624* Gurer'ul Hikem, 3761

6625* Nehc'us Saadet, 3/79

6626* el-Kafi, 1/198/3

6627* et-Tevhid, 1/164

6628* a. g. e. h. 2

6629* Tarih-i Dimeški, Ali'nin (a.s) biyografisinde, 3/178/1215

6630* a. g. e. 1/47/85

6631* a. g. e. h. 84

867. Bölüm

İmam Ali'nin (a.s) İlmî

3144.İmam Ali (a.s) kendisine biat edilince okuduğu bir hutbesinde şöyle buyurmuştur: "Ey insanlar! Beni kaybetmeden önce sorunuz. Bana her şeyi sual ediniz. Zira ilklerin ve sonların ilmi benim yanımdadır. Allah'a andolsun ki eğer hakemlik makamına oturacak olursam Tevrat ehli arasında da Tevrat'a göre hüküm veririm." Daha sonra şöyle buyurdu: "Beni kaybetmeden önce bana sorunuz, taneyi yarana ve insanı yaratana andolsun ki benden Kur'an ayetlerinden birini soracak olursanız ne zaman ve kimin hakkında nazil olduğunu sizlere söylerim." *6632

3145.İmam Ali (a.s): "Göğsümde öyle bir gizli ilim vardır ki açığa vuracak olursam derin kuyuya sarkıtılmış ip gibi titrer durursunuz." *6633

6632* el-İrşad, 1/35

6633* Nehc'us Saadet, 1/42

868. Bölüm

İmam Ali'nin (a.s) Mazlumiyeti

3146.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) vefat ettiği günden beri ben mazlumum." *6634

3147.İmam Ali (a.s): "Benim gördüğüm zorlukları kimse görmemiştir." *6635

3148.İmam Ali (a.s): "Ben yöneticinin halka zulmettiğini sanıyordum. Ama şimdi halkın yöneticiye (bana) zulmettiğini görüyorum." *6636

3149.İmam Ali (a.s), kendisine "Sen hilafet hususunda hırslısın" dediklerinde şöyle buyurmuştur: "Allah'a andolsun ki siz daha hırslı ve (Peygamber'e) daha uzaksınız. Ben ise daha layık ve (Peygamber'e) daha yakınam. Şüphesiz ben hakkı istedim, siz hakka ulaşmama engel oluyorsunuz! Beni bulunmam gereken makamdan aşağı indiriyorsunuz. Allahım! Ben Kureyş ve Kureyş'in yardımcılarını hakkında senden yardım diliyorum. Zira onlar benimle

akrabalık bağını kestiler, yüce makamımı küçümsediler ve hakkım olan hilafet hususunda benimle savaşmak için elele verdiler."
*6637

3150.İmam Ali (a.s): "Resulullah şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Sen olmasaydın benden sonraki müminler tanınmazdı." *6638

3151.İmam Ali (a.s): "Allah'a andolsun ki kıyamet günü Allah ve Peygamberinin yanına zalim olarak gitmektense, gece deve dikeni üzerinde sabahlamak ve prangalara vurulup zincirler ile sürüklenmek bana daha sevimli gelir... Allah'a andolsun ki bana karıncanın ağızındaki arpa kabuğunu almakla da olsa Allah'a isyan etmem için yedi iklimi ve göklerin altındaki her şeyi verseler yine de yapmam." *6639

3152.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz benim aranızdaki örneğim, huzuruna geleni aydınlatan karanlıktaki kandil örneğidir." *6640

3153.İmam Ali (a.s) sürekli şöyle buyururdu: "Aziz ve celil olan Allah'ın benden daha büyük olan bir ayeti ve Allah'ın benden daha büyük bir haberi yoktur." *6641

3154.İmam Ali (a.s): "Bana hak gösterildiği gündən beri onda şüpheye düşmedim." *6642

6634* Nehc'us Saadet, , 2/448

6635* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 4/103

6636* Kenz'ul Ummal, 36541

6637* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 9/305

6638* Kenz'ul-Ummal, 36477

6639* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 11/245

6640* Gurer'ul i Hikem, 3883

6641* Nur'us Sakaleyn, 5/491/5

6642* Gurer'ul-Hikem, 9482

184. Konu: İmam Hasan b. Ali (a.s)

869. Bölüm

İmametinin Delili

3155.İmam Bakır (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) ölüm döşeğinde yatınca oğlu Hasan'a şöyle buyurdu: "Yanıma yaklaş, Resulullah'ın (s.a.a) bana söylediği sırrı sana da söyleyeyim ve bana verdiği emaneti sana vereyim." Daha sonra bu dediğini yaptı." *6643

6643* el-Kafi, 1/298/2

870. Bölüm

Hasan Bendendir ve Ben de Ondan

3156.Resulullah (s.a.a): "Hasan bendendir ve ben de ondan. Allah onu seveni sever. Hasan ve Hüseyin torunlardan iki torundur."
*6644

3157.Resulullah (s.a.a) Hasan'a (a.s) işaret ederek şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Ben onu seviyorum. O halde sen de onu sev ve onu seveni de sev." *6645

6644* el-Bihar, 43/306/66

6645* Kenz'ul-Ummal, 37640

871. Bölüm

Hız. Hasan'ın (a.s) Faziletleri

3158.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Şüphesiz Hasan bin Ali bin Ebi Talib (a.s) kendi zamanında insanların en çok ibadet edeni, en çok züht sahibi ve en faziletlisi idi. Hacca gittiğinde yaya gidiyor ve pek çok kez yalınayak olarak gidiyordu. Ölüm hatırlatıldığında ağlıyordu, kabir hatırlatıldığında ağlıyordu, diriliş hatırlatıldığında ağlıyordu, sırat köprüsünden geçiş hatırlatıldığında ağlıyordu, zikri yüce olan Allah'a (amellerin) arz edildiği (gün) hatırlatıldığında feryat edip kendinden geçiyordu. Aziz ve celil olan Rabbi nezdinde namaza durduğunda (haşyetten) boyun damarları titriyordu. Cennet ve cehennem zikredildiğinde yılan sokmuş kimsenin kıvrandığı gibi kıvranıyordu. Allah'tan cenneti istiyor ve cehennemden Allah'a sığınyordu." *6646

3159.Ahmet bin Mueddeb, el-Funun'da ve İbn-i Mehdi ise Nuzhet'ul Ebsar'da şöyle demiştir: "Şüphesiz Hasan bin Ali (a.s) yere ufak tefek şeyler koymuş fakir bir topluluğun yanından geçti.

Onlar oturmuş ufak tefek şeyleri alıyor ve yiyorlardı. Bu fakirler ona şöyle dediler: "Ey Allah Resulünün torunu! Yemek yer misin?" Ravi şöyle diyor: "Bunun üzerine Hasan bin Ali (a.s) (onların yanına) oturdu ve şöyle buyurdu: "Allah kibirlenen kimseleri sevmez. Böylece onlar hoşnut oluncaya kadar onlarla birlikte yedi, onun bereketiyle yiyecek olduğu gibi duruyordu (hiç eksilmemişti). Sonra onları ziyafete davet etti, onlara yedirdi ve giydirdi." *6647

3160.Şamlı bir adam: "Medine'ye vardım. Cemal ve güzelliği dikkatimi çeken birini gördüm. "Bu kimdir?" diye sordum, "Hasan bin Ali'dir" dediler. O şahıs: "Ali'nin böyle bir çocuğunun olmasını kıskandım." Sonra "Onun yanına varıp şöyle dedim: "Sen Ebi Talib'in oğlu musun?" O şöyle dedi: "Şüphesiz ben onun oğluyum." Bunun üzerine ben şöyle dedim: "Sana ve babana...Sana ve babana..." O şahıs: "Ben kendisine dil uzattım, ama o bana hiçbir şeyi iade etmedi (kötü laf kullanmadı) ve sonra bana şöyle buyurdu: "Senin bir yabancı olduğunu görüyorum. Bizden bir şey istersen sana veririz. Bizden bir şey talep edersen sana veririz. Bizden yardım istersen sana yardım ederiz." O şahıs: "Onun yanından ayrıldığım zaman yeryüzünde bana ondan daha sevimli hiç kimse yoktu." *6648

6646* Emali es-Seduk, 150/8

6647* el-Menakib, li-İbn-i Şehraşub, 4/23

6648* Muhteser-u Tarih-i Dimeşk, 7/26

185. Konu: İmam Hüseyin b. Ali (a.s)

872. Bölüm

Hüseyin'in (a.s) Doğumu

3161.Fatıma (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) Hüseyin'i (a.s) doğurduğumda yanıma geldi. Hüseyin'i sarı bir bez içinde ona verdim. Peygamber (s.a.a) o bezi attı, beyaz bir bez aldı ve Hüseyin'i o bezin içine koydu. Sonra şöyle buyurdu: "Ey Fatıma! Al bunu, şüphesiz o imam oğlu imamdır, kendi soyundan olan iyi imamlardan dokuz imamın babasıdır. Dokuzuncusu ise onların Kaim olanıdır." *6649

3162.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Hüseyin (a.s) doğduğunda Allah-u Teala Cebrail'e (a.s) şöyle vahyetti: "Şüphesiz

Muhammed'in bir oğlu olmuştur. Ona in kendisini tebrik et ve ona şöyle de: "Şüphesiz Ali sana oranla Harun'un Musa'ya olan oranı gibidir. O halde onu (Hüseyin'i) Harun'un oğlunun adıyla adlandır." Bunun üzerine Cebrail (a.s) nazil oldu, onu Allah-u Teala adına kutladı, sonra şöyle buyurdu: "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah sana onu Harun'un oğlunun adıyla adlandırmanı emretmektedir." Peygamber (s.a.a), "Onun adı neydi?" diye sorunca Cebrail şöyle buyurdu: "Şubeyr idi." Peygamber şöyle buyurdu: "Benim dilim Arapça'dır." Cebrail şöyle buyurdu: "Onu Hüseyin olarak adlandır."
*6650

6649* Kifayet'ul Eser, 194

6650* İlel'uş Şerayi', 137/5

873. Bölüm

İmam Hüseyin'in (a.s) İmamet Delili

3163.İmam Hasan (a.s): "Şüphesiz Hüseyin b. Ali (a.s), nefsim öldükten ve ruhum cismimden ayrıldıktan sonra benden sonraki imamdır. Onun Peygamber'den (s.a.a) veraseti ismi yüce olan Allah katında, kitapta (Levh-i Mahfuz'da) kaydedilmiştir. Aziz ve Celil olan Allah bu verasete anne ve babasından aldığı veraseti de eklemiştir. Zira Allah sizlerin yaratıkların en iyisi olduğunuzu bilmiş, bu yüzden sizler arasından Muhammed'i (s.a.a) seçmiş, Muhammed ise Ali'yi (a.s), Ali de (a.s) beni imam seçmiştir ve ben de Hüseyin'i (a.s) imam seçtim." *6651

6651* el-Kafi, 1/301/2

874. Bölüm

Hüseyin Benden ve Ben Ondanım

3164. Resulullah (s.a.a): "Ama Hüseyin...Şüphesiz o bendendir. O benim oğlum ve çocuğumdur. Kardeşinden sonra yaratıkların en hayırlısıdır. O Müslümanların imamı, müminlerin mevlası, alemlerin Rabbinin halifesi, yardım dileyenlerin yardımına koşan, iltica edenlerin sığınağı, tüm yaratıkların üzerinde Allah'ın hüccetidir. O cennet ehli gençlerinin efendisi, ümmetin kurtuluş kapısıdır. Onun emri benim emrim, onun itaati benim itaatimdir. Ona tabi olan şüphesiz bendendir ve ona isyan eden şüphesiz benden değildir." *6652

3165. Bera b. Azib: "Resulullah'ın (s.a.a) Hüseyin'i (a.s) kucağında taşıyarak şöyle buyurduğunu işittim: "Allah'ım! Ben onu seviyorum. O halde sen de onu sev." *6653

3166. Said bin Ebi Raşid Ye'la Amiri'den naklen: "Allah Resulü (s.a.a) ile birlikte kendisini davet ettikleri bir yemeğe gitmiştik." Sonra şöyle dedi: "Allah Resulü (s.a.a) topluluğun önünde çocuklarla oynayan Hüseyin'e yöneldi. Allah Resulü (s.a.a) onu yakalamak istedi, ama o çocuk (Hüseyin) oraya buraya kaçıp durdu. Resulullah onu yakalayınca kadar onunla gülüşüyordu." Daha sonra şöyle dedi: "Bir elini başının altına bir elini de çenesinin altına koyarak dudağını ağzına koydu ve öptü. Daha sonra Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Hüseyin bendendir ve ben Hüseyin'den. Allah Hüseyin'i seveni sever. Hüseyin torunlardan bir torundur." *6654

3167. İbn-i Abbas: "Resulullah (s.a.a) Hüseyin bin Ali'yi omuzlarında taşıırken bir şahıs şöyle dedi: "Ne de iyi bir bineğe binmişsin ey çocuk!" Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "O da iyi bir binicidir." *6655

6652* Emali es-Saduk, 101

6653* el-Bihar, 43/264/16

6654* el-Mustedrek Ale's Sahiheyne, 3/177

6655* Sunen-ut Tirmizi, 5/661/3784

875. Bölüm

İmam Hüseyin'in (a.s) Faziletleri

3168. Resulullah (s.a.a): "Her kim yeryüzü ehlinden gökyüzü ehline

en sevimli olan kimseye bakmak isterse Hüseyin'e baksın." *6656

3169.İmam Hüseyin (a.s): "Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna vardım. Ubey bin Kâb da oradaydı. Resulullah (s.a.a) bana hitaben şöyle buyurdular: "Merhaba (hoş geldin) ey Eba Abdullah, ey göklerin ve yerlerin süsü!" Ubey, "Ya Resulullah (s.a.a)! Nasıl olur da sizden başka bir kimse yerlerin ve göklerin süsü olabilir?" dediğinde Resulullah şöyle buyurdu: "Ey Ubey! Beni peygamber olarak gönderene (Allah'a) yemin ederim ki, Hüseyin bin Ali'nin makamı göklerde (Allah katında) yeryüzündeki makamından çok daha üstündür. Arşın sağ tarafında (Hüseyin hakkında) şöyle yazılmıştır: "(O) hidayet meşalesi, kurtuluş gemisi, sarsılmaz imam, izzet ve iftihar vesilesi, ilim denizi ve hazinesidir." *6657

3170.İmam Hüseyin (a.s) Aşura günü yaptığı ikinci konuşmasında şöyle buyurmuştur: "Bilin ki bu zinazade oğlu zinazade, beni iki şeyin arasında karar kılmıştır: Kılıç ve zillet! Zillet şüphesiz bizden uzaktır! Zira Allah, Peygamberi, müminler, temiz kucaklar (temiz anneler), gayretli yürekler ve babaların şerafetli nefisleri bizim aşağılık insanlara itaat etmemizi, yüce insanların öldürüldüğü yerlere tercih etmemize izin vermemektedir." *6658

3171.İmam Hüseyin(a.s) Aşura günü yaptığı bir konuşmasında şöyle buyurmuştur: "Hayır, Allah'a yemin olsun ki ne onlara zillet elini vereceğim ve ne de kölelerin kaçtığı gibi kaçacağım." *6659

3172.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "İmam Hüseyin'in (a.s) şöyle buyurduğunu işittim: "Eğer birisi bana bu kulağımdan (sağ kulağına işaret ederek) sövecek ve diğer kulağımdan özür dileyecek olursa şüphesiz onun bu özrünü kabul ederim. Zira Müminlerin Emiri Ali b. Ebi Talib (a.s) bana Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittiğini aktarmıştır: "Haklı olsun veya batıl, birinin özrünü kabul etmeyen kimse Havuz'da yanıma gelemeyecektir." *6660

3173.Huzeyfe bin el-Yeman: "Peygamber'in (s.a.a), Hüseyin bin Ali'nin (a.s) elinden tuttuğu halde şöyle buyurduğunu gördüm. "Ey insanlar! Bu Hüseyin bin Ali'dir. Onu tanıyınız. Nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki şüphesiz o cennettedir, onu seven kimse de cennettedir ve onu seven kimseyi seven kimse de cennettedir." *6661

3174.Şuayb bin Abdurrahman bin el Huzai: "Kerbela günü Hüseyin bin Ali'nin sırtında bir iz görüldü. Bu Zeyn'ul Abidin'e sorulduğunda şöyle buyurdu: "Şüphesiz bu iz Hüseyin bin Ali'nin yoksul, yetim ve fakirlerin evine sırtında taşıdığı torbanın izidir." *6662

3175.Seyyid b. Tavus, el-Luhuf adlı kitabında hadisin ravisinden

şöyle dediğini naklediyor: "Daha sonra İmam Hüseyin (a.s) insanları savaşmaya davet ediyordu. Karşısına çıkan herkesle savaşıyor, öldürüyordu. Böylece büyük bir kesimi öldürdü. İmam (öldürürken de) şu şiiri okuyordu: "Öldürülmek utanç içinde yaşamaktan daha üstündür. Utanç da ateşe gitmekten daha iyidir." Hadisin bazı ravileri şöyle diyorlar: "Allah'a yemin olsun ki ben eli boş olduğu ve çocukları, ailesi ve dostları öldürüldüğü halde ondan (Hz. Hüseyin'den) daha cesur olan bir başkasını görmedim. Düşmanlar ona saldırınca o da onlara kılıcıyla saldırıyor, kendine kurt saldırınca savaşan bir savaşçıyı andırıyordu. Otuz bin kişilik düşman ordusuna hamle ediyordu. Böylece çekirge sürüleri gibi dağılıyor, elinden kaçıyorlardı. İmam daha sonra yerine dönüyor ve şöyle buyuruyordu: "Yüce ve büyük Allah'tan başka güç ve kuvvet yoktur." *6663
bak. 280. Konu; Aşura

- 6656* Menakib-i İbn-i Şehraşub 4/73
- 6657* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s), 1/59/29
- 6658* el-Luhuf, 97
- 6659* el-İrşad, 235
- 6660* İhkak'ul-Hak, 11/431
- 6661* Emali es'Saduk, 478/4
- 6662* Menakib-u İbn-i Şehraşub, 4/66
- 6663* el-Luhuf, 170

186. Konu: İmam Ali b. Hüseyin (a.s)

876. Bölüm

İmam Ali b. Hüseyin'in İmamet Delili

3176.İmam Bakır (a.s): "Hüseyin b. Ali'nin (a.s) şahadet anı çatınca büyük kızı Fatıma binti Hüseyin'i (a.s) yanına çağırdı. Kapalı bir yazıyı ve açık bir vasiyetnameyi kendisine verdi. Ali b. Hüseyin büyük bir karın ağrısına tutulmuştu. Artık hiç kimse onun kurtulacağını sanmıyordu. Fatıma onu aldı ve Ali b. Hüseyin'e (a.s) verdi. Allah'a yemin olsun ki bu mektup sonradan bizlere ulaştı...Allah'a andolsun ki Adem'in yaratılışından dünyanın sonuna kadar Ademoğullarının ihtiyaç duymuş olduğu ve duyacağı her şey o mektupta yazılıdır." *6664

877. Bölüm

İmam Zeyn'ul Abidin'in (a.s) Makamı

3177.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü bir münadi şöyle seslenir: "Zeyn'ul Abidin nerede?" Ben, "Oğlum Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebi Talib'in safları yardığını (ve ileriye doğru çıkmaya çalıştığını) görür gibiyim." *6665

3178.İmam Bakır (a.s), (babası Zeyn'ul-Abidin hakkında): "O Medine fakirlerinden yüz aileye bakıyordu. Yetimlerin, yoksulların, acizlerin ve çaresiz düşkünlerin kendi sofrası başında hazır olmalarına seviniyordu. O kendi eliyle onlara yediyor, onlardan ailesi olanlar için de İmam ayrıca kendi yiyeceğinden götürüyordu. Önce sadaka vermediği hiçbir yemeği de yemiyordu." *6666

3179.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz Ali bin Hüseyin (a.s) malının tümünü iki defa aziz ve celil olan Allah ile bölüştürdü (malının yarısını Allah yolunda verdi)." *6667

3180.İmam Sadık(a.s): "Babam şöyle buyuruyordu: "Ali bin Hüseyin (a.s) namaza durduğunda rüzgarın harekete geçirdiği (yapraklar) dışında hiç hareket etmeyen bir ağaç gövdesi gibi duruyordu." *6668

3181.Tebersi Alam'ul Vera'da: "Ali bin Hüseyin'in (a.s) bir cariyesi vardı. Kendisine su getirirken su kabı düştü ve onu kırdı. Ali bin Hüseyin bin Ali başını kaldırarak cariyeye baktı, cariye şöyle dedi: Şüphesiz Allah şöyle buyurmuştur: "Öfkesini yenenler..." İmam şöyle buyurdu: "Ben de öfkemi yendim." Sonra cariye şöyle dedi: "Ve insanları affedenler" İmam şöyle buyurdu: "Ben de seni affettim." Sonra cariye şöyle dedi: "Allah ihsan sahiplerini sever." İmam şöyle buyurdu: "Git, şüphesiz sen Allah için artık hürsün." *6669

3182.Muhammed bin Talha Şafii Metalib'us Seul'de: "İmam Zeyn'ul Abidin'in içinde bulunduğu evde yangın çıktı. İmam namazında secdeye kapanmıştı. Oradakiler kendisine şöyle dediler: "Ey İbn-i Resulillah! Ey İbn-i Resulillah! Ateş, ateş! İmam ateş sönünceye

kadar başını secdeden kaldırmadı. Sonra kendisine şöyle denildi: "Seni kaçmaktan alıkoyan neydi?" İmam şöyle buyurdu: "Ahiret ateşi!" *6670

3183.Ebu Naim Hilyet'ul Evliya adlı kitabında: "Ali bin Hüseyin ailesinden birinin ölüm haberini aldığı anda yanında bir grup bulunuyordu. İmam kalkıp evine gitti. Sonra yeniden topluluğa geri döndü. Kendisine: "Biri mi öldü?" diye sorduklarında İmam (a.s) "Evet" diye buyurdu. Bunun üzerine kendisine başsağlığı dilediler ve sabrına şaşılar. Ardından imam şöyle buyurdu: "Biz Ehl-i Beyt sevdiğimiz şeyler hususunda Allah'a itaat ederiz. Sevmediğimiz şeyler hususunda ise Allah'a hamdederiz." *6671 bak. Es-Sucud; 919, 920. Bölümler

- 6665* el-Bihar, 46/3/1
- 6666* Menakıb-i Şehr-i Aşub, 4/154
- 6667* Hilyet'ul Evliya, 3/140
- 6668* el-Kafi, 3/300/4
- 6669* A'lam'ul Vera, 256
- 6670* Metalib'us Seul, 77
- 6671* Hilyet'ul Evliya, 3/138

187. Konu: İmam Muhammed b. Ali Bakır (a.s)

878. Bölüm

İmam Muhammed b. Ali Bakır'ın (a.s) İmamet Delili

3184.Kifayet'ul Eser'de şöyle yer almıştır: "Ali b. Hüseyin (a.s) ölümüyle sonuçlanan hastalığa yakalanınca oğlu Muhammed, Hasan, Abdullah, Ömer, Zeyd ve Hüseyin'i topladı. Oğlu Muhammed'i kendine vasi kıldı. Ona Bakır lakabını verdi ve diğer çocuklarının işini ona ısmarladı." *6672

- 6672* Kifayet'ul Eser, 239

879. Bölüm

İlmi Yaran Kimse

3185.Resulullah (s.a.a) Cabir b. Abdullah Ensari'ye şöyle buyurmuştur: "Ey Cabir! Şüphesiz ki sen Tevrat'ta Bakır olarak bilinen oğlum Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebi Talib'i görünceye dek hayatta kalacaksın. Onu görürsen kendisine selamımı ilet." *6673

3186.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz hak, içinde batılı barındırdığı bir halde beni çağırdı. Ben de batıl perdesini yırttım ve batıl perdesinin arkasına gizlenen haktan haberdar oldum ve böylece hak perde arkasında gizli kaldıktan sonra aşikar oldu ve yayıldı." *6674

3187."Ali bin İbrahim babasından naklen: "Etrafından gelen bir grup Şii, Ebu Cafer (a.s) ile görüşmek için izin istediler. İmam kendilerine izin verince yanına varıp bir oturumda kendisinden üç bin soru sordular. Ebu Cafer ise henüz on yaşında olduğu halde (bütün sorulan sorulara) cevap verdi." *6675

6673* el-Bihar, 46/223/1

6674* Rebi'ul-Ebrar, 2/603

6675* el-Kafi, 1/496/7

880. Bölüm

İmam Bakır'ın Faziletleri

3188."İmam Sadık (a.s): "Babam Allah'ı çok zikrederdi. Şüphesiz onunla birlikte yürüdüğüm zaman bile Allah'ı zikrederdi. Onunla yemek yerken bile Allah'ı zikrederdi. Bir toplulukla konuşurken bu onu Allah'ın zikrinden alıkoymazdı. Ben dili damağına yapışmış bir halde onun "lailahe illallah" dediğini gördüm. O bizleri bir araya topluyor ve güneş doğuncaya kadar Allah'ı zikretmemizi emrediyordu. Bizden Kur'an okumayan kimseye de zikretmeyi emrediyordu." *6676

3189."İmam Sadık (a.s): "Ebu Cafer (a.s) insanlardan sesi en güzeli olanıydı." *6677

3190.Süleyman b. Karm: "Ebu Cafer Muhammed b. Ali (a.s) bizlere beşyüz ila altıyüz ve ila bin dirhem ihsanda bulunuyordu. Kardeşlere, kendini görmeye gelene, kendisi hakkında bir emel besleyene ve kendisine ümit bağlayana ihsanda bulunmaktan asla usanmazdı." *6678

6675* el-Bihar. 2/499
6677* a.g.e s. 616/11
6678* el-İrşad, 266

188. Konu: İmam Cafer b. Muhammed Sadık (a.s)

881. Bölüm

Cafer b. Muhammed Sadık'ın (a.s) İmamet Delili

3191.Resulullah (s.a.a): "Oğlum Cafer b. Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebi Talib dünyaya gelince onu Sadık olarak adlandırın." *6679

3192.Muhammed b. Müslim: "Ebu Cafer Muhammed b. Ali Bakır'ın (a.s) yanında oturduğum bir sırada oğlu Cafer başında perçemi elinde bir asa ile oynadığı bir halde içeri girdi. Bakır (a.s) onu tuttu ve göğsüne bastırarak şöyle buyurdu: "Annem babam sana feda olsun ki oyun ve eğlence ehli değilsin." Daha sonra bana şöyle buyurdu: "Ey Muhammed! Benden sonra senin imamın budur, ona uy, ilminden istifade et. Allah'a andolsun ki o Peygamber'in (s.a.a): "Şiileri dünya ve ahirette zafere erişecektir" dediği Sadık'tır." *6680

6679* el-Heraic ve'l Ceraih, 1/268/12
6680* el-Bihar, 47/15/12

882. Bölüm

İmam Sadık'ın (a.s) Sireti ve Yüce Ahlakı

3193.Muhammed b. Ziyad Ezdi: "Medine fakihî Malik b. Enes'in şöyle dediğini işittim: "Cafer b. Muhammed Sadık'ın huzuruna

varınca bana bir yastık veriyor, saygı gösteriyor ve şöyle buyuruyordu: "Ey Malik! Ben seni seviyorum." Ben bu sözden çok hoşnut oluyor ve Allah'a şükrediyordum." Malik şöyle diyordu: "İmam Sadık (a.s) sürekli şu üç halet üzereydi: Ya oruçluymuş, ya namaz kılıyordu veya Allah'ı zikrediyordu. O büyük abidlerden ve Allah'tan korkan yüce zahitlerden idi. Bir çok hadis söylüyordu. Meclisi çok güzel ve faydalıydı." *6681

3194.Hişam bin Salim: "Ebu Abdillah (a.s) gece yarısı olduğunda içinde ekmek, et ve dirhem bulunan bir torbayı omuzuna alıyor, sonra onu Medine ehlinden fakir olan kimselere götürüyor ve onlar arasında bölüştürüyordu. Ama onlar kendisini tanıymıyordu. Ebu Abdillah (a.s) vefat ettiğinde bunu bir daha bulamadıklarında o kimsenin Ebu Abdillah olduğunu bilmiş oldular." *6682

3195.Mualla b. Huneys: "Ebu Abdillah (a.s) yağmurlu bir gecede dışarı çıktı ve Beni Saide gölgeliğine gitmek istiyordu. Ben de peşice yola koyuldum. Aniden ondan bir şey yere düştü ve bunun üzerine şöyle buyurdu: "Allah'ın adıyla! Allah'ım! Düşen şeyi bize geri dönder." Mualla: "Sonra ona doğru yaklaştım ve ona selam verdim. İmam şöyle buyurdu: "Sen Mualla mısın?" Ben şöyle arzettim: "Evet, fedan olayım!" İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Elinle yere dokun. Bir şey bulursan onu bana geri ver." Mualla: "Aniden dağılan ekmek parçalarını gördüm. Sonra onu toplamaya koyuldum. Aniden bir ekmek torbası buldum ve ona şöyle arzettim: "Fedan olayım, bırak da onu ben taşıyayım." İmam şöyle buyurdu: "Hayır ben onu taşımaya senden daha layığım. Ama benimle gel." Mualla: "Daha sonra Beni Saide gölgeliğine gittik. Aniden uyuyan bir toplulukla karşılaştık. İmam elbiselerinin altına birer ikişer ekmek koymaya başladı. En sonuncusuna da ekmek bıraktıktan sonra gittik. Ben şöyle dedim: "Canım sana feda olsun! Onlar hakkı tanıyorlar mı?" İmam bunun üzerine şöyle buyurdu: "Eğer onlar hakkı tanımış olsalardı hiç şüphesiz onlara un da verirdik." *6683

3196.Ebu Amr Şeybani: "Ebu Abdillah'ı (a.s) elinde kürek ve üzerinde kalın bir elbiseyle kendisine ait bir bahçede çalıştığını ve sırtından ter döküldüğünü gördüm. Ona şöyle arzettim: "Fedan olayım! Bana ver ben sana yeterim (ben sana çalışırım)" İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Şüphesiz ben insanın güneşin altında geçimini elde etmek için zahmet çekmesinden hoşlanırım." *6684

6681* el-Bihar. s. 16/1

6682* el-Kafi, 4/8/1

6683* Sevab'ul-A'mal, 173/2

6684* el-Kafi, 5/76/13

189. Konu: İmam Musa b. Cafer-i Kazım (a.s)

883. Bölüm

İmam Kazım'ın (a.s) İmamet Delili

3197. İmam Sadık (a.s), Sefvan Cemmal'in imamet sahibi hakkındaki sorusuna cevaben şöyle buyurmuştur: "Bu makama sahib olan boş şeylerle oyalanmaz." Bu esnada henüz çocuk olan Musa b. Cafer kucağında Mekke geçisi olduğu ve kendisine, "Rabbine secde et" dediği bir halde içeri girdi. Ebu Abdullah (İmam Sadık) onu kucağına alarak şöyle buyurdu: "Annem babam sana feda olsun ki boş şeyler ile oynamıyorsun." *6685

6685* Menakıb-i İbn-i Şehraşub, 4/317

884. Bölüm

İmam Zindanda

3198. Sevbani: "Ebul Hasan Musa bin Cafer henüz on yaşlarındayken her gün güneşin doğuşundan öğlen vaktine kadar secdeye kapanıyordu." O daha sonra: "Harun (Reşid), bazen Ebe'l Hasan'ı hapsediği zindana bakan bir damın üzerine çıktığında Ebe'l Hasan'ı (a.s) secdede görüyordu. Bunun üzerine Rabi'e şöyle dedi: "Her gün orada gördüğüm bu elbise nedir?" Rabi' şöyle dedi: "Ey Müminlerin Emiri! O elbise değildir. Şüphesiz o Musa bin Cafer'dir. Her gün güneş doğduktan sonra öğlen vaktine kadar secdeye kapanıyor." Rabi' daha sonra: "Bunun üzerine Harun bana şöyle dedi: "Şüphesiz bu Haşimoğullarının ruhbanıdır." Ben şöyle dedim: "O halde neden hapiste ona baskı yapıyorsun?" Harun şöyle dedi: "Heyhat! Bundan başka çare yok!" *6686

3199. "Ali b. Suveyd: "Ebu'l Hasan Musa'ya (a.s) hapisteyken bir mektup yazdım. Ona halini ve bir çok meseleleri sordum. Ebu'l Hasan Musa (a.s) aylarca bana cevap vermedi. Sonra bana şu cevabı verdi: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...Allah'a hamd-u senadan sonra...Sen Allah'ın Al-i Muhammed nezdinde özel bir makama erdirdiği ve

korumasını istediği dinine dost kıldığı bir kimsesin..." *6687

6686* Uyun-u Ahbari'r Riza (a.s) 1/95

6687* el-Bihar, 78/329/7

885. Bölüm

İmam'ın Faziletleri

3200.el-İrşad'da şöyle yer almıştır: "Rivayet edildiğinde göre İmam Kazım (a.s) bir çok defa şöyle dua ederdi: "Allahım! Şüphesiz ben senden ölüm anında rahatlığı ve hesap anında bağışlanmayı dilerim." İmam bu zikri sürekli tekrar ederdi. İmam'ın (a.s) sürekli yaptığı dualarından biri de şuydu: "(Allah'ım!) Kulunun günahları çoğalmış. O halde sen de kendi nezdinden affını güzel kıl." İmam sakalı göz yaşıyla ıslanıncaya dek Allah korkusundan ağlardı. İnsanlardan ehli ve akrabası ile en çok ilgilenen kimseydi. Gece olduğunda Medine fakirlerini soruşturur, onlara içinde dirhem, dinar, un ve hurma bulunan sepetler taşırdı. Bunları fakirlere götürür ve onlar bunun nereden olduğunu dahi bilmezlerdi." *6688

3201.Hasan bin Muhammed bin Yahya Alevi, dedesinden naklen: "Musa bin Cafer ibadeti ve gösterdiği çabalar sebebiyle "salih kul" olarak adlandırılmıştı. Ashabımızın naklettiğine göre Musa bin Cafer Allah Resulü'nün (s.a.a) mescidine girdi. Gecenin başında secdeye kapandı ve secdede şöyle buyurduğu işitiliyordu: "(Allahım!) günahlarım çoğaldı. O halde sen de nezdinde affını güzel kıl. Ey koruyan ve bağışlayan!" İmam (a.s) sabaha kadar bu zikrini tekrar ediyordu. O çok cömert ve yüce bir kimseydi. Kendisine eziyet eden birisine içinde bin dinar bulunan bir kese göndermişti." *6689

6688* el-İrşad, 296

6689* Tarih-u Bağdat, 13/27

190. Konu: İmam Ali b. Musa Rıza (a.s)

886. Bölüm

İmam Rıza'nın (a.s) İmamet Delili

3202. Abdurrahman b. Haccac: "Ebu'l Hasan Musa b. Cafer (a.s) oğlu Ali'yi (a.s) kendine vasi kıldı, ona bir vasiyetname yazdı ve Medine'nin tanınmış şahsiyetlerinden altmış kişiyi de buna şahit tuttu." *6690

6690* el-Bihar, 49/17/15

887. Bölüm

İmam Rıza'nın (a.s) Velihtlığı Kabule Zorlanması

3203. Eba Selt Hereviy: "Memun, İmam Rıza'ya (a.s) şöyle dedi: "Ey İbn-i Resulillah!... Ben kendimi hilafetten azletmek, onu sana vermek ve sana biat etmek istiyorum." İmam Rıza (a.s) şöyle buyurdu: "Eğer hilafet seninse ve Allah sana vermişse o halde Allah'ın sana giydirdiği elbiseyi bedeninden çıkarıp başkasına vermen caiz olmaz. Yok eğer hilafet senin değilse senin olmayan bir şeyi bana vermen caiz değildir." Memun şöyle dedi: "Ey İbn-i Resulillah! Bu işi mutlaka kabullenmen gerekir." İmam Rıza (a.s) şöyle buyurdu: "Ben kendi isteğim ile asla böyle bir şeyi kabullenmem. Sen bu işinle halka şöyle demek istiyorsun: "Ali b. Musa dünyadan yüz çevirmemiş, aksine dünya ona yüz çevirmiştir. Görmüyor musunuz, nasıl da hilafet hırsına kapılarak veliahtlığı kabul etti." Memun kızarak şöyle dedi: "...Allah'a yemin olsun ki eğer veliahtlığı kabul etmezsen seni kabul etmeye zorlarım. Eğer bu işi yapacak olursan ne iyi, aksi takdirde boynunu vururum." *6691

6691* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/139/3

888. Bölüm

İmam'ın Faziletleri

3204. Hereviy: "İmam Rıza'nın (a.s) Serahs'ta zindanda bulunduğu ve zincire vurulduğu Bab'ud Dar'a gittim.

Gardiyandan İmam Rıza'yı görmek için izin istedim. Bana onu göremeyeceğimi söyledi. Ben, "Neden?" diye sorunca şöyle dedi: "Çünkü bazen gece gündüz bin rekat namaz kılmaktadır. Sadece günün başlangıcında, zevalden önce ve güneş batmaya yakın olduğu bir zamanda bir süre namaz kılmaya ara vermektedir. Bu zamanlarda da namaz kıldığı yerde oturmakta, Allah ile raz-u niyazda bulunmaktadır. Hereviy: Gardiyana, "Bu süre zarfında kendisini görmeye izin vermesi için bir ricada bulun" dedim. Gardiyan benim için izin aldı ve ben de İmam Rıza'nın (a.s) huzuruna vardım. Onun namaz kıldığı yerde oturduğunu ve derince düşündüğünü gördüm." *6692

3205. İbrahim bin Abbas: "Ebe'l Hasan Rıza'nın (a.s) hiçbir sözle birine cefa ettiğini görmedim. Onun sözünü bitirinceye kadar hiç kimsenin sözünü kestiğini görmedim. İmam (s.a) gücü yettiği taktirde hiçbir hacet sahibini geri çevirmezdi. Asla yanında biri oturduğu taktirde ayağını uzatmazdı ve önünde biri olduğunda sırtını dayamazdı. Kölelerinden ve hizmetçilerinden hiç kimseye kötü laf ettiğini görmedim. Yere tükürdüğünü ve gülümseyişinde kahkaha attığını asla görmedim. O güldüğünde tebessüm ederdi. Yalnız kaldığında ve sofraya kurulduğunda ise sofranın başında onunla birlikte köleleri ve hizmetçileri, hatta kapıcısı ve seyisi bile otururdu." * 6693

6692* el-Bihar, 49/91/5

6693* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s) 2/184/7

191. Konu: İmam Muhammed b. Ali Cevad (a.s)

889. Bölüm

İmam Muhammed b. Ali Cevad'ın (a.s) İmamet Delili

3206. Abdullah b. Cafer: "Ben ve Sefvan b. Yahya İmam Rıza'nın (a.s) huzuruna vardık. Henüz üç yaşında olan Ebu Cafer orada öylece duruyordu. Ben şöyle dedim: "Allah bizleri sana feda etsin,

eğer Allah korusun bir olay olursa sizden sonra kim (imam) olacaktır?" İmam Rıza (a.s) İmam Cevad'a işaret ederek, "Bu oğlum" diye buyurdu. Abdullah b. Cafer: İmam Rıza'ya (a.s), "O bu yaşta mı?" diye sorunca İmam Rıza (a.s) şöyle buyurdu: "Evet o bu yaşta iken! Allah Tebarek ve Teala iki yaşındaki İsa'yı (a.s) delil kıldı." *6694

3207.Yahya Sen'ani: "Ali bin Hasan Rıza'nın (a.s) Mekke'deyken yanına vardım. O muz soyuyor ve Eba Cafer (a.s) yiyordu. Ona şöyle arzettim: "Fedan olayım! Bu çocuk ne de mübarektir.!" İmam şöyle buyurdu: "Ey Yahya! Evet İslam'da Şiilerimiz için bereketi bundan daha büyük olan bir başka çocuk daha doğmamıştır." *6695

6694* el-Bihar, 50/35/23

6695* el-Kafi, 6/360/3

890. Bölüm

İmam Muhammed b. Ali Cevad'ın (a.s) Faziletleri

3208.Resulullah (s.a.a) kendisine Hüseyin'in (a.s) soyundan olan imamları soran Abdullah bin Mes'ud'a şöyle buyurmuştur: "...Ali'nin (Rıza'nın) soyundan çıkacaktır ve oğlu da yaratılış açısından insanların en temiz ve ahlak açısından insanların en güzeli olan övülmüş Muhammed'dir." *6696

3209.Abdullah bin Said: "Muhammed bin Ali bin Ömer et-Tennuhi bana şöyle dedi: "Ben Muhammed bin Ali'nin bir öküz ile konuştuğunu gördüm. İnek başını hareket ettiriyordu. Bunun üzerine ben şöyle arzettim: "Hayır sen öküzün seninle konuşmasını emret." İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Bize kuşların dili öğretilmiştir ve bize her şey verilmiştir." İmam daha sonra (ineğe hitaben)şöyle buyurdu: "La ilahe illallah vehdahu la şerike leh (Allah'tan başka ilah yoktur ve o tektir ve ortağı yoktur) de." Ardından elini ineğin başına sürdü ve inek şöyle dedi: "La ilahe illallah vehdehu la şerike leh" (Allah'tan başka ilah yoktur, o tektir ve ortağı yoktur.) *6697

3210.Amş diye meşhur olan Ali b. Hesan el Vasiti: "Kendimle birlikte bazısı gümüşten olan İsfahan yapımı bir takım mallar götürdüm ve kendi kendime, "Bunları mevlam Eba Cafer'e hediye

ederim" dedim. Sorulan tüm sorulara cevap verdikten sonra cemaat dağıldı, Eba Cafer de kalkıp gitti ve ben de onu takip ettim. Orada Muvafık ile karşılaştım ve şöyle dedim: "Benim için Ebi Cafer'den izin al." Ardından İmam'ın yanına vardım, selam verdim. Selamıma karşılık verdikten sonra yüzünde bir hoşnutsuzluk eseri gördüm. İmam oturmaya yanaşmadı. Ben kendisine yakınlaştım. Yenimde olan her şeyi önüne boşalttım. İmam öfkeli bir halde bana baktı. Sonra suskunluk içinde sağa sola baktıktan sonra şöyle buyurdu: "Allah beni bunlar için mi yarattı. Bana ne oyundan!" Ben kendisinden bağışlamasını diledim. İmam da beni bağışladı. O eşyaları alarak dışarı çıktım." *6698

3211.Zeydî olan Kasım b. Abdurrahman: "Bağdat'a doğru yola çıktım. Bağdat'a vardığım bir sırada insanların koşuştuklarını, baktıklarını ve durduklarını gördüm. "Bu nedir?" diye sordum. Bunun üzerine şöyle dediler: "Bu İbn-i Rıza'dır." Ben şöyle dedim: "Allah'a yemin olsun ki onu mutlaka göreceğim." Bunun üzerine erkek veya dişi bir katırın üzerine çıktım ve şöyle dedim: "Allah'ın bu kimseye itaati farz kıldığını söyleyen imamet sahibine Allah lanet etsin." İmam (İbn-i Rıza) bana dönerek şöyle buyurdu: "Ey Kasım b. Abdurrahman! "Bizden olan bir beşere mi uyacağız? O zaman biz sapıklık ve delilik etmiş oluruz." Kendi içimden şöyle dedim: "Allah'a yemin olsun ki bu sihirbazdır." Bunun üzerine de imam (İbn-i Rıza) bana dönerek şöyle buyurdu: "Vahiy, aramızda, ona mı verilmiş? Hayır, o pek yalancı ve şımarığın biridir" dediler." Kasım b. Abdurrahman daha sonra: "Geri döndüm ve onun imametine inandım ve şahadet ederim ki o Allah'ın yaratıkları üzerindeki hüccetidir ve ben ona inandım." *6699

6696* Kifayet'ul eser, 84
6697* Delail'ul İmamet, 211
6698* a.g.e, 212
6699* Keşf'ul-Gumme, 3/153

192. Konu: İmam Ali b. Muhammed Hadi (a.s)

891. Bölüm

İmam Hadi'nin (a.s) İmamet Delili

3212.İmam Cevad (a.s): "Benden sonraki imam, oğlum Ali'dir.

Onun emri benim emrim, onun sözü benim sözüm ve ona itaat bana itaattir. **Ondan sonra da imamet oğlu Hasan'a geçecektir.**"
*6700

6700 el-Bihar, 50/118/1

892. Bölüm

İmam Hadi'nin (a.s) Faziletleri

3213.el-Vahide kitabında şöyle yer almıştır: "Kardeşim Hüseyin b. Muhammed bana şöyle dedi: "Bega veya Vasif'in (bu sek benden kaynaklanmıştır) oğlunun öğretmeni olan bir dostum vardı. O bana şöyle dedi: "Emir hilafet konağından dönüşte bana şöyle dedi: "Bu gün Müminlerin Emiri, Rıza'nın oğlu olduğunu söylediğiniz kimseyi yakalayarak Ali b. Kerker'e teslim etti. Onun şöyle dediğini işittim: "Şüphesiz ben Allah nezdinde Salih'in devesinden daha değerliyim "Yurdunuzda üç gün daha kalın. Bu, yalanlanmayacak bir sözdür." Ben bu ayetten ve sözlerinden hiç bir şey anlamadım, maksadı nedir?" Arkadaşım şöyle dedi: "Allah sana izzet versin! O tehdit etmiştir, sabret de üç gün sonra neler olduğunu gör" dedim. Ertesi gün halife imamı serbest bıraktı ve ondan özür diledi. Üçüncü gün ise Yağiz, Yeğlun ve Tamiş bir grupla birlikte kıyam ederek onu öldürdü ve oğlu Muntasır'ı halife seçtiler." *6701

3214.İçlerinde Ebu Abbas Ahmed b. Nasr ve Ebu Cafer Muhammed b. Aleviye'nin de bulunduğu İsfahanlı bir grup: "İsfahan'da Abdurrahman adında Şii birisi vardı. Ona neden zamanın ehlerinden sadece Ali Naki'nin imametine inanıyorsun?" diye sorulunca şöyle dedi: "Bunu bana gerekli kılan bir takım şeylere şahit oldum. "Ben fakir bir kimseydim. Ama dilli ve cesur biriydim. İsfahan halkı yıllardan bir yıl başka bir toplulukla birlikte beni şehirden dışarı çıkardı. Biz de mazlumiyetimizi şikayette bulunmak amacıyla Mütevekkil'in kapısına vardık. Bir gün Mütevekkil'in kapısında dururken Ali b. Muhammed b. Rıza'nın celbedilme emri verildi. Orada hazır bulunan kimselere, "Bu celdebilmesi emredilen kimse kimdir?" diye sordum. Bana, "Bu şahıs alevidir" (Ali'nin soyundandır) ve Rafiziler onun imametine inanmaktadırlar" denildi. Sonra şöyle dedi: "Biz Mütevekkil'in onu öldürmek için celbettiğini sandık. Ben şöyle dedim: "Bu adamın kim olduğuna bakmadan buradan gitmeyeceğim." Daha sonra: "İmam bineğine binmiş bir halde bana doğru geldi. İnsanlar yolun sağ ve sol tarafında iki saf halinde duruyor, ona bakıyorlardı. Ben onu görünce durdum, kendisine baktım ve kalbimde ona karşı bir sevgi

oluştı. Böylece Mütevekkil'in şerrini kendisinden defetmesi için Allah'a dua ettim. İnsanlar arasında yürürken bineğinin baş tarafına bakıyor, etrafa iltifat etmiyordu. Ben sürekli olarak ona dua ediyordum. Yanıma gelince yüzüyle bana yöneldi ve şöyle buyurdu: "Allah duanı kabul buyurdu, ömrünü uzattı, malını ve çocuklarını çoğalttı." Daha sonra İsfahan'a geri döndük. Allah yüzüme mal (rıзык) kapılarını açtı. Öyle ki evin dışındaki malların yanı sıra kapımı kapadığımda sadece evimde bir milyon dirhemim vardı. Ayrıca on çocuğum oldu. Yaşım da yetmiş küsur yılına erdi. Böylece ben kalbimde olanı bilen ve Allah'ın hakkımdaki duasını kabul buyurduğu bu kimsenin imametine inandım." *6702

6701* el-Bihar, 50/189/1

6702* Keşf'ul-Gumme, 3/179

193. Konu: İmam Hasan b. Ali Askeri (a.s)

893. Bölüm

İmam Hasan b. Ali Askeri'nin (a.s) İmamet Delili

3215.İmam Hadi (a.s): "Benden sonra İmam, Hasan'dır, Hasan'dan sonra ise yeryüzü zulüm ve sitemle dolduktan sonra onu adalet ve insafla dolduracak olan oğlu Kaim'dir." *6703

6703* el-Bihar, 50/239/4

894. Bölüm

İmam Askeri'nin (a.s) Faziletleri

3216.Muhammed b. İsmail: "Ebu Muhammed (a.s) zindana atıldığında Abbasiler, Salih b. Ali ve imamet yolunda sapmış diğerleri hep birlikte Salih b. Vasif'in yanına vararak şöyle dediler: "Ebu Muhammed'i sıkı tut, sakın müsamaha etme." Salih onlara şöyle dedi: "Ona ne yapayım? Ben ona, bulabildiğim en kötü insanlardan iki kişiyi vekil kıldım. Ama o ikisi (Ebu Muhammed'in tesirinde kalarak) ibadet ve namaza yöneldiler." *6704

3217.Ebu'l-Kasım Kufi Tebdil adlı kitabında: "Şüphesiz İshak Kindi kendi zamanında Irak filozofuydu. (Kendi zannınca) Kur'an'ın çelişkilerini bir araya toplamaya çalışıyor, kendini bununla meşgul

ediyor ve evinde tek başına bununla uğraşıyordu. Bir gün bazı öğrencileri İmam Hasan Askeri'nin (a.s) yanına vardı ve bunun üzerine Ebu Muhammed (a.s) onlara şöyle buyurdu: "İçinizde üstadınız Kindi'yi Kur'an ile uğraşmaktan alıkoyacak birisi yok mudur?" Bir öğrenci şöyle dedi: "Biz onun öğrencileriyiz. Bu ve benzeri konularda ona nasıl itirazda bulunabiliriz?" Ebu Muhammed ona şöyle buyurdu: "Sana (emanet vereceğim şeyi) eda eder misin?" O öğrenci, "Evet" deyince İmam şöyle buyurdu: "O halde onun yanına git, onunla muâşerette uyumlu ol, yapmak istediği iş hususunda ona yardımcı ol. O halde bu işle ilgili bir hadis ve söz gelince, "Zihnime bir mesele takıldı, size sormak istiyorum" de. Böylece o senden sorunu sormanı isteyecek. Bunun üzerine sen de kendisine şöyle de: "Kur'an'ı tekellüm eden kimse sana gelecek olursa, bu durumda tekellüm ettiği şeyden maksadının senin sandığın ve tahmin ettiğin anlamdan başkasının olması caiz (mümkün) midir?" Bu durumda o sana, "Evet mümkündür!" diyecektir. Çünkü o işittiğinde anlayan biridir. Bunu tasdik ettiğinde de ona şöyle de: "O halde sen nereden biliyorsun, belki onun irade ettiği şey senin tahmin ettiğin şeyden başka bir şeydir." Dolayısıyla o bundan ayrı manayı algılayacaktır." Öğrenci olan şahıs İmam'ın (a.s) sözlerini işittikten sonra Kindi'ye doğru gitti, onunla uyumlu hareket etti. Sonunda bu meseleyi ona bildirdi. Kindi de bu öğrencisine şöyle dedi: "Bana bunu tekrar et." Böylece öğrenci konuyu kendisine tekrar etti. Kindi kendi kendisine düşünceye koyuldu. Kindi bu konunun hem lügat açısından muhtemel ve hem de akıl açısından caiz olduğunu görünce şöyle dedi: "Ben sana ant içiririm ki bana bu sözleri nereden aldığını söyle!" Böylece öğrencisi şöyle dedi: "Bu aklımdan geçti ve ben de onu aktardım." Kindi şöyle dedi: "Asla senin gibi birisi bu konuyu anlayamaz, bu mevki ve makama ulaşamaz. O halde bana bu sözü nereden aldığını söyle!" Böylece öğrenci şöyle dedi: "Ebu Muhammed (İmam Hasan Askeri –a.s-) bana bu şeyi (söylememi) emretti." Bunun üzerine Kindi şöyle dedi: "Şimdi doğru söyledin. Bu söz o evden başkasından çıkamaz." Bunun üzerine Kindi ateş istedi ve yazdığı her şeyi yaktı." *6705

6704* el-Bihar, 308/6

6705* Menakib-u, İbn-i Şehraşub, 4/424

194. Konu: İmam Kaim (a.s)

895. Bölüm

Hz. Mehdi'nin (a.s) İsimleri

3218.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın "Haksız yere öldürülenin velisine bir yetki tanıdıdır...Zira kendisi ne de olsa yardım görmüştür" *6706 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah Mehdi'yi Mansur (yardım görmüş) olarak adlandırmıştır. Nitekim (Peygamberi) Ahmed, Muhammed ve Mahmud; İsa'yı (a.s) da Mesih olarak adlandırmıştır." *6707

3219.İmam Sadık (a.s), Kaim'in, Mehdi olarak adlandırılmasının sebebi sorulunca şöyle buyurdu: "Çünkü o tüm gizli şeylere hidayet edilmiştir." *6708

6706* İsra, 33

6707* el-Bihar, 51/30/8

6708* el-Gaybet-u li't-Tusi, 471/489

896. Bölüm

Hz. Mehdi'nin (a.s) İmamet Delili

3220.İmam Askeri (a.s), kendinden sonraki imam ve hüccet hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Oğlum Muhammed'dir. O benden sonraki imam ve hüccettir. Her kim onu tanımadan ölürse cahiliye ölümü üzere ölmüştür. Bil ki onun cahillerin şaşkına düştüğü ve batıl ehlinin helak olduğu bir gaybeti vardır. Onun (ne zaman zuhur edeceği hakkında) vakit tayin edenler yalan söylemektedirler ve o gaybetten sonra zuhur edecektir. Necef-i Kufe'de başının üstünde dalgalanan beyaz bayrakları görür gibiyim." *6709

6709* el-Bihar, 150/160/7

897. Bölüm

Mehdi (a.s) Müjdesi

3221.Resulullah (s.a.a): "Ey Fatıma! Sana müjdeler olsun, Mehdi sendendir." *6710

3222.Resulullah (s.a.a): "Mehdi evlatlarımdan biridir, yüzü parlayan bir yıldız gibidir." *6711

3223.Resulullah (s.a.a): "Yeryüzü zulüm ve düşmanlıkla dolmadıkça kıyamet kopmaz. Sonra Ehl-i Beyt'imden olan biri kıyam ederek, yeryüzünü zulüm ve haksızlıkla dolduğu gibi adalet ve insafla doldurur." *6712

3224.Resulullah (s.a.a): "Adımı taşıyan Ehl-i Beyt'imden biri hükümet kuracaktır. Dünyadan bir gün bile kalsa Allah hükümet kuruncaya kadar o günü uzatacaktır." *6713

3225.İmam Ali (a.s): "Mehdi bizden ve Fatıma'nın evlatlarından biridir." *6714

3226.İmam Bakır (a.s): "(Mehdi) zuhur edince sırtını Kabe'ye yaslar. Yanına üç yüz on üç kişi toplanır. İlk olarak şu ayeti okur: "Eğer iman etmişseniz "Allah'ın Bakiye" si (Bakiyetullah) sizler için daha hayırlıdır." Sonra şöyle der: "Ben Allah'ın bakiyyesi, hücceti ve üzerinizdeki halifesiyim." Her Müslüman ona şöyle selam verir: "Allah'ın selamı sana olsun ey Allah'ın yeryüzündeki bakiyyesi!" *6715

6710* Kenz'ul Ummal, 34208

6711* a. g. e. 38666

6712* a.g.e, 38691

6713* a. g. e. 38661

6714* a. g. e. 39675

6715* Nur'us Sakaleyn, 2/392/194

898. Bölüm

İmam-ı Kaim'in (Hz. Mehdi'nin) İki Gaybeti

3227.İmam Sadık (a.s): "Kaim'in (Hz. Mehdi'nin) iki gaybeti olacaktır. Birisi uzun, diğeri ise kısa sürecektir. (Kısa süren) birincisinde has Şiileri yerini bilecektir. (Uzun süren) ikincisinde ise sadece has dini dostlarından bazı kimseler bilecektir."* 6716 bak. el-Hacc, 461. Bölüm

7616* el-Bihar, 52/155/10

899. Bölüm

İmam'ın Gaybetinde Dine Sarılmanın Zorluğu

3228.Resulullah (s.a.a): "Beni hakla müjdeleyici olarak gönderene andolsun ki gaybet döneminde sözünde duranlar, simyadan daha az bulunur (değerli) şeydirler." *7617

3229.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz bu işin sahibinin, dinine sarılanın elleriyle deve dikenini parçalayan kimseye benzediği bir gaybeti olacaktır." İmam bir müddet sustuktan sonra şöyle buyurdu: "Şüphesiz bu işin sahibinin bir gaybet dönemi olacaktır. O halde kul Allah'ından korkmalı ve dinine sarılmalıdır." *7618
bak. ed-Din, 745. Bölüm

7617* Kemal'ud Din, 1/288/7

7618* Gaybetu li'n-Nu'mani, 11/169 Bazı nüshalarda ise şöyle yer almıştır: "Gaybeti zamanında Allah'tan sakınmalıdır."

900. Bölüm

Kaim'in (a.s) Gaybetinde Dua

3230.İmam Sadık (a.s) İbn-i Sinan için şöyle buyurmuştur: "Yakında bir şüpheye düşecek, görülen nişaneden ve hidayet imamından mahrum kalacaksınız. Bu durumdan sadece Garik duasını okuyan kurtulacaktır." Ben, "Garik duası nasıldır?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Şöyle dersin: "Ey Allah! Ey Rahman! Ey Rahim! Ey kalpleri değiştiren! Kalbimi dinin üzere sabit kıl." Ben, "Ey kalpleri ve gözleri değiştiren! Kalbimi dininin üzere sabit kıl" deyince şöyle buyurdu: "Aziz ve celil olan Allah kalpleri ve gözleri değiştirendir. Ama sen benim dediğim şekilde de; "Ey kalpleri değiştiren! Kalbimi dinin üzere sabit kıl." *7619

7619* el-Bihar, 52/149/73

901. Bölüm

Kurtuluşu Beklemek

3231. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Ümmetimin en faziletli ameli, aziz ve celil olan Allah için kurtuluş beklentisi içinde olmaktır.” *7620

3232. İmam Zeyn’ul Abidin (a.s): “Kurtuluş beklentisi içinde olmak en büyük kurtuluştandır.” *7621

3233. İmam Sadık (a.s): “Bu işin beklentisi içinde olduğu halde ölen kimse, Kaim ile çadırında bulunan kimse gibidir. Hayır, hatta Resulullah’ın (s.a.a) yanı başında (düşmana karşı) kılıç sallayan kimse gibidir.” *7622

3234. İmam Kazım (a.s): “Kurtuluş beklentisi içinde olmak da kurtuluştandır.” *7623

7620* el-Bihar, 52/122/2

7621* a. g. e. s. 122/4

7622* a. g. e. s. 146/69

7623* Gaybet-u li’t-Tusi, 459/471

902. Bölüm

İnsanların Umutlarını Kaybettikleri bir Dönemde Kaim’in (a.s) Zuhuru

3235. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz ki bu iş sizlere ancak ümitsizlikten sonra gelecektir. Hayır, Allah’a andolsun ki (iyileriniz kötülerinizden) ayırt edilene kadar (gelmeyecektir.)” *7624

3236. İmam Rıza (a.s): “Şüphesiz kurtuluş ümitsizlikten sonra gelir.” *7625

7624* el-Bihar, 52/111/20

7625* el-Bihar, 52/110/17

903. Bölüm

(Hz. Mehdi’nin Zuhuru İçin)

Vakit Tayin Edenler Yalancıdır

3237. İmam Bakır (a.s), kendisine, “Bu iş için belli bir zaman var mıdır?” diye soran Fuzeyl’e şöyle buyurmuştur: “Vakit tayin edenler yalan söylemektedirler, vakit tayin edenler yalan söylemektedirler, vakit tayin edenler yalan söylemektedirler.” *7626

7626* el-Gaybet-u li't-Tusi, 426/411

904. Bölüm

Gaybetin Sebebi

3238. Resulullah (s.a.a): “O çocuğun (Hz. Mehdi'nin) gizlenmesi gerekir.” Birisi, “Neden ya Resulullah?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Öldürülmesinden korkulur.” *7627

3239. İmam Sadık (a.s), gaybetin sebebi sorulunca şöyle buyurmuştur: “Sizlere söylemeye iznimizin olmadığı bir sebepten dolayıdır. Ben (ravi), “O halde gaybetin hikmet ve faydası nedir?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Gaybetinin hikmeti, ondan önceki ilahi hüccetlerin gaybet hikmetidir. Hikmeti zuhurundan sonra belli olur. Gaybet Allah'ın işlerinden bir iş, sırlarından bir sır, gizliliklerinden bir gizliliktir. Aziz ve celil olan Allah'ın tüm işlerinde hikmet sahibi olduğunu bilirsek, her ne kadar hikmeti gizli olsa da, tüm işlerinin hikmet üzere olduğunu da onaylarız.” *7628

3240. İmam Sadık (a.s): “Kaim (a.s) Allah'ın emanetleri (yani kafirlerin sulbündeki müminler) çıkıncaya kadar ebedi olarak zuhur etmez. Onlar çıkınca Kaim onlara galip olan Allah düşmanlarına üstün gelir ve onları öldürür.” *7629

3241. İmam Sadık (a.s): “Bu iş, “Biz hükümet kursaydık adaletle hükmederdik” denmemesi için insanlardan her grubun diğerleri üzerine bir hakimiyet kurmasından sonra ortaya çıkar. (Ama hepsinin yalanı ortaya çıktıktan) sonra Kaim hak ve adalet üzere kıyam eder.” *7630

3242. İmam Kazım (a.s): “Sizin aranızda Bedir ehli sayısınca (gerçek mümin) olsaydı, Kaim'imiz kıyam ederdi.” *7631

7627* el-Bihar, 52/90/1

7628* Kemal'ud Din, 482/11

7629* İlel'uş-Şerayi', 147/2

7630* Gaybet-u li'n-Nu'mani, 274/53

7631* Mişkat'ul Envar, 63

905. Bölüm

İnsanların Gaybet Döneminde

İmam'dan Faydalanması

3243. İmam Mehdi (a.s): “İnsanların benden gaybetim döneminde istifade etmeleri, bulutların arkasında gözlerden uzak kalan güneşten istifade etmeleri gibidir. Şüphesiz ki yıldızlar gök ehli için bir güven vesilesi olduğu gibi, ben de yer ehli için bir güvenim.” *7632

7632* el-Bihar, 52/92/7

906. Bölüm

Zuhur'un Alametleri

3244. İmam Ali (a.s): “Hatip helak olunca, zamanın imamı gözlerden gizlenince, bazı kalpler sevinç, bazı kalpler ise hüznle dolunca, temenni edenler helak olur, dağılanlar dağılır, müminler baki kalır. Onların sayısı çok azdır, üç yüz veya daha fazla. Bedir'de Peygamberle birlikte (düşmanlara karşı) cihad ettiği halde öldürülmeyen ve ölmeyen bir grup (melekler) bu müminlerle birlikte cihad eder.” *7633

3245. İmam Sadık (a.s): “Aziz ve celil olan Allah müminler için Kaim'in kıyamı hususunda bir takım nişaneler kılmıştır.” Muhammed bin Müslim: “Ben, “Allah beni sana feda etsin, o nişaneler nedir?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Bu Aziz ve Celil olan Allah'ın, “Sizleri imtihan edeceğiz” ayetinde belirtilmiştir. Yani müminler Kaim kıyam etmeden önce korku, açlık; mal, nefis ve ürün eksikliği hususunda imtihan edilecektir. O halde sabredenleri müjdele.” *7634

3246. İmam Mehdi (a.s), “Bu iş (zuhur) ne zaman olacak ey efendim?” diye soran Ali bin. Mehziyar'a şöyle buyurmuştur: “Sizinle Mekke yolu arasına engel girdiği zaman.” *7635

7633* el-Bihar, s. 137/42

7634* Nur'us Sakaleyn, 1/314/23

7635* Nur'us Sakaleyn, 5/461/4

907. Bölüm

Zuhur Zamanı

3247. İmam Ali (a.s): “Bir münadi gökten, “Şüphesiz hak Al-i Muhammed'dedir” diye nida edince Mehdi insanların diline düşer, sevgisini yudumlarlar. Dillerinde onun zikrinden başka birinin zikri olmaz.” *6736

3248. İmam Bakır (a.s): “Eğer insanlar Kaim’in kıyam edince ne yapacağını bilseler birçoğu onu görmek bile istemez. Öyle ki bir çoğu şöyle diyecektir: “Bu Al-i Muhammed’den değildir. Eğer Al-i Muhammed’den olsaydı merhamet ederdi.” *6737

3249. İmam Bakır (a.s): “Kaim yeni bir işle kıyam eder. Yeni bir iş, yeni bir kitap ve yeni bir yargı sistemi ile kıyam eder. Araplara sıkı davranır; işi gücü sadece kılıçtır. Hiç kimseye tövbe ettirmez ve Allah yolunda hiç bir kınayıcının kınamasından çekinmez.” *6738

3250. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Kaim’imiz kıyam edince aziz ve celil olan Allah Şiilerimizin kulaklarını ve gözlerini öyle bir güçlü kılar ki kendileri ile Kaim arasında hiç bir aracı kalmaz (buldukları yerden direkt irtibata geçerler.) O bulunduğu yerden konuşur; onlar ise duyarlar ve onu bizzat görürler.” *6739

3251. İmam Sadık (a.s): “Araplardan az bir grup da Kaim (a.s) ile birlikte kıyam eder.” Kendisine, “Ama Araplardan büyük bir bölümü kendilerini onun taraftarları kabul etmektedirler” diye sorulunca şöyle buyurdu: “İnsanlar ayıklanmalı, birbirinden ayrılmalı ve elenmelidir. Elekten bir çoğu elenecektir.” *6740

3252. İmam Sadık (a.s): “Kaim (a.s) kıyam edince ailesinden olduğu sanılanlar, bu işten ayrılır; güneş ve aya tapanlara benzetilenler ona katılırlar.” *6741

6736* et-Teşrif-u bi’l-Minen 129/136

6737* Gaybet’un-Nu’mani, 233/18

6738* a.g.e, 233/19

6739* el-Kafi, 8/241/329

6740* el-Gaybet-u li’n Nu’mani, 204/6

6741* a. g. e. 317/1

908. Bölüm

Hız. Mehdi (a.s) Kıyam Ettikten Sonra Dünyanın Hali

3253. Resulullah (s.a.a): “Son ümmetimde Mehdi zuhur edecektir. Allah onu yağmur ile suvaracaktır. Yeryüzü bitkilerini çıkaracaktır. Malı tümüyle verecek, dört ayaklı hayvanlar çoğalacak ve ümmet yücelecektir.” *6742

3254. İmam Zeyn’ul Abidin (a.s): “Kaim’imiz kıyam edince Allah Şiilerimizden afetleri giderir, kalplerini demir parçaları gibi, (sert) kılar. Onlardan birinin gücü kırk kişinin gücüne ulaşır.

3255. Yeryüzünün hakimleri ve efendiler olurlar.” *6743

3256. İmam Bakır (a.s): “Kaim kıyam edince her azılı düşmana iman sunulur. İmana gerçekten girecek olursa (ne mutlu!); aksi taktirde boynu vurulur veya bugünkü zımmiler gibi cizye öder. Beline (gayr-i müslimlerin bağladığı) bir kuşak bağlar, onları

şehirlerden köylere sürer.” *6744

6742* Kenz’ul Ummal, 38700

6743* Mişkat’ul Envar, 79

6744* el-Kafi, 8/227/288

195. Konu: İmamlar’ın Annesi Hz. Fatıma (a.s)

909. Bölüm

Fatıma’nın (a.s) İsimleri

3257.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz kızım, Allah’ın kendisini ve onu sevenleri ateşten ayırıp uzak tuttuğu için “Fatıma” olarak adlandırılmıştır.” *6745

3258.İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Fatıma (a.s) için aziz ve celil olan Allah nezdinde dokuz isim vardır: “Fatıma, es-Seddika, el-Mubareke, et-Tahire, ez-Zekiyye, er-Reziyye, el-Merziyye, el-Muhaddese, ez-Zehra.” *6746

3259.Ammare: “Eba Abdillah’a (a.s) Fatıma’nın neden Zehra olarak adlandırıldığını sordum. Bana şöyle buyurdu: “Şüphesiz Fatıma mihrapta durduğunda yıldızların yeryüzü ehli için parladığı gibi nuru gökyüzü ehline parladığı hasebiyle Zehra olarak adlandırılmıştır.” *6747

6745* Emali’et-Tusi, 300

6746* Emali’es-Seduk, 474/18

6747* Mean’il-Ahbar, 64/15

910. Bölüm

Fatıma Peygamberin Bir Parçasıdır

3260.Resulullah (s.a.a): “Fatıma benden bir parçadır. Onu sevindiren, şüphesiz beni sevindirmiştir. Ona kötülük eden, şüphesiz bana kötülük etmiştir. Fatıma benim için insanların en azizidir.” *6748

3261.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz Fatıma benim bir parçamdır, gözümün nurudur ve kalbimin meyvesidir. Ona kötülük eden, bana kötülük etmiştir. Onu sevindiren beni sevindirmiştir. Şüphesiz Ehl-i Beyt’imden bana ilk katılacak olan Fatıma’dır.” *6749

6748* el-Bihar, 43/23/17
6749* Emali es-Seduk, 394/18

911. Bölüm

Fatıma Alemlerdeki Kadınlarının Efendisidir

3262.Resulullah (s.a.a): “Kızım Fatıma alemlerdeki kadınların efendisidir.” *6750

3263.Resulullah (s.a.a): “Fatıma cennet ehli kadınlarının efendisidir.” *6751

3264.Resulullah (s.a.a): “Kızım Fatıma baştan sona kadar, alemlerdeki tüm kadınların efendisidir.” 6752

6750* el-Bihar, 43/22/13
6751* Musned-u Ahmed b. Hanbel, 3/80
6752* Nur’us Sakaleyn, 1/338/135

912. Bölüm

Fatıma Gazablanınca Allah da Gazablanır.

3265.Resulullah (s.a.a) kızı Fatıma’ya (a.s)şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah senin gazabınla gazablanır ve senin rızanla razı olur.” *6753

6753* Kenz’ul Ummal, 37725

913. Bölüm

Fatıma’nın Musibeti Hakkında

3266.İmam Ali (a.s) Fatıma'nın (a.s) defni sırasında şöyle buyurmuştur: “Ey Allah’ın Resülü, sana çok çabuk kavuşup yanına gelen kızından ve benden selam olsun! Senin seçilmiş, temiz kızındanPayrılalı sabrım azaldı, gücüm kalmadı. Ancak senin ayrılığının acısını ve musibetinin büyüklüğünü gördükten sonra buna da sabretmeliyim. Nitekim seni kabrine yatırdım ve ruhun boğazımla göğsüm arasında kabzedildi. “İnna lillah ve inna ileyhi raciun” (Biz Allah’a aitiz ve yine ona döneceğiz.) Emanetin geri gönderildi ve rehinin alındı. Fakat Allah, beni senin yanına seçip alıncaya kadar hüznüm devam

6761* el-Kafi, 1/200/1

6762* a. g. e.

915. Bölüm

İmamet Nübüvvetten Öndedir

“Hani Rabbi İbrahim'i bir takım kelimelerle denemiş, o da onları yerine getirmişti. Allah, “Seni insanlara imam kılacağım” demişti.” *6763

3274. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala İbrahim’i peygamber seçmeden önce kul olarak seçti ve şüphesiz Allah onu resul seçmeden önce nebi olarak seçti ve şüphesiz Allah onu halil olarak seçmeden önce resul olarak seçti ve şüphesiz Allah onu imam kılmadan önce halil olarak seçti. Bütün bu makamları onda bir araya toplayınca da şöyle buyurdu: “Şüphesiz ki ben seni insanlara imam kılacağım.” *6764

6763* Bakara, 124

6764* el-Kafi, 1/175/2

916. Bölüm

Hüccetin (İlahi Önderin) Gereği

3275. İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Allah yeryüzünü alimsiz bırakmaz. Böyle olsaydı şüphesiz hak batıldan ayırt edilmezdi.” *6765

3276. İmam Sadık (a.s): “Yeryüzü olduğu günden beri, insanların öldürdüğü her hakkı dirilten alim bir hüccetten boş kalmamıştır.” İmam daha sonra da şu ayeti okudu: “Onlar Allah’ın nurunu ağızlarıyla söndürmek isterler.” *6766

90. Konu, el-Huccet

6765* el-Kafi, s. 178/5

6766* el-Bihar, 23/37/65

917. Bölüm

Hüccet, Tanınmış İmamdır

3277.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah'ın hücceti kullarına sadece tanınmış imamla ikame olur." *6767

6767* el-Kafi, 1/177/2

918. Bölüm

Bazen Hüccet Korku ve Gaybet Durumunda Yaşar

3278.İmam Ali (a.s): "Allah'ım! Evet, yeryüzü Allah'ın hüccetleri ve delilleri iptal olmasın diye (bazen) zahir ve meşhur, (bazen de) korku ve gizlilik içinde yaşayarak Allah'ın hüccetlerini ikame eden birinden boş kalmaz." *6768

3279.İmam Bakır (a.s): "Yeryüzü zahir veya batın bir imam olmaksızın baki kalmaz." *6769

6768* el-Bihar, 23/46/91

6769* a.g.e, 23/23/26

919. Bölüm

İmam Olmazsa Yeryüzü Altüst Olur

3280.İmam Sadık (a.s): "Yeryüzü imamsız kalırsa altüst olur." *6770

3281.İmam Sadık (a.s): "Yeryüzünde her zaman hüccet vardır. Zira insanlar hüccet olmaksızın ıslah olmazlar ve yeryüzünü sadece hüccet ıslah eder." *6771

6770* el-Kafi, 1/179/10

6771* el-Bihar, 23/51/101

920. Bölüm

Her Ümmet İmamı İle Çağrılır

"O günde bütün insanları imamlarıyla berâber çağırırız." *6772

3282.İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü olunca aziz ve celil olan Allah nezdinden şöyle bir ses gelir: "Herkes dünyada uyduğu imamının ardısına götürüldüğü yere gitmelidir." Bu sırada, "Nitekim, kendilerine uyulanlar, azabı görünce uyanlardan uzaklaşacaklar." *6773

6772* İsra, 71

6773* el-Bihar, 8/10/3

921. Bölüm

İmamı Tanımak

3283.Resulullah (s.a.a): "Her kim imamını tanımadan ölürse cahiliye ölümü üzere ölmüştür." *6774

3284.Resulullah (s.a.a): "Her kim imamsız ölürse cahiliye ölümü üzere ölmüştür." *6775

3285.İmam Hüseyin (a.s) Allah'ın marifeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "(Marifetullah) Her zaman ehlinin kendisine itaat etmeleri farz olan imamlarını tanımasıdır." *6776

3286.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Kime hikmet verilirse" ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "(Hikmet) Allah'a itaat etmek ve imamı tanımaktır." *6777

3287.İmam Sadık (a.s): "İmam, aziz ve celil olan Allah ile yaratıkları arasında bir kılavuzdur. Kim onu tanırsa mümindir ve kim de inkar ederse kafirdir." *6778

3288.İmam Sadık (a.s): "Bizi tanımayan, ama inkar da etmeyen kimse Allah'ın kendisine farz kıldığı hidayete, yani bize itaatin gerekliliğine dönmediği sürece sapıktır. Bu sapıklığı üzere ölürse Allah ona dilediğini yapar." *6779

6774* el-Bihar, 23/76/1

6775* Kenz'ul-Ummal, 464

6776* el-Bihar, 23/83/22
6777* el-Kafi, 1/185/11
6778* el-Bihar, 23/88/32
6779* el-Kafi, 1/187/11

922. Bölüm

İmametın Şartları ve İmam'ın Özellikleri

"Sabredip ayetlerimize kesin olarak inanmalarından ötürü, aralarından, onları buyruğumuzla doğru yola götüren imamlar yaptık." *6780

"Gerçeğe eriştiren mi, yoksa, birisi götürmezse gidemeyen mi uyulmağa daha layıktır? Ne biçim hüküm veriyorsunuz?" *6781

"Doğrusu Allah size onu seçti, bilgice ve vücutça gücünü artırdı" dedi." *6782

3289.İmam Ali (a.s): "Bu işi (imamet makamını) sabır ve basiret sahibi ve işleri bilen kimseler yüklenebilir." *6783

3290.İmam Ali (a.s): "İmam hakkı ikame etmek için düşünen bir kalp, konuşan bir dil ve gürleyen bir yürek sahibi olmalıdır." *6784

3291.İmam Ali (a.s): "Her kim kendisini insanlara imam kılarısa başkalarını eğitmeden önce kendisini eğitmelidir. Başkalarını diliyle terbiye etmeden önce davranışları ile terbiye etmelidir." *6785

3292.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ın emrini sadece, ödün vermeyen ihmalkarlık etmeyen ve şahsi hedefleri peşinde koşmayan kimseler ayakta tutabilir." *6786

3293.İmam Ali (a.s): "İtaati farz olan imamın velayetinin büyük sınırı; onun her türlü hata, sürçme, kasıt, büyük ve küçük her türlü günahıtan masum olduğunun bilinmesidir. Ne sürçer, ne hata eder ne de dini ortadan kaldıran herhengi bir şeye gönül verir. Boş şeylerle uğraşmaz. O Allah'ın helal ve haramını, farz ve sünnetlerini, tüm hükümlerini en iyi bilendir. O bütün alemde müstağnidir. Diğerleri ona muhtaçtır. Şüphesiz o insanların en cömerdi ve insanların en cesurudur." *6787

3294.İmam Ali (a.s): Şüphesiz bilirsiniz; namuslar, kanlar,

ganimetler ve hükümler hususunda velayet sahibi olanların ve Müslümanlara önderlik edenlerin cimri olması doğru değildir. Çünkü lider cimri olursa halkın malına göz diker. Aynı zamanda cahil de olmamalıdır; aksi taktirde bilgisizliğiyle onları yoldan çıkarır. Zalim de olmamalıdır; zira zalim olursa, zulmüyle onları birbirinden ayırır. Adaletsizlik eden de olmamalıdır; aksi taktirde halkın mal ve servetine yazık eder, bir grubu diğerinden öne geçirir. Hüküm makamında rüşvet almamalıdır. Zira rüşvete kapılan olursa hakları yok eder, hadleri görmezlikten gelir. Sünneti terkeden de olmamalıdır; aksi taktirde ümmeti helake sürükler." (Bunların hiç birisi Müslümanların önderi ve lideri olmaya layık değildir.)" *6788

3295.İmam Hüseyin (a.s) Kufe ehline yazdığı bir mektupta şöyle buyurmuştur: "Ömrüme andolsun ki imam, sadece Allah'ın kitabı üzere hüküm eden, adaleti uygulayan, hak dine bağlı olan ve Allah'ın (emirleri) karşısında nefsini dizginleyen kimsedir." *6789

3296.İmam Bakır (a.s) imamın nişanesini açıklama hususunda şöyle buyurmuştur: "Helalzadelik, güzel terbiye ve boş şeyler ile oyalanmamak." *6790

İmam Rıza (a.s) imamın sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "İmamet hususunda güçlü, siyaset hususunda ise bilgi sahibi olmalıdır." *6791

6780* Secde, 24

6781* Yunus, 35

6782* Bakara, 247

6783* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 7/36

6784* Gurer'ul Hikem, 11010

6785* Nehc'ul-Belağa, 110. hikmet

6786* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/220 ve s. 274

6787* el-Bihar, 68/389/39

6788* Nehc'ul-Belağa, 131. hutbe

6789* el-İrşad, 2/39

6790* el-Kafi, 1/285/4

6791* a.g.e, 1/202/1

923. Bölüm

Adalet İmamlarına Farz Olan Şeyler

3297.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah beni yaratıklarına imam kılmıştır. "Fakir fakirliği ile bana uysun ve zengin zenginliği ile isyan etmeye kalkışmasın" diye yiyeceğim, içeceğim ve giyeceğim

**hususunda insanların zayıfları gibi olmamı bana farz kılmıştır.”
*6792**

3298.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz imama, Allah’ın emirlerinden yüklendikleri dışında hiç bir şey gerekmez. (Allah’ın emirleri ise şunlardır:) Öğütlerde ihmalkarlık etmemek, hayır dileme hususunda gayret göstermek, sünneti ihya etmek, müstahak olana hadleri uygulamak, (beytülmalde) pay sahiplerine paylarını vermek.” *6793

6792* el-Bihar, 40/336/17

6793* Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 7/167

924. Bölüm

İmam ve Ümmetin Karşılıklı Hakları

3299.İmam Ali (a.s): “İmamın Allah’ın indirdiği ile hükmetmesi ve emaneti eda etmesi üzerine bir haktır. Böyle yaptığı taktirde insanlara da onu dinlemesi, itaat etmesi ve kendilerini çağırdığında icabet etmesi üzerlerine bir haktır.” *6794

3300.İmam Ali (a.s): “Allah’a hamd ve senadan sonra...Valinin bir fazlalığa erdiğinde veya bir nimete özgün kılındığında insanlara karşı davranışlarının değişmemesi, Allah’ın kendisine nasip ettiği nimetlerin Allah’ın kullarına olan yakınlığını ve kardeşlerine olan merhametini artırması üzerine bir haktır. Bilin ki sizin de benim üzerimdeki hakkınız, savaş dışında bir sırrı sizden saklamamam, hüküm dışında meşveret yapmaksızın bir işe başlamamam, hakkınızı zamanından ertelememem (hak ve isteklerinizi zamanında ödemem), onu ulaştırmada gecikmemem ve hak hususunda hepinizi eşit bilmemdir. O halde ne zaman böyle yapacak olursam Allah’ın sizlere nimet vermesi ve sizin de bana itaat etmeniz bir haktır.” *6795

6794* Kenz’ul Ummal, 14313

6795* Şerh-u Nehc’il Belağa-i İbn-i Ebil Hadid, 17/16

925. Bölüm

İmamlarınız Temsilcilerinizdir

3301.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz imamlarınız Allah nezdinde (gönderdiğiniz) temsilcilerinizdir. Din ve namazınız hususunda

kimi temsilci gönderdiğinizize dikkat edin." *6796

3302.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz imamlarınız Allah'a gönderdiğiniz temsilcilerdir. Dolayısıyla din ve namazınızda kimi temsilci gönderdiğinizize dikkat edin." *6797

6796* el-Bihar, 23/30/46

6797* a. g. e.

926. Bölüm

Hak Olmayan İmama Uyan Kimse

3303.İmam Bakır (a.s): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: Allah tarafından olmayan zalim bir imamın velayetini kabul eden her Müslüman halka hiç şüphesiz azap edeceğim." *6798

3304.İmam Sadık (a.s): "Her kim imameti Allah tarafından olmayan bir imamı, imameti Allah tarafından olan bir imama ortak kılarsa, şüphesiz Allah'a şirk koşturmuşur." *6799

6798* el-Kafi, 1/376/4

6799* a. g. e. s. 373/6

927. Bölüm

Cehennem İmamları

"Onları, ateşe çağırın imamlar kıldık." *6800

3305.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah nezdinde insanların en kötüsü sapan ve kendisi vasıtasıyla sapılan zalim imamdır. O uygulanan sünneti öldürür ve terkedilen bidati diriltir. Şüphesiz ben Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum: "Kıyamet günü zalim imam hiç bir yardımcı ve özü olmaksızın getirilir ve cehennem ateşine atılır. Cehennem ateşinde değirmen taşı gibi döner durur, sonra derinliklerinde ipe çekilir." *6801

6800* Kasas, 41

6801* Şerh-u Nehc'il Belağ-a-i İbn-i Ebil Hadid, 9/261

928. Bölüm

İmamet İddiasında Bulunan Kimse

3306.İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala'nın "Allah'a karşı yalan uyduranların, kıyamet günü yüzlerinin simsiyah olduğunu görürsün" *6802 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar imam olmadıkları halde imam olduğunu söyleyenlerdir." *6803

3307.İmam Sadık (a.s): "Ehli olmadığı halde imamet iddiasında bulunan kimse kafirdir." *6804

6802* Zümer, 60

6803* el-Kafi, 1/372/1

6804* el-Bihar, 25/112/7

929. Bölüm

Münezzeh Olan Allah'a İtaat Etmeyen Kimseye İtaat Edilmez

"Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik, fakat onlar bizi yoldan saptırdılar." *6805

3308.Resulullah (s.a.a): "Allah'a itaat etmeyen kimseye itaat olunmaz." *6806

3309.Resulullah (s.a.a): "Ya Ali! Şu dört şey insanın belini büken şeylerdendir: "Allah'a isyan ettiği halde emrine itaat edilen imam..." *6807

3310.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) bir ordu göndererek onlara bir emir tayin etti ve emirlerini dinleyip itaat etmelerini

istedi. Böylece emir bir ateş yaktı ve onlara kendilerini ateşe atmalarını emretti. Ama onlardan bir grup ateşe girmekten sakındı ve "Biz ateşten kaçanlarız" dediler. Bir grubu ise ateşe girmek istedi. Bu haber Resulullah'a (s.a.a) ulaşınca şöyle buyurdu: "Eğer girmiş olsalardı onda ebedi kalırlardı." Ardından şöyle buyurdu: "Allah'a günah hususunda itaat yoktur. İtaat sadece iyiliktir."
*6808

6805* Ahzab, 67
6806* Kenz'ul Ummal, 14872
6807* el-Hisal, 206/24
6808* Tenbih'ul Havatir, 1/51

930. Bölüm

Zalim İmamlara Kıyam Etmenin Farz Oluşu

3311.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz çok geçmeden İslam değirmenin taşı dönmeye başlayacak; o halde siz de Kur'an'ın etrafında dönün. Çok yakında kudret ve Kur'an birbiriyle savaşıacaktır ve birbirinden ayrılacaktır. Şüphesiz çok yakında sizlere ayrı, kendilerine ise ayrı hükmeden padişahlar gelecektir. Onlara itaat edecek olursanız saparsınız. İsyan ederseniz sizleri öldürürler." Oradakiler, "Ya Resulullah! Böyle bir zamanda ne yapalım?" deyince şöyle buyurdu: "İsa'nın ashabı gibi olun. Onlar testerelerle biçildiler ve dar ağaçlarına asıldılar. Allah'a itaat yolunda ölmek, günah içinde yaşamaktan daha hayırlıdır." *6809

6809* Durr'ul Mensur, 3/125

931. Bölüm

Kıyam Etmemenin Caiz Olduğu Hususlar

3312.İmam Bakır (a.s): "İmam için Bedir ehli sayısınca üç yüz on üç kişi toplanacak olursa kıyam edip durumu değiştirmesi farzdır."
*6810

3313.İmam Sadık (a.s): "Ey Sedir! Allah'a andolsun ki şu keçiler kadar ashabım olsaydı oturmayı caiz görmezdim." Sedir: "Biz indik, namaz kıldık, namazdan sonra keçilere baktım ve sayınca onyedi tane olduğunu gördüm." *6811

6810* el-Bihar, 100/49/18

6811* el-Kafi, 2/243/4

932. Bölüm

İmam Seçimi

3314.İmam Mehdi (a.s) Sa'd bin Abdullah Kumi'nin kendisine, "insanların kendi başlarına neden bir imam seçemeyeceğini" sorması üzerine şöyle buyurmuştur: "O imam iyi midir, yoksa kötü mü?" (Sa'd diyor ki:) "İyidir" deyince İmam şöyle buyurdu: "Acaba onlardan birinin iyi ve kötü hakkındaki görüşünün ne olduğunu bilmemesi ve neticede kötü bir insanı seçmesi mümkün müdür?" Ben, "Evet" deyince de şöyle buyurdu: "İşte bu yüzden!" *6812

6812* Nur'us Sakaleyn, 2/76/283

933. Bölüm

Sekaleyn Hadisi

3315.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ben sizin aranızda iki değerli şey bırakıyorum. Şüphesiz benden sonra onlara sarıldıkça asla sapıklığa düşmezsiniz. Bunların birisi diğerinden daha büyüktür: Gökle yer arasında uzatılmış bir ip olan Allah'ın Kitabı ve İtretim, Ehl-i Beyt'im. Bilin ki onlar havuzda yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar." *6813

6813* el-Bihar, 23/106/7

934. Bölüm

Ehl-i Beyt'ten Ayrılmamanın Gereği

3316.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Ehl-i Beyt'imın aranızdaki misali Nuh'un gemisi misalidir. Ona binen kurtulur, geri kalan ise boğulur." *6814

3317.İmam Ali (a.s): "Peygamber'inizin Ehl-i Beyt'ine bakınız, yolunu takip ediniz, arkalarından gidiniz. Zira onlar asla sizi hidayetden uzaklaştırmaz, sizleri yokluğa sürüklemeler. Onlar oturlarsa siz de oturun; kalkarlarsa siz de kalkın." *6815

3318.İmam Ali (a.s): "Bilin ki şüphesiz Al-i Muhammed'in (s.a.a) misali gökteki yıldızların misalidir. Bir yıldız batınca diğeri ortaya çıkar. Adeta Allah'ın nimetleri, aranızda kemale ermiş ve sizlere arzu ettiğiniz şeyler verilmiştir." *6816

3319.İmam Ali (a.s): "Biz nübüvvet ağacı, risaletin indiği yer, meleklerin gelip gittiği mekan, ilim madeni ve hikmet pınarlarıyız." *6817

3320.İmam Ali (a.s) imamların hali ve nitelikleri hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah onları insanlar için hayat, karanlıklar için meşale, kelim için anahtar ve İslam için sütunlar karar kılmıştır." *6818

3321.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz imamlar Allah'ın kulları üzerindeki yöneticileri, onlar üzerindeki arifleridir. Cennete onların tanıdığı ve onları tanıyanlar dışındakiler girmez. Cehenneme de onları inkar edenler ve onların inkar ettikleri dışındakiler girmez." *6819

3322.İmam Ali (a.s): "Biz yollar arasındaki dayanağız; geri kalan bizlere yetişir, ileri giden ise bize geri döner." *6820
bak. el-İlim, 1364. Bölüm

6814* el-Bihar, 23/105/3

- 6815* Şerh-u Nehc'ül Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 7/76
6816* a.g.e, s.84
6817* a. g. e. s. 218
6818* el-Kafi, 1/204/2
6819* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 9/152
6820* a. g. e. 18/273

935. Bölüm

Ehl-i Beyt'e (a.s) Yapılan Baskıların Sebebi

3323.İmam Ali (a.s): "Soyumuz daha üstün, Peygamber (s.a.a) ile akrabalık bağımız daha sağlam olduğu halde hilafet konusunda bize zorbalık edilmesinin sebebi hilafetin çekici ve cezzab oluşudur. Bir grup hırslanarak ona yumuldu, diğer bir grup (Ehl-i Beyt) ise cömertçe el çekti. (Aramızda hüküm verecek) hakem ise Allah'tır." *6821

6821* Nehc'ul-Belağa, 162. Hutbe

936. Bölüm

Ehl-i Beyt'e (a.s) Göre Hükümet Felsefesi

3324.İmam Ali (a.s): "Allah'ım! Şüphesiz ki bizden olanların (iktidarı ele geçirme isteğinin) kudrete rağbet ve dünya malından bir şey elde etmek için olmadığını sen çok iyi biliyorsun. Aksine biz, mazlum kulların güven bulsunlar, askıya alınmış hükümlerin yeniden uygulansın, dininin nişaneleri yerine geri dönsün ve ülkelerin, ıslah ve bayındır olsun diye hükümeti istedik." *6822 bak. el-İmaret, 83. Bölüm

6822* Nehc'ul-Belağa, 131. hutbe.

937. Bölüm

Tefrika ve Ayrılıktan Korkmak

3325.İmam Ali (a.s): "Allah'a andolsun ki Müslümanlar arasında ayrılık çıkacağından, küfre döneceklerinden ve dinin zarar göreceğinden korkmasaydım mevcut şartları değiştirmek için çalışırdım." *6823

6823* Emali-i Müfid, 155/6

938. Bölüm

On İki İmam

3326.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ki bu iş (İslam dini) içlerinde oniki halife gelmedikçe bitmez. Bunların hepsi ise Kureyş'tendir." *6824

3327.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz benden sonraki halifenin sayısı Musa'nın nakipleri (on iki temsilcisi) sayısındadır." *6825

6824* Sahih-ul Muslim, 1821

6825* Kenz'ul Ummal, 14971

939. Bölüm

İmamın İlmî

3328.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Ali (a.s) alimdi, ilmîni miras almıştı. Kendisinden sonra ilmîni veya Allah'ın istediği şeyleri öğrenecek birisi baki kalmadıkça bir alim ölmez." *6826

3329.İmam Sadık (a.s): "Allah'a andolsun ki ben Allah'ın kitabını baştan sona kadar avucumdaymış gibi biliyorum. Onda gök ve yerin haberleri vardır. *6827 Onda olanların ve olacakların haberi vardır. Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Onda her şeyin açıklaması vardır." *6828

3330.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah bir kulu insanların işleri için seçince bu iş için kendisine göğüs genişliği verir, kalbine hikmet pınarlarını akıtır. Ona ilhamda bulunur. Öyle ki artık hiç bir soruya cevap vermekten aciz kalmaz ve doğru yolu bulma hususunda şaşkınlığa düşmez." *6829

bak. el-İlm, 1362, 1364. Bölümler; el-Gayb, 1450. Bölüm

6826* el-Kafi, 1/221/1

6827* Şu ayete işaretler: "Sana her şeyi açıklayan Kur'an'ı indirdik."(Nahl/89)

6828* el-Kafi, 1/229/4

6829* a.g.e, 1/202/1

197. Konu: İman-İnanç

940. Bölüm

İman ve İslam

"Bedeviler, "İman ettik" dediler; de ki: "İman etmediniz, ama Müslüman olduk deyin; iman henüz gönüllerinize yerleşmedi." *6830

3331.İmam Bakır (a.s): "İman ikrar ve ameldir. İslam ise amelsiz ikrardır." *6831

3332.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz iman kalplerde yer edendir. İslam ise üzerine nikah, miras ve kanların dokunulmazlığının kurulduğu şeydir." *6832

6830* Hucurat, 14

6831* Tuhef'ul Ukul, 297

6832* el-Kafi, 2/26/3

941. Bölüm

İmanın Hakikati

3333.Resulullah (s.a.a): "İman iddia ve arzu ile olan bir şey değildir. İman kalplerde halis olan ve amellerin doğruladığı şeydir." *6833

3334.Resulullah (s.a.a): "İman; kalple tanımak, dille ifade etmek ve erkanlarıyla (organlarıyla) amel etmektir." *6834

3335.Resulullah (s.a.a): "İman; sabır ve cömertliktir." *6835

3336.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz her şeyin bir hakikati vardır. Kul kendisine ulaşan şeyin hata edemeyeceğini ve kendisine hata eden (ulaşmayan) şeyin ise ulaşamayacağını bilmedikçe imanın hakikatine erişemez." *6836

3337.Resulullah (s.a.a): "Kul, Allah için gazaplanıp Allah için hoşnut olmadıkça imanın hakikatine erişemez. Böyle yaptığı taktirde imanın hakikatine erer." *6837

3338.Resulullah (s.a.a): "Kul, iyiliklerden kendisi için sevdiğini insanlar için sevmedikçe iman etmiş olmaz." *6838

3339.İmam Ali (a.s): "İman, amelin ihlasıdır." *6839

3340.İmam Ali (a.s): "İman, belalarda sabretmek, nimetlerde şükretmektir." *6840

3341.İmam Ali (a.s): "İmanın başı doğruluktur." *6841

3342.İmam Ali (a.s): "Kula münezzehe olan Allah'ın elinde olanlar, kendi elinde olanlardan daha güvenilir gelmedikçe imanı gerçek olmaz." *6842

3343.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz imanın hakikatinden (nişanelerinden) biri de her ne kadar sana zarar verse de hakkı, her ne kadar sana fayda verse de batıla tercih etmemdir." *6843

6833* el-Bihar, 69/72/26

6834* Kenz'ul Ummal, 2

6835* a. g. e. 57

6836* Kenz'ul Ummal, 12

6837* a.g.e, 99

6838* a.g.e, 95

6839* Gurer'ul Hikem, 873

6840* a.g.e, 1350

6841* a. g. e. 5222

6842* el-Bihar, 103/37/79

6843* a.g.e, 70/106/2

942. Bölüm

İman ve Amel

3344.Resulullah (s.a.a): "İman ve amel bir ipe bağlanmış iki kardeş gibidir. Allah birini öbürü olmaksızın kabul etmez." *6844

3345.Resulullah (s.a.a): "Mürchie fırkası yetmiş Peygamber'in diliyle lanetlenmiştir. Onlar, "İman, amelsiz sözden ibarettir" diyenlerdir." *6845

3346.İmam Ali (a.s): "Eğer iman sözden ibaret olsaydı, oruç, namaz, helal ve haram (ile ilgili bir şey) nazil olmazdı." *6846

3347.Masum (a.s): "İman tümüyle amelden ibarettir. Söz ise Allah'ın kitabında farz olduğunu açıkladığı amelin bir parçasıdır." *6847

bak. 292. Konu; el-Amel

6844* Kenz'ul-Ummal, 59

6845* Kenz'ul Ummal, 637

6846* el-Bihar, 69/19/2

6847* el-Kafi, 2/38/7

943. Bölüm

İman ve Günahlar

3348.Resulullah (s.a.a): "Hiç bir iyilik, kafiri küfüründen çıkarmadığı gibi hiç bir günah da mümini imanından çıkarmaz." *6848

3349.Resulullah (s.a.a): "Her kim ihlas üzere "La ilahe illallah" derse cennete girer. (Oradakiler) "Bunu ihlaslı kılmak nasıl mümkündür" deyince şöyle buyurdu: "Onu Allah'ın haramlarından alıkoyarak." *6849

3350.Resulullah (s.a.a): "Hor görüp hafife almadığı müddetçe "La ilahe illallah" kelimesini söyleyen insana, (bu söz) sürekli fayda

verir. Hakkını hafife almak ise günahkarlık aşkar olduğu halde onun çirkin sayılmaması ve günahları ortadan kaldırmaya çalışılmamasıdır.” *6850

3351.İmam Kazım (a.s) “Büyük günahlar insanı imandan çıkarır mı?” sorusu üzerine şöyle buyurmuştur: “Evet, büyük günahlar dışındaki günahlar da (insanı imandan çıkarır.) Resulullah (s.a.a): “Zina eden kimse mümin olduğu halde zina etmez ve hırsız mümin olduğu halde hırsızlık etmez.” *6851

6848* Kenz’ul-Ummal, 1333

6849* a. g. e. 205

6850* a. g. e. , 223

6851* el-Bihar, 69/63/7

944. Bölüm

İmanı Kemale Erdiren Şeyler

3352.Resulullah (s.a.a): “Şu üç şey kimde bulunursa imanı kemale ermiştir: Allah yolunda hiç bir kınayıcının kınamasından korkmamak, işlerinde riya ve gösterişe kaçmamak, biri dünya, diğeri ise ahiret olan iki şey kendisine sunulunca ahireti dünyaya tercih etmek.” *6852

3353.Resulullah (s.a.a): “Kul kendisi için sevdiğini kardeşi için de sevmedikçe ve şaka ve ciddi durumlarında Allah’tan korkmadıkça imanı kemale ermez.” *6853

3354.Resulullah (s.a.a): “Kulda şu beş özellik bulunmadıkça Allah’a olan imanı kemale ermez: Allah’a tevekkül etmek, işlerini Allah’a havale etmek, Allah’ın emirlerine teslim olmak, Allah’ın kaza ve kaderinden hoşnut olmak ve Allah’ın verdiği belalara sabretmek. Şüphesiz her kim Allah için sever, Allah için buğzeder, Allah için bağışlar ve Allah için esirgerse şüphesiz imanı kemale ermiştir.” *6854

3355.İmam Ali (a.s): “Sizden imanı kamil olan kimse ahlakı en güzel olanınızdır.” *6855

3356.İmam Ali (a.s): “Şu üç şey kimde bulunursa imanı kemale ermiştir: “Akıl, hilim ve ilim.” *6856

3357.İmam Ali (a.s): “Kul, münezzeh olan Allah’ın sevdiği

kimseleri sevmedikçe ve münezzeh olan Allah'ın buğzettiği kimselere buğzetmedikçe imanı kemale ermez." *6857

3358.İmam Sadık (a.s): "Kulda şu üç özellik bulunmadıkça imanının hakikati kemale ermez: Dinde derin anlayışlı, geçiminde programlı ve zorluklar karşısında sabırlı olmak!" *6858

6852* Kenz'ul Ummal, 43247

6853* a. g. e. 106

6854* el-Bihar, 77/177/10

6855* a.g.e, 71/387/34

6856* Gurer'ul Hikem, 4658

6857* a.g.e, 10849

6858* el-Bihar, 78/239/78

945. Bölüm

İmanın Artışı

"Kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda imanları artar." *6859
bak. Bakara, 260; Kehf, 13, 14; Ahzab, 22; Fetih, 4; Mücadele, 22

3359.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz iman, kalpte beyaz bir nokta gibi başlar. İman arttıkça beyazlığı artar. İman kemale erince de kalp tümüyle bembeyaz olur." *6860

6859* Enfal, 2

6860* Kenz'ul Ummal, 1734

946. Bölüm

İmanın Dereceleri

3360.Resulullah (s.a.a): "En üstün iman; nerede olursan ol, Allah'ın seninle olduğunu bilmendir." *6861

3361.Resulullah (s.a.a): "En üstün iman sabırlı ve cömert olmaktır." *6862

3362.Resulullah (s.a.a): "İmanın yetmiş küsur dalı vardır. En üstünü la ilahe illallah sözüdür. En aşağısı ise yoldan insanlara

eziyet veren şeyleri gidermektir. Haya da imandan bir daldır.”
*6863

3363.İmam Ali (a.s): “En üstün iman (Allah’a duyulan) güzel yakındır.” *6864

3364.İmam Sadık (a.s): “İman on basamağı olan bir merdiven gibidir. Basamaklarından birbiri ardınca çıkılır. O halde ikinci basamakta olan kimse, birinci basamakta olan kimseye, “Senin bir şeyin yok” dememelidir. Onuncu basamağa ulaşıncaya kadar bu böyledir (o da altındaki kimseye böyle dememelidir). Kendinden aşağıdaki basamakta olanı atma. Zira senden yukarıdaki basamakta olan da seni atar. Kendinden bir basamak aşağıda bulunan kimseyi görünce ona yumuşak davranarak onu kendine doğru çıkarmaya çalış. Ona kendisini kırarak derecede dayanamayacağı bir yükü yükleme. (İnsan) eğer bir mümini kırarsa, kırgınlığını tedavi etmesi gerekir.” *6865

3365.İmam Ali (a.s): “Allah imanı yedi kısma ayırmıştır: İyilik, doğruluk, yakın, rıza, vefa, ilim ve hilim.” *6866

6861* Kenz’ul Ummal, 66

6862* a. g. e, 74

6863* a.g.e, 52

6864* Gurer’ul Hikem, 2992

6865* el-Kafi, 2/45/2

6866* a.g.e, 542/1

947. Bölüm

İmanın Erkanı

3366.Resulullah (s.a.a): “İman on şeydedir: Marifet, itaat, ilim, amel, sakınma, çabalama, sabır, yakın, rıza ve teslim olmak. Bu on taneden biri eksilince imanın düzeni bozular.” *6867

3367.İmam Ali (a.s): “İman dört erkan üzere kuruludur: Allah’a tevekkül etmek, işlerini Allah’a havale etmek, Allah’ın emrine teslim olmak ve Allah’ın kaza ve kaderinden hoşnut olmak.” *6868

3368.İmam Ali (a.s): “Güzel iffet ve yeterli olan şeylerden razı olmak da imanın sütunlarından.” *6869
bak. el-İslam; 968. Bölüm

6867* el-Bihar, 69/175/28
6868* a.g.e, 78/63/154
6869* Gurer'ul Hikem, 4838

948. Bölüm

İmanın En Sağlam Halkası

3369.Resulullah (s.a.a): "İmanın en sağlam halkası Allah için dost olmak, Allah için sevmek ve Allah için buğzetmektir." *6870

3370.Resulullah (s.a.a): "En sağlam halka takva kelimesidir." *6871

6870* Kenz'ul Ummal, 43525
6871* Tenbih'ul Havatir, 2/33

949. Bölüm

Kalıcı ve Geçici İman

3371.İmam Ali (a.s): "İmanın bir kısmı kalplerde sabittir. Diğer bir kısmı ise kalpler ve göğüsler arasında belli bir zamana kadar eğreti durmaktadır." *6872

6872* Nehc'ul Belağa, 189. Hutbe

950. Bölüm

İmanı Sabit Kılan Şey

3372.İmam Sadık (a.s), "Kulda imanı sabit kılan şey nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kulda imanı sabit kılan şey sakınmadır. Kulu imandan çıkaran şey ise ihtirastır." *6873

3373.İmam Sadık (a.s): "Müminin imanı sadece amelle sabit kalır ve amel, imanın bir parçasıdır." *6874

6873* el-Hisal, 9/29
6874* el-Kafi, 2/38/6

951. Bölüm

İmanın Tadı

3374.Resulullah (s.a.a): "Şu üç şey her kimde bulunursa imanın tadına varır: En çok sevdiği şeyin Allah ve Resulü olması, ateşte yanmayı dininden dönmekten daha çok sevmek ile Allah için sevmek ve Allah için buğzetmek." *6875

3375.İmam Ali (a.s): "Şaka veya ciddi olarak yalanı terketmeyen kul imanın tadını alamaz." *6876

3376.İmam Ali (a.s): "Kul, kendisine ulaşan hata olmadığını ve kendisine ulaşmayan da ulaşmayacak olduğunu bilmedikçe şüphesiz imanın tadını alamaz. Şüphesiz yarar ve zarar veren sadece aziz ve celil olan Allah'tır." *6877

3377.İmam Ali (a.s): "Müminde şu üç özellik bulunmadıkça iman hakikatini tadamaz: Dinde derin anlayış, musibetlere karşı sabır ve yaşantısını güzel programlamak." *6878

6875* Kenz'ul Ummal, 72
6876* el-Bihar, 72/249/14
6877* el-Kafi, 2/58/7
6878* el-Bihar, 71/85/29

952. Bölüm

İmanın Tatlılığını Tatmamak

3378.Resulullah (s.a.a): "Her kimin en çok çabası şehvetlere erişmek olursa, kalbinden imanın tatlılığı çıkacaktır." *6879

3379.İmam Sadık (a.s): "Dünyadan yüz çevirmedığınız müddetçe

kalplerinizin iman tatlılığını tatması haramdır." *6880

6879* Tenbih'ul Havatir, 2/116

6880* el-Kafi, 2/128/2

953. Bölüm

İmandan Çıkaran Şey

3380.Resulullah (s.a.a): "En düşük küfür, insanın kardeşinden bir söz işitince onu rezil etmek için hemen ezberlemesidir. Bunlar ahlakı olmayanlardır." *6881

3381.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz ki kul, birbirine benzeyen ve bilinen beş şeyle imandan çıkar: Küfür, şirk, delalet, fısık ve büyük günahlar işlemek." *6882

bak. eş-Şirk, 1020. Bölüm; el-Kufr, 1602. Bölüm

6881* el-Bihar, 77/193/11

6882* Tuhef'ul Ukul, 330

954. Bölüm

İman İle Uyuşmayan Şey

3382.Resulullah (s.a.a): "İki haslet müminde bir araya gelmez: Cimrilik ve rızık hususunda kötü zan." *6883

3383.Resulullah (s.a.a): "İki huy müminde bir araya gelmez: Hırs ve kötü ahlak." *6884

3384.Resulullah (s.a.a): "Mümin kimse yalan ve hıyanet dışında her hasleti huy edinir." *6885

3385.İmam Sadık (a.s): "Şu altı şey müminde olmaz: Zorluk,

talihsizlik (veya hayırsızlık) çekemezlik, inatçılık, yalan ve zorbalık." *6886

bak. el-Kizb, 1580. Bölüm; el-Emanet, 207. Bölüm

6883* el-Bihar, 77/172/8

6884* a. g. e. s. 173/8

6885* Tuhef'ul Ukul, 55

6886* a.g.e, 377

955. Bölüm

Müminin Azameti

3386.Resulullah (s.a.a): "Övgüsü yüce Allah şüphesiz şöyle buyurmuştur: "İzzetim ve celalime andolsun ki yarattığım varlıklar arasında bana mümin kulumdan daha sevimli bir varlık yoktur."

***6887**

3387.Resulullah (s.a.a): "Mümin, Allah nezdinde mukarreb meleklerden daha değerlidir." *6888

3388.İmam Sadık (a.s): "Mümin hürmet açısından Kabe'den daha yücedir." *6889

6887* el-Bihar, 71/158/75

6888* Kenz'ul Ummal, 821

6889* el-Hisal, 27/95

956. Bölüm

Müminler Bir Tek Beden Gibidirler

3389.Resulullah (s.a.a): "Müminlerin sevgi, duygu ve merhamet açısından örneği beden örneğidir. Bir organı rahatsız olunca diğer organları da uykusuz kalır ve ateşlenir." *6890

3390.Resulullah (s.a.a): "Müminlerin kanları eşittir. Başkaları karşısında bir el gibidirler. Müminlerin en düşüğü bile (düşmanı) zimmetine alacak olursa diğerleri saygı gösterir." *6891

6890* Musned-i İbn-i Hanbel, 6/379/18408
6891* Kenz'ul Ummal, 402

957. Bölüm

Mümin Kimdir?

“İman edenler ancak, o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri titrer. Ayetleri okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır ve Rablerine tevekkül ederler; namaz kılarlar; kendilerine verdiğimiz rızıktan yerli yerince infak ederler. İşte gerçekten iman etmiş olanlar bunlardır. Onlara Rablerinin katında mertebeler, mağfiret ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır.” *6892
bak. Tevbe, 71; Yusuf, 106; Müminun, 1-11; Kasas, 52-55; Secde, 15-19; Şura, 36-39; Fetih, 29; Beyine, 5, 7-8ler

3391.Resulullah (s.a.a): “Mümin, yumuşak ve ramdır. Öyle ki ahmak olduğunu sanırsın.” *6893

3392.Resulullah (s.a.a): Mü'min, insanların kanları ve malları hususunda güvende oldukları kimsedir.” *6894

3393.“Resulullah (s.a.a): “Mümin, nefsinin kendisinden sıkıntıda, insanların ise kendisinden güvende olduğu kimsedir.” *6895

3394.Resulullah (s.a.a): “Mümin, önce selam verir. Münafık ise “Bana selam verilmelidir” der.” *6896

3395.Resulullah (s.a.a): “Mümin ünsiyet edinir (kaynaşır) ve kendisi ile ünsiyet kurulur. Ünsiyet etmeyen ve edilmeyen kimsede hayır yoktur. İnsanların en hayırlısı insanlara en faydalı olanıdır.” *6897

3396.Resulullah (s.a.a): “Her kim iyi işine sevinir ve kötü işlerinden rahatsız olursa mümindir.” *6898

3397.Resulullah (s.a.a), müminin sıfatları hakkında şöyle buyurmuştur: “Müminin davranışları yumuşak, görüşmesi tatlıdır. Her şeyin yüceni arar, ahlakın en değerlisini talep eder. Düşmanlık duyduğu kimseye zulmetmez, sevdiği kimse için günah işlemez. Masrafı az, yardımı çoktur. O'nu görüyormuşçasına güzel

işler yapar. Gözleri (tevazudan) yumuludur. Açık bir eli vardır. İsteyeni boş geri çevirmez. Sözüne tartar, dilini tutar, arkadaşından da olsa batıl bir şeyi kabul etmez. Düşmanından da olsa hakkı reddetmez. Sadece bilmek için öğrenir ve sadece amel etmek için bilmek ister. Dünya ehli ile yürüyecek olursa onların en uyanığı, ahiret ehli ile yürüyecek olursa onların en çok sakınanıdır." *6899

6892* Enfal, 2-4
6893* Kenz'ul-Ummal, 690
6894* a. g. e. 739
6895* a. g. e. 752
6896* a. g. e. 778
6897* Kenz'ul Ummal, 679
6898* a. g. e. 700
6899* el-Bihar, 67/310/45

3398.İmam Ali (a.s): "Müminlerin sevinci yüzünde, hüznü ise kalbindedir. Göğsü her şeyden daha geniş ve nefsi her şeyden daha düşüktür. Mümin yücelmekten hoşlanmaz, meşhur olmayı kötü bilir. Gamı uzun, himmeti yücedir. Sessizliği çok, vakti doludur. Şükreder, sabreder, düşüncelere dalar, dostluğuna bağlı kalır. Ahlakı sade, huyu yumuşak, iradesi ise kayadan daha serttir. Buna rağmen hor bir köleden daha düşüktür." *6900

3399.İmam Ali (a.s): "Mümin, rahatlıkta şükredici, belalarda sabırlı ve nimetlerde korkan kimsedir." *6901

3400.İmam Ali (a.s): "Mümin, sade kalpli ve yücedir. Nefsinin emindir ve sürekli endişeli ve hüznülüdür." *6902

3401.İmam Ali (a.s): "Mümin, kalbi aşâğılık şeylerden temiz olandır." *6903

3402.İmam Ali (a.s): "Mümin, dinini dünyası ile, facir kimse ise dünyasını dini ile koruyandır." *6904

3403.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Mümin salim kalmak için susar, faydalanmak için konuşur." *6905

3404.İmam Sadık (a.s): "Mümin güzel bir yardımcıdır. Masrafsız ve zahmetsizdir. Hayatı programlıdır ve bir delikten asla iki defa sokulmaz." *6906

3405.İmam Sadık (a.s): "Mümin dininde güçlü ve yumuşaklığında uzak görüşlüdür. İmanı yakın ile birlikte dir. (Dini) anlayışta hırslı

ve doğru yolu katetmede sevinçlidir. İşine gücüne rağmen namazını terketmez." *6907

3406.İmam Sadık (a.s): "Mümin kazancı helal, ahlakı güzel ve batını salim olan, malının fazlasını infak eden ve fazla konuşmaktan sakınan kimsedir." *6908

3407.İmam Rıza (a.s): "Mümin kendisinde şu üç sıfat olmadıkça mümin olmaz: Rabbinden bir sünnet, Resulünden (s.a.a) bir sünnet ve Veli'sinden (a.s) bir sünnet. Rabbinden olan sünnet sırrı saklamasıdır. Resulünden (s.a.a) olan sünnet insanlarla iyi geçinmesidir. Velisinden (a.s) olan sünnet ise darlık ve sıkıntılarda sabretmektir." *6909

bak. el-İslam; 967. Bölüm

6900* a.g.e, 69/410/127

6901* Gurer'ul Hikem, 1743

6902* a.g.e, 1901

6903* a. g. e. 1956

6904* a.g.e, 2160

6905* el-Kafi, 2/231/3

6906* a.g.e, s. 241/38

6907* a.g.e, s. 231/4

6908* a. g. e. s. 235/18

6909* Tuhef'ul Ukul, 442

958. Bölüm

Müminin Sertliği

3408.İmam Bakır (a.s): "Mümin, dağdan daha serttir. Dağdan azalır, ama müminin dininden bir şey azalmaz." *6910

3409.İmam Sadık (a.s): "Mümin, demir parçasından daha serttir; demir ateşe konduğunda değişir, ama mümin defalarca öldürülse de kalbinde bir değişiklik olmaz." *6911

6910* el-Kafi, 2/241/37

6911* el-Bihar, 67/303/34

959. Bölüm

Her Şey Mümine Boyun Eğer

3410.İmam Sadık (a.s): "Mümin, herkesin kendisinden korktuğu kimsedir. Zira o Allah'ın dininde güçlü ve azizdir. Hiç bir şeyden korkmaz. Bu her müminin nişanesidir." *6912

3411.İmam Sadık (a.s): "Her şey; hatta böcekler, sürüngenler, yeryüzündeki yırtıcılar ve gökyüzündeki kuşlar bile müminin karşısında boyun eğer." *6913

bak. el-Havf, 667. Bölüm

6912* el-Bihar. s.305/36

6913* a. g. e. s. 71/33

960. Bölüm

Müminler Azdır

3412.İmam Ali (a.s): "Allah yeryüzünü, insanların ihtiyacını bilen, kurtuluş yolunda ilim öğrenen birinden boş bırakmaz. Elbette sayıları azdır. Allah bunu geçmiş peygamberlerin ümmetlerinde açıklığa kavuşturmuş ve onları gelecek kimseler için örnek kılmıştır. Örneğin Nuh kavmi hakkında şöyle buyurmuştur: "Onunla çok azı dışında iman eden olmadı." *6914

3413.İmam Sadık (a.s): "Mümin kadın mümin erkekten daha az bulunur. Mümin erkek ise simyadan daha az bulunur.

3414.Sizlerden hanginiz simyayı bulabildiniz?" *6915

6914* Nur'us Sakaleyn, 2/358/90

6915* el-Kafi, 2/242/1

961. Bölüm

Müminin Alametleri

3415.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Müminin alametleri beştir: Yalnız kaldığında sakınmak, azlıkta bile sadaka vermek, musibetler karşısında sabretmek, öfkelenildiğinde bile hilim sahibi olmak ve korktuğunda bile doğru olmak." *6916

3416.İmam Sadık (a.s), "Müminin mümin olduğunu nereden bilelim? diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'a teslimiyet ve kendisine erişen hüznün ve sevinçlerden hoşnut olmakta." *6917 bak. eş-Şia, 1081.

6916* el-Bihar, 67/293/15

6917* a.g.e, 72/336/24

962. Bölüm

Müminlerin En Üstünü

3417.İmam Ali (a.s): "Müminlerin en üstünü can, aile ve malından (Allah yolunda) geçenlerdir." *6918

3418.İmam Ali (a.s): "Müminlerin iman açısından en üstünü, alışverişi, öfkesi ve hoşnutluğu Allah için olandır." *6919 bak. el-Fazl, 1482. Bölüm; et-Takva, 1867. Bölüm

6918* Şerh-u Nehc'il Belağ-a-i İbn-i Ebi'l Hadid, 18/41

6919* Gurer'ul Hikem, 3278

963. Bölüm

Resulullah'ı Görmediği Halde İman Eden Kimsenin Üstünlüğü

3419.Resulullah (s.a.a): "Beni gören kimsenin iman etmesi ilginç değildir. Yazılı kağıtları görüp hepsine baştan sona iman eden kimselerin imanı çok ilginçtir." *6920

3420.Resulullah (s.a.a): "Ne zaman kardeşlerimi göreceğim?" Kendisine, "Biz kardeşlerin değil miyiz?" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Sizler benim ashabımsınız. Kardeşlerim ise beni görmeden bana iman edenlerdir. Ben onlara iştihak duyuyorum." *6921

6920* Kenz'ul-Ummal, 34582

6921* a. g. e. 34583

198. Konu: İmtihan

964. Bölüm

İmtihan

3421.İmam Ali (a.s): "Bizim işimiz gerçekten çok zordur; ancak Allah'ın kalbini imanla imtihan ettiği mümin kul onu yüklenir." *6922

3422.İmam Ali (a.s) peygamberlerin ve evliyanın sıfatlarını anlatırken şöyle buyurmuştur: "Allah onları açlıkla denedi, meşakkatlere, korkulara uğratarak imtihan etti." *6923

3423.İmam Ali (a.s): "Dene ki düşman olasın." *6924

3424.İmam Ali (a.s): "İnsanın yücelmesi veya aşağılanması imtihan anıdadır." *6925

3425.İmam Ali (a.s): "İnsan ameliyle denenir, sözüyle değil."
*6926

3426.İmam Ali (a.s): "İnsanların akılları şu üç şeyle denenir: Mal, vilayet ve musibet." *6927

3427.İmam Sadık (a.s): "İnsanların arasına karış ki onları deneyesin ve denediğin taktirde onlara düşman olursun." *6928

3428.İmam Sadık (a.s): "Şiilerimizi üç şeyde deneyiniz: Namaz vakitlerinde, namazı nasıl gözettiklerine bakınız, sırlar hususunda sırları düşmanlardan nasıl koruduğuna bakınız ve mallar hususunda onunla kardeşlerine nasıl yardım ettiğine bakınız."
*6929

6922* Nehc'ul-Belağa, 189. hutbe

6923* a. g. e. 192. hutbe

6924* a. g. e. 434.hikmet

6925* Gurer'ul-Hikem, 6206

6926* a. g. e. 11026

6927* a. g. e. 4664

6928* el-Kafi, 8/176/196

6929* el-Hisal, 103/62

199. Konu: İnatçılık

965. Bölüm

İnatçılık

3429.Resulullah (s.a.a): "İnatçılıktan sakın zira ki inatçılığın başlangıcı cehalet sonu ise pişmanlıktır." *6930

3430.İmam Ali (a.s): "İnat, insanın görüşünü gevşetir." *6931

3431.İmam Ali (a.s): "İnatçı kimsenin görüşü ve düşüncesi yoktur." *6932

3432.İmam Ali (a.s): "İnatçı kimsenin tedbiri yoktur." *6933

3433.İmam Ali (a.s): "İnatçılık savaflara neden olur ve kalpleri kin

ile doldurur." *6934

3434.İmam Ali (a.s): "İnatçılık merkebinin seni helak etmesinden sakın." *6935

3435.İmam Ali (a.s): "İnatçılık merkebinin huysuzluk ederek seni helak olmaya doğru götürmesinden sakın. " *6936

3436.İmam Ali (a.s): "İnatçılıktan sakın ki seni yüzüstü düşürmesinden kurtulmuş olasın." *6937

3437.İmam Ali (a.s): "Kınamada aşırı gitmek inatçılık ateşini alevlendirir." *6938

3438.İmam Ali (a.s): "Huyların en iyisi inatçılıktan uzak durmaktır." *6939

3439.İmam Ali (a.s): "Kim inadında direnir ve sapıklığında kalırsa ahdini bozan biri sayılır, Allah onun kalbini perdesiyle örter ve kötülük değirmeni başında devamlı döner." *6940

3440.İmam Ali (a.s): "Zamanı gelmeyen işlerde acele etmekten, zamanı gelmiş işleri ihmal etmekten, gerçeği sence belli olmayan işte inat etmekten, doğruluğu açıkça belli olan işte gevşekliğe düşüp savsaklamaktan sakın. Her işi yerli yerince yap." *6941

- 6930* Tuhef'ul-Ukul, 14
- 6931* Nehc'ul-Belağa, 179. hikmet
- 6932* Gurer'ul-Hikem, 887
- 6933* a. g. e. 7478
- 6934* a. g. e. 1718
- 6935* el-Bihar, 77/208/1
- 6936* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
- 6937* el-Bihar, 78/10/68
- 6938* el-Bihar, 77/212/1
- 6939* Gurer'ul-Hikem, 4975
- 6940* Nehc'ul-Belağa, 58. mektup
- 6941* a. g. e. 53

200. Konu: İnfak

966. Bölüm

İnfak

"Ey iman edenler! Alışverişin, dostluğun, şefaatin olmayacağı günün gelmesinden önce sizi rızıklandırdığımız şeylerden infak edin. Küfredenler ancak zulmedenlerdir." * 6942

"Allah'a ve Peygamber'ine iman edin; sizi varis kıldığı şeylerden infak edin; aranızdan, iman edip de infak eden kimselere büyük ecir vardır" * 6943

"Hayır olarak infak ettikleriniz kendi iyiliğiniz içindir." * 6944
bak. Bakara, 261-265; İnsan, 8

3441.Resulullah (s.a.a): "Kıyamette müminin gölgesi dışında her yer ateştir, zira müminin sadakası (kıyamet günü) başına gölge yapar." * 6945

3442.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah yolunda bir dirhem verirse Allah kendisi için yediyüz iyilik yazar." * 6946

3443.Resulullah (s.a.a) ashabına şöyle buyurmuştur: "Sizden hangi biriniz varisinin malını kendi malından daha çok sever." Ashap şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resulü! Bizden herkes kendi malını varisinin malından daha çok sever." Peygamber şöyle buyurdu: "Herkesin malı (ahiret için) önceden gönderdiği'dir. Varisinin malı ise kendisinden sonra geriye bıraktığı maldır." * 6947

3444.İmam Ali (a.s): "Malının çoğunu infak eden ve fazla konuşmasını engelleyen kimseye ne mutlu." * 6948

3445.İmam Ali (a.s): "Sizin bağışladığınız şeylerden elde ettiğiniz fayda, istemekle sizden kendisine bir şeyin ulaştığı kimsenin faydasından daha çoktur." * 6949

3446.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s): "Şüphesiz senin dünyandan nasibin kendisiyle ahiretini ıslah ettiğin şeylerdir. O halde Allah yolunda infakta bulun ve başkalarının hazinedarı olma." * 6950

3447.İmam Bakır (a.s): "Karşılığında daha fazlasını talep etmek maksadıyla bir şey bağışta bulunma." * 6951

3448.İmam Sadık (a.s): "Allah kendisine bir mal bağışında bulunduğu halde o maldan bir sadaka vermeyen kimse melundur, melundur!" * 6952

- 6942* Bakara, 254
6943* Hadid, 7
6944* Bakara, 272
6945* el-Kafi, 4/3/6
6946* Emali'et-Tusi, 183/306
6947* et-Terğib ve't-Terhib, 2/50/8
6948* el-Bihar, 96/117/10
6949* Gurer'ul Hikem, 3834
6950* Tuhef'ul-Ukul, 83
6951* el-Bihar, 96/144/13
6952* a.g.e, 96/133/67

967. Bölüm

Allah İnfak Edilenin Daha İyisini Vereceğini Vadetmiştir

“De ki: “Doğrusu Rabbim, kullarından dilediğinin rızkını hem genişletir ve hem de ona daraltıp bir ölçüye göre verir; infak ettiğiniz her hangi bir şeyin yerine O daha iyisini koyar, çünkü O rızık verenlerin en hayırlısıdır.” *6953

3449.Resulullah (s.a.a): “Hiçbir mal sadaka vermekle azalmamıştır. O halde bağışta bulunun ve korkmayın.” *6954

3450.Aişe: “Bir koyun kestiler ve etini infak ettiler. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Geriye bir şey kaldı mı?” Aişe şöyle dedi: “Kolları dışında hiçbir şey kalmadı.” Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Kolları dışında her şey baki kaldı!” *6955

3451.İmam Ali (a.s): “Her kim mükafatın olduğuna yakın ederse bağış ve ihsanda bulunur.” *6956

3452.İmam Sadık (a.s): “İnfak et ve mükafatın olduğuna yakın et.” *6957

3453.İmam Sadık (a.s) “Allah-u Teala'nın “İnfak ettiğiniz şey” ayetine işaret ederek infak ettiği halde bir mükafat elde edemediğini iddia eden birisine şöyle buyurmuştur: “Sen Allah'ın vadinde durmadığını mı hayal ediyorsun.” Ben şöyle arzettim: “Hayır.” İmam şöyle buyurdu: “O halde sebebi nedir?” Ben, şöyle arzettim: “Bilmiyorum.” İmam şöyle buyurdu: “Eğer sizden biri helal bir mal elde eder ve hakkıyla infakta bulunursa bir dirhem

dahi infakta bulunduğu taktirde Allah mutlaka ona karşılığını verecektir." *6958

3454.İmam Sadık (a.s): "şüphesiz sadaka vermek borcu eda eder ve bereket getirir." *6959

bak. ez-Zekat, 852. Bölüm

6953* Sebe, 39

6954* el-Bihar, 96/131/62

6955* Kenz'ul-Ummal, 16150

6956* Nehc'ul-Belağa, 138. hikmet

6957* el-Bihar, 96/130/57

6958* Mekarim'ul-Ahlak, 2/21/2053

6959* el-Kafi, 4/9/1

968. Bölüm

İnsanın Sevdiği şeyi İnfak Etmesi

"Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyiliğe erişemezsiniz. Her ne infak ederseniz, şüphesiz Allah onu bilir." *6960

3455.Ebu Tufeyl: "Ali (a.s) bir elbise aldı ve ondan hoşlandı ve bu yüzden onu sadaka olarak verdi." *6961

3456.İmam Sadık (a.s) çeker sadaka verdiği için kendisine, "çeker mi sadaka veriyorsun?" diye soran birisine şöyle buyurmuştur: "Evet şekeri her şeyden daha çok seviyorum. Bu yüzden de en çok sevdiğim şeyi sadaka vermeyi seviyorum." *6962

6960* Al-i İmran, 92

6961* Mecme'ul-Beyan, 2/792

6962* el-Kafi, 4/61/3

969. Bölüm

Her Kim İtaat Yolunda İnfakta Bulunmazsa Günahtan İnfakta Bulunur

3457.Resulullah (s.a.a): "Her kim malını iradesiyle iyilerden esirgerse Allah malını zorla kötülere nasip kılar." *6963

3458.İmam Sadık (a.s): "Her kim hakkı olduğu yerde bir dirhem harcamaktan sakınırsa mutlaka hakkı olmayan yerde iki dirhem harcar." *6964

3459.İmam Kazım (a.s): "Allah'a itaat yolunda infakta bulunmaktan çekinme. Aksi taktirde iki katını Allah'a günah yolunda harcarsın." *6965

6963* Cami'ul-Ahbar, 505/1395

6964* el-Kafi, 3/504/7

6965* Tuhef'ul-Ukul, 408

970. Bölüm

Eli Darda Olan Kimsenin İnfakta Bulunmasının Fazileti

3460.Resulullah (s.a.a): "Üç şey imanın gerçeklerindedir: Darda olduğu halde infak etmek, insanlara karşı insafı davranmak ve ilim öğrenmek isteyen kimseye ilim bağışında bulunmak." *6966

3461.İmam Seccad (a.s): "Darlık miktarınca infak da şüphesiz müminin hasletlerindedir." *6967

6966* el-Bihar, 77/52/3

6967* Tuhef'ul-Ukul, 282

971. Bölüm

İnfakı Kabul Görmeyen Kimse

"De ki: İstekli yahut isteksiz olarak infak edin, nasıl olsa kabul edilmeyecektir. Siz şüphesiz fâsık bir topluluksunuz. Verdiklerinin kabul olunmasına engel olan, Allah'ı ve Peygamberini inkar etmeleri, namaza tembel tembel gelmeleri, istemeye istemeye vermeleridir." *6968

3462.İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala'nın, "İğrenmeden alamayacağınız pis şeyleri vermeye kalkmayın" *6969 ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Halk Müslüman olunca faiz ve haram gelirlerden elde ettikleri mallara sahip idiler. Dolayısıyla da malları arasından bu kazançlarını sadaka veriyorlardı. Ama Allah onları bu işten sakındırdı. Şüphesiz sadaka helal kazançtan verilir." *6970

3463.İmam Sadık (a.s): "Eğer insanlar Allah'ın kendilerine buyurduğu yoldan kazanç elde eder ve onu Allah'ın sakındırdığı yolda infakta bulunurlarsa Allah onlardan bu infakı kabul etmez. Hakeza eğer insanlar Allah'ın sakındırdığı yoldan kazanç elde eder ve onu Allah'ın emrettiği yolda harcarlarsa yine onu onlardan kabul etmez. Ta ki hak (helal) yoldan kazansınlar ve hak (helal) yolda infakta bulunsunlar." *6971

6968* Tevbe, 53-54

6969* Bakara, 257

6970* Tefsir'ul-Ayyaşi, 1/149/492

6971* el-Fakih, 2/57/1694

201. Konu: İnsaf

972. Bölüm

İnsaf

3464.İmam Ali (a.s): "İnsafı olmak hasletlerin en yücesidir." *6972

3465.İmam Ali (a.s): "İnsaf kalpleri kaynaştırır." *6973

3466.İmam Ali (a.s): "İnsafı olmakla ilişkiler devam eder." *6974

3467.İmam Ali (a.s): "İnsafı olmak dostların çoğalmasına neden olur." *6975

3468.İmam Ali (a.s): "Kudretin zekatı insaftır." *6976

3469.İmam Bakır (a.s): "Hiçbir adalet insaf gibi değildir." *6977

3470.İmam Bakır (a.s) ve İmam Ali (a.s), Allah-u Teala'nın "Şüphesiz Allah adaleti ve ihsanda bulunmayı emreder" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Adalet insafı olmaktadır ihsan ise bağışta bulunmaktır." *6978

6972* Gurer'ul Hikem, 971

6973* a.g.e, 1130

6974* a. g. e. 4190

6975* Nehc'ul-Belağa, 224. hikmet

6976* a. g. e. 5448

6977* el-Bihar, 78/165/1
6978* Nehc'ul-Belağa, 231. Hikmet

973. Bölüm

İnsaflı Davranmayan Kimseye İnsafa Teşvik

3471.İmam Ali (a.s): "Mümin kendisine karşı insaflı davranmayan kimseye insaflı davranır." *6979

3472.İmam Ali (a.s): "İnsanların en adili kendisine zulmeden kimse hakkında insaflı davranandır." *6980

3473.İmam Sadık (a.s): "Kardeşleri insafa riayet etmeye davet etmek insaftan değildir." *6981

6979* Gurer'ul-Hikem, 1410
6980* a. g. e. 3186
6981* Emali'et-Tusi, 280/537

974. Bölüm

İnsaflı Davranan Kimse

3474.Resulullah (s.a.a): "Bir fakire mali yardımda bulunan ve insanlara karşı insaflı davranan kimse gerçek mümindir." *6982

3475.İmam Ali (a.s): "İnsanların en adili ve insaflı olanı başka bir hakimin müdahalesi olmaksızın kendiliğinden insaflı davranan kimsedir." *6983

3476.İmam Ali (a.s): "Biliniz ki her kim insanlara karşı insaflı davranırsa Allah onun sadece izzetini artırır." *6984

3477.İmam Ali (a.s): "İnsanın insaflı olması... akıllı olması için yeterlidir ve insanın kendisi için açıkça ortaya çıktığında gerçeği kabullenmesi de insaflı olması için yeterlidir." *6985

3478.İmam Ali (a.s) Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Allah'a karşı insaflı ol; halka, ailenin seç-kinlerine, kendilerine özel ilgi duyduğun emrindeki kimselere karşı insaflı davran. Böyle yapmazsan, ancak zulmetmiş olursun..." *6986

3479.İmam Bakır (a.s): "Allah'ın sadece şu üç grubun girdiği

cenneti vardır: Onlardan biri kendi hakkında hak üzere hüküm veren kimsedir." *6987

- 6982* el-Hisal, 47/48
6983* Gurer'ul Hikem, 3345
6984* el-Kafi, 2/144/4
6985* Keşf'ul-Gumme, 3/137, 138
6986* Nehc'ul Belağa, 53. mektup
6987* el-Kafi, 2/148/19

975. Bölüm

Kendisinden İnsaf Beklenilmeyen Kimse

3480.İmam Ali (a.s): "Şu üç grup, diğer üç gruptan asla insaf talep etmez: Akıllı kimse ahmaktan, iyi kimse kötüden ve yüce kimse aşağılık kimseden."*6988

3481.İmam Ali (a.s): "İyi kimse kötü kimseden insaf dilemez ve alim cahil kimseden insaf beklemez." *6989

- 6988* Gurer'ul-Hikem, 4674
6989* a. g. e. 10732-10733

202. Konu: İnsan

976. Bölüm

İnsanoğlunun Yüceliği

"Andolsun ki, biz insanoğlunu yüce kıldık, onların karada ve denizde gezmesini sağladık, temiz şeylerle onları rızıklandırdık, yaratıklarımızın pek çoğundan üstün kıldık." *6990

3482.Resulullah (s.a.a): "Allah nezdinde Ademoğlundan daha değerli bir şey yoktur."Ya Resulullah melekler de mi?" diye sorulunca, "Melekler, ay ve güneş gibi mecburdurlar" diye buyurdu." *6991

3483.Resulullah (s.a.a): "İnsan dışında hiç bir şey benzeri bin şeyden daha hayırlı değildir." *6992

3484.İmam Sadık'a (a.s) "Melekler mi daha üstündür, yoksa Ademoğulları mı?" diye soran Abdullah b. Sinan'a şöyle buyurmuştur: "Müminlerin Emiri Ali b. Ebi Talib (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah meleklerle şehvetsiz bir akıl vermiştir. Hayvanlara ise akılsız bir şehvet vermiştir. Ademoğullarına ise her ikisini vermiştir. Akıllı şehvetine üstün gelen kimse meleklerden daha hayırlıdır. Şehveti aklına üstün gelen ise hayvanlardan daha kötüdür." *6993

6990* İsra, 70

6991* Kenz'ul Ummal, 34621

6992* a. g. e, 34615

6993* el-Bihar, 60/299/5

977. Bölüm

İnsanın Yaratılış Nedeni

"Cinleri ve insanları ancak bana kulluk etmeleri için yaratmışımdır." *6994

"Eğer Rabbin dileseydi insanları tek bir ümmet kılardı. Fakat, Rabbinin merhamet ettikleri bir yana, hâlâ ayrıktadırlar, esasen onları bunun için yaratmıştır." *6995

3485.İmam Ali (a.s): "Allah'tan sakınmakla emrolundunuz, ihsan ve itaat için yaratıldınız." *6996

3486.İmam Hüseyin (a.s): "Ey İnsanlar! Şüphesiz aziz ve zikri yüce olan Allah kullarını kendilerini tanısınlar diye yaratmıştır. Onu tanıdıklarında ibadet ederler, ona ibadet edince O'ndan başkasına ibadetten kesilirler." Birisi kendisine, "Ey İbn-i Resulillah! Annem babam sana feda olsun, Allah'ı tanımak nedir?" diye sorunca da şöyle buyurdu: "Her zaman ehlinin, kendilerine itaatleri farz kılınan imamları tanımalarıdır." *6997

3487.İmam Sadık (a.s), "Allah yaratıkları neden yarattı. Oysa onlara muhtaç değildir. Onları yaratmak zorunda kalmamıştır. Bizimle oynamak da O'na yakışmaz" diyen bir zındıka şöyle buyurmuştur: "Hikmetini göstermek, ilmini kullanmak ve tedbirini geçerli kılmak için yaratmıştır." *6998

3488.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Fakat, Rabbinin merhamet ettikleri bir yana, hâlâ ayrılmaktadırlar, esasen onları bunun için yaratmıştır" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah'ın rahmetini hak edecek ve kendilerini bağışlatacak şeyler yapsınlar diye yaratmıştır." *6999

6994* Zariyat, 56

6995* Hud, 118, 119

6996* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 3/108

6997* el-Bihar, 23/83/22

6998* a.g.e, 10/167/2

6999* Nur'us Sakaleyn, 2/404/250

978. Bölüm

İnsanın Zayıflığı

"İnsan zayıf yaratılmıştır." *7000

3489.İmam Ali (a.s): "Miskin Ademoğlu! Eceli gizli, hastalıkları örtülü, ameli mahfuzdur. Bir sivrisinek incitir, (boğazına tıkanan) bir damla öldürür, bir ter kokutur! " *7001

7000* Nisa, 28

7001* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 20/62

979. Bölüm

İnsanın Ölçüsü

3490.İmam Ali (a.s): "İnsanın değeri, iki küçük organıdır: Kalbi ve diliyle. Savaşırsa kalbiyle savaşır ve konuşursa (diliyle) açık konuşur." *7002

7002* Gurer'ul Hikem, 2089

203. Konu: İnsanlar

980. Bölüm

İnsanlar

3491.İmam Ali (a.s): "İnsanlar ağaçlar gibidirler. Hepsi bir sudan içerler ama meyveleri farklıdır." *7003

3492.İmam Sadık (a.s): "Tüm insanlar şu üç şeye muhtaçtır: Emniyet, adalet ve refah." *7004

3493.İmam Sadık (a.s): "İnsanlardan denginiz olanlarından ve toplumun orta kesiminden ayrılmayın. Zira ki cevher madenlerini onların nezdinde bulursunuz." *7005

7003* Gurer'ul Hikem, 2097

7004* Tuhef'ul-Ukul, 320

7005* Mustedrek'ul-Vesail, 12/310/14167

981. Bölüm

Hukuksal Alanda İnsanların Eşitliği

3494.Resulullah (s.a.a): "İnsanlar tarağın dişleri gibi eşittirler." *7006

3495.İmam Ali (a.s): "İnsanlar hak karşısında eşittirler." *7007

3496.İmam Ali (a.s): "İnsanlar Adem'e kadar birbirine eşit ve denktirler." *7008

3497.İmam Ali (a.s) biri Arap diğeri Acem iki kadına eşit miktarda dirhem ve yiyecek veripte Arap olan kadın, "Ben Arap bir kadını bu kadın ise Acemdir" deyince şöyle buyurmuştur: "Allah'a yemin

olsun ki ben bu fey (beytülmal) hususunda
İsmailoğulları için İshakoğullarından bir üstünlük görmüyorum.”
*7009

bak. et-Takva, 1862. Bölüm

7006* Kenz'ul-Ummal, 24822

7007* Nehc'üs-Saade, 2/97

7008* el-Bihar, 78/57/119

7009* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 2/200, 201

982. Bölüm

İnsanlardan Olmayan Kimse

3498.İmam Sadık (a.s) kendisine, “Acaba bu yaratıkların tümü insanlardan mıdır?” diye soran birisine şöyle buyurmuştur:

“Misvakı terkedeni, dar yerde bağdaş kurup oturarı, kendisini ilgilendirmeyen şeylerle meşgul olan kimseyi, hakkında ilim sahibi olmadığı halde tartışan kimseyi, sebepsiz yere hasta yatağında yatan kimseyi, musibete uğramadığı halde üstü başı dağınık olan kimseyi, hakkında ittifak ettikleri bir gerçek hususunda arkadaşlarına muhalefet eden kimseyi, atalarının övüncüyle övüldüğü halde onların iyi ve güzel işlerinden nasipsiz olan kimseyi,

onlardan (insanlardan) ayır.

Zira böyle bir kimse içine ulaşıncaya kadar kat kat kabuğu soyulan funda ağacına benzer ve o aziz ve celil olan Allah'ın hakkında şöyle buyurduğu kimse gibidir: “Onlar sadece hayvanlar gibidir, hatta onlar daha aşağılıktırlar.” * 7010

7010* el-Hisal, 409/9

983. Bölüm

“İmme'a” Kelimesinin Anlamı

**3499.İmam Kazım (a.s) Fazl bin Yunus'a şöyle buyurmuştur:
“Hayrı ulaştır. Hayır söyle ve imme'a olma.” Ben (Fazl bin Yunus)**

şöyle arzettim: "İmme'a ne demektir?" İmam şöyle buyurdu: "Ben insanlarla birlikteyim. Ben de insanlardan biri gibiyim" deme. Zira Allah Resulü (s.a.a): "Ey insanlar! İki yoldan başka şey yoktur: Doğru yol ve kötü yol. İyilik ve kötülük yolu. O halde size göre kötülük yolu iyilik yolundan daha sevimli olmamalıdır." *7011 bak. et-Taklid, 1558. Bölüm

7011* Tuhef'ul-Ukul, 413

204. Konu: İsim

984. Bölüm

Güzel İsimler Seçmek

3500.Resulullah (s.a.a): "Kendinize güzel isimler seçin. Kıyamette bu isimlerle çağırılacaksınız: "Ey falan oğlu falan! Kalk ve nuruna doğru git ve falan oğlu falan! Kalk ki senin için hiçbir nur yoktur." *7012

3501.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınıza peygamberlerin adlarını verin." *7013

3502.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Çocukları İmamların isimleriyle adlandırmanın bir faydası var mıdır?" diye soran birisine şöyle buyurmuştur: "Evet Allah'a andolsun ki din sevgiden başka bir şey değildir. Allah şöyle buyurmuştur: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın." *7014

3503.İmam Kazım (a.s): "İnsanların çocuğuna yaptığı ilk bağış kendisi için güzel bir isim seçmesidir. O halde sizden her biri çocuğuna güzel bir isim seçsin." *7015 bak. el-Veled ve'l-Valid, 1888. Bölüm

7012* el-Kafi, 6/19/10

7013* Mekarim'ul Ahlak, 1/474/1626

7014* Tefsir i Ayyaşi, 1/168/28

7015* el-Kafi, 6/18/3

985. Bölüm

Çirkin İsimleri Değiştirmek

3504.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) erkeklerin ve şehirlerin kötü isimlerini değiştiriyordu." *7016

7016* el-Bihar, 104/127/4

205. Konu: İslam

986. Bölüm

İslam

"Allah katında din, şüphesiz İslam'dır." *7017

"Kim İslam'dan başka bir dine yönelirse, onunki kabul edilmeyecektir. O ahirette de kaybedenlerdendir." *7018

3505.Resulullah (s.a.a): "İslam yücedir ve ondan daha yüce din yoktur." *7019

3506.Resulullah (s.a.a): "Her kim İslam'ını güzelleştirirse cahiliye döneminde yaptığı şeylerden sorguya çekilmez. Her kim de İslam'ını kötüleştirirse yaptığı ve yapacağı her işten dolayı sorguya çekilir." *7020

3507.İmam Ali (a.s): "İslam'dan daha yüce bir şerafet yoktur." *7021

3508.İmam Ali (a.s): "Sonra bu İslam, Allah'ın kendisi için seçtiği, inayetiyle bakıp büyüttüğü, tebliği için yarattıklarının en hayırlılarını seçtiği, direklerini sevgiyle ayakta tutup yücelttiği bir dindir. Dinleri onun üstünlüğü ile alçaltmış, onu yükselterek diğer şeraitleri (derecelerini) indirmiştir." *7022

3509.İmam Ali (a.s) İslam'ın niteliği hakkında şöyle buyurmuştur: "Programı apaydın, yolları en açık, meşalesi yüce, yolu aydınlık ve ışığı aydınlatıcıdır." *7023

7017* Al-i İmran, 19

7018* a.g.s, 85

7019* el-Fakih, 4/334/5719

7020* el-Kafi, 2/461/2

7021* Nehc'ul Belağa, 371. hikmet

7022* a.g.e, 198. hutbe
7023* a.g.e, 106. Hutbe

987. Bölüm

Müslüman Kimdir?

3510.Resulullah (s.a.a): "Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir, ona zulmetmez ve ona kötü söz söylemez." *7024

3511.Resulullah (s.a.a): "Müslüman Müslüman'ın kardeşidir, ona hıyanet etmez, ona yalan söylemez ve onu yardımsız bırakmaz." *7025

3512.Resulullah (s.a.a): "Müslüman, Müslüman'ın aynasıdır." *7026

3513.İmam Sadık (a.s): "Müslüman, insanların elinden ve dilinden emniyette olduğu kimsedir. Mümin ise insanların kendisine mal ve canları hakkında güvendiği kimsedir." *7027

7024* Kenz'ul-Ummal, 745
7025* a. g. e. 747
7026* a. g. e. 742
7027* Mean'il Ahbar, 239/1

988. Bölüm

İslam'ın Sütunları

3514.Resulullah (s.a.a): "İslam çıplaktır. O halde örtüsü haya, süsü vefa, mürüvveti salih amel ve sütunu sakınmaktır. Her şeyin bir esası vardır. İslam'ın esası ise biz Ehl-i Beyt'i sevmektir." *7028

3515.Resulullah (s.a.a): "İslam'ın esası beni ve Ehl-i Beyt'im sevmektir." *7029

3516.İmam Ali (a.s): "İslam'ın sütunları yedi tanedir. Onların ilki akıldır. Onun üzerine sabır bina edilmiştir. İkinci sütun yüz suyunu korumak ve doğru konuşmaktır. Üçüncü sütun Kur'an'ı olduğu gibi

tilavet etmektir. Dördüncü sütun Allah için dost ve düşman olmaktır. Beşinci sütun ise Âl-i Muhammed'in (s.a.a) hakk ve velayetlerini tanımaktır. Altıncı sütun kardeşlerin hakkı ve onları savunmaktır. Yedinci sütun ise insanlarla iyi komşulukta bulunmaktır." *7030

3517.İmam Bakır (a.s): "İslam beş temel üzere kurulmuştur: Namaz kılmak, zekat vermek, Ramazan ayı orucunu tutmak, Beytullah'ıl Haram'ı haccetmek ve biz Ehl-i Beyt'in velayeti." *7031

3518.İmam Rıza (a.s): "İmamet, İslam'ın büyüyen kökü ve uzun dalıdır." *7032

7028* el-Mehasin, 1/445/1031
7029* Kenz'ul Ummal, 37631
7030* Tuhef'ul Ukul, 196
7031* Emali el-Mufid, 353/4
7032* el-Kafi, 1/200/1

989. Bölüm

İslam'ın Manası

3519.Resulullah (s.a.a): "İslam, kalbini teslim etmendir. Müslümanların senin elinden ve dilinden güvende olmasıdır." *7033

3520.Resulullah (s.a.a): "Her kim sabahladığı halde Müslümanların işlerine önem vermezse Müslüman değildir." *7034

3521.İmam Ali (a.s): "İslam, (Allah karşısında) teslimiyettir; teslimiyet yakîndir; yakîn tasdik etmektir; tasdik ikrar etmektir; ikrar eda etmektir; eda etmek ise ameldir." *7035

3522.İmam Ali (a.s): "Hıyanetten sakının. Şüphesiz hıyanet İslam'dan uzaktır." *7036

3523.İmam Ali (a.s): "Her kim bir Müslüman'ın aleyhine yardım ederse, şüphesiz İslam'dan beri olmuştur." *7037

3524.İmam Sadık (a.s) kendisine bir takım sorular soran ve cevabını aldığı anda ise, "Şimdi Allah'a teslim ve Müslüman oldum" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Hayır sen şu anda Allah'a iman ettin. İslam imandan öncedir. İslam vesilesiyle birbirinden miras alınır ve birbiriyle evlenilir ama iman vesilesiyle sevap elde edilir."

*7038

3525.İmam Sadık (a.s): "İslam vesilesiyle insanların kanı korunur, emanet eda edilir ve evlilik helal olur ama sevap, iman karşısında verilir." *7039

bak. el-İman, 181. Bölüm

- 7033* Kenz'ul Ummal, 17
- 7034* el-Kafi, 2/163/1
- 7035* **Nehc'ul Belağa, 125. hikmet**
- 7036* Gurer'ul Hikem, 4742
- 7037* a. g. e. 9220
- 7038* el-Kafi, 1/173/4
- 7039* a. g. e. 2/25/6

206. Konu: İsrâf

990. Bölüm

İsrâf

"Ey Ademoğulları! Her mescide güzel elbiselerinizi giyinerek gidin; yiyin, için, fakat israf etmeyin, çünkü Allah israf edenleri sevmez." *7040

3526.İmam Ali (a.s): "Zavallı israfkar! Kendi nefsini ıslahtan ve işini telafi etmekten ne kadar da uzaktır." *7041

3527.İmam Ali (a.s): "İsrâf yok oluşun, iktisatlı olmak ise servetin çoğalmasının sebebidir." *7042

3528.İmam Ali (a.s): "Yersiz yere mal harcamak israf ve savurganlıktır." *7043

3529.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "İsrâf etmeme engel ol; rızkımı zayi olmaktan koru; malımı bereketlendirerek çoğalt ve ondan infak ettiklerim hususunda iyilik etmenin yolunu göster bana." *7044

- 7040* A'raf, 31
- 7041* Gurer'ul-Hikem, 10092
- 7042* el-Bihar, 72/192/9
- 7043* **Nehc'ul-Belağa, 126. hutbe**
- 7044* Sahifet'us-Seccadiye, 86, 20. dua

991. Bölüm

İsrafkarın Alametleri

3530.Resulullah (s.a.a): "İsrafkar insanın dört nişanesi vardır: Batıl işlerle övünür, kendisine yakışmayan şeyleri yer, hayırlı işlerde rağbetsiz davranır ve kendisine faydası olmayan kimseyi reddeder." *7045

3531.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Mümin kimsenin on gömleği olabilir mi?" diye soran İshak b. Ammar'a şöyle buyurmuştur: "Evet."O, "Yirmi gömleği?" diye sorunca İmam şöyle buyurdu: "Evet olabilir, bunlar israf değildir. İsraf, misafirlikte/dışarıda giydiğin elbiseni evde/rast gele giydiğin elbisen kılmandır." *7046

3532.İmam Askeri (a.s): "Şüphesiz vermenin de bir ölçüsü vardır. Eğer bu ölçü aşılsa israf olur." *7047

7045* Tuhef'ul-Ukul, 22

7046* el-Bihar, 79/317/1

7047* ed-Durret'ul-Bahire, 43

992. Bölüm

İsrafın En Aşağı Sınırı

3533.Resulullah (s.a.a): "Canının istediğini yemen israftır." *7048

3534.İmam Sadık (a.s): "İsrafın en küçük miktarı kaptaki artığı yere dökmek, dışarıda giyilen elbiseyi evde giymek ve (meyvedeki) çekirdekleri kenara atmaktır." *7049

7048* Kenz'ul-Ummal, 7366

7049* el-Bihar, 75/303/7

993. Bölüm

İsraf Sayılmayanlar

3535.Resulullah (s.a.a): "İsrafta bir hayır yoktur ve hayırlı işlerde ise israf yoktur." *7050

3536.İmam Sadık (a.s): "Bedeni salim tutan şeyde israf olmaz...Aksine israf malı zayi eden ve bedene zarar veren şeylerdedir." *7051

3537.İmam Kazım (a.s), kendisine, "On tane elbiseye sahip olmak israf mıdır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hayır, çok gömleklere sahip olmak, gömleklerin daha uzun ömürlü olmasını sağlar. İsraf dışarıda/misafirlikte giydiğin elbiseni pis yerde giymendir." *7052

7050* el-Bihar, 77/165/2

7051* a. g. e. 75/303/6

7052* a. g. e. 79/317/1

207. Konu: İstihare-Hayır Dileme

994. Bölüm

İstihare-Hayır Dileme

3538.Resulullah (s.a.a): "Bir işi yapmaya niyetlendiğinde onun hakkında yedi defa Allah'tan hayır talep et. Sonunda, kalbine hangi şeyin daha çabuk geldiğine bak, hayır ondadır. Yani onunla amel et." *7053

3539.İmam Ali (a.s): "Allah'tan hayır dileyen kimse pişman olmaz." *7054

3540.İmam Ali (a.s): "Allah'tan hayır dile ve (hayır dilemeksizin) hiç bir şeyi seçme. Zira nice kimse bir işi seçmiş ve o iş helakine neden olmuştur." *7055

3541.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah'tan hayır dileyen her mümin kula istemediği şey vaki olsa bile Allah hayır verir." *7056

3542.İmam Sadık (a.s), istihare hakkında İbn-i Ebi Ya'fur'a şöyle buyurmuştur: "Önce Allah'ı yücelik ve azametle zikret. O'nu öv. Peygambere (s.a.a) ve Ehl-i Beytine (a.s) salat-u selam gönder. Sonra da şöyle de: "Gaybı ve aşikar olanı bilen, Rahman ve Rahim olan ve tüm sırların bilicisi olan Allahım! Senden yardım diliyorum. Allah'tan rahmetinin yardımıyla hayır talep ediyorum." *7057

3543.İmam Sadık (a.s), kendi huzurunda, "Bazen bir işi yapmak isteyince Allah'tan hayır diliyorum, ama aklım bir yere varmıyor" denilince şöyle buyurmuştur: "Kur'an'ı aç ve Allah'ın izniyle gözüne ilişen ilk ayetle amel et." *7058

İmam Sadık (a.s): "İki rekat namaz kıl ve Allah'tan hayır talep et. Zira Allah'a andolsun ki bir Müslüman Allah'tan hayır talep edince Allah mutlaka ona hayır taktir eder." *7059

7053* el-Bihar, 91/265/19
7054* Gurer'ul-Hikem, 9453
7055* a. g. e. 2346
7056* el-Bihar, 91/224/4
7057* a.g.e, 91/256/1
7058* Tehzib, 3/310/960
7059* el-Kafi, 3/470/1

208. Konu: İtaat

995. Bölüm

Allah'a İtaat ve Etkileri

“Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e ve sizden buyruk sahibi olanlara itaat edin.” *7060

3544. Resulullah (s.a.a): “Allah nezdinde olan şeylere, itaat dışında bir şeyle ulaşamaz.” *7061

3545. İmam Ali (a.s): “Allah'a itaat her doğruluğun anahtarı ve her türlü fesadın ıslah sebebidir.” *7062

3546. İmam Ali (a.s): “İnsanlardan Allah'ın rahmetine en layık olan kimse onların en çok itaat edenidir.” *7063

3547. İmam Ali (a.s): “Hakkında cehalet özrünü getiremeyeceğiniz kimseye itaat ediniz.” *7064

3548. İmam Hadi (a.s): “Her kim yaratıcıya itaat ederse yaratığın hoşnutsuzluğu ve gazabından dolayı korkuya kapılmaz.” *7065

7060* Nisa, 59
7061* Vesail'uş Şia, 11/184/2
7062* Gurer'ul-Hikem, 6012
7063* a. g. e. 3192
7064* el-Bihar, 70/95/1
7065* a. g. e. 78/366/2

996. Bölüm

İtaate Layık Olan Kimseler

3549. İmam Ali (a.s): “Akıllı kimseye itaat et ki kazançlı olasın, cahil kimseye ise karşı çık ki salim kalasın.” * 7066

3550. İmam Ali (a.s): “İlme itaat ve cehalete isyan et ki kurtuluşa eresin.” * 7067

3551. İmam Ali (a.s): “Her kim yaratığa itaate ve yaratıcıya isyana boyun bükerse (teslimiyet gösterirse) dini yoktur.” * 7068

3552. İmam Ali (a.s): “Üstündekine itaat et ki altındaki de sana itaat etsin.” * 7069

3553. İmam Ali (a.s): “Her kim Allah karşısında mütevazi olursa bedeni Allah’a itaatten usanmaz.” * 7070

3554. İmam Hadi (a.s): “Her kim dostluğunu ve düşüncesini emrine verirse sen de itaatini emrine ver.” * 7071

7066* Gurer’ul-Hikem, 2263-2264

7067* a. g. e. 2309

7068* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/43/149

7069* Gurer’ul Hikem, 2475

7070* el-Bihar, 78/90/95

7071* a.g.e, 78/365/4

997. Bölüm

İtaate Layık Olmayan Kimseler

“Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik, fakat onlar bizi yoldan saptırdılar.” “Rabbimiz! Onlara iki kat azâb ver, onları büyük bir lânete uğrat” derler.” *7072

3555. Resulullah (s.a.a): “Her kim Allah’ı hoşnutsuz kılacak bir iş yapmakla bir yöneticiyi hoşnut kılarırsa aziz ve celil olan Allah’ın dininden dışarı çıkmıştır.” *7073

3556. İmam Ali (a.s): “Dikkat edin, dikkat edin! Makamıyla övünen, nesebiyle başkalarına karşı büyüklenen, büyüklerinize ve idarecilerinize itaat etmekten sakının... Saf suyunuza bulanık sularını katıp içtiğiniz, sıhhatinize hastalıklarımı karıştırdığınız, hak inancınıza batıllarını girdirdiğiniz nesebi şüpheli kimselere uymayın. Onlar fiskın temelidirler.” *7074

3557. İmam Ali (a.s): “Gevşek davranan, hakları zayı eder; söz taşıyana uyan da dostunu kaybeder.” *7075

7072* Ahzap, 67 ve 68

7073* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/69/318

7074* Nehc’ul Belağa, 192. hutbe

7075* a.g.e, 239. Hikmet

209. Konu: İtham

998. Bölüm

İtham

3558. İmam Sadık (a.s): “Mümin, kardeşini itham ederse, tuzun suda eridiği gibi iman da kalbinde erir, yok olur.” *7076

3559. İmam Sadık (a.s): “Kardeşini dini hususlarda itham edenlerin, kendi aralarında bir hürmeti ve saygınlığı kalmaz.” *7077

7076* el-Kafi, 2/361/1

7077* a. g. e. h. 2.

999. Bölüm

İtham Edilecek Yerlerde Durmaktan Sakındırmak

3560. Resulullah (s.a.a): “İnsanlardan itham edilmeye en layık kimse itham edilen kimselerle arkadaşlık edendir.” *7078

3561. İmam Ali (a.s): “İtham edilecek yerlerden ve kötü zanda bulunulacak toplantılardan sakın. Zira hiç şüphesiz kötü arkadaş, dostunu aldatır.” *7079

3562. İmam Ali (a.s): “Kendini itham edilecek yerlerde tutan kimse, kendisine kötü zanda bulunan kimseyi kınamamalıdır.” *7080

3563. İmam Ali (a.s): “Her kim kötü yerlere gidip gelirse kötü ithama maruz kalır.” *7081

7078* Emali es-Seduk, 28/4

7079* el-Bihar, 75/90/2

7080* a.g.e, 4

7081* a. g. e. 91/8

210. Konu: İtikaf

1000. Bölüm

İtikaf

“Hani Kabe'yi, insanlar için dönüş/toplanma ve güven yeri kılmıştık. “İbrahim'in makamını namaz yeri ediniriz” dedik. Evimi tavaf edenler, ibadete kapananlar, rüku ve secde edenler için temiz tutun diye İbrahim ve İsmail'le ahitleştik.” *7082

3564. Enes: “Peygamber (s.a.a), mukim olduğu (yolculukta olmadığı) bir zamanda Ramazan ayının son on gününde itikafa girerdi. Yolculuğa gidince de ertesi yıl yirmi gün itikafa girerdi.” *7083

3565. Meymun b. Mihran: “Hasan b. Ali'nin (a.s) huzurunda oturmuştum. Birisi geldi ve şöyle arz etti: “Ey İbn-i Resulillah! Falan kimse, benden bir miktar para alacaktır. Beni hapsetmek istiyor.” İmam şöyle buyurdu: “Allah'a yemin olsun ki senin borcunu verecek param yoktur. Daha sonra o şahısla konuştu.” “İmam (a.s) ayakkabılarını giydi. Ben şöyle arzettim: “Ey İbn-i Resulillah! İtikafta olduğunuzu unuttunuz mu?” İmam şöyle buyurdu: “Unutmadım, ama babam, Resulillah'ın şöyle buyurduğunu nakletmiştir: “Her kim Müslüman kardeşinin ihtiyacını karşılamak için çalışırsa, dokuz bin yıl gündüzleri oruç tutmuş ve geceleri ibadetle geçirmiş gibidir.” *7084

3566. İmam Sadık (a.s): “Allah Resulü (s.a.a) Ramazan ayının son on gününde itikafa girerdi. Bu müddet boyunca kendisi için kıldan yapılmış bir çadır kurulurdu. Burada bizzat kendisi elbisesini toplar ve yatağını kaldırırdı...” *7085

3567. İmam Sadık (a.s): “İtikaf etmek sadece, içinde adil bir imamın cemaatle namaz kıldığı merkez camide olmalıdır.” *7086

7082* Bakara, 125

7083* Kenz'ul-Ummal, 18091

7084* Fakih, 2/189/2108

7085* Tehzib, 4/287/869

7086* el-Kafi, 4/176/1

211. Konu: İyilik

1001. Bölüm

İyilik

“İyilikte ve kötülükten sakınmakta yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın. Allah'tan sakının, Allah'ın cezası şiddetlidir.” *7087

3568. Resulullah (s.a.a): “Ömrü sadece iyilik uzatır.” *7088

3569. Resulullah (s.a.a): “Sevap açısından hayırların en çabuk ulaşanı iyiliktir. Ceza açısından en çabuk erişeni ise zulümdür.” *7089

3570. Resulullah (s.a.a): “Üç şey iyiliğin kapısındanadır: Kalp cömertliği, güzel söz ve eziyetlere sabretmek.” *7090

3571. İmam Bakır (a.s): “Dört şey iyiliğin hazinelerindedir: İhtiyacını gizlemek, gizli sadaka vermek, acısını gizlemek ve musibetini gizli tutmak.” *7091

7087* Maide, 2

7088* el-Bihar, 77/166/3

7089* el-Hisal, 110/81

7090* Tuhef'ul-Ukul, 8

7091* a. g. e. 295

1002. Bölüm

İyi İnsanın Nişanesi

3572.Resulullah (s.a.a): "İyi insanın nişanesi on tanedir: Allah için sever, Allah için nefret eder, Allah için ayrılır, Allah için öfkelenir, Allah için hoşnut olur, Allah için amel eder, Allah'ı talep eder, Allah karşısında huşu, korku, endişe, temizlik, ihlas, haya ve dikkat içinde bulunur, Allah için ihsan eder."

Tuhaf'ul Ukul, 21

1003. Bölüm

Kamil İyilik

3573.Resulullah (s.a.a): "Kamil iyilik, açıkta yaptığın ameli gizlilikte de yapmandır."*7093

7093* Kenz'ul Ummal, 5265

212. Konu: İyilik (1)

1004. Bölüm

İyilik

3574.İmam Ali (a.s): "İyilik etmek, mazluma yardım etmek ve misafir perverlik efendilik sebebidir." *7094

3575.İmam Ali (a.s): "İyilik etmek, ebedi bir stoktur. (Yani her zaman kalıcıdır veya ebedi ve sürekli olan kıyamet günü için bir stoktur.)" *7095

3576.İmam Hüseyin (a.s): "Bilin ki iyilik etmek, övgü kazandırır ve ardından sevaba sebep olur. Eğer iyiliği bir insan şeklinde görecekseniz, şüphesiz onu görenlerin hoşlandığı ve alemlerden üstün olacak güzel bir şekilde görürdünüz. Eğer aşağılığı görecekseniz, şüphesiz onu da çelimsiz, çirkin, kötü görünümlü, kalplerin nefret ettiği ve gözlerin görmekten kaçındığı bir şekilde görürdünüz." *7096

3577.İmam Sadık (a.s): "Cennete giren ilk kimse, iyilik sahipleridir." *7097

3578.İmam Sadık (a.s): "Dünyada ihsan sahipleri ahirette de ihsan sahipleri olacaklardır. Zira ahirette iyi işleri ağır gelir. Böylece iyiliklerini günahkarlara bağışta bulunurlar." *7098

3579.İmam Cevad (a.s): "İyilik sahipleri, iyiliğe ihtiyacı olanlardan daha çok, iyilik etmeye muhtaçtırlar. Zira mükafat, övünç ve güzel ünlerini ona borçludurlar. O halde, insan yaptığı her iyiliği önce kendisine yapmaktadır. O halde kendisine yaptığı iyilik sebebiyle başkalarından teşekkür beklememelidir." *7099

7094* Gurer'ul-Hikem, 6585

7095* a. g. e. 9890

7096* Mustedrek'ul-Vesail, 12/343/14242

7097* ed-Deavat lir-Ravendi, 108/240

7098* Emali'et-Tusi, 304/610

7099* Keşf'ul-Gumme, 3/137

1005. Bölüm

İyi ve Kötü Herkese İyilikte Bulunmaya Teşvik

3580.Resulullah (s.a.a): "Dinden sonra, aklın başı insanlarla dost olmak ve iyi ve kötü herkese iyilikte bulunmaktır."*70100

3581.Resulullah (s.a.a): "Layık olmayan ve olan herkese iyilik ve ihsanda bulun. Zira kendisine ihsanda bulunduğun kimse ihsana layık olmasa bile, sen ihsan faziletini elde etmiş olursun." *7101

bak. es-Sual (2), 913. Bölüm

7100* el-Bihar, 74/401/44

7101* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/35/76

1006. Bölüm

İhsan ve Yardımın Elden Ele Dolaşması

3582.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir fakire sadaka verirse sevabını Allah'tan alır. Eğer bu sadakayı kırkbin insan elden ele dolaştırır ve fakirin eline verirse, onların hepsi tam bir sevap elde ederler." *7102

3583.İmam Sadık (a.s): "Eğer ihsan ve yardım, seksen elden ele dolaşırsa, sahibinin sevabından hiçbir şey azalmaksızın, hepsi o ihsan sebebiyle mükafata erişir." *7103

7102* Sevak'ul-A'mal, 342/1

7103* el-Kafi, 4/18/2

1007. Bölüm

Minnet Etmekten Sakınmak

3584.İmam Ali (a.s): "İyiliğinizi öldürmekle (unutmakla) onu diriltin." *7104

3585.İmam Ali (a.s): "Sana iyilik yapılıncı onu hatırla ve sen iyilik yapılıncı onu unut." *7105

3586.İmam Ali (a.s): "İyilik yapmanın ölçüsü, iyilik vesilesiyle minnet etmemektir." *7106

bak. es-Sadaka, 1115. Bölüm

7104* Gurer'ul-Hikem, 2282

7105* a. g. e. 4000-4001

7106* a. g. e. 9724

1008. Bölüm

İyiliği Tam ve Kamil Olarak Yapmak

3587.Resulullah (s.a.a): "İyiliği tamamlamak, iyiliğe başlamaktan daha üstündür." *7107

3588.İmam Ali (a.s): "Her kim iyiliğini terbiye edip geliştirmese (kemale erdirmese), onu zayi etmiş olur." *7108

3589.İmam Kazım (a.s): "Bir mümine ihsanda bulunan kimse, o ihsanı sadece şu üç şeyle

kemale erİştirebilir: Yaptığı iyiliği küçük görmekte, iyiliği gizlemekte ve iyiliği yapmada acele davranmakla. Zira mümine yaptığı iyiliği küçük gören kimse, kardeşini büyük saymıştır. Her kimde mümine yaptığı iyiliği büyük görürse kardeşini küçük görmüştür. Mümine yaptığı iyiliği örten kimse çok yüce bir iş yapmıştır. Her kim de verdiği sözünde acele davranırsa, bu bağışını tatlı kılmış olur.” *7109

7107* Emali'et-Tusi, 596/1235; Kenz'ul-Ummal, 16256

7108* Gurer'ul-Hikem, 9115

7109* Tuhef'ul-Ukul, 403

1009. Bölüm

İyiliği Küçük Görmekten Sakınmak

3590.Resulullah (s.a.a): “Yapılan hiçbir iyiliği her ne kadar kardeşine gösterdiğin gülyüz de olsa küçük görme.” *7110

3591.İmam Ali (a.s): “Yapabildiğin hiçbir iyiliği küçük görme ve daha büyük bir iyilik sebebiyle onu terketme. Zira kendisine ihtiyaç duyulduğu halde yapılan az bir iyilik ve yardım, kendisine ihtiyaç duyulmadığı halde yapılan çok iyilikten daha faydalıdır. Her gün için kemale erişeceğin bir iş yap.” *7111

7110* Kenz'ul-Fevaid, Keraceki, 1/212

7111* el-Ca'feriyyat, 233

1010. Bölüm

İyiliğin Kabul Edildiğinin Göstergesi

3592.İmam Ali (a.s): “En iyi ihsan iyilere yapılan ihsandır.” *7112

3593.İmam Sadık (a.s), kendisinden, kulun Allah nezdinde kabul görmesinin alameti sorulunca şöyle buyurmuştur: “Kulun Allah nezdinde kabul görmesinin alameti, yaptığı ihsan ve iyiliğin yerinde yapılmasıdır. Eğer böyle olmazsa (yerinde ihsanda bulunmazsa) o da (kabul görmesi de) öyle olmaz.” *7113

7112* Gurer'ul-Hikem, 4983

7113* el-Bihar, 74/419/47

1011. Bölüm

İyiliğin Sevabı

3594.Resulullah (s.a.a): “Her kim gözleri görmeyen birini, bir çölde kırk adımlık yol götürürse, bütün bir yeryüzü altınla doldurulsa (ve kendisine verilse) bu işin sevabından iğne ucu kadar kendisine sevap verilmiş sayılmaz. Onu yolunun üstündeki tehlikeden (sağ salim) geçirirse, kıyamet günü bu iş, iyilikler terazisinde, dünyadan yüz bin kat daha büyük olur.” *7114

3595.Resulullah (s.a.a): “Bir kul, Müslümanların yolunun üzerindeki bir diken dalını kaldırdığı için cennete gitti.” *7115

3596.Resulullah (s.a.a): “Her kim, yol kenarında yolcular için bir sığınak yaparsa, Allah da kıyamet günü onu yüzü cennetliler için nur saçtığı bir halde inciden soylu bir devenin üzerine binmiş bir şekilde haşreder.” *7116

3597.Resulullah (s.a.a): “Her kim Müslümanlara su ve ateşin zarar vermesine engel

olursa cennet ona farz olur." *7117

**3598.İmam Sadık (a.s): "İyiliği de adı gibi (iyi) gördüm. Allah'ın iyilik yapana
3599.verdiği sevabı dışında hiçbir şey iyilikten daha üstün değildir." *7118**

7114* a.g.e, 75/15/8

7115* el-Hisal, 32/121

7116* Sevak'ul-A'mal, 343/1

7117* el-Kafi, 5/55/3

7118* Mekarim'ul-Ahlak, 1/294/915

213. Konu: İyilik (2)

İyiliği Emretmek ve Kötülükten Sakındırmak

1012. Bölüm

İyiliği Emretmek ve Kötülükten Sakındırmak

"Sizden; iyiye çağırın, doğruluğu emreden ve kötülükten men eden bir cemaat olsun.
İşte kurtuluşa erişenler yalnız onlardır." *7119

"Siz, insanlar için ortaya çıkarılan, doğruluğu emreden, kötülükten alıkoyan, Allah'a iman eden hayırlı bir ümmetsiniz. Kitab ehli iman etmiş olsalardı, kendileri için daha hayırlı olurdu; içlerinde iman edenler olmakla beraber, çoğu yoldan çıkmıştır." *7120

"Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridir; iyiyi emreder kötülükten alıkorlar..." *7121

3600.Resulullah (s.a.a): "Her kim, iyiliği emreder ve kötülükten sakındırırsa, o Allah'ın yeryüzündeki halifesi ve Resulullah'ın halifesidir." *7122

3601.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah dini olmayan müminden nefret eder." Kendisine şöyle arzedildi: "Dini olmayan mümin kimdir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Kötülükten sakındırmayan kimsedir." *7123

3602.İmam Ali (a.s): "Şeriatın kıvamı iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak ve hadleri uygulamaktır."*7124

3603.İmam Ali (a.s): "Bütün iyi işler ve Allah yolunda cihat etmek, iyiliği emredip, kötülükten sakındırmaya oranla derin bir denize atılan bir tükürük gibidir." *7125

3604.İmam Ali (a.s): "İyiliği emretmek, yaratıkların en üstün amellerindendir." *7126

3605.İmam Ali (a.s): "Biliniz ki iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, hiç kimsenin ecelini yakınlaştırmaz ve rızkını kesmez." *7127

3606.İmam Hüseyin (a.s): "Söyle denilmiştir: "Hiçbir müminin gözüne, Allah'a isyan edildiğini gördüğü halde onu değiştirinceye kadar gözünü yumması helal değildir." *7128

3607.İmam Bakır (a.s): "İyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, Peygamberlerin yolu ve iyilerin metodudur. Diğer farzların kendisiyle ayakta durduğu bir farzdır. Yollar onunla güvene erer, kazançlar helal olur, zorla alınan haklar ve mallar sahiplerine geri dönderilir, yeryüzü bayındır olur, düşmanlardan intikam alınır ve işler bir düzene girer." *7129

bak. el-Cihad (1), 385. Bölüm

7119* Al-i İmran, 104

7120* Al-i İmran, 110

7121* Tevbe, 71

7122* Mustedrek'ul-Vesail, 12/179/13817

7123* el-Kafi, 5/59/15
7124* Gurer'ul-Hikem, 6817
7125* Nehc'ul-Belağa, 374. hikmet
7126* Gurer'ul-Hikem, 1977
7127* el-Kafi, 5/57/6
7128* Tenbih'ul-Havatir, 2/179
7129* el-Kafi, 5/56/1

1013. Bölüm

İyiliği Emretmek ve Kötülükten Sakındırmanın Terkedilme Tehlikesi

3608.Resulullah (s.a.a): "Ya iyiliği emredip kötülükten sakındırırsınız, ya da Allah'ın azabı hepinizi çepe çevre sarar." *7130

3609.İmam Ali (a.s), İbn-i Mülcem tarafından yaralandıktan sonra oğlu Hasan ve Hüseyin'e (a.s): "İyiliği emredip kötülükten menetmeyi terketmeyin. Aksini yaptığınız takdirde başınıza kötüleriniz geçer ve sonra ne kadar çağırırsanız da artık sizlere icabet edilmez." *7131

7130* Vesail'uş-Şia, 11/407/12
7131* Nehc'ul-Belağa, 47. Mektup

1014. Bölüm

Bir Topluluğun Yaptığına Hoşnut Olan Kimse

3610.İmam Ali (a.s): "Bir topluluğun yaptığından razı olan, onlarla o işe girmiş gibidir. Batıl işe girenin ise iki suçu vardır: Onu yapma ve yapılmasına razı olma suçu." *7132

3611.İmam Cevad (a.s): "Her kim kötü bir işi hoş sayarsa o işe ortak olmuş olur." *7133

3612.İmam Cevad (a.s): "Her kim bir işe şahit olur da ondan hoşnut olmazsa, ona şahit olmamış gibidir. Her kim de bir işe şahit olmaz ama ondan hoşnut olursa ona şahit olmuş gibidir." *7134

7132* a.q.e, 154. hikmet
7133* Keşf'ul-Gumme, 3/139
7134* Tuhef'ul-Ukul, 456

1015. Bölüm

İyiliği Emreden Kimsenin Şartları

3613.Resulullah (s.a.a): "Her kim iyiliği emrederse bu işi güzel bir şekilde yapmalıdır." *7135

3614.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Biz sadece kamil bir şekilde riayet ettiğimiz şeyleri emreder ve kamil bir şekilde kaçındığımız şeyleri menederiz" diye arz edilince şöyle buyurmuştur: "Hayır, her ne kadar kendiniz hepsiyle amel etmeseniz de iyilikleri emredin ve her ne kadar tümünden sakınmasanız da kötülükten sakındırın." *7136

3615.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ben kendimi, sakınmadığım şeyden insanları sakındırmaktan, önceden yapmadığım bir şeyi insanlara emretmekten daha yüce biliyorum" *7137

3616.İmam Ali (a.s): "Marufu emredip kendisi terkedene, kendisi işlediği halde

münkerden nehyetmeye kalkışana Allah lanet etsin!" *7138

3617.İmam Ali (a.s): "İnsanları kötülükten menedip kendiniz de kötülükten uzak durun. Çünkü siz önce bizzat kötülük etmemekle, sonra kötülükten nehyetmekle emrolundunuz." *7139

3618.İmam Sadık (a.s): "İyiliği emreden ve kötülükten sakındıran kimsenin şu üç haslete sahip olması gerekir: Emrettiği şeyle amel etmelidir, sakındırdığı şeyi bizzat kendisi de terketmiş olmalıdır, emir ve yasakladığı şeylerde adil olmalıdır ve emir ve yasaklamasında yumuşak bir yol tutturmalıdır." *7140
bak. et-Tebliğ, 264. Bölüm; el-İlim, 1356. Bölüm; el-Mevize, 1853. Bölüm

7135* Kenz'ul-Ummal, 5523
7136* Tenbih'ul-Havatir, 2/213
7137* Gurer'ul-Hikem, 3780
7138* Nehc'ul-Belağa, 129. hutbe
7139* a.g.e, 105. hutbe
7140* el-Hisal, 109/79

1016. Bölüm

Kötülükten Sakındırmanın En Düşük Mertebesi

3619.Resulullah (s.a.a): "Sizden her kim bir kötülüğü görürse, eliyle onu değiştirmelidir. Eğer buna gücü yetmezse diliyle bunu değiştirmeye çalışmalıdır (itiraz etmelidir.) Eğer buna da gücü yetmezse kalbiyle onu inkar etmelidir ve bu imanın en düşük mertebesidir." *7141

3620.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki insanlardan korkmak sizden birinin hakkı görüp dile getirmesine engel olmamalıdır. (Zira hakkı ifade etmek) ne bir eceli yakınlaştırır ne de rızkı uzaklaştırır." *7142

3621.İmam Ali (a.s): "Kötülüklere karşı eli ve diliyle itiraz etmeyen bir kimse, diriler arasında ölü gibidir." *7143

3622.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü bizlere günahkarlara karşı asık bir surat takınmamızı emretmiştir." *7144

3623.İmam Sadık (a.s): "Müminin hasebi izzettir. Bir kötülük gördüğünde Allah onun, kalbiyle inkar ettiğini bilir." *7145
bak. el-Cihad (1), 383. Bölüm; el-Maruf (2), 1286. Bölüm

7141* et-Terğib ve't-Terhib, 3/223/1
7142* Kenz'ul-Ummal, 5570
7143* Tehzib, 6/181/374
7144* el-Kafi, 5/59/10
7145* a.g.e, 5/60/1

214. Konu: İzzet

1017. Bölüm

İzzetin Anlamı

"Onlar, iman edenleri bırakıp da kâfirleri dost edinirler; onların tarafında bir şeref ve kudret mi arıyorlar? Doğrusu izzet bütünüyle Allah'ındır." *7146

3624.İmam Ali (a.s): "Allah'tan başkasıyla izzet bulan zeliildir." *7147

3625.İmam Ali (a.s): "Bil ki Allah karşısında zelil olmayan kimseye izzet yoktur ve Allah karşısında mütevazî olmayan kimseye yücelik yoktur." *7148

3626.İmam Ali (a.s): "Hilim gibi bir izzet vardır." *7149

3627.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "(İlahî) Emir sahiplerine itaat etmek izzetin kemalidir." *7150

3628.İmam Sadık (a.s): "İzzet, hakla karşılaştığın zaman onun karşısında boyun eğmen ve alçak gönüllü olmandır." *7151

7146* Nisa, 139

7147* el-Bihar, 78/10/67

7148* Tuhef'ul-Ukul, 366

7149* Nehc'ul-Belağa, 113. hikmet

7150* Tuhef'ul-Ukul, 283

7151* el-Bihar, 78/228/105

1018. Bölüm

İzzetin Sebepleri

3629.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Davud! Ben izzeti kendime itaatte karar kıldım. Ama insanlar onu sultana itaatte arıyorlar ve bu yüzden de onu elde edemiyorlar." *7152

3630.Lokman (a.s) oğluna yaptığı öğüdünde şöyle buyurmuştur: "Eğer dünya izzetini elde etmek istiyorsan insanların elinde olan şeylerden ümidini kes. Zira Peygamber ve siddıklar (doğrular) tamahlarını kestikleri için o makamlara ulaştılar." *7153

3631.İmam Ali (a.s): "Takvadan daha aziz bir izzet yoktur." *7154

3632.İmam Ali (a.s) bir münacatında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Senin kulun oluşum benim için izzet olarak yeter ve senin benim Rabb'im oluşun bana kıvanç olarak yeter." *7155

3633.İmam Ali (a.s): "Bil ki her kim insanlara karşı insafla davranırsa Allah onun izzetini artırır." *7156

3634.İmam Ali (a.s): "Kanaatkar ol ki izzetli olasın." *7157

3635.İmam Bakır (a.s): "İnsanların elinde olanlara göz dikmemek müminin dininde izzetli olmasına sebep olur." *7158

3636.İmam Bakır (a.s): "Allah şu üç şey sebebiyle, Müslüman insanın sadece izzetini artırır: Kendisine zulmedenî bağışlamakla, kendisinden esirgeyen bir kimseye bağışta bulunmakla ve kendisinden kopan biriyle birleşmekle." *7159

3637.İmam Sadık (a.s): "Her kim aşireti olmaksızın izzetli, malı olmaksızın zengin ve saltanatı olmaksızın heybetli olmak isterse Allah'a günah zilletinden itaat izzetine geçmelidir." *7160

3638.İmam Sadık (a.s): "Öfkesini yenen kulun, aziz ve celil olan Allah dünya ve ahirette izzetini artırır." *7161

3639.İmam Askerî (a.s): "Hakkı terkedenden aziz kimse zillete düşmüştür. Hakkı alan her zelil ise izzet elde etmiştir." *7162

bak. et-Tekva, 1862. Bölüm

7152* el-Bihar, 78/453/21

7153* Kasas'ul-Enbiya, 195/244

7154* Nehc'ul-Belağa, 371. hikmet
7155* el-Hisal, 420/14
7156* el-Kafi, 2/144/4
7157* el-Bihar, 78/53/90
7158* el-Kafi, 2/149/6
7159* a. g. e. s. 109/10
7160* el-Hisal, 169/222
7161* el-Kafi, 2/110/5
7162* el-Bihar, 78/374/24

1019. Bölüm

İzzetin Beka Sebebi

3640.İmam Bakır (a.s): "İzzetin bekasını, tamahı öldürmekle talep et." *7163

3641.İmam Sadık (a.s): "İnsanlardan uzak durmak ve yalnızlık, onlarla dost olmaktan daha çok izzet ve saygınlığını artırır." *7164

7163* Tuhef'ul-Ukul, 286
7164* el-Bihar, 74/180/28

215. Konu: Kabir-Mezar

1020. Bölüm

Kabir

3642.Resulullah (s.a.a): "Kabir ahiretin ilk durağıdır. Kim ondan kurtulursa, ondan sonraki duraklar daha kolaydır ve eğer kurtulamazsa, sonraki durağın zorluğu ondan daha az değildir." *7165

3643.Resulullah (s.a.a): "Ahiret adaletinin ilk durağı kabirlerdir; düşük ve şerif hiç kimse tanınmaz." *7166

3644.Resulullah (s.a.a): "Mezardan daha çirkin bir manzara görmedim." *7167

3645.İmam Ali (a.s): "Mezarlara komşu ol ki ibret alasın." *7168

3646.İmam Sadık (a.s): "Mezar her gün sohbet eder ve şöyle der: "Ben gurbet eviyim, ben yalnızlık eviyim, ben kurtlar eviyim, ben kabirim, ben cennet bahçelerinden bir bahçe veya cehennem çukurlarından bir çukurum." *7169

3647.İmam Kazım (a.s), bir mezarın yanında şöyle buyurmuştur: "Sonu bu olan şeyin, başlangıcından yüz çevirmek yakışır. Başlangıcı bu olan şeyin de sonucundan korkmak yakışır." *7170

7165* el-Bihar, 6/242/64
7166* Mustedrek'ul-Vesail, 2/475/2502
7167* Tenbih'ul Havatir, 1/284
7168* Gurer'ul Hikem, 4800
7169* el-Kafi, 3/242/2
7170* Mean'il-Ahbar, 343/1

1021. Bölüm

Kabir Sorgusu

3648.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın, "Allah iman eden kimseleri dünya ve ahiret hayatında sabit bir sözle sabit kılar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat, (ahiretten) mezarda ölümlerin sorguya çekildiği andır." *7171

3649.Resulullah (s.a.a), daha bir gün önce defnedilen ve ailesinin üzerinde ağladığı bir mezarın yanından geçince şöyle buyurmuştur: "Sizin gözünüzde değersiz, hafifçe kılınan iki rekat namaz, bu mezarın sahibi için sizin bütün dünyanızdan daha sevimlidir." *7172

3650.İmam Sadık (a.s): "Mezarda ölüden beş şey hakkında soru sorulur: Namazından, zekatından, haccından, orucundan ve biz Ehl-i Beyt'in velayetinden. Velayet, kabrin bir köşesinden o dört şeye şöyle der: "Sizden herhangi birinizin bir eksikliği olursa, onu tamamlamak benim görevimdir." *7173

3651.İmam Sadık (a.s): "Kabirde sadece tam kafir veya tam mümin olan kimseler sorguya çekilirler." *7174

7171* İbrahim, 27

7172* el-Bihar, 6/228/29

7173* Tenbih'ul Havatir, 2/225

7174* el-Kafi, 3/241/15

1022. Bölüm

Kabir Azabı

3652.İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Bağışlanmamış kimse için ölümden daha zor olan şey mezardır. O halde, mezarın darlığından, baskısından, karanlığından ve yalnızlığından korkunuz... Allah'ın, düşmanlarını hakkında uyardığı sıkıcı hayat kabir azabıdır." *7176

3653.İmam Ali (a.s): "Gerçekten de siz, içinizden ölen kimselerin gördüğünü görseydiniz feryat eder, inleyip sizlardınız; korkar dinler, itaat ederdiniz. Ama onların gördüklerini göremiyorsunuz, onların gördükleri şey örtülüdür sizlere. Ama yakında kaldırılacak o perde." * 7177

3654.İmam Bakır (a.s): "Herkim namazının rükusunu tam olarak yerine getirirse, mezarda hiçbir korku ve dehşete maruz kalmaz." *7178

7176* Emali'et-Tusi, 28/31

7177* Nehc'ul-Belağa, 20. hutbe

7178* Sevak'ul A'mal, 55/1

216. Konu: Kadın

1023. Bölüm

Erkek ve Kadın Eşitliği

3655.Mukatil bin Hayyan: "Esmâ binti Umeys kocası Cafer bin Ebi Talib ile Habeşistan'dan dönünce Allah Resulünün (s.a) eşlerinin yanına gitti ve şöyle dedi: "Acaba biz kadınlar hakkında da Kur'an'da bir şey var mıdır?" Onlar, "Hayır" dediler. Esmâ Allah Resulünün yanına gitti ve şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resulü! Kadınlar mahrumdurlar ve hüsrân içindedirler." Peygamber (s.a.a), "Neden?" diye sordu. O şöyle arzetti: "Çünkü onlarda erkekler gibi iyilikle anılmamaktadırlar." Bunun üzerine Allah-u Teala şu ayeti nazil buyurdu: "Şüphesiz Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar." *7179 *7180

3656.Beyhaki Esmâ binti Yezid Ensari'den ashâbı arasında oturduğu bir sırada

Peygamberin yanına gelerek şöyle dediğini nakletmektedir: "Babam ve anam sana feda olsun! Ben kadınların temsilcisi olarak yanına geldim. Fedan olayım. Alemin doğusunda ve batısında bulunan her kadının bu sözü işittiğinde benimle aynı görüşü paylaşacağını biliyorum. Allah seni hak üzere kadın ve erkeklere gönderdi. Biz de sana ve seni gönderen Allah'a iman ettik. Biz kadınlar grubu sınırlı ve mahsur haldeyiz. Bizler evlerinizin esasıyız. Sizin (erkeklerimizin) isteklerinizi karşılıyoruz, çocuklarınıza hamile kalıyoruz. Ama siz erkekler bizlerden üstünsünüz. Örneğin Cuma ve cemaat namazlarına katılıyorsunuz, hastaların ziyaretine gidiyorsunuz, cenazeleri teşri ediyorsunuz, birbiri ardınca hac ziyaretine gidiyorsunuz, bütün bunlardan da üstünü Allah yolunda cihad ediyorsunuz. Sizden biri hac, umre veya cihad için evinden çıkınca biz mallarınızı koruyoruz. Elbiselerinizi diyoruz, çocuklarınızı terbiye ediyoruz. O halde Ey Allah'ın Resulü! Ecir ve sevap hususunda da sizlere ortak mıyız?" Peygamber (s.a.a) tümüyle ashabına yöneldi ve şöyle buyurdu: "Şimdiye kadar acaba dini işleri sorma hususunda bu kadından daha güzel soru soran birini gördünüz mü?" Onlar şöyle arz ettiler: "Ey Allah'ın Resulü! Biz kadının bu dereceye ulaşabileceğini tahmin etmiyorduk." Peygamber (s.a.a) daha sonra Esma'ya dönerek şöyle buyurdu: "Ey kadın! Geri dön ve seni temsilci olarak gönderen kadınlara şöyle bildir: Siz kadınların kocasına güzel eşlik etmesi, erkeğinin rizayetini celbetmesi ve bir işte onun muvafık olduğu görüşe uyması (erkeklerin yaptığını zikrettiğin bütün bu amellere eşittir." Esmâ sevincinden tehlil (Lailahe illallah) ve tekbir getirerek, müjde götürür bir halde geri döndü." *7181

3657.Ebu Said Hudri: "Bir kadın Allah Resulü'nün yanına geldi ve şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resul! Erkekler sizin sözlerinizden istifade etmektedir. Bizler için bir gün belirle ki sizin huzurunuza gelelim ve Allah'ın size öğrettiği şeyleri sizde de bize öğretin." Peygamber şöyle buyurdu: "Falan gün falan yerde toplanınız." Vadedilen günde kadınlar bir araya toplandılar. Peygamber (s.a) kadınlar topluluğunun yanına vardı ve onlara Allah'ın kendisine öğrettiklerinden öğretti." *7182

7179* Ahzab, 35

7180* Nur'us-Sakaleyn, 4/277/113

7181* Durr'ul-Mensur, 2/518

7182* et-Terğib ve't-Terhib, 3/76/6

1024. Bölüm

Kadının Üstün Sıfatları

3658.İmam Ali (a.s): "Kadınların en iyi sıfatları, erkeklerin en kötü sıfatlarıdır. Kibir, korku ve cimrilik. Kadın kibirli olursa, eşinden başkasına teslim olmaz. Cimri olursa, kendisinin ve eşinin malını korur. Korkak olursa, kendine yönelen her şeyden korkar, uzaklaşır." *7183

7183* Nehc'ul-Belağa, 234. Hikmet

1025. Bölüm

Kadını Veli Edinmekten Sakınmak

3659.Resulullah (s.a.a): "İşini bir kadının hakimiyetine veren bir topluluk asla kurtuluşa erişemez." *7184

3660.Resulullah (s.a.a): "İşini kadının yönetimine bırakan bir topluluk asla kurtuluşa erişemez." *7185

3661.İmam Ali (a.s): "Kadınları güçlerini aşan işlere koşma; çünkü kadın zarif bir güldür; sert bir kahraman değil. Onları aşırı yüceltme ve başkasına şefahtçı olma hususunda tamahlandırma." *7186

7184* Sahih-ul Buhari, 4163

7185* Tuhef'ul-Ukul, 35
7186* Nehc'ul Belaga, 31. Mektub

1026. Bölüm

Kadın Sevgisini Övmek

3662.Resulullah (s.a.a): "Kulun imanı arttıkça kadın sevgisi de artar." *7187

3663.İmam Sadık (a.s): "Her kimin bizlere ilgisi çok olursa kadına ve helvaya ilgisi de çok olur." *7188

3664.İmam Sadık (a.s): "Kadınları sevmek Peygamberlerin -Allah'ın selavâtı onlara olsun- ahlakındandır." *7189

7187* Nevadir'ur-Ravendi, 12
7188* Müstetrafat'is-Serair, 143/8
7189* el-Kafi, 5/320/1

1027. Bölüm

Kadın Sevgisini Kınamak

3665.Resulullah (s.a.a): "İblisin kadınlardan ve gazapdan daha büyük bir ordusu yoktur." *7190

3666.İmam Ali (a.s): "Fitneler üç tanedir: Şeytanın kılıcı olan kadın sevgisi... kadını seven kimse hayatından faydalanamaz." *7191

3667.İmam Ali (a.s): "Kadınları fazla sevmekten ve dünya lezzetine bağlanmaktan sakının. Zira kadını fazla seven kimse sıkıntıya düşer, lezzetlere bağlanan kimse ise hor olur." *7192

7190* a.g.e, 5/515/5
7191* el-Hisal, 113/91
7192* a. g. e. 2721

217. Konu: Kalp

1028. Bölüm

Kalp

3668.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala'nın yeryüzünde bir takım kapları vardır. Bilin ki o kaplar, kalplerdir. O halde Allah nezdinde en sevimli kalp, en ince, en saf ve en sağlam olanıdır. Yani kardeşlerine karşı en ince, günahlara karşı en saf (temiz) ve Allah yolunda en sağlam olanıdır." *7193

3669.Resulullah (s.a.a): "Allah Tebarek ve Teala, sizin yüzlerinize ve varlığınıza bakmaz, kalplerinize ve amellerinize bakar." *7194

3670.İmam Ali (a.s): "Kalp, gözün kitabıdır." *7195

3671.İmam Ali (a.s): "Bu kalpler bir çeşit kaplardır; en hayırlısı içindekini en iyi koruyandır." *7196

3672.İmam Sadık (a.s): "Aklın yeri beyindir. Katılık ve incelik ise kalptedir." *7197

3673.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz kalbin bedene oranla yeri İmam'ın halka oranla yeri gibidir." *7198

3674.İmam Cevad (a.s): "Kalplerle Allah-u Teala'ya yönelmek, bedeninin organlarını amellerle zahmete düşürmekten daha etkilidir." *7199

- 7193* Kenz'ul Ummal, 1225
- 7194* Emali'et-Tusi, 536/1162
- 7195* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 20/46
- 7196* Nehc'ul-Belağa, 147. hikmet
- 7197* Tuhef'ul Ukul, 371
- 7198* İle'uş-Şerayî', 109/8
- 7199* Durre'tul Bahire, 39

1029. Bölüm

Kalbin Esenliği

"İnsanların diriltileceği gün, Allah'a selim (temiz) bir kalple gelenden başka kimseye malın ve oğulların fayda vermeyeceği gün, beni rezil etme." *7200

3675.Mesih (a.s): "Kalpler eğer şehvetler tarafından parçalanmaz, tamahlar tarafından kirlenmez, nimetler sebebiyle katılaşmazsa, çok geçmeden hikmet kapları haline gelir." *7201

3676.İmam Ali (a.s): "Kendin için beğendiğin bir şeyi müminler için de beğenmedikçe, kalbin senin için salim olmaz." *7202

3677.İmam Hasan (a.s): "Kalplerin en salimi, şüphelerden en temiz olandır." *7203

3678.İmam Bakır (a.s): "Esenlik talep etmek gibi bir ilim yoktur ve kalp esenliği gibi bir esenlik yoktur." *7204

3679.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Ancak Allah'a selim bir kalp getiren kimse" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Selim olan kalp, Allah'tan başka içinde hiçbir şey olmadığı halde Allah ile görüşen kalptir. İçinde şirk veya şüphe bulunan kalp ise düşen (düşük) kalptir." *7205

3680.İmam Sadık (a.s), hakeza bu ayetin tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Selim kalp, dünya sevgisinden salim olan kalptir." *7206

- 7200* Şuara suresi, 87-89
- 7201* Tuhef'ul Ukul, 504
- 7202* el-Bihar, 78/8/64
- 7203* Tuhef'ul Ukul, 235
- 7204* el-Bihar, 78/164/1
- 7205* el-Kafi, 2/16/5
- 7206* Nur'us-Sakaleyn, 4/58/50

1030. Bölüm

Kalp Gözü

3681.Resulullah (s.a.a): "Eğer şeytanlar, insanoğlunun kalbinin etrafına toplanmış olmasalardı, şüphesiz insanlar, melekutu görürlerdi." *7207

3682.İmam Ali (a.s), bir münacaatında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Her şeyden kopmayı ve sana tümüyle yönelmeyi bana nasip et. Kalp gözlerimizi sana bakma nuru

vasıtasıyla aydınlat. Böylece kalp gözleri, nurdan perdeleri yırtsın, azamet madenine ulaşsın, canlarımız mukaddes izzetine asılsın." *7208

3683.İmam Sadık (a.s): "Şiilerimiz gerçekte dört göze sahiptirler: İki gözleri başta, iki gözleri ise kalptedir. Elbette bütün insanlar böyledirler. Ama aziz ve celil olan Allah sizlerin gözlerini açmış, onların gözlerini ise kör kılmıştır." *7209

7207* el-Bihar, 70/59/39
7208* İkbal'ul A'mal, 3/299
7209* el-Kafi, 8/215/260

1031. Bölüm

Kalp Kulağı

3684.Resulullah (s.a.a): "Eğer kalplerinizin dağınıklığı ve yalanlarınız olmasaydı, şüphesiz benim duyduğum şeyi siz de duyardınız." *7210

3685.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz senin kalbin ve kulakların vardır. Şüphesiz Allah kulu hidayet etmek isterse, kalp kulaklarını da açar. Bundan başkasını istediği taktirde, kalp gözlerini kapatır. Artık asla insan islah olamaz. Allah-u Teala'nın şu sözü de bu anlamdadır: "...yoksa kalplerinin üzerinde kilitler mi var?" *7211 *7212

7210* et-Terğib ve't-Terhib, 3/497/3
7211* Muhammed, 24
7212* el-Mehasin, 1/318/633

1032. Bölüm

Kalbin Yönelmesi ve Yüz Çevirmesi

3686.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz kalplerin yönelmesi ve yüz çevirmesi vardır. Bir neşatı ve bir de durgunluğu vardır. O halde yöneldiği zaman anlayışlı ve basiretli olur. Kalpler yüz çevirdiği zaman ise, yorgun ve bitkin olur. O halde yöneldikleri ve sevindikleri zaman onlara sarılın. Yüz çevirdikleri ve durgun oldukları zaman da onları kendi haline bırakın." *7213

3687.İmam Askeri (a.s): "Kalpler sevindiğinde onlara (bir şeyler) emanet edin. Göç ettikleri zaman da onlara veda edin." *7214

7213* el-Bihar, 78/353/9
7214* Durret'ul Bahire, 43

1033. Bölüm

Kalbin Temizliği

3688.Musa (a.s): "Ey Rabbim! Senin gölgenden başka hiçbir gölgenin olmadığı günde senin arşının gölgesinde olanlar kimlerdir?" Allah ona şöyle vahyetti: "Temiz kalpli kimseler." *7215

3689.İmam Ali (a.s): "Nefislerinizi şehvet pisliliğinden temizleyin ki, yüce derecelere ulaşsınız." *7216

3690.İmam Ali (a.s): "Kulların temiz kalpleri, münezzeh olan Allah'ın baktığı yerlerdir. O halde her kim kalbini temizlerse Allah ona bakar." *7217
bak. et-Taharet, 1188. Bölüm

7215* el-Mehasin, 1/457/1058
7216* Gurer'ul Hikem, 6020
7217* a.g.e, 6777

1034. Bölüm

Kalbin Açılması

"Allah kimi hidayet etmek isterse onun kalbini İslam'a açar, kimi de saptırmak isterse, göğe yükseliyormuş gibi, kalbini dar ve sıkıntılı kılar. Allah böylece, inanmayanları pislik içinde bırakır." *7218

"Senin gönlünü açmadık mı?" *7219

3691.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın "Allah kimi hidayet etmek isterse..." ayeti nazil olduğunda kendisine, göğsün açılması hakkında, "Bu nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu (göğüs açıklığı) Allah'ın müminin kalbine attığı bir nurdur. Böylece bu nur sebebiyle göğsü açılır ve genişler." Kendisine şöyle arzedildi: "Acaba bunu tanımanın bir belirtisi var mıdır?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Evet. Ebedi yurda yönelmek, boş ve yalan yurttan yüz çevirmek ve ölüm gelip çatmadan ölüme hazırlanmak." *7220

7218* En'am, 125
7219* İnşirah, 1
7220* Mecme'ul Beyan, 4/561

1035. Bölüm

Kalbin Perdesi

3692.Resulullah (s.a.a): "Mümin günah işleyince, kalbinde siyah bir nokta belirir. Eğer tövbe eder, günahı el çeker, mağfiret dilerse kalbi o siyah lekeden temizlenir. Ama eğer günahını artırır o nokta büyür. Bu Allah-u Teala'nın kendi kitabında zikretmiş olduğu pastır. "Hayır, hayır; Onların kazandıkları şey kalplerini paslandırıp körletmiştir." *7221 *7122

3693.İmam Kazım (a.s): "Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetti: "Ey Davud! Ashabını şehvet sevgisinden sakındır ve korkut. Zira kalpleri, dünya şehvetlerine bağlanan kimselerin kalpleri benden örtülüdür (beni göremezler)." *7223

7221* Mutaffifin, 14
7222* Nur'us-Sakaleyn, 5/532/24
7223* Tuhef'ul Ukul, 397

1036. Bölüm

Kalbin Katılaşması

"Sonra kalpleriniz yine katılaştı, taş gibi, hatta daha da katı oldu. Nitekim taşlar arasında kendisinden ırmaklar fişkırır vardır; yarılıp su çıkan vardır; Allah korkusundan yuvarlananlar vardır. Allah yaptıklarınızı bilmez değildir." *7224

3694.Aziz ve celil olan Allah Musa'ya (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Musa! Dünyada uzun arzulara kapılma. Aksi taktirde kalbin katılaşır ve katı kalpli kimse benden uzaktır." *7225

3695.Mesih (a.s): "Merkebe binmez ve yük taşıtmazlarsa, inatçı olur ve ahlaki ve huyu değişir. Kalpler de işte böyledir. Ölümü hatırlamakla yumuşamaz ve sürekli ibadetle

zahmete atılmazlarsa katılaştır ve kaba olurlar.” *7226

3696.Resulullah (s.a.a): “Allah’ın yadı olmadan çok konuşmayınız. Zira Allah’ın yadı olmadan çok konuşmak, kalbin katılaşmasına sebep olur. İnsanlardan Allah’a en uzak kimse de katı kalpli kimsedir.” *7227

3697.Resulullah (s.a.a): “Üç şey kalbi katılaştırır: Boş şeyler işitmek, avlanmak ve sultanın (yöneticilerin) yanına gidip gelmek.” *7228

3698.İmam Ali (a.s): “Göz yaşları sadece kalbin katılaşması sebebiyle kurumuş ve kalpler de günahın çok oluşu sebebiyle katılaşmıştır.” *7229

3699.İmam Ali (a.s): “Mal ve servetin çokluğu dinin bozulmasına ve kalbin katılaşmasına sebep olur.” *7230

3700.İmam Ali (a.s): “Cimri kimseye bakmak, kalbi katılaştırır.” *7231

3701.İmam Bakır (a.s): “Allah’ın kalplere ve bedenlere verdiği bir takım cezaları vardır. Geçim darlığı, ibadette gevşeklik. Ve kul, kalbin katılaşmasından daha büyük bir cezaya çarptırılmamıştır.” *7232

- 7224* Bakara, 74
- 7225* el-Kafi, 2/329/1
- 7226* el-Bihar, 14/309/17
- 7227* Emali’et-Tusi, 3/1
- 7228* el-Hisal, 126/122
- 7229* İle’uş-Şerayî, 81/1
- 7230* Mustedrek’ul-Vesail, 12/93/13609
- 7231* Tuhef’ul Ukul, 214
- 7232* a.g.e, 296

1037. Bölüm

Kalbin Hastalığı

“Kalplerinde hastalık vardır, Allah hastalıklarını artırmıştır. Yalan söyledikleri için onlara elem verici azap vardır.” *7233

İmam Ali (a.s): “Cedelleşmekten ve çekişmekten sakının. Zira bu iki iş, kalplerinizi kardeşlerinize oranla hasta kılar ve onlarda nifak yeşertir.” *7234

İmam Ali (a.s): “Hiçbir hastalık kalpler için, günahlardan daha acı verici değildir.” *7235

7233* bakara, 10

7234* el-kafi, 2/300/1

7235* a.g.e s.275/28

1038. Bölüm

Kalbe Şifa Veren Şey

“Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt ve kalplerde olana şifa, iman edenlere doğruyu gösteren bir rehber ve rahmet gelmiştir.”*7236

3704.İmam Ali (a.s): “Allah’tan korkmak kalplerinizin devası, akıllarınızın körlüğünün basireti, bedenlerinizin hastalıklarının şifası, göğüslerinizin fesadının salahı,

nefislerinizin kirlerinin temizleyicisi, görmeyen gözlerinizin aydınlığıdır.”*7237

7236* Yunus, 57

7237* Nehc’ul-Belağa, 198. Hutbe

1039. Bölüm

Kalbi Öldüren Şey

Resulullah (s.a.a): “Dört şey kalbi öldürür: Günah üstüne günah işlemek, kadınlarla çok konuşmak, ahmakla çekişmek, -sen söylersin o söyler ve asla hayra gelmez- ve ölülerle arkadaşlık etmek.” Kendisine şöyle arzedildi: “Ey Allah’ın Resülü! Ölülerden maksat kimdir?” Peygamber şöyle buyurdu: “Eğlenceye dalmış her zengin.”*7238

Resulullah (s.a.a), Ebu Zer’e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: “Çok gülmekten sakın. Zira bu kalbi öldürür.”*7239

İmam Ali (a.s): “Herkimin günahlardan sakınması az olursa, kalbi ölür. Herkimin de kalbi ölürse cehenneme gider.”*7240

7238* el-Hisal, 228/65

7239* Mean’il-Ahbar, 335/1

7240* Nehc’ul-Belağa, 349. Hikmet

1040. Bölüm

Kalbi Dirilten Şey

3708.Hz. Lokman (a.s) oğluna verdiği öğütte şöyle buyurmuştur: “Ey oğulcağım! Alimlerle otur onlarla dizdize ver. Zira aziz ve celil olan Allah yeryüzüne göğün yağışıyla hayat verdiği gibi kalpleri de hikmet nuruyla diriltir.”*7241

3709.Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Kullarım arasındaki ilmi bahisler, bu bahislerde benim emrime (dininin esas ve detaylarına) ulaştıkları taktirde ölü kalpleri dirilten şeylerdendir.”*7242

3710.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: “Ey oğlum! Kalbini öğütüyle dirilt ve dünyadan yüz çevirmekle öldür.”*7243

3711.İmam Ali (a.s): “Hayır ve iyilik sahibi kimselerle görüşmek kalbi bayındır kılar.”*7244

3712.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: “Allah’tan korkup sakınmanı, emrine sürekli itaat etmeni, kalbini zikriyle imar etmeni tavsiye ederim.”*7245

7241* el-Bihar, 1/204/22

7242* el-Kafi, 1/41/6

7243* Nehc’ul-Belağa, 31. mektup

7244* Mişkat’ul Envar, 167

7245* Nehc’ul-Belağa, 31. Mektup

1041. Bölüm

Kalbi Yumuşatan Şey

3713.Resulullah (s.a.a) kalbinin katılığından şikayette bulunan bir kimseye şöyle buyurmuştur: "Kalbinin yumuşamasını istiyorsan fakire yemek yedir ve yetimin başını okşa."*7246

3714.Resulullah (s.a.a): "Kalplerinize yumuşaklık verin, çok düşünün ve Allah'ın korkusundan çok ağlayın."*7247

3715.İmam Ali (a.s) üzerindeki yamalı eski elbisenin sebebini sorduklarında şöyle buyurmuştur: "Bununla kalp huşulu olur, asi nefis ram olur ve müminler ondan örnek alırlar."*7248

3716.İmam Bakır (a.s): "Yalnızlık hallerinde çok zikrederek kalbin inceliğini (yumuşaklığını) talep et."*7249 bak. 49. konu, el-Buka

7246* el-Bihar, 77/207/1

7247* A'lâm'ud-Din, 365/33

7248* Nehc'ul-Belağa, 103. hikmet

7249* Tuhef'ul Ukul, 285

1042. Bölüm

Kalbi Cilalayan Şey

3717.Resulullah (s.a.a): "Demirin suyla temas ettiğinde paslanması gibi bu kalplerde paslanır." Kendisine şöyle arzedildi: "Kalpleri cilalamak ne iledir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Ölümü çok hatırlamak ve kuran okumakla."*7250

3718.Resulullah (s.a.a): "Bu kalpleri cilalayan şey Allah'ın zikri ve Kur'an okumaktır."*7251

3719.İmam Ali (a.s): "Kalbini öğütle dirilt ... ve kalbini hikmetle aydın kıl."*7252

3720.İmam Sadık (a.s): "Kalplerde bakır gibi pas tutar, o halde onları mağfiret dileyerek cilalayın."*7253

7250* Kenz'ul Ummal, 42130

7251* Tenbih'ul Havatir, 2/122

7252* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

7253* Uddet'ud-Dai, 249

218. Konu: Kanaat

1043. Bölüm

Kanaat

3721.Uddet'ud-Dai'de yer aldığına göre Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ben zenginliği kanaatte karar kıldım. Ama insanlar zenginliği mal çokluğunda arıyorlar. Bu yüzden de asla bulamıyorlar."*7254

3722.Resulullah (s.a.a): "Kanaat bitmeyen bir servettir."*7255

3723.İmam Ali (a.s), "İyi amel yapana güzel bir hayat vereceğiz"*7256

ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "O güzel hayattan maksat kanaattir."*7257

3724.İmam Ali (a.s): "İnsanların en çok şükredeni, en çok kani olanıdır. Nimetler

hakkında en nankör olanı ise, en ihtiraslı olanıdır.”*7258

3725.İmam Ali (a.s): “Zenginliği aradım ve onu sadece kanaatte buldum. Kanaat sahibi olun ki zengin olasınız.”*7259

3726.İmam Ali (a.s): “Hiçbir hazine kanaatten daha dolu değildir.”*7260

3727.İmam Hasan (a.s): “Bil ki kanaat ve hoşnutluğun yığıtlığı, bağışlama yığıtlığından daha çoktur.”*7261

7254* Uddet’ud-Dai, 166; el-Bihar, 78/453/21

7255* Kenz’ul Ummal, 7080

7256* Nahl/97

7257* Nehc’ul-Belağa, 229. hikmet

7258* el-Bihar, 77/422/40

7259* a.g.e, 69/399/91

7260* Nehc’ul-Belağa, 371. h.kmet

7261* el-Bihar, 78/111/6

1044. Bölüm

Kanaate Sebep Olan Şey

3728.İmam Ali (a.s): “Kanaat, iffet miktarıdır.”*7262

3729.İmam Ali (a.s): “Akıllı olan kimse kanaatkar olur.”*7263

3730.İmam Sadık (a.s): “Kendinden daha düşük olanına bak, kendinden daha zengin olanına bakma. Zira bu iş seni sana kısmet olan şeye karşı kanaatkar kılar.”*7264

7262* Gurer’ul Hikem, 6179

7263* a. g. e. 7724

7264* el-Kafi, 8/244/338

1045. Bölüm

Kanaatin Meyvesi

3731.Resulullah (s.a.a): “Sana verilen şeye kani ol ki hesabın hafiflesin.”*7265

3732.İmam Ali (a.s): “Kendini terbiye etmek için en iyi yardımcı kanaattir.”*7266

3733.İmam Ali (a.s): “Kani olan kimse, asla üzülmez.”*7267

3734.İmam Ali (a.s): “İzzet, kanaatle elde edilir.”*7268

3735.İmam Ali (a.s): “Münezzeh olan Allah’ın kendisine kanaati ve salih bir eşi verdiği kimse, en güzel hayata sahip olan kimsedir.”*7269

3736.İmam Hüseyin (a.s): “Kanaat beden rahatlığıdır.”*7270

3737.İmam Sadık (a.s): “Allah’ın kendisine verdiği az maaştan (rıziktan) hoşnut olan kimsenin Allah da az amelinden hoşnut olur.”*7271

7265* el-Bihar, 77/187/37

7266* Gurer'ul Hikem, 3191

7267* a.g.e, 7771

7268* a.g.e, 4244

7269* a. g. e. 3295

7270* .el-Bihar, 78/128/11

7271* el-Kafi, 2/138/3

1046. Bölüm

Az Bir Şeye Kani Olmayan Kimse

3738.İmam Ali (a.s): “Az bir şeyin kani etmediği kimseye çok mal fayda vermez.”*7272

3739.İmam Sadık (a.s): “Allah’ın sana kısmet ettiği şeye kani ol. Başkalarının sahip olduğu şeye göz dikme. Ulaşamadığın şeyi arzulama. Zira kani olan kimse doyar. Kani olmayan kimse de asla doymaz. Sürekli ahiret nasibini düşün.”*7273

7272* .el-Bihar, 78/71/33

7273* el-Kafi, 8/243/337

219. Konu: Kardeşlik

1047. Bölüm

Mümin Müminin Kardeşidir

“Ancak ve ancak müminler kardeşirler; öyle ise dargın olan kardeşlerinizin arasını düzeltin; Allah’tan sakının ki size acısın.”*7274

3740.Resulullah (s.a.a): “Müminler kardeştir, kanları aynıdır, başkaları karşısında tek yumrukturlar. En küçükleri bile birilerine eman verebilme hakkına sahiptir.”*7275

3741.İmam Ali (a.s): “Nice kardeşler vardır ki annen doğurmamıştır.”*7276

3742.İmam Bakır (a.s): “Mümin müminin anne ve babadan olma (öz) kardeşidir.”*7277

3743.İmam Sadık (a.s): “Mümin müminin kardeşi, gözü ve kılavuzudur. Ona hıyanet etmez, ona zulmetmez, onu dolandırmaz ve ona söz verip de sözünden caymaz.”*7278

3744.İmam Sadık (a.s): “Mümin, müminin kardeşidir. Bir tek beden gibidirler. Bir organı acırsa diğer organları da bundan acı duyar. Ruhları da bir tek ruhtandır.”*7279 bak. el-İman, 197. Bölüm

7274* Hucurat, 10
7275* Emali el-Mufid, 187/13
7276* Gurer'ul Hikem, 5351
7277* el-Kafi, 2/166/2 ve 7
7278* a. g. e. h. 3
7279* a. g. e. h. 4

1048. Bölüm

Gerçek Kardeşler

3745.Resulullah (s.a.a): "Kardeşlerinizi çoğaltın. Zira kıyamette her müminin şefaati etme hakkı vardır."

3746.İmam Ali (a.s): "Gerçek kardeşlere dikkatli davran, sayılarını çoğalt. Zira onlar rahatlık zamanında azık, bela zamanında ise birer kalkandırlar." bak. es-Sadık; 1100. Bölüm

7280* Kenz'ul Ummal, 24642
7281* Emali es-Seduk, 250/8

1049. Bölüm

Kardeş Sevgisi

3747.İmam Ali (a.s): "Kardeşin (birbirinize) sevgi hususunda senden daha üstün olmasın (sen onu daha çok sevmelisin.)"*7282

3748.İmam Ali (a.s): "Kardeşleri takvaları ölçüsünce sev."*7283

3749.İmam Sadık (a.s): "İnsanın din sevgisinin alametlerinden biri de kardeşini sevmesidir."*7284

7282* el-Bihar, 74/165/29
7283* el-İhtisas, 226
7284* a.g.e, 31

1050. Bölüm

Sevgiyi Kalıcı Kılan Şeyler

3750.İmam Sadık (a.s): "Ey İbn-i Nu'man! Eğer kardeşinin sana olan sevgisinin halis olmasını istiyorsan (yersiz) şaka yapma, onunla tartışma, ona karşı böbürlenme ve onunla çatışma." *7285

3751.İmam Sadık (a.s): "Kardeşler kendi aralarında üç şeye muhtaçtırlar; eğer buna uygun davranırlarsa dost kalırlar, aksi takdirde birbirinden ayrılır, düşman kesilirler. Bu üç şey şunlardır: Birbirlerine insafı davranmak, merhamet etmek ve haset etmemek."*7286 bak. 44. Konu, el-Bişr, el-Mehabbet, 424. Bölüm

7285* el-Bihar, 78/291/2
7286* Tuhef'ul Ukul, 322

1051. Bölüm

Allah İçin Kardeşlik

3752.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah için sevdiğin kardeşine bakmak ibadettir."*7287

3753.Resulullah (s.a.a): "Müslüman bir insan İslam faydasından sonra, Allah için edindiği kardeş gibi bir fayda edinmemiştir."*7288

3754.İmam Ali (a.s): "Allah için kardeşlik, muhabbeti halis kılar."*7289

3755.İmam Ali (a.s): "Allah-u Teala için kardeşlik edenlerin dostluğu devam eder. Zira bu dostluğun sebebi de kalıcıdır."*7290

3756.İmam Ali (a.s): "Kardeşlik Allah yolunda yapılırsa ürün verir."*7291
bak. el-Mehabbet 439. Bölüm

7287* el-Bihar, 74/279/1

7288* Tenbih'ul Havatir, 2/179

7289* Gurer'ul Hikem, 6191

7290* a. g. e. 1795

7291* a. g. e. 4225

1052. Bölüm

Dünya İçin Kardeşlik

3757.İmam Ali (a.s): "Allah için sevmeyenden sakın. Zira böyle birisiyle dostluk aşağılıktır ve onunla arkadaşlık uğursuzluktur."*7292

3758.İmam Ali (a.s): "Allah için kardeşlik eden faydalanır. Her kim de dünya için kardeşlik ederse mahrum kalır."*7293

3759.İmam Ali (a.s): "Seni bir şey için seven kimse, o şey sona erince senden yüz çevirir."*7294

7292* Gurer'ul Hikem, 8978

7293* a. g. e. 7776-7777

7294* a. g. e. 8552

1053. Bölüm

Kardeşine Sevgisini İlan Etmek

3760.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri arkadaşını veya kardeşini seviyorsa bunu kendisine bildirsin." *7295

3761.Ebu Cafer (İmam Bakır) (a.s) ve Ebu Abdillah (İmam Sadık) (a.s) mescitte otururlarken adamın biri oradan geçti. Ebu Cafer'in (a.s) yanında oturanlardan biri şöyle dedi: "Allah'a andolsun ki ben bu adamı seviyorum." Ebu Cafer (a.s) şöyle buyurdu: "O halde bunu kendisine bildir. Zira bu sevgi ilanı dostluğu kalıcı kılar ve aranızdaki samimiyeti çoğaltır." *7296

7295* el-Mehasin, 1/415/953

7296* el-Bihar 74/181/1

1054. Bölüm

(Din) Kardeşini Sevmek, Onun da Seni Sevdiğinin Bir Göstergesidir

3762.İmam Ali (a.s): "Dostluk ve sevgiyi kalplere sorun. Zira kalpler rüşvet kabul etmeyen şahitlerdir."*7297

3763.İmam Bakır (a.s): "Kardeşinin kalbinden sana duyduğu sevgiyi bilmek istiyorsan, kalbinde ona olan sevgine bak."*7298

3764.İmam Hadi (a.s): "İncittiğin kimseden sefa ve hakkında kötü duygular beslediğin kimseden hayır bekleme. Hiç şüphesiz başkalarının sana oranla kalbi, senin kalbinin onlara oranı gibidir."*7299 bak. el-Mehabbet, 434. Bölüm

7297* Gurer'ul Hikem, 5641

7298* Keşf'ul Gumme, 2/331

7299* el-Bihar, 74/181

1055. Bölüm

Kardeşlerle İlişisini Koparmak

3765.İmam Ali (a.s): "Kardeşinle ilişkini kesmek istersen içinde ona bir yer bırak ki bir gün dönebilesin."*730

3766.İmam Ali (a.s): "Birliktelikten sonra ayrılık, kardeşlikten sonra cefakarlık ve dostluktan sonra düşmanlık ne de çirkindir!"*7301

3767.İmam Sadık (a.s): "Her kim sevgisini uygun olmayan bir yere koyarsa, ilişkilerini kesme noktasına koymuştur."*7302 bak. 392. Konu, el-Hicran

7300* Nehc'ul Belağa, 31. mektup

7301* el-Bihar, s. 77/210/1

7302* el-Mehasin, 1/415/950

1056. Bölüm

Kardeşlerle İlişki Kurmak

3768.İmam Ali (a.s): "Kardeşinin seninle ilişkisini kesmekte, senin kendisiyle ilişkisini sürdürmeyi istemenden daha güçlü olmasın. Sana kötülük etmede, senin kendisine ihsanda bulunmandan daha üstün olmasın."*7303

3769.İmam Hüseyin (a.s): "İnsanların ilişki kurmada en güçlü olanı, kendisiyle ilişkiyi koparan kimseyle ilişki kurandır."*7304

7303* Nehc'ul Belağa, 31. mektup

7304* el-Bihar, 78/121/4

1057. Bölüm

Kardeş Çeşitleri

3770.Resulullah (s.a.a): "Ahir zamanda en az bulunan şey güvenilir bir kardeş veya helal bir dirhemdir."*7305

3771.İmam Sadık (a.s): "Kardeşler üç kısımdır: Birincisi tıpkı yemek gibi sürekli

kendisine ihtiyaç duyduğundur ki bu akıllı olandır. İkincisi bir hastalık gibidir ki bu da ahmak olandır. Üçüncüsü ise ilaç gibidir ki bu da gönül ehli olandır."*7306

3772.İmam Sadık (a.s): "Kardeşler üç kısımdır: Birincisi canıyla arkadaş olur, ikincisi malıyla yardım eder. Bunlar kardeşlikte doğru olanlardır. Üçüncüsü ise geçimini senden ister, seni bazı lezzetleri (menfaatleri) için talep eder. Bu kimseyi güvenilir sayma."*7307

7305* Tuhef'ul UkuI, 54

7306* a. g. e. 323

7307* a. g. e. 324

1058. Bölüm

Bazı Kardeşliklerin Yasaklanması

3773.İmam Ali (a.s): "Kendisini idare etmek zorunda kaldığın kimse, senin kardeşin değildir."*7308

3774.İmam Ali (a.s): "Senin üstünlüklerini gizleyen ve eksikliklerini yayan kimseyi kardeş edinme."*7309

3775.İmam Bakır (a.s): "En kötü kardeş zengin olduğunda seni düşünen, fakir olduğunda ise seninle ilişkisini kesen kimsedir."*7310

3776.İmam Bakır (a.s): "Şu dört kişiyi arkadaş ve kardeş edinme: Ahmak, cimri, korkak ve yalancı."*7311

3777.İmam Sadık (a.s): "Seni bir tamah, korku, meyil, yiyecek ve içecek için isteyen kimseyi kardeş edinmekten sakın. Yerin karanlıklarında da olsa ve ömrün onu bulmak için de geçse, sadece takva sahibi kimseleri kardeş edin."*7312 bak. es-Sadık; 1101. Bölüm, el-Mehabbet 425. Bölüm

7308* Gurer'ul Hikem, 7503

7309* a. g. e. 1042

7310* el-İrşad, 2/166

7311* el-Hisal, 244/100

7312* el-Bihar, 74/282/3

1059. Bölüm

Eski Kardeşlikleri Sürdürmeye Çalışmak

3778.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala eski kardeşliği sürdürmeyi sever. O halde eski kardeşliği sürdürün."*7213

3779.İmam Ali (a.s): "Her şeyin yenisini, kardeşlerin eskisini seç."*7214

7213* Kenz'ul Ummal, 24759

7214* Gurer'ul Hikem, 2461

1060. Bölüm

Gerçek Kardeşlik

3780.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz gerçek kardeşin; suçmelerini başıslayan, açıklarını kapatan, özrünü kabul eden, ayıplarını örten, korkunu gideren ve arzularını

gerçekleştiren kimsedir."*7315

3781.İmam Ali (a.s): "Zorluklarda seni yardımsız bırakmayan, günah esnasında senden gaflet etmeyen ve kendisine bir şey sorduğunda seni aldatmayan kimse senin kardeşindir."*7316

7315* a. g. e. 3645
7316* el-Bihar, 77/269/1

1061. Bölüm

Kardeş Seçimi

3782.İmam Ali (a.s): "Her günahından dolayı kardeşinden ayrılanın, arkadaşı az olur."*7317

3783.İmam Sadık (a.s): "Sadece hiç bir ayıbı olmayan kimseleri kardeş edinenin arkadaşı az olur." *7318

7317* Gurer'ul Hikem, 8166
7318* A'lam'ud Din, 304

1062. Bölüm

Kardeşin Sürçmelerine Tahammül Etmek

3784.İmam Ali (a.s): "Düşmanın saldırı zamanı için dostunun sürçmelerine tahammül et." *7319

3785.İmam Ali (a.s): "Sürçmelere tahammül etmek arkadaşların süsüdür." *7320

3786.İmam Ali (a.s): "Arkadaşının sürçmelerine tahammül edemeyen kimse yalnız ölür."*7321bak. 208. Konu es-Siyaset

7319* el-Bihar, 74/166/29
7320* Gurer'ul Hikem, 752
7321* a. g. e. 9079

1063. Bölüm

Kardeşlerin En Hayırlısı

3787.Resulullah (s.a.a): "Kardeşlerin en hayırlısı Allah'a itaat hususunda sana yardımcı olan, Allah'a isyandan koruyan ve sana Allah'ın rızayetini emredendir." *7322

3788.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerin en hayırlısı nasihatta daha az uyum sağlayandır."*7323

3789.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerinin en hayırlısı sana yardım edenidir. Ondan da hayırlısı sana yetenidir ve eğer kendisi sana muhtaç olursa sana zahmet vermez." *7324

3790.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerin en hayırlısı sevgisi Allah için olandır." *7325

3791.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerinin en hayırlısı hayır işlemeye koşan ve seni de hayra çekmeye çalışan, sana iyiliği emreden ve iyilik işleme hususunda sana yardımcı olandır."*7326

3792.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerinin en hayırlısı hak üzere sana en çok gazablanandır."
*7327

3793.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerin en hayırlısı, kardeşlerini başkalarına muhtaç etmeyendir." *7328

3794.İmam Sadık (a.s): "Bana en sevgili kardeşim, bana ayıplarımı hediye edendir."
*7329

bak. es-Sadık, 1104. Bölüm

7322* Tenbih'ul Havatir, 2/123

7323* Gurer'ul Hikem, 4978

7324* a. g. e. 4988

7325* a. g. e. 5017

7326* a. g. e. 5021

7327* a. g. e. 5009

7328* a. g. e. 4985

7329* el-Bihar, 74/282/4

1064. Bölüm

Kardeşlerin En Kötüsü

3795.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerin en kötüsü kendisi için zahmete düştüğün kimsedir."
*7330

3796.Hz. Ali (a.s) kendisine, "En kötü arkadaş kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'a karşı günah işlemeyi sana güzel gösteren kimsedir." *7331

7330* Nehc'ul Belağa, 479. hikmet

7331* Mean'il Ahbar, 198/4

1065. Bölüm

Kardeşleri Denemek

3797.Resulullah (s.a.a): "Kardeşinde şu üç hasleti görünce kendisinden ümitli ol: Haya, emanete riayet ve doğruluk. Kardeşinde bu üç sıfatı göremezsen sakın ondan ümitli olma." *7332

3798.İmam Ali (a.s): "Güzelce bir denedikten sonra kendine bir kardeş seçenin arkadaşlığı kalıcı, dostluğu güçlü olur. Her kim de denemeksizin kardeş edinirse, zorunluluk kendisini kötülerle arkadaşlığa sürükler." *7333

3799.İmam Sadık (a.s): "Kardeşlerinizi iki haslet ile imtihan ediniz; bu iki haslet onda bulunursa (kardeş edinin), aksi takdirde ondan uzak durun, uzak durun, uzak durun. (Bu iki haslet şunlardır:) Namazları vaktinde kılmaya büyük özen göstermek ve kolaylık ve zorluklarda kardeşlerine iyilik etmek." *7334

7332* Kenz'ul Ummal, 24755

7333* Gurer'ul Hikem, 8921, 8923

7334* el-Kafi, 2/672/7

1066. Bölüm

Kardeşlere Yol Göstermek

Resulullah (s.a.a): "Mümin, mümin kardeşinin aynasıdır. Gıyabında hayrını diler, huzurunda ise ondan hoşlanmadığı şeyleri gidermeye çalışır."*7335

İmam Ali (a.s): "Her kim kardeşine gizlice öğüt verirse onu süslemiş ve her kim de açıkça öğüt verirse onu ayıplamış olur."*7336

İmam Sadık (a.s): "Her kim kardeşini hoş olmayan bir durumda görür de ondan bu durumu defetmeye gücü yettiği halde bunu yapmazsa, ona hıyanet etmiştir."*7337

7335* el-Bihar, 74/233/29

7336* a.g.e, 74/166/29

7337* a. g. e. 75/65/2

1067. Bölüm

Kardeşlere İkrâm ve Saygı

Resulullah (s.a.a): "Ümmetinden her kim dini kardeşine herhangi bir lütufta bulunursa, Allah da kendisine cennette hizmetçiler taktir eder."*7338

İmam Sadık (a.s): "Her kim kendisine gelen Müslüman'a ikramda bulunursa şüphesiz ki aziz ve celil olan Allah'a ikramda bulunmuştur."*7339
bak. 284. Konu, et-Ta'zim

7338* el-Kafi, 2/206/4

7339* el-Bihar, 74/298/32

1068. Bölüm

Kardeşlerin İhtiyacını Gidermek

İmam Ali (a.s): "Sizden her kim kardeşinin muhtaç olduğunu bilirse, ondan isteme zahmetini kaldırsın

(kendisi istemeden ihtiyacını gidersin)*7340

İmam Sadık (a.s): "Mümin, kardeşinin yardımcısı olduğu müddetçe Allah da müminin yardımcısıdır.*7341

İmam Sadık (a.s): "Her kim mümin bir kardeşinin ihtiyacını giderirse, aziz ve celil olan Allah kıyamet günü onun yüzbin ihtiyacını giderir.*7342

İmam Sadık (a.s): "İnsanın kardeşine güvenmesi için ihtiyacını ona söyleyebilmesi yeterlidir.*7343 bak. el-Hacet, 594 ve 913. Bölüm; es-Surur, 936, 937. Bölümler

7340* a. g. e. s. 166/29

7341* a. g. e. s. 322/89

7342* a. g. e. s. 89/90

7343* el-Kafi, 2/198/8

1069. Bölüm

Kardeşlik Adabı

Resulullah (s.a.a): "Sizden her kim birini kardeş edinmek isterse ondan ismini, babasının adını, kabilesini ve oturduğu yeri sorsun. Zira bu gerekli haklarından biri olup kardeşliğin sefa ve temizlik sebebidir. Aksi takdirde bu ahmakların dostluğu olur."*7344

Resulullah (s.a.a): "Kardeşini güler yüzle karşıla."*7345

Bihar'ul Envar'da şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) üç gün kardeşlerinden birini görmeseydi kendisini sorardı. Eğer orada (şehirde) değilse, kendisine dua ederdi. Oradaysa onu görmeye giderdi. Eğer hasta ise ziyarette bulunurdu."*7346 bak. es-Sadik, 1105. Bölüm

7344* el-Bihar, 74/166/30

7345* a.g.e. s.171/38

7346* a. g. e. 16/233/35

220. Konu: Kaza ve Kader

1070. Bölüm

Kaza ve Kader

"De ki: "Allah'ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez. O bizim mevlamızdır, İman edenler yalnız Allah'a güvenirler."*7347

"...Fakat Allah olacak işi yaptı."*7348

"Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yaratmışızdır."*7349

Resulullah (s.a.a): "Her şey, hatta acizlik ve zekilik bile takdir edilmiştir."*7350

Resulullah (s.a.a): "Eğer İsrail, Cebrail, Mikail, arşı yüklenen melekler ve ben hep birlikte senin için dua edecek olursak yine de senin için yazılmış ve takdir edilmiş kadından başkasıyla evlenemezsin."*7351

İmam Ali (a.s) münezzehten olan Allah'a hamdederek şöyle buyurmuştur: "O'na, mahlukatından istediği gibi hamdediyoruz. O, her şey için bir ölçü, her ölçü için bir süre ve her süre için bir kitap takdir etmiştir."*7352

İmam Ali (a.s): "Kader Allah'ın sırlarından bir sır, Allah'ın örtülerinden bir örtü, Allah'ın ulaşılmaz kalelerinden bir kaledir. Allah'ın hicabının arkasındadır ve Allah'ın yaratıklarından gizlidir."*7353

İmam Ali (a.s), kendisinden kaderi soran birisine şöyle buyurmuştur: "Bu çok derin bir denizdir. Ona girme." O şahıs şöyle arzetti: "Ey Müminlerin Emiri! Beni kaderden haberdar kıl!" İmam şöyle buyurdu: "Bu Allah'ın bir sırrıdır. Kendini (bilmek için) zahmete düşürme. Üçüncü defa yine sordu: "Ey Müminlerin Emiri! Beni kaderden haberdar kıl." İmam şöyle buyurdu: "Madem ki ısrar ettin bil ki kader iki şey arasındaki bir iştir; ne cebirdir ve ne de tefviz!"*7354

İmam Ali (a.s): "Taktir bizim hesaplarımıza öyle bir üstün gelmiştir ki tedbirde afet sebebi olmuştur."*7355

İmam Ali (a.s): "İşler taktire boyun eğmiştir. Öyle ki, tedbir ölümle sonuçlanmaktadır."*7356

İmam Sadık (a.s): "Kaza ve kader Allah'ın yaratıklarından iki yaratıktır. Allah yarattığı şey hususunda istediğini artırır."*7357

İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü olduğunda ve Allah yaratıklarını bir araya topladığında, onlara tavsiye ve emrettiği şeylerin hesabını sorar. Onlar için taktir ettiği ve hüküm verdiği şeyleri sormaz."*7358

İmam Sadık (a.s): "Allah bir şeyi irade edince onu taktir eder, taktir edince hükmünü verir, hükmünü verince de onu yürürlüğe koyar."*7359

İmam Hadi (a.s): "Taktir edilen şeyler zihninden bile geçmeyen şeyleri sana gösterir."*7360

7347* Tevbe suresi, 51
7348* Enfal, 42
7349* Kamer, 49
7350* Kenz'ul Ummal, 49
97351* a.g.e, 501
7352* Nehc'ul-Belağa, 183. hutbe
7353* et-Tevhid, 383/32
7354* Kenz'ul Ummal, 1567
7355* Nehc'ul-Belağa, 459. hikmet
7356* a.g.e, 16. hikmet
7357* et-Tevhid, 364/1
7358* Durret'ul Bahire, 33
7359* el-Bihar, 5/121/64
7360* A'lam'ud-Din, 311

1071. Bölüm

İnsana Kaza ve Kaderin Yazılması

3823.İmam Bakır (a.s), insanın rahimde yaratılışı hakkında şöyle buyurmuştur: "Dört ay kamil olunca, Allah iki yaratıcı melek gönderir ve o ikisi şöyle arz eder: "Ey Rabbimiz! Ne yaratıyorsun? Kız mı yoksa erkek mi?" Kendilerine gerekli emir verilir. Sonra şöyle arzederler: "Ey Rabbimiz! Mutlu mudur yoksa mutsuz mu?" Bu konuda da gerekli emir verilir. Ardından şöyle arzederler: "Ey Rabbimiz! Yaşama müddeti, rızkı ve hallerinden her şey ne kadardır?"—ki imam onlardan bazısını zikretmiştir- İki melek bu sözleşmeyi iki gözlerinin arasına (alnına) yazar."*7361

3824.İmam Bakır (a.s) hakeza bu konu hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah iki meleğe şöyle vahyeder: "Kaza, kader ve emrimin onun hakkında cari oluşunu yazınız ve yazdığınız şeylerde, beda şartımı kaydediniz."*7362

7361* el-Kafi, 6/13/3
7362* a. g. e. s. 14/4

1072. Bölüm

Allah'ın Mümin İçin Hükmettiği Şey Hayırdır

3825.Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah'ın mümin için verdiği her kazasında hayır vardır.”*7363

3826.İmam Sadık (a.s): “Aziz ve celil olan Allah'ın kendisi hakkında verdiği her kazada hayır bulunan Müslüman'a şaşarım. Eğer makasla parça parça edilse, kendisi için hayırlıdır. Eğer doğudan batıya bütün alemler ele geçirse, yine kendisi için hayırlıdır.”*7364

3827.İmam Sadık (a.s): “Allah'ın mümin için taktir ettiği her kazada, eğer mümin razı olursa mutlaka taktir ettiği şeyde onun hayrını karar kılmıştır.”*7365
bak. el-Bela, 276. Bölüm

7363* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 1/141/42

7364* e-el-Kafi, 2/62/8

7365* et-Temhis, 59/123

1073. Bölüm

Allah'ın Kazasından Hoşnut Olmayan Kimse

3828.Resulullah (s.a.a): “Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Herkim benim kazamdan hoşnut olmaz ve benim taktirime iman etmezse, benden başka bir ma'bud arasın.”*7366

3829.İmam Ali (a.s): “Kıyamet günü insanların en çok azap göreni, Allah'ın kazasından hoşnut olmayan kimsedir.”*7367

3830.İmam Ali (a.s): “Her kim dünya için üzülürse, Allah'ın kazasından hoşnut değildir.”*7368

3831.İmam Hasan Askeri (a.s): “Eğer ilahi kaza pusuda ise, o halde bu zaaf ve zillet neden?”*7369

bak. er-Rıza (1), 832. Bölüm

7366* Uyun-u Ahbar'ir-**Rıza (a.s), 1/141/42**

7367* Gurer'ul Hikem, 3225

7368* Nehc'ul-**Belağa, 228.** hikmet

7369* Durret'ul Bahire, 44

1074. Bölüm

Kaderden Olan Şey

3832.Resulullah (s.a.a): "İlaç, taktirin bir parçasıdır. İlaç, istediği kimseye, istediği ölçüde fayda verir."*7370

3833.Resulullah (s.a.a), kendisine, "tedavi olduğumuz ilaç, dua ve kullandığımız diğer şeyler, Allah'ın taktirinin önüne geçer mi?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hayır, bunlar da Allah'ın taktirinin bir parçasıdır."*7371

3834.İmam Ali (a.s), Siffin'den dönerken kendisine, "Şamlılarla savaşa gitmen Allah'ın kaza ve kaderi üzere mi olmuştur?" diye soran yaşlı bir adama şöyle buyurmuştur: "Taneyi yaran ve insanları yaratan Allah'a yemin olsun ki kat ettiğim her vadiye ve çıktığım her tepeye kaza ve kader ile ulaştım...Yoksa sen kaza ve kaderi gerekli, kesin ve kaçınılmaz bir şey mi (senin irade ve özgürlüğünü ortadan kaldırmış olduğunu mu) sanıyorsun? Eğer böyle olsaydı müjde ve korkutmanın, mükafat ve cezanın anlamı kalmaz, günahkar Allah tarafından kınanmaz, iyilik sahibi de Allah tarafından övülmezdi. İyilik sahibinin ihsan ve iyiliklerine liyakati kötününkinden daha fazla olmazdı. Bu söz putperest kimselerin sözüdür... ve bu ümmetin Mecusi'sidir. Allah iyi şeyleri imtihan etmek için emretmiş, uyarma olsun diye de kötülüklerden sakındırmıştır. Ona ne zorla isyan edilmektedir ve ne de zor ve icbarla itaat edilmektedir. Yetkilerini kimseye havale de etmemiştir."*7372

3835.İbn-i Nubate: "Müminlerin Emiri, eğilmiş bir duvarın yanından başka bir duvarın yanına geçti. Kendisine şöyle arz edildi: "Ey Müminlerin Emiri! Allah'ın kazasından mı kaçırıyorsun?" İmam şöyle buyurdu: "Allah'ın kazasından, aziz ve celil olan Allah'ın kaderine kaçıyorum."*7373

7370* Kenz'ul Ummal, 28082

7371* a. g. e. 633

7372* Kenz'ul Ummal, 1560

7373* el-Bihar, 41/2/3

221. Konu: Kazanç

1075. Bölüm

En Temiz Kazanç

3836.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz en temiz kazanç, konuştuğlarında yalan söylemeyen, kendilerine bir şey emanet edildiğinde hıyanet etmeyen, söz verdiklerinde sözlerine aykırı davranmayan, bir şey aldıklarında onları yermeyen, bir şey sattıklarında övüp reklam etmeyen, borçlu olduklarında (borçlarını ödeme hususunda) bahane aramayan ve alacaklı olduklarında (alacaklarını almak için) baskı etmeyen tüccarların kazancıdır."*7374

3837.Resulullah (s.a.a): "Müslümanların en temiz kazançları Allah yolunda attıkları oktur."*7375

7374* Kenz'ul-Ummal, 9340-9341
7375* a. g. e. 10516

1076. bölüm

El Emeği İle Kazanmaya Teşvik

3838.Davud (a.s), yanından geçtiği bir ayakkabı tamircisine şöyle buyurmuştur: "Hey sen! Çalış ve ye! Zira Allah çalışıp yiyen kimseyi sever. Yiyip de çalışmayan kimseyi ise sevmez."*7376

3839.Resulullah (s.a.a): "Hiç kimse el emeği ile elde ettiği yemekten daha hayırlı bir şey yememiştir. Allah'ın Peygamberi Davud, kendi el emeğini yiyordu."*7377

3840.Resulullah (s.a.a): "En iyi kazanç, işinde dürüst olan işçinin kazancıdır."*7378

3841.Men la Yehzuruh'ul Fakih adlı kitapta şöyle yer almaktadır: "Müminlerin Emiri (a.s) hiçbir ihtiyacı olmadığı halde sıcak bir öğlen vaktinde çalışmak için dışarı çıkıyordu. Zira o Allah-u Teala'nın kendisini helal rızık talep etmek için zahmet çekerken görmesini istiyordu."*8355

3842.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Müminlerin Emiri (a.s), kendi el emeğiyle bin köle aldı ve azad etti."*8356

3843.Fazl b. Ebi Kurret: "İmam Sadık'ın (a.s) yanına vardım. Kendi bağında çalışıyordu. Ona şöyle arzettim: "Allah bizi sana feda etsin. Bırakın biz senin için çalışalım veya bu işi köleler yapsınlar." İmam şöyle buyurdu: "Hayır, beni kendi halime bırakınız. Çünkü aziz ve celil olan Allah'ın beni kendi ellerimle ve sıkıntılara düşerek helal rızık elde etmeye çalıştığımı görmesini istiyorum."*8357

7376* Tenbih'ul-Havatir, 1/42
7377* Kenz'ul-Ummal, 9223
7378* Cami'ul-Ahadis, 76
8355* el-Fakih, 3/163/3596
8356* Tehzib, 6/326/895
8357* el-Fakih, 3/163/3595

1077. Bölüm

Kınanmış Kazançlar

3844.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Ben bu çocuğuma yazmayı öğrettim. Şimdi onu hangi işe koyayım" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Allah babanı bağışlasın! Onu her işe koy ama beş gruba teslim etme: Seyyaha, kuyumcuya, kasaba, buğday satıcısına ve köle satıcısına." O adam şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resülü! Seyya' kimdir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Kefen satan ve ümmetimin fertlerinin ölümünü arzulayan kimsedir. Oysa ben ümmetimin bir bebeğini bile güneşin üzerine doğduğu her şeyden daha çok severim. Ama kuyumcuya gelince, zira kuyumcu da ümmetimin fertlerini kandırmanın peşice koşturur. Kasaba gelince... Kasap da bir sürü hayvan öldürür ve böylece kalbinden rahmet gider. Buğday satıcısına gelince o da ümmetimin erzakını stok eder. Kulun hırsız olarak Allah ile görüşmesi, insanların yiyeceğini kırk gün stok ettiği bir halde görüşmesinden daha iyidir. Köle satıcısına gelince... Zira Cebrail (a.s) yanıma geldi ve şöyle buyurdu: "Ey Muhammed! Ümmetinin en kötüsü insanları alıp satanlardır."*8358

bak. 57. konu, et-Ticaret; 98. konu, el-Hirfe

8358* el-Bihar, 103/77/1

222. Konu: Kefalet-Garanti

1078. Bölüm

Kefalet-Garanti

3845.Resulullah (s.a.a): "El, aldığı her şeyi geri çevirmek üzere kefildir."*8359

3846.İmam Ali (a.s): "Tabib veya veteriner, hastasını veya bir hayvanı tedavi edince velisinden veya sahibinden izin almalıdır. Aksi taktirde (mal veya can zarar gördüğünde) kefildir."*8360

3847.İmam Sadık (a.s): "Birisi bir iş yapmak için kiralanır ve o da o işi kötü yapar bozarsa kefildir. Müminlerin Emiri (a.s) kiralanın bir kimseyi kefil biliyordu."*8361

3848.İmam Sadık (a.s) babalarından naklen şöyle buyurmuştur: "Sanatçılar bir şeyi yanlışlıkla veya bilerek bozup, zayi ederlerse karşılığında ücretle çalıştıkları taktirde kefildiler."*8362

8359* Mustedrek'ul-Vesail, 17/88/20819

8360* a. g. e. 14/37/16038

8361* a. g. e. h. 16039

8362* a. g. e. 16040

1079. Bölüm

Kefil Olma ve Garanti Vermeyi Kınama

3849.İmam Ali (a.s): "Vefa göstermeye gücünün yetmediği şeye garanti verme."*8363

3850.İmam Sadık (a.s): "Kefil olmak zarardır, aldanmadır ve pişmanlıktır."*8364

8363* Gurer'ul Hikem, 10178

8364* el-Fakih, 3/97/3405

1080. Bölüm

Ödücün Garantisi Yoktur

3851.İmam Sadık (a.s): "Eğer ödünç alınan şey ortadan kaybolursa ödünç alan kimsenin emin ve güvenilir olması alinde hiçbir ceza ödemesi gerekmez."*8365

8365* el-Kafi, 5/239/5

223. Konu: Kemal

1081. Bölüm

Kemal

3852.İmam Ali (a.s): "Akıllı kimse kemali talep eder, cahil insan ise mal talep eder."*8366

3853.İmam Ali (a.s): "İnsanın noksanlıklarının olduğunu bilmesi kemalinin ve fazilet

çokluğunun nişanesidir."*8367

3854.İmam Ali (a.s): "Kemal dünyada kayıptır."*8368

3855.İmam Ali (a.s): "Erkeğin kemali altı haslet iledir: İki küçük uzvu ve iki büyük uzvu ve iki heyeti iledir. İki küçük uzvu kalbi ve dilidir. Eğer savaşırsa kalbi ile savaşır eğer konuşursa da diliyle konuşur. İki büyük uzvu ise aklı ve himmetidir. İki heyeti (dış görünümü) ise malı ve güzelliğidir."*8369

3856.İmam Ali (a.s): "İnsanın kemali aklıdır."*8370

3857.İmam Ali (a.s): "İnsana yakışmayan şeyleri terketmesi kemalindedir."*8371

3858.İmam Ali (a.s): "Haya elbisesini örtün, vefa zırhına bürün, kardeşini koru ve kadınlarla az konuş ki yüce merteben kemale erişsin."*8372

3859.İmam Bakır (a.s): "Gerçek kemal ve kemalin tamamı dinde anlayış, zor belalar karşısında sabır ve geçimde ölçülü olmaktır."*8373

3860.İmam Sadık (a.s): "Şu üç haslet kime verilirse o insan kamildir: Akıl, güzellik ve fasih konuşmak"*8374

8366* Gurer'ul-Hikem, 579

8367* a. g. e. 9442

8368* a. g. e. 331

8369* Mean'il-Ahbar, 150/1

8370* Gurer'ul-Hikem, 7244

8371* A'lam'ud-Din, 292

8372* Gurer'ul-Hikem, 4536

8373* el-Bihar, 78/172/3

8374* Tuhef'ul-Ukul, 320

224. Konu: Kendini Beğenmek

1082. Bölüm

Kendini Beğenmek

3861.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmişlikten daha korkunç bir yalnızlık yoktur."*8375

3862.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmek (insandaki) eksikliği açığa vurur."*8376

3863.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmek ahmaklıktır."*8377

3864.İmam Ali (a.s): "Rahatsız olduğun günah, Allah nezdinde seni beğenmişliğe ve gurura düşüren iyilikten daha hayırlıdır."*8378

3865.İmam Ali (a.s): "Sakın kendinden razı olma ki bu taktirde senden rahatsız olanlar çoğalır."*8379

3866.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmişliğin meyvesi, düşmanlık ve kindir."*8380

3867.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmek doğruluğun düşmanı ve akılların afetidir."*8381

3868.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmek akıllı bozar."*8382

3869.İmam Ali (a.s): "Kendini beğenmişlik ilerlemeye ve kemale ermeye engeldir."*8383

3870.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Kullarımdan bazıları benden bir itaat hususunda başarı isterler ki bu vesileyle onları seveyim. Ama ben amellerinden dolayı gurura ve kendini beğenmişliğe kapılınsınlar diye onu kendilerine vermem."*8384

3871.İmam Sadık (a.s): "Herkim kendini beğenmişliğe kapılırsa helak olur."*8384

- 8375* Nehc'ul Belağa, 113. hikmet
- 8376* Gurer'ul Hikem, 954
- 8377* a. g. e. 62
- 8378* Nehc'ul Belağa, 46. hikmet
- 8379* Gurer'ul Hikem, 2642
- 8380* a. g. e. 4606
- 8381* Tuhef'ul Ukul, 74
- 8382* Gurer'ul Hikem, 726
- 8383* Nehc'ul Belağa, 167. hikmet
- 8384* ez-Zühd lil Hüseyin b. Said, 68/179
- 8384* el-Kafi, 2/313/2

1083. Bölüm

Nefsin İyiliklerini Az Görmeye Teşvik

3872.Resulullah (s.a.a) akıllı insanların sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Başkalarının az bir iyiliğini çok görürler, kendilerinin çok iyiliğini az sayarlar." *8385

3873.İmam Bakır (a.s): "Nefsin her ne kadar Allah'a çok itaat ederse, yine de onu az say ki bu vesileyle nefsin zeliil ve kendini (Allah'ın) affına maruz kıarsın." *8386

3874.İmam Sadık (a.s): "İblis –Allah'ın laneti üzerine olsun- ordularına şöyle dedi: "Eğer üç iş hususunda ademoğluna üstün gelirim artık ne yapacağımdan korkum olmaz, zira (yaptıkları) asla kabul edilmez: Amelini çok görmesinde, günahlarını unutmada ve kendini beğenmesinde." *8387

- 8385* Müstedrek'ul Vesail, 1/132/184
- 8386* Tuhef'ul Ukul, 285
- 8387* el-Hisal, 112/86

1084. Bölüm

Kendini Beğenmişliğin Tedavisi

3875.İmam Ali (a.s): "Ademoğluna ne olmuş da kendini beğeniyor? Başlangıcı kokmuş bir nutfedir, sonu aşağılık bir leştir, ortasında ise necaset taşır." *8388

3876.İmam Bakır (a.s): "Kendini beğenmişlik yolunu kendini tanımakla kapat." *8389

3877.İmam Sadık (a.s): "Eğer sırttan geçmek hak ise o halde kendini beğenmişlik de niye?" **8390

bak. el-Marifet(1), 1246. Bölüm; el-Kibr, 1568. Bölüm

- 8388* Gurer'ul Hikem, 9666
- 8389* Tuhef'ul Ukul, 285
- 8390* Emali es-Seduk, 16/5

225. Konu: Kınamak

1085. Bölüm

Kınamayı Kınamak

3878.Hızır (a.s) Musa'ya (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey İmranoğlu! Hiç kimseyi bir günahı sebebiyle kınama, kendi günahına ağla." *8391

3879.Resulullah (s.a.a): "Her kim kardeşini tövbe etmiş olduğu bir günahından dolayı kınarsa, kendisi de o günahı işlemekle ölmez." *8392

3880.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir günahı ve çirkinliği ifşa ederse, onu yapan kimse gibidir. Her kim bir mümini bir şeyle kınarsa kendisi onu işlemekle ölmez." *8393

3881.Resulullah (s.a.a): "Hizmetçilerinizden biri zina edince ona had uygulayın, ama onu kınamayın." *8394

3882.Resulullah (s.a.a): "Eğer, Müslüman kardeşin senin bir ayıbını bilir ve seni o sebeple kınarsa, sen de onda bildiğin günah ve ayıp sebebiyle onu kınama ki bu senin için sevap, onun içinse günah olsun." *8395

3883.İmam Bakır (a.s): "Bir mümini kınayan kimse mutlaka en kötü şekilde ölür ve dolayısıyla da hayır ve saadeti görmemesi uygundur." *8396

3884.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir mümini kınarsa, Allah da onu dünya ve ahirette kınar." *8397

3885.İmam Sadık (a.s): "Kardeşinin sıkıntılarında sevinme ki Allah ona merhamet eder ve o belayı sana indirir."Hakeza şöyle buyurmuştur: "Her kim kardeşine inen bir musibetten

3886.dolayı sevinirse, kendisi de o musibete düşer olmadıkça dünyadan gitmez." *8398

8391* Kasas'ul Enbiya, 157/171

8392* Tenbih'ul Havatir, 1/113

8393* el-Kafi, 2/356/2

8394* Tenbih'ul Havatir, 1/57

8395* a.g.e, 2/155

8396* el-Kafi, 2/361/9

8397* a.g.e, s. 356/1

8398* a. g. e. s. 359/1

226. Konu: Kisas

1086. Bölüm

Kisas

"Ey akıl sahipleri! Kisasta sizin için hayat vardır. Artık, umulur ki takva sahibi olursunuz." *8399

3887. "Hürmetli ay, hürmetli aya mukabildir, hürmetler karşılıklıdır; o halde, size tecavüz edene, size tecavüz ettikleri gibi tecavüz edin. Allah'tan sakının ve Allah'ın muttakilerle berâber olduğunu bilin." *8400

"Orada onlara cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralara karşılıklı ödeşme yazdık. Kim hakkından vazgeçerse bu, onun günahlarına kefarettir. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar zalimlerdir." *8401

3888.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Ben de sizler gibi bir insanım, belki de aranızdan

gitmem yaklaşmıştır. O halde birinin haysiyetine, saçına, derisine ve malına zarar verdimsem, işte bu Muhammed'in haysiyeti, saç, kılı ve malıdır. Kalkıp kısas etsin! Sizden hiç kimse, "Ben Muhammed'in düşmanlığından ve kininden korkuyorum" demesin. Biliniz ki bu iki haslet benim tabiatımdan ve ahlakımdan değildir." *8402

3889.Resulullah (s.a.a): "Müslüman birinin bedeni bir zarar görür de kısas etmekten vaz geçerse, Allah bu sebeple onu bir makam yukarı çıkarır ve bir günahını affeder." *8403

3890.İmam Ali (a.s): "Allah imanı, şirki temizlemek için... ve kisası ise kan dökülmemesinin korunması için farz kıldı." *8404

3891.İmam Ali (a.s): "Taşı geldiği yere geri çevir. Zira kötülük sadece kötülükle def edilir." *8405

3892.İmam Seccad (a.s), Allah-u Teala'nın "Sizler için kısasta hayat vardır" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Çünkü eğer birisi, bir gün başka birini öldürmek ister, bu durumda kısas edileceğini bilir de bu sebeple öldürmekten vazgeçerse, hem öldürmek istediği kimsenin hayatta kalmasını hem kendisinin hayatta kalmasını hem de başkalarının hayatta kalmasını sağlar. Zira kısasın farz ve gerekli olduğunu bildikleri taktirde, kısas korkusundan asla insan öldürmeye cesaret edemezler." *8406

- 8399* Bakara, 179
- 8400* Bakara, 194
- 8401* Maide, 45
- 8402* Kenz'ul Ummal, 39831
- 8403* a.g.e, 39850
- 8404* Nehc'ul-Belağa, 252. hikmet
- 8405* Gurer'ul Hikem, 5394
- 8406* Tefsir'ul Mensub ila İmam Askeri, 595/354

1087. Bölüm

Kisas Etmekten Vaz Geçmek

3893.Resulullah (s.a.a): "Herkim bir kanın (canın) kısas edilmesinden vaz geçerse, onun mükafatı sadece cennettir." *8407

3894.İmam Sadık (a.s), aziz ve celil olan Allah'ın, "Herkim ondan (kısastan) vazgeçerse, o (günahlarına) kefarettir" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yaptığı bağış miktarınca günahlarından silinir." *8408

bak. 286. konu, el-Afv

- 8407* Kenz'ul-Ummal, 39854
- 8408* el-Kafi, 7/358/1

227. Konu: Kibir

1088. Bölüm

Tekebbür

"İblis'ten başka bütün melekler secde etmişlerdi. O, büyüklük taslamış ve küfredenlerden olmuştu." *8409

"Ona, "İn oradan, orada büyükmek sana düşmez. Çık, sen alçağın birisin" dedi." *8410

3895.İmam Ali (a.s): "O halde Allah'ın şeytana yaptığından ibret alın. Öyle ki uzun amelini, yoğun çabalarını bir anlık tekebbür ile hepsini boşa çıkardı. İblisten başka, onun gibi bir günah işledikten sonra kim Allah karşısında emanda kalabilir?" *8411

3896.İmam Bakır (a.s): "İnsanın kalbinde bir miktar kibir ortaya çıkınca az olsun veya çok, aynı miktarda insanın aklı da azalır." *8412

3897.İmam Sadık (a.s): "Herkim tekebbürden temizlenirse yücelik elde eder." *8413

3898.İmam Sadık (a.s): "Kibir Allah'ın örtüsüdür. O halde herkim ondan bir şey hakkında Allah ile savaşmaya kalkışırsa Allah onu baş aşağı ateşe atar." *8414

8409* Sa'd, 73-74

8410* A'raf, 13

8411* Nehc'ul-Belağa, 192. hutbe

8412* el-Bihar, 78/186/16

8413* a.g.e, 78/229/5

8414* a.g.e, 73/215/5

1089. Bölüm

Kibirin Anlamı

3899.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Herkim kalbinde bir zerre tekebbür olarak ölmeden önce tövbe etmezse asla cennetin kokusunu alamaz." O şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resülü! Ben güzelliği seviyorum. Hatta kırbacımın ve ayak bağımın bile güzel olmasını severim. Bundan dolayı korkmam gerekir mi?" Peygamber şöyle buyurmuştur: "Kalbini nasıl buluyorsun?" O şöyle arzetti: "Kalbimi hakkı tanımış ve hak ile itminana ermiş olarak buluyorum." Peygamber şöyle buyurdu: "O halde bu haletin kibir değildir. Aksine kibir hakkı terketmen, haksızlığa yönelmen ve insanlara, hiçbirinin haysiyetinin senin haysiyetin gibi olmadığı ve hiçbirinin kanının da senin kanın gibi olmadığı gözyle bakmandır." *8415

3900.İmam Ali (a.s): "Huzu ve tevazuyu aradım. Onu sadece hakkı kabul etmekte buldum. O halde hakkı kabul edin. Zira hakkı kabul etmek insanı tekebbürden uzaklaştırır." *8416

3901.İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü (s.a.a): "En büyük tekebbür insanları aşağılık saymak ve hakkı hafife almaktır." "Ben (Abdul A'la b. E'yun) şöyle arzettim: "İnsanları aşağılık saymak ve hakkı hafife almak nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Hak karşısında cahillik etmek ve hak ehlini kötülemektir. O halde herkim böyle yaparsa aziz ve celil olan Allah ile ridası (azamet örtüsü) hakkında savaşa girişmiş olur." *8417

3902.İmam Sadık (a.s): "Herkim diğerlerinden üstün olduğuna inanırsa o müstekbirlerden sayılır." (Hafs b. Gıyaz şöyle diyor) "Ben şöyle arzettim: "Eğer bir günahkarı görür de günahsızlık ve iffeti sebebiyle kendisini ondan üstün görürse nasıldır?" İmam şöyle buyurmuştur: "Heyhat, heyhat! Kim bilir belki o bağışlanır ama seni hesaba çekerler. Musa'nın (a.s) sihirbazlarının hikayesini okumadın mı?" *8418

8415* el-Bihar, 77/90/3

8416* a.g.e, 69/399/91

8417* el-Kafi, 2/310/9

8418* a.g.e 8/128/98

1090. Bölüm

Mütekebbir

3903.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en çok nefret edileni mütekebbir kimsedir." *8419

3904.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü bana en uzak olanınız çok konuşanlarınızdır ve onlar mütekebbirlerdir." *8420

3905.İmam Ali (a.s): "Başlangıcı nütfe, sonu leş ve bu arada ise dışkı dağarcığı olan kimsenin bu durumuna rağmen tekebbüre kapılmasına şaşarım." 8421

3906.İmam Ali (a.s): "Sadece düşük olan kimse kibre kapılır." *8422

3907.İmam Sadık (a.s): "Tekebbür veya zorbalık eden herkes, bunu mutlaka nefsinde bulduğu bir aşağılık kompleksinden dolayı yapmaktadır." *8423

8419* el-Bihar, 73/231/23

8420* a. g. e. s. 232/25

8421* a.g.e, 73/234/33

8422* Gurer'ul Hikem, 9467

8423* el-Kafi, 2/312/17

1091. Bölüm

Kibirin Tedavisi

3908.Resulullah (s.a.a): "Gerçekten erkeğin sevinç ve övünç içinde elinde ailesine bir şey götürmesini ve bu vesilesiyle kibiri kendinden uzak tutmasını severim." *8424

3909.Resulullah (s.a.a): "Herkim kendi koyununu sağlar, elbisesini yamar, ayakkabısını diker, hizmetçileriyle yemek yer ve eşyasını pazardan (eve) taşırsa şüphesiz kibirden uzaklaşmıştır." *8425

3910.Ebu Umame: "Şüphesiz bir gün Peygamber (s.a.a) Baki mezarlığına doğru yola koyuldu. Aşap da onun ardından yola düştü. Peygamber durdu ve onlara öne geçmelerini emretti. Ardından kendi de onların ardından hareket etti. Bunun sebebini sorduklarında ise Peygamber şöyle buyurdu: "Ben ayakkabılarınızın sesini işittim ve içimde kibirden bir şeyin oluşmasından korktum." *8426

3911.İmam Ali (a.s): "Kalplerindeki kibri çıkarsın, yerine ruhlarına huzuyu yerleştirsın, yüzlerine rahmet kapılarını açsın diye Allah, kullarını çeşitli zorluklarla imtihan etmekte, sorunlarla ibadete davet etmekte ve çeşitli belalara düçar kılmaktadır." *8427

3912.İmam Ali (a.s): "Allah imanı, şirki temizlemek için farz kılmıştır ve namazı da insanları kibirden uzaklaştırmak için farz kılmıştır." *8428

3913.İmam Hasan (a.s): "Allah'ın büyüklüğünü tanıyan kimsenin kendini büyük görmesi doğru değildir. Zira Allah'ın azametini bilen kimselerin yüceliği tevazu göstermeleri ve Allah'ın azamet ve celalini tanıyanların izzeti de, zillet izharında bulunmalarıdır." *8429

8424* Tenbih'ul-Havatir, 1/201

8425* Kenz'ul-Ummal, 7793

8426* a. g. e. 8878

8427* Nehc'ul-Belağa, 192. hutbe

8428* a. g. e. 252. hikmet

8429* el-Bihar, 78/104/3

1092. bölüm

Kibrin Etkileri

3914.Resulullah (s.a.a): "Herkim kibirlenirse Allah onu aşağılık kılar." *8430

3915.İmam Ali (a.s): "Hırs, kibir ve haset insanı günaha düşmeye çağıran şeylerdir." *8431

3916.İmam Ali (a.s): "Mütekebbir insan dosttan mahrum kalır." *8432

3917.İmam Ali (a.s): "Kibir sahibi olan kimse asla alim olamaz." *8433

3918.İmam Ali (a.s): "Herkim insanlara üstünlük taslarsa hor olur." *8434

3919.İmam Sadık (a.s): "Mütekebbir insan (başkalarının) kendisini övmesini beklememelidir." *8435

3920.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz ekin yerde biter ve sert kayaların üstünde bitmez. İşte hikmet de böyledir. Hikmet mütevazi insanın kalbinde yeşerir. Mütekebbir kimsenin kalbinde asla yeşermez. Zira Allah tevazuyu aklın aracı karar kılmıştır. Kibri ise cehaletin araçlarından bir araç kılmıştır. Bilmiyor musun, herkim başını tavana sürterse başı kırılır. Herkim de başını önünde tutarsa tavanın altında gölgelenir ve sığınır. Böylece herkim Allah için tevazu içinde olmazsa Allah onu aşağılık kılar. Herkim de Allah için mütevazı olursa Allah onu yüceltir." *8456

8430* Emali'es-Seduk, 395/1

8431* Nehc'ul-Belağa, 371. hikmet

8432* Gurer'ul-Hikem, 7464

8433* a.g.e, 10586

8434* el-Bihar, 77/235/3

8435* el-Hisal, 434/20

8436* Tuhef'ul-Ukul, 396

1093. Bölüm

Kibirli İnsanların Yeri

"Temelli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklenenlerin durağı ne kötüdür!" *8437

3921.İmam Sadık (a.s): "Cehennemde mütekebbirler için Sakar adında bir vadi vardır. Bu vadi şiddetli sıcaklığından dolayı aziz ve celil olan Allah'a şikayette bulundu ve Allah'tan nefes almasına izin vermesini istedi. Böylece nefes aldı ve nefes aldığından dolayı cehennemi yaktı." *8438

8437* Nahl, 29

8438* el-Kafi, 2/310/10

228. Konu: Kin

1094. Bölüm

Kin

3922.İmam Ali (a.s): "Kin en aşağılık ayıptır." *8439

3923.İmam Ali (a.s): "Kin öfke doğurur." *8440

3924.İmam Ali (a.s): "Kin haset edenlerin ahlakıdır." *8441

3925.İmam Ali (a.s): "Kin sadece zaferle sönen bir ateştir." *8442

3926.İmam Ali (a.s): "Fitnelerin sebebi kindir." *8443

3927.İmam Ali (a.s): "Kin güden kimsenin ruhu azap görür, hüznü kat kat artar." *8444

3928.İmam Ali (a.s): "Kin güden insanın sevgisi olmaz." *8445

3929.İmam Hadi (a.s): "Kinamak kin tutmaktan daha hayırlıdır." *8446

3930.İmam Askeri (a.s): "İnsanların en az rahat edeni kin güden kimsedir." *8447

8439* Gurer'ul-Hikem, 966

8440* a. g. e. 530

8441* a. g. e. 422

8442* a. g. e. 2203

8443* a. g. e. 5522

8444* a. g. e. 1962

8445* a. g. e. 10436

8446* el-Bihar, 78/369/4

8447* Tuhef'ul-Ukul, 488

1095. Bölüm

Müminin Kalbinde Kin Kalmaz

3931.İmam Sadık (a.s): "Mümin oturduğu müddetçe kin güder. Kalkınca kini gider." *8448

8448* Tuhef'ul-Ukul, 310

229. Konu: Kiralamak

1096. Bölüm

Kiralamak

"Rabbinin rahmetini onlar mı taksim edip paylaşıyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz taksim ettik; birbirlerine iş gördürmeleri için kimini kimine derecelerle üstün kıldık; Rabbinin rahmeti, onların biriktirdikleri şeylerden daha iyidir." *8449

"İki kadından biri: "Babacığım! Onu ücretli olarak tut; ücretle tuttuklarının en iyisi bu güçlü ve güvenilir adamdır" dedi." *8450

3932.İmam Ali (a.s) "Onların geçimliklerini aralarında biz taksim ettik" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah-u Teala bu ayetle bizlere, insanların geçim kaynaklarından birinin de kiralama (ücretle çalıştırma) olduğunu bildirmiştir. Zira Allah-u Teala hikmeti esasınca insanların himmetlerini, isteklerini ve diğer durumlarını farklı karar kılmış, bunu insanların geçimi için bir dayanak yapmıştır. Böylece birisi başka birini ücretle çalıştırmaktadır...Bizden birisi kendisi için ustalık, marangozluk veya diğer sanatlardan her birini yapmak zorunda kalsaydı, dünya işleri düzene girmez, fırsatı olmaz ve şüphesiz bunu yapmaktan aciz kalırdı. Ama Allah-u Teala bu şekilde çok ince tedbirler aldı, insanların isteklerini çeşitli kıldı. Böylece herkesin isteğini bir şeyde karar kıldı. Herkes bir diğeriyle işini gördü. Böylece herkes maslahatı gerektirdiği şekilde başkasına yardım ederek bu gün geçimini sağlamaktadır." *8451

8449* Zuhruf, 32
8450* Kasas, 26
8451* Vesail'uş-Şia, 13/244/3

1097. Bölüm

Kendini Kiraya Vermenin Mekruh Oluşu

3934.Ammar Sabati: "Ebu Abdullah'a (İmam Sadık'a -a.s-) şöyle arzettim: "İnsan (kendi adına) ticaret edebilir, buna rağmen başkasına ücretli çalışırsa ticaret ettiği oranda kendisine (pay-prim) verilmektedir." (İmam Sadık -a.s-) şöyle buyurdu: "Ücretle çalışmamalı; *8452 belki aziz ve celil olan Allah'tan rızık talep etmeli ve (kendisi adına) ticaretle bulunmalıdır. Zira başkasına ücretle çalışacak olursa rızıkını engellemiş olur." *8453

8452* İnsanın kendisini kiraya vermesi fıkhıta mekruhtur. İşini ve emeğini kiraya vermelidir. Örneğin bir terzi bir gün çalışma yerine bir gömlek dikme karşılığında ücret almalıdır.

8453* el-Kafi, 5/90/3

1098. Bölüm

Kiralamada Komisyonculuk

3935.Muhammed b. Müslim: "İmam Bakır veya İmam Sadık'a (a.s), "Birisini bir işi üstleniyor, ama bizzat yapmıyor, birisine havale ediyor ve bu arada da kar ediyor" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Hayır, kendisi de bir miktar çalışmadıkça olmaz." *8454

8454* el-Kafi, . s.273/1

1099. Bölüm

İşçiye Zulmetmek

3936.Resulullah (s.a.a): "Her kim işçinin ücreti hakkında haksızlık ederse Allah amelini boşa çıkarır ve beş yüz yıllık mesafeden kokusu duyulan cennetin kokusunu kendisine haram eder." *8455

3937.Resulullah (s.a.a): "İşçinin ücreti hakkında haksızlık etmek de büyük günahlardandır." *8456

8455* Emali es-Seduk, 347/1

8456* el-Bihar, 103/170/27

1100. Bölüm

Ücret Kararlaştırma ve Ücret Verme Adabı

3938.Resulullah (s.a.a): "İşçiye alınının teri kurumadan ücretini veriniz. Henüz çalışırken (iş bitmeden) ücretini belirleyiniz." *8457

3939.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) ücretini belirlemedikçe işçi çalıştırmayı nehyetmiştir." *8458

8457* Kenz'ul Ummal, 9126

8458* el-Fakih, 4/10/4968

230. Konu: Komşu

1101. Bölüm

Güzel Komşuluk

"Allah'a ibadet edin, O'na bir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşaya iyilik edin." *8459

3940.Resulullah (s.a.a): "Komşunun insan için hürmeti annesinin hürmeti gibidir." *8460

3941.İmam Ali (a.s) ölüm anında şöyle buyurmuştur: "Komşularınızla iyi geçinin. Şüphesiz onlar peygamberinizin sizlere vasiyetidir. O komşular hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki hatta miras alacaklarını zannettik." *8461

3942.İmam Sadık (a.s): "Güzel komşuluk evleri bayındır kılar ve ömürleri uzatır." *8462

3943.İmam Kazım (a.s): "Eziyet etmekten sakınmak (tek başına) güzel komşuluk etmek demek değildir. Lakin güzel komşuluk eziyetlere katlanmaktır." *8463

8459* Nisa, 36

8460* Mekarim'ul Ahlak, 1/274/834

8461* Nehc'ul-Belağa, 47. mektup

8462* el-Kafi, 2/667/8

8463* Tuhef'ul Ukul, 4099

1102. Bölüm

Komşuya Eziyet Etmek

3944.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'a ve ahiret gününe iman etmişse komşusuna eziyet etmez." *8464

3945.İmam Rıza (a.s): "Komşusu şerrinden güvende olmayan kimse bizden değildir." *8465

bak. 8. Konu; el-İza

8464* el-Kafi, 2/667/6

8465* Uyun-u Ahbar-i Rıza, 2/24/2

1103. Bölüm

Komşunun Halini Sormak

3946.İmam Ali (a.s): "Komşuya başvurmak da güzel komşuluk etmektendir." *8466

3947.İmam Bakır (a.s): "Resulullah (s.a.a): Kendisi tok yatarken komşusu aç yatan bana iman etmemiştir." İmam Bakır (a.s) da şöyle buyurdu: Bir topluluk yatar da içinde aç kimse olursa Allah kıyamet günü onların yüzüne bakmaz." *8467

8466* Tuhef'ul Ukul, 85
8467* el-Kafi, 2/668/14

1104. Bölüm

Komşu Hakkı

3948.Resulullah (s.a.a) komşu hakları hususunda şöyle buyurmuştur: "Senden yardım isterse yardım etmen, borç isterse borç vermen, muhtaç olursa ihtiyacını karşılaman, bir musibete uğrayınca teselli vermen, hayır ve iyiliğe ulaşırsa tebrik edip kutlaman, hastalanırsa ziyaret etmen, ölünce cenazesini teşyi etmen, izin vermediği taktirde rüzgar almasına engel olmaman için evini onun evinden yüksek yapmamandır. Meyve alınca ona ikram etmen gerekir. Bunu yapmazsan meyveyi gizlice evine götür ve çocuğu elinde meyve görünce rahatsız olmasın diye çocuğunu elinde meyve dışarı çıkarma. Yiyeceğinden bir miktar da ona göndermedikçe kazanın koku ve dumanıyla onu rahatsız etme." *8468

8468* Musekkin'ul-Fuad, 105

1105. Bölüm

Komşuluk Sınırı

3949.İmam Ali (a.s): "Cami sınırı kırk ziradır. Dört taraftan kırk ev komşu sayılır." *8469

8469* el-Hisal, 544/20

231. Konu: Korku

1106. Bölüm

Korku

3950.Resulullah (s.a.a): "Hikmetin başı Allah korkusudur." *8470

3951. Resulullah (s.a.a): "Allah nezdinde insanların en yücesi, Allah'tan en çok korkandır." *8471

3952.Resulullah (s.a.a): "Üç şey kurtarıcıdır: ...O'nu görüyormuşsun gibi gizlide Allah'tan korkmak. Şüphesiz sen O'nu görmeden de O seni görmektedir." *8472

3953.Resulullah (s.a.a): "Allah'ı en iyi bilen kimse, Allah'tan en çok korkan kimsedir." *8473

3954.İmam Ali (a.s): "Korku ariflerin gömleğidir." *8474

3955.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Ey Ademoğlu! Korkuyu iç giysin ve hüznü dış giysin kıldığın müddetçe hayırdan ayrılmazsın." * 8475

8470* el-Bihar, 77/133/43
8471* a. g. e. s.180/10
8472* a.g.e, 70/7/5
8473* a.g.e., s.393/64
8474* Gurer'ul-Hikem, 664
8475* Emali et-Tusi, 115/176

1107. Bölüm

Mümin İki Korku İçindedir

3956.İmam Sadık (a.s): "Mümin iki korku arasındadır: Allah'ın ne yapacağını bilmediği geçmiş günahı ile helak edici neler kazanacağını bilmediği geri kalan ömrü arasında. Bu yüzden mümin sadece korku ile sabahlar ve mümini sadece korku ıslah eder." *8476

8476* el-Kafi, 2/71/21

1108. Bölüm

Mümin Korku ve Ümit İçindedir

3957.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın rahmet miktarını bilecek olsaydınız ona dayanır ve çok az amel ederdim. Allah'ın gazabının miktarını bilseydiniz asla kurtulamayacağınızı sanırdınız." *8477

3958.İmam Sadık (a.s): "Allah'tan seni günahlara karşı küstah kılmayacak şekilde ümitli ol. Allah'tan seni rahmetinden ümitsiz kılmayacak şekilde kork." *8478

3959.İmam Sadık (a.s): "Babam şöyle buyuruyordu: "Mümin kulun kalbinde sürekli iki nur olur: Korku nuru ve ümit nuru. Bu tartılırsa ondan ağır gelmez ve o tartılırsa bundan ağır gelmez." *8479

8477* Kenz'Ul-Ummal, 5894

8478* el-Bihar, 70/384/39

8479* el-Kafi, 2/67/1

1109. Bölüm

(Allah'tan) Korkan İnsanın Nişanesi

3960.İmam Ali (a.s): "Rabbinden korkan kimse zulmetmekten sakınır." *8480

3961.İmam Sadık (a.s): "Kul korkulu ve ümitli olmadıkça mümin olamaz. Korktuğu ve ümitli olduğu şey için amel etmedikçe de korkulu ve ümitli olamaz." *8481

3962.İmam Sadık (a.s): "Korkan insan, korkunun dilini düğümlediği kimsedir." *8482

8480* el-Bihar, 75/309/3

8481* a.g.e. 70/392/61

8482* a. g. e. 78/244/54

1110. Bölüm

Korkunun Anlamı

3963.İmam Ali (a.s): "Rabbinizin zulmünden korkmayın. Kendi zulümlerinizi korkun." *8483

3964.İmam Ali (a.s): "Günahından kork ve sadece Rabbine ümitli ol." *8484

3965.İmam Ali (a.s): "Yaratıcıdan korkunca O'na doğru koş. Yaratıktan korkunca ondan

kaç." *8485

8483* Gurer'ul-Hikem, 10234

8484* a. g. e. 10161-10162

8485* Gurer'ul-Hikem, 4027-4028

1111. Bölüm

Korkunun Meyveleri

3966.Resulullah (s.a.a): "Korkan kimse gece yol alır. Gece yol alan kimse ise hedefine ulaşır. Bilin ki Allah'ın metası pahalıdır. Bilin ki Allah'ın metası cennettir." *8486

3967.Resulullah (s.a.a): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "İzzetim ve celalime andolsun ki kulumda iki korkuyu ve iki güvenliği bir araya toplamam. Dünyada benden güvende olursa kıyamet günü onu korkuturum, dünyada benden korkarsa kıyamet günü onu güvende kılarım." *8487

3968.İmam Ali (a.s): "Korku, nefsin günahlardan alıkoyucusu ve isyanların önleyicisidir." *8488

3969.İmam Ali (a.s): "Korkması çok olanın afeti az olur." *8489

3970.İmam Ali (a.s): "Korkunun meyvesi güvendir." *8490

3971.İmam Hasan (a.s): "Her kim Allah'a kul olursa Allah her şeyi ona kul eder." *8491

3972.İmam Sadık (a.s): "Allah'tan korkan kimseden Allah her şeyi korkutur. Allah'tan korkmayan kimseyi ise Allah her şeyden korkutur." *8492

3973.İmam Hadi (a.s): "Allah'tan sakınan kimseden sakınılır." *8493

8486* Kenz'ul-Ummal, 5885

8487* el-Bihar, 70/379/28

8488* Guerr'ul-Hikem, 1987

8489* a. g. e. 8036

8490* a.g.e, 4591

8491* Tenbih'ul-Havatir, 2/108

8492* el-Kafi, 2/68/3

8493* el-Bihar, 78/366/2

1112. Bölüm

Allah'tan Başkasından Korkmaktan Sakınmak

3974.Resulullah (s.a.a): "Allah Ademoğluna sadece korktuğu kimseyi

3975.musallat etmiştir. Eğer Ademoğlu Allah'tan başka hiç kimseden korkmasaydı, Allah kendinden başka hiç kimseyi ona musallat etmezdi. Ademoğlu sadece ümit bağladığı kimseye havale edilmiştir. Ademoğlu eğer, Allah'tan başkasına ümit bağlamasaydı, Allah'tan gayrisine havale edilmezdi." *8494

3976.Resulullah (s.a.a): "Allah korkusunun insanlardan korkmasını engellediği kimseye ne mutlu!" *8495

3977.Resulullah (s.a.a): "Allah hakkında hiç bir kınayıcının kınamasından çekinmeyin." *8496

8494* Kenz'ul-Ummal, 5909

8495* el-Bihar, 77/126/32
8496* el-Hisal, 526/13

1113. Bölüm

Bir Şeyden Korkunca Yapılması Gereken Şey

3978.İmam Ali (a.s): "Bir şeyden korkunca üzerine git, zira bir şeyden şiddetle korkmak, o şeye teşebbüsten daha büyüktür." *8497

3979.İmam Ali (a.s): "Bir işin zorluğundan korkunca, ona karşı sıkı dur ki sana boyun eğsin. Zamanın olayları karşısında çare bul ki sana kolay gelsin." *8498

8497* Nehc'ul-Belağa, 175. hikmet
8498* Gurer'ul-Hikem, 4108

1114. Bölüm

Korku (Çeşitli)

3980.İmam Ali (a.s): "Hiç kimseyi korkutmayan kimse asla korkmaz." *8499

3981.İmam Sadık (a.s): "Korktuğun bir yere gelince şu ayeti oku: "Rabbim! Beni dahil edeceğin yere hoşnutluk ve esenlikle dahil et; çıkaracağın yerden de hoşnutluk ve esenlikle çıkar. Katından beni destekleyecek bir kuvvet ver." Korktuğun bir kimseyi görünce de Ayet'el-Kursi'yi oku." *8500

3982.İmam Rıza (a.s): "Küçük günahlar hususunda Allah'tan korkmayan kimse, büyük günahlar hakkında da Allah'tan korkmaz." *8501

8499* a.g.e, 8955
8500* el-Bihar, 76/247/37
8501* a.g.e, 71/174/10

232. Konu: Kumar

1115. Bölüm

Kumar

"Ey iman edenler! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz. Şeytan şüphesiz içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçersiniz değil mi?" *8502

3983.Resulullah (s.a.a), "Şüphesiz içki ve kumar..." ayeti nazil olduğunda kendisine, "meysir" (kumar) hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kendisiyle kumar oynanan her şey, hatta tavla tahtasının zarları ve ceviz bile haramdır." Kendisine, "Ensab nedir?" diye arzedilince de şöyle buyurmuştur: "İlahları için kestikleri şeydir." Kendisine, "Ezlam nedir?" diye arzedilince de şöyle buyurmuştur: "Kendisi ile kura çektikleri oklardır." *8503

3984.İmam Ali (a.s): "İnsanı Allah'ı hatırlamaktan gafil kılan her şey meysirden (kumardan) sayılır." 8504

3985.İmam Bakır (a.s), kendisine satranç oyunu sorulunca şöyle buyurmuştur: "Mümin, oyun oynama fırsatı bulamaz." *8505

3986.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Mallarınızı kendi aranızda batıl üzere yemeyin" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Kureyş kadın ve malları hakkında birbiriyle kumar

3987.oyuyordu. Aziz ve celil olan Allah onları bu işten sakındırmıştır." *8506

3988.Sekuni: "İmam Sadık (a.s) çocukları, oynayarak kazandıkları cevizi yemekten sakındırmış ve şöyle buyurmuştur: "O haramdır." *8507

8502* Maide, 90-91

8503* el-Kafi, 5/123/2

8504* Emali'et-Tusi, 336/681

8505* el-Hisal, 26/92

8506* el-Kafi, 5/122/1

8507* a. g. e. s. 123/6

233. Konu: Kur'an

1116. Bölüm

Kur'an

"Andolsun ki, sana daima tekrarlanan yedi ayetli Fatiha'yı ve Kur'an-ı Azim'i verdik." *8508

"Kur'an'ı, öğüt olsun diye kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?" *8509

3989.Resulullah (s.a.a): "İşler karanlık gece parçaları gibi sizlere karmaşık ve belirsiz hale gelirse Kur'an'a yöneliniz. Şüphesiz Kur'an şefaati kabul edilmiş bir şefaatchi ve şikayeti kabul edilen bir şikayetçidir. Her kim onu önünde tutarsa Kur'an onu cennete çeker. Her kim de Kur'an'ı arkasına atarsa Kur'an onu cehenneme sürükler." *8510

3990.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Çok geçmeden ümmetin fitneye düşecek" denildiğinde ve "Bundan kurtuluş yolu nedir?" diye sorulduğunda şöyle buyurmuştur: "Allah'ın değerli kitabıdır. Bu kitaba batıl, ne önden ve ne arkadan yaklaşabilir. Övülmüş hikmet sahibi biri tarafından nazil olmuştur. Herkim ilmi Kur'an dışında bir yerde ararsa, Allah onu saptırır." *8511

3991.Resulullah (s.a.a): "Kur'an'dan ayrılmayınız. Kur'an'ı imam ve önder ediniz." *8512

3992.Resulullah (s.a.a): "Kur'an'ın diğer sözlere üstünlüğü, Allah'ın diğer yaratıklarına üstünlüğü gibidir." *8513

3993.İmam Ali (a.s): "Allah, kudretini göstererek onlar görmeksizin kitabında tecelli etti." *8514

3994.İmam Ali (a.s): "Allah için, Allah için Kur'an'a uyun; onunla amel etmek hususunda başkası sizden önde olmasın." *8515

3995.İmam Ali (a.s): "Allah Tebarek ve Teala'nın kitabını öğreniniz. O sözlerin en güzeli ve öğütlerin en etkilisidir. Kur'an'ı derin anlayınız. Zira o kalplerin baharıdır. Kur'an'ın nurundan şifa dileyiniz. Zira Kur'an göğüslerdeki hastalıklara şifa verendir. Kur'an'ı güzel tilavet ediniz. Zira ki Kur'an kıssaların (ibretli öykülerin) en güzeldir." *8516

3996.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Eğer alemin doğu ve batısındaki bütün insanlar ölseler Kur'an yanımda olduktan sonra, asla yalnızlık ve dehşete kapılmam." *8517

8508* Hicr, 87

8509* Kamer, 17

8510* Nevadir'ur-Ravendi, 21 ve 22

- 8511* Tefsir'ul-Ayyaşı, 1/6/11
8512* Kenz'ul Ummal, 4029
8513* el-Bihar, 92/19/18
8514* Nehc'ul-Belağa, 147. hutbe
8515* a.g.e, 47. mektup
8516* Tuhef'ul Ukul, 150
8517* el-Kafi, 2/602/13

1117. Bölüm

Kur'an Her Zaman Yenidir

3997.Resulullah (s.a.a): "Kur'an bir servettir. Onsuz zengin olmak mümkün değildir. Kur'an olduktan sonra fakirlik olmaz." *5018

3998.Resulullah (s.a.a): "Herkime Kur'an verilir de buna rağmen başkasına bundan daha üstün bir nimet verildiğini sanırsa, şüphesiz küçük bir şeyi büyük ve büyük bir şeyi küçük saymış olur." *5019

3999.Resulullah (s.a.a): "Herkim öncekilerin ve sonrakilerin ilmini isterse, Kur'an'ı araştırıp düşünmelidir." *5020

4000.İmam Ali (a.s): "Kur'an her ne kadar tekrar edilse de ve kulakla işitilse de yine de eskimez." *5021

4001.İmam Ali (a.s): "O, küfür, nifak, azgınlık ve sapıklık gibi en büyük dertlere devadır." *5022

4002.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Kur'an ne kadar çok okunsa ve konuşulsa da yeniliği ve tazeliği sürekli artmaktadır. Bunun sırrı nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Çünkü Allah Tebarek ve Teala onu belli bir zaman ve belli insanlar için karar kılmamıştır. Bu yüzden her zaman ve her topluluk için kıyamet gününe kadar yeni ve tazedir." *5023

- 5018* el-Bihar, 92/19/18
5019* Mean'il-Ahbar, 279
5020* Kenz'ul Ummal, 2454
5021* Nehc'ul-Belağa, 156. hutbe
5022* a.g.e, 176. hutbe
5023* el-Bihar, 92/15/8

1118. Bölüm

Kur'an'ı Öğrenmek ve Öğretmek

4003.Resulullah (s.a.a): "Sizin en iyiniz, Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir." *8524

4004.Resulullah (s.a.a): "Kur'an'ı bilen kimseye şöyle denir: "Oku ve yücel ve dünyada tertil ile okuduğun gibi burada da tertil ile oku. Zira senin makamın okuduğun son ayettedir." *8525

4005.Resulullah (s.a.a): "Kur'an'ı öğrenmek ve çok okumaktan ayrılmayın." *8526

4006.Resulullah (s.a.a): "Herkim birine Kur'an öğretirse onun mevlasıdır. O şahıs onu yalnız ve yardımsız bırakmamalı ve kendisini ona tercih etmemelidir." *8527

4007.İmam Ali (a.s): "Evladın baba üzerindeki hakkı ise ona güzel isim vermesi, onu güzel terbiye etmesi ve ona Kur'an'ı öğretmesidir." *8528

4008.İmam Sadık (a.s): "Mümine ölmeden önce, Kur'an'ı öğrenmesi veya öğrenme

halinde ölmesi yakışır." *8529

8524* el-Bihar, 92/186/2

8525* Kenz'ul Ummal, 2330

8526* a. g. e. 2368

8527* a. g. e. 2382

8528* Nehc'ul-Belağa, 399. hikmet

8529* ed-Deavat lir-Ravendi, 220/600

1119. Bölüm

Kur'an Ezberlemeye Teşvik

4009.Resulullah (s.a.a): "Her kime Allah, kitabını ezberleme nimeti verdiği halde o kimse, başkasına bu nimetten başka bir nimet verildiğini sanırsa, şüphesiz en büyük nimeti küçük görmüş ve nankörlüğe düşmüş olur." *8530

4010.Resulullah (s.a.a): "Herkimin içinde Kur'an'dan bir şey olmazsa, şüphesiz o yıkık bir ev gibidir." *8531

4011.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisinin "Falan ayeti unuttum" demesi doğru değildir. Belki ona unutturulmuştur. Kur'an'ı hatırlayınız. Zira canım elinde olana andolsun ki Kur'an devenin dizbağından kurtulmasından daha çabuk bir şekilde insanların kalbinden kaçıp gider." *8532

4012.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın rahmetiyle kuşatılan ve aziz ve celil olan Allah'ın nuruyla örtülen kimseler, bu Kur'an'ı bilenlerdir." *8533

4013.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en çok şeref sahibi olanları Kur'an'ı bilenler ve gece ibadet edenlerdir." *8534

4014.Resulullah (s.a.a): "Allah karşısında gizli ve açık huşu göstermeye insanlardan en layık olan kimse Kur'an'ı bilen kimsedir. Gizli ve açık namaz kılmaya, oruç tutmaya insanlardan en müstahak olan kimse Kur'an'ı bilen kimsedir." *8535

4015.Resulullah (s.a.a): "Kendisine karşı hiddetlenen kimseye hiddetlenmek, Kur'an sahibi bir kimseye yakışmaz ve içinde Allah'ın kelamı olan kimseye, kendisine cahilce davranan kimseye cahilce davranması asla yakışmaz." *8536

4016.İmam Sadık (a.s): "Kur'an'ı ezberleyen, Kur'an ile amel eden kimse yüce ve iyi olan ve mesaj getiren elçilerle (meleklerle) birlikte dir." *8537

4017.İmam Sadık (a.s): "Herkim Kur'an surelerinden bir sureyi unutursa, o sure, güzel bir yüz ve yüce bir derece şeklinde karşısında tecelli eder ve onu görünce şöyle der: "Sen kimsin? Ne kadar da güzelsin?! Keşke benim olsaydın." O şöyle cevap verir: "Beni tanımıyor musun? Ben falan sureyim. Eğer beni unutmasaydın, seni bu mekanda yüceltirdim." *8538

8530* Kenz'ul-Ummal, 2317

8531* a. g. e. 2478

8532* a.g.e, 2850

8533* Cami'ul Ahbar, 115/202

8534* el-Hisal, 7/21

8535* el-Kafi, 2/604/5

8536* Kenz'ul Ummal, 2347

8537* el-Kafi, 2/603/2

8538* Sevab'ul A'mal, 283/1

1120. Bölüm

Kur'an'ı Tilavet Etmeye Teşvik

"Allah'ın Kitab'ını tilavet edenler (okuyanlar), namazı kılanlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli ve açık infak edenler, tükenmeyecek bir kazanç umabilirler." *8539

4018.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisi rabbiyle konuşmayı severse Kur'an okusun." *8540

4019.Resulullah (s.a.a): "Bu kalpler de aynen demir gibi pas tutar." Oradakiler, "Ya Resulullah! Onun cilası nedir?" diye sorduklarında ise şöyle buyurmuştur: "Kur'an okumaktır." *8541

4020.Resulullah (s.a.a): "Kur'an okumaktan ayrılma. Zira Kur'an okumak günahlara kefarettir, ateş karşısında bir perde ve azaptan güvenlikte olma sebebidir." *8542

4021.Resulullah (s.a.a): "Ey oğulcağızım! Kur'an okumaktan gaflet etme. Zira Kur'an kalbi diriltir, kötülükten, zulümden ve günahahtan alıkoyar." *8543

8539* Fatır, 29

8540* Kenz'ul Ummal, 2257

8541* a. g. e. 2441

8542* el-Bihar, 92/17/18

8543 Kenz'ul Ummal, 4032

1122. Bölüm

Tilavet Hakkı

4026.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Kendilerine verdiğimiz kitabı hakkıyla okuyanlar" *8548 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Ayetlerini açık ve sayılır bir şekilde okurlar, anlamını anlamaya çalışırlar, hüküm ve emirleriyle amel ederler, vaatlerinden ümitvar olurlar, azabından korkarlar, kıssalarından ders alırlar, örneklerinden öğüt alırlar, emirlerini yerine getirirler, yasaklarından uzak dururlar. Allah'a yemin olsun ki Kur'an'ın hakkıyla tilavet edilmesi, ayetlerini ezberlemek, kelime ve harflerini birbiri ardınca okumak, bir sureyi tilavet etmek, haşiyelerini mütalaa etmek anlamında değildir. Onlar harflerini ve kelimelerini ezberlediler ama anlamlarını zayıf ettiler. Şüphesiz bu Kur'an'ı hakkıyla tilavet etmek, ayetleri üzerinde düşünmek ve tedebbür de bulunmak anlamındadır. Nitekim Allah-u Teala da şöyle buyurmuştur: "Ayetleri hakkında düşünsünler diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptr." *8549 *8550

8548* Bakara, 121

8549* Sad, 29

8550 Tenbih'ul Havatir, 2/236

1123. Bölüm

Kıraat Adabı

1-Ağzı Temizlemek

4027.Resulullah (s.a.a): "Kur'an'ın yolunu temizleyiniz." Kendisine şöyle arz edildi: "Ey Allah'ın Resülü! Kur'an'ın yolu nedir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Ağızlarınızdır." Kendisine şöyle arz edildi: "Neyle temizleyelim?" Peygamber şöyle buyurdu: "Misvak ile (fırçalamakla.)" *8551

2-Allah'a Sığınmak

"Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın." * 8552

4028.İmam Sadık (a.s), kendisine her surenin başlangıcında kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınmanın hükmü sorulunca şöyle buyurmuştur: "Evet, şeytanların en aşağılığı olan kovulmuş şeytandan Allah'a sığın." *8553

3-Tertil (Açık ve Tane Tane Okumak)

"...Bir müddet için kalk, açık ve tane tane Kur'an oku." *8554

4029.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın "Kur'an'ı tertil ile oku" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Kur'an'ı açık ve tane tane oku. Onu ot tohumu gibi saçma ve tıpkı şiiir gibi hızla ve kesik kesik de okuma. İlginçliklerinde durunuz. Kalpleri onunla harekete geçiriniz. Tüm çabanız, sureyi sonuna dek okumak olmasın." *8555

4-Tedebbür (Dikkatle Düşünme)

"Sana indirdiğimiz bu Kitab mübarektir; ayetlerini düşünsünler, akli olanlar da öğüt alsınlar." *8556

4030.İmam Ali (a.s): "Biliniz ki dikkatli okunmayan Kur'an'da hayır yoktur. Biliniz ki derin anlayışla ve düşünmeyle birlikte olmayan ibadette de hayır yoktur." *8557

4031.İmam Sadık (a.s), Kur'an'ın bir gecede hatmedilmesinin hükmünü soran birine şöyle buyurmuştur: "Onu bir aydan daha az bir sürede okumayı hoş görmüyorum." *8558

8551* el-Bihar, 92/213/11

8552* Nahl, 98

8553* Tefsir'ul-Ayyaşi, 2/270/68

8554* Müzzemmil, 4

8555* Nevadir'ur-Ravendi, 30

8556* Sad, 29

8557* el-Bihar, 92/211/4

8558* el-Kafi, 2/617/1

5-Huşu

"İman edenlerin gönüllerinin Allah'ı anması ve O'ndan inen gerçeğe içten bağlanması zamanı daha gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine kitab verilenler gibi olmasınlar; onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı; çoğu, yoldan çıkmış kimselerdir." *8559

4032.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Kur'an'ı en güzel okuyan kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kur'an okumasını duyduğunuzda, Allah'tan korktuğunu düşündüğünüz kimsedir." *8560

4033.Uyun-u Ahbar'ir Rıza'da yer aldığına göre "İmam Rıza (a.s) Horasan'a yaptığı yolculuğunda geceleri yatağında çok Kur'an okuyordu. İçinde cennet veya cehennemden söz edilen bir ayete ulaştığında ağlıyor, Allah'tan cenneti istiyor ve ateşten Allah'a sığınıyordu." *8561

8559* Hadid, 16

8560* Kenz'ul Ummal, 4143

8561* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/182/5

1124. Bölüm

Kur'an'ın Lanet Ettiği Kimse

4034.Resulullah (s.a.a): "Nice Kur'an okuyan kimseye, Kur'an lanet eder." *8562

4035.Resulullah (s.a.a): "Sen, seni günahattan alıkoyduğu müddetçe Kur'an okumuş olursun. O halde eğer seni günahattan alıkoymazsa Kur'an okumamış sayılırsın." *8563

4036.Resulullah (s.a.a): "Cehennemde demirden bir değirmen vardır. Onunla karilerin (amel etmeyerek Kur'an okuyanların) ve günahkar alimlerin başları öğütülür." *8564

8562* el-Bihar, 92/184/19

8563* Şerh-i Nehc'ul-Belağ-a-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 10/23

8564* Cami'ul Ahbar, 130/254

1125. Bölüm

Kur'an Dinlemek

"Kur'an okunduğu zaman ona kulak verin, dinleyin ki merhamet olunaszınız." *8565

4037.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki her kim Allah'a iştıyak duyuyorsa o halde Allah'ın sözüne kulak versin." *8566

4038.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'ın kitabından bir ayet dinlerse kendisi için iki kat sevap yazılır. Her kim de Allah'ın kitabından bir ayet tilavet ederse kıyamet günü o ayet kendisi için bir nur olur." *8567

4039.İmam Sadık (a.s) kendisine sessiz kalmanın ve Kur'an okuyan birini dinlemenin farz olup olmadığını soran Zurare'ye şöyle buyurmuştur: "Evet, Kur'an senin huzurunda okununca dinlemen ve sessiz kalman farzdır." *8568

8565* A'raf, 204

8566* Kenz'ul Ummal, 2472

8567* a. g. e. 2316

8568* el-Bihar, 92/222/7

1126. Bölüm

Kendi Görüşü Üzere Tefsir Etmekten Sakındırma

4040.Resulullah (s.a.a): "Azameti yüce olan Allah şöyle buyurmuştur: "Benim sözümü kendi görüşü esasınca yorumlayan kimse bana iman etmemiştir." *8569

4041.Resulullah (s.a.a): "Benden sonra ümmetim hakkında en çok korktuğum şey ümmetimden bir kimsenin Kur'an'ı haksız yere tevil etmesidir." *8570

4042.İmam sadık (a.s): "Kur'an'ı kendi görüşü üzere tefsir eden, tefsiri doğru olsa bile sevap elde etmez. Eğer yanlış olursa günahı boynuna olur." *8571

8569* el-Bihar, 92/107/1

8570* Münyet'ül-Mürid, 369

8571* el-Bihar, 92/110/11

234. Konu: Küfür

1127. Bölüm

Küfür Şirkten Daha Eskidir

4043.İmam Bakır (a.s): "İkrar ve teslimden kaynaklanan her şey imandır. İnkâr ve cehtten (nefyetmekten) kaynaklanan her şey de küfürdür." *8572

4044.İmam Sadık (a.s): "Herkim Allah ve Resulü hakkında şek ederse kafirdir." *8573
bak. el-İman, 194 ve 195. Bölümler

8572* el-Kafi, 2/387/15

8573* a. g. e. s. 386/10

1128. Bölüm

Küfrün En Küçük Derecesi

4045.Resulullah (s.a.a): "Küfrün en küçük derecesi, insanın kardeşinden duyduğu bir sözü (bir gün) kendisini bu vesileyle rezil rüsva edinceye kadar saklamasıdır. Bunlar hayır ve iyilikten nasipsizdirler." *8574

4046.Resulullah (s.a.a): "Küfrün esası dört tanedir: Rağbet, korku, hoşnutsuzluk ve gazap." *8575

4047.İmam Ali (a.s): "Küfür dört sütun üzere kuruludur: Allah'ın emrinden dışarı çıkmak, dinde aşırı gitmek, şek ve şüphe." *8576

4048.İmam Sadık (a.s), kendisine, "İlhâd (ateistlik) ve küfrün en küçük derecesi nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kibir de onun örneklerinden biridir." *8577

4049.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Konuştuğunda yalan söyleyen, söz verdiğinde sözünde durmayan, emin sayıldığında hiyanet eden kimse, küfür ve imanın hangi derecesindedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu özellikler küfre en yakın makamlarda bulunurlar, ama o kimse kafir değildir." *8578

8574* el-Bihar, 78/276/112

8575* el-Kafi, 2/289/2

8576* el-Kafi, 2/391/1

8577* Mean'il-Ahbar, 394/47

8578* el-Kafi, 2/290/5

235. Konu: Küsmek

1129. Bölüm

Küsmek

4050.Resulullah (s.a.a): "Müslümanın kardeşiyle küsmesi onun kanını dökmesi gibidir." *8579

4051.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Kardeşinle küsmekten sakın. Zira küskünden amel kabul edilmez." *8580

4052.İmam Sadık (a.s): "İki Müslüman birbiriyle küstükleri müddetçe iblis sevinir. Birbiriyle barışıp görüştükleri zaman ise dizlerinin bağları çözülür ve şöyle feryat eder: "Eyvahlar olsun bana! Helak oldum!" *8581

4053.İmam Sadık (a.s): "Birbirinden küserek ayrılan iki kişiden birisi (Allah ve Resulünden) beri olmak ve lanet ile ayrılır. Bazen de her ikisi buna layık olur." Muattap:

"Ben şöyle arzettim: Allah beni sana feda etsin. Zalim neyse de, ama mazlum neden?" İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Çünkü o da kardeşini barışmaya davet etmiyor, sözünü görmezlikten gelmiyor. Ben babamın şöyle buyurduğunu işittim: "İki kişi birbiriyle çekiştiğinde biri diğerine üstün gelince hakkına zulmedilen kimse diğerinin yanına gitmeli ve ona şöyle demelidir: "Ey kardeş! Zalim (ve suçlu) benim." Böylece onlar arasındaki küskünlük sona erer. Zira Allah Tebarek ve Teala adil bir hakimdir. Mazlumun hakkını zalimden mutlaka alır." *8582

8579* Kenz'ul-Ummal, 24789
8580* el-Bihar, 77/89/3
8581* el-Kafi, 2/346/7
8582* a.g.e, 2/344/1

1130. Bölüm

Üç günden Fazla Küs Durmaktan Sakınmak

4054.Resulullah (s.a.a): "Üç günden fazla küs durmak doğru değildir." *8583

4055.Resulullah (s.a.a): "Müminin üç günden fazla kardeşiyle küs durması caiz değildir." *8584

4056.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir mümin için üç günden fazla küs durması caiz değildir. Üç günden sonra onu görmeye gitmeli ve ona selam vermelidir. Eğer selamına cevap verirse her ikisi de sevaba ortaktır. Eğer selama cevap vermezse o günahkardır. Selam eden kimse ise küskünlük haletinden dışarı çıkmıştır." *8585

4057.Resulullah (s.a.a): "Birbirinize sırt çevirmeyiniz ve birbirinizden kopmayınız. Ey Allah'ın kulları! Birbirinizle kardeş olunuz. İki müminin birbirine küsmesi üç gündür. Eğer birbiriyle (üç günden sonra) konuşmazlarsa aziz ve celil olan Allah da birbiriyle konuşuncaya kadar o ikisinden yüz çevirir." *8586

4058.Resulullah (s.a.a): "Birbirine küsen, üç gün küsülü duran ve barışmayan iki müslüman İslam'dan dışarı çıkmıştır. Onlar arasında hiç bir

4059.dini bağ kalmaz. Onlardan her kim kardeşiyle daha önce konuşursa hesapların görüldüğü gün daha önce cennete girer." *8587

4060.İmam Bakır (a.s): "Birbiriyle iki gün küs duran iki müminden üçüncü gün ben beri olurum." Kendisine şöyle arzedildi: "Ey İbn-i Resulillah! Zalim ve suçlu olan kimse için doğru da mazlum için neden?" İmam şöyle buyurdu: "Neden o mazlum da suçlu kimsenin yanına gidip barışmak için: "Ben suçluyum" demiyor." *8588

8583* el-Kafi , h.2
8584* Kenz'ul Ummal, 24793
8585* et-Terğib ve't-Terhib, 3/455/4
8586* a.g.e, 3/457/8
8587* el-Kafi, 2/345/5
8588* el-Bihar, 75/188/10

236. Konu: Mal-Varlık

1131. Bölüm

Mal İsteklerin Kaynağıdır

"Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Ama baki kalacak yararlı işler, sevab olarak da, emel olarak da, Rabbinin katında daha hayırlıdır." *8589

4061.Resulullah (s.a.a): "Sizden öncekileri dinar ve dirhem helak etti. Bu ikisi sizi de

helak edecektir." *8590

4062.Resulullah (s.a.a): "Allah lanet etsin, şeytan şöyle demiştir: "Zengin kimse üç yerden birinde benim elimden kaçamaz. Sabah akşam üç şeyle onun yanına giderim: Helal olmayan malı elde etmekle, malı yersiz yere kullanmakla ve ona malı sevdirmekle. Böylece onun hak ve hukukunu ödemez." *8591

4063.İmam Ali (a.s): "Mal, isteklerin kaynağıdır." *8592

4064.İmam Ali (a.s): "Mal arzuları güçlendirir." *8593

8589* Kehf, 46
8590* el-Kafi, 2/316/6
8591* et-Terğib ve't-Terhib, 4/182/68
8592* Nehc'ul-Belağa, 58. hikmet
8593* a. g. e. 577

1132. Bölüm

Mal Sevgisinin Etkileri

"Malı pek çok seviyorsunuz." *8594

4065.Mesih (a.s): "Dünyaya tapan kimselerin mal varlığına bakmayınız. Zira mallarının parıltısı iman nurunuzu götürür." *8595

4066.İmam Ali (a.s): "Servet geleceği bozar, arzuları genişletip yayar." *8596

4067.İmam Ali (a.s): "Mal sevgisi, dini gevşetir, yakini bozar." *8597

8594* Fecr, 20.
8595* el-Müheccet'ül-Beyza, 7/328
8596* Gurer'ul Hikem, 1427
8597* a. g. e. 4876

1133. Bölüm

Helal Mal Sevgisi

4068.Resulullah (s.a.a): "Salih mal salih kimse için ne de güzeldir." *8598

4069.İmam Ali (a.s): "Zenginlik gurbette vatandır; fakirlik ise vatanda gurbettir." *8599

4070.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Maldan istifade etmek (ve sermayeyi çalıştırmak) mürüvvet ve yiğitliğin kemalindedir." *8600

4071.İmam Sadık (a.s): "Kendisiyle yüz suyunu koruyacağı ve borçlarını ödeyeceği bir malı helal yoldan toplamayı sevmeyen bir kimsede hayır yoktur." *8601

8598* Tenbih'ul-Havatir, 1/158
8599* Nehc'ul-Belağa, 56. hikmet
8600* el-Kafi, 1/20/12
8601* a.g.e, 5/72/5

1134. Bölüm

Mal Çokluğu

"Çokluk kuruntusu sizi o kadar meşgul etti ki, mezarları ziyaretle oradakileri de sayacak kadar oldunuz." *8602

"Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda infak etmeyenlere can yakıcı bir azabı müjdele." *8603

bak.Kasas, 76, 82; Mearic, 18; Kehf,, 34; Hadid, 20; Tevbe, 69; Yunus, 88; Sebe, 35

4072.Resulullah (s.a.a): "Ben sizler için fakirlikten korkmuyorum. Sizler için fazlalık talep ederek övünmekten korkuyorum." *8604

4073.İmam Ali (a.s): "Mal ve servet çokluğu, kalbi bozar ve günahları vücuda getirir." *8605

4074.İmam Hüseyin (a.s): "Eğer mal ve servetin senin olmazsa, sen onun olursun. O halde ona acıma. Zira o sana asla acımaz. O seni yemeden sen onu ye." *8606

4075.İmam Sadık (a.s): "Sadece aleyhine Allah-u Teala'nın hüccetinin büyüdüğü kimsenin malı çoğalmıştır. O halde eğer kendinizden uzaklaştırmaya gücünüz yetiyorsa bunu yapın." Kendisine, "Hangi şeyle?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kardeşlerinizin ihtiyacını mallarınızdan temin ederek." *8607

4076.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Musa'ya şöyle buyurmuştur: "Hiç kimsenin fazla servetine imrenme. Zira fazla servet, farz hakları olduğu için fazla günaha sebep olur." *8608

4077.İmam Sadık (a.s): "Kalp huzurunu aradım ve onu sadece az servette buldum." *8609

4078.İmam Rıza (a.s): "Mal ve servet ancak şu beş hasletle toplanır: Şiddetli cimrilik, uzun arzu, (ruhlara) galip bir hırs, sıla-i rahimi terketmek ve dünyayı ahirete tercih etmek." *8610

8602* Tekasur, 1-2ler

8603* Tevbe suresi, 34

8604* Kenz'ul-Ummal, 6139

8605* Gurer'ul-Hikem, 7109

8606* Durret'ul-Bahire, 24

8607* Emali'et-Tusi, 302/600

8608* el-Kafi, 2/135/21

8609* Mustedrek'ul-Vesail, 12/174/13810

8610* el-Hisal, 282/29

1135. Bölüm

Her Kim Helal Olmayan Yoldan Mal Elde Ederse

4079.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir malı helal olmayan yoldan elde ederse, Allah onu fakir kılar." *8611

4080.Resulullah (s.a.a): "Herkim nereden kazanç elde ettiğinden endişe duymazsa Allah da onu nereden cehenneme sokacağından endişe etmez. " *8612

4081.İmam Ali (a.s): "Herkim bir malı hakkı olmaksızın elde ederse, onu sevabının olmadığı bir yolda harcar." *8613

4082.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir malı helal olmayan yoldan elde ederse bina, toprak ve su ona musallat olur." *8614

4083.İmam Sadık (a.s): "Herkim haksız yere bir mal elde ederse, o malın kendisi için hak üzere kalmasından mahrum olur." *8615

bak. 115. Konu; el-Helal

- 8611* Emali'et-Tusi, 182/306
8612* el-Bihar, 103/13/63
8613* Tuhef'ul-Ukul, 94
8614* el-Mehasin, 2/445/2528
8615* Tuhef'ul-Ukul, 321

1136. Bölüm

İnsanlara Fayda Veren Maldır

4084.Resulullah (s.a.a): "Senin mal ve servetine üç kişi ortaktır: Kendin, helak olma ve varis. Eğer gücün yetiyorsa bunların en acizi olma." *8616

4085.Resulullah (s.a.a): "Adem oğlu: "Benim mülküm! Benim mülküm! Benim malım! Benim malım!" Ey miskin! Mülk olup da sen olmadığın zaman neredeydin? Senin için yiyecek tükettiğin, giyip eskittiğin veya sadaka verip kendine baki kıldığın ve böylece Allah'ın rahmetine mazhar olduğun veya ceza gördüğün miktardan başka bir şey var mıdır? O halde iyi düşün ve başkasının malını kendi malından fazla sevme." *8617

4086.İmam Ali (a.s): "İnsanlara fayda veren maldır." *8618

4087.İmam Ali (a.s): "Mal, bağışta bulunduğu müddetçe sahibini yüceltir. Cimrilik ettiği zaman ise onu hor kılar." *8619

4088.İmam Ali (a.s): "Zaruri ihtiyacına yetecek kadar malı elinde tut. Arta kalan malları da ihtiyacın olacağı gün (kıyamet) için, azık kıl." *8620

4089.İmam Ali (a.s): "En iyi mal, kendisi vesilesiyle yüz suyunu koruduğun ve hakları ödediğin maldır." *8621

4090.İmam Ali (a.s): "En iyi malın, ihtiyaçlarını giderme hususunda sana yardımcı olan maldır." *8622

4091.İmam Sadık (a.s): "Gerçekte Allah-u Teala bu fazla malları, aziz ve celil olan Allah'ın malum kıldığı yerlerde kullanmanız için sizlere bağışlamıştır. Onları sizlere toplamak için vermemiştir." *8623

4092.İmam Rıza (a.s): "İnsanın en iyi malı, sadaka stoklarıdır." *8624

- 8616* Kenz'ul-Ummal, 16147
8617* el-Bihar, 71/356/17
8618* Gurer'ul-Hikem, 508
8619* a. g. e. 1838
8620* Nehc'ul-Belağa, 21. mektup
8621* el-Bihar, 78/7/60
8622* a.g.e, 78/12/70
8623* el-Fakih, 2/57/1693
8624* Tenbih'ul-Havatir, 2/182

237. Konu: Marifet (1)

Allah'ı Tanımak

1137. Bölüm

Marifetin Değeri

4093.Resulullah (s.a.a): "İman açısından en üstün olanınız, marifet hususunda en üstün olanınızdır." *8625

4094.İmam Ali (a.s): "İlim, ilk kılavuz, marifet ise son noktadır." *8626

4095.İmam Ali (a.s): "Marifet, kalbin nurudur." *8627

4096.İmam Hüseyin (a.s): "İlim tahsil etmek marifetin aşısıdır." *8628

4097.İmam Sadık (a.s): "Allah hiçbir ameli marifet olmaksızın ve hiçbir marifeti amel olmaksızın kabul etmez. O halde her kim marifet elde ederse, marifeti onu amele sevkeder. Eğer amel etmezse, onun marifeti yoktur." *8629

8625* Cami'ul-Ahbar, 36/18

8626* Gurer'ul-Hikem, 2061

8627* a. g. e. 538

8628* el-Bihar, 78/128/11

8629* el-Kafi, 1/44/2

1138. Bölüm

Marifetin Engelleri

"Heva ve hevesini ilah edinen, bilgisi olduğu halde Allah'ın şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi gördün mü? Onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Ey insanlar! Anlamaz mısınız? *8630

4098.Resulullah (s.a.a): "Açlık, hikmetin nurudur. Tokluk, Allah'tan uzaklaşma, fakirleri sevmek ise Allah'a yaklaşma sebebidir. Karınlarınızı doyurmayın aksi taktirde bu tokluk kalbinizdeki marifet nurunu söndürür." *8631

8630* Casiye, 23

8631* el-Bihar, 70/71/20

1139. Bölüm

Nefsini (Kendini) Tanımak

4099.İmam Ali (a.s): "Kendini tanımak, tanımların en faydalı olanıdır." *8632

4100.İmam Ali (a.s): "Kendisini tanıma zaferine ulaşan kimse en büyük zafere ulaşmıştır." *8633

4101.İmam Ali (a.s): "Kendi nefsin tanımayan kimse başkasını nasıl tanısın?" *8634

4102.İmam Ali (a.s): "Her kim kendisini tanırsa, onunla cihat eder. Her kim de kendisini tanımazsa, ihmalkarlık gösterir." *8635

4103.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ı tanırsa, yalnız kalır. Her kim kendisini tanırsa tek başına kalır. Her kim dünyayı tanırsa, ondan yüz çevirir. Her kim de insanları tanırsa, yalnızlığı tercih eder." *8636

4104.İmam Ali (a.s): "Kendisini tanıması en çok olan kimse, rabbinden en çok korkan kimsedir." *8637

4105.İmam Ali (a.s): "Kendini tanıyan kimse şüphesiz rabbini tanır." *8638

4106.İmam Ali (a.s): "Nefsinin şerafetini bilen kimseye, onu dünyanın aşağılığından münezzehtir kılması yakışır." *8639

4107.İmam Ali (a.s): "Kendisini tanıyan kimseye, kanaat ve iffete sarılması yakışır."
*8640

4108.İmam Ali (a.s): "Kendisini tanıyan kimseye hüzün ve ihtiyattan ayrılmaması yakışır." *8641

4109.İmam Seccad (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Bizleri kendilerini tanıyanlardan, yerlerine yakın edenlerden ve bu yüzden ömürlerini sana itaat yolunda geçirenlerden karar kıl." *8642

4110.İmam Bakır (a.s), Cabir el-Cu'fi'ye yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Hiçbir tanıma senin kendini tanıman gibi değildir." *8643

- 8632* Gurer'ul-Hikem, 9865
- 8633* a.g.e, 9965
- 8634* a. g. e. 6998
- 8635* a. g. e. 7855-7856
- 8636* a. g. e. 7829-7832
- 8637* a. g. e. 3126
- 8638* a.g.e, 7946
- 8639* a. g. e. 10930
- 8640* a. g. e. 10927
- 8641* a. g. e. 10937
- 8642* el-Bihar, 94/128/19
- 8643* Tuhef'ul-Ukul, 286

238. Konu: Marifet (2)

Allah'ı Tanımak

1140. Bölüm

Allah'ı Tanımanın Fazileti

4111.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ı tanırsa marifeti kemale erer." *8644

4112.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ı tanımak marifetlerin en üstünüdür." *8645

4113.İmam Ali (a.s): "Büyüyüp aziz ve celil olan Rabbimi tanımak yerine küçük yaşta ölüp cennete gitmek beni sevindirmez." *8646

4114.İmam Ali (a.s): "İlmin meyvesi Allah'ı tanımadır." *8647

4115.İmam Ali (a.s): "Her kimin kalbinde Allah-u Teala hakkında ilim yer ederse onda Allah'ın yaratıklarından ihtiyaçsızlık yer eder." *8648

4116.İmam Sadık (a.s): "Eğer insanlar aziz ve celil olan Allah'ı tanımanın değerini bilmiş olsalardı dünya hayatının cazibelerine kapılmaz, Allah'ın, düşmanlarını bile nasiplendirdiği nimetlerine göz dikmezlerdi. Dünyaları, kendi gözlerinde ayaklarının altındaki topraktan daha aşağı olurdu. Allah'ı tanıma nimetine erişir ve sürekli olarak cennet bahçelerinde Allah'ın veli ve dostlarıyla birlikte bulunan kimse gibi bundan lezzet alırlardı. Şüphesiz Allah'ı tanıma her yalnızlığın ünsiyeti, her kimsesizin sahibi, her karanlığın nuru, her zayıflığın gücü ve her hastalığın şifasıdır." *8649

- 8644* Gurer'ul-Hikem, 7999
- 8645* a. g. e. 9864
- 8646* Kenz'ul-Ummal, 36472
- 8647* Gurer'ul-Hikem, 4586
- 8648* a.g.e, 8896
- 8649* el-Kafi, 8/247/347

1141. Bölüm

Marifetin Meyveleri

4117.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'ı tanır ve onu yüceltirse ağzını (yanlış) konuşmaktan, midesini (fazla ve haram) yiyecekten korur, gece namaz kılmakla ve gündüz oruç tutmakla kendisini sıkıntıya düşürür." *8650

4118.Resulullah (s.a.a): "Eğer Allah'ı hakkıyla tanıyacak olsaydınız şüphesiz denizlerin üzerinde yol yürürdünüz ve dualarınızla dağlar yerlerinden sökülürdü." *8651

4119.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'ı daha çok tanır, Allah'tan daha çok korkar." *8652

4120.İmam Ali (a.s): "Marifetin azlığı (bile) dünyadan yüz çevirmeye neden olur." *8653

4121.İmam Ali (a.s): "Allah'ın yüceliğini, azametini bilenlerin büyüklük taslamamaları gerekir. O'nun büyüklüğünü tanıyanların yücelmeleri, ancak ona karşı tevazu göstermeleriyle mümkün olur." *8654

4122.İmam Ali (a.s): "Marifetin nihyeti haşyettir (Allah'tan korkmadır)." *8655

4123.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan Allah'ı en çok bilen kimse, Allah'tan en çok niyazda bulunandır." *8656

4124.İmam Bakır (a.s): "Yaratıklarından Allah'a, kaza ve kaderi karşısında en çok teslim olması gereken kimse aziz ve celil olan Allah'ı tanıyan kimsedir." *8657

4125.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ı tanır, Allah'tan korkar ve her kim Allah'tan korkarsa dünyayı terkeder." *8658

4126.İmam Sadık (a.s): "İnsanlardan Allah'ı en çok bilen kimse, şüphesiz aziz ve celil olan Allah'ın kaza ve kaderinden en çok hoşnut olan kimsedir." *8659
bak. el-Yakin, 1910. Bölüm; el-İlim, 1354. Bölüm

8650* Emali'es-Seduk, 444/6

8651* Kenz'ul-Ummal, 5893

8652* el-Bihar, 70/393/64

8653* Gurer'ul-Hikem, 10984

8654* Nehc'ul-Belağa, 147. hutbe

8655* Gurer'ul-Hikem, 6359

8656* a.g.e, 3260

8657* el-Kafi, 2/62/9

8658* Tenbih'ul-Havatir, 2/185

8659* a.g.e, 2/184

1142. Bölüm

Arifin Sıfatı

4127.İmam Ali (a.s): "Arifin, yüzü sevinçli ve güleçtir. Kalbi ise korkulu ve hüznülüdür." *8660

4128.İmam Ali (a.s): "İştiyak, ariflerin halis dostudur." *8661

4129.İmam Ali (a.s): "Korku, ariflerin gömleğidir." *8662

4130.İmam Ali (a.s): "Allah'tan uzak düşmenin korkusuyla ağlamak, ariflerin ibadetidir." *8663

4131. İmam Sadık (a.s): "Allah'a güven ki arif olasın." *8664

- 8660* Gurer'ul-Hikem, 1985
8661* a.g.e, 855
8662* a. g. e. 664
8663* a. g. e. 1791
8664* Tuhef'ul-Ukul, 376

1143. Bölüm

Allah'ı Tanımanın En Düşük Mertebesi

4132. İmam Kazım (a.s), marifetin en düşük mertebesi sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kendisinden başka ilah olmadığını, O'nun bir benzeri ve dengi olmadığını, Allah'ın kadim, sabit (değişmez), mevcut ve yok olmayan olduğunu ve şüphesiz onun gibi bir şey bulunmadığını itiraf etmektir." *8665

- 8665* el-Kafi, 1/86/1

1144. Bölüm

Allah'ın Kendisiyle Tanınması

4133. İmam Ali (a.s): "Allah'ı Allah ile, Resulü risaletiyle, emir sahibini iyilikleri emredışı, adaleti ve ihsanıyla tanıyınız." *8666

4134. İmam Hüseyin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Nişaneler ve eserlerde düştüğüm şaşkınlık, ziyarettahtan (Allah'ı görmemden) uzak düşmeme sebep olmuştur. O halde, tüm gücümle beni sana ulaştıracak işe yönlendir. Varlığında sana muhtaç olan bir şey nasıl senin delilin ve kılavuzun olabilir? Senden başkası zahir ve aşikar mıdır? Senden başkası zahir ve aşikardır da sen aşikar değilsin ve onlar seni aşikar kılandır, öyle mi? Ne zaman gaip oldun ki başkalarının senin yerine kılavuzluk etmesine ihtiyaç duyasın...Senin vasıtanla sana doğru yol buldum. O halde kendi nurunla beni kendine doğru hidayet et." *8667

4135. İmam Seccad (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Seni seninle tanıdım. Sen beni kendine kılavuzluk ettin ve kendine doğru çağırdın. Eğer sen olmasaydın ben senin ne olduğunu bilemezdim." *8668

- 8666* a.g.e, 1/85/1
8667* el-Bihar, 98/225
8668* İkbâl'ul-A'mal, 1/157

1145. Bölüm

Allah'ın Zatı Hakkında Düşünmekten Sakınmak

4136. Resulullah (s.a.a): "Allah'ın yaratıklarını düşününüz ama Allah'ın zatı hakkında düşünmeyiniz." *8669

4137. "İmam Sadık (a.s): "Allah'ın zatı hakkında düşünmekten sakınınız; zira Allah'ı düşünmek sadece şaşkınlığı ve sapmayı artırır. Aziz ve celil olan Allah'ı şüphesiz ne gözler derk edebilir ve ne de Allah miktarla nitelendirilebilir." *8670

4138. İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ın nasıl olduğu hakkında düşünürse helak olur." *8671

bak. el-Fikr, 1501

8669* Kenz'ul-Ummal, 5704
8670* Emali'es-Seduk, 340/3
8671* el-Mehasin, 1/371/808

1146. Bölüm

Akıllar Allah'ın Marifetinin Kühünü (Hakikatini) Tanımaktan Acizdir

4139.İmam Ali (a.s): "Çünkü biz senin azametinin kühünü hakkıyla bilemeyiz. Ancak biz, hayy ve kayyum olduğunu, uyku ve uyuklamanın seni tutmadığını biliyoruz. Sana hiç bir bakış ulaşamaz. Hiç bir göz seni idrak edemez." *8672

4140.İmam Ali (a.s) meleklerin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar senin katındaki yerlerindedirler, yerleri senin yanındadır. İstekleri sende toplanır. İbadetlerinin hepsi sanadır. Emrinden gafletleri azdır. O halde kendilerine gizli olan hakikatinin kühüne de erseler, amelle-rini hiçe sayıp kendilerini kınarlar, kendilerinin sana ge-reği gibi ibadet ve itaat etmediklerini anlarlar." *8673

4141.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Akıllar senin cemalinin kühüne (hakikatine) ermekten aciz kaldı. Gözler veçhinin azametini ve nurunu görmeye tahammül edemedi. Sen yaratıkların için marifetinden acizlik dışında kendi marifetine bir yol kılmadın." *8674

4142.İmam Rıza (a.s): "Allah'ın kühü, kendisiyle yaratıklarının arasını ayırmaktır." *8675

4143.İmam Rıza (a.s) münezzeh olan Allah-u Teala'nın sıfatları hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah gözün kendisini derk etmesinden, vehmin kendisini ihata etmesinden ve aklın kendisini elde etmesinden daha yücedir." *8676

8672* Nehc'ul-Belağa, 160. hutbe
8673* a. g. e. 109
8674* el-Bihar, 94/150/21
8675* et-Tevhid, 36/2
8676* a. g. e. 252/3

1147. Bölüm

Allah Hakkında Caiz Olan Nitelendirmeler

4144.İmam Ali (a.s): "Kim vasıflandırırsa O'nu sınırlar, O'nu sınırlayan saymış olur, sayan ise O'nun ezeli olduğunu inkar etmiş olur. "Nasıl?" diyen onu vasıflandırmaya kalkmış; "Nerede" diyen mekanda sanmıştır." *8677

4145.İmam Ali (a.s): "Yüce himmetlerin kendisine erişemediği ve zeki insanların tahminle ulaşamadığı Allah, temiz ve yücedir." *8678

4146.İmam Ali (a.s): "Tektir, sayı ile değil; ebedidir, zamanla sınırlanmadan ve kaimdir, dayanak olmaksızın." *8679

4147.İmam Sadık (a.s), "Allah daha büyüktür" diyen birine şöyle buyurmuştur: "Allah neden daha büyüktür? " O şahıs, "Allah her şeyden daha büyüktür" diye arz edince İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: "(Böyle demekle) O'nu sınırlandırdın." O şahıs, "O halde nasıl diyeyim?" diye arz edince İmam şöyle buyurdu: "De ki: "Allah nitelendirilmekten daha büyüktür." *8680

4148.İmam Kazım (a.s): "Allah sıfatlarının hakikatine erişilmesinden daha büyük, daha

yüce ve daha üstündür. O halde onu kendisini nitelendirdiği gibi nitelendirin ve bunun dışındaki şeylerden sakının." *8681

4149.İmam Hadi (a.s): "Yaratıcı kendisinin nitelendirdiği şeklin dışında nitelendirilemez. Duyu organlarının derkedemediği, vehimlerin kendisine ulaşamadığı, düşüncelerin tanımlamaktan aciz kaldığı ve gözlerin kendisini ihata etmediği bir yaratıcı nasıl nitelendirilebilirdi ki? Allah nitelendirenlerin niteliklerinden yücedir ve kendisini övenlerin övgüsünden ulvidir." *8682

8677* Nehc'ul-Belağa, 152. hutbe
8678* a.g.e, 94. hutbe
8679* a. g. e. 185. hutbe
8680* el-Kafi, 1/117/8
8681* a.g.e, 1/102/6
8682* Keşf'ul-Gumme, 3/176

1148. Bölüm

Tevhid

4150.Resulullah (s.a.a): "Tevhid dinin yarısıdır." *8683

4151.İmam Ali (a.s): "Tevhid nefsin/ruhun hayatıdır." *8684

4152.İmam Ali (a.s): "Tevhid O'nu vehimle tanımaya çalışmamandır." *8685

4153.İmam Sadık (a.s) birisine şöyle buyurmuştur: "Ama tevhide gelince; kendin için uygun gördüğün şeyleri Allah hakkında uygun görmemendir. Adalet gelince şüphesiz adalet yaratıcının sende kinadığı bir şeyi kendisine isnat etmemendir." *8686

4154.İmam Rıza (a.s): "Allah'a ibadetin evveli Allah'ı tanımak, adı yüce Allah'ı tanımanın aslı Allah'ın bir olduğuna inanmak, Allah'ın bir olduğuna inanmanın düzeni Allah'ı sınırlandırmayı reddetmektir. Zira tüm akıllar her sınırlı varlığın yaratık olduğuna tanıklık etmektedir." *8687

8683* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/35/75
8684* Gurer'ul-Hikem, 540
8685* Nehc'ul-Belağa, 470. hikmet
8686* Mean'il-Ahbar, 11/2
8687* Emali'et-Tusi, 22/28

1149. Bölüm

Tevhidin Delili

"Allah'la berâber, varlığına hiçbir delili olmadığı halde başka ilaha tapanın hesabını Rabbi görecektir. Küfredenler elbette kurtulamazlar." *8688

4155.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey oğlum! Bil ki, eğer Rabbi'nin ortağı olsaydı, sana onun da elçileri gelirdi; onun tasarrufunun ve iktidarının izle-rini görür, yaptıklarını, sıfatlarını tanırdın. Fakat O, kendisini vafsettiği gibi, tek bir ilahdır. Hiç kimse O'na, mül-künde karşı çıkamaz. Ebediyen zeval bulmaz." *8689

4156.İmam Sadık (a.s), bir zındıkla yaptığı tartışmasında şöyle buyurmuştur: "Eğer Allah'ın iki tane olduğunu söylersen bu da iki halden dışarı değildir: Ya her ikisi de her yönden aynıdır, yada tüm yönlerden farklıdır. BizPyaratılışın düzenli olduğunu, feleğin (semavi cisimlerin) belli bir yörüngede hareket ettiğini, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişini, güneş ve ayın düzenini görmekteyiz. İşlerin uyumu, tedbiri ve işin doğruluğu,

müdebbirin bir tek olduğuna delalet etmektedir. Ama eğer Allah'ın iki tane olduğunu iddia edersen, ikisi arasında onların iki tane olması için aralarında bir mesafenin olması gerekir. Bu taktirde o mesafe de onların kadim oluşuyla kıdemlilik (ezeliyet) elde eden üçüncü bir ilah olacaktır ve neticede üçüncü bir ilahın varlığını da kabul etmek gerekir. Eğer üç ilahın olduğunu iddia edersen, iki ilaha inanma hususunda söylediğimiz şey burada da lazım gelir. Yani onlar arasında bir mesafenin varlığı gerekir. Bu durumda da beşinci ilahın varlığı lazım gelir. Bu esas üzere ilahların varlığı sonsuza dek uzar (dolayısıyla birden başka ilah yoktur.)" *8690

4157.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Allah'ın birliği hususundaki delil nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Tedbirin birbirine bağlı oluşu, varlık aleminin kamil oluşudur. Nitekim aziz ve celil olan Allah da şöyle buyurmuştur: "Eğer yer ve göklerde Allah'tan başka ilah bulunsaydı her ikisi de bozulurdu." *8691

4158.Seneviyye mezhebinden (Allah'ın iki ilah olduğuna inanan) birisi İmam Rıza'ya (a.s) şöyle arz etti: "Ben şöyle diyorum: Alemi vücuda getiren iki ilahtır. O'nun bir ilah olduğu hususundaki delil nedir?" İmam Rıza (a.s) şöyle buyurdu: "Senin O'nun iki ilah olduğunu söylemen O'nun bir ilah olduğunun delilidir. Zira senin ikinci ilah olduğunu iddia etmen bir ilahın varlığını sabit kılmandan sonradır. O halde bir ilahın varlığı hususunda ittifak vardır. Birden fazlası hususunda ihtilaf edilmiştir." *8692

4159.Tefsir-i Kumi'de şöyle yer almıştır: "Daha sonra aziz ve celil olan Allah iki ilahın varlığına inanan Seneviyecilere şöyle buyurmuştur: "Allah hiçbir evlat edinmemiştir ve onunla beraber bir ilah da yoktur." Yani şöyle demiştir: "Eğer sizin sandığınız iki ilah varsa onlardan her biri diğerine üstün olmak ister. Eğer onlardan biri bir insan yaratmak isterse ve diğeri de onun aksine bir hayvan yaratmak isterse, her birinin irade ve isteğinin diğeriyle farklı olması sebebiyle bir anda hem insan ve hem de hayvan yaratılmış olur. Bu da en büyük imkansızlıklardan biridir. Bu varsayım batıl olduğu için ve aralarında da ihtilaf olmadığı için o halde iki ilahın varsayımı batıldır ve birden fazla ilah yoktur. Bu tedbir, bağlılık ve varlıkların her birinin diğerine dayanması, yaratıcının (varlıkları) bir olduğunun delilidir. Aziz ve celil olan Allah'ın, "Hiçbir evlat edinmemiştir" sözünün anlamı da budur. Hakeza şu ayet de aynı anlamı ifade etmektedir: "Eğer yer ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı, şüphesiz her ikisi de (düzen açısından) bozulurdu." *8693

bak. 134. konu, el-Halık

- 8688* Muminun, 117
- 8689* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
- 8690* et-Tevhid, 243/1
- 8691* a.g.e, 250/2
- 8692* a.g.e, 270/6
- 8693* Nur'us-Sakaleyn, 3/550/107

1150. Bölüm

Gözler O'nu Derkedemez ve Kalpler O'nu Göremez

"Gözler O'nu göremez, O bütün gözleri görür. O latiftir, haberdardır." *8694

4160.Resulullah (s.a.a): "Göğe götürüldüğüm gece, Cebrail beni asla ayak basmadığı bir yere ulaştırdı. Sonra benim için perdeler kenara çekildi ve aziz ve celil olan Allah istediği kadar bana azametinin nurunu gösterdi." *8695

4161.İmam Ali (a.s), "Acaba Rabbini gördüm mü?" diye soran Za'leb'e şöyle buyurmuştur: "Ey Za'leb! Eyvahlar olsun sana! Ben görmediğim Rabbe ibadet etmem!" O şöyle arz etti: "O'nu nasıl gördün, benim için izah et." İmam şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Gözler onu bakmakla görmemiştir, aksine kalpler, iman hakikatleri yoluyla görmüşlerdir." *8696

4162.İmam Rıza (a.s), Allah-u Teala'nın, "Gözler onu derk edemez" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Kalplerin vehimleri onu derk edemez, nerede kaldı ki gözlerin bakışı onu

derkedebilsin." *8697

4163.İmam Askeri (a.s): "Allah Tebarek ve Teala, Resulü'nün kalbine istediği kadar azametinin nurunu gösterdi." *8698

8694* En'am, 103
8695* et-Tevhid, 108/4
8696* Emali'es-Seduk, 281/1
8697* a.g.e, 334/2
8698* el-Kafi, 1/95/1

1151. Bölüm

Allah Ezeli ve Ebedidir

4164.İmam Ali (a.s): "Hamd, her ilkten önce, her ahirden sonra var olan Allah'a mahsustur. İlk oluşu O'ndan önce bir varlığın bulunmamasını; ahir oluşu, O'ndan sonra bir varlığın ol-mamasını gerektirir." *8699

4165.İmam Ali (a.s): "Sonsuza kadar ezeli ve ebedidir. İlki olmaksızın her şeyden evveldir; nihyeti olmaksızın her şeyden sonradır." *8700

4166.İmam Ali (a.s), kendisine, "Aziz ve celil olan Rabbimiz, ne zaman var olmuştur?" diye soran bir Yahudi'ye şöyle buyurmuştur: "Ey Yahudi! Rabbimiz önce yok olacak ve sonradan vücuda gelecek bir şekilde olmamıştır. Dolayısıyla, "Ne zamandan olmuştur?" sorusu, önceden olmayan ve sonradan olan varlıklar hakkında sorulabilir. Allah sonradan yaratılmaksızın var olmuştur, sürekli var olmuştur, Allah'ın bir öncesi ve başladığı bir noktası yoktur. Önceden önce ve nihai noktadan (ezel yönünden) öncedir. Son nokta onunla biter ve o her sonun sonudur." *8701

4167.İmam Bakır (a.s): "Allah Tebarek ve Teala var idi ve onunla birlikte hiçbir şey yoktu. Karanlıktan arınmış bir nurdu. Doğru sözlüydü ve onda hiçbir yalan yoktu. Bilgiliydi, onunla birlikte bir cehalet yoktu, alimdi. Diri idi, onunla birlikte ölüm yoktu. Şu anda da aynen böyledir ve her zaman da böyle olacaktır." *8702

8669* Nehc'ul-Belağa, 101. hutbe
8700* a. g. e. 31. mektup
8701* el-Bihar, 77/331/18
8702* et-Tevhid, 141/5

1152. Bölüm

Allah Diridir

"Allah, O'ndan başka ilah olmayan, kendisini uyuklama ve uyku tutmayan, diri, her an yaratıklarını gözetip durandır." *8703

4168.İmam Sadık (a.s): "Allah kendinde cehalet olmaksızın bilendir, kendinde ölüm olmaksızın diridir, kendinde zulmet ve karanlık olmaksızın nurdur." *8704

4169.İmam Kazım (a.s): "Allah hayata sonradan gelmeksizin diridir...Allah bizzat diridir." *8704

8703* Bakara, 255
8704* et-Tevhid, 137/11
8705* a. g. e. 142/6

1153. Bölüm

Allah Bilendir

"Gaybın anahtarları O'nun katındadır, onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı bilir. Düşen yaprağı, yerin karanlıklarında olan taneği, yaşı kuruyu ki apaçık Kitab'tadır ancak O bilir." *8706

4170.İmam Ali (a.s): "Yağmur tanelerinin, göğün yıldızlarının, yelin savurduğu tozların sayısı, düz ve beyaz taşın üzerinde yürüyen karıncanın hareketi ve karanlık gecelerde küçük karıncaların yuvası bile O'ndan gizli kalmaz. Düşen yaprakları ve gözlere gizli olanı bilir."*8707

4171.İmam Ali (a.s): "Allah, çöllerdeki vahşi hayvanların seslerini, kulların yapayalnız kuytu yerlerde yasaklanmış şeyleri nasıl işlediklerini, derin denizlerdeki balıkların çeşitlerini, kasırgalarla dalgaların çarpışmalarını bilir." *8708

4172.İmam Ali (a.s): "İlmi; her türlü gaybi gizlilikleri ve gizli inançları kuşatmıştır." *8709

4173.İmam Bakır (a.s): "Allah yarattığı şeyi her zaman biliyordu. Dolayısıyla Allah'ın yaratmadan önce eşya hakkındaki ilmi, yarattıktan sonra onlar hakkındaki ilmi gibidir." *8710

4174.İmam Sadık (a.s), Allah'ın mekan hakkındaki ilminin onu icad etmeden önce mi, icad ile birlikte mi yoksa daha sonra mı olduğu hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah yücedir! Allah'ın henüz yaratmadığı halde mekan hakkındaki ilmi, mekanı yarattıktan sonraki ilmiyle aynıdır. Allah'ın bütün eşya hakkındaki ilmi de mekan hakkındaki ilmi gibidir." *8711

4175.İmam Sadık (a.s): "İlim, hiçbir malum (bilinen) olmaksızın Allah'ın zatıydı. Eşyayı yaratınca da ilmi malum (bilinen) hakkında gerçekleşmiş oldu." *8712

4176.İmam Kazım (a.s): "Allah'ın ilmi, "Neredendir?" diye nitelendirilemez. Allah'ın ilmi "Nasıldır?" diye nitelendirilemez. Ne ilim Allah'tan ayrılır, ne de Allah ondan ayrılır. Allah ve ilim arasında hiçbir sebep yoktur." *8713

8706* En'am, 59

8707* Nehc'ul-Belağa, 178. hutbe

8708* a. g. e. 198. hutbe

8709* a. g. e. 108. hutbe

8710* el-Kafi, 1/107/2

8711* et-Tevhid, 137/9

8712* Nur'us-Sakaleyn, 5/237/41

8713* et-Tevhid, 138/16

1154. Bölüm

Allah Adildir

"Allah şüphesiz zerre kadar haksızlık yapmaz, zerre kadar iyilik olsa onu kat kat artırır ve katından büyük ecir verir." *8714

4177.İmam Ali (a.s): "Şehadet ederim ki Allah adildir, adaletle davranır ve Allah hakimdir, hak ve batılı birbirinden ayırır." *8715

4178.İmam Ali (a.s), kendisine, "Adalet nedir? " diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Adalet Allah'ı itham etmemendir." *8716

4179.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), kurban bayramı ve Cuma günü yaptığı duasında şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz, bildim ki senin hükmünde, zulüm ve cezalandırmada acele

yoktur. Zira (fırsatı) kaybetmekten korkan kimse acele eder ve şüphesiz zayıf olan kimse zulüm etmeye ihtiyaç duyar. Ey Allah'ım! Sen bu işlerden daha yüce ve çok üstünsün."
*8717

4180.İmam Sadık (a.s), kendisine dinin esası sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dinin esası tevhit ve adalettir...Ama tevhit kendin hakkında reva gördüğünü, rabbın hakkında reva görmemendir. Adaletin anlamı ise, Rabbinin kendisiyle seni kınadığı şeyleri ona isnat etmemendir." *8718

8714* Nisa, 40
8715* Nehc'ul-Belağa, 214. hutbe
8716* a.g.e, 470. hikmet
8717* Sahifet'us-Seccadiye, 207/48. dua
8718* et-Tevhid, 96/1

1155. Bölüm

Allah Yaraticıdır

"Allah her şeyin yaratandır. O her şeye vekildir." *8719

4181.Mervan b. Müslim: "İbn-i Ebi'l Evca, İmam Sadık'ın (a.s) yanına vardı ve şöyle dedi: "Siz Allah'ın her şeyin yaratıcısı olduğunu söylemiyor musunuz?" İmam Sadık (a.s), "Evet" diye buyurdu. İbn-i Ebi'l-Evca, "Oysa ben de yaratıyorum" deyince İmam, "Sen nasıl yaratıyorsun?" diye sordu. İbn-i Ebi'l-Evca şöyle dedi: "Bir yerde def-i hacet ediyorum, sonra bekliyorum ve onda bir takım canlılar oluşuyor." İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Her hangi bir şeyi yaratan kimse, onların niteliğini ve niceliğini bilmez mi? " O, "Evet bilir" deyince İmam şöyle buyurdu: "Sen o canlıların, erkek mi dişi mi olduğunu, ne kadar yaşayacaklarını biliyor musun? " (İbn-i Ebi'l-Evca) böylece sustu." *8720

4182.İmam Rıza (a.s): "Kudret ve hikmetiyle eşyayı yaratan ve yoktan var eden O'dur. Allah eşyayı başka bir şeyden yaratmamıştır ki yoktan var edişi iptal olsun ve bir sebeple yaratmamıştır ki benzersiz yaratışı gerçekleşmesin. O istediğini, istediği şekilde yaratandır." *8721

8719* Zümer, 62
8720* et-Tevhid, 295/5
8721* a. g. e. 98/5

1156. Bölüm

Allah Kadirdir

"Doğuların ve batıların Rabbine andolsun ki şüphesiz biz kudret sahibiyiz." *8722

4183.Mesih (a.s), kendisine, "Rabbın dünyayı bir yumurtanın içine yerleştirebilir mi? " diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Acizlik aziz ve celil olan Allah'a isnat edilemez. Ama sizin ondan istediğiniz mümkün olmayan bir şeydir." *8723

4184.İmam Sadık (a.s): "İblis, İsa b. Meryem'e (a.s) şöyle dedi: "Senin Rabbin yeryüzünü, hiç küçülmeden, yumurtayı da hiç büyütmeden yeryüzünü yumurtanın içinde koyabilir mi? " İsa (a.s) şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Allah acizlik sıfatıyla nitelendirilemez. Yeryüzünü büyük ve yumurtayı küçük kılan kimseden daha güçlü kim vardır." *8724

8722* Nisa, 164
8723* Mişkat'ul-Envar, 259
8724* et-Tevhid, 127/5

1157. Bölüm

Allah Mütakellimdir (Konuşandır)

"Peygamberlerden bir kısmını daha önce sana anlatmış, bir kısmını da anlatmamıştık ve Allah, Mûsa'ya gerçekten hitap etmişti." *8725

4185. İmam Ali (a.s): "Allah dil olmaksızın haber verir, kulak delikleri olmaksızın işitir, telaffuz etmeksizin konuşur ve hafıza olmaksızın ezberler...Olmasını irade ettiği her şey "OI" der ve o da oluverir. Ama onun bu deyişi kulak zarına çarpan bir sesle değil veya duyulan bir nidayla değil. Münezzehe olan Allah'ın sözü, kendisini icad ettiği, mücessem kıldığı ve önceden var olmayan fiildir. Zira eğer (fiili de) kadim ve ezeli olsaydı, ikinci ilah olurdu." *8726

8725* Nisa, 164

8726* Nehc'ul-Belağa, 186. Hutbe

1158. Bölüm

Allah İrade Sahibidir

"Bir şeyi dilediği zaman, O'nun buyruğu sadece, o şeye "OI" demektir ve o hemen olur." *8727

4186. İmam Kazım (a.s): "Eşya, Allah'ın irade ve isteğiyle, (Allah) hiçbir söz söylemeksizin, içinden hiçbir düşünce geçmeksizin ve diliyle hiçbir söz konuşmaksızın, vücuda gelmektedir." *8728

8727* Yasin, 82

8728* et-Tevhid, 100/8

1159. Bölüm

Allah Aşıkardır ve Batındır

"O öncedir; sondur; aşıkardır; gizlidir. O her şeyi bilir." *8729

4187. İmam Ali (a.s): "Bakanlar için zahir ve izzetinin saygınlığıyla O'nu tasarlayanların fikirlerinden gizlidir." *8730

4188. İmam Rıza (a.s): "Allah aşıkardır, ama duyu organları ve hissi temaslarla değil. Allah mütecellidir (gözükendir) ama gözle görülen bir görünme ile değil. Allah batındır ama uzak oluş ve ayrılık sebebiyle değil." *8731

8729* Hadid, 3

8730* Nehc'ul-Belağa, 213. hutbe

8731* et-Tevhid, 37/2

1160. Bölüm

Allah Her Şeyin Malikidir

"Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Allah her şeye kadirdir." *8732

4189. İmam Ali (a.s): "Allah'tan başka her malik memluktur (malik olunandır.)" *8733

4190. İmam Ali (a.s), "la havle ve la kuvvete illa billah" sözünün tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Biz Allah ile birlikte bir şeye sahip değiliz; sadece O'nun bizi sahip kıldığı şeylere sahibiz. O halde bizi, bizden daha çok sahibi olduğu bir şeye sahip kıldığı zaman bize sorumluluk yüklemiştir; bizden onu geri aldığı zaman da sorumluluğu üzerimizden kaldırmıştır." *8734

8732* Ali İmran, 189

8733* Nehc'ul-Belağa, 65. hutbe

8734* a.g.e, 404. Hikmet

1161. Bölüm

Allah Duyan ve Görendir

"Allah, gerçekte hükmeder. O'nu bırakıp da yalvardıkları putlar bir şeye hüküm veremez. Şüphesiz Allah işitir ve görür." *8735

4191. İmam Ali (a.s): "Allah duyardır ama araç ve gereçlerle değil." *8736

4192. İmam Bakır (a.s): "Allah duyan ve görendir. Allah gördüğü şeyle işitir ve işittiği şeyle görür." *8737

4193. İmam Rıza (a.s): "Karanlık bir gecede, siyah bir taşın üstündeki siyah bir karıncanın ayak izlerinin; yeryüzünün altında ve deryalarda hiçbir gizli işin ona örtülü kalmaması sebebiyle şöyle diyoruz: "O görendir." *8738

8735* Gafir, 20

8736* Nehc'ul-Belağa, 152. hutbe

8737* et-Tevhid, 144/9

8738* a.g.e, 65/18

1162. Bölüm

Allah Latif ve Haberdardır

"Gözler O'nu görmez, O bütün gözleri görür. O latiftir, haberdardır." *8739

4194. İmam Rıza (a.s): "Allah'ın latif olması, azlığı, inceliği ve küçüklüğü anlamında değildir. (İlim ve kudretinin) eşyanın içine nüfuz etmesi ve derkedilememesi anlamındadır. Habir (haberdar) kendisine hiçbir şey gizli kalmayan ve gözünden uzak olmayan demektir. Allah'ın (eşyalar hakkında) haberdar olması, onun imtihan ve netice almasıyla değildir. Zira denemek ve imtihan etmek (bir ilim vasıtasıyla başka bir ilme ulaşmak) gerçekte iki ilimdir. Eğer bu iki ilim olmasaydı, bir ilim ve bilgi vücuda gelmezdi. Böyle olan kimse de cahildir." *8740

8739* En'am, 103

8740* el-Kafi, 1/122/2

1163. Bölüm

Pek Kuvvetli ve Güçlüdür

"Buyruğumuz gelince, Salih'i ve berâberindeki iman edenleri katımızdan bir rahmet olarak o günün rezilliğinden kurtardık. Doğrusu Rabbin pek kuvvetli ve güçlüdür." *8741

"İzzet isteyen kimse bilsin ki, izzet, bütünüyle Allah'ındır." *8742

4195.İmam Ali (a.s): "Allah'tan başka her güçlü zayıftır." *8743

4196.İmam Ali (a.s): "Her şey Allah'a boyun eğmiştir. Her şey O'nun sayesinde ayaktadır; her fakirin zenginliği, her düşkünün izzeti, her zayıfın kuvvetidir..." *8744

4197.İmam Ali (a.s): "Ondan başka her aziz zelildir." *8745

4198.İmam Ali (a.s): "Hamd, izzet ve kibriyaya sahip olan, bu iki sıfatı yaratıklarına vermeyen Allah'a mahsustur." *8746

8741* Hud, 66

8742* Fatır, 10

8743* Nehc'ul-Belağa, 65. hutbe

8744* a.g.e 109. hutbe

8745* a. g. e. 65. hutbe

8746* a. g. e. 192. Hutbe

1164. Bölüm

Allah Hikmet Sahibidir

"Şüphesiz bu anlatılanlar gerçek olaylardır. Allah'tan başka ilah yoktur. Doğrusu Allah güçlüdür, hikmet sahibidir." *8747

4199.İmam Bakır (a.s), kendisine, "Neden Allah yaptığı bir işinden sorulmaz? " diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Zira, Allah sadece hikmet üzere ve doğru işler yapar." *8748

8747* Al-i İmran, 62

8748* et-Tevhid, 397/13

1165. Bölüm

Allah Samettir

"Allah sameddir." *8749

4200.İmam Hüseyin (a.s): "Samed içi boş (mümkün'ul-vücut) olmayan kimsedir. Samed, büyüklüğü zirvede olan kimsedir. Samed yemeyen ve içmeyen kimsedir. Samed uyumayan kimsedir. Samed, o sürekli olan ve olacak olan daimi kimsedir." *8750

8749* İhlas, 2

8750* et-Tevhid, 90/3

1166. Bölüm

Allah Her Yerdedir

"Nerede olursanız olun, O, sizinle berâberdir. Allah yaptıklarınızı görür. " *8751

4201.İmam Ali (a.s) Allah-u Teala'nın sıfatını açıklarken şöyle buyurmuştur: "Kuşkusuz ki her yerde, her zaman ve anda bütün insan ve cinlerle bera-berdir." *8752

4202.İmam Sadık (a.s), kendisine, aziz ve celil olan Allah'ın, "Göklerde ve yerde Allah O'dur" ayetini soran Ebu Ca'fer'e*8753 şöyle buyurmuştur: "Doğrudur, O her verdendir." Ben (Ebu Ca'fer), "O'nun zatı her yerde midir?" diye arzettim. İmam (a.s) şöyle buyurdu:

"Eyvahlar olsun sana! Mekanlar bir sınır ve ölçü içermektedir. O halde, "Allah zatıyla her yeredir" diyecek olursan, "bu miktarlarda ve benzerlerinde mevcuttur" demen gerekir. Ama o yarattığı şeylerden ayırır. İlim, kudret, ihata ve saltanatı, yarattığı her şeyi çepce çevre kuşatmıştır." *8754

8751* Hadid, 4

8752* Nehc'ul-Belağa, 195. hutbe

8753* Seduk (r.a): "Onun Muhammed b. Nu'man olduğunu zannediyorum."

8754* et-Tevhid, 133/15

1167. Bölüm

Zat ve Fiil Sıfatları

4203.İmam Sadık (a.s): "Rabbimizin zatı nurdur, zatı diridir, zatı bilendir, zatı samettir." *8755

4204.İmam Rıza (a.s): "Meşiyet ve irade fiili sıfatlardandır. O halde her kim Allah-u Teala'nın sürekli irade eden, isteyen birisi olduğunu sanırsa muvahhid değildir." *8756

8755* et-Tevhid, . 140/4

8756* a. g. e. 338/5

1168. Bölüm

Cami' (Kapsamlı) Sıfatlar

4205.İmam Ali (a.s): "Dinin evveli O'nu tanımak, O'nu tanımanın kemali O'nu tasdik etmek, O'nu tasdik etmenin kemali O'nu bir bilmek, O'nu bir bilmenin kemali, O'na karşı ihlaslı olmaktır. O'na karşı ihlaslı olmanın kemali, O'ndan sıfatları nefyetmektir. Zira her sıfat mevzuftan (sıfat sahibinden) ayırır. Hakeza her mevzuf da sıfattan ayırır. Dolayısıyla Allah'ı tavsif eden O'nu başkasına eşlemiş olur. O'nu eşleyen O'nu ikilemiş olur. O'nu ikileyen O'nu tecezzi etmiş (cüzlere ayırmış) olur. O'nu tecziye eden O'nu tanımamış olur. O'nu tanımayan O'na işaret eder. O'na işaret eden O'nu sınırlamış, mahdut kılmış olur. O'nu mahdut kılan O'nu saymış olur. "Neyin içindedir?" diyen O'nu bir şeyde sanır. (O'na mekan isnat eder.) "Neyin üstündedir?" diyen yerleri O'ndan boş bilmiş olur. Allah sonradan olmaksızın vardır. Mevcuttur; yokluğu tatmaksızın. Her şey ileler; eşleşmeksizin. Her şeyden başkadır; ayrılmaksızın. Faildir, hareket ve alet olmaksızın. Basirdir (görendir); yaratıklarından görülen yokken. Tektir; kendisiyle varlığında ünsiyet edineceği ve yokluğunda dehşete kapılacağı birisi olmaksızın." *8757

8757* Nehcul-Belağa, 1. Hutbe

239. Konu: Masumiyet

1169. Bölüm

İsmet

4206.İmam Ali (a.s): "Her kime ismet ilham edilirse sürçmelerden güvende kalır." *8758

4207.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Bizden olan imam mutlaka masum olur. İsmet, yaratılışın zahirinde olup insanın onunla tanıdığı bir şey değildir. Bu yüzden masum tayin edilmelidir." Kendisine şöyle arz edildi: "Ey İbn-i Resulillah! O halde masumun anlamı nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Masum Allah'ın ipine sarılan kimsedir. Ve Allah'ın ipi Kur'an'dır. Bu ikisi (masum ve Kur'an) kıyamete kadar birbirinden ayrılmazlar. İmam Kur'an'a doğru hidayet eder ve Kur'an'da imama doğru. ! Bu aziz ve celil olan Allah'ın şu

sözüdür: "Şüphesiz bu Kur'an en doğru olana hidayet eder." *8759

4208.İmam Sadık (a.s) kendisine masumun anlamını soran Hişam'a şöyle buyurmuştur: "Masum Allah'ın yardımıyla tüm ilahi haramlardan kendini koruyan kimsedir. Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'a sarılırsa şüphesiz doğru yola hidayet olmuştur." *8760

8758* a.g.e, 8469

8759* Mean'il-Ahbar, 132/1

8760* a.g.e, 132/2

1170. Bölüm

İsmetin Sebepleri

4209.Resulullah (s.a.a): "Zikri aziz olan Allah şüphesiz kendisine itaat edeni korur ve kendisine isyan edeni (günahlardan) korumaz." *8761

4210.İmam Ali (a.s): "İbret almak ismete (hatalardan korunmaya) sebep olur." *8762

4211.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz takva senin için hayatında ismet (korunma) vesilesidir ve ölümünden sonra da (Allah'a) yakınlaşma vesilesidir." *8763

4212.İmam Ali (a.s): "Takvayla ismet yakınlaşır." *8764

4213.İmam Ali (a.s): "Hikmet ismettir. İsmet ise bir nimettir." *8765

4214.İmam Ali (a.s) bir münacaatında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Günahtan korunmak için senin korumandan başka bir yol yoktur. Senin isteğin dışında iyi işlere ulaşmak mümkün değildir. O halde senin istemediğin bir paya nasıl ulaşabilirim? Eğer senin koruman bana yardım etmezse nasıl günahtan sakınabilirim?" *8766

4215.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Teala birinin güzel niyet sahibi olduğunu bilirse onu kendi ismetine (koruması altına) alır." *8767

8761* el-Kafi, 8/82/39

8762* Gurer'ul-Hikem, 879

8763* a.g.e, 3466

8764* Gurer'ul-Hikem, 4316

8765* a. g. e. 12

8766* el-Beled'ul-Emin, 315

8767* el-Bihar, 78/188/41

1171. Bölüm

İmamın İsmeti

4216.İmam Sadık (a.s) İmamların sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar sürçmelerden korunmuştur. Her türlü çirkinlik ve kötülükten masumdurlar (korunmuşlardır)." *8768

4217.İmam Sadık (a.s): "Biz Allah'ın tercümanlarıyız. Biz masum bir topluluğuz." *8769

4218.İmam Rıza (a.s): "İmam günahlardan temiz, ayıplardan uzaktır." *8770

4219.İmam Rıza (a.s): "İmam masumdur, teyit edilmiştir. Başarı verilmiştir ve sağlam kılınmıştır. Her türlü hata ve sürçmeden güvendedir. Allah, kulları üzerinde hüccet ve 4220.yaratıkları üzerinde şahidi olsun diye ona bu özellikleri bağışlamıştır." *8771

8768* el-Kafi, 1/204/2
8769* a. g. e. s. 269/6
8770* a. g. e. s. 200/1
8771* a. g. e. s. 203/1

240. Konu: Meclis-Oturma

1172. Bölüm

En Şerefli Oturma

4221.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz her şeyin bir şerefi vardır. En şerefli oturma ise kibleye doğru olanıdır." *8772

4222.İmam Sadık (a.s): "Resulullah (s.a.a) çoğu zaman kibleye doğru otururdu." *8773

8772* el-Bihar, 75/469/4
8773* Mekarim'ul-Ahlak, 1/66/72

1173. Bölüm

Meclislerde Riayet Edilmesi Gereken Şeyler

"Ey iman edenler! Toplantılarda, size, "Yer açın" denince yer açın ki Allah da size genişlik versin; "Kalkın" denildiği zaman da hemen kalkın." *8774

4223.Resulullah (s.a.a): "Oturduğun yerde insanların senin kötü ahlakından çekinmesine sebep olacak şekilde edepsizlik etme. Yanında biri otururken başka biriyle gizlice konuşma." *8775

4224.İmam Ali (a.s), Peygamber'in (s.a.a) sıfatları hakkında şöyle buyurmuştur: "Arkadaşının yanında ayağını uzattığı hiç görülmemiştir." *8776

4225.İmam Bakır (a.s): "Sizden birisi kardeşlerinden birinin evine girecek olursa ev sahibinin dediği yere oturmalıdır. Zira ev sahibi evin gizli durumunu misafirinden daha iyi bilir." *8777

4226.İmam Sadık (a.s): "Resulullah (s.a.a) bir meclise girdiğinde meclisin en alt köşesinde otururdu." *8778

8774* Mucadele, 11
8775* el-Bihar, 84/354/2
8776* a. g. e. 16/236
8777* Kurb'ul İsnad, 69/222
8778* Mekarim'ul-Ahlak, 1/66/71

1174. Bölüm

Meclisin Baş Köşesi

4227.İmam Ali (a.s): "Meclisin baş köşesinde sadece kendisinde şu üç haslet bulunan kimse oturmalıdır: Kendisine sorulunca cevap veren, insanlar konuşmaktan aciz kalınca konuşan ve meclistekilerin hayır ve salahının bulunduğu görüşler belirten kimse. Her kim de bu özellikler olmaksızın meclisin baş köşesine oturursa ahmaktır." *8779

4228.İmam Ali (a.s): "Meclisin en üst köşesine oturmak için cırpınma; zira hiç şüphesiz yükseltileceğin yer alçaltılacağı yerden daha hayırlıdır." *8780

8779* el-Bihar, 78/304/1
8780* Gurer'ul-Hikem, 10283

1175. Bölüm

Sakındırılmış Meclisler

"O, size kitabta "Allah'ın ayetlerinin küfredildiğini ve alaya alındığını işittiğinizde, başka bir söze geçmedikçe, onlarla bir arada oturmayın diye nazil buyurdu." *8781

4229.İmam Ali (a.s): "Üzerinde şarap içilen sofraya oturmayın. Zira şüphesiz kul, canının ne zaman alınacağını bilemez." *8782

4230.İmam Ali (a.s): "Geçiş yerlerinde oturmaktan sakın." *8783

4231.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa şüpheli bir mekanda oturmamalıdır." *8784

4232.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Ve şüphesiz sizlere kitabında indirmiştir..." ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat şudur: Her ne zaman birinin hakkı inkar ettiğini, yalanladığını ve imamlar hakkında kötü laflar ettiğini duyacak olursan böyle bir insanın yanından kalk ve kim olursa olsun onunla oturma." *8785

4233.İmam Sadık (a.s): "Mümin bir kimseye Allah'a isyan edildiği ve onu değiştirmeye gücünün yetmediği bir mecliste oturması yakışmaz." *8786
bak. 71. Konu, el-Mucalese

8781* Nisa, 140
8782* el-Bihar, 10/98/1
8783* Emali et-Tusi, 8/8
8784* el-Kafi, 2/378/10
8785* a.g.e, s. 377/8
8786* a.g.e, s. 374/1

1176. Bölüm

Meclisler Emanettir

4234.Resulullah (s.a.a): "Meclisler emanettir. Kardeşinin sırrını ifşa etmek hıyanettir; o halde bundan sakın ve aşiret oturumlarından kaçın." *8787

8787* el-Bihar, 77/89/3

1177. Bölüm

Allah'ın Zikredildiği Meclislere Katılmaya Teşvik

4235.Resulullah (s.a.a): "Cennet bahçelerinde geziniz."Kendisine, "Ya Resulellah! Cennet bahçeleri nedir?" diye sorulunca, "Zikir meclisleridir" diye buyurdu." *8788

4236.Resulullah (s.a.a): "Meclisler üç çeşittir: Ganimete ermiş (faydalı), salim ve bitkin. Ganimete ermiş (faydalı) meclis Allah'ın zikredildiği meclistir. Salim meclis ise sessiz olan meclistir. Bitkin meclis ise batıla gömülen meclistir." *8789

4237.İmam Ali (a.s): "Zikir meclislerine katıl." *8790

4238.İmam Sadık (a.s), Fuzeyl'e şöyle buyurmuştur: "Birlikte oturup konuşuyor musunuz?" Fuzeyl, "Evet fedan olayım" deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Ben bu meclisi seviyorum. Ey Fuzeyl! Yolumuzu ihya ediniz. Allah'ın rahmeti emrimizi ihya edenlerin üzerine olsun. Ey Fuzeyl! Her kimin bizi andığında veya yanında anıldığımızda gözlerinden bir sineğin kanadı kadar gözyaşı dökülürse, denizin köpüklerinden çok olsa dahi Allah günahlarını affeder." *8791

8788* a.q.e, 93/163/42
8789* Nuhzet'un Nazir, 20/49
8790* el-Bihar, 75/465/6
8791* Kurb'ul İsnad, 36/117

1178. Bölüm

Kalkarken Allah-u Teala'yı Zikretmeye Teşvik

4239.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz meclisin (oturmanın) kefareti şöyle demendir: "Allah'ım! Sen münezzehsin, hamd sana özgüdür, senden başka ilah yoktur. Allah'ım! Beni bağışla ve bana mağfiret et." *8792

4240.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Resulullah (s.a.a) her ne kadar az bile oturmuşsa, kalktığı her meclisten yirmi beş defa aziz ve celil olan Allah'tan bağışlanma dilerdi." *8793

8792* el-Bihar, 75/467/17
8793* el-Kafi, 2/504/4

241. Konu: Melekler

1179. Bölüm

Meleklerin Yaratılışı

"Hamt, gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler kılan Allah'a mahsustur. Yaratmada dilediğini artırır. Doğrusu Allah, her şeye Kadir olandır." *8794

4241.İmam Ali (a.s): "Sonra o münezzeh Allah, göklere yerleştirmek ve melekutunun yüce göğünü bayındır kılmak için meleklerden güzel bir topluluk yarattı. Onlarla fezasının genişliklerini ve açık yerlerini doldurdu." *8795

4242.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah meleklerini nurdan yaratmıştır." *8796

4243.İmam Sadık (a.s): "Allah hiçbir yaratığını meleklerden daha çok yaratmamıştır." *8797

4244.İmam Sadık (a.s): "Canım elinde olana andolsun ki Allah'ın göklerdeki melekleri, yer yüzündeki toprak sayısından daha çoktur. Gök yüzünde meleklerin Allah'ı tesbih ve takdis ile meşgul olmadığı hiçbir ayak basılacak

4245.yer yoktur. Yeryüzünde de Allah'ın kendisine bir melek tayin etmediği hiçbir ağaç ve toprak parçası yoktur." *8798

8794* Fatır, 1
8795* Nehc'ul-Belağa, 91. hutbe
8796* el-İhtisas, 109
8797* Emali'et-Tusi, 214/372
8798* el-Bihar, 59/176/7

1180. Bölüm

Meleklerin Sıfatı

4246.İmam Ali (a.s), meleklerin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Göklerinde yerleştirdiklerin ve yerden yükselttiğin melekler, seni en iyi bilen, senden en çok korkan ve sana en yakın olan yaratıklardır. Sulbe yerleşmemiş, rahme sokulmamış, nutfeden yaratılmamışlardır. Zamanın hadiseleri onları dağıtmaz. Onlar senin katındaki yerlerindedirler, menzilleri senin yanındadır. İstekleri sende toplanır. İbadetlerinin hepsi sanadır. Emrinden gafletleri azdır. O halde kendilerine gizli olan hakikatının künhüne de erseler, amellerini hiçe sayıp kendilerini kınarlar" *8799

4247.İmam Sadık (a.s): "Melekler ne yer, ne içer, ne de evlenirler. Onlar arşın nesimi (esintileri) ile yaşarlar." *8800

8799* Nehc'ul-Belağa, 109. hutbe

8800* Tefsir'ul Kumi, 2/206

1181. Bölüm

Koruyucu Melekler

"O, kulların üstünde yegane kahirdir, size koruyucular gönderir. Artık birinize ölüm gelince elçilerimiz, bir eksiklik yapmaksızın onun canını alırlar." *8801

4248.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın, "Ardında ve önünde insanoğlunu takip edenler vardır; Allah'ın emriyle onu gözetirler" ayeti hakkında şöylePbuyurmuştur: "Allah'ın emriyle onu bir kuyuya düşmekten veya başına bir duvarın yıkılmasından veya bir musibetin çatmasından korurlar. Eceli geldiğinde ise onu yalnız bırakırlar ve onu mukadderatına (taktir edilen şeylere) doğru sürerler. Bu koruyucular gece kendisini koruyan iki melek ile gündüz kendisini koruyan iki melektir ve bu işi sırayla yaparlar." *8802

4249.Tefsir-i Kumi'de "Sizi gözetlemektedirler" *8803 ayeti hakkında şöyle yer almıştır: "Yani insana tayin edilen iki melek demektir. "Yaptıklarınızı bilen değerli yazıcılar"*8804 ise iyilikleri ve kötülükleri yazarlar." *8805

8801* En'am, 61

8802* el-Bihar, 59/179/16

8803* İnfitar, 10

8804* İnfitar, 11

8805* Tefsir'ul Kumi, 2/409

1182. Bölüm

Meleklerin Girmediği Evler

4250.Resulullah (s.a.a): "Cebrail bana şöyle buyurdu: "Ey Muhammed! Misvak kullanmadığınız, su ile temizlenmediğiniz ve parmaklarınızın oynak yerlerini (boğumlarını) yıkamadığınız halde nasıl üzerinize nazil oluruz." *8806

4251.İmam Bakır (a.s): "Cebrail (a.s): "Ey Allah'ın Resülü! Biz içinde resim bulunan eve, içine idrar edilen eve veya içinde köpek olan eve girmeyiz." *8807

8806* Nevadir'ur-Ravendi, 40

8807* el-Kafi, 3/393/26

242. Konu: Merhamet

1183. Bölüm

Karşılıklı Merhamete Teşvik

"Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun berâberinde bulunanlar, küfredenlere karşı sert, birbirlerine merhametlidirler." *8808

"Sonra, iman edip birbirlerine sabır tavsiye edenlerden, merhametlilerden olmayı tavsiye edenlerden olmaktır. İşte bunlar amel defterleri sağdan verilenlerdir." *8809

4252.Resulullah (s.a.a): "Rahman olan Allah Tebarek ve Teala merhametli kullarına merhamet eder. O halde yeryüzünde olanlara merhamet edin ki
4253.gökte olanlar da size merhamet etsin." *8810

4254.Resulullah (s.a.a): "Bir münadi cehennemde şöyle feryad eder: "Ey merhametli! Ey bağışlayıcı! Bizi ateşten kurtar." Allah meleğe onu ateşten çıkarmasını emreder ve Allah'ın huzurunda durur. Aziz ve celil olan Allah ona şöyle buyurur: "Acaba sen bir serçeye bile merhamet ettin mi?" *8811

4255.İmam Ali (a.s): "Merhamet et ki sana merhamet edilsin." *8812

4256.İmam Ali (a.s): "Kendinden üste olanlardan rahmet ümit ettiği halde kendinden aşağıdakine merhamet etmeyen kimseye şaşarım."*8813

8808* Feth, 29

8809* Beled, 17-18

8810* Kenz'ul-Ummal, 5969

8811* a. g. e. 5992

8812* Emali'es-Seduk, 174/9

8813* Gurer'ul-Hikem, 6255

1184. Bölüm

Merhameti Hakeden Kimseler

4257.Resulullah (s.a.a): "Zelil olan azize, fakir olan zengine ve cahiller zamanında zayı olan alime merhamet edin." *8814

4258.Resulullah (s.a.a): "Fakirlere merhamet edin." *8815

4259.İmam Ali (a.s): "Ailenin çocuklarına merhametli ol ve ailenin büyüklerine saygı göster." *8816

8814* el-Bihar, 74/405/2

8815* Kenz'ul-Ummal, 5983

8816* Emali'el-Mufid, 222/1

243. Konu: Mescid-Cami

1185. Bölüm

Mescit Allah'ın Evidir

"Mescitler şüphesiz Allah'ındır, öyleyse oralarda Allah'la birlikte başkasını çağırmayın."

*8817

4260.İmam Sadık (a.s): "Mescitlere gidiniz, şüphesiz mescitler Allah'ın yeryüzündeki evleridir. Her kim tertemiz bir şekilde mescitlere giderse, Allah onu günahlardan temizler ve onu kendisini ziyaret edenlerden yazar. O halde mescitlerde çok namaz kılın ve dua edin." *8818

8817* Cin, 18

8818* Emali'es-Seduk, 293/8

1186. Bölüm

Mescidi Bayındır Kılmak

"Allah'ın mescitlerini sadece, Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namaz kılan, zekât veren ve ancak Allah'tan korkan kimseler onarır. İşte onlar doğru yolda bulunanlardan olabilirler." *8819

4261.Resulullah (s.a.a), kendisine, mescidin nasıl bayındır kılınacağını soran Ebu Zer'e şöyle buyurmuştur: "Mescitlerde yüksek sesle konuşmamalı, batıl sözler konuşulmamalıdır. Onlarda alışveriş yapılmamalıdır. Mescitte olduğun müddetçe boş şeylerle uğraşmayı terket. Eğer böyle yapmazsan kıyamet günü kendinden başkasını kınamamalıdır." *8820

4262.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir mescit yaparsa Allah ona cennette bir ev yapar."

8819* Tevbe, 18

8820* Mekarim'ul-Ahlak, 2/374/2661

1187. Bölüm

Mescitlere Gitmek

4263.Resulullah (s.a.a): "Her kim cemaat namazını kılmak için mescide giderse attığı her adıma karşılık yetmiş bin iyilik yazılır. Aynı miktarda derecesi yükselir. Eğer orada ölürse Allah kabrinde ziyaret etsinler, yalnızlığında menusu (arkadaşı) olsunlar ve dirilinceye kadar kendisine mağfiret dilesinler diye kendisine yetmiş bin melek tayin eder." *8821

8821* el-Bihar, 76/336/1

1188. Bölüm

Mescitlerde Oturmak

4264.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebu Zer! Mescitte oturduğun müddetçe Allah-u Teala aldığın her nefes sayısınca sana cennette bir makam başışlar. Melekler sana selam gönderir. Mescitte aldığın

4265.her nefese karşılık sana on iyilik yazılır. On günahın da silinir." *8822

8822* a.g.e, 77/85/3

1189. Bölüm

Cami Komşuluğu ve Camide Namaz Kılmak

4266.İmam Ali (a.s): "Bir özrü ve sebebi olmadığı takdirde mescide komşu olanın namazı sadece camide makbul olur."Kendisine, "Ey Müminlerin Emiri! Mescidin komşusu kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Caminin sesini duyan kimse!" *8823

4267.İmam Ali (a.s): "Mescidin haremi (sınırı) kırk zir'a (dirsek boyu) ve komşusu ise dört taraftan kırk evdir." *8824

8823* a. g. e. 83/379/47

8824* el-Hisal, 544/20

1190. Bölüm

Mescitlerin Adabı

4268.Resulullah (s.a.a): "Her kim bu kötü kokan taneyi (sarımsağı) yerse mescidimize yaklaşmasın. Her kim onu yer de mescide gelmezse sakıncası yoktur." *8825

4269.Resulullah (s.a.a): "Mescitleri içinde iki rekat namaz kılmadıkça yol edinmeyin." *8826

8825* el-Bihar, 84/9/83

8826* Emali'es-Seduk, 344/1

244. Konu: Mezar Ziyareti

1191. Bölüm

Peygamber'i (s.a.a) Ziyaret Etmek

4270.Resulullah (s.a.a): "Her kim beni ziyaret ederse, kıyamet günü ona şefaati olurum." *8827

4271.Resulullah (s.a.a): "Her kim yeryüzünün bir parçasından bana selam gönderirse, selamı bana ulaşır. Her kim kabrimin başına gelir ve bana selam verirse onu işitirim." *8828

8827* el-Bihar, 100/142/18

8828* a. g. e. s. 182/4

1192. Bölüm

Masum İmamları (a.s) Ziyaret

4272.Resulullah (s.a.a), Hasan b. Ali'nin (a.s) "Babacığım! Sizleri ziyaret edenin mükafatı nedir?" diye sorması üzerine şöyle buyurdu: "Oğulcağızım! Her kim benim ölümü veya dirimi veya senin babanı veya kardeşini veya seni ziyaret ederse, kıyamet günü onu ziyaret etmek ve onu günahlarından kurtarmak bana bir haktır." *8829

4273.Resulullah (s.a.a): "Her kim Hasan'ı Baki mezarlığında ziyaret ederse, ayakların sürçtüğü gün onun ayağı sırat üzerinde sabit kalır." *8830

4274.Resulullah (s.a.a): "Çok yakında bedenimin bir parçası, Horasan topraklarında defnedilir. Orayı ziyaret eden bir mümine aziz ve celil olan Allah cenneti farz kılar ve bedenine ateşi haram eder." *8831

4275.İmam Sadık (a.s): "Her kim biz öldükten sonra bizleri ziyaret ederse, hayatımızda bizleri ziyaret etmiş gibidir." *8832

4276.İmam Sadık (a.s): "Kufe yakınlarında bir kabir vardır. Gam ve hüzüne boğulmuş kimseler oraya gider. Kenarında dört rekat namaz kılar. Allah hacetini gidermekle onları sevinçli bir halde döndürür." *8833

4277.İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü (s.a.a): "Benim kabrim ve minberim arasında, cennet bahçelerinden bir bahçe vardır. Minberim, cennetteki su yollarından biri üzerindedir." Çünkü Fatıma'nın (a.s) kabri Resulullah'ın kabri ve minberi arasındadır. Fatıma'nın kabri cennet bahçelerinden bir bahçedir. Cennetteki su yataklarından biri ona doğru akar." *8834

4278.İmam Sadık (a.s): "Her kim Hüseyin'i (a.s) hakkını ve makamını tanıyarak ziyaret ederse, Allah makbul olan bin haccın ve makbul olan bin umrenin sevabını ona yazar. Geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar." *8835

4279.İmam Sadık (a.s): " Şüphesiz Hüseyin b. Ali (a.s) şöyle buyururlardı: "Eğer ziyaretçim Allah'ın kendisine ne hazırladığını bilirse, sevinci tahammülsüzlüğünden daha üstün olur."Şüphesiz onun (Hüseyin'in) ziyaretçisi günahlardan temizlenmiş bir halde evine döner." *8836

4280.İmam Sadık (a.s): "Eba Abdillan'ın ziyaretine gidince gam ve hüzn dolu bir kalp, perişan ve tozlanmış bir beden, susuz ve aç bir halde onu ziyaret et. Zira Hüseyin (a.s) hüznü, kederli, perişan, tozlanmış, aç ve susuz bir şekilde öldürüldü. Ondan ihtiyaçlarını dile ve geri dön. Onun kabrinin yanını vatan edinme." *8837

4281.İmam Sadık (a.s): "Her kim bizleri ziyaret ederse günahları bağışlanır ve fakirlik içinde ölmez." *8838

4282.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Sizleri ziyaret eden kimsenin sevabı nedir?" diye soran birine şöyle buyurmuştur: "Allah Resulü'nü (s.a.a) ziyaret eden kimsenin sevabı gibidir." *8839

4283.İmam Rıza (a.s): "Müminlerin Emiri'nin (a.s) kabrini ziyaret etmenin, Hüseyin'in (a.s) kabrini ziyaret etmeye olan üstünlüğü, Müminlerin Emiri'nin, Hüseyin'e olan üstünlüğü gibidir." *8840

4284.İmam Rıza (a.s), kendisine, "Babanızı ziyaret etmenin sevabı nedir?" diye soran İbn-i Sinan'a şöyle buyurmuştur: "Onun mükafatı cennettir. O halde onu ziyaret et." *8841

4285.İmam Rıza (a.s): "Hakkımı ve makamımı bilen dostlarımdan biri beni ziyaret ederse, kıyamet günü ona şefaet ederim." *8842

4286.İmam Rıza (a.s): "Her kim beni gurbet diyarında ziyaret ederse, kıyamet günü ben de üç yerde onun feryadına yetişir, korkulardan ve zorluklardan kurtarırım: Amel defterlerinin sağa ve sola uçtukları zaman, sırat köprüsünden geçerken ve ameller tartılırken." *8843

4287.İmam Hadi (a.s), kendisine, Ebi Abdillan'il Hüseyin (a.s), Ebu'l-Hasan'il Kazım (a.s) ve Ebu Cafer'il Cevad'ın (a.s) ziyareti hakkında soru soran İbrahim b. Ukbe'ye şöyle buyurmuştur: "İmam Hüseyin'in (a.s) ziyareti önceliklidir ve bu daha kapsamlı ve sevabı daha fazladır." *8844

4288.İmam Askeri (a.s), Ebi Haşim Caferi'ye şöyle buyurmuştur: "Samerra'daki kabrimi Fırat'ın iki tarafında oturanlar için güven ve emniyet sebebidir." *8845

8829* İlel'uş-Şerayi', 460/5

8830* el-Bihar, 100/141/14

8831* a.g.e, 102/31/1

8832* el-Bihar, 100/124/34

8833* a. g. e. s. 259/7

- 8834* Mean'il-Ahbar, 267/1
8835* el-Bihar, 100/257/1
8836* Emali'et-Tusi, 55/74
8837* Sevab'ul-A'mal, 114/21
8838* el-Bihar, 100/145/34
8839* el-Kafi, 4/579/1
8840* el-Bihar, 100/262/14
8841* a.g.e, 102/1/3
8842* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/ 258/16
8843* a. g. e. s. 255/2
8844* el-Kafi, 4/583/3
8845* el-Bihar, 102/59/1

1193. Bölüm

İmam Kazım'ın (a.s) Kızı Fatıma'nın (a.s) Ziyareti

4289.İmam Sadık (a.s): "Bizim bir haremimiz vardır ve o Kum'dadır. Çok yakında evlatlarımdan Fatıma adında bir kadın orada defnedilecektir. Her kim onu ziyaret ederse cennet ona farz olur." *8846

4290.İmam Cevad (a.s): "Her kim halamın Kum'daki kabrini ziyaret ederse mükafatı cennettir." *8847

- 8846* a. g. e. s. 267/5
8847* a. g. e. s. 265/3

1194. Bölüm

Seyyid Abdulazim Hasani'nin (a.s) Ziyareti

4291.İmam Hadi (a.s), yanına gelen Rey ehlinde birisine şöyle buyurmuştur: "Neredeydin?" O şahıs, "Hüseyin'in (a.s) ziyaretine gitmişim" dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Şüphesiz şehrinizdeki Abdulazim'in kabrini ziyaret edersen, Hüseyin bin Ali'yi (a.s) ziyaret eden kimse gibi olursun." *8848

- 8848* Sevab'ul-A'mal, 124/1

1195. Bölüm

Salihlerin Kabrini Ziyaret Etmek

4292.İmam Sadık (a.s): "Her kim bizi ziyaret edemezse salih dostlarımızı ziyaret etsin ki kendisi için bizim ziyaretin sevabı yazılır. " *8849

- 8849* el-Bihar, 74/354/29

1196. Bölüm

Ölülerin Kabirlerini Ziyaret

4293.İmam Ali (a.s): "Ölülerinizi ziyaret edin. Şüphesiz onlar sizin ziyaretinizden feraha erişirler. İnsan anne babasının kabrinin başında onlar için dua ettikten sonra Allah'tan hacetini dilemelidir." *8850

4294. İmam Sadık (a.s) kendisine, "İnsan babasının, akrabalarının ve yabancıların mezarını ziyaret etmektedir. Bunun kendisi için bir faydası var mıdır?" diye soran Duvud-u Rekiy'e şöyle buyurmuştur: "Evet! Sizden birine hediye verildiğinde mutlu olduğu gibi ölü de sizin ziyaretinizden mutlu olur." *8851

8850* el-Hisal, 618/10

8851* el-Bihar, 102/296/6

1197. Bölüm

Kabir Ehline Selam Vermek

4295. İmam Ali (a.s) mezarın önünden geçerken şöyle buyurmuştur: "Selam olsun size ey kabir ehli! Siz gittiniz, biz kaldık. Eğer Allah dilerse biz de size katılacağız. Evlerinize başkaları oturdu. Eşleriniz evlendi. Mallarınız bölüştürüldü. Bu bizim nezdimizde olanlardır. Keşke sizin nezdinizde olanları da bilseydik." Daha sonra şöyle buyurdu: "Eğer onların dili olsaydı şöyle derlerdi: "Biz takvayı en hayırlı azık bulduk." *8852

8852* a. g. e. 78/71/35

245. Konu: Miras

1198. Bölüm

Miras

"Allah çocuklarınız hakkında, erkeğe iki kızın hissesi kadar tavsiye eder. Eğer kadınlar ikinin üstünde ise, bırakılanın üçte ikisi onlarındır. Eğer bir ise yarısı onundur. Ölenin çocuğu varsa ana babadan her birine altıda biri düşer." *8853
bak. Nisa, 7-12, 32, 33, 127, 176; Meryem, 6; Neml, 16; Fecr, 19

4296. İmam Sadık (a.s), "Neden erkek çocuğunun miras hakkı kız çocuğunun iki katıdır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Çünkü kadına ne savaş cephelerine gitmek farzdır, ne bir nafaka vermek, ne de diyet ödemek farzdır. Bütün bunlar erkeklerin sorumluluğuna bırakılmıştır." *8854

4297. İmam Rıza (a.s) hakeza aynı sorunun cevabında şöyle buyurmuştur: "Kadınlara erkeklerin yarısı kadar miras verilmesinin sebebi kadının evlendiğinde alması ve erkeğin ise vermesidir.

Bu yüzden erkeklerin mirası fazla kılınmıştır. Erkeğin kadının iki katı miras almasının başka bir sebebi de kadının ihtiyaç duyduğunda erkeğin kefaleti altında olmasıdır. Erkek ise onun geçimini sağlamak ve nafakasını temin etmekle mükelleftir. Ama kadın ne erkeğin geçimini sağlamakla mükelleftir ve ne de erkek muhtaç olduğunda onun nafakasını vermekle sorumludur. Bu yüzden Allah-u Teala erkeklerin payını artırmıştır.

Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Allah'ın kimini kimine üstün kılmasından ötürü ve erkeklerin, mallarından infak etmelerinden dolayı erkekler kadınlar üzerine hakimdirler." *8855

8853* Nisa, 11

8854* el-Kafi, 7/85/3

8855* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/98/1

1199. Bölüm

Mirasın Engelleri

4298.Resulullah (s.a.a): "Katil için miras yoktur." *8856

4299.Resulullah (s.a.a) buyurmuştur: "Zinazade bir insan ne miras alır, ne de kimse ona varis olur." *8857

4300.İmam Sadık (a.s): "Müslüman, kafirin miras almasına engel olur ama ondan miras alır. Kafir ise ne müminin miras almasına engel teşkil eder ve ne de ondan miras alabilir." *8858

8856* el-Kafi, 7/141/5

8857* Kenz'ul Ummal, 30447

8858* el-Kafi, 7/143/5

1200. Bölüm

Peygamberlerin Mirası

"Süleyman Davud'a varis oldu: "Ey insanlar! Bize kuş dili öğretildi ve bize her şeyden bolca verildi. Doğrusu bu apaçık bir lütuftur" dedi."*8859

"Doğrusu, benden sonra yerime geçecek yakınlarımın iyi hareket etmeyeceklerinden korkuyorum. Karım da kısırdır. Katından bana bir oğul başışla ki, bana ve Yakup oğullarına mirasçı olsun. Rabbim! Onun, rızanı kazanmasını da sağla." *8860

4301.et-Tabakat'ul Kübra'da şöyle yer almıştır: "Fatıma (a.s) ve Abbas bin Abdulmuttalib miraslarını talep etmek için Ebubekir'in yanına geldiler. Ali (a.s) de onlar ile birlikte geldi. Ebubekir şöyle dedi: "Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Biz miras bırakmayız. Bıraktığımız her şey sadakadır." Ebubekir daha sonra şöyle dedi: "Peygamberin ailesinden olanların geçimi benim sorumluluğumdadır." Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Süleyman Davud'a varis oldu. Ve Zekeriyya şöyle dedi: "Bana ve Yakuboğullarına varis olsun." Ebu Bekir şöyle dedi: Benim dediğim geçerlidir. Allah'a yemin olsun ki sen de benim bildiğim şeyi biliyorsun." Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Ama Allah'ın kitabı (önceki peygamberlerin miras bıraktığı hususunda açık bir şekilde) açıklamada bulunmaktadır." Onlar (Ali, Fatıma Abbas) artık bir şey demeden geri döndüler." *8861

8859* Neml, 16

8860* Meryem, 5,6

8861* et-Tabakat'ul Kubra, 12/315

246. Konu: Misvak-Dişleri Fırçalamak

1201. Bölüm

Dişini Fırçalamaya Teşvik

4302.Resulullah (s.a.a): "Eğer ümmetime zor gelmeseydi onlara her namazda dişlerini fırçalamalarını emrederdim." *8862

4303.Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Her abdest aldığı anda dişini fırçala." *8863

4304.Resulullah (s.a.a) hakeza şöyle buyurmuştur: "Her zaman dişini fırçala, az yapmamaya güç yetirebiliyorsan öyle yap. Zira dişini fırçalayarak kıldığın her namaz, dişini fırçalamadan kıldığın kırk günlük namazdan daha üstündür." *8864

4305.Resulullah (s.a.a): "Abdest imanının bir parçası, dişini fırçalamak ise abdestin bir parçasıdır." *8865

4306.Resulullah (s.a.a): "Ağızlarınızı fırçalayarak temiz kılın. Zira ağızlarınız Kur'an'ın geçiş yerleridir." *8866

**4307.Resulullah (s.a.a): "Cebrail sürekli olarak bana dişlerimi fırçalamamı
4308.tavsiye ediyordu. Öyle ki çok yakında bu işin farz olacağını zannettim." *8867**

4309.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Acaba bu yaratıkların tümü insanlardan mıdır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dişini fırçalamayanlar onlardan değildir." *8868

8862* el-Kafi, 3/22/1
8863* el-Bihar, 77/69/8
8864* a. g. e. 76/137/48
8865* Kenz'ul Ummal, 2620
8866* a. g. e. 2763
8867* el-Bihar, 76/126/2
8868* a. g. e. s. 128/11

1202. Bölüm

Diş Fırçalamanın Faydaları

4310.Resulullah (s.a.a): "Dişleri fırçalamak insanın fesahatini çoğaltır." *8869

4311.İmam Sadık (a.s): "Diş fırçalamanın on iki özelliği vardır: Sünnettendir, ağız temiz tutar, göz nurunu artırır, Rahman olan Allah'ı hoşnut eder, dişleri beyazlatır, çürümüşlüğünü yok eder, diş etlerini sağlamlaştırır, iştahı çoğaltır, balgamı yok eder, hafızayı güçlendirir, iyilikleri ikiye katlar ve melekleri sevindirir." *8870

4312.İmam Sadık (a.s): "Dişlerinizi fırçalayın. Zira bu iş göğüslerin vesvesesini ortadan kaldırır." *8871

4313.İmam Rıza (a.s): "Diş fırçalamak göz nurunu artırır, saçları sıklaştırır ve göz akıntısını yok eder." *8872

8869* a. g. E, s.135/48
8870* el-Hisal, 481/53
8871* el-Bihar, 76/139/52
8872* a. g. e. 76/137/48

1203. Bölüm

Dişleri Fırçalamanın Adabı

4314.Resulullah (s.a.a): "Dişlerinizi diklemesine (aşağı-yukarı) olarak fırçalayın; genişliğine değil." *8873

4315.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) dişlerini fırçaladığında uzunluğuna (diklemesine) fırçalıyordu ve her gece üç defa dişlerini fırçalardı. Bir defa uykudan önce, bir defa ibadet için kalktığında ve bir defa da sabah namazı için evinden çıkarken. Peygamber Cebrail'in emriyle Irak ağacından olan bir fırçayla dişini fırçalardı." *8874

4316.İmam Bakır (a.s): "Seher vakti abdest almadan önce dişleri fırçalamak sünnettendir." *8875

8873* ed-Deavet, Ravendi, 161/445
8874* a. g. e. s. 135/47
8875* el-Fakih, 1/480/1390

247. Konu: Mizah-Şaka

1204. Bölüm

Mizahı Övmek

4317.Resulullah (s.a.a): "Ben de şaka yapıyorum. Ama hak dışında bir şey demiyorum." *8876

4318.Resulullah (s.a.a): "Mümin mizah yapar ve eğlenir. Münafık ise asık suratlı ve öfkeli olur." *8877

4319.Tenbih'ul-Havatir'de şöyle yer almıştır: "Yaşlı bir kadın Allah Resülü'nün (s.a.a) yanına vardı. Peygamber (s.a.a) ona şöyle buyurdu: "Yaşlı kimse cennete giremez" Yaşlı kadın ağlayınca Peygamber ona şöyle buyurdu: "O gün sen yaşlı olmayacaksın. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Yeniden yaratmışızdır; onları bakire kılmışızdır." *8878

4320.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah kötü laf etmedikçe, bir topluluk arasında şakalaşan kimseyi sever." *8879

4321.İmam Sadık (a.s): "Her müminde mutlaka duabe vardır."Ravi: "Ben şöyle arzettim: "Duabe nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Şaka." *8880

4322.İmam Sadık (a.s), Yunus Şeybani'ye şöyle buyurmuştur: "Birbirinizle şakalaşıyor musunuz?" Ben (Yunus Şeybani), "Çok az" diye arzettim. İmam şöyle buyurdu: "Böyle yapmayınız. Zira *8881

4323.şaka, güzel ahlaktandır ve sen bu vesileyle kardeşlerini sevindirirsin. Allah Resülü (s.a.a) de birini sevindirmek için onunla şakalaşırđı." *8882

8876* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 6/330

8877* Tuhef'ul-Ukul, 49

8878* Vakıa, 36

8879* Tenbih'ul-Havatir, 1/112

8880* el-Kafi, 2/663/4

8881* a.g.e, 2/663/2

8882* a.g.e, 2/663/3

1205. Bölüm

Mizahı Kınamak

4324.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Şaka yapma. Şaka değerini ve saygınlığını ortadan kaldırır. Yalan da söyleme ki nuraniyetini yok eder." *8883

4325.Resulullah (s.a.a): "Fazla şaka insanın haysiyetini yok eder." *8884

4326.İmam Ali (a.s): "Şaka yapan herkes aklının bir parçasını kendinden uzaklaştırmış olur." *8885

4327.İmam Ali (a.s): "Şaka, kin ve öfkeye sebep olur." *8886

4328.İmam Ali (a.s): "Herkim şakalaşırsa (şahsiyet açısından) hafif düşer." *8887

4329.İmam Ali (a.s): "Nice şaka ciddiyetle sonuçlanır." *8888

4330.İmam Sadık (a.s): "Şaka küçük sövgüdür." *8889

4331.İmam Sadık (a.s): "Şaka yapma. Zira şaka nuraniyetini ortadan kaldırır." *8890

4332.İmam Sadık (a.s): "Birini sevdiğin zaman onunla ne şaka yap ne de çekişme içine gir." *8891

8883* Mekarim'ul-Ahlak, 2/321/2656

8884* Emali'es-Seduk, 223/4

8885* Nehc'ul-Belağa, 450. hikmet; Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 20/100

8886* Tuhef'ul-Ukul, 86

8887* el-Bihar, 77/235/3

8888* Tuhef'ul-Ukul, 85

8889* el-Kafi, 2/665/15

8890* Emali'es-Seduk, 436/3

8891* el-Kafi, 2/664/9

248. Konu: Mizan-Ölçü

1206. Bölüm

Amellerin Terazisi

"O gün tartı haktır. Tartıları ağır gelenler, işte onlar kurtulanlardır. Tartıları hafif gelenler, ayetlerimize yaptıkları haksızlıklardan ötürü kendilerini mahvetmiş olanlardır." *8892

bak. Kehf, 105; Müminun, 102,103; Karia, 6-11

4333.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü olduğunda Allah Adem'e şöyle buyurur: "Terazinin yanında dur ve sana doğru yükselen amellere bir bak, iyilikleri zerre miktarınca kötülüklerine ağır gelen kimselere cennet vardır. Böylece bil ki ben onlardan hiç kimseyi haksız yere ve zulüm üzere cehenneme asla götürmem." *8893

4334.İmam Bakır (a.s): "Allah iyi işi dünya ehline kıyamet günü terazilerinde ağır olduğu gibi ağır kılmıştır. Aziz ve celil olan Allah kötülüğü de kıyamet günü terazilerinde hafif olduğu gibi hafif kılmıştır." *8894

4335.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Ameller tartılmayacak mı?" diye soran bir zındıka şöyle buyurmuştur: "Hayır, şüphesiz ameller cisim değildir. Gerçekte o insanların yaptığı şeyin sıfatıdır. Ayrıca bir şeyi tartmaya muhtaç olan kimse eşyanın sayısını, ağırlığını ve hafifliğini bilmeyen kimsedir, ama Allah için bunların hiç biri örtülü değildir." Zındık şöyle dedi: "O halde terazinin anlamı nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Adalettir." Zındık şöyle dedi: "O halde kitapta şöyle yazılmıştır: "Her kimin terazisi ağır gelirse..." Bunun anlamı nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Yani her kimin ameli üstün gelirse." *8895

8892* A'raf, 8-9

8893* Kenz'ul-Ummal, 39768

8894* el-Kafi, 2/143/10

8895* el-İhticac, 2/247/223

249. Konu: Muaşeret

1207. Bölüm

İnsanlarla Muaşeret Etme Adabı

4336.İmam Ali (a.s): "İnsanlarla; öldüğünüzde ağlayacakları, ya 4337.şadığınızda ise sizi özleyecekleri bir şekilde geçinin." *8896

4338.İmam Ali (a.s) sürekli şöyle buyururdu: "İnsanlara ihtiyaç ve onlardan müstağni olmak kalbinde bir arada olmalıdır. Onlara olan ihtiyacın yumuşak konuşmada ve güler yüzlülükte olmalıdır. Onlardan müstağni oluşun ise hürmetini korumanda ve izzetini gözetmede olmalıdır." *8897

4339.İmam Bakır (a.s): "İnsanların işlerinin düzelmesi birbirleriyle, üçte ikisi zekilik, üçte biri ise görmezlikten gelmek olan bir ölçü ile yaşamaları ve muâşerette bulunmalarıyla mümkündür." *8898

8896* Nehc'ul-Belağa, 10. hikmet
8897* Mean'il-Ahbar, 267/1
8898* el-Bihar, 74/167/34

1208. Bölüm

İnsanın Ailesine Karşı Muâşeret Adabı

"Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmaya kalkmanız size helal değildir. Apaçık hayasızlık etmedikçe onlara verdiğinizin bir kısmını alıp götürmeniz için onları sıkıştırmayın. Onlarla güzellekle geçinin. Eğer onlardan hoşlanmıyorsanız, sabredin, hoşlanmadığınız bir şeyi Allah çok hayırlı kılmış olabilir." *8899

4340.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Sakın ailen senin sebebinle insanların en mutsuzu olmasın." *8900

4341.İmam Sadık (a.s): "İnsan evini ve ailesini idare etmek için üç şey yapmalı her ne kadar tabiatına aykırı olsa da bu üç şeye tahammül etmelidir. Güzel davranmalı, belli bir ölçü ile eli açık olmalı ve namusunu koruyacak bir gayrete sahip olmalıdır." *8901
bak. 177. konu, ez-Zevac

8899* Nisa, 19
8900* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
8901* el-Bihar, 78/236/63

1209. Bölüm

İnsanlarla Nasıl Muâşeret Edilmesi Gerektiği

4342.Resulullah (s.a.a): "Seninle oturup kalkan kimseye karşı güzel davran ki Müslüman olasın." *8902

4343.İmam Ali (a.s): "İnsanlarla dil ve bedenlerinizle muâşerette bulunun; kalp ve amellerinizle onlardan ayrılın." *8903

4344.İmam Ali (a.s): "Canını ve malını kardeşine feda et. Düşmanına karşı adalet ve insafla davran. İnsanların geneline ise ihsanını ve güler yüzlülüğünü başışla." *8904

4345.İmam Ali (a.s): "Kendini dostluğa bağlı kıl ve kendini insanların zahmetlerine tahammül yolunda sabretmeye zorla." *8905

4346.İmam Ali (a.s): "Her kim insanlara karşı sevmedikleri bir şekilde davranırsa, insanlar da onun hakkında bilmeden bir takım sözler söylerler." *8906

4347.İmam Hasan (a.s): "Kendine nasıl davranılmasını seviyorsan insanlara karşı da öyle davran." *8907

4348.İmam Sadık (a.s): "İnsanlara karşı güzel davranmak, aklın üçte biridir." *8908

4349.İmam Kazım (a.s): "İnsanlarla dost olmak, aklın yarısıdır." *8909
bak. 141. konu, el-Mudarar; el-Muhabbet, 423-427. Bölümler

8902* Emali'es-Seduk, 168/13
8903* Gurer'ul-Hikem, 5071
8904* el-Bihar, 78/50/76
8905* a.g.e, 74/175/6
8906* a.g.e, 75/151/17
8907* A'lam'ud-Din, 297
8908* Tuhef'ul-Ukul, 366
8909* a.g.e, 403

250. Konu: Mucize

1210. Bölüm

Mucize

4350.İmam Sadık (a.s): "Mucize Allah'ın nişanesidir. Onu sadece Peygamberlerine, elçilerine ve hüccetlerine verir ki onun vesilesiyle
4351.doğru söyleyenin doğruluğu yalan söyleyenin yalanından ayırtdilsin." *8910

8910* İlel'uş Şerayi', 122/1

1211. Bölüm

Peygamberlerin Mucizelerinin Farklı Oluşunun Hikmeti

4352.İmam Hadi (a.s), Musa'nın Asa, Yed-i Beyza ve sihir (karşıtı) aleti ile, İsa'nın tıp aleti ile, Muhammed'in (Allah'ın selamı ona, aline ve bütün Peygamberlerin üzerine olsun) söz ve hitap ile gönderilişinin sebebini soran İbn-i Sikkit'e şöyle buyurmuştur: "Allah Musa'yı (a.s) gönderdiğinde, asrındaki insanlara sihirbazlık üstün gelmişti. Dolayısıyla o, Allah tarafından insanlara güçlerinin yetemeyeceği bir şey getirdi ve bu vesileyle onların sihirini batıl kıldı ve kendilerine hücceti sabit kıldı. İsa'yı (a.s) salgın hastalıkların yaygın olduğu ve insanların tıp ilmine muhtaç olduğu bir zamanda gönderdi. Dolayısıyla İsa (a.s) Allah nezdinden benzerini bilmedikleri şeyleri getirdi. O Allah'ın izniyle ölüleri diriltti, anadan doğma körleri ve abraş hastalığına yakalananları tedavi etti. Bu vesileyle onlara hücceti sabit kıldı. Muhammed'i (s.a.a) de hitabe ve konuşmanın –zannedersem şiir de dedi- yaygın olduğu bir zamanda gönderi. Hz. Muhammed (s.a.a) de Allah tarafından bir takım öğüt ve hikmetler getirdi ve bu vesileyle onların sözlerini çürüterek kendilerine hücceti sabit kıldı." *8911

8911* el-Kafi, 1/24/20

251. Konu: Muharip-İsyancı

1212. Bölüm

Muharip

"Şüphesiz Allah ve peygamberiyle savaşanların ve yeryüzünde bozgunculuğa uğraşanların cezası ancak ya öldürülmek veya asılmak yahut çapraz olarak el ve ayaklarının kesilmesi ya da yerlerinden sürülmektir." *8912

4353.Resulullah (s.a.a): "Her kim kılıç çekerse kanı heder olmuştur." *8913

4354.İmam Ali (a.s): "Silahlı soyguncuyu öldür. Merak etme, kanı benim boynumadır." *8914

4355.İmam Ali (a.s) muharibin sürgün edilmesi hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bir şehirden sürgün edilir. Müminlerin Emiri (a.s) iki kişiyi Kufe'den başka bir yere sürgün etti." *8915

Nakledildiği üzere canlı olarak yakalanan bir muharibi Müminlerin Emiri'nin (a.s) yanına getirdiler. O bu muharibin dar ağacına asılmasını emretti. Bunun için kibleye doğru bir sopa dikti. O muharibi sırtı darağacına, yüzü ise insanlara ve kibleye gelecek şekilde astı. Cesedi üç gün orada asılı kaldı. Üç günden sonra aşağı indirilmesini emretti. Cenaze namazını kıldı ve defnetti." *8916

4356.İmam Bakır (a.s): "Şüphe edilmeyecek kimse dışında gece silah taşıyan kimse muharip (savaş açmış) sayılır." *8917
bak. Er-Riba, 800. Bölüm

8912* Maide, 33

8913* Mustedrek'ul-Vesail, 11/99/12521

8914* el-Mehasin, 2/107/1289

8915* Mustedrek'ul-Vesail, 18/159/22384

8916* a.g.e, s. 160/22386

8917* el-Kafi, 7/246/6

252. Konu: Mukarrebler-Yakınlaştırılmışlar

1213. Bölüm

Yakınlaştırılmışlar

"İyilik işlemekte önde olanlar, karşılıklarını almakta da önde olanlardır. Allah'a en çok yakınlaştırmış olanlar işte bunlardır." *8918

"Eğer ölen o kişi, yakınlaştırılmışlardan ise, rahatlık, hoşluk ve nimet cenneti onundur." *8919

"Yakınlaştırılmışların içtiği yüce kaynaktır." *8920

4357.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Hiçbir kul, kendisine farz kıldığım şeyden daha sevimli bir vesileyle, bana yakınlaşmamıştır. Şüphesiz o nafile namazlarla bana yaklaşır ve böylece onu severim. Sevince de duyduğu kulağı, gördüğü gözü, konuştuğu dili, darbe vurduğu eli olurum. Eğer beni çağırırsa ona icabet ederim, eğer benden dilerse ona veririm." *8921

4358.İmam Ali (a.s): "Gerçek ihlastan ve güzel yakinden ayrılmayın. Zira ki bu ikisi, yakınlaştırılmış kimselerin en üstün ibadetidir." *8922

4359.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Sizlerden Allah'a en yakın olan kimse, huyu en geniş olan kimsedir." *8923

4360.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah, Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Davud! Şüphesiz insanlardan Allah'a en yakın olanlar, mütevazi olanlardır. İnsanlardan Allah'a en uzak olan kimseler ise kibirli kimselerdir." *8924

4361.İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü şu üç kimse, insanların hesabı sona erinceye kadar Allah'a yaratıklardan en yakın olanlardır: Öfke anında kudreti kendisini elinin altındakine zulmetmeye sevketmeyen kimse, iki kişinin arasında hareket ettiği halde, bir arpa tanesi kadar birine yakın durmayan kimse ve kendi lehine veya aleyhine hakkı söyleyen kimse." *8925

bak. el-Mehabbet (2), 432. Bölüm

8918* Vakıa, 10-11
8919* a. g. s. 88-89
8920* Mutaffifin, 28
8921* el-Kafi, 2/352/7
8922* Gurer'ul Hikem, 6159
8923* el-Kafi, 8/69/24
8924* a.g.e, 2/123/11
8925* el-Hisal, 81/5

1214. Bölüm

Allah'a Ulaşmak

4362.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'a ulaşma yolunda sabrederse Allah'a ulaşır." *8926

4363.İmam Ali (a.s) Şabaniye duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Herkesten kopma himmetini ve tümüyle sana yönelmeyi bana nasip et. Kalp gözlerimizi sana bakma nuruyla aydınlat ki nurdan perdeleri yırtırsın ve azamet ve yücelik madenine ulaşsın." *8927

4364.İmam Askeri (a.s): "Aziz ve celil olan Allah'a ulaşmak, sadece gece merkebine binmekle (gece namazı ile) katedilen bir yolculuktur."*8928

8926* ed-Deavat lir-Ravendi, 292/39
8927* İkbāl'ul A'mal, 3/299
8928* el-Bihar, 78/380/4

1215. Bölüm

Allah'a Yakınlaşma Vesilesi

4365.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Kullar iyilik etmekle Rabbine yaklaşıncı sen akıl ile ona yaklaş ki onlardan öne geçesin." *8929

4366.İmam Ali (a.s): "Kulun münezzehten olan Allah'a yaklaşması, niyetini halis kılmasıdır." *8930

4367.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Teala Tur dağında Musa'ya (a.s): "Ey Musa! Kavmine bildir ki yakınlaştırılmış kimseler, benim korkumdan ağlamak gibi başka bir şeyle bana yakın olmamışlardır. İbadet edenler de haramlardan sakınmak gibi bir şeyle bana ibadet etmemişlerdir. Süslenenler ise dünyadan ihtiyaç duymadıkları şeye itinasızlık etmek gibi bir şeyle kendilerini süslememişlerdir."

Musa şöyle arzetti: "Ey yücelerin en yücesi! Onları bu yolda sabit kılan nedir?" Allah şöyle buyurdu: "Ey Musa! Ağlayarak bana yakınlaştırılmış kimseler, cennetin en yüce makamındadırlar. Hiç kimse onlara, bu makamlarında ortak değildir." *8931

8929* Mişkat'ul Envar, 251
8930* Gurer'ul Hikem, 4477
8931* Sevab'ul A'mal, 205/1

253. Konu: Murakebe-Gözetleme

1216. Bölüm

Allah'ın, Meleklerin ve Organlarının Murakabesi

"Allah şüphesiz hepinizi görüp gözetmektedir ." *8932

"Yanında hazır birer gözcü olarakPsöylediği her sözü zaptederler." *8933

4368.İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Biliniz ki kendi içinizde sizi gö-zetleyenler var. Azalarınızdan gözcüler ve dosdoğru yazan yazıcılar var; yaptıklarınızı kaydedip nefeslerinizi sayı-yorlar. Ne simsiyah bir gecenin zifiri karanlığı ve ne de kapalı olan sağlam kapılar sizi onlardan gizleyebilir." *8934

bak. el-Melaike, 1661. Bölüm

8932* Nisa, 1

8933* Kaf, 18

8934* Nehc'ul-Belağa, 157. Hutbe

1217. Bölüm

Nefis Murakabesine Teşvik

4369.Resulullah (s.a.a): "İbrahim'in (a.s) sahifesinde şöyle yer almıştır: "...Akıllı insan aklı kendisinden alınmadıkça kendisi için belli bir vakitler ayırmalıdır. Belli bir vakti aziz ve celil olan Rabbiyle münacata, belli bir zamanı kendisini hesaba çekmeye, belli bir zamanı aziz ve celil olan Allah'ın verdiği nimetleri düşünmeye ve belli bir zamanı da nefsin helal şeylerden nasiplenmeye ayırmalıdır. Zira bu zaman diğer üç zamana bir yardımcıdır ve kalplerin yorgunluğunu gideren ve huzura kavuşturan bir zamandır." *8935

4370.İmam Ali (a.s): "Kendinden, kendine bir gözetleyici karar kıl ve dünyandan ahiretin için azık al." *8936

4371.İmam Ali (a.s): "İnsana, nefsinin gözetleyicisi, kalbinin murakabe edicisi ve dilinin koruyucusu olması yakışır." *8937

4372.İmam Ali (a.s): "Günahına dikkat eden ve Rabbinden korkan kimseye ne mutlu!" *8938

4373.İmam Ali (a.s): "Akıllı insanın, dini, fikri, ahlaki ve edebi kötülüklerini sayması, onları göğsünde veya yazı şeklinde bir araya getirmesi ve onları ortadan kaldırmak için çaba göstermesi gerekir." *8939

4374.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala'nın İsa'ya (a.s) verdiği öğütlerden biri suydu: ..." Ey İsa! Her nerede olursan ol beni gözönünde bulundur." *8940

4375.İmam Sadık (a.s): "Her kimin iki günü eşit olursa aldanmıştır. Her kimin yarını bugünden kötü olursa aldatılmıştır. Her kim eksikliklerini araştırmazsa sürekli eksikler içinde kalır. Her kimin de eksiklikleri devam ederse ölüm kendisi için daha hayırlıdır." *8941

bak. el-Gaflet, 1431. Bölüm

8935* el-Hisal, 525/13; Mean'il-Ahbar, 334

8936* Gurer'ul-Hikem, 2429

8937* a.g.e, 10947

8938* a.g.e, 5205

8939* el-Bihar, 78/6/58

8940* a.g.e, 14/289, s. 293/14

8941* a.g.e, s. 277/113

1218. Bölüm

Murakabe ve Muhasebe

4376.İmam Kazım (a.s): "Nefsini her gün hesaba çekmeyen kimse bizden değildir. Eğer iyi bir iş yapmışsa Allah'tan daha fazlasını ister, eğer kötü bir şey yapmışsa Allah'tan bağışlanma diler ve dergahına yönelerek tövbe eder." *8942

bak. el-Hisab, 524 ve 525. Bölüm

8942* el-Kafi, 2/453/2

254. Konu: Musibet

1219. Bölüm

Musibetlerin Ecri

4377.İmam Hasan (a.s): "Musibetler ecrin anahtarlarıdır." *8943

8943* A'lam'ud Din, 297

1220. Bölüm

Musibetlerin En Şiddetlisi

4378.İmam Ali (a.s) kendisine, "Musibetlerin en şiddetlisi nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dini musibettir." *8944

4379.İmam Ali (a.s): "En büyük musibet ve mutsuzluk dünyaya bağlanmaktır." *8945

4380.İmam Ali (a.s): "En büyük musibet cahilliktir." *8946

4381.İmam Sadık (a.s) oğlunun ölümünden dolayı tahammülsüzlük gösteren birine şöyle buyurmuştur: "Ey adam! Sen küçük musibete tahammülsüzlük gösteriyorsun. Büyük musibetten ise gaflet ediyorsun. Eğer oğlunun gittiği yere hazır olsaydın asla onun için tahammülsüzlük göstermezdin. O gün için hazır olmamanın musibeti oğlunun musibetinden daha büyüktür." *8947

8944* Emali es-Seduk, 323/4

8945* Gurer'ul Hikem, 3081

8946* a. g. e. 2844

8947* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/5/10

1221. Bölüm

Musibet Esnasında İstirca Etmek *8948

"Muhakkak sizi biraz korku, biraz açlık ve mallardan, canlardan, ürünlerden biraz eksiltmekle deneriz, sabredenlere müjdele. Onlara bir musibet geldiğinde: "Biz Allah'ınız ve elbette O'na döneceğiz" derler." *8949

4382.İmam Sadık (a.s): "Her kime musibet anında istircada bulunma ilham edilirse ona cennet farz olur." *8950

8948* İna lillah ve inna ileyhi raciun demek.

8949* Bakara, 156 ve 157

8950* Seva'ul A'mal, 235/2

1222. Bölüm

Musibet Gören Kimsenin Takınması Gereken Adab

4383.Resulullah (s.a.a): "Bağırıp çağırarak cahiliye işidir." *8951

4384.Resulullah (s.a.a): "Musibetleri, hastalıkları ve sadakayı gizlemek iyiliğin hazinelerindedir." *8952

4385.Aişe şöyle demiştir: "İbrahim vefat edince Peygamber gözyaşları sakalına dökülünceye kadar ağladı. Kendisine, "Ey Allah'ın resulü! Ağlamaktan sakındırıyorsunuz ama siz ağlıyorsunuz?" diye sorulunca Peygamber şöyle buyurdu: "Bu ağlama değildir, merhamettir. Her kim merhamet etmezse ona da merhamet edilmez." *8953

4386.Ebu Hureyre: "Allah Resulünün (s.a.a) ailesinden biri vefat etti. Kadınlar toplanıp ona ağladılar. Ömer ayağa kalkarak onları ağlamaktan sakındırdı ve onları dağıtmaya başladı. Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Ömer! Onları bırak. Zira gözler göz yaşını döküyor, kalpler yaslıdır ve yasları daha yenidir." *8954

4387.İmam Ali (a.s) Allah Resulünden (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir: "İki ses lanetlenmiştir. Allah ondan nefret eder: Musibet anında feryat etmek ve nimet anında bağırıp çağırarak. Yani ağıt yakmak ve şarkı söylemek." *8955
bak. 67. konu, el-Ceze'

- 8951* el-Bihar, 82/103/50
- 8952* el-Bihar, 82/103/50
- 8953* Emali et-Tusi, 388/850
- 8954* Sunen'un-Nesai, 4/19
- 8955* Deaim'ul İslam, 1/227

1223. Bölüm

Musibeti Kolaylaştıran Şey

4388.Resulullah (s.a.a): "Herkim dünyada züht içinde yaşarsa musibetler ona kolay gelir." *8956

4389.Resulullah (s.a.a): "Herkim büyük bir musibet gelip çatarsa, benim vefatımdan dolayı kendisine çatan musibeti hatırlasın. Bu taktirde musibeti kendisine kolay gelir." *8957

4390.İmam Ali (a.s): "Ölümü, mezarlarınızdan çıkacağınız günü ve aziz ve celil olan Allah'ın karşısında

4391.durmaya çok hatırlayın ki musibetler sizlere kolaylaşsın." *8958

4392.İmam Sadık (a.s), musibet esnasında şöyle buyurmuşlardır: "Musibetimi dinimde karar kılmayan Allah'a hamdolsun, Allah'a hamdolsun ki isteseydi musibetimi bundan daha büyük kılardı. Allah'a, istediği için olan iş sebebiyle hamdolsun." *8959

4393.İmam Sadık (a.s): "Birisi öldüğünde Allah ailesinin en dertli ferdine bir melek gönderir. O melek kalbine el sürer, gam ve hüznünü giderir. Eğer böyle olmasaydı dünya asla bayındır olmazdı." *8960

- 8956* Kenz'ul Fevaid lil Keraceki, 2/163
- 8957* el-Bihar, 82/84/26
- 8958* el-Hisal, 616/10
- 8959* el-Bihar, 78/268/183
- 8960* el-Kafi, 3/227/1

1224. Bölüm

Başkalarının Musibetine Sevinmek

4394.İmam Sadık (a.s): "Herkim kardeşine çatan musibetten dolayı sevinirse o musibete müptela olmadıkça dünyadan gitmez." *8961

bak. 278. konu, et-Te'ziye

8961* El-Kafi 2/359/1

255. Konu: Mustaz'af

1225. Bölüm

Mustaz'afların Fazileti

4395.Resulullah (s.a.a): "Sizlere Allah'ın en kötü kullarını haber vermeyeyim mi? Kaba ve kibirli kimselerdir. Hakeza sizlere Allah'ın en iyi kullarını haber vermeyeyim mi? Zayıf ve mustaz'af olanlardır." *8962

4396.Resulullah (s.a.a): "Beni zayıfların arasında arayınız. Zira ki sizle zayıf insanlar vesilesiyle rızık yiyor ve yardım görüyorsunuz." *8963

4397.Resulullah (s.a.a): "Gerçekte Allah bu ümmete zayıflarının dua, namaz ve ihlasları sebebiyle yardım etmektedir." *8964

8962* Kenz'ul-Ummal, 5944

8963* a.g.e, 6019

8964* Durr'ul Mensur, 2/724

1226. Bölüm

Mustaz'afların Devleti

"Biz, memlekette güçsüz bırakılanlara (mustazaflara) iyilikte bulunmak onları önderler kılmak, onları varis yapmak istiyorduk." *8965

4398.İmam Ali (a.s) Allah-u Teala'nın, "Zayıf bırakılanlara (mustazaflara) ihsanda bulunmak istedik" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "O mustazaflar, Al-i Muhammed'dir. Allah onların çabasından sonra Mehdi'lerini gönderir, onları aziz kılar ve düşmanlarını zelil eder." *8966

8965* Kasas, 5

8966* Nur'us Sakaleyn, 4/110

1227. Bölüm

Manevi Zayıf Bırakılmışlık (Mustaz'afılık)

"Çaresiz kalan, yol bulamayan zayıf bırakılmış erkek, kadın ve çocuklar müstesnadırlar. İşte Allah'ın bunları affetmesi umulur. Allah affedendir, bağışlayandır." *8967

4399.İmam Ali (a.s): "Kendisine hüccet ulaşan, onu kulağıyla duyan ve kalbiyle ezberleyen kimselere "mustazaf" adı verilmez." *8968

4400.İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala'nın, "Ancak mustazaflar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Mustazaf ne kafir olma gücüne sahiptir ve ne de mümin olmak için, iman yolunu bulmaya kadir. Akılları ve fikirleri çocuklar miktarınca olan kadınlar, erkekler ve çocuklardan teklif kaldırılmıştır." *8969

4401.İmam Kazım (a.s): "Zayıf, kendisine hüccet ulaşmayan ve insanların düştüğü ihtilafı tanımayan kimsedir. O halde eğer ihtilafı tanırırsan mustazaf değildir." *8970

8967* Nisa, 98-99
8968* Nehc'ul Belağa, 189. hutbe
8969* Mean'il Ahbar, 201/4
8970* el-Kafi, 8/125/95

256. Konu: Mutsuzluk-Şekavet

1228. Bölüm

Şaki/Mutsuz İnsanın Özellikleri

4402.İmam Ali (a.s): "Şaki/mutsuz kimse heva ve hevesine aldanan kimsedir." *8971

4403.İmam Ali (a.s): "Şaki kimse kendisine verilen akıl ve tecrübesinden faydalanmayan kimsedir." *8972

4404.İmam Ali (a.s): "Günahlardan sakının ve nefislerinizi günahlardan alıkoyun. Şüphesiz şaki/mutsuz kimse, günahlar hususunda dizginlerini salıveren kimsedir." *8973

8971* Nehc'ul Belağa, 86. hutbe
8972* a. g. e. 78. mektup
8973* Gurer'ul Hikem, 4499

1229. Bölüm

Mutsuz Kimse Annesinin Karnında Mutsuzdur

4405.Resulullah (s.a.a): "Mutlu kimse annesinin karnında mutludur ve mutsuz kimse annesinin karnında mutsuzdur." *8974

4406.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah yaratıklarını yaratmadan önce mutluluğu ve mutsuzluğu yarattı. Sonra Allah mutlu olduğunu bildiği kimseye ebedi olarak buğzetmez. O kimse kötü bir şey yaparsa Allah ameline buğzeder kendisine buğzetmez. Her kimin de mutsuz/şaki olduğunu bilirse onu ebedi olarak sevmez. Salih bir amel yapsa bile amelini sever, ama varacağı yer sebebiyle ona buğzeder." *8975

4407.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala kulu mutsuzluktan mutluluğa dönüştürür ama mutluluktan mutsuzluğa dönüştürmez." *8976

4408.İmam Kazım (a.s), kendisine Peygamber'in, "Mutlu insan annesinin karnında mutludur ve mutsuz insan ise annesinin karnında mutsuzdur" hadisini soran İbn-i Ebi Umeyr'e şöyle buyurmuştur: "Mutsuz olan insanı annesinin karnında olduğu andan itibaren bilir. Allah onun gelecekte mutsuz insanların işlerini yapacağını bilir. Mutlu olan kimsenin de Allah annesinin karnında gelecekte mutlu ameller yapacağını bilir." *8977

8974* Kenz'ul Ummal, 491
8975* et-Tevhid, 357/5

8976* a. g. e. 358/6
8977* a.g.e, 356/3

1230. Bölüm

Mutsuzluğun Nedenleri

4409.İmam Ali (a.s): "Mutsuzluğun sebebi dünya sevgisidir." *8978

4410.İmam Hüseyin (a.s), Arefe günü duasında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Beni öyle bir kıl ki seni görüyormuşçasına senden korkayım, senden sakınmakla mutlu olayım ve beni sana isyan etmekle mutsuz kılma." *8979

8978* Gurer'ul Hikem, 5516
8979* el-Bihar, 98/218/3

1231. Bölüm

İnsanların En Mutsuzu

4411.Mesih (a.s): "İnsanların en mutsuzu insanlar arasında ilmiyle meşhur olduğu halde ameliyle tanınmayan kimsedir." *8980

4412.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en mutsuzu dünyanın fakirliğinin ve ahiretin azabının kendisinde bir araya geldiği kimsedir." *8981

4413.İmam Ali (a.s), "İnsanların en mutsuzu kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "İnsanların en mutsuzu dinini başkalarının dünyasına satan kimsedir." *8982

8980* a.g.e, 2/52/19
8981* Kenz'ul Ummal, 16683
8982* Emali es-Seduk, 322/4

1232. Bölüm

Mutsuzluğun Alametleri

4414.Resulullah (s.a.a): "Gözün kuruluşu, kalbin katılığı, rızık talebinde aşırı hırs ve günah hususunda ısrar mutsuzluğun alametlerindendir." *8983

4415.İmam Ali (a.s): "Arkadaşını kandırmak mutsuzluğun alametindendir." *8984

4416.İmam Ali (a.s): "İyilere kötülük etmek mutsuzluğun nişanelerindendir." *8985

8983* el-Hisal, 343/96
8984* Gurer'ul Hikem, 9297
8985* a. g. e. 9307

257. Konu: Mübahale-Lanetleşmek

1233. Bölüm

Mübahele-Lanetleşmek

"Sana ilim geldikten sonra, bu hususta seninle kim tartışacak olursa, de ki: " Gelin oğullarımızı, oğullarınızı; kadınlarımızı, kadınlarınızı; nefislerimizi ve nefislerinizi çağıralım, sonra lânetleşelim de, Allah'ın lânetinin yalancılara olmasını dileyelim." *8986

4417.İmam Sadık (a.s), mübahele hakkında İbn-i Abbas'a şöyle buyurmuştur: "Parmaklarını parmaklarına geçirip şöyle diyeceksin: "Allah'ım! Eğer falan kimse hakkı inkar ediyor ve batılı ikrar ediyorsa onu semavi bir belaya veya kendi nezdinden bir azaba uğrat." Yetmiş defa ona beddua et." *8987

4418.İmam Sadık (a.s): "Necran Hıristiyanları reis ve naipleriyle birlikte Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelerek, "Bizi neye davet ediyorsun?" diye sordular. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Allah'tan başka ilah olmadığına, benim Allah'ın elçisi olduğuma, İsa'nın yiyen, içen ve sohbet eden Allah'ın bir yarattığı olduğuna şahadette bulunmaya davet ediyorum..."(Daha sonra) şöyle buyurdu: "O halde benimle lanetleşin. Eğer ben doğru isem lanet sizi tutar ve eğer yalancı isem lanet beni tutar." Onlar, "Bu oldukça adil bir hüküm" dediler ve mübahele etmeyi kararlaştırdılar. Evlerine dönünce büyükleri şöyle dediler: "Eğer kendi kavmi ile mübahele etmeye gelirse, kendisi ile mübahele de bulunuruz. Zira bu taktirde o peygamber değildir. Ama eğer ailesi ile mübahelede bulunmaya gelirse kendisi ile mübahele etmeyiz. Çünkü eğer ailesini tehlikeye atarsa o halde kesinlikle doğru söylemektedir." Sabah olunca Resulullah'ın (s.a.a) yanına geldiler ve onun Müminlerin Emiri (a.s), Fatıma (a.s), Hasan (a.s) ve Hüseyin (a.s) ile birlikte olduğunu gördüler. Onlar korkarak Resulullah'a (s.a.a) şöyle dediler: "Biz seninle anlaşalım, bizi mübahele etmekten mazur gör." Böylece Resulullah (s.a.a) onlarla cizye vermeleri üzere anlaşta ve onlar da dağılıp gittiler." *8988

8986* Al-i İmran, 61

8987* el-Kafi, 2/514/4

8988* Nur'us Sakaleyn, 1/347/157

258. Konu: Mükafat-Karşılık

1234. Bölüm

İyiliğe İyilikle Karşılık Vermek

"Size bir selam verildiği zaman, ondan daha iyisiyle selam verin veya aynıyla mukabele edin. Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır." *8989

"İyiliğin karşılığı ancak iyilik değil midir?" *8990

4419.Resulullah (s.a.a): "Birisi size iyilik ettiği zaman onu telafi ediniz. Eğer onu telafi edecek bir şeye sahip değilseniz, ihsanına karşılık verdiğiniz kadar sanıncaya kadar kendisi için Allah'a dua ediniz." *8991

4420.İmam Ali (a.s) haklar konusunda şöyle buyurmuştur: "Münezzeh olan Allah, ayrıca insanların birbiri üzerinde olan haklarını da düzenlemiştir. Çeşitli yönleriyle o hakları eşit kılmış, bazılarının vücudunu diğer bazılarına

4421.bağlamıştır. Biri, ancak öbürü yapılıncaya yapılmalıdır." *8992

4422.İmam Ali (a.s): "Sana iyilik edene karşılık vermek için elini uzat. Eğer telafi etmeye gücün yoksa, en azından ona teşekkür et." *8993

4423.İmam Ali (a.s): "Sana selam verildiğinde, sen daha güzel bir şekilde selam ver; sana doğru iyilikle uzanan ele, sen daha üstün bir şekilde karşılık ver; her halükârda üstünlük, ilk iyilik yapanındır." *8994

4424.İmam Kazım (a.s): "İyilik ve ihsan, sadece telafi etmek veya teşekkür ile açılan bir zincirdir." *8995

4425.İmam Kazım (a.s), Allah-u Teala'nın, "İyiliğin karşılığı iyilikten başka bir şey midir?" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu ayet, mümin ve kafir, iyi ve kötü

hakkında caridir. Herkime iyilik edilirse, onu telafi etsin. Telafi etmek onun yaptığı iyiliğin aynısını yapmandır. Elbette üstünlüğünü göstermek istersen o ayrı. Zira eğer onun yaptığı yaparsan ihsanı başlatması hasebiyle üstünlük ona aittir." *8996
bak. Eş-Şükr, 1053. Bölüm

8989* Nisa, 86
8990* Rahman, 60
8991* el-Bihar, 75/43/8
8992* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe
8993* Gurer'ul-Hikem, 2383
8994* Nehc'ul-Belağa, 62. hikmet
8995* ed-Durret'ul-Bahire, 34
8996* el-Bihar, 78/311/1

1235. Bölüm

Uygunsuz Karşılık Vermek

4426.İmam Ali (a.s): "En çirkin karşılık vermek (iyiliğe) kötülükle karşılık vermektir." *8997

4427.İmam Ali (a.s): "İmanın kemal nişanelerinden biri de kötülük edene iyilikle karşılık vermektir." *8998

4428.İmam Sadık (a.s): "Herkim sefih kimseye sefihlikle karşılık verirse, kendisine yapılan hareketten razı olmuş olur. Zira onun benzerine uymuştur." *8999

4429.İmam Sadık (a.s): "Herkim sana ikramda bulunursa sen de ona ikramda bulun. Herkim sana saygısızlık ederse, sen nefsini ondan yüce tut (kendini onun derecesine düşürme.)" *9000

8997* a.g.e, 78/53/85
8998* Gurer'ul-Hikem, 9413
8999* el-Kafi, 2/322/2
9000* el-Bihar, 78/278/113

1236. Bölüm

İntikam Almayı Kınamak

4430.İmam Ali (a.s): "İntikam almak ile efendilik olmaz." *9001

4431.İmam Ali (a.s): "İntikam almada acele davranmak, günahların en büyüğüdür." *9002

4432.İmam Ali (a.s): "Güçlü insanın en çirkin işlerinden biri de intikam almasıdır." *9003

4433.İmam Sadık (a.s): "Tevrat'ta şöyle yeralmıştır: "Ey Ademoğlu! Sana zulmedilince benim alacağım intikamdan razı ol. Zira ben senin için daha iyi bir şekilde intikam alırım." *9004

9001* Gurer'ul-Hikem, 10518
9002* a. g. e. 6766
9003* a. g. e. 3003
9004* el-Kafi, 2/304/10

1237. Bölüm

Ettiğini Bulursun

4434.İmam Ali (a.s): "Herkim kardeşi için bir kuyu kazarsa kendisi içine düşer. Herkim başkasının (hürmet) perdesini yırtarsa kendi evinin içindeki ayıplar ortaya çıkar." *9005

4435.İmam Ali (a.s): "Herkim insanların ayıplarını araştırırsa, insanlar da onun ayıbını araştırır. Herkim kötü söz söylese kötü cevap alır. Herkim takva ağaçlarını ekerse arzu meyvelerini toplar." *9006

4436.İmam Ali (a.s): "Ettiğini bulursun." *9007

4437.İmam Sadık (a.s): "Babalarınıza karşı güzel davranın ki çocuklarınız da
4438.size güzel davranınsın. İnsanların eşlerine karşı iffetli olun ki sizin eşlerinize karşı iffetli olunsun." *9008

9005* Tuhef'ul-Ukul, 88

9006* Keşf'ul-Gumme, 3/136

9007* Gurer'ul-Hikem, 7208

9008* Tuhef'ul-Ukul, 359

259. Konu: Mülk

1238. Bölüm

Mülkün Sahibi

"De ki: "Mülkün sahibi olan Allah'ım! Mülkü dilediğine verirsin; dilediğinden çekip alırsın; dilediğini aziz kılar, dilediğini alçaltırsın; iyilik elindedir. Doğrusu sen, her şeye kadırsın." *9009

"Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ındır. Dönüş Allah'adır." *9010

4439.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın gazabı padişahların padişahı olduğunu sanan kimseye çok şiddetlidir. Şüphesiz Allah'tan başka bir hükümdar yoktur." *9011

4440.İmam Ali (a.s): "Allah'tan başka her malik memluktur (malik olunandır.)" *9012

9009* Al-i İmran, 26

9010* Nur, 42

9011* Kenz'ul-Ummal, 45244

9012* Nehc'ul-Belağa, 65. Hutbe

1239. Bölüm

Padişahlara Gidip Gelmek

4441.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların yanına çok gitmekten sakın. Şüphesiz onlarla birlikte olursan seni usandırırılar. Eğer onların hayırını dilersen seni aldatırlar." *9013

4442.İmam Ali (a.s): "Padişahlar nezdinde makam sahibi olmak sıkıntının anahtarı ve fitne tohumudur." *9014

4443.İmam Sadık (a.s): "Denizin komşusu olmaz, hükümdarın dostu olmaz ve afiyetin değeri olmaz." *9015

bak. es-Sultan, 963. konu

9013* Gurer'ul Hikem, 10321
9014* a. g. e. 2184
9015* el-Hisal, 223/51

1240. Bölüm

Hükümdarların En Hayırlısı

4444.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların en yücesi nefesine hakim olan ve adaleti yayan kimsedir." *9016

4445.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların en iyisi zulmü öldüren ve adaleti ihya edendir." *9017

4446.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların en iyi hallisi insanların kendi hayatı döneminde güzel geçindiği ve halkı arasında adaleti yayan kimsedir." *9018

4447.İmam Sadık (a.s): "Hükümdarların en üstünü şu üç haslete sahip olan kimsedir: Yumuşaklık, cömertlik ve adalet." *9019

9016* Gurer'ul-Hikem, 3206
9017* a. g. e. 5005
9018* a. g. e. 3261
9019* Tuhef'ul-Ukul, 319

1241. Bölüm

Hükümdar (Çeşitli)

4448.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en kötüsü hükümdarlardır." *9020

4449.İmam Ali (a.s): "Ordusunu terbiye etmeden önce kendisini terbiye etmesi hükümdarın üzerine bir haktır." *9021

4450.İmam Ali (a.s): "Herkim hükümetini dinine hizmetkar kılsa, her hükümdar ona itaat eder. Herkim de dinini hükümetine hizmetçi kılsa, her insan ona ihtiras duyar." *9022

4451.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların afeti kötü davranmaktır. Vezirlerin (bakanların) afeti ise tabiat aşağılığıdır." *9023

4452.İmam Ali (a.s): "Mülk, adalet temeli üzere yükselir ve akıl sütunları üzerine bina edilirse Allah onu sevenlere yardımcı olur, düşmanlarını ise yardımsız bırakır." *9024

9020* Mişkat'ul-Envar, 226
9021* Gurer'ul Hikem, 4940
9022* a. g. e. 9016-9017
9023* a. g. e. 3928-3929
9024* a.g.e, 4118

260. Konu: Münazara-Tartışmak

1242. Bölüm

Tartışmak

4453.İmam Ali (a.s) Kumeyl'e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Ey Kumeyl! Her sınıf arasında diğerlerinden daha üstün ve yüce olan bir kesim vardır. O halde onların aşağılık olanlarıyla tartışmaktan sakın. Onlar sana hoşlanmadığın bir söz söylerlerse sabret. Allah-u Teala'nın kendileri hakkında şöyle buyurduğu kimselerden ol: "Cahiller kendilerine hitap edince, "selam" derler." *9025 *9026

4454.İmam Sadık (a.s) kendisine, "İnsanlarla tartışmak mekruh mudur?" diye soran Tayyar'a şöyle buyurmuştur: "Senin benzerlerinin sohbetleri çirkin mekruh değildir. Her kim uçarsa güzellikle iner ve indiği zaman da güzel bir şekilde uçar. Böyle bir gücü olan kimsenin tartışmalarını mekruh (çirkin) görmeyiz." *9027

4455.İmam Sadık (a.s) Ebu Cafer Ahvel'e şöyle buyurmuştur: "İbn-i Tayyar'dan ne haber?" Ben (Ebu Cafer Ahvel) şöyle arzettim: "O dünyadan göçtü." İmam şöyle buyurdu: "Allah ona rahmet etsin ve Allah ona rahmet ve huzur versin. Zira o biz Ehl-i Beyt'i savunuyordu." *9028

9025* Furkan, 63

9026* Beşaret'ul-Mustafa, 26

9027* el-Bihar, 2/136/39

9028* a. g. e. h. 41

1243. Bölüm

İmam'ın Kendisini Tartışmaya Çağırın Kimseye Verdiği Cevap

4456.İmam Hüseyin (a.s) kendisine, "Otur da birbirimizle din hakkında tartışalım" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Ey adam! Ben dinimi biliyorum. Benim için doğru yol belli ve açıktır. Ama eğer sen dinini bilmiyorsan git ve onu elde et. Benim tartışma ve cedelleşmeyle işim ne. Şüphesiz şeytan insana vesvese eder, kulağına fısıldar ve şöyle der: "Din hakkında insanlarla tartış ki senin güçsüz ve cahil biri olduğunu sanmasınlar." *9029

9029* a.g.e, 135/32

261. Konu: Münezzeh ve Yüce Olan Allah'la Görüşmek

1244. Bölüm

Görüşme Şevki

4457.el-Muheccet'ul Beyza'da Davud'un (a.s) haberleri arasında yer aldığı üzere şüphesiz aziz ve celil olan Allah ona şöyle vahyetmiştir: "Ey Davud! Ben iştihak sahiplerinin kalbini kendi hoşnutluğumdan yarattım ve onları kendi zatımın nuruyla nimetlendirdim..."

Davud şöyle arzetti: "Ey Rabbim! Onlar hangi vesileyle senin nezdinde bu makama eriştiler." Allah şöyle buyurdu:

"Güzel zanda bulunmak, kendini dünyadan ve ehlinden uzak tutmak, benimle halvet etmek ve benimle münacatta bulunmak ile ve bu da sadece dünya ve ehlini kenara iten, dünya ve ehlini asla anmayan, kalbini benim için boş tutan ve beni bütün yaratıklarına tercih eden kimsenin ulaşabileceği bir makamdır." *9030

4458.Hakeza el-Meheccet'ul Beyza'da (Allah-u Teala Davud'a): "Ey Davud! Benden yüz çevirenler onlar için nasıl beklediğimi, onları nasıl sevdiğimi, onların günahı terkedişlerine nasıl iştihak duyduğumu bilecek olsalardı şüphesiz bana şevkten dolayı ölürlerd ve bana duydukları aşktan dolayı bedenlerinin eklemleri birbirinden ayrılırdı." *9031

4459.Resulullah (s.a.a) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Senden kazana

hoşnutluk, ölümden sonra güzel hayat, yüzünü görmenin lezzetini, seni 4460.müşahade etmenin ve görmenin şevkini dilerim." *9032

4461.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah' ile görüşmeyi severse Allah da onunla görüşmeyi sever ve her kim de Allah'la görüşmeyi sevmezse Allah da onunla görüşmeyi sevmez." *9033

4462.İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ederken Malik Eşter'e yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Ben Allah'la görüşmeyi (kavuşmayı) özlüyor, onun güzel karşılığını ümit ediyorum." *9034

4463.İmam Ali (a.s): "Her kim münezzeh olan Allah'la görüşmeyi severse dünyayı unuttur." *9035

9030* el-Müheccet'ül-Beyza, 8/59-61

9031* a. g. e. s.62

9032* Mekarim'ul-Ahlak, 2/31/2069

9033* Kenz'ul-Ummal, 42121

9034* Nehc'ul Belağa, 62. mektup

9035* Gurer'ul Hikem, 8425

262. Konu: Mürüvvet

1245. Bölüm

Mürüvvetin Anlamı

4464.Resulullah (s.a.a) Sakif kabilesinden birine şöyle buyurmuştur: "Ey Sakifli adam! Sizler arasında mürüvvet ve yiğitlik ne iledir?" O şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resülü! İnsaf ve ıslah yanlısı olmağadır." Peygamber şöyle buyurdu: "Bizler arasında da aynı şekildedir." *9036

4465.İmam Ali (a.s) kendisine, "Mürüvvet ve yiğitlik ne iledir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Açıkça yapmaktan utandığın bir şeyi gizlice yapmamanlardır." *9037

4466.İmam Ali (a.s): "İnsanın yiğitliği ve mürüvvetliği dininde fakih, hayatında iktisatlı, karşılaştığı zorluklarsa sabırlı ve kardeşlerinin açısından ızdıraplı olmadığı müddetçe kemale erişmez." *9038

4467.İmam Ali (a.s): "Mürüvvet ve yiğitlik yumuşaklıkla kemale erer." *9039

4468.İmam Ali (a.s): "Yiğitlik ve mürüvvet doğrulukla kemale erer." *9040

4469.İmam Hasan (a.s) kendisine mürüvvet ve yiğitlik sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dinini korumak, nefsin izzeti, yumuşaklık, iyiliklere devam etmek, hakları eda etmek ve insanları sevmektir." *9041

4470.İmam Sadık'a (a.s) "Mürüvvet ve yiğitlik nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'ın nehyettiği şeylerde seni hazır görmemesi ve seni emrettiği şeylerde ise gaip (görünmez) bulmamasıdır." *9042

9036* Kenz'ul-Ummal, 8763

9037* Tuhef'ul-Ukul, 223

9038* a.g.e., 223

9039* Gurer'ul-Hikem, 4201

9040* a. g. e. 4224

9041* Tuhef'ul-Ukul, 225

9042* a. g. e. 359

263. Konu: Nafile

1246. Bölüm

Nafile

"Geceleyin uyanıp, yalnız sana mahsus olarak fazladan namaz kıl. Belki de Rabbin seni övülecek makama yükseltir." *9043

4471.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz kalplerin yönelişi ve yüz çevirişi vardır. O halde yönediklerinde müstahapları yerine getiriniz. Yüz çevirdiğinde ise farzları yerine getirmekle iktifa ediniz." *9044

4472.Fuzeyl: "İmam Bakır'a (a.s), aziz ve celil olan Allah'ın "Onlar namazlarını korurlar" ayetini sorunca şöyle buyurdu: "Maksat farz namazlardır." Ben: "Namazlarına da devam ederler" ayetini sordum İmam şöyle buyurdu: "Maksat müstahap namazlardır." *9045

9043* İsra, 79

9044* a. g. e. s. 454/16

9045* el-Kafi, 3/269/12

1247. Bölüm

Farzların Nafilelerden Öne Geçirilmesi

4473.İmam Ali (a.s): "Hiçbir farzda ruhsat yoktur ve hiçbir nafilede şiddet ve sıkı tutma söz konusu değildir." *9046

4474.İmam Ali (a.s): "Müstahaplar farzlara zarar verdiğinde müstahapları bir kenara bırakınız." *9047

4475.İmam Ali (a.s): "Müstahaplar farzlara zarar verdiklerinde Allah'a yakınlaşma vesilesi olmazlar." *9048

9046* Beşaret'ul-Mustafa, 28

9047* Nehc'ul-Belağa, 279. hikmet

9048* a.g.e, 39. Hikmet

264. Konu: Namaz

1248. Bölüm

Namaz (1)

"Namazlara ve orta namaza devam edin; gönülden boyun eğerek Allah için namaza durun." *9049

"Namazı kıldıktan başka, Allah'ı ayakta iken, otururken, yan yatarken de anın. Emniyete kavuştuğunuzda, namazı gereğince kılın. Namaz şüphesiz, iman edenlere belirli vakitlerde farz kılınmıştır." *9050

"Rabbim! Beni ve çocuklarımı namaz kılanlardan eyle. Rabbimiz! Duamı kabul buyur." *9051

4476.Resulullah (s.a.a): "Her şeyin bir yüzü vardır. Dininizin yüzü ise namazdır." *9052

4477.Resulullah (s.a.a): "Övgüsü yüce olan Allah göz aydınlığımı namazda karar

kılmıştır. Aç insana yemeği ve susuz insana suyu sevdirdiği gibi bana da namazı sevdirmiştir. (Şu farkla ki) aç kimse yemek yediğinde doyar ve susuz kimse su içtiğinde suya kanar. Ama ben namaza asla doymuyorum." *9053

4478.İmam Ali (a.s): "Namaz rahmet indirir." *9054

4479.İmam Ali (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) akşam yemeğini ve diğer yemekleri namazdan öne geçirmezdi. Namaz vakti geldiğinde adeta ne aile ve ne de şefkatli bir dost tanıyordu." *9055

4480.İmam Ali (a.s): "Namaz her takva sahibinin Allah'a yaklaşma sebebidir." *9056

4481.İmam Bakır (a.s): "Namaz dinin direğidir. Namazın örneği çadırın örneği gibidir ki eğer direk sağlam olursa kazıklar, ipler sağlam kalır. Ama eğer direk eğrilir ve kırılırsa ne sağlam bir kazık kalır ve ne de ip." *9057

4482.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah nezdinde işlerin en sevimsisi namazdır ve namaz Peygamberlerin son tavsiyesidir." *9058

4483.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Allah nezdinde işlerin en sevimsisi ve en üstünü hangisidir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'ı tanıdıktan sonra namazdan daha üstün bir şey tanımıyorum. Görmüyor musun ki salih kul İsa b. Meryem şöyle buyurmuştur: "(Allah) Bana namazı tavsiye etti..." *9059

- 9049* Bakara, 238
- 9050* Nisa suresi 103
- 9051* İbrahim suresi 40
- 9052* Deaim'ul İslam, 1/133
- 9053* Mekarim'ul Ahlak, 2/366
- 9054* Gurer'ul Hikem, 2214
- 9055* Tenbih'ul Havatir, 2/78
- 9056* el-Hisal, 620/10
- 9057* el-Mehasin, 1/116/117
- 9058* el-Fakih, 1/210/638
- 9059* el-Kafi, 3/264/1

1249. Bölüm

Namazın Etkileri

"Kitaptan sana vahyolunanı oku; namaz kıl; muhakkak ki namaz hayasızlıktan ve kötülükten alıkor; Allah'ı anmak en büyük şeydir! Allah yaptıklarınızı bilir." *9060

4484.Resulullah (s.a.a): "Herkimi namazı kötü ve çirkin işten alıkoymazsa sadece Allah'tan uzaklığını artırır." *9061

4485."Resulullah (s.a.a), kendisiyle namaz kıldığı halde kötü işlere bulaşan kimse hakkında şöyle buyurmuştur: "Namazı bir gün onu çirkin işlerinden alıkoyacaktır." Çok geçmeden o şahıs tövbe etti." *9062

4486.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz dinin direği namazdır ve namaz insanoğlunun bakılan ilk amelidir. Eğer bu doğru olursa diğer amellerine de bakılır. Eğer doğru olmazsa diğer amellerine bakılmaz." *9063

4487.İmam Ali (a.s): "Her kim namazı hakkını bilerek yerine getirirse bağışlanmıştır." *9064

4488.Fatımat'üz-Zehra (s.a): "Allah namazı kibirden münezzehtir kılmak için farz kılmıştır." *9065

4489.İmam Bakır (a.s): "Kulun hesaba çekildiği ilk şey namazdır. Eğer namazı kabul edilirse, diğer amelleri de kabul edilir." *9066

4490.İmam Bakır (a.s): "Namaz ihlasın sabit olmasına ve kibirden münezzehtir olmaya sebep olur." *9067

4491.İmam Sadık (a.s): "Eğer sizden birinin kapısının önünden bir nehir akar ve günde beş defa kendisini orada yıkarsa, acaba bedeninde bir kirlilik kalır mı? Namazın örneği de temizleyen nehir örneğidir. İnsan her namaz kıldığında, kendisini, üzerinde kalıcı olduğu imandan çıkararak günah dışında her günahı temizler." *9068

9060* Ankebut, 45

9061* Kenz'ul Ummal, 20083

9062* el-Bihar, 82/198

9063* a. g. e. 227/54

9064* el-Hisal, 628/10

9065* el-Bihar, 82/209/19

9066* el-Kafi, 3/268/4

9067* Emali et-Tusi, 296/582

9068* el-Bihar, 82/236/66

1250. Bölüm

Namaz Kılan Kimsenin Fazileti

4492.Resulullah (s.a.a): "Namaz halinde olduğun müddetçe muktedir olan bir sultanın kapısını dövmüş olursun. Herkim bir padişahın evinin kapısını çok çalarsa sonunda o kapı yüzüne açılır." *9069

4493.İmam Ali (a.s): "Eğer namaz kılan kimse kendisini Allah'ın celalinden nasıl bir nurun kapladığını bilseydi, asla secdeden kafasını kaldırmayı sevmezdi." *9070

4494.İmam Ali (a.s): "İnsan namaza durunca Allah'ın rahmetinin onu çepeçevre sardığını gören İblis kıskançlık içinde ona bakar." *9071

9069* Mekarim'ul Ahlak, 2/366/2661

9070* el-Hisal, 632/10

9071* a.g.e, 632/10

1251. Bölüm

Namazda Huşu

"Müminler saadete ermişlerdir. Onlar namazda huşu içindedirler." *9072

4495.Resulullah (s.a.a): "Namazda huşu içinde olmayan kimsenin namazı namaz değildir." *9073

4496.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Huşu nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Namazda huşu içinde olmak kulun tüm kalbiyle rabbine yönelmesidir." *9074

4497.Cafer b. Ali Kumi: "Peygamber (s.a.a) namaza durduğunda Allah-u Teala'nın korkusundan yüzünün rengi soluyordu." *9075

4498.İmam Ali (a.s): "İnsan namazda huşu içinde olmalıdır. Aziz ve celil olan Allah karşısında kalbi huşu içinde olan kimsenin organları da huşu içinde olur ve böylece hiçbir şeyle oynamaz." *9076

4499.Deaim'ul-İslam'da şöyle yer almıştır: "Nakledildiği üzere İmam Ali (a.s) namaza durunca sağlam bir bina veya dik bir sütun gibi yerinden kıpırdamıyordu. Bazen rüku veya secde halinde (hiçbir hareket etmediği için) sırtına bir kuş konuyordu. Ali b. Ebi Talib ve Ali b. Hüseyin'den (a.s) başka hiç kimse Allah Resulü'nün (s.a.a) namazını taklit edemiyordu. (Aynı şekilde kılıyordu)" *9077

4500.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "İmam Ali (a.s) abdest almaya başlayınca Allah korkusundan yüzünün rengi soluyordu." *9078

4501.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almaktadır: "Fatıma (s. a) Allah korkusundan namazda nefes nefese kalıyordu." *9079

4502.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "İmam Hasan'ın (a.s) abdest alınca rengi değişiyor ve bedeni titremeye başlıyordu. Bunun nedenini sorduklarında şöyle buyurmuştur: "Arşın sahibinin karşısında yer alan kimsenin rengi solmalı ve bedeni titremelidir." *9080

4503.Deaimu'l İslam'da şöyle yer almıştır: "Ali b. Hüseyin'in (a.s) abdest aldığı anda ve namaza başlamak istediğinde yüzü sararıyor ve rengi değişiyordu. Kendisine bir defasında bunun sebebi sorulduğunda şöyle buyurdu: "Ben azim bir hükümdarın karşısında durmak istemekteyim." *9081

4504.İmam Bakır (a.s): "İmam Seccad (a.s) namaza durunca, rüzgar esintisinin hareket ettirdiği şey dışında hiçbir şeyi hareket etmeyen ağaç gövdesi gibi duruyordu." *9082

4505.Ebu Eyyub: "İmam Bakır (a.s) ve İmam Sadık (a.s) namaza durduklarında yüzlerinin rengi değişiyor, bazen kızarıyor ve bazen de sararıyordu. Adeta gördükleri biriyle münacaatta bulunur gibiydiler." *9083

- 9072* Mü'minun, 1, 2
- 9073* el-Firdevs, 5/195/7935
- 9074* Deail'ul İslam, 1/158
- 9075* Felah'us Sail, 161
- 9076* el-Hisal, 628
- 9077* Deaim'ul İslam, 1/159
- 9078* a. g. e. 70/400/72
- 9079* el-Bihar, 70/400/72
- 9080* a.g.e, 8/346/30
- 9081* Deaim'ul İslam, 1/158
- 9082* el-Kafi, 3/300/4
- 9083* Felah'us Sail, 161

1252. Bölüm

Namazın Kabul Şartları ve Kabul Edilmeme Engelleri

4506.Resulullah (s.a.a): "Eğer keman ipi gibi olacak kadar namaz da kılsanız ve keman gibi olacak kadar oruçta tutsanız Allah, günahlardan sakınma ile olmadıkça onu sizden kabul etmez. " *9084

4507.Resulullah (s.a.a): "Allah bana şöyle vahyetmiştir: "Ey elçilerimin kardeşi! Ey uyarıların kardeşi! Kavmini uyar ki kullarımın biri hakkında boyunlarında bir hak bulundukça evlerimden hiç birine girmesinler. Zira huzurumda namaza durup ta o hakkı iade etmedikçe onlara lanet ederim." *9085

4508.Resulullah (s.a.a): "Her kim Müslüman bir erkek veya kadının gıybetini ederse gıybeti edilen şahıs onu bağışlamadıkça Allah kırk gün ve gece onun ne namazını kabul eder ve ne de orucunu." *9086

4509.Resulullah (s.a.a): "Şarap içen kimsenin kırk sabah namazı hesaba alınmaz." *9087

4510.İmam Ali (a.s): "Hangi şeyle (elbiseyle) namaz kıldığına bak, eğer onu doğru ve helal yoldan elde etmediysen namazın makbul değildir." *9088

4511.İmam Seccad (a.s) namazı makbul kılan şeyin ne olduğu sorulunca şöyle buyurmuştur: "Velayetimiz (İmametimiz) ve düşmanlarımızdan beraatta bulunmak." *9089

4512.İmam Sadık (a.s): "Allah herkimin bir namazını kabul ederse ona azap etmez ve herkimden bir hayırlı iş kabul ederse ona azap etmez." *9090

4513.İmam Sadık (a.s): "Her kim anne babasına, kendisine zulüm etmiş olsa bile düşmanca bakacak olursa Allah namazını kabul etmez."*9091

9084* el-Bihar, 84/258/56

9085* a. g. e. 257/55

9086* Cami'ul Ahbar, 412/1141

9087* İlel'uş Şerayi', 345/1

9088* Beşaret'ul Mustafa, 28

9089* Menakıb-i İbn-i Şehr-i Aşub, 4/131

9090* el-Kafi, 3/266/11

9091* a.g.e, 2/349/5

1253. Bölüm

Namazı Makbul Olmayan Kimse

4514.Resulullah (s.a.a): "Sekiz kişinin namazı kabul edilmez: Efendisine dönmedikçe kaçan kölenin, kocası kendisinden razı olmadıkça itaat etmeyen kadının, zekat vermeyen kimsenin, abdest almayan kimsenin, başörtüsüz namaz kılan buluğa ermiş kızın, kendisinden razı olunmadığı halde kendileriyle namaz kılan bir topluluğun imamının, sarhoş kimsenin, küçük ve büyük abdestini zorla tutan kimsenin (sıkıştığı halde namaz kılan kimse)." *9092

9092* Mekarim'ul Ahlak, 2/324/2656

1254. Bölüm

Namazın Kabul Edilişinde Kalb Huzurunun Rolü

4515.Resulullah (s.a.a): "Kalbi bedeniyle hazır olmayan kulun namazını Allah kabul etmez." *9093

4516.Resulullah (s.a.a): "Bazen kul namaz kılar ama namazının altıda biri veya onda biri bile kendisi için yazılmaz. Bunun namazından, dikkat ve teveccüh ettiği miktarı hesaba katılır." *9094

4517.Resulullah (s.a.a): "Hafif ama tefekkürle olan iki rekat namaz, sabaha kadar namaz kılmaktan daha iyidir." *9095

4518.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Namazından, sadece kalbi teveccüh ile iç içe olan bölümü nasibindir. O halde birisi namazının tamamında gaflet ederse (dikkat tümüyle dağılmışsa) veya eda etmekten gaflete düşerse (vaktinde kılmazsa) o namaz büzüştürülür ve sahibinin yüzüne atılır." *9096

4519.İmam Sadık (a.s): "Herkim iki rekat namaz kılar ve onda ne dediğini bilirse namazı bittiğinde kendisiyle Allah arasında hiçbir günah kalmaz." *9097

9093* el-Mehasin, 1/406/921
9094* el-Bihar, 84/249/41
9095* Sevab'ul A'mal, 68/1
9096* el-Bihar, 84/260/59
9097* el-Kafi, 3/266/12

1255. Bölüm

Namazı Olmayan Kimse

4520.Resulullah (s.a.a): "Namazın rüku ve secdesini kamil bir şekilde yerine getirmeyen kimsenin namazı olmaz." *9098

4521.Resulullah (s.a.a): "Namazda kasten sağında ve solunda kimin olduğunu bilen kimsenin namazı olmaz." *9099

4522.İmam Sadık (a.s): "Zekat vermeyen kimsenin namazı yoktur." *9100

4523.İmam Sadık (a.s): "Hakın, hakıb ve hazık kimsenin namazı yoktur. Hakın, idrarı (küçük abdesti) gelen kimsedir. Hakıb, dışkısı (büyük abdesti) gelen kimsedir ve hazık ise ayağı (giydiği şeyden dolayı) sıkışan kimsedir. " *9101

9098* el-Bihar, 72/198/26
9099* a.g.e, 84/249/41
9100* Mişkat'ul Envar, 46
9101* Emali es-Seduk, 337/12

1256. Bölüm

Namazda Tembel Davranmaktan Sakınmak

"Doğrusu münafıklar Allah'ı aldatmağa çalışırlar, oysa O, onlara aldatmanın ne olduğunu gösterecektir. Onlar namaza tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar. Allah'ı pek az hatıra getirirler." *9102

4524.Mirac hadisinde şöyle yer almıştır: "Ey Ahmet! Üç kula şaşarım: Namaza durduğu bir halde kime el uzattığını, kimin karşısında durduğunu bilen ama uykusu gelen kul..." *9103

4525.İmam Ali (a.s): "Namaz halinde uyku sana galebe çalınca namazı kes ve uyu. Zira böyle bir hal içinde kendine dua mı yoksa beddua mı edeceğini bilemezsin." *9104

4526.İmam Bakır (a.s): "Bitkinlik, ağırlık ve uyku halinde namaza durma. Zira bunlar nifakın hasletlerindendir ve Allah müminleri sarhoşluk halinde, yani uyku sarhoşluğunda namaza durmaktan nehy etmiştir." *9105

bak. 346. Konu, el-Kesel

9102* Nisa, 142
9103* el-Bihar, 77/22/6
9104* a.g.e, 84/283/5
9105* Tefsir'ul-Ayyaşi, 1/242/134

1257. Bölüm

Namazın Vakitlerini Gözetmek

"Vay o namaz kılanların haline ki: Onlar kıldıkları namazdan gafildirler." *9106

"Namazlarına riayet ederler. İşte onlar, temelli kalacakları Firdevs cennetine varis olanlardır." *9107

4527.Resulullah (s.a.a): **"Namazları kılmada çok dikkatli davranmak kula dindarlık olarak yeter." *9108**

4528.İmam Ali (a.s), Muhammed b. Ebi Bekr'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: **"Namaz vakitlerine dikkat et ve namazlarını vaktinde kıl. "İşin yoktur" diye onu vaktinden önce kılma ve "fazla işin vardır" diye de onu vaktinden sonraya erteleme." *9109**

9106* Maun, 4 ve 5

9107* Müminun, 9 ve 10

9108* Tenbih'ul Havatir, 2/122

9109* el-Bihar, 83/14/25

1258. Bölüm

Namazı İlk Vaktinde Kılmaya Teşvik

4529.İmam Bakır (a.s): **"Bil ki ilk vakit her zaman daha faziletlidir. O halde yapabildiğin kadar bu hayırlı işe koş. Aziz ve celil olan Allah nezdinde en sevimli iş az bile olsa kulun sürekli yaptığı iştir." *9110**

4530.İmam Sadık (a.s): **"Namazı ilk vaktinde kılmanın son vaktinde kılmaya üstünlüğü ahiretin dünyaya üstünlüğü gibidir." *9111**

4531.Kazzaz: **"İmam Rıza (a.s) bazı Alevileri (seyyidler) karşılamak için dışarı çıktı. Bu esnada namaz vakti geldi. İmam yolunu orada bulunan bir köşke doğru değiştirdi. Bir kayanın altına gelerek şöyle buyurdu: "Ezan oku!" Ben, "Dostlarımızın da bize katılmasını bekleyelim" diye arz ettim: "İmam şöyle buyurdu: "Allah seni bağışlasın! Namazı sebepsiz yere ilk vaktinden geriye erteleme. Her zaman namazı ilk vaktinde kılmaya çalış."Böylece ben ezan okudum ve namaz kıldık." *9112**

9110* el-Kafi, 3/274/8

9111* Seva'ul Ummal, 58/2

9112* el-Bihar, 83/21/38

1259. Bölüm

Namazı Terkeden Kimse ve Küfür

"Onlar cennettedirler. Suçlulara: "Sizi bu yakıcı ateşe sürükleyen nedir?" diye sorarlar. Onlar derler ki: "Namaz kılanlardan değildik." *9113

4532.Resulullah (s.a.a.): **"Müslüman ve kafir arasında farz namazı kasten terketmesi veya hafife alarak kılmaması dışında bir mesafe yoktur." *9114**

4533.İmam Sadık (a.s) kendisine **"Neden zina eden kimse değil de namazı terkeden kimse kafir olarak adlandırılmıştır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Zira zina ve benzeri iş yapanlar şehvetin galebe çalması sebebiyle bu işe başvururlar ama namazı terkeden kimse sadece onu hafife almak sebebiyle terketmektedir." *9115**

9113* Müddessir, 40-43

9114* Sevab'ul A'mal, 275/1
9115* İlel'uş Şerayi', 339/1

1260. Bölüm

Namazı Hafife Almaktan Sakınmak

4534.İmam Bakır (a.s): "Namazı hafife almayın, zira Peygamber (s.a.a.) vefat etmek üzereyken şöyle buyurmuştur: "Namazı hafife alan kimse benden değildir." *9116

4535.Ebu Basir: "Ben İmam Sadık'ın (a.s) vefatı sebebiyle başsağlığı dilemek için Hamide'nin huzuruna vardım. Hamide ağladı ve şöyle dedi: "Ey Eba Muhammed! Keşke imam vefat edince sen yanında olsaydın. İmam gözlerinin birini yumduktan sonra bana şöyle dedi: "Akrabalarımı ve yakınlarımı yanıma çağır." Hepsini imamın etrafına toplandıca
4536.şöyle buyurdu: "Namazı hafife alan kimseler şefaatinize nail olamazlar." *9117

9116* el-Kafi, 3/269/7
9117* Müstedrek'ul Vesail, 3/25/2923

1261. Bölüm

Cemaat Namazı

4537.Hz. Lokman (a.s) oğluna öğüt ederek şöyle buyurmuştur: "Mızraklar üzerinde bile olsa namazı cemaatle kıl." *9118

4538.Resulullah (s.a.a) camide namaz kılma hususunda ağır davranan Müslüman bir grup hakkında şöyle buyurmuştur: "Bir grup mescidde namaz kılmaya çağırılıyorlar (ve erteliyorlar). Nerede ise bir miktar odun toplanmasını, odunların kapılarına konularak ateş yakılmasını ve böylece evlerinin ateşe verilmesini emredeceğim." *9119

4539.Resulullah (s.a.a): "Her kim beş vakit namazı cemaatle kılsa kendisine iyi zanda bulununuz." *9120

9118* el-Mehasin, 2/126/1348
9119* Vesail, 3/478/2
9120* el-Kafi, 3/371/3

1262. Bölüm

Cemaat İmamının Riayet Etmesi Gereken Şey

4540.İmam Ali (a.s) Muhammed bin Ebi Bekri Mısır'a vali tayin edince ona şöyle tavsiyede bulundu: "Namazının nasıl olduğuna bir bak. Zira sen halkın imamısın. Namazı kamil bir şekilde yerine getirmen, hafife almaman gerekir. Zira her kim halk için imamlık eder ve namazlarında eksiklik olursa günahları onun (imamın) boynunadır. Onların namazından hiçbir şey eksilmez. O halde namazı kamil bir şekilde eda et ve namaza dikkat göster ki sen de onlar gibi sevaba erişsin. Bu onların sevabından bir şeyi azaltmaz." *9121

4541.İmam Ali (a.s) şehirlerin valilerine yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Onlarla (halkla) en zayıfları gibi namaz kıl ve namazda fitne çıkarmaya çalışma." *9122

4542.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Cemaat imamlığına kim layıktır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah Resulü (s.a.a): "İnsanların imamlığını daha çok Kur'an okuyan (kıraati iyi olan) kimse üstlenmelidir. Eğer kıraatlerde eşit olurlarsa hicrette daha önde olan kimse imam olmalıdır. Eğer hicrette de eşit olurlarsa yaşı fazla olan kimse bunu üstlenmelidir. Eğer yaşları da aynı olursa sünneti daha iyi bilen ve dinde daha fakih olan kimse imamlığı üstlenmelidir. Sizlerden hiç kimse birinin evinde ev sahibinden ve hiçbir hakim olan bölgede hakimden öne geçmesin." *9123

9121* Emali et-Tusi, 29/31
9122* Nehc'ul Belağa, 52. Mektup
9123* el-Kafi, 3/376/5

265. Konu: Namaz (2)

Gece Namazı

1263. Bölüm

Gece Namazının Fazileti

"Geceleyin uyanıp, yalnız sana mahsus olarak fazladan namaz kıl. Belki de Rabbin seni övülecek makama yükseltir." *9124

"Şüphesiz, gece kalkışı daha tesirli ve o zaman okumak daha elverişlidir." *9125

4543.Resulullah (s.a.a): "Cebrail sürekli olarak bana gece namaz için kalkmayı tavsiye etti. Öyle ki ümmetimin en iyi fertlerinin geceleri asla uyumayacağını zannettim." *9126

4544.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın rahmeti gece yarısı kalkan, namaz kılan, eşini namaz için uyandıran, uyanmadığında yüzüne su serpen erkeğin üzerine olsun. Allah'ın rahmeti gece yarısı uykudan uyanan, namaz kılan, eşini namaz için uyandıran ve uyanmadığında yüzüne su serpen kadının üzerine olsun." *9127

4545.Resulullah (s.a.a): "Kul gece karanlığında efendisiyle halvet eder, onunla münacatta bulunursa Allah kalbini

4546.nurani kılar...sonra meleklerine şöyle der: "Ey Meleklerim! Kuluma bakın ki gece karanlığında batıl ehlinin boş şeylerle oyalandığı ve gafillerin uyuduğu bir sırada benimle halvet etmiştir. Şahit olun ki ben de onu bağışladım." *9128

4547.Resulullah (s.a.a): "Gece namaz için kalkın. Şüphesiz ki bu sizden önceki salihlerin adetidir. Şüphesiz gece ibadet için kalkmak Allah'a yakınlaşma ve günahattan sakınma vesilesidir." *9129

4548.İmam Ali (a.s): "Gece ibadet için kalkmak beden için sıhhat ve aziz ve celil olan Rabbin hoşnutluk sebebi, Allah'ın rahmetine maruz kalmanın ve peygamberlerin ahlakına sarılmanın vesilesidir." *9130

4549.İmam Ali (a.s): "Allah Resülü'nün (s.a.a), "Gece namazı nurdur" sözünü işittiğim günden beri gece namazını terketmedim." İbn-i Kevva', "Leylet'ul Harir *9131 gecesi de mi?" diye sorunca İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Hatta Leylet'ul Harir'de bile." *9132

4550.İmam Sadık (a.s): "Müminin şerafeti gece namazındadır. Müminin izzeti ise insanların yüz suyunu dökmekten sakınmadadır." *9133

4551.İmam Sadık (a.s): "Gece ibadet için kalkmayı terketme. Şüphesiz aldatılmış kimse gece ibadet için kalkmak hususunda aldatılan kimsedir." *9134

4552.İmam Sadık (a.s): "Gece namazı dışında kulun yaptığı her iyiliğin Kur'an'da sevabı zikredilmiştir. Gece namazı, Allah nezdinde çok önemli olduğu için sevabını belli etmemiştir ve şöyle buyurmuştur: "Yanlarını yataklarından uzaklaştırılar (kalkarlar)...Yaptıklarına karşılık onlar için saklanan müjdeyi kimse bilmez." *9135

4553.İmam Sadık (a.s): "Gece namazı yüzü ak ve nurani kılar. Gece namazı insanı güzel kokulu kılar ve gece namazı rızık kazandırır." *9136

9124* İsra, 79

9125* Müzzemmil, 6

9126* Emali es-Seduk, 349/1

9127* Sunen-u Ebi Davud, 1450

9128* Emali es-Seduk, 230/9

9129* Kenz'ul Ummal, 21428

9130* el-Bihar, 87/143/17

9131* Muaviye ile savaştığı o korkunç gece.

9132* el-Bihar, 41/17/10

9133* el-Kafi, 3/488/9

9134* Mean'il Ahbar, 342/1

9135* el-Bihar, 8/126/27

9136* İlel'uş Şerayi, 363/1

1264. Bölüm

Gece Namazından Mahrum Olmanın Sebepleri

4554. İmam Ali (a.s) kendisinde, "Ben gece namazından mahrum oldum" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Sen günahlarının kendisini esir ettiği kimsesin." *9137

4555. İmam Sadık (a.s): "İnsan bir yalan söyler ve bu sebeple gece namazından mahrum kalır." *9138

9137* el-Kafi, 3/450/34

9138* İlel'uş Şerayi, 362/2

1265. Bölüm

Gece Namazına Niyetlendiği Halde Uyuyan Kimsenin Sevabı

4556. Resulullah (s.a.a): "Gecenin bir bölümünde namaz için kalkmaya niyetlendiği halde uyuyan her kulun uykusu, Allah'ın onun adına verdiği bir sadakadır ve ettiği niyetin sevabı kendisine yazılır." *9139

9139* Kenz'ul Ummal, 21475

266. Konu: Namaz (3)

Cuma Namazı

1266. Bölüm

Cuma Namazı

"Ey iman edenler! Cuma günü namaz için ezan okunduğu zaman Allah'ı anmaya koşun; alım satımı bırakın; bilerseniz, bu sizin için daha iyidir." *9140
bak. Munafikun, 9

4557. Resulullah (s.a.a): "Her kim üç Cuma namazını önemsemeyerek terkederse Allah kalbini mühürler." *9141

4558. Resulullah (s.a.a): "Cuma namazı fakirlerin haccıdır." *9142

4559. Resulullah (s.a.a): "Her kim iman üzere ve Allah için Cuma namazı kılsa amellerine baştan başlamıştır. (Allah ona karşılık geçmiş günahlarını bağışlar amel defterini yeniden açar.)" *9143

4560. İmam Bakır (a.s): "Cuma namazı farzdır. İmam'ın varlığında Cuma namazı için toplanmak farzdır. O halde erkek hiç bir özrü olmaksızın üç Cuma namazını terkederse üç farzı terketmiş olur. Üç farzı hiçbir özrü olmaksızın sadece münafık terkeder." *9144
bak. el-Cuma, 357. Bölüm

9140* Cuma, 9

9141* Vesail'uş Şia, 5/6/25

9142* ed-Deavat lir-Ravendi, 37/91

9143* el-Fakih, 1/427/1260

9144* el-Bihar, 89/184/21

1267. Bölüm

Cuma Hutbesini Dinlemenin Adabı

4561. İmam Ali (a.s): "İmam, Cuma namazının hutbesini verirken namazda caiz olduğu miktar dışında ne konuşmak caizdir ve ne de kiblede yüz çevirmek." *9145
bak. 129. konu, el-Hutbe

9145* Ahzab, 56

267. Konu: Namaz (4)

Peygamber ve Ali'ne Selavat Göndermek

1268. Bölüm

Peygamber'e (s.a.a) ve Ali'ne Selavat Göndermek

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygambere selavat gönderirler. Ey iman edenler! Siz de ona selavat getirin ve selam gönderin." *9146

4562.Resulullah (s.a.a): "Nerede olursanız olun bana selavat gönderin. Zira bana selavatınız ulaşır." *9147

4563.Resulullah (s.a.a): "Bana selavat göndermek sırat üzerinde bir nurdur." *9148

4564.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir yazısında bana selavat gönderirse adım o yazıda yazılı olduğu müddetçe melekler sürekli onun için mağfiret dilerler." *9149

4565.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en cimrisi adım yanında zikredilince bana selavat göndermeyen kimsedir" *9150

4566.İmam Ali (a.s): "Peygambere selavat gönderilinceye kadar her dua mahcupdur (engellidir)." *9151

4567.İmam Bakır (a.s) ve İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü teraziye konan en ağır amel Peygamber'e ve Ehl-i Beyt'ine selavat göndermektir. " *9152
bak. 2474. hadis

9146* Ahzab, 56

9147* Kenz'ul Ummal, 2147

9148* a. g. e. 2149

9149* a. g. e. 2243

9150* a. g. e. 2144

9151* a. g. e. 2153

9152* el-Bihar, 94/49/9

1269. Bölüm

Peygamber'e Selavat Göndermenin Keyfiyeti

4568.Resulullah (s.a.a) kendisine nasıl selavat gönderileceğini soran birine şöyle buyurmuştur: "Şöyle deyiniz: "Allahım! İbrahim'e ve Al-i İbrahim'e selavat gönderdiğin gibi Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e de selavat gönder. Şüphesiz sen övülmüş ve yücesin. İbrahim'e ve Al-i İbrahim'e bereket verdiğin gibi Muhammed ve Al-i Muhammed'e de bereket ver. Şüphesiz sen övülmüş ve yücesin." *9153

9153* Kenz'ul-Ummal, 3993

268. Konu: Nasihat

1270. Bölüm

Nasihat-Hayır Dilemek

"Size Rabbimin sözlerini bildiriyorum. Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm." *9154

bak. A'raf, 79, 93, Tevbe, 91

4569.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Kulun kendisiyle bana ibadette bulunduğu en iyi vesile benim için hayır dilemektir." *9155

4570.Resulullah (s.a.a) ashabına şöyle buyurmuştur: "Din hayır dilemektir." Biz (Ashab) şöyle arzettik: "Kim için hayır dilemek?" Allah Resulü şöyle buyurdu: "Allah için, kitabı için, peygamberi

için,

4571. Müslümanların önderleri için ve halk kitleleri için." *9156

4572. Resulullah (s.a.a): "Allah katında kıyamet günü makamı en büyük kimse, şüphesiz yaratıklarının hayrını dileme hususunda herkesten önde olan kimsedir." *9157

4573. Resulullah (s.a.a): "Sizlerden her biriniz kendisinin hayrını dilediği gibi kardeşinin hayrını da dilemelidir." *9158

4574. İmam Ali (a.s): "Kardeşine halis bir şekilde nasihat et (hayrını dile). O nasihat onun hoşuna gitsin veya gitmesin fark etmez." *9159

4575. İmam Sadık (a.s): "Müminin mümin için huzurunda veya gıyabında hayrını dilemesi farzdır." *9160

4576. İmam Sadık (a.s): "Allah'ın yaratıkları hakkında Allah için hayır dilmekten ayrılmayın. Zira Allah'la bundan daha iyi bir işle mülakat edecek değilsiniz." *9161

9154* A'raf, 68

9155* et-Terğib ve't-Terhib, 2/577/16

9156* Sahih-ul Muslim, 55

9157* el-Kafi, 2/208/5

9158* a.g.e, 2/208/4

9159* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

9160* el-Kafi, 2/208/2

9161* a.g.e, 2/208/6

1271. Bölüm

Hayır Dileyen Kimsenin Alametleri

Resulullah (s.a.a): "Hayır dileyen kimsenin dört özelliği vardır: Hak ile hüküm verir, kendinden başkalarına hak tanır, kendisi için beğendiğini insanlar için de beğenir ve hiç kimsenin hakkına tecavüzde bulunmaz." *9162

4577. İmam Ali (a.s): "İnsana kendisi için beğenmediği bir şeyden başkalarını sakındırması nasihat ve hayır dilemesi için yeterlidir." *9163

4578. İmam Ali (a.s): "Şüphesiz insanlardan en çok kendi nefsinin hayrını dileyen kimse Rabbine en çok itaat eden kimsedir. Ve şüphesiz insanlardan nefsini en çok aldatan kimse onlardan Rabbine en çok isyan eden kimsedir." *9164

4579. İmam Seccad (a.s): "Fazla nasihat ve hayır dilemek kötümserliğe ve itham edilmeye sebep olur." *9165

4580. İmam Sadık (a.s): "Haset eden kimsenin hayır dilmesi imkansızdır." *9166

4581. İmam Sadık (a.s): "Müslüman bir kul nefsi hakkında Allah'tan hayır diler, nefsine hakkı verir ve nefsi için hakkı alırsa kendisine iki nimet verilir: "Aziz ve celil olan Allah tarafından kendisine yetecek bir rızık ve Allah tarafından kendisini kurtaracak bir hoşnutluk." *9167

9162* Tuhef'ul Ukul, 20

9163* Keşf'ul-Gumme, 3/137, 138

9164* Nehc'ul Belağa, 86. Hutbe

9165* ed-Durret'ul-Bahire, 26

9166* el-Bihar, 78/194/9

9167* el-Hisal, 46/47

1272. Bölüm

Nasihati Kabullenmek

4582. İmam Ali (a.s): "Kendisine nasihat edene itaat eden ve kendisini helak eden sapıklıktan uzaklaşan kimseye ne mutlu." *9168

4583.İmam Ali (a.s): "Her kim nasihat dinlemekten imtina ederse helak olur." *9169

4584.İmam Bakır (a.s): "Seni ağlatan ama hayrını dileyen kimseye itaat et. Seni güldüren ama (sana karşı halis olmayan) seni aldatan kimseye itaat etme." *9170

9168* Gurer'ul Hikem, 5944
9169* a. g. e. 7743
9170* el-Mehasin, 2/440/2526

269. Konu: Nefis

1273. Bölüm

Nefs-i Emmare (Kötülüğü Emreden Nefis)

"Ben nefsimi temize çıkarmam; çünkü nefis, Rabbimin merhameti olmadıkça, kötülüğü emreder.

Doğrusu Rabbim bağışlayandır, merhamet edendir." *9171

4585.İmam Ali (a.s): "Kötülüğü emreden ve aldatan nefis bir münafık gibi dalkavukluk eder ve uyumlu bir dost gibi davranır. Ama aldatıp insana hakim olunca düşman gibi musallat olur, kibirli 4586.kimselerin egemenliği gibi egemenlik kurar ve (insanı) kötü yollara düşürür." *9172

4587.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Ey Allahım! Sürekli kötülüğü emreden, günaha doğru koşan ve sana isyan etmeye ihtiras duyan nefisten sana sığınırım... bu nefis özür ve bahane peşinde koşar ve uzun arzulara kapılır. Eğer ona bir bela kötülük çatarsa sabırsızlık gösterir eğer hayır ve berekete ulaşırsa cimrilik eder. Oyun ve oyalanmaya düşkündür, gaflet ve habersizlik içindedir. Beni günaha doğru hızla sürüklemekte, tövbe hususunda bana bugün, yarın diye vaatte bulunmaktadır." *9173

9171* Yusuf, 53
9172* Gurer'ul-Hikem, 2106
9173* el-Bihar, 94/143

1274. Bölüm

Nefs-i Levvame (Kınayan Nefis)

4588.Resulullah (s.a.a) İbn-i Mes'ud'a yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Ey İbn-i Mes'ud! İyi ve güzel işlerde bulun. Zira iyi ve kötü her iki kimse de pişman olur. İyi kimse şöyle der: "Keşke daha fazla iyilik yapsaydım." Kötü kimse ise şöyle der: "Ben kusur ettim." Bu gerçeği Allah-u Teala'nın şu sözü de onaylamaktadır: "Çok kınayan nefse andolsun ki." *9174 *9175

9174* Kıyamet, 4
9175* Mekarim'ul-Ahlak, 2/353/2660

1275. Bölüm

Nefsi Öğretmek, Terbiye ve Tezkiye Etmek

"Nefse ve onu şekillendirene, sonra da ona iyilik ve kötülük kabiliyeti verene andolsun ki kendini tezkiye eden kurtuluşa ermiştir. Kendini fenalıklara gömen kimse de ziyana uğramıştır." *9176

4589.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Nefislerinizi edeplendirmeyi kendiniz üstlenin ve onları huy edindikleri kötü alışkanlıklardan alıkoyun." *9177

4590.İmam Ali (a.s): "Nefislerinizle sürekli cihad ederek onlara malik olun.
4591.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah'tan korkmak kalplerinizin hastalığının devası...nefislerinizin kirlerinin temizleyicisidir." *9178

4592.İmam Ali (a.s): "(Kötülüğü emreden) nefisten yüz çevirerek (üstün ve insanı) nefsinize

yönelin." *9179

4593.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsini kınarsa onu ıslah eder ve her kim de nefsini överse onu öldürmüş olur." *9180

4594.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsini temiz kılmazsa çirkin adetler kendisini rüsva eder." *9181

4595.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsinin eksikliğini gidermeye çalışmazsa heva ve hevesi ona üstün gelir ve her kim de eksiklik içinde olursa ölüm kendisi için daha iyidir." 9182
bak. ez-Zikr, 758. Bölüm; el-Vera', 1820. Bölüm; el-Hisab, 525. Bölüm

9176* Şems, 7-10

9177* Nehc'ul Belaga, 359. hikmet

9178* a.g.e, 198. hutbe

9179* Gurer'ul Hikem, 2434

9180* a.g.e, 9103-9104

9181* a. g. e. 9170

9182* Emali'es-Seduk, 322/4

1276. Bölüm

Nefsin Yüceliğinin Eserleri

4596.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsini yüce biliyorsa onu günah ile hor düşürmez." *9183

4597.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsini yüce bilirse nefsanî istekleri gözünde değersiz olur." *9184

4598.İmam Ali (a.s): "Her kimin nefsi yüce olursa dünya gözünde küçülür." *9185

9183* Gurer'ul Hikem, 8730

9184* a. g. e. 8771

9185* a. g. e. 9130

270. Konu: Nifak

1277. Bölüm

Nifak

"Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalancı oldukları için O'nunla karşılaşacakları güne kadar Allah kalplerine nifak soktu." *9186

4599.Resulullah (s.a.a): "Nifak ilk önce siyah bir nokta olarak ortaya çıkar ve çoğaldıkça o nokta büyür ve nifak kemal derecesine erişince kalp tümüyle kararır." *10032

4600.İmam Ali (a.s): "Nifak şirkin kardeşidir." *10033

4601.İmam Ali (a.s): "İnsanın zahirinin (şeriat ile) muvafık, batının ise münafık olması ne de çirkindir." *10034

4602.İmam Ali (a.s): "İnsanın nifakı kendisinde hissettiği zilletten kaynaklanmaktadır." *10035

9186* Tevbe, 77

10032* Kenz'ul-Ummal, 1734

10033* Gurer'ul Hikem, 483

10034* a. g. e. 9559

10035* a. g. e. 9988

1278. Bölüm

Münafıklığın Sıfatı

"Doğrusu münafıklar Allah'ı aldatmağa çalışırlar, oysa O, onlara aldatmanın ne olduğunu gösterecektir. Onlar namaza tembel tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar. Allah'ı pek az hatıra getirirler. Ne onlarla, ne de bunlarla, ikisi arasında bocalayıp durmaktalar. Allah'ın saptırdığı kimseye yol bulamazsın." *10036

bak. Bakara, 8,20; Al-i İmran, 167-168; Nisa, 61,138,145; Ankebut, 10,11; Muhammed, 30; Mücadele, 14-16

4603.Resulullah (s.a.a): "Münafık söz verdiğinde sözünde durmayan kimsedir. Münafık bir iş yaptığında onu ifşa eder. Konuştuğunda yalan söyler, kendisine bir şey emanet edildiğinde ona ihanet eder. Kendisine rızık verildiğinde şımarır ve rızık verilmediğinde ise kin ve düşmanlığa yönelir." *10037

4604.Resulullah (s.a.a): "Münafiğin gözleri kendi egemenliği altındadır, istediği gibi ağlar." *10038

4605.Resulullah (s.a.a): "Münafiğin kendisiyle tanındığı bir takım alametleri vardır: Selamı lanettir, oburdur, ganimete el uzatır, camilere zorlama ve riya ile yaklaşır, namazı en son vaktinde kılar, kendisini üstün görür, öyle ki hiç kimseye kaynaşmaz ve kaynaşılmaz. Geceleyin kuru ağaç gibi (yatağa) düşer, gündüz ise sesini tartışarak yükseltir." *10039

4606.Resulullah (s.a.a): "Kim olursa olsun batını zahiriyle uyumlu olmayan kimse münafıktır." *10040

4607.Resulullah (s.a.a): "Eğer bedenin huşusu kalbin huşusundan üstün olursa bu bizim nezdimizde nifaktır." *10041

4608.İmam Ali (a.s): "Münafık kimse baktığında oyalanmak için bakar, sustuğunda gaflet eder, konuştuğunda boş konuşur, zengin olduğunda isyan eder, bir bela ile karşılaştığında feryat eder, çabuk öfkelenir, geç hoşnut olur, Allah'ın az verdiğinden hoşnutsuz kalır, Allah'ın çok verdiğinden de hoşnut olmaz, bir çok kötülüğe niyetlenir, ondan bir miktarını yapar ve yapmadığı kötülükler sebebiyle de üzülür." *10042

4609.İmam Ali (a.s): "Bu kılıcımla, bana buğzetmesi için mümin kimsenin burnuna vursam bile yine bana buğzetmez. Bütün dünya malını, beni sevmesi için münafiğin başına döksem yine de beni sevmez. Bu takdir edilmiş ve Ümmi Nebi'nin diliyle de söylenmiş bir hükümdür. Zira o şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Mümin sana buğzetmez, münafık da seni sevmez." *10043

4610.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Münafık nehyeder ama kendisi nehyi kabul etmez. Emreder ama kendisi amel etmez. Namaza durunca sağa sola bakar. Rükuya gidince kendisini koyun gibi yere döşer (yani rükudan sonra durmaz ve o haliyle secdeye kapanır) secdeye varınca (tıpkı kuşlar gibi gagasını yere vurur oturduğunda ise yarı kalkmış bir halde oturur, akşam olduğunda oruçlu olmadığı halde sürekli yemek yemeyi düşünür. Gündüz vakti geceyi ibadetle geçirmedeği halde sürekli yatmayı dert edinir, eğer sana bir söz söylerse yalan söyler, sana bir vaatte bulunursa vadinde durmaz, ona güvenecek ve kendisine bir emanet verecek olursan ona hiyanet eder ve ona muhalefet edecek olursan arkandan seni kötüler." *10044

4611.İmam Sadık (a.s): "Dört şey nifakın alametlerindendir: Kalp katılığı, gözün ağlamaması, günahlar hususunda ısrar ve dünya hususunda ihtirasa kapılmak." *10045

10036* Nisa, 142-143

10037* el-Bihar, 72/207/8

10038* Kenz'ul-Ummal, 854

10039* a.g.e, 862

10040* el-Bihar, 72/207/8

10041* el-Kafi, 2/396/6

10042* Tuhef'ul-Ukul, 212

10043* Nehc'ul-Belağa, 45. hikmet

10044* Emali'es-Seduk, 399/12

10045* el-İhtisas, 228

1279. Bölüm

İnsanlardan Nifakı En Açık Olan

4612.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan nifakı en açık olan kimse Allah'a itaat etmeyi emrettiği halde bununla amel etmeyen ve günahattan sakındırdığı halde kendisi sakınmayan kimsedir." *10046

4613.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan nifakı en şiddetli olan kimse Allah'a itaat etmeyi emrettiği halde

bununla amel etmeyen ve gnahtan sakındırdığı halde bundan sakınmayan kimsedir.” *10047

10046* Gurer'ul-Hikem, 3214
10047* a. g. e. 3309

1280. Bölüm

Güzel Konuşan Mnafıktan Sakındırmak

4614.İmam Ali (a.s): “Resulullah (s.a.a) bana şöyle demişti: “mmetim için müminden ve mşrikten korkmam; çünkü Allah, mümini imanı nedeniyle korur, mşriki de şirki yüzünden kahreder. Fakat sizin için kalbiyle münafık, sözleriyle alim kimseden korkuyorum. O beğendiğiniz şeyleri söyler, beğenmediğiniz işleri yapar.” *10048

10048* Nehc'ul-Belağa, 27. Mektup

1281. Bölüm

Münafıkların Haşroluş Biçimi ve Akıbeti

“Allah, ikiyüzlü erkek ve kadınlara ve kfredenlere, ebedi kalacakları cehennem ateşini hazırlamıştır. O, onlara yeter. Allah onlara lnet eder. Onlara devamlı azâb vardır.” *10049

“Doğrusu münafıklar cehennemın en alt tabakasındadırlar. Onlara yardımcı bulamayacaksın.” *10050

4615.Resulullah (s.a.a): “Kıyamet günü ikiyüzlü kimse bir dili boynunun arkasından ve bir dili de nden asılı olmak üzere gelir. Bu dilleri bedenini saran alevler içinde yanar ve daha sonra ona şöyle denir: “Bu dünyada iki yüzlü ve iki dilli olan kimsenin durumudur.” O kıyamet günü bu şekilde tanınır.” *10051

4616.Resulullah (s.a.a): “Dünyada ikiyüzlü olan kimse kıyamet günü de ateşten ikiyüzlü olarak haşrolur.” *10052

10049* Tevbe, 68
10050* Nisa, 145
10051* el-Hisal, 38/16
10052* et-Terđib ve't-Terhib, 3/603/3

1282. Bölüm

Nifakı Ortadan Kaldıran şey

4617.Resulullah (s.a.a): “Bana ve Ehl-i Beytim'e selavat (rahmet) göndermek nifakı ortadan kaldırır.” *10053

4618.Resulullah (s.a.a): “Yüksek sesle bana selavat (rahmet) gönderiniz, zira ki bu nifakı ortadan kaldırır.” *10054

10053* el-Kafi, 2/492/8
10054* a.g.e, 2/493/13

271. Konu: Nimet

1283. Bölüm

Allah'ın Nimetleri Sayılmaz

“Kendisinden isteyebileceğiniz her şeyi size vermiştir. Allah'ın nimetini sayacak olsanız

bitiremezsiniz. Doğrusu insan pek zalim ve çok nankördür." *10055

4619.Resulullah (s.a.a): "Her kim aziz ve celil olan Allah'ın yiyecek, içecek ve giyecekler dışındaki nimetini görmezse şüphesiz ameli kusurlu ve azabı yakın olur." *10056

4620.İmam Ali (a.s): "Hamd Allah'a mahsustur ki övenler onu hakkıyla övemezler, sayıcılar nimetlerini sayamazlar." *10057

4621.İmam Ali (a.s) Kumeyl'e yaptığı bir tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Ey Kumeyl! Sen hiçbir zaman aziz ve celil olan Allah'ın nimetinden ve afiyetinden nasipsiz değilsin. O halde hiç bir haletinde onu övmekten, yüceltmekten, tespih ve takdis etmekten, şükretmekten ve zikretmekten el çekme." *10058

10055* İbrahim, 34
10056* el-Kafi, 2/316/5
10057* Nehc'ul-Belağa, 1. hutbe
10058* Beşaret'ul-Mustafa, 28

1284. Bölüm

Nimetlerden Gaflet Etmek

4622.Resulullah (s.a.a): "İnsanların çoğu şu iki nimette imtihana tabi tutulur (veya bu nimetler sebebiyle sapıklığa ve fesada düşer): Feragat (boş vakitler) ve sağlık." *10059

4623.Resulullah (s.a.a): "Şu iki nimete nankörlük edilir: Emniyet (güvenlik) ve sağlık." *10060

4624.İmam Ali (a.s): "Her kim nimet içinde olursa belanın değerini taktir edemez." *10061

4625.İmam Hasan (a.s): "Nimetler varolduğu müddetçe tanınmazlar ve nimetler gider gitmez (değerleri) tanınır." *10062

10059* el-Hisal, 35/7
10060* el-Bihar, 81/170/1
10061* a. g. e. 78/12/70
10062* a. g. e. s. 115/12

1285. Bölüm

İhsan Nimete Yakınlıktır

4626.İmam Ali (a.s): "Nimetler için sizden ayrılmadan önce iyi bir arkadaş olun. Zira nimetler gider ve arkadaşının kendisine davranışına tanıklık eder." *10063

4627.İmam Ali (a.s): "Nimetlerin elden kaçmasından sakının; zira her kaçan geri dönmez." *10064

4628.İmam Hadi (a.s): "Nimetler için iyi komşular olun. Nimetlere şükretmekle nimetleri artırın. Biliniz ki nefis kendisine verilen şeyi rahatlıkla kabul eder ve kendisinden alınan şeyler karşısında şiddetle direnir." *10065

10063* İlel'uş-Şerayi', 464/12
10064* Nehc'ul-Belağa, 246. hikmet
10065* A'lâm'ud-Din, 312

1286. Bölüm

Nimetin Baki Kalma Sebepi

"Eğer memleketlerin halkı iman etmiş ve bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik. Ama yalanladılar; bu yüzden onları, yaptıklarına karşılık yakalayiverdik." *10066

"Bu, bir topluluğun nefislerinde olanı (ahlakını) değiştirmedikçe Allah'ın da verdiği nimeti değiştirmeyeceğinden ve Allah'ın işiten, bilen olmasındandır." *10067

4629.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah'ın nimetlere has kıldığı bir takım kulları vardır. Bu nimetleri insanlara bağışta buldukları sürece Allah da nimetleri onların arasında tutar ve nimetleri esirgedikleri takdirde ise onlardan başkalarına intikal ettirir." *10068

4630.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın nimetlerinden daha çok nasiplenirse insanların ihtiyaçları da ona artar. O halde her kim nimetler karşısında Allah için görevini yerine getirirse o nimetleri kalıcı ve sürekli kılmış olur. Her kim de bu konuda göreviyle amel etmezse o nimetleri yokluğa ve fenaya maruz kılmış olur." *10069

4631.İmam Ali (a.s): "Allah için yapmanız gereken en az iş, nimetlerinden O'na karşı günah işlemeye yardım dilememenizdir." *10070

4632.İmam Sadık (a.s): "Nimetler sadece şu üç haslet ile devam eder: Münezzehe olan Allah'ın nimetlerindeki yüce makamını tanımak, nimetlere şükretmek ve nimetler hususunda zahmet çekmek." *10071

4633.İmam Sadık (a.s): "Her kime Allah'ın nimeti artarsa insanların zahmet ve geçim yükü onun omuzlarına ağırlık eder. O halde insanların zahmet ve geçimini üstlenerek nimetinizi sürekli kılın ve onu yok olmaya maruz kılmayın. Zira nimetin kendisinden zail olduğu bir kimseye yeniden nimetin dönmesi çok nadirdir." *10072

4634.İmam Kazım (a.s): "Her kim tutumlu ve kanaatkar olursa nimet kendisi için baki kalır ve her kim de savurganlık ve israfa sürüklenirse ondan nimetler zail olur." *10073

4635.İmam Rıza (a.s): "Adalet ve iyilik etmek nimetin kalıcılığına sebep olur." *10074
bak. ez-Zenb, 777. Bölüm

- 10066* A'raf, 96
- 10067* Enfal, 53
- 10068* el-Bihar, 75/353/62
- 10069* Nehc'ul-Belağa, 372. hikmet
- 10070* a.g.e, 330. hikmet
- 10071* Tuhef'ul-Ukul, 318
- 10072* el-Kafi, 4/37/1
- 10073* el-Bihar, 78/327/4
- 10074* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/24/52

1287. Bölüm

Nimetlerin Birbiri Ardınca Gelişi ve İnsana Verilen Mühlet

"Küfredenler, kendilerine vermiş olduğumuz mühletin sakın kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar. Biz onlara ancak, günahları çoğalsın diye mühlet veriyoruz. Küçültücü azab onlardır." *10075

4636.İmam Ali (a.s): "Ey Ademoğlu! Sen isyan ettiğin halde münezzehe olan Allah sana birbiri ardınca nimet verirse artık (Allah'ın azabından) sakın." *10076

4637.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Allah nimet anında sizleri, belada olduğu gibi korkulu görmelidir. Kendine geniş bir nimet verilen kimse, bunu tedrici bir cezanın başlangıcı olarak görmezse, korkunç hallerden güvene erdiğini zannetmektedir. Darlığa düşen de bunun bir imtihan olduğunu bilmezse ümit edilen ecrini zayi etmiştir." *10077

4638.İmam Ali (a.s): "Bir çok insan hakkın nimetine mazhar olduğu halde nimet sebebiyle yavaş yavaş Allah'ın cezasına yakın olur. Bir çok belaya duçar olan kimseye ise bu sıkıntıdan dolayı Allah'ın ihsanı ulaşır." *10078

4639.İmam Hüseyin (a.s): "Münezzehe olan Allah'ın (kötü) kuluna mühlet vermesi, ona nimetleri çoğaltması ve şükretme başarısını kendisinden almasıdır." *10079

- 10075* Al-i İmran, 178
- 10076* Nehc'ul-Belağa, 25. hikmet
- 10077* a.g.e, 358. hikmet

10078* Nehc'ul-Belağa, 273. hikmet
10079* el-Bihar, 78/117/7

1288. Bölüm

Allah'ın Nimetlerini Anmak

"Yalnızca Rabbinin nimetini anlat." *10080

4640.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah kulunda nimetinin eserini görmeyi sever." *10081

4641.Ebu'l Ahvez babasından şöyle nakletmektedir: "Üstüm başım dağınık bir halde Allah Resulünün yanına vardım. Beni kötü bir halde görünce Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Mal 4642.ve servetin var mıdır?" Ben, "Evet, Allah bana her şey vermiştir" diye arzettim. Daha sonra şöyle buyurdu: "Eğer servetin varsa bedeninde bunun etkileri göze çarpmalıdır." *10082

4643.İmam Ali (a.s): "Allah güzeldir ve güzeli sever. Allah kulunda nimetinin izlerini görmek ister." *10083

4644.İmam Sadık (a.s): "Allah kuluna bir nimet bağışladığında ve o nimet o kulun bedeninde göze çarptığında Allah'ın sevgilisi ve nimetinin beyan edicisi olarak adlandırılır. Allah bir kuluna bir nimet verirse o nimetin etkileri onun bedeninde göze çarpmazsa bu durumda da Allah'ın düşmanı ve Allah'ın nimetini yalanlayan kimse olarak adlandırılır." *10084

4645.İmam Sadık (a.s): "Ben kulun Allah'ın nimetine sahip olduğu halde onu izhar etmemesini hoş görmüyorum." *10085

10080* Duha, 11
10081* Sunen-ut Tirmizi, 2819
10082* Sunen'un-Nesai, 8/196
10083* el-Kafi, 61/438/1
10084* a. g. e. h. 2
10085* a. g. e. s. 439/9

1289. Bölüm

Nimetin Tamamlanışı

4646.Resulullah (s.a.a): "Her kim gece gündüz yaşar da şu üç şeye sahip olursa dünya nimeti kendisine tamamlanmış olur: Gece gündüz afiyet içinde yaşayan, güvenlik içinde olan ve günlük yiyeceğine sahip olan kimse. Bu kimse dördüncü nimete sahip olursa dünya ve ahiret nimeti kemale ermiş olur ve o dördüncüsü de iman nimetidir." *10086

4647.İmam Ali (a.s): "Nimet, tevazu ile tamamlanır." *10087

4648.İmam Ali (a.s): "Allah'a itaatte sabırla ve O'na isyandan kaçınmakla, üzerinizdeki nimetleri kemale erdirin." *10088

4649.İmam Sadık (a.s): "Dünya nimeti emniyet ve sıhhattir. Ahiret nimetinin kemali ise cennete girmektir. Kendisine nimetin tamamlanmadığı kimse asla cennete giremez." *10089

10086* Tuhef'ul-Ukul, 36
10087* Nehc'ul Belağa, 224. hikmet
10088* a. g. e. 188. hutbe
10089* Mean'il-Ahbar, 408/87

272. Konu: Niyet

1290. Bölüm

Niyet

4650.İmam Ali (a.s): "Niyet amelin esasıdır." *10090

4651.İmam Seccad (a.s): "Amel sadece niyet ile dir." *10091

4652.İmam Sadık (a.s): "Hiçbir beden, niyetin hakkında güçlü olduğu bir şeyi yapma hususunda güçsüz de ğildir." *10092

4653.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz cehennem ehlinin gerçekte ateşte ebedi olmalarının sebebi dünyada ebedi kaldıkları taktirde sürekli Allah'a isyan etme niyetinde olmalarındandır. Cennet ehlinin de cennette ebedi olarak kalmalarının sebebi dünyada ebedi kaldıkları taktirde ebedi olarak Allah'a itaat etmeye niyet ettikleri içindir. O halde her iki grubun da ebediyeti niyetleri sebebiyledir." İmam Sadık (a.s) daha sonra, "De ki: "Herkes kendi yöntemine (mizaç ve meşrebine) göre iş yapar" ayetini okuduktan sonra şöyle buyurdu: "Yani niyetleri üzere." *10093

4654.İmam Sadık (a.s): "Allah kıyamet günü insanları niyetleri esasınca haşreder." *10094

10090* Gurer'ul-Hikem, 1040
10091* el-Kafi, 2/84/1
10092* el-Fakih, 4/400/5859
10093* el-Kafi, 2/85/5
10094* el-Mehasin, 1/409/929

1291. Bölüm

Niyetin Ameldeki Rolü

4655.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Şüphesiz ameller niyetlere bağlıdır. Gerçekte herkes için niyet ettiği şey söz konusudur. O halde her kimin hicreti Allah ve Resülü için olursa Allah ve 4656.Resulüne doğru hicret etmiştir. Her kimin hicreti de dünyadan bir şeye ulaşmak ve ya bir kadınla evlenmek için olursa gerçekte onun hicreti de, niyeti esasınca hicret ettiği şeydir." *10095

4657.Resulullah (s.a.a) Ali'yi (a.s) bir orduyla gönderdiğinde, bir şahıs kardeşine, "Bizimle Ali'nin ordusuna katılarak savaşa gel; belki bir köle, bir hayvan veya bize faydası dokunacak bir şey elde ederiz" deyince şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ki ameller niyetlere göredir. Herkes için niyet ettiği şey söz konusudur. O halde her kim Allah nezdinde olan şeyi elde etmek için savaşırsa şüphesiz ecri de Allah'adır. Her kim de dünya metasını elde etmek için veya devenin diz bağıını elde etmek için savaşırsa hatırı için savaştığı şey dışında hiçbir şeye sahip olamaz." *10096

10095* Kenz'ul-Ummal, 7272
10096* Emali'et-Tusi, 618/1275

1292. Bölüm

Hayırlı Niyetin Sevabı

4658.Resulullah (s.a.a): "Biz Medine'de kat ettiğimiz her vadiyi bizimle kat eden, çıktığımız her tepeye bizimle çıkan, indiğimiz her tepeden bizimle inen kimseleri geride bıraktık." Ashab şöyle arzetti: "Onlar burada hazır olmadıkları halde nasıl bizimle birlikte olabilirler?" Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Niyetleriyle." *10097

4659.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Her ne kadar yapmazsan da hayır işe himmet et ki gafillerden sayılmayasın." *10098

4660.İmam Ali (a.s): "İyi niyet de iki amelden biridir." *10099

4661.İmam Ali (a.s) Cemel savaşında, Allah'ın düşmanlarına nasıl galip geldiğini kardeşinin de görmesini isteyen birisine şöyle buyurmuştur: " "Kardeşin bizimle olmayı ister miydi?" diye sordu. "Evet" cevabını alınca da şöyle buyurdu: "Öyleyse o da bizimle beraberdi. Şu askerlerimiz içinde öyle kişiler var ki henüz babalarının bellerinde, analarının rahimlerinde dirler. Zaman, burundan gelen pıhtı gibi onları ortaya atacak, iman onlarla kuvvet bulacaktır." *10100

4662.İmam Ali (a.s): "Allah'ın bağıışı niyetler ölçüsündedir." *10101

4663.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Teala bir kimsede güzel bir niyet görürse onu kendi korumasında tutar." *10102

- 10097* Kenz'ul-Ummal, 7261
10098* Mekarim'ul-Ahlak, 2/378/2661
10099* Gurer'ul-Hikem, 1624
10100* Nehc'ul-Belağa, 12. hutbe
10101* Gurer'ul-Hikem, 6193
10102* A'lam'ud-Din, 301

1293. Bölüm

Müminin Niyeti Amelinden Daha Hayırlıdır

4664.Resulullah (s.a.a): "Müminin niyeti amelinden daha iyidir. Kafirin niyeti ise amelinden daha kötüdür. Amel eden her kimse kendi niyeti esasınca amel eder." *10103

4665.Resulullah (s.a.a): "Müminin niyeti amelinden daha etkindir. Facir (günah ehli) kimse de aynı şekildedir." *10104

4666.İmam Bakır (a.s): "Müminin niyeti amelinden daha üstündür. Çünkü mümin bazen hayırlı işler yapmaya niyet eder ama yerine getirmede başarılı olamaz. Kafirin niyeti de amelinden daha kötüdür. Zira kafir bazen kötü işlere niyet eder ve kötü işler yapmayı arzular ama bunu yerine getiremez." *10105

4667.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Müminin niyetinin amelinden daha üstün olmasının sebebi nedir?" diye soran birisine şöyle buyurmuştur: "Çünkü amel bazen yaratıklara gösteriş ve riya için gerçekleşir ama niyet alemlerin Rabbine hastır. O halde
4668.Allah-u Teala amel için bağışlamadığını niyetler için bağışlamaktadır." *10106

- 10103* el-Kafi, 2/84/2
10104* Emali'et-Tusi, 454/1013
10105* İlel'uş Şerayi, 524/2
10106* a.g.e, h.524/1

1294. Bölüm

Her Şeyde İyi Niyetli Olmaya Teşvik

4669.Resulullah (s.a.a): "Ey Ebuzer! Her işinde uyku ve yemekte dahi temiz bir niyet içinde olmalısın." *10107

4670.İmam Sadık (a.s): "Kul tüm hareket ve sessizliğinde (Allah için) halis bir niyet içinde olmalıdır. Zira eğer bu işlerinde bu anlam bulunmazsa gafillerden olur." *10108

- 10107* Mekarim'ul-Ahlak, 2/370/2661
10108* el-Bihar, 70/210/32

1295. Bölüm

Güzel Niyet

4671.Resulullah (s.a.a): "En üstün amel doğru niyettir." *10109

4672.İmam Ali (a.s): "Niyetin güzelliği batınların güzelliğidir." *10110

4673.İmam Ali (a.s): "Güzel niyet arzulara ulaşma sebebidir." *10111

4674.İmam Sadık (a.s): "Her kimin niyeti güzel olursa Allah da rızkını artırır." *10112

4675.İmam Sadık (a.s) kendisine, "İnsanın yaptığı taktirde görevini yerine getirmiş sayılacağı ibadetin ölçüsü nedir?" diye soran birisine şöyle buyurmuştur: "İtaatle birlikte olan güzel niyet." *10113

10109* Kenz'ul-Ummal, 7238
10110* Gurer'ul-Hikem, 4806
10111* a. g. e. 4766
10112* el-Mehasin, 1/406/922
10113* el-Kafi, 2/85/4

1296. Bölüm

Kötü Niyet

4676.İmam Ali (a.s): "Kötü niyet gizli ve gömülü bir hastalıktır." *10114

4677.İmam Ali (a.s): "Niyetin bozulmasıyla bereket ortadan kalkar." *10115

4678.İmam Ali (a.s): "Niyet bozulunca bela ve zorluk ortaya çıkar." *10116

4679.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz mümin günaha niyetlenince bu sebeple rızkindan mahrum kalır." *10117

10114* Gurer'ul-Hikem, 5568
10115* a. g. e. 6228
10116* a. g. e. 4021
10117* el-Bihar, 71/247/6

273. Konu: Nur

1297. Bölüm

Basiret Nuru

"Ölü iken kalbini diriltip, insanlar arasında yürürken önünü aydınlatacak bir nur verdiğimiz kimsenin durumu, karanlıklarda kalıp çıkamayan kimsenin durumu gibi midir? Kâfirlere de, işledikleri güzel gösterilmiştir."

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının, Peygamber'ine iman edin ki, Allah size rahmetini iki kat versin; size nuruyla yürüyeceğiniz bir nur var etsin; sizi bağışlasın; Allah bağışlayandır, acıyandır."

4680.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Bana bir nur bağışla ki onunla insanlar arasında yürüyeyim, karanlıklarda onunla hidayete ereyim ve şek ve şüpheler hususunda onun nuruyla aydınlanayım." *10118

4681.İmam Sadık (a.s): "İlim, öğrenmekle değildir. İlim hakikatte Allah Tebarek ve Teala'nın hidayetini, istediği kimsenin kalbine koyduğu bir nurdur." *10119

10118* Sahifet'us-Seccadiye, 95, 22. dua
10119* el-Bihar, 1/225/17

1298. Bölüm

Kalp ve Yüz Nuru

4682.İmam Ali (a.s): "Çok suskun kalmaya çalış. Böylece düşüncelerin olgunlaşır, kalbin nurlanır ve insanlar senin elinden esenlik içinde olurlar." *10120

4683.İmam Seccad (a.s) kendisine, "Neden gece namazı kılanlar insanların en güzel yüzlü olanlarıdır" diye sorulduğunda şöyle

4684.buyurmuştur: "Çünkü onlar Allah ile halvet etmişlerdir. Allah da onların bedenlerine kendi nurundan giydirmiştir." *10121

4685.İmam Sadık (a.s): "Kalp nurunu talep ettim ve onu tefekkür ve ağlamakta buldum. Sırttan geçmeyi talep ettim ve onu sadaka vermede buldum. Yüz nurunu talep ettim ve onu gece namazında

buldum." *10122

10120* Gurer'ul-Hikem, 3725
10121* İlel'uş-Şerayi', 366/1
10122* Mustedrek'ul-Vesail, 12/173/13810

1299. Bölüm

Her Doğru Şeyin Üzerinde Bir Nur Vardır

4686.Resulullah (s.a.a): "Namaz nurdur." *10123

4687.Resulullah (s.a.a): "Şeytanı taşıdığı zaman bu senin için kıyamet günü bir nur olur." *10124

4688.Resulullah (s.a.a): "Sürekli Kur'an okumaya çalış, şüphesiz Kur'an okumak yeryüzünde senin için bir nur ve göklerde senin için bir stoktur." *10125

4689.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir Müslümanın hakkını ihya etmek için bir hakka tanıklık ederse kıyamet günü göz alabildiğince yüzünün nurani olduğu ve insanların kendisini ismi ve soyuyla tanıdığı bir halde gelir." *10126

4690.İmam Ali (a.s): "Her hakkın bir hakikati vardır ve her doğru şeyin bir nuraniyeti vardır." *10127

10123* et-Terğib ve't-Terhib, 1/156/22
10124* a. g. e. 2/281/18
10125* a. g. e. s. 349/10
10126* el-Bihar, 104/311/9
10127* el-Kafi, 2/54/4

1300. Bölüm

Kıyametin Nuru

"İman etmiş erkek ve kadınları, defterleri sağdan verilmiş ve ışıkları önlerinde ve sağlarında giderken gördüğün gün onlara şöyle denecektir: "Müjde; bugün içlerinden ırmaklar akan, içinde temelli kalacağınız cennetler sizindir." İşte bu büyük kurtuluştur." *10128

4691.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Ben kıyamet günü nur içinde haşrolmak istiyorum" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Hiç kimseye zulmetme ki kıyamet gününde nur ve aydınlık içinde haşrolasın." *10129

10128* Hadid, 12
10129* Kenz'ul-Ummal, 44154

274. Konu: Nübüvvet (1) Genel

1301. Bölüm

Nübüvvetin Felsefesi

1-Tekamül

4692.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Peygamberleri hangi yolla ispat ediyorsun?" diye soran bir Zındık'a şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz bizden ve yarattığı herşeyden üstün bir yaratıcımız olduğunu, bu yaratıcının yüce ve hikmet sahibi olduğunu, bir şekildeki yaratıklarının kendisini müşahade etmesinin ve kendisine dokunmasının böylece bu yaratıcının onlarla ve onların da yaratıcıyla muşeret etmesinin, yaratıcının onlara, onların da yaratıcıya karşı hüccet ikame etmesinin mümkün olmadığını ispat ettiğimiz zaman, bu yaratıcının yaratıkları arasında bir takım elçilerinin de olduğunu, bu elçinin yaratıklarına yaratıcının sözlerini iletmesini, onlara maslahatlarını ve menfaatlerini gösterdiğini ve kendilerine baki kalma sebepleriyle yok olma nedenlerini

gösterdiğini de ispat etmiş oluruz.” *10130

10130* el-Kafi, 1/168/1

2- İnsanları Tağutların Sultasından Kurtarmak

“And olsun ki, her ümmete: “Allah’a kulluk edin, tağutlardan kaçının” diyen peygamber göndermişizdir. Allah içlerinden kimini doğru yola erıştirdi, kimi de sapıklığı hak etti. Yeryüzünde gezin; peygamberleri yalanlayanların sonlarının nasıl olduğunu görün.” *10131

4693.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala kullarını, kullara kulluktan kendi kulluğuna, kullarının ahdinden kendi ahbine, kullarına itaatten kendisine itaate ve kullarının velayetinden kendi velayetine çıkarmak için Muhammed’i (s.a.a) hak üzere göndermiştir.” *10132

10131* Nahl, 36

10132* el-Kafi, 8/386/586

3- Ahlak Tezkiyesi

“Ümmi (okuma yazma bilmeyen) kimseler arasından, kendilerine ayetlerini okuyan, onları arıtan, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderen O’dur. Onlar, daha önce, şüphesiz apaçık bir sapıklık içinde idiler.” *10133

4694.Resulullah (s.a.a): “Ben yüce ahlakı tamamlamak için gönderildim.” *10134

4695.Resulullah (s.a.a): “Ben, sadece ve sadece güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.” *10135

4696.İmam Ali (a.s): “Allah da onlara elçiler gönderdi ve insanlardan, fitri sözlerini tutmalarını istemek, insanlara unuttukları nimetini hatırlatmak, davetle hücceti tamamlamak, aklın definelerini (gizliliklerini) ortaya çıkarmak ve onlara kudret ayetlerini göstermek için kesintisiz nebiler gönderdi.” *10136

10133* Cum’a, 2

10134* Kenz’ul-Ummal, 31969

10135* et-Tabakat’il-Kubra, 1/193

10136* Nehc’ul Belağa, 1. Hutbe

4- İnsanların Adaletle Davranması

“Andolsun ki peygamberlerimizi belgelerle gönderdik; insanların doğru hareket etmeleri için peygamberlerle kitab ve ölçü indirdik; pek sert olan ve insanlara bir çok faydası bulunan demiri var ettik. Bu, Allah’ın dinine ve peygamberlerine görmeksizin yardım edenleri meydana çıkarması içindir. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür.” *10137

5- İhtilafları Ortadan Kaldırmak

“İnsanlar bir tek ümmetti. (Aralarında sınıfsal çelişki ve çatışma yoktu. Ama ihtilaflar başlayınca) Allah peygamberleri müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdi; insanların ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında hüküm vermek için onlarla birlikte hakka davet eden kitaplar indirdi. Ancak kendilerine kitab verilenler, kendilerine belgeler geldikten sonra, aralarındaki ihtiras yüzünden onda ayrılığa düştüler. Allah, iman edenleri, ayrılığa düştükleri gerçeğe kendi izni ile hidayet etti. Allah dilediğini doğru yola hidayet eder.” *10138

4697.İmam Ali (a.s): “Bir de Allah’ın onlara Resulü’nü yollayıp nimetlendirdiği zamanlara bakın; diniyle itaatlerini pekişirdi, onları daveti etrafında toplayarak uzlaşmalarını sağladı; bu dinde birleşmeleri yüzünden yücelik kanatlarını gererek nimetini üzerlerine nasıl yaydı! Türlü türlü nimetlerini, bereketlerini, hayırlarını üzerlerine akıttı. Nimetler içinde yüzenler, o nimetle yaşamının zevkine erenlerden oldular.” *10139

10137* Hadid, 25
10138* Bakara, 213
10139* Nehc'ul-Belağa, 192. Hutbe

6- Hücçeti Tamamlamak

4698.Resulullah (s.a.a): "Allah Peygamberleri, yaratıkları üzerine yetkin bir hücçet olsunlar ve onlara gönderdiği elçileri ve şahitleri olsunlar diye göndermiştir. Allah, insanlar içinde helak olanlar delil üzere helak olsunlar ve ihya olanlar da delil üzere ihya olsun, kullar Rableri hakkında bilmediklerini bilsinler, inkar ettikleri Rablerini rububiyetiyle tanısınlar ve şirk koştukları Rablerinin uluhiyetini birlesinler diye Peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak göndermiştir." * 10140

10140* et-Tevhid, 45/4

1302. Bölüm

Peygamberlerin Sınıfları

"Allah bir insanla ancak vahiy suretiyle veya perde arkasından konuşur, yahut bir elçi gönderir; izniyle, dilediğine vahyeder. Doğrusu O yücedir, hikmet sahibidir." *10141

4699.İmam Sadık (a.s): "Nebiler ve Resuller dört kısımdır: Bir nebi sadece kendisine nebidir, başkasına sirayet etmez. Bir nebi rüyada görür ve ses işitir, ama onu uyanırken göremez ve hiç kimseye gönderilmemiştir. Kendisinin de bir imamı ve önderi vardır. Nitekim İbrahim, Lut'un (a.s) imamı idi. Bir peygamber de rüyada görür, ses işitir, meleği görür ve az veya çok bir gruba gönderilmiştir. Tıpkı Allah'ın hakkında şöyle buyurduğu Yunus gibi: "Biz onu yüzbin veya daha fazla kimseye gönderdik." *10142 İmam Sadık (a.s) daha sonra şöyle buyurmuştur: "Daha fazla cümlesinden maksat otuz bindir. (yani Yunus -a.s- yüzotuz bin kişiye gönderilmiştir.) Yunus'un da bir önderi ve imamı vardı. Bir Peygamber de rüya aleminde görür, ses işitir, uyanırken müşahade eder ve hem de imamdır.

Tıpkı ulu'l-Azm Peygamberleri gibi. İbrahim (a.s) sadece Peygamber idi ve imam değildi. Sonunda Allah şöyle buyurdu: "Ben seni insanlara imam kıldım." *10143 *10144

10141* Şura, 51
10142* Saffat, 147
10143* Bakara, 124
10144* el-Kafi, 1/174/1

1303. Bölüm

Peygamberlerin Sayıları

4700.Resulullah (s.a.a), kendisine Peygamberlerin sayısını soran Ebu Zer'e şöyle buyurmuştur: "Yüz yirmi dört bin Peygamber." Ben, (Ebu Zer) şöyle arzettim: "Onlardan kaç tanesi Resul idi?" Peygamber şöyle buyurdu: "Çok büyük bir grup, tam üç yüz on üç tanesi" Ben şöyle arzettim: "İlk Peygamber kimdi?" Allah Resulü şöyle buyurdu: "Adem." *10145

*10145 el-Hisal, 524/13

1304. Bölüm

Ulu'l Azm Peygamberler

"Peygamberlerden azim sahibi olanların sabrettiği gibi sen de sabret; küfredenler için acele etme; onlar, kendilerine söz verileni gördükleri gün dünyada sadece gündüzün bir müddeti eğlendiklerini sanırlar. Bu bir bildiridir; yoldan çıkmış olanlardan başkası mı yok edilir?" *10146

4701.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), bazı ashabına şöyle buyurmuştur: "Peygamberler arasından beş kişi ulu'l-azm peygamberi (azim sahibi) idi." Ben (ravi) şöyle dedim: "Onlar kimlerdir?" İmam şöyle buyurdu: "Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed (s.a.a)." Ben şöyle arzettim: "Ulu'l-azm'in manası nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Yani doğu ve batı bölgesindeki, cin ve insan topluluklarına

gönderilmiş olan kimselerdir." *10147

4702.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Azim sahibi olanların sabrettiği gibi sen de sabret" ayetini soran Sema'a b. Mihran'a şöyle buyurmuştur: "Onlar Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed'dir (s.a.a)." Ben, (Sema'a) şöyle arzettim: "Onlar, neden ulu'l-azm oldular?" İmam şöyle buyurdu: "Zira Nuh bir kitap ve şeriat ile gönderildi. Nuh'tan sonra gelen her Peygamber de 4703.Nuh'un kitabını, şeriatını ve yolunu takip etti. Sonunda İbrahim (a.s) suhufu ve Nuh'un kitabını terketme azimetiyle gönderildi. Elbette onu inkar ederek değil." *10148

10146* Ahkaf, 35

10147* el-Bihar, 11/33/25

10148* el-Kafi, 2/17/2

1305. Bölüm

Peygamberlerin Özellikleri

4704.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz biz Peygamberler topluluğu, insanlara akılları miktarınca konuşmakla emrolunduk." *10149

4705.Resulullah (s.a.a): "Biz Peygamberler grubunun gözleri uyur, ama kalpleri uyumaz. Arkamızı da tıpkı önümüz gibi görürüz." *10150

4706.Resulullah (s.a.a): "Karşılaşırken gülyüzlü olmak ve buluştuğunda tokalaşmak, Peygamberlerin ve doğruların ahlakındandır." *10151

4707.Ketade: "Allah her Peygamberi güzel yüz ve güzel sesle göndermiştir." *10152

4708.İmam Ali (a.s), Peygamberlerin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar, mustazaf bir topluluktur. Allah onları açıklıkla denedi, meşakatlere, korkulara uğratarak imtihan etti. Onları zorluklarla halis kıldı... Münezzehe olan Allah dileseydi, nebilerini gönderdiği zaman altın definelerini, halis altın madenlerini ihsan eder; bağlar, bahçeler verirdi; Fakat bunu yapsaydı imtihan ortadan kalkar, cezalar boşa giderdi...Fakat Allah, elçilerini iradelerinde güç sahibi kıldı, görenlere karşı hallerini zayıf gösterdi. Gözleri, gönülleri dolduran bir kanaat, kulaklara ve gözlere eza olan bir yokluk verdi." *10153

4709.İmam Sadık (a.s): "Allah gönderdiği her Peygamber'i, insanları idare etmeyi öğretmek için hayvanlara çobanlık ettirmiştir." *10154

4710.İmam Kazım (a.s): "Aziz ve celil olan Allah gönderdiği her Peygamber ve vasiyi mutlaka cömert olarak göndermiştir." *10155

4711.İmam Rıza (a.s): "Peygamberlerin hasletlerinden biri de temizliktir." *10156

4712.İmam Rıza (a.s): "Güzel koku kullanmak Peygamberlerin ahlakındandır." *10157
bak. el-Bela; 267. Bölüm

10149* el-Bihar, 77/140/19

10150* a.g.e, 16/172/7

10151* Tenbih'ul-Havatir, 1/29

10152* et-Tabakat'il-Kubra, 1/376

10153* Nehc'ul-Belağa, 192. hutbe

10154* İlel'uş-Şerayi', 32/2

10155* el-Kafi, 4/39/4

10156* Tenbih'ul Hevatir, 442

10157* el-Kafi, 6/510/1

275. Konu: Nübuvvet (2)

Özel

1306. Bölüm

Adem (a.s)

"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve ikisinden pek çok erkek ve kadın meydana getiren Rabbinizden sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabaların haklarına riayetsizlikten de sakının. Allah şüphesiz hepinizi görüp gözetmektedir."
*10158

4713. İmam Ali (a.s), Adem'in yaratılışının sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Sonra münezzeh Allah yerin sarpından ve yumuşağından, tatlısından ve tuzlusundan toprakları bir araya topladı, suyla karıştırıp halis bir kıvama getirdi. Nemlendirerek yapışkan hale getirdi. Bundan yönleri, ilişik yerleri, organları ve bölümleri olan bir suret yarattı. Pekışinceye kadar kurutmuş, belli ve sınırlı bir süre sıklaştırmıştır. Sonra O'na ruhundan üfleyince kendini idare edecek zihni, tasarrufta bulunduğu fikirleri... tatları, kokuları, renkleri ve türleri ayıran bir bilgisi olan bir insan oluverdi. Aynı renklerdeki topraklarla yoğruldu.

4714. Benzer ve zıtlarla birleşik hale getirildi. Soğuk ve sıcak, yaş ve kuru farklı unsurları ile yoğruldu." *10159

4715. İmam Ali (a.s): "Yeryüzünü döşeyip, işini bitirince Adem'i yaratıkları arasından seçmişti. Onu insan yaratılışının ilk türü olarak yaratmıştı." *10160

4716. İmam Sadık (a.s): "Adem yeryüzünün ediminden (yüzeyinden) yaratıldığı için Adem olarak adlandırılmıştır." *10161

4717. Ebu'l-Mikdam: "İmam Bakır (a.s)'a şunu sordum: "Allah Havva'yı hangi şeyden yarattı?" İmam şöyle buyurdu: "Bu insanlar ne diyorlar?" Ben şöyle arzettim: "Şöyle diyorlar: "Allah onu Adem'in bir kaburgasından yarattı." İmam şöyle buyurdu: "Yalan söylüyorlar. Allah onu Adem'in kaburgasından başka bir şeyden yaratmaktan aciz miydi?" Ben şöyle arzettim: "Fedan olayım ey İbn-i Resulillah! Onu hangi şeyden yarattı?" İmam şöyle buyurdu: "Babam, babalarından (a.s) Peygamber'in şöyle buyurduğunu haber vermiştir: "Allah Tebarek ve Teala bir avuç toprak aldı, onu sağ eliyle –Allah'ın her iki eli de sağdır- birbirine karıştırdı. Ondan Adem'i yarattı. Ondan bir miktar toprak arttı ve ondan da Hava'yı yarattı." *10162

4718. Bureyd bin Muaviye el İcli, Ebi Cafer'den (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir: "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah Adem'e cennetten bir huri indirdi. Adem onu oğullarından biriyle evlendirdi. Diğerini de cinden biriyle evlendirdi. Her ikisi de doğurdu. İnsanlarda varolan cemel ve huy güzelliği şüphesiz ki huridendir. İnsanlarda olan kötü huy ise cin kızındandır ve o oğlunu kızıyla evlendirmeyi hoş görmemişti." *10163

- 10158* Nisa, 1
- 10159* Nehc'ul-Belağa, 1. hutbe
- 10160* a.g.e, 91. hutbe
- 10161* İlel'uş-Şerayi', 14/1
- 10162* el-Bihar, 11/116/46
- 10163* İlel'uş Şerayi, 103/1

1307. Bölüm

İdris (a.s)

"Kitapta İdris'i de zikret, çünkü o dosdoğru bir peygamberdi. Biz onu yüce bir yere yükselttik."
*10164

4719. Resulullah (s.a.a): "Allah İdris'e otuz sahife nazil buyurdu." *10165

4720. Resulullah (s.a.a): "Ey Ebazer! Peygamberlerden dört kişi Süryani idiler: Adem, Şit, Uhnuh –ki bu ilk defa kalem ile yazan İdris'tir ve Nuh (a.s) onlara selam olsun." *10166

4721. İmam Sadık (a.s): "Mescid'us-Sehle İdris Peygamber'in (a.s) içinde terzilik yaptığı evi idi." *10167

- 10164* Meryem suresi; 56-57
- 10165* el-Bihar, 1/277/5
- 10166* el-Hisal, 524/13
- 10167* el-Bihar, 11/284/12

1308. Bölüm

Nuh (a.s)

And olsun ki Nuh'u kavmine gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka ilâhınız yoktur; doğrusu sizin için büyük günün azabından korkuyorum" dedi." *10168

Onlara Nuh'un başından geçenleri anlat! Kavmine, "Ey kavmim! Eğer durumum, Allah'ın ayetlerini hatırlatmam size ağır geliyorsa ben Allah'a güvenmişimdir." *10169

bak. Hud, 25-48; Enbiya, 76-77; Muminun, 23-30; Şuara, 105-122; Ankebut, 14-15; Saffat, 75-82; Zariyat, 46; Kamer, 9-17; Tahrim, 10; Nuh, 1-28

4722.Resulullah (s.a.a): "Gönderilen ilk Peygamber Nuh idi." *10170

4723.Resulullah (s.a.a): "Allah Nuh'u kırk yaşında gönderdi. O tam dokuz yüz elli yıl kavmini davet etti. Tufandan sonra atmış yıl hayatta kaldı. Bu süre zarfında da insanların sayıları çoğaldı." *10171

4724.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın, "Ona sadece az bir topluluk iman etti" *10172 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar sekiz kişi idiler." *10173

4725.İmam Bakır (a.s): "Nuh (a.s) (hurma) çekirdeğini ektiğinde oradan geçen kavmi kendisine gülerek alay ettiler ve şöyle dediler: "Şimdi de ağaç dikiyor!" Sonunda ağaç büyüdü, büyük ve yüksek bir hurma ağacına dönüştü. Nuh onu kesti ve traş etti. Bu defa da kavmi şöyle dedi: "Şimdi de marangozluk ediyor." Nuh sonra da onları birleştirdi ve bir gemi yaptı. Yine kavmi yanından geçerken gülerek şöyle dediler: "Şimdi de çölde gemiciliğe başlamış." Sonunda da Nuh gemi yapma işini (başarıyla) sona erdirdi." *10174

4726.İmam Sadık (a.s): "Adem ile Nuh (a.s) arasında tamamı Peygamber olan on baba yer almıştır." *10175

10168* A'raf, 59

10169* Yunus, 71

10170* Kenz'ul-Ummal, 32391

10171* Müstedrek-ü Ale's-Sahihayn, 2/595/4005

10172* Hud, 40

10173* el-Bihar, 11/336/64

10174* el-Kafi, 8/283/425

10175* Nur'us-Sakaleyn, 4/62/71

Hz. Nuh'un (a.s) Kur'an'daki Kıssası:

Biseti ve Gönderilişi

Hz. Adem'den (a.s) sonra insanlar bir ümmet olarak oldukça sade ve insani fıtrata dayalı bir hayat yaşıyorlardı. Sonunda aralarında kibir ve büyülenme ruhu yaygınlaştı ve yavaş yavaş bazısı üzerine sulta kurmaya başladı.

...Böylece Nuh'un (a.s) zamanında yeryüzünde fesat yaygınlaştı. İnsanlar tevhit dininden ve toplumsal adalet uygulamasından yüz çevirdi, putlara ibadet etmeye yöneldiler. Bu putlar arasından münezze olan Allah Vedd, Suva'a', Yeyus, Yeuk ve Nesr putlarının adını (Nuh suresinde) anmıştır. Sonunda toplumsal sınıflar birbirinden uzaklaştı, mal ve evlat ile güçlü olanlar zayıfların haklarını zayi ettiler. Zorbalar elinin altındaki kimseleri zaafa sürüklediler ve gönülleri istediğinde onlar üzerinde sulta kurdular (A'raf, Nuh, Hud).

Sonunda Allah Nuh'u (a.s) kitap ve şeriatla birlikte insanlara gönderdi. Nuh (a.s) müjde ve korkuyla onları münezze olan Allah'ın tevhidine, ortaklarını reddetmeye ve kendi aralarında eşitliği hakim kılmaya davet etti (Bakara, 213).

Nuh'un Davet Hususunda Gösterdiği Çaba

...Nuh (a.s) kavmini Allah'a ve ayetlerine iman etmeye davet etti. Bu yolda tüm gücünü ortaya koydu. Gece gündüz gizli ve aşık onları hak yola davet etti ama insanların ona verdiği cevap sadece inat ve büyülenme idi.

Nuh'un (a.s) Davet Süresi

Nuh (a.s) dokuz yüz elli yıl kavmini münezze olan Allah'a davet etti, ama onlar sadece şakaya aldılar, alay ettiler, cinnet geçirmekle itham ettiler ve sadece üstünlük peşinde koştuğunu iddia ettiler. Böylece sonunda Nuh (a.s) Rabbinden yardım diledi (Ankebut suresi).

Nuh'un (a.s) Gemi Yapması

...Allah-u Teala ona kendi yardımıyla gemi yapmasını emretti ve böylece Nuh (a.s) gemi yapmaya koyuldu.

Azabın İnmesi ve Tufanın Gelmesi

...Gemi yapımı bitti, Allah'ın emri geldi ve motoru çalıştığıında Allah-u Teala Nuh'a her hayvandan bir çift almasını ve boğulması hususunda emir verilen hain eşi ve gemiye binmekten çekinen oğlu dışında tüm ailesini ve iman eden kimseleri gemiye bindirmesini emretti. (Hud ve Muminun suresi)

Nuh(a.s) onları yükleyip tümünü gemiye bindirdikten sonra Allah göğün kapılarını açtı, gökten su boşaldı, yeryüzündeki pınarlar taşıp aktı, sular taktir edilen emir üzere birbirine ulaştı. (Kamer suresi) Su yükseldi, gemi suyun üzerinde kaldı ve dağ gibi dalgalar arasında yavaş bir şekilde yola düştü. (Hud suresi)

Allah'ın Emrini Yerine Getirmek ve Nuh'un (a.s) ve Kendisiyle Birlikte Olan Kimselerin Gemiden İnmesi

Tufan yaygınlaşp insanlar boğulunca (Saffat suresi 77.ayetden anlaşıldığı üzere) Allah yeryüzüne suyu yutmasını ve göğe de suyunu kesmesini emretti. Böylece su dibe indi ve gemi Cudi dağının üzerine oturdu." *10176

10176* Tefsir'ul Mizan 10/270

1309. Bölüm

Hud (a.s)

"Ad kavmine de, kardeşleri Hûd'u gönderdik: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka ilâhınız yoktur. Karşı gelmekten sakınmaz mısınız?" dedi." *10177

bak. Hud, 50-60; Müminun, 31-41; Şuara; 123-140; Fussilet, 13-16; Ahkaf, 21-26; Zariyat, 41-42; Kamer, 18-22; Hakka, 8; Fecr, 6-8

4727.İmam Bakır (a.s): "Nuh'un (a.s) nübüvveti sona erip ömrü tükendiğinde aziz ve celil olan Allah ona şöyle vahyetti: "Ey Nuh! Nübüvvetin sona erdi ve ömrün tükendi. O halde yanında olan ilmi, imanı, büyük adı, ilim mirasını ve Nübüvvet ilminin eserlerini soyundan geriye kalanlara bırak... Nuh da Sam'a, Hud'un (a.s) gelişini müjdeledi. Nuh ile Hud arasında da bir takım Peygamberler yer aldı.

Nuh şöyle buyurdu: "Allah Hud adında bir Peygamber gönderecektir. O kavmini aziz ve celil olan Allah'a davet edecektir, ama kavmi onu yalanlayacak, aziz ve celil olan Allah da bir fırtına vesilesiyle onları helak edecektir. O halde sizden herkim ona erişirse kendisine iman etsin ve aziz ve celil olan Allah'ın kendisini fırtına azabından kurtarması için ona uysun." *10178

4728.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Hud'u gönderince Sam'ın oğullarından geri kalanlar ona teslim oldular, ama diğerleri şöyle dediler: "Bizden daha güçlü olan kimdir?" Böylece şiddetli bir fırtına vesilesiyle helak oldular. Hud kendi takipçilerine tavsiyede bulundu ve onlara Salih'in (a.s) gelişini müjdeledi." *10179

10177* A'raf, 65

10178* el-Kafi, 8/115/92

10179* Kemal'ud-Din, 136/5

Hiz. Hud (a.s) ve Ad Kavminin Kıssası Hakkında Bir Söz

...Bu kavim hakkında Kur'an'ın zikrettiği şey adının Ad olduğudur -ve bazen de onlar ilk Ad kavmi olarak adlandırılmaktadır. (Necm, 50)- Bu da Ad adında ikinci bir kavmin olduğuna işaret etmektedir. Bu kavim de Nuh kavminden sonra (A'raf suresi 69) Arap yarımadasında olan Ahkaf'da *10180 yaşıyorlardı. (Ahkaf suresi 21)

...Ad kavmi belli bir süredir. Allah'ın nimetinden istifade ediyorlardı. Ama sonunda ahlak ve davranışları değişti, putperestlik aralarında kökleşti ve her yüksekliğin üstünde boş yere bir burç yaptılar.

...Böylece Allah Hud'u (a.s) kendilerini hakka, Allah'a ibadet etmeye ve putperestliği terketmeye

adaletle ve merhametle amel etmeye davetle ve onları irşad etmek için gönderdi. (Şuara suresi 130.ayet) Hud tüm gücüyle öğüt ve nasihat yolunda çalıştı, kendilerine yolu aydınlattı, özür ve bahane yolunu kapattı, ama onlar onun karşısında imtina edip sakındılar.

...Bunun üzerine Allah onlara azap indirdi ve üzerlerine, estiği her şeyi ölü kemik haline çeviren bir rüzgar gönderdi. (Zariyat suresi 42.ayet)... *10181

10180* Ahkaf kelimesi hıf kelimesinin çoğulu olup alçak ve yüksek kumsallık anlamındadır. Kur'an-ı Kerim'de yer alan Ahkaf ise Umman ve Mühre toprakları arasındaki vadidir. Bir görüşe göre Umman'dan Hazremet'e kadar süren Şemer'de bir denize bakan kumsallığın adıdır. Dehhak ise: "Ahkaf Şam'da yer alan bir dağ adıdır. (Merased'ul İttıla, el-Mizan'ın dipnotundan naklen) 10181* Tefsir'ul Mizan 10/307

1310. Bölüm

Salih (a.s)

"Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka ilâhınız yoktur. Rabbinizden size bir belge geldi. O da size bir mucize olarak Allah'ın şu devesidir." *10182

bak.Hud, 61-68; Hicr, 80-84; Şuara, 141-159; Neml, 45-53; Fussilet, 17-18; Zariyat, 43-45; Kamer, 23-32; Hakka, 4-5; Fecr, 9; Şems, 11-15

4729.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Halkı bir araya toplayan şey hoşnutluk ve hoşnutsuzluktur. (Bir iş hususundaki hoşnutluk veya hoşnutsuzluk sevab veya cezayı genelleştirir.) Şüphesiz Semud'un devesini sadece bir kişi kesmişti de hepsi bu duruma ses çıkarmayıp razı olunca Allah da azabı hepsine göndermiş ve buyurmuştu ki: "Onlar onu (Salih'in devesini) boğazladılar, sonunda hepsi de pişman oldular."*10183 Çok geçmeden yerleri, kızdırılmış demirin yumuşak topırağa girerken çıkardığı ineğinkine benzer bir sesle yerin dibine geçti." *10184

4730.Ebu Matar: "Fasık İbn-i Mülcem –Allah ona lanet etsin- Müminlerin Emirine (a.s) kılıç darbesi indirdiğinde Hasan (a.s) ona (Hz. Ali'ye) şöyle arzetti: "Onu öldüreyim mi?" Hz. Ali şöyle buyurdu: "Hayır, onu hapsedin, eğer ölürsem onu öldürünüz. Ben öldüğümde beni bu arka tarafta kardeşlerim Hud ve Salih'in yerine gömün." *10185

10182* A'raf, 73.

10183* Şuara, 157

10184* Nehc'ul-Belağa, 201. hutbe

10185* el-Bihar, 11/379/4

Salih ve Semud Kavmi Kıssası Hakkında bir Söz

Semud kavmi kabile ve boy düzeni üzere yaşıyordu. Yani büyükleri ve yaşlıları onlara hakim idi. Salih'in (a.s) gönderildiği şehirde ise yeryüzünde fesat çıkaran ve doğruluk üzere olmayan dokuz kabile bulunuyordu. (Neml suresi 48) Bu topluluk yeryüzünde tuğyan etmeye koyuldu, putperestliğe başladı, isyan ve zorbalık hakkında aşırılığa düştü.

Semud kavmi böylece Rabbini unutup sapık ve zalim olarak sınırı aşınca. Allah Salih peygamberi onlara gönderdi. O şerafet ve kıvanç dolu bir aileden idi. Kavmi arasında akıl ve uzmanlık ile meşhur idi.(Hud, 62 ve Neml, 49) Salih kavmini bir olan Allah'a ibadet etmeye ve putlara ibadet etmeyi terketmeye davet etti. Onlardan toplumda adalet ve ihsan üzere davranmalarını, üstünlük peşinde koşturmamalarını, aşırılığa düşmemelerini ve isyan etmemelerini istedi ve onları azap konusunda uyardı, tehlike uyarısında bulundu. (Hud, Şuara, Şems ve diğer sureler)

...Ama sonunda Salih'in kavmi tuğyan ve hileye koyuldu. En kötü fertlerini deveyi boğazlamakla görevlendirdiler ve o da onu boğazladı. Onlar Salih'e şöyle dediler: "Eğer doğru söylüyorsan bize vaat ettiğin şeyle amel et."Salih (a.s) onları şöyle uyardı: "Üç gün evlerinizde nasiplenin. Bu yalan olmayan bir vaattir."(Hud suresi 65)

Sonunda kabileler ve şehirde yaşayanlar Salih için komplolar düzenlediler ve işbirliği ederek Salih'e aniden saldırmayı ve sonra da velisine, "Biz olay yerinde ve yakınları öldürülürken orada bulunmuyorduk. Biz doğru söylüyoruz" demeyi kararlaştırdılar. Onlar hileye koyuldular ve Allah da onlara düzen kurdu ve onlar bundan haberdar değillerdi. (Neml suresi 50) Bakıp durdukları bir durumda yıldırım (Zariyat suresi 44) deprem ve şiddetli bir gürültü onları kapladı. Böylece evlerinde helak oldular. Sonunda Salih onlara yöneldi ve şöyle dedi: "Ey Kavmim! Ben sizlere Rabbimin

mesajını getirdim, sizlerin hayrını istedim ama sizler hayrınızı isteyen kimseleri sevmiyorsunuz. (A'raf, 79.ile Hud, 67) Allah böylece iman eden ve sakınan kimseleri kurtardı. (Fussilet, 18) sonra da ilahi bir münadi şöyle nida etti: "Bilin ki Semud kavmi Rablerine karşı kafir oldular ve bilin ki ölüm Semud'a olsun." *10186

10186* Tefsir'ul Mizan, 10/317

1311. Bölüm

İbrahim (a.s)

"Hani Rabbi İbrahim'i bir takım kelimelerle denemiş, o da onları yerine getirmişti de Allah, "Seni insanlara imam kılacağım" demişti. O "Soyumdan da" deyince, "Zalimler benim ahdimе erişemez" demişti." *10187

bak. Al-i İmran, 65-68; Nahl, 120-123; Barka, 125-132, 258, 260; En'am, 74-84; Tevbe, 114; Meryem, 41-48; Enbiya, 51-73; Şuara, 69, 87, Ankebut, 16-18, 24, 27; Saffat, 83-113; Zuhruf, 26-28; Mumtehine, 4-5; Necm, 36-38; A'la, 18-19; Hud, 69-76; İbrahim, 35-41; Hac, 26-27

4731.Resulullah (s.a.a): "İbrahim'i ateşe atmak istediklerinde onu ateşe doğru götürdüler. İbrahim'in gözü ateşe ilişince şöyle buyurdu: "Allah bize yeter ve O ne iyi vekildir." *10188

4732.Resulullah (s.a.a): "Allah İbrahim'i sadece insanlara yemek yedirmesi ve insanlar gece uyurken namaz kılması sebebiyle halil (dost) olarak seçti." *10189

4733.Hassan b. Atiyye: "Savaşta orduyu sol, sağ ve orta (olmak üzere üç grub halinde) düzenleyen İbrahim (a.s) idi ve bu da Lut'u (a.s) esir alanlarla savaşmak için yola koyulduğu zamandı." *10190

4734.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah İbrahim'i hiç kimseyi reddetmediği ve aziz ve celil olan Allah'tan başka hiç kimseden bir şey istemediği için halil (dost) olarak seçti." *10191

4735.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala İbrahim'i (a.s) Nebi olarak seçmeden önce kul olarak seçti ve şüphesiz Allah onu Resul olarak seçmeden önce nebi olarak seçti ve şüphesiz Allah onu halil olarak seçmeden önce resul olarak seçti ve şüphesiz Allah onu imam kılmadan önce halil olarak seçti ve kendisi için bütün bu makamları bir araya topladığı zaman da şöyle buyurdu: "Şüphesiz ben seni insanlara imam kıldım." *10192

10187* Bakara, 124

10188* Kenz'ul-Ummal, 32288

10189* İlel'uş Şerayi' 35/4

10190* Durr'ul-Mensur, 1/282

10191* İlel'uş-Şerayi', 34/2

10192* el-Kafi, 1/175/2

İbrahim'in (a.s) Kur'an'daki Kıssası

İbrahim (a.s) çocukluk yaşından doğru ve yanlış ayırt etme yaşına erişinceye dek uzlet haleti içinde ve kendi kavminin muhitinden uzak bir yerde yaşadı. Daha sonra onların arasına geldi ve amcasının yanına vardı, ama onun ve kavminin puta taptığını gördü. İbrahim ise amcasının ve kavminin yaptığını beğenmedi.

Hz. İbrahim öte yandan putperest toplulukla da tartışıyordu. (Enbiya, 51-56; Şuara, 69-77 ve Saffat, 83-87) İbrahim (a.s) güneşe, aya ve yıldızlara tapan başka bir topluluk hususunda da bu cisimler hakkında delil ortaya koyuyor ve onları hakka uydurmaya çalışıyordu. Böylece kavmi arasında putlardan ve sahte ilahlardan saptığı söylentisi yayıldı. (En'am, 74-82) İnsanların toplu ibadet merasimini düzenlemek için şehirden dışarı çıktıkları bir gün İbrahim hasta olduğu bahanesiyle onlarla birlikte gitmedi, şehirde kaldı, ardından puthaneye girdi ve kendisinin yanına varacakları düşüncesiyle büyük put dışında tüm putları kırdı. Halk geri dönüp mabutlarının başına gelen belalardan haberdar oldukları zaman bunun sebebini araştırmaya başladılar. Onlar şöyle dediler: "İşittiğimize göre İbrahim adında bir genç putları kötülemektedir."

Bu yüzden İbrahim'i (a.s) kendi aralarına çağırdılar. Onu insanların yanına getirdiler ve böylece insanların tanıklık etmesini istediler. İnsanların önünde İbrahim'i sorguladılar ve şöyle dediler: "Ey İbrahim! Sen mi ilahlarımıza böyle yaptın?" İbrahim şöyle buyurdu: "O büyükleri bu işi yapmıştır. Eğer konuşuyorsa ona sorunuz." İbrahim en büyük putu bırakmış onu kırmamış baltayı onun omzuna veya omzuna yakın bir yere asmış böylece de bu işin büyük putun işi olduğunu ve diğer putları onun kırdığını ima etmeye çalışmıştı.

...Halk şöyle dedi: "Onu yakınız. İlahlarınıza yardım ediniz." Bunun üzerine büyük bir ateş yaktılar, ateşten bir cehennem meydana getirdiler. Bu işe hepsi ortak bir şekilde katıldı. Daha sonra İbrahim'i ateşe attılar. Ama Allah ateşi onun için serin ve esenlik kıldı ve onların komposunu yerle bir etti. (Enbiya, 57-75 ve Saffat, 88-98)

...Evet Allah İbrahim'i ateşten kurtardıktan sonra İbrahim onları kendi Hanif ve Tevhid dinine davet etti. Ancak çok azı ona iman etti.

...Sonunda İbrahim (a.s) ve ona iman eden kimseler kavimlerinden beri olduklarını ilan ettiler. Bizzat İbrahim baba diye hitap ettiği ama gerçekte babası olmayan *10193 Azer'den beri olduğunu ilan etti. Eşi ve Lut ile birlikte mukaddes topraklara hicret etti ve böylece orada kültürsüz ve sapık kavminden uzak bir şekilde Allah'a ibadete koyuldu (Mumtehine, 4 ve Enbiya, 71). İşte burada münezze olan Allah yaşlılık çağına eren İbrahim'e İsmail, İshak ve İshak'ın soyundan olan Yakub'un dünyaya geleceğini müjdeledi. Bir müddet sonra önce İsmail sonra İshak dünyaya geldiler. Allah onu iki çocuğunu ve torunlarını bereketli kıldı.

İbrahim (a.s) Rabbinin emri üzere susuz ve bitkisiz bir vadi olan Mekke topraklarına doğru yola koyuldu. O zamanlar henüz küçük bir çocuk olan oğlu İsmail'i oraya bıraktı ve kendisi mukaddes topraklara geri döndü.

İsmail Mekke'de büyüyüp geliştirdi, orada sakin olan bir grup Araplar etrafına toplandı böylece Mekke şehri oluşmaya başladı.

İbrahim (a.s) Mekke ve Allah'ın evini bina etmeden önce ve daha sonra arada bir İsmail'i görmek için Mekke topraklarına gidiyordu. (Bakara, 126 ve İbrahim, 35-41) o daha sonra Beytullah'ul Haram'ı İsmail ile birlikte yaptı. Beytullah'ul Haram Allah tarafından insanlar için yaptırılan ilk evdir. Bereketli ve dünya insanların hidayet sebebi olan bir evdir. Onda apaçık ayetler ve İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren herkes güvencedir. (Bakara, 127-129 ve Al-i İmran 96-97) İbrahim (a.s) Kabe'yi bina ettikten sonra hac emrini verdi ve Kabe ile ilgili merasimleri teşri etti. (Hac, 26-30)

Ardından Allah İbrahim'e oğlu İsmail'i kesmesini emretti. Bunun üzerine İbrahim hac merasimini yapmak için İsmail ile dışarı çıktı. Sa'y yapılan yere vardığında şöyle buyurdu: "Oğulcağım! Seni rüyada kestiğimi gördüm." İsmail şöyle buyurdu: "Ey babacığım! Sen emrolunduğun şeyi yerine getir. Allah'ın izniyle beni sabredenlerden bulacaksın." Her ikisi de Allah'ın emrine teslim olduktan sonra İbrahim (a.s) oğlunu yüzüstü yere uzattı, o anda şu ses yükseldi. "Ey İbrahim! Rüyanı gerçekleştirdin." Münezze olan Allah O'na büyük bir kurban feda etti" (Saffat 101-107). *10194

10193* Bu konu İbrahim suresinde İbrahim'in ifade ettiği sözden anlaşılmaktadır.

10194* Tefsir'ul Mizan 7/215

1312. Bölüm

Lut (a.s)

"Lut'u da gönderdik, hani kavmine "Alemlerde hiç kimsenin sizden önce yapmadığı bir hayasızlığı mı yapıyorsunuz?" dedi." *10195

bak. Hud, 77-83; Hicr, 51-77; Enbiya, 74-75; Şuara, 160-175; Neml, 54-58; Ankebut, 28-35; Saffat, 133-138; Zariyat, 24-37; Kamer, 33-40; Tahrir, 10

4736. İmam Bakır (a.s): "Üzerlerine azap yağmuru yağın kasaba Lut kavminin kasabası olan Sodom idi. Allah onların üzerine Siccil'den, yani topraktan taşlar yağdırdı." *10196

4737. İmam Sadık (a.s): "Allah'ın Lut'dan sonra gönderdiği her Peygamberin kendi kavmi arasında bir izzeti vardı." *10197

10195* A'raf, 80

10196* el-Bihar, 12/157/8

10197* a. g. e. s. 152/5

Lut ve Kavminin Kıssası Hakkında Bir Söz

Lut (a.s) Babil topraklarında yaşayan ve İbrahim'e (a.s) ilk iman eden kimselerden sayılan Keldanilerden idi. O, İbrahim'e iman etti ve şöyle buyurdu: "Ben Rabbime hicret ediciyim." *10198 Allah onu İbrahim ile birlikte kurtardı ve mukaddes topraklara, Filistin topraklarına

gittiler. *10199 Lut tarih kitaplarında ve Tevrat ve bazı rivayetlerde de yer aldığı üzere adı Sodom olan şehirlerin birine yerleşti. Bu şehir ve bu şehre bağlı olan kasabaların halkı –ki Kur’an “mu'tefikat” olarak adlandırmaktadır *10200- puta tapıyor ve çirkin livata işini yapıyorlardı. Bu kavim, söz konusu işin aralarında yaygınlaştığı ilk kavim idi. *10201 Öyle ki encümen ve toplantılarında bile bunu açıkça yapmaktan çekinmiyorlardı.*10202 Bu kötü iş bu topluluk arasında yaygınlaştı ve sonunda geleneksel bir hale geldi. Halkın geneli buna mübtela olmuştu. Kadınları bırakmışlar, üreme ve çoğalma yolunu kapamışlardı. *10203

İşte bu şartlarda Allah Lut'u onlara gönderdi. *10204 Lut kavmini Allah'tan sakınmaya, kötülüğü ve fesadı tekretmeye ve de fitrat yoluna dönmeye çağırdı. Onları tehlikeye karşı uyardı. Onları (bu işin kötü sonuçlarından) korkuttu. Ama bu onların sadece isyanını artırdı. Onların verdiği tek cevap şuydu: “Eğer doğru diyorsan bizlere Allah'ın azabını indir.” Ardından onu şehirden çıkarmakla tehdit ettiler ve şöyle dediler: “Eğer el çekmezsen seni (şehirden) çıkarırız.” *10205Hakeza şöyle dediler: “Lut ailesini kasabanızdan çıkarın. Şüphesiz onlar temizliği dileyen kimselerdir.” *10206

...Böylece tuğyan ve isyana gömüldüler ve azabı hak ettiler. Bunun üzerine de Allah onları helak etmek için kendilerine yüce meleklerden elçiler gönderdi.

...Melekler buluşa yeni ermiş gençler şeklinde Lut'a misafir olarak gittiler. Bu iş Lut'a zor geldi ve işlerinde zorluk içinde kaldı. Çünkü kavminin hemen onlara saldırıda bulunacağını ve onlardan asla el çekmeyeceğini biliyordu. Çok geçmeden halk olayı duydu ve sevinç içinde hızla Lut'a doğru geldiler ve evine saldırdılar. Lut evinden dışarı çıktı ve mümkün olduğu kadar onlara nasihat etti. Onların erkeklik ve mertlik duygusunu uyandırmaya çalıştı. Hatta onlara kızlarını teklif etti ve şöyle buyurdu: “Ey kavimim! Bunlar benim kızlarımdır. Onlar sizin için daha temizdir. O halde Allah'tan korkun ve beni misafirlerim hakkında rezil etmeyin.” Sonra da yüksek sesle feryat ederek yardım diledi ve şöyle buyurdu: “Acaba aranızda rüste ermiş anlayışlı bir kimse yok mudur?” Ama onlar kendisinin kızlarına ihtiyaçlarının olmadığını ve asla misafirlerinden el çekmeyeceklerini bildirdiler. Böylece Lut ümidini kesti ve şöyle buyurdu: “Keşke size karşı bir gücüm olsaydı veya sağlam bir dayanağa sığınsaydım.” *10207

Bu esnada melekler şöyle dediler: “Ey Lut! Biz senin Rabbinin melekleriyiz. Emin ol ki bu topluluk asla sana ulaşamazlar.” Daha sonra o topluluğun gözlerini aldılar ve hepsi kör bir halde dağılıp gittiler... *10208

...Güneş doğarken ilahi azap onları sardı ve Rabbin, kendi katında işaretlenmiş balçıktan taşlar yağdırdı. Şehirleri alt üst oldu, üstündekileri alta geçti. Şehirdeki tüm müminleri dışarı çıkardı. Orada Lut'un evi dışında Müslüman bir ev bulunmadı. Orada elem verici azaptan korkanlar için bir ayet bıraktı.” *10209

- 10198* Ankebut, 26
- 10199* Enbiya, 71
- 10200* Tevbe, 20
- 10201* A'raf, 80
- 10202* Ankebut, 29
- 10203* Ankebut, 29
- 10204* Şuara suresi, 162
- 10205* Şuara, 167
- 10206* Neml, 56
- 10207* Hud, 80
- 10208* Kamer, 37
- 10209* Zariyat, 37 ve diğer ayetler

1313. Bölüm

Yakub (a.s) ve Yusuf (a.s)

“İbrahim bunu oğullarına vasiyet etti. Yakub da, “Oğullarım! Allah dini size seçti, siz de ancak O'na Müslüman (olarak) can verin” dedi. Yoksa Yakub can verirken sizler yanında mı idiniz? Hani O, oğullarına, “Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?” diye sormuştu, onlar da: “Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail, İshak'ın ilahı olan tek ilaha ibadet edeceğiz, bizler O'na teslim olmuşuzdur” demişlerdi.” *10210

4738.Kenz'ul Ummal'de Musa b. Said er-Rasibi'den naklen şöyle yer almaktadır: “Yakub, Yusuf'u (a.s) görmeye gittiğinde Yusuf (a.s) süvarileriyle onu karşılamak için dışarı çıktı. Yol esnasında kendi odasında ibadetle meşgul olan Mısır Aziz'inin eşinin yanından geçti. Aziz'in eşi Yusuf'u görünce tanıdı ve hüzünlü bir sesle ona şöyle seslendi: “Ey süvari! Beni uzun bir hüzne boğdun. Takva ve sakınmak ne de güzeldir. Takva nasıl da insanı özgür kılmaktadır! Ve günah ne de çirkindir! Günah nasıl da insanı köle kılmaktadır.” *10211

4739.Resulullah (s.a.a): "Güzelliğın yarısı Yusuf'a verilmiştir." *10212

4740.Resulullah (s.a.a): "Yüce oğlu yüce oğlu yüce oğlu yüce, Yusuf b. Ya'kub b. İshak b. İbrahim'dir." *10231

4741.Resulullah (s.a.a): "Allah kardeşim Yusuf'a rahmet etsin. Eğer uzun süre zindanda kaldıktan sonra elçi yanıma gelseydi, ben de hemen ona Yusuf'un verdiği cevabın aynısını verirdim ve şöyle derdim: "Sahibinin yanına geri dön ve ondan kadınların halinin nasıl olduğunu sor." *10214 *10215

10210* Bakara, 132, 133
10211* Emali'et-Tusi, 457/1021
10212* Kenz'ul-Ummal, 32400
10213* a. g. e. 32404
10214* Yusuf, 50
10215* Kenz'ul Ummal, 32402

1314. Bölüm

Eyyub (a.s)

"Eyyüp de: "Başıma bir bela geldi, sen merhametlilerin merhametlisisin" diye Rabbine nida etmişti. Biz de onun duasını kabul etmiş ve başına gelenleri kaldırmış tık. Katımızdan bir rahmet ve kulluk edenlere bir hatıra olmak üzere ona tekrar ailesini ve kaybettikleriyle bir mislini daha vermiştik." *10216

bak. Sad, 41-44.

4742.Resulullah (s.a.a): "Eyyub insanların en çok hilim sahibi olanı ve en çok sabredeni idi ve insanların hepsinden daha çok öfkesine sahip çıkandı." *10217

4743.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah Eyyub'a şöyle vahyetmiştir: "Benim katımda seni bu belaya düşür kılan suçunun ne olduğunu biliyor musun?" O, "Hayır" diye arzetti. Allah şöyle buyurdu: "Sen Firavun'un yanına gidince onunla iki kelime yumuşak konuştun." *10218

4744.İbn-i Abbas: "Eyyub'un eşi bir gün ona şöyle dedi: "Keşke dua etseydin de Allah sana şifa verseydi." Eyyub şöyle buyurdu: "Eyvahlar olsun sana! Biz yetmiş yıl nimet içinde yaşadık. Şimdi gel de aynı miktarda zorluklar ve musibetlere karşı sabırlı olalım." İbn-i Abbas: "Çok geçmeden Eyyub iyileşti." *10219

4745.İmam Sadık (a.s): "Eyyub hiçbir suçı olmadan yedi yıl belaya düşür oldu." *10220

4746.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala Eyyub'u hiçbir suç işlemediği halde belaya düşür kıldı ve o sabretti. Sonunda kınandı. Peygamberler kınanmaya tahammül etmezler." *10221

4747.İmam Sadık (a.s): "Eyyub (a.s) düştüğü hiçbir belada afiyet ve sağlık dilemedi." *10222

10216* Enbiya, 83, 84
10217* Kenz'ul-Ummal, 32316
10218* ed-Deavat İir-Ravendi, 123/304
10219* İlel'uş Şerayi', 75/3
10220* a. g. e. h.4
10221* a. g. e. h. 4
10222* Kıses'ul-Enbiya, 139/147

1315. Bölüm

Şuayb (a.s)

"Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik, Onlara şöyle dedi: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, O'ndan başka ilâhınız yoktur. Rabbinizden size bir belge geldi. Ölçü ve tartıyı tam yapın, insanların eşyasını eksik vermeyin, düzelttikten sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin; inanıyorsanız bilin ki, bunlar sizin için hayırlıdır....Şuayb'ı yalanlayanlar, yurtlarında sanki hiç yaşamamışlar gibi oldular, izleri bile kalmadı. Mahvolanlar, Şuayb'ı yalanlayanlar oldu." *10223
bak. Hud, 84-95; Hicr, 78-79; Şuara, 176-190; Kasas, 45; Ankebut, 36-37; Kaf, 14

4748. İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Araplardan sadece beş Peygamber gönderdi: "Hud, Salih, İsmail, Şuayb ve Peygamberlerin (a.s) sonuncusu olan Muhammed (s.a.a). Şuayb çok ağlayan biriydi." *10224

10223* A'raf, 85, 92ler

10224* Kises'ul-Enbiya, 145/157

Şuayb ve Kavminin Kur'an-ı Kerim'deki Kıssası Hakkında Bir Söz

Şuayb (a.s), Arap yarımadası ve Şam yolunda bir şehir olan Medyen halkına mensup idi. Musa (a.s) ile aynı asırda yaşamış ve sekiz yıl veya isterse on yıl çalışmak şartıyla iki kızından birini onunla evlendirmeyi vaatmişti.. *10225

Musa da tam on yıl Şuayb'a hizmet etmiş, daha sonra onunla vedalaştıktan sonra da ailesi ile birlikte Mısır'a gitmiştir.

Kavmi olan Meyden halkı puta tapmaktaydı. Bu topluluk güvenlik, refah, bolluk ve ucuzluk nimetlerine sahip idi. Ama aralarında fesat yaygınlaşmış, terazi ve ölçekte eksik tartma yaygın bir hale gelmişti. *10226

Bu yüzden Allah Şuayb'ı onlara gönderdi. Ona halkı putperestlikten, ölçüyü ve tartıyı eksik tartmaktan sakındırmasını emretti. Şuayb da kavmini, görevlendiği şeye davet etti. Onlara korku ve müjdeyle öğüt verdi. Nuh, Hud, Salih ve Lut kavminin başına gelenleri onlara hatırlattı. Şuayb kavmine irşad ve onlara nasihat etme hususunda büyük bir çaba gösterdi. Ama bu onların sadece tuğyan, küfür ve isyanlarını artırmıştır.*10227 Sadece az bir grup kendisine iman etti. Ama halk hemen onlara eziyet etmeye ve alaya almaya başladı. Şuayb'dan el çekmeleri için tehdit ettiler. Onlar her geçiş yollarının üzerine oturuyor, Allah'a iman eden kimseleri korkutuyor, Allah yolundan alıkoyuyor ve sapıklığa sürüklüyorlardı. *10228

Onlar Şuayb'ı sihirbazlık ve yalancılıkla suçluyor. *10229 Onu taşlamakla korkutuyor, onu ve kendisine iman edenleri şehirlerden dışarı çıkarmakla tehdit ediyorlar ve (davadan vaz geçip) onların dinlerine geri dönmeye zorluyorlardı. (A'raf, 88) Onlar böylece Şuayb'a karşı çıkmaya devam ettiler, böylece Şuayb artık onların iman etmesinden ümidini kesti. Böylece onları kendi hallerine bıraktı.*10230 Allah'tan zafer ve genişlik diledi ve şöyle dedi: "Ey Rabbim! Bizim ile kavmimiz arasında hak ile hükmet ki sen şüphesiz hükmedenlerin en hayırlısısın."

Böylece Allah onlara bulutlu günün azabını indirdi.* 10231 Oysa Şuayb ile şöyle alay ediyor ve "Eğer doğru söylüyorsan bizlere gökten bir bulut parçasını gönder" diyorlardı. Sayha *10232 ve yer sarsıntısı *10233 onları kuşattı, evlerinde helak oldular. Allah Şuayb'ı ve ona iman edenleri kurtardı. *10234

Böylece Şuayb onlardan yüz çevirdi ve şöyle buyurdu: "Ey kavmim! Şüphesiz ben sizlere Allah'ın mesajını aktardım ve sizlere nasihat ettim. O halde kafir birisi için nasıl üzülebilirim? (A'raf, 93) *10235

10225* Kasas, 27

10226* Hud suresi 84.ayet ve diğer sureler.

10227* A'raf, Hud ve diğer sureler

10228* A'raf suresi 86

10229* Şuara, 85-186ler

10230* Hud, 93

10231* Şuara suresi 89

10232* Hud suresi 94.a yet

10233* A'raf, 91; Ankebut suresi 37

10234* Hud suresi 94

10235* Tefsir'ul Mizan 10/377

1316. Bölüm

Musa (a.s) ve Harun (a.s)

"And olsun ki, Mûsa ve Harun'a eğriyi doğrudan ayıran kitabı sakınanlar için ışık ve öğüt olarak verdik." *10236

"Peygamberlerden bir kısmını daha önce sana anlatmış, bir kısmını da anlatmamıştık ve Allah, Mûsa'ya gerçekten hitab etmişti." *10237

bak. Bakara, 49-93; Hud, 17, 110; Maide, 20-26; İbrahim, 5-8; Meryem, 51-53; Secde, 23-24; Ahzab, 69; Saffat, 114-122; Mümin, 53-54; Fussilet, 45; Ahkaf, 12; Kasas, 3-46; Enfal, 52-54; Yunus, 75-93; İsrâ, 101-104; Ta-Ha, 9-97; Muminun, 45-49; Şuara, 10-68; Sad, 12; Mumin, 23-45; Zuhruf, 46-56; Tahrim, 11; A'raf, 103-156, 159-162; Duhan, 17-33; Zariyat, 38-40; Saffat, 5; Muzzemmil, 15-16; Naziat, 15-26

4749.Resulullah (s.a.a): "İsrailoğullarından ilk Peygamber Musa, sonuncusu ise İsa'ydı. Onlar altı yüz Peygamber idiler." *10238

4750.İbn-i Abbas: "Resulullah (s.a.a): "Ben, İsa, Musa ve İbrahim'i gördüm. İsa'nın kıvrıkcık saçları vardı. Yüzü kırmızı ve göğsü geniş idi. Musa ise iri yarı, düz saçlı idi ve Zutt*10239 halkına benziyordu."Şöyle arzettiler: "İbrahim nasıl idi?" İbn-i Abbas şöyle dedi: "Kendi arkadaşınıza (yani Allah Resülü'ne) bakınız." *10240

4751.İmam Ali (a.s): "Hamd Allah'a mahsustur... O, Musa'ya söyleyeceğini söylemiş ve azametli ayetlerini kendisine göstermiştir. Ama ne bir uzuvla, aletle, konuşmayla ve dille." *10241

4752.İmam Ali (a.s): "Eğer istiyorsan, Musa Kelimullah'ın şöyle dediğini ikinci örnek olarak sunabilirim "Ya Rabbi! Bana indireceğin iyiliklere ihtiyacım var." Allah'a yemin olsun ki o, yediği ekmekten başka bir şey istemedi. Çünkü yerin bitirdiklerinden yiyordu." *10242

4753.İmam Sadık (a.s): "Allah Musa b. İmran'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Musa! Kullarımın arasından seni neden seçtiğimi ve sözüm için seni neden tercih ettiğimi biliyor musun?" Musa, "Hayır ey Rabbim!" diye arzetti. Allah ona şöyle vahyetti: "Ben yeryüzüne baktım ve karşımda senden daha mütevazi birini bulamadım." *10243

4754.Resulullah (s.a.a): "Firavun saltanatının Musa'nın eliyle yok olacağını görünce kahinleri çağırttı. Onlar da Firavun'u Musa'nın soyundan ve onun İsrailoğullarından olduğundan haberdar kıldı. Bu yüzden Firavun sürekli olarak kendi güçlerine İsrailoğullarından hamile kadınların karnının deşilmesini emrediyordu. Böylece Musa'yı öldürmek için yirmi bin küsür cenin öldürüldü. Ama Musa'yı öldürmeyi beceremedi. Zira Allah Tebarek ve Teala onu koruyordu." *10244

10236* Enbiya, 48.a yet

10237* Nisa, 164.ayet

10238* el-Bihar, 13/7/5

10239* Munteh'el-Erb ve Ekreb'ul-Mevarid'de yer aldığına göre Zutt Hindistan'da olan bir taifenin adıdır ve Cut kelimesinin Arapçalaştırılmıştır.

10240* et-Tabakat'ül-Kübra, 1/417

10241* Nehc'ul-Belağa, 182. hutbe

10242* a.g.e. 160

10243* Emali'et Tusi, 165/275

10244* el-Bihar, 13/284/1

Musa ve Harun'un (a.s) Kıssası Hakkında Kısa Bir Söz

Musa (a.s) Mısır'da İsrailoğullarından olan bir ailede dünyaya geldi. Musa, Firavun'un emriyle israiloğullarının erkek çocuklarının boğazlandığı bir zamanda dünyaya geldi. Musa'nın annesi onu bir sepete koydu ve Nil'in sularına bıraktı. Firavun onu aldı ve süt vermesi ve büyütmesi için onu annesine geri çevirdi. Böylece Musa (a.s) Firavun'un evinde büyüyüp gelişti.

Buluğ çağına erince kıptılardan birini öldürdü. Firavun ve saray ehlinin kisas ederek kendisini öldüreceğinden korktuğundan Medyen'e kaçtı. Meyyen'de Şuayb Peygamberin (a.s) yanında kaldı. Onun kızlarından biriyle evlendi. Şuayb'a hizmet için kararlaştırdıkları süre sona erince de kendi ailesiyle Mısır'a doğru gitti. Tur dağı tarafında bir ateş gördü. Karanlık gecede yolu kaybettiği için Musa ailesini orada durdurdu. Kendisi bir miktar ateş getirmek için veya ateşin yanında birisi varsa ondan yolu sormak için ateşe doğru gitti. Ateşe yaklaştığında o bereketli topraklardaki vadinin sağ sahilindeki ağaçtan Allah ona seslendi. Onunla konuştu. Onu risaletine seçti. İçinde asa ve yed-i beyza mucizesi de dahil olmak üzere dokuz peygamberlik mucizesini ona verdi ve Firavun taraftarlarına ilahi mesajı ulaştırmak ve israiloğullarını kurtarmak için seçti ve ona Firavun'a doğru gitmesini emretti.

Musa (a.s) Firavun'un yanına gitti. Onu hak dine davet etti, ondan İsrailoğullarını kendisiyle göndermesini onlara işkence ve eziyet etmekten el çekmesini istedi ve Firavun'a asa ile yed-i beyza mucizesini gösterdi. Ama Firavun bunu kabullenmedi.

Sihirbazların sihiridir diyerek Musa (a.s) ile savaşmaya kalkıştı. Sihirbazlar sihirleriyle büyük

ejderhalar ve yılanlar gösterdiler ama Musa (a.s) asasını atınca asa aniden ejderhaya dönüştü ve o sihirlerin hepsini yuttu. Sihirbazlar secdeye kapanıp şöyle dediler: "Biz alemlerin Rabbi olan Allah'a Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik." Ama Firavun inkarından vazgeçmedi. Sihirbazları tehdit etti ve iman etmemelerini istedi. Musa (a.s) sürekli Firavun ve saraydakileri Allah'a davet etti. Tufan, çekirge, bit, kurbağa ve kan mucizelerini birbiri ardınca onlara gösterdi ama onlar kibir ve zorbalıktan geri dönmediler. Başlarına gelen her bela ve musibet karşısında şöyle diyorlardı: "Ey Musa! Rabbine nezdindeki ahit üzere dua et, eğer bu azabı bizden kaldıracak olursa kesinlikle ona iman edeceğiz ve israiloğullarını kesinlikle seninle birlikte göndereceğiz. Ama Allah belli bir zamana kadar taktir edilen azabını onlardan kaldırıncaya kadar yeniden sözlerinden cayıyor, ahidini bozuyorlardı.

Bu yüzden Allah Musa'ya (a.s) İsrailoğullarıyla birlikte gece hareket etmesini emretti. Onlar hareket ettir ve deniz sahiline kadar ulaştılar. Firavun ise ordularıyla birlikte onları takibe koyuldu. Bu iki grup birbirini görünce Musa'nın taraftarları şöyle dedi: "Bize ulaşacaklar." Musa (a.s) şöyle buyurdu: "Hayır, zira Rabbim benimle birlikte ve çok yakında bize doğru yolu gösterecektir." Böylece Musa'ya asasını denize vurması emredildi. Musa asasını denize vurunca da su yarıldı. İsrailoğulları denizden geçtiler, Firavun ve ordusu da onların arkasından denize girdiler. Hepsini girdikten sonra da Allah suyu her iki taraftan birleştirdi ve bütün Firavun ordusu boğuldu.

Allah İsrailoğullarını, Firavun ve ordusunun elindekurtarıp onları ne bir suyun ve ne de bir otun bulunmadığı kurak bir toprağa çıkardı. Allah yine onlara lütfetti. Kendilerine bildircin ve kudret helvası indirdi. Musa'ya asasını taşa vurmasını emretti. Musa asasını taşa vurunca da on iki pınar fışkırdı. İsrailoğullarından her kabile kendi çeşmesine gidiyor ve o çeşmeden içiyordu. Kudret helvası ve bildircin eti yiyor ve gökteki bulutlar üzerlerine gölge salıyordu.

Böylece Allah kendisine Tevrat'ı indirmek için Musa (a.s) ile kırk gece Tur dağında sözleşti. Musa Allah ile konuştuğunu işitmeleri için de kavminden yetmiş kişiyi seçti. O yetmiş kişi Allah'ın Musa ile konuşmasını işitti. Ama şöyle dediler: "Allah'ı apaçık görmedikçe asla sana iman etmeyiz." Aniden baktıkları bir halde üzerlerine yıldırım düştü. Lakin Allah Musa'nın duasıyla onları yeniden diriltti. Kırk gün tamamlanınca da Musa'ya Allah Tevrat'ı nazil buyurdu ve ona kavminden ayrıldıktan sonra Samiri'nin kavmini saptırdığını ve hepsinin buzağıya taptığını haber verdi.

Musa (a.s) gazap ve hüznü ile kavmine geri döndü. Buzağıyı ateşe verdi, külünü denize döktü, Samiri'yi kovdu ve ona şöyle buyurdu: "Git ve hayatın boyunca şöyle de: "La mesase" (Bana dokunmayınız). Diğer kimselere de tevbe etmelerini ve tevbelerinin kabul olması için nefislerini öldürmelerini emretti. Ama onlar yine Tevrat'ın hükümlerini kabul etmekten imtina ettiler. Sonunda Allah üzerlerine Tur dağına yükseltti.

İsrailoğulları bildircin ve kudret helvasını yemekten de bezdiler. Sonunda da şöyle dediler: "Biz bir çeşit yemek yemeye sabredemeyiz." Musa'dan (a.s) Rabbine dua ederek yeşillik, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan gibi yerin bitirdiklerini istemesini talep ettiler. Bunun üzerine Allah onlara kendileri için taktir edilen mukaddes topraklara girmelerini emretti. Lakin İsrailoğulları buna yaklaşmadılar, bu yüzden Allah o mukaddes toprakları kendilerine haram kıldı. Onları kırk yıl boyunca Tiyh çölünde şaşkınlık içinde gezmeye müptela kıldı. *10245

10245* Tefsir'ul Mizan 16/40

1317. Bölüm

Musa (a.s) ve Hızır (a.s)

"Mûsa, genç arkadaşına: "Ben iki denizin birleştiği yere ulaşmağa, yahut yıllarca yürümeye kararlıyım" demişti."

"Duvar ise, şehirde iki yetim erkek çocuğa aitti. Duvarın altında onların bir hazinesi vardı; babaları da iyi bir kimseydi. Rabbin onların erginlik çağına ulaşmasını ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarmalarını istedi. Ben bunları kendiliğimden yapmadım. İşte dayanamadığın işlerin içyüzleri budur." *10246

4755.Resulullah (s.a.a): "Allah kardeşim Musa'ya rahmet etsin! Utandı ve o sözü söyledi. Eğer yoldaşıyla kalsaydı, şüphesiz en ilginç şeyleri görürdü." *10247

4756.İmam Sadık (a.s): "Hızır, Allah Tebarek ve Teala'nın kavmine gönderdiği mürsel bir Peygamberdi. O kavmini Allah'ı bir bilmeye, peygamberlerini ve elçilerini ikrar etmeye ve kitabını kabullenmeye çağırırdı. Hızır'ın mucizesi de oturduğu her kuru tahtanın veya otsuz yerin yeşermesiydi ve bu yüzden o Hızır (yeşil) olarak adlandırılmıştır." *10248

4757.İmam Sadık (a.s): "Sehle mescidi o rakibin yeridir." Kendisine, "O rakip kimdir?" Diye sorulunca da şöyle buyurmuştur: "Hızır (a.s)."*10249

4758.İmam Rıza (a.s): "Hızır hayat suyundan içti ve bu yüzden hayattadır. Sur'a üfürülünceye kadar da ölmeyecektir." *10250

10246* Kehf, 60, 82
10247* el-Bihar, 13/284/1
10248* İlel'uş-Şerayi', 59/1
10249* el-Bihar, 13/303/27
10250* Kemal'ud-Din, 390/4

Musa ve Hızır'ın Kur'ân'daki Kıssası

O alim kimse kendisine şöyle dedi: "Sen bende gördüğün şeylere tahammül gücüne sahip değilsin. O şeylerin hakikatini ve gerçeğini bilmiyorsun. Zira haberdar olmadığın şeyler hususunda nasıl sabredebilirsin?" Musa (a.s) Allah'ın izniyle sabredeceğine ve hiç bir işine muhalefet göstermeyeceğine dair söz verdi. O alim kimse (Bilgin kimse) isteği ve vadi üzere şöyle dedi: "Eğer bana tabi olursan bizzat ben bir açıklama yapmadığım sürece hiçbir şey hakkında bana soru sormaman gerekir."

Böylece Musa (a.s) ve o alim kimse birlikte yola koyuldular ve içinde bir takım yolcuların da bulunduğu bir gemiye bindiler. Musa (a.s) o alimin zihninden geçen şeylerden haberdar değildi. Zira o bilgin şahıs gemiyi deldi dolayısıyla geminin batmasından korkuluyordu. Bu iş Musa'yı (a.s) şaşkınlığa düşürdü ve dolayısıyla da verdiği sözü unuttu ve bu yüzden de ona şöyle dedi: "Yolcuları batırmak için mi gemiyi deldin? Kötü bir iş yaptın." O bilgin şahıs şöyle buyurdu: "Ben sana asla benimle birlikte sabredemeyeceğini söylemedim mi?" Musa (a.s) verdiği sözü unuttuğundan dolayı ondan özür diledi ve şöyle dedi: "Beni unuttuğum şey sebebiyle kınama ve işlerim hususunda bana sıkı davranmak."

O ikisi birlikte yola koyuldular, sonunda bir çocuğun yanına vardılar. O bilgin şahıs o çocuğu öldürdü. Musa (a.s) yine kendisini tutamadı ve onu kınamaya başlayarak şöyle dedi: "Andolsun ki hiç kimseyi öldürmediği halde günahsız bir kimseyi öldürdün. Gerçekten de uygunsuz bir iş yaptın." Bilgin şahıs ona yeniden şöyle dedi: "Ben sana asla benimle birlikte sabredemezsin demedim mi?" Bu defa Musa (a.s) bir özür bulamadı ve razı olmadığı ayrılığı önlemek için bir neden ortaya koyamadı. Dolayısıyla ondan birlikteliklerinin başka bir soru sormaması şartıyla olmasını istedi. Eğer üçüncü defa soru soracak olursa artık ondan ayrılacaktı. Musa (a.s) istediği mühleti şöyle beyan etti: "Eğer bundan sonra sana bir şey soracak olursam artık benimle birlikte olma ve benim tarafımdan kesinlikle artık mazur olursun." Bilgin şahıs bunu kabul etti.

O ikisi yeniden yola koyuldular. Bir kasabaya uğradılar. Oldukça acıktıkları için o kasaba halkından yiyecek bir şey istediler. Ama hiç kimse onlara ikramda bulunmadı. Bu esnada yıkılmak üzere olan bir duvarı gördüler. Öyle ki insanlar o duvara yaklaşmaktan sakınıyordu. Bilgin şahıs duvarı düzeltti. Musa şöyle dedi: "Eğer isteseydin bunun için bir ücret alabilir ve bu vesileyle de açlığımızı giderebilirdik. Zira biz bu ücrete muhtaçlık ve bu insanlar da bize ikramda bulunmadı." Bilgin şahıs şöyle buyurdu: "Şimdi birbirimizden ayrılma zamanı geldi. Ben şimdi gördüğün ve tahammül edemediğin işlerin iç yüzünü sana bildireceğim." Daha sonra şöyle buyurdu: "O gemiye gelince o gemi denizde çalışan fakir kimselere aitti. O gemi vasıtasıyla hayatlarını temin ediyorlardı. Onların öte tarafında gemileri zorla gasbenden bir hükümdar vardı. Bu yüzden gemiyi deldim ki padişah ayıbından dolayı ona rağbet göstermesin.

O küçük çocuğa gelince anne babası mümin olduğu halde kendisi kafirdi. Eğer o hayatta kalacak olsaydı küfür ve isyanıyla onları da saptıracaktı. Böylece anne babası ilahi rahmete mahzar oldu ve Allah kendilerine o çocuk yerine daha temiz ve sevgili bir çocuk nasip etmesi için onu öldürmemi emretti ben de onu öldürdüm.

Ama o duvara gelince bu kasabada yaşayan iki yetim çocuğa aitti. O duvarın altında kendilerine ait olan bir hazine vardı. Babalarının temizliği sebebiyle bu ikisi ilahi rahmete mazhar oldular ve Allah bana ayakta kalması için o duvarı düzeltmemi emretti. O iki çocuk buluş çağına erişince hazinelerini dışarı çıkaracaklardır. Eğer o duvar yıkılacak olsaydı hazine ortaya çıkar ve insanlar onu talan ederlerdi."

Daha sonra şöyle buyurdu: "Ben bu işleri yaparken kendi başıma hareket etmedim. Aksine Allah'ın emriyle yaptım. Bu işlerin sırrı da sana dediğim bu şeylerdi." Ardından o bilgin şahıs Musa'dan ayrıldı. *10251

10251* Tefsir'ul Mizan, 13/350

1318. Bölüm

İsmail b. Hazkil (a.s)

"Kitapta İsmail'e dair anlattıklarımızı da an. Çünkü o sözünde doğru bir kimse idi, tarafımızdan gönderilmiş bir peygamberdi. Çevresinde bulunanlara namaz kılmalarını, zekât vermelerini emrederdi. Rabbinin katında hoşnutluğa ermişti." *10252

4759. İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah'ın kitabında, "Kitapta İsmail'i an" diye buyurduğu İsmail, İbrahim'in oğlu İsmail değildir. O aziz ve celil olan Allah'ın kendi kavmine gönderdiği Peygamberlerden bir Peygamber idi. Kavmi onu tuttu, başının ve yüzünün derisini soydular. Bir melek yanına gelerek ona şöyle dedi: "Allah beni senin yanına gönderdi. Bana istediğini buyur." O şöyle dedi: "Ben Hüseyin'e (a.s) yapılan şeyi uyuyorum." *10253

4760. İmam Sadık (a.s): "İsmail gönderilmiş bir peygamber idi. Kavmi ona musallat oldu. Başının ve yüzünün derisini soydular. Sonra alemlerin rabbi tarafından bir melek yanına geldi ve şöyle dedi: "Rabbin sana selam gönderdi ve: "Sana yapılanı gördüm." Allah bana sana itaat etmemi emretmiştir. O halde bana istediğini buyur." O şöyle buyurdu: "Benim örnek aldığım kimse Hüseyin b. Ali'dir (a.s)." *10254

4761. Tefsir-i Kumi'de Allah-u Teala'nın "Kitapta İsmail'i an. Şüphesiz o sözünde duran doğru bir kimseydi" ayeti hakkında şöyle yer almıştır: "İsmail bir söz verdi ve söz verdiği arkadaşını tam bir yıl bekledi. Bu İsmail b. Hazkil'dir (a.s)." *10255

- 10252* Meryem, 54-55ler
10253* İlel'uş-Şerayi', 77/2
10254* a. g. e. 78/3
10255* Tefsi-i Kumi, 2/51

1319. Bölüm

Elyesa (a.s)

"İsmail'i, Elyesa'yı, Yunus'u, Lut'u da (doğru yola eriştirdik) Hepsini alemlere üstün kıldık." *10256

4762. İmam Rıza (a.s), bir Hıristiyan olan Casliyk ile yaptığı tartışmasında şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz Elyesa' da İsa'nın (a.s) yaptığını yapıyordu; suyun üzerinde yürüyor, ölüleri diriltiyor, anadan doğma körlere ve abraş hastalığına yakalanan kimselere şifa veriyordu. Buna rağmen ümmeti onu Rab (ilah) edinmedi." *10257

- 10256* En'am, 86
10257* İhticac, 2/407/307

1320. Bölüm

Zülkifl (a.s)

"İsmail, İdris ve Zülkifl hakkında anlattığımızı da an; onların her biri sabredenlendendi. Onları rahmetimizin içine aldık; doğrusu onlar iyilerdendi." *10258

"İsmail'i, Elyesa'yı, Zülkifl'i de an. Hepsi de iyilerdendi." *10259

4763. İmam Cevad (a.s), kendisine, "Zülkifl'in adı nedir ve o da Peygamberlerden biri midir?" diye soran Abdulazim Haseni'ye şöyle buyurmuştur: "Zikri yüce olan Allah-u Teala yüz yirmi dört bin Nebi gönderdi. Bunlardan yüz on üç tanesi Resul idi. Zülkifl (a.s) da onlardan biriydi. O da Süleyman b. Davud'dan (a.s) sonra yaşadı ve insanlar arasında Davud gibi hüküm verdi. Aziz ve celil olan Allah'tan başkası için gazaplanmadı. Adı Uveydiya idi. O azameti yüce olan Allah'ın kendi kitabında zikrettiği ve hakkında şöyle buyurduğu kimsedir: "İsmail, Elyesa ve Zülkifl'i an ve hepsi de şüphesiz iyilerden idiler." *10260

- 10258* Enbiya, 85, 86
10259* Sad, 48
10260* Kises'ul-Enbiya, 213/277

1321. Bölüm

Davud (a.s)

"Onların söylediklerine sabret; güçlü kulumuz Davud'u an; o, daima Allah'a yönelirdi.

"...Ey Davud! Seni şüphesiz yeryüzünde hükümlan kıldık, o halde insanlar arasında adaletle hükmet, hevese uyma, yoksa seni Allah'ın yolundan saptırır. Doğrusu, Allah'ın yolundan sapanlara, onlara, hesap gününü unutmalarına karşılık çetin azâb vardır." *10261

"And olsun ki, Tevrat'tan sonra Zebur'da da yeryüzüne ancak iyi kullarımın mirasçı olduğunu yazmıştık." *10262

bak. Nisa, 163; İsrâ, 55; Maide, 78-79; En'am, 84; Enbiya, 78,80; Neml, 15; Sebe, 10,11

4764.Resulullah (s.a.a): "Davud insanların en abid olanıydı." *10263

4765.Resulullah (s.a.a): "İnsanlar Davud'un bir hastalığa mübtela olduğunu sanıyor ve onu ziyaret ediyorlardı. Oysa ona hiçbir şey olmamıştı ve sadece Allah-u Teala'dan şiddetle korkuyordu." *10264

4766.İmam Ali (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Davud'a (a.s) şöyle vahyetti: "Eğer beytülmalden yemen ve kendi elinle kazanmaman durumu olmasaydı iyi bir kul idin." İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Davud (a.s) bunun üzerine ağladı. Aziz ve celil olan Allah da demire şöyle vahyetti: "Kulum Davud için yumuşak ol." Ardından demir yumuşadı. Allah-u Teala demiri onun için yumuşattı. O günden sonra Davud günde bir zirh örüyor ve onu bin dirheme satıyordu. O üçyüz altmış zirh ördü ve onu üç yüz altmış bin dirheme sattı ve böylece beytülmalden müstağni oldu." *10265

4767.İmam Bakır (a.s): "Davud (a.s) Şamat bölgesinden İstahar bölgesine kadar hükümlanlık etti. Aynı şekilde Süleyman'ın mülkü de böyledi." *10266

4768.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetti: "Ne oldu ki seni böyle yalnız görüyorum?" O şöyle arzetti: "Senin için insanları terkettim ve onlar da beni terkettiler." Allah şöyle buyurdu: "Ne oldu da seni sessiz görüyorum?" O şöyle arzetti: "Senden korkum beni sessiz kıldı." Allah şöyle buyurdu: "Ne oldu ki seni üzgün görüyorum?" O şöyle arzetti: "Senin aşkın ve muhabbetin beni üzgün kılmıştır." Allah şöyle buyurmuştur: "Ne oldu ki seni fakir görüyorum, oysa seni nasıplendirmiştim?" O şöyle arzetti: "Senin hakkını eda etmek beni fakir kılmıştır." Allah şöyle buyurdu: "Ne oldu ki seni hor görüyorum?" O şöyle arzetti: "Senin nitelendirilmesi zor azametini beni hor kılmıştır ve bu azamet senin hakkındır!" Azameti yüce olan Allah şöyle buyurdu: "O halde beni göreceğin o gün fazlım ve ihsanımla sana müjdeler olsun sana istediğin her şeyi bağışlayacağım. İnsanlara karış, onlara karşı güzel ahlakla davran. Ama amellerinde onlarla birlikte olma ki kıyamet günü benden istediğini elde edersin." *10267

4769.Bihar'ul Envar'da şöyle yer almaktadır: "Rivayet edildiği üzere Davud (a.s) tek başına çöle gitti. Allah-u Teala ona şöyle vahyetti: "Ey Davud! Sana ne oldu da seni böyle yalnız görüyorum?" O şöyle arzetti: "Allah'ım! Bende seni görme aşkı şiddetlendi ve bu şevk benimle yaratıkların arasına engel oldu." Allah ona şöyle vahyetti: "Onlara geri dön, zira kaçan bir kulu yanına getirecek olursan senin adını levhada iyilikle kaydederim." *10268

10261* Sad, 17, 26

10262* Enbiya, 105

10263* Kenz'ul-Ummal, 32322

10264* a. g. e. 32323

10265* el-Fakih, 3/162/3594

10266* el-Hisal, 248/110

10267* Emali'es-Seduk, 164/1

10268* el-Bihar, 14/40/26

1322. Bölüm

Süleyman (a.s)

"Süleyman Davud'a varis oldu: "Ey insanlar! Bize kuş dili öğretildi ve bize her şeyden bolca verildi. Doğrusu bu apaçık bir lütuftur" dedi."*10269

bak. Nisa, 163; En'am, 84; Enbiya, 81, 82; Sebe, 12-13; Sad, 30-40; Neml, 17-44; Bakara, 102

Süleyman (a.s) eşine şöyle diyen erkek bir serçe gördü: "Neden kendini benden esirgiyorsun? Eğer istersen (veya istersem) Süleyman'ın kubbesini gagamla kaldırır onu denize atarım!" Süleyman

gölümser bir halde o serçeye şöyle dedi: "Gerçekten de bu şeyi yapabilir misin?" Serçe ona şöyle dedi: "Hayır, ey Allah'ın Resulü! Ama bazen erkek, eşi için kendini göstermeye çalışır ve kendini onun yanında büyük göstermek ister. Aşık insanı söylediğinden dolayı kınamak doğru değildir." Süleyman dişi serçeye şöyle buyurdu: "Neden kendini ondan esirgiyorsun, oysa o sana aşık olmuştur." Serçe şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü! O aşık değildir, sadece aşk sözünü etmektedir. Çünkü benimle birlikte benden başkasını da sevmektedir." Dişi serçenin bu sözü Süleyman'ın kalbini etkiledi. Şiddetle ağladı. Kırk gün insanların yanından ayrıldı ve bu müddet boyunca Allah-u Teala'dan kalbini kendisinden başkasının sevgisinden boş kılmasını ve sevgisini başkalarının sevgisiyle karıştırmamasını diledi." *10270

4770.Süleyman (a.s): "İnsanlara verilen veya verilmeyen herşey bize verilmiştir. İnsanlara öğretilen ve öğretilmeyen herşey bize öğretilmiştir. Ama gizli ve açıkta Allah'tan korkmaktan, zenginlik ve fakirlikte iktisatlı olmaktan, hoşnutluk ve gazap anında hak sözü söylemekten ve her durumda aziz ve celil olan Allah'ın dergahına yalvarıp yakarmaktan daha üstün bir şey bulmadım." *10271

4771.İmam Ali (a.s): "Eğer bir kimse bekaya tırmanmak için bir merdiven, ölümü kendinden savmak için bir yol bulabilseydi; cinlerin ve insanların hükümeti uhdesine verilen ve nübüvvetle birlikte kuşu ve vahşi hayvanları bana müsahhar (egemenliğimde) kıldı. Bana kuşların dilini öğretti ve bana herşeyden başta bulundu. Ama bana verdiği bütün bu saltanatına rağmen bir gün bile akşama kadar sevinç içinde olamadım. Dolayısıyla da yarın saraya girmeyi, damına çıkmayı ve (egemenliğimin altındaki) ülkeleri seyretmeyi istiyorum. Dolayısıyla hiç kimsenin yanına gelip günümü acı ve hüzünlü kılacak bir haber getirmesine izin vermeyin." Ashabı, "Olur" dediler. Ertesi gün Süleyman esasını aldı. Sarayının damının en yüksek noktasına çıktı. Asasına dayandı ve kendisine verilen şeye sevinerek (egemenliği altındaki) ülkelere baktı. Aniden gözü güzel yüzlü ve güzel giyimli bir gence ilişti. Bu genç sarayının bir köşesinden ona doğru geliyordu. Süleyman onu görünce şöyle dedi: "Seni kim bu saraya soktu, oysa ben bu gün yalnız kalmak istemişim. Kimin izniyle saraya girdin?" O genç şöyle dedi: "Bu sarayın Rabbi beni bu saraya soktu ve onun izniyle girdim. Süleyman şöyle dedi: "Elbette bu sarayın Rabbi, bu saraya benden daha layıktır. Sen kimsin?" O şöyle dedi: "Ben ölüm meleğiyim." Süleyman şöyle dedi: "Niçin geldin?" O şöyle dedi: "Ben senin canını almak için geldim." Süleyman şöyle buyurdu: "Görevini yerine getir, zira bu gün benim sevinç günümdür. Aziz ve celil olan Allah bana kendisini görmekten başka bir sevincin olmamasını istemiştir. Bunun üzerine Süleyman asasına dayandığı bir halde ölüm meleği onun canını aldı. Süleyman uzun bir müddet bir ölü gibi asasına dayandı, insanlar onu görüyor ve hayatta olduğunu sanıyordu. Bir süre sonra onun hakkında şüpheye ve ihtilafa düştüler. Bazıları şöyle dediler: "Uzun günlerdir Süleyman asasına dayanmış durumdadır, ne yorulmuş, ne uyumuş, ne bir şey içmiş, ne de bir şey yemiştir. O ibadet etmemiz gereken rabbimizdir." Bir grubu da şöyle dedi: "Süleyman sihirbazdır. Sihirle gözlerimize asasına dayandığını göstermektedir, ama gerçek bu değildir." Müminler ise şöyle dediler: "Süleyman Allah'ın kulu ve Peygamberidir, Allah onu kendi isteği ile tedbir ve idare etmektedir." Süleyman hakkında bu farklı görüşler ortaya çıkınca aziz ve celil olan Allah, bir güve gönderdi. Bu güve Süleyman'ın asasını içerden kemirdi, asa kırıldı ve Süleyman (a.s) sarayının üzerinden yüz üstü yere düştü." *10275

4772.İmam Sadık (a.s): "Süleyman (a.s) misafirlerine et ve beyaz ekme kendi ailesine ise kepekli buğdaydan ekme yedirtirdi. Kendisi ise pişmemiş arpa ekmeğinden yedi." *10273

4773.İmam Sadık (a.s): "Peygamberlerden cennete en son girecek olan Süleyman bin Davut'tur (a.s) ve bu kendisine dünyada başta bulunulduğu içindir." *10274

4774.İmam Sadık (a.s): "Bir gün Süleyman bin Davud ashabına şöyle buyurdu: "Allah Tebareke ve Teala bana benden sonra hiç kimseye layık olmayan bir saltanat başta. Rüzgarı, insanı, cinni, kuşu ve vahşi hayvanları bana müsahhar (egemenliğimde) kıldı. Bana kuşların dilini öğretti ve bana herşeyden başta bulundu. Ama bana verdiği bütün bu saltanatına rağmen bir gün bile akşama kadar sevinç içinde olamadım. Dolayısıyla da yarın saraya girmeyi, damına çıkmayı ve (egemenliğimin altındaki) ülkeleri seyretmeyi istiyorum. Dolayısıyla hiç kimsenin yanına gelip günümü acı ve hüzünlü kılacak bir haber getirmesine izin vermeyin." Ashabı, "Olur" dediler. Ertesi gün Süleyman esasını aldı. Sarayının damının en yüksek noktasına çıktı. Asasına dayandı ve kendisine verilen şeye sevinerek (egemenliği altındaki) ülkelere baktı. Aniden gözü güzel yüzlü ve güzel giyimli bir gence ilişti. Bu genç sarayının bir köşesinden ona doğru geliyordu. Süleyman onu görünce şöyle dedi: "Seni kim bu saraya soktu, oysa ben bu gün yalnız kalmak istemişim. Kimin izniyle saraya girdin?" O genç şöyle dedi: "Bu sarayın Rabbi beni bu saraya soktu ve onun izniyle girdim. Süleyman şöyle dedi: "Elbette bu sarayın Rabbi, bu saraya benden daha layıktır. Sen kimsin?" O şöyle dedi: "Ben ölüm meleğiyim." Süleyman şöyle dedi: "Niçin geldin?" O şöyle dedi: "Ben senin canını almak için geldim." Süleyman şöyle buyurdu: "Görevini yerine getir, zira bu gün benim sevinç günümdür. Aziz ve celil olan Allah bana kendisini görmekten başka bir sevincin olmamasını istemiştir. Bunun üzerine Süleyman asasına dayandığı bir halde ölüm meleği onun canını aldı. Süleyman uzun bir müddet bir ölü gibi asasına dayandı, insanlar onu görüyor ve hayatta olduğunu sanıyordu. Bir süre sonra onun hakkında şüpheye ve ihtilafa düştüler. Bazıları şöyle dediler: "Uzun günlerdir Süleyman asasına dayanmış durumdadır, ne yorulmuş, ne uyumuş, ne bir şey içmiş, ne de bir şey yemiştir. O ibadet etmemiz gereken rabbimizdir." Bir grubu da şöyle dedi: "Süleyman sihirbazdır. Sihirle gözlerimize asasına dayandığını göstermektedir, ama gerçek bu değildir." Müminler ise şöyle dediler: "Süleyman Allah'ın kulu ve Peygamberidir, Allah onu kendi isteği ile tedbir ve idare etmektedir." Süleyman hakkında bu farklı görüşler ortaya çıkınca aziz ve celil olan Allah, bir güve gönderdi. Bu güve Süleyman'ın asasını içerden kemirdi, asa kırıldı ve Süleyman (a.s) sarayının üzerinden yüz üstü yere düştü." *10275

- 10269* Nemi, 16
- 10270* el-Bihar, 14/95/3
- 10271* el-Hisal, 241/91
- 10272* Nehc'ul-Belağa, 182. hutbe
- 10273* ed-Deavat lir-Ravendi, 142/363
- 10274* Mustedrefat-u Serair, 41/7
- 10275* İlel'uş-Şerayı', 73/2

1323. Bölüm

Zekeriyya (a.s)

"Zekeriyya da: "Rabbim! Beni tek başıma bırakma, sen varislerin en hayırlısını" diye nida etmişti.

Biz de ona icabet ederek, Yahya'yı bahsetmiş, eşini de doğum yapacak hale getirmiştik. Doğrusu onlar iyi işlerde yarışıyorlar, korkarak ve umarak bize yalvarıyorlardı. Bize karşı gönülden saygı duyuyorlardı." *10276

bak. Al-i İmran, 38-41; Meryem, 1-12

4775.Resulullah (s.a.a): "İsrailoğulları Zekeriyya'yı öldürmek için aramaya koyuldular. Zekeriyya çöle kaçtı. Bir ağaç ağzını açtı ve Zekeriyya içine girdi. Ama elbisesinin bir parçası dışarıda kaldı. İsrailoğulları da gelip ağacın üstüne çıktılar ve onu testereyle biçtiler." *10277

4776.Resulullah (s.a.a): "Zekeriyya marangoz idi." *10278

10276* Enbiya, 89-90

10277* Kenz'ul-Ummal, 32330

10278* a. g. e. 32329

1324. Bölüm

Yahya (a.s)

"Ey Zekeriyya! Sana, Yahya isminde bir oğlanı müjdeliyoruz. Bu adı daha önce kimseye vermemiştik" buyurdu. "Ey Yahya! Kitab'a kuvvetle sarıl" deyip daha çocukken ona hikmet, katımızdan kalp yumuşaklığı ve temizlik verdik. O, Allah'tan sakınan ve anasına babasına karşı iyi davranan bir kimse idi, baş kaldıran bir zorba değildi. Doğduğu günde, öleceği günde ve dirileceği günde ona selam olsun." *10279

4777.Resulullah (s.a.a): "Allah kardeşim Yahya'ya rahmet etsin! Daha bir çocuk olan Yahya'yı oyuna davet ettiklerinde o şöyle buyurmuştur: "Ben oyun için mi yaratıldım?" Böyle bir kimse buluş yaşına geldiğinde neler söyler!" *10280

4778.İmam Kazım (a.s): "Yahya b. Zekeriyya (a.s) sürekli ağlıyor, asla gülmüyordu. İsa b. Meryem ise hem ağlıyor hem de gülüyordu. İsa'nın (a.s) yaptığı iş Yahya'nın (a.s) yaptığı işten daha üstündü." *10281

4779.İmam Sadık (a.s) babalarından naklen şöyle buyurmuştur: "Yahya (a.s) ile şeytan arasındaki konuşmada Yahya (a.s) şöyle buyurdu: "Bana bir an olsun galip gelebildin mi?" Şeytan şöyle dedi: "Hayır ama sende hoşlandığım bir sıfat vardır."Yahya, "O haslet nedir?" diye sorunca Şeytan şöyle dedi: "Sen çok yiyen bir kimsesin, "İftar edince o kadar yiyorsun ki sonunda sindirim bozukluğuna mübtela oluyorsun ve bu iş seni bazı namazlardan gece ibadet için kalkmaktan alı koymaktadır." Yahya şöyle buyurdu: "Allah'a söz veriyorum ki bundan sonra hayatta kaldığım müddetçe hiçbir yemekten doyasıya yemeyeceğim." İblis şöyle dedi. "Ben de Allah'a söz veriyorum ki bundan sonra hayatta kaldığım müddetçe asla bir Müslüman'a nasihat etmeyeceğim." Ardından dışarı çıktı ve ondan sonra artık Yahya'nın (a.s) yanına geri dönmedi." *10282

10279* Meryem, 7 ile 12-15

10280* Kenz'ul-Ummal, 32425

10281* el-Kafi, 2/665/20

10282* Emali'et-Tusi, 340/692

1325. Bölüm

İsa (a.s)

"Allah katında İsa'nın misali kendisini topraktan yaratıp sonra ol demesiyle olmuş olan Adem'in durumu gibidir." *10283

"Ve, "Meryem oğlu İsa Mesih'i, Allah'ın elçisini öldürdük" demelerinden ötürüdür. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar, fakat onlara öyle göründü. Ayrılığa düştükleri şeyde doğrusu şüphededirler, bu husustaki bilgileri ancak sanıya uymaktan ibarettir, kesin olarak onu öldürmediler. Bilakis Allah onu kendi katına yükseltti. Allah güçlüdür, hikmet sahibidir. Kitab ehlinde, ölmeden önce, İsa'ya inanmayacak yoktur. O, gerektiği gibi inanmadıklarından, kıyamet günü onların aleyhine şahit olur." *10284

bak. Al-i İmran, 45-58; Meryem, 16-34; Bakara, 87, 253; Maide, 110-118; Müminun, 50; Zuhuruf, 57-65; Sad, 6, 14; Hadid, 27

4780.Mesih (a.s): "Hizmetçim iki elimdir, merkebin iki ayağımdır, yeryüzü yatağım, taşlar

yastığımdır. Kışın bana sıcaklık veren güneş alan yerlerdir. Geceleyin fakirlik içinde ve gündüz de yokluk içinde yaşarım. Buna rağmen yeryüzünde benden daha zengin birisi yoktur." *10285

4781.Resulullah (s.a.a): "İsrailoğullarının altıyüz Peygamberi vardı. Bunların ilki Musa (a.s) sonuncusu ise İsa (a.s) idi." *10286

4782.Resulullah (s.a.a): "İsa'nın (a.s) göğe götürülünceye kadar yemeği bakla idi. İsa gökyüzüne götürüldüğü zamana kadar ateşte pişirilmiş bir yemek yemedi." *10287

4783.Resulullah (s.a.a): "Ey Ümmü Eymen! Kardeşim İsa'nın kahvaltı için akşamdan kalan bir yemeği ve akşam için de kahvaltı dan kalan bir şeyi saklamadığını bilmiyor musun? O ağaç yapraklarından besleniyor, yağmur suyundan içiyor, palas giyiyor ve nerede gece olursa orada sabahlıyor ve şöyle diyordu: "Hergün kendi rızkını getirir." *10288

4784.Resulullah (s.a.a): "Ben İsa b. Meryem-i gördüm. O beyaz tenli ve kılıç gibi ince belli zayıf biriydi." *10289

4785.İmam Ali (a.s), İsa'nın (a.s) sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "İstersen İsa b. Meryem (a.s) hakkında söz edeyim. O da taşı yastık yapıyor, sert şeyler giyiyordu ve katıksız kuru yiyecekler yiyordu. Azağı açlık, gece lambası ay, kışın barınağı yeryüzünün doğusu ve batısıydı. Meyveleri ve sebzeleri, yeryüzünde canlılar için biten şeylerdi. Ne onu fitneye düşürecek bir hanımı, ne hüzünlendirecek bir çocuğu, ne kendisini meşgul edeceği bir malı, ve ne de kendisini hor kılacak bir tamahı vardı. Bineği iki ayağı, hizmetçisi de iki eliydi." *10290

4786.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, İsa'dan (a.s) naklen: "Beni nerede olursam olayım bereketli karar kılmıştır" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani çok faydalı." *10291

10283* Al-i İmran, 59

10284* Nisa, 157-159

10285* el-Bihar, 14/239/17

10286* el-Hisal, 524/13

10287* Kenz'ul-Ummal, 32357

10288* a. g. e. 32358

10289* a. g. e. 32359

10290* Nehc'ul-Belağa, 160. hutbe

10291* Mean'il-Ahbar, 212/1

İsa'nın (a.s) Kıssası Hakkında Bir Söz

1-İsa (a.s) ve Annesinin Kıssası Kur'an'da Nasıl Geçer?

İmran'ın karısı, Mesih'in annesi İmran kızı Meryem'e hamile kalır. Karnındaki bebeği, doğurduğu zaman özgür kılınmış olarak mescide hizmet etmek üzere adar. O karnındaki bebeğin erkek olduğunu sanır. Çocuğu doğurup kız olduğunu anlayınca üzülür, iç geçirir. Sonra ona, "hizmet eden kadın" anlamına gelen "Meryem" adını verir. Meryem doğmadan önce babası ölür. Annesi onu mescide getirir ve kahinlere teslim eder. Hz. Zekeriyya da aralarındadır. Onun sorumluluğunu yüklenme hususunda birbirleriyle tartışırlar. Sonunda kura çekme hususunda anlaşırırlar. Kura amacıyla oklar çektiklerinde kura Zekeriyya'ya çıkar. Bunun üzerine Zekeriyya onun sorumluluğunu üstlenir. Erginlik çağına gelince, onu diğer kahinlerden ayıracak şekilde araya bir perde çekerler. Meryem bu özel bölmede Allah'a ibadet ederdi. Sadece Zekeriyya yanına girebilirdi. Zekeriyya mihrapta onun yanına her girişinde yanında bir rızık bulurdu. Zekeriyya, "Bunlar sana nereden geldi ey Meryem?" diye sorardı. O da, "Allah katından, Allah dilediğine hesapsız rızık verir" cevabını verirdi. Meryem (s. a) doğru sözlüydü. Allah tarafından günahlardan korunmuştu, masumeydi. Tertemizdi, arınmış ve seçilmişti. Meleklerin konuştuğu bir muhaddese idi. Melekler ona; "Allah seni seçti ve arındırdı" demişlerdi. O rabbine gönülden boyun eğendi ve Allah'ın alemlere olan ayetlerindendir." *10292

O, kendisine ayrılan özel bölmesinde bulunduğu bir sırada yüce Allah ona Ruh'u (Cebrail) gönderdi. Ruh ona normal bir insan olarak göründü. Ruh, Allah tarafından kendisine elçi olarak gönderildiğini ve görevinin Allah'ın izniyle ona babasız olarak bir çocuk bahşetmek olduğunu söyledi. Çocuğunun göstereceği göz kamaştırıcı mucizeleri müjdeledi. Yüce Allah'ın, onun oğlunu Ruh'ul-Kudüs'le destekleyeceğini, ona kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğreteceğini, yüce Allah'ın apaçık ayetler desteğinde onu İsrailoğullarına elçi olarak göndereceğini haber verdi. Onun misyonunu ve kıssasını anlattı. Sonra Ruh ona üfledi. Böylece normal bir şekilde gebe kalan bir kadın gibi çocuğuna gebe kaldı. *10293

Sonra Meryem, onunla ıssız bir yere çekildi. Doğum sancıları onu bir hurma dalına doğru sürükledi. "Keşke bundan önce ölseydim de hafızalardan silinip unutuluverseydim" dedi. Altından bir ses ona

şöyle seslendi: "Üzülme, Rabbin senin ayağının altında bir ark akıtmıştır. Hurma dalını kendine doğru salla, üzerine henüz oluşmuş taze hurma dökülür. Ye, iç gözün aydın olsun. Eğer insanlardan birini görürsen, ona, "Ben Rahman olan Allah'a oruç adadım, bugün hiç kimseyle konuşmayacağım" de. Böylece onu taşıyarak kavmine geldi."*10294 Meryem'in İsa'ya hamile kalması, onu doğurması, İsa'nın konuşması ve diğer varoluşsal özellikleri diğer insanlardan farklı değildi.

Kavmi onu bu halde görünce, onu kınamaya, ayıplamaya başladılar. Çünkü karşılarında gördükleri manzara, bir kadının kocasız olarak gebe kalıp bir çocuk doğurmuş olmasıydı. Dediler ki: "Ey Meryem! Sen gerçekten şaşılacak bir iş yaptın. Ey Harun'un kız kardeşi, senin baban kötü bir kişi değildi ve annen de azgın, utanmaz bir kadın değildi" Bunun üzerine Meryem çocuğu gösterdi. Dediler ki: "Henüz beşikte olan bir çocukla biz nasıl konuşabiliriz?" Çocuk şunları söyledi: "Şüphesiz ben, Allah'ın kuluym. Allah bana kitap verdi ve beni Peygamber kıldı. Nerede olursam olayım, beni kutlu kıldı ve hayat sürdüğüm sürece, bana namazı ve zekatı vasiyet etti, anneme itaati de. Ve beni mutsuz bir zorba kılmadı. Selam üzerimedir doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak yeniden kaldırılacağım gün." *10295

Sonra İsa (a.s) büyüdü, delikanlılık çağına geldi. O ve annesi, herkes gibi yiyip içiyorlardı. Yaşadıkları sürece diğer insanlarda bulunan varoluşsal arazlar, özellikler onlarda da vardı.

Sonra Hz. İsa'ya İsrailoğullarına tebliğ etmek üzere risalet, Peygamberlik verildi. O da bu misyonu yüklenir yüklenmez, onları tevhit dinine davet etti. Şöyle diyordu: "Ben size Rabbinizden bir ayetle geldim. Ben sizin için kuş şeklinde çamurdan bir şey yapar, sonra onun içine üflerim ve o Allah'ın izniyle bir kuş olur. Allah'ın izniyle doğuştan körü, alacalıyı iyileştiririm, ölüleri diriltirim. Yediklerinizi ve evlerinizde depoladıklarınızı size haber veririm. Bunda sizin için bir ayet vardır. Hiç kuşkusuz, Allah, benim de, sizin de Rabbinizdir. Şu halde O'na ibadet edin."...

...İsrailoğullarının iman etmelerinden ümidini kesinceye kadar onları Allah'ın birliğine ve yeni şeriatına davet etti. Soydaşlarının dik başlılıklarını, inatlarını, kahinlerin ve hahamların büyüklük taslamalarını görenek inanmalarından ümidini kesince, kendisine inanan bir avuç havariyi Allah'ın dininin yardımcıları olarak seçti.

Sonra Yahudiler onu öldürmek amacıyla ayaklandılar. Bunun üzerine Allah onu aldı ve katına yükseltti. Yahudiler birilerini ona benzettiler. Bazıları, "Biz onu öldürdük", bazıları da, "Biz onu astık" dediler. Oysa onlar yanlışlığa düştüler." *10296

10292* Al-i İmran, 35-44; Meryem, 16; Enbiya, 91; Tahrim, 12
10293* Al-i İmran, 45-51
10294* Meryem, 20-27
10295* Meryem, 27-33
10296* Tefsir'ul Mizan, 3/279

1326. Bölüm

İrmeya –Uzeyr- (a.s)

"Yahut altı üstüne gelmiş bir kasabaya uğrayan kimseyi görmedin mi? "Allah burayı ölümünden sonra acaba nasıl diriltecek?" dedi" *10297

4787.İmam Bakır (a.s), kendisine, "Bir şahıs karısıyla cinsel ilişkiye geçti ve kadın ikiz çocuğa hamile kaldı. Bu ikizlerin her ikisine de aynı anda hamile kaldı ve onları aynı anda doğurdu. O ikisi aynı anda öldüler ve her ikisi bir mezara koyuldular, ama onlardan biri yüz elli yıl yaşadı, diğeri ise elli yıl, bu iki kimse kimlerdir?" diyen Hıristiyan alime şöyle buyurmuştur: "Onlar Uzeyr ve Uzre idiler. Anneleri söylediğin gibi onlara aynı anda hamile kaldı ve söylediğin gibi onları aynı anda doğurdu. Uzeyr ve Uzre kaç yıl birlikte yaşadılar, ardından Allah Tebarek ve Teala Uzeyr'i yüz yıl öldürdü, ardından yeniden diriltti ve elli yıl daha Uzre ile yaşadı ve her ikisi de aynı anda öldüler." *10298

4788.İmam Sadık (a.s): "İrmeya Peygamber Buht'un-Nassar'ın Yahudiler ile yaptığı savaşta yıktığı Beyt'ul-Mukaddes'e ve etrafına bakıp, "Allah bunları ölümünden sonra nasıl diriltecek?" deyince, Allah onu yüz yıl öldürdü ve yeniden diriltti ve o organlarının yeniden nasıl birleştiğini, yeniden etinin bittiğini, eklemelerinin ve damarlarının nasıl da birleştiğini gördü. Bunun üzerine ayağa kalkınca şöyle buyurdu: "Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum." *10299

10297* Bakara, 259
10298* el-Kafi, 8/123/94
10299* İhticac, 2/230/223

1327. Bölüm

Yunus (a.s)

"Doğrusu Yunus da peygamberlerdendir. Dolu bir gemiye kaçmıştı. Gemide olanlarla karşılıklı kura çekmişti de yenilenlerden olmuştu, bu sebeple denize atılmıştı. Kendini kınarken onu bir balık yutmuştu. Eğer Allah'ı tespih edenlerden olmasaydı, tekrar diriltilecek güne kadar balığın karnında kalacaktı. Halsiz bir halde iken kendisini sahile çıkardık. Onun için, geniş yapraklı bir bitki yetiştirdik. Onu, yüz bin veya daha çok kişiye peygamber olarak gönderdik. Sonunda ona inandılar, bunun üzerine biz de onları bir süreye kadar geçindirdik." *10300
bak. Yunus, 98; Enbiya, 87, 88; Kalem, 48-50;

4789. Resulullah (s.a.a): "Hiçbir Peygambere "Ben Allah katında, Yunus b. Metta'dan daha iyiyim" demesi yakışmaz." *10301

4790. İmam Ali (a.s), kendisine, "Mahkumunu yeryüzünde gezdiren zindan hangisiydi?" diye soran Yahudilerden birine şöyle buyurmuştur: "Ey Yahudi adam! Mahkumunu yeryüzünde gezdiren zindan, Yunus'un karnında hapsediği balınaydı." *10302

10300* Saffat, 139-148

10301* Kenz'ul Ummal, 32423

10302* el-Bihar, 14/382/22

Yunus'un (a.s) Kıssası Hakkında Bir Söz

Yunus (a.s) peygamberlerden biriydi ve Allah onu yüz bin den fazla bir topluluk olan kavmine gönderdi. O kavmini Allah'a davet etti ama ona karşılık olarak sadece yalanladılar ve davasını reddettiler. Sonunda Yunus'un kendilerini tehdit ettiği azap çepeçevre onları kuşattı ve Yunus onların arasından dışarı çıktı.

Yunus'un kavmi azap ile karşı karşıya geldiğinde ve azabı da açık olarak gördüklerinde tümüyle iman ettiler ve münezzeh olan Allah'ın dergahına tevbe ettiler. Allah da kendilerini dünyada hor ve hakir kılan azabı onlardan kaldırdı.

Yunus (a.s) kavminin halini sordu ve azaplarının bertaraf edildiğini anladı. Ama adeta onların imanından ve tevbe ettiklerinden habersiz idi. Bu hal üzere kavmine geri dönmedi onlara karşı gazap halinde yoluna devam etti. Adeta efendisine kızıp kaçan ve kendisini bulamayacağını hayal eden kimsenin halini andırıyordu. Ardından Yunus (a.s) yük ve yolcu dolu bir gemiye bindi.

Yolda bir balina geminin yolunu kesti. Balinanın yemesi ve böylece de geminin kurtuluşu için birini denize atmaları gerekiyordu. Bu maksatla aralarında kura çektiler ve kura Yunus'un (a.s) adına çıktı ve onu denize attılar. Balina Yunus'u (a.s) yuttu ve gemi böylece kurtulmuş oldu.

Münezzeh olan Allah bir kaç gece ve gündüz Yunus'u (a.s) sağ salim balinanın karnında tuttu. Yunus (a.s) yaptığı şey dolayısıyla bunun ilahi bir azap olduğunu biliyordu. Dolayısıyla da balinanın karnından şöyle seslendi: "Senden başka ilah yoktur, sen münezzehsin, şüphesiz ben zalimlerden oldum."

Allah da Yunus'un (a.s) duasına icabet buyurdu ve balınaya Yunus'u (a.s) dışarı atmasını emretti ve balına Yunus'u (a.s) hasta olduğu bir halde karaya attı. Münezzeh olan Allah yapraklarının gölgesinde dinlenmesi için bir kabak fidesi bitirdi. Yunus'un (a.s) durumu düzelince de Allah onu kavmine geri gönderdi. Bu defa insanlar onun davetine icabet ettiler ve kendisine iman ettiler. Ve Allah da onları bir süreye kadar (her türlü nimetten) faydalandırdı. *10303

10303* Tefsir'ul Mizan, 17/165

371. Konu: Nübüvvet (3)

Allah'ın Resülü Muhammed (s.a.a)

1328. Bölüm

Allah'ın Resulü Muhammed (s.a.a)

“Muhammed Allah'ın Resulü'dür.” *10304

“And olsun ki, içinizden size, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, iman edenlere şefkatli ve merhametli bir Peygamber gelmiştir.” *10305

“Biz seni şahid, müjdeci, uyarıcı; Allah'ın izniyle O'na çağırın, nurlandıran bir ışık olarak göndermişizdir.” *10306

4791. Resulullah (s.a.a), kendisinin Muhammed, Ahmet, Ebu'l-Kasım, Beşir, Nezir ve Dai olarak adlandırılmasının sebebini soran Yahudi'ye şöyle buyurmuştur: “Muhammed olarak adlandırılmamın sebebi, şüphesiz yeryüzünde övüldüğüm içindir. Ahmed olarak adlandırılmamın sebebi, gökyüzünde övüldüğüm içindir. Ebu'l-Kasım olarak adlandırılmamın sebebi ise aziz ve celil olan Allah'ın kıyamet günü ateşin bir bölümünü ayırması, ilk ve son insanlardan bana küfredenleri ateşe koyması ve cenneti de bir bölüme ayırması ve bana iman edenleri ve nübüvvetimi ikrarda bulunanları cennete koyması hasebiyledir. Dai olarak adlandırılmamın sebebi ise şüphesiz, insanları aziz ve celil olan Rabbimin dinine davet etmemden dolayıdır. Nezir olarak adlandırılmamın sebebi ise bana isyan edenleri ateş ile uyardım sebebiyledir. Beşir ile adlandırılmamın sebebi de bana itaat edenleri şüphesiz cennetle müjdelemem sebebiyledir.” *10307

10304* Fetih, 29

10305* Tevbe, 128

10306* Ahzab, 45-46.

10307* Mean'il-Ahbar, 52/2

1329. Bölüm

Peygamberlerin Sonuncusu

“Muhammed içinizden her hangi bir adamın babası değil, Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi bilendir.” *10308

4792. Resulullah (s.a.a): “Ben, kendimden sonra Peygamber olmayan son kimseyim.” *10309

4793. İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz zikri aziz olan Allah sizin Peygamberinizle nübüvvet zincirine son verdi. O halde ondan sonra asla Peygamber gönderilmeyecektir ve aynı şekilde kitabınızla da bütün semavi kitaplara son verdi. O halde sizin kitabınızdan sonra da asla bir kitap nazil olmayacaktır.” *10310

4794. İmam Sadık (a.s): “Sonunda Muhammed (s.a.a) geldi, Kur'an, şariat ve yöntemini getirdi. O halde onun helali, kıyamet gününe kadar helaldir ve onun haramı da kıyamet gününe kadar haramdır.” *10311

10308* Ahzab, 40

10309* Tabakat'il-Kubra, 1/105

10310* el-Kafi, 1/269/3

10311* a. g. e. 2/17/2

1330. Bölüm

Muhammed'in (s.a.a) Diliyle Muhammed (s.a.a)

4795.Resulullah (s.a.a): "Ben Allah'ın terbiye ettiği bir kimseyim ve Ali de benim terbiye ettiğim bir kimsedir." *10312

4796.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Ben hakikatte (Allah tarafından) hediye edilmiş bir rahmetim." *10313

4797.Resulullah (s.a.a): "Ben, İbrahim'in Kabe'nin temellerini yükselttiğinde yaptığı şu duasıyım: "Ey Rabbimiz! Onlar arasında onlardan bir Peygamber gönder..." *10314 *10315

4798.Resulullah (s.a.a): "Övünmek için söylemiyorum, ben Ademoğullarının efendisiyim." *10316

4799.Resulullah (s.a.a): "Övünmek gibi olmasın, ben Peygamberlerin önderiyim. Övünmek gibi olmasın, ben Peygamberlerin sonuncusuyum ve övünmek gibi olmasın ben ilk şefa'at eden ve şefa'at ilk kabul edilenim." *10317

4800.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü aziz ve cebar olan Allah'ın huzuruna varan ilk kimse benim. Sonra O'nun kitabı, Ehl-i Beyt'im, daha sonra ümmetimidir. Daha sonra onlara Allah'ın kitabı ve Ehl-i Beyt'ime ne yaptıklarını sorarım." *10318

4801.Resulullah (s.a.a): "Sizin en takvalınız ve Allah'ı en çok tanıyanınız benim." *10319

4802.Resulullah (s.a.a): "Allah kendi katında benden daha üstün ve yüce olan bir varlık yaratmamıştır." *10320

4803.Resulullah (s.a.a): "Benden önceki Peygamberlere verilmeyen beş şey bana verilmiştir: "Ben beyaz, siyah ve kıvrıla gönderildim. Yeryüzü benim için temizleyici ve secde yeri kılınmıştır. Korku ve dehşet ile yardım edildim. Benim için ganimetler helal kılınmıştır. Oysa benden önce hiç kimseye – veya hiç bir Peygambere diye buyurmuştur- helal kılınmamıştır. Kelimelerin toplamı (Kur'an) bana bağışlanmıştır." *10321

- 10312* Mekarim'ul-Ahlak, 1/51/19
- 10313* et-Tabakat'il-Kubra, 1/192
- 10314* Bakara, 129
- 10315* Kenz'ul-Ummal, 31833
- 10316* el-Bihar, 8/48/51
- 10317* a. g. e. 31883
- 10318* el-Kafi, 2/600/4
- 10319* Kenz'ul Ummal, 31991
- 10320* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 1/262/22
- 10321* Emali'et-Tusi, 484/1059

1331. Bölüm

Ali'nin (a.s) Diliyle Muhammed (s.a.a)

4804.İmam Ali (a.s), Kufe mescidinde kılıcını kuşandığı bir sırada kendisine Peygamberin (cismani) özelliklerini soran birisine şöyle buyurmuştur: "Allah Resulü'nün (s.a.a) kırmızıya çalan beyaz bir yüzü, iri ve siyah gözleri, düz ve yumuşak saçları, gür sakalı, dolgun olmayan ve kemikli yanakları, kulak memesine kadar uzanan saçları, gümüş bir ibriği andıran boynu vardı, boğazının altından karnına kadar ney gibi biten kıldan ince bir çizgi vardı. Ondaki başka göğsünde ve karnında bir kıl yoktu. El ve ayakları kalın ve kemikli idi. Yol yürüdüğünde yokuştan aşağı iner gibi yürür, kalktığında da seri ve çabuk davranırdı. Bir yöne dönünce bütün bedeniyle dönerdi. Yüzündeki ter taneleri bir inci gibiydi. Bedeninin teri miskten daha güzel kokuyordu, ne kısa boyluydu, ne de uzun. Ne aciz idi ne de sefil. Onun gibi birini ne ondan önce gördüm ve ne de ondan sonra." *10322

4805.İmam Ali (a.s): "(Halk dalalet içindeydi.) Derken Allah Muhammed'i (s.a.a) şahit, müjdeleyici ve korkutucu olarak ümmetine gönderdi. Çocukluğunda insanların en hayırlısı, olgunluğunda en seçkini idi. Ahlak bakımından temizlerin en temiz kılınmıştıydı. Cömertlik bakımından kendisinden hayır umulanların en cömerti idi." *10323

4806.İmam Ali (a.s): "Peygamber için iki iş ortaya çıktığında mutlaka onların en zor ve şiddetli olanını tercih ederdi." *10324

4807. İmam Ali (a.s): "Allah Muhammed'den (s.a.a) daha iyi bir insan yaratmamıştır." *10325

4808.İmam Ali (a.s): "...O (Peygamber), dertlerine deva bulmak için tıp bilgisiyle hastalarını dolaşan bir hekimdir. İlaçlarını hazırlamış, tıp malzemelerini ısıtmış, ihtiyaç duyulduğunda onlarla kör gönülleri, sağır kulakları, söylemez dilleri iyileştirir. Gaflet ve şaşkınlık içinde olanları ilaçlarıyla iyileştirmek için arar bulur.

Ama (Ümeyyeoğulları) hikmet nuruyla nurlanmamış, nurlu ilimlerin ışığıyla aydınlanmamış kimselerdir. Onlar bu durumda otlayan dört ayaklı hayvanlara benzemekte, katılıkları ise kayaları, taşları andırmaktadır." *10326

4809.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ben Muhammed'in (s.a.a) kölelerinden biriyim." *10327

10322* et-Tabakat'il-Kubra, 1/410
10323* Nehc'ul-Belağa, 105. hutbe
10324* Mekarim'ul-Ahlak, 1/61/55
10325* el-Kafi, 1/440/2
10326* Nehc'ul Belağa, 108
10327* et-Tevhid, 174/3

1332. Bölüm

Muhammed (s.a.a)'ın Risaletinin Evrenselliği

"Biz seni bütün insanlara ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndermişizdir; fakat insanların çoğu bilmez." *10328

4810.Resulullah (s.a.a): "Ben beni hayatta derk eden ve benden sonra dünyaya gelen kimselerin Peygamberiyim." *10329

4811.Resulullah (s.a.a): "Benden önce her Peygamber kavminin diliyle ümmetine gönderilmiştir. Ama Allah beni Arapça dille, siyah ve kızıl herkese göndermiştir." *10330

10328* Sebe, 28
10329* et-Tabakat'il-Kubra, 1/191
10330* el-Bihar, 16/316/6

1333. Bölüm

Resullah'ın (s.a.a) Ailesi

4812.İmam Ali (a.s): "Ailesi en hayırlı aile, soyu en iyi soydur. Dalları düzgündür, meyveleri kolay toplanır. Doğduğu yer Mekke, göçtüğü yer tertemiz Medine'dir. İsmi orada yücelip sesi orada duyuldu." *10331

4813.İmam Ali (a.s): "Ve yine şahadet ederim ki Muhammed de O'nun kulu ve elçisi, kullarının efendisidir. Allah kullarını her ne zaman iki bölüğe ayırmışsa, pey-gamberini o iki bölükten en iyisinde karar kılmıştır." *10332

10331* Nehc'ul Belağa, 161
10332* a.g.e, 214. Hutbe

1334. Bölüm

Resulullah'ın (s.a.a) Hususiyetleri

1-Yüce Ahlak Sahibi

"Şüphesiz sen yüce bir ahlaka sahibisindir." *10333

4814.İmam Ali (a.s), Peygamber'in sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "O, el açısından insanların en cömerdi, yürek açısından insanların en kahramanı, dil açısından insanların en doğru söyleyeni,

zimmet açısından insanların en vefalısı, huy açısından insanların en yumuşağı, davranış açısından insanların en güzeliydi. Onu ilk defa gören kimse heybetine kapılır, onunla birlikte olan kimse, onu tanır ve severdi. Onun bir benzerini, ne önce ne de sonra görmedim." *10334

4815.Aişe'ye Peygamber'in (s.a.a) evdeki ahlakı sorulunca şöyle buyurmuştur: "O ahlak açısından insanların en güzeliydi, ne söver ne kötü bir laf ederdi. Çarşı pazarda kalabalık etmez, kötülüğe kötülükle karşılık vermezdi, aksine affeder ve (insanların hatalarını) görmezlikten gelirdi." *10335

4816.Aişe hakeza şöyle demiştir: Allah Resulü (s.a.a), en çok yalan atma huyundan nefret ederdi." *10336

4817.Aişe (a.s) hakeza şöyle demiştir: "Allah Resulü (s.a.a) insanların en yumuşak huylusu ve en yüce olanıydı. O da sizin erkeklerinizden bir erkek gibiydi. Şu farkla ki o sürekli gülümser ve tebessüm ederdi." *10337

4818.Muhammed b. Hanefiyye: "Allah Resulü (s.a.a) hiçbir zaman bir şeye hayır demezdi. Ondan bir şey yapması istendiğinde, eğer yapmak isterse "Evet" diye buyururdu. Eğer yapmak istemezse susardı ve neticede muhatabı Peygamberin o şeye meyletmediğini anlardı." *10338

4819.Abdullah b. Haris: "Ben Allah Resulü (s.a.a) kadar tebessüm eden bir başkasını görmedim." *10339

- 10333* Kalem, 4
- 10334* Mekarim'ul-Ahlak, 1/51/20
- 10335* et-Tabakat'il-Kubra, 1/365
- 10336* a.g.e. s. 378
- 10337* a. g. e. s. 365
- 10338* et-Tabakat'il-Kubra, 1/368
- 10339* a.g.e, 1/372

2-Emin

4820.Resulullah (s.a.a): "Bilin! Allah'a yemin olsun ki ben, göklerde eminim ve yer yüzünde de eminim (güvenilir kimseyim)." *10340

4821.İbn-i İshak: "Allah Resulüne (s.a.a) vahiy nazil olmadan önce de Kureyş onu emin olarak adlandırmıştı." *10341

4822.Hakeza İbn-i İshak: "Hatice binti Huveylid, tacir, şerafet sahibi ve varlıklı biriydi. İnsanları ticaret için maliyle istihdam ediyor ve işleri karşısında ticaretten elde ettiği kazançtan belli bir miktarını onlara veriyordu. Kureyş tacir bir topluluktu. Peygamber'in doğru söylediğini, emanete riayet ettiğini ve beğenilmiş ahlakını duyduğunda ona birini gönderdi ve kendisinden bir malla ticaret için Şam'a gitmesini teklif etti." *10342

- 10340* Kenz'ul-Ummal, 32147
- 10341* Sire-i İbn-i Hişam, 1/210
- 10342* a.g.e, 1/199

3-Adil

4823.İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) zamanını ashabi arasında taksim ediyordu ve ona buna (herkese) eşit bir şekilde bakıyordu." *10343

- 10343* el-Kafi, 8/268/393

4-Cesur

4824.İmam Ali (a.s): "Savaş şiddetlenip iki ordu karşı karşıya gelince biz, Allah Resulü'ne (s.a.a) sığınyorduk. Hiç kimse düşmana Peygamber'den daha yakın değildi." *10344

4825.el-Bera bin Azib: "Biz savaş kızıştığında Allah Resulüne (s.a.a) sığınyorduk. Şüphesiz cesur, onun karşısına çıkabilen kimseydi." *10345

4826.Enes: "Allah Resulü (s.a.a), insanların en güzeli, en cömerti ve en cesur olanıydı. Bir gece Medine halkı bir ses işitti ve dehşete kapıldı. Halktan bir grubu sesin geldiği yöne doğru harekete geçtiler. Peygamber de onlardan daha önce sesin geldiği yöne doğru harekete geçmiş ve Ebu Talha'nın çıplak atına binip elinde kılıç olduğu bir halde geri dönmüştü. Peygamber onlara şöyle buyuruyordu: "Korkmayın! Korkmayın!" *10346

10344* Mekarim'ul ahlak, 1/53/26
10345* Kenz'ul Ummal, 35347
10346* Sahih-ul Muslim, 2307

5-Sıla-i Rahimde Bulunma

4827.Enes: "Allah Resulü ahlakı olduğu üzere (din) kardeşlerinden birini üç gün görmediği takdirde halini soruşturuyor, eğer yolculuğa gitmişse onun için dua ediyor, eğer şehirdeyse onu görmeye gidiyor ve eğer hastaysa onu ziyaret ediyordu." *10347

10347* Mekarim'ul-Ahlak, 1/55/34

6-Halim

4828.Enes: "Ben Allah Resulü (s.a.a) ile birlikte yürüyordum. Peygamber Necran kumaşından dikilmiş kenarları kaba bir elbise giyinmişti. Bir bedevi yoldan gelip sert bir şekilde onun elbisesinden çekti. Ben Allah Resulü'nün (s.a.a) boynuna baktım. Elbisenin kaba kenarından dolayı hızla çekildiği için Peygamber'in boynunu çizdiğini gördüm. O bedevi daha sonra şöyle dedi: "Ey Muhammed! Emret de senin yanında olan Allah'ın malından bir miktarını bana versinler." Peygamber (s.a.a) ona doğru döndü, güldü, daha sonra ona bir şey vermelerini emretti." *10348

10348* et-Terğib ve't-Terhib, 3/418/20

7-Hayali

4829.Ebu Said Hudri: "Allah Resulü (s.a.a) perde arkasındaki bakire kızlardan daha hayalıydı." *10349

4830.Hakeza Ebu Said Hudri: "Peygamber o kadar hayalıydı ki kendisinden istenen herşeyi mutlaka başışta bulunurdu." *10350

10349* Kenz'ul-Ummal, 17817
10350* Mekarim'ul-Ahlak, 1/50/15

8-Alçak Gönüllü

4831.Resulullah (s.a.a): "Şu beş şeyi hayatta olduğum müddetçe terketmeyeceğim: Yerde kölelerle birlikte yemek yemeyi, çıplak merkebe binmeyi, kendi ellerimle süt sağmayı, yün elbise giymeyi ve çocuklara selam vermeyi... Ta ki bu işler benden sonra bir sünnet haline gelsin." *10351

4832.Ebu Mes'ud: "Bir şahıs bedeni titrer bir halde Allah Resulü'nün (s.a.a) huzuruna vardı. Peygamber onunla konuştu ve şöyle buyurdu: "Sakin ol ben hükümdar değilim, ben tuzla kurutulmuş et yiyen kadının çocuğuyum." *10352

4833.Hamza bin Abdullah bin Utbe: "Peygamber'de (s.a.a) zorbalarda olmayan bir takım hasletler vardı: Kızıl veya beyaz insanlardan her kimi çağırırsa ona icabet ederdi. Bazen yerde bir hurma gördüğünde onu alır, ağzına koyar, sadece sadaka olmasından korkardı. Merkebe üzerinde bir şey olmaksızın çıplak olarak binerdi." *10353

4834.İmam Bakır (a.s): "Cebrail yeryüzü hazinelerinin anahtarlarını üç defa Peygamber'e getirdi ve onu kıyamet günü kendisi için Allah Tebarek ve Teala'nın hazırladığı şeylerden hiçbir eksilme olmaksızın tercih etme hususunda serbest bıraktı. Ama her defasında da Peygamber, aziz ve celil olan Allah karşısında mütevazı olmayı tercih etti." *10354

4835.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) bir köle gibi yemek yiyor, köle gibi oturuyor, yerde yemek yiyor ve yerde yatıyordu." *10355

- 10351* Emali'es-Seduk, 68/2
- 10352* Sunen-u İbn-i Mace, 3312
- 10353* et-Tebakat'ul Kubra, 1/370
- 10354* el-Kafi, 130/100
- 10355* el-Mehasin, 2/244/1759

9-Tevekkül Sahibi

4836.İmam Sadık (a.s): "Zat'ur-Rika savaşında Resulullah (s.a.a) bir vadinin kenarında ağaçlardan birinin altında konakladı. Bu esnada sel geldi ve Peygamber ile vadinin öbür tarafında selin kesilmesini bekleyen ashabının arasını ayırdı. Müşriklerden biri Peygamberi fark edince kendi arkadaşlarına şöyle dedi: "Ben Muhammed'i öldüreceğim." Daha sonra Peygambere kılıç çekerek şöyle dedi: "Ey Muhammed! Seni benim elimden kurtaracak olan kimdir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Benim ve senin rabbin kurtaracak" Bu esnada Cebrail o şahsı atından yere savurdu ve o sırt üstü yere düştü. Allah Resulü (s.a.a) ayağa kalktı, kılıcını aldı ve göğsüne oturarak şöyle buyurdu: "Ey Gures! Seni kurtaracak olan kimdir?" O şöyle arzetti: "Cömertliğin ve yüceliğin" Böylece Peygamber onu bıraktı, o şahıs ayağa kalktı ve şöyle söylendi: "Ey Muhammed! Allah'a yemin olsun ki sen benden daha iyi ve yücesin." *10356

- 10356* el-Kafi, 8/127/97

10-Sabırlı

4837.Resulullah (s.a.a): "Hiç kimse benim gibi Allah yolumda eziyet görmemiştir." *10357

4838.Resulullah (s.a.a): "Hiç kimse benim kadar Allah yolunda eziyet görmemiştir ve hiç kimse benim kadar Allah yolunda korkutulmamıştır. Otuz gece ve gündüz geçtiği halde ben ve Bilal her canlının yediği bir yiyeceğe dahi sahip değildik. Yediğimiz şey Bilal'in koltuğunun altına koyduğu taktirde gözükmeyecek kadar az bir miktardı." *10358

4839.İsmail b. Ayyaş: "Allah Resulü (s.a.a) insanların günahları (hataları) karşısında daha sabırlı olandı." *10359

4840.İbn-i Mes'ud: "Adeta Allah Resulü'nün (s.a.a) kavminin dövdüğü, kanlar içinde bıraktığı, onun da yüzündeki kanları sildiği ve, "Allah'ım! Kavmimi bağışla. Zira onlar cahildir" diyen Peygamberlerden bir Peygamberin hikayesini anımsattığını görür gibiyim." *10360

- 10357* Kenz'ul-Ummal, 5818
- 10358* a. g. e. 16678
- 10359* et-Tabakat'il-Kubra, 1/378
- 10360* et-Terğib ve't-Terhib, 3/419/21

11-Züht Sahibi

4841.Resulullah (s.a.a), iki tarafında iz bırakan hasır üzerinde yatıp ta kendisine, "Bir yatak edinseydin daha iyi olurdu" diye arzedilince şöyle buyurmuştur: "Benim dünyayla işim ne! Ben ve dünyanın hikayesi sıcak bir yaz günü yol yürüyen, günün bir bölümünü ise ağacın gölgesinde istirahatla geçiren, sonra hareket edip giden bir yolcunun hikayesidir." *10361

4842.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) ne bir dinar, ne bir dirhem, ne bir köle, ne bir cariyeye, ne bir koyun ve ne de bir deve miras bıraktı. Vefat ettiğinde onun zırhı, Medine Yahudilerinden birinin yanında, ailesinin giderini karşılamak için almış olduğu yirmi sa' arpa karşılığında rehin olarak bulunuyordu." *10362

4843.Ömer: "Ben Allah Resulü'nün (s.a.a) huzuruna vardım. Peygamber hasırın üzerine oturmuştu, ben de oturdum. Peygamber üzerine sadece bir gömlek giyinmişti ve hasır bedeninde iz bırakmıştı. Odanın bir köşesinde bir sa' miktarda arpa ve bir miktar da (deriyi tabaklamak için) tere yaprağı göze çarpıyordu. Tabaklanmamış bir deri de odada asılmış bulunuyordu. Gözlerimden yaşlar boşaldı,

Allah Resulü şöyle buyurdu: "Ey İbn-i Hattab! Neden ağlıyorsun?" Ben şöyle arzettim: "Ey Allah'ın Resulü! Hasırın bedeninize iz bıraktığını ve hazinenizin de bu şeyler olduğunu gördüğüm halde nasıl ağlamayayım?! Oysa Kisra ve Kayser meyveler dolu ve altından ırmaklar akan bağlarda yaşıyorlar, ama bir Peygamber ve Allah'ın seçkin kulu olan sizin ise hazinenizin durumu ise budur." Peygamber şöyle buyurdu: "Ey İbn-i Hattab! Acaba ahiretin bizlere dünyanın ise onlara ait olmasını beğenmiyor musun?" * 10363

4844.Mekarim'ul-Ahlak kitabında şöyle yer almıştır: "İbn-i Hevli Allah Resulü'ne (s.a.a) bir kap süt ve bal getirdi. Allah Resulü onları yemekten sakındı ve şöyle buyurdu: "Bir öğünde iki yiyecek mi? Bir kapta iki kap mı?" Peygamber onu yemedi ve şöyle buyurdu: "Ben bunları yemeyi haram olarak görmüyorum, ama ben böbürlenmek ve yarın kıyamet günü dünyanın fazlalıkları sebebiyle hesaba çekilmek istemiyorum. Ben mütevazi olmayı seviyorum. Zira her kim Allah için mütevazi olursa, Allah ona yücelik bağışlar." *10364

- 10361* Mekarim'ul-Ahlak, 1/64/65
10362* Kurb'ul-İsnad, 91/304
10363* et-Terğib ve't-Terhib, 4/199/120
10364* Mekarim'ul-Ahlak, 1/79/124

12-İnsanları Kendisine ve Ehl-i Beyt'ine Tercih Etmesi

4845.İmam Bakır (a.s), Muhammed b. Müslim'e şöyle buyurmuştur: "Ey Muhammed! Allah Resulü'nün Allah tarafından seçildiği günden can verdiği güne kadar birbiri ardınca üç gün peşpeşe buğday ekmeği yediğini mi sanıyorsun?" İmam (a.s) daha sonra bizzat cevap vererek şöyle buyurdu: "Hayır, Allah'a yemin olsun ki Peygamber Allah'ın kendisini seçtiği günden can verdiği güne kadar asla üç gün birbiri ardınca buğday ekmeğinden yemedi. Bilin ki ben Peygamberin yiyecek bir şey bulamadığını söylemiyorum. Peygamber bazen birisine yüz deve ödül veriyordu. O halde bir şey yemek isteseydi, buna gücü yeterdi." * 10365

- 10365* el-Kafi, 8/130/100

13-Kendi Nefsi İçin Gazaplanmaması

4846.İbn-i Şehraşub'un Menakibin'de şöyle yer almıştır: "Peygamber (s.a.a) Rabbi için gazaplanıyordu, kendi nefsi için gazaplanmıyordu." *10366

4847.Ayşe: "Allah Resulü (s.a.a) eliyle hiçbir şeyi vurmadı; ne bir kadını ne de bir hizmetçiyi. O sadece Allah yolunda cihad etti, şahsi işleri sebebiyle hiç kimseden intikam almadı. Sadece Allah'ın haramlarından biri çiğnendiği takdirde aziz ve celil olan Allah için intikam alırdı." *10367

- 10366* el-Menakib-i İbn-i Şehraşub, 1/145, 146
10367* Sahih-ul Muslim, 2328

14-Nefsini İbadete Zorlaması

"Ta-ha Biz Kur'an'ı sana güçlük çekesin diye indirmedik." *10368

4848.İmam Ali (a.s): "Peygamber'e (s.a.a) "Ey elbisesine bürünen! Gecenin az bir kısmı dışında geceyi namazla geçir" *10369 ayeti nazil olduğunda Peygamber bütün geceyi ibadetle geçiriyordu. Sonunda ayakları şişti. Öyle ki (namaz kılarken) ayaklarından birini kaldırıyor diğerini yere koyuyordu. Sonunda Cebrail nazil olarak ona şöyle buyurdu: "Ta-ha" yani Ey Muhammed! Her iki ayağını da yere koy. "Biz Kur'an'ı meşakkate düşesin diye sana nazil kıldık." Hakeza şu ayeti nazil buyurdu: "O halde Kur'an'dan mümkün olanı oku." *10370

4849.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) Ayşe'nin nöbeti olduğu bir gecede onun yanında bulunuyordu. Ayşe Peygambere şöyle arzetti: "Ey Allah'ın Resulü! Neden kendini sıkıntıya düşürüyorsun. Oysa Allah geçmiş ve gelecek tüm günahlarını affetmiştir." Peygamber şöyle buyurdu: "Ey Aişe! Neden şükreden bir kul olmayayım." *10371

- 10368* Ta-ha, 1,2

10369* Müzzemmil, 1,2
10370* Tefsir'ul-Mizan, 14/126
10371* el-Kafi, 2/95/6

277. Konu: Ordu

1335. Bölüm

Ordu

4850.İmam Ali (a.s), Malik Eşter'i Mısır'a vali tayin edince ona şöyle buyurmuştur: "Ordu, Allah'ın izniyle halkın kalesi, valilerin süsü, dinin izzeti ve yolların güvenliğidir. Halk sadece ordu ile ayakta durur. Ordu ise sadece Allah'ın kendisine taktir ettiği vergi ile ayakta durur." *10372

4851.İmam Ali (a.s) hakeza şöyle buyurmuştur: "Senin nezdinde seçilmiş komutanlar diğerleriyle yardımlaşan ve sahip oldukları şeyleri onlara bağışlayan kimseler olmalıdır. Öyle ki bu hem onların hem de arkalarında bıraktıkları ailelerinin ihtiyaçlarını temin etmeli ve böylece düşmanla cihad etmede hepsininPhimmetini tek himmet (tek yumruk) kılmalıdır. Şüphesiz senin onlara yumuşak davranman, onların kalbinin de sana karşı yumuşamasına neden olacaktır...Arzularını yerine getir ve onları sürekli olarak öv. Belaya

4852.katlananların çilesini dile getir. Onların güzel işlerini dile getirmen Allah'ın izniyle kahramanları harekete geçirecek ve gevşek iradeli korkakları teşvik edecektir inşaallah." *10373

4853.İmam Ali (a.s): "Ordusunu yardımsız bırakan, düşmana yardım etmiş olur." *10374

4854.İmam Ali (a.s): "Ordunun afeti önderine muhalefet etmesidir." *10375

10372* Nehc'ul-Belağa, 53. Mektub
10373* a. g. e.
10374* Gurer'ul-Hikem, 8329
10375* a. g. e. 3932

1336. Bölüm

Allah'ın Ordusu

"Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah bilendir, hikmet sahibi olandır." *10376

"Rabbinin ordularını kendisinden –(s.a.a)- başkası bilmez." *10377

"Eğer siz ona (Resulullah'a (s.a.a) yardım etmezseniz, ona Allah yardım etmiştir...Allah da ona huzur indirmiş ve görmediğiniz askerlerle onu desteklemiştir." *10378

10376* Feth, 4,7
10377* Muddessir, 31
10378* Tevbe, 40

278. Konu: Oruç

1337. Bölüm

Orucun Farz Oluşu

"Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, takva sahibi olasınız diye, size de farz kılındı." *10379

4855.Resulullah (s.a.a): "Oruç tutunuz. Zira oruç damarları keser (şehveti azaltır) ve nimet sarhoşluğunu giderir." *10380

4856.Resulullah (s.a.a): "Her şeyin bir zekatı vardır. Bedenlerin zekatı da oruçtur." *10381

4857.Resulullah (s.a.a): "Oruç tutunuz ki sağlıklı kalasınız." *10382

4858.Resulullah (s.a.a): "Oruç tutan kimse yatağında uyusa dahi bir Müslüman'ın giybetini yapmadıkça Allah'a ibadet halindedir." *10383

4859.Resulullah (s.a.a): "Oruçlu kimse, yemek yemekle meşgul kimselerin yanından geçince endamı tesbih eder, melekler ona selavat gönderir. Meleklerin selavatı ise mağfiret dilemektir." *10384

4860.Resulullah (s.a.a): "Oruç ateş karşısında bir kalkandır." *10385

4861.Fatımat'üz-Zehra (s.a): "Allah orucu ihlasi güçlendirmek için farz kılmıştır." *10386

4862.İmam Bakır (a.s): "Oruç ve hac kalplerin teskinidir (huzurudur)" *10387

4863.İmam Sadık (a.s): "Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Oruç benim içindir ve sevabını ben vereceğim." *10388

4864.İmam Sadık (a.s): "Oruçlu kimsenin uykusu ibadet, sükutu tesbih, ameli makbul ve duası müstecaptır." *10389

4865.İmam Sadık (a.s): "Oruçlu kimse iki sevinç içindedir: Orucu açma anında ki sevinç ve rabbiyle görüştüğü andaki sevinç" *10390

4866.İmam Sadık (a.s): "Herkim oruçlu bir kimseye iftar verirse onun sevabı gibi bir sevap elde eder." *10391

İmam Askeri (a.s), orucun farz kılınış sebebi hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Ta ki zengin kimse açlığı tatsın ve neticede muhtaç insana yardım etsin." *10392

- 10379* Bakara, 183
- 10380* Kenz'ul Ummal, 23610
- 10381* Fezail'ul Eşhur'is Selase, 75/57
- 10382* ed-Deavat lir-Ravendi, 76/179
- 10383* Sevak'ul A'mal, 75/1
- 10384* a.g.e, 77/1
- 10385* el-Kafi, 4/62/1
- 10386* el-Bihar, 96/368/4
- 10387* Emali et-Tusi, 296/582
- 10388* el-Kafi, 4/63/6
- 10389* el-Fakih, 2/76/1783
- 10390* el-Kafi, 4/65/15
- 10391* a. g. e 68/1
- 10392* el-Bihar, 96/369/50

1338. Bölüm

Müstehap Oruç Tutmaya Teşvik

Resulullah (s.a.a): "Herkim bir gün isteyerek (müstehap olarak) oruç tutarsa, eğer kendisine yeryüzü dolu altın da verilse ecrini kamil olarak elde etmiş olmaz. Kamil ecrini sadece hesap günü (kıyamette) elde eder." *10393

Resulullah (s.a.a): "Herkim Allah'tan sevap almak için isteyerek bir gün oruç tutarsa bağışlanması farz olur." *10394

Resulullah (s.a.a): "Herkim her ay üç gün oruç tutarsa, tüm ömründe oruç tutmuş gibidir. Zira aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Herkim iyilik ederse, kendisine on katı vardır." *10395

İmam Sadık (a.s): "İnsan ilahi sevaba erişmek için bir gün isteyerek oruç tutar ve Allah bu sebeple onu cennete koyar." *10396

- 10393* Mean'il Ahbar, 409/91
- 10394* Emali es-Seduk, 443/2
- 10395* Deaim'ul İslam, 1/283
- 10396* el-Kafi, 4/63/5

1339. Bölüm

Orucun Adabı

4867. Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Her kim endamını ve organlarını haramlarından oruçlu tutmazsa (sakındırmazsa) benim için yemekten ve içmekten sakınmasına ne ihtiyacım var?!" *10397

4868. İmam Ali (a.s): "Oruç, insanın yemekten ve içmekten sakındığı gibi haramlardan sakınmasıdır." *10398

4869. Fatıma'üz-Zehra (a.s): "Eğer oruçlu kimse kulağını, gözünü ve organlarını korumazsa orucu ne işe yarar?!" *10399

4870. Muhammed b. Müslim: "İmam Sadık (a.s): "Oruç tuttuğunda kulağın, gözün, saçın ve derin de oruç tutmalıdır." İmam başka organları da saydı ve şöyle buyurdu: "Oruçlu olduğun gün ile oruçlu olmadığın gün eşit olmasın." *10400

- 10397* Firdevs, 5/242/8075
10398* el-Bihar, 96/294/21
10399* Deaim'ul İslam, 1/268
10400* el-Kafi, 4/87/1

1340. Bölüm

Sıcak Havada Oruç Tutmanın Fazileti

4871. Resulullah (s.a.a): "Kış orucu serinletici bir ganimettir." *10401

4872. İmam Sadık (a.s): "En üstün cihad sıcak havada oruç tutmaktır." *10402

4873. İmam Sadık (a.s): "Kış, müminin baharıdır. Geceleri uzundur, mümin gece namazı için ondan yardım alır. Gündüzleri de kısadır, oruç tutmak için ondan yardım alır." *10403

- 10401* el-Fakih, 4/356/5762
10402* el-Bihar, 96/256/38
10403* Mean'il Ahbar, 228/1

Konu: Ödleklik

1341. Bölüm

Korkaklık-Ödleklik

4874. İmam Ali (a.s): "Ödleklik eksikliklerdir." *10404

4875. İmam Ali (a.s): "Ödleklik, ihtiras ve cimrilik Allah'a karşı kötü zannın topladığı kötü huylardır." *10405

4876. İmam Ali (a.s): "Ödleklikten sakının. Şüphesiz ödleklik ayıp ve eksikliklerdir." *10406

4877. İmam Ali (a.s): "Aşırı ödleklik nefsin acizliğinden ve yakının zayıflığındandır." *10407

4878. İmam Hasan'a (a.s) ödleğin anlamı sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dost karşısında cesaretili olmak, düşman karşısında ise kaçmak." *10408

- 10404* Nehc'ul-Belağa, 3. hikmet
10405* Gurer'ul-Hikem, 1837
10406* a. g. e. 2582
10407* a. g. e. 5773
10408* Tuhef'ul-Ukul, 225

1342. Bölüm

Ödlek ve Savaş

4879.Resulullah (s.a.a): "Ödlek insanın iki ecri vardır." *10409

4880.İmam Ali (a.s): "Ödlek insanın savaşması caiz değildir. Zira hemen kaçır. Önce neyle savaşmak istediğine bakmalı ve onunla başkalarını teçhiz etmelidir. Bu taktirde o savaşçının sevabını elde eder. Onun (savaşçının) sevabından da bir şey eksilmez." *10410

10409* Kenz'ul-Ummal, 11298

10410* el-Bihar, 100/49/16

280. Konu: Öğüt

1343. Bölüm

Kalbin Diri Oluşunda Öğüdün Rolü

4881.İmam Ali (a.s) öğüt makamında oğluna şöyle buyurmuştur: "Kalbini öğüt ile ihya et." *10411

4882.İmam Ali (a.s): "Öğütler canların temizleyicisi ve kalplerin cilasıdır." *10412

4883.İmam Ali (a.s): "Gaflet perdesi öğütlerle ortadan kalkar." *10413

bak. el-Kalb, 1555. Bölüm

10411* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

10412* Gurer'ul Hikem, 1354

10413* a. g. e. 4191

1344. Bölüm

Vaizin Çeşitleri

4884.Resulullah (s.a.a): "Öğütçü olarak ölüm yeterlidir." *10414

4885.İmam Ali (a.s): "Akıllı kimse tecrübelerin kendisine öğüt verdiği kimsedir." *10415

4886.İmam Ali (a.s): "Akıl sahipleri için öğüt olarak tecrübeleri yeter." *10416

4887.İmam Ali (a.s): "Allah bir kulunu severse ona ibretlerle öğüt verir." *10417

4888.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanın öğütlerini anlarsa zamana karşı iyimser olmaz." *10418

4889.İmam Ali (a.s): "Malından (gittiği halde) sana öğüt vereni gerçekte elden gitmemiştir." *10419

4890.İmam Ali (a.s) dünyanın sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Oysa dünya öğüt alan kimse için öğüt yurdudur... (Zira dünya, (ahireti) onlara hatırlatmış, onlar da onu hatırlamışlardır (düşünüp öğüt almışlardır); dünya onlara haber vermiş, onlar da tasdik etmişlerdir; dünya onlara öğüt vermiş, onlar da öğüt almışlardır." *10420

4891.İmam Ali (a.s): "Zeki insan her şeyden öğüt alır." *10421

4892.İmam Ali (a.s): "En yetkin öğüt ölümlerin mezarlarından alınan öğüttür." *10422

4893.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz münezzehe olan Allah hiç kimseye Kur'an gibi (başka) bir şeyle öğüt vermemiştir." *10423

4894.İmam Ali (a.s): "Hiç bir öğütçü nasihatten daha etkili değildir." *10424

4895.İmam Sadık (a.s): "En doğru söz en yetkin öğüt ve en güzel kıssa Allah'ın kitabıdır." *10425

4896.İmam Kazım (a.s) kendisinden öğüt dileyen Harun Reşid'e yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: "Gözünün gördüğü her şeyde bir öğüt ve ibret vardır." *10426
bak. el-İbret, 1217. Bölüm

- 10414* Tuhef'ul-Ukul, 35
10415* a. g. e. 85
10416* Gurer'ul Hikem, 7059
10417* a. g. e. 4032
10418* a. g. e.8938
10419* Nehc'ul-Belağa, 196. hikmet
10420* a. g. e. 131. hikmet
10421* Gurer'ul Hikem, 7338
10422* a. g. e. 3123
10423* Nehc'ul-Belağa, 176. hutbe
10424* Gurer'ul-Hikem, 10622
10425* Emali'es-Seduk, 394/1
10426* el-Bihar, 71/324/14

1345. Bölüm

Öğüt Vermenin Adabı

"Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır; onlarla en güzel şekilde tartış; doğrusu Rabbin, kendi yolundan sapanları daha iyi bilir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilir." *10427

4897.Cabir bin Semure: "Allah Resulü (s.a.a) Cuma günü öğüdünü uzatmıyordu. Sadece birkaç kısa cümleyle yetiniyordu." *10428

4898.İmam Ali (a.s): "Bir topluluğun önünde nasihat etmen, (gerçekte) dövmeğdir." *10429

4899.İmam Askeri (a.s): "Her kim kardeşine gizlice öğüt verirse onu süslemiş olur. Herkim de başkalarının yanında öğüt verirse onu lekelemiş olur." *10430
bak. et-Tebliğ, 264. Bölüm

- 10427* Nahl, 125
10428* Sunen-u Ebi Davud, 1107
10429* Gurer'ul-Hikem, 9968
10430* Tuhef'ul-Ukul, 489

1346. Bölüm

Öğüt Veren Nefis

4900.İmam Ali (a.s): "Herkimin kendi nefsinde bir vaizi varsa onun Allah tarafından bir koruyucusu vardır." *10431

4901.İmam Seccad (a.s): "Ey Ademoğlu! Şüphesiz nefsinden bir vaizin varolduğu, hesaba çekmeye önem verdiğin, korku iç giysin ve takva dış giysin olduğu müddetçe sürekli hayır ve salah üzere olursun." *10432

4902.İmam Bakır (a.s): "Herkime Allah nefsinden bir vaiz karar kılmamışsa insanların vaazı ona fayda vermez." *10433

- 10431* el-Bihar, 78/67/11
10432* Tuhef'ul-Ukul, 280
10433* a. g. e. 294

1347. Bölüm

Öğütten Faydalanmayan Kimse

4903.İmam Ali (a.s): "Cahil kimse sakınmaz (hiçbir yasak ve alıkoymaya aldırış etmez) ve hiçbir öğüt ona fayda vermez." *10434

4904.İmam Ali (a.s): "Her kime Allah nefsi aleyhine yardımcı olmazsa hiçbir vaizin vaazından istifade edemez." *10435

4905.İmam Ali (a.s): "Sizinle öğüt arasına bilgisizlikten bir perde gerilmiştir." *10436

10434* Gurer'ul Hikem, 1729

10435* a. g. e. 9010

10436* Nehc'ul-Belağa, 282. hikmet

1348. Bölüm

Öğüt Almayan Vaiz

"Ey iman edenler! Yapmadığınız şeyi niçin söylersiniz? Yapmadığınız şeyi yaptık demeniz, Allah katında büyük gazaba sebep olur." *10437

4906.Resulullah (s.a.a): "Allah İsa b. Meryem'e şöyle vahyetmiştir: "Benim hikmetimle kendine öğüt ver. Eğer ondan faydalanırsan o zaman insanlara da öğüt ver, aksi taktirde benden utan." *10438

4907.İmam Ali (a.s): "Şu gruptan olma ki...Çok öğüt verir; fakat kendisi öğüt almaz. O, sözle yol gösterendir; (ama) ameli pek azdır. Fani olacak şeylerde yarışır; baki kalacak şeylerde müsamaha (ihmal) eder. Ganimeti (Allah'a kulluğu) zarar sayar; zararı (günahı) ise ganimet bilir." *10439

4908.İmam Ali (a.s): "Nice sakındıran kimse sakınmaz ve nice öğüt veren kimse öğüt almaz." *10440

4909.İmam Ali (a.s): "Ey İnsanlar! Işığınızı, öğüt veren ve öğüdünü tutanın ışığından yakın. Suyu, bulanık olmayan duru kaynaktan alın."*10441

4910.İmam Sadık (a.s): "Alim ilmiyle amel etmezse, verdiği öğüt kalbinden, yağmurun kaya parçasından döküldüğü gibi dökülür." *10442

10437* Saf, 2-3

10438* Kenz'ul-Ummal, 43156

10439* Nehc'ul-Belağa, 150. hikmet

10440* Gurer'ul-Hikem, 5630-5361

10441* Nehc'ul Belağa, 105. hutbe

10442* Münyet'ül-Mürid, 146, 181

1349. Bölüm

Dil Dışında Davet

4911.İmam Ali (a.s): "Hiçbir kulağın kenara itmediği ve hiçbir faydanın kendisine denk olmadığı; konuşma

4912.dilinin sustuğu ve amel dilinin konuştuğu öğüttür." *10443

10443* Gurer'ul-Hikem, 3538

1350. Bölüm

Öğüt Alınması Gereken Şey

4913.İmam Ali (a.s): "Sizden sonrakiler sizden ibret almadan, sizden öncekiler-den ibret alın siz." *10444

4914.İmam Ali (a.s): "Her kim insanlardan öğüt almazsa, Allah onu insanlara öğüt ve ibret kılar." *10445

4915.İmam Sadık (a.s): "Mutlu insan, her ne kadar muhatabı başka birisi de olsa takva öğüdünden öğüt alan kimsedir." *10446

10444* Nehc'ul-Belağa, 32. hutbe
10445* Gurer'ul-Hikem, 8931
10446* el-Kafi, 8/151/132

281. Konu: Öldürmek

1351. Bölüm

Birini Öldürmek/Cinayet

"Bunun için İsrail oğullarına şöyle yazdık: "Kim bir kimseyi bir kimseye veya yeryüzünde bozgunculuğa karşılık olmadan öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu diriltirse (ölümden kurtarırsa) bütün insanları diriltmiş gibi olur." *10447

bak. Nisa, 29, 92, 93; Maide, 28; En'am, 140, 151; İsrâ, 31; Kehf, 74; Furkan, 68; Tekvir, 9

4916.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en isyankarı kendisini öldürmeyi kastetmeyen günahsız birini öldüren veya kendisine vurmayan kimseyi vuran kimsedir." *10448

4917.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü insanlar arasında hüküm verilen (sorguya çekilen) ilk şey kandır." *10449

4918.Resulullah (s.a.a): "Bütün dünyanın yok olması Allah nezdinde, haksız yere dökülen kandan daha önemsizdir." *10450

4919.İmam Rıza (a.s): "Allah bir canı öldürmeyi haram kılmıştır. Zira helal kılmış olsaydı insanlar bozulur, yok olur ve tedbir/düzen fesada uğrardı." *10451

10447* Maide, 32
10448* Emali'es-Seduk, 28/4
10449* Kenz'ul-Ummal, 39887
10450* et-Terğib ve't-Terhib, 3/293/6
10451* Fakih, 3/565/4934

1352. Bölüm

Mümini Öldürmek

"Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde temelli kalacağı cehennemdir. Allah ona gazâb etmiş, lânetlemiş ve büyük azab hazırlamıştır." *10452

4920.Resulullah (s.a.a): "Ey insanlar! Ben sizin aranızda iken bir ölü bulunacak ve katili de belli olmayacak öyle mi? Eğer gök ve yeryüzü ehli bir Müslümanın öldürülmesi hususunda işbirliği yaparsa şüphesiz Allah tümüne sayısız ve hesapsız azap eder." *10453

4921.Resulullah (s.a.a): " Her kim yarım bir kelimeyle de olsa bir müminin öldürülmesine yardımcı olursa kıyamet günü Allah'ı, alnında şöyle yazılmış olarak görür: "Bu, Allah'ın rahmetinden ümitsizdir (mahrumdur)." *10454

4922.İmam Bakır (a.s): "Her kim bir mümini öldürürse Allah-u Teala bütün günahları onun için kaydeder. Öldürülen kimse de bütün günahlardan temizlenir. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Benim ve kendi günahını yüklenmeni ve cehennem ehlinden olmanı istiyorum?" *10455 *10456

4923.İmam Sadık (a.s) kendisine, "bir mümin başka bir mümini bilerek öldürdüğü taktirde onun için tevbe mümkün müdür? diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Eğer onu imanı
4924.sebebiyle öldürmüşse tevbesi yoktur ve eğer gazaptan ve dünya işlerinden bir şey sebebiyle öldürmüşse şüphesiz tevbesi kısas edilmektedir." *10457

10452* Nisa, 93
10453* Kenz'ul Ummal, 39952
10454* a. g. e. 39895

10455* Maide, 29
10456* Sevak'ul A'mal, 328/9
10457* el-Kafi, 7/276/2

1353. Bölüm

İntiharın Haram Oluşu

"Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda karşılıklı rıza ile yapılan ticaret dışında batıl ile (haram ve haksızlıkla) yemeyin, kendinizi öldürmeyin. Allah şüphesiz ki size merhamet edicidir." *10458

4925.İmam Bakır (a.s): "Mümin her belaya düçar olur ve her ölümle ölür ama asla intihar etmez." *10459

4926.İmam Sadık (a.s): "Her kim bilerek intihar ederse ebedi cehennem ateşindedir." *10460

10458* Nisa, 29
10459* el-Kafi, 3/112/8
10460* Fakih, 4/95/5163

282. Konu: Ölüm

1354. Bölüm

Ölüm

"Hanginizin daha iyi iş işlediğini belirtmek için, ölümü ve hayatı yaratan O'dur. O, güçlüdür, bağışlayandır." *10461

4927.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri ölünce kıyameti kopmuş olur. Böylece iyiliklerini ve kötülüklerini görür." *10462

Resulullah (s.a.a): "Herkim her neyle (amel ve sıfatlarıyla) ölürse Allah onu o şeyler (ameller ve sıfatlar) üzere diriltir." *10463

4928.İmam Ali (a.s): "Ölümle dünya sona ermiş olur." *10464

4929.İmam Ali (a.s): "Ölüm ahiretin kapısıdır." *10465

4930.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "De ki: "Kaçtığınız ölüm, mutlaka size gelip çatacaktır"*10466 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yılları sayarsın, sonra ayları sayarsın, sonra günleri sayarsın, daha sonra anları sayarsın ve daha sonra nefesleri sayarsın: "Eceliniz gelince bir an ertelenmez ve öne alınmaz." *10467 *10468

4931.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz eski zamanda bir topluluk Peygamberlerine şöyle demişlerdi: "φua et de Rabbin bizlerden ölümü kaldırsın." O Peygamber kendileri için dua etti ve Allah onlardan ölümü kaldırdı. Böylece sayıları arttı, evleri kendilerine dar gelmeye başladı. Nesiller çoğaldı. Sabah olunca erkek babasına, dedesine, annesine ve büyük babasına yemek yediyor, onları temizliyor, üstüne başına bakıyordu. Böylece de iş ve kazancından geri kaldılar. Daha sonra (Peygamberlerine) şöyle dediler: "Bizleri daha önce bulunduğumuz hale geri döndürmesini Rabbinden dile." Peygamberleri de dua etti ve Allah o topluluğu buldukları ilk hallerine geri çevirdi." *10469

10461* Mülk, 2
10462* a. g. e. 42721
10463* Kenz'ul-Ummal, a. g. e. 42123
10464* Nehc'ul-Belağa, 156. hutbe
10465* Gurer'ul Hikem, 319
10466* Cuma, 8
10467* A'raf, 34
10468* el-Kafi, 3/262/44
10469* el-Bihar, 14/463/30

1355. Bölüm

Ölüme Yakın etmek

"Her insan ölümü tadacaktır. Kıyamet günü, ecirleriniz size mutlaka ödenecektir. Ateşten uzaklaştırılıp cennete sokulan kimse artık kurtulmuştur. Dünya hayatı, zaten, sadece aldatıcı bir metadan ibarettir." *10470

4932. İmam Ali (a.s): "İnsan için yakinele birlikte bulunan imandan şekke daha çok benzeyen bir şey görmedim. Şüphesiz o her gün ölümleri mezara doğru uğurluyor, teşrii ediyor, buna rağmen yine de aldatıcı dünyaya yöneliyor, şehvet ve günahlardan el

4933. çekmiyor. Şüphesiz bu sefil insanoğluna; topluluklarını dağıtan, birliklerini bozan ve çocuklarını yetim bırakan ölüm dışında işleyecekleri bir günah ve sorguya çekilecekleri bir hesap olmasaydı bile yine de bu sıkıntı ve yorgunluk dolu dünyadan sakınması yakışırdı." *10471

4934. İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı bir vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey oğlum! Dünya için değil, ahiret için yaratıldığını bil. Fena için değil, beka için; hayat için değil, ölüm için var edildin. Alınıp götürüleceğin bir durakta, ne kadar kalacağını bilmediğin bir evde, ahirete varacağın bir yoldasın. Sen, korkan kimsenin kurtulamayacağı, isteyenin er geç kavuşacağı, sonunda mutlaka tadacağı ölümün avısın. Seni helak etmesinden kork; günah bir işle uğraşıp tevbe ederim ümidinde iken ölümün tevbe ile arana girmesinden ve kendini böylece helak etmekten sakın." *10472

4935. İmam Ali (a.s): "Siz, ölümün kovaladığınızı; onun gelmesini ayakta bekleseniz de sizi alır, ondan kaçsanız da sizi yakalar. O, size gölgenizden daha yakındır. Ölüm sizin perçemlerinize bağlanmıştır." *10473

4936. İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah içinde yakın olmayan bir şekke ölümden daha çok benzeyen içinde şek bulunmayan bir yakın yaratmamıştır." *10474

10470* Al-i İmran, 185

10471* el-Bihar, 6/137/40

10472* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup

10473* a. g. e. 27. mektup

10474* Fakih, 1/194/596

1356. Bölüm

Göçün Yakın Oluşu

4937. İmam Ali (a.s): "Sen (gün ve yılları) geride bıraktığında ve ölüm de sana yöneldiğinde, o zaman ölümle görüşmen ne de çabuktur!" *10475

4938. İmam Ali (a.s): "Dünyadan göç etmek yakındır." *10476

4939. İmam Ali (a.s): "Ölümden daha yakın bir gaip (görünmez) yoktur." *10477

10475* Nehc'ul Belağa, 29. hikmet

10476* a. g. e. 187. hikmet

10477* el-Bihar, 71/263/2

1357. Bölüm

Ölümün Anlamı

4940. İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), kendisine ölüm hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Mümin için ölüm, üzerinden kirli ve bitli bir elbiseyi çıkararak, ağır pranga ve zincirleri kopararak yerine en değerli elbiseleri, güzel kokuları, hızlı koşan merkepleri ve en güvenli evleri geçirmektir. Kafir için ise ölüm bedenindeki kıymetli elbiseden soyunarak, güvenlik dolu evden ayrılarak, onları en çirkin ve kaba elbiseler, en korkunç evler ve en büyük azaplarla değiştirmektir." *10478

4941. İmam Kazım (a.s), ölmek üzere olan birisinin yanına vararak şöyle buyurmuştur: "Ölüm, müminleri günahlarından temizleyen bir arıtma aracıdır. Vücutlarında olan en son günahın kefaresi olarak kendilerine ulaşan en son acıdır. Ölüm kafirleri de iyiliklerinden arındırır, sahip oldukları iyiliğin son sevabı olarak kendilerine ulaşan en son lezzet ve rahatlıktır." *10479

4942.İmam Cevad (a.s), ölüm hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Her gece sizlere gelen uykudur ki sadece müddeti uzundur ve insanı bu uykudan sadece kıyamet günü uyandırmaktadır. Bir kimse uykusunda sayısız sevinçleri ve hesapsız korkuları görmektedir. Uykuda sevinçli olan ve uykuda korkuya kapılan kimsenin hali nasıl olur? İşte bu ölümdür. O halde kendinizi ölüme hazırlayınız." *10480

10478* Mean'il Ahbar, 289/4
10479* a.g.e, h. 6
10480* a. g. e. h. 5

1358. Bölüm

Müminin Ölümü

"Melekler onların canını temizlenmiş olarak alırken: "Selam size; yaptıklarınıza karşılık haydi cennete girin" derler." *10481

4943.Resulullah (s.a.a): "Mümin için ölüm, güzel kokulu bir deste gül gibidir." *10482

4944.Resulullah (s.a.a): "Müminin armağanı ölümdür." *10483

4945.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Onlar için dünya hayatında müjdeler vardır"*10484 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Ölüm anında Muhammed (s.a.a) ve Ali (a.s) onu cennetle müjdelerler." *10485

4946.İmam Rıza (a.s), ashabından birini ziyaret edince şöyle buyurmuştur: "Halin nasıldır?" O şöyle arzetti: "Siz gittikten sonra ölümü gördüm."-Maksadı hastalıklardan dolayı gördüğü sıkıntı ve acılardı- İmam şöyle buyurdu: "Onu nasıl gördün?" O şöyle arzetti: "Zor ve acı dolu." İmam şöyle buyurdu: "Sen ölümü görmemişsin. Aksine ölümün uyarıcısını görmüşsün. Sana sadece ölümün bir parçasını gösteren şeyi görmüşsün." *10486

10481* Nahl, 32
10482* Kenz'ul Ummal, 42136
10483* a. g. e. 42110
10484* Yunus, 64
10485* el-Bihar, 6/191/36
10486* Mean'il Ahbar, 289/7

1359. Bölüm

Ölümü Hatırlamak

4947.Resulullah (s.a.a): "Lezzetleri yok eden şeyi çok hatırlayınız." Bunun üzerine şöyle arzedildi: "Ey Allah'ın Resülü! Lezzetleri yok eden şey nedir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Ölümdür. Müminlerin en zeki olanı ölümü çok hatırlayan ve kendisini ona hazırlayandır." *10487

4948.Resulullah (s.a.a): "Ölümü çok anınız. Zira ölümü çok anan kimsenin kalbini Allah mutlaka ihya etmiş ve ölümü ona kolaylaştırmıştır." *10488

4949.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s): "Ey oğlum! Ölümü anmayı çoğalt, birden bire saldırıya geçişini ve ölümden sonraki olayları düşün. Ölümü hep önünde bil, gafil olma; ölüm, seni gitmeye hazır, güçlü bir halde bulsun; ansızın gelerek seni yenip helak etmesin." *10489

4950.İmam Sadık (a.s): "Ölümü hatırlamak nefsin arzularını öldürür. Gafletin bittiği yerleri kökünden söküp atar. Kalbi Allah'ın vaadleriyle güçlendirir, tabiatı inceltir, heva ve heves bayraklarını kırıp döker, hırs ve ihtiras ateşini söndürür, dünyayı (insanın gözünde) küçültür." *10490

4951.İmam Sadık (a.s): "Ölümü çok anınız. Zira ölümü çok anan insan mutlaka dünyadan yüz çevirmiştir." *10491

4952.İmam Hadi (a.s): "Ailenin önünde ölüm yatağına düştüğün, hiçbir tabibin seni ölümden koruyamadığı ve hiçbir dostun sana fayda vermediği anı hatırla." *10492

- 10487* el-Bihar, 82/167/3
10488* Kenz'ul Ummal, 42105
10489* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
10490* el-Bihar, 6/133/32
10491* a.g.e, 82/168/3
10492* a.g.e, 78/370/4

1360. Bölüm

Ölüme Hazırlanmak

4953.Resulullah (s.a.a): "Ölümü gözetleyen kimse, iyi işlerde çalışır." *10493

4954.İmam Ali (a.s): "Ölüme hazır olun ki gölgesi üzerinize düştü. Kendilerine seslenilince uyanan ve dünyanın (karar kılınacak bir) yurt olmadığını anlayınca onu (ahiretle) de-ğiştiren topluluk olun..." *10494

4955.İmam Ali (a.s): "Seni ne zaman gafil avlayacağını bilmediğin bir iş hususunda seni çepe çevre sarmadan önce hazırlıklı bulun." *10495

4956.İmam Ali (a.s): "Hergün can ve ömrünün azaldığını gördüğü halde ölüme hazırlanmayan kimseye şaşarım." *10496

4957.İmam Ali (a.s): "Gelip çatmadan ölüme ve şiddetine hazırlanın, inmeden ona hazırlık görün." *10497

4958.İmam Ali (a.s): "Yarını ömründen sayan kimse ölümü layık olduğu yere koymamış demektir (ölümü hakkıyla değerlendirmemiştir)" *10498

4959.İmam Ali (a.s), kendisine ölüm için hazırlıklı olmak hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Farzları eda etmek haramlardan sakınmak, yüceliklere sahip olmaktır. Bu kimse ölmekten veya ölümün kendisine gelip çatmasından korkmaz. Allah'a yemin olsun ki Ebi Talib'in oğlu ölmekten veya ölümün kendisine gelip çatmasından asla korkmamaktadır." *10499

- 10493* a.g.e, 82/171/7
10494* Nehc'ul-Belağa, 64. hutbe
10495* Gurer'ul-Hikem, 3468
10496* a.g.e, 6253
10497* Nehc'ul Belağa, 190. hutbe
10498* el-Kafi, 3/259/30
10499* Emali'es-Seduk, 97/8

1361. Bölüm

Ölümü Arzulamak

4960.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri kendisine ulaşan bir zarardan dolayı ölümü dilemesin. Aksine şöyle desin: "Allah'ım! Hayat benim için daha iyi olduğu müddetçe beni hayatta tut ve ölüm benim için daha iyi olduğu taktirde ise beni öldür." *10500

4961.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri ameline itminan etmedikçe ölümü arzulamasın." *10501

4962.İmam Ali (a.s) Haris Hemdani'ye şöyle buyurmuştur: "Ölümü ve ölümden sonra olacakları çokça hatırla. Ahiretin şartlarını sapasağlam yerine ge-tirmeden ölümü isteme." *10502

4963.İmam Kazım (a.s), ölümü arzulayan birisine şöyle buyurmuştur: "Seninle Allah arasında kendisi sebebiyle sana yardım ulaştırdığı bir akrabalık mı vardır?" O, "Hayır" diye arz edince İmam şöyle buyurdu: "Acaba kötülüklerine üstün gelecek iyilikleri önceden gönderdin mi?" O, "Hayır" diye arz edince İmam şöyle buyurdu: "O halde sen ebedi helak olmayı arzu etmişsin." *10503

- 10500* Sunen-u Ebi Davud, 3108
10501* a. g. e. 42153
10502* Nehc'ul-Belağa, 69. mektup
10503* Keşf'ul-Gumme, 3/42

1362. Bölüm

Ölüm Sarhoşluğu

“Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelir, ey insan! İşte bu senin öteden beri korkup kaçtığın şeydir.”

*10504

bak. Nisa, 97; Muhammed, 27; Vaka, 83-94

4964.Resulullah (s.a.a): “Ölümlerinizin yanında hazır bulunun, onlara “İla ilahe illallah” sözünü telkin edin. Onları cennetle müjdeleyin. Zira halim olan erkekler ve halim kadınlar bile bu sahne karşısında şaşkınlık içinde olurlar. Şeytan diğer zamanlardan daha çok ölüm anında insana yakın olur. Canım elinde olana andolsun ki ölüm meleğini müşahade etmek, bin kılıç darbesinden daha şiddetlidir. Canım elinde olana yemin olsun ki hiçbir kul tek tek bütün damarları acı çekmedikçe dünyadan geçmez.” *10505

4965.Resulullah (s.a.a): “Eğer hayvanlar ölüm hakkında sizin bildiğinizi bilmiş olsalardı, asla onlardan besili birini yiyemezsiniz.” *10506

4966.İmam Ali (a.s): “Kuşkusuz ölümün izah edilemeyen ve dünya eh-linin akıllarına hayallerine bile getirmeleri imkansız olan daha nice zorlukları ve sıkıntıları vardır.” *10507

10504* Kaf, 19

10505* Kenz'ul-Ummal, 42158

10506* Emali'et-Tusi, 453/1011

10507* Nehc'ul-Belağa, 221. Hutbe

1363. Bölüm

Ölümün Hoş Görülmemesinin Sebebi

4967.Resulullah (s.a.a), ölümün hoş görülmemesinin sebebini soran birisine şöyle buyurmuştur: “Senin bir servetin var mıdır?” O şahıs, “evet” diye arzetti. Peygamber şöyle buyurdu: “Onu önceden (ahiret için) gönderdin mi?” O, “Hayır” diye arzetti. Peygamber şöyle buyurdu: “İşte bu yüzden ölümü sevmezsin.” *10508

4968.İmam Hasan (a.s), ölümün neden hoş görülmediğini soran birisine şöyle buyurmuştur: “Zira ahiretinizi harab etmiş, dünyanızı bayındır kılmışsınız ve dolayısıyla da bayındır bir yerden harap bir yere nakledilmeyi hoş görmüyorsunuz.” *10509

10508* el-Hisal, 13/47

10509* Mean'il-Ahbar, 390/29

1364. Bölüm

Peygamber ve İmamların Ölen Kimseye Görünmesi

4969.İmam Ali (a.s): “Herkim beni seviyorsa beni ölüm anında sevdiği şekilde bulur. Herkim de bana düşman olursa ölüm anında beni istemediği halde bulur.” 10510

4970.İmam Sadık (a.s) kendisine, “Mümin, canının alınmasını hoş görmez mi?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Hayır! Allah'a yemin olsun ki ölüm meleği canını almaya geldiğinde o sabırsızlık gösterir. Ama ölüm meleği ona şöyle der: “Ey Allah'ın dostu! Sabırsızlanma. Zira Muhammed'i (s.a.a) gönderene yemin olsun ki ben yanına gelen merhametli bir babadan sana daha merhametli olur ve güzel davranırım. Gözlerini aç ve bak.” İmam daha sonra şöyle buyurdu: “Allah Resulü (s.a.a), Müminlerin Emiri, Fatıma, Hasan, Hüseyin ve onların soyundan olan İmamlar karşısında tecelli eder ve ona şöyle denir: “Bu Allah'ın Resulüdür...Senin arkadaşların ve yoldaşlarındır...” Bu esnada o kimse için canının alınmasından ve münadiye katılmasından daha sevimli bir şey olmaz.” *10511

4971.İmam Sadık (a.s): “Bizlere dost ve düşmanlarımıza düşman olan bir kimse öldüğünde Allah Resulü (s.a.a), Müminlerin Emiri (a.s), Hasan (a.s) ve Hüseyin (a.s) yanında hazır bulunur, onu sevindirir ve müjdelerler. Eğer bir dost değilse, onları hoşuna gitmediği bir halde görür. Bunun delili de Müminlerin Emiri'nin (a.s) Haris-i Hemdani'ye buyurduğu şu şiiirdir: “Ey Haris-i Hemdani! Mümin

veya münafık herkes öldüğü zaman beni karşısında hazır görür." *10512

10510* Sahifet-u İmam Rıza (a.s), 86/203

10511* el-Kafi, 3/127/2

10512* Tefsir-i Kumi, 2/265

1365. Bölüm

Ani Ölüm

4972.Resulullah (s.a.a): "Ani ölüm mümin için (ölümün sıkıntısından ve zorluklarından) bir rahatlık ve kafir için ise (canının) gazapla alınmasıdır." *10513

4973.Resulullah (s.a.a): "Ani ölüm müminler için bir indirim (rahatlama) kafirler için ise bir gazaptır." *10514

4974.Resulullah (s.a.a): "Kıyametin nişanelerinden biri de felçlik gibi hastalıkların ve ani ölümlerin yaygınlaşmasıdır." *10515

10513* el-Kafi, 3/112/5

10514* Kenz'ul-Ummal, 42775

10515* el-Kafi, 3/261/39

1366. Bölüm

Cenaze Merasimi

4975.Resulullah (s.a.a): "Anne babaya iyilik etmek için iki yıllık mesafeyi kat et. Sıla-i rahimi yerine getirmek için bir yıllık mesafeyi kat et. Hastayı ziyaret için bir mil yolu kat et. Cenaze merasimine katılmak için de iki millik yolu kat et." *10516

4976.Resulullah (s.a.a): "Vakar ve sükunet içinde olunuz. Cenazelerinizle ılımlı (yavaş ve sakin bir şekilde) yürüyünüz." *10517

4977.ed-Deavat kitabında şöyle yer almıştır: "Resulullah (s.a.a) bir cenazenin ardından gidince hüzünlüyor, kendisiyle daha çok konuşuyor ve başkalarıyla konuşmayı azaltıyordu." *10518

4978.İmam Sadık (a.s): "Mümine verilen ilk armağan cenazesini teşyi edenlere mağfiret edilmesidir." *10519

4979.İmam Sadık (a.s): "Yas sahiplerinin, cenaze teşyiinde hazır bulunmaları, ona namaz kılmaları, böylece hem kendileri için bir sevap elde etmeleri, hem de ölü için mağfiret dilemeleri için ölünün dini kardeşlerini haberdar kılmaları gerekir." *10520

bak. ez-Zevac; 887. Bölüm

10516* Nevadir'ur-Ravendi, 5

10517* Emali'et-Tusi, 383/827

10518* ed-Deavat lir-Ravendi, 259/736

10519* el-Kafi, 3/173/3

10520* İlel'uş-Şerayi', 301/1

1367. Bölüm

Defnetmek

4980.Resulullah (s.a.a): "Herkim günün ilk vaktinde ölürse öğlen vaktini mutlaka mezarda geçirmelidir." *10521

4981.Resulullah (s.a.a): "Ölülerinizi mecbur kalmadıkça gece defnetmeyiniz." *10522

4982.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın kuluna en büyük merhameti mezara bırakıldığı andır." *10523

4983.İmam Ali (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) bizlere ölümlerimizi salih kimselerin ortasına defnetmemizi emrediyordu. Zira ölümler de diriler gibi kötü komşularından eziyet içinde olurlar." *10524

10521* el-Kafi, 3/138/2
10522* Kenz'ul-Ummal, 42385
10523* a. g. e. 42386
10524* a. g. e. 42916

1368. Bölüm

Ölümünden Sonra İnsanla Gidecek Olan Şeyler

4984.Resulullah (s.a.a): "Üç şey ölünün ardısına gider: Ailesi, malı ve amelleri. Onlardan ikisi geri döner, birisi ise kalır. Ailesi ve malı geri döner, amelleri ise kalır." *10525

4985.İmam Sadık (a.s): "Altı şey (sevapları) müminin vefatından sonra kendisine erişir: Kendisine mağfiret dileyen evlat, geride bıraktığı Kur'an, ektiği fidan, sadaka-i cariye, kazdığı kuyu ve amel edilen (güzel) sünnet." *10526

bak. el-Amel; 1380. Bölüm es-Sunnet; 985. Bölüm el-Mead; 1391. Bölüm

10525* Kenz'ul-Ummal, 42761
10526* el-Fakih, 1/185/555

283. Konu: Ömür

1369. Bölüm

Ömür

"Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yaratmış , sonra da sizi çiftler halinde var etmiştir. Dişinin gebe kalması ve doğurması, ancak O'nun bilgisiyledir. Ömrü uzun olanın çok yaşaması ve ömürlerin azalması şüphesiz Kitaptadır. Doğrusu bu Allah'a kolaydır." *10527

4986.İmam Ali (a.s): "Senin ömrün nefeslerinin sayısıdır ve bu nefesleri sayan bir gözetici vardır." *10528

4987.İmam Ali (a.s): "Sizden hiçbiriniz, ömründen bir günü geride bırakmadıkça, ömründen bir günü karşılayamaz." *10529

10527* Fatır, 11
10528* Gurer'ul-Hikem, 3434
10529* Tenbih'ul-Havatir, 2/218

1370. Bölüm

Ömrü Ganimet Saymak

4988.Resulullah (s.a.a): "Dirhem ve dinarından daha çok, ömrün hususunda cimri davran." *10530

4989.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ömür sınırlıdır. Hiçkimse kendisi için taktir edilen ömürden ileri geçemez. O halde ömrünüz sona ermeden koşunuz." *10531

4990.İmam Ali (a.s): "Geçen günün geçmiş, gelecek günün de şüphelidir. Şimdiki vaktin ise ganimettir." *10532

4991.İmam Ali (a.s): "Saatler günde, günler ayda, aylar yılda, yıllar da ömürde ne de çabuk geçip gidiyor!" *10533

4992.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Pişman olmadan ve "Dünyada işlediğimiz büyük kusurlardan ötürü yazıklar olsun bize" demeden önce şimdiki ve şimdiki zamanı değerlendirin." *10534

4993.İmam Ali (a.s): "Nefeslerinin eceline doğru attığı adımlar olduğunu bilip amele koşan ve arzusunu kısaltan kimseye Allah rahmet etsin." *10535

4994.İmam Ali (a.s): "Ömürleri sizlere baki kalmayacak şeylerde zayi etmekten sakının. Şüphesiz ömürden geçenler bir daha geri dönmez." *10536

4995.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ömrün, Rabbinin itaatinde tükettiğin takdirde saadetinin mehidir." *10537

10530* Mekarim'ul-Ahlak, 2/364/2661
10531* A'lam'ud-Din, 336/12
10532* Gurer'ul-Hikem, 9840
10533* Nehc'ul-Belağa, 188. hutbe
10534* Tenbih'ul-Havatir, 2/89
10535* Gurer'ul-Hikem, 5214
10536* a. g. e. 2618
10537* a.g.e, 3429

1371. Bölüm

Ömrü Kendi Aleyhine Hüccet Olan Kimse

"Orada; "Rabbimiz! Bizi çıkar; yaptığımızdan başka, salih amel işleyelim" diye bağışırlar. O zaman onlara şöyle deriz: "Öğüt alacak kişinin öğüt alabileceği kadar bir süre sizi yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmişti. Artık azabı tadınız, zalimlerin yardımcısı olmaz." *10538

4996.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü olunca bir ses yükselir: "Altmış yaşındakiler nerededir?" Bu Allah-u Teala'nın hakkında şöyle buyurduğu ömürdür: "Öğüt alacak kişinin öğüt alabileceği kadar bir süre sizi yaşatmadık mı?" *10539

4997.İmam Ali (a.s): "Allah'ın ademoğlunu mazur gördüğü ömür, altmış yıldır." *10540

4998.İmam Ali (a.s): "Ömrü ahirette aleyhine bir hüccet ve delil olan gafile hasret (eyvahlar-yakınmalar) olsun ki yaşam günleri onu kötülüğe sürmüş, götürmüştür." *10541

4999.İmam Bakır (a.s): "Kul, kırk yılı geride bırakınca ona şöyle denir: "Akıllı ol, zira artık senden hiçbir özür kabul edilmez." Kırk yaşındaki insan, yirmi yaşındaki insan gibi özür getirmeye layık değildir." *10542

10538* Fatır, 37
10539* Kenz'ul-Ummal, 2924
10540* Nehc'ul-Belağa, 326. hikmet
10541* a.g.e, 64. hutbe
10542* el-Hisal, 545/24

1372. Bölüm

Ömrü Artıran Şey

5000.Resulullah (s.a.a): "Sürekli abdestli ol ki Allah ömrünü uzatsın." *10543

5001.Resulullah (s.a.a): "Her kim rızkının fazla ve ömrünün uzun olmasını istiyorsa, sıla-i rahimde bulunsun." *10544

5002.İmam Ali (a.s): "Her kim kalmayı talep ediyorsa –elbette kalma diye bir şey söz konusu değildir- sabah erkenden kahvaltı yapmalı, güzel ayakkabı giymeli, borcunu ve kadınlarla cinsel ilişkiyi azaltmalıdır." *10545

5003.İmam Bakır (a.s): "Şiilerimize Hüseyin b. Ali'nin kabrini ziyaret etmelerini emrediniz. Zira onu ziyaret etmek, rızkı artırır, ömrü uzatır ve kötülükleri insandan uzaklaştırır." *10546

5004.İmam Sadık (a.s): "Her kimin niyeti güzel olursa, ömrü de çok olur." *10547

5005.İmam Sadık (a.s): "Her kim ailesine iyilik ederse, ömrü uzun olur." *10548

5006.İmam Sadık (a.s): "Eğer Allah'ın ömrünü artırmasını istiyorsan, anne ve babanı sevindir."

*10549

bak. er-Rahm, 811. Bölüm

10543* Emali'el-Müfid, 60/5

10544* el-Hisal, 32/112

10545* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/38/112

10546* el-Bihar, 101/4/12

10547* a.g.e, 69/408/117

10548* Emali'et-Tusi, 245/425

10549* ez-Zühd lil Hüseyin b. Said, 33/87

1373. Bölüm

Mümin ve Uzun Ömür Talep Etmek

5007.Fatımat'uz-Zehra (a.s) bir münacaatında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Gayp ilmine ve kulların üzerindeki kudretine ant veririm ki beni, yaşamam benim için daha iyi olduğu müddetçe hayatta kıl. Ölümü benim için daha iyi gördüğün taktirde ise canımı al." *10550

5008.İmam Seccad (a.s), Mekarim'ul-Ahlak duasında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Ömrümü sana itaatte harcadığı müddetçe uzun kıl ve ömrüm şeytanın otlağı haline geldiğinde de ruhumu al ve kendine doğru götür." *10551

10550* el-Bihar, 94/225/1

10551* Sahifet'us-Seccadiye, 82, 20. Dua

1374. Bölüm

İnsanın Ömrünün Miktarını Bilmemesinin Hikmeti

5009.İmam Sadık (a.s): "Evet, ey Mufazza! İnsanın ömrünün kendisine gizli kalmasının sebebini düşün. Zira eğer insan ömrünün ne kadar olduğunu bilecek olur ve ömrü de kısa olursa hayat ona acı gelir. Çünkü ölümün, bildiği zamandan gelip çatmasını bekler. Hatta malını kaybetmiş veya yok olmanın eşiğinde olan birisine benzer. Böyle bir kimse, malının yok olması veya fakirliğe düşer olması korkusuyla otomatik olarak fakirlik duygusuna kapılır. Bu da haliyle ömrün yok olacağı korkusu, malın yok olacağı korkusundan daha fazladır. Zira malı azalan insan, onu telafi edeceği ümidiyle huzura kavuşur. Ama ömrünün belli bir zamanda biteceğine yakın eden kimse, ümitsizliğe kapılır."

Ama eğer ömrü uzun olur ve o da bundan haberdar olursa, henüz kalıcı olduğuna güvenir. Bu yüzden de lezzetlere ve günahlara dalar. Şehvetini tatmin etmeye çalışır ve ömrünün sonunda tövbe etmeyi düşünür...

Elbette şunu sorabilirsin: "Şu anda da ömrü kendisine belli olmadığı ve her an ölümü beklediği halde yine de günahlara düşmekte ve isyan etmektedir." Buna cevap olarak şöyle deriz: "Zamanın belli olmaması hususundaki hikmet yine aynı şekilde geçerliliğini korumaktadır. Ama eğer insan buna rağmen kötülükten el çekmez ve sakınmazsa, bu onun şımarıklığından ve taş kalpliliğinden kaynaklanmaktadır, tedbirdeki bir hatadan dolayı değil." *10552

10552* el-Bihar, 3/83

284. Konu: Övmek

1375. Bölüm

Övmek

5010.Resulullah (s.a.a): "Övgüden sakınınız, şüphesiz övgü başı kesmektir." *10553

5011.Resulullah (s.a.a): "Eğer birisi sivri ve kesici bir bıçakla birisine saldırırsa bu kendisi için onu yüzüne karşı övmesinden daha hayırlıdır." *10554

5012.Resulullah (s.a.a): "(Öven kimsenin) abartılı övgüsünü sevmek insanı din hususunda kör ve sağır kılar ve evleri ehlinden boşaltır." *10555

5013.Miklat bin Amr: "Allah Resulü bizlere öven kimsenin yüzüne toprak saçmamızı emretti." *10556

5014.Ebu Musa: "Bir şahıs Allah Resulünün (s.a.a) huzurunda başka bir şahsı övdü. Resulullah ona şöyle

5015.buyurdu: "Bu sözleri ona iletme ki onu helak etmiş olursun. Eğer (bu övgüleri) senden duyarsa asla kurtuluşa erişemez." *10557

5016.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Biliniz ki her kim, hakkında doğru olmayan sözden incinirse akıllı değildir. Ve her kim de kendi hakkındaki övgüden dolayı sevinirse hikmet sahibi olamaz." *10558

5017.İmam Ali (a.s): "Övdüğün zaman kısa tut ve kınadığın zaman da kısa tut." *10559

5018.İmam Ali (a.s): "Beni, övülmeyi seven, övgü duymak iste-yen biri sanmanızdan nefret ederim. Allah'a hamd olsun, böyle değilim. Eğer böyle demenizden hoşlanan biri olsaydım, yine de Allah'ın yüceliği ve azameti karşısında bu huysuzluktan vaz geçerdim. (Çünkü, Allah azamete ve yüceliğe en çok layık olandır.) Bir çok insan önemli bir faaliyette bulunduktan sonra övülmek ister. Ama Allah'tan korktuğum için işlerimizi iyi idare et-tiğimden dolayı beni güzel övgülerle övmeyin. Zira henüz yerine getirmem gereken görevlerim ve eda etmem gereken haklarım var. Zalimlere söylenen övgü dolu sözleri söylemeyin bana. Öfkeli kişilere söylenemeyen sözleri benden gizlemeyin. Benimle yalakalık ederek muşerette bulunmayın." *10560

5019.İmam Ali (a.s) bir grubun, yüzüne karşı kendisini övmesi üzere-rine şöyle buyurdu: "Allah'ım! Sen beni kendimden daha iyi tanırısın; ben de kendimi onlardan daha iyi tanırım. Al-lah'ım! Bizi, onların sandıklarından daha iyi kıl ve bilmedikleri şeyleri de bağışla." *10561

5020.İmam Seccad (a.s): "Mümin sadece salim kalmak için susar ve sadece faydalanmak için konuşur... Eğer temizlikle övünürse söylenen şeylerden dolayı korkar ve bilmedikleri şeyler hususunda Allah'tan mağfiret diler. Kendisini tanımayan ve (öven) kimsenin sözüne aldanmaz ve (ahirette) amellerinin sayılmasından korkar." *10562

- 10553* Kenz'ul-Ummal, 8331
- 10554* el-Müheccet'ül-Beyza, 5/284
- 10555* Tenbih'ul-Havatir, 2/122
- 10556* Sunen-u İbn-i Mace, 3742
- 10557* a. g. e. 8339
- 10558* Tuhef'ul-Ukul, 208
- 10559* a. g. e. 3983-3984
- 10560* Nehc'ul-Belağa, 216. hutbe
- 10561* a.g.e, 100. hikmet
- 10562* el-Kafi, 2/231/3

1376. Bölüm

İnsanı Kendisinde Olmayan Bir Şeyle Övmek

5021.Resulullah (s.a.a): "İnsanlar seni överek: "Gündüzleri oruç tutuyorsun ve geceleri de ibadetle geçiriyorsun" deyince ve sen böyle değilsen sakın sevinme. Zira Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "İşlediklerine sevinen ve yapmadıklarıyla övülmekten hoşlananların, sakın azaptan kurtulacaklarını sanma; elem verici azab onlarıdır." *10563 *10564

5022.İmam Ali (a.s): "Seni sahip olmadığın bir şeyle öven birisi eğer akıllı olursan seni gerçekte kınamaktadır." *10565

5023.İmam Ali (a.s): "Seni yersiz yere öven kimsenden sakın, zira çok geçmeden (öviştiğin ama sende olmayan şeyle) yüz suyun dökülür, saygısızlığa uğrarsın." *10566

5024.İmam Ali (a.s) Malik Eşter'e yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: "Takva ehli olan sadık kişilerle dost ol, seni övmemelerini iste; yapmadığın batıl bir işle seni sevindirmesinler. Çünkü fazla övülme, insanın kendini beğenmesine neden olur, azgınlığa sürükler." *10567

5025.İmam Bakır (a.s) Cabir b. Yezid Cu'fiye şöyle buyurmuştur: "Bil ki sen bütün hemşerilerinin senin aleyhine

5026.toplanarak, "Sen kötü bir adamsın" demelerine üzülme ve de "Sen iyi bir adamsın"

demelerine sevinmeyi terketmedikçe asla dostumuz (takipçimiz) olamazsın. O halde kendini Kur'an'la değerlendir; eğer Kur'an yolunun yolcusu isen, seni itinasızlık etmeye çağırdığı şeye itinasızlık etmiş isen ve seni rağbet etmeye davet ettiği şeye rağbet göstermişsen o halde diren ve sevinçli ol zira senin hakkında söylenen şeyler sana zarar vermez ama eğer Kur'an'dan uzak isen neden insanların sözüne aldanasın!" *10568

5027.İmam Askeri (a.s): "Her kim layık olmadığı birini överse kendisini itham ve kötülemeye mazhar kılmış olur." *10569

10563* Al-i İmran 188
10564* Mekarim'ul-Ahlak, 2/353/2660
10565* a. q. e. 9042
10566* Tenbih'ul-Havatir, 2/17
10567* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup
10568* Tuhef'ul-Ukul, 284
10569* A'lam'ud-Din, 313

1377. Bölüm

Facir Kimseyi Övmekten Sakındırmak

5028.Resulullah (s.a.a): "Kötü kimse övülünce arş titrer ve Rab gazaba gelir." *10571

5029.Resulullah (s.a.a): "Her kim zalim bir sultanı över ve onun hakkındaki bir tamah yüzünden kendini küçük düşürür ve hor kılar sa o, kendisini ateşe götüren arkadaşı olur." *10572

10570* Tuhef'ul-Ukul, 46
10571* Emali es-Saduk, 347/1

1378. Bölüm

Kendini Övmekten

Sakınmak

"Küçük günahlar dışında büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınanlara gelince, şüphesiz Rabbinin başışı boldur. Sizi yerden var ederken ve siz annelerinizin karınlarında cenin halinde iken sizleri en iyi bilen O'dur. O halde kendinizi temize çıkarmayın. O, sakınanı çok iyi bilir." *10572

5030.Resulullah (s.a.a): "Her kim, "Ben insanların tümünden daha iyiyim" derse o insanların en kötüsüdür. Ve her kim de, "ben cennetlik bir insanım" derse o cehennemliktir." *10573

5031.İmam Sadık (a.s) aziz ve celil olan Allah'ın, "O halde kendinizi temiz saymayın" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "...Tıpkı, "Dün gece namaz kıldım, dün oruç tuttum" ve benzeri sözler söyleyen kimseler gibi. İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Bir grup insan sabah olunca şöyle diyorlardı: "Biz dün gece namaz kıldık ve oruç tuttuk."Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Ama ben gece ve gündüz uyudum, eğer gece ve gündüz arasında da bir fırsat bulsam yine de uyuyacağım." *10574

10572* Necm, 32
10573* Nevadir'ur-Ravendi, 11
10574* Mean'il-Ahbar, 243/1

285. Konu: Özür Dilemek

1379. Bölüm

Özür Dilemeye Sebep Olan Şeylerden Sakındırmak

5032.Misbah'uş-Şeria'da yer aldığı üzere Allah Resülü (s.a.a): "Özür dileyeceğin işten sakın. Şüphesiz özür dileyeceğin işte gizli şirk vardır." *10575

5033.İmam Hüseyin (a.s): "Özür dileyeceğin işten sakın. Şüphesiz mümin kötülük etmez ve özür

dilemez. Münafık ise her gün kötülük eder ve özür diler." *10576

5034.İmam Sadık (a.s): "Müminin kendisini zelil kılması doğru değildir." Ben (ravi) şöyle arzettim: "Mümin kendini nasıl zelil kılar? "İmam şöyle buyurdu: "Özür dileyeceği bir işe girer." *10577

10575* Misbah'uş-Şeria, 403
10576* Tuhef'ul-Ukul, 248
10577* Mişkat'ul-Envar, 50

1380. Bölüm

Özür Dileyen Kimsenin Özrünü Kabul Etmeye Teşvik

5035.Resulullah (s.a.a): "Özrü makbul olsun veya olmasın birinin özrünü

5036.kabul etmeyen kimse havuzun başında yanıma gelemez." *10578

5037.İmam Ali (a.s): "Kardeşinin özrünü kabul et. Eğer bir özrü yoksa da sen kendisi için özür uydur." *10579

5038.İmam Ali (a.s): "İnsanların en akıllısı, onların özrünü kabul eden kimsedir." *10580

5039.İmam Zeyn'ül Abidin (a.s): "Birisi sağ tarafından sana kötü laf eder de sol tarafına geçip senden özür dilerse özrünü kabul et." *10581

10578* Kenz'ul-Ummal, 7032
10579* el-Bihar, 74/165/29
10580* Gurer'ul-Hikem, 2988
10581* el-Bihar, 78/141/34

286. Konu: Paklık-Arılık

1381. Bölüm

Taharet (Abdest-Gusül-Teyemmüm)

5040.Resulullah (s.a.a): "Taharet imanın bir parçasıdır." *10582

5041.Resulullah (s.a.a): "Kulun hesaba çekildiği ilk şey taharettir." *10583

5042.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir namaz taharetsiz kabul edilmez." *10584

10582* Kenz'ul Ummal, 25998
10583* a. g. e. 26010
10584* a. g. e. 26006

1382. Bölüm

Temiz Kılıçlar

"Rüzgarları rahmetinin önünde müjdecî gönderen O'dur. Gökten tertemiz ve temizleyici su indirmişizdir." *10585

bak. Maide, 6; Tevbe, 108

1-Su

5043.İmam Ali (a.s): "Allah suyu temiz ve temizleyici yaratmıştır ve hiçbir şey suyu, rengi, tadı veya kokusu değişmedikçe necis edemez."*10586

2-Güneş

5044.İmam Bakır (a.s): "Güneşin üzerine vurduğu her şey temizdir." *10587

3-Toprak:

5045.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah toprağı da su gibi temizleyici karar kılmıştır."
*10588

4-Ateş:

5046.İmam Kazım (a.s), alçı, necaset ve ölünün kemiğı ile pişirilir sonra onunla bir caminin alçısı yapılırsa üzerine secde edilebilir mi?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Su ve ateş o alçıyı temiz kılar." *10589

bak. el-Usul, 66. Bölüm

10585* Furkan, 48

10586* Vesail'uş Şia, 1/101/9

10587* a. g. e. 2/1043/6

10588* el-Fakih, 1/109/224

10589* el-Kafi, 3/330/3

1383. Bölüm

Manevi Temizlik

"Ey Ehl-i Beyt! Allah ancak sizden her türlü pisliğı gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister." *10590

"Mallarının bir kısmını, kendilerini temizleyip arıtacak sadaka olarak al, onlara dua et; senin duan onlar için bir huzurdur. Allah işitir ve bilir." *10591

5047.İmam Ali (a.s): "Allah imanı, şirkten temizlenmek için farz kılmıştır." *10592

5048.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz ilahi takva, kalplerinizdeki hastalığın ilacıdır...ve nefislerinizin aşağılıklarının temizleyicisidir." *10593

5049.İmam Ali (a.s): "Sizler ki temizlenmekten kaçamazsınız. O halde kendinizi ayıpların ve günahların aşağılığından temizleyiniz." *10594

bak. el-Kalp, 1548. Bölüm

10590* Ahzap, 33

10591* Tevbe, 103

10592* Nehc'ul-Belağa, 252. hikmet

10593* a. g. e. 198. hutbe

10594* Gurer'ul Hikem, 3743

287. Konu: Paylaşmak

1384. Bölüm

Paylaşmak

5050.Resulullah (s.a.a): "Her kimin iki gömleğı varsa birisini giymeli, diğeri de kardeşine giydirmelidir." *10595

5051.İmam Ali (a.s): "En iyi ihsan kardeşlerin dertlerini paylaşmaktır." *10596

5052.İmam Ali (a.s): "Sana malıyla yardım etmeyi dost sayma." *10597

5053.İmam Ali (a.s): "Dini kardeşlerle Allah için dert ortağı olmak rızkı artırır." *10598

5054.İmam Sadık (a.s): "Kardeşlerinize yardım etmekle Allah-u Teala'ya yakınlaşın." *10599

5055.İmam Sadık (a.s): "Şu iki özellik her kimde olmazsa ondan uzak dur, uzak dur, uzak dur!" Kendisine, "O iki haslet nedir?" diye sorulunca da şöyle buyurmuştur: "Namazı vaktinde kılmak, namaz hususunda dikkatli olmak ve (kardeşlerle) paylaşmak." *10600

5056.İmam Kazım (a.s) Cafer bin Muhammed Asimiyy'e şöyle buyurmuştur: "Ey Asım! Birbirinizle

ilişki kurma ve dertleri paylaşma hususunda nasıl davranıyorsunuz?" Ben şöyle arzettim: "Bir insanın olması mümkün olan en üstün şekilde" İmam şöyle buyurdu: "Sizden biri fakirlik anında kardeşinin dükkanına veya evine gidip, para kesesini çıkarıp ihtiyacı olanı aldığı halde kardeşi kendisine itiraz etmez mi?" Asım şöyle arzetti: "Hayır" eder." İmam şöyle buyurdu: "O halde birbirinizle ilişki hususunda benim istediğim şey üzere değilsiniz." *10601

10595* Mekarim'ul-Ahlak, 2/380/2661
10596* Gurer'ul Hikem, 3023
10597* a. g. e. 10276
10598* el-Bihar, 74/395/22
10599* el-Hisal, 8/26
10600* a. g. e. 47/50
10601* el-Bihar, 74/231/28

288. Konu: Pazar

1385. Bölüm

Pazarları Kınamak

5057.Resulullah (s.a.a): "Pazar ve unutkanlık gaflet yurdu. Her kim pazarda bir tesbih söylerse Allah ona milyonlarca sevap yazar." *10602

5058.İmam Ali (a.s), valisi Haris Hemdani'ye şöyle buyurmuştur: "Pazarların oturma yerlerinden sakın. Şüphesiz oralar şeytanın hazır olduğu ve fitnelerin ortaya çıktığı yerlerdir." *10603

5059.İmam Bakır (a.s): "Yeryüzünün en kötü yeri pazarlardır. Pazar İblis'in meydanıdır. İblis sabahın ilk vakitleri bayrağını oraya diker, kürsüsünü koyar ve çocuklarını her tarafa dağıtır. Böylece ölçüp tartarken eksik yapan, ölçüde hırsızlık eden veya malını satmak için yalan söyleyen kimseler arasında dönüp dolaşır. İblis evlatlarına şöyle der: "Babası ölmüş kimseyi kandırmaya çalışın. Oysa sizin babanız henüz diridir." Böylece İblis pazara ilk giren kimseyle girer ve en son dönen kimseyle döner." *10604

10602* Kenz'ul Ummal, 9330
10603* Nehc'ul Belağa, 69. mektup
10604* el-Bihar, 84/11/87

1386. Bölüm

İmam Ali'nin Esnafa Öğüdü

5060.Ebu Said: "Ali (a.s) pazara gidiyor ve şöyle buyuruyordu: "Ey pazar ehli! Allah'tan korkun ve yemin içmekten sakının. Zira yemin içmek eşyayı sattırsa bile bereketini yok eder. Şüphesiz tüccar kimse alışverişinde hakka riayet etmedikçe günahkardır. Selam olsun sizlere!" Daha sonra gidiyor ve birkaç gün sonra yeniden gelerek aynı sözleri tekrar ediyordu. İmam pazara geldiği zaman pazar ehli, "Karnı büyük kimse geldi" diyorlardı. O ise şöyle buyuruyordu: "Altı yemek üstü ise ilimdir." *10605

10606* a. g. e. 103/102/44

289. Konu: Rahatlık

1387. Bölüm

Rahatlık Sebepleri

5061.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın kendisine taktir ettiği şeyin kendisine ulaşacağına güvenirse kalbi rahatlığa erer." *10606

5062.İmam Ali (a.s): "Uyumlu eş iki rahatlıktan biridir." *10607

5063.İmam Ali (a.s): "Kıfayet edecek kadarıyla yetinen, sürekli rahatlığa erer, esenliğe kavuşur."

*10608

5064.İmam Ali (a.s): "Dünyada zühd içinde yaşamak, en büyük rahatlaktır." *10609

5065.İmam Sadık (a.s): "Hoşluk ve rahatlık rıza ve yakinedir. Gam ve hüzün ise şek ve hoşnutsuzluktur." *10610

5066.İmam Sadık (a.s): "Hoş huzur insanlardan ümidini kesmektir." *10611

10606* Gurer'ul-Hikem, 8763
10607* a.q.e, 1633
10608* Nehc'ul-Belağa, 371. hikmet
10609* Gurer'ul-Hikem, 1316
10610* Mişkat'ul-Envar, 34
10611* a. g. e. 184

1388. Bölüm

Dünyada Rahatlığı Taleb Etmek

5067.İmam Sadık (a.s), ashabına şöyle buyurmuştur: "İmkansız olan arzulara kapılmayın."Kendisine, "İnsan imkansız arzulara kapılabilir mi?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Sizler dünyada rahatlığa erişmek istemiyor musunuz?" Onlar, "Evet", deyince de şöyle buyurdu: "Dünyada mümin için rahatlık imkansızdır." *10612

bak. ed-Dünya, 727. Bölüm

10612* el-Bihar, 81/195/52

290. Konu: Rahmet

1389. Bölüm

Allah'ın Rahmeti

5068.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala gökleri ve yeri yaratınca yüz rahmet yarattı ki her rahmet gök ve yer arası kadardır. Ardından o rahmetlerden birini yer yüzüne indirdi ve bu rahmet sebebiyle yaratıklar birbirine acır, anne çocuğuna merhamet eder, kuşlar ve hayvanlar su içer ve insanlar yaşarlar." *10613

5069.Resulullah (s.a.a): "Hiç kimse Allah'ın rahmeti olmaksızın cennete giremez."Kendisine, "Sen de mi?" diye sorduklarında ise şöyle buyurdu: "Evet! Allah beni rahmetine mazhar kılmadıkça hatta ben bile." *10614

5070.Resulullah (s.a.a): "Eğer Allah'ın rahmetinin ölçüsünü bilseydiniz kesin ona dayanırdınız." *10615

5071.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Kurtulan kimseye şaşmamak gerekir. Aksine bunca geniş rahmetine rağmen helak olan kimseye şaşmak gerekir." *10616

10613* Kenz'ul-Ummal, 10464
10614* a. g. e. 10407
10615* a. g. e. 10387
10616* el-Bihar, 78/153/17

1390. Bölüm

Rahmetin Sebepleri

5072.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın emirlerine itaat ederek kendinizi O'nun rahmetine bırakın." *10617

5073.İmam Ali (a.s): "Allah'ın zikriyle rahmet iner." *10618

5074.İmam Ali (a.s): "Başkalarına rahmet etmekle rahmet iner." * 10619

10617* Tenbih'ul-Havatir, 2/120

10618* Gurer'ul-Hikem, 4209

10619* a. g. e. 4343

291. Konu: Ramazan Ayı

1391. Bölüm

Ramazan Ayı

"(O sayılı günler) Ramazan ayıdır ki onda Kur'an, insanların hidayeti için, doğruyu yanlıştan ayırıcı ve hidayet delilleriyle birlikte indirildi. Sizden bu ayı idrak eden, onda oruç tutsun; hasta veya yolculukta olan, tutamadığı günlerin sayısınca diğer günlerde tutsun. Allah size kolaylık ister, zorluk istemez. Bu kolaylıkları, sayılı günleri tamamlamanız ve size hidayet ettiğinden O'nu ululamanız içindir; ola ki şükredersiniz."*10620

5075.Resulullah (s.a.a): "Ramazan günahları yakması sebebiyle ramazan olarak adlandırılmıştır." *10621

5076.Resulullah (s.a.a): "Ramazan ayının ilk gecesinde göklerin kapısı açılır ve son gecesine kadar kapanmaz." *10622

5077.Resulullah (s.a.a): "Eğer kul Ramazan ayının değerini bilseydi tüm yılın Ramazan olmasını arzu ederdi." *10623

5078.Resulullah (s.a.a): "Ramazan ayının hilali gözükmüce cehennem kapıları kapanır, cennet kapıları açılır ve şeytanlar zincire vurulur." *10624

5079.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah Resulü (s.a.a) bir gün bizlere bir hutbe okuyarak şöyle buyurdu: "Ey insanlar! Şüphesiz bereket, rahmet ve mağfiret ayı sizlere yönelmiştir. Bu ay Allah nezdinde ayların en iyisi ve bu günler, günlerin en iyisi, bu geceler, gecelerin enPiyisi ve bu anlar anların en iyisidir. Bu ayda sizler Allah'ın misafirliğine davet edildiniz ve Allah'ın yüceliğinden nasiplenen zümreden karar kıldınız. Bu ayda nefesleriniz Allah'ı tespih, uykularınız ibadet, amelleriniz makbul ve dualarınız müstecaptır..."Ben kalkıp: "Ey Allah'ın Resulü! Bu ayda en hayırlı amel hangisidir?" diye sorunca Peygamber şöyle buyurdu: "Ey Ebe'l-Hasan! Bu ayda en hayırlı amel, aziz ve celil olan Allah'ın haramlarından sakınmaktır." *10625

5080.İmam Bakır (a.s): "Allah'ın Resulü (s.a.a), Şaban ayının bitmesine üç gün kala Bilal'e insanları çağırmasını emrederdi. İnsanlar toplandıktan sonra minbere çıkar, Allah'a hamd ve senada bulunduktan sonra şöyle buyururdu: "Ey İnsanlar! Şüphesiz bu ay sizlere yönelmiştir. Bu ay bütün ayların efendisidir. Bu ayda bulunan bir gece, bin aydan hayırlıdır. Bu ayda cehennem kapıları kapanır ve cennet kapıları açılır. Her kim Ramazan ayına ulaşır ve bağışlanmazsa Allah onu rahmetinden uzaklaştırır." *10626

5081.İmam Sadık (a.s), Ramazan ayı geldiğinde oğluna yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Nefislerinizi çabalamaya zorlayın. Şüphesiz bu ayda rızıklar bölüştürülür, eceller yazılır ve bu ayda Allah'ı ziyaret eden misafirlerin adı yazılır. Bu ayda, içinde amel etmenin, bin ayda amel etmekten daha hayırlı olduğu bir gece vardır." *10627

10620* Bakara, 185

10621* Kenz'ul-Ummal, 23688

10622* el-Bihar, 96/34/8

10623* a. g. e. s. 346/12

10624* a. g. e. s. 348/14

10625* Emali'es-Seduk, 84/4

10626* a. g. e. 56/2

10627* el-Bihar, 96/375/63

1392. Bölüm

Ramazan Ayında Allah'ın Bağışlaması

5082.Resulullah (s.a.a): "Her kim Ramazan ayını derkeder de bağışlanmazsa, Allah onu rahmetinden uzaklaştırmıştır." *10628

5083.Resulullah (s.a.a), Ramazan ayı geldiğinde yaptığı bir hutbede şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz mutsuz kimse bu büyük ayda Allah'ın mağfiretinden mahrum olan kimsedir." *10629

5084.Resulullah (s.a.a): "Ramazan ayında bağışlanmayan kimse hangi ayda bağışlanır?!!" *10630

5085.İmam Sadık (a.s): "Ramazan ayında bağışlanmayan kimse Arefe'de hazır olma dışında öbür Ramazan ayına kadar bağışlanmaz." *10631

10628* a.g.e, 74/74/62

10629* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 1/295/53

10630* Emali'es-Seduk, 52/2

10631* el-Bihar, 96/342/6

292. Konu: Rec'at-Yeniden Diriliş

1393. Bölüm

Ölülerin Dünyada Dirilişi

5086.İmam Sadık (a.s): "Allah'a yemin olsun ki günler ve geceler sona ermeden Allah ölüleri diriltir ve canlıları öldürür. Hakkı ehline geri döndürür ve kendisine seçtiği dinini hakim kılar." *10632

10632* el-Bihar, 53/102/125

1394. Bölüm

Rec'at Edenler

5087.İmam Ali (a.s): "Allah Adem'den Muhammed'e (s.a.a) bütün mürsel Peygamberleri diriltecektir. Onlar benim huzurumda kılıçlarıyla ölülerin, dirilerin ve tüm insanların ve cinlerin başının ortasına vuracaktırlar...Benim de birbiri ardınca dönüşüm ve rec'atım olacaktır. Ben bu dönüşlerin, rec'atların, saldırıların ve intikamların sahibiyim." *10633

5088.İmam Sadık (a.s): "Dünyaya dönecek ilk kimse Hüseyin b. Ali'dir. Hüseyin b. Ali, yaşlılıktan kaşları gözlerinin üzerine ininceye kadar hükümdarlık edecektir." *10634

10633* a. g. e. s. 47/20

10634* a. g. e. s. 46/19

1395. Bölüm

Rec'at Genel Bir Şey Değildir

5089.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz rec'at genel bir şey değildir. Özel bir şeydir. Dünyaya sadece halis iman edenler veya tümüyle şirk koşanlar döner." *10635

10635* a. g. e. s.39/1

293. Konu: Rıza-Hoşnutluk (1)

1396. Bölüm

Rıza

5090.İmam Ali (a.s): "Hoşnutluk ne güzel bir arkadaştır." *10636

5091.İmam Hasan (a.s): "Her kim Allah'ın güzel seçimine güvenirse, Allah'ın kendisine seçtiği

durumdan başkasını arzu etmez." *10637

5092.İmam Hasan (a.s): "Hükmedicisi Allah olduğu halde kısmetinden hoşnut olmayan ve makamını küçümseyen mümin nasıl mümin olabilir?" *10638

5093.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Zühdün en yüce derecesi sakınmanın en alt derecesidir. Sakınmanın en üst derecesi yakinin en alt derecesidir. Yakinin en üst derecesi ise hoşnutluğun en alt derecesidir." *10639

5094.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Kaza ve kaderin tatsızlığından hoşnut olmak yakinin en yüce derecesindedir." *10640

5095.İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü hiç bir olay hakkında "Keşke başkası olsaydı!" demezdi." *10641

5096.İmam Sadık (a.s): "Allah'a itaatin başı kulun sevdiği veya sevmediği hususta Allah'ın yaptığı her şeyden hoşnut olmasıdır." *10642

10636* Nehc'ul-Belağa, 4. hikmet
10637* el-Bihar, 78/106/6
10638* a. g. e. 43/351/25
10639* el-Kafi, 2/128/4
10640* et-Temhis, 60/131
10641* el-Bihar, 71/157/75
10642* a. g. e. s. 139/28

1397. Bölüm

Hoşnutluğun Etkileri

5097.İmam Ali (a.s): "Hoşnutluğun kökü Allah'a güzel itimat etmektir." *10643

5098.İmam Sadık (a.s): "İnsanlardan, Allah'ı en iyi bilen şüphesiz ki Allah'ın kaza ve kaderinden en çok hoşnut olandır." *10644

10643* Gurer'ul-Hikem, 3085
10644* el-Bihar, 71/158/75

1398. Bölüm

Hoşnutluğun Meyveleri

5099.Resulullah (s.a.a): "Allah bir kulu sevince onu zorluklara müptela kılar. Eğer sabrederse onu seçer ve eğer hoşnut olursa onu kendisi için seçer." *10645

5100.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın rızıkı bölüştürmesinden hoşnut ol ki insanların en zengini olasın." *10646

5101.İmam Hasan (a.s): "Kalbinden, Allah'tan hoşnut olmaktan başka bir şey geçmeyen kimseye, Allah'a dua ettiği takdirde duasının makbul olacağına dair garanti veririm." *10647

5102.İmam Sadık (a.s): "Huzur ve rahatlık rıza ve yakindedir. Gam ve hüzn ise şek ve hoşnutsuzluktadır." *10648

5103.İmam Sadık (a.s): "Hoşnutluk gam ve hüznü yok eder." *10649

5104.İmam Sadık (a.s): "Yaşam açısından insanların en mutlusu, Allah'ın kendisine kısmet ettiği hoşnut olandır." *10650

10645* a.g.e, 82/142/26
10646* a. g. e. 69/368/4
10647* a.g.e, 71/159/75
10648* a. g. e. s. 159/75

10649* Gurer'ul-Hikem, 410
10650* a. g. e. 3397

1399. Bölüm

Hoşnutsuzluğun Meyvesi

5105.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ın kendisine kısmet ettiğiinden hoşnut olmazsa, Allah-u Teala'yı kaza ve hükmünde itham etmiş olur." *10651

5106.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın kaza ve kaderi her haliyle cari olur. O halde her kim bundan hoşnut olursa sevap elde eder ve her kim de hoşnut olmazsa Allah ecrini yok eder." *10652
bak. el-Kaza, 1531. Bölüm

10651* el-Bihar, 78/202/33
10652* a. g. e. 71/139/26

294. Konu: Rıza-Hoşnutluk (2)

1400. Bölüm

Allah'ın Rızasının Sebepleri

"Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın hışmına uğrayan gibi midir? Bu kimsenin varacağı yer cehennemdir; O ne kötü varılacak yerdir!" *10653
bak. Al-i İmran, 15; Maide, 2, 16; Tevbe, 21, 109; Muhammed, 28; Fetih, 29; Hadid, 20, 27; Haşr, 8

5107.Rivayet edildiği üzere Musa (a.s): "Ey Rabbim! Bana işlediğim takdirde rızayetine erişeceğim bir ameli göster." Bunun üzerine Allah ona şöyle vahyetti: "Ey İbn-i İmran! Şüphesiz benim rızayetim senin hoşnutsuzluğundadır ve sen buna güç yetiremezsin..." Musa ağlayarak secdeye kapandı ve şöyle arzetti: "Sen beni kendinle konuşmakla yüce kıldın, benden önce hiç bir insanla konuşmadın. Şimdi ise kendisiyle hoşnutluğuna ulaşacağım bir şeyi bana göstermeyecek misin?" Allah ona şöyle vahyetti: "Şüphesiz benim hoşnutluğum, senin kazamdan hoşnut olmandadır." *10654

5108.İmam Ali (a.s): "Üç şey kulu Allah'ın hoşnutluğuna erdirir: Çok istiğfarda bulunmak, tevazu göstermek ve çok sadaka vermek." *10655

5109.İmam Ali (a.s): "Her kim bedenini hoşnutsuz kılar, Rabbini hoşnut kılar. Her kim de bedenini hoşnutsuz kılmazsa Rabbine itaatsizlik etmiştir." *10656

5110.İmam Ali (a.s): "Allah sizlere takvayı tavsiye etmiş ve takvayı hoşnutluğunun nihayeti ve kulundan isteği karar kılmıştır." *10657

5111.İmam Ali (a.s): "Münezzeah olan Allah'ın rızayeti itaati ile birliktedir." *10658

5112.İmam Seccad (a.s): "Allah ailesini daha fazla nimet ve refah içinde yaşatan kimseden daha çok hoşnuttur." *10659

10653* Al-i İmran, 162
10654* el-Bihar, 82/143/17
10655* a.g.e, 78/81/74
10656* a.g.e, 70/312/11
10657* Nehc'ul-Belağa, 183. hutbe
10658* Gurer'ul-Hikem, 5410
10659* el-Bihar, 78/136/13

1401. Bölüm

Allah'ın Rızasının Nişaneleri

5113.Bihar'ul Envar'da rivayet edildiği üzere Musa (a.s) şöyle dedi: "Rabbim! Bana kulundan hoşnut olmanın nişanesini bildir." Allah-u Teala ona şöyle vahyetti: "Kulumu itaatim için hazırladığımı ve

günahımdan yüz çevirttiğimi görürsen bu benim hoşnut olduğumun nişanesidir.” *10660

5114.İmam Ali (a.s): “Münezzeh olan Allah’ın kuldun hoşnutluğunun nişanesi kulun lehine veya aleyhine münezzeh olan Allah’ın kendisi için taktir ettiği şeyden hoşnut olmasıdır.” *10661

10660* a. g. e. 70/26/29

10661* Gurer’ul-Hikem, 6344

1402. Bölüm

Yaratıkların Hoşnutluğu ve Yaratıcının Hoşnutsuzluğu

5115.İmam Ali (a.s), Muhammed b. Ebi Bekir’e yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: “Eğer Allah’ın yaratıklarından bir yaratığı hoşnut etmek için rabbini hoşnutsuz kılmamayı becerebilersen bunu yap. Zira Allah’ın hoşnutluğu her hoşnutluğun yerini tutar. Ama hiç bir şey Allah’ın hoşnutluğunun yerini tutmaz.” *10662

5116.İmam Hüseyin (a.s): “Her kim Allah’ın hoşnutluğunu insanların hoşnutsuzluğuyla talep ederse Allah onu insanlardan müstağni kılar. Her kim de insanların hoşnutluğunu Allah’ın hoşnutsuzluğuyla talep ederse Allah onu insanlara havale eder, ve’s-Selam.” *10663

10662* Emali’et-Tusi, 29/31

10663* el-Bihar, 71/208/17

295. Konu: Rızık

1403. Bölüm

Rızıklandırıcı

“Şüphesiz rızıklandırıcı ve kuvvet sahibi olan da ancak Allah'tır.” *10664

“Doğrusu senin Rabbin dilediği kimsenin rızıkını genişletir ve bir ölçüye göre verir. O kullarını gören ve haberdar olandır.” *10665

5117.İmam Ali (a.s): “Rızıkı azaltmak veya çoğaltmak sadece rezzak olan Allah’ın elindedir.” *10666

5118.İmam Ali (a.s): “O, rızıkı azaltıp çoğaltarak düzenlemiş; dar ve geniş olarak bölmüştür. Bu düzeni; kolayını ve zorunu isteyecek olanları tespit etmek, zengin ve fakirin şükürünü ve sabrını denemek için adalet üzere kurmuştur.” *10667

10664* Zariyat, 58

10665* İsrâ, 30

10666* Gurer’ul-Hikem, 10838

10667* Nehc’ul-Belağa, 91. Hutbe

1404. Bölüm

Rızıkı Garantilemek

“Yeryüzünde yaşayan bütün canlıların rızıkı ancak Allah'a aittir. O, canlıları babaların sulbünde kararlaştırmış ve anaların rahminde kararlaştırmakta iken de bilir. Her şey apaçık bir kitaptadır.” *10668

5119.Resulullah (s.a.a): “Sakın garantilenmiş rızık kazanmaya çalışmak seni farzlardan alıkoymasın. Zira nasibin olan rızık sana ulaşır. Nasibin olmayan rızık ise eline geçmez.” *10669

5120.İmam Ali (a.s): “Her canlının rızıkı vardır.” *10670

5121.İmam Ali (a.s): “İşte şu karga, şu kar-tal, şu güvercin, şu da devekuşu! Her kuşu bir isimle

çağırdı ve her birinin rızkını üstlendi.” *10671

5122.İmam Ali (a.s): “Yaratıkları, onun rızkını yiyenlerdir. Onların rızkını garantilemiş, yiyeceklerini takdir etmiş-tir.” *10672

5123.İmam Ali (a.s): “Rızkı talep edin. Şüphesiz rızık, talibine garantilenmiştir.” *10673

5124.İmam Askeri (a.s): “Sakin garantilenmiş olan rızık seni farz olan amelden alıkoymasın.” *10674

10668* Hud, 6

10669* el-Bihar, 77/187/10

10670* Emali es-Seduk, 264/9

10671* Nehc’ul-Belağa, 185. hutbe

10672* a. g. e. 91. hutbe

10673* el-İrsad, 1/303

10674* el-Bihar, 78/374/22

1405. Bölüm

Hırs ve Rızkın Artışı

5125.Resulullah (s.a.a): “Şüphesiz haris insanın hırsı rızkı kendisine çekmez ve rızıktan hoşlanmayan kimsenin hoşnutsuzluğu rızkı geri çevirmez.” *10675

5126.İmam Ali (a.s): “Bilin ki Allah’ın kula taktir ettiği her şey, her ne kadar çare bulması zayıf ve rızık kazanma yollarını bilmede hilesi gevşek olsa da hiç bir azalma ve eksiklik olmaksızın

5127.kendisine ulaşır. Her ne kadar kul çarecilikte ve hilesinde kuvvetli olsa da Allah’ın kendisi için taktir ettiğinden fazlası kendisine ulaşmaz.” *10676

5128.İmam Sadık (a.s): “Eğer rızık taktir edilmişse o halde bu hırs niye? ” *10677

5129.İmam Sadık (a.s): “Şüphesiz Allah-u Teala, akıl sahipleri ibret alsınlar ve dünyanın çalışma ve hileyle elde edilmeyeceğini bilsinler diye ahmakların rızıklarını geniş kılmıştır.” *10678

10675* el-Bihar, 77/68/7

10676* Emali’el-Mufid, 207/39

10677* Emali’es-Seduk, 16/5

10678* el-Bihar, 103/34/63

1406. Bölüm

Rızık Taleb Etmede İlimli Olmaya Teşvik

5130.Resulullah (s.a.a): ♦Şüphesiz Cebrail kalbime şunu attı: ♦Herkes rızkını tümüyle elde etmedikçe ölmez. O halde Allah♦tan korkun, rızık talep etmede ilimli olun, rızkın gecikmesi sizi helal olmayan yoldan rızık aramaya sevketmesin. Zira Allah nezdinde olan şeyler sadece O♦na itaat ile elde edilebilir.♦ *10679

5131.İmam Ali (a.s): ♦Dünyadan sana geleni al; senden yüz çevirenden ise yüz çevir. Böyle yapmazsan, o halde (en azından) dünya talebinde itidalli davran.♦ *10680

5132.İmam Sadık (a.s): ♦Geçimini talep etmen, geçimini terkeden kimsenin kazancından daha üstün ve dünyadan hoşnut olup ona güvenen ihtiraslı kimsenin talebinden daha aşağı olmalıdır. İlimli ol, iffetli ol, gevşeklik ve tembellikten uzak dur ve mümin için gerekli olan rızkı kazanmaya çalış.♦ *10681

10679* el-Kafi, 2/74/2

10680* Nehc♦ul-Belağa, 393. hikmet

10681* el-Bihar, 103/33/63

1407. Bölüm

Rızık ve Rızık Taleb Eden

5133.Resulullah (s.a.a): "İnsan ölümden kaçtığı gibi rızıkından kaçsaydı, ölüm kendisine gelip çattığı gibi rızık da kendisine gelip çatarı." *10682

5134.İmam Ali (a.s): "Rızık, kendisini aramayan kimseyi arar." *10683

5135.İmam Ali (a.s): "Rızık iki çeşittir: Bir rızık sen talep edersin ve bir rızık ise seni talep eder. Eğer sen peşi sıra gitmezsen o senin peşinden gelir." *10684

5136.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah müminlerin rızıkını beklemedikleri yerden karar kılmıştır. Sebebi ise kulun, rızıkının nereden geldiğini bilmediği taktirde çok dua etmesidir." *10685

- 10682* Mekarim'ul-Ahlak, 2/377
10683* Gurer'ul-Hikem, 1408
10684* Nehc'ul-Belağa, 31. mektup
10685* Nur'us-Sakaleyn, 5/354/34

1408. Bölüm

Yarının Rızıkını Düşünmek

5137.Resulullah (s.a.a): "Yarınki rızıkının gamını yeme. Şüphesiz her yarın kendi rızıkını getirir." *10686

5138.İmam Sadık (a.s): "Her kim rızıkı için üzülsürse kendisine günah yazılır." *10687

- 10686* el-Bihar, 77/67/6
10687* Emali et-Tusi, 300/593

1409. Bölüm

Rızıkın Ertelenmesi

5139.Resulullah (s.a.a): "Münezzeh olan Allah, "Rızık vermede beni yavaş gören kulum beni gazaplandırmaktan ve yüzüne dünyadan bir kapı açmamdan korkmalıdır" diye buyurmuştur." *10688

5140.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala her kime bir nimet verirse Allah'a hamd etmelidir. Her kimin de rızıkı ertelenirse Allah'tan bağışlanma dilemelidir." *10689

5141.Resulullah (s.a.a): "Her kim rızıkının ertelendiğini görürse çok tekbir getirmelidir. Kimin de hüznü ve gamı çok olursa, çok bağışlanma dilemelidir." *10670
bak. el-İstiğfar, 1428. Bölüm

- 10688* el-Bihar, 81/195/52
10689* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s) (a.s), 2/46/171
10690* Kenz'ul-Ummal, 9325

1410. Bölüm

Rızıkı Ulaştıran ve Artıran Sebepler

5142.Resulullah (s.a.a): "Yemek yediren kimsenin rızıkı, bıçağın devenin hörgücüne girmesinden daha hızlı bir şekilde ulaşır." *10691

5143.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Rızkımın artmasını istiyorum" denilince şöyle buyurmuştur: "Sürekli temizlik içinde ol ki rızkın genişlesin." *10692

5144.Resulullah (s.a.a): "Çok sadaka verin ki rızıklanasınız." *10693

5145.İmam Ali (a.s): "Allah için dini kardeşine mali yardımda bulunmak, rızkı artırır." *10694

5146.İmam Ali (a.s): "Emanete riayet rızkı artırır." *10695

5147.İmam Ali (a.s): "Sadaka vererek rızkı indirin." *10696

5148.İmam Ali (a.s): "Her kimin niyeti güzel olursa rızkı artar." *10697

5149.İmam Bakır (a.s): "Kardeşlerinin gıyabında dua et. Bu iş sana rızkı akıtır." *10698

5150.İmam Bakır (a.s): "Zekat rızkı artırır." *10699

5151.İmam Sadık (a.s): "Her kim ailesine karşı iyi olursa rızkı artar." *10700

5152.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz iyilik rızkı artırır." *10701

5153.İmam Sadık (a.s): "Güzel ahlak rızkı artırır." *10702

10691* el-Bihar, 74/362/71

10692* Kenz'ul-Ummal, 44154

10693* el-Bihar, 77/176/10

10694* a.g.e, 74/395/22

10695* a. g. e. 75/172/8

10696* Nehc'ul-Belağa, 137. hikmet

10697* el-Bihar, 103/21/18

10698* a.g.e, 76/60/14

10699* el-Bihar, 96/14/27

10700* a. g. e. 69/408/117

10701* a. g. e. 74/81/84

10702* a. g. e. 71/396/77

1411. Bölüm

Rızkı Yok Eden Sebepler

5154.Resulullah (s.a.a): "Her kim Müslüman kardeşinin hakkından bir şeyi alıyorsa, Allah da tövbe edinceye kadar rızkının bereketini haram kılar." *10703

5155.İmam Bakır (a.s): "Kul günah işler ve bu sebeple de rızkı elinden alınır." *10704

5156.İmam Sadık (a.s): "Çok haram yemek rızkı yok eder." *10705

bak. el-Bereket, 239. Bölüm

10703* Emali'es-Seduk, 350/1

10704* el-Kafi, 2/270/8

10705* Tuhef'ul-Ukul, 372

1412. Bölüm

Helal Rızık Talep Etmek

5157.Resulullah (s.a.a): "İbadet on parçadır. Dokuz parçası helal rızık talep etmektedir." *10706

5158.Resulullah (s.a.a): "Ailesinin geçimini kazanmak için zahmet çeken kimse Allah yolunda cihad eden kimse gibidir." *10707

5159.Resulullah (s.a.a): "Allah kulunu helal rızık elde etme yolunda yorgun görmek ister." *10708

5160.Resulullah (s.a.a): "Helal rızık talep etmek, kadın ve erkek her Müslümana farzdır." *10709

5161.Resulullah (s.a.a): "El emeğini yiyen kimse şimşek gibi sırat köprüsünden geçer gider."
*10710

5162.Resulullah (s.a.a): "Her kim el emeğini yerse Allah ona rahmet gözüyle bakar ve asla azap etmez." *10711

5163.Resulullah (s.a.a): "Ailesinin geçimini temin etmeyen kimse mel'undur, mel'undur!" *10712

5164.Mufazzal b. Ömer: "Dünyanın bazı şeylerinden ahiret yolunda yardım alınız. Zira imam Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu duydum: "Dünyanın bazı şeylerinden ahiret yolunda yardım alın ve insanlara yük olmayın." *10713

10706* el-Bihar, 103/9/37

10707* a. g. e. s. 13/59

10708* Kenz'ul-Ummal, 9200

10709* Cami'ul-Ahbar, 389/1079

10710* a.g.e, 390/1085

10711* a. g. e. h. 1087

10712* el-Bihar, 103/13/62

10713* a.g.e, 78/381/1

1413. Bölüm

En İyi Rızık İnsana Yetendir

5165.Resulullah (s.a.a): "Allah'ım! Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e, Muhammed ve Al-i Muhammed'i sevne, iffet ve yeterli kadar rızık ver. Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e düşman olana ise mal ve evlat ver." *10714

5166.Resulullah (s.a.a): "En hayırlı rızık yetecek kadar olanıdır." *10715

5167.Resulullah (s.a.a): "Az ve yeterli rızık, çok ve engelleyici rızıktan daha hayırlıdır." *10716

10714* el-Kafi, 2/140/3

10715* el-Bihar, 77/168/4

10716* Emali'es-Seduk, 395/1

296. Konu: Riya

1414. Bölüm

Riyadan Sakındırmak

"Yurtlarından böbürlenerek, insanlara gösteriş yaparak çıkan ve Allah yolundan menedenler gibi olmayın. Allah onların işlediklerini her yönüyle bilendir." *10717

5168.Resulullah (s.a.a): "Dünyayı dini ile elde eden, yumuşak dilleri sebebiyle insanlar nezdinde koyun postuna bürünen kimselere eyvahlar olsun! Onların sözü baldan daha tatlı, kalpleri ise kurdun kalbidir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Benimle (rahmetimle) mi aldanıyorsunuz?" *10718

5169.Resulullah (s.a.a): "Melekler, sevinçle kulun amelini yükseltir...İyiliklerini yükseltince aziz ve celil olan Allah şöyle buyurur: "Onları Siccin'e (zindana) koyun. Şüphesiz bu işler benim için yapılmamıştır." *10719

5170.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü riyakara şöyle seslenilir: "Ey kötü insan! Ey vefasız! Ey riyakar! Amelin havaya savruldu, sevabın yok oldu. Git ve mükafatını kendisi için amel ettiğin kimseden al." *10720

5171.Resulullah (s.a.a): "Münezzeh olan Allah şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ben, en zengin ortağım! O halde her kim bir iş yapar ve benden başkasını ortak kılarsa ben o işten uzağım ve benden başkasını ortak kıldığı kimseye aittir." *10721

5172.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah, içinde zerre miktarınca riya olan ameli kabul etmez."
*10722

5173.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Ey Allah'ın Resulü! Kurtuluş nedendir?" diye soran birisine şöyle buyurmuştur: "Kulun Allah'a itaat hususunda insanları irade etmemesindedir." *10723

5174.İmam Ali (a.s): "İnsanın batınının hasta ve zahirinin güzel olması ne de çirkindir." *10724

5175.İmam Ali (a.s): "Allahım! Zahirimin insanların gözünde güzel, batnımın ise senden gizlemeye çalıştıklarımla çirkin olmasından sana sığınırım. Senin de bildiğin şeyleri koruyarak zahirimin güzel, sana getireceğim amellerimin ise çirkin olmasından, böylece halka yakın, senin hoşnutluğuna uzak düşmekten sana sığınırım." *10725

5176.İmam Bakır (a.s): "Her kimin zahiri batınından daha ağır olursa terazisi hafif olur." *10726

5177.İmam Sadık (a.s): "Riyakarlıktan sakın. Zira her kim Allah'tan gayrisi için

5178.amel ederse, Allah onu amel ettiği kimseye havale eder." *10727

10717* Enfal, 47

10718* A'lam'ud-Din, 295

10719* el-Kafi, 2/295/7

10720* Munyet'ul-Murid, 318

10721* Uddet'ud-Dai, 203

10722* Tenbih'ul-Havatir, 1/187

10723* a.g.e. s. 186

10724* Gurer'ul-Hikem, 9661

10725* Nehc'ul-Belağa, 276. hikmet; Şerh-i Nehc'ul-Belağa, 19/167/282, Riya yerine risa (övgü) vardır.

10726* Emali'es-Seduk, 398/8

10727* el-Kafi, 2/293/1

1415. Bölüm

Riya ve Şirk

5179.Resulullah (s.a.a): "Sizler hakkında en çok küçük şirkten korkuyorum." Kendisine, "Küçük şirk nedir ey Allah'ın Resulü?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Riya" *10728

5180.İmam Ali (a.s): "Bilin ki riyanın azı bile şirktir." *10729

5181.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü'ne (s.a.a) "Rabbine kavuşmayı uman kimse" *10730 ayeti sorulunca şöyle buyurmuştur: "Her kim insanlara gösteriş için namaz kılsa müşriktir...Her kim Allah'ın emirlerinden birini insanlara gösteriş yapmak için yerine getirirse müşriktir." *10731

bak. 217. konu, eş-Şirk

10728* Uddet'ud-Dai, 214

10729* Tuhef'ul-Ukul, 151

10730* Kehf/110

10731* Tefsir'ul Kumi, 2/47

1416. Bölüm

Riya Ehlinin Kötü Akıbeti

5182.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cehennem ve cehennemlikler riyakarlar yüzünden feryad ederler."Kendisine, "Ey Allah'ın Resulü! Ateş nasıl feryad eder?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Onların azap gördükleri ateşin sıcaklığından." *10732

5183.İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü namaz kılan kulu getirirler ve o şöyle der: "Ey Rabbim! Ben senin rızayetine ermek için namaz kıldım." Ama ona şöyle denir: "Hayır! Sen, "Ne güzel namaz kılıyor!" denilsin diye namaz kıldın! Onu cehenneme götürün." *10733

10732* Mustedrek'ul-Vesail, 1/107/109

10733* ez-Zuhd lil Huseyin b. Said, 63/166

1417. Bölüm

Riyakarın Nişaneleri

5184. İmam Ali (a.s): "Riyakarın üç alameti vardır: Gözü insanlara ilişince neşat içinde çalışır, yalnız kalınca tembellik eder ve tüm işlerinde övülmeği sever." *10734

10734* el-Kafi, 2/295/8

1418. Bölüm

Riya (Çeşitli)

5185. Resulullah (s.a.a): "Gizli ibadet, aşikar olanından daha iyidir. Aşikar amel etmek, uyulmayı (örnek olmayı) isteyen kimseler için iyidir." *10735

5186. İmam Bakır (a.s), kendisine, "Bir hayır yapan ve bunu bir insan gördüğünde sevinen kimse" hakkında soran Zürrare'ye şöyle buyurmuştur: "Sakıncası yoktur. Herkes insanlar arasında açığa çıkmasını ister. Elbette bu hayırlı işi, o iş (bilinmesi) için yapmadığı taktirdedir." *10736

5187. İmam Sadık (a.s): "Her kim gizlice bir amelde bulunursa kendisine gizli (amel sevabı) yazılır. Onu dile getirince o gizli ameli silinir ve açık bir amel yazılır. Eğer ikinci defa yeniden dile getirirse aşikar ameli silinir ve kendisine riya yazılır." *10737

10735* Kenz'ul-Ummal, 5273

10736* el-Kafi, 2/297/18

10737* Uddet'ud-Dai, 221

297. Konu: Riyaset-Başkanlık

1419. Bölüm

Riyaseti Kınamak

5188. İmam Bakır (a.s): "Baş olmaya çalışma ki aksi taktirde kuyruk olursun." *10738

5189. İmam Sadık (a.s): "Riyaset düşkününü başkanlardan sakının. Zira Allah'a yemin olsun ki ayakta birinin arkasından ses çıkarınca (halk peşi sıra koşturunca) helak olur ve (peşinden gidenleri de) helak eder." *10739

5190. İmam Sadık (a.s): "Riyaset taleb eden kimse helak olur." *10740

5191. İmam Rıza (a.s), birinin adını andıktan ve, "O riyaset peşinde koşan birisidir" dedikten sonra şöyle buyurmuştur:

5192. "Eğer iki vahşi kurt çobansız bir sürüye saldırırsa, makam peşinde koşan birisinin dinine verdiği zarardan daha az zarar verir." *10741

10738* el-Kafi, 2/338/1

10739* a. g. e. s. 297/3

10740* a. g. e. h. 2

10741* a.g.e. h, 1

1420. Bölüm

Riyaset Araçları

5193. İmam Ali (a.s): "Göğüs genişliği riyasetin aracıdır." *10742

5194. İmam Ali (a.s): "Cömert kimse efendilik ve malı çok olan kimse ise reislik yapar." *10743

5195. İmam Sadık (a.s): "Riyaseti aradım ve onu Allah'ın kullarının hayrını dilemekte buldum." *10744

bak. es-Seyyid, 990. Bölüm

10742* Nehc'ul-Belağa, 176. hikmet
10743* Tuhef'ul-Ukul, 96
10744* Mustedrek'ul-Vesail, 12/173/13810

298. Konu: Ruh

1421. Bölüm

Kur'an'da Ruh

"Sana ruhun ne olduğunu soruyorlar, de ki: "Ruh, Rabbimin emrinden ibarettir. Bu hususta size pek az bilgi verilmiştir." *10745

bak. Zümer, 42

5196.İmam Sadık (a.s): "Ruhlar bedenle karışmaz ve ona dayanmaz; bedeni çepeçevre sarmış ve ihata etmiştir." *10746

5197.İmam Sadık (a.s): "Ruh latif bir cisimdir ki yoğun bir kalıba giydirilmiştir." *10747

10745* İsra, 85
10746* el-Bihar, 61/40/11
10747* a. g. e. s. 34/7

1422. Bölüm

Ruhlar Hazırlanmış Ordulardır

5198.Resulullah (s.a.a): "Ruhlar hazırlanmış ordulardır, birbirini tanıyanları ünsiyet edinir ve tanımayanları birbirinden ayırır." *10748

5199.İmam Ali (a.s): "Dostluk, ruhların ülfeti sebebiyle kalplerin birbirine meyletmesidir." *10749

5200.Şakik b. Seleme: "Birisi Hz. Ali'nin (a.s) yanına vararak onunla konuştu ve sohbeti esnasında şöyle dedi: "Ben sizi seviyorum" Ali (a.s), "Yalan söylüyorsun" diye buyurdu. O, "Neden ey Müminlerin Emiri!" diye sorunca şöyle buyurdu: "Çünkü kalbimde senin sevgini bulamıyorum. Oysa Peygamber (s.a.a): "Ruhlar fezada birbirlerini görüyor, birbirlerini kokluyor, birbirlerini tanıyanlar bir araya geliyor ve tanımayanlar ise birbirlerinden ayrılıyorlar." *10750

bak. es-Sadık, 1099. Bölüm

10748* Kenz'ul-Ummal, 24660
10749* Gurer'ul-Hikem, 2057
10750* Kenz'ul-Ummal, 25560

1423. Bölüm

Ruhun Halleri

5201.İmam Ali (a.s): "Bedenin altı haleti vardır: Sağlık, hastalık, ölüm, hayat, uyku ve uyanıklık. Hakeza ruh da böyledir. Ruhun hayatı ilmi, ölümü cehaleti, hastalığı şekke düşmesi, sağlığı yakın etmesi, uykusu gaflete düşmesi ve uyanıklığı korumasıdır." *10751

10751* el-Bihar, 61/40/10

1424. Bölüm

Uyku Anında Ruh

5202.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Acaba uykuda ruh bedenden ayrılır mı?" diye soran Ebu Basir'e şöyle buyurmuştur: "Hayır, ey Ebu Basir! Zira eğer ruh bedenden ayrılırsa artık ona geri dönmez. Lakin ruh göğün ortasındaki güneş gibidir; ışınları her yeri kaplar." *10752

5203.İmam Kazım (a.s): "İnsan uyuyunca hayvani ruh bedende kalır. Kendisinden ayrılan akıl ruhudur." *10753
bak. en-Nevm, 1775. Bölüm

10752* Cami'ul-Ahbar, 488/1360
10753* el-Bihar, 61/43/19

299. Konu: Rüşvet

1425. Bölüm

Rüşvet

5204.Resulullah (s.a.a): "Rüşvet yemekten sakının. Şüphesiz rüşvet salt 5205.küfürdür. Rüşvet yiye kimse, cennetin kokusunu alamaz." *10754

5206.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın laneti rüşvet veren, alan ve o ikisine aracı olanın üzerine olsun." *10755

5207.İmam Ali (a.s): "Sizden öncekiler helak oldular. Onlar insanları haklarından mahrum kıldılar. Halk da haklarını (rüşvet vererek) satın aldılar. İnsanları batıl yola sürüklediler, onlar da peşleri sıra gittiler." *10756

5208.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz bilirsiniz, namuslar, kanlar, ganimetler ve hükümler hususunda velayet sahibi olanların ve Müslümanlara önderlik edenlerin cimri olması doğru değildir...Hüküm makamında rüşvet almamalıdır. Zira rüşvete kapılan olursa hakları yok eder, hadleri görmezlikten gelir." *10757

5209.İmam Ali (a.s), Allah-u Teala'nın "Çok haram yerler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bunlar, kardeşlerinin ihtiyacını giderenler ve sonra da onlardan hediye kabul edenlerdir." *10758

5210.İmam Sadık (a.s): "Yargıda rüşvet, Allah'a karşı küfürdür." *10759

10754* el-Bihar, 104/274/12
10755* Kenz'ul-Ummal, 15080
10756* Nehc'ul-Belağa, 79. mektup
10757* a. g. e. , 131. hutbe
10758* el-Bihar, 104/273/5
10759* el-Kafi, 7/409/2

300. Konu: Rüya

1426. Bölüm

Rüya Müjdesi

5211.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın "Müjde onlarıdır" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu müminin gördüğü ve onunla dünyada müjdelendiği güzel rüyadır." *10760

5212.Resulullah (s.a.a): "Nübüvvetten sadece müjdeleyiciler baki kalır."Kendisine, "Müjdeleyiciler nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Salih rüyadır." *10761

5213.İmam Rıza (a.s): "Şüphesiz Allah'ın Resülü (s.a.a) sabah olunca ahabına şöyle buyuruyordu: "Müjdeleyicilerden bir haber var mıdır?" Peygamber salih rüyayı kastediyordu." *10762

10760* el-Kafi, 8/90/60
10761* el-Bihar, 61/177/39
10762* el-Kafi, 8/90/59

1427. Bölüm

Rüyanın Çeşitleri

5214.İmam Bakır (a.s): "Kullar uyuyunca ruhları göğe yükselir. Ruhun gökte gördüğü gerçektir. Havada gördüğü ise karmaşık rüyalardır." *10764

5215.İmam Sadık (a.s): "Rüya üç çeşittir: "Allah tarafından mümine müjde olan korkunç rüya, şeytan tarafından olan rüya ve karmaşık rüya." *10765

10764* Emali'es-Seduk, 125/16
10765* el-Kafi, 8/90/61

1428. Bölüm

Rüya Tabiri

5216.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisi güzel rüya görünce onu tabir etsin ve başkalarına anlatsın. Eğer kötü rüya görürse onu tabir etmesin ve hiç kimseye söylemesin." *10766

5217.Resulullah (s.a.a): "Rüyayı hasadet ve tecavüzden münezzehten olan mümin dışında kimseye söylememek gerekir." *10767

10766* Kenz'ul-Ummal, 41392
10767* el-Kafi, 8/336/530

301. Konu: Saadet

1429. Bölüm

Mutlu Kimse

5218.Resulullah (s.a.a) Müminlerin Emiri'ne (a.s): "Şüphesiz gerçek mutlu insan seni seven ve sana itaat eden kimsedir." *10768

5219.İmam Ali (a.s): "Mutlu insan Allah'a itaatte ihlas sahibi olandır." *10769

5220.İmam Sadık (a.s): "Alim olmayan insanın mutlu sayılması doğru değildir." *10770

10768* Emali'et-Tusi, 426/953
10769* Gurer'ul-Hikem, 1293
10770 Tuhef'ul-Ukul, 364

1430. Bölüm

Saadete Sebep Olan Şey

5221.İmam Ali (a.s): "İlimle amel edin ki mutluluğa erişesiniz." *10771

5222.İmam Ali (a.s): "Alimlerle oturup kalk ki mutlu olasın." *10772

5223.İmam Ali (a.s): "Mutluluk hakka bağlılıktadır." *10773

5224.İmam Ali (a.s): "Her kim nefisini hesaba çekerse mutlu olur." *10774

5225.İmam Ali (a.s): "Her kim nefisini ıslah için sıkıntıya düşürürse mutlu olur. Her kim de nefisini lezzetlerle kendi haline bırakırsa mutsuz olur ve (Allah'ın dergahından) uzak düşer." *10775

10771* Gurer'ul-Hikem, 2479
10772* a. g. e. 4717

10773* a. g. e. 6489
10774* a. g. e. 7887
10775* a. g. e. 8246-8247

1431. Bölüm

Saadet Sayılan Şey

5226.Resulullah (s.a.a): "Dört şey insanın mutluluğundandır: Salih arkadaşlar, iyi çocuk, uyumlu eş ve insanın çalışma yerinin kendi şehrinde olması." *10776

5227.İmam Ali (a.s): "Kalbin kin ve hasetten boş olması kulun mutluluğundan sayılır." *10777

5228.İmam Ali (a.s): "İyi işler hususunda başarı elde etmek saadettendir." *10778

10776* Nevadir'ur-Ravendi, 11
10777* Gurer'ul-Hikem, 5803
10778* a. g. e. 9296

1432. Bölüm

Gerçek Mutluluk

5229.İmam Ali (a.s): "Gerçek mutluluk insanın işinin mutlulukla sonuçlanmasıdır. Gerçek mutsuzluk ise insanın işinin mutsuzlukla sonuçlanmasıdır." *10779

5230.İmam Ali (a.s): "Ancak ameller münezzehtir olan Allah'a sunulunca gerçek mutluluk gerçek mutsuzluktan ayrılır." *10780

10779* Mean'il-Ahbar, 345/1
10780* Gurer'ul-Hikem, 6223

1433. Bölüm

İnsanların En Mutlusu

5231.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en mutlusu büyük insanlarla oturup kalkan kimsedir." *10781

5232.İmam Ali (a.s): "İnsanların en mutlusu geçici lezzetleri, ahiretin kalıcı lezzetleri için terkeden kimsedir." *10782

5233.İmam Ali (a.s): "Dünyada insanların en mutlusu kendisi için zararlı bildiği şeyden sakınandır. Onların en mutsuzu ise nefsinin isteklerine uyan kimsedir." *10783

5234.İmam Ali (a.s): "İnsanların en mutlusu bizim makamımızı ve faziletimizi tanıyan, bizimle Allah'a yakınlaşan, bizi halis bir şekilde seven, bizim çağırdığımız şeylerle amel eden, bizim sakındırdığımız şeylerden sakınan kimsedir. Böyle bir kimse bizdendir ve kalıcı yurtta (cennette) bizimle birlikte olacaktır." *10784

5235.İmam Ali (a.s): "İnsanların en mutlusu herkesten daha zahit olandır." *10785

10781* el-Bihar, 74/185/2
10782* Gurer'ul-Hikem, 3218
10783* Vak'at'us Siffin, 108
10784* Gurer'ul-Hikem, 3297
10785* a. g. e. 3100

302. Konu: Sabahlamak

1434. Bölüm

Sabahlamak

5236.Resulullah (s.a.a): "Sabahlamak sadece üç husustadır: Kur'an okumak, ilim talep etmek veya gelini eşinin evine göndermek için." *10786

5237.Resulullah (s.a.a): "Yatsı namazından sonra uyanık kalmak sadece namaz kılan ve yolcu olan kimse içindir." *10787

5238.İmam Ali (a.s): "Sabahlamak (Allah'a) müştak olanların bahçesidir." *10788

5239.İmam Ali (a.s): "Allah'a itaat ile sabahlamak, velilerin baharı ve mutluların bahçesidir." *10789

5240.İmam Ali (a.s): "En üstün ibadet gözlerin, münezze olan Allah'ın zikriyle sabahlamasıdır." *10790

5241.İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Kalbi tefekkürle dolan, korku bedenini sıkıntıya düşüren ve gece ibadeti, az uykusunu da kendisinden alan akıl sahibi kimseler gibi Allah'tan korkun." *10791

- 10786* el-Bihar, 76/178/3
10787* a. g. e. s. 179/5
10788* Gurer'ul Hikem, 666
10789* a. g. e. 5613
10790* a.g.e, 3149
10791* Nehc'ul Belağa, 83. Hutbe

1435. Bölüm

Bu Geceleri İhyaya Teşvik

5242.Resulullah (s.a.a): "Her kim bayram (Fıtır ve Kurban) gecesi ve Şaban ayının ortasındaki geceyi ihya ederse, kalplerin öldüğü gün kalbi ölmez." *10792

5243.İmam Rıza (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) üç gece uyumazdı: Ramazan ayının yirmi üçüncü gecesi, fıtır bayramı gecesi ve Şaban ayının ortasındaki gece. Bu geceler rızıklar bölüştürülür, ömrün süresi ve o yıl olacak olan her şey tayin edilir." *10793

- 10792* Sevak'ul A'mal, 1/102/2
10793* el-Bihar, 97/88/15

303. Konu: Sabır

1436. Bölüm

Sabrın Fazileti

"Nice peygamberlerin yanında pek çok rabbani kimse savaşmıştır. Allah yolunda başlarına gelenlerden ötürü gevşememişler, yılmamışlar ve boyun eğmemişlerdi. Allah, sabredenleri sever." *10794

"Allah'a ve peygamberine itaat edin; çekişmeyin, yoksa korkar başarısızlığa düşersiniz ve kuvvetiniz gider. Sabredin, doğrusu Allah sabredenlerle berâberdir." *10795

5244.Mesih (a.s): "Siz sevmediğiniz şeyler karşısında sabretmedikçe sevdiğiniz şeylere ulaşamazsınız." *10796

5245.Resulullah (s.a.a), kendisine, "İman nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Sabırdır." *10797

5246.İmam Ali (a.s): "Sabır musibeti kolaylaştırır." *10798

5247.İmam Ali (a.s): "Zorluklar karşısında sabretmek, genişlik halinde afiyet içinde yaşamaktan daha üstündür." *10799

5248.İmam Sadık (a.s): "Mümin zorluklar karşısında sabretmek üzere yaratılmıştır." *10800

5249.İmam Cevad (a.s): "Musibetler karşısında sabretmek, musibet gören kimsenin sıkıntısına sevinen kimse için bir musibettir." *10801

10794* Al-i İmran, 146
10795* Enfal, 46
10796* Musekin'ul-Fuad, 48
10797* a. g. e. 47
10798* Gurer'ul Hikem, 533
10799* a. g. e. 1821
10800* Mişkat'ul Envar, 23
10801* Keşf'ul Gumme, 3/139

1437. Bölüm

Sabır ve Yüce Makamlara Ulaşmak

"Rabbinin İsrail oğullarına verdiği güzel söz, sabırlarına karşılık yerine geldi." *10802

"Sabredip ayetlerimize kesin olarak inanmalarından ötürü, aralarından, onları buyruğumuzla doğru yola götüren önderler yaptık." *10803

5250.İmam Ali (a.s): "Sabırla yüce makamlara ulaşmak mümkündür." *10804

5251.İmam Ali (a.s): "Herkim Allah için sabrederse sonunda Allah'a ulaşır." *10805

5252.İmam Sadık (a.s): "Sabır imanın başıdır." *10806

10802* A'raf, 137
10803* Secde, 24
10804* Gurer'ul-Hikem, 4276
10805* el-Bihar, 71/95/60
10806* el-Kafi, 2/ 87/1

1438. Bölüm

Sabır ve Zafer

"Nice az topluluk çok topluluğa Allah'ın izniyle üstün gelmiştir, Allah sabredenlerle berâberdir" dediler." *10807

"Evet, eğer sabrederseniz, sakınırsanız, onlar hemen üzerinize gelirlerse Rabbiniz size, nişanlı beş bin melekle yardım edecektir." *10808

5253.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz zafer sabırla ve sıkıntı da genişlikle birlikte. Şüphesiz her zorlukla birlikte kolaylık da vardır." *10809

5254.Resulullah (s.a.a): "Sabırla kurtuluş kovulur. Bir kapıyı sürekli çalan kimseye (sonunda) o kapı yüzüne açılır." *10810

10807* Bakara, 249
10808* Al-i İmran, 125
10809* el-Bihar, 77/88/2
10810* a.g.e, 71/96/61

1439. Bölüm

Sabreden Kimsenin Sevabı

"Muhakkak sizi biraz korku, biraz açlık ve mallardan, canlılardan, ürünlerden biraz eksiltmekle deneriz, sabredenlere müjdele. Onlara bir musibet geldiğinde: "Biz Allah'ınız ve elbette O'na döneceğiz" derler. Rablerinin mağfiret ve rahmeti onlarıdır. Hidayeti bulanlar da onlardır." *10811

5255.İmam Ali (a.s), takva sahiplerinin niteliği hususunda şöyle buyurmuştur: "Birkaç sabah sabrettiler ve sonunda uzun bir rahatlığa ulaştılar." *10812

5256.İmam Sadık (a.s): "Şialarımızdan her biri musibete uğrayıp sabredince bin şehidin sevabını elde ederler." *10813

5257.İmam Sadık (a.s): "Herkim bir derde müptela olup da onu Allah yolunda sayarsa (bir dert olarak) Allah kendisine bin şehidin sevabını yazar." *10814

- 10811* Bakara, 155-157
- 10812* Nehc'ul Belağa, 193. hutbe
- 10813* et-Temhis, 59/125
- 10814* Tıbb'ul Eimme, 17

1440. Bölüm

Sabrın Anlamı

5258.Resulullah (s.a.a): "Sabır hoşnutluktur." *10815

5259.İmam Ali (a.s): "Sabır, insanın bir musibete düşer olduğunda tahammül etmesi ve öfkesini yenmesidir." *10816

5260.İmam Ali (a.s): "Sabır iki türlüdür: Hoşlanmadığın şeylere karşı sabır ve sevdiğin şeylere karşı sabır." *10817

5261.İmam Ali (a.s): "Sabır ya musibetler karşısında sabretmektir, ya itaat hususunda sabretmektir, ya da günahları terketmek hususunda sabretmektir ki üçüncüsü ilk ikisinden daha üstündür." *10818

5262.İmam Bakır (a.s), güzel sabır hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Güzel sabır, içinde insanlara şikayette bulunmanın olmadığı sabırdır." *10819

- 10815* Kenz'ul Ummal, 6499, 6518
- 10816* Gurer'ul Hikem, 1874
- 10817* Nehc'ul Belağa, 55. hikmet
- 10818* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/319
- 10819* el-Kafi, 2/93/23

1441. Bölüm

Ehl-i Beyt'in Şialarının Sabrı

**5263.İmam Sadık (a.s), ashabından birine şöyle buyurmuştur: "Biz sabırlıyız, ama Şialarımız bizden daha sabırlıdır."Ben (ravi) şöyle dedim: "Fedan olayım! Nasıl olurda Şialarınız sizden daha sabırlı olur?" İmam şöyle buyurdu: "Çünkü biz bildiğimiz şeylere
5264.sabrederiz, Şialarımız ise bilmedikleri şeylere sabrederler." *10820**

10820* a.g.e, s. 93/25

1442. Bölüm

Sabırsızlığın Etkileri

5265.İmam Ali (a.s): "Eğer sabredersen, Allah'ın senin hakkında taktir ettiği şeyler uygulanır ve sen sevap elde edersin. Eğer sabretmezsen yine Allah'ın senin hakkında takdir ettiği şeyler uygulanır ve sen günahkar olursun." *10821

5266.İmam Ali (a.s): "Eğer yüce insanlar gibi sabredersen (ne iyi) aksi taktirde hayvanlar gibi (musibetleri) unuttur gidersin." *10822

5267.İmam Ali (a.s): "Herkim işine gücüne (ticaretine) sabretmezse, iflasına sabretmelidir." *10823

5268.İmam Ali (a.s): "Herkim sabır kurtarmazsa sabırsızlık helak eder." *10824

10821* Cami'u-Ahbar, 316/882
10822* Nehc'ul Belağa, 414. hikmet
10823* Gurer'ul Hikem, 8987
10824* Nehc'ul Belağa, 189. hikmet

1443. Bölüm

İnsana Sabır Veren Şey

5269.Resulullah (s.a.a): "Herkim kendini sabretmeye zorlarsa, Allah onu sabırlı kılar. Herkim de iffet taleb ederse, Allah onu iffetli kılar. Herkim ihtiyaçsız olmayı dilerse, Allah onu müstağni kılar. Hiçbir kula sabırdan daha iyi ve geniş bir nimet verilmemiştir." *10825

5270.İmam Ali (a.s): "Sabırın kökü Allah'a gerçek yakın içinde olmaktır." *10826

5271.İmam Ali (a.s): "Kendini zorluklara karşı sabretmeye alıştı ki hak yolunda sabretmeye alışmak güzel bir huydur." *10827

5272.İmam Ali (a.s): "Tatsız olaylar karşısında nefsi sabretmeye zorlamak kalbi sağlam kılar." *10828

10825* Kenz'ul Ummal, 6522
10826* Gurer'ul-Hikem, 3084
10827* Nehc'ul Belağa, 31. mektup
10828* el-Bihar, 77/207/1

304. Konu: Sabırsızlanmak

1444. Bölüm

Sabırsızlıktan Sakındırmak

"İnsan gerçekten pek huysuz yaratılmıştır. Bir fenalığa uğrarsa sızlanır sabırsızlık eder. Bir iyiliğe uğrarsa onu herkesten men eder." *10829

5273.Resulullah (s.a.a): "Allah iki sestem nefret eder: Musibet anında ah-u figan edilmesinden ve nimet anında çalıp oynama sesinden." *10830

5274.İmam Ali (a.s): "Sabırsızlıktan sakın! Zira sabırsızlık emeli keser, ameli zayıflatır ve hüzün doğurur. Bil ki şüphesiz sadece iki kurtuluş yolu vardır: Ya bir problemin çaresi vardır ve çaresini bulmak gerekir, ya da çaresi yoktur, sabretmek gerekir." *10831

5275.İmam Ali (a.s): "Sabırsızlığı sabırla yenin. Zira şüphesiz sabırsızlık sevabı yok eder ve faciayı büyültür." *10832

5276.İmam Ali (a.s), Sıffin'de öldürülenlere ağlayan kadınların ağlama sesini duyunca şöyle buyurmuştur: "Kadınlarınız bu duyduğum ağlama sesleriyle bizlere üstün mü geldiler? Onları neden bu ah-u figandan alıkoymuyorsunuz?" *10833

5277.İmam Bakır (a.s): "En şiddetli sabırsızlık ah-u figan etmek, yüzüne ve göğsüne vurmak (dövünmek) ve saçlarını yolmadır. Her kim dövünerek matem tutarsa sabrı terketmiş sayılır." *10834

5278.İmam Kazım (a.s): "Sabreden insan için musibet birdir. Sabırsızlık

5279.gösteren insan için ise musibet iki tanedir." *10835
bak. el-Musibet, 1154. Bölüm

10829* Mearic, 19-21
10830* Tuhef'ul-Ukul, 40
10831* el-Bihar, 82/144/29
10832* Gurer'ul-Hikem, 2527
10833* Nehc'ul-Belağa, 322. hikmet
10834* Musekin'ul-Fuad, 99
10835* Tuhef'ul-Ukul, 414

305. Konu: Sadaka

1445. Bölüm

Sadakanın Fazileti

"Mallarının bir kısmını, kendilerini temizleyip arıtacak sadaka olarak al, onlara dua et; senin duan onlar için bir güvendir. Allah işitir ve bilir." *10836

5280.Resulullah (s.a.a): "Kıyametin yeri, müminin gölgesi dışında hep ateştir. Zira müminin sadakası kendisine gölge eder." *10837

5281.Resulullah (s.a.a): "(Kıyamet günü) Herkes, insanlar arasında hüküm verilmeye kadar kendi sadakasının gölgesindedir." *10838

5282.Resulullah (s.a.a): "Sadaka rabbin gazap ateşini söndürür." *10839

5283.İmam Ali (a.s): "Sadaka ateş karşısında bir kalkandır." *10840

10836* Tevbe, 103
10837* el-Kafi, 4/3/6
10838* Kenz'ul Ummal, 16068
10839* a. g. e. 16114
10840* Vesail'uş Şia, 6/258/17

1446. Bölüm

Allah Sadakaları Bizzat Almaktadır

"Allah'ın, kullarının tövbesini kabul ettiğini, sadakalar aldığını, Allah'ın tövbeleri kabul ve merhamet eden olduğunu bilmiyorlar mı?" *10841

5284.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: "Her şey için kendisine bir alıcı kıldım ama sadakayı bizzat kendi elimle alırım." *10842

10841* Tevbe, 104
10842* el-Bihar, 96/134/68

1447. Bölüm

Sadaka ve Belayı Defetme

5285.Resulullah (s.a.a): "Sadaka yetmiş tür belayı defeder ki bunların en basiti cüzam ve abraş hastalığıdır." *10843

5286.Resulullah (s.a.a): "Sadaka belanın yetmiş kapısını kapatır." *10844

5287.Resulullah (s.a.a): "Sadaka kötü ölümden alıkoyar." *10845

5288.Resulullah (s.a.a): "Sadaka veriniz ve hastalarınızı sadakayla tedavi ediniz. Zira sadaka tatsız olayları ve hastalıkları önler. Ömrünüzü ve iyiliklerinizi artırır." *10846

5289.İmam Ali (a.s): "Sadaka etkili bir ilaçtır." *10847

10843* Kenz'ul Ummal, 15982
10844* el-Bihar, 96/132/64
10845* el-Kafi, 4/2/1
10846* Kenz'ul Ummal, 16113
10847* **Nehc'ul Belağa, 7. Hikmet**

1448. Bölüm

Sadaka Rızkın Anahtarıdır

5290.Resulullah (s.a.a): "Çok sadaka verin ki rızkınız da çoğalsın." *10848

5291.İmam Ali (a.s): "Rızkınızı sadakayla indirin." *10849

5292.İmam Ali (a.s): "Fakir olduğunuz zaman sadaka ile Allah'la ticarete bulunun." *10850

5293.İmam Sadık (a.s): "Bazen ben fakir düşerim ve sadaka vererek Allah'la ticarete bulunurum." *10851

5294.İmam Sadık (a.s): "Sadaka vermek borçları eda eder ve geriye bereket bırakır." *10852

10848* A'lam'ud Din, 333
10849* el-Bihar, 78/68/13
10850* **Nehc'ul Belağa, 258. hikmet**
10851* el-Bihar, 78/206/54
10852* a. g. e. 96/134/68

1449. Bölüm

Her İyi İş Sadakadır

5295.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz her Müslümanın her gün sadaka vermesi gerekir."Kendisine, "Kim bu işi yapabilir? diye sorulunca Peygamber şöyle buyurdu: "Yol üstündeki eziyet edici şeyleri kaldırmak sadakadır. Birine yol göstermek sadakadır, hastayı ziyaret etmek sadakadır, iyiliği emretmek sadakadır, kötülükten sakındırmak sadakadır ve selamın cevabını vermek sadakadır." *10853

5296.Resulullah (s.a.a): "Her iyi iş sadakadır." *10854

5297.Resullullah (s.a.a): "Dilini koru, zira bu da kendin için verdiğin sadakadır." *10855

5298.Resulullah (s.a.a): "Kötülükten sakınmak sadakadır." *10856

5299.İmam Sadık (a.s): "Birbirleriyle ihtilafa düşüp düşmanlık ettiklerinde insanların arasını ıslah etmek ve birbirlerinden uzaklaştıklarında onları birbirlerine yakın kılmak Allah'ın sevdiği bir sadakadır." *10857

5300.İmam Sadık (a.s): "Usanmaksızın duymayan birine bir söz işittirmek tatlı bir sadakadır." *10858

10853* a. g. e. 75/50/4
10854* el-Hisal, 134/145
10855* el-Kafi, 2/114/7
10856* el-Bihar, 77/160/168
10857* el-Kafi, 2/209/1
10858* el-Bihar, 74/388/1

1450. Bölüm

En Üstün Sadaka

5301.Resulullah (s.a.a): "En üstün sadaka salim ve ihtiraslı olduğun, (yani) hayata ümit bağladığın ve fakirliğe düşmekten korktuğun bir anda sadaka vermen ve canının boğazına gelmesine kadar erteleyip, (ölüm yatağına düştüğünde), "Bu kadar mal falanın şu kadar mal da filanıdır" dememendir. Çünkü o anda zaten mal falanın ve filanın olacaktır." *10859

5302.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en üstünü gücü yettiğinde bağışta bulunandır." *10860

5303.Resulullah (s.a.a): "En üstün sadaka fakire gizlice vermek ve fakir insanın fedakarlığıdır." *10861

5304.Resulullah (s.a.a): "En üstün sadaka kendisiyle kan dökülmesine engel olduğun, tatsız olayları def ettiğin ve Müslüman kardeşine bir fayda verdiğin dildir." *10862

5305.Resulullah (s.a.a): "En üstün sadaka Müslüman bir şahsın ilim öğrenmesi, sonra onu Müslüman kardeşine öğretmesidir." *10863

5306.Resulullah (s.a.a) kendisine: "En üstün sadaka nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kinli akrabaya verilen sadakadır." *10864

5307.Resulullah (s.a.a): "En iyi sadaka aziz ve celil olan Allah yolunda kurulan çadırın gölgesidir." *10865

5308.Resulullah (s.a.a): "En üstün sadaka Ramazan'dadır." *10866

5309.İmam Sadık (a.s): "En iyi sadaka yanmış bir yüreği serinletmendir." *10867

5310.İmam Kazım (a.s): "Zayıf insana yardımcı olman en iyi sadakadandır." *10868

- 10859* Kenz'ul Ummal, 16251
- 10860* Kenz'ul Ummal, 16084
- 10861* a. g. e. 16250
- 10862* Kasas'ul Enbiya, 188/235
- 10863* Kenz'ul Ummal, 16357
- 10864* Sevaab'ul A'mal, 171/18
- 10865* Kenz'ul Ummal, 16362
- 10866* a. g. e. 16249
- 10867* el-Bihar, 96/172/8
- 10868* Tuhef'ul Ukul, 414

1451. Bölüm

Gizli Sadakanın Fazilet ve Etkileri

"Sadakaları açıkça verirseniz o ne güzel! Eğer onları yoksullara gizlice verirseniz sizin için daha iyidir. Allah onları kötülüklerinizden bir kısmına karşı tutar. Allah işlediklerinizden haberdardır." *10869

5311.İmam Ali (a.s): "Allah'a yakınlaşmayı isteyenlerin bu yakınlaşmadaki en temel vesileleri; Allah'a ve Resulü'ne iman... hataları örten gizli sadaka vermek, kötü ölümü savan açık sadaka vermektir..." *10870

5312.İmam Bakır (a.s), İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) hakkında şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz o gecenin karanlığında dışarı çıkıyor, sırtına bir çuval alıyor, tek tek evlerin kapısına varıyor, kapıları çalıyor ve kapıyı açan herkese bir şeyler veriyordu. Bir fakire bir şey verdiğinde ise kendisini tanımaması için yüzünü örtüyordu." *10871

5313.İmam Sadık (a.s): "Seni övsünler diye insanların gözü önünde sadaka verme. Zira eğer böyle yaparsan şüphesiz sevabını almış olursun. Eğer sağ elinle sadaka verirsen sol elin bundan haberdar olmasın. Zira kendisi için gizli sadaka verdiğin kimse onun sevabını sana açıktan verir." *10872

5314.İmam Sadık (a.s): "Allah'a yemin olsun ki gizli sadaka açıkça verilen sadakadan daha üstündür ve Allah'a yemin olsun ki gizli ibadet aşikar olan ibadetten daha üstündür." *10873

5315.İmam Sadık (a.s): "Gece verilen sadaka rabbın gazab ateşini söndürür, büyük günahları temizler ve hesabı kolaylaştırır. Gündüz verilen sadaka ise malı çoğaltır ve ömrü artırır." *10874

10869* Bakara, 271
10870* Nehc'ul Belağa, 110. hutbe
10871* el-Bihar, 46/89/77
10872* a.g.e, 78/284/1
10873* el-Kafi, 4/8/2
10874* el-Bihar, 96/125/39

1452. Bölüm

Sadakanın Sınırı

"Elini boynuna bağlayıp cimri kesilme, büsbütün de açıp tutumsuz olma, yoksa pişman olur, açıkta kalırsın." *10875

5316.Resulullah (s.a.a): "Herkim sadaka vermekte haddi aşarsa sadaka vermemiş kimse gibidir." *10876

5317.İmam Kazım (a.s): "Kendinden olan kardeşlerine senin için zararı, onun için olan faydasından daha çok bağışlama." *10877

10875* İsra, 29
10876* Kenz'ul Ummal, 16246
10877* el-Kafi, 4/33/2

1453. Bölüm

Sadakanın Harcama Yerleri

"(İnfaklarınızı) Allah yolunda mahsur kalanlara, yeryüzünde dolaşamayanlara, hayalarından dolayı, kendilerini tanımayanların zengin saydıkları yoksullara verin. Onları yüzlerinden tanırırsın, insanlardan yüzüzlük ederek bir şey istemezler." *10878

5318.Resulullah (s.a.a): "Miskin insan, bir iki hurma veya bir iki lokma ekme için gezinen dilenci değildir. Miskin, nefsi izzet ve yüceliği bulunan yoksun kimsedir. Öyle ki asla insanlara el açmaz ve hiç kimse onun fakir olduğunu anlamaz ki ona sadaka versin." *10879

5319.İmam Sadık (a.s) kendisine, "Evin kapısını çalan kimseye sadaka vermek gerekir mi yoksa ondan esirgemek mi gerekir ve onu (sadakayı) (fakir) akrabalara mı vermek icab eder?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Onlara (kapıya gelen dilencilere) vermeyin. Sadakaları fakir akrabalarınıza gönderin ki bu işin sevabı daha çoktur." *10880

5320.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın "Dilenen ve mahrum için" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Mahrum, alışverişte hiçbir şeyden nasiplenmeyen rıziksız ve talihsiz kimse demektir." *10881

bak. ez-Zekat, 854. Bölüm

10878* Bakara, 273
10879* Kenz'ul Ummal, 16552
10880* Sevak'ul A'mal, 171/20
10881* el-Kafi, 3/500/12

1454. Bölüm

Bağışta Bulunmanın Adabı

"Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara gösteriş için malını infak eden kimse gibi, sadakalarınızı başa kakma ve eza etmekle boşa çıkarmayın. Onun durumu, üzerinde toprak bulunan kayanın durumu gibidir, üzerine bol yağmur yağdığıında onu cascavlak bırakır." *10882

5321.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir beklenti içinde olmaksızın sadaka veriniz. Zira beklenti içinde olmak sevabı yok eder." *10883

5322.İmam Ali (a.s): "Savsaklamak ve minnet etmek ihsanı tatsız kılar." *10884
bak. el-Maruf (2), 1279. Bölüm

10882* Bakara, 264
10883* Tenbih'ul Havatir, 2/120
10884* Gurer'ul Hikem, 1595

306. Konu: Sanat-Meslek

1455. Bölüm

Sanat-Meslek

5323.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala sanat sahibi ve çalışan mümin kulunu sever." *10885

5324.el-Hisal adlı kitapta şöyle yer almaktadır: "Resulullah (s.a.a) birine bakıp onu sevdiğinde şöyle buyururdu: "İşi var mıdır?" Eğer "Yok" derlerse, "Gözümden düştü" diye buyururdu. "Neden ey Resulullah" dediklerinde ise şöyle buyururdu: Eğer müminin bir işi ve sanatı yoksa dinini geçim aracı kılar." *10886

5325.İmam Ali (a.s): "Ticaretle uğraşın. Zira o sizi insanların elinde olan şeyden ihtiyaçsız kılar. Aziz ve celil olan Allah doğru iş yapan sanatkar kulunu sever." *10887

5326.İmam Sadık (a.s) ashabından birinin işini sordu. O, "Fedan olayım" ben ticareti bir kenara bıraktım" deyince "Neden?" diye buyurdu. O, "Ben bu işi (sizin hakimiyetinizi) bekliyorum deyince şöyle buyurdu: "Bu sizin için şaşılacak bir durum. Servetiniz yok olacak. Ticaretten el çekme. Allah'ın ihsanını ve bereketini ara. İş yerini aç, çalışma ve kazanç tezgahını kur ve Rabbinden rızık talep et." *10888
bak. 57. Konu; et-Ticaret, 354. Konu; el-Kesb

10885* Kenz'ul Ummal, 9199
10886* Cami'ul Ahbar, 390/1084
10887* el-Hisal, 621/10
10888* Mustedrek'ul Vesail, 13/10/14578

307. Konu: Sarhoşluk

1456. Bölüm

Her Sarhoş Edici Şey Haramdır

5327.Resulullah (s.a.a): "Sarhoş edici her içecek haramdır." *10889

5328.İmam Bakır (a.s): "Çoğu sarhoş edici olan şeyin azı da haramdır." *10890

10889* el-Kafi, 6/409/9
10890* el-Bihar, 79/131/20

1457. Bölüm

Sarhoş Edici Şeylerin Çeşitleri

5329.Resulullah (s.a.a): "Ey İbn-i Mes'ud! Günahın sarhoşluğundan sakın. Zira günah da şarap gibi sarhoş edicidir. Hatta günahın sarhoşluğu daha şiddetlidir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Dilsizdirler, sağırdılar ve kördürler. Dolayısıyla onlar geri dönmezler." *10891 *10892

5330.İmam Ali (a.s): "Sarhoş edici şeyler dört çeşittir: Şarap sarhoşluğu, servet sarhoşluğu, uyku sarhoşluğu ve saltanat sarhoşluğu." *10893

5331.İmam Ali (a.s): "Akıllı insana mal sarhoşluğundan, kudret sarhoşluğundan, ilim

sarhoşluğundan, övgü sarhoşluğundan ve gençliğin sarhoşluğundan korunması yakışır. Zira bunlardan her biri akli yok eden ve vakarı küçülten aşağılık rüzgarlarıdır." *10894

5332.İmam Ali (a.s): "Gaflet ve aldanış sarhoşluğu diğer şeylerin sarhoşluğundan daha geç gider." *10895

10891* Bakara, 171
10892* Mezarim'ul-Ahlak, 2/352/266
10893* el-Bihar, 10/114/1
10894* Gurer'ul-Hikem, 10948
10895* a. g. e. 5651

308. Konu: Savaş

1458. Bölüm

Büyük Bedir Savaşı

"And olsun ki, siz düşkün bir durumda iken, Bedir'de, Allah size yardım etmişti; Allah'tan sakının ki şükredebilesiniz. Hani iman edenlere: "Rabbinizin size indirilmiş üç bin melek ile yardım etmesi size yetmeyecek mi?" diyordun." * 10896

Al-i İmran, 12, 13; Nisa, 77, 78; Enfal, 1, 19, 36, 38-41, 67, 71; Hac, 19

5333.İmam Ali (a.s): "Bedir savaşında Allah Resulü'nün (s.a.a) ashabının yüzleri pamuk gibi beyazdı." *10897

5334.İmam Ali (a.s): "Bedir savaşında biz Allah Resulü'ne (s.a.a) sığınyorduk, o hepimizden düşmana en yakın olanıydı. O gün herkesten daha çok cesur idi." *10898

5335.İmam Ali (a.s): "Bedir savaşına katıldığımız zaman Mikdat dışında aramızda bir süvari yoktu. Bedir savaşının gecesinde bir ağacın altında sabaha kadar durup dua eden Allah Resulü (s.a.a) dışında herkes uyudu." *10899

10896* Al-i İmran, 123 ve 124
10897* Kenz'ul Ummal, 29942
10898* a. g. e. 29943
10899* el-İrşad, 1/73

1459. Bölüm

Uhud ve Hemra'ul Esed Savaşları

"Hani sen iman edenleri savaş için duracakları yerlere yerleştirmek üzere, erkenden aileden ayrılmıştın. Allah işitir ve bilir." *10900

5336.İbn-i Mes'ud: "Uhud savaşında kadınlar, Müslümanlar cephesinin arkasında duruyor ve müşriklerin yaralılarını tedavi ediyorlardı... Ebu Süfyan geldi ve "A'la Hubel" (En büyük Hubel'dir) sloganını attı. Allah Resulü (s.a.a) de Müslümanlara şöyle buyurdu: "Sizde şöyle deyiniz: "Allah-u a'la ve ecell" (Allah en yüce ve en üstündür.) Böylece Müslümanlar da, "Allah-u a'la ve ecell" sloganını attılar. Ebu Süfyan bu defa şöyle slogan attı: "Lena el-Uzza ve la Uzza lekum" (Bizim Uzza'mız vardır sizin Uzza'nız yoktur) Allah Resulü (s.a.a) de Müslümanlara şöyle buyurdu: "Sizde şöyle deyiniz: "Allahumme mevlana vel kafirun la mevla lehum" *10901 (Allah bizim mevlamızdır ve kafirlerin mevlası yoktur.)" *10902

5337.Enes: "Uhud savaşında Peygamberin (s.a.a) dişi kırıldı, başı yarıldı ve başının ortasından kan aktığı bir halde şöyle buyuruyordu: "Kendilerini Allah'a davet eden Peygamberlerinin başını yaran ve ön dişlerini kıran bir topluluk nasıl kurtuluşa erecek?" Bunun üzerine aziz ve celil olan Allah da şu ayeti nazil buyurdu: "Bu işlerde senin bir sorumluluğun yoktur." *10903

5338.İmam Ali (a.s): "İnsanlar Allah Resulü'nün (s.a.a) etrafından dağılınca ben ölülerin arasına baktım ama Allah Resulünü (s.a.a) görmedim. Kendi kendime şöyle dedim: "Allah'a yemin olsun ki o kaçacak birisi değildir. Onu ölüler arasında da göremiyorum. Öyle zannediyorum ki Allah bizim bu davranışımızdan dolayı gazaplanmış ve Peygamberini gökyüzüne kaldırmıştır. Dolayısıyla benim varlığım artık faydasızdır ve öldürülünceye kadar savaşmam gerekir." Bunun üzerine kılıcımı çekerek düşmana saldırdım. Onlar benim karşımdan uzaklaştılar; aniden Allah Resulü'nün (s.a.a) onların arasında olduğunu gördüm." *10904

10900* Al-i İmran, 121

10901* Bir rivayette de şöyle yer almıştır: "Allahumme mevlana vela Mevla lekum" (Allah bizim Mevlamızdır ve sizin mevlanız yoktur) (ed-Durr'ul Mensur, 2/346)

10902* Durr'ul Mensur, 2/345

10903* Sahih-ul Muslim, 1791

10904* a. g. e. 30027

1460. Bölüm

Zat'ur-Rika Savaşı

5339. İmam Sadık (a.s): "Zat'ur Rika savaşında Allah Resülü (s.a.a) bir nehir kenarındaki bir ağacın altına indi ve bu esnada sel geldi ve peygamber ile ashabının arasını ayırdı. Müşriklerden biri Peygamberi (s.a.a) o halde ve Müslümanların da nehrin öbür tarafında durup selin kesilmesini beklediklerini gördü. O müşrik kimse kendi arkadaşlarına şöyle dedi: "Ben Muhammed'i öldüreceğim." Ardından Allah Resülü'nün yanına geldi, peygambere kılıç çekti ve şöyle dedi: "Ey Muhammed! Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" Peygamber şöyle buyurdu: "Benim ve senin Rabbin" bu esnada Cebrail o şahsı atından yere yuvarladı ve o şahıs sırtüstü yere düştü. Peygamber (s.a.a) ayağa kalktı, kılıcını çekti, o şahsın göğsüne oturdu ve şöyle buyurdu: "Ey Gavres! Seni benim elimden kim kurtaracak?" O şöyle arzetti: "Senin bağışlaman ve keremin ey Muhammed!" Böylece Peygamber o şahıstan el çekti. O da: "Allah'a yemin olsun ki sen benden daha iyi ve daha yücesin" dediği bir halde ayağa kalktı." *10905

10905* el-Bihar, 20/179/6

1461. Bölüm

Ahzab Ve Ben-i Kureyza Savaşları

5340. Yezid bin Esamm: "Allah-u Teala Ahzab savaşında düşmanları yenilgiye uğrattınca Peygamber (s.a.a) evine geri döndü, elini yüzünü yıkamaya başladı. Cebrail kendisine nazil olarak şöyle buyurdu: "Allah seni bağışlasın. Gökteki melekler henüz silahlarını yere bırakmadan sen silahını yere mi bıraktın? Ben-i Kureyza kalesinin yanında bizim yanımıza gel." Bunun üzerine Allah Resülü (s.a.a) (Müslümanlara) seslendi ve kalenin yanında onlara katıldı." *10906

5341. İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala'nın, "Yığın yığın mal tüketmiştir" diyorlar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat Amr bin Abdivedd'dir. Ali bin Ebi Talib (a.s) Hendek günü ona Müslüman olmasını teklif edince o şöyle dedi: "O halde sizinle savaş uğruna harcadığım onca mala ne olacak?" Amr bin Abdivedd Allah yoluna engel olmak için bir çok mal harcamıştı. Bunun üzerine Ali (a.s) onu öldürdü." *10907

5342. İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) Hendek kazdirdığı zaman Müslümanlar bir engelle karşılaştılar. Allah Resülü, Müminlerin elinden veya Salman'ın (r.a) elinden kazmayı alarak o engelle vurdu ve o engel (taş) üçe bölündü. Bu esnada Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Allah bu darbeye bana Kiswa ve Kayser'in hazinelerinin kapısını açtı." Orada bulunanlardan biri arkadaşına şöyle dedi: "Bizden hiç birinin def-i hacet için dahi dışarı çıkamadığı bu durumda peygamber bizlere Kiswa ve Kayser'in hazinelerini vaat etmektedir." *10908

10906* Kenz'ul Ummal, 30115

10907* Tefsir-u Kumi, 2/422

10908* el-Kafi, 8/216/264

1462. Bölüm

Hayber Savaşı

5343. Bureyde: "Hayber savaşı gününde Ebubekir sancağı eline aldı ama fethetme hususunda başarı gösteremeyip geri döndü. Ertesi gün ise Ömer sancağı eline aldı ve o da başarılı olamadı ve İbn-i Seleme öldürüldü ve insanlar (Müslümanlar) geri döndüler. Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bu bayrağı Allah Resülü'nü seven ve Allah ve resülü'nün de kendisini sevdiği birine vereceğim. O fethedip zafer elde etmedikçe asla geri dönmez." Biz o gece yarın galibiyet elde edeceğimiz

sevinciyle sabahladık. Allah Resulü (s.a.a) sabah namazını kıldı. Ardından sancağı istedi yerinden kalktı, bizden Resulullah nezdinde makamı olan herkes o şahsın kendisi olmasını ümit ediyordu. Hatta ben Peygamber yanındaki yakınlığım ve makamım sebebiyle boynumu uzattım ve kafamı yukarı tuttum ama Resulullah (s.a.a) Ali b. Ebi Talib'i (a.s) çağırdı ama Ali bin Ebi Talib (a.s) göz hastalığına yakalanmıştı. Peygamber (s.a.a) elini gözüne sürdü, ardından sancağı ona verdi, fetih ve zafer ona nasip oldu." *10909

10909* Kenz'ul Ummal, 30120

1463. Bölüm

Mekke Fethi Savaşı

5344.Ömer b. Hattab: "Fetih günü olunca ve Resulullah (s.a.a) Mekke'ye girince, Safvan b. Ümeyye, Ebu Süfyan b. Harb ve Haris b. Şam'ın peşine adam gönderdi." Daha sonra Ömer: "Ben kendi kendime şöyle dedim: "Allah onları bizim avucumuza düşürdü. Amellerinin cezasını vereceğim." Ama Allah Resulü (s.a.a) onlara şöyle buyurdu: "Ben bugün Yusuf'un kardeşlerine dediği sözü söylüyorum: "Bugün size kınama yoktur. Allah sizleri bağışlasın. Şüphesiz Allah merhamet edenlerin en merhametlisidir." Ömer: "Ben Allah Resulünün (s.a.a) bu buyruğuna karşı kafamdan böyle düşünceler geçirdiğim için Allah Resulü'nden utanç duydum." *10910

5345.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) Ramazan ayında Bedir savaşına gitti ve Ramazan ayında da Mekke'yi fethetti." *10911

5346.İmam Rıza (a.s): "Allah Resulü Mekke'yi fethettiği gün sayıları üçyüz atmış bula Ka'be etrafında dikilmiş putlara elindeki değneği ile vuruyor ve şöyle buyuruyordu: "Hak geldi ve batıl zail oldu. Gerçekten de batıl yok olucudur. Hak geldi, artık batıl başlamaz ve geri dönmez." Bu esnada birbiri ardınca yüz üstü düşüyorlardı." *10912

10910* a.g.e, 30158

10911* Emali'et-Tusi, 342/701

10912* el-Bihar, 21/116/11

1464. Bölüm

Huneyn Gazvesi

5347.İmam Sadık (a.s): "Peygamber'in (s.a.a) gördüğü en şiddetli gün, Huneyn savaşının olduğu gündü. Zira Araplar Peygamber'e isyan etmişlerdi." *10913

10913* a.g.e, 21/180/16

309. Konu: Savaş

1465. Bölüm

Savaş

5348.İmam Ali (a.s): "Bir çok savaşın faydası, barışın faydasından daha çoktur." *10914

5349.İmam Ali (a.s): "İhtilaf savaşlarının nedenidir." *10915

5350.İmam Ali (a.s): "İnatçılık savaşlarının nedenidir." *10916

5351.İmam Hüseyin (a.s): "Bilin ki şüphesiz savaşın şerri hızlı ve tadı çirkindir. Her kim kendini ona hazırlar, teçhizatını kuşanırsa ve zamanı gelmeden bedenini yaralarıyla elemlemezse savaşı kazanmıştır. Ama her kim fırsat gözetmeden ve savaş gücünden haberdar olmadan savaşa kalkışırsa ordusuna bir fayda vermemeye ve kendini helak etmeye hak kazanmıştır." *10917

10914* Gurer'ul-Hikem, 5320

10915* a. g. e. 705

10916* a. g. e. 406

10917* Şerh-u Nehc'ül-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 3/186

1466. Bölüm

Düşmanı Gafil Avlamak

5352.İmam Ali (a.s): "Bilin ki ben gece, gündüz açık ve gizli sizi bu toplulukla savaşa davet ettim ve sizlere: "Onlar sizinle savaşmadan siz onlarla savaşın" dedim. Allah'a andolsun ki kendi yurtlarının kalbinde savaşılan her topluluk mutlaka zillete düşmüştür." *10918

10918* Nehc'ul-Belağa, 27. hutbe

1467. Bölüm

Savaştan Önce Riayet Edilmesi Gereken Hususlar

5353.Resulullah (s.a.a): "İnsanlarla iyi geçinin, onlara fırsat verin. Onları hakka davet etmeden önce saldırmayın. Zira şehirlî ve göçebe tüm yeryüzü insanlarını Müslüman olarak yanıma getirmeniz, kadın ve çocuklarını esir alıp erkeklerini öldürmenizden bana daha sevimsizdir." *10919

5354.İmam Ali (a.s) Siffin'de şöyle buyurmuştur: "Allah'a yemin olsun ki bir grubun bana katılmasını, benim vasıtamla hidayet bulmasını ve sayemde huzura kavuşmasını ümit ettiğim durumlar dışında savaşı bir gün bile ertelemedim. Zira bu bana onları sapık olarak öldürmekten daha sevimsizdir." *10920

10919* Kenz'ul-Ummal, 11300

10920* Nehc'ul-Belağa, 55. Hutbe

1468. Bölüm

Öncü Birlikler

5355.İmam Ali (a.s), Ziyad b. Nazr'a yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Bil ki hiç şüphesiz bir topluluğun öncü birlikleri onların gözüdür ve öncülerin gözü ise onların önderleridir. Şehrinden çıkınca ve düşmana yaklaşınca hemen her tarafa, vadilere, ağaçlıklara, pusulara ve her köşeye bir öncü birlik yerleşir ki düşman size pusu kurmasın ve aniden size karşı saldırıya geçmesin." *10921

10921* Tuhef'ul-Ukul, 191

1469. Bölüm

Askeri Eğitimler

5356.Resulullah (s.a.a): "Elçileri ve rehin alınanları öldürmemek gerekir." *10922

5357.İmam Ali (a.s): "Zırhlı birlikleri en ön safa, zırhsız birlikleri ise arka saflara yerleştirin. Dışlerinizi sıkın ki bu kılıçların başa tesirini azaltır. Mızrakların etrafında zikzak çizin. Mızraklar karşısında böylelikle daha iyi yer açabilirsiniz. Gözlerinizi kısın ki bu da kalplere daha fazla güç verir ve huzur sağlar. Seslerinizi kesin ki bu da korku ve gevşekliği gidermede etkindir." *10923

5358.İmam Ali (a.s): "Onlar savaşa başlamadan, siz savaşa başlamayın; çünkü Allah'a hamd olsun, siz hüccet üzeresiniz (doğru yoldasınız). Onlar başlayıncaya kadar beklemeniz, sizin için onların aleyhine başka bir delildir. Allah'ın iz-niyle düşman bozguna uğradığı zaman kaçanları öldürmeyin, kendilerini koruyamayanlara zarar vermeyin, yaralıları katletmeyin ve kadınlara eziyet etmeyin." *10924

5359.İmam Ali (a.s): "Resulullah (s.a.a) müşriklerin şehirlerine zehir saçmayı yasaklamıştır." *10925

5360.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s): "Eğer yol gidecek gücü olmayan birini esir alacak olursan ve onu

taşıyacak bir aracın da yoksa onu öldürme, serbest bırak. Zira imamın onun hakkındaki hükmünün ne olduğunu bilemezsin.” *10926

- 10922* Kurb’ul-İsnad, 131/456
- 10923* Nehc’ul Belağa, 124. hutbe
- 10924* a. g. e. 14. mektup
- 10925* el-Kafi, 5/28/2
- 10926* İlel’uş-Şerayi’, 565/1

1470. Bölüm

Savaş Hiledir

5361.Resulullah (s.a.a): “Sana aşikar olanı söyle; zira savaş hiledir.” *10927

- 10927* Kenz’ul-Ummal, 10892

1471. bölüm

Savaştan Kaçmaktan Sakındırmak

“Tekrar savaşmak için bir tarafa çekilme veya diğer bir bölüğe ulaşip mevzi tutma durumu dışında öyle bir günde arkasını düşmana dönen kimse Allah’tan bir gazaba uğramış olur. Onun yeri cehennemdir. Ne kötü bir dönüşür!” *10928

5362.İmam Ali (a.s) Siffin’de ashabına şöyle buyurmuştur: “Sürekli saldırın ve kaçmaktan utanın. Zira savaş

5363.meydanlarından kaçmak geridekiler ve gelecektekiler için ebedi bir utanç ve hesap günü için ise ateştir. Gönül rahatlığı içinde savaşın; sevinç ve ruh hafifliği ile ölüme doğru yürüyün.” *10929

5364.İmam Sadık (a.s): “Her kim savaşta iki kişi karşısında kaçarsa işi kaçış sayılır. Ama eğer savaşta üç kişi karşısında kaçarsa işi kaçış sayılmaz.” *10930

5365.İmam Rıza (a.s): “Allah savaş meydanlarından kaçmayı haram kılmıştır. Çünkü bu dinin zayıflamasına, Peygamberleri (a.s) ve adil İmamları (a.s) hafife almaya sebep olur.” *10931

- 10928* Enfal, 16
- 10929* Nehc’us-Saadet, 2/232
- 10930* el-Kafi, 5/34/1
- 10931* Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/92/1

1472. Bölüm

Savaşta Çeşitli Silahlar Kullanmak

“Onlar için gücünüzün yettiği kadar kuvvet hazırlayın.” *10932

5366.Hafs b. Giyas: “İmam Sadık’a (a.s) halkı harbi olan (İslam’a savaş açan) bir şehirde kadın, çocuk, yaşlı, Müslüman esirler ve tüccarlar yaşıyorsa, insanları ölsün diye suya bağlamak, ateşe vermek veya mancınikle taşlamak caiz midir? diye sordum. O şöyle buyurdu: “Bunu onlara yapmak gerekir. Bu insanların varlığı sebebiyle şehrin harbi topluluğundan el çekmemek gerekir. Müslümanlar onlara karşı ne diyet ödemek zorundadırlar ve ne de kefarete.” *10933

- 10932* Enfal, 60
- 10933* el-Kafi, 5/28/6

1473. Bölüm

Deniz Kuvvetleri

5367.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz deniz şehitleri, Allah nezdinde kara şehitlerinden daha üstündür." *10934

10934* Kenz'ul-Ummal, 11108

1474. Bölüm

Kadınların Savaşa Katılması

5368.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Resulullah (s.a.a) yaralıları tedavi etsinler diye kadınları da kendisiyle birlikte savaşa götürdü. Ganimetten onlara bir şey ayırmadı. Ama onlara (bir şeyler) bağışladı." *10935

bak. el-Mer'e; 1641. Bölüm

10935* el-Kafi, 5/45/8

310.Konu: Savurganlık

1475. Bölüm

Savurganlık

"Yakınına, düşküne, yolcuya hakkını ver; elindekileri saçıp savurma. Saçıp savuranlar, şüphesiz şeytanlarla kardeş olmuş olurlar; şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür." *10936

5369.İmam Ali (a.s): "Bağışlayıcı ol, savurgan olma. Tutumlu ol, ama cimri ve sıkı olma." *10937

5370.İmam Ali (a.s): "Savurganlık, fakirliğin başlangıcıdır." *10938

5371.İmam Ali (a.s): "Savurganlık, iflas edenin arkadaşıdır." *10939

5372.İmam Ali (a.s): "Savurganlıkla övünen iflasla küçümsenir." *10940

5373.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "saçıp savurma" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah'a itaat yolu dışında bir şey infak eden savurganlık etmiştir. Hayır yolunda infakta bulunan kimse ise tutumluluk etmiştir." *10941

5374.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "saçıp savurma" ayeti hakkında soran Ebu Basir'e şöyle buyurmuştur: "İnsan malını boşa harcamakta ve fakir düşmektedir." Ebu Basir, "Helal malda da savurganlık mümkün müdür?" diye sorunca da, "Evet!" diye buyurdu. *10942

10936* İsra, 26, 27

10937* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l Hadid, 18/150

10938* Gurer'ul Hikem, 890

10939* a. g. e. 1043

10940* a. g. e. 9057

10941* Tefsir'ul-Ayyaşi, 2/288/53

10942* a. g. e. h. 54

311. Konu: Secde

1476. Bölüm

Secde

5375.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'a sadece çok secde ve rüku ile yakınlaşmak mümkündür." *10943

5376.İmam Sadık (a.s): "Secde, Ademoğlunun ibadetinin doruğudur." *10944

5377.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Secde halinde mi yoksa rüku halinde mi dua edeyim?" diye soran Said b. Yesar'a şöyle buyurmuştur: "Evet, sen secde halinde dua et. Kulun Allah'a en yakın olduğu an secde ettiği andır. Aziz ve celil olan Allah'a dünyanın ve ahiretin için dua et." *10945

bak. el-Hadis, 2472. Bölüm

10943* Gurer'ul-Hikem, 10888
10944* ed-Deavet, Ravendi, 33/70
10945* el-Bihar, 85/131/6

1477. Bölüm

Secdeyi Uzatmak

5378.Resulullah (s.a.a): "Eğer Allah'ın seni benimle mahşur kılmasını istiyorsan, vahid ve kahhar olan Allah karşısında uzun secdelerde bulun." *10946

5379.İmam Ali (a.s): "Uzun secdelerde bulunun, zira İblis için ademoğlunu secde ederken görmekten daha zor bir şey yoktur. Zira ona secde etmesi emredildi. Ama o isyan etti." *10947

5380.İmam Sadık (a.s): "Bir grup Allah Resulü'nün (s.a.a) yanına vararak şöyle dediler: "Ey Allah Resulü! Rabbin karşısında bizlere cenneti garanti ver." Allah Resulü şöyle buyurdu: "Sizlerin de uzun secdelerle bana yardımcı olmanız şartıyla." *10948

5381.İmam Sadık (a.s): "Ali b. Hüseyin (a.s)...Secdeye gittiği zaman terleyinceye kadar secdeden kalkmazdı." *10949

10946* a.g.e, 85/164/12
10947* el-Hisal, 616/10
10948* Emali'et-Tusi, 664/1389
10949* el-Bihar, 85/137/17

1478. Bölüm

Secde İzi

"...Onlar, yüzlerindeki secde izi ile tanınırlar..." *10950

5382.İmam Ali (a.s): "Ben, insanın alnının dümdüz olmasını ve üzerinde secde izinin görülmemesini hoş görmem." *10951

5383.İmam Bakır (a.s): "Babamın secde yerinde nasır izleri vardı. Yılda iki defa ve her defasında beş nasır kesiyordu. Bu yüzden o "Za's Sefinat" (nasırlar sahibi) olarak adlandırılmıştır." *10952

10950* Feth, 29
10951* el-Bihar, 71/344/4
10952* İlel'uş-Şerayi', 223/1

1479. Bölüm

İmam Hüseyin'in (a.s) Toprağının Üzerine Secde Etmek

5384.İmam Sadık (a.s): "İmam Hüseyin'in (a.s) toprağının üzerine secde etmek yedi perdeyi (manevi perdeyi) yırtar." *10953

10953* el-Bihar, 85/153/14

312. Konu: Selam

1480. Bölüm

Selam Vermek

"Oradaki duaları: "Münezzehsin ey Allah'ım!" dirlik temennileri: "Selam size" ve dualarının sonu da: "Alemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun" dur." *10954
bak. Nisa, 86, Hud, 69, Hicr, 52, Nahl, 32, Meryem, 47, Nur, 61, Furkan, 63, 75, Ahzab, 44, Zariyat, 25, Vakiat, 26. ayetler

5385.Resulullah (s.a.a): "Selam dinimizin, eman ise ahdimizin göstergesidir." *10955

5386.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz insanların en cimrisi selam vermek hususunda cimrilik edendir." *10956

5387.Resulullah (s.a.a): "Selamı yay ki evinin hayır ve bereketi çoğalsın." *10957

5388.İmam Bakır (a.s): "Allah insanlara yedirmeyi ve selamı yaymayı sever." *11875

5389.İmam Sadık (a.s): "Önce selam verip sonra konuşmaya başlayın." *11876

5390.İmam Sadık (a.s), babalarından (a.s) naklen şöyle buyurmuştur: "Allah Resulü (s.a.a): "Her kim selam vermeden konuşmaya başlarsa ona cevap vermeyin." İmam Sadık (a.s) daha sonra şöyle buyurdu: "Selam vermedikçe hiç kimseyi yemeğe davet etmeyin." *11877

10954* Yunus, 10
10955* Kenz'ul Ummal, 25242
10956* Emali et-Tusi, 89/136
10957* el-Hisal, 181/246
11875* el-Mehasin, 2/143/1371
11876* Cami'ul Ahbar, 231/596
11877* el-Hisal, 19/67

1481. Bölüm

İlk Önce Selam Vermek

5391.Resulullah (s.a.a): "İnsanlardan Allah'a ve Resulü'ne en yakın olan kimse ilk önce selam veren kimsedir." *11878

5392.Resulullah (s.a.a): "Selama ilk önce başlayan tekebbürden uzaktır." *11879

5393.İmam Ali (a.s): "Selamın yetmiş sevabı vardır ki altmış dokuz tanesi ilk selam verene, bir tanesi ise cevap verenedir." *11880

11878* el-Bihar, 76/12/50
11879* Kenz'ul-Ummal, 25265
11890* el-Bihar, 76/11/46

1482. Bölüm

Eve Girince Selam Vermek

"...Evlere girdiğiniz zaman, birbirinize, ehlinize Allah katından bereket, esenlik ve güzellik dileyerek selam verin. Allah size ayetleri, düşünesiniz diye böylece açıklar." *11881

5394.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri eve girince selam versin. Zira selam o eve bereket yağdırır ve melekler onunla ünsiyet edinir." *11882

11881* Nur, 61
11882* Bihar'ul Envar, 76/7/25

1483. Bölüm

Selama Cevap Vermek Farzdır

"Size bir selam verildiği zaman, ondan daha iyisiyle selam verin veya aynıyla mukabele edin. Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır."*11883

5395.Resulullah (s.a.a): "Selam vermek müstahap, selama cevap vermek ise farzdır." *11884

11883* Nisa, 86

11884* Kenz'ul Ummal, 25294

1484. Bölüm

Selam Vermenin Adabı

5396.Resulullah (s.a.a): "Küçük büyüğe, bir kişi iki kişiye, az olan grup çok olan gruba, süvari olan yaya olana, geçen kimse durana ve duran kimse oturana selam versin." *11885

5397.Resulullah (s.a.a): "Beş şeyi hayatta olduğum müddetçe terketmem...Benden sonra sünnet olsun diye çocuklara selam vermeyi." *11886

5398.İmam Bakır (a.s): "Yahudilere, Hıristiyanlara, Mecusilere, Putperestlere, şarap sofrasına oturanlara, satranç oynayanlara, tavla oynayanlara, kadına benzeyen erkeğe, iffetli kadınlara iftira atan şaire ve namaz kılmakta olan kimseye selam vermeyin. Zira namaz kılmakta olan kimse selama cevap veremez. Oysa Müslüman'a selam vermek müstahaptır, ona cevap vermek ise farzdır. Hakeza faiz yiyen kimseye, tuvalet ihtiyacını gideren kimseye, hamamda olan kimseye ve açık bir şekilde günah işleyen fasık kimseye selam vermeyin." *11887

5399.İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) kadınlara selam veriyor ve onlar da selamına cevap veriyorlardı. Müminlerin Emiri (a.s) de kadınlara selam veriyordu. Ama genç kadınlara selam vermeyi hoş görmüyor ve şöyle buyuruyordu: "Seslerinin hoşuma gitmesinden ve neticede sevaptan talep ettiğim şeyden daha çok (günaha) maruz kalmaktan korkuyorum." *11888

11885* a.g.e, 25321

11886* el-Bihar, 76/10/38

11887* a. g. e. s. 9/35

11888* el-Kafi, 5/535/3

313. Konu: Ses

Bölüm

Sesini Yükseltmekten Sakınmak

"Yürüyüşünde tabii ol; sesini kıs. Seslerin en çirkini şüphesiz merkeplerin sesidir." *11889

5400.Resulullah (s.a.a): "Allah düşük sesi sever, yüksek sestən nefret eder." *11890

5401.Resulullah (s.a.a), Ebuzer'e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Ey Ebuzer! Cenazeler nezdinde, savaş esnasında ve Kur'an okunduğunda sesini kıs." *11891

5402.İmam Ali (a.s): "Üç şey mürüvvettendir: Bakışını önüne dikmek, sesini kısmak ve ılımlı yol yürümek." *11892

5403.İmam Ali (a.s): "Sesini kısmak, gözünü önüne dikmek ve ılımlı yol yürümek imanın ve güzel dindarlığın nişanesidir." *11893

11889* Lokman, 19

11890* Münyet'ul Murid, 213

11891* el-Bihar, 77/82

11892* Gurer'ul Hikem, 4660

11893* a.g.e, 5073

314. Konu: Seva

Bölüm

Sevab

5404.İmam Ali (a.s): " Amelinin sevabı amelinden daha üstündür." *11894

5405.İmam Ali (a.s): "Ahiret sevabı dünya meşakkatini unutturur." *11895

5406.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz münezzehten olan Allah, kullarını gazabından ve azabından korumak ve cennetine sevk etmek için itaatinde sevab ve günahında azab taktir etmiştir." *11896

5407.İmam Ali (a.s): "Amelin sevabı içindeki meşakkat ölçüsündür." *11897
bak. 68. Konu; el-Ceza

11894* Gurer'ul Hikem, 4688

11895* a.g.e, 4692

11896* Nehc'ul Belağa, 368. hikmet

11897* a. g. e. 4690

Bölüm

En Büyük Sevab

5408.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz en büyük sevab, insaf sevabıdır." *11898

5409.İmam Ali (a.s): "Cihadın sevabı, en büyük sevaptır." *11899

5410.İmam Ali (a.s): "İki şeyin sevabı ölçülmez: Affın ve adaletin." *11900

11898* a. g. e, 3387

11899* a. g. e. 4695

11900* a. g. e. 5769

Bölüm

Falan İşin Sevabı Olduğunu Duyan Kimse

5411.İmam Bakır (a.s): "Her kim "Allah'ın bir amele sevab verdiği" işidir de o ameli söz konusu sevabı elde etmek için yaparsa, her ne kadar o hadis kendisine ulaştığı gibi olmasa da ona söz konusu sevab verilir." *11901

11901* el-Kafi, 2/87/2

315. Konu: Sevinç

Bölüm

Sevinilmesi Gereken Şey

5412.İmam Ali (a.s) kendisine, "Allah Resulü'nün (s.a.a) sözünden sonra hiç bir sözden bu kadar istifade etmedim" diyen İbn-i Abbas'a şöyle buyurmuştur: "Allah'a hamd ile Resul'üne ve Ehl-i Beyt'ine selat-u selamdan sonra...İnsan kaybetmeyeceği bir şeye erişince sevinir ve kendisine ulaşması mümkün olmayan bir şeyi kaybedince de üzülür. O halde senin sevincin ahiret işlerinden birine ulaşınca ve üzüntün ise ahiret işlerinden birini kaybedince olsun. *11902

11902* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 15/140

Bölüm

Sevinç Sebepleri

5413.İmam Ali (a.s): "Sevince sadece yumuşak huylulukla yardım edilebilir." *11903

5414.İmam Ali (a.s): "Aklın kökü kudret ve meyvesi ise sevinçtir." *11904

11903* Metalib'us-Suul, 50

11904* el-Bihar, 78/7/59

Bölüm

Bir Kalbi Sevindiren Kimse

5415.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cennette Dar'ul-Ferec (Kurtuluş Evi) diye adlandırılan bir ev vardır ki oraya sadece yetim müminleri sevindiren kimse girebilir." *11905

5416.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cennette Dar'ul-Ferec (Kurtuluş Evi) diye adlandırılan bir ev vardır ki oraya sadece çocukları sevindiren kimse girebilir." *11906

5417.İmam Ali (a.s): "Bütün sesleri duyana and olsun ki, kim bir gönlü hoşnut ederse, Allah o hoşnutluktan dolayı ona bir lütufta bulunur; ona bir bela eriştiği zaman, bu lütuf, suyun çukura aktığı gibi o belaya doğru akar ve yabancı develer sürüden kovulduğu gibi bu lütuf da o belaları öylece ondan kovar." *11907

5418.İmam Sadık (a.s): "Sizden hiç birisi bir mümini sevindirdiğinde sadece onu sevindirdiğini sanmasın. Allah'a yemin olsun ki bizi de sevindirmiş, hatta Allah'a yemin olsun ki Allah Resulü'nü de sevindirmiştir." *11908

11905* Kenz'ul-Ummal, 6008

11906* a. g. e. 6009

11907* Nehc'ul-Belağa, 257. hikmet

11908* el-Kafi, 2/189/6

Bölüm

Bir Mümini Sevindiren Allah'ı Sevindirmiştir

5419.Resulullah (s.a.a): "Bir mümini sevindiren şüphesiz beni sevindirmiştir ve beni sevindiren şüphesiz Allah'ı sevindirmiştir." *11909

11909* a.g.e, s.188/1

Bölüm

Müminin Kalbinden Hüznü Gidermenin Sevabı

5420.İmam Sadık (a.s): "Her kim bir müminin hüznünü giderirse, Allah da onun ahiret sıkıntılarını giderir ve onu kabrinden kalbi huzur dolu bir şekilde çıkarır." *11910

5421.İmam Sadık (a.s): "Allah mümini mezarından çıkarınca onunla birlikte önünden yürüyen bir misal (örnek) çıkar. Mümin kıyamet gününün korkunç sahnelerinden birini görünce o misal kendisine şöyle der: "Korkma ve üzülme..." Mümin ona şöyle der: "Sen kimsin?" Misal şöyle cevap verir: "Ben mümin kardeşinin kalbine verdiği sevincim." *11911

5422.İmam Rıza (a.s): "Her kim bir müminin sıkıntısını giderirse, Allah da kıyamet günü kalbinin

sıkıntısını giderir." *11912
bak. el-Hacet, 594. Bölüm

11910* a.g.e,s.199/3
11911* a. g. e. s. 190/8
11912* a.g.e, 200/4

316. Konu: Seyyid-Efendi

Bölüm

Seyyid-Efendi

5423.Resulullah (s.a.a): "Kavmin efendisi onların hizmetçisidir." *11913

**5424.İmam Hüseyin (a.s), babasının efendinin anlamını sorması üzerine şöyle buyurmuştur:
"Aşirete (mille) yardım etmek ve onların zararlarını üstlenmektir." *11914**

11913* Kenz'ul Ummal, 17517
11914* el-Bihar, 72/194/14

Bölüm

Efendiliğin sebepleri

5425.İmam Ali (a.s): "İnsanların yükünü omuzlamak efendiliğe sebep olur." *11915

**5426.İmam Ali (a.s): "Gerçek şerafet sahibi insan ilim ve bilgisinin kendisine şerafet verdiği
kimsedir. Gerçek efendilik, Rabbi olan Allah'tan sakınan kimse içindir." *11916**

5427.İmam Ali (a.s): "Efendiliğin fazileti ibadetin güzelliğidir." *11917

**5428.İmam Ali (a.s): "İnsan şu dört hasletle efendiliğe erişir: İffet, edep, bağışlamak ve akıl sahibi
olmakla." *11918**

5429.İmam Hasan (a.s): "İstenmeden bağışlamak en büyük efendiliktir." *11919

11915* Nehc'ul Belağa, 224. hikmet
11916* el-Bihar, 78/82/82
11917* Gurer'ul Hikem, 6559
11918* el-Bihar, 1/94/23
11919* a.g.e, 78/113/7

Bölüm

Efendiliğe Engel Olan Şey

5430.İmam Ali (a.s): "Sefil (aşağılık) insanlarla çekişmek efendiliği lekeler." *11920

**5431.İmam Sadık (a.s): "En küçük günahı cezalandıran kimse, efendiliğe göz dikmemelidir.
Tecrübesi az ve kendi başına hareket eden kimse riyasete ihtiras duymamalıdır." *11921**

5432.İmam Sadık (a.s): "Hiçbir sefil efendiliğe erişemez." *11922

11920* Gurer'ul Hikem, 9813
11921* el-Hisal, 434/20
11922* a. g. e. s. 271/10

317. Konu: Sıla-i Rahim

Bölüm

Sıla-i Rahim (Akrabayı Ziyaret)

5396.Resulullah (s.a.a): "Sevap açısından en hızlı hayır sıla-i rahimdir." *11923

5397.Resulullah (s.a.a): "Sıla-i rahimi yerine getirmek için (hatta gerekiyorsa) bir yıllık yolu katet." *11924

11923* el-Kafi, 2/152/15

11924* el-Bihar, 74/103/61

Bölüm

Sıla-i Rahimin Etkileri

5398.Hz. Fatımat'uz-Zehra (a.s): "Allah sıla-i rahimi sayıların çoğalması için farz kılmıştır." *11925

5399.İmam Hüseyin (a.s): "Her kim ölümünün ertelenmesini ve rızkının çoğalmasını dilerse sıla-i rahimde bulunsun." *11926

5400.İmam Bakır (a.s): "Sıla-i rahim amelleri temizler, malları çoğaltır, belayı geri çevirir, (kıyamette) hesabı kolaylaştırır ve ölümü erteler." *11927

5401.İmam Bakır (a.s): "Sıla-i rahim ahlakı güzelleştirir, eli bağışlayıcı kılar, ruhu temizler, rızkı artırır ve eceli erteler." *11928

5402.İmam Hadi (a.s): "Aziz ve celil olan Allah, Musa b. İmran (a.s) ile konuşunca Musa şöyle arzetti: "Sıla-i rahimde bulunan kimsenin mükafatı nedir?" Allah şöyle buyurdu: "Ey Musa! Onun ölümünü ertelerim ve can vermenin zorluklarını ona kolaylaştırırım." *11929

11925* a.g.e, 74/94/23

11926* a. g. e. s. 91/15

11927* el-Kafi, 2/150/4

11928* a. g. e. s. 152/12

11929* Emali'es-Seduk, 173/8

Bölüm

İlişisini Kesenle İlişki Kurmak

5403.Resulullah (s.a.a): "Akraban seninle ilişkisini kesmiş olsa bile sen ilişkini kesme." *11930

5404.İmam Hüseyin (a.s): "En çok sıla-i rahimde bulunan kimse, kendisiyle ilişkisini kesen akrabasına sıla-i rahimde bulunan kimsedir." *11931

11930* el-Kafi, 2/347/6

11931* el-Bihar, 74/400/41

Bölüm

Sıla-i Rahimi Kesmekten Sakındırmak

"Geri dönerseniz yeryüzünde bozgunculuk yapmanız ve akrabalık bağlarınızı kesmeniz beklenmez mi sizden? İşte, Allah'ın lânetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır." *11932

5405.Resulullah (s.a.a): "Aralarında akrabasından bağını koparan birinin olduğu topluluğa rahmet inmez." *11933

5406.İmam Ali (a.s): "İnsanlar sıla-i rahimi terkettiği zaman servetler kötülerin eline geçer."
*11934

5407.İmam Sadık (a.s): "Ölümü ve yokluğu hızlandıran günahlardan biri de akrabalarından kopmaktır." *11935

11932* Muhammed, 22-23
11933* Kenz'ul-Ummal, 6978
11934* el-Kafi, 2/348/8
11935* el-Bihar, 74/94/23

Bölüm

Sıla-i Rahimin En Küçük Örneği

5408.Resulullah (s.a.a): "Bir selamla da olsa sıla-i rahimde bulununuz." *11936

5409.İmam Sadık (a.s): "Eğer bir su içmekle de olsa akrabalarınıza sıla-i rahimde bulun. En iyi sıla-i rahim akrabalara ziyet etmemektir." *11937

11936* Tuhef'ul-Ukul, 57
11937* el-Kafi, 2/151/9

318. Konu: Sır

Bölüm

Sırrı Saklamak

5410.İmam Ali (a.s): "Sırrını saklayanın, iradesi elinde olur." *11938

5411.İmam Ali (a.s): "Zafer, uzak görüşlülükle kazanılır; uzak görüşlü olmak düşü-nüp taşınmakla mümkündür; bu da sırları korumakla mümkün olur." *11939

5412.İmam Ali (a.s): "Sırrın esirindir, şüphesiz onu ifşa edersen sen onun esiri olursun." *11940

5413.İmam Ali (a.s): "Akıllının göğsü, sırrının sandığıdır." *11941

5414.İmam Ali (a.s): "Sırların hazinedarları çoğaldıkça zayi edenleri çoğalır." *11942

5415.İmam Ali (a.s): "Tüm sevgini arkadaşına başışla. Ama ona tümüyle itminan etme." *11943

5416.İmam Ali (a.s): "En başarılı iş, en gizli iştir." *11944

5417.İmam Ali (a.s): "Sırrını sadece güvenilir insana emanet et." *11945

5418.İmam Ali (a.s): "Sırrın bilinmeyince korku yoktur." *11946

5419.İmam Ali (a.s): "Sırrını korumakta zayıf olan, başkasının sırrını korumaya güç yetiremez."
*11947

5420.İmam Sadık (a.s): "Sırrı ifşa etmek çöküştür." *11948

5421.İmam Sadık (a.s): "Senin sırrın senin kanındandır. O halde senin damarlarından başkasında akmamalıdır." *11949

5422.İmam Rıza (a.s): "Mümin kendisinde şu üç haslet olmadıkça mümin olamaz: Rabbinden bir sünnet, Peygamberinden bir sünnet ve velisinden bir sünnet. Rabbinden bir sünnet sırrını saklamasıdır. Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Gaybı bilir ve beğendiği peygamber dışında hiç kimseyi gaybından haberdar kılmaz." *11950

5423.İmam Cevad (a.s): "Bir şey sağlamlamadıkça aşikar kılmak bozuluşuna sebep olur." *11951

11938* Nehc'ul-Belağa, 162. hikmet

11939* a. g. e. 48. Hikmet
11940* Gurer'ul-Hikem, 5630
11941* Şerh-i Nehc'ul-Belağa, 6. hikmet
11942* Gurer'ul-Hikem, 7197
11943* a. g. e. 2463
11944* a. g. e. 3284
11945* el-Bihar, 77/235/3
11946* a. g. e. s. 269/1
11947* Gurer'ul-Hikem, 8941
11948* Tuhef'ul-Ukul, 315
11949* el-Bihar, 75/71/15
11950* a.g.e, s.68/2
11951* a.g.e, s.71/13

Bölüm

Sırrın Söylenmemesi Gereken Kimseler

5424.İmam Ali (a.s): "Cahile gizlemeye güç yetiremeyeceği bir sırrı söyleme." *11952

5425.İmam Ali (a.s): "Emanete riayet etmeyen kimseye sırrını söyleme." *11953

5426.İmam Ali (a.s): "Üç kişiye sır söylenmez: Kadına, laf taşıyan kimseye ve ahmağa." *11954

İmam Sadık (a.s): "Dört şey zayi olup gider: ...Aklı olmayan kimseye söylenen sır." *11955

11952* Gurer'ul-Hikem, 10265
11953* a. g. e. 10166
11954* a. g. e. 4662
11955* el-Bihar, 75/69/4

319. Konu: Sırat

Bölüm

Doğru Yol

"Bizi doğru yolda olanların yoluna hidayet et." *11956

5427.İmam Sadık (a.s): "İnsanlar sağa ve sola saptılar. Ama biz ve Şiilerimiz doğru yola hidayet olduk." *11957

11956* Fatiha, 6
11957* el-Kafi, 2/246/5

Bölüm

Sırat-i Mustakim'in Anlamı

"Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O'na kulluk edin, bu doğru yoldur." *11958

"Allah'ın ayetleri size okunur, aranızda da peygamberi bulunurken nasıl küfredersiniz? Kim Allah'ın Kitab'ına sarılırsa şüphesiz doğru yola hidayete olur." *11959

5428.İmam Sadık (a.s), sıratın anlamı hakkında şöyle buyurmuştur: "Sırat aziz ve celil olan Allah'ı tanıma yoludur ve bu yol iki çeşittir: Bir sırat dünyadadır ve bir sırat ahirettedir. Dünya sıratı itaatı farz olan imamdır. Herkim dünyada onu tanır ve yol göstericiliğine uyarırsa cehennem üzerine kurulu bir köprü olan sıratın geçer." *11960

5429.İmam Sadık (a.s): "Sırat-i Mustakim Müminlerin Emiri Ali'dir (a.s)." *11961

11958* Al-i İmran, 51
11959* Al-i İmran, 101
11960* el-Bihar, 24/11/3
11961* Mean'il Ahbar, 32/2

Bölüm

Sırat Köprüsü ve Üzerinden Geçiş

5430.Musa (a.s) bir duasında şöyle arz etti: "Allah'ım! Senin hikmetini açıkta ve gizlide tilavet eden kimsenin sevabı

5431.nedir?" Allah şöyle buyurdu: "Ey Musa! Sıratın şimşek gibi geçip gider." *11962

5432.Resulullah (s.a.a): "Sırat üzerinde ayağı en sabit olanınız Ehl-i Beyt'imi en çok seveninizdir." *11963

5433.Resulullah (s.a.a): "Abdesti tam al ki sıratın bulutları gibi geçesin." *11964

5434.Resulullah (s.a.a): "Sırat kıldan daha ince ve kılıçtan daha keskindir." *11965

5435.İmam Sadık (a.s) aziz ve celil olan Allah'ın, "Şüphesiz Rabbin pusudadır" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Ayette geçen Mirsad kelimesi sırat üzerinde bir köprünün adıdır. Üzerinde kul hakkı olan hiç kimse o köprüden geçemez." *11966

5436.İmam Sadık (a.s): "İnsanlar sıratın geçerken kaç guruba ayrılır: Bazıları şimşek gibi geçer, bazıları at gibi koşar, bazıları yüz üstü sürülür, bazıları asılı halde geçer ve ateş bedenini alır bir miktarını terkeder." *11967

11962* el-Bihar, 92/197/3
11963* Fezail'uş Şia, 48/3
11964* el-Bihar, 76/4/8
11965* el-Bihar, 8/65/2
11966* Sevak'ul A'mal, 321/2
11967* Emali es-Seduk, 149/4

320. Konu: Silah

Bölüm

Silah Yapımının Sevabı

5437.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah bir ok vesilesiyle üç kişiyi cennete götürür: Hayır niyeti üzere yapan yapıcısını, atıcısını ve oku kendisine veren kimseyi." *11968

11968* Sunen-i Ebi Davud, 2513

Bölüm

Silah ve Hayır

"Kâfirler, size ansızın bir baskın yapmak için, silah ve eşyanızdan ayrılmış bulunmanızı dilerler." *11969

5438.Resulullah (s.a.a): "Hayır tümüyle kılıçta ve kılıcın gölgesindedir. İnsanlar sadece kılıçla doğrudur. Kılıçlar cennet ve cehennemin kilitleridir." *11970

5439.Resulullah (s.a.a): "Cennet, kılıçların gölgesi altındadır." *11971

5440.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Peygamber'ini (s.a.a) on yıl boyunca İslami tebliğ için insanlara gönderdi. Onlar bunu kabul etmeyince kendileriyle savaşmasını emretti. O halde hayır kılıçta ve kılıcın altındadır. Başlangıçta böyle olduğu gibi yeniden de böyle olacaktır." *11972

11969* Nisa, 102
11970* el-Bihar, 100/9/10
11971* Kenz'ul Ummal, 10482
11972* el-Kafi, 5/7/7

Bölüm

Din Düşmanlarına Silah Satmaktan Sakınmak

5441.Resulullah (s.a.a), Ali'ye (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Bu ümmetten on kişi Allah'a kafir olur...ve harb ehline (Müslümanlarla savaşına) silah satan kimse." *11973

11973* el-Fakih, 4/356/5762

321. Konu: Siyaset

Bölüm

Siyaset

5442.İmam Ali (a.s): "Mülk, siyasettir." *11974

5443.İmam Ali (a.s): "Yöneticilerin afeti siyasetteki acizlikleridir." *11975

5444.İmam Ali (a.s): "Siyasetin güzelliği riyasetin kalıcılığına sebep olur." *11976

5445.İmam Ali (a.s): "Siyasetin güzelliği halkın kıvamına sebep olur." *11977

5446.İmam Ali (a.s): "Güzel tedbir ve savurganlıktan uzak durmak siyasetin güzelliğindedir." *11978

5447.İmam Ali (a.s): "Kötü tedbir yıkıntıya sebep olur." *11979

5448.İmam Ali (a.s): "Siyasetin ölçüsü adalettir." *11980

5449.İmam Ali (a.s): "Siyasetin başı yumuşak davranmaktır." *11981

5450.İmam Ali (a.s): "Tahammül etmek siyasetin süsüdür." *11982

11974* Gurer'ul Hikem, 17
11975* a. g. e. 3931
11976* a.g.e, 4820
11977* a. g. e. 4818
11978* a.g.e, 4821
11979* a. g. e. 5571
11980* a. g. e. 9714
11981* a. g. e. 5266
11982* a. g. e. 772

Bölüm

Nefsi İdare Etmek

5451.İmam Ali (a.s): "Herkim nefsini güzel yönetirse siyasetle (insanları) yönetmeye erişir." *11983

5452.İmam Ali (a.s): "Nefislerinizi sakınmayla yönetin ve hastalıklarınızı sadakayla tedavi edin." *11984

5453.İmam Ali (a.s): "Hükümdar insan, ordusunu yönetmeden önce kendi nefsini idare etmelidir." *11985

bak. el-Adet, 1395. Bölüm

11983* a. g. e. 8013
11984* a. g. e. 5588
11985* a. g. e. 9333

322. Konu: Sonuç

Bölüm

Sonuç

5454.Resulullah (s.a.a): "Mümin, sürekli kötü akıbetten korkar; ruhu bedeninden çıkıncaya ve ölüm meleği kendisine zahir oluncaya kadar Allah'ın rızasına ulaşip ulaşmadığına yakın etmez." *11986

5455.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz (bazen) insan uzun süre cennet ehlinin ameliyle amel eder, sonra amelleri ateş ehlinin ameliyle sonuçlanır. (Bazen de) insan uzun süre ateş ehlinin amelini ettiği halde amelleri cennet ehlinin ameliyle sonuçlanır." *11987

5456.Resulullah (s.a.a): "İşlerinin sonucu belli olmadıkça hiç kimsenin ameli sizi şaşırtmasın. Zira bazen insan ömrünün bir bölümünde veya zamanının bir diliminde salih amellerde bulunur. Eğer o haliyle ölecek olursa cennete girer. Ama aniden değişir ve kötü işler yapar." *11988

11986* el-Bihar, 71/366/13
11987* Kenz'ul-Ummal, 545
11988* a. g. e. 589

Bölüm

Güzel Akıbetin Sebepleri

5457.İmam Ali (a.s):P"Eğer Allah'ın seni kötü akıbetten güvende kılmasını istiyorsan bil ki sana ulaşan her iyilik Allah'ın fazlından ve başarılı kılmasındandır.Sana ulaşan her kötülük ise Allah'ın sana mühleti, fırsatı ve yumuşaklığındandır." *11989

5458.İmam Sadık (a.s) bazı kimselere şöyle buyurmuştur: "Eğer amelinin hayırla sonuçlanmasını ve ölüm anında en iyi amellerle ölmeyi istiyorsan Allah'ın hakkını ulula, nimetlerini günah yolunda harcama, sana karşı gösterdiği yumuşaklık sebebiyle gururlanma ve bizi hayırla yad eden veya muhabbetimizden söz eden herkese ikramda bulun." *11990

11989* el-Bihar, 70/392/60
11990* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/4/8

323. Konu: Sormak

Bölüm

İlmin Anahtarı

"Doğrusu senden önce de kendilerine vahyettiğimiz bir takım adamlar gönderdik. Bilmiyorsanız zikir ehline sorun." *11991

5459.Resulullah (s.a.a): "İlmin hazineleri vardır, anahtarları ise sormaktır. O halde Allah size rahmet etsin, sorun, şüphesiz bu sebeple dört kişi mükafat görür: Soran, söyleyen, dinleyen ve onları seven kimse." *11992

5460.Resulullah (s.a.a): "Sormak ilmin yarısıdır." *11993

11991* Nahl, 43
11992* Tuhef'ul-Ukul, 41
11993* Kenz'ul-Ummal, 29260

Bölüm

Güzel Sormak

5461.Resulullah (s.a.a): "Güzel sormak ilmin yarısıdır." *11994

5462.İmam Ali (a.s), kendisine zorluk çıkarmak için soran birisine şöyle buyurmuştur: "Anlamak için sor, zahmet vermek için değil. Zira öğrenen cahil, alim gibi; insafsız alim de hata bulmak için soran cahil gibidir." *11995

11994* Tuhef'ul-Ukul, 56

11995* Nehc'ul-Belağa, 320. Hikmet

Bölüm

Sorulmaması Gereken Şey

"Ey iman edenler! Size açıklanınca hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Kur'an indirilirken onları sorarsanız size açıklanır, (ama üzülürsünüz). Allah sorduğunuz şeyleri affetmiştir. Allah bağışlayandır, hilim sahibidir. ."*11996

5463.Resulullah (s.a.a): "Ben sizi bıraktıkça siz de beni bırakın. Zira sizden öncekiler çok soru sormak ve Peygamberlerinin yanına çok gidip gelmek sebebiyle helak olurlar. O halde size bir şeyi emredince gücünüz yettiğince yerine getirin. Sizi bir şeyden sakındırınca onu bırakın." *11997

11996* Maide, 101

11997* Kenz'ul-Ummal, 916

Bölüm

Bilmediğin Soruların Cevabı

5464.Resulullah (s.a.a) Ebuzer'e yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Ey Ebuzer! Eğer sana bilmediğin bir şey sorulursa, "Bilmiyorum" de ki kötü sonuçlarından kurtulasın! Bilmediğin şeyler hususunda fetva verme ki kıyamet günü Allah'ın azabından kurtuluşa olasın." *11998

5465.İmam Ali (a.s): "Alim bilmediği bir şey kendisinden sorulunca, "Bilmiyorum" demekten haya etmemelidir." *11999

5466.İmam Ali (a.s): "Bilmiyorum" demeyi terkedene kimse helak olur." *12000

5467.İmam Sadık (a.s): "Her kim kendisine sorulan her soruya cevap verirse delidir." *12001

5468.İmam Sadık (a.s): "Alimin, kendisine cevabını bilmediği bir soru sorulduğunda, "Allah daha iyi bilir" demeye hakkı vardır. Ama alim olmayan birinin bunu demeye hakkı yoktur." *12002
bak. el-Cevab, 83. konu

11998* Mekarim'ul-Ahlak, 2/364/2661

11999* el-Mehasin, 1/328/664

12000* Nehc'ul-Belağa, 85. hikmet

12001* el-Bihar, 2/117/15

12002* el-Kafi, 1/42/5

324. Konu: Sorumluluk-Mesuliyet

Bölüm

Sorumluluk-Mesuliyet

"Rabbine andolsun ki hepsini, yaptıklarından dolayı sorguya çekeceğiz." *12003

5469.İmam Ali (a.s): "Kulları ve beldeleri hakkında Allah'tan korkun. Çünkü yerlerden ve hayvanlardan bile sorumlusunuz. Allah'a itaat edin, O'na isyan etmeyin." *12004

12003* Hicr, 92-93

12004* Nehc'ul-Belağa, 167. Hutbe

Bölüm

Genel Sorumluluk

5470.Resulullah (s.a.a): "Biliniz ki hepiniz sorumlusunuz ve hepiniz elinizin altında bulunanlardan sorumlusunuz. Emir halkın sorumlusudur ve halkına oranla sorguya çekilecektir. Erkek ailesinin sorumlusudur ve ailesinden dolayı sorguya çekilecektir. Kadın eşinin, evinin ve çocuklarının sorumlusudur ve onlardan sorguya çekilecektir." *12005

5471.İmam Ali (a.s): "Her erkek cariyelerinden ve ailesinden sorguya çekilecektir." *12006

12005* Sahih-u Muslim, 1829

12006* Gurur'ul-Hikem, 7254

Bölüm

Kulak, Göz ve Kalbin Sorumluluğu

Men la Yehzuruh'ul-Fakih kitabında şöyle yer almıştır: "İmam Sadık (a.s), kendisine, "Komşularımın cariyeleri şarkı söylemekte, ud çalmaktadır. Ben bazen tuvalete gidince, onların çalgısına kulak vererek uzun süre oturuyorum" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Aferin sana! Yoksa sen aziz ve celil olan Allah'ın şöyle buyurduğunu duymadın mı: "Doğrusu kulak, göz ve kalb, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur." *12007

12007* el-Fakih, 1/80/177

325. Konu: Sövmek

Bölüm

Mümine Sövmek

5472.Resulullah (s.a.a): "Mümine söven kimse helak olmanın eşiğinde olan kimse gibidir." *12008

5473.Resulullah (s.a.a): "Mümine sövmek fısk, onu öldürmek küfür ve etini yemek (gıybetini yapmak) Allah'a isyandır." *12009

12008* Kenz'ul-Ummal, 8093

12009* el-Bihar, 75/148/6

Bölüm

Sövmekten Sakınmak

"Allah'tan başka yalvardıklarına sövmeyin ki onlar da bilmeyerek aşırı gidip Allah'a sövmesinler. Böylece her ümmete işini güzel gösterdik, sonra dönüşleri Rab'lerinedir. O, işlediklerini haber verir." *12010

5474.Resulullah (s.a.a): "Rüzgarlara sövmeyin, şüphesiz rüzgarlar da memurdurlar/görevlidirler. Dağlara sövmeyin, vakitlere sövmeyin, günlere sövmeyin ve gecelere sövmeyin. Aksi taktirde günahkar olursunuz ve kendinize döner." *12011

5475.Resulullah (s.a.a): "İnsanlara sövmeyin aksi taktirde onlar arasında düşman edirsiniz."
*12012

5476.İmam Ali (a.s), kendisine küfretmek isteyen birine sövmeye yeltenen Kanber'e şöyle buyurmuştur: "Sakin ol ey Kanber! Sana söveni hor ve hakir bırak ki Rahman olan Allah'ı hoşnut, şeytanı hoşnutsuz ve düşmanı cezalandırmış olasin. Taneyi yaran ve yaratıkları yaratan Allah'a yemin olsun ki kul, Allah'ı yumuşak huyluluk gibi hiç bir şeyle hoşnut etmemiş, şeytanı sessizlik kadar hiç bir şeyle öfkelenndirmemiş ve ahmak insanı karşısında susmak kadar hiç bir şeyle cezalandırmamıştır." *12013

5477.İmam Kazım (a.s), birbirine söven iki kişiyi görünce şöyle buyurmuştur: "Sövgüyü başlatan zalimdir, karşı tarafın günahı da mazlum aşırı gitmediği takdirde onun boynunadır." *12014

5478.İmam Kazım (a.s): "Birbirine söven iki kişiden üstün olanı mutlaka aşağılık olanın derecesine düşer." *12015

12010* En'am, 108
12011* İlel'uş-Şerayi', 577/1
12012* el-Kafi, 2/360/3
12013* Emali'el-Mufid, 118/2
12014* Tuhef'ul-Ukul, 412
12015* A'lam'ud-Din, 305

Bölüm

Peygamberlere ve Vasilerine Söven Kimsenin Cezası

5479.Resulullah (s.a.a): "Her kim peygamberlerden birine söverse onu öldürün. Her kim vasilerden birine söverse, şüphesiz peygambere sövmüştür." *12016

5480.İmam Sadık (a.s), Allah Resülü'ne (s.a.a) sövmenin hükmü hususunda şöyle buyurmuştur: "Ona en yakın olan kimse yargılamak için kendisini imamın yanına götürmeden önce onu öldürebilir." *12017

12016* Emali'et-Tusi, 365/769
12017* el-Kafi, 7/259/21

Bölüm

Caiz Olan Sövgü

5481.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri kardeşine söverse, soyuna, babasına, annesine sövmesin. Sadece şöyle desin: "Sen cimrisin, sen korkaksın, sen yalancısın." Elbette bunlar da onun gerçekten bu sıfatlara sahip olduğu takdirde caizdir." *12018

12018* Kenz'ul-Ummal, 8134

326. Konu: Sövmek

Bölüm

Sövmekten Sakındırmak

5482.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz sövgü, her ne de olmuşsa, o şeyi çirkinleştirmiştir. Haya ve utanma da her ne de olmuşsa, onu süslemiştir." *12019

5483.Resulullah (s.a.a): "Allah cenneti, ne dediğinden ve ne işittiğinden korkusu olmayan, hayasız, kötü dilli, söven kimseye haram kılmıştır." *12020

5484.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah'ın en kötü kullarından biri de kötü dili ve sövgüsü sebebiyle kendisiyle oturulmasından hoşlanılmayan kimsedir." *12021

5485.İmam Ali (a.s): "Yüce insan asla sövmez." *12022

5486.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz Allah söven ve kötü laf söyleyen (veya kötü söze kulak veren) kimseden nefret eder." *12023

5487.İmam Bakır (a.s): "Sizlere söylenilmesini istediğiniz şeylerin en güzelini insanlara söyleyiniz. Zira Allah lanet eden, dil uzatan, müminleri kınayan, söven, kötü laf eden ve ısrarla dilenen kimselerden nefret eder." *12024

5488.İmam Bakır (a.s): "Aşağılık insanların silahı, çirkin söz söylemektir." *12025

5489.İmam Sadık (a.s): "Sövmek, kötü dilli olmak ve hayasızlık nifaktandır." *12026

İmam Sadık (a.s): "Her kimin dilinden insanlar korkarsa o ateştedir." *12027

- 12019* el-Bihar, 79/111/6
- 12020* el-Kafi, 2/323/3
- 12021* a. g. e. s. 325/8
- 12022* Gurer'ul Hikem, 9478
- 12023* el-Kafi, 2/324/4
- 12024* el-Bihar, 78/181/67
- 12025* a.g.e, 78/185/14
- 12026* a.g.e, 79/113/14
- 12027* el-Kafi, 2/327/3

327. Konu: Söz Taşımak

Bölüm

Casusluk

5490.Resulullah (s.a.a): "Her kim sultanın önünde kardeşini ele verirse Allah-u Teala bütün amellerini boşa çıkarır. Eğer casusluk ederek ele verdiği kardeşine bir rahatsızlık veya eziyet ulaşırsa Allah-u Teala ele veren kimseyi Haman ile birlikte ateşte aynı derecede karar kılar." *12028

5491.İmam Ali (a.s): "En kötü doğru söz, gammazlıktır." *12029

5492.Resulullah (s.a.a): "Gammazlayan kimse üç kimsenin katilidir: Kendisinin katili, gammazladığı kimsenin katili ve önünde gammazlıkta bulunduğu kimsenin katili." *12030

- 12028* Kenz'ul-Ummal, 7545
- 12029* Gurer'ul Hikem,2939
- 12030* el-Hisal, 108/73

Bölüm

Söz Taşımaktan Sakındırmak

"Çok yemin eden alçak zorbaya, sürekli kusur arayıp kınayan, durmadan laf getirip götürene tabi olma." *12031

5493.Resulullah (s.a.a): "Söz taşımaktan sakının." *12032

5494.Resulullah (s.a.a): "Sizlere insanların en kötüsünü haber vermeyeyim mi?" Şöyle arzettiler: "Haber ver ey Allah'ın Resülü!" Peygamber şöyle buyurdu: "Onlar söz taşıyanlar, dostların arasını ayıranlar ve günahsız kimseler için kusur bulanlardır." *12033

5495.İmam Ali (a.s): "Söz taşımaktan sakının. Şüphesiz söz taşımak kin ve düşmanlık doğurur. Allah'tan ve insanlardan uzak düşürür." *12034

5496.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz söz taşımak en büyük sihirdendir. Zira söz taşıyan kimse sevenlerin arasını ayırır, aynı saflarda yer alan dostları birbirine düşman kılar ve bu sebeple kanlar dökülür, evler yıkılır, perdeler yırtılır (haysiyetler çiğnenir.) Söz taşıyan kimse yeryüzünde yürüyenlerin en kötüsüdür." *12035

12031* Kalem, 10-11
12032* Kenz'ul-Ummal, 8354
12033* el-Hisal, 183/249
12034* Gurer'ul Hikem,2663
12035* el-Bihar, 63/21/14

328. Konu: Söz Verme

Bölüm

Allah'ın Vaadi Gerçektir

"Sabret ki, Allah'ın sözü şüphesiz gerçektir. Kesin olarak inanmayanlar seni hafife almasınlar."
*12036

"Rabbimiz! Doğrusu geleceği şüphe götürmeyen günde, insanları toplayacak olan sensin. Şüphesiz ki Allah verdiği sözden caymaz." *12037

5497.Resulullah (s.a.a): "Allah her kime bir iş karşılığında mükafat vaadetmişse kesinlikle o vaadini yerine getirir ve her kime de bir iş karşılığında ceza vaadetmişse bu vadinde muhtardır (özgürdür. İsterse cezalandırır isterse affeder.)" *12038

12036* Rum, 60
12037* Al-i İmran, 9
12038* et-Tevhid, 406/3

Bölüm

Vaadde Bulunmak Borçtur

5498.Resulullah (s.a.a): "Vaad borçtur. Vaadettiği halde sözünde durmayan kimseye eyvahlar olsun! Vaadettiği halde sözünde durmayan kimseye eyvahlar olsun! Vaadettiği halde sözünde durmayan kimseye eyvahlar olsun!" *12039

5499.Resulullah (s.a.a): "Müminin vaadi borçtur ve müminin vaadi eliyle borç almak gibidir."
*12040

5500.İmam Ali (a.s): "Güzel bir şekilde esirgemek, geç yerine getirilen vaadden daha güzeldir."
*12041

5501.İmam Rıza (a.s): "Biz vaadettiğimiz şeyi boynumuzda bir borç gören Ehl-i Beyt'iz. Nitekim Allah Resullü (s.a.a) böyle yapmıştır." *12042

12039* Kenz'ul Ummal, 6865
12040* a. g. e. 6870
12041* Gurer'ul Hikem, 2183
12042* el-Bihar, 75/97/20

Bölüm

Vaadde Bulunmak İki Kölelikten Biridir

5502.İmam Ali (a.s): "Kendisinden bir şey istenen kimse vaadedinceye kadar özgürdür (vaadetti mi vadinde durması gerekir.)" *12043

5503.İmam Ali (a.s): "Vaadetmek iki kölelikten biridir. Vadi yerine getirmek ise iki özgürlükten biridir." *12044

5504.Ebu'l Humeysa: "Allah Resülü (s.a.a) peygamber olarak gönderilmeden önce onunla muamelede bulundum ve onunla bir yerde görüşmek üzere sözleştik ama o gün ve ertesi gün söz verdiğimiz yere gitmeyi unuttum. Üçüncü gün Peygamberin yanına vardım, şöyle buyurdu: "Ey Genç!

Beni sıkıntıya düşürdün. Ben tam üç gündür buradayım.” *12045

5505.İmam Rıza (a.s) Ca'feri'ye şöyle buyurmuştur: "Neden İsmail'in (bin Hazkil) "Sadık el-Vaad (sözünde duran kimse) olarak adlandırıldığını biliyor musun?" İmam şöyle buyurdu: "Biriyle sözleşti ve tam bir yıl onu bekledi." *12046

12043* Nehc'ul-Belağa, 336. hikmet
12044* Gurer'ul-Hikem, 1646, 1647
12045* Mekarim'ul-Ahlak, 1/57/39
12046* el-Bihar, 75/94/10

Bölüm

Vaadedilmesi Uygun Olan Şey

5506.İmam Ali (a.s): "Kesin olarak yapacağına güvenmediğin bir vaadde bulunma." *12047

5507.İmam Sadık (a.s): "Yerine getirilmesi elinde olmayan bir şeyi kardeşine vaadetme." *12048

5508.İmam Kazım (a.s) "Bana vaatte bulun" diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Sana nasıl vaadde bulunayım. Oysa ben umut etmediğim şeyden umut ettiğim şeye oranla daha umutluyum." *12049

12047* Gurer'ul-Hikem, 10297
12048* el-Bihar, 78/250/94
12049* el-Fakih, 3/165/3610

Bölüm

Sözünde Durmamayı Kınamak

5509.İmam Sadık (a.s): "Müminin vaadi kefaresi olmayan bir adaktır. Zira sözünde durmayan kimse her şeyden önce Allah'a karşı sözünde durmamıştır ve kendisini Allah'ın gazabına maruz bırakmıştır. Nitekim Allah-u Teala bu konuda şöyle buyurmuştur: "Ey iman edenler! Neden yapmadığınız şeyi söylüyorsunuz?"*12050 *12051

5510.İmam Kazım (a.s): "Çocuklara bir şeyi söz verdiğiniz zaman onunla amel ediniz. Çocuklar sizin kendilerine rızık verdiğiniz sanır. Şüphesiz Allah kadınlar ve çocuklar için gazaplandığı gibi başka hiçbir şey hakkında gazap etmemektedir." *12052

12050* Sad, 2
12051* el-Kafi, 2/363/1
12052* el-Bihar, 104/73/23

329. Konu: Söz-Kelam

Bölüm

Söz

5511.Resulullah (s.a.a): "Bazen insan Allah'ı hoşnut edecek bir söz söyler ve o sözünün ulaşması gereken yere ulaştığını tahmin etmez. Ve Allah-u Teala o söz sebebiyle kendisiyle görüşeceği güne kadar hoşnutluğunu yazar. Bazen de insan Allah'ı gazaplandırarak bir söz söyler ve sözünün ulaşacağı yere ulaştığını bilemez. Allah da o söz sebebiyle kendisiyle görüşeceği güne kadar ona gazap ve hoşnutsuzluğunu yazar." *12053

5512.İmam Ali (a.s): "Saldırıktan daha tehlikeli nice söz vardır." *12054

5513.İmam Ali (a.s): "Kadının sureti (güzelliği) yüzündedir. Erkeğin sureti (güzelliği) ise sözündedir." *12055

5514.İmam Ali (a.s): "Nice söz oktan daha etkilidir." *12056

Tuhaf'ul Ukul'da şöyle yer almıştır: İmam Ali (a.s)'a "Allah-u Teala'nın yaratıklarından hangisi daha güzeldir?" diye sorduklarında şöyle buyurmuştur: "Kelam (sözdür)" diye buyurdular. "Hangisi daha kötüdür?" diye sorduklarında ise yine, "Kelamdır" diye buyurdular. Daha sonra ise şöyle buyurdular: "İnsanın yüzünü ağartan da karartan da kelamdır." *12057
bak. 355. Konu; el-Lisan

12053* et-Terğib ve't-Terhib, 3/537/45
12054* Nehc'ul-Belağa, 394. hikmet
12055* el-Bihar, 71/293/63
12056* Gurer'ul-Hikem, 5322
12057* Tuhef'ul-Ukul, 216

Bölüm

Çirkin Sözden Sakınmak

5515.İmam Ali (a.s): "Çirkin söz söylemekten sakın, zira çirkin söz aşağılık kimseleri etrafına toplar ve yüce insanları senden uzaklaştırır." *12058

5516.İmam Ali (a.s): "Çirkin sözden sakın zira çirkin söz kalpleri kin ile doldurur." *12059

5517.İmam Ali (a.s): "Her kimin sözü kötü olursa bir çok azar işitir." *12060

5518.İmam Ali (a.s): "Aşağılık kimselerin adeti çirkin söz söylemektir." *12061

12058* Gurer'ul-Hikem, 2722
12059* a. g. e. 2675
12060* a. g. e. 8496
12061* a. g. e. 5551

Bölüm

Boş Sözden Kaçınmaya Teşvik

5519.Resulullah (s.a.a): "İnsanın anlayışının nişanesi çok az boş konuşmasıdır." *12062

5520.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en günahkarları en çok boş konuşan kimselerdir." *12063

5521.Resulullah (s.a.a): "Bazen insan bir mızrak ölçüsünce cennete yaklaşır. Sonra bir söz söyler ve Sen'a'dan uzak bir mesafe miktarınca cennetten uzaklaşır." *12064

5522.İmam Ali (a.s) boş konuşan birinin yanından geçince şöyle buyurmuştur: "Bil ki sen amellerini yazan koruyucu iki meleğe bir yazı yazdırıyorsun ve onu Rabbine gönderiyorsun. O halde sana faydalı olacak bir söz söyle ve boş sözler konuşmayı terket." *12065

5523.İmam Ali (a.s): "Ne dünyada kendisine fayda veren ve ne de ahirette kendisi için bir sevap yazılan boş söz konuşan kimseye şaşarım" *12066

5524.İmam Ali (a.s): "Boş konuşmaktan sakın zira her kim boş konuşursa günahları da çok olur." *12067

5525.İmam Hüseyin (a.s) İbn-i Abbas'a şöyle buyurmuştur: "Sakın boş söz söyleme! Zira senin için günahattan korkuyorum. Yerinde olmadıkça faydalı bir söz dahi söyleme." *12068

5526.İmam Sadık (a.s): "Alim asla boş şey konuşmaz." *12069

12062* el-Bihar, 2/55/28
12063* et-Terğib ve't-Terhib, 3/540/51
12064* a.g.e, 3/537/46
12065* Emali'es-Seduk, 37/4
12066* Gurer'ul-Hikem, 6283
12067* a. g. e. 2637

12068* el-Bihar, 78/127/10
12069* Mustedrek'ul-Vesail, 9/33/10127

Bölüm

Çok Konuşmayı Kinamak

5527.İmam Ali (a.s): "Çok konuşmaktan sakın zira fazla konuşmak senin ayıplarını aşikar kılar ve düşmanlarının dinmiş kinlerini senin aleyhine tahrik eder." *12070

5528.İmam Ali (a.s): "Ne mutlu malından fazla kalanı infak edene ve dilini çok konuşmaktan alıkoyana." *12071

12070* Gurer'ul-Hikem, 2720
12071* Nehc'ul Belağa, 123. Hikmet

Bölüm

Çok Konuşmaktan Sakınmak

5529.Hz. Hızır (a.s) Musa'ya (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Asla çok ve beyhude konuşma. Zira çok konuşmak alimleri lekeler ve akılı hafif kimselerin kötülüklerini aşikar kılar." *12072

5530.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın zikri dışında çok konuşmayın. Zira Allah'ın zikri dışında çok konuşmak kalbin katılaşmasına sebep olur. İnsanlardan Allah'a en uzak olan kimse ise kalbi katı olan kimsedir." *12073

5531.İmam Ali (a.s): "Çok konuşmaktan sakın zira çok konuşmak sürçmeleri artırır ve insanı usandırır." *12074

5532.İmam Ali (a.s): "Akıl kemale erince konuşmak azalır." *12075

5533.İmam Ali (a.s): "Konuşmadığın sürece söz senin bağındadır (mahkumundur); söylediğin zaman sen onun bağındasın (mahkumusun). O halde altın ve gümüşünü koruduğun gibi, dilini de koru. Nice bir söz vardır ki, nimeti elden alır ve azabı celp eder." *12076

5534.İmam Ali (a.s): "Konuştuğun zaman o sözün sana malik olur, onu söylemediğin zaman ise sen ona malik olursun." *12077

5535.İmam Ali (a.s): "Sözünün de amelinden sayıldığını bilen kimse, zaruret dışında konuşmaz." *12078

5536.İmam Ali (a.s): "Bilmediğin şeyleri söyleme; hatta bildiğin her şeyi bile söyleme. Zira Allah tüm organlarına bir takım şeyler farz kılmıştır; kıyamet günü onlarla sana delil getirecektir." *12079

5537.İmam Ali (a.s): "Söz ilaç gibidir. Azı fayda verir, çoğu ise öldürür." *12080

5538.İmam Ali (a.s): "Söz iki çirkin haslet arasında yer almıştır: Çok konuşmak ve az konuşmak. Zira çok konuşmak boş konuşma ile sonuçlanır. Az konuşmak ise konuşmada acizliğin göstergesidir." *12081

5539.İmam Bakır (a.s): "Ben, insanın ilminin ölçüsünün aklının ölçüsünden fazla olmasını hoş görmediğim gibi dilinin ölçüsünün de ilminin ölçüsünden fazla olmasını hoş görmüyorum." *12082

5540.İmam Hadi (a.s): "Cahil kimse kendi dilinin esiridir." *12083
bak. 243. Konu, es-Samt

12072* Kenz'ul-Ummal, 44176
12073* Emali'et-Tusi, 3/1
12074* Gurer'ul-Hikem, 2680
12075* el-Bihar, 71/290/62
12076* Nehc'ul-Belağa, 381. hikmet
12077* Gurer'ul-Hikem, 4084
12078* Nehc'ul-Belağa, 349. hikmet

- 12079* a.g.e, 382. hikmet
12080* Gurer'ul-Hikem, 2182
12081* a. g. e. 1854
12082* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 7/92
12083* ed-Durret'ul-Bahire, 41

Bölüm

Konuşmanın ve Sessizliğin Üstünlüğü

5541.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) kendisine, "Konuşmak mı daha üstündür yoksa sessiz kalmak mı?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Her ikisinin de bir takım afetleri vardır. Eğer her ikisi afetten uzak kalırsa o taktirde konuşmak sessiz kalmaktan daha üstündür." Kendisine, "Nasıl olur ey ibn-i Resulillah?" diye arzedilince İmam şöyle buyurdu: "Zira aziz ve celil olan Allah peygamberlerine ve vasilerine susmayı emretmemiştir. Aksine onları söz ve kelim ile göndermiştir. Ne cennet susmakla birisine layık görülmüş, ne velayet ve Allah dostluğu susmakla birisine farz kılınmış, ne de birisi susmakla ateşten uzak kalmıştır. Aksine bunların tümü söz ve konuşma vasıtasıyla hasıl olmuştur."
*12084

5542.İmam Sadık (a.s): "Söz canların rahatlığı, sessizlik ise aklın rahatlığıdır." *12085

- 12084* el-Bihar, 71/274/1
12085* a.g.e, 71/276/6

Bölüm

Sessizliğin Konuşmaktan Üstünlüğü

5543.Hz. Lokman (a.s) çocuğuna şöyle buyurmuştur: "Ey oğulcağım! Eğer sözün gümüşten olduğunu sanıyorsan bil ki sükut altındandır." *12086

5544.Resulullah (s.a.a): "Alim insan için ilmini beyan hususunda susması doğru değildir. Cahil insan için de cehaleti üzere susması doğru değildir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun." *12087 *12088

5545.Resulullah (s.a.a): "Suskunluk kötülüğü (amellerin katibi olan meleklerle) yazdırmaktan daha hayırlıdır. İyiliği yazdırmak ise suskunluktan daha hayırlıdır." *12089

5546.İmam Ali (a.s): "Cehalet üzere konuşmakta hayır olmadığı gibi hikmet hususunda susmakta da hayır yoktur." *12090

5547.İmam Ali (a.s): "İçinde düşünce olmayan her sessizlik gaflettir." *12091

5548.İmam Ali (a.s): "Sana vakar ve azamet bağışlayan suskunluk, utanç elbisesi giydiren sözden daha hayırlıdır." *12092

5549.İmam Sadık (a.s): "Mümin kul sessiz kaldığı müddetçe iyilik sahibi olarak gösterilir. Ama konuşunca ya iyilik sahibi olarak yazılır veya kötü kimse olarak." *12093

- 12086* el-Kafi, 2/114/6
12087* Nahl, 43
12088* Kenz'ul-Ummal, 29264
12089* el-Bihar, 71/294/64
12090* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 19/9
12091* el-Bihar, 71/275/2
12092* Gurer'ul-Hikem, 5867
12093* el-Kafi, 2/116/21

Bölüm

En Güzel Söz

5550.Resulullah (s.a.a): "En iyi söz Allah'ın sözüdür." *12094

5551.İmam Ali (a.s): "En güzel söz kulakların işitmekten usanmadığı ve düşünceleri sıkıntıya sokmayan sözdür." *12095

5552.İmam Ali (a.s): "En güzel söz güzel düzenin onu süslediği ve özel ve genel herkesin anladığı sözdür." *12096

5553.İmam Ali (a.s): "En güzel söz bezdirmeyen ve az olmayan sözdür." *12097

12094* Sunen'un-Nesai, 3/58
12095* Gurer'ul-Hikem, 3371
12096* a. g. e. 3304
12097* a. g. e. 4969

Bölüm

Güzel Konuşmanın Fazileti

"...İnsanlarla güzel konuşun." *12098

"İman eden kullarıma söyle, en güzel şekilde konuşunlar. Doğrusu şeytan aralarını bozmak ister. Şeytan şüphesiz insanın apaçık düşmanıdır." *12099

5554.Resulullah (s.a.a) kendisine "İşlerin en üstünü hangisidir?" diye soran birine şöyle buyurmuştur: "Yedirmek ve güzel konuşmak."*12100

5555.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Güzel söz malı artırır, rızkı çoğaltır, eceli erteler, insanı Allah nezdinde sevimli kılar ve (sahibini) cennete götürür." *12101

5556.İmam Bakır (a.s) aziz ve celil olan Allah'ın "İnsanlarla güzel konuşun" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Sizler hakkında söylenmesini istediğiniz en iyi sözleri söyleyiniz." *12102

5557.İmam Sadık (a.s): "Ey Şialar! Bizim için süs sebebi olun, utanç ve ar sebebi olmayın. İnsanlarla güzel konuşun, dillerinizi koruyun, boş konuşmayın ve kendinizi çirkin sözler söylemekten alıkoyun." *12103

12098* Barka suresi 83
12099* İsra suresi, 53
12100* el-Bihar, 71/312/12
12101* Emali'es-Seduk, 12/1
12102* el-Kafi, 2/165/10
12103* Emali'es-Seduk, 327/17

330. Konu: Stokçuluk-İhtikar

Bölüm

Stokçuluk/İhtikar

5558.Resulullah (s.a.a): "Sadece hainler stokçuluk yaparlar." *12104

5559.Resulullah (s.a.a): "Günahkar insan dışında hiç kimse stokçuluk yapmaz." *12105

5560.İmam Ali (a.s): "İhtikar mahrumiyet nedenidir." *12106

5561.İmam Ali (a.s): "İhtikar günahkarların ahlakıdır." *12107

5562.İmam Ali (a.s): "İhtikar rezilliktir." *12108

5563.İmam Ali (a.s): "İhtikar sıkıntılar bineğidir." *12109

5564.İmam Ali (a.s): "Kendini stokçuluk için zorluğa düşürmek ahmakların hasletlerindedir." *12110

5565.İmam Ali (a.s) Malik Eşter'i Mısır'a vali tayin edince kendisine yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Bil ki onların çoğu alış verişte aşırı sıkı tutan ve çirkin bir cimriliğe sahip olan kimselerdir. Fazla menfaat elde etmek için stokçuluk eder ve istedikleri gibi fiyat koyarlar. Bu insanlar için bir zarar, yöneticiler içinse bir ayıp kapısıdır. O halde stokçuluktan sakındır. Şüphesiz Resulullah (s.a.a) da bunu yasaklamıştır." *12111

5566.İmam Ali (a.s): "İnsanlara zarar veren ve fiyatları yükselten bir stokçulukta hayır/bereket yoktur." *12112

5567.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah taneyle (buğday...) insana minnette bulundu ve biti (haşereleri) ona musallat etti. Eğer böyle yapmasaydı sultanlar altın ve gümüş biriktirdikleri gibi onu da biriktirirlerdi (kulları mahrum kılarlardı.)" *12113

- 12104* Kenz'ul-Ummal, 9738
- 12105* a. g. e. 9723
- 12106* Gurer'ul-Hikem, 256
- 12107* a. g. e. 607
- 12108* a. g. e. 112
- 12109* el-Kafi, 8/19/4
- 12110* Gurer'ul-Hikem, 9349
- 12111* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup
- 12112* Mustedrek'ul-Vesail, 13/274/15337
- 12113* el-Bihar, 103/87/3

Bölüm

Stokçu

5568.Resulullah (s.a.a): "Stokçu melundur." *12114

5569.Resulullah (s.a.a): "Pazarlarımızda stokçuluk eden kimse, Allah'ın Kitabı'nı inkar eden kimse gibidir." *12115

5570.Resulullah (s.a.a): "Stokçu kul ne de kötüdür! Allah fiyatları indirirse üzülür ve yükseltirse sevinir." *12116

5571.Resulullah (s.a.a): "Stokçular ve katiller cehennemde aynı derecede bulunurlar." *12117

5572.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir yiyeceği pahalı olur beklentisiyle kırk gün stoklarsa Allah'tan beri olmuştur ve Allah da ondan beridir." *12118

5573.Resulullah (s.a.a): "Her kim yiyecek bir şey alır, Müslümanlara pahalı satmak için kırk gün stoklar, kırk gün sonra satar ve sonra tüm kazancını sadaka verirse bu iş yine de günahına kefarettir olmaz." *12119

5574.İmam Ali (a.s): "Stokçu nimetinden mahrumdur." *12120

5575.İmam Ali (a.s): "Cimri stokçu kimse kendisine teşekkür etmeyen kimse (varis) için toplamakta ve özrünü kabul etmeyecek kimseye (Allah'a) doğru gitmektedir." *12121

- 12114* a.g.e, 62/292; Kenz'ul-Ummal, 9716
- 12115* Kenz'ul-Ummal, 9717
- 12116* a. g. e. 9715
- 12117* a. g. e. 9739
- 12118* el-Bihar, 62/292
- 12119* Emali et-Tusi, 676/1427
- 12120* Gurer'ul-Hikem, 465
- 12121* a. g. e. 1842

331. Konu: Su Vermek

Bölüm

Su Vermenin Fazileti

5576.Resulullah (s.a.a): "Eğer erkek eşine su içirirse eciri vardır." *12122

5577.Resulullah (s.a.a): "Günahların çoğalınca sürekli (susuz insanlara) su ver." *12123

5578.İmam Seccad (a.s): "Her kim susuz bir mümine su verirse Allah ona cennetteki mühürlenmiş şaraptan içirir." *12124

5579.İmam Bakır (a.s): "Her kim susuz insana su içirirse Allah ona cennetteki mühürlenmiş şaraptan içirir." *12125

5580.İmam Bakır (a.s): "Kıyamet günü hesabı görülen ilk şey (susuz insana) verilen suyun sadakasıdır (sevabıdır)." *12126

5581.İmam Sadık (a.s): "En iyi sadaka susamış bir yüreğe su vermektir. Her kim bir hayvan veya onun dışında bir canlının yanan yüreğini suvarırsa aziz ve celil olan Allah hiç bir gölgenin olmadığı bir günde ona gölge verir." *12127

12122* Kenz'ul-Ummal, 16380
12123* a.g.e, 16377
12124* el-Kafi, 2/201/5
12125* el-Bihar, 96/172/8
12126* a.g.e, s.173/13
12127* a. g. e. s.172/8

Bölüm

Su Veren İnsana Yakışan Şey

5582.Resulullah (s.a.a): "Bir gruba su veren kimse en sonda su içmelidir." *12128

12128* a.g.e, s.455/24

332. Konu: Sultan-Padişah

Bölüm

Zalim Sultana Gidip Gelmek

5583.Resulullah (s.a.a): "Sultana gidip gelmekten sakının. Şüphesiz bu dini yok eder. Sultana yardım etmekten sakının. Şüphesiz siz onun işini övmezsiniz." *12129

5584.Resulullah (s.a.a): "Sultana bağlanan kimse fitneye düşer. Sultana yakınlığı artanın, Allah'a uzaklığı artar." *12130

5585.Resulullah (s.a.a): "Sultanın kapılarından ve etrafından geçmekten sakının. Sultanın kapısına ve etrafına en yakın olanınız, aziz ve celil olan Allah'a en uzak olanınızdır. Sultanı, aziz ve celil olan Allah'a tercih eden kimseden Allah sakınmayı giderir ve onu şaşkınlık içinde bırakır." *12131

5586.İmam Ali (a.s): "Sultanın arkadaşı aslana binen kimse gibidir; başkaları ona gıpta ederken, o ne kadar tehlikeli yerde olduğunu bilir." *12132

5587.İmam Ali (a.s): "Sultandan uzaklaş ki şeytanın hilelerinden güvende olasın." 12133
bak. el-Mulk, 1565. Bölüm

12129* el-Bihar, 10/368/7
12130* a. g. e. 75/371/13
12131* a. g. e. s. 372/19
12132* Nehc'ul Belağa, 263. hikmet
12133* el-Bihar, 77/215/1

Bölüm

Zalim Sultana Boyun Eğmek

5588.Resulullah (s.a.a): "Her kim zalim sultana karşı bir ihtiyacı sebebiyle küçülürse ateşte onunla birlikte olur." *12134

5589.Resulullah (s.a.a): "Her kim zalim sultanı över, kendisini küçültür ve bir ihtiras sebebiyle ona boyun eğerse ateşte onunla birlikte olur." *12135

5590.İmam Sadık (a.s): "Mümin kul, bir güç sahibine veya din düşmanına karşı, elindeki dünyalıktan bir şeyi elde etmek için boyun eğerse Allah onu adsız, şansız kılar. Bu iş sebebiyle ona gazab eder ve onu kendi haline terkeder. Dünyalığından, elindeki bir şeye erişirse Allah ondan bereketi giderir." *12136

bak. Et-Ta'zim, 1310. Bölüm

12134* a. g. e. 76/360/30

12135* Emali es-Seduk, 347/1

12136* el-Bihar, 75/371/15

Bölüm

Adil Sultanın Fazileti

5591.Resulullah (s.a.a): "Mütevazi adil sultan Allah'ın yeryüzündeki gölgesi ve mızrağıdır." *12137

5592.İmam Ali (a.s): "Sultanlar yeryüzünde Allah'ın hükümlerinin bekçileridir." *12138

5593.İmam Ali (a.s): "Allah'ın egemenliğine sığınmak işlerinizi korur. Bıkıp usanmadan, isteyerek ve arzuyla ona itaat edin. Vallahi ya böyle yaparsınız, ya da Allah sizden İslam kuvvetini alır da ebediyen onu size geri döndürmez ve böylece hüküm başkalarının eline geçer." 12139

bak. 16. konu, el-İmare

12137* Kenz'ul Ummal, 14589

12138* Nehc'ul Belağa, 332. hikmet

12139* a.g.e, 169. Hutbe

333. Konu: Susmak

Bölüm

Susmak

5594.Resulullah (s.a.a) Ebu Zer'e verdiği öğüdünde şöyle buyurmuştur: "Şu dört şey sadece mümine nasip olur: İbadetin ilk adımı olan susmak." *12140

5595.İmam Ali (a.s): "Susmak akıllılığın nişanesi ve aklın meyvesidir." *12141

5596.İmam Ali (a.s) müminin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Onların suskunluğu çoktur, vakitleri doludur." *12142

12140* Mekarim'ul Ahlak, 2/377

12141* Gurer'ul Hikem, 1343

12142* Nehc'ul Belağa, 333. Hikmet

Bölüm

Suskunluğun Meyveleri

5597.Resulullah (s.a.a): "Çok uzun süre suskun olmaya çalış ki bu şeytani kovar ve dinin hususunda sana yardımcı olur." *12143

5598.İmam Ali (a.s): "Suskun olmaya çalış ki en küçük faydası salim kalmaktır." *12144

5599.İmam Ali (a.s): "Suskunluk düşüncenin bahçesidir." *12145

5600.İmam Hasan (a.s): "Suskun insan çok heybetli olur." *12146

5601.İmam Hasan (a.s): "Suskunluk bir çok yerde her ne kadar konuşmacı olsan da iyi bir yardımcıdır." 12147

5602.İmam Rıza (a.s): "Suskunluk hikmetin kapılarından birisidir. Suskunluk muhabbet doğurur. Suskunluk insanın hayır ve iyiliğe kılavuzudur." 12148*

12143* el-Bihar, 71/279/19

12144* Gurer'ul Hikem, 2314

12145* a.g.e, 546

12146* el-Bihar, 78/113/7

12147* Mean'il Ahbar, 401/62

12148* el-Kafi, 2/113/1

Bölüm

Övülmüş Suskunluk

5603.İmam Ali (a.s): "Bilmeden konuşmakta hayır olmadığı gibi hikmeti söyleme hususunda ki suskunlukta da hayır yoktur. " *12149

5604.İmam Ali (a.s) takva sahiplerinin nişanesi hakkında şöyle buyurmuştur: "Eğer susarlarsa sustukları için üzülmezler. Eğer gülerlerse seslerini yükseltmezler." *12150

bak. 350. Konu; el-Kelam

12149* Nehc'ul Belağa, 182. hikmet

12150* a.g.e, 193. Hutbe

334. Konu: Sünnet

Bölüm

Sünnete Bağlılığa Teşvik

5605.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Sünnete bağlı olan kimse güzel amelde bulunursa ameli kabul görür ve eğer yanlışlık yaparsa bağışlanır." *12151

5606.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah nezdinde işlerin en yücesi, her ne kadar az da olsa sünnet esasınca yapılandır." *12152

12151* Kenz'ul Ummal, 911

12152* el-Kafi, 1/70/7

Bölüm

Kim Bir Sünnet Çıkarırsa

5607.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim ölümünden sonra amel edilen güzel bir sünnet çıkarırsa hem kendi sevabını elde eder ve hem de kendi sevabını eksilmeksizin, onunla amel edenlerin sevabından bir şey elde eder. Her kim de kötü bir sünnet çıkarır da ölümünden sonra onunla amel edilirse, hem günahkardır ve hem de amel edenlerin günahından bir şey eksilmeksizin ona o sünnetle amel edenlerin günahı kadar günahı vardır." *12153

12153* Kenz'ul-Ummal, 43079

Bölüm

Doğru Sünneti Çiğnemekten Sakınmak

5608. İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ederken Malik Eşter'e şöyle buyurmuştur: "Bu ümmetin öncülerinin ortaya koyduğu, halkın üzerinde uzlaştığı, işlerini düzenlediği salih (doğru) sünneti kaldırma. Geçip gidenlerin güzel sünnetlerine zarar veren yeni sünnetler çıkarma. Aksi takdirde iyi mükafat bu iyi sünnetleri getirenlere, günah ise bu sünneti kaldıran sana kalır." *12154

12154* Nehc'ul Belağa, 53. Mektup

335. Konu: Süt Emzirmek

Bölüm

Süt Emzirmek

"Emzirmeyi tamamlamak isteyen (baba) için, anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler." *12155
bak. Ahkaf, 15; Talak, 6

5609. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Çocuk için anne sütünden daha hayırlı bir süt yoktur." *12156

5610. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Çocuklarınızı kimin emzirdiğine bakın. Şüphesiz çocuk sütle gelişir." *12157

5611. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: "Çocuklarınızı emzirmek için güzel yüzlü kadınları seçin. Çirkin kadınlardan sakının. Şüphesiz ki süt (annenin özellikleriyle birlikte çocuğa) sirayet eder." *12158

12155* Bakara, 233

12156* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/34/69

12157* el-Kafi, 6/44/10

12158* a.g.e, 6/44/12

Bölüm

Layık Olmayan Süt Emzirciler

5612. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Çocuklarınıza ahmak ve zayıflıktan gözleri akan kadınların sütünü vermeyin. Zira süt etkiler." *12159

5613. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Çocuklarınızı kötü ve deli kadınların sütünden uzak tutun. Şüphesiz süt çocuğu etkiler." *12160

5614. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Yahudi ve Hıristiyan kadının emzirmesi Nasibi (Ehl-i Beyt düşmanı) kimsenin emzirmesinden daha iyidir." *12161

12159* el-Bihar, 103/323/13

12160* a.g.e, h.9

12161* Vesail'uş-Şia, 15/187/1

336. Konu: Şahadet

Bölüm

Allah Yolunda Şahadetin Fazileti

"Allah yolunda öldürülenleri ölümler saymayın, bilakis Rableri katında diridirler, rızıklanırlar." *12162

5615. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her iyiliğin üstünde, insanın Allah yolunda öldürülmesine kadar bir iyilik vardır. İnsan Allah yolunda öldürülünce o iyilikten daha üstün bir iyilik

yoktur." *12163

5616.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "En şerefli ölüm şehadettir." *12164

5617.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah yolunda savaşıp öldürülmeyi, yeniden savaşıp öldürülmeyi ve yeniden savaşıp öldürülmeyi seviyorum." *12165

5618.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ödenmemiş borç dışında şehidin bütün günahları af olur." *12166

5619.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim düşmanla karşılaşır ve öldürülürse veya galip gelinceye kadar sabrederse kabirde müşkülata müptela olmaz." *12167

5620.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Hiç kimse için öldükten sonra Allah nezdindeki hayır dışında hiçbir hayır yoktur ki dünyaya döndüğünde onu sevindirsin. Hatta bütün dünya ve dünyadakiler ona verilse dahi dünyaya dönmek istemez. Sadece şehit şahadetin faziletini bildiği için yeniden dönmeyi ve dünyada öldürülmeyi arzu eder." *12168

5621.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizler eğer öldürülmeseniz de öleceksiniz. Ali'nin canı elinde olana andolsun ki başa inen bin kılıç darbesi yatakta ölmekten daha kolaydır." *12169

- 12162* Al-i İmran, 169
- 12163* el-Kafi, 2/48/4
- 12164* el-Bihar, 100/8/4
- 12165* Sahih-u Muslim, 1876
- 12166* Kenz'ul Ummal, 11110
- 12167* a.g.e, 10662
- 12168* Sahih-u Muslim, 1877
- 12169* el-İrşad, Mufid, 1/238

Bölüm

Şahadeti Talep Etmenin Sevabı

5622.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'tan şahadeti arzular da yatağında ölürse Allah ona şehitlerin sevabını verir." *12170

- 12170* Sahih-ul Muslim, 1909

Bölüm

Şehadet Hükümünde Olan Şey

5623.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim kendisinden bir zulmü defetme yolunda öldürülürse şehittir." *12171

5624.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim aşık olur, ama aşkını gizler, iffetli olur ve bu sebeple ölürse şehittir." *12172

5625.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim Al-i Muhammed'in sevgisi üzere ölürse şehittir." *12173

5626.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim Kaim'imizin gaybeti döneminde bizim sevgimiz ve dostluğumuz üzere ölürse Allah ona Bedir ve Uhud şehitleri gibi bin şehidin sevabını verir." *12174

- 12171* Kenz'ul-Ummal, 11205
- 12172* a. g. e 11203
- 12173* el-Bihar, 68/137/76
- 12174* a.g.e, s.173/6

Bölüm

Allah Yolunda Yaralanmanın Sevabı

5627.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah yolunda yaralanırsa kıyamet gününde, misk gibi koktuğu, rengi za'feran rengini andırdığı ve üzerinde şehitlerin nişanesi olduğu halde gelir. Her kim ihlas üzere Allah'tan şahadet dilerse Allah ona yatağında ölse dahi şehidin sevabını verir." *12175

12175* Kenz'ul Ummal, 11144

337. Konu: Şarap

Bölüm

Şarap

5629.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şarap ve iman bir kimsenin içinde veya kalbinde hiç bir zaman bir araya toplanmaz." *12176

5630.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şarap cirkinliklerin ve büyük günahların anasıdır." *12177

5631.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Kötülük tümüyle bir evde toplanmış ve anahtarı da şarap içmek olarak takdir edilmiştir." *12178

12176* el-Bihar, 79/152/64

12177* Kenz'ul-Ummal, 13181

12178* el-Bihar, 79/148/63

Bölüm

Şarabın Haram Oluş Sebebi

5632.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah akılları korumak için şarap içmenin terkedilmesini farz kılmıştır." *12179

5633.İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah şarabı içenin aklını değiştirmesi, şarap içeni aziz ve celil olan Allah'ı inkara sürüklemesi, Allah'ı ve elçilerini iftiraya sevketmesi, fesat ve cinayet gibi diğer bir çok kötülüklere sebep olması sebebiyle haram kılmıştır." *12180

12179* Nehc'ul-Belağa, 252. hikmet

12180* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/98/2

Bölüm

Şarap İçmenin Akıbeti

5634.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sürekli şarap içen kimse aziz ve celil olan Allah'ı bir putperest gibi karşılar."Kendisine, "Sürekli şarap içen kimdir?" denilince şöyle buyurmuştur: "Her şarap bulduğunda içen kimsedir." *12181

5635.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sarhoş edici şeyden içen kimsenin kırk gün ve kırk gece namazı kabul olmaz." *12182

12181* el-Hisal, 632/10

12182* a. g. e.

Bölüm

Şarap İçen Kimseye Davranış Metodu

5636. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şarap içen kimse bir şey söylese onu onaylamayın, kız isterse vermeyin, hastalanırsa ziyaret etmeyin, öldüğünde cenazesine katılmayın ve ona hiç bir şeyi emanet etmeyin." *12183

5637. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şarap içen kimsenin misali, kükürt misalidir. Ondan sakının ki sizi kükürt gibi kötü kokutur." *12184

12183* el-Bihar, 79/127/7

12184* a. g. e. s. 150/64

Bölüm

Şarap İçen Kimsenin

Haşrolma Şekli

5638. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Dünyada sarhoş edici şeyleri kanasıya içen kimse susuz olarak ölür, susuz olarak haşrolur ve susuz olarak cehenneme girer." *12185

12185* Seva'ul-A'mal, 290/5

Bölüm

Allah'tan Başkası İçin de Olsa Şarap İçmeyi Terketmeye Teşvik

5639. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'tan gayrisi için de olsa şarabı terkederse Allah ona halis ve mühürlenmiş şaraptan içirir." Ali (a.s), "Allah'tan gayrisi için de mi?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Evet! Allah'a andolsun ki kendisini korumak için de olsa." *12186

12186* el-Bihar, 79/150/64

Bölüm

Şarabın Yaptığını Yapan Şeylerin Haram Oluşu

5640. İmam Kazım (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah şarabı ismi için haram kılmamıştır; aksine akıbeti için haram kılmıştır. Akıbeti (etkisi), şarabın akıbeti (etkisi) olan her şey şaraptır." *12187

12187* el-Kafi, 6/412/2

338. Konu: Şarkı-Müzik

Bölüm

Şarkı-Müzik

"Allah'a ortak koşmaksızın O'na yönelerek pis putlardan kaçının, yalan sözden çekinin." *12188

5641. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah beni alemlere rahmet olarak gönderdi ve beni sazları, neyleri ve cahiliye işlerini yok etmem için gönderdi." *12189

5642. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Dünya ve ahirette iki sese lanet

5643. edilmiştir: Nimet halinde ney sesine ve musibet esnasında matem sesine." *12190

5644. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şarkı söylemek, Allah-u Teala'nın kendisine ateş vaad ettiği günahlardan biridir. Nitekim şöyle buyurmuştur: "İnsanlar arasında, bir bilgisi olmadığı halde

Allah yolundan saptırmak için gerçeği boş sözlerle değişenler ve Allah yolunu alaya alanlar vardır. İşte alçaltıcı azâb bunlar içindir." *12191

12188* Hac, 30
12189* el-Bihar, 79/250/2
12190* Kenz'ul-Ummal, 40661
12191* el-Fakih, 4/58/5092

Bölüm

Şarkının Mirası

5645.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şarkı söylemek, zinanın tilsimidir." *12192

5646.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Üç şey kalbi katılaştırır: Boş sözler işitmek, avcılık ve sultanların sarayına gelip gitmek." *12193

5647.İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şarkıcılık, kendisinden geriye nifak bırakır." *12194
5648.bak. 358. konu, el-Lehv

12192* el-Bihar, 99/247/26
12193* a. g. e. 79/252/6
12194* a.g.e, 79/241/7

339. Konu: Şefaath-Aracılık

Bölüm

Dünyada Aracılık/Şefaath

5649.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şefaath/aracılık edin ki sevap elde edersiniz." *12195

5650.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim aracılığıyla bir zararı defeder veya bir faydayı ihya ederse Allah-u Teala ayakların sürçtüğü gün onun ayaklarını sağlam kılar." *12196

5651.İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Aracılık, makamın zekatıdır." *12197

12195* a. g. e. 6489
12196* a.g.e, 6496
12197* Tuhef'ul Ukul, 381

Bölüm

Ahirette Şefaath

"De ki: "Bütün şefaath Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin ve yerin hükümrânlığı O'nundur. Sonra O'na döneceksiniz." *12198

"O'nun izni olmadan katında şefaath edecek kimdir?" *12199

"Rahman'ın katında bir ahd almış olandan başkası asla şefaatte bulunamayacaktır." *12200

"O gün Rahman'ın izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimseden başkasının şefaati fayda vermez." *12201

bak. En'am, 51, 70; Secde, 40; Enbiya, 28

5652.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim şefaathim ümmetinden Ehl-i Beyt'imi seven kimseleri kapsar." *12202

5653.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ben kıyamet günü kalbimde sivrisineğin kanadı kadar iman olan kimseye şefaath edeceğim." *12203

5654.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ben, Makam-ı Mahmud'da (övlümüş makamda) durduğum zaman ümmetimden büyük günah işleyenler hakkında şefaate ederim. Allah da onlar hakkındaki şefaati kabul eder. Allah'a yemin olsun ki soyuma (Ehl-i Beyt'ime) zulmeden kimseye şefaate etmem." *12204

5655.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her Peygamber Allah'ın dergahına dua etmiş ve ondan bir şey istemiştir. Ama ben Allah'tan kendi isteğimi kıyamet günü ümmetimin şefaati için ayırdım." *12205

5656.İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın, "Rabbin çok yakında hoşnut olman için sana bağışta bulunur" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Bu bağış şefaattir. Allah'a yemin olsun ki şefaattir ve Allah'a yemin olsun ki şefaattir." *12206

5657.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Şefaate sahip olmazlar" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Sadece Müminlerin Emiri'ne ve ondan sonraki imamların velayetine inananlar şefaate sahip olabilirler ve bu Allah nezdinde olan bir ahittir." *12207

- 12198* Zümer, 44
- 12199* Bakara, 255
- 12200* Meryem, 87
- 12201* Ta-Ha, 109
- 12202* Kenz'ul Ummal, 39057
- 12203* a.g.e, 39043
- 12204* Emali es-Seduk, 242/3
- 12205* el-Hisal, 29/103
- 12206* el-Bihar, 8/57/72
- 12207* el-Bihar, s.36/9

Bölüm

Şefaatten Mahrum Olanlar

5658.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim şefaati iki kişiye ulaşmaz: Zalim ve diktatör güçlüye ve dinden çıkan, aşırı giden kimseye." *12208

5659.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim şefaati şirk ve zulüm dışında büyük günah işleyen kimseler hakkındadır." *12209

5660.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazı hafife alanlar şefaate erişemezler. Allah'a yemin olsun ki (Kevser) havuzunun başında yanıma gelemezler." *12210

5661.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim şefaate iman etmezse Allah ona şefaati ulaştırmaz." *12211

5662.İmam Sadık (a.s), vefat etmek üzereyken yakınlarının toplanmasını emretmiş ve şöyle buyurmuştur: "Namazı hafife alanlar asla şefaate nail olmazlar." *12212

5663.İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hatta eğer mukarreb melekler ve mürsel peygamberler bile Nasibi (Ehl-i Beyt düşmanı) biri hakkında şefaate edecek olursa şefaati kabul olmaz." *12213

- 12208* el-Hisal, 63/93
- 12209* a. g. e. 355/36
- 12210* el-Mehasin, 1/159/225
- 12211* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s), 1/136/35
- 12212* el-Mehasin, 1/294/587
- 12213* a.g.e, 294/587

Bölüm

İlk ve Son Herkesin Şefaate Muhtaç Oluşu

5664.İmam Bakır (a.s), kendisine, "Ey Eba Cafer! Siz, "Muhammed'in şefaati, Muhammed'in şefaati" diyerek halkı kandırıyorsunuz" diyen Ebu Eymen'e yüzünün rengi değişecek ölçüde kızarak şöyle buyurmuştur: "Eyvahlar olsun sana ey Eba Eymen! Karnının ve şehvetinin iffeti seni gururlandırdı

mı?! Eğer kıyamet gününün korkunç sahnelerini göreceksen kesinlikle Muhammed'in (s.a.a) şefaatine muhtaç olursun. Eyvahlar olsun sana! Şefaate ateşe hak kazanan kimseden başkası için midir?" Daha sonra şöyle buyurdu: "İlk ve son insanlardan hiç kimse, kıyamet günü Muhammed'in (s.a.a) şefaatinde müstağni değildir." *12214

12214* el-Bihar, 8/ 38/16

Bölüm

Şefaate Edenler

5665.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Aziz ve celil olan Allah nezdinde üç grup şefaate eder ve şefaati kabul edilir: Önce Peygamberler, sonra alimler ve sonra da şehitler." *12215

5666.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şefaate etmek, Peygamberlere, müminlere, meleklerle ve vasilelere mahsustur." *12216

5667.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şefaate edenler beş şeydir: Kur'an, akrabalık, emanet, Peygamberiniz ve Peygamberinizin Ehl-i Beyt'i" *12217

5668.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Tövbeden daha kurtarıcı bir şefaateçi yoktur." *12218

5669.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Yaratıkların şefaateçisi hak ile amel etmek ve doğruluktan ayrılmamaktır." *12219

12215* el-Hisal, 156/197

12216* el-Bihar, 8/58/75

12217* a.g.e, s.43/39

12218* a.g.e, s.58/75

12219* Gurer'ul Hikem, 5789

Bölüm

Vesile

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının, O'na ulaşmaya vesile arayın, yolunda cihat edin ki kurtulasınız." *12220

5670.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah'tan benim için vesile makamını dileyin...Herkim benim için Allah'tan vesile makamını dilerse ona şefaateğim gerçekleşir." *12221

5671.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İmamlar Hüseyin'in (a.s) neslindedir. Herkim onlara itaat ederse, Allah'a itaat etmiştir. Her kim onlara isyan ederse aziz ve celil olan Allah'a isyan etmiştir. Sağlam kulp onlardır, aziz ve celil olan Allah'a yakınlaşmanın vesilesi de onlardır." *12222

12220* Maide, 35

12221* Sahih-u Muslim, 384

12222* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s), 2/58/217

Bölüm

İnsanlardan Şefaate En Müstahak Olan Kimse

5672.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz yarın kıyamet günü bana en yakın olanınız ve şefaate en müstahak olanınız sizlerden insanlara dili en doğru olanınız, emanete en çok riayet edeniniz, en güzel ahlaklı davrananınız ve en yakın olanınızdır." *12223

12223* Emali es-Seduk, 411/5

Bölüm

Müminlerin Şefaati Amelleri Miktarıncadır

5673. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Müminler arasında öyle kimseler vardır ki Rabia ve Muzer kabilesi sayısınca şefaatte bulunurlar. Herkesten daha az şefaate haklarına sahip olan müminler otuz kadar insan hakkında şefaatte bulunurlar." *12224

5674. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: "İnsan kendi kabilesi hakkında şefaatte bulunur. İnsan kendi ailesi hakkında şefaatte bulunur. İnsan ameli hakkında iki kimse miktarınca şefaatte bulunur ve bu Makam-ı Mahmut'tur (övülmüş makamıdır.)" *12225

12224* a.g.e, s.58/75

12225* a.g.e, 8/43/41

340. Konu: Şek

Bölüm

Şek

5675. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Yakine sarıl ve şekten sakın. İnsanın dini için, şekkinin yakinine galebe çalmasından daha helak edici bir şey yoktur." *12226

5676. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hakkı gördüğüm andan beri hakkında şekke düşmedim." *12227

5677. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Ben rabbime yakın üzereyim ve dinimde hiçbir şüphe içinde değilim." *12228

5678. İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Sizden her türlü pisliliği gidermek için" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Ayette geçen "rics" (pislik, kötülük) kelimesinin anlamı şektir. Allah'a yemin olsun ki biz asla rabbimiz hakkında şekketmeyiz." *12229

bak. el-Yakin, 1904. Bölüm

12226* Gurer'ul-Hikem, 6146

12227* a.g.e, 9482

12228* Nehc'ul Belağa, 22. hutbe

12229* el-Kafi, 1/288/1

Bölüm

Şekkin Sebepleri

5679. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şek cehaletin ürünüdür." *12230

5680. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Herkim Allah'ın işinde zorbalık ederse şekke düşer. Herkim şek ederse Allah-u Teala ona galebe çalar ve kudretiyle onu horluğa düşürür ve Allah'ın işinde ihmalkarlık ettiği gibi Allah da onu celaliyle küçük düşürür." *12231

5681. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şüpheye düşmeyin. Aksi taktirde şekke düşersiniz. Şekke düşmeyin aksi taktirde küfre düşersiniz ve nefsinize ruhsat vermeyin, aksi taktirde (dinde) gevşekliğe düşer olursunuz." *12232

5682. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şek imanı yok eder." *12233

5683. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şek kalbin nurunu söndürür." *12234

5684. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şekkin meyvesi şaşkınlıktır." *12235

bak. el-Yakin, 1908. Bölüm

12230* Gurer'ul Hikem, 725

12231* Nehc'us Saade, 1/373

12232* el-Bihar, 2/54/24

12233* Gurer'ul Hikem, 723
12234* a. g. e. 1242
12235* a. g. e. 4619

Bölüm

Şekki Yok Eden Şey

5685.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sürekli düşünmekle şek ortadan kalkar." *12236

5686.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın yaratışını gördüğü halde Allah'tan şek eden kimseye şaşarım." *12237

5687.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hiçbir ihlaslı kimse şüpheyeye düşer olmaz ve hiçbir yakın eden kimse şekke düşmez." *12238

12236* a.g.e, 4271
12237* Nehc'ul Belağa, 126. hikmet
12238* Gurer'ul Hikem, 9532

Bölüm

Şekin Dalları

5688.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şek ve şüphe de dört esas üzerindedir: Münakaşa, korku, tereddüt ve boyun eğmek. O halde kim münakaşayı din (adet) edinirse, gecesi sabah olmaz (dalaletten kurtulmaz); karşısındaki şeyler kimi korkutursa, (bir şey elde etmeksizin) geriye döner; kim şüphede tereddüt (şaşkınlık) içinde olursa, şeytanların tırnakları onu çiğner; kim dünya ve ahiretinin yok olmasına boyun eğerse, dünya ve ahirette helak olur." *12239

12239* Nehc'ul Belağa, 31. hikmet; Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/143

341. Konu: Şer

Bölüm

Hayır ve Şerrin Ölçüsü

"Savaş, hoşunuza gitmediği halde size farz kılındı. İhtimal ki hoşlanmadığınız şey sizin iyiliğinizdir ve ihtimal ki sevdiğiniz bir şey sizin kötülüğünüzdür. Siz bilmezsiniz, Allah bilir." *12240

"İnsan iyiliğin gelmesine dua ettiği gibi, kötülüğün gelmesine de dua eder. Esasen insanoğlu acelecidir." *12241

5689.İmam Ali (a.s): "Sonrası ateş olan hayır, hayır değildir; sonrası cennet olan şer de şer değildir. Cennetsiz her nimet değersiz, cehennemsiz her bela da afiyettir." *12242

5690.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah, hayrı ve şerri açıklayan, doğru yolu gösteren kitabı indirdi. Hidayete ermek için hayır yolunu tutun ve adil olmak için de şer cihetinden yüz çevirin." *12243

bak. ed-Dua; 703. Bölüm

12240* Bakara, 216
12241* İsra, 11
12242*Nehc'ul Belağa, 387. hikmet
12243* a. g. e. 167. Hutbe

Bölüm

Kötünün Daha Kötüsü

5691.Resulullah (s.a.a): "Şu iki hayırdan daha üstün bir hayır yoktur: Allah'a iman etmek ve Allah'ın kullarına fayda vermek. İki haslette vardır ki onların üstünde bir kötülük düşünülemez: Allah'a şirk koşmak ve Allah'ın kullarına zarar vermek." *12244

5692.İmam Ali (a.s): "Kötünün daha kötüsü, onun cezasıdır. İyinin daha iyisi ise onun mükafatıdır." *12245

5693.İmam Ali (a.s): "Kötülük yapan kimse kötülüğün kendisinden daha kötüdür." *12246
bak. el-Hayr, 685. Bölüm

12244* el-Bihar, 77/137/2

12245* Nehc'ul Belağa, 114. hutbe

12246* a. g. e. 32. Hikmet

Bölüm

Kötülüklerin Anahtarları

5694.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah kötülükler için kilitler karar kılmış ve bu kilitlerin anahtarını ise şarap kılmıştır ve yalan şaraptan daha kötüdür." *12247

5695.İmam Sadık (a.s): "Gazap her kötülüğün anahtarıdır." *12248
bak. el-Kizb, 1581. Bölüm

12247* el-Bihar, 72/236/3

12248* a.g.e, 73/263/4

Bölüm

Kötülüklerin Toplamı

5696.Resulullah (s.a.a): "İblis şeytanlarına şöyle dedi: "Et, sarhoş edici maddeler ve kadınlardan ayrılmayın. Şüphesiz ben, bunlar dışında kötülüklerin toplandığı başka bir şeyi bulamıyorum." 12249
Bak, el-Hayr, 675. Bölüm

12249* a.g.e, 62/293

Bölüm

Kötülük İnsanın İçindedir

5697.Resulullah (s.a.a): "Güzel iş için kendinizi sıkıntıya düşürün ve bu yolda nefislerinizle savaşın. Zira insan kötülük üzere yaratılmıştır." *12250

5698.İmam Ali (a.s): "Nefsini faziletleri kabule mecbur kıl. Zira rezaletler üzere yögrulmuşsun." *12251

12250* Tenbih'ul Havatir, 2/120

12251* Gurer'ul Hikem, 2477

342. Konu: Şeytan

Bölüm

Allah'ın İblis'e Yaptığından İbret Almak

5699.İmam Ali (a.s): "O halde Allah'ın şeytana yaptığından ibret alın. Öyle ki uzun amelini ve yoğun çabalarını boşa çıkardı. Allah'a altı bin sene -dünyanın yılları mı, yoksa (her günü bin yıl olan)

ahiretin yılları mı bilinmez- ibadet etti ama bir anlık tekebbür ile hepsini boşa çıkardı." *12252

12252* Nehc'ul Belağa, 192. Hutbe

Bölüm

Şeytandan Allah'a Sığınmak

"De ki: "Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım. Rabbim! Yanımda bulunmalarından da sana sığınırım." *12253

"Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın." *12254

5700.İmam Ali (a.s): "Allah'a hamd eder ve şeytani kovmak, onun tuzaklarına düşmemek, ipine yapışmamak ve oyunlarına kanmamak hususunda O'ndan yardımını dilerim." *12255

12253* Muminun, 97, 98

12254* Nahl, 98

12255* Nehc'ul Belağa, 151. Hutbe

Bölüm

Şeytanın İnsana Düşmanlığı

"Şeytan şüphesiz sizin düşmanınızdır; siz de onu düşman tutun; o, kendi taraftarlarını, çılgın alevli cehennem yaranı olmaya çağırır." *12256

5701.İmam Ali (a.s): "Gizlice göğüslere nüfuz eden ve yavaşça kulaklara fısıldayan düşmandan sakının." *12257

5702.İmam Sadık (a.s): "İblis bu aldanış diyarında tuzaklarını yaymıştır ve hedefi dostlarımızdan başkası değildir." *12258

5703.İmam Kazım (a.s), kendisine, "Hangi düşmanla savaşmak daha farzdır" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Sana en yakın ve düşmanlığı en çok olan kimse ile...senin düşmanlarını senin aleyhine tahrik edendir. Ve o iblistir." *12259

12256* Fatır, 6

12257* Gurur'ul Hikem, 2623

12258* Tuhef'ul Ukul, 301

12259* a.g.e, 399

Bölüm

Şeytanın Fitnelerinden Sakındırmak

"Ey insanoğulları! Şeytan, ayıp yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini soyarak ananızı babanızı cennetten çıkardığı gibi sizi de şaşırtmasın. Sizin onları görmediğiniz yerlerden o ve taraftarları sizi görürler. Biz şeytanları, inanmayanlara dost kılarız." *12260

5704.İmam Ali (a.s): "Fitneler üç tanedir: Şeytanın kılıcı olan kadın sevgisi, şeytanın tuzağı olan şarap içmek ve şeytanın oku olan dinar ve dirhem sevgisi." *12261
bak. 314. Konu, el-Fitne

12260* A'raf, 27

12261* el-Hisal, 113/91

Bölüm

Şeytana Tapanlar

"Ey Ademoğulları! Ben sizden şeytana ibadet etmeyeceksiniz diye söz almadım mı? Muhakkak ki şeytan apaçık düşmanınızdır." *12262

5705. İmam Ali (a.s) şeytana uyanları kınama hususunda şöyle buyurmuştur: "İşlerinde şeytanı ölçü aldılar, şeytan da onları ortaklar edindi. Şeytan gönüllerinde yuva yaptı, yumurtladı, civciv çıkardı, onları kendi eteğinde terbiye etti, büyüttü. Böylece onların gözleriyle baktı, dilleriyle söyledi. Onları hatalar merkebine bindirdi, onlara kötülükleri süsleyip güzel gös-terdi. Sonunda işleri, saltanatında şeytanla ortak olanın ve onun diliyle batıl söz söyleyenin işine benzedi." *12263

12262* Yasin, 60

12263* Nehc'ul Belağa, 7. Hutbe

Bölüm

Şeytanın Saptırcılığı

"Şeytan size fakirliği va'd eder ve kötülüğü emreder; Allah ise kendisinden mağfiret ve bol nimet va'd eder. Allah'ın lütfü boldur, O her şeyi bilir." *12264

"Şeytan onlara vadediyor, onları kuruntulara düşürüyor, ancak aldatmak için vaatte bulunuyor." *12265

"Hiç değilse, onlara şiddetli azabımız geldiği zaman yalvarıp yakarmalı değil miydiler? Lakin kalpleri katılaştı, şeytan da yaptıklarını onlara güzel gösterdi." *12266

5706. İmam Ali (a.s): "Ey Kumey! İblis kendi tarafından vaade bulunmaz. Aksine rabbi tarafından vaade bulunur ki onları günaha zorlasın ve helak olma uçurumuna yuvarlasın." *12267

5707. İmam Ali (a.s): "Şeytan onunla birliktedir. Üstüne binip sürmek için günahları süsler, güzel gösterir. Onu tövbe için ümitlendirir ki tövbesini ertelesin." *12268

5708. İmam Zeyn'ul Abidin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Eğer şeytan hilelerle itaatinden alıkoymasaydı hiçbir günahkar sana karşı günah işlemezdi. Eğer şeytan hak elbisesinde bir batılı onlara göstermemiş olsaydı hiçbir sapsmış senin yolundan sapmazdı." *12269

5709. İmam Sadık (a.s): "İblis ordularına şöyle dedi: "İnsanların arasına çekemezlik ve saldırganlığı sokunuz. Zira bu ikisi Allah nezdinde şirke denktir." *12270

12264* Bakara, 268

12265* Nisa, 120

12266* En'am, 43

12267* Beşaret'ul Mustafa, 27

12268* Nehc'ul-Belağa, 64. hutbe

12269* Sahifet'us Seccadiye, 144, 37. dua

12270* el-Kafi, 2/327/2

Bölüm

İnsanı Şeytandan Koruyan Şey

"Doğrusu şeytanın, iman edenler ve yalnız Rablerine güvenenler üzerinde bir nüfuzu yoktur." *12271

"Kullarımın üzerinde senin bir nüfuzun olamaz. Ancak sana uyan sapıklar bunun dışındadır." *12272

5710. İmam Ali (a.s): "Çok dua et ki şeytanın saldırısından esenlikte olasın." *12273

5711. İmam Bakır (a.s): "İblis'ten gerçek bir korkuyla sakın." *12274

5712. İmam Sadık (a.s): "İblis şöyle dedi: "Beş kişi vardır ki bunlarda hiçbir çareye sahip değilim ve diğer insanlar benim avucumdadır: Doğru bir niyetle Allah'a sığınan ve tüm işlerinde ona dayanan kimse, gece gündüz Allah'ı çok tespih eden kimse, mümin kardeşi hakkında kendisi için beğendiğini beğenen kimse, bir musibete uğradığında tahammülsüzlük göstermeyen kimse ve Allah'ın kendisine nasip ettiğinden hoşnut olup rızkının gamını yemeyen kimse." *12275

12271* Nahl, 99
12272* Hicr, 42
12273* el-Bihar, 78/9/64
12274* a.g.e, 78/164/1
12275* el-Hisal, 285/37

Bölüm

Şeytanı İnsana Egemen Kılan Şey

"Rahman olan Allah'ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytanı arkadaş veririz." *12276

bak. Al-i İmran, 155; A'raf, 27; Meryem, 83

5713.Resulullah (s.a.a): "Musa (a.s) oturduğu bir sırada İblis yanına geldi...Musa (a.s) şöyle buyurdu: "Bana insanın işlediği takdirde senin kendisine galip olduğun günahı haber ver." İblis şöyle dedi: "Kendini beğendiğinde, amelini çok gördüğünde ve günahı gözüne küçük gözüktüğünde." *12277

5714.İmam Ali (a.s): "Heva ve heves ehliyle düşüp kalkmak, imanı unutturur ve şeytanı celbeder." *12278

5715.İmam Sadık (a.s): "Şeytanın kadınlardan ve öfkeden daha güçlü bir ordusu yoktur." *12279

12276* Zuhruf, 36
12277* el-Kafi, 2/314/8
12278* Nehc'ul Belağa, 86. hutbe
12279* Tuhef'ul Ukul, 363

343. Konu: Şia

Bölüm

Şia'nın Üstünlüğü

5716.İmam Ali (a.s): "İnsanların bana karşı hasedini Allah Resulü'ne (s.a.a) şikayette buldum. O bana şöyle buyurdu: "Ey Ali! Cennete giren ilk dört kişi ben, sen, Hasan ve Hüseyin'dir. Arkamızdan soyumuz cennete girer. Soyumuzun arkasından sağdan ve soldan Şialarımız cennete girerler." *12280

5717.İmam Bakır (a.s): "Peygamber'in (s.a.a) eşi Ümmü Seleme'ye Ali b. Ebi Talib hakkında sorulunca şöyle buyurdu: "Allah Resulü'nden (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: "Ali ve Şiaları kurtuluşa erenlerdir." *12281

12280* el-İrşad, 1/ 43
12281* a.g.e, s.41

Bölüm

Şia'nın Sıfatları

5718.İmam Ali (a.s) Nevf Bekaliyy'e şöyle buyurmuştur: "Ey Nevf! Şiilerimin kim olduğunu biliyor musun?" O şöyle arz etti. "Hayır Allah'a andolsun ki bilmiyorum." İmam (Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Şiilerim dudakları oruç susuzluğundan kuruyan, karınları açlıktan arkasına yapışan kimselerdir. Onların yüzlerinde zühdün eserleri vardır. Onlar gecenin ruhbanları ve gündüzün aslanlarıdır." *12282

5719.İmam Hasan (a.s), kendisine, "Ben sizin Şiilerinizdenim" diyen birine şöyle buyurmuştur: "Ey Allah'ın kulu! Eğer bizim emir ve yasaklarımıza itaat edersen doğru söylüyorsun. Ama eğer böyle değilsen o halde ehli olmadığın yüce bir makam iddiasında bulunarak günahlarını artırma. "Ben sizin

Şiilerinizdenim” deme. Aksine şöyle söyle. “Ben sizin dostlarınızdanım, sizin düşmanlarınıza düşmanım.”Bu durumda sen iyi bir kimsesin ve iyiliğe meyletmişsin.” *12283

5720.İmam Bakır (a.s): “Şiilerimiz sadece Allah’tan korkan ve Allah’a itaat edenlerdir. Onlar ancak tevazu, huşu, emanetdarlık ve Allah’ı çok zikretmekle tanınırlar.” *12284

5721.İmam Sadık (a.s): “Gerçekte Ali’nin Şiaları karın ve bel iffetine sahip olan kimselerdir. Onlar ibadette büyük gayret gösterir, Rableri için çalışır, onun sevabını ümit eder ve cezasından korkarlar. Böylesi kimseleri gördüğünde bil ki onlar Cafer’in Şiileridir.” *12285

5722.İmam Sadık (a.s): “Şiilerimizi üç şeyde imtihan edin: Namaz vakitlerini gözetmede, düşmanları karşısında sır saklamada ve kardeşlerine yardımda bulunmada.” *12286

5723.İmam Sadık (a.s): “Şiilerimiz dört göze sahiptirler: Baştaki iki göz ve kalpteki iki göze. Biliniz ki bütün insanlar böyledir. Fakat aziz ve celil olan Allah-u Teala gözlerinizi açmış onların gözünü ise kör kılmıştır.” *12287

12282* el-Bihar, 78/28/95
12283* Tenbih’ul Havatir, 2/106
12284* Tuhef’ul Ukul, 295
12285* el-Kafi, 2/233/9
12286* el-Bihar, 83/22/40
12287* el-Kafi, 8/215/260

Bölüm

Şia Olmayan Kimse

5724.İmam Sadık (a.s): “Dili ile Şii olduğunu söyleyen ama aksine amel eden kimse Şiilerimizden değildir.” *12288

5725.İmam Sadık (a.s): “Bir grup benim onların imamı olduğumu söylüyorlar Allah’a yemin olsun ki ben onların imamı değilim. Allah onlara lanet etsin! Ben her ne kadar onları örtmeye çalışıyorsam da onlar perdeyi yırtıyorlar. Ben, “Şöyle veya böyle” diyorum. Onlar, “Maksadı falan filandır” diyorlar. Ben, “bana itaat eden kimsenin imamıyım.” *12289

5726.İmam Sadık (a.s): “Dört şeyi inkar eden kimse bizim Şiilerimizden değildir: Miracı, kabir sorgusunu, cennet ve cehennemin yaratılmış olduğunu ve şefaet konusunu.” *12290

5727.İmam Sadık (a.s) birine mümin kardeşlerini sordu. O şahıs mümin kardeşlerini övdü. Bunun üzerine İmam (s.a): “Zenginlerin fakir hastaları ziyaretleri nasıldır?” O şahıs, “Azdır” deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Zenginlerin fakirleri ziyaret edip onlara baş vurması nasıldır?” O şahıs, “Azdır” dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Zenginlerin fakirlere mali yardımı nasıldır?” O şahıs, “Siz bizim aramızda çok az bulunan sıfat ve ahlaktan bahsediyorsunuz” dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu: “O halde onlar nasıl Şia olduklarını iddia ediyorlar?” *12291

5728.İmam Kazım (a.s): “Yalnızlık ve halvet zamanında kalbi (Allah’tan) korkmayan kimse bizim Şiilerimizden değildir.” *12292

12288* el-Bihar, 68/164/13
12289* a. g. e. 2/80/76
12290* a. g. e. 69/9/11
12291* el-Kafi, 2/173/10
12292* Besair’ud Derecat, 247/10

Bölüm

5729.Şiilerin Çeşitleri

5730.İmam Bakır (a.s): “Şiilerimiz üç gruptur: Bir grubu bizim adımıza halkı soyar, bir grubu cam gibidir (içinde olan her şeyi gösterir.) *12293 Üçüncü grup ise kızıl altın gibidir. Her ne kadar ateşte yakılırsa daha da saf olur.” *12294

5731.İmam Sadık (a.s): “Şiiler üç türdür: Bize karşı sevgi ve ilgi duyan Şiiler, bu tür Şiiler bizdendir. Kendisini bizimle süsleyen Şiiler. Kendisini bizimle süsleyen kimse için biz de onun süslenme sebebi

oluruz. Bizi rızıklanma vesilesi kılan kimse fakirliğe düçar olur." *12295

12293* Yani hiçbir sırrı saklamaz.

12294* el-Bihar, 78/186/24

12295* el-Hisal, 103/61

Bölüm

Şiileri Aşırılıktan Sakındırmak

5732.İmam Bakır (a.s): "Ey Şiiler topluluğu! –Al-i Muhammed'in Şiileri- İlimli bir dayanak olun ki aşırı gidenler size dönsün ve geri kalanlar size ulaşsın." Ensar'dan Sa'd adında bir şahıs şöyle dedi: "Fedan olayım! Aşırı giden kimdir?" İmam şöyle buyurdu: "Bizler hakkında kendimizin bile inanmadığı bir takım şeylere inanan gruptur. Bunlar bizden değildir ve biz de onlardan değiliz."O, "Geri kalanlar kimdir?" diye arz etti. İmam şöyle buyurdu: "Onlar da hayrı talep eder, hayra ulaşır ve sevabını elde ederler." *12296

12296* el-Kafi, 2/75/6

Bölüm

Şiilerin Halka Karşı Takınması Gereken Tavırları

5733.İmam Sadık (a.s): "Ey Abdula'la...! Benim selamımı ve Allah'ın selam ve rahmetini Şiilere ulaştır ve de ki: "(İmam Sadık sizlere: "İnsanlara derkettikleri sözleri bildirerek ve onların derketmedikleri şeyleri beyan etmekten sakınarak onların sevgisini bizlere ve kendisine celbeden kimseye Allah rahmet etsin." *12297

5734.İmam Sadık (a.s): "Ey Şii toplulukları! Bize ziyet olun, utanç vesilesi olmayın. İnsanlara güzel sözler söyleyin, dilinizi koruyun ve dillerinizi boş ve çirkin sözlerden alı koyun." *12298

12297* el-Bihar, 2/77/62

12298* Emali es-Seduk, 327/17

Bölüm

Kıyamette Şia'nın Makamı

5735.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü benim ve velayetimize halis olan Ehl-i Bey'imın Şiaları için arşın etrafına minberler kurulur, aziz ve celil olan Allah şöyle buyurur: "Ey kullarım! Bana doğru gelin ki kerametimi sizler arasına yayayım. Zira sizler dünyada eziyet çektiniz." *12299

5736.Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın "(İyilik işlemekte) Önde olanlar, (karşılıklarını almakta da) önde olanlardır ayetini soran İbn-i Abbas'a şöyle buyurmuştur: "Cebrail bana şöyle buyurmuştur: "Onlar Ali ve Şiileridir. Onlar cennete ilk önce koşanlardır ve Allah'ın lütuf ve kerameti sebebiyle O'na yakın olanlardır." *12300

12299* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/60/232

12300* Emali et-Tusi, 72/104

344. Konu: Şiar-Slogan

Bölüm

Şiar- Slogan

5737.Resulullah (s.a.a) savaştan önce slogan atmayı emredince şöyle buyurmuştur: "Sloganınız Allah-u Teala'nın isimlerinden bir isim olmalıdır." *12301

5738.İmam Ali (a.s): "Allah Resulü'nün (s.a.a) ashabının Bedir günü sloganı şu idi:
"Ya Mensuru, emit!" (Ey galip kimse öldür!) " *12302

5739.Cemel savaşının günlerinden birinde Müminlerin Emiri'nin (a.s) şiarlarından biri de şuydu:"Ha. Mim. La yunserun." (Allahım! Ahdini bozan topluluğa karşı bizleri galip kıl.)" *12303

5740.İmam Sadık (a.s): "Bedir günü sloganımız şu idi: "Ya nesrellahi ikterip ikterip." (Ey Allah'ın yardımı! Yakınlaş yakınlaş!)...Hüseyin'in (a.s) sloganı ise, "ya Muhammed!" idi. Bizim sloganımız da, "Ya Muhammed!"dir." *12304

12301* Mustedrek'ul Vesail, 11/113/12564
12302* a. g. e. s. 113/12560
12303* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/262
12304* el-Kafi, 5/47/1

Bölüm

Kıyamet Günü Müslümanların Sloganı

5741.Resulullah (s.a.a): "Müslümanların kıyamet günü sırat köprüsünden geçerken sloganları şudur: "La ilahe illallah ve alellahi fel yetevakkilun." (Allah'tan başka ilah yoktur ve tevekkül edenler sadece ona tevekkül etmelidir.)" *12305

5742.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü sırat köprüsünden geçerken müminlerin sloganı şudur: "Rabbi sellim, sellim." (Ey Rabbim! Bizleri esenlikte kıl, esenlikte kıl.)" *12306

5743.Resulullah (s.a.a): "Kıyametin karanlıklarında müminlerin sloganı şudur: "İa ilahe illa ente." (Senden başka ilah yoktur.)" *12307

12305* Mustedrek'ul Vesail, 5/357/6079
12306* Kenz'ul Ummal, 39030
12307* a. g. e. 39033

345. Konu: Şiir

Bölüm

Şairleri Kinayan Ayetlerin Tefsiri

"Şairlere ancak azgınlar uyar. Onların her vadide şaşkın şaşkın dolaştıklarını ve yapmadıklarını yaptık dediklerini görmez misin? Ancak iman edip salih amel işleyenler, Allah'ı çok çok ananlar ve haksızlığa uğratıldıklarında haklarını alanlar bunun dışındadır." *12308

5744.İmam Bakır (a.s) Allah-u Teala'nın "Şairler..." ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Kendisine uyulan bir şair gördün mü? Şairler dinden başkası için ilim öğrenmiş ve neticede hem kendileri sapmış ve hem de başkalarını saptırmış kimselerdir." *12309

12308* Yasin, 69
12309* Mean'il Ahbar, 385/19

Bölüm

Şiir Dille Cihad Etmektir

5745.Resulullah (s.a.a) şairler hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz mümin kılıcı ve diliyle cihad eder. Canım elinde olan Allah'a andolsun ki, (mümin şairlerin sözleri) düşmana vurulan bir ok gibidir." *12310

5746.Resulullah (s.a.a) Hassan b. Sabit'e şöyle buyurmuştur: "Müşrikleri kına ki Cebrail de seninledir." *12311

5747.Resulullah (s.a.a): "Bazı şiirler hikmettir. Ve bazı beyanlar ise sihirdir." *12312

5748.İmam Sadık (a.s): "Her kim hakkımızda iki beyit şiir söylese Allah-u Teala cennette kendisine bir ev bina eder." *12313

5749.İmam Sadık (a.s): "Hakkımızda iki beyit şiir söyleyen kimseye Ruh'ul Kudüs yardımcı olur." *12314

- 12310* Nur'us Sakaleyn, 4/70/105
- 12311* Durr'ul Mensur, 6/336
- 12312* Emali es-Seduk, 495/6
- 12313* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s), 1/7/1
- 12314* a. g. e. h. 2

Konu: Şirk

Bölüm

Şirkten Sakındırmak

"Lokman, oğluna öğüt vererek: "Ey oğulcuğum! Allah'a eş koşma, doğrusu eş koşmak büyük zulümdür" demişti." *123015

"Allah, kendisine ortak koşulmasını elbette bağışlamaz, bundan başkasını dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse derin bir sapıklığa sapmış olur." *12316

5750.Resulullah (s.a.a): "Ey İbn-i Mes'ud! Testereyle biçilsen, parça parça doğransan, dar ağacına asılsan veya ateşte yakılsan bile sakın bir an olsun Allah'a şirk koşma." *12317
bak. es-Zenb; 771. Bölüm

- 12315* Lokman, 13
- 12316* Nisa, 116
- 12317* Mekarim'ul Ahlak, 2/357/2660

Bölüm

Şirki Öğretmek

5751.İmam Sadık (a.s): "Ümeyyeoğulları insanlara imanı öğretmeyi serbest bıraktılar ve şirki öğretmeyi yasakladılar ki onları şirke düşürdüklerinde bunun farkına varmasınlar." *12318

12318* el-Kafi, 2/415/1

Bölüm

Şirkin En Küçük Mertebesi

5752.İmam Bakır (a.s), şirkin en küçük mertebesi hakkında şöyle buyurmuştur: "(Şirkin en küçük mertebesi) birinin meyve çekirdeğine, "bu bir çakıl taşıdır" ve çakıl taşına da, "bu bir meyve çekirdeğidir" demesi ve bu sözüne inanmasıdır." *12319

5753.İmam Sadık (a.s) hakeza şöyle buyurmuştur: "Birinin bid'at olan bir görüş ortaya koyması, sonra da bu görüş sebebiyle sevmesi veya nefret etmesidir." *12320
bak. el-İman, 194. Bölüm; el-Küfr, 1602

- 12319* a. g. e. s. 397/1
- 12320 a. g. e. h. 2

Bölüm

Gizli Şirk

"Onların çoğu, ortak koşmadan Allah'a iman etmezler." *12321

5754.Resulullah (s.a.a): "Özür dilemeyi gerektirecek işten sakın. Zira o işte gizli şirk vardır."
*12322

5755.İmam Sadık (a.s), "Onların çoğu ortak koşmadan Allah'a iman etmezler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Birisinin, "Eğer falan kimse olmasaydı ben yok olurdu, eğer falan kimse olmasaydı şöyle böyle olurdu, eğer falan kimse olmasaydı ailem yok olurdu" demesi gibidir. Onun bu sözlerle Allah'ın mülkünde kendisine rızık veren, onu savunan, zorluklarını defeden bir ortak koştuğunu görmüyor musun?" Ravi: "Ben şöyle arzettim: "O halde insan, "Eğer Allah falan kimse vasıtasıyla bana ihsanda bulunmasaydı ben yok olurdu." demesi gerekir." İmam şöyle buyurdu: "Evet bunun sakıncası yoktur." *12323

5756.İmam Sadık (a.s), hakeza bu ayetin tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Ayetteki şirkten maksat, itaat hususundaki şirktir; ibadet hususundaki şirk değil." *12324

5757.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz şirk, karıncanın hareketinden daha gizlidir. Bir şeyi hatırlamak için yüzük veya benzeri bir şeyi hareket ettirmek de gizli şirkten sayılır." *12325

5758.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Onların çoğu ortak koşmadan Allah'a iman etmezler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Onlar şöyle diyorlardı: "Falan yıldızın bakmasıyla" veya "Falan yıldızın doğmasıyla yağmur yağıyor." Kahinlere müracaat ediyor ve onların sözlerine inanıyorlardı. (Bunların hepsi gizli şirktir)." *12326

bak. er-Riya, 787. Bölüm

12321* Yusuf, 106

12322* el-Bihar, 78/200/28

12323* Tefsir i Ayyaşi, 2/200/96

12324* el-Kafi, 2/397/4

12325* Mean'il Ahbar, 379/1

12326* el-Bihar, 58/317/8

347. Konu: Şöhret-Şan

Bölüm

Övünmüş Şöhret

"Senin şanını yükseltmedik mi?" *12327

"Sonrakilerin beni güzel şekilde anmalarını sağla." *12328

bak. Meryem, 50, Ta- Ha, 39; Ankebut, 27; Saffat, 78.

5759.Resulullah (s.a.a) kendisine, iyi bir şey yaptığında insanların kendisini övdüğü kimse sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu mümine dünyada ulaşan bir müjdedir." *12329

5760.Resulullah (s.a.a): "Allah ümmetinden birini severse, kendisini sevsinler diye sevgisini seçkin insanların kalbine meleklerin ve arşın sahiplerinin ruhlarına atar. Gerçek sevgili budur." 12330

12327* İnşirah, 4

12328* Şuara, 84

12329* Sahih-u Muslim, 2642

12330* el-Bihar, 70/24/23

Bölüm

Kınanmış Şöhret

"İşte bu ahiret yurdu! Onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu istemeyen kimselere veririz. Akibet Allah'a karşı gelmekten sakınanlarındır." *12331

5761.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın koruduğu hariç insana, din ve dünyasında halkın parmakla gösterdiği birisi olması kötülük olarak yeter." *12332

5762.İmam Ali (a.s): "Kul dünyada bir basamak çıkmak ister de bir basamak yükselirse Allah ahirette o basamaktan daha yüksek bir basamak aşağı indirir." *12333

5763.İmam Sadık (a.s) müminin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Mümin dünya izzetini istemez ve zilleti hususunda da tahammülsüzlük göstermez. İnsanlar kendisine isabet eden dünyanın hüznünü taşır. Mümin ise ahiret düşüncesiyle meşgul olur." *12334

12331* Kasas, 83

12332* Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 2/181

12333* Kenz'ul Ummal, 6144

12334* el-Bihar, 67/271/3

Bölüm

İbadet ve Elbise Şöhretini Kınamak

5764.İmam Sadık (a.s): "İnsana parmakla gösterilmesine sebep olacak bir elbise giymesi veya parmakla gösterilecek bir bineğe binmesi horluk olarak yeter." *12335

5765.İmam Sadık (a.s): "Allah iki şöhreti sevmez. Elbise şöhretini ve namaz şöhretini." *12336

5766.İmam Sadık (a.s): "İbadetle meşhur olmak kötü zan sebebidir." *12337

5767.İmam Sadık (a.s): "İyi ve kötü şöhret ateştedir." *12338

5768.bak. el-Libas, 1621 ve 1624. Bölümler

12335* a. g. e 78/252/105

12336* Mişkat'ul Envar, 320

12337* el-Bihar, 72/297/27

12338* el-Kafi, 6/445/3

348. Konu: Şura

Bölüm

Meşverete Teşvik Etmek

"Rablerinin çağrısına cevap verenler ve namaz kılanlar... Onların işleri aralarında danışma iledir. Kendilerine verdiğimiz rızıktan da infak ederler." *12339

5769.İmam Ali (a.s): "Meşveret etmek hidayetin gözüdür ve herkim kendi görüşüyle yetinirse kendini tehlikeye atmış olur." *12340

5770.İmam Ali (a.s): "Hiçbir dayanak meşveret gibi değildir." *12341

5771.İmam Ali (a.s): "Meşveret edilen kimsenin görüşü halistir, meşveret eden kimsenin görüşü ise heva ve heveslerle karışıktır." *12342

12339* Şura, 38

12340* Nehc'ul Belağa, 211. hikmet

12341* a.g.e, 54. hikmet

12342* Gurer'ul Hikem, 3908

Bölüm

Meşveret Edilmeye Layık Olmayan Kimseler

Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Korkak insanlarla meşveret etme, zira o sorunları halletmeyi sana daraltır. Aynı şekilde cimriyle de meşveret etme, zira o da seni hedefinden alı koyar. Haris insanla da meşveret etme, zira o da sana aç gözlü olmayı güzel gösterir." *12343

İmam Ali (a.s): "Yalancı kimseyle meşveret etme. Çünkü yalancı kimse serap gibidir. Sana uzağı yakın ve yakını uzak gösterir." *12344

12343* İlel'uş Şerayi', 559/1
12344* Gurer'ul-Hikem, 1051

Bölüm

Meşveret Edilmeye Layık Kimseler

İmam Sadık (a.s): "Meşveret sadece dört hududuyla gerçekleşir... Birincisi meşveret ettiğin kimsenin akıllı olmasıdır. İkincisi özgür ve dindar kimse olmasıdır. Üçüncüsü dost ve kardeş olmasıdır. Dördüncüsü ise sırrını ona söylemen ve onu bildiğin kadarıyla o sırdan haberdar kılmasıdır. Ama o da bu sırrı örtmeli ve hiç kimseye dememelidir." *12345

12345* Mekarim'ul Ahlak, 2/98/2280

Bölüm

Meşveret Eden Kimseye Doğru Yolu Göstermeye Teşvik

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Meşveret eden kimsenin hakkı, kendisine kılavuzluk etmek için bir görüşün varsa ona kılavuzluk etmen ve eğer bir bilgin yoksa onu bu konuda bilgisi olan birine yönlendirmendir." *12346

İmam Sadık (a.s): "Her kim kardeşi onunla meşveret eder de o da halis bir şekilde ona kılavuzluk etmezse Allah ondan düşüncesini alır." *12347

12346* el-Hisal, 570/1
12347* el-Mehasin, 2/438/2521

Bölüm

Hükümet Konusunda Meşveret Etmek

İmam Ali (a.s) Muaviye'ye yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Şûra, ancak Muhacir'lere ve Ensar'a aittir; onlar, toplanıp birisine uyar ve imam olarak nitelendirirlerse, bu hoşnut olunan bir iştir." *12348

İmam Ali (a.s): "Hakkı söylemekten ve adil olarak benimle müşaverede bulunmaktan çekinmeyin. Ben kendiliğimden (Allah'ın koruması olmaksızın) hataya düşmeyecek üstünlükte biri değilim. Eğer, nefsim benden çok malik olan Allah beni alıyorsa, ancak o zaman hataya düşmemekten emin olabilirim." *12349

İmam Hasan'ın (a.s) Muaviye için tayin ettiği şartlardan biri şu idi: "Muaviye b. Ebi Sufyan kendisinden sonra hiç kimseyi hilafete seçme hakkına sahip değildir. Kendisinden sonra hilafet konusunu Müslümanların şurasına bırakmalıdır." *12350

12348* Nehc'ul-Belağa, 6. mektup
12349* a.g.e, 216. hikmet
12350* el-Bihar, 44/65/13

349. Konu: Şükür

Bölüm

Allah'a Şükretmeye Teşvik

"Artık beni anın, ben de sizi anayım; bana şükredin, nankörlük etmeyin." *12351

İmam Ali (a.s): "Şükür, zenginliğin süsü ve sabır, belanın ziynetidir." *12352

İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah karşısında size farz olan ilk şey nimetlerine şükretmek ve hoşnutluğuna erişmeye çalışmaktır." *12353

İmam Sadık (a.s): "Nefeslerinden her biri için bir şükür, hatta bin ve binden daha fazla şükür farzdır." *12354

12351* Bakara, 152
12352* el-İrşad, 1/300
12353* Gurer'ul Hikem, 3329
12354* el-Bihar, 71/52/77

Bölüm

Şükreden Kimse

"Hayır; yalnız Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol." *12355

Misbah'uş Şeria İmam Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir: "Eğer Allah nezdinde, halis kulların kendisine ibadet ettikleri, her haliyle Allah'a şükretmekten daha iyi bir ibadet olsaydı, şüphesiz o kelimeyi bütün yaratıkları hakkında kullanırdı. Ama ondan daha iyi bir ibadet olmadığı için ibadetler arasında onu özgü kıldı. Sahiplerini seçti ve şöyle buyurdu: "Kullarımdan çok azı şükredicidir." *12356

İmam Hadi (a.s): "Şükreden kimse için şükretmenin mutluluğu, şükre sebep olan nimetin mutluluğundan daha çoktur. Zira nimet bir metadır, ama şükür nimetler ve akıbetir. (İyi sona sahiptir.)" *12357

İmam Askeri (a.s): "Nimetin değerini sadece şükreden kimse bilir. Nimetin şükrünü ise sadece nimetin değerini bilen kimse yerine getirir." *12358

12355* Zümer, 66
12356* Misbah'uş Şeria, 55
12357* Tuhef'ul Ukul, 483
12358* A'lâm'ud Din, 313

Bölüm

Şükrün Nimet Artışındaki Rolü

"Rabbimiz: "Şükrederseniz andolsun ki, size karşılığını artıracam; nankörlük ederseniz bilin ki azabım pek çetindir" diye bildirmişti." *12359

Resulullah (s.a.a): "Allah bir kulun yüzüne bir şükür kapısını açmadı ki bir nimet artışı kapısını kapatsın." *12360

İmam Ali (a.s): "Allah bir kula nimet verir de o kul kalbiyle nimete şükrederse, o nimete henüz diliyle şükür izharında bulunmadan nimetin artışına hak kazanır." *12361

12359* İbrahim, 7
12360* el-Kafi, 2/94/2
12361* Emali et-Tusi, 580/1197

Bölüm

Şükre Şükretmenin Farzı

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Sana şükretmem başka bir şükrü

gerektirdiği halde sana nasıl şükredebilirim? Ben her defasında, "Sana hamdolsun" dediğimde bunun için sana yeniden, "Sana hamdolsun" demem farz olmaktadır." * 12362

İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala Musa'ya (a.s) şöyle vahyetti: "Ey Musa! Bana hakkıyla şükret" Musa şöyle arz etti: "Ey Rabbim! Sana hakkıyla nasıl şükredebilirim ki! Sana ettiğim her şükür, senin bana ihsan ettiğin bir nimettir." Allah şöyle buyurdu: "Ey Musa! O şükürün başarısını da benim verdiğimi bildiğin zaman şükürümün hakkını eda etmiş olursun." * 12363

12362* el-Bihar, 94/146/21

12363* Kasas'ul Enbiya, Ravendi, 161/178

Bölüm

Şükürün Hakikati

İmam Ali (a.s): "Her nimetin şükürü Allah'ın haramlarından sakınmaktır." *12364

İmam Ali (a.s): "Düşmanına galip gelince, bu galibiyetin şükürü olarak onu affet." *12365

İmam Bakır (a.s): "Allah'ın sana verdiği az rızık da çok gör ki bu vesileyle şükürünü eda etmiş olasın." *12366

İmam Sadık (a.s): "Nimete şükretmek haramlardan uzak kalmaktan ibarettir. Şükürün tamamı ise insanın, "Hamd alemlerin rabbine mahsustur" demesidir." *12367

İmam Sadık (a.s): "Her kime Allah bir nimet verir de kalbiyle o nimeti (Allah'ın verdiği bir nimet olarak) tanırsa şüphesiz o nimetin şükürünü eda etmiştir." *12368

İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) sevindirici bir şeyle karşılaştığında, "Allah'a bu nimet sebebiyle şükürler olsun" derdi. Kendisini üzecek bir şeyle karşılaştığında ise, "Her haliyle de hamd Allah'a mahsustur" diye buyururdu." *12369

Misbah'uş Şeria'da yer aldığına göre İmam Sadık (a.s): "Şükürün en düşük mertebesi; insanın nimeti direkt olarak Allah'tan bilmesi, nimet için hiçbir sebep tanımaması, Allah'ın kendisine bağışta bulunduğu şeyle hoşnut olması, onun nimetiyle günah işlememesi ve nimetini emir ve yasaklarına muhalefet yolunda kullanmamasıdır." *12370

12364* Mişkat'ul Envar, 35

12365* Nehc'ul-Belağa, 11. hikmet

12366* Tuhef'ul Ukul, 285

12367* el-Kafi, 2/95/10

12368* a.g.e, s.96/15

12369* a. g. e. s. 97/19

12370* Misbah'uş Şeria, 53

Bölüm

İnsanların En Çok Şükredeni

İmam Ali (a.s): "İnsanların en çok şükredeni onların en çok kanaat edenidir. İnsanların nimetlere en nankör olanı ise onların en hırslı olanıdır." *12371

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Sizlerden Allah'a en çok şükreden kimse, insanlara en çok teşekkür edeninizdir." *12372

12371* el-İrşad, 1/304

12372* el-Kafi, 2/99/30

Bölüm

İyilik Sahibine Teşekkür Etmeye Teşvik

İmam Hasan (a.s): "Aşağılık, insanın nimete teşekkür etmemesidir." *12373

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Sana iyilik eden kimsenin hakkı ona teşekkür etmen, iyiliğini dile getirmen, kendisini iyilikle anman ve kendinle Allah arasında ona halis bir şekilde dua etmendir. Eğer böyle yaparsan şüphesiz gizli ve açık ona hakkıyla şükretmiş olursun. Ardından bir gün iyiliğini telafi etme imkanın olursa iyiliğini telafi et." *12374

12373* Tuhef'ul Ukul, 233

12374* el-Hisal, 568/1

Bölüm

İnsanlara Teşekkür Etmeyen Kimse Allah'a Şükretmez

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Allah Tebarek ve Teala kıyamet günü kullarından birine şöyle buyurur: "Acaba falan kimseye teşekkür ettin mi?" O şöyle arzeder: "Hayır, ben sana şükrettim ey Rabbim!" Allah şöyle buyurur: "Ona teşekkür etmediğin için bana da şükür etmemişsin." *12375

İmam Sadık (a.s): "Allah iyilik hırsızlarına lanet etsin. Yani kendisine iyilik edilen, ama kendisinin nankörlük etmek sebebiyle iyilik sahibini başkalarına iyilik etmekten sakındıran kimsedir." *12376

İmam Rıza (a.s): "Herkim insanların iyiliği karşısında teşekkürde bulunmazsa aziz ve celil olan Allah'a şükretmemiş olur." *12377

12375* el-Kafi, 2/99/30

12376* el-İhtisas, 241

12377* Uyun-u Ahbar'ir Rıza (a.s), 2/24/2

350. Konu: Şüphe

Bölüm

Şüphe

İmam Ali (a.s): "Şüphe hakka benzediği için "şüphe" olarak adlandırılmıştır. Allah dostlarının şüphelerdeki aydınlığı, yakınleridir. Kılavuzları hidayet yoludur. Ama Allah'ın düşmanlarını şüphelere, dalalet ve sapıklık davet eder. Kılavuzları da körlüktür." *12378

İmam Ali (a.s): "Şüpheden sakının. Zira ki şüphe fitne ve saptırmak için ortaya konmuştur." *12379

İmam Bakır (a.s): "Şüphe ortaya çıktığında durmak, helak oluşa dalmaktan daha iyidir." *12380

İmam Sadık (a.s): "İnsanların en çok sakınanı şüphe anında duran kimsedir." *12381

12378* Nehc'ul Belağa, 38. hutbe

12379* Nehc'us Saade, 2/320

12380* A'lâm'ud Din, 301

12381* el-Hisal, 16/56

Bölüm

Şüpheleri Terketmenin Farz Oluşu

Resulullah (s.a.a): "Seni şüphelere düşüren şeyi terket ve seni şüphelere düşürmeyen şeylerle amel et. Zira yasak bölgenin etrafında otlanan kimse yasak bölgeye girmek üzeredir." *12382

Resulullah (s.a.a): "Helal apaçıktır ve haram da bellidir. Bunlar arasındakiler ise şüpheli olanlardır. O halde her kim şüpheleri terkederse haramlardan kurtulur, şüphelere sarılan kimse ise haramlara düşer ve farkına bile varmadan helak olur." *12383

12382* Tenbih'ul Havatir, 1/52
12383* el-Kafi, 1/68/10

351. Konu: Tahkir-Aşağılamak

Bölüm

İnsanları Aşağılamaktan Sakındırma

Lokman (a.s) oğluna şöyle buyurmuştur: "Ey oğulcağızım! Hiç kimseyi elbisesi eskidir diye aşağılama. Zira senin ve onun Rabbi birdir." *12384

Resulullah (s.a.a): "Sizden hiç kimse Allah'ın kullarından hiç kimseyi hor ve hakir görmesin. Zira onlardan hangisinin Allah'ın dostu olduğunu bilmez." *12385

İmam Sadık (a.s): "Miskin bir mümini aşağılayan kimseyi Allah sürekli aşağılar ve onu aşağılamaktan el çekmediği müddetçe düşmanı olur." *12386

12384* el-Bihar, 72/47/57
12385* a. g. e. 75/147/21
12386* et-Temhis, 50/89

Bölüm

Mümini Aşağılamaktan Sakınmak

Resulullah (s.a.a):P"Her kim mümin erkek veya kadını fakirliği veya elindekilerinin azlığı sebebiyle hor ve hakir görürse, Allah-u Teala kıyamet günü onu parmakla gösterilir hale getirir ve sonra rezil eder." *12387

Resulullah (s.a.a): "Müslümanlardan hiç kimseyi aşağılama. Şüphesiz onların en küçüğü bile Allah nezdinde büyüktür." *12388

Resulullah (s.a.a): "Ademoğluna kötülük olarak Müslüman kardeşini aşağılaması yeterlidir." *12389

İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmaktadır: "Her kim dostlarımdan birini aşağılarsa benimle savaşa hazırlanmıştır. Ve ben dostlarıma yardım etmekte en hızlıyım." *12390

12387* el-Bihar, 72/44/52
12388* Tenbih'ul-Havatir, 1/31
12389* a.g.e, 2/122
12390* el-Kafi, 2/351/5

352. Konu: Takiyye

Bölüm

Takiyye

"Müminler, müminleri bırakıp kâfirleri veli (dost ve yönetici) edinmesinler; kim böyle yaparsa Allah katında bir değeri yoktur, ancak, onlardan sakınmanız hali müstesnadır. Allah sizi kendisiyle korkutur, dönüş Allah'adır." *12391

"Gönlü imanla dolu olduğu halde, zor altında olan kimse müstesna, inandıktan sonra Allah'ı küfredip, gönlünü kâfirliğe açanlara Allah katından bir gazâb vardır; büyük azâb da onlar içindir." *12392

İmam Bakır (a.s): "Takiyye, zaruret ortaya çıktığı yerdedir. Takiyye eden kimse ne zaman takiyye yapılması gerektiğini daha iyi bilir." *12393

İmam Sadık (a.s): "Takiyye kendisiyle yaratıkları arasında Allah'ın bir kalkanıdır." *12394

İmam Sadık (a.s): "Dininiz hususunda takvalı olunuz ve onu takkiye ile gizleyiniz. Zira takiyyesi olmayan kimsenin imanı yoktur. Sizler insanlar arasında, kuşlar arasındaki bal arıları gibisiniz. Eğer kuşlar bal arısının içinde ne olduğunu bilecek olursa bunların tamamını yer ve geriye hiçbir şey bırakmazlar." *12395

İmam Sadık (a.s): "Allah'a yemin olsun ki Allah'a kendi katında "hab'u" dan daha sevimli bir şeyle ibadet edilmemiştir" Ben (ravi) şöyle arzettim: "Hab'u nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Takiyye." *12396

İmam Sadık (a.s): "Mümin sürekli mücahittir. Çünkü batıl devletinde takiyyesi sebebiyle Allah'ın düşmanlarına karşı savaşır, hak devletinde ise kılıcı vesilesiyle!" *12397

12391* Al-i İmran, 28
12392* Nahl, 106
12393* el-Kafi, 2/219/13
12394* a. g. e. 2/220/19
12395* a. g. e. 2/218/5
12396* a. g. e. s. 219/11
12397* İlel'uş-Şerayi, 467/22

Bölüm

Takiyyede Aşırı Gitmekten Sakınmak

İmam Ali (a.s): "Çok yakında bana kötü söz söylemeniz emredilecektir. Kötü söz söylerseniz sakıncası yoktur. Ayrıca sizden benden beri olduğunuzu ilan etmenizi isteyeceklerdir. Boyunlarınızı uzatınız ama asla beri olduğunuzu ilan etmeyiniz. Zira ben fitrat (tevhit ve İslam) üzereyim." *12398

İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s) ayakkabıya meshetme hususunda takiyyenin hükmünü soran Zürare'ye şöyle buyurmuştur: "Üç şey hususunda ben takkiye etmiyorum: Şarap içmek, ayakkabıları meshetmek ve temettu haccı." *12399

İmam Sadık (a.s): "Takiyyenin bir takım yerleri vardır. Herkim onları yerlerinden uzaklaştırırsa onun için sağlam kalmaz. Takiyenin yerlerini izah etmek de bunun gibidir: Kötü bir halkın zahiri hüküm ve amellerinin hak hüküm ve amellere aykırı olduğu bir durumda mü'minin böyle insanlar arasında takkiye üzere yaptığı her amel dinini yok etmekle sonuçlanmaması şartıyla caizdir." *12400

İmam Sadık (a.s): "Takiyye gerçekte kan dökülmesini önlemek içindir. O halde takkiye kan dökmeye sebep olursa artık takkiye yoktur. Allah'a yemin olsun ki eğer sizleri bizlere yardım etmeye davet ederlerse, "Biz bu işi yapmayız, aksine biz takkiye ediyoruz" dersiniz. Takiyyeyi anne ve babanızdan daha çok seveceksiniz. Kaim kıyam edince bu konuda size sormaya ihtiyaç duymaz. Sizden bir çok nifak ehli hususunda Allah'ın haddini cari kılar." *12401
bak. el-İmamet, 114-115. Bölümler

12398* Emali'et-Tusi, 210/362
12399* el-Kafi, 3/32/2
12400* a. g. e. 2/168/1
12401* Vesail'uş-Şia, 11/483/2

353. Konu: Taklit

Bölüm

Kınanmış Taklit

"Onlara, "Gelin Allah'ın indirdiği Kitaba ve Peygamber'e uyun" dendiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter" derler; ya ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolda olmayan kimseler idiyeler?" *12402

İmam Sadık (a.s), ashabından birine şöyle buyurmuştur: "Taklitçi olmayınız ve, "Ben insanlarla birlikteyim. Ben de diğer insanlardan biriyim" demeyiniz." *12403

İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Hahamlarını ve ruhbanlarını Allah'tan başka rab edindiler"

***12404 ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah'a yemin olsun ki, onlar için namaz kılmıyor, oruç tutmuyorlardı. Sadece onlar insanlar için bir haramı helal ve bir helalı haram kılıyorlardı. İnsanlar da onlara tabi oluyorlardı." *12405**
bak. en-Nas, 1772. Bölüm

12402* Maide, 104
12403* Mean'il-Ahbar, 266/1
12404* Tevbe, 4
12405* el-Mehasin, 1/383/847

Bölüm

Taklit Edilmesi Doğru Olan Kimse

İmam Askeri (a.s), Yahudi halkının fasık alimlerini taklit etmelerini kınadıktan sonra şöyle buyurmuştur: "Bizim halkımızdan da her kim bu tür alimleri taklit ederse, Allah'ın kendilerini taklit ve fasık fakihlere uyma sebebiyle kınadığı Yahudiler gibi olur. Ama fakih sakınır, dinini korur, nefsinin istekleriyle savaşır, mevlasının fermanına itaat ederse, halkın onu taklit etmesi gerekir. Elbette bu özellikler, sadece bazı Şii fakihlerinde mevcuttur, hepsinde değil." *12406

12406* el-İhticac, 2/510/337

354. Konu: Takva

Bölüm

Takva

"Eğer memleketlerin halkı iman etmiş ve bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik. Ama yalanladılar; bu yüzden onları, yaptıklarına karşılık yakalayiverdik." *12407

"Bu kitap (Kur'an), onda asla şüphe yoktur. O, muttakiler (takva sahipleri) için bir hidayettir. İşte Rablerinden bir hidayet üzere olanlar ve kurtuluşa erenler de onlardır." *12408

"Göklerde olanlar da, yerde olanlar da Allah'ındır. And olsun ki, sizden önce kitab verilenlere ve size, Allah'tan sakınmanızı tavsiye ettik. Küfrederseniz bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah sınırsız zengindir ve övgüye layıktır." *12409

"Ey Ademoğulları! Ayıp yerlerinizi örtecek giyimlikle sizi süsleyecek elbiseler gönderdik. Takva örtüsü ise bunlardan daha hayırlıdır. Allah'ın bu ayetleri öğüt almanız içindir." *12410

"Ey iman edenler! Allah'tan sakınırsanız, O size iyiyi kötüden ayırtedecek bir anlayış verir, kötülüklerinizi örter, sizi bağışlar. Allah büyük, bol nimet sahibidir." *12411

"Bu ahiret yurdudur. Onu, yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu istemeyen kimselere veririz. Sonuç Allah'a karşı gelmekten sakınanlarıdır." *12412

İmam Ali (a.s): "Takva huyların reisidir." *12413

İmam Ali (a.s): "Şüphesiz takva en iyi hazine, en sağlam sığınak ve en güçlü izzettir. Her kaçan kimsenin kurtuluşu, her arayan kimsenin ümidi ve her üstünlük arayanın zaferi takvadadır." *12414

İmam Ali (a.s): "Az da olsa Allah'tan sakın; kendinle Allah arasında her ne kadar ince de olsa bir perde bırak." *12415

İmam Ali (a.s): "Takva Allah'ın kullarından hoşnutluğunun nihayeti ve kullarından istediği şeydir." *12416

İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Size, hedefe götüreceğiniz azık ve sı-ğındığınızda sizi kurtaracak bir sığınak olan ilahi takvaya sarılmayı tavsiye ediyorum." *12417

İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Size Allah'tan sakınmanızı tavsiye ediyorum. Çünkü takva kontrol edicidir ve ayakta duruş sebebidir. Bu yüzden onun iplerine sımsıkı tutun ve hakikatlerine sıkıca yapışın." *12418

İmam Ali (a.s): "Sizlere ilahi takvayı tavsiye ediyorum. Şüphesiz takva ümit talep eden kimsenin gıptası ve sığınan kaçanın güvendiği sığınaktır. Takvayı iç giysi edinin." *12419

İmam Ali (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Size takvalı olmayı tavsiye ediyorum. Kalplerinizi onunla örtün, günahlarınızı onunla silin... Dikkat edin! Takvayı koruyun ve takvayla korunun." *12420

İmam Ali (a.s): "Çünkü takva bugün bir sığınak ve kalkandır, yarın cennete bir yoldur. Takvanın yolu açık, yolcusu kârlıdır." *12421

İmam Ali (a.s): "İlahi takva; doğruluk ve istikametın anahtarı, ahiretin yegane azığıdır. İnsanın her türlü kölelikten kurtuluş ve helak olmaktan korunma sebebidir. İsteyen, onunla başarıya ulaşır, ona sığınan kurtulur ve arzulara onunla ulaşılır." *12422

İmam Ali (a.s): "Herkim takva ağaçlarını ekerse, hidayet meyvelerini toplar." *12423

İmam Bakır (a.s) Said'ul Hayra şöyle buyurmuştur: "Sana Allah'tan sakınmayı tavsiye diyorum. Zira takva yok olmaktan kurtuluş sebebi ve dönüş yerinden (ahiretten) faydalanma vesilesidir." *12424

- 12407* Araf, 96
- 12408* Bakara, 2,5
- 12409* Nisa, 131
- 12410* A'raf, 26
- 12411* Enfal, 29
- 12412* Kasas, 83
- 12413* Nehc'ul-Belağa, 410. hikmet
- 12414* el-Bihar, 77/374/36
- 12415* Nehc'ul-Belağa, 242. hikmet
- 12416* Gurer'ul-Hikem, 3620
- 12417* Nehc'ul Belağa, 114
- 12418* a. g. e. 195. hutbe
- 12419* el-Kafi, 8/17/3
- 12420* Nehc'ul-Belağa, 191. hutbe
- 12421* a. g. e. 191. hutbe
- 12422* a. g. e. 230. hutbe
- 12423* el-Bihar, 78/90/95
- 12424* el-Kafi, 8/52/16

Bölüm

Takva Yüceliğın Anahtarıdır

"Ey insanlar! Doğrusu biz sizleri bir erkekle bir dişiden yarattık. Sizi milletler ve kabileler haline koyduk ki birbirinizi kolayca tanıyasınız. Şüphesiz, Allah katında en değerliniz, en çok takvalı olanınızdır. Allah bilendir, haberdardır." *12997

Resulullah (s.a.a): "Takvasız amelden daha çok takva ile amel etmeye önem ver. Zira takva ile iç içe olan bir amel az değildir. Kabul edilen bir amel nasıl az olsun ki! Çünkü aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz Allah sadece takva sahiplerinden kabul eder." *12998 *12999

Resulullah (s.a.a): "Bir haslet vardır ki her kim bu hasletten ayrılmazsa dünya ve ahiret ona itaat eder ve cenneti elde eder." Kendisine şöyle arzedildi: "O haslet nedir ey Allah'ın Resülü" Allah Resülü şöyle buyurdu: "Takvadır. Her kim insanların en izzetlisi olmak istiyorsa Allah'tan sakınmalıdır" Peygamber (s.a.a) daha sonra şu ayeti tilavet buyurdu: "Her kim Allah'tan sakınırsa Allah onun için bir çıkış yolu taktir eder ve onu hiç hesaba katmadığı yerden rızıklandırır." *13000 *13001

İmam Ali (a.s): "Hiçbir yücelik takvadan daha aziz değildir." *13002

İmam Ali (a.s): "Yüceliğın anahtarı takvadır." *13003

İmam Ali (a.s): "Kim takvaya yapışırsa; kuraklıktan sonra üzerine fazilet yağmurları yağar. Kendisinden uzaklaşıp kaçmış olan rahmet geri gelir, yerin dibine çekildikten sonra nimetler onun için fıskırır, azalıp kıtlaşmasından sonra üzerine şiddetli ve bol bereket yağmurları yağar." *13004

İmam Ali (a.s): "Allah'tan korkmak kalplerinizin derdinin devası, akıllarınızın körlüğünün basireti, bedenlerinizin hastalıklarının şifası, göğüslerinizin fesadının salahu, nefislerinizin kirlerinin temizleyicisi, görmeyen gözlerinizin aydınlığı, kalbinizin her korkudan güvenliği ve zulmetinizin karanlığının ışığıdır." *13005

İmam Ali (a.s): "İlahi takvaya bağlanın; çünkü takva, halkası sağlam bir ip, zirvesine varılmaz bir sığınaktır." *13006

İmam Seccad (a.s): "Hiçbir Kureyşlinin bir Arab'a tevazu dışında soy üstünlüğü yoktur ve takva dışında bir yücelik söz konusu değildir." *13007

İmam Bakır (a.s) Sa'd'ul Hayr'a yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: "Aziz ve celil olan Allah takva vasıtasıyla kulun aklının erişemediği şeyi kendisinden uzaklaştırır. Takva vesilesiyle körlük ve cehaleti ondan giderir. Nuh ve kendisiyle gemide olanlar da takva sebebiyle kurtuluşa erdiler. Salih ve takipçileri yıldırımından kurtuldular. Takva vesilesiyle sabredenler kurtuluşa erdi ve o gruplar helak olmaktan kurtuldular." *13008

İmam Sadık (a.s): "Her kim ilahi bir takvayla Allah'a sığınacak olursa Allah onu korur. Her kime de Allah yönelir ve onu korursa o gökten yere düşmekten korkmamalıdır. Eğer yeryüzü ehline bir bela inerse ve hepsini çepeçevre kuşatırsa o takva vasıtasıyla her türlü beladan güvende kalır. Nitekim Allah-u Teala da şöyle buyurmuyor mu? "Gerçekten de takva sahipleri bir güvenlik yerindedirler." *13009

- 12997* Hucurat, 13
- 12998* Maide, 27
- 12999* el-Bihar, 70/286/8
- 13000* Talak, 2,3
- 13001* el-Bihar, 70/285/7
- 13002* a. g. e. 70/288/16
- 13003* a. g. e. 78/9/65
- 13004* Nehc'ul-Belağa, 198. hutbe
- 13005* a. g. e. 198. hutbe
- 13006* a. g. e. 190. hutbe
- 13007* el-Bihar 70/288/19
- 13008* el-Kafi, 8/52/16
- 13009* Uddet'ut Dai, 288

Bölüm

Takva Sahiplerinin Özelliği

"Yüzlerinizi doğudan yana ve batıdan yana çevirmeniz iyilik değildir; lakin iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, Kitab'a, peygamberlere iman eden; yakınlarına, yetimlere, düşkünlere, yolda kalanlara, yoksullara ve kölelere sevdiği halde mal veren; namaz kılan, zekât veren ve ahitleştiklerinde ahitlerine vefa gösterenler, zorda, darda ve savaş alanında sabredenlerdir. İşte onlar doğru olanlardır ve takva sahipleri ancak onlardır." *13010

"Doğrusu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, Rablerinin kendilerine verdiğini almış olarak bahçelerde ve pınar başlarında dırlar. Çünkü onlar, bundan önce iyi davrananlardı. Onlar, geceleri az uyuyarlardı. Seher vakitlerinde başışlanma dilerlerdi. Onların mallarında muhtaç ve yoksullar için bir hak vardı, onu verirlerdi." *13011

bak. Bakara, 2-5; Al-i İmran, 133, 136; Zümer, 33; Maide, 8

Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz takva sahipleri şüpheye düşme korkusuyla sakınmaması gereken şeyler hususunda bile sakınan ve Allah'tan korkan kimselerdir." *13012

Resulullah (s.a.a) Ebuzer'e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Ey Ebuzer! İnsanın nefsinin hesaba çekmesi, nereden içtiğini, nereden yediğini ve nereden giyindiğini, bunların helal yoldan mı veya haram yoldan mı olduğunu bilmesi için ortağını hesaba çekmesinden daha şiddetli olmadıkça insan takva sahiplerinden sayılmaz." *13013

Nehc'ul Belağa'da yer alan bir rivayete göre Emiru'l Müminin (a.s) ashabından abid olan Hemmam adlı biri: "Ey Müminlerin Emiri! Bana muttakileri anlat. Hem öyle anlat ki, onları görür gibi olayım" dedi... Bunun üzerine Hz. Ali Allah'a hamd-u senadan ve Peygamber'e salavat gönderdikten sonra şöyle buyurdu: Ama muttakiler fazilet sahibidirler, konuşmalarında doğrudurlar, tarzları ılımlıdır, davranışları tevazu ilelidir. Gözlerini Allah'ın kendilerine haram kıldığı şeyden sakınırlar, kulaklarını kendilerine faydalı olan ilme vakfederler. Huzur ve bela durumlarında halleri ayındır, (değişiklik arzuetmez.) Allah'ın onlara tayin ettiği ecel olmasaydı, ruhları göz kırpacak bir an bile olsun; azaptan korkmak, sevabı ar-zulamak sebebiyle bedenleriyle durmazdı..."

Onlardan birinin alametleri; senin onu dini işlerde güçlü, uzak görüşlülükte yumuşak, imanda şeksiz

şüphesiz, ilimde hırslı, bilgisi hilimle içiçe, zenginlikte kanaatkar, ibadetinden huşu içinde, fakirlikte muhteşem, zorlukta sabırlı, helal peşinde, hidayette şevkli, tamahtan kurtulmuş ve salih amel işlediği halde korku içinde yaşayan biri olarak görmendir. Gündüz akşama kadar düşüncesi şükür, gece sabaha kadar işi zikirdir. Korkuyla geceler, neşeyle sabahlar, gaflete düşmekten çekinerek korkar, rahmet ve fazilete nail olduğunda sevinir.

Nefsi, onu istemediği bir şeye zorlarsa, sevip istediğini ona vermez. Sevdiği şey, zevali olmayan nimettir. Sakındığı, baki olmayan (geçici) şeylerdir. Hilmini ilimle, sözünü amelle birleştirip pekiştirmiştir. Onu emeli yakın, hatası az, kalbi huşu içinde, nefsi kanaatkar, yemesi az, işi kolay, dini korunmuş, şehveti ölmüş, öfkesi yenilmiş, hayır umulan, şerrinden emin olunan biri olarak görürsün." *13014

İmam Bakır (a.s): "Takva sahipleri dünya ehlinin en az masraflısı ve sana en çok yardım edenleridir. Onları anınca sana yardım ederler. Eğer unutursan sana hatırlatırlar. Sürekli Allah'ın işini ayakta tutarlar. Şüphesiz Allah'ın dostluğu için, her türlü muhabbetten koparlar. Kendi hükümdarına (Allah'a) itaat etmek için dünyadan kaçmışlardır. Büyük bir samimiyetle aziz ve celil olan Allah'a ve onun dostluk ve sevgisine yönelmişlerdir. Asıl maksadın da o olduğunu bilmişlerdir. Çünkü onun yüce bir makamı vardır." *13015

İmam Bakır (a.s): "Müminlerin Emiri Ali (a.s) sürekli şöyle buyururdu: "Takva sahiplerinin kendileriyle tanındığı bir takım alametleri vardır: Doğru sözlü olmak, emanettarlık, ahde vefa... kadınların arasına az karışmak, ihsanda bulunmak, güzel ahlak, çok yumuşak huylu olmak, kendisini aziz ve celil olan Allah'a yaklaştıracak bir ilme tabi olmak." *13016
bak. el-İman, 198-202. Bölüm

- 13010* Bakara, 177
- 13011* Zariyat, 15-29
- 13012* Tenbih'ul-Havatiir, 2/62
- 13013* Kenz'ul-Ummal, 8501
- 13014* Nehc'ul-Belağa, 193. hutbe
- 13015* el-Kafi, 2/133/16
- 13016* el-Hisal, 483/56

Bölüm

Takvaya Engel Olan Şey

İmam Ali (a.s): "Dünyaya bağlanmış bir kalpte takvanın yer etmesi haramdır." *13017

İmam Ali (a.s): "Allah'a yemin olsun ki dilini tutmadıkça hiç kimseye takvanın fayda verdiğini görmüyorum." *13018

İmam Ali (a.s): "Her kim düşmanlık ederse şüphesiz Allah'tan sakınmaz." *13019

İmam Askeri (a.s): "Her kim insanların yüzünden sakınmazsa Allah'tan da sakınmaz." *13020

- 13017* Gurer'ul-Hikem, 4904
- 13018* Nehc'ul-Belağa, 176. hutbe
- 13019* a. g. e. 298. hikmet
- 13020* el-Bihar, 78/377/3

Bölüm

Gerçek Takva

"Ey iman edenler! Allah'tan, sakınılması gerektiği gibi sakının ve sizler ancak Müslüman olarak can verin." *13021

İmam Sadık (a.s) kendisine, "Allah'tan sakınılması gerektiği gibi sakının." ayeti sorulunca şöyle buyurmuştur: "(Gerçek takva) Allah'a itaat edilmesi, isyan edilmemesi, Allah'ın zikredilmesi, unutulmaması, teşekkür edilmesi ve nankörlük edilmemesidir." *13022

Ebu Basir: "İmam Sadık'a (a.s) "Allah'tan gerektiği gibi sakının" ayetini sordum, şöyle buyurdu: "Bu ayet neshedilmiştir." Ben şöyle arzettim: "Bu ayetin nasihi nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Allah'tan gücünüz yettiğince sakının." *13023 *13024

13021* Al-i İmran, 102
13022* el-Bihar, 70/291/31
13023* Teğabun, 16
13024* el-Bihar s. 70/287/12

Bölüm

Takvanın Anlamı

Resulullah (s.a.a): "Takvanın tümü bilmediğin şeyi öğrenmen ve bildiğin şeyle amel etmendir." *13025

İmam Ali (a.s): "Takva insanın kendisini günaha sürükleyen her şeyden sakınmasıdır." *13026

İmam Ali (a.s): "Her kim şehvetine hakim olursa takva sahibidir." *13027

İmam Sadık (a.s) kendisine, takvanın anlamı sorulunca şöyle buyurmuştur: "Takva Allah'ın sana emrettiği yerde yok olmaman ve Allah'ın seni sakındırdığı yerde de hazır bulunmamandır." *13028

İmam Sadık (a.s): "Sakin onların ağlaması seni kandırmasın. Zira takva kalplere dir." *13029
bak. el-Vera', 1822. Bölüm

13025* Tenbih'ul-Havatir, 2/120
13026* Gurer'ul-Hikem, 2162
13027* a. g. e. 8284
13028* el-Bihar, 70/285/8
13029* a. g. e. s.286/9

Bölüm

İnsanların En Takvalısı

Resulullah (s.a.a): "İnsanlardan en takvalı olanı lehine ve aleyhine olan şeylerde hakkı söyleyen kimsedir." *13030

Resulullah (s.a.a): "Allah'ın farzlarıyla amel et ki insanların en takvalısı olasın." *13031

Resulullah (s.a.a): "Her kim insanların en takvalısı olmayı severse Allah'a tevekkül etmelidir." *13032

bak. el-Vera', 1823. Bölüm

13030* Emali'es-Seduk, 27/4
13031* el-Bihar, 71/196/4
13032* Mean'il-Ahbar, 196/2

355. Konu: Tamah

1. Bölüm

Tamahı Kınama

5605.Resulullah (s.a.a): "Tamah hikmeti bilginlerin kalbinden çıkarır." *13033

5606.Resulullah (s.a.a): "Alimlerin ayaklarının üzerinde sabit kalamadıkları kaygan kaya parçası tamahtır." *13034

5607.Resulullah (s.a.a): "Tamahtan sakın. Şüphesiz tamah peşin bir fakirliktir." *13035

5608.İmam Ali (a.s): "Tamahkarlık sürekli köleliktir" *13036

5609.İmam Ali (a.s): "Herkim ömrünün günlerinde özgür yaşamak istiyorsa kalbinde tamaha yer

vermesin." * 13037

5610.İmam Ali (a.s): "Tamahkar insan zilletin esiridir." *13038

5611.İmam Ali (a.s): "Herkim tamah elbisesini giyinirse kendisini hor kılmıştır." *13039

5612.İmam Ali (a.s): "Tamahkardan daha zelili mevcut değildir." *13040

5613.İmam Ali (a.s): "Aklın en çok helak olduğu yerler, tamahların parlaklığı altındadır." *13041

5614.İmam Ali (a.s): "Günahlardan sakınma ve tamah bir araya gelmez." *13042

5615.İmam Bakır (a.s): "Tamahın kendisini sürüklediği kul kötü bir kuldur." *13043

5616.İmam Kazım (a.s), Hişam'a verdiği öğütte şöyle buyurmuştur: "Tamahtan sakın ve insanların elinde olan şeye göz dikme. Yaratıklar hakkında tamahı öldür. Şüphesiz tamah her zilletin anahtarıdır. Akli çalar, mürüvvetleri öldürür, yüz suyunu kirletir ve ilmi ortadan kaldırır." *13044

5617.İmam Hadi (a.s): "Tamah çirkin bir haslettir." *13045

5618.İmam Askeri (a.s): "Müminde kendisini horluğa sürükleyen bir isteğin olması ne de çirkindir." *13046

bak. 96. konu, el-Hırs

- 13033* Kenz'ul Ummal, 7576
- 13034* Tenbih'ul Havatir, 1/49
- 13035* Kenz'ul Ummal, 8852
- 13036* Nehc'ul Belağa, 180. hikmet
- 13037* Tenbih'ul Havatir, 1/49
- 13038* Şerh-i Nehc'ul Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 19/50
- 13039* Şerh-i Nehc'ul Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/84
- 13040* Gurer'ul Hikem, 10593
- 13041* a.g.e, 19/41
- 13042* Gurer'ul Hikem, 10578
- 13043* el-Kafi, 2/320/2
- 13044* el-Bihar, 78/315/1
- 13045* ed-Durret'ul Bahire, 42
- 13046* el-Bihar, 78/374/35

2. Bölüm

Övülmüş Tamah

"Bedenlerini yataklardan uzak tutup korkarak ve umarak Rablerine yalvaranlar ve verdiğimiz rızıklardan infak edenler..." *13047

"Rabbimizin bizi iyi milletle birlikte bulundurmasını umarken niçin Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım?" dediklerini görürsün." *13048

5619.İmam Seccad (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Ey efendim! Günahlarıma bakınca dehşete kapılıyorum, senin affına bakınca da tamaha kapılıyorum." *13049

5620.İmam Seccad (a.s), hakeza şöyle buyurmuştur: "Ey Allah'ım! Eskiden beri sana olan ümit sebebiyle ve sende var olan büyüklük nedeniyle ve kendine farz kıldığın yumuşaklık ve rahmet sebebiyle senden diliyorum." *13050

- 13047* Secde, 16
- 13048* Maide, 84
- 13049* el-Bihar, 98/83/2
- 13050* İkbâl'ul A'mal, 1/168

356. Konu: Tanıklık-Şahitlik

3. Bölüm

Adil Şahitlik

"Ey iman edenler! Allah için adaleti ayakta tutup gözeten şahitler olun. Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adaletsizliğe sürüklemesin; adil olun; bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'tan sakının, doğrusu Allah işlediklerinizden haberdardır." *13051

5621.Resulullah (s.a.a): "Ben adilim ve ben sadece adalet üzere tanıklıkta bulunurum." *13052

5622.İmam Ali (a.s): "Adalet şahadetin /tanıklığın ruhudur." *13053

13051* Maide, 8

13052* Kenz'ul Ummal, 17735

13053* Gurer'ul Hikem, 356

4. Bölüm

Tanıklık Etmeye Teşvik

"Şahitliklerinizi Allah için ayakta tutun." *13054

"Şahitler çağırıldıkları zaman kaçınmasınlar." *13055

5623.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir Müslüman'ın hakkını ihya etmek için hak üzere tanıklık ederse kıyamet günü yüzünün nuru göz alabildiğince uzadığı bir halde getirilir ve yaratıklar onu ismi ve soyu ile tanırlar." *13056

5624.İmam Sadık (a.s), hakeza "Şahitler... kaçınmasınlar" ayetinin tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Birisinin tanıklık etmeye davet edildiğinde, "Ben sizin için tanıklıkta bulunmam" demesi doğru değildir." *13057

5625.İmam Sadık (a.s): "Tanıklıkta bulunmaya çağırıldığında icabet et." *13058

13054* Mearic, 33

13055* Bakara, 282

13056* el-Bihar, 104/311/9

13057* Tefsir i Ayyaşi, 1/156/524

13058* et-Tehzip, 6/275/752

5. Bölüm

Tanıklığı Gizlemek

"Allah tarafından kendisinde bulunan bir tanıklığı gizleyenden daha zalim kim vardır?" *13059

"Şahitliği gizlemeyin, onu kim gizlerse şüphesiz kalbi günah işlemiş olur. Allah işlediklerinizi bilir." *13060

5626.Resulullah (s.a.a): "Her kim tanıklığa çağırıldığında onu gizlerse yalan yere tanıklıkta bulunan kimse gibi olur." *13061

5627.Resulullah (s.a.a): "Her kim şahadetinden döner ve onu gizlerse Allah yaratıklarının önünde ona kendi etini yedirir ve dilini çiğnediği bir halde cehenneme gider." *13062

13059* Bakara, 140

13060* Bakara, 283

13061* Kenz'ul Ummal, 17743

13062* Sevab'ul A'mal, 333

6. Bölüm

Tanıklıkları Kabul Edilen Kimseler

5628.İmam Ali (a.s) Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Bil ki bir günah sebebiyle kendisine had uygulanıp ta, tövbe etmeyen ya da yalan yere tanıklık etmekle meşhur olan veya kendisi hakkında kötü zanda bulunulan kimse dışında tüm Müslümanlar birbirine karşı adil sayılmaktadır." *13063

5629.İmam Sadık (a.s): "Fasıkın şahadetini sadece kendi aleyhine olduğu takdirde kabul ederim." *13064

5630.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) ne söven kimsenin, ne kötü laf konuşan kimsenin ve ne de dini açıdan rezil rüsva olan kimsenin şahadetini kabul ederdi." *13065

13063* el-Fakih, 3/15/3243

13064* el-Kafi, 7/395/5

13065* a. g. e s. 396/7

7. Bölüm

Şahadette Bulunmanın Adabı

5631.Resulullah (s.a.a) kendisine şahadet hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Güneşi görüyor musun? Konu bu kadar (güneş kadar) açık olduğu takdirde şahadette bulun. Aksi takdirde şahadette bulunmaktan sakın." *13066

5632.İmam Sadık (a.s): "Olayı elinin içi gibi tanıdığın takdirde şahadette bulun." *13067

13066* Vesail'uş Şia, 18/250/3

13067* el-Kafi, 7/383/3

357. Konu: Tebliğ-Davet

8. Bölüm

Tebliğin Önemi

"İman edenler toptan savaşa çıkmamalıdır. Her topluluktan bir taifenin dini iyi öğrenmek ve topluluklarını geri döndüklerinde uyarmak üzere geri kalmaları gerekli olmaz mı? Böylece belki yanlış hareketlerden çekinirler." *13068

5633.Resulullah (s.a.a): "Bilin ki ben sözü yeniledim: Mutlaka namaz kılın, zekat verin, iyiliği emredin ve kötülükten sakındırın. Bilin ki şüphesiz iyiliği emretmenin ve kötülükten sakındırmanın başı; sözümlü sebebiyle sakınmanız, onu

5634.burada hazır olmayana ulaştırmanız, ona kabul etmesini emretmeniz, muhalefetten sakındırmanızdır. Şüphesiz bu aziz ve celil olan Allah'tan ve benden bir emirdir." *13069

5635.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Allah'ın senin elinle birini hidayet etmesi senin için güneşin üzerine doğduğu her şeyden daha hayırlıdır."*13070

5636.Resulullah (s.a.a): "Kullarına Allah'ı sevdiren ki Allah da sizleri sevsin." *13071

5637.Resulullah (s.a.a): "Her kim eliyle birini Müslüman kılsa cennet ona farz olur." *13072

5638.Resulullah (s.a.a): "Hidayete davet eden her davetçi için kendisine uyan kimsenin sevabının bir benzeri vardır ve onların sevabından da hiçbir şey eksilmez." *13073

5639.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en hayırlıları insanları Allah-u Teala'ya davet eden ve kullarına Allah'ı sevdiren kimsedir." *13074

5640.Şerir bin Sabık et-Tiflisi, Hammad Semenderi'den naklen: "Ebu Abdillah Cafer bin Muhammed'e (a.s) şöyle arzettim: "Şüphesiz ben şirk beldelerine gidiyorum. Şüphesiz yanımda olan birisi: "Eğer orada ölürsen onlarla birlikte haşrolursun." O: "İmam bunun üzerine bana şöyle buyurdu: "Ey Hammad! Sen oradayken emrimizi hatırlatıyor ve emrimize davet ediyor musun?" O: "Ben, "Evet" diye arzettim. İmam şöyle buyurdu: "Sen bu şehirlerde -İslam şehirlerinde- iken emrimizi zikrediyor ve emrimize davet ediyor musun?" O: "Ben, "Hayır" diye arzettim. İmam bana şöyle buyurdu: "O halde şüphesiz sen orada ölürsen tek ümmet olarak haşrolursun ve nurun senin önünden hareket eder." *13075

bak. el-Ma'ruf (2), 1284. Konu

- 13068* Tevbe, 122
13069* el-İhticac, 1/157/32
13070* el-Mustedrek ala's-Sahihyn, 3/291/6537
13071* el-Mu'cem'ul Kebir, 8/91/7461
13072* a.g.e, 17/285/786
13073* el-Muvatta, 1/218/ 41
13074* Kenz'ul Ummal, 28779
13075* el-Emali, li't Tusi, 46/54

9. Bölüm

Davetçiyeye Farz Olan Şey

1- Dinde Derinleşme

5641.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz aziz ve celil olan Allah'ın dinine sadece, onu tüm boyutlarıyla ihata edebilen kimse yardım edebilir." *13076

2- Ehl-i Beyt'in (a.s) Sözüne İstinad Etmek

5642.Abdusselam b. Salih Herevi: "Ebe'l Hasan Rıza'nın (a.s) şöyle buyurduğunu işittim: "Allah emrimizi (işimizi) ihya eden kula rahmet etsin." Ben ona şöyle arzettim: "İnsan nasıl emrinizi ihya eder?" İmam şöyle buyurdu: "İlmimizi öğrenir ve onu insanlara öğretir. Şüphesiz insanlar sözümlüğün güzelliklerini bilecek olurlarsa mutlaka bize uyacaklardır." *13077

3- İhlas

"Ben buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ecrim ancak âlemlerin Rabbine aittir." *13078

5643.Resulullah (s.a.a): "Kul bir konuşma yaptığında aziz ve celil olan Allah mutlaka bu konuşmayla neyi kastettiğini kendisine soracaktır." *13079

- 13076* el-Firdevs, 1/234/897
13077* Meain'il Ahbar, 180/1
13078* Şuara, 145
13079* ez-Zuhd, li İbn-i Hanbel, 391

4- Cesaret

"Allah'ın göndermiş olduklarını tebliğ edenler, Allah'tan korkarlar ve O'ndan başka kimseden korkmazlar. Allah hesap gören olarak yeter." *13080

5644.Resulullah (s.a.a): "Hakkı söyle ve Allah yolunda kınayanların kınamasından çekinme." *13081

5645.Resulullah (s.a.a): "Sizden birisine hakkı gördüğünde veya hakka şahit olduğunda insanlardan korkusu hakkı söylemesine engel olmasın. Şüphesiz ki hakkı söylemesi veya önemli bir şeyi zikretmesi ne ecelini yakınlaştırır ve ne rızkını uzaklaştırır." *13082

5- Doğruluk

5646.İmam Sadık (a.s) Misbahu's Şeria'da yer aldığına göre şöyle buyurmuştur: "Öğütlerin 5647.en güzeli sözün doğruluk ve amelin ihlas haddini aşmadığı öğüttür." *13083

5648.Amr bin Ebi'l Mikdam: "Ebu Cafer (a.s) yanına ilk vardığımda şöyle buyurdu: "Hadis öğrenmeden önce doğruluğu öğreniniz." *13084

- 13080* Ahzab, 39
13081* Hilyet'ul Evliya, 1/241
13082* Musned-u Ahmed İbn-i. Hanbel, 4/102/11474
13083* Misbah'uş Şeria, 395
13084* el-Kafi, 2/104/4

6- Yumuşaklık

5649.Resulullah (s.a.a): "Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Sakinleştirin, nefret ettirmeyin." *13085

5650.Resulullah (s.a.a): "Ben risaleti tebliğ etmekle emrolunduğum gibi insanlarla iyi geçinmekle de emrolundum." *13086

5651.İmam Sadık (a.s) Ömer bin Hanzala'ya şöyle buyurmuştur: "Ey Ömer! Şiilerimize (ağır) yük yüklenme ve onlarla iyi geçin. Şüphesiz ki insanlar kendilerine yüklenen şeyi yüklenmezler." *13087

7- Öğüt

"Size Rabbimin sözlerini bildiriyorum. Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm." *13088

5652.İmam Ali (a.s) yüce Peygamber'in (s.a.a) fazileti hakkında şöyle buyurmuştur: "Allah onu insanlar şaşkınlık içinde delalete düşmüşken gönderdi. Fitneye dalmışlar, heva ve hevesleri onları azdırmıştı...O (Hz. Muhammed) öğüt vermek için çok uğraştı, doğru yolda yürüdü, onları hikmete ve güzel öğüde davet etti." *13089

- 13085* Sahih-ul Buhari, 5/2269/5774
- 13086* Tuhef'ul Ukul, 48
- 13087* el-Kafi, 8/334/522
- 13088* A'raf, 68
- 13089* Nehc'ul Belağa 95. Hutbe

8-Dil ve Kalp Birliği

5653.İmam Ali (a.s) kendisine isnat edilen hikmetli bir sözünde şöyle buyurmuştur: "Söz kalpten çıkınca kalbe oturur. Dilden çıkınca kulaklardan öteye geçmez." *13090

9- Amelle Tebliğ

5654.İmam Sadık (a.s): "Sizden çaba, doğruluk ve sakınma görmesi için insanları iyiliğe, dilleriniz dışında davet ediciler olunuz." *13091

5655.İmam Sadık (a.s): "Allah birer ışık ve meşale olan topluluğa merhamet etsin. Onlar amelleriyle bizlere davet ettiler ve güçleri yettiğince çaba gösterdiler." *13092
bak. el-Ma'ruf (2), 1287. Bölüm

- 13090* Şerh-u Nehc'il Belağa li İbn-i Ebi'l Hadid, 20/287/279
- 13091* el-Kafi, 2/105/10
- 13092* Tuhef'ul Ukul, 301

358. Konu: Tecrübe

10. Bölüm

Tecrübe

5656.İmam Ali (a.s): "Tecrübeler faydalanılan ilimlerdir." *13093

5657.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s): "Kalbin katılmasından ve düşüncen meşgul olmadan seni edeb ve terbiye etmeye koyuldum ki sağlam düşüncenle tecrübe sahiplerinin bulduğu ve denediği işlere yönelesin, arama meşakkatinden kurtulasın ve tecrübe ilacını bulmaktan muaf tutulasın." *13094

5658.İmam Ali (a.s): "İşleri tecrübe etmeyen aldanır." *13095

5659.İmam Ali (a.s): "Tecrübesi sağlam olan helak oluştardan salim kalır. Her kim de tecrübelerden müstağni olursa işlerinin sonucunu göremez." *13096

5660.İmam Ali (a.s): "Edep ve terbiye eden kimse için tecrübeler yeterlidir." *13097

5661.İmam Ali (a.s): "İnsanın görüşü tecrübesi ölçüsündedir." *13098

5662.İmam Sadık (a.s): "Tecrübesi az ve başına buyruk kimse hiçbir riyasete ihtiras duymamalıdır." *13099

- 13093* Gurer'ul-Hikem, 1036
13094* Tuhef'ul-Ukul, 70
13095* el-Bihar, 77/420/40
13096* Gurer'ul-Hikem, 8040-8680
13097* a. g. e. 7016
13098* a.g.e, 5426
13099* el-Hisal, 434/20

11. Bölüm

Tecrübe ve Akıl

5663.İmam Ali (a.s): "Akıl, ilim ve tecrübeler ile çoğalan bir bilinçtir." *13100

5664.İmam Ali (a.s): "Akıl, tecrübeleri korumaktır." *13101

- 13100* El-Hisal, 1717
13101* a. g. e, 673

359. Konu: Teklif

12. Bölüm

Teklif

5665.İmam Ali (a.s): "Bilesiniz ki, sorumluluğunuz azdır, ama ecri büyüktür. Allah'ın nehyettiği azgınlığın, düşmanlığın, kötülüğün korkulacak bir cezası olmasaydı bile, ondan kaçınmakta o kadar sevap vardır ki, onu elde etmeye çalışmakta bir mazeret/bahane olamaz." *13102

5666.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah, kullarına irade ve ihtiyar ile emretti; onları korkutarak nehyetti; onlara kolay olanı teklif etti; zor olanla yükümlü tutmadı; aza, çok şeyle karşılık verdi; mağlup olduğundan O'na karşı isyan edilmemiş ve icbarla da emrine uyulmamıştır. Peygamberleri oyun olsun diye göndermemiş; kitabı kullarına abes olarak indirmemiş; gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları da boş yere yaratmamıştır: "İşte bu kafir olanların zannıdır; ateşten (görecekları azaptan) dolayı vay kafirlerin haline!" *13103 *13104

- 13102* Nehc'ul-Belağa, 51. mektup
13103* Sad, 27
13104* Nehc'ul Belağa, 78. Hikmet

13. Bölüm

Allah Kimseye Taşıyamayacağı Yükü Yüklemez

Allah kimseye taşıyamayacağı yükü yüklemeyiz." *13105

5667.Resulullah (s.a.a): "Dokuz haslet (in cezası) ümmetinden kaldırılmıştır: Hata, unutkanlık, bilmedikleri şey, güçlerinin yetmediği şey, mecbur oldukları şey, zorlandıkları şey, kötüye yorumlamak, yaratılıştaki tefekkür vesvesesi ve dilleriyle veya elleriyle aşikar kılmadıkları müddetçe haset." *13106

5668.İmam Sadık (a.s): "Kullar, güçlerinin yettiği dışında bir şeyle emrolunmamışlardır. O halde insanların emrolundukları her şeye güçleri yeter. Güçlerinin yetmediği şey onların sorumluluğundan kaldırılmıştır." *13107

13105* Bakara, 256
13106* el-Kafi, 2/463/2
13107* et-Tevhid, 347/6

360. Konu: Tembellik

14. Bölüm

Tembellik

5669.İmam Ali (a.s): "Başarının afeti tembelliktir." *13108

5670.İmam Ali (a.s): "Mümin kalıcı şeylere rağbet eder ve yok olucu şeylerden yüz çevirir...Tembellikten uzaktır ve sürekli sevinçli ve neşat içindedir." *13109

5671.İmam Ali (a.s): "Tembellik ahireti bozar." *13110

5672.İmam Ali (a.s): "Herkim ihmalkarlık ederse hakları zayi eder." *13111

5673.İmam Ali (a.s): "Tembellik ihmalkarlıktan doğar." *13112

5674.İmam Ali (a.s): "Azim ve irade ile ihmalkarlığa karşı savaş açın." *13113

5675.İmam Ali (a.s): "İşi ertelemek tembelliğin nişanesidir." *13114

5676.İmam Bakır (a.s): "Tembellik din ve dünyaya zarar verir." *13115

5677.İmam Bakır (a.s): "Ben dünya işleri hususunda tembellik eden kimseden nefret ederim. Herkim dünya işinde tembellik ederse, ahiret işinde daha da tembeldir." *13116

5678.İmam Sadık (a.s): "İşin düşmanı tembelliktir." *13117

5679.İmam Sadık (a.s), çocuklarından birine şöyle buyurmuştur: "Tembellik ve usangaçlıktan sakın. Zira ki bu iki haslet seni dünya ve ahiret nasibinden alıkoyar. " *13118

13108* Gurer'ul-Hikem, 3968
13109* el-Bihar, 78/26/92
13110* Mustedrek'ul-Vesail, 13/45/14695
13111* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 19/70
13112* Gurer'ul-Hikem, 9284
13113* a. g. e. 5927
13114* Gurer'ul-Hikem, 4471
13115* el-Bihar, 78/180/64
13116* el-Kafi, 5/85/4
13117* el-Kafi, 5/85/1
13118* el-Kafi, 5/85/2

361. Konu: Temizlik

15. Bölüm

Temizliğe Teşvik

5680.Resulullah (s.a.a.): "Şüphesiz Allah temizdir ve temiz kimseleri sever. Allah paktır, pak olanları sever." *13119

5681.Resulullah (s.a.a.): "Bu bedenleri temiz kılınız ki Allah da sizleri temiz kılsın. Zira kul gece temiz bir bedenle yatınca bir melek elbisesinin içinde onunla uyur ve gece bir taraftan diğer bir tarafa dönünce de o melek şöyle der: "Allahım! Kulunu başışla. Zira bu temiz bir bedenle uyumuştur." *13120

5682.Resulullah (s.a.a): "Pis kul ne de kötüdür." *13121

5683.Resulullah (s.a.a): "Pis ve kirli kimseler helak olmuştur." *13122

5684.Resulullah (s.a.a) saçları karışık, elbisesi kırışık ve üstü başı kötü birisini gördüğünde şöyle buyurmuştur: "Dünya metasından faydalanmak ve nimeti ifşa etmek de dindedir." *13123

5685.Resulullah (s.a.a): "Çöpü kapının arkasına toplamayın. Zira şeytanın yuvası olur." *13124

5686.Resulullah (s.a.a): "Geceleyn çöpü kapınızda tutmayın ve onu gündüz evinizden dışarıya nakledin. Zira çöp şeytanın oturağıdır." *13125

5687.Cabir b. Abdillah: "Allah Resulü (s.a.a) yanımıza geldi, gözü saçları birbirine karışmış birine ilişince şöyle dedi: "Acaba bu şahıs saçlarını düzelterek bir şey bulamadı mı?" Kirlî elbise giyen başka birini gördüğünde de şöyle buyurdu: "Acaba bu şahıs, elbisesini yıkayacak bir su bulamadı mı?" *13126

5688.İmam Ali (a.s): "Kendinizi insanların rahatsız olacağı kötü kokudan su ile temizleyin. Kendinize iyi bakın zira Allah-u Teala insanların kendisiyle oturup rahatsız olduğu kirlî kimseden nefret eder." *13127

5689.İmam Ali (a.s): "Odalarınızı örümcek ağlarından temizleyin, çünkü onları bırakmak fakirlik meydana getirir." *13128

5690.İmam Bakır (a.s): "Evleri süpürmek fakirliği ortadan kaldırır." *13129

5691.İmam Sadık (a.s): "Bulaşıkları yıkamak ve evin önünü süpürmek rızık getirir." *13130

- 13119* Sunen-ut Tirmizi, 2799
- 13120* Kenz'ul-Ummal, 26003
- 13121* el-Kafi, 6/439/6
- 13122* Kenz'ul-Ummal, 7422
- 13123* el-Kafi, 6/439/5
- 13124* Vesail'uş-Şia, 3/572/3
- 13125* el-Fakih, 4/5/4968
- 13126* Sunen-u Ebi Davud, 4062
- 13127* el-Hisal, 260/10
- 13128* Vesail'uş-Şia, 3/575/2
- 13129* a.g.e, 571/2
- 13130* el-Hisal, 54/73

16. Bölüm

İslam ve Temizlik

5692.Resulullah (s.a.a): "Kendinizi mümkün olan her vesileyle temizleyiniz. Zira Allah-u Teala İslam'ı temizlik üzere bina etmiştir ve cennete temiz olanlar dışında hiç kimse giremez." *13131

5693.Resulullah (s.a.a): "Allah temiz abidi sever." *13132

5694.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir elbise giyerse onu temiz tutmalıdır." *13133

5695.İmam Ali (a.s): "Temiz elbise hüzün ve kederleri giderir ve namazın temizliğine sebep olur." *13134

5696.İmam Rıza (a.s): "Temizlik peygamberlerin ahlakındandır." *13135
bak. 256. konu, et-Taharet

- 13131* Kenz'ul-Ummal, 26002
- 13132* a. g. e. 26000
- 13133* el-Kafi, 6/441/3
- 13134* a.g.e, 444/14
- 13135* el-Bihar, 78/335/4

362. Konu: Teslimiyet

17. Bölüm

Teslim

"Hayır; Rabbine and olsun ki, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem tayin edip, sonra senin verdiğin hükmü içlerinde bir sıkıntı duymadan tamamen kabul etmedikçe iman etmiş olmazlar." *13137

5697.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Allah-u Teala Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Sen istiyorsun ve ben de istiyorum, ama benim istediğim şey olmaktadır. O halde eğer benim istediğime teslim olursan senin isteğini de temin ederim. Ama eğer benim isteğime teslim olmazsan, seni isteklerin hususunda sıkıntıya düşürürüm ve neticede sadece benim istediğim olur." *13138

5698.İmam Bakır (a.s): "İnsanlardan Allah'ın kaza ve kaderine teslim olmaya en müstahak olanı, Allah'ı tanıyan kimsedir." *13139

5699.İmam Bakır (a.s): "Biz, sevdiğimiz insanlar hakkında hiçbir sıkıntı ve musibet görmemeyi severiz. Ama Allah'ın emri gelirse o zaman Allah'ın sevdiği şeye teslim oluruz." *13140

5700.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Müminin mümin olduğu nereden bilinir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah karşısında ki teslimiyetten ve kendisine ulaşan sevdiği veya sevmediği olaylardan hoşnutluktan tanınır." *13141

5701.İmam Sadık (a.s): "Allah Resulü (s.a.a) hiçbir zaman, geçen hiçbir iş hususunda, "Keşke bundan başkası olsaydı" demezdi." *13142

5702.İmam Sadık (a.s): "Kul, "Maşallah la hevle vela kuvvete illa billah" (sadece Allah'ın dediği olur. Allah'tan başka güç ve kudret yoktur) dediğinde Allah şöyle buyurur: "Ey meleklerim! Kulum bana teslim oldu. Ona yardım edin ve ona iyi bakın ve hacetini karşılayın." *13143

13137* Nisa, 65

13138* el-Bihar, 82/136/22

13139* a. g. e. 71/153/63

13140* a.g.e, 46/301/44

13141* a. g. e. 2/205/91

13142* Tenbih'ul Havatir, 2/185

13143* el-Bihar, 93/190/25

363. Konu: Tevazu-Alçak Gönüllülük

18. Bölüm

Tevazu

5703.Resulullah (s.a.a): "Ne oluyor da ibadetin tatlılığını sizde göremiyorum?" Şöyle arzettiler: "İbadetin tatlılığı nedir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Tevazudur." *13144

5704.Resulullah (s.a.a): "İnsanların Allah'a kullukta en üstün olanı büyük olduğu halde tevazu gösteren kimsedir." *13145

5705.Resulullah (s.a.a): "Bir noksanlığı veya eksikliği olmaksızın Allah-u Teala'ya tevazu gösteren ve bir horluk ve sefaleti olmaksızın kendisini zelil kılan kimseye ne mutlu!" *13146

5706.İmam Ali (a.s): "Tevazu gibi hiçbir soy şerafeti yoktur." *13147

5707.İmam Ali (a.s): "Şerafetli insanın süsü tevazudur." *13148

5708.İmam Ali (a.s): "Tevazu faziletleri yayar." *13149

5709.İmam Ali (a.s): "Mütevazi ol! Zira ki tevazu en büyük ibadetlerdendir." *13150

5710.İmam Ali (a.s): "İnsana tevazu olarak kendi ölçüsünü bilmesi yeter." *13151

5711.İmam Ali (a.s): "Her kim bir zenginın yanına gider ve zenginliği sebebiyle ona tevazu gösterirse dininin üçte ikisi ortadan kalkar." *13152

5712.İmam Ali (a.s): "Allah'ın mükafatını elde etmek için, zenginin fakire gösterdiği tevazu ne kadar da güzeldir. Bundan daha güzeli ise, fakirlerin Allah'a dayanarak zenginlere karşı alçalmamalarıdır." *13153

5713.İmam Rıza (a.s): "Tevazu insanların sana davranmasını istediğin şekilde onlara davranmandır." *13154

5714.İmam Askeri (a.s): "Tevazu haset edilmeyen bir nimettir." *13155

- 13144* Tenbih'ul-Havatir, 1/201
- 13145* el-Bihar, 77/179/10
- 13146* Tenbih'ul-Havatir, 2/66
- 13147* Nehc'ul-Belağa, 113. hikmet
- 13148* el-Bihar, 75/120/11
- 13149* Gurer'ul Hikem, 522
- 13150* el-Bihar, 75/119/5
- 13151* a. g. e.78/80/66
- 13152* Nehc'ul-Belağa, 228. hikmet
- 13153* a. g. e. 406. hikmet
- 13154* el-Kafi- 2/124/13
- 13155* Tuhef'ul-Ukul, 489

19. Bölüm

Tevazunun Alametleri

5715.İmam Sadık (a.s): "İnsanın bir mecliste makamından daha aşağı bir yerde oturması onun tevazusundandır." *13156

5716.İmam Sadık (a.s) babalarından naklen şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz insanın meclisin alt tarafında oturmaya razı olması, karşılaştığı kimseye selam vermesi, haklı bile olsa cedelleşmeyi terketmesi ve takva üzere övülmeyi sevmemesi insanın tevazusundandır." *13157

- 13156* el-Kafi, 2/123/9
- 13157* el-Bihar, 75/118/3

20. Bölüm

Tevazunun Meyveleri

5717.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz tevazu, sahibinin yüceliğini artırır. O halde mütevazi olun ki Allah sizlere yücelik bağışlasın." *13158

5718.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah için mütevazi olursa Allah onu yüceltir. O halde o kendi gözünde küçük ama insanların gözünde büyük olur. Her kim de büyüklük taslarsa Allah onu küçültür, böylece insanların gözünde küçük ve kendi gözünde büyük olur. İnsanların gözünde köpek ve domuzdan daha aşağı olur." *13159

5719.İmam Ali (a.s): "Tevazunun meyvesi sevgi, kibrin meyvesi ise sövgüdür." *13160

5720.İmam Ali (a.s): "Tevazu, bedenine heybet elbisesini giydirir." *13161

5721.İmam Ali (a.s): "Tevazuyla işler düzene girer." *13162

5722.İmam Ali (a.s): "Tevazu fazileti yayar, tekebbür ise rezaletleri açığa çıkarır." *13163

5723.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz ekin toprakta biter, kaya parçası üzerinde bitmez. Hikmette işte böyledir. Mütevazi kimsenin kalbinde bayındır olur. Kibirli ve zorba kimsenin kalbinde bayındır olmaz. Һıra Allah tevazuyu aklın aracı, tekebbürü ise cehaletin aracı kılmıştır." *13164

5724.İmam Kazım (a.s): "Allah mütevazi kimseyi tevazusu ölçüsünce yücelmez. Lakin kendi azameti ve yüceliği ölçüsünce onlara yücelik bağışlar." *13165

- 13158* el-Kafi, 2/121/1

- 13159* Kenz'ul Ummal, 5737
13160* Gurer'ul Hikem, 4613, 4614
13161* el-Bihar, 77/287/1
13162* Gurer'ul-Hikem, 4302
13163* a. g. e. 522, 523
13164* el-Bihar, 78/312/1
13165* Tuhef'ul-Ukul, 399

21. Bölüm

Tevazulu Olmaya Katkıda Bulunan Şeyler

5725.İmam Ali (a.s): "Tevazuya ulaşmak hususunda sadece göğüs esenliğinden yardım almak mümkündür." * 13166

5726.İmam Ali (a.s): "Tevazu ilmin meyvesidir." *13167

5727.İmam Ali (a.s): "Allah'ın yüceliğini, azametini bilenlerin büyüklük taslamamaları gerekir. O'nun büyüklüğünü tanıyanların yücelmeleri, ancak ona karşı tevazu göstermeleriyle mümkün olur." *13168

- 13166* el-Bihar, 78/7/59
13167* Gurer'ul-Hikem, 301
13168* Nehc'ul-Belağa, 147. Hutbe

364. Konu: Tevekkül

22. Bölüm

Tevekkül

"İş hakkında onlara danış, fakat karar verdin mi Allah'a güven, doğrusu Allah tevekkül edenleri sever." * 13169

"Ölümsüz, diri olan Allah'a güven, O'nu överek tespih et. Kullarının günahlarından haberdar olarak kendisi yeter." * 13170

5728.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İmanın dört rüknü vardır: Allah'a tevekkül, işleri Allah'a havale etmek, Allah'ın kazasından hoşnut olmak, aziz ve celil olan Allah'ın emirleri karşısında teslimiyette bulunmak." * 13171

5729.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Tevekkül sağlam bir kaledir." *13172

5730.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah'a tevekkül her türlü kötülükten ve her türlü düşmanlıktan korunma sebebidir." *13173

5731.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Yakinin gerçeği tevekküldedir." * 17174

- 13169* Al-i İmran, 159
13170* Furkan, 58
13171* el-Kafi, 2/47/2
13172* Gurer'ul Hikem, 544
13173* el-Bihar, 78/79/56
13174* Gurer'ul Hikem, 6484

23. Bölüm

Tevekkülün Anlamı

"Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur; eğer sizi yardımsız bırakırsa, O'ndan başka size yardım edecek kimdir? İnananlar yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." * 13175

"De ki: "Allah'ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez. O bizim mevlamızdır, iman edenler Allah'a güvensin." *13176
bak. Fatır, 2, 10; Zümer, 38; Şura, 10; Fetih, 11; Teğabun, 13; Cin, 22; En'am, 80; Ahzab, 17

5732.Cebrail (a.s) kendisinden Allah'a tevekkülü soran Peygambere (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Bir yaratığın sana ne zarar ne de fayda veremeyeceğini, sana bir şeyi vermeyeceğine ve sana bir şeyin ulaşmasına engel olamayacağını bilmek ve yaratıktan ümidini kesmektir. Kul böyle olunca artık Allah'tan başka hiç kimse için amel etmez. Ümidi ve korkusu Allah'tan başkası için olmaz. Allah'tan başka hiç kimseye tamah gözüyle bakmaz. İşte tevekkül budur." *13177

5733.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim dağ vurur ve muska taşırrsa tevekkülden uzaktır." *13178

5734.Ebu Basir İmam Sadık'tan (a.s) şöyle nakletmiştir: "Her şeyin bir haddi ve sınırı vardır." Ben (Ebu Basir) şöyle arzettim: "Fedan olayım! Tevekkülün had ve sınırı nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Yakindir." Ben şöyle arzettim: "Yakinin haddi ve sınırı nedir?" İmam şöyle buyurdu: "Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmamandır." *13179

13175* Al-i İmran, 160
13176* Tevbe, 51
13177* Mean'il-Ahbar, 261/1
13178* Sunen-u Ebi Mace, 3489
13179* el-Kafi, 2/57/1

24. Bölüm

Tevekkülün Meyvesi

"Allah'a güvenen kimseye O yeter. Allah, buyruğunu yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü var etmiştir." *13180

5735.Lokman (a.s) oğluna şöyle öğüt vermiştir: "Ey oğulcağızım! Aziz ve celil olan Allah'a itimat et ve ardından insanlar arasında araştı, bak; Allah'a itimat ettiği halde Allah'ın kendisini kurtarmadığı birisi var mıdır? Ey oğulcağızım! Allah'a tevekkül et ve insanlar arasında araştı, bir bak ki Allah'a tevekkül ettiği halde Allah'ın kendisine kifayet etmediği kimse kimdir?" *13181

5736.Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Herkim insanların en güçlüsü olmayı isterse Allah'a tevekkül etmelidir." *13182

5737.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'a tevekkül ederse zorluklar kendisine boyun eğe ve sebepler kendisine kolaylaşır." *13183

5738.İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Herkim Allah'a itimat ederse Allah ona sevinç gösterir ve herkim de Allah'a tevekkül ederse Allah işleri hususunda kendisine kifayet eder." *13184

5739.İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah'a tevekkül eden kimse asla mağlup olmaz ve Allah'a tevessül eden kimse de yenilmez." 13185

5740.İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Zenginlik ve izzet her tarafta gezer ve tevekkül yerini bulduklarında ise orayı vatan edinirler." *13186

5741.İmam Sadık (a.s), Muaviye b. Veheb'e şöyle buyurmuştur: "Herkime tevekkül verilirse ona yeterlilik verilmiştir."Sonra şöyle buyurmuştur: "Aziz ve celil olan Allah'ın kitabını okudun mu: "Herkim Allah'a tevekkül ederse o kendisine yeter." *13187

5742.İmam Cevad (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah-u Teala'ya itimat etmek, her değerli şeyin pahasıdır ve her yüce şeye ulaşma basamağıdır." *13188
bak. el-Gina, 1443. Bölüm

13180* Talak, 3
13181* el-Bihar, 71/156/73
13182* Cami'ul-Ahbar 321/904
13183* Gurer'ul Hikem, 9028
13184* Cami'ul-Ahbar, 322/905
13185* a. g. e. 322/907
13186* el-Kafi, 2/65/3

13187* a. g. e. 2/65/6
13188* el-Bihar, 78/364/5

25. Bölüm Tevekkülün Adabı

5743. Resulullah (s.a.a) kendisine, "Devemin dizini bağlayıp sonra mı Allah'a tevekkül edeyim yoksa onu bırakıp da öyle mi tevekkül edeyim? diyen birisine şöyle buyurmuştur: "Dizlerini bağla ve tevekkül et." *13189

5744. Resulullah (s.a.a) ekin ekmediklerini gören bir topluluğa şöyle buyurmuştur: "Sizler kimsiniz?" Onlar şöyle arzettiler: "Biz tevekkül edenleriz." Peygamber şöyle buyurdu: "Hayır, sizler (tevekkül) edenler değil, yük olanlarsınız." *13190

5745. İmam Ali (a.s) Cemal savaşında sancağı verdiği oğlu Muhammed b. Hanefiyye'ye şöyle buyurmuştur: "Dağlar yerinden ayrılrsa sen yerinden ayrıılma, dişini sık, başını Allah'a emanet et, ayağını yere bas ve diren, gözünü ordunun ta sonuna dik, gözünü kıs ve bil ki yardım ve zafer ancak münezzehten Allah katından dır." *13191

5746. İmam Ali (a.s) salim oldukları halde caminin bir köşesinde oturduklarını gördüğü bir topluluğa şöyle buyurmuştur: "Sizler kimsiniz?" Onlar şöyle arzettiler: "Biz tevekkül edenleriz." İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Hayır sizler yük olan asalaksınız." *13192

5747. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Helal rızık elde etmeyi talep etmeyi terketme. Zira helal rızık sana dinin hususunda daha çok yardımcı olur. Bineğini bağla ve tevekkül et." *13193

5748. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'tan sakınırsa Allah ona bir çıkış yolu taktir eder ve onu hesaba katmadığı yerden rızıklandırır" ayeti nazil olduğunda Allah Resulü'nün (s.a.a) bir grup ashabı kapılarını kapatarak ibadete koyuldular ve şöyle dediler: "Bize kifayet edilmiştir (rızıkımız garantilenmiştir)" Peygamber (s.a.a) bu olayı işittiğinde onlara birini gönderdi ve şöyle buyurdu: "Sizleri bu işi yapmaya hangi şey yönlendirmiştir?" Onlar şöyle dediler: "Ey Allah'ın Resulü! Rızıkımız garantilenmiştir. Bu yüzden ibadete yöneldik." Peygamber şöyle buyurdu: "Bilin ki her kim böyle yaparsa duası müstecap olmaz. Rızıkınızı talep etmeye koyulun." *13194

13189* Sunen-ut Tirmizi, 2517
13190* Mustedrek'ul-Vesail, 11/217/12789
13191* Nehc'ul-Belağa, 11. hutbe
13192* Mustedrek'ul-Vesail, 11/220/12798
13193* Emali'et-Tusi, 193/326
13194* el-Kafi, 5/84/5

26. Bölüm

Allah'tan Gayrisine

Yönelmek

5749. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah'tan başka hiç kimseye dayanma. Aksi taktirde Allah seni o kimseye havale eder." *13195

5750. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Bir yaratık benim yerime başka bir yaratığa sarılırsa gök ve yerin kapılarını yüzüne kaparım. Böylece beni çağırıldığında ona icabet etmem ve benden dilerse ona ihsanda bulunmam." *13196

5751. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kendine güvenmekten sakın. Zira bu şeytanın tuzaklarından en büyüğüdür." *13197

13195* Mustedrek'ul-Vesail, 11/217/12790
13196* Kenz'ul-Ummal, 8512
13197* Gurer'ul Hikem, 2678

365. Konu: Tıp

27. Bölüm

Tıp

5752. Resulullah (s.a.a) bir tabibe şöyle buyurmuştur: "Tabib, aziz ve celil olan Allah'tır ama sen merhametli bir arkadaşsın." *13198

13198* Kenz'ul Ummal, 28100, 28073

28. Bölüm

İnsanı Tabibe Müracaattan Müstağni Kılan Şey

5753. İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Oğulcağızım! Sana dört şey öğreteyim mi ki onlara riayet ettiğin taktirde tabipten müstağni olasın?" O şöyle arz etti: "Öğret ey Müminlerin Emiri!" "Acıkmadıkça yemek yeme, henüz iştahın varken yemekten el çek, yemeği iyi çiğne, uyumadan önce tuvalet ihtiyacını gider. Eğer bu nüktelere riayet edecek olursan tabibe müracaat etmekten müstağni olursun." *13201

5754. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hava soğumaya başladığında kendinizi soğuktan koruyunuz, sonunda ise onu karşılayınız. Zira soğuklar ağaçlara yaptığını bedenlere de yapar. Başlangıçta (ağaçların) yapraklarını yakar, sonunda ise yaprakları yeşertir." *13202

13201* el-Hisal, 229/67

13202* Şerh-i Nehc'ul Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/319

29. Bölüm

Tabibden Daha Hekim Kimse

5755. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Tecrübeli insan tabibden daha hekimdir." *13203

5756. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim tabiblik ederse Allah'tan korkmalı, hayırsever olmalı ve elinden gelen çabayı göstermelidir." *13204

13203* Gurer'ul Hikem, 1203

13204* Deaim'ul İslam, 2/144/503

366. Konu: Tırnak

30. Bölüm

Tırnakları Kısaltmak

5757. Resulullah (s.a.a): "Tırnakları kısaltmak büyük derdi önler ve rızkı çoğaltır." *13205

5758. İmam Bakır (a.s): "Tırnakları şu sebeple kısaltmak gerekir ki şeytanın yuvaları ve unutkanlığın kökenidirler." *13206

5759. İmam Sadık (a.s): "Şeytanın kendisiyle insana musallat olduğu en gizli ve gözükmeyen yol tırnakların altında yuvalamasıdır." *13207

13205* a. g. e. 6/54/3

13206* Bakara, 230

13207* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/85/27

31. Bölüm

Kadınları Tırnak Uzatmaya Teşvik Etmek

5760.el-Kafi kitabında Sekuni'den naklen Resulullah'ın (s.a.a) erkeklere şöyle buyurduğu yer almıştır: "Tırnaklarınızı uzatmayınız. Kadınlara ise şöyle buyurmuştur: "Tırnaklarınızı uzatınız; zira bu sizin için daha güzeldir." *13208

13208* İlel'uş Şerayi, 507/1

367. Konu: Ticaret

32. Bölüm

Ticaret

"Ey iman edenler! Mallarınızı karşılıklı rıza ile yapılan ticaret dışında batıl ile (haram ve haksızlıkla) aranızda yemeyin, birbirinizi öldürmeyin. Allah şüphesiz ki size merhamet edicidir." *13209

5761.İmam Ali (a.s): "Ticaretle meşgul olun. Zira hiç şüphesiz insanların elinde olan şeylerden sizin için bir zenginlik vardır. Şüphesiz aziz ve celil olan Allah emin olan sanat sahibini sever." *13210

5762.İmam Sadık (a.s): "Ticaret akli artırır." *13211

13209* Nisa, 29

13210* Vesail'uş-Şia, 12/4/6

13211* el-Kafi, 5/148/2

33. Bölüm

Ticareti Terketmek

5763.İmam Sadık (a.s): "Ticareti terketmek akli azaltır." *13212

5764.İmam Sadık'a (a.s), "Benim bir servetim var ve pazarı (ticareti) bırakmayı kararlaştırdım" diyen elbise satıcısı Muaz b. Kesir'e şöyle buyurdu: "Bu takdirde görüşün itibardan düşer ve hiçbir şeyde senden yardım dilenmez." *13213

13212* a. g. e. h.1

13213* a. g. e. 149/10

34. Bölüm

Ticaretin Adabı

5765.Resulullah (s.a.a): "Alışveriş yapan kimse şu beş şeyden sakınmalı aksi takdirde alışveriş yapmamalıdır. Faiz, yemin, ayıpları gizlemek, satınca övmek ve alınca yermek." *13214

5766.İmam Ali (a.s): "Korkak tacir (rızkından) mahrum kalır. Cesur tacir ise rızıkına erişir." *13215

5767.İmam Ali (a.s): "Ey tüccar topluluğu! Önce ticaret hükümlerini (fıkıhı) öğrenin sonra ticaret edin. Önce ticaret hükümlerini öğrenin sonra ticaret edin. Önce ticaret hükümlerini öğrenin sonra ticaret edin." *13216

5768.İmam Ali (a.s): "Ey tüccar topluluğu! (Ticarete başlamadan) önce Allah'tan hayır dileyin, kolaylık göstererek bereket umun. Satıcılara yaklaşın, hilim ile süslenin, yemin etmektan sakının, yalan söylemekten uzak durun, zulmetmekten korkun, mazlum insanlara karşı insafli olun, faize yaklaşmayın. "Ölçüyü ve tartıyı tamamı tamamına yapın; insanlara eşyalarını eksik vermeyin; yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın." *13217

5769.İmam Sadık (a.s): "Ticaret etmek isteyen kendine helal kılınanı, haram kılınandan ayırt etmesi için dinin (ilgili) hükümlerini iyi bilmesi gerekir. Dininin hükümlerini iyi bilmeden ticaret

yapan kimse şüphelerde boğulur." *13218

5770.İmam Sadık (a.s): "Bir Müslüman alışverişten pişman olarak sözleşmeyi bozmayı talep eder ve (muhatap olan) Müslüman da bunu kabul ederse aziz ve celil olan Allah kıyamet günü onun suçmelerini affeder." *13219
bak. el-Mal, 1682. Bölüm

13214* el-Bihar, 103/95/18
13215* Kenz'ul Ummal, 9293
13216* el-Kafi, 5/105/1
13217* el-Bihar, 78/54/100
13218* Vesail'uş-Şia, 12/283/4
13219* a.g.e, s. 12/287/4

35. Bölüm

Bir Şeyi Verdiklerinde

Eksik Ölçüp Tartmaktan Sakındırmak

"İnsanlardan, kendileri bir şeyi ölçerek aldıkları zaman tam alan; ama onlara bir şeyi ölçüp tartarak verdiklerinde eksik tutan kimselerin vay haline." *13220
bak, En'am, 152; Hud, 84; Şuara, 181-183; Şura, 17; Rahman, 7-9

5771.Resulullah (s.a.a): "Tarttığınızda fazlalıkla (ağır gelecek şekilde) tartın!" *13221

5772.İmam Sadık (a.s): "Tartı ağır gelmedikçe vefa gösterilmiş olmaz." *13222

13220* Mutaffifin, 1-3
13221* Kenz'ul Ummal, 9442
13222* el-Kafi, 5/159/1

36. Bölüm

Tüccarı Sadaka Vermeye Teşvik

5773.Resulullah (s.a.a): "Ey tüccar topluluğu! Şüphesiz şeytan ve günah alışverişte hazır bulunurlar. O halde alışverişinizi sadaka ile karıştırın." *13223

13223* Kenz'ul-Ummal, 9440

37. Bölüm

Alış Verişi Kolay Tutmak

5774.Resulullah (s.a.a): "Satarken, alırken, borcunu öderken ve alacağını alırken cömert davranan kula Allah rahmet etsin." *13224

5775.İmam Ali (a.s), bir malı satmakla meşgul olan birine tavsiye ederek şöyle buyurmuştur: "Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum: "Cömert davranmak da bir tür kardır." *13225

13224* a.g.e, 9453
13225* Vesail'uş-Şia, 12/288/4

38. Bölüm

Sıkı Pazarlık

5776.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Dört şeyde çene çalma: Kurbanlık alırken, kefen alırken, köle

alırken ve Mekke'ye yolculuk ücreti öderken..." *13226

5777.İmam Bakır (a.s): "Alıcı ile sıkı pazarlık yap, zira fazla para verse de sıkı pazarlık yapmak nefse güzel gelir. Alış verişte zarar etmek beğenilmiş ve mükafata layık bir iş değildir." *13227

13226* el-Hisal, 245/103

13227* Vesail'ul Şia, 12/335/4

39. Bölüm

Çene Çalan ve Çene Çalmayan Kimseyi Eşit Tutmak

5778.İmam Sadık (a.s), yanında bir mal olan, o mal için belli bir fiyat belirleyen, daha sonra o malı kendisiyle çene çalmayan birisine aynı fiyata satan, ama kendisiyle çene çalan ve o belirli fiyatla malı almak istemeyen kimseye fiyatını artırarak satan kimse hakkında şöyle buyurmuştur: "Eğer o, her ikisi ve üçüncü bir şahıs için fiyatını arttırmış olsaydı sakıncası olmazdı. Ama o miktar malı, o fiyatla almak istemeyen ve çene çalan kimseye bu işi yapmasını ve çene çalmayan kimseye yapmamasını tüm malı bir defada satması dışında hoş görmem." *13228

13228* el-Kafi, 5/152/10

40. Bölüm

Mü'minin Mü'minden Kar Etmesi

5779.İmam Sadık (a.s): "Bir malı yüz dirhemden fazla alması dışında müminin müminden kar etmesi faizdir. Bu taktirde de (yüz dirhemden fazlaya almışsa) sadece günlük yiyeceğin miktarınca kar edebilirsiniz veya ticaret için almışsa, bu taktirde de onlardan kar alabilirsiniz. Ama onları gözetin." *13229

5780.İmam Sadık (a.s) "Müminin müminden kar etmesi faizdir" rivayeti hakkında sorulunca şöyle buyurdu: "O sadece hakkın zahir olup biz Ehl-i Beyt'in Kaim'inin kıyam ettiği zamandır. Ama bugün sakıncası yoktur." *13230

13229* a.g.e, 5/154/22

13230* Vesail'uş-Şia, 12/294/4

41. Bölüm

Facir Tüccarlar

5781.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz tüccarlar facirdirler." Oradakiler, "Ey Resulullah! Allah alış verişi helal kılmamış mıdır?" diye sorunca, "Evet helal kılmıştır, ama onlar konuşunca yalan söylerler ve yemin edince günah işlerler" diye buyurdu." *13231

5782.Kenz'ul Ummal'da şöyle yer almaktadır: İmam Ali (a.s), pazara gelince kendi yerinde durdu ve şöyle buyurdu: "Selam olsun size ey pazarcılar! Yeminlerinizde Allah'tan korkun. Zira yemin ticaret malını siler götürür ve bereketi yok eder. Hak üzere alan ve veren dışında tacirler, facirdirler." *13232

13231* Kenz'ul Ummal, 9451

13232* a. g. e. 10043

42. Bölüm

Tacirin Doğruluğu

5783.Resulullah (s.a.a): "Emin, doğru ve Müslüman olan tacir kıyamet günü şehitlerle beraber olacaktır." *13233

5784.Resulullah (s.a.a): "Doğru tacir kıyamet günü arşın gölgesi altında olacaktır." *13234

5785.Resulullah (s.a.a): " kimseye Allah bakmaz...Yalan yere malını temize çıkaran kimseye..." *13235

13233* a. g. e. 9216
13234* a. g. e. 9218
13235* el-Bihar, 75/211/6

43. Bölüm

Malını Yeminle Satan Kimse

5786.İmam Ali (a.s): "Ey komisyoncu topluluğu! Yemin etmeyi azaltın. Zira yemin malı sattırır, ama karı yok eder." *13236

5787.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala malını yeminle satan kimseden nefret eder." *13237

13236* el-Kafi, 5/162/2
13237* Emali es-Seduk, 390/6

44. Bölüm

Ahret Ticareti

"Ey iman edenler! Sizi can yakıcı bir azaptan kurtaracak, kazançlı bir yolu size göstereyim mi? Allah'a ve peygamberine inanırsınız; Allah yolunda mallarınızla canlarınızla, cihat edersiniz; eğer bilirseniz, bu sizin için en hayırlısıdır." *13238

5788.Resulullah (s.a.a): "Her neyi görürsen ve kalbin hoşlanırsa onu Allah için ayır. Bu ahiret ticaretidir. Zira Allah şöyle buyuruyor: "Nezinde olan şey geçicidir. Allah indinde olan şey ise bakidir." *13239

5789.Resulullah (s.a.a): "Dünya taciri kendisi ve malını tehlikeye atar. Ahiret taciri ise ganimet ve kar elde eder. İlk kazancı nefsi, sonrakisi de Me'va cennetidir." *13240

5790.İmam Ali (a.s): "Salih amel gibi bir ticaret ve sevab gibi bir kar yoktur." *13241

5791.İmam Ali (a.s): "İnsanların en kazançlısı dünyası ile ahiretini satın alandır." *13242

5792.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz canlarınızın bir değeri vardır. O halde onu cennet dışında bir şey satmayın." *13243

5793.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın itaatini sermaye edinirse Allah da ticaret yapmaksızın kendisine karlar verir." *13244

13238* Saf, 10 ,11
13239* el-Bihar, 77/106/1
13240* Tenbih'ul Hevatir, 2/120
13241* el-Bihar, 69/409/122
13242* Gurer'ul Hikem 3076
13243* a. g. e. 3473
13244* a.g.e, 8864

45. Bölüm

Ticaret Mümini Allah'ın Zikrinden Alıkoymaz

"Onlar, ne ticaretin ve ne de alış verişin Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan, zekât vermekten alı koymadığı erlerdir. Onlar, gönüllerin ve gözlerin allak bullak olduğu günden korkarlar." *13245

İmam Rıza (a.s): "Ticaret yaparken namaz vakti girince ticaretin seni namazından alıkoymasın. Allah şüphesiz bir topluluğu nitelendirmiş, övmüş ve şöyle demiştir: "Onları alıkoymaz..." Bunlar ticaret yapanlardır. Namaz vakti gelince ticaretlerini terkeder ve namazlarını kırlar. Bunlar ticaretle uğraşmadan namaz kılanlardan sevap açısından daha büyüktürler." *13246

13245* Nur, 37

13246* el-Bihar, 103/100/40

46. Bölüm

Ticaret ve Din

5794.İmam Ali (a.s): "Dinini yiyecek yeri kılanın dinden nasibi, yediği şeydir." *13247

5795.İmam Ali (a.s): "Ahiret ameliyle dünyayı talep eden, talep ettiği şeye en uzak olandır." *13248

13247* Tuhef'ul Ukul, 223

13248* Gurer'ul-Hikem, 8901

368. Konu: Tokalaşmak

47. Bölüm

Tokalaşmak

5796.Resulullah (s.a.a): "Birbirinizle karşılaşınca selam vererek ve tokalaşarak karşılaşın ve birbirinizden ayrılınca da mağfiret dileyerek ayrılın." *13249

5797.Resulullah (s.a.a): "Tokalaşın; zira tokalaşmak kin ve düşmanlığı ortadan kaldırır." *13250

5798.Resulullah (s.a.a): "Tokalaşın; zira tokalaşmak kini ortadan kaldırır" *13251

5799.İmam Bakır (a.s): "İnsan arkadaşıyla tokalaşırse elini tutan kimsenin sevabı elini bırakan kimsenin sevabından daha fazladır. Biliniz ki onların günahları hiçbir günah kalmayınca kadar dökülür gider." *13252

5800.İmam Sadık (a.s): "Müslümanlar Allah Resülü (s.a.a) ile birlikte savaşa çıktıklarında ve ağacı çok olan ağaçlık bir yerden geçip ardından açık bir alana çıktıklarında birbirlerine bakıyor ve tokalaşıyorlardı." *13253

5801.İmam Sadık (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) biriyle tokalaşınca o elini elinden çekmedikçe asla elini onun elinden geri çekmezdi." *13254

13249* a.g.e, 74/165/28

13250* Nehc'ul Belağa, 218. hikmet

13251* el-Bihar, 77/207/1

13252* Gurer'ul Hikem, 8582

13253* a.g.e, 8772

13254* el-Bihar, 78/291/2

48. Bölüm

Kadınla Tokalaşmaktan Sakınmak

5802.Resulullah (s.a.a): "Ben kadınlarla tokalaşmam." *13255

5803.İmam Sadık (a.s): "Evlenilmesi helal olan kadınla (namahrem bir kadınla) tokalaşmak elbisenin arkasından olmaksızın caiz değildir. Bu taktirde de elini sıkması gerekir." *13256

13255* A'lâm'ud Din, 311
13256* Gurur'ul Hikem, 1904

369. Konu: Tövbe

49. Bölüm

Tövbe

"Kullarının tövbesini kabul eden, kötülükleri affeden, yaptıklarınızı bilen ancak O'dur." *13257

5804.Resulullah (s.a.a): "Tövbe, geçmiş öter." *13258

5805.Resulullah (s.a.a): "Günahdan tövbe eden kimse, hiç bir günahı olmayan kimse gibidir."
*13259

5806.İmam Ali (a.s): "Tövbe kalbi temizler ve günahları yıkar." *13260

13257* Şura, 25
13258* Mustedrek'ul Vesail, 12/129/13706
13259* Kenz'ul Ummal, 10174
13260* Gurur'ul-Hikem, 1355

50. Bölüm

Tövbe Edenlerin Makamı

"Allah şüphesiz daima tövbe edenleri de sever, temizlenenleri de sever." *13261

5807.Resulullah (s.a.a): "Allah nezdinde tövbe eden mümin erkek ve kadından daha sevimli bir şey yoktur." *13262

5808.Resulullah (s.a.a): "Tüm Ademoğulları hata edicidir. Hata edenlerin en hayırlısı tövbe edenlerdir." *13263

5809.Resulullah (s.a.a): "Allah doğuran kısırın, kaybettiğini bulan şaşkının ve suya kavuşan susuzun sevincinden daha çok tövbe eden kuluna sevinir." *13264

13261* Bakara, 222
13262* el-Bihar, 6/21/15
13263* Durr'ul Mensur, 1/626
13264* Kenz'ul Ummal, 10165

51. Bölüm

Tövbe Edenler

"Allah'a tövbe eden, kullukta bulunan, O'nu öven, O'nun uğrunda gezen, rüku ve secde eden..."
*13265

5810.Resulullah (s.a.a): "Tövbe eden kimsenin dört alameti vardır: Amelinde Allah için hayır dilemesi, (ihlaslı olması) batılı terketmesi, hakka bağlı bulunması ve hayır işlere ihtiraslı olmasıdır."
*13266

5811.İmam Ali (a.s), tövbe edenlerin niteliği hakkında şöyle buyurmuştur: "Günah ağaçlarını gözlerinin ve kalplerinin önüne diktiler. Onu pişmanlık suyu ile suladılar. Bu ağaçlar onlara esenlik yemişi vermiş; neticede hoşnutluk ve keramet (yücelik) kazandırmıştır." *13267

5812.İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s), münacatında şöyle buyurmuştur: "Allah'ım! Bizleri (nefsinin) şehvet ateşlerinin perdesini tövbe suyunu dökerek söken ve cehalet kaplarını hayat suyu ile berrak kılan kimselerden kıl." *13268

13265* Tevbe, 112
13266* Tuhef'ul Ukul, 20
13267* el-Bihar, 78/72/38
13268* a. g. e. 94/127/19

52. Bölüm

Tövbenin Kabulü

"Kullarının tövbesini kabul eden, kötülükleri affeden, yaptıklarınızı bilen O'dur." *13269

5813.İmam Ali (a.s): "Tövbe ihsan edilen kimse kabulünden mahrum kalmaz. İstiğfar ihsan edilen kimse mağfiretten mahrum kalmaz." *13270

13269* Şura, 25
13270* el-Bihar, 69/410/124

53. Bölüm

Tövbe Ne Zaman Kabul Edilir?

"Kötülükleri işleyip dururken, ölüm kendisine geldiği zaman; "Şimdi tövbe ettim" diyenler ile kâfir olarak ölenlerin tövbesi makbul değildir." *13271

5814.Resulullah (s.a.a): "(Ölümü) müşahede etmeden önce tövbe eden kimsenin tövbesini Allah kabul eder." *13272

5815.İmam Bakır (a.s), boğazına işaret ederek şöyle buyurmuştur: "Can buraya gelince alim için artık tövbe etmek olmaz. Ama cahil için tövbe vardır." *13273

5816.İmam Rıza (a.s), Firavun'un iman ettiği ve Allah'ın birliğini ikrar ettiği halde Allah'ın kendisini suda boğmasının nedeni sorulunca şöyle buyurmuştur: "Zira o azabı gördükten sonra iman etti. Azabı gördükten sonra iman etmek makbul değildir." *13274

13271* Nisa, 18
13272* el-Kafi, 2/440/2
13273* a.g.e, 2/440/3
13274* el-Bihar, 6/23/25

54. Bölüm

Pişmanlık Tövbedir

5817.Resulullah (s.a.a): "Pişmanlık tövbedir." *13275

5818.İmam Ali (a.s): "Günahtan pişmanlık istiğfardır." *13276

5819.İmam Ali (a.s): "Pişman olan şüphesiz tövbe eder. Tövbe eden ise Allah'a dönmüş sayılır." *13277

13275* Kenz'ul Ummal, 10301
13276* Mustedrek'ul Vesail, 12/118/13674
13277* a.g.e, 12/118/13674

55. Bölüm

Güzel İtiraf

"Savaştan geri kalanların bir kısmı da, suçlarını itiraf ettiler. Onlar iyi işi kötüyle karıştırmışlardı. Allah'ın onların tövbesini kabul etmesi umulur." *13278

5820.İmam Ali (a.s): "Günahını ikrar eden asi, ameliyle övünen itaatkar kimseden daha hayırlıdır." *13279

5821.İmam Bakır (a.s): "Allah'a yemin olsun ki günahattan sadece onu ikrar edenler kurtulur." *13280

5822.İmam Bakır (a.s): "Hayır, Allah'a yemin olsun ki Allah-u Teala insanlardan sadece şu iki niteliği istemiştir: Nimetlerini itiraf etsinler ki Allah da onlara olan nimetlerini artırsın. Günahlarını itiraf etsinler ki kendileri için mağfiret buyursun." *13281

13278* Tevbe, 102
13279* Gurer'ul Hikem, 6334
13280* el-Bihar, 6/36/56
13281* el-Kafi, 2/426/2

56. Bölüm

Tövbenin Dayanakları

"Ettiği zulümden sonra tövbe edip düzelen kimse, bilsin ki Allah onun tevbesini kabul eder. Allah şüphesiz bağışlayandır, merhametli olandır." *13282

"Doğrusu ben, tövbe edeni, iman edip salih amel işleyerek doğru yola gireni bağışlarım." *13283

5823.İmam Ali (a.s): "Tövbe dört şey üzere bina edilmiştir: Kalp ile pişmanlık, dil ile istiğfar, organlarıyla amel etmek ve bir daha günaha dönmemeye azmetmek." *13284

5824.Veheb bin Abdurrabbeh Nehe' büyüklerinden birinden naklen: İmam Bakır'a (a.s), "Ben Haccac'ın zamanından şimdiye kadar valiyim. Tövbem kabul olur mu?" diye sordum ama İmam sustu, cevap vermedi. Sözümü tekrarlayınca da İmam Bakır (a.s) şöyle buyurdu: "Hayır, her hak sahibine hakkını eda edinceye kadar (tövben) kabul olmaz." *13285

13282* Maide, 39
13283* Taha, 82
13284* el-Bihar, 78/81/74
13285* el-Kafi, 2/331/3

57. Bölüm

Tövbe Çeşitleri

5825.Resulullah (s.a.a): "Her günah için bir tövbe icat et: Gizliye gizli ve açığa açık ile." *13286

13286* el-Bihar, 77/127/33

58. Bölüm

Tevbe-i Nasuh (Yürekten Tövbe)

"Ey iman edenler! Yürekten tövbe ederek Allah'a dönün." *13287

5826.Resulullah (s.a.a): "Tevbe-i Nasuh, işlediğin günahattan pişman olman, Allah'tan mağfiret dilemen ve bir daha ebedi olarak günaha dönmemendir." *13288

5827.İmam Hadi (a.s), Tevbe-i Nasuh hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Batının zahir gibi ve hatta ondan daha iyi olmasıdır." *13289

13287* Tahrim, 8

13288* Kenz'ul Ummal, 10302
13289* el-Bihar, 6/22/20

59. Bölüm

Tövbeyi Ertelemek

5828.İmam Ali (a.s): "Her ne zaman bir günah işlersen, onu ortadan kaldırmak için tövbe etmekte acele davran." *13290

5829.İmam Ali (a.s): "Tövbeyi yarına erteleyen kimse ölümün hücumu hususunda en büyük tehlike ile karşı karşıya kalmıştır." *13291

5830.İmam Cevad (a.s): "Tövbeyi ertelemek, aldanmak; bugün yarın diye savsaklamak ise şaşkınlıktır." *13292

13290* a. g. e. 77/208/1
13291* Mustedrek'ul Vesail, 12/130/13707
13292* Tuhef'ul Ukul, 456

60. Bölüm

Töveden Daha Kolay Şey

5831.Mesih (a.s): "İnsanlardan hiç kimseye borcu olmayan kimse, her ne kadar borcunu zamanında ödese bile borçlu olan kimseden daha huzurlu yaşar ve az hüzünlenir. Hakeza günah işlemeyen kimse de halisane tövbe edip Allah'a dönse bile günah işleyen kimseden hüzün açısından daha huzurludur." *13293

İmam Ali (a.s): "Günahı terketmek tövbe talebinden daha kolaydır." *13294

13293* a.g.e, 392
13294* el-Bihar, 73/364/96

61. Bölüm

Allah'ın Tövbe Edenin Ayıplarını Örtmesi

5832.İmam Ali (a.s): "Her kim tövbe ederse Allah da onu affeder; organlarına (tövbekarın) ayıplarını örtmesini, yeryüzü parçasına günahlarını gizlemesini ve gözetleyici meleklerle yazdıkları suçlarını unutmalarını emreder." *13295

13295* a.g.e, 6/28/32

62. Bölüm

Kötülüklerin İyiliklere Çevrilmesi

"Ancak tövbe eden, iman edip salih amel işleyenlerin, işte Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah bağışlar ve merhamet eder." *13296

5833.İmam Sadık (a.s): "Aziz ve celil olan Allah Nebi Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Ey Davud! Mümin kulum bir günah işleyip dönünce, o günahı tövbe edince ve o günahı hatırladığında benden haya edince ben de onu bağışlarım, gözetleyici meleklerle o günahı unuttururum ve o günahını iyiliğe çeviririm. Bu işi yapmaktan çekinmem. Zira ben merhamet edenlerin en merhametlisiyim." *13297 bak. el-Mead, 1392. Bölüm

13296* Furkan, 70
13297* el-Bihar, 6/28/30

63. Bölüm

Allah'a Yemin Etmek

5834.Resulullah (s.a.a): "Ümmetinden yemin edenlere eyvahlar olsun! Yani, "Falan şahıs cennetlik ve falan şahıs da cehennemlidir" diyenlere..." *13298

5835.Resulullah (s.a.a): "Bir gün birisi şöyle dedi: "Allah'a yemin olsun ki Allah falanı bağışlamayacaktır." Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurdu: "Falanı bağışlamayacağım" diye yemin eden bu kimse de kimdir? Ben, o şahsı bağışladım, ama "Allah falanı bağışlamaz" diyen o ikinci şahsın amellerini ise boşa çıkardım." *13299

13298* Kenz'ul-Ummal, 7902

13299* Vesail'uş-Şia, 11/267/13

370. Konu: Uğursuz Saymak

64. Bölüm

Uğursuz Saymak

5836.Resulullah (s.a.a): "Her kimi uğursuz saymak işinden alıkoyarsa şirk koşmuştur." *13300

5837.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir yolculuk için evini terk eder de sonra uğursuz saydığı için geri dönerse Muhammed'e nazil olan şeye küfretmiştir." *13301

5838.Resulullah (s.a.a): "En doğru yorum güzel yorumdur." *13302

5839.Resulullah (s.a.a): "Uğursuz sayan veya kendisine uğursuz olduğu söylenen (başkalarının uğursuz saydığına inanan) kimse, kahinlik eden veya kendisine kehanette bulunulan (kahine müracaat eden) kimse, sihirbazlık eden veya kendisine sihir yapılan (sihirbaza müracaat eden) kimse bizden değildir." *13303

5840.Resulullah (s.a.a): "Kötüye yorumlamanın kefareti tevekküldür." *13304

5841.Resulullah (s.a.a): "Kötüye yorumlamak ve uğursuz saymak yoktur." *13305

5842.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "Şüphesiz Peygamber (s.a.a) güzele yorumlamayı seviyor, kötüye yorumlamayı hoş görmüyordu ve şöyle buyuruyordu: "Her kim tatsız bir olay görür de kendisine uğursuz gelirse şöyle desin: "Allahım! İyiliği senden başkası vermez. Kötülüğü senden başkası defetmez. Ve tüm güç ve kuvvet senin yardımındadır." *13306

5843.İmam Sadık (a.s): "Kötüye yorumlamanın tesiri sana bağlıdır. Eğer onu kolayla alırsan kolaylaşır, eğer sıkı davranırsan zorlaşır. Eğer onu bir şeye almazsan o da bir şey olmaz." *13307

13300* Kenz'ul Ummal, 28556

13301* a. g. e. 28570

13302* a. g. e. 28584

13303* et-Terğib ve't-Terhib, 4/33/4

13304* el-Kafi, 8/198/236

13305* Nur'us Sakaleyn, 4/382/35

13306* el-Bihar, 95/2/2

13307* el-Kafi, 8/197/235

371. Konu: Ululamak

65. Bölüm

Emirleri Ululamak

5844.Resulullah (s.a.a): "Sizler de Acemler gibi birbirinizin önünde ayağa kalkmayın." *13308

5845.Resulullah (s.a.a): "Her kim kendisi otururken insanların ayakta durmasından hoşlanırsa cehennemdeki yerini hazırlasın." *13309

5846.Ebuzer (r.a): "Selman ve Bilal'i Peygamber'e (s.a.a) doğru giderken gördüm. Selman aniden Allah Resulü'nün ayaklarına kapanarak öpmeye başladı. Peygamber (s.a.a) onu bu işten sakındırdı ve sonra ona şöyle buyurdu: "Ey Selman! Acemlerin (Arap olmayanların) hükümdarlarına yaptığı işi bana yapma. Ben Allah'ın kullarından bir kulum. Ben 5847.de bir kul gibi yer, bir kul gibi otururum." *13310

5848.İmam Ali (a.s) Şam' a doğru hareket ederken Enbar çiftçilerinin atlarından inerek onun karşısında koştuklarını görünce: "Bu yaptığınız nedir? " diye sordu. Onlar: "Bu bizim adetimizdir; emirlerimizi böyle ulularız" dediler. İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Vallahi emirleriniz bundan faydalanmamaktalar. Böyle yapmakla dünyada kendinize zahmet veriyorsunuz; ahirette de bu işinizle sefil olacaksınız. Arkasında azap olan meşakkat, ne de zararlıdır; ateşten emin olmayı beraberinde getiren rahatlık da ne de faydalıdır!" *13311

13308* el-Bihar, 16/240

13309* a.g.e, 16/240

13310* a.g.e, 76/63/3

13311* Nehc'ul-Belağa, 37. Hikmet

66. Bölüm

Uygun Olan Ululamak

"Bu böyledir; kişinin Allah'ın nişanelerine hürmet göstermesi, kalplerin Allah'a karşı gelmekten sakınmasındandır." *13312

"İşte böyle, kim Allah'ın yasaklarına saygı gösterirse, bu Rabbinin katında kendi iyiliğindedir. (Haram olduğu) size okunanlar dışında kalan hayvanlar, size helal kılındı. O halde pis putlardan sakının; yalan sözden kaçının." 13313

5849.Resulullah (s.a.a): "Sakalı beyaz olana, Kur'an bilen kimseye ve adil öndere saygı göstermek gerçekte aziz ve celil olan Allah'ın celal ve azametine saygı göstermektir." *13314

5850.İmam Sadık (a.s) birine saygı olarak ayağa kalkmanın hükmü sorulunca şöyle buyurmuştur: "Dini şahsiyet için yapılanı dışında mekruhtur." *13315

5851.İmam Kazım (a.s): "Alime ilmi sebebiyle saygı göster ve onunla çekişme. Cahili de cehaleti sebebiyle küçük gör ama onu kendinden uzaklaştırma. Lakin kendine yakın kıl ve hatta ona ilim öğret." *13316

"Şehit (Keddesellahu Ruhehu) Kevaid adlı kitabında şöyle buyurmuştur: "Müminin mümine örf ve adetlere uygun olarak saygı göstermesinin her ne kadar bu konuda bunun şekli konusunda geçmiş alimlerden bir şey nakledilmemiş ise de hiç bir sakıncası yoktur. Delili ise ayet ve rivayetlerin umumi ifadesidir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur "Evet Her kim Allah'ın nişanelerini ulularsa bu kalplerin sakınmasındandır." Hakeza şöyle buyurmuştur: "Her kim Allah'ın haramlarına saygı gösterirse bu Rabbi nezdinde kendisi için daha hayırlıdır." Allah Resulü (s.a.a) de bu konuda şöyle buyurmuştur: "Birbirinize karşı düşmanlık ve kıskançlık içinde olmayın. Birbirinize sırt çevirmeyin ve birbirinizden kopmayın. Ey Allah'ın kulları! Birbirinizle kardeş olunuz." Yerinden kalkmak, saygı için eğilmek ve benzeri şeyler saygı için olursa caizdir. Hatta bu işleri yapmamak düşmanlığa ve ilişkilerin kopmasına veya bir mümine ihanet derecesine varırsa farzdır. Sahih rivayetlerde açıkça yer aldığı üzere Peygamber (s.a.a) Fatıma (a.s) için ve Cafer (r.a) için Habeşistan'dan döndüğünde yerinden kalktı ve Ensar'a şöyle buyurdu: "Kendi küçükleriniz ve büyükleriniz için (saygı olarak) yerinizden kalkınız." Nakledildiği üzere İkrime bin Ebi Cehil Yemen'den geldiğinde Allah Resulü (s.a.a) gelişine sevindi ve onun için ayağa kalktı." *13317

13312* Hac, 32

13313* Hac, 30

13314* Kenz'ul-Ummal, 25507

13315* el-Mehasin, 1/364/786

13316* Tuhef'ul-Ukul, 394

13317* el-Bihar, 76/38/35

372. Konu: Uyku

67. Bölüm

Uyku

"Uygunuzu bir dinlenme vakti kıldık." *13318

"Allah, öleceklerin ölümleri anında, ölmeyeceklerin de uykuları esnasında ruhlarını alır. Ölmelerine hükmettiği kimselerinkini tutar, diğerlerini bir süreye kadar salıverir. Doğrusu bunda düşünen kimseler için dersler vardır." *13319

5852.Resulullah (s.a.a): "Uyku ölümün kardeşidir ve cennet ehli ölmez." *13320

5853.İmam Rıza (a.s): "Uyku beynin sultanı ve bedenın kıvamı ve gücüdür." *13321

5854.İmam Hadi (a.s): "Geceyi ihya etmek uykuyu daha lezzetli kılar." *13322

13318* Nebe, 9

13319* Zümer 42

13320* Kenz'ul-Ummal, 39321

13321* el-Bihar, 62/316

13322* A'lâm'ud-Din, 311

68. Bölüm

Çok Uyumaktan Sakındırmak

5855.Resulullah (s.a.a): "Çok uyumaktan sakının, zira çok uyumak sahibini kıyamet günü fakir kılar." *13323

5856.İmam Ali (a.s): "Her kim gece baskınından korkarsa uykusu az olur." *13324

5857.İmam Ali (a.s): "Nice uykular gündüz kararlarını bozar." *13325

5858.İmam Bakır (a.s): "Musa (a.s) Allah'a şöyle arzetti: "Senin nezdinde en çok nefret edilen kul hangisidir?" Allah şöyle buyurdu: "Gece leş olan ve gündüz boş gezen kimsedir." *13326

5859.İmam Sadık (a.s): "Çok uyumak din ve dünyanın ortadan kalkmasına sebep olur." *13327

5860.İmam Kazım (a.s): "Gözlerini çok uyumaya alıştıрма. Zira gözler bedendeki organların en nankörüdür." *13328

5861.İmam Kazım (a.s): "Aziz ve celil olan Allah boşta gezen ve çok uyuyan kuldan nefret eder." *13329

5862.İmam Askeri (a.s): "Her kim çok uyursa karmaşık rüyalar görür." *13330

13323* el-İhtisas, 218

13324* Emali'es-Seduk, 322/4

13325* Nehc'ul-Belağa, 440. hikmet ve 241. hutbe

13326* Kıses'ul-Enbiya, 163/185

13327* el-Kafi, 5/84/1

13328* Tefsir'ul-Ayyaşi, 2/115/149

13329* el-Kafi, 5/84/2

13330* ed-Durret'ul-Bahire, 43

69. Bölüm

Uyku Anında Ruhların Göğe Yükselişi

5863.İmam Ali (a.s): "Müslüman cenabet halinde uyumaz ve sadece taharet üzere uyur. Eğer su bulamazsa temiz toprağa teyemmüm etmelidir. Zira müminin ruhu aziz ve celil olan Allah'ın huzuruna varır. Allah onu kabul eder ve ona bereket verir. Eceli ulaşmışsa onu rahmetine mazhar kılar ve eğer eceli ulaşmamışsa onu emin melekleriyle birlikte gönderir ve onlar ruhunu bedenine

geri dönderirler." *13331
bak. er-Ruh, 847. Bölüm

13331* el-Bihar, 81/153/8

70. Bölüm

Uyumanın Adabı

1-Temizlik

5864.Resulullah (s.a.a): "Sizden hiç kimse yağlı elleriyle uyumasın. O halde böyle yapar da şeytandan kendisine bir zarar gelirse sadece kendisini kınasın." 13332

13332* Emali'es-Seduk, 345/1

2-Taharet

5865.Resulullah (s.a.a): "Her kim abdestli uyur da o gece ölümü çatarsa Allah nezdinde şehit sayılır." *13333

5866.İmam Sadık (a.s): "Her kim taharet (abdest...) alır ve sonra yatağına giderse o gece yatağı mescidi gibi olur." *13334

5867.İmam Sadık (a.s): "Her kim taharet alır (abdest...) ve sonra yatağına giderse o gece yatağı mescidi sayılır. Eğer abdest almadığını hatırlarsa her ne olursa olsun yorganıyla teyemmüm etmelidir. Eğer böyle yaparsa sürekli namazda olmuş ve aziz ve celil olan Allah'ı zikirde bulunmuş olur." *13335

13333* el-Bihar, 76/183/7

13334* Sevab'ul-A'mal, 35/1

13335* el-Bihar, 76/182/6

3-Tuvalet İhtiyacının Giderilmesi

5868.İmam Ali (a.s) oğlu Hasan'a (a.s): "Oğulcağızım! Sana amel ettiğin taktirde doktora gitmekten müstağni olacağın dört şey öğreteyim mi?" İmam Hasan şöyle arzetti: "Öğret ey Müminlerin Emiri!" İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Acıkmadığın müddetçe sofraya oturma. Henüz iştahın varken yemekten el çek, yemeği iyi çiğne ve yatmak istediğin zaman tuvalet ihtiyacını gider. Eğer bunları yapacak olursan doktora gitmekten müstağni olursun." *13336

13336* el-Hisal, 229/67

4-Hesaba Çekmek

5869.İmam Sadık (a.s): "Yatağına girdiğin zaman karnına ne koyduğunu, ne kazandığını düşün; öleceğini ve bir ahiretin olduğunu hatırla." *13337

13337* el-Bihar, 76/190/21

5-Yatarken Kur'an Okumak ve Duada Bulunmak

5870.Resulullah (s.a.a): "Her kim yatağına girer ve kulhuvellahu ahad (İhlas suresini) okursa Allah elli yıllık günahlarını bağışlar." *13338

5871.Resulullah (s.a.a): "Her kim uyumak istediğinde elhakumuttekasür (tekasür süresini) okursa kabir azabından korunmuş olur." *13339

5872.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri yatağına girdiğinde şöyle desin: "Allahumme in emsekte nefsi fi menami feğfir leha ve in erselteha fehfizha bima tahfuzu bihi ibadeke's salihin" (Allahım! Eğer uykuda ruhumu alacak olursan onu bağışla. Eğer onu geri gönderecek olursan kendisiyle salih kullarını koruduğun şeylerle koru." *13340

13338* Emali'es-Seduk, 22/3
13339* el-Bihar, 76/196/12
13340* İlel'uş-Şerayi', 589/34

6-Sırtüstü veya Sağ Tarafı Üzerine Uyumak

5873.İmam Ali (a.s): "Uyumanın dört şekli vardır: Peygamberler sırtüstü uzanırlar ve uyurlar ama gözleri uyanıktır ve aziz ve celil olan Allah'ın vahyini beklerler. Mümin ise sağ yanı üzere ve kıbleye doğru uyur. Şahlar ve şehzadeler ise sol tarafa doğru uyurlar ki yedikleri yemekleri hazmetsinler. İblis ve kardeşleri, delilerin hepsi ve afetzedeler ise yüzüstü yatarak uyurlar." *13341

13341* el-Hisal, 263/140

7-Uyandıığında Dua Etmek

5874.Huzeyfe: "Peygamber (s.a.a) yatağına giderken şöyle buyururdu: "Bismike Allahumme emutu ve ehya" (Allahım! Senin adınla ölür ve senin adınla dirilirim.) Uyandıığında ise şöyle buyururdu: "Elhamdülillahillezi ehyana ba'de ma emattena ve ileyhinnuşur." (Hamd bizleri öldürdükten sonra dirilten Allah'a mahsustur ve dönüş sadece onadır.)" *13342

13342* el-Bihar, 76/218/25

373. Konu: Uzak Görüşlülük

71. Bölüm

Uzak Görüşlülük

5875.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlülük uyanıklıktır." *13343

5876.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlü olan ihtiyatlı davranır. Uzak görüşlülüğü terkeden ise (çılgınca) korkusuz olur." *13344

5877.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlülük zannın kandilidir." *13345

13343* el-Bihar, 71/339/8
13344* Gurer'ul-Hikem, 7913, 7914
13345* Tuhef'ul-Ukul, 356

72. Bölüm

İşlerin Akıbetine Bakmak

5878.İmam Ali (a.s): "Her kim sonunu düşünmeden bir işi yapmaya kalkarsa kendini zorluklara düşürür." *13346

5879.İmam Ali (a.s): "Amel etmeden önce alınan tedbir insanı pişmanlıktan güvende kılar." *13347

5880.İmam Ali (a.s): "İnsanların en akıllısı işlerin sonunu en çok düşünenidir." *13348

13346* a.g.e, 90
13347* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/54/204
13348* Gurer'ul-Hikem, 3367

73. Bölüm

Uzak Görüşlülük ve Azim

5881.İmam Ali (a.s): "Zafer, uzak görüşlülük ve sağlam irade ile elde edilir." *13349

5882.İmam Ali (a.s): "İçinde uzak görüşlülük olmayan azimde hayır yoktur." *13350

13349* Avali'ul-Leai, 1/292/164

13350* Gurer'ul-Hikem, 10682

74. Bölüm

Uzak Görüşlülüğün Anlamı

5883.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlülük işlerin sonuna bakmak ve akıl sahipleri ile meşveret etmektir." * 13351

5884.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlülüğün kökü şüpheli hususlarda, durmaktır." *13352

5885.İmam Ali (a.s): "Denemeden güvenmek uzak görüşlülüğe aykırıdır." *13353

13351* a. g. e. 1915

13352* Tuhef'ul-Ukul, 214

13353* Gurer'ul-Hikem, 1514

75. Bölüm

Uzak Görüşlü Kimse

5886.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlü kimse, dünya gururunun, ahiret amelinden kendisini alıkoymadığı kimsedir." *13354

5887.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlü kimse iyi dost seçen kimsedir. Zira insan dostuyla ölçülür." *13355

5888.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlü kimse nimetlerin, kendisini ahiret için çalışmaktan alıkoymadığı kimsedir." *13356

5889.İmam Ali (a.s): "Uzak görüşlü kimse öfkelenince cezalandırmayı erteleyen ve mümkün olan ilk fırsatı ganimet bilerek iyiliğe karşılık vermek hususunda acele edendir." *13357

13354* a.g.e, 1984

13355* a. g. e. 2026

13356* a. g. e. 1878

13357* a. g. e. 2179

76. Bölüm

İnsanların En Uzak Görüşlüsü

5890.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en uzak görüşlüsü öfkelerini en çok yenendir." 13358

5891.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz en zekiniz ölümün en çok hatırlayanınızdır ve şüphesiz en uzak görüşlünüz, ona en güzel olanınızdır." *13359

5892.İmam Ali (a.s): "En uzak görüşlünüz, en zahit olanınızdır." *13360

13358* Emali'es-Seduk, 28/4
13359* A'lâm'ud-Din, 333
13360* Gurer'ul-Hikem, 2832

374. Konu: Uzlet-İnziva

77. Bölüm

Uzletin Fazileti

5893.Kafi'de şöyle yer almaktadır: Allah-u Teala Musa ile yaptığı münacatında şöyle buyurmuştur: "Elbisen eski ama kalbin yeni olsun ki insanlar arasında adın sanın olmasın, gök ehli arasında tanınasın." *13361

5894.Resulullah (s.a.a): "Uzlet ibadettir." *13362

5895.İmam Ali (a.s): "Yalnızlık ibadet edenlerin rahatlığıdır." *13363

5896.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan uzak duran kimse münezzeh olan Allah ile ünsiyet edinir." *13364

5897.İmam Ali (a.s): "Her kim insanlardan uzlete çekilirse onların kötülüklerinden salim kalır." *13365

13361* el-Kafi, 8/42/8
13362* A'lâm'ud-Din, 341
13363* Gurer'ul-Hikem, 661
13364* a. g. e. 8644
13365* a.g.e, 8151

78. Bölüm

Uzlete Sebep Olan Şey

5898.İmam Sadık (a.s) kendisine neden uzlete çekildiği sorulunca şöyle buyurmuştur: "Zaman bozulmuş, kardeşler değişmiş. Dolayısıyla da kalp huzurunu, yalnızlıkta buldum." *13366

5899.İmam Askeri (a.s): "İnsanlardan uzak durmak onları tanıma miktarıdır." *13367

13366* el-Bihar, 47/60/116
13367* a.g.e, 70/111/14

79. Bölüm

Uzlete Çekilmemesi Gereken Kimse

5900.Resulullah (s.a.a): "İnsanlara karışan ve onların eziyetine sabreden mümin, insanlara karışmayan ve onların eziyetine tahammül etmeyen müminden daha üstündür." *13368

5901.Resulullah (s.a.a) dağa, ibadet etmek için gitmek isteyen birine şöyle buyurmuştur: "Eğer sizden birisi İslam dünyasının bir köşesinde kendisine hoş olmayan bir şeye bir an tahammül ederse bu iş kırk yıl halvet ve yalnızlıkta ibadet etmesinden daha üstündür." *13369

13368* Kenz'ul-Ummal, 686
13369* Durr'ul-Mensur, 1/161

375. Konu: Ülfet

80. Bölüm

Ülfet

"Seni ve iman edenleri, yardımıyla destekleyen, kalplerini uzlaştıran O'dur. Eğer yeryüzünde olan her şeyi infak etsen bile, sen onların kalplerini uzlaştıramazdın, ama Allah onları uzlaştırdı. Doğrusu O güçlüdür, hikmet sahibidir." *13370

"Allah'ın size olan nimetini anın! Hani düşmandınız, kalplerinizin arasını uzlaştırdı da onun nimeti sayesinde kardeş oldunuz." *13371

5902.İmam Ali (a.s): "Dağları yerinden sökmek birbirine zıt kalpleri birleştirmekten daha kolaydır." *13372

5903.İmam Sadık (a.s): "İyiler, birbiriyle karşılaştınca her ne kadar birbirlerine sevgi ve dostluk izharında bulunmasalar da kalpleri yağmurun nehir sularına karışma hızıyla birbirleriyle kaynaşırlar. Kötüler de birbiriyle karşılaştıklarında her ne kadar birbirlerine dilleriyle dostluk ve sevgi izharında bulunsalar da kalpleri birbirine kaynaşmadan uzaktır. Dört ayaklı hayvanlar gibi her ne kadar uzun bir müddet bir ahırda otlansalar da birbirine sevgiden uzak kalırlar." *13373

- 13370* Enfal, 62, 63
13371* Al-i İmran, 103
13372* el-Bihar, 78/11/70
13373* Tuhef'ul Ukul, 373

81. Bölüm

Başkalarıyla Kaynaşmayan Kimsede Hayır Yoktur

5904.Resulullah (s.a.a): "En iyileriniz ahlak açısından en güzel olanınızdır. Ülfet edenler (kaynaşan) ve edilenler işte bunlardır." *13374

5905.Resulullah (s.a.a): "Müminlerin en hayırlısı, müminlerin kendisiyle ülfet ettiği kimsedir. Ülfet etmeyen ve edilmeyen kimsede hayır yoktur." *13375

- 13374* a. g. e. s. 45
13375* el-Bihar, 75/265/9

376. Konu: Ümit

82. Bölüm

Gerçek Ümide Teşvik

"İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler Allah'ın rahmetini umarlar. Allah bağışlayan ve merhamet edendir." *13376

5906.İmam Ali (a.s): "Her ümitli olan kimse arayıcı ve her korkan kimse kaçıcıdır." *13377

5907.İmam Ali (a.s), kendisine öğüt vermesini isteyen birine şöyle buyurmuştur: "Amelsiz ahirete ümidi olan ve uzun arzularla tövbeyi geciktiren kimseden olma; o kimse, dünya hakkında zahitler gibi konuşur; fakat dünyayı isteyenlerin yaptığını yapar." *13378

5908.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Bir grup insan günah işlemekte ve (Allah'ın rahmetinden) ümitli olduğunu iddia etmektedirler. Ölünceye kadar da bu hal üzere yaşarlar" denilince şöyle buyurmuştur: "Bunlar, kendi arzu ve hayallerine boğulmuş kimselerdir. Yalan söylüyorlar, onlar ümitli değildirler. Zira bir şeye ümit bağlayan kimse o şeyi elde etmek için çalışır. Her kim bir şeyden korkarsa ondan kaçır." *13379

- 13376* Bakara, 218
13377* Emali'el-Mufid, 207/38
13378* Nehc'ul-Belağa, 150. hikmet
13379* el-Kafi, 2/68/5

83. Bölüm

Allah'tan Başkasına Ümit Bağlamaktan Sakındırmak

5909.İmam Ali (a.s): "Tüm ümitlerinizi münezzehten olan Allah'a bağlayın. O'ndan başkasını ümit etmeyin. Şüphesiz Allah-u Teala'dan başkasına ümit bağlayan kimse ümitsiz olur." *13380
bak. es-Sual (2), 908. Bölüm; el-Ye's, 1901. Bölüm

13380* Gurer'ul-Hikem, 2511

377. Konu: Ümitsizlik

84. Bölüm

Ümitsizlik

"And olsun ki, insana nimetimizi tattırır, sonra onu ondan çekip alırsak, o şüphesiz umutsuz bir nanköre döner." *13381

5910.İmam Ali (a.s): "En büyük bela ümidi kesmektir." *13382

5911.İmam Ali (a.s): "Amelsiz ahireti uman kimse gibi olma... Afiyet elde edince kendisini beğenir, belaya duçar olunca ümitsizliğe kapılır...Eğer müstağni olursa azar ve fitneye düşer, eğer muhtaç olursa ümitsizliğe düşer ve gevşer." *13383

13381* Hud, 9

13382* Gurer'ul-Hikem, 2860

13383* Nehc'ul-Belağa 150. Hikmet

85. Bölüm

İnsanların Elinde Olan Şeyden Ümidini Kesmek

5912.İmam Ali (a.s): "En büyük zenginlik insanların elinde olan şeyden ümidini kesmektir." *13384

5913.İmam Ali (a.s): "Elinde bulunanı korumak, başkasının elindekini istemekten daha sevimlidir bana. Ümit-sizliğin acısı, insanlardan bir şey istemekten daha hayırlıdır." *13385

5914.İmam Sadık (a.s): "İnsanların sahip olduğu şeyden ümidini kesmek müminin dininin izzet sebebidir." *13386

bak. es-Sual (2), 908. Bölüm; el-İzz, 1290. Bölüm

13384* a.g.e. 342. hikmet

13385* a.g.e. 31. mektup

13386* Vesail'uş-Şia, 6/314/5

378. Konu: Ümmet

86. Bölüm

İslam Ümmetinin Konumu

"Siz, insanlar için ortaya çıkarılan, iyiliği emreden, kötülükten alıkoyan, Allah'a iman eden hayırlı bir ümmetsiniz. Kitab ehli iman etmiş olsalardı, kendileri için daha hayırlı olurdu; içlerinde iman edenler olmakla beraber, çoğu yoldan çıkmıştır." *13387

5915.Resulullah (s.a.a): "Benim ümmetim mübarek bir ümmettir. Başının mı, yoksa sonunun mu hayırlı olduğu bilinmez." *13388

5916.Resulullah (s.a.a): "Bu ümmetim merhamet edilmiş (merhume) bir ümmettir." *13389

5917.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz siz yetmiş ümmeti tamamlayacaksınız. Siz Allah nezdinde onların

en hayırlısı ve değerlisiniz." *13390

5918.Resulullah (s.a.a): "Bu ümmeti değerlilik, dindarlık, yücelik, zafer ve yeryüzünde güç elde etmekle müjdele." *13391

13387* Al-i İmran, 110
13388* Kenz'ul Ummal, 34451
13389* a. g. e. 34452
13390* a. g. e. 34462
13391* a. g. e. 34465

87. Bölüm

Ümmetin İyileri

5919.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en hayırlıları dünyaya en itinasız olanlar ve ahirete en çok rağbet edenlerdir." *13392

5920.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en hayırlısı, gençliğini Allah'a itaatte tüketen, nefsinin dünya lezzetlerinden alıkoyan, ahirete gönül bağlayandır. Şüphesiz Allah'ın ona vereceği mükafat cennetin en yüce dereceleridir." *13393

5921.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin en hayırlıları kendilerine akılsızlık edilince tahammül edenler, haklarında zulmedilince affedenler ve eziyet edilince sabredenlerdir." *13394

13392* Tenbih'ul Havatir, 2/123
13393* a. g. e.
13394* a. g. e.

88. Bölüm

Orta Ümmet

"Böylece sizin insanlara ve Resulün de size şahit olması için sizi vasat/orta bir ümmet kıldık." *13395

5922.İmam Ali (a.s): "Biz Allah'ın yaratıkları üzerindeki şahitleri ve yeryüzündeki hüccetiyiz. Biz Allah'ın "Böylece sizleri vasat bir ümmet kıldık" dediği kimseleriz." *13396

13395* Bakara, 143
13396* Nur'us-Sakaleyn, 1/134/406

89. Bölüm

Ümmeti En Hayırlı Kılan Şeyler

5923.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim birbirini sevdiğçe, emaneti (sahibine) eda ettikçe, haramdan uzaklaştıkça, misafire değer verdikçe, namaz kıldıkça ve zekat verdikçe sürekli hayır üzere olacaktır." *13397

5924.Resulullah (s.a.a): "Bu ümmetin karileri (Kur'an okuyanları) emirlere müsamaha etmedikçe, alimleri kötülerini temize çıkarmadıkça ve iyileri kötülerini güçlendirmedikçe Allah'ın eli sürekli bu ümmetin başında olacaktır ve O'nun himayesi altında bulunacaktır. Ama bunları yaptığı takdirde kudret elini başlarından kaldıracak ve onlara zalimleri musallat kılacaktır." *13398

13397* el-Bihar, 69/394/77
13398 Tenbih'ul Havatir, 1/84

90. Bölüm

Ahirette İslam Ümmetinin Makamı

5925.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü peygamberlerden kendisine uyanları en çok olan benim." *13399

5926.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz cennette yüzyirmi saf bulunacaktır. Ümmetim bunlardan seksenini teşkil edecektir." *13400

13399* el-Bihar, 7/130/1
13400* a. g. e. h. 3

91. Bölüm

Millletlerin İslam Aleyhine Saldırıya Geçişi

5927.Resulullah (s.a.a): "Çok geçmeden aç insanların yemek sofrasına saldırdığı gibi milletler de size saldıracaktır." Bu arada birisi, "Acaba sayımız az mı olacak?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Hayır, aksine çok olacaksınız, ama sel suları üzerindeki bir köpük ve çerçöp gibi olacaksınız. Allah düşmanlarınızın kalbinden azametinizi alacak ve kalplerinize vehn (gevşeklik) verecektir." Birisi, "Ya Resulullah! (s.a.a) Vehn nedir?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Dünyayı sevmek ve ölümden hoşlanmamaktır." *13401

5928.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim her ne zaman dünyayı ulularsa Allah onlardan İslam'ın azametini alır." *13402
bak. 72. Konu; el-Cemaat, 132 el-İhtilaf

13401* et-Teşrif bil Minen, 307/428
13402* Tenbih'ul Havatir, 1/75

92. Bölüm

Peygamberin Ümmeti Hakkındaki Endişesi

5929.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ümmetim hakkında üç şeyden korkuyorum: Hırs ve cimriliğe itaat etmekten, heva ve heveslerine tabi olmaktan ve sapık imamdan." *13403

5930.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim hakkında şu üç şeyden korkuyorum: "Marifetten sonra dalaletten, sapırtıcı fitnelere ve mide ile tenasül organının şehvetine kapılmaktan." *13404

5931.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim hakkında en çok korktuğum üç şey vardır: Alimin sürçmesi, münafığın Kur'an vesilesiyle mücadelesi ve boyunlarınızı kesen dünya. O halde nefisleriniz hakkında dünyadan sakınınız." *13405

5932.Resulullah (s.a.a): "Benden sonra ümmetim hakkında korktuğum şeylerin en korkuncu şunlardır: Haram kazançlar, gizli şehvetler ve faiz." *13406

5933.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ümmetim hakkında korktuğum şeylerin en korkuncu şunlardır: Nefsani istekler ve uzun emel. Nefsani istekler şüphesiz ki insanı haktan alıkoyar. Uzun emeller ise insana ahireti unutturur." *13407

5934.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz hakkınızdan korktuğum şeylerin en korkuncu küçük şirktir." Kendisine, "Ey Resulullah! Küçük şirk nedir?" denince, "O riyadır" diye buyurdu." *13408

5935.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim hakkında korktuğum şeylerin en korkuncu konuşmasını bilen her münafıktır." *13409

5936.Resulullah (s.a.a): "Ümmetim hakkında korktuğum şeylerin en korkuncu dünya malının parlaklığı (çekiciliği) ve çokluğudur." *13410

13403* el-Bihar, 77/161/178
13404* Emali et-Tusi, 157/263
13405* el-Hisal, 163/214
13406* el-Bihar, 73/158/3

13407* a. g. e. 70/75/3
13408* a. g. e. 72/303/50
13409* Kenz'ul Ummal, 28968-28969-28970
13410* Nur'us Sakaleyn, 4/579/91

379. Konu: Ünsiyet

93. Bölüm

Ünsiyet

5937.İmam Ali (a.s): "Haktan başka bir şeyle ünsiyet etme ve batıldan başka bir şeyden de vahşet etme." *13411

5938.İmam Sadık (a.s): "Ünsiyet üç şeydedir: Uyumlu kadında, iyi bir evlatta ve samimi bir dostta." *13412

5939.İmam Rıza (a.s): "Sıkı dost olmak azameti giderir." *13413

13411* Gurer'ul-Hikem, 10303
13412* el-Bihar, 78/231/25
13413* A'lam'ud Din, 307

94. Bölüm

Allah ile Ünsiyet Etmek

5940.Resulullah (s.a.a): "Günahın zilletinden itaatin izzetine erişen kimse ile aziz ve celil olan Allah, ünsiyet ettiği biri olmaksızın ünsiyet eder ve mal ve servet olmaksızın (ona) yardım eder." *13414

5941.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan ayrı kalan, münezzehten olan Allah ile ünsiyet kurar." *13415

5942.İmam Sadık (a.s): "Allah her mümine imanını, kendisiyle huzur bulacağı bir ünsiyet kılar. Artık bir dağın

5943.zirvesinde de olsa yalnızlık hissine kapılmaz." *13416

5944.İmam Askeri (a.s): "Allah ile ünsiyet kuran insanlardan kaçınır." *13417

13414* el-Bihar, 75/359/74
13415* Gurer'ul Hikem, 8644
13416* el-Bihar, 70/111/14
13417* ed-Durret'ul Bahire, 43

380. Konu: Üstünlük Taslamak

95. Bölüm

Üstünlük Taslamak

"Bilin ki, dünya hayatı oyun, oyalanma, süslenme, aranızda övünme ve daha çok mal ve çocuk sahibi olmaktan ibarettir." *13418

"Allah, kendini beğenip övünen hiç kimseyi şüphesiz ki sevmez." *13419

Bak, Nisa, 36; Hud, 10; Hadid, 23

5945.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah bana mütevazî olmanızı, hiç kimsenin bir değerine üstünlük taslamamasını ve hiç kimsenin değerine zorbalık etmemesini vahyetmiştir." *13420

5946.İmam Ali (a.s): "İki şey insanları helak etmiştir: Fakirlik korkusu ve üstünlük talep etmek." *13421

5947.İmam Ali (a.s): "Üstünlük taslamayı bir kenara bırak, tekebbürü terket ve kabrini hatırla."

*13422

5948.İmam Ali (a.s): "Her kim üstünlük taslamak için çalışırsa, Allah kıyamet günü onu kara olarak haşreder." *13423

5949.İmam Ali (a.s): "Emir sahiplerinin salih insanlarca en aşağı sayılan durumları, kendilerini övülme sevgisine kaptırmaları ve işlerini kibirlenerek yapmalarıdır." *13424

13418* Hadid, 20
13419* Lokman, 18
13420* et-Terğib ve't-Terhib, 3/558/1
13421* el-Hisal, 69/102
13422* Nehc'ul-Belağa, 398. hikmet
13423* el-Bihar, 73/292/20
13424* Nehc'ul-Belağa, 216. Hutbe

96. Bölüm

Üstünlük Taslamadan Alıkoyan Sebepler

5950.İmam Ali (a.s): "Ademoğluna övünmek yakışır mı hiç? Başı nutfe, sonu ise leştir; ne kendini rızıklandırabilir, ne de ölümü kendinden uzaklaştırabilir." *13425

5951.İmam Seccad (a.s): "Dün bir nutfe olan, yarın da bir leşe dönüşecek olan (üstünlük taslayan) mütekebbire şaşarım." *13426

13425* a.g.e, 454. hikmet
13426* el-Kafi, 2/328/1

97. Bölüm

Övünmeyi Kınamak

5952.Resulullah (s.a.a): "Soy büyüklüğünün afeti üstünlük taslamaktır." *13427

5953.İmam Ali (a.s): "Allah Resülü (s.a.a) kendisinin bir faziletini anınca şöyle buyurdu: "(Maksadım) övünmek ve gösteriş yapmak değildir." *13428

5954. İmam Rıza (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) hasta olan, Sa'saa b. Suhan'ı ziyaret etti. Kalkıp gitmek isteyince de şöyle buyurdu: "Ey Sa'saa! Sakın seni ziyaret etmem sebebiyle kardeşlerine üstünlük taslama ve Allah'tan kork." *13429

13427* a.g.e, 2/329/6
13428* el-Bihar, 16/341/33
13429* Mustedrek'ul-Vesail, 12/90/13599

98. Bölüm

Övünülmesi Doğru Olmayan Şey

5955.Resulullah (s.a.a): "Fakirlik benim övünç kaynağımdır." *13430

5956.İmam Sadık (a.s): "Üç şey, müminin övüncü, dünya ve ahirette onun süsüdür: Gece sonunda kıldığı namaz, insanların sahip olduğu şeyden ümidini kesmek ve Al-i Muhammed'in (s.a.a) soyundan bir İmam'ın velayet ve dostluğu." *13431
Bak, el-Fekr, 1484. Bölüm

13430* el-Bihar, 72/30/26
13431* el-Kafi, 8/234/311

381. Konu: Vakar

99. Bölüm

Vakar

"Rahmanın kulları yeryüzünde mütevazî yürürler. Bilgisizler kendilerine takıldıkları zaman onlara güzel ve yumuşak söz söylerler." *13432

5957.Resulullah (s.a.a): "Vakar ve sükunetten ayrılmayın." *13433

5958.Resulullah (s.a.a): "İyilik ve salah elbise ve şeklin güzelliği ile değildir; iyilik ve salah sükunet ve vakar iledir." *13434

5959.İmam Ali (a.s): "Vakar, aklın süsüdür." *13435

5960.İmam Ali (a.s): "Senin ahlakın vakar olmalıdır. Zira her kimin kabalığı fazla olursa aşağılık sayılır." *13436

5961.İmam Ali (a.s): "Erkeğin güzelliği vakardır." *13437

- 13432* Furkan, 63
- 13433* Kenz'ul-Ummal, 6402
- 13434* a. g. e. 6401
- 13435* Gurer'ul-Hikem, 270
- 13436* a. g. e. 7397
- 13437* a. g. e. 4744

100. Bölüm

Vakarın Sebepleri

5962.İmam Ali (a.s): "Vakarın sebebi, hilimdir." *13438

5963.İmam Ali (a.s): "Sükunetle vakar çoğalır." *13439

5964.İmam Ali (a.s): "Herkim vakarlı olursa saygın olur." *13440

5965.İmam Ali (a.s): "İlmin nihayeti sükunet ve hilimdir." *13441

5966.İmam Ali (a.s): "Vakar için sadece heybetten yardım alınır." *13442

- 13438* a.g.e, 5534
- 13439* a. g. e. 4182
- 13440* a. g. e. 7666
- 13441* a.q.e. 6380
- 13442* el-Bihar, 78/7/59

382. Konu: Vasiyet

101. Bölüm

Vasiyet

"Birinize ölüm geldiği zaman, eğer hayır (mal) bırakıyorsa, ana babaya, yakınlara, uygun bir tarzda vasiyet etmesi muttakilere bir hak olarak size yazıldı/takdir edildi." *13443

5967.Resulullah (s.a.a): "Vasiyet etmek her Müslümanın görevidir." *13444

5968.Resulullah (s.a.a): "(Allah'ın rahmetinden) mahrum kimse vasiyetten mahrum olan kimsedir." *13445

5969.Resulullah (s.a.a): "Hiçbir Müslümana vasiyeti başının altında olmaksızın bir geceyi geçirmesi yakışmaz." *13446

5970.İmam Bakır (a.s): "Her kim ölüm anında kendisinden miras almayan akrabalarına vasiyette bulunmazsa amelini günahla sonuçlandırmış olur." *13447

13443* Bakara, 180
13444* Vesail'uş-Şia, 13/352/6
13445* Kenz'ul-Ummal, 46051
13446* el-Bihar, 103/194/3
13447* Tehzib'ul-Ahkam, 9/174/708

102. Bölüm

Vasiyette Zarar Vermek veya Zulmetmek

5971.İmam Ali (a.s): "Her kim vasiyet eder, zulmetmez ve varise zarar vermezse (onu) vasiyet edeceği malı hayattayken sadaka vermiş kimse gibidir." *13448

5972.İmam Ali (a.s): "Vasiyet hususunda zulüm ve haksızlık büyük günahlardandır." 13449

5973.İmam Sadık (a.s): "Her kim varlığının üçte birini vasiyet ederse varislere zarar vermiş olur. Beşte bir veya dörtte bir vasiyet etmek üçte bir vasiyet etmekten daha üstündür." 13450

13448* el-Kafi, 7/62/18
13449* el-Fakih, 4/184/5420
13450* el-Kafi, 7/11/5

383. Konu: Vatan

103. Bölüm

Vatan Sevgisi

5974.İmam Ali (a.s): "Ülkeler vatan sevgisiyle bayındır olmuştur." *13451

5975.İmam Ali (a.s): "Geçmiş zamanına ağlaması, vatanına ilgi duyması ve eski dostlarını koruması insanın yüceliğindedir." *13452

5976.Şöyle rivayet edilmiştir: "Vatan sevgisi imandandır." *13453

13451* el-Bihar, 78/45/50
13452* a. g. e. 74/264/3
13453* Sefinet'ul-Bihar, 8/525

104. Bölüm

Vatanı Savunmak

5977.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah evinde kendisine saldırıldığı halde savaşmayan kimseden nefret eder." *13454

5978.İmam Ali (a.s): "Onlar, sizle savaşmaya gelmeden, siz onlarla savaşmaya gidin. Allah'a andolsun ki kendi yurtlarında/vatanlarında savaşılan bir toplum zillete/aşağılığa düşer. Ama sizler (bu önemli işi) birbirinize havale ettiniz-bıraktınız, birbirinize yardım etmediniz. Sonunda her yandan üzerinize saldırılıp yağmalandınız, yurdunuzda yenik düştünüz, alt edildiniz." *13455

13454* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/28/24
13455* Nehc'ul-Belağa, 27. Hutbe

105. Bölüm

Gurbet ve Vatan

5979.İmam Ali (a.s): "Gurbette zenginlik vatan ve vatanda yoksulluk gurbettir." *13456

5980.İmam Ali (a.s): "Hiçbir şehir sana, diğer bir şehirden daha layık değildir; beldelerin en hayırlısı, seni yüklenen (barındıran) beldedir." *13457

13456* a.g.e. 56. hikmet
13457* a.g.e. 442. Hikmet

384. Konu: Vefa

106. Bölüm

Vefa

"Ahdı de yerine getirin, doğrusu verilen ahitte sorumluluk vardır." *13458

"Ve ahitleştiklerinde ahitlerine vefa gösterenler, *13459

5981.Resulullah (s.a.a): "Herkim Allah'a ve kıyamet gününe iman etmişse vaad ettiğine vefa gösterebilir." *13460

5982.İmam Ali (a.s): "Vefa efendilik kalesidir." *13461

5983.Resulullah (s.a.a): "Vefa dinin çokluğunun ve darlığın güçlü olduğunun göstergesidir." *13462

5984.İmam Ali (a.s): "En üstün emanetdarlık, ahidine bağlı kalmaktır." *13463

5985.İmam Ali (a.s): "En yüce doğruluk sözleşmelere vefalı kalmaktır." *13464

5986.İmam Seccad (a.s), kendisine, "Dinin şeriatlerinin özeti nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hak söz söylemek, adil bir hüküm ve ahde vefa göstermektir." *13465

5987.İmam Sadık (a.s): "Hiç kimse şu üç şey hususunda mazur değildir: "Emaneti iyi veya kötü geri çevirmek, iyi ve kötüye verilen ahde vefa göstermek, anne babaya iyi olsun veya kötü iyi davranmak." *13466

5988.İmam Sadık (a.s): "Ahidine vefa göstermeyen kimsenin sevgisine itina etme." *13467

13458* İsra, 34
13459* Bakara, 177
13460* el-Bihar, 77/149/77
13461* Gurer'ul-Hikem, 1044
13462* a. g. e. 1430
13463* a. g. e. 3018
13464* a. g. e. 3020
13465* el-Hisal, 113/90
13466* a. g. e. 123/118
13467* Gurer'ul Hikem, 10260

385. Konu: Velayet-Yöneticilik

107. Bölüm

Emir Sahibi

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Resulü'ne ve sizden olan emir sahiplerine itaat edin. Eğer bir şeyde çekişirseniz ve Allah'a ve ahiret gününe iman etmişseniz onu Allah'a ve Peygamber'e götürün. Bu, hayırlı ve netice itibarıyla en güzeldir." *13468

5989.Cabir bin Abdullah Ensari: "Aziz ve celil olan Allah Peygamberi Muhammed'e (s.a.a) Allah'a itaat edin, Resulü'ne ve sizden olan emir sahiplerine itaat edin" ayetini nazil buyurunca ben şöyle arzettim: "Ey Allah'ın Resulü! Allah'ı ve Resulünü tanıyoruz, o halde Allah'ın itaatlerini senin itaatinin yanında zikrettiği emir sahipleri kimlerdir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Cabir! Onlar benim halifelerim ve benden sonra Müslümanların imamlarıdır. Onların ilki Ali bin Ebi Talib, sonra Hasan, sonra Hüseyin..." *13469

13468* Nisa, 59

13469* Nur'us-Sakaleyn, 1/499/331

108. Bölüm

Kötü Yöneticilerin Hakimiyet Sebebi

"Ardında ve önünde insanoğlunu takip edenler vardır; Allah'ın emriyle onu gözetirler. Bir topluluk kendi nefislerinde olanı değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez. Allah bir milletin fenalığını dileyince artık onun önüne geçilmez. Onlar için Allah'tan başka hami de bulunmaz." *13470

5990.Resulullah (s.a.a): "Olduğunuz gibi idare edilirsiniz." *13471

5991.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Beni tanıyan bir yaratığım bana isyan ettiğinde ona

5992.yaratıklarından beni tanımayanı musallat kılarım." *13472

5993.İmam Ali (a.s) ashabını kınayarak şöyle buyurmuştur: "Nefsim, (kudret) elinde olana andolsun, bu kavim (Muaviye taraftarları) sizi yenecektir. Onların sizden daha haklı olduklarından değil; önderlerinin batıl emirlerine koşarak uymalarından, sizin de benim hakka yönelik emrime itaat etmeyişiniz-dendir." *13473

bak. el-Fesad, 1477. Bölüm; el-Maruf (2), 1285. Bölüm

13470* Ra'd, 11

13471* Kenz'ul-Ummal, 14972

13472* el-Fakih, 4/404/5871

13473* Nehc'ul-Belağa, 97. Hutbe

109. Bölüm

Adil Yöneticiler

5994.İmam Sadık (a.s): "Her kim insanların işlerinden birinin yöneticiliğini elde eder, adaletli davranır, evinin kapısını insanların yüzüne açık tutar, insanlara kötülük etmez ve insanların işleriyle ilgilenirse aziz ve celil olan Allah'ın, kıyamet günü onu korkudan güvende kılmaması ve cennete koymaması bir hak olur." *13474

13474* el-Bihar, 75/340/18

110. Bölüm

Zalim Yöneticiler

5995.Resulullah (s.a.a): "Her kim Müslümanların işlerinden birinin sorumluluğunu üstlenir ve onlara hıyanette bulunursa o ateştedir." *13475

5996.İmam Ali (a.s): "Yırtıcı, obur ve acımasız bir hayvan, cellat ve zalim olan hükümdardan daha iyidir." *13476

5997.İmam Ali (a.s): "Hükümdarların en kötüsü günahsız kimsenin kendisinden korktuğu kimsedir." *13477

5998.İmam Ali (a.s): "Her kimin hükümeti zalim olursa devleti de zail olur." *13478

13475* et-Terğib ve't-Terhib, 3/176/40
13476* Gurur'ul Hikem, 5626
13477* a. g. e. 5687
13478* a. g. e. 8365

111. Bölüm

Yöneticinin Nefsinde Olması Farz Olan Şey

5999.İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Salih insanları, Allah'ın kullarının diliyle söylettiği şeylerden anlamak mümkündür. Senin için kıymetli azık, salih amel olsun. Heva ve hevesine hakim ol. Sana düşen; helal olmayan şeylerde nefsini dizginlemektir. Zira onu dizginlemek sevdiği veya sevmediği şeyler hususunda ona karşı insafli olmaktır." *13479

6000.İmam Ali (a.s) aynı mektupta şöyle buyurmuştur: "Allah'a karşı insafli ol; halka, ailenin seçkinlerine, kendilerine özel ilgi duyduğun emrindeki kimselere karşı insafli davran. Böyle yapmazsan, ancak zulmetmiş olursun." *13480

6001.İmam Ali (a.s) aynı mektupta şöyle buyurmuştur: "Kendini beğenmekten, seni nefsinle böbürlenmeye sevkeden şeylere güvenmekten, aşırı övgüyü sevmekten sakın. Çünkü bunlar, ihsan sahiplerinin ihsanlarını helak etmek için şeytanın aradığı uygun fırsatlardır." *13481

13479* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup
13480* a. g. e.
13481* a. g. e.

112. Bölüm

Yöneticinin Hakimiyetinde Kendisine Farz Olan En Önemli Şey

6002.İmam Ali (a.s) Ömer bin Hattap'a şöyle buyurmuştur: "Şu üç şeyi eğer hatırında tutar ve onunla amel edersen artık başka bir şeye muhtaç olmazsın. Eğer onları terkedersen hiçbir şey sana fayda vermez." Ömer şöyle dedi: "Onlar nedir Ey Eba'l Hasan!" İmam şöyle buyurdu: "Yakın ve uzak kimse hakkında had ve cezaları uygulaman, hoşnutluk ve gazap halinde Allah'ın kitabı esasınca hüküm vermen, kızıl ve beyaz derili herkese (beytülmalî) adil bir şekilde bölüştürmendir." Ömer şöyle dedi: "Canıma andolsun ki kısa ve çok açık bir şekilde beyan ettin." *13482

6003.İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Halkına merhametle muamele etmeyi kalbine şiar, onları sevip, lütfetmeyi kendine huy edin. Onlara karşı yiyeceklerini ganimet bilen yırtıcı bir canavar gibi olma. Çünkü, onlar iki sınıftır: Bir kısmı, dinde kardeşindir, bir kısmı ise yaratılıştan senin eşindir. Onlar yanılıp hata edebilirler, kusurları olabilir, kasten veya hata ile ellerinden bir şey çıkabilir. O halde Allah'ın seni bağışlamasına nasıl sevinip hoşnut olursan, sen de on-lara karşı bağışlayıcı davranıp kusurlarını affet. Çünkü sen, onlardan üstünsün; seni bu işe tayin eden senden üstün ve Allah da seni vali tayin edenden üstündür." *13483

6004.İmam Ali (a.s) aynı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Senin için işlerin en sevimsisi hakta orta yolda olan, adalette en genel bulunan ve halkın hoşnutluğunu en çok toplayan iş olmalıdır. Çünkü genelin öfkesi özelin rızayetini faydasız kılar; oysa genelin hoşnutluğuyla özelin öfkesi örtülüp giderilir. Zira bu yakınlar hakime bollukta en ağır gelen, darlıkta en az yardım eden, haklarında insafla hükmedilmesini hoş görmeyen, isteklerinde inatla direnen, verildiğinde az şükreden, verilmemesinde özrü zor kabul eden, zamanın güçlüklerine karşı en az direnç gösteren kimselerdir. Dinin direği olan, İslam cemaatini oluşturan, düşmanlara karşı duran, ümmetin çoğunluğu olan halkı daha çok sevmeli ve onlara daha fazla meyletmelisin." *13484

6005.İmam Sadık (a.s): "Yönetici bir kimsenin insanların özeli ve geneli hakkında şu üç şeye riayet etmesi gerekir: "İyileri iyilikle mükafatlandırmalıdır ki insanların iyiliğe rağbeti artsın, tevbe etmesi ve sapıklıktan dönmesi için kötü kimselerin günahlarını örtmek ve insanların arasında ihsan ve insaf yoluyla kaynaşma icat etmek." *13485
bak. 141. konu, el-Mudarat

13482* et-Tehzib, 6/227/547

13483* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup
13484* a.g.e.
13485* Tuhef'ul-Ukul, 319

113. Bölüm

Yöneticiye Memur Tayininde Farz Olan Şey

6006.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir genci bir gruba başkan kılar ve o grup arasında Allah'ın daha çok beğendiği bir kimse bulunursa şüphesiz Allah'a hıyanet etmiş olur." *13486

6007.Resulullah (s.a.a): "Allah'a yemin olsun ki biz bu işi isteyen veya bu iş hususunda ihtiraslı olan kimseyi bu işe tayin etmeyiz." *13487

6008.Resulullah (s.a.a) Abdurrahman bin Semure'ye şöyle buyurmuştur: "Ey Abdurrahman bin Semure! Sakın yöneticiliği talep etme. Zira eğer senin istemenle bu makam sana verilecek olursa onu idare etmekte kendi haline bırakırsın ve eğer sen istemeden sana bırakılacak olursa onu idare etmekte yardım edilirsin." *13488

6009.İmam Ali (a.s) Mısır'a tayin ettiğinde Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Memurların işleri konu-sunda çok dikkatli ol. Onları denedikten sonra görevlendir. Dostluk sebebiyle ve başkalarına danışmadan tayin etme. Çünkü bu ikisi (dostluk sebebiyle ve başkalarına danışmadan tayin etmek), zulüm ve hıyanet şubelerinin bir araya gelmelerine sebep olur. Bunları iyi ailelerden, İslam'a eskiden girmiş tecrübeli ve hayalî kişilerden seç." *13489

6010.İmam Ali (a.s) aynı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Yaptıklarını denetle, onların peşice vefalı ve sadık kişilerden seçilmiş ajanlar gönder; çünkü, onların gizli işlerinden haberdar olman, emin olarak işlerini yapmalarına, halka şefkatle muamele etmelerine sebep olur. Memur yardımcılarının seni ihanete düşürmesinden sakın. İçlerinden biri, görevine ihanet ettiği ve ajanların raporları hıyanetinde birleştiği zaman, bu sana delil olarak yeter. Artık onun bedenine ceza vermeli, yaptıklarından dolayı onu sorgulamalısın. Sonra onu zillete düşürüp hıyanetle damgalamalısın, suçluluk utancını boynuna takmalısın." *13490

13486* el-Bihar, 23/75/24
13487* Sahih-u Muslim, 3/1456/14
13488* Sunen-u Ebi Davud, 2929
13489* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup
13490* a.g.e.

114. Bölüm

Yöneticinin Halktan Gizlenmemesi

6011.İmam Ali (a.s) aynı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Halkından uzun müddet gizlenme. Çünkü valinin halkından gizlenmesi, halkı sıkıntıya sokan işlerden-dir ve işlerdeki bilgisinin azlığına delalet eder. Onlardan gizlenmek bir çok şeyi bilmelerine engel olur, onların gözüne büyük şeyler küçük; küçük şeyler büyük görünür. İyilik kötü görünür; kötülük güzel görünür; sonuçta hakla batıl birbirine karışır." 13491

6012.İmam Sadık (a.s): "Her kim insanların işlerinden birinin sorumluluğunu üstlenir de adaletli davranır, kapısını insanların yüzüne açar, perdesini kenara iter, insanların işleriyle ilgilenirse Allah'ın da kıyamet günü onu korkudan güvende kılması ve cennetine koyması bir hak olur." *13492

13491* a. g. e.
13492* Tenbih'ul-Havatir, 2/165

115. Bölüm

Yöneticinin Mustaz'af Halkı Önemsemesinin Farz Oluşu

6013.İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Zamanının bir kısmını ihtiyaçlarını ve sıkıntılarını sana söylemek isteyenlere ayır.

Onlarla herkese açık bir yerde oturarak konuş. O mecliste, yaratana karşı mütevazı ol. Askerlerinden, yardımcılarından, koruyucularından korkmadan, çekinmeden seninle konuşmalarını sağla. Resulullah'ın bir çok yerde "Allah, zayıfın korkmadan, dili dolaşmadan güçlüden hakkını alamadığı bir ümmeti asla temizlemeyecektir" dediğini duydum. O halde onların sert konuşmalarına ve konuşma yeter-sizliklerine tahammül et. Daralmayı, büyülenerek onlarla konuşmaktan çekinmeyi bırak" *13493

6014. İmam Ali (a.s) aynı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Allah için, Allah için, hilesi olmayan aşağı tabakayı gözet. Onlar yoksul, muhtaç, darlıktan bunalmış, dertlerle boğuşan, kazançtan aciz kişilerdir. İçlerinde dilenenler olduğu gibi, bir şey uman fakat, kimseden bir şey istemeyenler de vardır. Allah onlara bir hak tayin etmiş ve senden de ona riayet etmeni istemiştir. O halde onu korumaya çalış. Onlara beytülmalinden bir pay ayır ve her şehirde İslam'a (devlete) ait arazilerin gelirlerinden de bir pay ver... Onlardan, insanlar tarafından hakir görülen fakat, gelip sana dert anlatmayanları ara bul. Onları bulmak, hallerini anlamak için, Allah'tan korkan, büyülenmeyen, mütevazı kişiler yolla da o kimselerin durumlarını sana iletirler. Sonra insanlar hakkında buluşma gününde Allah'a mazeret getirebileceğin bir şekilde davran. Fakirler ve sefiller, insanlar içinde insafa en fazla layık kişilerdir. Haklarını eda etmede, Allah katında bir mazeretin olacak şekilde hareket et." *13494

13493* Nehc'ul-Belağa, 53. mektup

13494* a. g. e. 53. Mektup

116. Bölüm

Allah'ın Velilerinin Özellikleri

"İyi bilin ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir. Onlar Allah'a iman etmiş ve O'na karşı gelmekten sakınmışlardır." *13495

6015. İmam Ali (a.s): "İnsanlar dünyanın zahirine bakarken, Allah'ın velileri, onun batınına bakarlar; insanlar dünyanın bugünüyle meşgul olurken (çabuk elde edilen şeyler peşinde koşarken), onlar dünyanın sonuyla (ahiret hazırlığıyla) meşgul olurlar; onlar dünyanın kendilerini öldürmesinden çekindikleri şeyleri öldürürler; kendilerini terke edecek olanları bilir, onları terkederler; başkalarının dünyadan elde ettiği çok şeyi (ahiret nimetine oranla) az görürler; onu elde etmelerini kaybetmek sayarlar; insanların uzlaştığı şeye düşman, düşmanlık ettikleri şeye de dostturlar. Kitap onlarla bilinir; onlar Kitab'ı bilirler; Kitap onlarla ayakta durur; onlar da Kitab'la ayakta dururlar; umdukları şeyden daha üstün bir şey ummazlar; korktukları şeyden daha üstün bir şeyden korkmazlar." *13496

6016. İmam Sadık (a.s): "Ey Ebu Basir! Gaybeti halinde zuhuru bekleyen ve zuhur ettiğinde de kendisine itaat eden Kaim'imizin Şiilerine ne mutlu! Onlar Allah'ın dostlarıdır, onlara ne bir korku vardır ve ne de onlar hüzünlendirir." *13497
bak. el-İman, 198. Bölüm; et-Takva, 1863. Bölüm

13495* Yunus, 62, 63

13496* Nehc'ul-Belağa, 432. hikmet

13497* Nur'us-Sakaleyn, 2/309/94

386. Konu: Vera'-Sakinma

117. Bölüm

Ve'ra -Sakinma

6017. Resulullah (s.a.a): "Her şeyin bir temeli vardır. İmanın temeli ise günahlardan sakınmadır." *13498

6018. Resulullah (s.a.a): "Dinin temeli günahlardan sakınmadır." *13499

6019. Resulullah (s.a.a): "Dininizin en üstünü sakınmadır." *13500

6020. İmam Ali (a.s): "Hiçbir mevzi sakınmadan daha iyi değildir." *13501

6021. İmam Ali (a.s): "Sakinmak bir kalkandır." *13502

6022. İmam Ali (a.s): "Her kim bizi severse bizim amel ettiğimiz gibi amel etmeli ve sakınmadan

yardım almalıdır. Zira sakınmak dünya ve ahiret işinde en iyi yardımcıdır." *13503

6023.İmam Bakır (a.s): "İbadetlerin en zoru sakınmadır." *13504

6024.İmam Sadık (a.s): "Sakınmaktan ayrılmayın zira sakınmak bizim tabi olduğumuz, kendisiyle Allah'a itaat ve kulluk ettiğimiz ve dostlarımızdan istediğimiz dindir." *13505

6025.İmam Sadık (a.s): "Yüz bin veya daha fazla insanın yaşadığı bir şehirde yaşadığı halde kendisinden daha çok sakınan birinin bulunduğu kimse bizden değildir ve yüceliğe de sahip değildir." *13506

13498* Kenz'ul-Ummal, 7284
13499* a. g. e. 7300
13500* el-Bihar, 70/304/18
13501* Nehc'ul-Belağa, 371. hikmet
13502* a. g. e. 4. hikmet
13503* el-Bihar, 70/306/30
13504* el-Kafi, 2/77/5
13505* Emali'et-Tusi, 281/544
13506* el-Kafi, 2/78/10

118. Bölüm

Sakınmanın Meyvesi

6026.İmam Ali (a.s): "Sakınmanın neticesi nefsin ve dinin düzelmesidir." *13507

6027.İmam Ali (a.s): "Sakınmak haramları işlemeye engel olur." *13508

6028.İmam Ali (a.s): "Sakınmak takvanın temelidir." *13509

6029.İmam Ali (a.s): "İlim, sakınma olmaksızın temizlemez." *13510

6030.İmam Sadık (a.s): "Allah'tan korkunuz ve dininizi sakınarak koruyunuz." *13511

13507* Gurer'ul-Hikem, 4636
13508* a. g. e. 1436
13509* a. g. e. 1107
13510* a. g. e. 10689
13511* el-Kafi, 2/76/2

119. Bölüm

Sakınmanın İbadetteki Rolü

6031.İmam Ali (a.s): "Sakınmakla birlikte olmayan bir ibadette hayır yoktur." *13512

6032.İmam Seccad (a.s): "Sakınmak ibadetin düzenidir. İlk bozulduğunda düzen bozulduğu gibi dindarlık da bozulur." *13513

6033.İmam Sadık (a.s): "İbadetlerde çaba göstermek sakınmakla birlikte olmazsa faydalı değildir." *13514

6034.İmam Sadık (a.s) Amr bin Said'e şöyle buyurmuştur: "Sana ilahi takvayı, sakınmayı ve ibadet için çalışmayı tavsiye ediyorum. Bil ki sakınmanın olmadığı bir çaba fayda vermez." *13515

13512* el-Mehasin, 1/65/9
13513* Tenbih'ul-Havatir, 2/88
13514* el-Kafi, 2/77/4
13515* el-Bihar, 70/296/1

120. Bölüm

Vera'nın Anlamı

6035.Resulullah (s.a.a): "Vera (sakınmak) amellerin efendisidir. Her kim halvette Allah ile karşı karşıya kaldığında kendisini sakındıracak bir takvaya sahip değilse Allah artık amellerine tevaccüh etmez. Zira sakınmak Allah'tan gizli ve açıkta korkmak, varlık ve yoklukta iktisatlı olmak, hoşnutluk ve gazap halinde adalete riayet etmektir." *13516

6036.İmam Ali (a.s): "Sakinmanın aslı günahlardan uzak durmak ve haramdan sakınmaktır." *13517

6037.İmam Ali (a.s): "Sakınmak şüphelerle karşılaştığında durmaktır (ihtiyat etmektir.)" *13518

6038.İmam Sadık (a.s) sakınan kimse hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur:

6039."Aziz ve celil olan Allah'ın haramlarından sakınan kimsedir." *13519

6040.İmam Sadık (a.s) aynı soruya cevap olarak şöyle buyurmuştur: "Sakınan kimse Allah'ın haramlarından sakınan ve onlardan uzak duran kimsedir. Eğer şüphelerden sakınmazsa bilmeden harama düşer." *13520

13516* Kenz'ul-Ummal, 7299

13517* Gurer'ul-Hikem, 3097

13518* a. g. e. 2161

13519* el-Kafi, 2/77/8

13520* el-Bihar, 70/303/15

121. Bölüm

İnsanların En Çok Sakınanı

6041.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın haramlarından kaçın ki insanların en çok sakınanı olasın." *13521

6042.İmam Ali (a.s): "İnsanların en çok sakınanı istek ve yakarışlardan en uzak olanıdır." *13522

6043.İmam Ali (a.s): "Sizin en zeki olanınız en çok sakınanıdır." *13523

6044.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Ey Ademoğlu! Sana haram kıldığım şeylerden uzak dur ki insanların en çok sakınanı olasın." *13524

13521* el-Bihar, 69/368/4

13522* Gurer'ul-Hikem, 3368

13523* a. g. e. 2839

13524* el-Kafi, 2/77/7

387. Konu: Vesvese

122. Bölüm

İnançlarda Vesvese

"De ki: "İnsanlardan ve cinlerden olan insanların gönüllerine vesvese veren o sinsi vesvesecinin şerrinden, insanların Rabbi, insanların hükümranı ve insanların ilahı olan Allah'a sığınırım." *13525 bak. A'raf suresi, 20; Ta-Ha, 120

6045.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Bazen insanın zihnine öyle şeyler geliyor ki insanın gökten düşmesi, göğün ortasında kuşların kendisini kapması bu zihninden geçen şeyleri dile getirmekten daha sevimlidir" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu salt imandır veya apaçık bir imandır." *13526

6046.Resulullah (s.a.a): "Allah, dile veya amel aşamasına getirmediği ümmetimin zihni şüphelerini ve vesveselerini affetmiştir." *13527

13525* Nas, 1-6

13526* Kenz'ul-Ummal, 1709
13527* Tenbih'ul-Havatir, 2/120

123. Bölüm

Abdest ve Namazda Vesveseden Sakındırmak

6047. İmam Sadık (a.s) akıllı olduğunu iddia ettiği halde abdest ve namazında vesveseye duçar olan birini anan Abdullah bin Sinan'a şöyle buyurmuştur: "Akıllı olduğu için mi şeytanın emrine itaat ediyor." Ben (ravi) şöyle arzettim: "Nasıl şeytana itaat ediyor?" İmam şöyle buyurdu: "Ona duçar olduğu vesvesenin kimden olduğunu bir sor. Şüphesiz ki sana: "Şeytanın işidir" diyecektir." *13528

6048. İmam Sadık (a.s) kendisine namazın rekat sayısı hakkında çok şüpheye düşen, kaç rekat kaldığını bilmeyen kimse hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Namazını iade etmelidir." Biz (Zürare ve Ebu Basir) şöyle arzettik: "Çok şüphe etmektedir. Her ne kadar da iade etse yine de şüpheye kapılmaktadır." İmam şöyle buyurdu: "Şüphesine itina etmemelidir (ve namazına devam etmelidir.) İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Namazınızı yarıda kesmekle aşağılık şeytanı kendinize alıştırmayın. Bu iş onu tamaha düşürür. Zira şeytan aşağılıktır ve adet ettirdiği şeye adet edinir. O halde sizden her biriniz şüphesine aldırış etmemeli ve namazını çok kesmemelidir. Çünkü birkaç defa şüphesine itina etmediği takdirde artık şüpheye kapılmayacaktır." Zürare: "İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Aşağılık şeytan kendisine itaat edilmesini ister, bu yüzden eğer isyan edilirse artık sizden birinin yanına gelmez." *13529

13528* el-Kafi, 1/12/10
13529* a. g. e. 3/358/2

124. Bölüm

Vesvas Kimsenin İlacı

"De ki: "Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından Sana sığınırım." Rabbim! Yanımda bulunmalarından da sana sığınırım." *13530

6049. İmam Ali (a.s): "Her ay üç gün oruç tutmak -(ayın ilk ve son perşembe günü, 6050. ortasındaki çarşamba günü- ve Şaban orucunu tutmak bu göğsünün vesvesesini ve kalbinin perişanlığını ortadan kaldırır." *13531

6051. İmam Ali (a.s): "Biz Ehl-i Beyt'i zikretmek her tatsızlığın, hastalığın ve şüpheye düşürücü vesvesenin şifasıdır." *13532

6052. İmam Sadık (a.s) fazla vesvese hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "Sakıncası yoktur (aldırma) ve şöyle de: "Lailahe illallah" (Allah'tan başka ilah yoktur.)" *13533

13530* Mü'minun, 97,98
13531* el-Hisal, 612/10
13532* el-Bihar, 81/203/5
13533* el-Kafi, 2/424/1

388. Konu: Yakın

125. Bölüm

Yakın

"Sabredip ayetlerimize kesin olarak inanmalarından ötürü, aralarından, onları buyruğumuzla doğru yola götüren önderler yaptık." *13534

6053. Resulullah (s.a.a): "Kalbe ilka edilen en iyi şey yakındır." *13535

6054. İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Allah'tan yakın dileyin ve Allah'a afiyet içinde rağbet edin. Zira afiyet en büyük nimettir. Kalpte payidar kalan en iyi şey ise yakındır. Zarar görmüş kimse dininde zarar gören kimsedir. Gıpta edilen kimse ise yakini hususunda gıpta edilen kimsedir." *13536

6055.İmam Ali (a.s): "Kalbinde yakinin güzelliğini hisseden kimse ne de büyük saadete ermiştir."
*13537

6056.İmam Ali (a.s): "En son hedef yakin ile elde edilir." *13538

6057.İmam Ali (a.s): "Yakinin gücü din miktarıdır." *13539

6058.İmam Ali (a.s): "Yakin imanın direğidir." *13540

6059.İmam Ali (a.s): "Yakin ile birlikte olan uyku şek ile birlikte olan namazdan daha iyidir."
*13541

6060.İmam Bakır (a.s): "İnsanlar içinde hiçbir şey yakin kadar az bölüştürülmemiştir." *13542

6061.İmam Sadık (a.s): "İman İslam'dan üstündür. Yakin de imandan üstündür. Yakinden daha az bulunur bir şey mevcut değildir." *13543

6062.İmam Sadık (a.s): "Yakin ile birlikte olan az ve sürekli olan amel Allah nezdinde, yakin ile birlikte olmayan çok amelden daha üstündür." *13544

- 15534* Secde suresi 24
- 15535* Emali'es-Seduk, 1/395
- 15536* el-Bihar, 70/176/33
- 15537* Gurer'ul-Hikem, 9556
- 15538* Nehc'ul-Belağa, 157. hutbe
- 15539* Gurer'ul-Hikem, 6184
- 15540* a. g. e. 398
- 15541* a. g.e 9958
- 15542* el-Kafi,5/52/2
- 15543* a.g.e s.51/1
- 15544* a.g.e s.57/3

126. Bölüm

İlm'ul Yakin

"Dikkat edin, eğer kesin olarak bir bilerseniz! And olsun ki, cehennemi görürsünüz. Andolsun ki onu gözünüzle kesin olarak görürsünüz. Sonra o gün, size verilmiş olan her nimetten sorguya çekileceksiniz." *13545

Böylece yakin edenlerden olması için İbrahim'e göklerin ve yerin meleketunu gösterdik." *13546

6063.Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Üç şeyi kullarımın gözünden gizledim. Eğer insan onlardan birini görecekt olursa, asla kötü amel etmez: Eğer perdemi kenara itecek olursam, beni yakin elde edecek şekilde görecekt olursa ve onları öldürdükten sonra yaratıklarına ne yapacağını bilecek olursa..." *13547

- 13545* Tekasür, 5-8
- 13546* En'am, 75
- 13547* Kenz'ul-Ummal, 29858

127. Bölüm

Yakinin Anlamı

6064.Cebrail (a.s), Peygamberin huzuruna gelerek şöyle buyurmuştur: "Ey Allah Resülü! Allah Tebarek ve Teala beni senden önce hiç kimsenin görmediği bir hediyeyle sana gönderdi." Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "O nedir?" Cebrail şöyle dedi: "Sabır ve ondan daha iyisi..." Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ben, yakinin anlamı nedir?" diye sordum, Cebrail şöyle dedi: "Yakini olan kimse Allah için onu görüyormuş gibi amel eder. Zira eğer Allah'ı görmüyorsa, Allah onu görmektedir ve yakini bir şekilde bilir ki kendisine isabet eden bir şeyin hata etmesi mümkün değildir ve kendisine isabet etmeyen bir şeyin de kendisine isabet etmesi mümkün değildir. Bunların tümü tevekkülün dalları ve zühdün basamaklarıdır." *13548

6065.İmam Ali (a.s): "İslam, (Allah karşısında) teslimiyettir; teslimiyet, yakindir; yakin, tasdik

etmektir; tasdik, ikrar etmektir; ikrar, eda etmektir; eda etmek ise amel etmektir." *13549

13548* el-Bihar, 77/20/4

13549* Nehc'ul-Belağa, 125. Hikmet

128. Bölüm

Yakin Sahibinin Alametleri

6066.Resulullah (s.a.a): "Yakin sahibi kimsenin alameti altı şeydir: Allah'ın hakkaniyetine yakın etmiş ve bu yüzden ona iman etmiştir. Ölümün gerçek olduğuna yakın etmiştir ve bu yüzden ondan çekinmektedir. Kıyametin gerçek olduğuna yakın etmiş ve bu yüzden de (o günün rezaletinden) korkmaktadır. Cennetin gerçek olduğuna yakın etmiş ve bu yüzden de ona iştiyak duymaktadır. Cehennemnin gerçek olduğuna yakın etmiş ve bu yüzden de ondan kurtulmak için çalışmaktadır. Hesabın gerçek olduğuna yakın etmiş ve bu yüzden de kendisini hesaba çekmektedir." *13550

6067.İmam Ali (a.s): "Arzunun kısalığı, amelde ihlas ve dünyaya rağbetsizlik yakın sahibi olmanın delilidir." *13551

6068.İmam Ali (a.s): "Dostlarından ayrılacağını, toprağa yerleşeceğini, hesapla karşılaşacağını, kendisinden geriye bıraktığının kendisine fayda vermeyeceğini, önceden gönderdiği şeye muhtaç olacağını yakinen bilen kimsenin arzusunu kısaltması ve uzun amellere koyulması yakışıdır." *13552

6069.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ın kendisini gördüğüne yakın ettiği halde Allah'a isyan eden kimse, şüphesiz Allah'ı bakanların en düşüğü saymıştır." *13553
bak. el-İman, 202. Bölüm; et-Takva, 1863. Bölüm

13550* Tuhef'ul-Ukul, 20

13551* Gurer'ul Hikem, 10970

13552* el-Bihar, 73/167/31

13553* a.g.e, 78/92/98

129. Bölüm

Yakini Bozan Şey

6070.İmam Ali (a.s): "Yakini, şek ve heva ve hevesin galebe çalması bozmaktadır." 13554

6071.İmam Ali (a.s): "Din hususunda cedelleşmek yakini ortadan kaldırır." *13555

6072.İmam Ali (a.s): "Dünyaya tapan kimselere karışmak dini lekeler ve yakini gevşetir." *13556

6073.İmam Sadık (a.s): "İhtiraslı kimse iki hasletten mahrum kalmış ve iki hasletle birlikte olmuştur: Kanaattan mahrumdur ve bu yüzden de rahatlığı yoktur, hoşnutluktan mahrumdur ve bu yüzden de yakini kaybetmiştir." *13557
bak. eş-Şek, 1056. Bölüm

13554* Gurer'ul-Hikem, 11011

13555* a. g. e. 1177

13556* a. g. e. 5072

13557* el-Bihar, 73/161/6

130. Bölüm

Yakinin Zayıflığı

6074.Resulullah (s.a.a): "Ben ümmetim için sadece yakinin zayıflığı hususunda korkuyorum." *13558

6075.Resulullah (s.a.a): "Allah'ı gazaplandırarak insanları hoşnut kılmam, Allah'ın sana verdiği rızık için insanları övmem ve Allah'ın sana vermediği şey sebebiyle insanları kınaman yakinin

gevşekliğindedir. " *13559

13558* Kenz'ul-Ummal, 7332
13559* el-Bihar, 77/185/30

131. Bölüm

Yakinin Meyveleri

6076.İmam Ali (a.s): "Yakinin nihayeti ihlastır. İhlasın nihayeti ise kurtuluştur." *13560

6077.İmam Ali (a.s): "İnsanın fani olan şeye rağbetsiz olması, kalıcı olan şeye yakini ölçüsündedir." *13561

6078.İmam Ali (a.s): "Tevekkül, yakinin güçlülüğünden kaynaklanmaktadır." *13562

6079.İmam Sadık (a.s): "Sabır, yakinden kaynaklanmaktadır." *13563

6080.İmam Sadık (a.s): "Hoşa gitmeyen kazaya rızayet göstermek yakinin en üstün derecelerindedir." *13564

13560* Gurer'ul-Hikem, 6347-6348
13561* a. g. e. 5488
13562* a. g. e. 699
13563* Mişkat'ul-Envar, 20
13564* el-Bihar, 71/152/60

132. Bölüm

Yakinin Artması

6081.İmam Ali (a.s): "Eğer perde bile kenara çekilecek olsa yakinimde bir fazlalık olmaz." *13565

6082.İmam Kazım (a.s): "Ey Allah'ın kulları! Kendinizi ıslah etmekle Allah'ın nimetlerini taktir edin ki yakininiz artsın ve değerli ve eşi bulunmaz bir fayda elde edersiniz." *13566

6083.İmam Rıza (a.s), Allah'ın "İmanın yok mudur?" O şöyle dedi: "Elbette iman ettim, lakin kalbimin itminana ermesi için" sözü hakkında, "İbrahim'in kalbinde şek mi vardı?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hayır, o yakın sahibiydi. Ama Allah'tan yakinini artırmasını dilemiştir." *13567
bak. el-İman, 186. Bölüm

13565* Gurer'ul-Hikem, 7569
13566* el-Kafi, 2/268/1
13567* el-Bihar, 70/176/34

389. Konu: Yalan

133. Bölüm

Yalan

6084.Resulullah (s.a.a): "En kötü faiz yalandır." *13568

6085.Resulullah (s.a.a): "Kul yalan söyleyince çıkardığı kötü kokudan dolayı melek kendisinden bir mil mesafesince uzaklaşır." *13569

6086.Resulullah (s.a.a): "Yalan nifakın kapılarından bir kapıdır." *13570

6087.Resulullah (s.a.a): "Yalan söyleyen kimse, kendisindeki aşağılık kompleksi nedeniyle yalan söyler. Alay etmenin kökü ise, yalana itimat etmektir." *13571

6088.İmam Ali (a.s): "Yalan hıyanettir." *13572

6089.İmam Ali (a.s): "En kötü söz yalandır." *13573

6090.İmam Ali (a.s): "İmanın nişanesi, her ne kadar zararına da olsa doğru söylemeyi, her ne kadar yararına da olsa yalan söylemeye tercih etmendir." *13574

6091.İmam Ali (a.s): "Yalan söyleyen kimse basit ve hordur." *13575

6092.İmam Ali (a.s): "Yalancılıktan daha kötü bir kötülük yoktur." *13576

6093.İmam Kazım (a.s), Hişam'a verdiği öğüsünde şöyle buyurmuştur: "Akıllı kimse her ne kadar menfaatine de olsa yalan söylemez." *13577
bak. 232. konu, es-Sıdk

- 13568* el-Bihar, 72/263/47
- 13569* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 6/357
- 13570* Kenz'ul-Ummal, 8212
- 13571* el-Bihar, 72/262/45
- 13572* a.g.e, 72/261/37
- 13573* Nehc'ul-Belağa, 84. hutbe
- 13574* a.g.e, 458. hikmet
- 13575* Gurer'ul-Hikem, 339
- 13576* el-Bihar, 72/259/23
- 13577* a.g.e, 78/305/1

134. Bölüm

Yalan ve İman

"Yalan uyduranlar ancak Allah'ın ayetlerine inanmayanlardır, Yalancılar işte onlardır." *13578

6094.İmam Ali (a.s): "Yalan imanın zıddıdır, yalandan sakının. Doğru kişi, kurtuluş ve ikram yerindedir. Yalancı ise, aşağılanma ve helak yerindedir." *13579

6095.İmam Bakır (a.s): "Yalan imanı harap edicidir." *13580

6096.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Mümin cimri olabilir mi?" diye soran Hasan b. Mahbub'a şöyle buyurmuştur: "Evet" Ben (Hasan b. Mahbub) şöyle sordum: "Müminin korkak olması mümkün müdür?" İmam, "Evet" diye buyurdu. Ben, "Mümin yalan söyleyebilir mi?" diye sordum. İmam şöyle buyurdu: "Hayır! Mümin hıyanet de edemez." İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Mümin, hıyanet ve yalan dışında her haslete bulaşabilir." *13581
bak. el-İman, 195. Bölüm

- 13578* Nahl, 105
- 13579* Nehc'ul-Belağa, 86. hutbe
- 13580* el-Bihar, 72/247/8
- 13581* a.g.e, 75/172/11

135. Bölüm

Yalan Her Kötülüğün Anahtarıdır

6097.Resulullah (s.a.a): "Yalan insanı kötülüklere sürükler. Kötülükler ise insanı ateşe götürür." *13582

6098.İmam Bakır (a.s): "Aziz ve celil olan Allah kötülük için bir takım kilitler karar kılmıştır. O kilitlerin anahtarını ise şarap karar kılmıştır. Yalan ise şaraptan daha kötüdür." *13583

6099.İmam Askeri (a.s): "Aşağılıklar bir evde toplanmıştır ve anahtarı da yalan olarak taktir edilmiştir." *13584

- 13582* Kenz'ul-Ummal, 8217
- 13583* el-Bihar, 72/236/3
- 13584* ed-Durret'ul-Bahire, 43

136. Bölüm

Ciddi veya Şaka Yalan Söylemeyi Terketme Emri

6100.Resulullah (s.a.a): "Ciddi veya şaka yollu yalan söylemek doğru değildir. Erkeğin çocuğuna söz verdiği halde sözünde durmaması doğru değildir. Şüphesiz doğruluk, insanı iyiliğe götürür ve iyilik de insanı cennete kavuşturur." *13585

6101.Resulullah (s.a.a): "İnsanları güldürmek için yalan söyleyen kimseye eyvahlar olsun, eyvahlar olsun, eyvahlar olsun!" *13586

6102.İmam Ali (a.s): "Kul, şaka veya ciddi yalanı terketmedikçe imanının tadını alamaz." *13587

6103.İmam Seccad (a.s), çocuklarına şöyle buyurmuştur: "Küçük veya büyük, ciddi veya şaka yalan söylemekten sakınınız. Zira insan küçük bir şeyde dahi yalan söylerse, büyük yalan hususunda da cüret elde eder." *13588

13585* Kenz'ul-Ummal, 8217

13586* a.g.e, 8215

13587* el-Bihar, 72/249/14

13588* a.g.e, 72/235/2

137. Bölüm

Küçük Yalan

6104.Resulullah (s.a.a): "Yalancılık için sana duyduğun her şeyi aktarman yeterlidir." *13589

6105.Resulullah (s.a.a), kendisine, "Eğer bizden biri, bir şeyi istediği halde, "İsteğim yok" derse bu yalan sayılır mı?" diye soran Esmâ binti Yezid'e şöyle buyurmuştur: "Yalan, yalan olarak yazılır, hatta küçük yalan bile küçük yalan olarak yazılır." *13590

6106.Abdullah b. Amir: "Bir gün Allah Resulü (s.a.a) bizim evimizde oturmuştu. Annem bana seslendi ve şöyle dedi: "Gel içeriye sana bir şey vereyim." Allah Resulü (s.a.a) ona şöyle buyurdu: "Ona ne vermek istiyorsun?" Annem şöyle arzetti: "Ona bir hurma vermek istiyorum." Allah Resulü (s.a.a) anneme şöyle buyurdu: "Bil ki eğer ona bir şey vermezsen, bu senin için bir yalan sayılır." *13591

13589* Tenbih'ul-Havatir, 2/122

13590* et-Terğib ve't-Terhib, 3/597/32

13591* a. g. e. s. 598/34

138. Bölüm

Yalanın Neticesi

"Doğrusu Allah, aşırı yalancıyı doğru yola erdirmez." *13592

"Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalancı oldukları için O'nunla karşılaşacakları güne kadar Allah kalplerine nifak soktu." *13593

6107.Resulullah (s.a.a): "Yalan insanın yüzünü karartır." *13594

6108.Resulullah (s.a.a): "Yalan rızıkı azaltır." *13595

6109.İmam Ali (a.s): "Yalanın neticesi, dünyada horluk, ahirette ise azaptır." *13596

6110.İmam Ali (a.s): "Çok yalan söylemek dini bozar ve yükünü (günahı) büyük kılar." *13597

6111.İmam Ali (a.s): "Yalan nifak ile sonuçlanır." *13598

6112.İmam Ali (a.s): "Herkim yalan söylerse, mürüvvetini bozmuş olur." 13599

6113.İmam Ali (a.s): "Yalancılıkla tanınan kimseye itimat az olur. Yalan söylemekten sakınan kimsenin sözlerine inanılır." *13600

6114.İmam Ali (a.s): "Yalancı kimse yalancılığı ile üç şey elde eder: Kendisine oranla Allah'ın gazabını, insanların aşağılayıcı bakışlarını ve meleklere düşmanlığını." *13601

6115.İmam Ali (a.s): "Yalan söylemeye adet edinmek fakirlik getirir." *13602

6116.İmam Sadık (a.s): "Yalan söyleme. Aksi taktirde değerini gider." *13603

6117.İmam Sadık (a.s): "İnsan bir yalan söyler ve gece namazından mahrum kalır." *13604

6118.İmam Sadık (a.s): "Allah'ın yalan söyleyen kimseler aleyhine yaptığı yardımlardan biri de unutkanlıktır." *13605 *13606

13592* Gafir, 28

13593* Tevbe, 77

13594* et-Terğib ve't-Terhib, 3/596/28

13595* a.g.e, 3/596/29

13596* Gurer'ul-Hikem, 4640

13597* a.g.e, 7123

13598* a. g. e. 1181

13599* a.g.e, 7794

13600* a. g. e. 8888 ve 9181

13601* a.g.e, 11039

13602* el-Bihar, 72/261/36

13603* a.g.e, 72/192/8

13604* a.g.e, 72/260/29

13605* "Yalancının mumu yatıya kadar yanar" meşhur cümlesi de bu anlama işaretir.

13606* el-Kafi, 2/341/15

139. Bölüm

En Çirkin Yalan

"İnsanları, bilmediklerinden saptırmak için Allah'a karşı yalan uyduranlardan daha zalim kimdir?" *13607

"Allah'a karşı yalan uyduranların, kıyamet günü, yüzlerinin simsiyah olduğunu görürsün. Böbürlenmeler için cehennemde bir durak olmaz olur mu?" *13608

6119.İmam Ali (a.s): "Benden sonra öyle bir zaman gelecek ki, o zamanda haktan daha gizli, batıldan daha aşikar bir şey olmayacak. Allah ve Resulü'ne yalan söylemekten daha fazla bir şey olmayacak." *13609

6120.İmam Ali (a.s): "Allah'a yemin olsun ki eğer, gökten yere düşsem (veya yırtıcı kuşlar beni alıp götürse) bunu Allah Resulüne (s.a.a) yalan isnat etmekten daha çok severim." *13610

6121.İmam Sadık (a.s): "Bir yalan oruçlu kimsenin orucunu batıl eder." Ebu Basir: "Ben şöyle arzettim: "Bizim hangimizden böyle bir şey (her gün bir yalan attığı) görülmez ki?" İmam şöyle buyurdu: "Maksat senin anladığın gibi değildir. Aksine maksat, Allah, Resulü'ne (s.a.a) ve İmamlar'a (a.s) yalan isnat etmektir." *13611

6122.İmam Sadık (a.s): "Allah ve Resulü'ne (s.a.a) yalan isnat etmek büyük günahlardandır." *13612

13607* En'am, 144

13608* Zümer, 60

13609* Nehc'ul-Belağa, 147. hutbe

13610* Kurb'ul-İsnad, 133/466

13611* el-Kafi, 2/340/9

13612* a. g. e. s. 339/5

140. Bölüm

Yalanın Caiz Olduğu Yerler

6123.İmam Sadık (a.s): "Yalan şu iki yer dışında kınanmıştır: Zalimlerin şerrini uzaklaştırmak ve iki küsülüyü barıştırmak." *13613

6124.İmam Sadık (a.s): "Söz üç kısımdır: "Doğru, yalan ve insanları barıştırmak için söylenen söz." *13614

6125.İmam Sadık (a.s): "Barıştırmaya çalışan kimse yalancı sayılmaz." *13615

13613* el-Bihar, 72/263/48

13614* el-Kafi, 2/341/16

13615* a. g. e. s. 210/5

141. Bölüm

Tevriye

"İbrahim yıldızlara bir göz attı ve "Ben rahatsızım" dedi." *13616

"İbrahim: "Belki onu şu büyükleri yapmıştır, konuşabiliyorlarsa onlara sorun" dedi." *13617

6126.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz kapalı konuşmalar, akıllı kimseyi yalan söylemekten alıkoyar." *13618

6127.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Birisinin evine geliyor ve onu çağırıyor, ama o şahıs cariyesine (onun olmadığı bir yeri işaret ederek) burada olmadığını söylemesini istiyor. (Bunun hükmü nedir?)" diye soran Abdullah b. Bekir'e şöyle buyurmuştur: "Sakıncası yoktur, bu yalan değildir." *13619

13616* saffat,88-89

13617* Enbiya, 63

13618* Kenz'ul-Ummal, 8253

13619* Müstetrafat'is-Serair, 137/1

142. Bölüm

Yalan Sözler Dinlemek

"Yahüdilerden yalana kulak verenler vardır." *13620

6128.İmam Ali (a.s): "Sapıkları kulaklarınıza musallat kılmayın." *13621

6129.Bihar'ul-Envar'da şöyle yer almıştır: "İmam Sadık (a.s) kendisine, nakilcilere ve hikayecilere kulak vermek doğru mudur? diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hayır!" Ve şöyle buyurmuştur: "Her kim kulağını bir konuşmacıya verirse ona ibadet etmiş olur. O halde eğer konuşmacı Allah hakkında konuşursa işiten kimse de Allah'a ibadet etmiş olur. Eğer konuşmacı iblisin sözlerini söylerse o dinleyen kimse de iblise ibadet etmiş olur." *13622

13620* Maide, 41

13621* Nehc'ul-Belağa, 10. mektup

13622* el-Bihar, 72/264/1

390. Konu: Yaratıcı-HalİK

143. Bölüm

Aklın Muhtemel Zararı da Defetmeye Çağırısı

6131.İmam Sadık (a.s) yaratılış ve ahireti inkar eden Abdülkerim b. Evca'ya şöyle buyurmuştur:

"Eğer gerçek senin dediğin gibiyse –ki dediğin gibi değildir- hem biz hem de sen kurtulursunuz. Ama hakikat bizim dediğimiz gibiyse –ki gerçek dediğimiz gibidir- biz kurtulur sen ise helak olursun." Abdulkerim arkadaşlarına dönerek şöyle dedi: "Ben kalbimde bir yanış ve hüzün hissediyorum. Beni götürün." Dostları da onu alıp götürdüler ve Abdulkerim öldü." *13623

13623* el-Bihar, 298/6

144. Bölüm

Yaratıcının İspatı

1-Fitri Tanıma

"Hakka yönelerek kendini Allah'ın insanlara yaratılışta verdiği dine ver." *13624

6132.Resulullah (s.a.a): "Her çocuk fıtrat üzere doğar. Yani aziz ve celil olan Allah'ın, yaratıcısı olduğunu bilme üzere doğar. Allah'ın şu sözü de buna işaretler: "Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olursan, şüphesiz "Allah" derler." *13625

6133.İmam Askeri (a.s), besmelenin tefsirinde şöyle buyurmuştur: "Allah, ihtiyaçlar ve zorluklar anında, her yaratığın O'ndan başka herkesten ümidini kestiği ve O'ndan başka her sebebin (bağının) koştığı bir anda her yaratılmışın kendisine yöneldiği kimsedir." *13626

13624* Rum, 30

13625* et-Tevhid, 331/9

13626* a.g.e, 231/5

2-Nedensellik Kanunu

"Onlar, yaratan olmaksızın mı yaratıldılar yoksa yaratanlar kendileri midir? Yoksa gökleri ve yeri kendileri mi yarattılar? Hayır, Allah'a kesin olarak inanmıyorlar." *13627

6134.İmam Bakır (a.s), Şam alimlerinden birisinin "Allah eşyayı bir şeyden mi yaratmıştır yoksa bir şeysizlikten mi?" sorusu üzerine şöyle buyurmuştur: "Eşyayı, kendisinden önce var olan bir şeyden yaratmamıştır. Eğer bir şeyi bir şeyden yaratsaydı, onunla eşya arasında kesinti olmaz ve o şey sürekli Allah'la birlikte olurdu. Oysa Allah var olmuş, ama onunla birlikte bir şey olmamıştır." *13628

6135.İmam Sadık (a.s), "Bir yaratıcının olduğunun delili nedir?" diye soran Ebu Şakir Deysani'ye şöyle buyurmuştur: "Kendimi iki hal üzere buldum: Ya ben kendimi yarattım yada başka birisi beni yaratmıştır. Eğer ben kendimi yarattıysam şu iki halden biridir: Ya (önceden de) vardım veya kendimi var ettim. Eğer önceden var idiysem ve kendimi vücuda getirdiysem, kendimi vücuda getirmeme bir ihtiyaç yoktur. Eğer yok idiysem, senin de bildiğin gibi yok olan bir şey, bir şeyi vücuda getiremez. O halde üçüncü bir şık geçerlidir. O da şu ki benim bir yaratıcım vardır ve o da alemlerin Rabbi olan Allah'tır." Verecek bir cevabı olmayan Ebu Şakir kalkıp gitti." *13629

13627* Tur, 35-36

13628* et-Tevhid, 66/20

13629* a.g.e, 290/10

3-Ayetler

6136.Şerh-u Nehc'il-Belağa'da şöyle yer almıştır: "İmam Ali (a.s), gece namazını bitirince şu cümleyi çok tekrarladı: "Şehadet ederim ki gökler, yer ve içinde olanlar senin varlığının nişaneleri ve kendisine davet ettiğin şeylerin tanıklarındır. Hüccetini açıklayan ve rububiyetine tanıklık eden her şey, nimetlerinin eserlerinin nişanesi ve tedbirinin alametleridir." *13630

6137.İmam Ali (a.s): "Ey doğru düzgün yaratılmış mahluk! Kat kat perdelerin arkasında, rahimlerin karanlığında inşa

6138.edilip korunan yaratık! İlk kez balçığın özünden yaratıldın...Sonra konulduğun yerden hiç görmediğin, menfaatlerini elde etmenin yolunu bilmediğin aleme çıkarıldın. Annenin memesinden beslenmeyi kim öğretti? İhtiyaçlarını arayacağın, isteyeceğin yerleri kim tanıttı?" *13631

6139.İmam Bakır (a.s) ise Allah-u Teala'nın, "Bu dünyada kör olan ahirette de kördür" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Göklerin ve yerin yaratılışının, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinin ve gökyüzünün güneş ve ayla dönüşünün ve ilginç ayetlerinin bunun ötesinde daha büyük bir işe delalet ettiğini anlamayan kimse "ahirette de kördür." Yani görmediklerini müşahede etmek hususunda kördür ve yol açısından daha sapıktır. *13632

6140.İmam Sadık (a.): "Acaba (aralarına) menteşe vurulmuş bir çift kapı göreceksen bunun anlamsız olduğu mu sanırsın? Aksine o menteşenin iki kapıyı birleştirmek için vurulduğunu hemen anlarsın. O halde onların bir araya gelmesinde bir tür maslahat olduğunu ortaya koyarsın. Hakeza erkek hayvanın da adeta dişi olanı için temin edilmiş olduğunu görürsün. Bunlar da neslin devamı ve bekası için birleşirler. Felsefe ehli gözükükleri halde kalpleri bu ilginç yaratılışı göremeyen, böylece tedbiri ve ondaki maksadı inkar eden kimseler helak olsun, yenilgiye uğrasın ve (ilahi rahmetten) uzak düşsün." *13633

6141.İmam Sadık (a.s): "Ey Mufazzal! İnsan için taktir edilen yemek ve uyku gibi işleri bir düşün! Eğer bedeninin rahatlığına olan ihtiyacını düşünmesi ve güçlerini buna zorlaması uyku ile sonuçlansaydı, belki de bu kendisine ağır gelecek, böylece uyku onu ezecek ve böylece bedeni eriyip gidecekti. (Uykuya mağlub düşecekti.)" *13634

13630* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 20/255
13631* Nehc'ul-Belağa, 163. hutbe
13632* el-Bihar, 3/28/2
13633* a.g.e. s. 75
13634* a.g.e. s. 78

4- Azimlerin Çözülmesi ve Himmetlerin Yok Olması

6142.İmam Ali (a.s), Allah'ı ispat eden bir delil sorulunca şöyle buyurmuştur: "Üç şeydir: Hallerin değişmesi, beden organlarının zayıflaması ve himmetlerin kırılması." *13635

6143.İmam Sadık'a (a.s), "Rabbini neyle tanıdın?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Azimlerin bozulması ve himmetlerin kırılması ile tanıdım. Azmettim, azmim bozuldu ve himmet ettim himmetim kırıldı." *13636

13635* a.g.e, s.55/29
13636* et-Tevhid, 289/8

145. Bölüm

Tabiat ve Yaratılışı Tabiata İsnad Etmek

6144.İmam Sadık (a.s), "Ey Mevlam! Şüphesiz bir topluluk yaratmanın tabiatın işi olduğunu sanmaktadır" diyen Mufazzal'a şöyle buyurmuştur: "Onlara sor bakalım: Bu tabiat ilim sahibi midir ve böyle işleri yapmaya kadir midir yoksa değil midir? Eğer ilim ve kudretinin olduğunu söylerlerse o halde yaratıcıyı ispat etmelerine ne engel olmaktadır. (Neden bu özelliklere sahip olan bir yaratıcının varlığına inanmıyorlar?) Zira tabiat Allah'ın yaratığıdır. Eğer tabiatın bu işleri ilim ve kastı olmaksızın yaptığını söylerlerse, işlerinde dürüstlük ve hikmet gördüklerin bu işin hikmet sahibi bir yaratıcıya ait olduğu açığa çıkmaktadır. Onların tabiat diye adlandırdıkları şey Allah'ın yaratılış ve varlık aleminde hakim kıldığı kanundur." *13637
bak. 273. Konu; el-Ma'rifet (2)

13637* el-Bihar, 3/67

391. Konu: Yaşamak

146. Bölüm

En Tatlı Hayat

6145.İmam Ali (a.s): "En tatlı hayat zorlukları, yersiz sıkıntıları uzağa atmaktır." *13638

6146.İmam Ali (a.s): "En güzel hayat kanaattir." *13639

6147.İmam Ali (a.s): "En güzel ve huzurlu hayata, münezzeh olan Allah'ın kendisine kanaat nasip ettiği ve eşini onun için ıslah ettiği kimse sahiptir." *13640

6149.İmam Sadık (a.s): "Güzel ahlaktan daha tatlı hayat yoktur." *13641

13638* Gurer'ul Hikem, 2964
13639* a.g.e, 2918
13640* a. g. e. 3295
13641* İlel'uş-Şerayi', 560/1

147. Bölüm

Hayatı Karartan Şey

6150.İmam Sadık (a.s): "Üç şey hayatı karartır: Zalim yönetici, kötü komşu ve kötü dilli küstah kadın." *13642

6151.İmam Sadık (a.s): "Şu beş şeyden birine sahip olmayan kimsenin hayatı sürekli nakıs olur, aklı başından gider ve fikri meşgul olur: Birincisi beden sağlığı, ikincisi güven, üçüncüsü rızık genişliği, dördüncüsü uyumlu bir arkadaş (ravi:) "Ben şöyle arzettim: "Uyumlu arkadaştan maksat kimdir?" İmam (a.s) şöyle buyurdu: "İyi kadın, iyi evlat ve iyi arkadaş" - ve beşincisi ise bütün bunların toplamı olan huzurdur." *13643

13642* Tuhef'ul-Ukul, 320
13643* el-Hisal, 284/34

392. Konu: Yaşlanmak

148. Bölüm

Yaşlılık ve Saçların Beyazlaması

"Sizi güçsüz olarak yaratan, güçsüzlükten sonra kuvvetli kılan, sonra da kuvvetliliğin ardından güçsüz ve ihtiyar yapan Allah'tır. O, dilediğini yaratır; bilendir, kadir olandır." *13644

6152.Resulullah (s.a.a): "Yaşlı kimse, dostunun sevgisi, uzun bir hayat ve çok malı olduğu müddetçe gençtir." *13645

6153.İmam Ali (a.s): "Saçların beyazlaması ölümün habercisidir." *13646

6154.İmam Ali (a.s): "Uyarıcı olarak kır saçlar yeter." *13647

6155.İmam Ali (a.s): "Yaşlılığın vakarı benim nezdimde gençliğin tazeliğinden daha sevimlidir." *13648

6156.İmam Ali (a.s): "Akıllı kimsenin yaşlı olunca aklı gençleşir. Cahil kimsenin yaşlı olunca, cehaleti gençleşir." *13649

6157.İmam Bakır (a.s): "İbrahim (a.s) sabah sakalında bir beyazlık görünce şöyle dedi: "Alemlerin rabbi olan Allah'a hamdolsun ki beni bu çağa erdirdi ve bir an olsun ona isyan etmedim." *13650

6158.İmam Sadık (a.s): "Mümine saçın beyazlığından daha hızlı koşan bir şey görmedim. Mümin için dünyada saçının beyazlaması vakardır. Kıyamet günü ise parlayan bir nurdur. Allah-u Teala beyaz saçıyla, Halil'i olan İbrahim'e (a.s) vakar bağısladı. Böylece İbrahim şöyle arzetti: "Ey Rabbim! Bu nedir?" Allah şöyle buyurdu: "Bu vakardır." "İbrahim şöyle arzetti: "Ey Rabbim! Vakarıma artır." *13651

13644* Rum, 54
13645* el-Bihar, 77/174/9
13646* Gurer'ul Hikem, 1202
13647* a. g. e 7019
13648* a. g. e 10099

13649* a. g. e 4169-4170
13650* İlel'uş Şeria, 104/2
13651* Emali et-Tusi, 699/1492

149. Bölüm

Yaşlılara Saygı Göstermek

6159.Resulullah (s.a.a): "Yaşlı Müslümana saygı göstermek Allah'a saygı göstermektir." *13652

6160.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimin yaşlılarına saygı göstermek bana saygı göstermektir." *13653

6161.İmam Sadık (a.s): "Yaşlılarınıza saygı gösterin ve sıla-i rahimde bulunun." *13654

6162.İmam Sadık (a.s): "Büyüklerimize saygı göstermeyen ve küçüklerimize merhamet etmeyen kimse bizden değildir." *13655

13652* el-Kafi, 2/165/1
13653* Kenz'ul Ummal, 6013
13654* el-Kafi, 2/165/3
13655* a. g. e h. 2

393. Konu: Yazmak

150. Bölüm

Kitap ve Yazmak

"Nün; kalem ve onunla yazılanlara andolsun ki..." *13656

6163.İmam Ali (a.s): "Kitaplar alimlerin bostanlarıdır." *13657

6164.İmam Ali (a.s): "Kitap, ne güzel bir konuşmacıdır." *13658

6165.İmam Ali (a.s): "Kitaplarla teselli bulan kimse asla huzursuzluğa düşmez." *13659

13656* Kalem, 1-2
13657* Gurer'ul-Hikem, 991
13658* a. g. e. 9948
13659* a. g. e. 8126

151. Bölüm

Yazarlık ve Yazarın Şahsiyeti

6166.İmam Ali (a.s): "Senin elçin aklının tercümanıdır. Yazın ise en etkili konuşmacıdır." 13660

6167.İmam Ali (a.s): "İnsanın yazısı aklının göstergesi ve faziletinin delilidir." *13661

6168.İmam Ali (a.s): "Alimlerin akılları kalemlerinin uçlarındadır." *13662

13660* Nehc'ul-Belağa, 301. hikmet
13661* Gurer'ul-Hikem, 7260
13662* a. g. e. 6339

152. Bölüm

İlmi Yazmaya Teşvik

6169.Resulullah (s.a.a): "İlmi yazarak kayıt altına alın." *13663

6170.Resulullah (s.a.a): "İlmi alimler vefat etmeden önce yazınız. Zira alimlerin ölümüyle ilim de ölür." *13664

6171.İmam Sadık (a.s): "Yazınız, zira yazmadıkça ezberleyemezsiniz." *13665

6172.İmam Sadık (a.s): "Kalp yazmakla huzura erer." *13666

13663* Kenz'ul-Ummal, 29332

13664* a.q.e, 28733

13665* el-Kafi, 1/52/9

13666* a.g.e, 1/52/8

153. Bölüm

Yazmanın Sevabı

6173.Resulullah (s.a.a): "Mümin ölünce geride bıraktığı ve içinde ilim yazılı bir kağıt da kıyamet günü onunla ateş arasında bir perde olur. Allah Tebarek ve Teala bu kağıt üzerine yazdığı her harfe karşılık kendisine dünyadan yedi kat büyük bir şehir verir." *13667

6174.Resulullah (s.a.a): "Herkim benden bir ilim veya hadis yazarsa o ilim ve hadis kaldığı müddetçe kendisi için sevap yazılır." *13668

13667* Emali'es-Seduk, 40/3

13668* Kenz'ul-Ummal, 28951

154. Bölüm

Yazmanın Adabı

6175.Resulullah (s.a.a): "Bismillahirrahmanirrahim, yazının anahtarıdır." *13669

6176.İmam Sadık (a.s): "Bismillahirrahmanirrahim'i bir şiirden önce de olsa asla terketmeyiniz." *13670

13669* Durr'ul-Mensur, 1/27

13670* el-Kafi, 2/672/1

155. Bölüm

Yazışmak

6177.İmam Ali (a.s): "Mektup yazan ilk kimse Habeşistan'lı bir köle olan Lokman Hekim idi." *13671

6178.İmam Sadık (a.s): "Kardeşler arasındaki ilişki vatanda karşılıklı ziyaretleşmek ve yolculukta (ayrılık ve gurbette) ise mektup yazmak ileidir." *13672

6179.İmam Sadık (a.s): "Mektuba cevap vermek de tıpkı selamın cevabını vermek gibi farzdır." *13673

13671* Mustedrek'ul-Vesail, 8/302/9501

13672* Tuhef'ul-Ukul, 358

13673* el-Kafi, 2/670/2

394. Konu: Yedirmek

156. Bölüm

Aç İnsanı Yedirmenin Fazileti

"Onlar içleri çektiği halde, yiyeceği yoksula, öksüze ve esire yedirirler. "Biz sizi ancak Allah rızası için doyuruyoruz, bir karşılık ve teşekkür beklemiyoruz (derler)." *13674

"Yahut, açlık gününde, yakını olan bir öksüzü, yahut toprağa serilmiş bir yoksulu doyurmaktır." *13675

6180.İmam Ali (a.s): "Bedenlerin azığı yemektir. Canların azığı ise yedirmektir." *13676

6181.İmam Ali (a.s): "Yediğin şey gider ve yedirdiğin şey ise çok ve bereketli olur." *13677

6182.İmam Bakır (a.s): "Allah yemek yedirmeyi ve kurban kesmeyi sever." *13678

6183.İmam Sadık (a.s): "Cennetin ve bağışlanmanın sebeplerinden biri de aç olan bir kimseyi doyurmaktır. Daha sonra aziz ve celil olan Allah'ın şu ayetini tilavet buyurdu: "Veya açlık gününde yedirmek." *13679

6184.İmam Sadık (a.s): "Müminlerin Emiri (a.s) yemek yedirmek hususunda insanlardan Allah Resulü'ne (s.a.a) en çok benzeyen kimse idi. Kendisi ekmek, sirke ve zeytinyağı yerdı insanlara ise ekmek ve et yedirirdi." *13680

bak. 251. konu, ez-Ziyafet

13674* Dehr, 8 ve 9

13675* Beled, 14-16

13676* Mişkat'ul Envar, 325

13677* Gurer'ul Hikem, 9634

13678* el-Mehasin, 2/143/1370

13679* a.g.e, 2/145/1381

13680* a. g. e. s. 279/1901

395. Konu: Yemek

157. Bölüm

Az Yemek

6185.Resulullah (s.a.a): "Az yiyen kimsenin karnı salim ve kalbi sefalı olur. Çok yiyen kimsenin karnı hasta ve kalbi katı olur." *13681

6186.İmam Ali (a.s): "Az yemek iffetten, çok yemek ise israftandır." *13682

13681* Tenbih'ul Havatir, 1/46

13682* Mustedrek'ul Vesail, 16/213/19634

158. Bölüm

Çok Yemek

6187.Resulullah (s.a.a): "İnsanoğlu midесinden daha kötü bir kap doldurmamıştır." *13683

6188.Resulullah (s.a.a): "Midesi dolu olanlar yer ve göklerin meleketuna giremezler." *13684

6189.Resulullah (s.a.a): "Çok yemekten sakının. Zira çok yemek kalbi katılaştırır, organları Allah'a itaat hususunda bitkin düşürür. Himmetleri öğüt dinlemekten sağır kılar." *13685

6190.İmam Ali (a.s): "Çok yiyenin sıhhati az olur ve geçimi kendisine ağır gelir." *13686

6191.İmam Ali (a.s): "Açlık ve hastalık bir araya toplanmaz." *13687

6192.İmam Sadık (a.s): "Müminin kalbine çok yemekten daha zararlı bir şey yoktur. Çok yemek iki

şeye sebep olur: Kalbin katılaşmasına ve şehvetin tahrik olmasına." *13688

13683* Tenbih'ul Hevatir, 1/100
13684* a. g. e. s. 101
13685* el-Bihar, 77/182/10
13686* Gurer'ul Hikem, 8903
13687* Mustedrek'ul Vesail, 16/222/19652
13688* a.g.e, 12/94/13615

159. Bölüm

Çok Yemenin Zararları

6193.İmam Ali (a.s): "Oburluk zekilikle bir araya gelmez." *13689

6194.İmam Ali (a.s): "Mide helallerle bile dolunca, kalp hayır ve salahını görme hususunda körelir." *13690

6195.İmam Ali (a.s): "Aşırı yemek takvayı yok eder." *13691

6196.İmam Ali (a.s): "Aşırı doymak günahların ne güzel yardımcısıdır." *13692

13689* a.g.e, 16/222/19652
13690* Gurer'ul Hikem, 4139
13691* a.g.e, 659
13692* a. g. e. 9922

160. Bölüm

Açlık

6197.Resulullah (s.a.a): "İçi yemekten boş olan, aç kalan ve sabreden kimseye ne mutlu. Bunlar kıyamet gününde doycak olanlardır." *13693

6198.Mirac hadisinde Resulullah (s.a.a): "Ya Rabbi! Açlığın mirası (etkileri) nelerdir? (Allah) şöyle buyurdu: "Hikmet, kalbi korumak, bana yakınlaşmak, süreklı hüzün, insanlar arasında külfetsiz yaşamak, hak söz söylemek, kolay veya zor yaşamaktan korkmamak." *13694

6199.İmam Ali (a.s): "Nefsi esir almada ve adetleri yok etmede ne güzel yardımcısıdır açlık!" *13695

6200.İmam Hadi (a.s): "Geceyi ihya etmek uykuyu tatlılaştırır; açlık ise yemeği lezzetli kılar." *13696

13693* el-Bihar, 75/462/17
13694* a. g. e. 77/22/6
13695* Mustedrek'ul Vesail, 16/214/19634
13696* el-Bihar, 78/369/4

161. Bölüm

Yemekte Ölçü

6201.Resulullah (s.a.a): "İştahın olunca yemek ye ve henüz iştahın varken yemekten el çek." *13697

6202.İmam Rıza (a.s): "Her kim sıhhatli, zayıf ve çevik bedene sahip olmak isterse akşam yemeğini azaltsın." *13698

13697* a.g.e, 62/290
13698* a. g. e. s. 324

162. Bölüm

Sofra Adabı

6203.Resulullah (s.a.a): "Her kim iki göz kendine baktığı halde yemek yer de onu yemeğe davet etmezse, dermansız bir derde düşer olur." *13699

6204.Resulullah (s.a.a): "Mümin, ehlinin (ailesinin) iştahıyla yer. (Ehlinin sevdiği yemekleri tercih eder.) Münafığın ehli (ailesi) ise, onun iştahıyla yer." *13700

6205.İmam Ali (a.s): "Her kim yerken ve içerken ilk önce Allah'ın adını anar ve sonunda Allah'a hamd ederse asla kendisinden o yemeğin nimeti hususunda soru sorulmaz." *13701

6206.İmam Ali (a.s): "Yemeğe ilk önce tuz ile başlayınız. Zira insanlar tuzda olan şeyleri bilselerdi onu denenmiş panzehirlere tercih ederdi." *13702

6207.İmam Ali (a.s): "Sıcak yemeği soğutunuz; zira Peygamber'e (s.a.a) sıcak yemek getirilince şöyle buyurdu: "Onu soğutunuz; aziz ve celil olan Allah sizlere ateş yedirmez. Bereket soğuk yemektedir." *13703

6208.İmam Hasan (a.s): "Sofra adabı on iki tanedir ve her Müslümanın bunu bilmesi gerekir. Dört tanesi farz, dört tanesi sünnet, dört tanesi ise edeptendir. Farz olan dört tanesi şunlardır: Marifet, rıza, Allah'ın adını anmak ve şükür. Sünnet olan dört tane ise şunlardır: Yemekten önce abdest almak, sol tarafı üzerine oturmak, üç parmakla yemek ve parmaklarını yalamak. Edepten olan dört tanesi ise şunlardır: Önünden yemek, lokmayı küçük almak, güzel çiğnemek ve insanların yüzüne az bakmak." *13704

6209.İmam Sadık (a.s): "Yemekten önce ve sonra elini yıkayan kimseye başında ve sonunda bereket verilir, hayatta olduğu müddetçe refah içinde yaşar ve bedensel hastalıklardan güvende kalır." *13705

6210.İmam Sadık (a.s) babalarından (a.s) naklettiği "Peygamber'in (s.a.a) yasakları" hadisinde şöyle buyurulmuştur: "Peygamber yiyecek ve içeceği üfleme yasaklamıştır." *13706

6211.İmam Sadık (a.s): "Kaplarınızı kapaksız bırakmayın. Böyle yaparsanız şeytan o suya tükürür ve ondan istediği kadar alır." *13707

6212.İmam Kazım (a.s) aşağılık insanlar hakkında şöyle buyurmuştur: Sokak ve pazarda bir şey yiyen kimsedir." *13708

6213.el-İhtisas'ta şöyle yer almıştır: "Sofra başında oturmayı uzatınız; zira bu vakitler ömrünüzden sayılmaz." 13709

- 13699* Tenbih'ul Havatir, 1/47
- 13700* el-Bihar, 62/291
- 13701* Vesail'uş-Şia, 16/484/5
- 13702* a. g. e. 520/3
- 13703* el-Kafi, 6/321/1
- 13704* Vesail'uş-Şia, 16/539/1
- 13705* Meheccet'ul Beyza, 3/6
- 13706* Vesail'uş-Şia, 16/518/1
- 13707* Mustedrek'ul Vesail, 8/295/9485
- 13708* Vesail'uş-Şia, 16/510/1
- 13709* el-İhtisas, 253

396. Konu: Yemin

163. Bölüm

Münezzeh Olan Allah'a Yeminden Sakındırmak

"İnsanların arasını düzeltmeniz, günahahtan sakınmanız ve iyi olmanız hususunda, Allah'a yaptığınız yeminleri engel kılmayın, Allah işitir ve bilir." *13710

6214.İmam Sadık (a.s): "Doğru veya yalan yere Allah'a yemin etmeyin. Şüphesiz aziz ve celil olan Allah şöyle buyuruyor: "Allah'ı yeminlerinize engel kılmayın." *13711

13710* Bakara, 224
13711* el-Kafi, 7/434/1

164. Bölüm

Yalan Yeminden Sakındırmak

6215.Sevab'ul A'mal da şöyle yer almıştır:"Aziz ve celil olan Allah şöyle buyuruyor: "Yalan yere yemin eden rahmetime erişemez." *13712

6216.Resulullah (s.a.a): "Yalan yere yeminden sakının. Şüphesiz yalan yere yemin, evleri sakınlarından boşaltır." *13713

6217.İmam Sadık (a.s): "Yalan olduğunu bildiği halde Allah'a yemin eden kimse, aziz ve celil olan Allah'a savaş açmıştır." *13714

6218.İmam Sadık (a.s): "Mecburi yalan yemin, geride kalanlara fakirlik verir." *13715

13712* Sevab'ul-A'mal, 261/2
13713* a. g. e. 270/3
13714* a.g.e, 269/1
13715* el-Bihar, 104/209/19

165. Bölüm

Zalime Ant İçirmenin Şekli

6219.İmam Ali (a.s): "Zalime yemin ettirmek istediğinizde şöyle yemin ettirin: "(Yalan söylersem) Allah'ın kudret ve kuvvetinden beri olayım."Zira yalan yere böyle derse, çabuk cezaya uğrar. Ama "Allah'tan başka ilah yoktur" şeklinde yemin ederse, çabuk cezaya uğramaz. Zira Allah'ı birleyerek yemin etmiştir." *13716

13716* Nehc'ul-Belağa, 253. Hikmet

397. Konu: Yetim

166. Bölüm

Yetimlere Riayet Etmeye Teşvik

İsrailoğulları'ndan, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, anne babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin diye söz almıştık." *13717

bak. Bakara, 220; Fecr, 17-18; Maun, 2,3; Bakara, 177

6220.Resulullah (s.a.a) işaret ve orta parmağını birbirinden ayırmış bir halde göstererek şöyle buyurmuştur: "Ben ve yetimin bakımını üstlenen, cennette bu ikisi gibiyiz." *13718

6221.Resulullah (s.a.a): "Cennette daru'l ferah (ferahlık yurdu) diye adlandırılan bir yurt vardır ve oraya sadece müminlerin yetimlerini sevindiren kimseler girer." *13719

6222.Resulullah (s.a.a) taş kalpli olduğundan şikayette bulunan bir kişiye şöyle buyurmuştur: "Kalbinin yumuşamasını ve isteğine ulaşmayı ister misin? O halde yetime merhamet et, başına merhamet elini çek, yiyeceğinden ona da yedir. Bu durumda kalbin yumuşar ve isteklerine ulaşmış olursun." *13720

6223.İmam Ali (a.s) şahadetinden önce yazdığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Yetimler hakkında Allah'tan korkunuz! Allah'tan korkunuz! Onları bir gün doyurup ve bir gün aç bırakmaktan sakınınız. Sizin varlığınızla onlar ortadan kalkmasın. Zira Allah Resulü'nden şöyle buyurduğunu işittim: "Her kim ihtiyaçsız oluncaya kadar bir yetimin sorumluluğunu üstlenirse aziz ve celil olan Allah da bu iş sebebiyle ona cenneti farz kılar. Hakeza yetimin malını yiyen kimseye de cehennem ateşini farz

kılmıştır." *13721

13717* Bakara, 83
13718* Nur'us-Sakalayn, 5/597/23
13719* Kenz'ul-Ummal, 6008
13720* et-Terğib ve't-Terhib, 3/349/14
13721* el-Kafi, 7/51/7

167. Bölüm

Yetim malını Yemek

"Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler, karınlarına ancak ateş tıkmış olurlar, zaten onlar alevlenmiş ateşe atılacaklardır." *13722

bak. Nisa, 2, 6, En'am, 152, İsrâ, 34

6224.Resulullah (s.a.a): "Yiyeceklerin en kötüsü yetimin malını haksız yere yemektir." *13723

6225.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü bir grup insan ağzında ateşler alevlendiği halde mezarlarından dışarı çıkar."Şöyle arz edildi: "Ey Allah'ın Resülü! Onlar kimlerdir?" Peygamber şöyle buyurdu: "Onlar yetimin malını yiyenlerdir." *13724

6226.Fatımat'üz Zehra (a.s) konuşmalarının birinde şöyle buyurmuştur: "Allah-u Teala yetim malını yememeyi, zulmü engellemek sebebiyle farz kılmıştır." *13725

13722* Nisa, 10
13723* Emali'es-Seduk, 395/1
13724* Tefsir'ul-Ayyaşi, 1/225/47
13725* el-Bihar, 79/268/7

398. Konu: Yıldızlar İlimi

168. Bölüm

Yıldızlar İlimi

6227.İmam Ali (a.s): "Ey insanlar! Yıldız ilminden sakının. Karada ve denizde yol bulmak için öğrenirseniz o başka. Çünkü yıldız ilmi sizi kahinliğe sürükler. Müneccim de kahin gibidir. Kahin de sihirbaz gibidir, sihirbaz da kafir gibidir; kafir ise ateştedir. (Bırakın bunları da) Allah'ın ismiyle yürüyünüz." *13726

6228.İmam Sadık (a.s) kendisine, yıldızlar ilmi sorulunca şöyle buyurmuştur: "Bu ilim peygamberlerin ilimlerindedir." *13727

6229."İmam Sadık (a.s) kendisine, İnsanlar arasında yıldızlar ilmiyle uğraşmanın haram
6230.olduğu ve dine zarar verdiği meşhurdur" denilince şöyle buyurmuştur: "İnsanların dediği gibi değildir. Bu ilim dine zarar vermez."
İmam daha sonra şöyle buyurdu: "Sizler fazlası elde edilemeyecek ve azı da etkili olmayacak bir konuyla ilgileniyorsunuz." *13728

6231.İmam Sadık (a.s) kendisine yıldız ilmini soran bir zındıka şöyle buyurmuştur: "Bu menfaati az ve zararı çok olan bir ilimdir... Müneccim Allah'ın ilmiyle zıt düşer ve kendi hayalince Allah'ın yaratıkları hususunda kazasını geri çevirir." *13729

6232.Abdulmelik b. A'yen: İmam Sadık'a (a.s) şöyle arz ettim: "Ben bu ilme mübtela oldum. Dolayısıyla bir iş yapmak istediğimde talihime bakıyorum. Eğer talihim kötü çıktıysa o işin peşice gitmiyorum, eğer talihim iyi çıktıysa o işin peşice gidiyorum." İmam bana şöyle buyurdu: "İstediğine de ulaşıyor musun?" Ben, "Evet" diye arz ettim. İmam şöyle buyurdu: "Kitaplarını yak." *13730

13726* Nehc'ul-Belağa, 79. hutbe
13727* el-Bihar, 58/235/15
13728* el-Kafi, 8/195/233
13729* el-Bihar, 58/223/3
13730* el-Fakih, 2/267/2402

399. Konu: Yolculuk

169. Bölüm

Yolculuk

6233.Resulullah (s.a.a): "Yolculuk edin ki sıhate erişesiniz ve ganimet elde edesiniz." *13731

6234.Resulullah (s.a.a): "Yolculuk azaptan bir parçadır. Sizden biri yolculuğunu bitirirse çabuk ailesinin yanına geri dönsün. " *13732

6235.İmam Ali (a.s): "Yolculuktan önce yoldaşı sor. Evden önce komşuyu sor." *13733

13731* a. g. e. 17470

13732* el-Bihar, 76/222/7

13733* Nehc'ul-Belağa, 31. Mektup

170. Bölüm

Yolculuk Adabı

6236.Resulullah (s.a.a): "Üç kişi yoldaş olunca içlerinden birini emir seçmelidirler." *13734

6237.Resulullah (s.a.a): "Bir kavmin efendisi yolculukta onlara hizmet edendir." *13735

6238.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri yolculuğa çıkınca döndüğünde bir parça taş da olsa ailesine hediye getirsin." *13736

6239.İmam Ali (a.s): "Senin, kendisi için üzerinde bir üstünlük gördüğün gibi, senin için kendisi üzerinde bir üstünlük görmeyen kimse ile yolculuk etme." *13737

6240.İmam Sadık (a.s): "Yolculuğuna ve dışarı çıkmak istediğinde sadaka ile başla; zira sadaka vermekle yolculuğun selametini satın almış olursun." 13738

6241.İmam Sadık (a.s): "Lokman (a.s) oğluna şöyle buyurmuştur: "Bir grupla yolculuk etmek istediğinde kendin ve onlarla ilgili işlerde çok meşverette bulun. Onlara çok tebessüm göster ve yol azığı hususunda onlara karşı bağışlayıcı ol. Eğer seni davet ederlerse kabul et, senden yardım dilerlerse onlara yardım et ve şu üç şey hususunda onlardan üstün ol: Sessizlik, çok namaz ve binek, mal ve azık hususunda bağışlayıcı olmada." *13739

6242.İmam Sadık (a.s): "Yolculukta mürüvvet, yolculukta yoldaşlara azığından başışta bulunmak, Allah'ı gazaplandırmayan hususlarda şakalaşmak, yoldaşlara karşı muhalefet etmeyi azaltmak ve onlardan ayrıldıktan sonra onları kötülemeyi terketmektir." *13740

13734* Kenz'ul-Ummal, 17550

13735* Mekarim'ul-Ahlak, 1/536/1866

13736* el-Bihar, 76/283/2

13737* a.g.e, s.267/8

13738* a.g.e, s.103/5

13739* a.g.e, s.271/28

13740* Emali'el-Mufid, 44/3

171. Bölüm

Nehyedilmiş Yolculuk

6243.İmam Ali (a.s): "İnsan din ve namazı hususunda kendisine zarar geleceğinden korktuğu bir yolculuğa çıkmamalıdır." *13741

6244.İmam Sadık (a.s) kendisine yolculukta cünüp olunca kar veya buzdan başka gusledeceği suyu bulunmayan kimse

6245.hakkında soru soran Muhammed b. Müslim'e şöyle buyurmuştur: "Burada zaruret meselesi söz

konusudur. O başka bir defa, dinine zarar veren böyle bir yere yolculuk etmemelidir.” *13742

13741* el-Bihar, 10/108/1

13742* a. g. e. 76/222/9

172. Bölüm

Gezmek

6246.İmam Sadık (a.s), kardeşi Abdullah b. Muhammed’in evinde bulunduğu bir sırada yanına vararak, “Fedan olayım neden buraya geldiniz?” diyen Amr b. Hureys’e şöyle buyurmuştur: “Gezmek için.” *13743

6247.İmam Rıza (a.s): “Bize ait bir bağa gittik. Bazı hizmetçiler tuz getirmeyi unutmuşlardı, ardından bizim için besili bir koyun kestiler. Ama dönünceye kadar bir şeyden istifade edemedik.” *13744

13743* el-Mehasin, 2/461/2595

13744* el-Kafi, 6/326/7

400. Konu: Yöneticilik

173. Bölüm

Yöneticiliğin Gereği

6248.İmam Ali (a.s) hakemiyet olayı hakkında şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz onlar, “Yöneticilik yoktur” diyorlar. Oysa müminin, yöneticiliği altında amel ettiği ve facir kimsenin kendi nasibini edindiği bir yöneticinin varlığı zaruridir.” *13745

6249.İmam Ali (a.s): “İnsanlar iyi veya kötü bir yönetici olmaksızın düzelmez.” *13746

6250.İmam Ali (a.s): “Şüphesiz çok geçmeden Muaviye sizlere galip gelecektir.”Kendisine, “O halde neden savaşıyoruz?” dediklerinde ise şöyle buyurmuştur: “İnsanlar için iyi veya kötü bir yönetici gereklidir.” *13747

6251.İmam Ali (a.s) “Hüküm sadece Allah’a aittir” diyen Haruriye (Hariciler) hakkında şöyle buyurmuştur: “Evet, hüküm Allah’a aittir ve yeryüzünde de bir takım hakimler vardır. Ama onlar aslında, “Devletin gereği yoktur” diyorlar. Oysa insanlar için müminlerin amel ettiği, facir ve kafirlerin faydalandığı ve Allah’ın onda herkesi eceline ulaştırdığı bir otoritenin varlığı zaruridir.” *13748

6252.İmam Ali (a.s): “İnsanlar iyi veya kötü bir idareciye muhtaçtırlar. Mümin onun idaresinde amel eder, kafir onda faydalanır, Allah herkesi onda mukadder eceline ulaştırır, onun vasıtasıyla vergiler toplanır, onunla düşmana karşı savaşılır, onunla yollar güvene kavuşur, onunla güçlüden zayıfın hakkı alınır, iyiler rahata erer ve kötülerden güvende olurlar.” *13749

6253.İmam Ali (a.s): “Yırtıcı aslan, zalim sultandan daha hayırlıdır. Zalim sultan ise devam eden fitneden daha hayırlıdır.” *13750

6254.Ebu’l Buhteri: “Adamın biri mescide girerek, “Hüküm sadece Allah’a aittir” dedi. Sonra başka birisi de, “Hüküm sadece Allah’a aittir” dedi. Bunun üzerine Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Şüphesiz hüküm sadece Allah’a aittir.” Allah’ın sözü şüphesiz gerçektir. Kesin olarak inanmayanlar seni hafife almasınlar.” *13751 Şüphesiz ki onların ne dediğini bilmiyorsunuz. Onlar, “İdarecilik yoktur” diyorlar. Ey insanlar! İyi veya facir bir emiriniz olmadıkça işleriniz asla düzelmez.”Halk, “İyi tanıdık da facir kimse nasıl olur?” deyince, Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Mümin amel eder, facir istifade eder, Allah (herkesi) mukadder eceline ulaştırır, yollarınız güvene erer, pazarlarınız ayakta durur vergileriniz toplanır, düşmanlarınıza karşı savaşılır ve sizden şiddetli olanlardan zayıfların hakkı alınır.” *13752

13745* Nehc’us Saadet, 2/333

13746* Kenz’ul Ummal, 14286

13747* a. g. e. 14366

13748* a. g. e. 31567

13749* el-Bihar, 75/358/72
13750* a.g.e, 75/359/74
13751* Rum, 60
13752* Kenz'ul Ummal, 31618

174. Bölüm

Kötülerin Hakimiyeti

6255.Resulullah (s.a.a): "Ne zaman iyileriniz emir, zenginleriniz cömert ve işleriniz aranızda şura ile olursa yerin üstü size altından daha hayırlı olur. Ama eğer kötüleriniz emir, zenginleriniz cimri olursa ve işleriniz kadınlara bırakılırsa o zaman da yerin altı sizler için üstünden daha hayırlıdır."
*13753

13753* Tuhef'ul Ukul, 36

175. Bölüm

Hükümetin Değeri

6256.Hz. Ali (a.s) ayakkabısını tamir ile meşgul iken İbn-i Abbas yanına gelerek, "Hacılar toplanmış senden bir şeyler duymak istiyorlar" deyince şöyle buyurmuştur: "Allah'a andolsun ki bir haddi icra etmek veya bir batılı uzaklaştırmak dışında bunu (ayakkabımı) sizin işinizden (emiriniz olmaktan) daha çok seviyorum." *13754

6257.İmam Ali (a.s) hakeza İbn-i Abbas'a şöyle buyurmuştur: "Bu ayakkabının değeri ne kadardır? Kendisine, "Hiç bir değeri yoktur" deyince de şöyle buyurmuştur: "Allah'a andolsun ki bunu bir hakkı ayakta tutmak veya batılı defetmek dışında sizlere emir olmaktan daha çok seviyorum." *13755

6258.İmam Ali (a.s) İbn-i Abbas'a yazdığı bir mektubunda şöyle buyurmuştur: "Allah'a hamd ve senadan sonra...Sakın hükümetinden nasibin, bir mal elde etmek veya bir öfkeyi dindirmek olmasın. Aksine hükümetten nasibin, bir batılı öldürmek veya hakkı ihya etmek olmalıdır." *13756
bak. 198. Konu, es-Sultan

13754* Menakıb-i İbn-i Şehraşub, 2/101
13755* Nehc'ul Belağa, 33. hutbe
13756* el-Bihar, 40/328/10

401. Konu: Yumuşak Davranmak

176. Bölüm

Yumuşak Davranmak

"Onlar isterler ki sen yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar." *13757

6259.İmam Ali (a.s): "Kardeşlerin en kötüsü nefsin hususunda sana yumuşak davranan ve ayıplarını örtendir." *13758

6260.İmam Ali (a.s): "Her kim nefsine yumuşak davranırsa nefsi onu haram günahlara sürükler."
*13759

6261.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Teala Şuayb Peygambere (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Şüphesiz ben kavminden yüz bin kişiye azap edeceğim. Bunların kırk bin kişisi kötülerini, altmış bin kişisi ise iyileridir. Şuayb şöyle arz etti: "Allahım! Kötüler müstahaktır, ama iyiler neden?" Aziz ve celil olan Allah şöyle vahyetti: "Onlar günahkarlara karşı yumuşak davrandılar ve benim gazabım için gazaplanmadılar." *13760

13757* Kalem, 9
13758* Gurer'ul-Hikem, 5725
13759* a. g. e. 9022
13760* Mişkat'ul-Envar, 51

177. Bölüm

Hak Hususunda Yumuşak Davranmamak

6262.İmam Ali (a.s): "Sizden her biriniz hakla karşılaştığınızda ve onun hak olduğunu bildiğinizde sakın yumuşak davranmayın. Aksi takdirde apaçık bir hüsrana düşersiniz." *13761

6263.İmam Ali (a.s): "Canıma andolsun, hakka karşı duranlara ve sapıklık yolunda yürüyenlere karşı savaşmak hususunda müsamaha ve gevşeklik göstermem." *13762

13761* el-Bihar, 77/291/2

13762* Nehc'ul-Belağa, 24. Hutbe

402. Konu: Yumuşaklık

178. Bölüm

Yumuşaklığın Fazileti

6264.Resulullah (s.a.a): "Yumuşaklık her neyle birlikte olduysa onu süsledi ve her neden alındıysa onu çirkinleştirdi." *13763

6265.Resulullah (s.a.a): "Birbiriyle arkadaşlık eden iki kişiden arkadaşlığı en yumuşak olan kimse, aziz ve celil olan Allah nezdinde daha sevimlidir." *13764

6266.Resulullah (s.a.a)κ "Allah bir ailenin hayrını dilerse onların yüzüne yumuşaklık kapısını açar." *13765

6267.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en akıllısı insanlarla en iyi geçinenidir." *13766

6268.Resulullah (s.a.a): "Aziz ve celil olan Allah yumuşaktır ve her işte yumuşaklığı sever." *13767

6269.İmam Ali (a.s): "Yumuşaklık mutluluğun anahtarıdır." *13768

6270.İmam Bakır (a.s): "Her şeyin bir kilidi vardır. İmanın kilidi de rıfk/yumuşaklıktır." *13769

6271.İmam Kazım (a.s): "Yumuşaklık hayatın yarısıdır." *13770

13763* el-Kafi, 2/119/6

13764* a.g.e, s.120/15

13765* Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 6/339

13766* Emali'es-Seduk, 28/4

13767* Kenz'ul-Ummal, 5370

13768* Gurer'ul-Hikem, 294

13769* el-Kafi, 2/118/1

13770* a.g.e, s. 120/11

179. Bölüm

İbadette Yumuşaklık

6272.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz bu din sağlamdır. O halde bu dine yumuşaklıkla giriniz. İnsanlara Allah'a ibadeti zorla yüklemeyiniz. Bu taktirde ne bir yol kateden ve ne de geride (güçlü) bir binek bırakan bitkin biniciye benzersiniz." *13771

6273.İmam Ali (a.s): "Nefsini kulluğa alıştır, ona yumuşak davran, ezip azarlama; sana kitapta farz kılınmış olanlar dışında onu hoş tut. Çünkü farzların vaktinde ve yerinde eda edilmesi gerekir." *13772

bak. el-İbadet, 1216. Bölüm

13771* a.g.e, s. 86/1
13772* Nehc'ul-Belağa, 69. Mektup

180. Bölüm

Yumuşaklığın Meyveleri

6274.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz ki yumuşaklıkta artış ve bereket vardır. Her kim yumuşaklıktan mahrum olursa hayırdan mahrum olmuştur." *13773

6275.İmam Ali (a.s): "Yumuşaklık zorlukları kolaylaştırır ve zor çareleri kolay kılar." *13774

6276.İmam Hüseyin (a.s): "Her kimin aklı bir yere çatmaz ve bir çare bulmaktan aciz kalırsa, yumuşaklık işlerinin anahtarı olur." *13775

6277.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Hızır'ın (a.s) Musa b. İmran'a (a.s) yaptığı son tavsiye şuydu: "Dünyada her kim birine yumuşak davranırsa aziz ve celil olan Allah da ona yumuşak davranır." *13776

6278.İmam Sadık (a.s): "Her kim işlerinde yumuşak olursa insanlardan istediğini elde eder." *13777

6279.İmam Sadık (a.s): "Yücelmek istersen yumuşak ol ve hor olmak istersen kaba davran." *13778

13773* el-Kafi, 2/119/7
13774* Gurer'ul-Hikem, 1778
13775* el-Bihar, 78/128/11
13776* a. g. e. 73/386/6
13777* el-Kafi, 2/120/16
13778* el-Bihar, 78/269/109

403. Konu: Yücelik-Kerem

181. Bölüm

Yücelik

6280.Resulullah (s.a.a): "Erkeğin yüceliği dinidir." *13779

6281.İmam Ali (a.s): "Herkim kendisi için yüceliğe inanırsa, nefsanî istekleri gözüne düşük gelir." *13780

6282.İmam Ali (a.s): "Verilen sözlere vefalı davranmak, yüceliktendir." *13781

6283.İmam Ali (a.s), şöyle buyurmuştur: "İnsanın kendisini yüceliğe zorlaması ne güzel bir huydur." *13782

6284.İmam Hasan (a.s): "Yücelik, isteyerek ihsanda bulunmak ve istenmeden önce vermektir." *13783

6285.İmam Sadık (a.s): "Üç şey insanın yüceliğinin göstergesidir: Güzel huy, öfkesini yenmek ve gözyummak (görmezlikten gelmek)." *13784

13779* Musned-u İbn-i Hanbel, 3/292/8782
13780* el-Bihar, 78/13/71
13781* a.g.e, 77/209/1
13782* a.g.e, 77/211/1
13783* a. g. e. 44/89/2
13784* Tuhef'ul-Ukul, 319

182. Bölüm

Kerim ve Yüce İnsan

6286.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Allah-u Teala kerimdir ve kerem sahibi kimseleri sever." *13785

6287.İmam Ali (a.s): "Şüphesiz yüce insan yüzünü ateşin zilletinden yüce tutan insandır." *13786

6288.İmam Ali (a.s): "Yüce insan, görmezlikten gelir ve kanmış gözüdür." *13787

6289.İmam Ali (a.s): "Yüce insan bir şey vaad edince onu yerine getirir. Bir şey hakkında ceza vaadedince de affeder." *13788

6290.İmam Seccad (a.s): "Yüce insan, ihsandan dolayı sevinir, aşağılık insan ise mal ve mülküyle övünür." *13789

13785* Kenz'ul-Ummal, 15991

13786* el-Bihar, 78/82/82

13787* Gurer'ul-Hikem, 446

13788* a. g. e. 1528

13789* Durret'ul-Bahire, 27

183. Bölüm

Yüce İnsanların Ahlakından Örnekler

"Onlar yalan yere şahadet etmezler; faydasız bir şeye rastladıkları zaman yüz çevirip vakarla geçerler." *13790

6291.Resulullah (s.a.a), kendisine, "İnsanların en yücesi olmak istiyorum" diye arzeden birisine şöyle buyurmuştur: "Yaratıkları nezdinde Allah'tan şikayette bulunma ki insanların en yücesi olasin." *13791

6292.İmam Ali (a.s): "Hayırseverlik yüce insanların ahlakındandır. Hıyanet ve aldatıcılık ise aşağılık insanların huylarındandır." *13792

6293.İmam Ali (a.s): "Af ve bağışta acele davranmak yüce insanların huylarındandır. İntikam almakta acele davranmak ise aşağılık kimselerin hasletlerindedir." *13793

6294.İmam Ali (a.s): "İyilik ve ihsana koşturmanın fazileti yüce insanlara aittir." *13794

6295.İmam Ali (a.s): "Yüce insanların adeti bağışta bulunmaktır." *13795

6296.İmam Ali (a.s): "Yüce insanların cezası, aşağılık insanların bağış ve affından daha güzeldir." *13796

6297.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan kerem ve yüceliğe en layık kimse, yüce insanlarla tanınan kimsedir." *13797

6298.İmam Ali (a.s): "Kötülüğe iyilikle karşılık vermeyen kimse, yüce kimselerden değildir." *13798

6299.İmam Hasan (a.s): "Herkim iyiliklerini sayarsa, bağışlayıcılığını ortadan kaldırmış olur." *13799

13790* Furkan, 72. Bölüm

13791* Kenz'ul-Ummal, 44154

13792* Gurer'ul-Hikem, 1298-1299

13793* a. g. e. 1566-1567

13794* a. g. e. 7353

13795* a. g. e. 5558

13796* a. q. e. 6324

13797* Nehc'ul-Belağa, 436. hikmet

13798* Gurer'ul-Hikem, 8958

13799* el-Bihar, 78/113/7

184. Bölüm

Yüce İnsanlara İkranda Bulunmaya Teşvik

6300.İmam Hasan (a.s): "Her topluluğun yüce şahsiyetine ikramda bulunun." *13800

13800* a.g.e, 46/15/33

185. Bölüm

İkranda Bulunmak

6301.Resulullah (s.a.a): yastığı dayandığı bir haldeyken Selman yanına gelince yastığını ona verdi ve şöyle buyurdu: "Ey Selman! Herkim yanına gelen Müslümana saygı göstererek kendisine yastık verirse, Allah onu mutlaka bağışlar." *13801

6302.Resulullah (s.a.a): "Şu üç kişiyi ululamak, Allah-u Teala'nın azametini ululamaktır: Saçlarını İslam yolunda ağartmış kimseyi, adil önderi ve aşırı gitmeden ve (amel etmekten) uzaklaşmadan Kur'an okuyan kimseyi." *13802

6303.Resulullah (s.a.a): "Herkim Müslüman kardeşine ikramda bulunursa hakikatte Allah'a ikramda bulunmuştur." *13803

6304.Resulullah (s.a.a): "Size misafir geldiğinde, ona ikramda bulunun." *13804

6305.Resulullah (s.a.a): "Herkim Allah'a ve ahiret gününe iman etmişse, arkadaşlarına ikramda bulunmalıdır." *13805

6306.Resulullah (s.a.a): "Herkim hiçbir tamaha kapılmadan veya birinden korkmadan birisinin bineğinin dizgininden tutarsa bağışlanır." *13806

6307.Resulullah (s.a.a): "Bir topluluğa giren kimse önce ürkek olur. O halde onunla merhabalaşarak görüşün." *13807

6308.Resulullah (s.a.a): "Yetime ikramda bulun ve komşuna iyilik et." *13808

6309.Resulullah (s.a.a): "Çocuklarınıza saygı gösterin ve onları güzel terbiye edin." *13809

13801* a. g. e. 16/235/35

13802* a.g.e, 92/184/21

13803* Kenz'ul-Ummal, 25488

13804* a. g. e. 25485

13805* a. g. e. 25490

13806* a. g. e. 25501

13807* a. g. e. 25499

13808* Musned-u İbn-i Hanbel, 5/281/15500

13809* Sunen-u İbn-i Mace, 3671

186. Bölüm

İzzet ve Yüceliği Reddetmek

6310.Resulullah (s.a.a): "Sizden birine ikram edilince onu reddetmesin. Zira ikramı merkep reddeder." *13810

6311.Resulullah (s.a.a): "İkramı kabul ediniz. En güzel ikram güzel kokudur, hem hafiftir, hem de çok güzel kokar." *13811

6312.Resulullah (s.a.a): "Hediyesini kabul etmesi, nezdinde olanı kendisine hediye etmesi ve kendisini zahmete düşürmemesi de insanın Müslüman kardeşine gösterdiği saygıdır." *13812

6313.İmam Hüseyin (a.s): "Herkim senin bağışını kabul ederse, bağışlama hususunda sana yardımcı olmuştur." *13813

13810* Kurb'ul-İsnad, 92/307

13811* el-Bihar, 77/164/190
13812* Nevadir'ur-Ravendi, 11
13813* ed-Durret'ul-Bahire, 24

187. Bölüm

İnsanların En Yücesi

6314.Resulullah (s.a.a): "Kendimi övmek istemiyorum ama ben Rabbim karşısında Adem'in en yüce evladıyım." *13814

6315.Resulullah (s.a.a), kendisine, "İnsanların en yücesi olmak istiyorum" diye arzeden birisine şöyle buyurmuştur: "Yaratıkları nezdinde Allah'tan şikayette bulunma ki insanların en yücesi olasın." *13815

6316.İmam Ali (a.s): "Hiçbir yücelik ve saygınlık takva gibi değildir." *13816

13814* Sunen-ut Tirmizi, 3610
13815* Kenz'ul-Ummal, 44154
13816* Nehc'ul-Belağa, 113. Hikmet

188. Bölüm

İnsanlara İkrâm, İnsanın Kendisine İkrâm Etmesidir

6317.İmam Ali (a.s): "Eğer birine saygı gösterirsen gerçekte kendine saygı göstermiş ve haysiyetini onunla süslemiş olursun. O halde kendine yaptığın iyilik ve saygı sebebiyle başkalarından teşekkür beklentisi içinde olma." *13817

6318.İmam Ali (a.s): "Kendini iyi işlere ve insanların borçlarını üstlenmeye alıştırsan ki nefsin şerafete ersin." *13818
bak. el-İhsan, 545. Bölüm

13817* Gurer'ul-Hikem, 3542
13818* a. g. e. 6232

404. Konu: Zaman

189. Bölüm

Zamanı Tanımak

6319.İmam Ali (a.s): "İnsanın marifet sahibi olması için zamanını tanıması yeter." *13819

6320.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan zamanı en iyi tanıyan olaylarda şaşırılmayan kimsedir." *13820

6321.İmam Sadık (a.s): "Zamanını tanıyan kimse şüphelerin saldırısına uğramaz." *13821

13819* el-Bihar, 78/80/66
13820* Gurer'ul-Hikem, 3252
13821* Tuhef'ul-Ukul, 356

190. Bölüm

Zamana Güvenen Kimse

6322.İmam Ali (a.s): "Her kim zamana güvenirse yere serilir." *13822

6323.İmam Ali (a.s): "Her kim zamana güvenirse zaman ona hıyanet eder. Her kim zamanı büyük

görürse zaman onu hor kılar." *13823

6324.İmam Ali (a.s): "Her kim zamana güvenirse zaman ona hıyanet eder. Her kim zamanı büyük görürse zaman onu hor kılar. Her kim zamana gazap ederse, zaman da onu gazaplandırır. Her kim zamana sığınır, zaman onu teslim eder.

6325.Her ok atan hedefine vuramaz ve devlet değişince zaman da değişir." *13824

6326.İmam Ali (a.s): "Zaman sahibine hıyanet eder ve kendisini kınayandan hoşnutluk dilemez." *13825

6327.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanla meşgul olursa zaman da onu meşgul eder." *13826

13822* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/54/204
13823* Gurer'ul-Hikem, 8028
13824* el-Bihar, 77/213/1
13825* Gurer'ul-Hikem, 2093
13826* a. g. e. 7890

191. Bölüm

Zamanla Savaşan Kimse

6328.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanı ayıplarsa kınaması uzar." *13827

6329.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanla inatlaşırsa zaman onu zillete düşürür. Her kim zamana teslim olursa güvende olmaz." *13828

6330.İmam Ali (a.s): "Her kim zamanla çatışır, helak olur. Her kim zamanı kınarsa öfkelenir." *13829

13827* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/53/204
13828* Gurer'ul-Hikem, 9054
13829* Tuhef'ul-Ukul, 85

192. Bölüm

Zamanın Ayıbı

6331.Reyyan b. Salt: "İmam Rıza (a.s) şu şiiri Abdulmuttalib'den naklen bizlere okudu:

**"Bütün insanlar zamanı kınar ,
Oysa zamanın bizden başka ayıbı yoktur**

**Biz kendi zamanımızı kınıyoruz, oysa ayıp bizdedir
Eğer zamanın dili olsaydı bizi kınardı**

**Kurt kurdun etini yemez
Oysa biz açıkça birbirimizi yiyoruz**

**Hilekarca ilginç postlara bürünüyoruz
Yanımıza gelen garibe evvahlar olsun!" *13830**

13830* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/177/5

405. Konu: Zan

193. Bölüm

Zan ve Akıl

6332.İmam Ali (a.s): "İnsanın zannı akılı ölçüsüncedir." *13831

6333.İmam Ali (a.s): "Akıllı insanın zannı cahilin yakınından daha doğrudur." *13832

6334.İmam Ali (a.s): "Müminlerin zannından sakınınız zira Allah-u Teala hakkı onların dilinde karar kılmıştır." *13833

13831* a.g.e, 6038
13832* a. g. e. 6040
13833* Nehc'ul Belağa, 309. Hikmet

194. Bölüm

Müminin İşlerini Hayra Yorumlamak Gerekir

6335.Resulullah (s.a.a): "Kardeşin için (yaptıkları ve söyledikleri sebebiyle) özür bulmaya çalış. Eğer özür bulamazsan bir özür uydur (kötü zanda bulunma.)" *13834

6336.İmam Ali (a.s): "Tevcih (iyiye yorumlamak) kapısını yüzüne kapatacak işini görmedikçe kardeşinin işlerini en güzel şekilde yorumla. Kardeşinin ağzından çıkan lafı güzel bir yorum imkanı buldukça kötüye yorumlama." *13835

13834* el-Bihar, 75/197/15
13835* Emali es-Seduk, 250/8

195. Bölüm

Güzel Zanda Bulunmanın Fazileti

6337.İmam Ali (a.s): "Güzel zanda bulunmak kalbin rahatlığı ve dinin esenliğidir." *13836

6338.İmam Ali (a.s): "Güzel zanda bulunmak hüznü hafifletir ve insanı günaha düşmekten kurtarır." *13837

6339.İmam Ali (a.s): "Her kim insanlara güzel zanda bulunursa onların sevgisini kazanır." *13838

6340.İmam Ali (a.s): "En üstün günahlardan sakınma güzel zanda bulunmaktır." *13839

13836* Gurer'ul-Hikem, 4816
13837* a. g. e. 4823
13838* a. g. e. 8842
13839* a.g.e, 3027

196. Bölüm

Kötü Zanda Bulunmaktan Sakındırmak

"Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının. Zira zannın bir kısmı günahdır." *13840

6341.Resulullah (s.a.a): "Zandan sakının. Şüphesiz ki zan en büyük yalandır." *13841

6342.Resulullah (s.a.a): "Bir zanda bulunduğunuz zaman onu araştırmayın, haset ettiğiniz zaman peşisıra gitmeyin ve kötüye yorumladığınız zaman itina etmeyip amel edin." *13842

6343.İmam Ali (a.s) hakeza Malik Eşter'i Mısır'a vali tayin ettiğinde yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz cimrilik, korkaklık ve hırs Allah'a kötü zanda bulunmanın bir araya topladığı çeşitli hasletlerdir." *13843

6344.İmam Ali (a.s): "Kötü zanla birlikte iman olmaz." *13844

6345.İmam Ali (a.s): "Su-i zanda bulunmak işleri bozar ve çeşitli kötülöklere yönelmeye sebep olur." *13845

6346.İmam Ali (a.s): "Kötü zanda bulunmaktan sakın, şüphesiz kötü zan ibadeti bozar." *13846

6347.İmam Ali (a.s): "Kötü insanlar hiç kimseye hayırlı zanda bulunmazlar zira herkesi kendi hasletleriyle görürler." *13847

- 13840* Hucurat, 12
- 13841* el-Bihar, 75/195/8
- 13842* Kenz'ul Ummal, 7585
- 13843* Nehc'ul Belağa, 53. mektup
- 13844* Gurer'ul Hikem, 10534
- 13845* a. g. e. 5575
- 13846* a. g. e. 2709
- 13847* a. g. e. 1903

197. Bölüm

Kötü Zanna Sebep Olan Şeylerden Sakınmak

6348.İmam Ali (a.s): "Nefsini ithama maruz bırakan kimse kendisine kötü zanda bulunanı kınanamamalıdır." *13848

6349.İmam Ali (a.s): "Her kim kötü yerlere girerse itham edilir ve Her kim de nefsini 6350.ithama maruz bırakırsa kendisine kötü zanda bulunanı kınanamamalıdır." *13849

6351.İmam Ali (a.s): "Kötülerle oturup kalkmak iyilere kötü zanda bulunulmasına sebep olur." *13850

6352.İmam Ali (a.s): "İnsanlardan hali en kötü olan kimse, kötü zannı sebebiyle hiç kimseye güvenmeyen ve kötü ameli sebebiyle de hiç kimsenin kendisine güvenmediği kimsedir." *13851

6353.İmam Ali (a.s): "Zannı güzel olmayan kimse herkesten ürker." *13852

- 13848* Emali es-Seduk, 250/8
- 13849* Kenz'ul Fevaid, 2/182
- 13850* el-Bihar, 74/197/31
- 13851* Kenz'ul Fevaid, 2/182
- 13852* Gurer'ul Hikem, 9084

198. Bölüm

Kötü Zanda Bulunmanın Caiz Olduğu Hususlar

6354.Resulullah (s.a.a): "Kötü zan sayesinde insanlardan korunun." *13853

6355.İmam Ali (a.s): "İyilik ve doğruluk, zaman ve ehline galip olduğunda (yani zaman ve insanlar iyi olduğunda), eğer bir kimse, kendisinden bir günah görülmeyen birisi hakkında su-i zanda bulunursa, zulmetmiş olur; fesat ve kötülük, zaman ve ehlini kuşattığında, bir kimse biri hakkında hüsn-ü zanda bulunursa, şüphesiz kendini tehlikeye atmıştır." *13854

6356.İmam Kazım (a.s): "Zulüm hakka galebe çaldığında iyiliği belli olmadıkça hiç kimseye iyi zanda bulunmak doğru değildir." *13855

- 13853* el-Bihar, 77/158/142
- 13854* Nehc'ul Belağa, 114. hikmet
- 13855* el-Kafi, 5/298/2

406. Konu: Zekat

199. Bölüm

Zekat

"Mallarının bir kısmını, kendilerini temizleyip arıtacak sadaka (zekat) olarak al, onlara dua et; senin duan onlar için bir güvendir. Allah işiten ve bilendir." *13856

"Namazı kılın, zekatı verin, önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah'ın katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah yapmakta olduklarınızı noksansız görür." *13857

6357.İmam Sadık (a.s): "Zikri aziz olan Allah bu ümmete zekattan başka bir şeyi daha şiddetli farz kılmamıştır. Ümmetin geneli sadece bu hususta helak olur." *13858

6358.İmam Sadık (a.s): "Her kim zekat vermezse namazı faydasızdır. Haramdan kaçınması olmayan kimsenin de zekatı makbul olmaz." *13859

6359.İmam Sadık (a.s): "Zekat zenginleri imtihan etmek ve fakirlere yardımcı olmak için taktir edilmiştir. Eğer insanlar mallarının zekatını ödeseydi, hiç bir Müslüman muhtaç kalmazdı ve aziz ve celil olan Allah'ın kendileri için farz kıldığı şey sebebiyle müstağni olurlardı. İnsanlar sadece zenginlerin günahları sebebiyle fakir olmuş, muhtaç düşmüş, aç ve çıplak kalmışlardır." *13860

13856* Tevbe,103
13857* Bakara, 110
13858* Emali'et-Tusi, 693/1474
13859* Mişkat'ul-Envar, 46
13860* el-Fakih, 2/7/1579

200. Bölüm

Zekatın Mal Artışındaki Rolü

6360.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın, malını artırmasını istiyorsan, zekatını öde." *13861

6361.İmam Ali (a.s): "Mallarınızı, zekat vermekle koruyunuz." *13862

6362.İmam Hasan (a.s): "Zekat asla malı azaltmaz." *13863

6363.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulü'nün (s.a.a) kitabında şöyle gördük... "Ne zaman insanlar zekat vermezlerse yeryüzü bereketlerini her türlü ziraat meyvelerinden, ve madenlerden saklar." *13864

6364.İmam Kazım (a.s): "Aziz ve celil olan Allah zekatı fakirlerin yiyeceğini temin etmek ve sizlerin varlığını çoğaltmak için taktir etmiştir."*13865

6365.İmam Rıza (a.s): "Zekat ödenmeyince hayvanlar ölüme düşer olur." *13866
bak. el-İnfak, 1756. Bölüm

13861* el-Bihar, 96/23/54
13862* a. g. e. 78/60/138
13863* a.g.e, 96/23/56
13864* el-Kafi, 2/374/2
13865* a.g.e, 3/498/6
13866* el-Bihar, 73/373/8

201. Bölüm

Zekat Vermeyen Kimse

6366.İmam Bakır (a.s): "Zekat ödemeyen kimsenin malını Allah kıyamet günü iki hörgücü bulunan ateşten bir engerek yılanı

6367.şekline dönüştürür ve boynuna asar. Sonra o yılanı şöyle denir: "O dünyada sana sarıldığı gibi sen de etrafını sar." Allah'ın şu sözü de buna işaretir: "Çok yakında cimrilik ettikleri şeyi boyunlarına asarlar." *13867

6368.İmam Sadık (a.s): "Zekat vermeyen kimse ölüm anında (hayata) geri dönmek ister. Aziz ve celil olan Allah'ın şu sözü de buna işaret etmektedir: "Onlardan birine ölüm gelince: "Rabbim! Beni geri çevir, belki, yapmadan bıraktığımı tamamlar, iyi iş işlerim" der." *13868

6369.İmam Sadık (a.s): "Hırsız üç çeşittir: Zekat vermeyen, kadınların mehirini kendisine helal

sayan ve ödeme niyeti olmadığı halde borçlanan kimse." *13869

6370.İmam Sadık (a.s): "Her kim malından bir miktar dahi zekat vermezse ister Yahudi, isterse de Hıristiyan olarak ölsün." *13870

13867* a.g.e, 96/8/3
13868* a. g. e. s.21/50
13869* a. g. e. s. 12/15
13870* Sevak'ul-A'mal, 281/7

202. Bölüm

Zekatın Müstehakları

"Zekâtlar; Allah'tan bir farz olarak yoksullara, düşkünlere, onu toplayan memurlara, kalpleri Müslümanlığa ısındırılacaklara verilir; kölelerin, borçluların, Allah yolunda olanların ve yolda kalanların uğrunda infak edilir. Allah bilendir, hakimdir." *13871

6371.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Şüphesiz zekatlar yoksullar içindir" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Fakir, insanlardan bir şey dilemeyen kimsedir. Miskin ise fakirden durumu daha kötü olan kimsedir. Bais ise hepsinden daha yoksul olan kimsedir." *13872
bak. es-Sadaka, 1114. Bölüm

13871* Tevbe, 60
13872* el-Kafi, 3/501/16

203. Bölüm

Her Şeyin Zekatı Vardır

6372.İmam Ali (a.s): "Kudretin zekatı insafıdır." *13873

6373.İmam Ali (a.s): "Güzelliğin zekatı iffettir." *13874

6374.İmam Ali (a.s): "Güçlülüğün zekatı komşulara iyilik etmek ve sıla-i rahimde bulunmaktır." *13875

6375.İmam Ali (a.s): "Sıhhatin zekatı Allah'a itaatte çaba göstermektir." *13876

6376.İmam Ali (a.s): "Cesaretin zekatı Allah yolunda cihad etmektir." *13877

6377.İmam Ali (a.s): "Oruç tutunuz. Şüphesiz oruç bedeninin zekatıdır." *13878

6378.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz her şeyin bir zekatı vardır, ilmin zekatı ise onu ehline öğretmektir." *13879

6379.İmam Sadık (a.s): "İyilik etmek nimetlerin zekatıdır. Aracılık etmek, makamın zekatıdır. Hastalıklar bedenlerin zekatıdır. Bağışlamak zaferin zekatıdır. Zekatını ödemediğin her şey yok olmaktan güvencedir." *13880

13873* Gurer'ul-Hikem, 5448
13874* a. g. e. 5449
13875* a.g.e, 5453
13876* a. g. e. 5454
13877* a. g. e. 5455
13878* el-Bihar, 78/99/1
13879* a.g.e, s. 247/77
13880* a. g. e. s.268/182

204. Bölüm

Fitre Zekatı

6380.İmam Ali (a.s): "Her kim fitre zekatını verirse, Allah o zekat sebebiyle malından eksilen miktarını telafi eder." *13881

6381.İmam Sadık (a.s): "Namazın kemalinin şartı, Peygamber'e (s.a.a) selavat göndermek olduğu gibi, orucun kemalinin şartlarından biri de fitre zekatını vermektir. Zira eğer oruç tutar ve fitre zekatını bilerek vermezse oruçtan nasipsiz kalır." *13882

13881* Vesail'uş-Şia, 6/220/4
13882* el-Fakih, 2/183/2085

407. Konu: Zekilik

205. Bölüm

Zeki Kimse

6382.Resulullah (s.a.a): "Zeki kimse nefsinin mahkum eden, ölümden sonrası için çalışan kimsedir." *13883

6383.Resulullah (s.a.a) kendisine, "Müminlerin en zekisi kimdir?" diye sorulunda şöyle buyurmuştur: "Onlardan en çok ölümü hatırlayan ve kendisini daha çok ona hazırlayan kimsedir." *13884

6384.Resulullah (s.a.a): "Zekiliğin en zekiliği takva sahibi olmaktır. Ahmaklığın en ahmaklığı da günah işlemektir." *13885

6385.Resulullah (s.a.a): "Zekilerin en zekisi nefsinin hesaba çeken ve ölümden sonrası için amel eden kimsedir. Ahmakların en ahmağı ise kendisini nefsinin tabi kılan ve (buna rağmen) Allah'tan arzuları bulunan kimsedir." *13886

6386.İmam Ali (a.s): "Zeki kimse nefsinin tanıyan ve amellerini halis kılan kimsedir." *13887

6387.İmam Ali (a.s): "Zeki kimse bugünü dününden daha iyi olan ve kınanmayı kendisinden uzaklaştıran kimsedir." *13888

6388.İmam Ali (a.s) kendisine, "İnsanların en zekisi kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Hidayet yolunu sapıklıktan ayırt eden ve hidayetine yönelen kimsedir." *13889

6389.İmam Ali (a.s): "Sizlerden en zeki olanınız günahlardan en çok kaçınanınızdır." *13890

13883* Mekarim'ul-Ahlak, 2/368/2661
13884* ez-Zühd, Hüseyin b. Ali, 78/211
13885* el-Bihar, 77/115/8
13886* el-Bihar, 92/250
13887* Gurer'ul-Hikem, 1139
13888* a. g. e. 1797
13889* el-Bihar, 77/378/1
13890* Gurer'ul-Hikem, 2839

408. Konu: Zenginlik

206. Bölüm

Zenginlik ve Tuğyan

"Ama, insanoğlu kendini müstağni sayarak azgınlık eder." *13891

6390.Resulullah (s.a.a): "Şeytan şöyle dedi: "Güçlü kimse benim elimden kurtulamaz ve onu şu üç şeyden birine düşürürüm: Ya gözüne malı süslerim ve neticede mali haklarını ödemekten sakınır, ya tüketim yollarını kendisine kolaylaştırırım ve neticede onları haksız yere harcar, ya da ona mal ve serveti sevdirim ve onu doğru olmayan yoldan elde eder." *13892

6391.İmam Ali (a.s) insandaki en ilginç organ, yani kalbin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Bir

mal elde ederse, zenginlik onu azdırır; bir musibet ona ulaşırsa, sabırsızlanma onu rüsva eder.”
*13893

6392.İmam Sadık (a.s): “Zengin bir kimse yeni ve temiz elbiseleriyle Allah Resulü’nün (s.a.a) yanına geldi ve onun yanına oturdu. Ondan sonra da fakir birisi eski elbiseleriyle o şahsın yanına oturdu. Zengin kimse elbiselerini onun dizinin altından çekip topladı. Allah Resulü (s.a.a) ona şöyle buyurdu: “Fakirliğinden sana bir şeyin erişmesinden mi korktun?” o şahıs, “hayır” dedi. Peygamber şöyle buyurdu: “Kendi varlığından ona bir şeyin gideceğinden mi korktun?” O şahıs, “Hayır” diye arz etti. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Neden bu işi yaptın?” o şöyle arz etti: “Ey Allah’ın Resulü! Benim bir arkadaşım (şeytan) vardır ki her çirkin işi gözümde güzel gösterir ve her iyi işimi de benim için çirkin gösterir. Şimdi malımın yarısını bu şahsa bağışladım.” Allah Resulü (s.a.a) o fakir kimseye şöyle buyurdu: “Bu malı kabul ediyor musun?” O şahıs, “Hayır” diye arz etti. Zengin şahıs ona, “Neden?” diye sordu. O şöyle dedi: “Ben de senin gibi olmaktan korkuyorum.” *13894

13891* Alak, 6 ve 7
13892* Kenz’ul Ummal, 16677
13893* Nehc’ul-Belağa, 108. hikmet
13894* el-Kafi, 2/262/11

207. Bölüm

Zenginlik ve Takva

“Seni fakir bulup zenginleştirmedim mi? *13895

6393.Resulullah (s.a.a): “Zenginlik Allah’tan sakınmak için ne güzel bir yardımcıdır.” *13896

6394.İmam Sadık (a.s): “Dünya için Allah’tan zenginlik ve sıhhat dileyiniz, ahiret için ise bağışlanma ve cenneti isteyiniz.” *13897

13895* Zuha, 8
13896* Mustedrek’ul-Vesail, 13/15/14598
13897* el-Kafi, 5/71/4

208. Bölüm

Zenginliğin Anlamı

6395.İmam Ali (a.s): “Hiçbir hazine kanaatten daha dolu değildir.” *13898

6396.İmam Ali (a.s): “Akıl gibi hiçbir servet yoktur.” *13899

6397.İmam Zeyn’ul Abidin (a.s): “İnsanlara ümitsiz gözüyle bak. Zira bu zenginliğin ta kendisidir.” *13900

6398.İmam Hadi (a.s): “Zenginlik arzunun az olması ve sana yeten şeyle hoşnut olmandır. Fakirlik ise nefsin doymazlığı ve şiddetli ümitsizliktir.” *13901
bak. el-Fakr, 1486. Bölüm

13898* Nehc’ul-Belağa, 371. hikmet
13899* a.g.e, 54. hikmet
13900* Emali’el-Müfid, 183/6
13901* ed-Durret’ul Bahire, 41

209. Bölüm

En Büyük Zenginlik

6399.Resulullah (s.a.a): “Her kim insanların en zengini olmak istiyorsa, gayrisinin elinde olan şeylerden daha çok Allah’ın elinde olan şeylere itminan etmelidir.” *14196

6400.Resulullah (s.a.a): "Hatta misvak, suyu için de olsa, insanlardan müstağni olun (onlara muhtaç olmayın)" *14197

6401.Resulullah (s.a.a): "En iyi zenginlik nefis zenginliğidir." *14198

6402.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah ile zengin olursa, insanlar kendisine muhtaç olur." *14199

6403.İmam Ali (a.s): "En büyük zenginlik insanların elinde olan şeylerden ümitsiz olmaktır." *14200

6404.İmam Ali (a.s): "En büyük zenginlik akıldır, en büyük fakirlik ise ahmaklıktır." *14201

6405.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah'ın kendisine rızık olarak verdiği şeye kanaat ederse, insanların en zenginidir." *14202

6406.İmam Sadık (a.s): "Her kim üç şeyle rızıklanırsa, üç şey elde eder ve bu en büyük zenginliktir: Kendisine bağışlanan şeye kanaatkar olmak, insanların sahip olduğu şeylerden ümitsiz olmak ve fazlalıkları terketmek." *14203

- 14196* el-Kafi, 2/139/8
- 14197* Kenz'ul Ummal, 7156
- 14198* Emali'es-Seduk, 394/1
- 14199* Keşf'ul Gumme, 3/137
- 14200* Nehc'ul-Belağa, 342. hikmet
- 14201* a. g. e. 38. hikmet
- 14202* el-Kafi, 2/139/9
- 14203* Tuhef'ul Ukul, 318

210. Bölüm

Zenginliğin Anahtarı

6407.İmam Ali (a.s): "Zenginliğin anahtarı yakindir." *14204

6408.İmam Ali (a.s): "İnsan iffetli olmadıkça zengin olamaz." *14205

6409.İmam Ali (a.s): "Her kim güne başlar da tek derdi ve gamı ahiret olursa, bir şeyi olmasa dahi zengindir, hiç kimsesi olmasa dahi yalnız değildir ve soyu, aşireti olmasa dahi güçlüdür." *14206

6410.İmam Bakır (a.s): "Şüphesiz ki takva sahipleri zengin olanlardır. Dünyadan az bir şey onları müstağni kılmıştır ve bu yüzden de giderleri hafif ve azdır." *14207

- 14204* el-Bihar, 78/9/65
- 14205* a.g.e, 78/8/64
- 14206* Emali'et-Tusi, 580/1198
- 14207* Tuhef'ul Ukul, 287

211. Bölüm

Zenginlerden Kat Kat Ecri Olan Kimse

"Sizi bana yaklaştıracak olan ne mallarınız ve ne de çocuklarınızdır; yalnız, iman edip salih amelde bulunan kimselerin, işte onların yaptıklarına karşılık mükâfatları kat kattır; işte onlar, yüksek derecelerde, güven içindedirler." *14208

6411.İmam Sadık (a.s), zenginlerden söz eden ve onları kötüleyen bir şahsa şöyle buyurmuştur: "Sus! Zengin kimse, eğer akrabalarına yardım ederse, kardeşlerine ihsanda bulunursa, Allah ona kat kat mükafat verir. Zira Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Ne çocuklarınız, ne de mallarınız ve evlatlarınız sadece..." *14209

- 14208* Sebe, 37
- 14209* Tefsir-ul Kumi, 2/203

212. Bölüm

Zenginlerin Fakirlerin Açlığındaki Sorumluluğu

6412. İmam Ali (a.s): "Münezzeah olan Allah, yoksulların rızkını zenginlerin mallarında farz kılmıştır. Zengin, malı kendi zevkine göre harcadığından dolayı fakir aç kalmıştır. Andolsun ki yüce Allah, onları bu işlerinden dolayı sorguya çekecektir." *14210

6413. İmam Ali (a.s): "Şüphesiz Allah zenginlerin mallarında, fakirlerin ihtiyacına yetecek kadar hak farz kılmıştır. Eğer fakirler aç ve çıplak kalırlarsa, bu zenginlerin haklarını vermemesi sebebiyledir. Allah da kıyamet günü zenginleri hesaba çekme ve bu iş sebebiyle onları azap etme hakkına sahiptir." *14211

6414. İmam Ali (a.s): "Fakiri hakkından mahrum kılan bir zenginin günahından daha büyük bir günah yoktur." *14212

14210* Nehc'ul-Belağa, 328. hikmet

14211* Kenz'ul Ummal, 16840

14212* Gurer'ul Hikem, 10738

409. Konu: Zikir

1485. Bölüm

Allah'ı Zikretmenin Fazileti

"Ey iman edenler! Sizi, mallarınız ve çocuklarınız Allah'ı anmaktan alıkoymasın; böyle olanlar hüsrana uğrayanlardır."*14213
bak. Bakara, 152; Al-i İmran, 41, 191; Nisa, 142; A'raf, 180, 205; Tevbe, 67; Kehf, 24, 28; Ta-Ha, 34, 32; Nur, 37; Şuara, 227; Ankebut, 45; Ahzab, 21, 35, 41; Cuma, 10; Müzzemmil, 8

6415. Resulullah (s.a.a): "Hiç bir şeyi Allah'ın zikrine değiştirmeyin. Şüphesiz Allah şöyle buyurmuştur: "Allah'ı anmak daha büyüktür!" *14214

6416. Resulullah (s.a.a): "Allah-u Teala'ya en sevimli gelen amel ve kulu dünya ve ahirette her türlü kötülükten kurtaran en etkili şey Allah'ı zikretmektir." Kendisine, "Hatta Allah yolunda cihattan da mı üstündür?" denilince şöyle buyurmuştur: "Eğer Allah'ın zikri olmasaydı cihat emri de verilmezdi." *14215

6417. İmam Ali (a.s): "(Allah'ı) zikretmek" muhiplerin lezzetidir. *14216

6418. İmam Ali (a.s): "Zikir sevgiliyle (mahub ile) oturmaktır." *14217

6419. İmam Ali (a.s): "Allah'ı zikretmek her iyilik sahibinin huyu ve her müminin hasletidir." *14218

14213* Munafıkun, 9

14214* el-Bihar, 77/107/1

14215* Kenz'ul-Ummal, 3931

14216* Gurer'ul-Hikem, 670

14217* a.g.e, 322

14218* a. g. e. 5173

1486. Bölüm

Allah'ı Çok Zikretmeye Teşvik

"Ey iman edenler! Allah'ı çok anın. O'nu sabah akşam tesbih edin." *14219

6420. Resulullah (s.a.a): "Kur'an'ı tilavet et ve Allah'a çok zikirde bulun. Şüphesiz zikir senin için göklerde bir hatırlanma ve yeryüzünde bir nurdur." *14220

6421. İmam Ali (a.s): "Kim Allah'ı gizlice zikrederse Allah'ı çok zikretmiş olur." *14221

6422. İmam Sadık (a.s): "Gücünüz yettiğinde gece gündüz her an Allah'ı zikredin. Şüphesiz Allah kendisini, çok zikredilmesini emretmiştir." *14222

6423.İmam Sadık (a.s): "Fatımet'uz-Zehra'nın (a.s) tesbihatı da aziz ve celil olan Allah'ın buyurduğu çok zikirdir. "Ey İman edenler! Allah'ı çok zikredin." *14223
bak. el-Meclis, 350. Bölüm

14219* Ahzap, 41-42
14220* el-Hisal, 525/13
14221* el-Bihar, 93/342/11
14222* el-Kafi, 8/7/1
14223* a.g.e, 2/500/4

1487. Bölüm

Zikri Sürdürmeye Teşvik

6424.Resulullah (s.a.a): "İnsanoğlu içinde Allah'ı zikretmediği her an için kıyamet günü hasret duyar." *14224

6425.İmam Ali (a.s) Şabaniye duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Bana zikrinden zikrine aşık olmayı ilham et. Himmetimi üstün isimlerine ve mukaddes mahalline yönelt." *14225

6426.İmam Ali (a.s): "Senden Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e salavat göndermeni, beni sürekli seni zikreden ve ahdini bozmayan kimselerden kılmanı dilerim." *14226

14224* Kenz'ul-Ummal, 1819
14225* el-Bihar, 94/98/13
14226* a. g. e. s. 99/13

1488. Bölüm

Allah'ı Zikretmek Her Haliyle Güzeldir

"Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde akıl sahiplerine şüphesiz deliller vardır. Onlar ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı anarlar." *14227

6427.İmam Ali (a.s), oğlu Hasan'a (a.s) vefat anında şöyle vasiyet etmiştir: "Her hal üzere Allah'ı zikret." *14228

6428.İmam Sadık (a.s): "Musa (a.s) şöyle arzetmiştir: "Ey Rabbim! Ben, makamını seni zikretmekten daha yüce gördüğüm bir haldeyim." Allah şöyle buyurdu: "Ey Musa! Beni her hal üzere zikret!" *14229

14227* Al-i İmran, 190-191
14228* Emali'et-Tusi, 8/8
14229* el-Bihar, 80/176/21

1489. Bölüm

Zikredenler

6429.Resulullah (s.a.a): "Her kim gafiller arasında zikrederse, kaçanlar arasında cihat edenler gibidir." *14230

6430.Resulullah (s.a.a): "Allah'ı zikreden kimse dışında herkes susamış bir halde ölür." *14231

6431.Resulullah (s.a.a): "Şüphesiz Musa b. İmran (a.s) aziz ve celil olan Rabbiyle münacat ettiğinde şöyle dedi: "Ey Rabbim! Sen benden uzak mısın ki sana sesleneyim? Yoksa bana yakın mısın ki seninle münacatta bulunayım?" Azameti yüce Allah ona şöyle vahyetti: "Ben, beni zikreden kimsenin arkadaşayım." *14232

6432.İmam Ali (a.s): "Her kim Allah'ın zikriyle meşgul olursa Allah da (insanlarca) anılışını güzel

kılar." *14233

6433.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ı zikreden kimse onun oturup kalktığı arkadaşı olur." *14234

6434.İmam Bakır (a.s): "Mümin Allah'ı durduğu, Poturduğu veya yattığı halde zikrettiği müddetçe sürekli namazda sayılır. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Onlar ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı anarlar;" *14235

6435.İmam Sadık (a.s): "Yıldırım, aziz ve celil olan Allah'ı zikreden kimseye isabet etmez." *14236

14230* Mekarim'ul-Ahlak, 2/373/2661
14231* el-Bihar, 81/240/26
14232* a.g.e, 93/153/11
14233* Gurer'ul-Hikem, 8235
14234* a.g.e, 5159
14235* Emali'et-Tusi, 79/116
14236* Emali'es-Seduk, 375/3

1490. Bölüm

Beni Zikredin ki Ben de Sizi Zikredeyim

"Artık beni anın, ben de sizi anayım; bana şükredin, nankörlük etmeyin." *14237

6436.İmam Sadık (a.s): "Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Ey Ademoğlu! Sen içinde beni zikret ki ben de içimde seni zikredeyim. Ey Ademoğlu! Beni bir toplulukta zikret ki ben de seni, senin topluluğundan daha hayırlı bir toplulukta zikredeyim." *14238

14237* Bakara, 152
14238* el-Bihar, 93/158/31

1491. Bölüm

Zikrin Meyveleri

"Onlar iman etmişler, kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşmuştur. Bilin ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura kavuşur." *14239

6437.Resulullah (s.a.a): "Allah'ı zikretmek kalplerin şifasıdır." *14240

6438.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'ı çok zikrederse nifaktan beri olur." *14241

6439.Resulullah (s.a.a): "Her kim Allah'ı çok zikrederse Allah onu sever." *14242

6440.İmam Ali (a.s): "Her kim kalbini sürekli zikirle bayındır kılsa gizli ve açık tüm filleri güzel olur." *14243

6441.İmam Ali (a.s): "Kalbin salahının aslı Allah'ın zikriyle meşgul olmasıdır." *14244

6442.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ı zikreden kimsenin Allah kalbini diriltir, aklını ve fikrini nurlandırır." *14245

6443.İmam Ali (a.s): "Allah'ı zikretmek nefislerin gücü ve sevgiliyle oturmaktır." *14246

6444.İmam Ali (a.s): "Allah'ı zikret. Şüphesiz ki Allah'ı zikretmek kalplerin nurudur." *14247

6445.İmam Ali (a.s): "Sürekli zikretmek kalbi ve fikri nurlandırır." *14248

6446.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah zikrini kalplerin cilasası kılmuştur. Kalplerin ağır işiten kulakları Allah'ın zikriyle duyar, zayıflamış gözleri, O'nun zikriyle görür ve inatçı kalpler O'nun zikriyle boyun eğer." *14249

6447.İmam Ali (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: "Ey ismi deva ve zikri şifa olan!" *14250

6448.İmam Ali (a.s): "Zikir ünsiyetin anahtarıdır." *14251

6449.İmam Ali (a.s): "Münezzehe olan Allah'ın seni zikriyle munis kıldığını görürsen, şüphesiz seni sevmiştir. Seni yaratıklarıyla munis ettiğini ve zikrinden ayırdığını görürsen şüphesiz sana buğzetmiştir." *14252

6450.İmam Ali (a.s): "Allah'ı zikretmek şeytanı kovar." *14253

6451.İmam Ali (a.s): "Allah'ın zikri göğüslerin cilası ve kalplerin huzurudur." *14254

6452.İmam Ali (a.s): "Zikir göğüslere genişlik verir." *14255

- 14239* Ra'd, 28
- 14240* Kenz'ul-Ummal, 1751
- 14241* el- Firdevs, 3/564/5768
- 14242* el-Bihar, 93/160/39
- 14243* Gurer'ul-Hikem, 8872
- 14244* a. g. e. 3083
- 14245* a. g. e. 8876
- 14246* a.g.e, 5166
- 14247* a. g. e. 6103
- 14248* a. g. e. 5144
- 14249* Nehc'ul-Belağa, 222. hutbe
- 14250* İkbāl'ul-A'mal, 3/337
- 14251* Gurer'ul-Hikem, 541
- 14252* a.g.e, 4040-4041
- 14253* a.g.e, 5162
- 14254* a.g.e, 5165
- 14255* a.g.e, 835

1492. Bölüm

Özel Yerlerde Allah'ı Zikretmeye Teşvik

1-Düşmanla Karşılaşınca

"Ey iman edenler! Bir toplulukla karşılaşırsanız dayanın; kurtuluşa erişebilmeniz için Allah'ı çok anın." *14256

6453.İmam Ali (a.s): "Düşmanlarınızla savaşta karşılaşıncı az konuşun, aziz ve celil olan Allah'ı çok zikredin." *14257

- 14256* Enfal, 45
- 14257* el-Hisal, 617/10

2-Pazarlara Girince

6454.İmam Ali (a.s): "Pazara girip insanların işleriyle meşgul olduklarını görünce aziz ve celil olan Allah'ı çok zikredin. Şüphesiz bu günahlar için kefarettir, iyilikleri artırır ve insan bu vesileyle gafillerden yazılmaz." *14258

- 14258* a. g. e. s. 614/10

3-Gam, Hakemlik ve Bölüşürme Anında

6455.Resulullah (s.a.a): "Hüzünlenince hüznünle, hakemlik yapınca dilinle ve bir şey bölüşürünce elinle Allah'ı hatırla." *14259

- 14259* el-Bihar, 77/171/7

4-Gazap Anında

6456.Resulullah (s.a.a): "Allah peygamberlerinden birine şöyle vahyetti: "Ey Ademoğlu!

Gazaplanınca beni zikret ki ben de gazabım anında seni zikredeyim ve seni başkalarıyla birlikte helak etmeyeyim." *14260

14260* el-Bihar, 75/321/50

5-Halvetlerde ve Lezzet Anlarında

6457.İmam Bakır (a.s): "Tevrat'ta şöyle yazılmıştır: "Ey Musa!...Halvetinde (yalnızlık) ve (lezzet) sevinçlerinde beni an ki ben de senin gaflet anlarında seni anayım." *14261

14261* Emali'es-Seduk, 210/6

1493. Bölüm

Zikrin Hakikati

6458.Resulullah (s.a.a): "Her kim aziz ve celil olan Allah'a itaat ederse, her ne kadar namaz, oruç ve Kur'an okuması az da olsa Allah da onu zikretmiştir." *14262

6459.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın "Allah'ın zikri daha büyüktür" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani Allah'ın helal ve haram kıldığı şeyle karşılaşınca Allah'ı hatırlamak." *14263

6460.İmam Sadık (a.s): "Zikir iki çeşittir: Kalple uyumlu olan halis zikir ve O'ndan başka herkesin zikrini yok eden alıkoyucu zikir." *14264

6461.İmam Sadık (a.s): "Eğer Allah'ı zikredersen bil ki bu O'nun seni zikretmesindedir. O senden müstağni olduğu halde seni zikretmektedir. O halde onun seni zikretmesi, senin onu zikretmeden daha değerli, daha sevimli, daha kamil ve daha çabuktur...O halde her kim Allah-u Teala'yı zikretmek isterse bilmelidir ki Allah kendisini zikretme başarısını kuluna hatırlatmadıkça kul onu zikretmeye güç yetiremez." *14265

6462.İmam Rıza (a.s): "Her kim Allah'ı zikredip onu görmeye koşmazsa kendini alaya almıştır." *14266

14262* el-Bihar, 77/86/3

14263* Nur'us-Sakaleyn, 4/162/61

14264* el-Bihar, 93/159/33

14265* a.g.e, 93/158/33

14266* a. g. e. 78/356/11

1494. Bölüm

Zikrin Devamına Sebep Olan Şey

6463.Mirac hadisinde şöyle yer almıştır: "Ey Ahmet! Beni zikretmeye devam et!" O şöyle buyurdu: "Ey Rabbim! Nasıl seni zikretmeye devam edeyim?" Allah şöyle buyurdu: "İnsanlardan halvete çekilerek, tatlı ve ekşiden nefret ederek ve karnını ve evini dünyadan boşaltarak." *14267

6464.İmam Ali (a.s): "Bir şeyi seven kimse, sürekli o şeyi zikreder." *14268

14267* a.g.e, 77/22/6

14268* Gurer'ul-Hikem, 7851

1495. Bölüm

Zikrin Engelleri

"Ey iman edenler! Sizi, mallarınız ve çocuklarınız Allah'ı anmaktan alıkoymasın; böyle olanlar hüsrana uğrayanlardır." *14269

"Şeytan şüphesiz içki ve kumar yüzünden aranızda düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçersiniz değil mi?" *14270

6465.İmam Ali (a.s): "Günahlar arasında şehvete itaatten daha şiddetlisi yoktur. O halde ona itaat etmeyin. Aksi takdirde sizleri Allah'tan alıkoymak ister." *14271

6466.İmam Ali (a.s): "İnsanı Allah'ı zikretmekten gafil kılan her şey kumardan sayılır." *14272

6467.İmam Ali (a.s): "Allah'ı zikretmekten alıkoymak her şey İblis'tendir." *14273

6468.İmam Seccad (a.s): "Şüphesiz çok yemek, irade zayıflığı, tokluk sarhoşluğu ve kudretten doğan gaflet insanı, amel hususunda yavaşlatan ve Allah'ı zikretmeyi unutturan sebeplerdendir." *14274

- 14269* Munafikun, 9
- 14270* Maide, 91
- 14271* Gurer'ul-Hikem, 7520
- 14272* el-Bihar, 73/157/2
- 14273* Tenbih'ul-Havatir, 2/170
- 14274* el-Bihar, 78/129/1

1496. Bölüm

Allah'ı Zikretmekten Yüz çevirmenin Etkileri

"Benim zikrimden yüz çeviren bilsin ki onun dar bir geçimi olur ve kıyamet günü de onu kör olarak haşrederiz." *14275

"Rahman olan Allah'ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytani arkadaşı veririz." *14276

"Allah'ı unutup da, Allah'ın da kendilerini kendilerine unuttuğu kimseler gibi olmayın; onlar, yoldan çıkmış kimselerdir." *14277

6469.İmam Ali (a.s): "Münezzeh olan Allah'ı unutan kimseye Allah bizzat kendisini unutturur ve kalbini kör kılar." *14278

- 14275* Ta-Ha, 124-126
- 14276* Zuhruf, 36
- 14277* Haşr, 19
- 14278* Gurer'ul-Hikem, 8875

1497. Bölüm

Gizli Zikir

"Rabbini gönülden ve korkarak, içinden hafif bir sesle sabah akşam an, gafillerden olma." *14279

6471.Resulullah (s.a.a): "En hayırlı zikir gizli zikirdir." *14280

6472.İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s): "Melek sadece duyduğunu yazar, aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: "Ve Rabbini kalbinde an..." Kulun bu deruni zikrinin sevabını Allah-u Teala'dan başka hiç kimse bilemez. *14281

- 14279* A'raf, 205
- 14280* Kenz'ul-Ummal, 1771
- 14281* el-Bihar, 5/322/7

410. Konu: Zillet

1498. Bölüm

Zillet

6473.İmam Ali (a.s): "Az ile yetinin ve zillete boyun eğmeyin." *14282

6474.İmam Ali (a.s): "Ölüme evet, aşağılığa hayır! Aza evet, ama dilenmeye hayır!" *14283

6475.İmam Ali (a.s): "Bir anlık zillet ömür boyu izzete değmez." *14284

6476.İmam Ali (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur: "Allahım! Benden aldığın ilk değerli şey ve emanet olarak verdiğin nimetlerden geri alacak olduğun ilk emanet canım olsun." *14285

6477.İmam Hüseyin (a.s): "İzzet içinde ölüm, zillet içindeki hayattan daha iyidir." İmam (a.s) şahadet günü şu beyitleri okuyordu: "Ölüm utançtan daha iyi ve utanç ateşe daha layıktır. Allah'a yemin olsun ki ne utancı ne de ateşi kabul ederim." *14286

14282* Gurer'ul-Hikem, 362
14283* Nehc'ul-Belağa, 396. hikmet
14284* Gurer'ul-Hikem, 5580
14285* Nehc'ul-Belağa, 215. hutbe
14286* el-Bihar, 44/192/4

1499. Bölüm

Mümine Kendini Hor Kılması Yakışmaz

6478.Resulullah (s.a.a): "Her kim özgür olduğu halde zilleti kabul ederse biz Ehl-i Beyt'ten değildir." *14287

6479.İmam Sadık (a.s): "Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala nefsinin zelil kılmaktan başka her işi mümine havale etmiştir." *14288

6480.İmam Sadık (a.s): "Mümine nefsinin zelil kılması yakışmaz."Kendisine, "Nasıl kendisini zelil kılar?" diye sorulunca da şöyle buyurmuştur: "Gücünün yetmediği bir işi yapar ve böylelikle de kendisini küçük düşürür." *14289

14287* Tuhef'ul-Ukul, 58
14288* el-Kafi, 5/63/3
14289* Mişkat'ul-Envar, 245

1500. Bölüm

Zillete Düşüren Sebepler

6481.Resulullah (s.a.a): "İnsanlar dinar ve dirhem hakkında cimri davrandığında, peşin alıp vadeli sattıklarında, inek ve koyunların peşi sıra giderek Allah yolunda cihadı terkettiklerinde Allah onları zillete düşürür ve dinlerine geri dönmedikçe kendilerinden zilleti kaldırmaz." *14290

6482.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en zelili insanları hor kıldırır." *14291

6483.İmam Ali (a.s): "İnsanlar zillet korkusundan hızla zillete koşmaktadırlar." *14292

6484.İmam Ali (a.s): "Her kim sıkıntısını açığa vurursa horluğa razı olmuştur." *14293

6485.İmam Bakır (a.s): "Hiç bir zillet tamah zilleti gibi değildir." *14294

6486.İmam Sadık (a.s): "Her kim hayatı severse zelil olur." *14295

6487.Bihar'ul Envar'da ki bir rivayette şöyle yer almıştır: "Adamın birisi komşusunu İmam'a (a.s) şikayet etti. İmam (a.s) ona, "Sabret" diye buyurdu. Adam, "İnsanlar beni zillete düşmekle suçluyorlar" deyince imam şöyle buyurdu: "Şüphesiz zelil zulmeden kimsedir." *14296

14290* Kenz'ul-Ummal, 10504
14291* el-Bihar, 75/142/2
14292* Gurer'ul-Hikem, 2172
14293* Tuhef'ul-Ukul, 201

14294* a.g.e, 286
14295* el-Hisal, 120/110
14296* el-Bihar, 78/205/46

411. Konu: Zina

1501. Bölüm

Zinadan Sakınmak

"Sakın zinaya yaklaşmayın; doğrusu bu çirkindir, kötü bir yoldur." *14297
bak. Nur, 33; Furkan, 68

6488.Resulullah (s.a.a): "Yabancı erkeğin gözünü dolduran evli kadın, aziz ve celil olan Allah'ın şiddetli gazabına uğrar. Zira böyle olduğu takdirde, Allah bütün amellerini batıl eder. Eğer kocasına hıyanet ederse Allah'a, onu kabirde azap ettikten sonra cehennem ateşinde yakması bir haktır."
*14298

6489.İmam Ali (a.s): "Gayretli insan asla zina etmez." *14299

6490.İmam Sadık (a.s): "Kıyamet günü azap açısından insanların en şiddetlisi nütfesini, kendisine haram olan bir rahime döken kimsedir." *14300

6491.İmam Rıza (a.s): "Zina, canlara kıyılması, soyların yokolması, çocuk terbiyesinin terkedilmesi, miras meselesinin bozulması ve benzeri kötü şeyler sebebiyle haram kılınmıştır." *14301

14297* İsra, 32
14298* el-Bihar, 76/366/30
14299* Nehc'ul-Belağa, 305. hikmet
14300* el-Bihar, 79/26/28
14301* a. g. e. s.24/19

1502. Bölüm

Zinanın Sonuçları

6492.Resulullah (s.a.a): "Ey Ali! Zinanın altı sonucu vardır. Üç sonucu dünyada, diğer üç sonucu ise ahirettedir. Dünyadaki sonuçları şudur ki yüz suyunu döker, ölümü hızlandırır ve rızkı keser. Uhrevi sonuçları ise çok şiddetli ve sıkı bir hesap, Rahman'ın gazabı ve ebedi ateşte kalıştır."
*14302

6493.İmam Bakır (a.s): "Zina fakirlik doğurur." *14303

6494.İmam Bakır (a.s): "Allah Resulünün (s.a.a) kitabında şöyle gördüm: "Benden sonra zina aşikar olunca ani ölümler çoğalır." *14304

6495.İmam Sadık (a.s): "Zina yaygınlaşınca yeryüzünde zelzeleler meydana gelir." *14305

14302* a.g.e, s.22/15
14303* a. g. e. s. 23/18
14304* el-Kafi, 2/374/2
14305* Tehzib, 3/148/318

1503. Bölüm

Bedenin Her Organının Zinadan Nasibi Vardır

6496.Mesih (a.s): "Güzel kokular süren ve kokusu başkalarına gitsin diye evinden çıkan kadın zinakardır, ona bakan her göz de zinakardır."
*14306

6497.Mesih (a.s): "Sana ait olmayan bir şeye bakıp kalma. Çünkü gözünü koruduğun müddetçe asla zinaya duchar olmazsın. Eğer namahrem kadının elbisesine bile bakmamaya güç yetirebilirsen öyle yap."
*14307

6498.Resulullah (s.a.a): "İnsanın organlarından her birine zinadan bir nasip yazılmıştır ki mutlaka kendisine ulaşır. Örneğin, gözün zinası bakmaktır, ayağın zinası yol yürümek ve kulağın zinası işitmektir." *14308

bak. en-Nazar, 1731. Bölüm

14306* Tenbih'ul-Havahir, 1/28

14307* a. g. e. s. 62

14308* Kenz'ul-Ummal, 13026

412. Konu: Ziraat-Ekin

1504. Bölüm

Çiftçilik ve Ağaç Dikmenin Müstahap Oluşu

6499.Resulullah (s.a.a): "Bir Müslüman bir ağaç diker veya ekin eker de insan, kuş veya diğer hayvanlar ondan yerse kendisi için sadaka sayılır." *14309

6500.İmam Bakır (a.s): "Babam şöyle buyuruyordu: "İşlerin en iyisi çiftçiliktir. Bir şeyi ekince ondan iyi ve kötü herkes yer. İyi insan yiyince senin için Allah'tan bağışlanma diler, kötü insan yiyince, yediği şey kendisine lanet eder. Otlayan ve uçan hayvanlar da ondan istifade ederler." *14310

6501.İmam Bakır (a.s): "Müminlerin Emiri şöyle buyurdu: "Her kim su ve toprağa rağmen muhtaç olursa Allah onu rahmetinden uzaklaştırır." *14311

6502.İmam Sadık (a.s): "Çiftçiler insanların hazineleridir. Aziz ve celil olan Allah'ın yarattığı temiz bir tohumu ekerler. Onların kıyamet günü makamı herkesten daha iyi ve yakınlıkları herkesten daha fazladır ve "mübarek" olarak çağrılırlar." *14312

6503.İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala'nın, "Müminler Allah'a tevekkül etmelidirler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Maksat çiftçilerdir." *14313

6504.İmam Sadık (a.s): "İşler arasında hiç bir iş Allah nezdinde çiftçilikten daha sevimli değildir. Bir terzi olan İdris (a.s) dışında Allah'ın gönderdiği bütün Peygamberler, çiftçi idi." *14314
bak. 214. konu, eş-Şecer

14309* Mustedrek'ul-Vesail, 13/460/15892

14310* el-Kafi, 5/260/5

14311* Kurb'ul-İsnad, 115/404

14312* el-Kafi, 5/261/7

14313* el-Bihar, 103/66/16

14314* Mustedrek'ul-Vesail 13/461/15898

413. Konu: Ziyafet

1505. Bölüm

Misafirlik

6505.Resulullah (s.a.a): "Allah ve ahiret gününe iman eden kimse misafirine ikramda bulunmalıdır." *14215

6506.Resulullah (s.a.a): "Misafir rızıkını getirir, ev halkının günahlarını götürür." *14216

6507.Resulullah (s.a.a): "Yemek yediren kimsenin rızıkı, bıçağın deve hörgücüne girişinden daha hızlı bir şekilde ulaşır." *14217

6508.Resulullah (s.a.a): "İçine misafirin girmediği eve melekler girmez." *14218

6509.İmam Ali (a.s): "Allah kime bir servet verirse, bununla akrabalarına yardımda bulunmalı ve güzel ziyafet vermelidir." *14219

6510.İmam Ali'ye (a.s) neden üzüldüğünü sorduklarında şöyle buyurmuştur: "Çünkü tam yedi gündür bizlere bir misafir gelmedi." *14220

14215* Cami'ul Ahbar, 377/1053
14216* el-Bihar, 75/461/14
14217* el-Mehasin, 2/147/1388
14218* Cami'ul Ahbar, 378/1058
14219* **Nehc'ul Belağa, 142. hutbe**
14220* el-Bihar, 41/28/1

1506. Bölüm

Ziyafete Layık Kimse

6511.Resulullah (s.a.a): "Allah için sevdiğin kimseyi yemeğe davet et." *14321

6512.Resulullah (s.a.a): "Zenginlerin davet edildiği ve fakirlerin davet edilmediği kimsenin davetini kabul etmek mekruhtur." *14322

14321* Kenz'ul Ummal, 25881
14322* ed-Deavat lir-Ravendi, 141/358

1507. Bölüm

Müminin Davetini Kabul Etmeye Teşvik

6513.Resulullah (s.a.a): "Ümmetimden hazır ve gayip olanlara tavsiye ediyorum ki Müslüman'ın davetini beş mil öteden de olsa kabul etsinler. Zira bu dinin bir parçasıdır." *14323

6514.Resulullah (s.a.a): "Misafirlığe çağırılan kimsenin bu daveti kabul etmemesi veya kabul edip yemeğini yememesi edepten uzaktır." *14324

6515.Resulullah (s.a.a), Ebuzer'e yaptığı tavsiyesinde şöyle buyurmuştur: "Fasık kimselerin yemeğinden yeme." *14325

14323* el-Mehasin, 2/180/1510
14324* **Kurb'ul İsnad, 160/583**
14325* el-Bihar, 77/84/3

1508. Bölüm

Misafirler İçin Zahmete Düşmek

6516.Resulullah (s.a.a): "Kardeşlerinin önüne koyduğu yemeği az görmesi, insanın kendisine günah olarak yeter. Kardeşlerinin önüne koyduğu şeyi misafirlerin az görmesi de onlara günah olarak yeter." *14326

6517.Resulullah (s.a.a): "Hiç kimse gücünden fazla kendisini zahmete atmasın." *14327

6518.İmam Sadık (a.s): "Ansızın kardeşin yanına gelince evinde olan yemeği kendisine getir. Onu davet ettiğin zaman ise onu ağırlamakta zahmet çek." *14328

6519.İmam Rıza (a.s): "Birisi Müminlerin Emiri'ni (a.s) misafirlığe davet edince hazret: "Bana üç söz vermen şartıyla kabul ediyorum" dedi. O şöyle arzetti: "Ne sözü ey Müminlerin Emiri?" İmam şöyle buyurdu: "Dışardan benim için hiçbir şey temin etmemen, evde var olan şeyi benden esirgememen, eşine ve çocuklarına zulmetmemen." O şöyle arzetti: "Ben de kabul ediyorum, ey Müminlerin Emiri!" Böylece Ali b. Ebi Talib onun davetini kabul etti." *14329

14326* el-Mehasin, 2/186/1533
14327* Kenz'ul Ummal, 25876
14328* el-Mehasin, 2/179/1506
14329* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/42/138

1509. Bölüm

Misafirliğin Adabı

6520.Resulullah (s.a.a): "Herkim Allah ve Resulünün kendisini sevmesini isterse misafirleriyle yemek yesin." *14330

6521.Resulullah (s.a.a): "Sizden biri misafirliğe davet edilince çocuğunu da ardı sıra getirmesin. Eğer böyle yaparsa haram bir iş yapmıştır ve ev sahibinin evine isyankar olarak girmiştir." *14331

6522.Resulullah (s.a.a): "Misafirlere iki gece ziyafet çekilir. Üçüncü gece ev halkından sayılırlar ve her ne verilirse yerler." *14332

6523.Resulullah (s.a.a): "Misafirlik bir gün, iki gün ve üç gündür. Ondan sonra kendisine ne verilirse sadaka sayılır." *14333

6524.Resulullah (s.a.a): "İlk gün velime vermek haktır, ikinci gün ihsandır, iki günden sonra ise gösteriş ve şöhret düşkünlüğüdür." *14334

6525.İmam Bakır (a.s): "Sizden birisi kardeşinin evine girince ev sahibinin dediği yere otursun. Zira ev sahibi odanın durumunu misafirlerinden daha iyi bilir." *14335

6526.İbn-i Ebi Ya'fur: "İmam Sadık'ın (a.s) evinde bir misafir gördüm. Bir gün bir iş için kalktı. İmam ona izin vermedi ve şahsen onun işini yaparak şöyle buyurdu: "Allah Resulü (s.a.a) misafirleri çalıştırmaktan sakındırmıştır." *14336

14330* Tenbih'ul Havatir, 2/116

14331* el-Mehasin, 2/181/1515

14332* el-Kafi, 6/283/1

14333* a. g. e. h. 2

14334* a. g. e. 5/368/4

14335* el-Bihar, 75/451/2

14336* el-Kafi, 6/283/1

414. Konu: Ziyaret Etmek

1510. Bölüm

Allah İçin Karşılıklı Ziyarete Teşvik

6527.Resulullah (s.a.a): "Her kim bir ihtiyacını istemek için değil de mümin kardeşini görmek için onun evine giderse, Allah'ın ziyaretçilerinden sayılır ve Allah'ın kendisine ziyaret edene bir ikramda bulunması haktır." *14337

6528.İmam Ali (a.s): "Allah için ziyaret edin ve Allah için Allah'ın dostlarıyla ilişki kurun. Allah için verin ve Allah için men edin. Allah'ın düşmanlarından kopun ve Allah'ın dostlarıyla kenetlenin." *14338

6529.İmam Bakır (a.s): "Evlerinizde birbirlerinizi ziyaret edin. Zira bu iş, işimizi ihya eder. Allah'ın rahmeti

6530.işimizi ihya eden kimsenin üzerine olsun." *14339

6531.İmam Sadık (a.s): "Her kim Allah yolunda ve Allah için kardeşini görmeye giderse, kıyamet günü nurdan bir elbise içinde yürür ve önünden geçtiği her şeyi aydınlatır." *14340

6532.İmam Sadık (a.s): "Karşılıklı ziyarette bulunun. Şüphesiz birbirinizi ziyaret etmeniz, kalplerinizin ihyasına ve hadislerimizin hatırlanmasına sebep olur. Hadislerimiz sizlere birbirinizi sevdirebilir. Eğer onlarla amel ederseniz kemal ve kurtuluşa erişirsiniz. Eğer terkederseniz sapıklığa düşer ve helak olursunuz. O halde hadislerimizle amel edin. Bu taktirde ben kurtuluşunuza kefilim." *14341

6533.İmam Kazım (a.s): "Allah için birbirini ziyaret etmek kadar hiç bir şey İblis ve ordusunu bozguna uğratmaz." *14342

14337* el-Bihar, 77/192/11
14338* Gurer'ul-Hikem, 5492-5493
14339* el-Bihar, 2/144/6
14340* a.g.e, 74/347/8
14341* el-Kafi, 2/186/2
14342* a.g.e, s.188/7

1511. Bölüm

Kardeşlerle Görüşmenin Meyveleri

6534.Resulullah (s.a.a): "Ziyaretleşmek, muhabbet tohumunu yeşertir." *14343

6535.İmam Cevad (a.s): "Kardeşlerle görüşmek, her ne kadar kısa da olsa aklın yetişmesine ve meyve vermesine sebep olur." *14344

14343* el-Bihar, 74/355/36
14344* a. g. e. s.353/26

1512. Bölüm

Ziyaret Adabı

6536.Resulullah (s.a.a): "Gün aşırı ziyarette bulun ki daha sevimli olasın." *14345

6537.İmam Ali (a.s), oğlu Hüseyin'e (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur: "Fazla ziyarette bulunmak usandırıcıdır." *14346

6538.İmam Ali (a.s): "Kardeşine güvendiğin zaman, artık onu ne zaman ziyaret edeceğine veya onun seni ne zaman ziyaret edeceğine önem verme." *14347

14345* a. g. e. s.355/36
14346* a.q.e. 77/237/1
14347* Gurer'ul-Hikem, 4087

415. Konu: Ziyet-Süs

1513. Bölüm

Ziyet

"Ey Ademoğulları! Her mescide güzel elbiselerinizi giyinerek gidin; yiyeğin için fakat israf etmeyin, çünkü Allah müsrifleri sevmez." *14348

"Allah'ın kulları için yarattığı ziyet ve temiz rızıkları haram kılan kimdir?" *14349

6539.Resulullah (s.a.a): "Allah mümin kulun, kardeşini ziyaret etmek istediğinde hazırlanmasını ve süslenmesini sever." *14350

6540.İmam Ali (a.s): "Sizden her biri yabancı birinin kendisini en güzel şekilde görmesini sevdiği gibi, Müslüman kardeşine de süslenmelidir." *14351

6541.İmam Ali (a.s): "Batınların süsü zahirlerin süsünden daha yücedir." *14352

6542.İmam Ali (a.s): "İmanın süsü batınların temizliği ve zahiri amellerin güzelliğidir." *14353
bak. el-Cemal; 359. Bölüm

14348* A'raf, 31
14349* a.g.s. 32
14350* el-Bihar, 79/307/23
14351* a.g.e, s. 298/3

14352* Gurer'ul-Hikem, 5503
14353* a. g. e. 5504

1514. Bölüm

En Güzel Süs

6543.Resulullah (s.a.a): "İnsanın en güzel süsü imanla birlikte olan huzurdur." *14354

6544.İmam Ali (a.s): "En güzel metot seni insanlarla kaynaştıran, insanlar arasında seni güzelleştiren ve seni

6545.onların kötölemesinden koruyan metottur." * 14355

6546.İmam Ali (a.s): "Hiç bir süslenen kimse Allah'a itaat gibi bir süsle süslenmemiştir." *14356

14354* el-Bihar, 71/337/2
14355* Gurer'ul-Hikem, 3470
14356* a.g.e, 9489

416. Konu: Zorbalık-İsyankarlık

1515. Bölüm

Zorbalık-İsyankarlık

"Allah onları kurtarınca, hemen yeryüzünde haksız yere taşkınlıklara başlarlar. Ey insanlar! Geçici dünya hayatında yaptığınız taşkınlık aleyhinizedir. Sonra dönüşünüz bizedir. Yaptıklarınızı size bildiririz." *14357

"Hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder. Tutasınız diye size öğüt verir." *14358

6547.Resulullah (s.a.a): "Cezası en çabuk görülen kötülük zorbalıktır." *14359

6548.İmam Ali (a.s): "Her kim zorbalık kılıcını çekerse onunla öldürülür." *14360

6549.İmam Ali (a.s): "İsyan ve zorbalık nimetleri yok eder." *14361

6550.İmam Ali (a.s): "Zorbalık, viran ve yok oluşa neden olur." *14362

6551.İmam Ali (a.s): "İsyan ve zorbalıktan sakın. Zira zorba çok geçmeden yere serilir ve (başkalarına) ibret dersi olur." *14363

6552.İmam Ali (a.s): "Zorbalık sahibini (zorbaları) ateşe çeker, sürükler." *14364

6553.İmam Sadık (a.s): "Her ne kadar nefsin ve aşiretin seni büyülese de zorbalık (kokan) sözler etmemeye dikkat et!" *14365

14357* Yunus, 23
14358* Nahl, 90
14359* el-Kafi, 2/327/1
14360* Nehc'us-Saadet, 1/52
14361* Gurer'ul-Hikem, 382
14362* a. g. e. 795
14363* a. g. e. 2657
14364* el-Kafi, 2/327/4
14365* a. g. e. h. 3

1516. Bölüm

Zorba-İsyankar

6554.İmam Sadık (a.s) "Fakat, darda kalana, başkasının payına el uzatmamak ve zaruret miktarını

aşamamak üzere” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Bağiy (zorba-isyankar) imamın aleyhine kıyam edendir.” *14366

14366* Mean’il-Ahbar, 213/1

1517. Bölüm

Müslüman Zorbalar İle Savaşmak

“Eğer müminlerden iki topluluk birbirleriyle savaşılırsa aralarını düzeltiniz; eğer biri diğeri üzerine saldırırsa, saldıranlarla Allah’ın buyruğuna dönmelerine kadar savaşınız; eğer dönerlerse aralarını adaletle bulunuz, adil davranınız, şüphesiz Allah adil davrananları sever.” *14367

6555.İmam Ali (a.s): “Savaş iki türdür. Biri Müslüman oluncaya veya aşağılanmış bir halde cizye verinceye kadar (kendi başlarına) bırakılmayan şirk ehli ile savaş, diğeri ise Allah’ın emrine dönünceye kadar karşı konulması ya da öldürülmesi gereken sapıklık ehli kimselerle savaş.” *14368

6556.İmam Ali (a.s): “Zorba isyankarlara karşı müşriklerle savaşıldığı gibi savaşılmalı, müşriklerin öldürüldüğü şekilde öldürülmeli ve kible ehlinin (Müslümanların) tüm imkanları onlar aleyhine kullanılmalıdır. Ele geçirildiklerinde ise müşrikler gibi esir alınmalıdır.” *14369

bak. 128. konu: el-Huşu

14367* Hucurat, 9

14368* Vesail’uş-Şia, 11/18/3

14369* Mustedrek’ul-Vesail, 11/65/12437

1518. Bölüm

Müslümanların İmamına Açıkça Düşmanlık Eden Kimsenin Öldürülmesinin Caiz Oluşu

6557.İmam Sadık (a.s), Nasibiler hakkında şöyle buyurmuştur: “Eğer sizden 6558.birinin onlardan biri tarafından öldürüleceğinden korkmasaydık –zira sizden birisi onlardan bin kişiden daha hayırlıdır- sizlere onları öldürmeyi emrederdik. Ama bu işin izni imama bağlıdır.” *14370

6559.İmam Rıza (a.s): “Takiyye zamanında kafirlerden birini öldürmek caiz değildir. Ancak eğer katil ya da yeryüzünde fesat çıkaranlardan olursa caizdir. Elbette bu da canının tehlikeye düşmesinden korkmadığın taktirdedir.” *14371

14370* Vesail’uş-Şia, 11/60/2

14371* a. g. e. s. 35/10

417. Konu: Zulüm

1519. Bölüm

Zulümden Sakınmak

“Allah zulüm eden kavmi doğru yola erdirmez.” *14372

“Zalimler bunun için saadete ulaşamazlar.” *14373

6560.Resulullah (s.a.a): “Zulmetmekten sakının ki kalplerinizi viran eder.” *14374

6561.Resulullah (s.a.a): “Kıyamet günü kul iyiliklerine sevinerek mahşere gelir. Birisi gelir ve şöyle der: “Ey Rabbim! Bu adam bana zulmetmiştir.” Böylece onun iyiliklerinden alınır ve hakkını isteyen kimsenin iyiliklerine katılır. Böylece haklarında zulmettiği kimseler gelirler ve sonunda o şahıs için hiçbir iyilik baki kalmaz. Ondan sonra birisi gelir ve hakkını isterse o şahsın (mazlumun) günahlarından alınır ve bunun (zalimin) günahlarına eklenir. Böylece insanların hakları ondan alınır ve sonunda ateşe girer.” *14375

6562.Resulullah (s.a.a): “Zulmetmekten sakının ki zulümler kıyamet gününün zulmetleridir.”

*14376

6563.İmam Ali (a.s): "Zulüm, rezaletlerin en aşağılığıdır." *14377

6564.İmam Ali (a.s): "Zulüm ayağı kaydırır, nimeti yok eder ve ümmetleri helak eder." *14378

6565.İmam Ali (a.s) zulümden kendisini beri ederek şöyle buyurmuştur: "Allah'a andolsun, deve dikenlerinin üzerinde gecelemem ve elim kolum bağlanarak zincirlerle sürüklenmem; kıyamet günü kullardan bazılarına zulmetmiş ve dünya malından bir kırıntı bile olsa gaspetmiş olarak Allah'a ve Resulüne kavuşmamdan daha sevimlidir bana. Çabucak imtihan yerine dönecek ve uzun zaman toprak altında kalacak nefis için, bir kula nasıl zulmederim!" *14379

6566.İmam Ali (a.s) hakeza şöyle buyurmuştur: "Vallahi, karıncanın ağzındaki arpanın kabuğunu alarak Allah'a isyan etmem için bana yedi iklim ve göklerin altındakiler verilse gene de kabul etmem." *14380

6567.İmam Ali (a.s): "Zulümden uzak dur. Her kim zulmederse günleri tatsız olur." *14381

6568.İmam Ali (a.s): "Allah'ın nimetlerini değiştirme ve gazabını hızlandırma hususunda hiçbir şey zulüm kadar etkili değildir. Zira Allah darda kalan mazlumun duasını işitir. Sürekli zalimler için pusuda durur." *14382

6569.İmam Ali (a.s): "Her kim zulmederse ömrü parçalanır (azalır)" *14383

6570.İmam Ali (a.s): "Zulüm bineğine binen kimsenin merkebi onu yüzüstü yere serer." *14384

6571.İmam Ali (a.s): "Her kim zulmederse zulmü kendisini helak eder." *14385

6572.İmam Sadık (a.s): "Resulullah (s.a.a) karıncanın ağızı ve ayaklarıyla taşıdığı bir şeyi yemekten sakındırır." *14386

- 14372* Bakara, 258
- 14373* En'am, 21; Yusuf, 23
- 14374* Kenz'ul Ummal, 7639
- 14375* en-Nihayet'ul Bidayet ve'n-Nihayet, 2/55
- 14376* el-Kafi, 2/332/11
- 14377* Gurer'ul Hikem, 804
- 14378* a. g. e. 1734
- 14379* **Nehc'ul Belağa, 224**
- 14380* a.g.e, 224. hutbe
- 14381* Gurer'ul-Hikem, 2638
- 14382* **Nehc'ul Belağa, 53. mektup**
- 14383* Gurer'ul Hikem, 7940
- 14384* a. g. e. 5391
- 14385* a.g.e, 7835
- 14386* el-Kafi, 5/307/11

1520. Bölüm

Zulmün Çeşitleri

6573.İmam Ali (a.s): "Bilin ki zulüm üç kısımdır: Bağışlanmayan zulüm, (cezası) terkedilmeyen zulüm ve bir de bağışlan–nan ve sorulmayan zulüm. Bağışlanmayan zulüm, Allah'a şirk koşmaktır... Bağışlanan zulüm, bazı küçük günahlarla kulun ken–disine yaptığı zülümdür. Terkedilmeyip cezalandırılan zu–lüm ise, kulların birbirine zulmüdür." *14387
bak. Ez-Zenb, 771. Bölüm

14387* Nehc'ul Belağa, 176. Hutbe

1521. Bölüm

Zulmün En Çirkini

6574.Resulullah (s.a.a): "Allah'ın gazabı, Allah'tan başka yardımcısı olmayan kimseye zulmedene çok şiddetlidir." *14388

6575.İmam Ali (a.s): "Zayıf insana zulmetmek en çirkin zulümdür." *14389

6576.İmam Ali (a.s) kendisinden, "Hangi günahın cezası günahkara daha çabuk ulaşır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'tan başka yardımcısı olmayan kimseye zulmedene, nimetlerin hakkını eda etmede kusur edene ve fakire zulüm üzere el uzatan kimseye." *14390

6577.İmam Ali (a.s): "Zulmün en çirkinlerinden biri de yüce insanlara zulmetmektir." *14391

6578.İmam Bakır (a.s): "Ali bin Hüseyin (a.s) vefat ederken beni göğsüne yapıştırdı ve şöyle buyurdu: "Oğulcağızım! Ben sana babamın ölmek üzereyken bana tavsiye ettiği şeyi sana tavsiye ediyorum." Böylece babasının da kendisine aynı şeyleri tavsiye ettiğini söyleyerek şöyle buyurdu: "Oğulcağızım! Allah'tan başka yardımcı bulamayan kimseye zulmetmekten sakın." *14392

- 14388* Kenz'ul Ummal, 7605
- 14389* Nehc'ul Belağa, 31. mektup
- 14390* el-Bihar, 75/320/43
- 14391* Gurer'ul Hikem, 9272
- 14392* el-Kafi, 2/331/5

1522. Bölüm

Zalime Mühlet Vermek

6579.Resulullah (s.a.a): "Allah zalime o kadar mühlet verir ki o, "Beni kendi halime bırakmıştır" der. Sonra da Allah onu şiddetli bir şekilde cezalandırır. Allah zalimleri yok ettikten sonra kendisini övmüş ve şöyle buyurmuştur: "Zulmeden topluluğun temeli kurdu ve alemlerin rabbi olan Allah'a hamd olsun." *14393

6580.İmam Bakır (a.s): "Allah-u Teala iki kelime arasında Firavun'a kırk yıl mühlet verdi. Sonra onu dünya ve ahiret azabına duçar kıldı. Allah-u Teala'nın Musa ve Harun'a "Şüphesiz ikinizin duasına icabet edildi" buyurmasından icabetini Musa'ya tanıtmasına kadar tam kırk yıl geçti." *14394

- 14393* el-Bihar, 75/322/51
- 14394* Nur'us Sakaleyn, 5/500/21

1523. Bölüm

Zalimin Pişmanlığı

"O gün, zalim kimse ellerini ısırarak: "Keşke Peygamberle berâber bir yol tutsaydım (der)." *14395

6581.Resulullah (s.a.a): "Zulmetmek pişmanlıktır." *14396

6582.İmam Ali (a.s): "Zalim için adalet günü mazlum için zulüm gününden daha zordur." *14397

6583.İmam Bakır (a.s): "Mazlumun zalimin dininden aldığı, zalimin mazlumun dünyasından aldığından daha çoktur." 14398

- 14395* Furkan, 27
- 14396* el-Bihar, 75/322/52
- 14397* Nehc'ul Belağa, 341. hikmet
- 14398* el-Bihar, 75/311/15

1524. Bölüm

Zalime Yardımdan Sakındırmak

"Haksızlık yapanlara yönelmeyin, yoksa ateş size de dokunur. Sizin Allah'tan başka dostunuz yoktur; sonra, yardım da göremezsiniz." *14399

6584.Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü olunca bir münadi şöyle seslenir: "Zalimler ve yardımcıları

nerededirler? Hakkalarına pamuk koyanları, torbalarının ağzını kapatanları ve kalemlerini mürekkebe daldıranları da zalimlerle haşrediniz." *14400

6585.İmam Sadık (a.s): "Zalim, zalimin yardımcısı ve onun zulmüne razı olan kimse, her üçü de zulümde ortakdırlar." *14401

6586.İmam Sadık (a.s): "Eğer Ümeyyeoğulları kendileri için yazacak, vergileri toplayacak, savaşıacak ve cemaatlerinde hazır olacak birilerini bulmasaydılar asla hakkımızı bizlerden alamazlardı." *14402

6587.İmam Sadık (a.s) Allah-u Teala'nın, "Zulmeden kimselere meyletmeyin" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Her kim bir sultanın yanına gider ve elini cebine götürüp kendisine bir şey verinceye kadar hayatta kalmasını isterse zalime meyletmiştir." *14403

14399* Hud, 113
14400* el-Bihar, 75/372/17
14401* el-Kafi, 2/333/16
14402* a.g.e, 5/106/4
14403* a.g.e, 5/108/12

1525. Bölüm

Mazluma Yardımcı Olmaya Teşvik

"Kim iyi bir işte aracılık ederse, ona onun sevabından bir pay vardır; kim de kötü bir şeyde aracılık yaparsa, ona o kötülükten bir hisse vardır. Allah, her şeyin karşılığını verir." *14404

6588.Resulullah (s.a.a): "Her kim mazlumun hakkını zalimden alırsa cennette bana dost ve arkadaş olur." *14405

6589.İmam Ali (a.s) Hasan (a.s) ve Hüseyin'e (a.s): "Hakkı söyleyin, sevap için amel edin, zalime düşman ve mazluma yardımcı olun." *14406

6590.İmam Kazım (a.s) Ali bin Yaktin'e şöyle buyurmuştur: "Allah-u Teala'nın, zalimlerin yanında bir takım dostları vardır ki onlar vesilesiyle kendi dostlarını korur. Ey Ali! Sen de onlardan birisin." *14407

14404* Nisa, 85
14405* el-Bihar, 75/359/75
14406* a.g.e, 100/90/75
14407* a.g.e, 75/349/56

1526. Bölüm

Mazlumun Bedduasından Sakındırmak

6591.Resulullah (s.a.a): "Mazlumun bedduasından sakının. Zira o Allah-u Teala'dan hakkını ister ve Allah da hiçbir haklıyı hakkından mahrum kılmaz." *14408

6592.Resulullah (s.a.a): "Kafir bile olsa mazlumun bedduasından sakının. Zira mazlumun duasına hiçbir şey engel olamaz."*14409

6593.İmam Ali (a.s): "En etkili ok mazlumun bedduasıdır." *14410
bak. ed-Dua, 701. Bölüm

14408* Kenz'ul Ummal, 7597
14409* a. g. e. 7602
14410* Gurer'ul Hikem, 2979

418. Konu: Zühd

1527. Bölüm

Zühdün Fazileti

6594.Resulullah (s.a.a): "Allah'a, zühd (dünyadan yüz çevirmek) gibi hiç bir şeyle ibadet edilmemiştir." *14411

6595.İmam Ali (a.s): "Zühd, takva sahiplerinin huyu ve tövbe edenlerin sürekli hasletidir." *14412

6596.İmam Ali (a.s): "Dine en çok yardım eden huylardan biri de dünyadan yüz çevirmektir." *14413

6597.İmam Bakır (a.s): "Allah Musa'ya (a.s): ..." Süslenenler, müstağni oldukları şeylerde dünyadan yüz

6598.çevirmek gibi bir süsle benim için süslenmemişlerdir." *14414

6599.İmam Sadık (a.s): "Bütün hayırlar bir eve konulmuş ve anahtarı da zühd (dünyaya itinasızlık) olarak taktir edilmiştir." *14415

14411* el-Bihar, 70/322

14412* Gurer'ul-Hikem, 1713

14413* el-Kafi, 2/128/3

14414* el-Bihar, 13/349/37

14415* a.g.e, 73/49/20

1528. Bölüm

Gerçek Zühd

"Bu, kaybettiğinize üzülmemeniz ve Allah'ın size verdiği nimetlerle şımarmamanız içindir. Allah, kendini beğenip övünen hiç kimseyi sevmez." *7607

6600.Resulullah (s.a.a): "Dünyada zühd içinde yaşamak; arzuları kısaltmak, her nimete şükretmek ve Allah'ın haram kıldığı her şeyden sakınmaktır." *7608

6601.Resulullah (s.a.a): "Zühd, helal bir şeyi kendine haram kılmak değildir. Aksine insanın kendi elinde olana itminan etmekten çok, Allah'ın elinde olana itminan etmesidir." *7609

6602.İmam Ali (a.s): "Zühd iki cümle arasındadır. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: "Bu kaybettiğiniz şeyler için üzülmemeniz..." O halde her kim geçmişine üzülmez ve geleceğiyle sevinmezse şüphesiz zühdü iki tarafıyla elde etmiştir." *7610

6603.İmam Sadık (a.s): "Zühd, ahiretin kapısının anahtarı ve ateşten beraattir. Zühd seni Allah'tan alıkoyan her şeyi, kaybettiğin şeylere üzülmeden terketmen, onu terkettiğin için gurur ve kendini beğenmişliğe düşmemen, dünyadan bir genişlik gözetmemen, bu iş karşısında ne bir övgü, ne bir mükafat beklentisi içinde olmamandır. Aksine onu kaybetmeyi rahatlık ve varlığını kendin için bir afet bilmen ve sürekli afetten kaçarak huzura sarılmandır." *7611

7607* Hadid, 23

7608* Tuhef'ul-Ukul, 58

7609* el-Bihar, 77/172/8

7610* a.g.e, 70/317/23

7611* a.g.e, s. 315/20

1529. Bölüm

Zahid İnsanın Sıfatları

6604.İmam Ali (a.s): "Dünyada zühd içinde yaşayan kimse haramların sabrına galebe çalmadığı ve helal şeylerin kendisini şükürü eda etmekten alıkoymadığı kimsedir." *7612

6605.İmam Ali (a.s): "Zahidler, dünyada gülseler bile kalpleri ağlar, sevinçli olsalar da üzülür ve gıpta edilecek kadar lütfе erseler de az kulluk ettikleri için kendilerine kı-zarlar." *7613

6606.İmam Sadık (a.s), kendisine, "Dünyadan kaçan kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur:

"Hesap korkusundan dünyanın helalini terkeden ve azap korkusundan haramından uzaklaşan kimsedir." *7614

6607.İmam Rıza (a.s), zahidin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: "Zahid az yiyeceği ile kanaat eden, ölüm gününe hazırlanan ve hayatta kalmaktan sıkılan kimsedir." *7615

7612* a.g.e, 78/37/3
7613* Nehc'ul-Belağa, 113. hutbe
7614* Uyun-u Ahbar'ir-Rıza (a.s), 2/52/199
7615* el-Bihar, 78/349/6

1530. Bölüm

Zühdün Sebepleri

6608.İmam Ali (a.s): "İnsanların zühd içinde yaşamaya en çok layık olanı, dünyanın ayıp ve noksanlıklarını tanıyandır." *7616

6609.İmam Ali (a.s): "Ahiretin değerini bilmeyen kimse dünyaya nasıl sırt çevirsin?" *7617

6610.İmam Bakır (a.s): "Ölümü fazla an; zira ölümü fazla anan her insan dünyaya itinasız olur." *7618

6611.İmam Kazım (a.s), bir mezarın başına vararak şöyle buyurdu: "Sonu bu olan bir şeye başta da bağlanılmaması gerekir. Başı bu olan şeyin akıbetinden de korkulması gerekir." *7619

6612.İmam Askeri (a.s): "Dünya ehli aklını kullanacak olsaydı, dünya viran olurdu." *7620
bak. el-Mevt; 1668. Bölüm

7616* Gurer'ul Hikem, 3209
7617* a.g.e, 6987
7618* el-Bihar, 73/64/31
7619* a.g.e, 78/320/9
7620* a. g. e. 377/3

1531. Bölüm

Zühdün Meyveleri

6613.Resulullah (s.a.a): "Dünyadan yüz çevirmek beden ve kalbe huzur verir, dünyaya rağbet etmek ise beden ve kalbi sıkıntıya düşürür." *7621

6614.İmam Ali (a.s): "Her kim dünyadan yüz çevirir, horluğuna tahammülsüzlük etmez ve yüceliğine erişmek için yarışmazsa, Allah onu bir yaratığın hidayeti olmaksızın hidayet eder, bir kimse öğretmeksizin ona ilim öğretir, göğsünde hikmeti güçlendirir ve hikmeti dilinde cari kılar." *7622

6615.İmam Ali (a.s): "Dünyaya karşı züht içinde yaşa ki sana rahmet insin." *7623

6616.İmam Ali (a.s): "Dünyadan yüz çevirmek büyük bir rahatlıktır." *7624

6617.İmam Zeyn'ul Abidin (a.s): "Her kim dünyadan yüz çevirirse musibetler ona kolay olur ve ondan rahatsız olmaz." *7625

6618.İmam Sadık (a.s): "Gönülleriniz dünyaya rağbetsiz olmadıkça imanın tatlılığı size haram kılınmıştır." *7626

7621* Kenz'ul-Ummal, 6060
7622* el-Bihar, 78/63/155
7623* Gurer'ul-Hikem, 2275
7624* a.g.e, 1316
7625* Tuhef'ul-Ukul, 281
7626* el-Bihar, 73/49/20

1532. Bölüm

İnsanların En Zahidi

6619.Resulullah (s.a.a): "İnsanların en zahidi haramlardan uzak durandır." *7627

6620.İmam Ali (a.s): "Sakın ahireti, dünya ameliyle isteyen kimselerden olma... O, dünyada zahitler gibi konuşur ve dünyayı talep eden kimseler gibi davranır." *7628

6621.İmam Ali (a.s): "En üstün zühd, zühdü gizlemektir." *7629

6622.İmam Ali (a.s): "Zahid insan halktan kaçınca sen onu talep et. Zahid insan halkı talep edince sen ondan kaç." *7630

6623.İmam Seccad (a.s): "Allah şöyle buyurmuştur: "Ey Ademoğlu! Sana verdiğim şeylerden hoşnut ol ki insanların en zahitlerinden olasın." *7631

6624.İmam Kazım (a.s): "Şüphesiz sizlerin belalar karşısında en sabırlı olanınız dünyaya karşı en zahid olanınızdır." *7632

7627* Emali'es-Seduk, 27/4

7628* el-Bihar, 78/68/16

7629* Nehc'ul-Belağa, 28. hikmet

7630* Gurer'ul-Hikem, 4078-4079

7631* el-Bihar, 78/139/22

7632* a. g. e. s. 308/1

**Allahım! Muhammed'e ve Muhammed'in Ehl-i Beyt'ine selavat gönder.
İmanımı kemal derecesine eriştir.**

**Yakini en üstün yakın kıl ve (ibadetlerimi) benden kabul buyur.
Ey kötülükleri iyiliklere çeviren, ey merhamet edenlerin en merhametlisi!**

**Mizan'ul Hikmet kitabının özeti Allah'ın verdiği bir başarıyla hamdolsun ki sona erdi.
Başta da sonda da hamd Allah'a mahsustur.**

**Salat efendimiz Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine olsun.
Ve's Selam...**

**ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...
ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...
ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...**

Allah'ım!

Sonumuzu hayırlı kıl!

Bize ahiret saadeti ihsan buyur!

**Bizi sana teslim olmuş Müslümanlar olarak kabul et, ona göre bize karşılık ver.
Muhammed (S.A.A) ve tertemiz Ehl-i Beyt'i (A.S) hakkı için bizi salihlere kat!**

**ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...
ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...
ALLAHUMME SALLİ ALA MUHAMMED VE ALİ MUHAMMED VE ACCİL FERECHEM...**